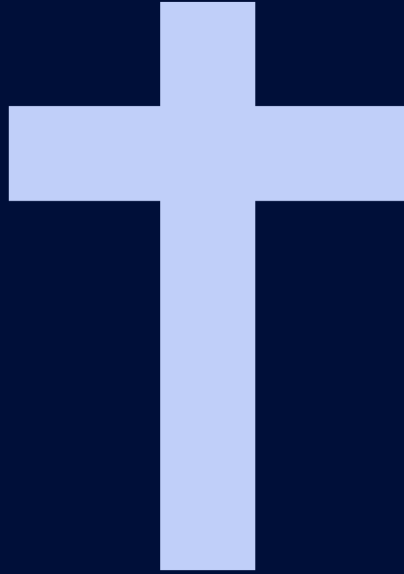

ጌሌዮ ማጻሕፍት

The Holy Bible in the Maale language of Ethiopia, using
Ethiopic script

ጌሌገር ማግኔግ

The Holy Bible in the Maale language of Ethiopia, using Ethiopic script

copyright © 2015 The Word for the World International and The Bible Society of Ethiopia

Language: Maale

Translation by: The Word for the World

Contributor: Bible Society of Ethiopia

Maale New Testament

by Bible Society of Ethiopia.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-12-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

bbcfb90a-3ae3-5452-983d-6c4c02375929

Contents

ማተዎሴ	1
ማርቆስ	34
ሉቃስ	56
ዮሐንስ	91
ጾኑሲ ማዶ"ም ዳኪንቴዘንሢካ	
ማዶ"	116
ሮሜ ዓጭ" ዓሰም	148
ቆሮንቶስ ዓሰም 1	162
ቆሮንቶስ ዓሰም 2	176
ጋላቲያ ዓሰም	185
ዓፕሶኔ ዓሰም	190
ፕልሲሲዮስ ዓሰም	195
ቆላሲያስ ዓሰም	199
ቴስሎንቄ ዓሰም 1	203
ቴስሎንቄ ዓሰም 2	206
ዓሞቴዎሴም 1	208
ዓሞቴዎሴም 2	212
ቲቶም	215
ፕልሞናም	217
ዔብሪ ዓሰም ዳኪንቴ ኪኢታ	218
ያዕቆብ ኪኢቶ"	229
ጳውሎስ ኪኢቶ" 1	233
ጳውሎስ ኪኢቶ" 2	237
ዮሐንስ ኪኢቶ" 1	240
ዮሐንስ ኪኢቶ" 2	244
ዮሐንስ ኪኢቶ" 3	245
ዪሁዳ ኪኢቶ"	246
ዮሐንስም ጾኑሲ ፔጋሲ ዳቄ ባኮ	248

ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶስ ዛሎ" ማቴዎስ ፃጎፕ ኮዥ ሓይሶ

ዓይያ ካሮ" ማቴዎስ ፃጎፕ ኮዥ ሓይሶ' ዩሱስ ሙካንዳያ ማዕረግ ቤርታዲ ዒዛ ዛሎ" ኬኤዚንቴ ዳቁሻያ ማዕረግና ሚናክ ጫክቁም ማፃኦፖይዳ ያኦሲ ፔኤኮ ደሮ"ም ዒንጌ ሓገ ማዕንዳ ዎዞ ቃኦሎ" ኩንሣሣ ዒዛ ዛሎ"ና ማዕዲ ኬኤዛ ኮሺ ሓይሶ ዓርቄያኬ። ዩይ ኮዥ ሓይሶ' ዩሱስ ዔያቶኮ ባኦኮ"ይዳ ሾይንቲ፣ ዲጩ ዓይሁዶ ዓሶም ሌሊቱዎንቴ ዓጮ" ቢያም ማዕያኬ።

ማቴዎስ ፃጎፕ ኮዥ ሃይሳ ኮሺ" ዛገ ገኢሺንቴ ማፃኦፕኬ፤ ዩሱስ ኮሾይንታ ሳርቃያ ዒዛኮ ዎኦያና ማሰቲያንታ ፃላሄ ዒዛ ዳቢሻኩዎያ ጌሺ ጌሺያ ዛሎ" ኬኤዚሣኮ ገንፃ ጌሊላይዳ ዒዛኮ ቃኦሎ" ኬኤዚያንታ ዒ ዔርዜ ዔርዚያንታ ሃርገንቴ ዓሶ ፓሣሣያ ኬኤዛኬ፤ ዩካፓ ሄሊ"ሳያ ዒዚ ጌሊላፓ ዩሩሳላሜ ዴንዴሣና ዒዛኮ ሳይይዳ ናንጎኮ ፓፒያ ቃልሾ ኬሎ" ጋራ ማዲንቴ ባኮ ኬኤዛኬ፤ ዩይያ ዒዛኮ ሱዳንቴ ሃይሶ"ና ሃይሶ"ፓ ዔቁያ ዛሎ"ንታኬ።

ሃይ ኮዥ ሃይሳ' ዩሱስ፡ ያኦሲኮ ዎጎ ዔርዚሲ ቢታንቶ ዓኦያና ያኦሲ ካኦቱዎ ዛሎ" ዔርዚ ዴኤፒ ዔርዚ ዓሲ ማዕረግ ኬኤዛኬ፤ ዒዛኮ ዔርዚያኮ ባሾሣ ዴማ ዴማ ጎይሣና ገኢሺንቴ ዶንጎ ቤሲ ፓቁንታኬ፡-

1. ያኦሲ ዓሲኮ ናንገ፡ ማዲ፡ ሓሣ ዔያታ ማዲኒ ዳንደዓ ባኦዚንታ ፓፒያ ዔያቶም ገኢሺንቴ ባካ ዴካ" ኬኤዚንቴሣ (ዓይ. 5-7)

2. ታጾ ላምያ ዒዛኮ ገንፃ ሃንታዞንሣ ኮዥ ሃይሶ ኬኤዞም ዳኪንቴ ዎዶ"ና ዔያቶም ዒንገንቴ ዎጎ (ዓይ. 10)

3. ያኦሲ ካኦቱዎ ዛሎ" ኬኤዚንቴ ዴማ ዴማ ኮኦኪንሣ (ዓይ. 13)

4. ዩሱስ ገንሣ ሃንቲሣ ጌይዎኮ ቡሊ"ያ ኬኤዛ ዔርዚያ (ዓይ. 18)

5. ያኦሲ ካኦቱዎኮ ሙኪያና ሓያ ዓጮኮ ፓፒያ ዛሎ" (ዓይ. 24-25)

ሃና ማፃኦፓ ዓርቄ ዴማ ዴማ ባኮ

ዩሱስ ኮሾይንቶ ፃጎና ዒዛኮ ኮሾይንቲያ (1፡1—2፡23)

ማሰካ ዮሐኒስ ማዴ ማዴ" (3፡1-12)

ዩሱስ ኮዎኦያና ማሰቲያና ፃላሄ ዒዛ ዎይታቴያ ዛገኒ ጌሺሣ (3፡13—4፡11)

ዩሱስ ኮማዶ"ና ጌሊላይዳ ዓሶ ቤርታ ፔጋዲያ (4፡12—18፡35)

ጌሊላይዳፓ ዩሩሳላሜ ሄሊ"ንዳኦና (19፡1—20፡34)

ፓፒያ ቃልሾ ኬሎ"ና ዩሩሳላሜይዳ ሃሣ ኮይሎ" ዓጮ"ናይዳ (21፡1—27፡66)

ጎዳኮ ሃይሶ"ፓ ዔቁያና ሽምፔና ዓኦያ ማዒ ጴዲያና ዛሎ" (28፡1-20)

ዩሱስ ኮሾይንቶ ዜርያ (ሉቃ. 3፡23-38)

1 ዒብራሃሜና ዳውቴናኮ ፃጎሣ ማዕ ዩሱስ ኪሪስቶስ ኮሾይንቶ ዜርያ ሂዚኬ፡-

2 ዒብራሃሜ ዩሳኦቄ፤ ዩሳኦቄ ያይቆኦቤ፤ ያይቆኦቤ ዩሁዳና ጌርሲንሣና ሾዔኔ። 3 ዩሁዳ ቲዒማሮ ጎያ ላኦሌሎይዳፓ ፓርሴና ዛራሄና ሾዔኔ፤ ፓርሴ ሃዲሮኔ፤ ሃዲሮኔ ራማ ሾዔኔ። 4 ራማ ዓምናኦዳኦቤ፤ ዓምናኦዳኦቤናናናና ሴልሞኔ ሾዔኔ። 5 ሴልሞኔ ራባ ጎያ ላኦሌሎይዳፓ ቦዔዜ ሾዔኔ፤ ቦዔዜያ ሩኤቲ ጎያ ላኦሌሎይዳፓ ዒዮቤዴ፤ ዒዮቤዴያ ዒሴዬ ሾዔኔ። 6 ዒሴዬ ካኦቲ ዳውቴ ሾዔኔ።

ካኦቲ ዳውቴያ ያሪዮ ማቸይዳፓ ሴሎሞኔ ሾዔኔ። 7 ሴሎሞኔ ሮቢዓሜ፤ ሮቢዓሜ ዓቢያ፤ ዓቢያ ዓሳኦፔ ሾዔኔ። 8 ዓሳኦፔ ዒዮሳፒያ፤ ዒዮሳፒያ ዒዮራሜ፤ ዒዮራሜ ያዚያ ሾዔኔ። 9 ያዚያ ዒዮዓታሜ፤ ዒዮዓታሜ ዓካኦዜ፤ ዓካኦዜ ሂዚቁያሴ ሾዔኔ። 10 ሂዚቁያሴ ሚናኦሴ፤ ሚናኦሴ ዓምኦኔ፤ ዓምኦኔ ዒዮሲያሴ ሾዔኔ። 11 ዒዮሲያሴ ዒሰራዔኤሌ ዴራ" ባብሎኔ ዓጮ" ዲዒንቴ ዔውቴ ዎዶ"ና ዮዓኬና ጌርሲንሣና ሾዔኔ።

12 ባብሎኔ ዓጮ" ዲዒንቶኮ ገንፃፓ ዮዓኬ ሳላቲያሌ፤ ሳላቲያሌ ዜሬባቡሌ ሾዔኔ። 13 ዜሬባቡሌ ዒብዲዮዴ፤ ዒብዲዮዴ ዔኤሊያቁሜ፤ ዔኤሊያቁሜ ዓዞሬ ሾዔኔ። 14 ዓዞሬ ሳዶቄ፤ ሳዶቄ ዓከሜ፤ ዓከሜ ዔኤሊያዴ ሾዔኔ። 15 ዔኤሊያዴ ዓላዜሬ፤ ዓላዜሬ ማኦታኦኔ፤ ማኦታኦኔ ያይቆኦቤ ሾዔኔ። 16 ያይቆኦቤ ዮሴፔ ሾዔኔ፤ ዩይ ዮሴፔ ሚሲሄ * ጌይንቴ፡ ዩሱስ ኮሾይንቲ ማይራም ዔኤሣኬ።

17 ዓካሪ ዒብራሃሜይዳፓ ዳውቴ ሄሊ"ንዳኦና ታጾ ያይዶ ኮሾይንቲ፤ ዳውቴይዳፓ ባብሎኔ ዓጮ" ዲዒንቶ ሄሊ"ንዳኦና ታጾ ያይዶ ኮሾይንቲ፤ ባብሎኔ ዓጮ" ዲዒንቶይዳፓ ሚሲሄ ሄሊ"ንዳኦና ታጾ ያይዶ ኮሾይንቲኬ።

ዩሱስ ኪሪስቶስ ኮሾይንቶ (ሉቃ. 2፡1-7)

18 ዩሱስ ኪሪስቶስ ኮሾይንቶ ጎይያ ያዲኬ፤ ዒዛኮ ዒንዳ፡ ማይራማ ዮሴፔና ያኦጪንቴ ዔያታ ዎሊ ዔኩዎንቴ ዓያና ጌኤሺዳፓ ዒዛ ጎጲ ዔኪ ጴዴኔ። 19 ዒዞ ያኦጪሣ ዮሴፔ ጋዓንቴ ኮሺ ዓሲ ማዕረግ ዓሲ ቤርቲዳ ዒዞ ዳውሲሳኒ ኮዒባኦሣረ ዴማና ሃሻ"ኒ ማሌኔ። 20 ዩኖ ማሊያና ዒ ዓኦንቴ፡ ያኦሲኮ ኪኢታንቸ ዓውቴና ዒዞም ጴዴያ፡- «ዳውቴ ናዓሃ፡ ዮሴፔ! ኔኤኒ ያኦጪዛ፡ ማይራማ ጎጲዴሣ ዓያና ጌኤሺዳፓ ማዕረግ ማሊ ሂርጉዎ ዒዞ ዔዔኬ። 21 ዒዞ ዓቲንቄ ናይ ሾዓንዳኔ፤ ዒዚ ዴሮ" ጎምይዳፓ ዳቁሻንዳሣረ ሱንፃ ዒዛኮ ኔ «ዩሱስ» ጌይ ጌሣ» ጌዔኔ።

22 ዩይ ቢያ ያዲ ማዕረግ ያኦሲ፡ ፔ ማሊያ ኬኤዛ ዒሲያሴ ዛሎ"ና፡- 23 «ሓይሾ ዓቲንቄ ዔራዎ ኩሙሣ ዉዴሮ ናይ ጎጲ ዔኪ፡ ዓቲንቄ ናይ ሾዓንዳኔ፤ ሱንፃ ዒዛኮ «ዓማኩዔኤሌ» ጌይንቴ

1:1 ዓይኔ. 132፡11፤ ዒሲ. 11፡1። 1:6 ሩኤቲ 4፡18-22፤ 1ያኦሲ. ዓሃኬ 2፡13-15። 1:11 2ካኦቶ". ማ 24፡14-15፤ 2ካኦቶ". ማ 36፡10፤ ዔር. 27፡20። * 1:16 ሜሲሄ፡- ገሪኬ ሙኤቸና ኪሪስቶስ ጌይሣ ማዓዛ ቡሊ"ያ፡- «ካኦቱዎም ዓርቆናያ» ጌይሣኬ። 1:18 ሉቃ. 1፡27። 1:21 ሉቃ. 1፡31።

ጌህንታንዳኔ» ጌራ ከኤዜህ ኩማንዳጉዲኬ። (ዓማኑኤሌ ጌይፍ፡- ያኑሲ ኑኡና ዋላ"ከ ጌይህኬ።)

24 የሴፔ ዓማ"ና ገንዳሰካፓ ጳጫ ያእዛህከ ከኢታንቻህ ዓዛ ዓይህ ጎይፍ ዓ ያእጫ፡ ማይራሞ ዓኬኔ። 25 ማዔቶዋ ናዖ ዓዛ ሾዓንዳያ ሄላ"ንዳኦና ዓዛና ዓ ላሂባኦ፤ ዩካፓ የሴፔ ሾይንቲ ናዓሂከ ሰንፆ «ዩሱሴ» ጌራ ጌህኔ።

2

ዓባ" ከሰካ ዛላ"ፓ ሙኬ ዠኦጋሂ ዛጋ ዓሮ" ዓሶ

1 ካኦቲ ሄሮዲሴ ዋደ"ና ዩሱሴ ዩሁዳ ዓጫ"፡ በኤቴሌሄሜ ካታሞይዳ ሾይንቲ፤ ዩካፓ ዓባ" ከሰካ ዛላ"ፓ ዠኦጋሂ ዛጋ ዓሮ"ንህ ዩራ ሳላሚ ሙከ፡- 2 «ሾይንቲ፡ ዓይሁዳ ዓሶ ካኦቲ ዓንካዳይ? ዓባ" ከሰካ ዛላ"ፓ ዠኦጋሂ ዳንቁ ዓዛም ኑ ዚጋኒ ሙከኔ» ጌራ።

3 ካኦቲ ሄሮዲሴ ዩያ ዋይዜ ዋደ"ና ዲቃቲ፤ ዲቃቲህ ዓዛ ሌሊቱዋንቲ ዩራ ሳላሚ ዓጫ" ዓሶ ቢያህከ። 4 ዓዚያ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ዓይሁዳ ዓሶኮ ዋጎ ዓርዛ ዓሶ ቢያ ዓኤሊ"፡- «ሜሲሔ ሾይንታንዳሂ ዋካዳይ?» ጌይ ዓዓቶ ያኦጫ።

5 ዓያታ ማሃ፡- «ሜሲሔ ሾይንታንዳሂ ዩሁዳ ዓጫ"ይዳ በኤቴሌሄሜ ካታማ"ኬ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛሂ ዛሎ"ና፡

6 «ዩሁዳ ዓጫ"ይዳ ዓኦ በኤቴሌሄሜ ካታሚሉ! ዩሁዳ ዓጫ" ዓኦ ዳኤጎ ዳኤጎ ካታማ"ፓ ኔ ዳካዓኬ።

ዓይጎር ጌዔቶ ታኦኮ ዳሮ"፡ ዓሰራዔኤሌ ሄንቃንዳያና ዋይህንዳይ ኔጊዳፓ ከሰካንዳኔ » ጌይንቲ ያኦጫ።

7 ዩካፓ ሄሮዲሴ ዩንሂ ዓሮ" ዓሶንሂ ዳሜና ዓኤሊ"ሲ ዠኦጋሂ ዓያቶም ጳጳ ዋደ" ኮሺ" ያኦጫ ዓሬኔ፤ 8 ዩካፓ፡- «ሃሂ ዳንዲጋፓ ናዓሂ ዛገ ኮዑዋቲ፤ ታኦኤያ ሃሃ ዳንዲ ዓዛም ዚጋንዳጉዲ፡ ዓንሂ ዓዛ ዳዳንቃፆ ታ ባንሂ ሙከ ዓዚ ዋካ ዓኦቲያ ታኦም ከኤዙዋቲ» ጌይ በኤቴሌሄሜ ዳኬኔ።

9 ዓያታ ካኦቲ ጌዔሂ ዋይዜህከ ገንፆ ከሰከ ዓኦዳ ዋደ"ና ዓባ" ከሰካ ዛላ" ዓያታ ዳንቁ ዠኦጋሂ ዓያቶኮ ቤርታ ቤርታ ማዒ ዓያቶ ዓከ ዓኦዳሂ ላሚ ዓያታ ዳንቁ፤ ዩይ ዠኦጋሂና ናዓሂ ዓኦ በዘ ሄላ"ፓ ዓጫ። 10 ዓያታ ዠኦጋሂ ዛገ ዋደ"ና ሚርጌና ዋዛዳ፤ 11 ናዓ ዓኦ ከኤያ ዓያታ ጌላ፡ ናዖና ዓንደ ማይራሞና ዳንቁ፤ ዩካፓ ጉምዓቲ ዓዛም ዚጋፆ ሳኦዳና ዓያቶኮ ቡሊ" ዋርቁ፡ ዑንጃ፡ ካርቤ ጎፆ ሳውዋ ባኮዋ ዓንገ ዓኦኤ፤ ዩይ ባካ ሚርጌ ሚኦሺ ከሳ"ያኬ።

12 ዩካፓ ያኦሲ ዓያቶ ሄሮዲሴ ባንሂ፡ ሙከ ጎይፆና ማዑዋጉዲ ዓውቲና ላኦካሂሮ፡ ዓያታ ሜሌ" ጎይሂና ፔ ዓጫ" ማዒ ዳንዳ።

የሴፔንሂከ ገብፃ ዓጫ" ቤቲያ

13 ዓሮ" ዓሶንሂ ዓኦዳሰካፓ ጎዳኮ ከኢታንቻ የሴፔም ዓውቲና ጳጳ፡- «ሃካፓ ዓቁ! ኔኔኒ ማዒ ሙካንዳ ዋደ" ታ ኔኤም ከኤዛንዳያ ሄላ"ንዳኦና ናዓሂና ዓንደና ዓከ ገብፃ ዓጫ" ቤቲ ዓኦካ ዳዔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ካኦቲ ሄሮዲሴ ናዓሂ ዋዳኒ ኮዓ፤» ጌራ።

14 ዩያር የሴፔ ዓቃፆ ናዓሂና ዓንዳሎና ዓከ ዲሞና ገብፃ ዓጫ" ዓኦዳ። 15 ዓኦካ ካኦቲ ሄሮዲሴ ሃይቃንዳያ ሄላ"ንዳኦና ናንጌ፤ ዩይ ያዲ ማዔሂ' ያኦሲ ፔ ማሊያ ከኤዛሂ ዛሎ"ና፡- «ታኦኮ ናዓሂ ገብፃይዳፓ ታ ዓኤሌ"ኔ» ጌዔ ቃኦላ" ኩማ"ንዳጉዲኬ።

ካኦቲ ሄሮዲሴ ዳኮ" ናኦቶ" ዋዲሾሂ

16 ዓሮ" ዓሶንሂ ዓዛ ጌሾሂ ሄሮዲሴ ዓሬ ዋደ"ና ሚርጌና ዳጋዲ፡ በኤቴሌሄሜ ካታሞና ኮይሎ"ይዳ ዓኦ ጉርደ ቢያ ዓዛኮ ፖኦሊሶ ዳከ፡ ላምፆ ለዔና ያፓ ዳማ" ማዔ ዓቲንቆ ናኦቶ" ቢያ ዋዲሾኔ፤ ዩያ ዓ ሂዳሂ ዠኦጋሂ ጳጳ ዋደ" ዓሮ"ንሂዳፓ ያኦጫ ዋይዜ ጎይፆና። 17 ያዲ ማዒያና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓርሚያሴ ዛሎ"ና፡- 18 «ዩኤፐና ሚርጌ ዓላቲ ዑኡሲና ራማ ዓጫ"ይዳ ዋይዜንቲ፤ ራሂላኦ ፔ ናኦቶ" ዛሎ"ሮ ዩኤኬ፤ ናኦታ" ዓዛኮ ኩዳሂሮ ደዲያ ባሺንቲ» ጌራ ከኤዜህ ኩሜኔ።

የሴፔንሂከ ገብፃ ዓጫ"ፓ ማዒያ

19 ሄሮዲሴ ሃይቃሂከ ገንፆ ጎዳኮ ከኢታንቻህ የሴፔም ዓውቲና ጳጳ፡- 20 «ሃይካፓ ዓቁ! ናዓሂና ዓንደና ዓከ ገንሂ ዓሰራዔኤሌ ዓጫ" ማዔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ናዓሂ ዋዳኒ ኮዓ ዓሳ ቢያ ሃይቁ» ጌራ። 21 ዩካፓ የሴፔ ዓቁ ናዓሂና ዓንደና ዓከ ዓሰራዔኤሌ ዓጫ" ማዒ ዳንዳ።

22 ጋዓንቲ ዓርከሌዎሴ ፔ ዓደ ሄሮዲሴ ቤዛ፡ ዩሁዳ ዓጫ"ይዳ ካኦታዳሂ ዋይዜሂሮ ዩካ ዓኦዳኒ የሴፔ ዓሰጫ። ዩካፓ ዓውቲ ዓዛም ከኤዜሂሮ ጌሊላ ዓጫ" ዓኦዳ፡ 23 ናከሬቲ ጌይንታ ካታሞይዳ ናንጌ፤ ዩይ ያዲ ማዔሂ' ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶ ዛሎ"ና «ናከራ ዓሲ» ጌይንታንዳኔ ጌይንቲህ ኩማ"ንዳጉዲኬ።

3

ማሰካ የሐኒሴ ዩሱሴ ዛሎ" ዳጊዲ ከኤዜሂ

(ማር. 1፡1-8፤ ሉቃ. 3፡1-18፤ ዮሐ. 1፡19-28)

1 ዩኖ ዋደ"ና ማሰካ የሐኒሴ ዩሁዳ ዓጫ" ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ"ይዳ ዓሰም ኮዠ ሃይሶ ከኤዚ ከኤዚ ሙከኔ። 2 ዓዚ ከኤዜሂ፡- «ያኦሲ ካኦቲማ ዑከኔ፤ ጎሞ ቡኡፀዋቲ» ሂዚ ጌራኬ።

3 « ጎዳኮ ጎይፆ ገኢገሹዋቲ፡ ሉኡጎ ጎይፆዋ ፒዚሱዋቲ» ጌራ ጌራ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ"ይዳ ዓላታ ዓሲ ዑኡሲ» ጌራ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሲያሴ ከኤዜሂ ዩያ የሐኒሴ ዛሎ"ኬ።

4 የሐኪሲኮ ማእዘን ጋኦ ጋጋጅጋ ገሮ "ናያኬ፤ ከርዳይዳ ዲ ቃልሾ ቱካ"፤ ሙዳ ሃሃ ዲዛኮ ባቢሂና ፀቶ ዔኤሲ"ናኬ፤ 5 ዬኖ ዎድ"ና ዪሁዳ ዳጮ" ዬሩሳላሜ ካታማ"ጋ፤ የርዳኖሴ ዎሮ ኮይላ" ዓኣ ዓጫ"ጋ ዓሳ ቢያ የሐኪሲ ኮይላ" ሙኪ፤ 6 ጎሞ ፔኤኮ ቡኡዲ ቡኡዲ ዲዛ ኮይላ" የርዳኖሴ ዎሮ ዋኦ ማሰታ፤።

7 የሐኪሲ ማርጌ ፔርሴ ዓሲጎታ ሶዶቄ ዓሲጎታ ዋኦ ዳና ማሰታ፤ ዲዛ ኮራ ሙካሂ ዛጋ፡- «ሃይ ዓጎሂ ሾኦካ! ሙካ ያኦሲኮ ጎሪ"ጎቶይዳጋ ዓጎሂ ቶላ"ጎዳ ጎይዳ ያኦኒ ዓጎሂም ከኤዜይ?

8 ዓካሪ ሃሂ ዓጎሂኮ ጎሞ ቡኡዲ ዓርዛ ማላታ ማዲዎ፤። 9 «ኦኤኒ ዓብራሃሜ ናኦቶ"ኬ» ጌዒ ጌዒ ሄርሺጎቲ፤ ያኦሲ ሃያ ሹጮይዳጋ ዓብራሃሜ ናይ ማሃኒ ዳጎዳዓ፤ ታ ዓጎሂም ጋዓኦ፤። 10 ሃሂ ዓካሪ ማዶ ያጸጋ ተቃኒ ሄርጋ ገኢገኦ፤ ቃራ ዓኦጊ ዓኦጊ ማሂ ቢያ ተቀጎቲ ታሚዳ ዓጎጎታጎዳ፤።

11 ሐሂ ታ ዓጎሂ ጎሞ ቡኡዲ ዓርዛ ማሂ ዋኦ ማሰካ፤። ጋዓጎቲ ታኦኮ ገኒዶ ሙካሂ ዓያና ጌኤሽና ሃሂ ታሚና ዓጎሂ ማሰካጎዳ፤። ዒ ታጊዳጋ ማርጌና ባሽታሂር ታ ዲዛኮ ቶኮ" ዱርዘታዎ ከዳኒ ኮይሳ ዓሲቱዎሴ፤። 12 ዲዛኮ ሃኦኮ ሶኦሪ ጌኤሾ ዓጎዳ ዓኦሂር፤ ጌኤሾሂኮ ገኒዶ ዓኦጎሂ ኮና ዋሂ ዲኢር ባይቁዎ ታሚዳ ሚቻጎዳ፤። ዔያቶዎ ጌዔ፤።

ዩሱሴኮ ዋኦ ዳና ማሰታዎ
(ማር. 1፡9-11፤ ሉቃ. 3፡21-22)

13 ዬኖ ዎድ"ና ዩሱሴ የሐኪሲ ኮራ ዋኦ ዳና ማሰታ፤ ጌሊላ ዓጮ"ይዳጋ የርዳኖሴ ዎሮ ሙኪ፤። 14 የሐኪሲ ጋዓጎቲ፡- «ዬይ ማዓዓኬ፤ ታ ኔ ኮራ ማሰታ፤ ኮይሳጎቲ፤ ኔ ታ ባጎሂ ሙካ?» ጌዒ ለኦጎሂ ዓርቄ፤።

15 ዩሱሴ፡- «ያኦሲ ኮዓ ባኮ ቢያ ሂዲ ኑ ከጎሂጎዳ ያይሳሂር ሃሂ ለኦጎጊ፤ ያዒ ማማጎጎ» ጌዒ ማሃዛ፤ የሐኪሲ ዒ ጌዔሂ ዋይዳ ዩሱሴ ዋኦ ዳና ማሰኬ፤። 16 ዩሱሴ ዋኦ ዳጋ ማሰታ፤ ከኬሰካኦና ጫሪጎጫ ቡሊ"ጎቲ፤ ያኦሲኮ ዓያና" ደኦሌ" ማሊ ኬዲ" ዲዛ ፀፃ ዳዓጎቲ ዒ ዳጎቄ፤። 17 ዩማና፡- «ታና ዎዛሳ፤ ታ ዲዛ ናሽካ ናዓሂ ታኦኮ ሃያኬ» ጋዓ ፀኡሲ ጫሪጎጫጋ ዋይዚጎቲ፤።

4

ፃላሂ ዩሱሴ ዛጋኒ ጌሽ ጌሽዎ
(ማር. 1፡12-13፤ ሉቃ. 4፡1-13)

1 ዩካጋ ጌኤኮ ዓያና" ፃላሂ ዲዛ ዛጋኒ ጌሻጎዳጉዲ ዓሲ ናጎጉዎ ዳውሎ" ዩሱሴ ዔኪ ዓኦጎ፤። 2 ዒኦካ ዒ ያይዲታሚ" ሮኦሪና ዋጎቲና ሙኡዚ" ሙዑዎዎ ዳዔሰካጋ ናይዲጎቲ፤። 3 ዩማ"ና ጌሻ ፃላሂ ዩሱሴ ኮራ ሙካዎ፡- «ሂጎዳ ኔ ያኦሲ ናይ ማዔ፤ ሃጎሂ ሹጮጎሂ ካሂ ማሄ» ጌዔ፤።

4 ዩሱሴ ማሃዎ፡- « <ዓሲ ናጎጋሂ ያኦሲ ከኤዛ ቃኦሎ"ና ማዓጎዳጋዓቲም ካሂ ሙዒ ሌሊቱዎሴ» ጌይጎቲ ያኦጎጎቲ፤። ጌዔ፤።

5 ዩካጋ ሃሂ ፃላሂ ዩሱሴ ያኦሲም ዳማዳ ካታዎ፤ ዩሩሳላሜ ዔኪ ዓኦዳዎ ጌኤኮ ማኦርኮ ሄላሰካ ኬሲ" ዔቂሲ፡-

6 « <ኔና ካጋጎዳጉዲ ያኦሲ ፔ ከኢታጎቻ ኔኤም ዓይሃጎዳ፤

ቶካ" ኔኤኮ ሹጮይዳ ዲይጎቲዎጉዲ፤

ዔያታ ፔ ኩጮና ዓርቄ ኔና ቃዛጎዳ፤ ጌይጎቲ ያኦጎጎቲ፤።

ዩያር ኔ ያኦሲ ናይ ማዔቶ፤ ሂጎዳ ሃይጋ ሊካ ጰሌ"» ጌዔ፤።

7 ዩሱሴ ማሃዎ፡- « <ኔ ጎዳ፤ ያኦዛሂም ጉራኒ ማሊጋ» ጌይጎቲ ሃሂ ያኦጎጎቲ፤። ጌዔ፤።

8 ዩካጋ ገኒሃ ፃላሂ ዩሱሴ ኮሽ" ያድሲ ዲካ ኬሲ" ዓጮ" ካኦቶ" ቢያሂና ዔያቶኮ ቦጎቻዎ ዳዎ፡- 9 «ጉምዓቲ ኔ ታኦም ዘገ ካኦሽኬ፤ ሃያ ታ ኔኤም ቢያ ዓጎጎጎዳ፤። ጌዔ፤።

10 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ኔኤኒ ሐይ ፃላሄ፤ ሴካ ሽኢኬ! ኔ ጎዳ ያኦዛሂም ዘገ፤ ሃሂ ዲዛ ሌሊ ካኦሽኬ» ጌይጎቲ ያኦጎጎቲ፤። ጌዔ፤።

11 ዩካጋ ፃላሂ ዩሱሴ ሃሽ" ዓኦዳዛ፤ ያኦሲኮ ከኢታጎቻ ሙኪ ዲዛ ማኦዳ፤።።

ዩሱሴ ጌሊላይዳ ዔርዚዎ ዓርቄሂ
(ማር. 1፡14-15፤ ሉቃ. 4፡14-15)

12 የሐኪሲ ቱኡቲሂ ዩሱሴ ዋይዜ ዎድ"ና ጌሊላ ዓጮ" ዓኦጎ፤። 13 ዒኦካጋ ናዚሬቲ ካታዎ ሃሽ"፤ ቁጥርናሆሜ ካታዎ ዳጎዳ፤። ቁጥርናሆሜ' ዛብሎኦኦና ኒፕታኦኤሜ ዓጮ"ና ኮይላ" ዓኦ ባዚ" ዓቺ ካታማኬ፤። 14 ዩይ ያዲ ማዔሂ' ያኦሲ ማሊዎ ከኤዛ ዒሲያሴ ዛሎ"ና፡-

15 «ባዘ" ባጎሂ ዓኦዳ ጎይዳና የርዳኖሴ ዎሮ ሱኮናይዳ ዓኦ ዛብሎኦኦጎታ ኒፕታኦኤሜጎታ ዓጫ" ዓይሁዳ ማዒባኦ ጌሊላ ዓሶ ዓጫ"፤

16 ዩያጉዲ ዲሞይዳ ናጎጋ ዳራ" ዳኤፕፖዒ ዳጎቃጎዳ፤።

ባይሲጎታዎ ገኢጌ ዓጫ" ዓኦ ዓሶም ፖዒ ፖዓጎዳ፤።

ጌይጎቲሂ ኩማ"ጎዳጉዲ፤። 17 ዩካጋ ዓርቃዎ ዩሱሴ፡- «ያኦሲ ካኦቲማ ፀኡሂር ጎሞ ቡኡፀዎ፤። ጌዒ ጌዒ ዔርዚሂ ዓርቄ፤።

ቤርታሳ ዩሱሴ ገኒዎ ሃጎታዞጎሂኮ ዔኤሊ"ጎቲዎ

(ማር. 1፡16-20፤ ሉቃ. 5፡1-11)

18 ዩሱሴ ጌሊላ ባዘ" ኮይሊ"ና ዓኦዳዎ፤ ለምዎ ዎሊኮ ጌርሲ ማዔሰኬጎሂ ዳጎቄ፤። ዔያታ ጰደርሴ ጌይጎታ ሲሞኦኦና ጌርሲ ዒጎዲራሴና ማዓዛ ዔያታ ሞሎ ዓርቃዎሂር ሞላሂ ዓርቆ ሮኦጮጉዳ ሱዘ ባዘ"ይዳ ዓጋ፤። 19 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ሃኒ ታ ገኒዎ ሙኩዎ፤ ታ ዒጎሂ፤ ዓሲ

3:4 2ካኦቶ. ማ 1፡8፤ ዛካ. 13፡4፤ ሌዊ. ዓከ 11፡22። 3:7 ማቴ. 12፡34፤ 23፡33። 3:9 ዮሐ. 8፡33። 3:10 ማቴ. 7፡19። 3:17 ማዢ. ማ 9 22፡2፤ ዓይኑ. 2፡7፤ ዒሲ. 42፡1፤ ማቴ. 12፡18፤ 17፡15፤ ማር. 1፡11፤ ሉቃ. 9፡35። 4:1 ዔብ. 2፡18፤ 4፡15። 4:2 ከሲ. ማ 9 34፡28፤ 1ካኦቶ. ማ 19፡8። 4:4 ላሚ. ዎማ 8፡3። 4:5 ኔሄ. 11፡1፤ ዳኦኦ. 9፡24። 4:6 ዓይኑ. 91፡11-12። 4:7 ላሚ. ዎማ 6፡16። 4:10 ላሚ. ዎማ 6፡13። 4:12 ማቴ. 14፡3፤ ማር. 6፡17፤ ሉቃ. 3፡19-20። 4:13 ዮሐ. 2፡12። 4:16 ዒሲ. 9፡1-2። 4:17 ማቴ. 3፡2።

ፒሪ ዓርቃያ ማሃንዳኔ» ጌዔ። 20 ዔያታ ቤዘማና ሞላህ ዓርቆ ሱዞ ሃሺ"። ዒዛ ጊንዖ ዓኣዳ።

21 ዩማፓ ዳካ" ደጫዖ ሃህ ላምዖ ዋሊኮ ጌርሲንህ ማዓያ፣ ዜብዲዮሴ ናይ፣ ያይቆኦቤና ዮቅኒሴና ዳንቄ። ዔያታ ፔኤኮ ዓደ ዜብዲዮሴና ዋላ" ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጎይዳ ሞላህ ዓርቆ ሱዞ ኮሻ"ንቴ ዩሱሴ ዔያቶ ዔኤሌ"። 22 ዔያታኣ ቤዘማና ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጎንታ ዓደንታ ሃሺ"። ዒዛ ጊንዖ ዓኣዳ።

ዩሱሴኮ ሚርጌ ሃርጊንቴ ዓሶ ፖዒሶንታ ዓሶ ዔርዚያንታ (ሉቃ. 6፣17-19)

23 ዩሱሴ ዓይሁደ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘይዳ ዔርዚ ዔርዚ ሃህ ያኣሲ ካኣቱሞ ዛሎ" ከዡ ሃይሶዎ ኬኤዚ ኬኤዚ ጌሊላ ዓጮ" ቢያይዳ ሃንታዖ፣ ደማደማ ደርዖና ሃርጊንቴ ዓሶ ፖዒሴ።

24 ዩያይዳፓ ዔቁያና ዒዛኮ ሱንፃ ሶኦሪያ ዓጮ"ይዳ ቢያ ዋይዚንቴህር ዓሳ ደማ ደማ ደርዖና ሃርጊንቴ ማታዳ ዓሶ ቢያ ዒዛ ኮይላ" ዔኪ ሙኬኔ፤ ዩያ ሃርጌ ዓሶ ባኣኮ"ይዳ ፑርታ ዓያና ዓርቁ ዓሲ፣ ዳንህ ደርዓ ዓኣ ዓሲና ዋሶ ዓሲያኣ ዓኣ። ዩሱሴ ጋዓንቴ ቢያህ ፓህ። 25 ጌሊላና ታጾ ካታሞንህ ጌይንታ ቤዘንህናይዳፓ ሃህ ዩሩሳላሚና ዪሁዳ ዓጮ"ይዳፓ፣ ዮርዳኖሴ ዋር ሱኮይዳፓ ሙኬ ሚርጌ ዓሲ ዩሱሴ ጊንዖ ዓኣዳ።

5

ዩሱሴ ዳኮ"ይዳ ኬኤዜ ቃኣሎ"

(ዓይ. 5-7)

1 ዩሱሴ ሚርጌ ዳር" ዛጌ ዋድ"ና ዳኮ" ኬሰኪ ዳዓዛ፣ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዘንህ ዒዛ ኮይላ" ሙኬኔ። 2 ዩካፓ ሂዚ ጌዒ ዔርዚህ ዓርቄ።

ጎኔ ዋዛ

(ሉቃ. 6፣20-23)

3 «ያኣሲዳ ጉሙርቁያ ጌህ ፔና ሂርኪዳዘንህ ያኣሲ ካኣቱማ ዔያቶም ማዔህር ዋዛደንጎ።

4 ዖያዘንህ ያኣሲ ዔያቶም ደደሞ ዒንጋንዳህር ዋዛደንጎ።

5 ዒኖ" ሼሌዔዘንህ ዓጮ" ዔያታ ዔካንዳህር ዋዛደንጎ።

6 ዒሎ"ሞ ካህጉዲ ናይደንታዘንህና ዋኣህጉዲ ዳኤቢንታዘንህ ዒሎ"ሞ ዳንቁ ዔያታ ሃውሻንዳህር ዋዛደንጎ።

7 ዳቤ ዓሲም ዓቶም ጋዓዘንህ ያኣሲዳፓ ማኣሪህ ዔያታ ዳንቃንዳህር ዋዛደንጎ።

8 ዒኖ" ጌኤዡንህ ያኣሲ ዔያታ ዛጋንዳህር ዋዛደንጎ።

9 ፑርቴ ዓሲ ዋላ" ቡኩሳዘንህና ካንህዘንህ

ያኣሲ ናይ ዔያታ ጌይንታህር ዋዛደንጎ።

10 ዒሎ"ሞር ጌዒ ዒደንጎቴ ዳኪንታዘንህና ማቶ ዔካዘንህ

ያኣሲ ካኣቱማ ዔያቶም ማዔህር ዋዛደንጎ።

11 «ዓሳ ዒንህ ታ ዛሎ"ር ጫሽኪ፣ ዒደ ዳካያ ማዔቴ ሃህ ፑርታ ሉኡዙሞ ዒንህዳ ጌሰቴቴ ዋዛደዎቴ። 12 ጫሪንጮይዳ ዒንህ ዩያ ዛሎ"ር ዔካንዳ ባካ ዳኤፒታህር ኮሺ" ዋዛደዎቴ፤ ሃያኮ ቤርታ ያኣሲ ማሊዖ ኬኤዛዘንህና ዩያይዲ ዒደ ዳኮና።»

ሶኦጌና ፖዒኖኮ ኮኣከንህ (ማር. 9፣50፤ ሉቃ. 14፣34-35)

13 ዩካፓ ሃህ ዩሱሴ፡- «ዒንህ ዓጮ"ኮ ሶኦጌኬ፤ ጋዓንቴ ሶኦጌ ዓኣዖ ዒፃቴ ዋይቲ ጊንህ ዓኣዖያ ማዓኒ ዳንዳዒ? ሴካ ካራይዳ ኬኤሪንቴ ዓሲ ቶኪና ሃርቃንዳ፤ ዓይጎማኣ ማዓዓኬ።

14 ዒንህ ሃህ ዓጮ"ኮ ፖዒኬ፤ ዳኬይዳ ዓኣ ካታማ ዓኣሽንታኒ ዳንዳዐቀሴ። 15 ዓሲ ፖዒ ፖዒሳዖ ዔኤቢና ጉኡፒ ጌህ? ጌህህ ፖዒጋይዳ ዓኣ ዓሶም ቢያ ፖዒንዳጉዲ ዳጌ ጌሴዳኬ።

16 ዩያጉዲ ዓሳ ዒንህኮ ኮዡ"ማደ" ዛጊ ዒንህኮ ጫሪንጮ ዳዳህ ጋላታንዳጉዲ ፖዒ ዒንህኮ ዓሲ ቢያም ፖዖንጎ» ጌዔ።

ሙሴ ዋጎ ዛሎ"

17 ሃህ ዩሱሴ፡- «ሙሴ ዋጎና ያኣሲ ማሊዖ ኬኤዛ ዓሶና ዔርዛ ባኮ ላኣማ"ኒ ታ ዒንህም ሙኬያ ማሎፓ፤ ታ ሙኬህ' ጌይንቴ ጎይዖ ኩኩንህኒ ሙካንዳኣፓቴም ላኣማ"ኒ ሙኪባኣሴ። 18 ጎኔ ታ ዒንህም ጋዓ፤ ጫሪንጮና ሳዖና ላኣሚ"ንታንዳያ ሂላ"ንዳኣና ሙሴ ዋጎይዳፓ ፑቴ"፣ ዳካ" ባኣዚ"ታዖ ላኣሚ"ንታዓኬ፤ ሙሴ ዋጎይዳ ያኣፒንቴ ባካ ቢያ ኩማ"ንዳ። 19 ዩያር ዩንህ ዓይህያንህዳፓ ዳኮ"ማታዖ ኩንሁሞዖ ሃሺ" ዓህ፣ ሃንጎ ዓሶዎ ዳቢሻያ ማዒ ዔርዜቶ ያኣሲ ካኣቱሞይዳ ቦሂንቴ ዓሲ ማዓንዳ፤ ጋዓንቴ ዓይህያንህ ማደ ኩንህህና ሃንጎ ዓቲ" ዓሶዎ ኩንህንዳጉዲ ዔርዛህ ያኣሲ ካኣቱሞይዳ ቦንቹንቴያ ማዓንዳ።

20 «ዒንህኮ ዒሎ"ማ ፔርሴ ዓሶና ሙሴ ዋጎ ዔርዛዘንህ ዒሎ"ማፓ ባሽባኣቴ ያኣሲ ካኣቱሞይዳ ማሊ ዒንህ ጌላኒ ዳንዳዐቀሴ።

ዓሲ ዋደህ ኮይሱዋያ ማዔህ

21 «ቤርታ ዓሶም ጌይንቴህ ዒንህ ዋይዜ፤ ዩይያ ለደፖቴ፣ ዓሲ ዋደህ ፑርታና ዋጊንታንዳ፤ ጋዓያኬ። 22 ታ ዒንህም ሂዚ ጋዓ፤ ዓሲዳ ጎሪ"ንታህ ቢያ ፑርታና ዋጊንታንዳ፤ ሃህ ዓይጎ ዓሲታቶዎ «ኤኤኒ ፓሁዋኣህ ሃይ» ጌዒ ጫሽኬቶ ዋጋ ዓሶ ቤርታ ፑርታና ዋጊንታንዳ፤ ሃህ «ኔ ዒና ባይቁህ ሃይ» ጌዒ ጫሽካህ ቢያ ባይቁዎ ታሞ ዋጎም ማዓንዳ። 23 ዩያር ያኣሲም ኔ ዒንጋ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ዒንጋ ዋድ"ና ኔ ዒሻህም ኔ ዳቤ ባኣዚ"ና ኔ ዒሻህ ዖይ ባኣዚ" ኔኤም ጳቄቴ። 24 ኔ ዒንጋ ባኮ፡ ዒንጎ ቤዘ ኮይላ"

4:23 ማቴ. 9፣35፤ ማር. 1፣39። 5:4 ዒ.ሲ. 61፣2። 5:5 ዓይ. 37፣11። 5:6 ዒ.ሲ. 55፣1-2። 5:8 ዓይ. 24፣3-4። 5:10 1ጴጊ. 3፣14። 5:11 1ጴጊ. 4፣14። 5:12 2ካኣቶ. ማ 36፣16፤ ዳኪ. ማደ" 7፣52። 5:13 ሉቃ. 14፣34-35። 5:14 ዮሐ. 8፣12፤ 9፣5። 5:15 ማር. 4፣21፤ ሉቃ. 8፣16፤ 11፣13። 5:16 1ጴጊ. 2፣12። 5:18 ሉቃ. 16፣17። 5:21 ኬሲ. ማፃ 20፣13፤ ላሚ. ዋማ 5፣17፤ 16፣18።

ገሠጋጋጥ ደንዲ ይያዳህና ያለ" ቡኩ፤ ይካገሙኪ ኔ ዲንጋ ባኮ ዲንጋ።

25 «ኔ ሞርካሢ ኔና ሞርካሢ ያለም፡ ኔ ዲዛና ያለ" ሞጎ ሞጎ ቤዘ ዳኣዲያይዳ ዳኣቴ፡ ዑኩና ኔ ሞርካሢና ያለ" ገኢጌ። ያዲ ማዲባኣታቶ ኔ ሞርካሢ ኔና ሞጎ ሞጋሚም ዳኣሢ ዲንጋንዳኔ፤ ሞጋ ዳሢያ ሃሃ ፖኦላሳሢም ዲንጋዘ ቱኡዘ ማኣራ ኔ ቱኡታንዳኔ። 26 ጎኔ ታ ኔኤም ጋዓኔ፤ ጨጎንጎ ጎና ባኮ ጋፒሲ ኔ ጨጉዋዎ ይካገ ኬሰካዓኩ» ጌዔ።

ዓገ ሃሃ ማጥ ማዲባኣ ዓሲና ላሂሢ ዘላ ኬኤዘንጉቲ ባኣዚ"

27 ዩሱሴ ሃሃ፡- « (ዓገ ሃሃ ማጥ ማዲባኣ ዓሲና ላሂገ) ጌይንጉሢ ዲንሢ ዋይዜ። 28 ታኣኒ ዲንሢም ጋዓንጉ «ላኣሊ ዘገ ላሃኒ ማሌ ዓሲ ቢያ፡ ዩማና ፔ ዲናና ዲዛና ላሂያ ማዓኔ» ጋዓ። 29 ዩያሮ ኔኤኮ ማዘቆ ዓኣገ ኔና ዳቢሻያ ማዔቴ ኔገዳገ ኬሲ" ኬኤሬ፤ ጉቤ ዑፃ ኔኤኮ ባይቁዋ ታሞይዳ ኬኤሪጎታሰካገ ዑፃኮ ኔኤኮ ፔቴ" ቤሲ ፓጨቶ ኮሺኬ። 30 ማዘቆ ኩጫ ኔና ዳቢሻያ ማዔቴ ኔገዳገ ቲቂ ኬኤሬ፤ ጉቤ ዑፃ ኔኤኮ ባይቁዋ ታሞይዳ ኬኤሪጎታሂዳገ ዑፃኮ ኔኤኮ ፔቴ" ቤሲ ፓጨቱ ኮሺኬ» ጌዔ።

ላኣሊ ዓንጃሢ ኮይሱዋያ ማዲያ (ማቴ. 19፡9፤ ማር. 10፡11-12፤ ሉቃ. 16፡18)

31 ዩሱሴ ሃሃ፡- «ይያጉዲ «ፔኤኮ ማጥ ዓንጃሢ ቢያ ዲዘ ዓይጎሮ ዓንጃቶዋ ዔርዘ ባኣዚ" ፃኣፒ ዲንጎንጎ» ጌይንጉ። 32 ታ ጋዓንጉ ዲንሢም ሂዚ ጋዓ፡- ማሌ" ዓሲና ዲኣቲሢ ዘላና ማዲባኣንጉ ፔ ማጥ ዓንጃሢ ቢያ ዲዘ ዘኣሰካ ኮኣማንዳጉዲ ማሃኔ፤ ዩና ዓንጃንጉዘ ዔካሢያ ዲዛና ዘኣሰካ ኮኣማያ ማዓኔ» ጌዔ።

ጫኣቂሢ ዘላ ዔርዘና ባኣዚ"

33 ይካገ ሓሃ ዩሱሴ፡- «ሓያኮ ቤርታ ማናኣ ዓሰም «ኔኤኒ ያኣሲም ጫኣቂ ባኣዚ" ኩኩንሢ፤ ኔ ጫኣቂ ባኮ ሃሺ"ገ» ጌይንጉሢ ዲንሢ ዋይዜ። 34 ታኣኒ ጋዓንጉ ዲንሢም ሂዚ ጋዓ፡- ፔቴ"ታዎ ጫኣቂጉቴ፤ ጫሪንጉ፤ ዔኤሊ" ጫኣቂጉቴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ጫሪንጉ ያኣሲ ዳዓ ቤዘኬ። 35 ሳዓ ዔኤሊ" ጫኣቂጉቴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ሳዓ ያኣሲ ቶኮ" ጌሃ ቤዘኬ። ዩሩሳላሜ ካታሞ ዔኤሊ"ያ ጫኣቂጉቴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ዩሩሳላሜ ዳኤገ ካኣታሂኮ ካታሞኬ። 36 ኔ ቶኣኮ" ጋገና ዔኤሊ"ያ ጫኣቂጉቴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ኔኤኮ ቶኣኮ" ጋገናገ ፔቴ"ማ ቡኡቁሳኒ ሃሃ ካርሃኒ ኔ ዳንዳዑዋሴ። 37 ዩያሮ ዲንሢኮ ጌኤዘ «ሂዮ» ማዔቶ «ሂዮ» «ዔይዔ» ማዔቶ ዔይዔ ማዎንጎ። ዩማገ ዑሃ ዓኣዴ ጌኤዘማ ፃላሂይዳገኬ» ጌዔ።

ዓሲ ኮሚሢ ኮይሱዋያ ማዲያ (ሉቃ. 6፡29-30)

38 ሃሃ ዩሱሴ፡- « (ዓኣፒ ዘላሮ ዓኣፒ፡ ዓቺ ዘላሮ ዓቺ) ጌይንጉሢ ዲንሢ ዋይዜ። 39 ታ ጋዓንጉ ዲንሢም ሂዚ ጋዓ፤ ፑርታ ዲንሢም ማዳ ዓሰም ኮሚ ማሂጉቴ፤ ጋዓንጉ ማዘቆ ጋንጋሮ ባዓሢም ሻውሎ" ጋንጋሮ ሺርሺ ቤኤዜ። 40 ፔቴ" ዓሲ ኔኤኮ ዳማ" ማይንጎና ዓፒሎ ዔካኒ ኔና ሞጎና ዓይሢቶ ዑፃ ኔ ማይንጉ ዓፒሎ ቃሲ" ዔካንዳጉዲ ዲዘም ሃሺ"። 41 ፔቴ" ዓሲ «ታኣኮ ባኮ" ዔከ ዳካ" ታኣና ያለ" ጎይያ ዓኣዴ» ጌዔ ዋልቃቆቶ ዲ ኮዔሢዳገ ዑሃ ዲዛና ያለ" ዓኣዴ። 42 ኔና ሺኢቃሢም ዲንጌ፤ ኔገዳገ ታልዓኒ ኮዓሢ ላኣገገ» ጌዔ።

ሞርኬ ናሽኪሢ ዘላ (ሉቃ. 6፡27-36)

43 ዩሱሴ ሃሃ፡- «(ኔ ላጋሢ ናሽኬ፤ ኔ ሞርካሢ ዲፃ ጌይንጉሢ ዲንሢ ዋይዜ። 44 ታ ዲንሢም ጋዓንጉ ሂዚ ጋዓ፡- ዲንሢ ሞርኮ ናሽኩዋቴ፤ ዓዲ ዳካዘንሢና ዲንሢ ማታሳዘንሢናም ሺኢቁዋቴ። 45 ያኣዴ ዲንሢ ማዳቶ ጫሪንጉይዳ ዓኣ ዲንሢ ዓዳሢኮ ናይ ዲንሢ ማዓንዳ። ዲዚ ፑርቶና ኮኩናም ዓሰ" ኬሳ"። ዩያጉዲ ፑርቶ ዓሰና ኮኩ ዓሰናም ዲሮ ዲ ዋርቁሻ። 46 ዲንሢ፡ ናሽካ ዓሰ ሌሊ ዲንሢ ናሽኬቶ ዓይጎ ማዓንዳይ? ጎሞ ዓሰ ዩያይዲዋዳ? 47 ዲንሢ ላጎንሢ ሌሊ ዲንሢ ዔኤሊ"ቶ ዓይጎ ባሺ ባኣዚ" ዲንሢ ማዳይ? ዓይሁዳ ማዲባኣ ዓሰ ዩያ ማዳያቱዋዳ? 48 ዲንሢኮ ጫሪንጉ ዓዳሢ ፔቴ"ታዎ ዳቢንጉባኣያ ማዔሢጉዲ ዲንሢያ ዲማዲ ማዑዋቴ» ጌዔ።

6

ዲንጊሢ ዘላ ዔርዘና ባኣዚ"

1 ዩሱሴ ጌኤዘ ጌሰታዎ፡- «ዓሲ ዲንሢኮ ዘጋንዳጉዲ ጌዔ ዲንሢ ማዳ ኮኩ ባኮ ዓሲ ቤርታ ፔጌና ማዳሢዳገ ዲንሢና ካፑዋቴ፤ ያዲ ዲንሢ ማዳቶ ጫሪንጉ ዓዳሢ ኮይሉ"ገ ዲንሢ ዔኤሲ ዳንቃዓኬ። 2 ዓሲ ዘጎም ጌዔ ጎይያ ዓጮና ቡኪንቶ ቤዘናይዳ ሄርሺንጉም ኬኤዚ ኬኤዚ ሺራ ዓሰጉዲ፡ ማንቆ ዓሰም ዲንሢ ዔኤሲ ዲንጎ ዋድ"ና ዓሲ ዘጎም ጌዔ ማዳጉቴ፤ ዩያይዲ ማዳዘንሢ ዲማ"ና ዔያታ ፔኤሲ" ዳንቂ ጋጋፔ። 3 ዲንሢ ጋዓንጉ ማንቆ ዓሰም ዲንጎ ዋድ"ና ዲንሢ ዲንጎ ባኮ ዓሲ ዔርገ፤ 4 ዲንሢ ዲንጎ ባኮ ዳማና ዲንጉዋቴ፤ ዳማና ዲንጊንጎ ባኮ ዲንሢኮ ዳንቃ ዓዳሢ ዩያ ዘሎ" ማሂ ዲንሢም ዲንጎንዳኔ» ጌዔ።

ሺኢጰሢ ዘላ ዔርዘና ባኣዚ" (ሉቃ. 11፡2-4)

5 ዩሱሴ ሃሃ፡- «ዲንሢ ሺኢቃ ዋድ"ና ጉሪ ሄርሺንቶሮ ሺኢቃ ዓሰጉዲ ማዲጉቴ፤ ዔያታ ዓሲ

5:27 ኬሲ. ማፃ 20፡14፤ ላሚ. ሞማ 5፡18። 5:29 ማቴ. 18፡9፤ ማር. 9፡47። 5:30 ማቴ. 18፡8፤ ማር. 9፡43። 5:31 ላሚ. ሞማ 24፡1-4፤ ማቴ. 19፡7፤ ማር. 10፡4። 5:32 ማቴ. 19፡9፤ ማር. 10፡11-12፤ ሉቃ. 16፡18፤ 1ቆሮ. 7፡10-11። 5:33 ሉቃ. ዓከ 19፡12፤ ገይ. ማፃ 30፡2፤ ላሚ. ሞማ 23፡21። 5:34 ያይ. 5፡12፤ ዓሲ. 66፡1፤ ማቴ. 23፡22። 5:35 ዓሲ. 66፡1፤ ዓይኑ. 48፡2። 5:37 ሉቃ. ዓከ 19፡12፤ ገይ. ማፃ 30፡2፤ ላሚ. ሞማ 23፡21። 5:38 ኬሲ. ማፃ 21፡24፤ ሉቃ. ዓከ 24፡20፤ ላሚ. ሞማ 19፡21። 5:42 ላሚ. ሞማ 15፡8፤ ኮኣኪ. 24፡29። 5:43 ሉቃ. ዓከ 19፡18። 5:44 ኮኣኪ. 25፡21-22። 5:48 ሉቃ. ዓከ 19፡2፤ 18፤ ላሚ. ሞማ 18፡13። 6:1 ማቴ. 23፡5። 6:5 ሉቃ. 18፡10-14።

ኑና ዛጎም ጌራ ዓሳ ቡካ ቤዘና ጎይሢ ዓቸናይዳ ዔቁ ሸኢቃኒ ኮዓኔ። ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፡- ዔያታ ኮዓ ባኮ ቢያ ዩማና ዔኪ ጋጋፔኔ። 6 ኔኤኒ ጋዓንቴ ሸኢቃኒና ቆልዎ ጋሮ ጌሊ፣ ካሮ" ዎዲጋፓ ጴዳዎ ቤዘይዳ ዓኣ ዓዳሢ ሸኢቁ፤ ዓሲ ዔሩዋንቴ ኔ ሸኢቁ ባኮ ዳንቃ ኔ ዓዳሢ ኔኤም ኮይሳሢ ዒንጋንዳኔ።

7 «ዒንሢ ሸኢቃ ዎድ"ና ፓሡዎ ማሊሢ ላሚ ላሚ ጌይሢና ሸኢቁ ዔያቶሲ ዎይዘንታያ ማላ፣ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሶጉዲ ዒንሢም ሸኢቁ ጉሪ ያደሲፓ። 8 ሃሣ ዔያቶ ጉዲያኣ ማዒፓ፣ ዒንሢም ዓዳሢ ዒንሢ ሸኢቃንዳሢኮ ቤርታ ዓይጌ ዒንሢም ኮይሳቴያ ዔዔራኔ» ጌዔኔ። 9 ዩሱሴ ሃሣ፡- «ዒንሢ ጋዓንቴ ሂዚ ጌዒ ሸኢቁዎ፣-

፪ጫሪንጫ ናንጋ ኑ ዓዳሢዮ!

ሱንፃ ኔኤኮ ቦንቸንቶም፤

10 ኔ ካኣቱማ ሙኮም፤ ኔ ናሽካ ባካ ጫሪንጫ ማዔሢጉዲ ሳዖይዳኣ ማዖም።

11 ሐናኣ ዓቢ ሙኡዚ" ኑም ዒንጌ፤

12 ኑም ዳቤሢም ኑ ዓቶም ጋዓሢጉዲ ኑ ዳቢንቶ ዓቶም ጌዔ፤

13 ቸርታይዳፓ ኑና ካፔ፤ ዳቢሻኒ ጌሾያይዳኣ ኑና ጌልዚ፣

ካኣቱምንታ ዎልቆንታ ቦንቸንታ ናንጊና ኔኤርኬ ዓኣሜን» ጌዔኔ።

14 ሃሣ ዩሱሴ ኬኤዘዮ፡- «ዓሳ ዒንሢም ዳባ ዳቢንቶ ዒንሢ ዓቶም ጌዔቶ ዒንሢሲያ ጫሪንጫ ዓዳሢ ዓቶም ጋዓንዳኔ። 15 ዓሳ ዒንሢም ዳቤ ባኮ ዓቶም ዒንሢ ጌዒባኣቶ ዒንሢ ዳቢንቶም ጫሪንጫ ዓዳሢ ዓቶም ጋዓንዳኔ» ጌዔኔ።

ሙኡዚ" ሃሻ" ሸኢቁ ሸኢቁሢ ዛላ ዔርዘና ባኣዚ"

16 ዩሱሴ ሃሣ፡- «ዒንሢ ሙዖ ሃሻ" ሸኢቁ ሸኢቁ ሸኢቃ ዎድ"ና ሂርሸንቶሮ ማዳ ዓሳ ማዳሢጉዲ ማዲፓ፣ ዔያታ ሙዖ ሃሻ" ዳምቦ ማዳ ዎድ"ና ሙኡዚ" ሃሻ"ያ ማዔሢ ዔርታንዳጉዲ ሲዩ ዓሲጉዲ ማዓኔ። ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፡- ዔያታ ዩያይዲያና ዔያቶም ኮይሳ ባኮ ቢያ ዔከኔ። 17 ኔኤኒ ጋዓንቴ ሙዖ ሃሻ" ሸኢቃ ዎድ"ና ዓኣፓ ካሮ" ማሰቲ ቶኣኮ"ዎ ተሸፎ፤ 18 ኔኤኒ ዩያይዳቴ ሙዖ ሃሻ" ሸኢቃያታሢ ጴዳዎ ቤዛ ዓኣ ኔ ዓዳሢዳፓ ዓታዛ ማሌ" ያኣኒያ ዔሪንዳዎሴ። ዓኣሸንቴ ቤዛ ኔ ሸኢቁ ባኮ ዛጋ ኔ ዓዳሢ ኔኤም ኮይሳ ባኮ ዒንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

ጫሪንቸ ቆሎ ዛላ ዔርዘና ባኣዚ"
(ሉቃ. 12፡33-34)

19 ዩሱሴ ሃሣ ኬኤዘዮ፡- «ቁንቁና ሙዓኒ፣ ሳልፒ ቸርታኒ ሃሣ ዉሲያ ቦኣኪ ዉኡቃኒ ዳንዳዓ፣ ሃያ ዓጮ"ይዳ ዒንሢም ማዓ ቆሎ ቡኩሲ፣፣፣

20 ጋዓንቴ ቁንቁና ሙዓኒ፣ ሳልፒ ቸርታኒ ሃሣ ዉሲያ ቦኣኪ ዉኡቃኒ ዳንዳዐ፣ ሎ ጫሪንጫ ማኣሮይዳ ዒንሢም ቆሎ" ቡኩሴዎ፣፣፣ 21 ዒንሢኮ

ቆላ" ዓኣ ቤዘይዳ ማሊፃኣ ዒንሢኮ ዒኣካ ማዓንዳኔ።

ዐሢፓጊ
(ሉቃ. 11፡34-36)

22 «ኔኤኮ ዓኣፓ ዑዖኮ ያንፔኬ፤ ዩያሮ ዓኣፓ ኔኤኮ ኮሺ ማዔቶ ጉቤ ዑፃ ኔኤኮ ፓዓያ ማዓኔ፤ 23 ዓኣፓ ኔኤኮ ሃርጌያ ማዔቶ ጋዓንቴ ጉቤ ዑፃ ኔኤኮ ዲሚ" ማዓኔ፤ ዓካሪ ኔጊዳ ዓኣ ፓዓ ዲሚ" ማዔቶ ዩይ ዲሚ" ዎማጉዲ ሻኔ ዲሚ" ማዓንዳይ?

24 «ፔቴ" ዓሲ ላምዖ ጎዳቲም ማዳኒ ዳንዳዐ፣ ማዳቴ ፔቴ"ሢ ዒዒ ባጋሢ ናሽካንዳኔ፣ ማዒባኣቶ ፔቴ"ሢ ቦንቸ ፔቴ"ሢ ቦሃንዳኔ፤ ዩያጉዲ ያኣሲና ሚኢሼናም ፔቴ"ና ማዳኒ ዳንዳዒንቴዎሴ» ጌዔኔ።

ናንጊ ዛላ ሜታዳኒ ኮይሱዎያ ማዒያ
(ሉቃ. 16፡13፤ 12፡22-31)

25 ዩሱሴ ሃሣ ኬኤዘዮ፡- «ዒንሢ ናንጎ ዛሎ" ዓይጎ ኑ ሙዓንዳይ? ዓይጎ ኑ ዑሽካንዳይ? ሃሣ ዓይጎ ኑ ማይንታንዳይ? ጌዒ ማሊ ሜታዲ፣፣፣ ሸምፓ ሙኡዚ"ዳ፣፣፣ ዐሢ ማኣያይዳፓ ባሸቱዎዳዳ? 26 ሂንዳ ካፓ ዛጉዎ፣፣፣ ጎሽኩዎሴ፣ ሃኣኮ ታይዚ ኮናይዳ ዎሁዎሴ፤ ማዔቶም ዒንሢም ጫሪንጫ ዓዳሢ ዔያቶ ሙኡዘኔ። ሂንዳ ዒንሢ ዔያቶይዳፓ ባሸቱዎዳዳ? 27 ጎዖንቴ ዒንሢ ባኣካ"ፓ ሜታዲ ናንጎ ሌዖይዳ ዳካ" ዎዳ * ቃሳ"ኒ ዳንዳዓይ ዓኣ?

28 «ሃሣ ማኣያ ዛላኣ ዓይጎሮ ዒንሢ ሜታዲ ማላይ? ሂንዳ ካዮ ቡሮ ዛጉዎ፣፣፣ ዔያታ ሜታዲ ሱኩዎሴ፤ 29 ጋዓንቴ ካኣቲ ሴሎሞኔ ቦንቸንቴታቴያ ዩያ ቡሮይዳፓ ፔቴ"ማጉዲታዖ ማይንቲ ሚዛጸባኣሴ፤ ታ ዒንሢም ጋዓኣኔ።

30 ዓካሪ ዒንሢ ጉሙርቁፃ ዳኬ" ዓሳ! ሃሮ" ኮሽካዖ ዚሮ ታሚዳ ዓጊንታ፣ ካዮ ማኣቶ ዩያይዲ ያኣሲ ፓልሚቶ ዒንሢም ዎይቲ ባሸና ዒ ማሊንዲዎይ? 31 ዩያሮ ዓይጎ ኑ ሙዓ፣ ዑሽካንዳይ? ሃሣ ኑ ዓይጎ ማይንታንዳይ? ጌዒ ማሊ ሜታዲ፣፣፣ 32 ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሳ ዩንሢ ባኮንሢ ዳንቆሮ ማሊ ሜታዳኔ፤ ዒንሢኮ ጫሪንጫ ዓዳሢ ዩይ ቢያ ዒንሢም ኮይሳሢ ዔራኔ። 33 ቢያይዳፓ ቤርታዲ ጋዓንቴ ያኣሲኮ ካኣቱምና ፂሎ"ምና ኮዑዎ፣፣፣ ዩይ ዒንሢ ማላ ባካኣ ቢያ ዒንሢም ዒንጊንታንዳኔ። 34 ዩያሮ ዚራ ባኣዚ"ሮ ማሊ ሜታዲ፣፣፣ ዚሮ ማሊሳ ባካ ዚራሮ ማዖንጎ፤ ፔቴ" ፔቴ" ኬላ" ፔኤኮ ጊዳ ማቶና ዓኣያኬ» ጌዔኔ።

7

ዓሲ ዑሰካ ዎጊሢ ዛላ
(ሉቃ. 6፡37-42)

1 ዩሱሴ ሃሣ ኬኤዘዮ፡- «ያኣሲ ዒንሢዳ ዎጉዎጉዲ ያናኣ ሩፒ ቸርታኬ» ጌይ ዎጊ፣፣፣ 2 ዒንሢ ዎጌ ጎይዖማ ዒንሢም ዎጊንታንዳኔ፤

6:7 1ያኣሲ. ዓሃኬ 18፡25-29። 6:15 ማቴ. 11፡25-26። 6:16 ዓሲ. 58፡5። 6:19 ያይ. 5፡2-3። * 6:27 ናንጎ ሌዖይዳ ዳካ" ዎዳ ጋዓከ፡- ፔቴ" ፔቴ" ማፃኣፓ «ፔ ዔይይዳ ፔቴ" ዎዳ» ጋዓኔ። 6:27 ዓይኑ. 39፡5-7። 6:29 1ካኣቶ". ማ 10፡4-7፤ 2ያኣሲ. ዓሃኬ 9፡3-6። 7:2 ማር. 4፡24።

ዲንህ ማከማና ዲንህም ማከንገታንዳ። 3 ኔ ዓኣገይዳ ዓኣ ጳጳሪ ቡኡር ዴንቁዎን ኔ ለጋህነት ዓኣገይዳ ዓኣ ዳኮ" ቡኡርማ ዓይጋ ኔ ዛጋይ? 4 ኔ ዓኣገይዳ ጳጳሪ ቡኡር ዓኣንቴ፣ ኔኤኮ ዓኣጋጋ ዳኮ" ቡኡርማ ታ ኬሶ"ም፣ ዎይቲ ኔ ጋዒ ዳንዳዓይ? 5 ሃይ ኔ ሄርሺገታህ ሃይ! ቤርታዲ ኔኤኮ ዓኣጋ ዓኣ ጳጳሪ ቡኡር ኬሶ"፤ ዩካገ ኔ ለጋህነት ዓኣጋ ዓኣ ዳኮ" ቡኡርማ ኔ ዴንቁ ኬሶ"ንዳ። 6 ያኣሲም ዲማዳ፣ ጌኡዥ ባኮ ካናቶም ዓገገገገ፣ ሃህ ሚዛጳ ሹጮ ጉዳን፣ ቤርታ ኬኤሪገገ፣ ዓይገር ጌዔቶ ጉዳን፣ ዩ ዩ ሚዛጳ ሹጮ ቶኪና ሄርቃንዳ፤ ካናታ ሃህ ገንህ ሺሪ ዲንህ ዳዓንዳ።» ጌዔ።

ሺኢዲህ ዎልቁ
(ሉቃ. 11፡9-13)

7 ዩሱሴ ሃህ ኬኤዛዎ፡- «ሺኢቁዎቲ ዲንህም ዲንገንታንዳ፤ ኮዑዎቲ ዲንህ ዴንቃንዳ፤ ካራ" ዔቁ ዔኤሉ"ዎቲ ካራ" ዲንህም ቡሊ"ንታንዳ። 8 ሺኢቃህም ቢያ ዲንገንታንዳ፤ ኮዓህያ ዴንቃንዳ፤ ካራ" ዔቁ ዔኤሉ"ህማኣ ካራ" ቡሊ"ንታንዳ። 9 <ዲንህ ባኣካ"ጋ ናዓ ካህ ሺኢቃካ ሹቶ ዲንጋ ዓዴ ዓኣ? 10 ሃህ ገንህ ዓሸኪ ሺኢቃካ ሹኦሺ ዲንጋይ ዓኣ? 11 ዓካሪ ዲንህ ፑርታታዎ ዲንህ ናኣቶ"ም ኮሺ ባኣዚ" ዲንገ ዔራቶ፣ ዲንህኮ ጫሪንጮይዳ ዓኣ ዓዳህ ዲዛ ሺኢቃዝህም ኮሺ ባኣዚ" ዲንጋንዳህ ባሽና ዔራፎ። 12 ሚሉ" ዓሳ ዲንህም ማዳንዳጉዲ ዲንህ ኮዓ ባኮ ዲንህያ ዔያቶም ማዳዎቲ፤ ሙሴ ዎጎና ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶናኮ ዔርዚያ ያዲ ጋዔ።» ጌዔ።

ኩንዮና ዳልጎ ካሮ"ና
(ሉቃ. 13፡24)

13 ዩሱሴ ሃህ ኬኤዛዎ፡- «ኩንዮ ካራ"ሎና ጌሉዎቲ፤ ዓይገር ጌዔቶ ባይሲንቶ ባንህ ጌልዛ ካራ" ዳልጎ፣ ዔኪ ዓኣዳ ጎይ፣ ዳልጎኬ። ዩኖ ባንህ ጌላንዳ ዓሳ ሚርጌኬ። 14 ናንገ ባንህ ጌልዛ ካራ" ጋዓንቴ ኩንዮ፣ ጎይ፣ ማታጎያኬ፤ ዩያር ዩኖ ጎይ፣ ጌላንዳ ዓሳ ዳካ"ኬ» ጌዔ።

ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛ ኔይ ሉኡቃ ዓሶ
(ሉቃ. 6፡43-44፤ 13፡25-27)

15 ዩሱሴ ሃህ ኬኤዛዎ፡- «ጋሮና ሙዓ ያኣቶታዎ፣ ማራይ ጉጋሌ ማይንቴ ዲንህ ባኣኮ" ጌሊ ዲንህ ባይዚኒ ማላ ሉኡቁ <ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛ፤ ጋዓዝህዳጋ ካገገቱዎቲ። 16 ዲንህ ዔያቶኮ ማዳ" ዓኣገይዳጋ ዔራንዳ፤ ጋዑዲዳጋ ኩሩንቴሹ፤ ሓህ ጋኣላንህይዳጋ ሻኣቢ ማንግታ? 17 ዩያጉዲ ኮሺ ሚህ ቢያ ኮሺ ዓኣገ፣ ፑርታ ሚህ ሃህ ፑርታ ዓኣገ፣ ዓኣጋ። 18 ኮሺ ሚህ ፑርታ ዓኣገ፣ ፑርታ ሚህ ኮሺ ዓኣገ፣ ዓኣጋጎ ዳንዳዑዎሶ። 19 ኮሺ ዓኣገ፣ ዓኣገ፣ ሚህ ቢያ ቲቁንቴ ታሚዳ ዓገገታንዳ። 20 ዩያር ሉኡቁ ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛ ኔይ ዓሶኮ ማዳ" ዓኣገይዳጋ ዲንህ ዔራንዳ።»

21 «ጫሪንጫ ዓኣ ታ ዓድ ማሊያ ኩንሁዎን ሳዳህዮ፣ ጎዳህዮ፣ ጋዓህ ቢያ ጫሪንጫ ካኣቱዎይዳ ጌላዓኬ። 22 ዓጮ"ይዳ ያኣሲ ዎጋ ኬሎ" ሚርጌህ ሳዳህዮ! ጎዳህዮ! ኔ ሱንዮና ያኣሲ ማሊህ ኔ ኬኤዚባኣዓዳ? ኔ ሱንዮና ፑርታ ዓያና ዓሶይዳጋ ኔ ኬሲ"ባኣዓዳ? ኔ ሱንዮና ማዳንታ ሚርጌ ዓኪ ባኣዚ" ኔ ማዳባኣዓዳ? ጋዓንዳ። 23 ዩኖ ዎድ"ና <ፔቴ"ታዎ ታ ዲንህ ዔራዎሴ፣ ዲንህ ፑርቶ ዓሳ ታ ኮይላ"ጋ ሺኢኩዎቲ!> ጌዒ ፔጌና ታ ዔያቶም ኬኤዛንዳ።» ጌዔ።

ማኣሪ ማዜ ላምዎ ዓሲኮ ኮኣኪንህ
(ሉቃ. 6፡47-49)

24 ዩሱሴ ሃህ ኬኤዛዎ፡- «ዓካሪ ሃያ ታኣኮ ቃኣሎ" ዎይዚ ማዳ ዓህ ማኣር ዶዲ ቤሰካ ዶዲሺ ማዜ ጨንጫ ዓሲ ማላ። 25 ጳጳሪ ዲርዚ ዎርቁም ዲዳ ኩሚ"፣ ዠባሪያ ዠባርሽኬ፤ ጋዓንቴ ዩይ ማኣራህ ዶዲ ቤሲዳ ማዜንቴህር ዶዲባኣሴ።

26 «ሓያ ታኣኮ ቃኣሎ" ዎይዚ ማዳዎኣህ ጋዓንቴ ማኣር ማኣሻላይዳ ማዜ ቦኣዛ ዓሲ ማላ። 27 ጳጳሪ ዲርዚ ዎርቁም፣ ዲዳ ኩሚ" ዠባሪያ ዠባርሻዛ ዩና ማኣራላ ቤዘና ጋገ ዶዔ።» ጌዔ።

28 ዩሱሴ ዩያ ባኮ ኬኤዚ ጋገሳዛ ዳራ" ዲዛኮ ዔርዚያና ዲቃቲ ሄርሽኬ። 29 ዓይገር ጌዔቶ ዲዚ ዔያቶኮ ዎጎ ዔርዚ ዓሶጉዲቱዎንቴ ዳኤገ ቢታንቶና ዔርዛሂርኬ።»

8

ዑፃ ኬሰካ ዶርዓህና ዓዳንቴ ዓህኮ ፖዒያ
(ማር. 1፡40-45፤ ሉቃ. 5፡12-16)

1 ዩሱሴ ዲካ"ጋ ኬዴ" ዎድ"ና ሚርጌ ዴሪ ዲዛ ገንዮ ሙኬ። 2 ዩኖና ፔቴ" ዑሰካ ኬሰካ ዶርዓ ዓርቁ ዓሲሰኬይ ዩሱሴ ኮይላ" ሙኪ ባለቲና ሳዓ ሎኦማዎ፡- «ጎዳህዮ! ኔ ኮዔቲ ታና ጌኤሻ"ኒ ዳንዳዓ፤!» ጌዔ።

3 ዩሱሴ ዲዛኮ ዑያ ዓርቃዎ፡- «ጌኤሽኬ! ኔ ጌኤሽካንዳጉዲ ታ ኮዔ።» ጋዓዛ ዩይ ዓህ ቤዘና ዶርዓህዳጋ ዳቁ ጌኤሽኬ። 4 ዩካጋ ዩሱሴ፣ ዩኖ ዶርዔሎይዳጋ ዳቁ ጌኤሽኬ ዓህም፡- «ሃያ ባኮ ያኦማኣ ኬኤዚገ፤ ጋዓንቴ ሃህ ዓኣዲጋጋ ኔኤኒ ጌኤሽኬህ ቁኤሳህም ዳቁ፤ ሃህ ቢያህም ማርካ ማዓንዳጉዲ ኔኤኮ ዶርዓህዳጋ ፖዒያ ዛሎ" ሙሴ ዓይህ ዲንጎ ባኮ ያኣሲም ዲንጌ» ጌዔ።

ፄኤቶ ፖኦሊሶ ዓይህህኮ ጉሙርቁያ
(ሉቃ. 7፡1-10)

5 ዩካጋ ዩሱሴ ቁገርናሆሜ ካታዎ ጌላዛ ፄኤታ ፖኦሊሴ ዓይህ፣ ፔቴ" ሮሜ ዓጪ ዓሲሰኬይ ዲዛ ኮይላ" ሙካዎ፡- 6 «ጎዳህዮ! ታኣኮ ማዳህ ሐርገንቴ ዎቢ፣ ሚርጌ ማታዲ ጋራ ላሂ ዓኣ፤ ታና ማኣዴ"» ጌዒ ሺኢቁ፤

7:12 ሉቃ. 6፡31። 7:14 ዔር. 21፡8፤ ላሚ. ዎማ 30፡19። 7:15 ሂዚ. 22፡27። 7:19 ማቲ. 3፡10፤ ሉቃ. 3፡9።
7:20 ማቲ. 12፡33። 7:23 ዓይኦ. 6፡8። 7:29 ማር. 1፡22፤ ሉቃ. 4፡32። 8:4 ሉቁ. ዓኬ 14፡1-32።

7 ዩሱስ ማሃዎ፡- «ታ ዲዛ ሙኪ ፓሣንዳይ» ጌዔ።

8 ፖሊሲሶ ዓይሣሣ ጋዓንቴ፡- «ጎዳሢሃ! ታ ማእሪ ኔ ጌላኒ ታ ገሊጋ ዓሲቱዋሴ፤ ዩያር ሃካ ዓአዎ ፔቴ" ባአዚ" ጌዔ፤ ታአኮ ማዳሢ ፖዓንዳይ፤

9 ታአኒ ታ ቶኦኪና ዋይሣ ዓሲም ዓይሣንታያ ሓሣ ታ ዳማ"፤ ታአም ዓይሣንታ ፖሊሲሶ ዓአኔ፤ ዩያቶይዳፓ ፔቴ"ሢ (ዳንዳ)፤ ታ ጋዓዛ ዳዳንዳይ፤ ባጋሢ ሃሣ (ሃኒ ዩዔ)፤ ታ ጋዓዛ ሙካይ፤ ታአም ማዳሢ (ሃያ ታአም ማዳ)፤ ታ ጋዓዛ ዲ ማማዳይ» ጌዔ።

10 ዩሱስ ዩያ ዋይዜ ዋዶ"ና ዲቃቲ ሄርሻዎ ዲዛና ዋላ" ዓአዳ ዓሶ ኮይላ"፡- «ጎኔ ታ ዲንሣም ጋዓይ፤ ሃያጉዳ ዳኤፒ ጉሙርቁሣ ዓአ ዓሲ ፔቴ"ታዎ፤ ዲሰራዔኤሌይዳአ ማዎም ታ ዳንቁባአሴ። 11 ዔሩዋቴ፤ ሚርጌ ዓሲ ዓባ" ከሰካ ዛሎ"ና ጌላ ዛሎ"ናይዳፓ ሙኪ ዓብራሃሚና ዩሳአቁና ሃሣ ያይቆኦና ዋላ" ጫሪንጮ ካአቱሞይዳ ሙዓኒ ዳዓንዳይ። 12 ጫሪንጮ ካአቱሞም ገሊገገቴያታዎ ዙሎ" ዳም ቤዛ ከኤሪንታንዳይ ዓአኔ። ዩካ ዩና ዓሳ ዩኤኪ ዓቺ ዳዓንዳይ» ጌዔ። 13 ዩካፓ ዩሱስ ዩኤቶ ፖሊሲሶ ዓይሣሣም፡- «ዳንዳ፤ ኔ ጉሙርቁሣጉዲ ማዎንጎ» ጌዔ። ዩያ ዓሢኮ ማዳሢ ዩማ"ና ፖፖዔ።

ዩሱስ ሚርጌ ሃርጌ ዓሶ ፓሣሣ
(ማር. 1፡29-34፤ ሉቃ. 4፡38-41)

14 ዓማ"ና ዩሱስ ጳዲርሴ ማእሪ ጌላዎ፤ ጳዲርሴኮ ባይሳ ቆይንቲ ላሂ ዓአንቴ ዳንቁ፤ 15 ዲዛኮ ኩጮ ዲ ካአማዛ ቤዛና ቆሣ ዲዛኮ ሃይቁም ዔቁ ዲዛ ሸኦቹንሣይ። 16 ዩካፓ ሳዓ ዓማዛ፤ ዓሳ ፑርታ ዓያና ዓርቁ ሚርጌ ሃርጌ ዓሲ ዩሱስ ኮይላ" ዔኪ ሙካዛ «ከሰኪ» ጌይሣና ሌሊ ፑርቶ ዓያና ከሴ"ም ሃርጌንቴ ዓሳ ቢያ ፖዔ። 17 ዩያይዲያና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዲሲያሴ ዛሎ"ና፡- «ዲዚ ኦኤኮ ዶርዓሢ ዔኪ ኦጊዳፓ ዳከኔ» ጌይንቴሢ ኩሜ"።

ዩሱስ ገንሢ ሃንቲሢ ዔኪሳ ሜቶ
(ሉቃ. 9፡57-62)

18 ዩሱስ ሚርጌ ዓሲ ዲዛ ኮይላ" ቡኪ ዓአሢ ዛጋዎ ዲዛኮ ገንዖ ሃንታዘንሢ ባዘ"ኮ ሶ ሱኮ ፒንቃንዳጉዲ ዓይሣይ። 19 ዓማ"ና ፔቴ" ሙሴ ዋሳ ዔርዛ ዓሲ ዲዛ ባንሢ ሙካዎ፡- «ዔርዛሢሃ! ኔ ዓአዳ ቤዛ ቢያ ታ ኔኤና ዓአዳንዳይ» ጌዔ።

20 ዩሱስ ማሃዎ፡- «ወኡካሢኮ ዋርቆ ዔቴ፤ ካፖኮ ሃሣ ማእሪ ዓአኔ። ዓሲ ናዓሢ ጋዓንቴ ላሂ ሃውሻንዳ ቤሲታዎ ባአሴ» ጌዔ።

21 ዲዛኮ ገንዖ ሃንታዘንሢዳፓ ፔቴ"ይ፡- «ጎዳሢሃ! ቤርታዲ ታ ዳንዲ ታ ዓዳ ሃይቁም ዲኡኪ ሙኮም» ጌዔ።

22 ዩሱስ ማሃዎ፡- «ኔኤኒ ታ ገንዖ ሙኪ፤ ሃይቁ ዓሳ ሃይቁ ዓሶ ዲኡካንዳጉዲ ሃሽ"» ጌዔ።

ዩሱስኮ ባዘ" ጉዳሢ ጎሪ"ዎ
(ማር. 4፡35-41፤ ሉቃ. 8፡22-25)

23 ዩካፓ ዩሱስ ዲዛኮ ገንዖ ሃንታዘንሢ ዋላ" ዋአዎና ፒንቆ ጎንጎ ቶጊ ዳንዳይ፤ 24 ዩማና

ዔርቲባአ ዳኤፒ ባዘ" ጉዳ ዔቁ፤ ዋአዎና ፒንቆ ጎንጊሎ ዋአዎ ኩንሢ፤ ዔኤዲሳኒ ዑኪ ሜታሴኔ፤ ዩሱስ ጋዓንቴ ዲማ"ና ገንዒ ዓአኔ። 25 ዲዛኮ ገንዖ ሃንታ ናአታ" ዲዛ ጴቻዎ፡- «ጎዳሢሃ! ኦ ኩዳኔ፤ ኦና ዓውሴ» ጌዔ።

26 ዩሱስ ዲማ"ና፡- «ሓይ ዲንሢ ጉሙርቁዎ ፓጮ ዓሳ፤ ዓይጎር ዲንሢ ሃያይዲ ዲጊጮይ!» ጋዓዎ፤ ዔቁ ዠባርና ዳኤፖ ጉዳሢና ጎሪም ቤዛና ቢያ ባካ ዚቲዮ ጌዔ።

27 ዓሳ ጋዓንቴ ሚርጌና ዲቃቲ ሄርሻዎ፡- «ሃይ ዠባርንታ ባዘ"ንታ ቢያ ዓይሣንታሢ ዋዘጉዳ ዓሲዳይ?» ጌዔ።

ፑርታ ዓያና ዓርቁ ላምዎ ዓሶኮ ዳቁዎ
(ማር. 5፡1-20፤ ሉቃ. 8፡26-39)

28 ዩሱስ ጌሊላ ባዘ"ና ፒንቁ ጌርሴሮኔ ዓጮ" ሙካዛ ዲኡካ ፑርታ ዓያና ዓርቁ ላምዎ ዓሲ ዲኡፒ ካይዚዳፓ ከሰኪ ዲዛና ካአሜኔ፤ ዩንሢ ሚርጌና ፑርታ ዓሲ ማዔሢሮ ዓይጎ ዓሲያ ዩኖ ጎይዎና ዓአዳኒ ዳንዳዑዋያከ። 29 ዔያታ፡- «ያኦሲ ናዓሢሃ! ኦኤና ዋላ" ኔኤኮ ዓይጌ ዓአይ? ዋዳ" ሄሎ"ዋንቴ ኔ ኦና ሜታሳኒ ሙኪያ?» ጌዒ ጌዒ ዲላቴ።

30 ዔያታ ዓአ ቤዛፓ ዳካ" ሃኬ ቤሲዳ ቆሎ ጉዳንሢ ዲቢ ሄንቃ። 31 ፑርቶ ዓያኖንሢ ዩሱስ ኮራ፡- «ኔ ኦና ከሳ"ያ ማዔቴ፤ ሃሴኬ ጉዳንያይዳ ኦ ጌላንዳጉዲ ኦና ዓይሢ» ጌዒ ዲዛ ሸኦቹ።

32 ዩሱስያ፡- «ዳንዳዋቴ!» ጋዓዛ፤ ፑርቶ ዓያኖንሢ ዓሶንሢዳፓ ከሰኪ ጉዳንያይዳ ጌላዛ፤ ጉዳንያ ቢያ ዔያታ ሄንቃ ማጎ ዓጮይዳፓ ዲርጊ ባዘ"ይዳ ጌሊ ሙይንቴ። 33 ጉዳንያ ሄንቃ ናአታ" ጳሽኪ ካታም ዳንዳዎ፤ ማዔ ባኮ ቢያ ሃሣ ፑርቶ ዓያኖና ዓርቁንቴ ዓሶንሢዳአ ማዳንቴ ባኮ ከኤዜኔ። 34 ዩካፓ ካታም ዓሳ ጉቤ ዩሱስ ዛጋኒ ካታማፓ ሙኪ ዲዛ ዳንቃዎ ዔያቶኮ ዓጮ"ፓ ዲ ከሰኪ ዓአዳንዳጉዲ ዲዛ ሸኦቹ።

9

ዩሱስ ዋሶ ዓሢ ፒሽሢ
(ማር. 2፡1-12፤ ሉቃ. 5፡17-26)

1 ዩካፓ ዩሱስ ዋአዎና ፒንቆ ጎንጎ ቶጊ ባዘ" ጊዳና ፒንቁ ፔ ካታም ሙኪ። 2 ዲኡካ ዓሳ ፔቴ" ዋሶ ዓሲ ሃሎና ከዲ ዔኪ ሙኪ። ዩሱስ ዔያቶኮ ጉሙርቁዎ ዛጋዎ ዋሶ ዓሢም፡- «ታ ናዓሢ ማሊፓ! ጎማ ኔኤኮ ዓቶም ጌይንቴ።» ጌዔ።

3 ዓማ"ና ሙሴ ዋሳ ዔርዛ ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ፡- «ሃይ ያኦሲ ጫሽኬ» ጌዒ ፔ ዲኖና ማላይ።

4 ዩሱስ ዔያቶኮ ማሊያ ዔሪጋፓ፡- «ዓይጎር ዲንሢ ሃያጉዳ ፑርታ ባአዚ" ዲኖና ማላይ? 5 ጎማ ኔኤኮ ዓቶም ጌይንቴ። ጌይሢና (ዔቁ ዳንዳ) ጌይሢናይዳፓ ሂንዳ ዋና ሸሌዓይ? 6 ጋዓንቴ ዓሲኮ ናዓሢ ሳይዳ ዓሲኮ ጎማ ዓቶም ጋዓኒ ቢታንቶ ዓአሢ ዲንሢ ዔሪጋዳያ ኮይሳ። ጋዓዎ፤ ዋሶ ዓሢም፡- «ዔቁ ሃላሢ ኔኤኮ ከዲ ኔ ማእሪ ዓአዳ» ጌዔ። 7 ዩማ"ና ዋሶ ዓሢ ዔቁ ፔ ማእሪ ዓአዳ። 8 ዳራ" ዩያ ዛጋዎ ዲቃቲ ሄርሻ፤ ዲጊጮሢና ዩያጉዳ ቢታንቶ ዓሲም ዲንጌ ያኦዛሢ ጋላቴ።

8:11 ሉቃ. 13፡29። 8:12 ዲሲ. 49፡12፤ 59፡19፤ ሚል. 1፡11፤ ዓይኑ. 107፡3፤ ማቴ. 22፡13፤ 25፡30፤ ሉቃ. 13፡28። 8:17 ዲሲ. 53፡4። 8:29 ሱኤጎ. ማ 11፡12፤ 2ሳሙ. 16፡10።

ማቴዎስ ን ዓሌሊ ግንቲያ
(ማር. 2፡13-17፤ ሉቃ. 5፡27-32)

9 ዩሱሴ ደንዲቤቃ ማቴዎስ ጎዖሰኬይ ኮርሞ ዓሰጋ ሚኒሾ ቡኩሳ ቤዛ ደዒ ዓኣንቴ ዳንቁ፡- «ሃኒ ታ ገንጾ ሙኩ!» ጋዓዛ፡ ዒዚያ ዓቂ ዒዛ ገንጾ ዓኣዴኔ።

10 ዩካፓ ዩሱሴ ማቴዎስ ማኦሮይዳ ሙዒኒ ደዓዛ ሚኒሾ ቡኩሳ ዓሰንታ ጎሞ ዓሰንታ ሚርጌ ዓሰ ሙኩ ዒዛና ሐሣ ዒዛኮ ገንጸ ሃንታዘንሚና ዋለ" ሙዒኒ ደዒኔ። 11 ፔርሴ ዓሳ ዩያ ዛጋዖ ዩሱሴኮ ገንጾ ሃንታዘንሚ ኮራ፡- «ዒንሚኮ ዔርዛሣ ሃያ ሚኒሾ ቡኩሳ ዓሰና ጎሞ ዓሰና ዋለ" ደዒ ዋይተ ሙዒይ?» ጌይ ያኣጩኔ።

12 ዩሱሴ ዔያታ ጌዔሤ ዋይዘዖ፡- «ዴኤሻ ዔራ ዓሰ ኮይሳሣ ሃርገንቴ ዓሰም ማዓንዳፓዓቴም ዋለ" ዓሰምቴዋሴ፤ 13 ደንዲ፡- «ዒንጎ ባኣዚ" ዒንጋያይዳፓ ባሼ ዓሰ ሚጩንታ ዓሰ ታ ናሽካኔ» ጋዓ ቃኣለ" ዋይዚ ጌይሢታቴያ ማሊ ጰቂሢ ዔራፍቴ፤ ጎሞ" ዓሰ ዔሌላ"ኒ ማዓንዳፓዓቴም ደሎ" ዓሰ ዔሌላ"ኒ ታ ሙኩባኣሴ» ጌዔኔ።

ሙኡዚ" ሃሺ"ሢ ደምቤ ዛላ ያኣጩንቴ ያኣጩሢ
(ማር. 2፡18-22፤ ሉቃ. 5፡33-39)

14 ዒማና ማሰካ ዮሐንስኮ ገንጾ ሃንታ ናኣታ" ዩሱሴ ኮራ ሙካዖ፡- «ኑኡና ፔርሴ ዓሰና ሙዖ ሃሺ"ዖ ደምቦ ካፓንቴ፤ ኔ ገንጾ ሃንታ ናኣታ" ዓይጎሮ ዩያይዲ ካፕዋይ?» ጌይ ያኣጩኔ።

15 ዩሱሴ ማሃዖ፡- «ዑኡታሢ ዔያቶና ዋለ" ዓኣንቴ ዔፖ ዓሳ ዋይተ ሙይ ዑሽኪ ዋዛደዋዖ ሃሻ"ንደይ? ዑኡታሢ ዔያቶይዳፓ ዔውታንዳ ዋዴ ሙካንዳኔ፤ ዩኖ ዋዶ"ና ዔያታ ሙዖ ሃሺ"ዖ ደምቦ ካፓንዳኔ።»

16 «ዓኪ ዓፕላይዳፓ ዔኪ ጩሚ ዓፕላይዳ ዓገ ሲካይ ባኣሴ፤ ያዲ ማዕቶ ዓኮ ዓገግ ጉርሚ ጩሞ ዓፕሎ ዳደርዘንዳኔ፤ ዳርዒፃኣ ፔቶ ዳልጋንዳኔ።

17 ዩያጉዲ ሶልኪ ዑሺ ዋሆ ጩንቁ ያቴዳ ሺሜ ዋሂንቴዋሴ፤ ዋሂንቴቴ ጋዓንቴ ሺሜ ዑዣ ቡርቂ ያቶ ዲኡሴም ዑዣ ላኣለጎታንዳኔ፤ ያታኣ ጉሪ ዓታንዳኔ። ዩያሮ ሺሜ ዑሺም ዓኪ ጌኤሺ ያቲ ኮይሳኔ፤ ዩያይዴቴ ዑዣ ያቶይዳ ዔሌቢ ዋኦቴዋዖ ዳዓኔ።»

ሐይቢፓ ዔቁ ናይሰኬኖና ላኣሎ ናይ ዶርዖ ሃርጌሰኬኖኮ ዳቂዖ
(ማር. 5፡21-43፤ ሉቃ. 8፡40-56)

18 ዩሱሴ ዩያ ዓሰም ኬኤዚያይዳ ዓኣንቴ ፔቴ" ዓይሁዶ ዓሰኮ ቡኪንቶ ቤዘ ሱኡጌሰኬይ ሙኪ ባለቲና ዒዛ ቤርታ ሎኦማዖ፡- «ታኣኮ ናይሰኬና ሃርጌ፤ ሃሢ ሃይቁኔ፤ ሃዳራ፤ ኔኤኒ ሙኪ ዒዘ ዑፃ ኩጮ ጌሢቶ ዒዛ ዳቃንዳኔ» ጌዔኔ።

19 ዩያሮ ዩሱሴ ዔቁ ዓሢ ገንጾ ዓኣዳዛ ዒዛ ገንጾ ሃንታዘንሚያ ዋለ" ዓኣዴኔ።

20 ዩካፓ ታጰ ላምዖ ሌዔ ጉቤ ላኣሎ ናይ ዶርዖና ሜታዳ ፔቴ" ላኣለሰኬና ዩሱሴኮ ገንጾ ዛሎ"ና ሙኪ ዓፕሎኮ ዓጮ ካኣሜኔ፤ 21 ዩያ ዒዛ

ማዴሢ፡- «ዒዛኮ ዓፕሎታዖ ኩጮና ታ ካኣሜቶ ዳቃንዳኔ» ጌይ ፔ ዒኖና ማሌሢሮኬ። 22 ዩሱሴ ዒማና ገንሢም ሺሪ ላኣሌሎ ዛጋዖ፡- «ታ ናዔሌ ማሊ፡ ኔ ጉሙርቁፃ ኔና ዳቂሼኔ» ጋዓዛ፡ ላኣሌላ ቤዘማና ዳቁኔ።

23 ዩካፓ ዩሱሴ ዓይሁዶ ዓሰኮ ቡኪንቶ ቤዘ ሱኡጋሢ ማኦሪ ሄለ"ዖ ዲንካሢ ዋርቂ ሃሢ ጳሽኪ ዒላቲ ዒላቲ ዩኤካ ዓሰ ዛጌ፤ 24 ዓሰ፡- «ሺኢኩዋቴ! ናዔላ ገገንዔያፓዓቴም ሃሃይቁባኣሴ!» ጋዓዛ፡ ዔያታ ዒዛ ሰሃ ሚኢጩኔ። 25 ዳራ" ኬሰኬሢኮ ገንጾ ዒዚ ጋሮ ጌላዖ ናዔሎኮ ኩጮ ዓርቃዛ ዒዛ ዔቁኔ። 26 ዩይ ሃይሳ ዩኖ ዓጮ" ቢያይዳ ዋይዚንቴኔ።

ዩሱሴ ዓኣፒ ባይቁያና ዳንጋ ባይቁ ዓሲ ዳቂሼሢ

27 ዩሱሴ ዩኖ ቤዛፓ ደንዳንቴ ላምዖ ዓኣፒ ባይቁ ዓሲሰኬንሢ፡- «ዳውቴ ናዓሢዮ! ሃደራ ኑና ማኣዴ"» ጌይ ጌይ ዒላቲኔ። 28 ዩካፓ ዩሱሴ ኬኤዖ ጌላዛ ዓኣፓ ባይቁዘንሢ ዒዛ ገንጾ ሙኩም፤ ዩሱሴ ዔያቶ ኮራ፡- «ዒንሚኮ ዓኣፓ ታ ቡለ"ንደሢ ዒንሢ ጉሙርቃ?» ጌይ ያኣጩኔ።

ዔያታ ማሃዖ፡- «ሂዮ፡ ጎዳሢዮ» ጌዔኔ።

29 ዩካፓ ዩሱሴ ዔያቶኮ ዓኣፓ ኩቻ ካኣማዖ፡- «ዒንሢ ጉሙርቁሢጉዲ ዒንሢም ማዖንጎ» ጌዔኔ። 30 ዓኣፓ ዔያቶኮ ቡለ"ንታዛ ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ሃያ ያኦማኣ ዒንሢ ኬኤዙዋጉዲ!» ጌይ ደዲሺ ላቲኔ። 31 ዔያታ ጋዓንቴ ኬሰካዖ ዒኢካ ጉርዶ ቢያይዳ ዩሱሴ ዛሎ" ኬኤዘኔ።

32 ዓኣፓ ባይቁ ዓሰንሢ ኬሰኪ ዓኣዳዛ ሜሌ" ዓሲ ፑርታ ዓያና ዓርቁም፤ ዳንጋ ባይቁሰኬያ ዩሱሴ ኮይለ" ዔኪ ሙኩኔ። 33 ፑርቶ ዓያኖ ዩሱሴ ኬሴሰካፓ ዳንጎ ባይቁ ዓሢ ጌሰቲሢ ዓርቁኔ፤ ዩያሮ ዳራ" ዲቃቲ ሄርሻዖ፡- «ሃያጉዳ ባኣዚ" ዒሰራዔሌሌ ዓጮ"ይዳ ኑዛጌ ቤቁባኣሴ» ጌዔኔ። 34 ፔርሴ ዓሳ ጋዓንቴ፡- «ዒዚ ፑርቶ ዓያኖ ዓሰፓ ኬሳ"ሢ ፑርቶ ዓያኖ ሱኡጋሢ ዋልቆናኬ» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ዳሮ" ሚጩንቴሢ

35 ዩሱሴ ዓይሁዶ ዓሰኮ ቡኪንቶ ቤዘይዳ ዔርዚ ዔርዚ፤ ያኦሲ ካኣቱሞ ዛሎ" ኮዣ ሃይሰዋ ኬኤዚ ኬኤዚ ዩያጉዲ ሃሢ ዶርዓሢያ ቢያ ፖዒሲ ፖዒሲ ካታሞና ጉርዶናይዳ ሃንቴኔ።

36 ዒማና ዳራ" ሄንቃ ዓሲባኣ ማሪይጉዲ ሜታዳያ ሃሢ ማኣዳ"ያ ዔያቶ ባኣያ ማዔሢ ዛጌ ዋዶ"ና ዒ ዔያቶ ሚጩንቴኔ። 37 ዩያሮ ዩሱሴ ዒዛኮ ገንጾ ሃንታዘንሢ ኮራ፡- «ቡኩሶንዶ ሃኣካ ሚርጌኬ፤ ሃኣኮ ቡኩሳዘንሢ ጋዓንቴ ዳካ"ታሢ፡ 38 ሃኣኮ ቡኩሳ ዓሰይዳ ቃሲ" ዓሲ ዳካንዳጉዲ ሃኣኮ ዓዶ ሺኢቁዋቴ» ጌዔኔ።

10

ታጰ ላምዖ ዩሱሴ ገንጾ ሃንታዘንሢ ማዶ"ሮ ዳኪንቴዖ

(ማር. 3፡13-19፤ 6፡7-13፤ ሉቃ. 6፡12-16፤ 9፡1-6)

9:11 ሉቃ. 15፡1-2። 9:13 ሆሴ. 6፡6፤ ማቴ. 12፡7። 9:20 ፓይ. ማፃ 15፡38፤ ላሚ. ዋማ 22፡12። 9:34 ማቴ. 10፡25፤ 12፡34፤ ማር. 3፡22፤ ሉቃ. 11፡15። 9:35 ማቴ. 4፡23፤ ማር. 1፡39፤ ሉቃ. 4፡44። 9:36 ፓይ. ማፃ 27፡17፤ 1ካኣቶ". ማ 22፡17፤ 2ዖኦሲ. ዓሃኬ 18፡16፤ ሂዚ. 34፡5፤ ዛካ. 10፡2፤ ማር. 6፡34። 9:38 ሉቃ. 10፡2።

1 ዩሱስ ታጾ ለምን ዓይነት ጊዜ ሃንታዞንህ ሆኖ ባንህ ዓይኔህን ጥርቶ ዓያኖ ከሰንዳጉዲ ሃሃ ደርዖ ቢያ ፖራሳንዳጉዲ ቢታንቶ ዓያኖም ባንገኔ። 2 ታጾ ለምን ዓይነት ጊዜ ሃንታዞንህ ኩሱን።- ቤርታ ሲሞክሩ ጌይንታ ጸደርሱንታ ዓይኩ ጌርሲ ባንዲራሱ፤ ዜብዲዮሴ ናኦቶንህ።- ያይቆኦቤ፤ ዮሐንስ፤ 3 ፕሊሶሴ፤ ቤርቲሎሞሴ፤ ቶኦማኦሴ፤ ሚካኤል ቡኩሳ ማቴዎሴ፤ ዲልፕዮሴ ናኦኪ" ያይቆኦቤ፤ ታዲዮሴ፤ 4 ፔ ዓጮ" ናሽካ ሲሞክሩንታ ዩሱስ ዓይኔህ ባንገ፤ ዓሰቆርንቶ ዓጮ" ዓህ ጸሁዳንታኩ።

5 ዩሱስ ዩንህ ታጾ ለምን ዓይነት ጊዜ ሃንታዞንህም፡- «ዓይሁዴ ማሳባኦ ዓሰ ባንህ ዴንዲፖቴ፤ ሃሃ ሳማሪያ ካታሞዋ ጌሊፖቴ፤ 6 ጋዓንቴ ማራቶጉዲ ዣኦላ፤ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ባንህ ዓኦዲፖቴ። 7 ዴንዲፓፓ ለጌሪንጮ ካኦቴማ ዑኩኔ» ጌሊ ጌሊ ከኤዙፖቴ። 8 ደርዓህና ዓኦ ዓሰ ፖራሱፖቴ፤ ሃይቄ ዓሰዋ ሃይባፓ ዓቂቡፖቴ፤ ዑፃ ከሰካ ደርዓህና ዓኦ ዓሰ ዲቂቡፖቴ፤ ፑርቶ ዓያኖም ዓሰይዳፓ ከሱፖቴ፤ ባንህ ጉሪ ዓኩ ባኩ ዩያ ዓሰም ጉሪ ባንገፖቴ። 9 ፖርቄታቴያ ቢራ ሃሃ ሞኦኖ ባንጎዋ ቡራሻይዳ ዓገ ዓኩፖቴ፤ 10 ጋላ ዓርቆ ሉካንታ ቃሲ" ማይንቶ ዓፕላንታ ቃሲ" ዓኦሃ ዲርሲ ሃሃ ኮኦሎ"ዋ ጎይዖር ዓኩፖቴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ማዳ ዓሰም ኮይሳ ሙኦኪ" ባንገገንታ።»

11 «ባንህ ጌላ ካታሞ ማዔቶዋ ጉርደይዳ ባንህ ሸኦቶንህ ዋይህኒ ጋዓ ዓሲ ዓኦቶ ዘጉፖቴ፤ ጴዴቶ ዩኖ ቤዘ ሃሺ" ባንህ ከሰካንዳያ ሂላ"ንዳኦና ዲማካ ዴዑፖቴ። 12 ዓሲ ማኦሪ ባንህ ጌላ ዋደና <ዓሲ ሙኩኔ፤ ኮሹሞ ሃኖ ማኦርም ማፖም> ጎዑፖቴ። 13 ማኦር ዓዴ <ኮሹዋይ> ጌሊ ባንህ ዓኩቴ፡- <የኦሲ ኮሹሞ ባንህም ማፖንጎ ጎዑፖቴ፤ ዓኩባኦያ ማዔቶ ጋዓንቴ ዓቶንጎ። 14 ባንህ ሸኦቶንህ ዓኩባኦቶ፤ ባንህ ጌዔ ባኮዋ ዋይዚባኦቶ ዩኖ ማኦሪሎና ካታሜሎናይዳፓ ከሰካንቶ ቶኩ ሲላሎ ፒዩ" ዓኦዲፖቴ። 15 ጎኔ ታ ባንህም ጋዓኔ፡- ዓጮ"ይዳ ያኦሲ ዋጋ ከሎ"ና ዩኖ ካታሜሎም ሰደሜና ጋሞራናም ባንገገቴ ሜታህዳፓ ባሼ ሜታ ሂላ"ንዳኔ» ጌሊ ዓይህ ዳኩኔ።

ጎዳ ሙኮኮ ቤርታ ዓቃንዳ ዓይ ዳኪንቴያና ሜታህና
(ማር. 13፡9-13፤ ሉቃ. 21፡12-17)

16 ዩካፓ ዩሱሱ፡- «ዓካሪ ታ ባንህ ማራይጉዲ ያኦያህ ባኦካ" ዳካንዳህሮ ሸኦሺጉዲ ጨንጫ፤ ደኦሎ"ጉዲ ሼሌዔ ማዑፖቴ። 17 ዓሳ ባንህ ዋጌም ዓኦህ ባንጋንዳኔ፤ ዓይሁደ ዓሰኮ ቡኪንቶ ቤዘ ባንህ ጳርቆንዳኔ፤ ዩያር ኮሺ" ባንህና ዔራፖቴ። 18 ታ ዘሎ" ማርካዳኒ ዋይህ ዓሰና ካኦቶ"ና ቤርቶ ፑርታ ዋጌም ባንህ ሸኦካንዳኔ፤ ዔያቶና ዓይሁዴ ማሳባኦ ዓሰና ቤርታ ማርካ ባንህ ታኦኮ ማዓንዳኔ፤ 19 ዓሳ ባንህ ዋጌም

ሸኦካንዳኔና ባንህ ከኤዘንዳ ባካ ዩማ ዋደ"ና ባንህም ከኤዘንታንዳህሮ <ዓይጎ ሃሃ ዋዚ ጌሊ ኩ ከኤዘንዳይ?> ጌሊ ማሊ ሜታዲፖቴ። 20 ዓይጎር ጌዔቶ ባንህ ዘሎ"ና ከኤዘንዳህ ባንህኮ ጫሪንጮ ዓዳህ ዓያኖኩ፤ ባንህቴዋሴ።

21 «ዓሲ ፔ ዓዴ ናዖ ሃይቃንዳጉዲ ዓኦህ ባንጋንዳኔ፤ ዩያጉዲ ዓዴያ ፔኤኮ ናዓ ሃይቃንዳጉዲ ዓኦህ ባንጋንዳኔ፤ ናኦታ" ሸዔ ዓሰ ዑፃ ሞርኩ ማሳ ዔቂ ዋዲሻንዳኔ። 22 ባንህ ታ ዘሎ"ር ዓሲ ቢያና ዓይንቴያ ማዓንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዴንዲ ጋፒንዮ ሂላ"ንዳኦና ደዴህ ዲቃንዳኔ።

23 ፔቴ" ቤዘይዳፓ ባንህ ዓይ ደዑሶዋና ሜሌ" ቤሲ ዓኦዲፖቴ፤ ጎኔ ታ ጋዓኔ፤ ዓሲኮ ናዓህ ማሳ ሙካንዳያ ሂላ"ንዳኦና ዲሰራዔኤሌ ካታሞም ባንህ ከኤዚ ጋፒሳኩ።

24 «ዔርዘህ ዔርዘህዳፓ ባሼቴዋሴ፤ ማዳህያ ማዲሻህዳፓ ባሼቴዋሴ። 25 ዩያር ዔርዘህ ዔርዘህጉዲ፤ ማዳህ ማዲሻህጉዲ ማዔቴ ጌዳንዳኔ። ማኦር ዓደም <ፑርቶ ዓያኖ ሱኦጋህ> * ጌሊ ሱንህ ዓያታ ጌሃቶ ማኦር ዓሰም ዩያፓ ዑሃ ፑርታ ሱንህ ጌሃዓዳ?» ጌዔኔ።

ያና ዲጊጫንዳያ ኮይሳቴያ ከኤዘንቴህ (ሉቃ. 12፡2-7)

26 ሃሃ ዩሱሱ፡- «ዓካሪ ዓሲ ዲጊጫፖቴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዓኦቶና ባኦኪ" ፔጋዲዋዖ፤ ዓኦሺንቴ ባኦኪ" ዔርቱዋዖ ዓታዓኩ። 27 ዩያር ዲማ" ባንህም ታ ከኤዘህ ፖይዳ ከኤዙፖቴ፤ ካሽካሽ ባንህም ከኤዘንቴህ ዴ'ጌ ቤሰካ ዔቂ ፔጌና ከኤዙፖቴ። 28 ዓሽኮ ዋዲ፤ ጌዴና ሽምፖ ፑዳኒ ዳንዳዑዋ ዓሰ ዲጊጫፖቴ፤ ዩያይዳፓ ሽምፓህንታ ዓሽኮንታ ባይቁዋ ታሞይዳ ጌሊ ባይዘኒ ዳንዳዓ ያኦሲ ዲጊጫፖቴ። 29 ለምን ሱኦታ ባካናም ሻንቸንታኔ፤ ያዲ ማዔቶዋ ባንህኮ ጫሪንጮ ዓዳህ ጌሊባኦንቴ ፔቴ" ሱኦቶ"ማታዖ ጉሪ ዓቱዋሴ። 30 ባንህኮ ጋዓንቴ ቶኦኮ" ጋማኦ ፓይዳንቴያታህሮ፤ 31 ባንህ ዲጊጫፖቴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ማርጌ ሱኦታይዳፓ ባንህ ባሼኩ» ጌዔኔ።

ኪሪሰቶሴ ዘሎ" ማርካዳንዳያ ኮይሳህ (ሉቃ. 12፡8-9፤ 12፡51-53፤ 14፡26-27፤ ማር. 9፡41)

32 ዩሱሱ ሃሃ፡- «ዓሲ ቤርቲዳ ታ ዘሎ" ማርካዳህም ቢያ ታኦኒ ጫሪንጮይዳ ዓኦ ታ ዓደ ቤርታ ዲዘ ዘሎ" ማርካዳንዳኔ። 33 ዓሲ ቤርቲዳ <ታ ዲዘ ዔራዋሴ> ጋዓህ ታኦኒያ ጫሪንጮይዳ ታ ዓደ ቤርታ ዲዘ <ዔራዋሴ> ጋዓንዳኔ።

34 «ታ ሃያ ዓጮ" ያልዚ ዓኩ ሙካንዳኦፓዳፖ ኮሹሞ ዓኩ ሙኩያ ባንህም ማሎፖ። 35 ታኦኒ ሙኩህ ዓቲንቆ ናዓህ ዓደ፤ ዉዲር ናዔላ ባንደ፤ ናኦኪ" ማቻ ዓሆ ዲፃንዳጉዲኩ። 36 ዩያር ማኦር ዓሳ ዋሊኮ ሞርኩ ማዓንዳኔ።

10:7 ሉቃ. 10፡4-12። 10:10 1ቆር. 9፡14፤ 1ዩዋ. 5፡18። 10:14 ዳኪ. ማዳ" 13፡51። 10:15 ማቴ. 11፡24፤ ማገ. ማፃ 19፡24-28። 10:16 ሉቃ. 10፡3። 10:17 ማር. 13፡9-11፤ ሉቃ. 12፡11-12፤ 21፡12-15። 10:21 ማር. 13፡12፤ ሉቃ. 21፡16። 10:22 ማቴ. 24፡9፤ 13፤ ማር. 13፡13፤ ሉቃ. 21፡17። 10:24 ሉቃ. 6፡40፤ ዮሐ. 13፡16፤ 15፡20። * 10:25 ፑርቶ ዓያኖ ሱኦጋህ፡- ጌይፃ ጌሪኩ ሙኦቸና ቢዔልዘቡሌ ጌይንታ። 10:25 ማቴ. 9፡34፤ 12፡24፤ ማር. 3፡2፤ ሉቃ. 11፡15። 10:26 ማር. 4፡22፤ ሉቃ. 8፡17። 10:33 2ዩዋ. 2፡12። 10:36 ሚኪ. 7፡6።

37 «ታጊዳገ ባሽ ፔኤኮ ዓድ፡ ዒንዶ ናሽካ ዓሲ ታኣም ማዓዓኩ፤ ታጊዳገ ባሽ ፔኤኮ ዓቲንቆ ናዖ ሃሃ ወደር ናዖ ናሽካህ ታኣም ማዓዓኩ። 38 ታጋቲ ሃይቃኒ ማሊ ታ ጊንፆ ሃንቱዋ ዓሲ ታኣም ማዓዓኒ ደንዳዑዋሴ። 39 ፔ ናንጎ ዓይሳኒ ኮዓ ዓሲ ቢያ ፔኤኮ ናንጎ ባባይዛንዳኔ፤ ታ ዛሎ"ር ጌዒ ፔ ናንጎ ባባይዛህ ጋዓንቲ ቢያ ፔኤኮ ናንጎ ዓዓይሳንዳኔ።
 40 «ዒንህ ሸኦቹንህ ዔካህ ታና ዔካኔ፤ ታና ዔካህህ ታና ደኬ ታ ዓደ ዔካኔ፤ 41 ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህ፡ ዬያ ሱንጎና ሸኦቹንህ ዔካህ ዬያም ዒንጎ ባኮ ደንቃንዳኔ። 42 ጎኔ ታ ዒንህም ጋዓኔ፤ ታኣኮ ጊንፆ ሃንታያ ማዓ፡ ሃንህ ደኮ"ንህዳገ ፔቲ"ማ ዋኣህ ሺማ ዑሻ"ህ ዔኤሲ ደንቁዋዖ ዓታዓኩ» ጌዔኔ።

11

ማሰካ ዮሐንስ ዩሱስ ኮራ ደኬ ኪኢቶ" ዓሶ (ሉቃ. 7፡18-35)

1 ዩሱስ ዬያ ባኮ ታጾ ላምዖ ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዞንህም ኬኤዛህኮ ጊንፆ ዬኖ ቤዞ ሃሺ" ኮይሎ"ይዳ ዓኣ ካታሞንህዳ ቃኣሎ" ኬኤዛኒና ዔርዛኒ ደንዳኔ።

2 ማሰካ ዮሐንስ ቱኤዞ ማኣራ ቱኤቲ ዓኣዖ ኪሪሰቶሴ ማዳ ባኮ ዋይዜኔ፤ ዬያር ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዞንህዳገ ዩሱስ ኮራ። 3 «ሙካንዳኔ ጌይንታ ማሲሎ ኔና ማሌ" ኮ ካፖንደይ?» ጌዒ ያኣጫንዳጉዲ ደኬኔ።

4 ዩሱስ ዔያቶም፡- «ዴንዲጋገ ዒንህ ዛጌ ባኮና ዋይዜ ባኮና ቢያ ዮሐንሴም፡- 5 ዓኣገ ባይቄ ዓሳ ዛጋኔ፤ ሃንቶ ባሽንታ ዋሶ ዓሳ ሃንታኔ፤ ዑፃ ኬሰካ ደርዓህ ዓኣ ዓሳ ፖዓኔ፤ ዋኖ ባይቄ ዓሳ ዋይዜኔ፤ ሃይቄ ዓሳ ሃይባ"ገ ዔቃኔ፤ ማንቆ ዓሶማኣ ኮዦ ሃይሳ ኬኤዛንታኔ፤ 6 ታና <ዒዛ ናንጋዓ> ጌዒ ደቢንቱዋኣህ ጋላቲንቱያኬ ጌዒ ኬኤዙዋቲ» ጌዔኔ።

7 ዮሐንስ ኮራገ ሙኬ ኪኢቶ" ዓሶንህ ማዒ ደንዳዛ ዩሱስ ዮሐንስ ዛሎ" ደር"ም፡- «ዒንህ ሃህ ዓይጎ ዛጋኒ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ" ሙኬይ? ከባራ ዓጊህ ፒሎ" ዛጋኒዳ? 8 ማሌ" ዒንህ ዓይጎ ዛጋኒ ሙኬይ? ማዛጳ ቦኦሪ ዓፒሎ ማይንቲ ዓሶ ዛጋኒዳ? ማዛጳ ቦኦሪ ዓፒሎ ማኣዔ ዓሳ ካኣቶ" ማኣራ ዓኣኔ። 9 ሂዳዖ ዒንህ ዓይጎር ሙኬይ? ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሲ ዛጋኒዳ? ሂዮ! ዬያ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህዳገ ባሽህ ዛጋኒኬ። 10 ዒዚ ሳኤኮ ቤርታ ቤርታ ዓኣዲ ጎይያ ኔኤኮ ጊኢጊሻንዳ ታኣኮ ኪኢቶ" ናዓህ ኔኤኮ ቤርታ ታ ደካንዳኔ» ጌይንቲ ፃኣፒንቲህኬ። 11 ጎኔ ታ ዒንህም ጋዓኔ፤ ዓጮ"ይዳ ሸይንቲ ዓሶይዳ ቢያ ማሰካ ዮሐንሴይዳገ ባሽ ባኣሴ። ጋዓንቲ ያኦሲ ካኣቱሞይዳ ቢያይዳገ ሂርኬ ማዔህ ዒዛይዳገ ባሻንዳኔ። 12 ማሰካ ዮሐንስ ዋድ"ይዳገ ሂኖ" ሂኖ"ንዳኣና ያኦሲ ካኣቱማ ዋልቄና ዳልጊ ዳልጊ

ዓኣኔ፤ ዓካሪ ማርጌና ዒዞር ማታዳዞንህ ዒዞ ደንቃንዳኔ» ጌዒ ኬኤዛህ ዓርቄኔ።

13 ሐህ ዩሱስ፡- «ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶና ሙሴ ዋጎና ሙኪ ማሰካ ዮሐንሴ ሂኖ"ንዳኣና ያኦሲ ካኣቱሞ ዛሎ" ኬኤዛ ኬኤዛ ደዔኔ።

14 ዓካሪ ዔያታ ኬኤዜ ባኮ ዒንህ ዋይዜኒ ኮዔያታቶ ዬይ ሙካንዳኔ ጌይንቲ ዔኤሊያሴ፡ ሃይሾ ሃያ ዮሐንሴኬ። 15 ዋይዛ ዋይዚ ዓኣህ ዋይዞንጎ!» ጌዔኔ።

16 ሃህ ቃሳ"ዖ፡- «ሃያ ዋድ" ዓሳ ዓይጎ ማላኔ ታ ጋዓንዳይ? ዘኣዛ ቡኪንቲ ደዒ ናኣታ" ፔኤኮ ላጎ ዔኤሊ" ዔኤሊ"፤ 17 <ዋዛሳ ኮህ ዒንህም ኦ ኮርጌኔ፤ ዒንህ ጋዓንቲ ሶኦሪባኣሴ፤ ሃህ ቃዮ ዒንህም ኦ ቃዩማኣ ዒንህ ዩኤኪባኣሴ> ጋዓህ ማላኔ። 18 ማሰካ ዮሐንሴ ሙኤዚ" ሙዑዋዖ ሃህ ዑሽኩዋዖ ሙካዛ <ሃያይዳ ፑርታ ዓያና ዓኣኔ!> ዔያታ ጌዔኔ፤ 19 ዓሲኮ ናዓህ ሐህ ሙዒ ዑሽኪ ዑሽኪ ሙካዛ፡ <ሐህ ሃይ ሙኤዚ"ና ዑሽና ናሽካያኬ፤ ማኢሾ ቡኩሳ ዓሶና ጎሞ ዓሶናኮ ላጌኬ!> ዔያታ ጌዔኔ። ያዲ ማዔቲያ ዔራቶኮ ጎኩማ ፔ ማድ"ና ፔጋዲ ዔርታንዳኔ» ጌዔኔ።

ጌሙርቁዋዖ ዓቲያና ቦሂንቲ ካታሞንህ (ሉቃ. 10፡13-15)

20 ዩካገ ሃህ ዩሱስ ሃንጎ ካታሞይዳገ ባሽና ማርጌ ያኦሲ ዋልቄና ማዳንታ ዓኪ ባኣዚ" ማዳንቲ ካታሞንህ" ጎሞ ፔኤሲ" ቡኤደባኣህር፡

21 «ኮራዜኔ ኔና ባዴዔ! ሃህ ቤቲሳይዳ ኔና ባዴዔ! ዒንህዳ ማዳንቲ ያኦሲ ዋልቄና ማዳንታ ዓኮ ባካ ደርሴና ሲደና ካታሞናይዳ ማዳንቲቲ ሄኤድ ዔያታ ሲዬ ፓቲሎ ቱኪ" ቶኣካ" ቢዲንህ ዋሃንቲ ጎሞ ፔኤኮ ቡኤዳያ ናንዳንቲኬ። 22 ዬያር ዓጮ"ይዳ ያኦሲ ዋጋ ኬሎ"ና ዒንህዳገ ደርሴና ሲደናናም ሂኖ"ንዳ ማታህ ሸሌዔ ማዓንዳኔ። 23 ሐና ኔቁፒርናሆማ! ጫሪንቹ ሂኖ"ኒ ኔ ኮይባይ? ጋዓንቲ ያኦሲ ኔና ጋኣናላማ ታሞ"ይዳ ጌልዛንዳኔ፤ ኔጊዳ ማዳንቲ ያኦሲ ዋልቄና ማዳንታ ዓኮ ባካ ዋንዴ ሶድማይዳ ማዳንቲያታቲ ዬና ካታሚላ ሂኖ" ሂኖ"ንዳኣና ዓኣያ ናንዳንዳቲኬ። 24 ዬያር ጎኔ ታ ኔኤም ጋዓኔ፤ ጋፒንፆ ዋጎ ኬሎ"ና ኔጊዳገ ሶድማ ካታሞም ዒንጊንታንዳ ማታህ ሸሌዓንዳኔ» ጌዒ ቦሂህ ዓርቄኔ።

ኪሪሰቶሴ ዒንጋ ሃውሺህ (ሉቃ. 10፡21-22)

25 ዒማና ዩሱስ፡- «ጫሪንጮና ሳዖናኮ ጎዳ ማዔ፡ ታ ዓዳህዮ! ሃያ ባኮ ዔር" ዓሶይዳገ ዓኣቹ ዔኤሲ ዔርቁ ዓሶም ኔ ፔጋሲ" ዔርዜህር ታ ኔና ጋላታኔ፤ 26 ሂዮ! ታ ዓዳህዮ! ኔ ዬያይዳኒ ኔ ማሊያጉዴያ ማዔኔ። 27 ታ ዓዴ ቢያ ባኮ ታኣም ዒንጌኔ፤ ዓደይዳገ ዓታዛ ናዓህ ዔራይ ያኦኒያ ባኣሴ። ዬያጉዲ ሃህ ናዓህዳገ ዓታዛ ዓደ ዔራያ ባኣሴ፤ ናዓ ዔርዛኒ ኮዒባኣያታቶ ያኦኒያ ዓደ ዔራኒ ደንዳዑዋሴ» ጌዔኔ።

10:38 ማቴ. 16፡24፤ ማር. 8፡34፤ ሉቃ. 9፡23። 10:39 ማቴ. 16፡25፤ ማር. 8፡35፤ ሉቃ. 9፡24፤ 17፡33፤ ዮሐ. 12፡25።
 10:40 ማር. 9፡37፤ ሉቃ. 9፡48፤ 10፡16፤ ዮሐ. 13፡20። 11:5 ዒሲ. 35፡5-6፤ 61፡1። 11:10 ሚሊ. 3፡1። 11:13 ሉቃ. 16፡16። 11:14 ሚሊ. 4፡5፤ ማቴ. 17፡10-13፤ ማር. 9፡11-13። 11:21 ዒሲ. 23፡1-18፤ ሂዚ. 26፡1-21፤ 26፤ ዒዪ. 3፡4-8፤ ዓሞ. 1፡9-10፤ ዛካ. 9፡2-4። 11:23 ዒሲ. 14፡13-15፤ ማገፒ. ማፃ 19፡24-28። 11:24 ማቴ. 10፡15፤ ሉቃ. 10፡12። 11:27 ዮሐ. 3፡35፤ 1፡18፤ 10፡5።

28 ሃሃድ ይሁሉ፡- «ዲንህህ ከደ" ዳኤጃም ለቢንቴዘንህ ሲያ ሃህ ታ ባንህ ሙኩዋቴ! ታ ዲንህህ ሃውሽሳንዳይ። 29 ታ ቃንባር ከደዋቴ፣ ታ ማዳ ባኮ ታገዳገ ዛገ ማዳዋቴ፤ ታኣኒ ሼሌዔ ሃሃ ሚጠገንታያኬ፤ ዲንህህ ሃውሽ ዳንቃንዳይ። 30 ታ ቃንባር ባቃ፣ ዔኩዋያ፤ ከደ"ኣ ሃሃ ታኣኮ ሼሌዔኬ» ገዔ።

12

ዓይሁዶ ዓሳኮ ሃውሽ ከሎ" ዛሎ" ያኔጠገንቴ ያኔጠህ

(ማር. 2፡23-28፤ ሉቃ. 6፡1-5)

1 ይዎኮ ገንፃገ ይሁሉ ዓይሁዶ ዓሳኮ ሃውሽ ከሎ"ና ፔቴ" ዛርጎ ጎሽ ገዳና ዓኣዳንቴ ዲዛኮ ገንፃ ሃንታዘንህህ ናይዲንቴህረ ዛርጎ ተሻህረ ደኡዚ ደኡዚ ዔኪ ዳዒህህ ዓርቄ። 2 ፔርሴ ዓሳ ይያ ዛገፃ ይሁሉ ኮራ፡- «ሃኣዛገ፤ ኔኤኮ ገንፃ ሃንታዘንህህ ሃውሽ ከሎ"ና ዓይህንቴባኣ ባኣዚ" ማዳይ!» ገዔ።

3 ይሁሉ ማሃያ፡- «ዳውቴና ዲዛና ዋላ" ዓኣ ዓሳ ናይዲንቴ ዋደ"ና ዳውቴ ማዳ ባኮ ፔቴ"ታያ ዲንህህ ናባቢባኣዳዳ? 4 ዲዚ ዲማ"ና ገኤከ" ማኣሪ ገሊ፣ ቄኤሶይዳገ ዓታዛ ዲዛንታ ዲዛና ዋላ" ዓኣ ዓሳንታ ሙዓኒ ዳንደዑዋ ያኣሲም ደማዳ ካሃ ሙዔ። 5 ሃሃ ቄኤሳ ሃውሽ ከሎ"ና ገኤከ" ማኣሪይዳ ሃውሽ ከሎ" ሻቴ ማሃ ማዳ፣ ዳቢንቴ ማዒ ፓይዲንቴዋሴ ገይንቴ ሙሴ ዋጎይ ያኣፒንቴህህ ዲንህህ ናባቢባኣዳዳ?

6 ጋዓንቴ ገኤከ" ማኣሪይዳገ ባሻይ ሃይካ ዓኣኔ፤ ታ ዲንህህም ጋዓ። 7 ሃሃ <ታኣኒ ኮዓህህ ዓሲ ሚጠገንቴህህ ማዓንዳኣገዓቴም ታኣም ሹኪ ዲንጎ ባኣዚ"ቴዋሴ» ጋዓ ማዓኣገ" ቃኣላ" ዋዚ ገይህህታቶዋ ዲንህህ ዔራያታቶ ዳቢንቴባኣ ዓሳ ዑፃ <ዔያታ ዳቤኔ» ገይ ዋጋዓታንቴኬ። 8 ዓይጎር ገዔቶ ዓሲኮ ናዓህህ ሃውሽ ከሎ"ኮዋ ጎዳኬ» ገዔ።

ኩጮ ዋሶ ዓህህ

(ማር. 3፡1-6፤ ሉቃ. 6፡6-11)

9 ይሁሉ ይዩ ቤዘይዳገ ዔቄ ዓይሁዶ ዓሳኮ ቡከንቶ ቤዘ ገሊኔ፤ 10 ዲኣካ ፔቴ"፣ ኩቺ ዋሶ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዲማ"ና ይሁሉ ዋጎና ዓይህሳኒ ኮዓ ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ፡- «ዓይሁዶ ዓሳኮ ሃውሽ ከሎ"ና ሃርገንቴ ዓሳ ፓህኒ ዓይህንቴያዳ?» ገዒ ያኔጠፎ።

11 ይሁሉያ ማሃያ፡- «ዲንህህ ባኣካ"ገ ፔቴ" ማራይ ዓኣ ዓሲ ማራዓህ ሃውሽ ከሎ"ና ዔቴይዳ ሎኣሜቶ ጎቺ ከሎ"ዋዓዳ? 12 ዓካሪ ያዲ ማዔቶ ዓሲ ማራይዳገ ዋይቲ ባሹዋይ? ይያር ሃውሽ ከሎ"ና ኮሽ ማዳ ማዳህህ ዓይህንቴያኬ» ገዔ።

13 ይካገ ይሁሉ ኩጮ ዋሶ ዓህህም፡- «ኩጮ ኔኤኮ ፒሼ!» ገዔም ዲዚ ፒሻዛ ኩጮ ኮሽኪ ባጎ ኩጮጉዲ ማዔ። 14 ፔርሴ ዓሳ ጋዓንቴ ይካገ ከሰካፃ ይሁሉ ዋማይዲ ዔያታ ዋዳንዳቴያ ዋላ" ዘርቴ።

ያኣሲ ደኣሪም ማዳ ዓህህ

15 ይማ"ና ይሁሉ ዔያቶኮ ማሊያ ዔራያ ዲኣካገ ዳንደዛ፣ ሚርገ ዳሪ ዲዛ ገንፃ ዓኣዳይ፤ ይያ ዓሳገ ሃርገንቴ ዓሳ ቢያ ዲ ፓህኒ። 16 ዲዛኮ ያኣም ያኣማኣ ዔያታ ከኤዙዋጉዲ ዔያቶ ላኣኔ፤

17 ይይ ያዲ ማዔህ ያኣሲ ማሊያ ከኤዘ ዲሲያሴ ዛሎ"ና፡-

18 «ሃይሽ ታ ደኣሪ፡

ታ ዲዛ ናሽካያ ሃሃ ታና ዋዛሳ

ታኣም ማዳህዳ

ታ ዓያኖ ዲዛ ዑፃ ታ ማሃንዳይ፤

ዲዚ ዓሲ ዜርህም ቢያ

ታኣኮ ፒዜ ዋገያ ዔርዛንዳይ።

19 ዲዚ ማርሚ ዲላታዓኬ፤

ጎይያዳኣ ዑኡዙ ዋይዚሳዓኬ።

20 ቱቄ ፒሎ"ዋ ዲ ሚንህዓኬ፤

ዜኤር ታሞዋ ዋዳዓኬ።

ጎኡም ባሻንዳያ ሄላ"ንዳኣና

ይያ ዲ ማዳንዳይ።

21 ዓሲ ዜርህም

ዲዛይዳ ሃገ ማዓንዳ ዋዛ ገሃንዳይ»

ገይንቴህ ኩማ"ንዳጉዲኬ።

ይሁሉና ፑርቶ ዓያኖ ሱኡጋህህና ዛሎ"

(ማር. 3፡20-30፤ ሉቃ. 11፡14-23)

22 ይካገ ፑርታ ዓያኖ ዓርቄም ዛገኒና ገሰታኒያ ዳንደዑዋ ፔቴ" ዓሲ ዓሳ ይሁሉ ባንህ ዔኪ ሙከኔ። ይሁሉያ ዲዛ ፖዒሳዛ ዓህህ ዛገኒና ገሰታኒያ ዳንደዓይ። 23 ዲማ"ና ዴራ" ቢያ ዲቃቴ ሄርሻዎ፡- «ሓይ ዳውቴ ናዓህ ማዓንዳዎ?» ገዔ።

24 ጋዓንቴ ፔርሴ ዓሳ ይያ ዛገ ዋደ"ና፡- «ሃይ ዓህህ ፑርቶ ዓያኖ ከሳ"ህህ ፑርቶ ዓያኖ ሱኡጋህህ ቢዔልዘቡሉ ዋልቆና ማዓንዳኣገዓቴም» ገዔ።

25 ይሁሉ ዔያቶኮ ማሊያ ዔራያ፡- «ፔቴ" ማዒባኣ ካኣቶ" ዓጪ ቢያ ላባ"ኔ፤ ዋላ" ፔቴ" ማዒባኣ ካታማታቶ ማኣሪ ደደዋሴ። 26 ያላሄ ያላሄ ከሳ"ያ ማዔቶ ዋሊገ ደማዳይ ገይህኬ፤ ያዲ ማዔቶ ካኣቱማ ዋይቲ ደዳኒ ዳንደዓይ? 27 ታኣኒ ፑርቶ ዓያኖ ከሳ"ህህ ዔያቶኮ ሱኡጋህህ ቢዔልዘቡሉና ማዔቶ ዲንህህ ናኣታ" ዓይጎና ፑርቶ ዓያኖ ከሳ"ይ? ይያር ዲንህህ ናኣታ" ዲንህህ ዋጋንዳይ። 28 ጋዓንቴ ፑርቶ ዓያኖ ታ ከሳ"ህህ ያኣሲ ዓያኖና ማዔቶ ያኣሲ ካኣቱማ ዲንህህ ኮራ ሙከኔ ገይህኬ» ገዔ።

29 ይሁሉ ሃሃ፡- «ፔቴ" ዓሲ ፔቴ" ዋልቄና ዓኣ ዓሲ ቤርታዲ ቱኩ"ዋዎ ዋልቆና ዓኣ ዓህህ ማኣሪ ገሊ ዓኣ ባኮ ቡራኒ ዋይቲ ዳንደዓንዳይ? ዋልቆሲ ቱኬ"ህከ ገንፃ ዲዛኮ ዓኣ ባኮ ቡራኒ ዳንደዓይ።

30 «ታ ዓሲ ማዒባኣህ ቢያ ታና ዲፃ፤ ታኣና ዋላ" ማዒ ዔኤቢ ቡኩሲባኣ ዓሲ ላኣላያ ማዓንዳይ። 31 ይያር ዓሲ ማዳ ዓይጎ ዳቢንቴ ማዔቶዋ፣ ጫሽ ቢያ ዲዛም ዓቶም ገይንታንዳይ፤ ታ ዲንህህም ጋዓ። ዓያና ገኤሽ ጫሽካ ዓሲም ጋዓንቴ ዳቢንታ ዓቶም ገይንታዓኬ።

32 ዓሲ ናዓህህ ጫሽካህም ቢያ ዳቢንታ ዓቶም ገይንታንዳይ፤ ዓያና ገኤሽ ጫሽካህም ቢያ

11:29 ዔር. 6፡16። 12:1 ላሚ. ዋማ 23፡25። 12:3 1ሳሙ. 21፡1-6። 12:4 ሉቁ. ዓከ 24፡9። 12:5 ፓይ. ማፃ 28፡9-10። 12:7 ማቴ. 9፡13፤ ሆሴ. 6፡6። 12:11 ሉቃ. 14፡5። 12:21 ዓሲ. 42፡1-4። 12:24 ማቴ. 9፡34፤ 10፡25። 12:30 ማር. 9፡40። 12:32 ሉቃ. 12፡10።

ጋዳንቴ ሃያ ዓጮ"ይዳ ማዕቶዎ ሃገኦ ዓጮ"ይዳ ዳቢንታ ዓቶም ጌይንቲንዲዎሴ» ጌዔኔ።

ቃራ ሚህንባ ዓኣገገ ዓርቲያ
(ሉቃ. 6፡43-45)

33 ዩሱሴ ሃሣ፡- «ሚህንባ ሲያ ዓኣገገ ዓርቲያ ሲንህንባ ኮሺ ሚህንባ ዓኣቶ ኮሺ ዓኣገገ ሲንህንባ ዳንቃንዳኔ፤ ፑርታ ሚህንባ ሲንህንባ ዓኣቶ ጋዳንቴ ፑርታ ዓኣገገ ሲንህንባ ዳንቃንዳኔ፤ 34 ሲንህንባ ሃይ ሸኦኸ ስኣታ"! ሲንህንባ ፑርታታዎ ኮሺ ባኣዚ" ከኤዛኒ ዎይቲ ዳንዳዓይ? ዓይጎር ጌዔቶ ዓሲ ከኤዛ ባኣ ሲንህንባ ዳንዳይገ ኮሚ" ከሰከህኒ።

35 «ኮሺ ዓሲ ዲና" ዓኣ ኮሹዎይዳገ ኮሺ ባኣዚ" ጌሰታኔ፤ ፑርታ ዓሲ ፔኤኮ ዲና" ዓኣ ፑርቲዎይዳገ ፑርታ ባኣዚ" ጌሰታኔ። 36 ጋዳንቴ ታ ሲንህንባ ጋዳንቴ ዓሳ ኮይሱዎ ባኮ ጌሰቲህ ሃሎ" ሲያ ዓጮ"ይዳ ያኦሲ ዎጋ ከሎ"ና ያኦጠንታንዳኔ። 37 ዩይ ያዲ ማዓዛ ኔ ኮሺ ጌሰቲቴ ኮሺ ባኣዚ" ኔኤዎ ዎገንታንዳኔ፤ ኔኤኒ ፑርታ ጌሰቲቴ ፑርታ ኔጊዳ ዎገንታንዳኔ» ጌዔኔ።

ያኦሲ ዎልቁና ማዲንታ ዓከ ባኣዚ" ዛጋኒ ያኦጠንታንዳኔ
(ማር. 8፡11-12፤ ሉቃ. 11፡29-32)

38 ዲማና ሙሴ ዎጎ ዔርዛ ዓሶና ፔርሴ ዓሶና ዩሱሴ ኮራ፡- «ዔርዛህን፤ ኔኤኒ ያኦሲ ዎልቁና ማዲንታ ዓከ ባኣዚ" ማዲንታ ኔ ዛጋኒ ኮዓኔ!» ጌዔኔ።

39 ዒዚ ጋዳንቴ ዔያቶም፡- «ፑርታ ሃህ ጉሙርቁንቁዎ ሃያ ዎድ" ዓሳ ያኦሲ ዎልቁና ማዲንታ ዓከ ባኣዚ" ዛጋኒ ኮዓኔ፤ ጋዳንቴ ያኦሲ ማሊዎ ከኤዛህ፤ ዮናኣሴይዳ ማዲንታ ዓኮ ባኣገገ ዓታዛ ሜሌ" ያኦሲ ዎልቁና ማዲንታ ዓከ ባኣዚ" ዔያቶም ማዲንታዓከ። 40 ዮናኣሴ ዳኤጉ ዎላህ ጎጶ ሃይሃ ከሌ" ዎንቴና ሮኦሪና ዳዔህጉዲ ዓሲኮ ስናህ ዲኤጉዳ ሃይሃ ከሌ" ሮኦሪና ዎንቴና ዳዓንዳኔ። 41 ኔኔዌ ካታዎ ዓሳ ዓጮ"ይዳ ያኦሲ ዎጋ ከሎ"ና ሃያ ዎድ" ዓሶይዳ ዎጋያ ማዳንዳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ኔኔዌ ዓሳ ዮናኣሴ ከኤዛህ ዎይዜ ዎድ"ና ዳቢንቶ ዔሪ፡ ጎሞዎ ቡኤዔህርከ። ያዲ ማዕቶዎ ሃህ ዮናኣሴይዳገ ባሺ ሃይካ ዓኣኔ። 42 ዓጮ"ይዳ ያኦሲ ዎጋ ከሎ"ና ሳኣባ ዓጮ" ካኣቲላ ሃያ ዓሶ ዑፃ ዎጋንዳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዒዛ ካኣቲ ሴሎሞኔኮ ዔራቶ ዎይዚ ዓጠ ዙልካገ ሙኬያታህርከ፤ ያዲ ማዕቶዎ ሴሎሞኔይዳገ ባሺ ሃይካ ዓኣኔ» ጌዔኔ።

ፑርታ ዓያናኮ ገንህ ማዒ ዓሲዳ ጌሊዎ
(ሉቃ. 11፡24-26)

43 ዩሱሴ ሃሣ፡- «ፑርታ ዓያና ዓሲዳገ ከሰከ ዎድ"ና ጌላንዳ ቤሲ ኮይ ኮይ ዎኣህባኣ፤ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ"ይዳ ሃንታኔ። ጋዳንቴ ጌሎንዳ ቤሲ ዳንቁዎሴ፤ 44 ዩያር ታ ከሰከ ማኣር ማዒ ዓኣዳንዳኔ» ጋዳኔ። ማዒ ዒ ሙካ ዎድ"ና

ከኤፃ ጉሪ ማዒ፡ ጌኤሸከ፤ ጌኢጊ ዓኣንቴ ዳንቃኔ። 45 ዩካገ ፑርቶ ዓያና"ህ ዓኣዲ ዒዛይዳገ ባሺ ፑርታ ሜሌ" ለንካይ ፑርታ ዓያና ቡኩሲ ዔከ ሙከ ዒዚ ቤርታ ዓኣ ዓህዳ ጌሊ ዎላ" ናንጋኔ፤ ዩያር ዩያ ዓህኮ ጋፒንዎ ናንጋ ቤርታኣሰካገ ባሺ ፑርታ ማዒ። ሃያ ዎድ" ፑርቶ ዓሶ ዑፃ ማዳንዳ ሰካ ዩያ ማላ ባኣዚ"ኮ» ጌዔኔ።

ዩሱሴኮ ዒንዳና ጌርሲንህንባ
(ማር. 3፡31-35፤ ሉቃ. 8፡19-21)

46 ዩሱሴ ዳሮ"ሞ ከኤዛ ጎይህ ዓኣንቴ ዒዛኮ ዒንዳና ጌርሲንህንባ ዒዛና ጌሰታኒ ኮዒ ካራ" ሙከ ዔቁኔ፤ 47 ዲማ"ና ዒኢካ ዓኣ ዓሶይዳገ ፔቴ"ሰከይ ዩሱሴ ኮርይዳ፡- «ሃይሸ ኔኤኮ ዒንዳና ጌርሲንህንባ ኔና ኮዒ ካራ" ዔቁ ዓኣኔ» ጌዔኔ። *

48 ዩሱሴ ጋዳንቴ፡- «ዒንዳ ታኣኮ ያናዳይ? ጌርሲንህንባ ያናንህዳይ?» ጌዒ ማህኔ። 49 ዩያ ጌዔሰካገ ኩጮና ዒዛኮ ገንዎ ሃንታ ናኣቶ" ባንህ ዳዎ ዳዎ፡- «ታኣኮ ዒንዳና ጌርሲንህንባ ሃይሸ ሃኣቶከ፤ 50 ጫሪንጮይዳ ዓኣ፤ ታ ዓዳህ ዓይህዎ ኩንህዘንህ ሲያ ታኣኮ ጌርሲንታ ጌርንታ ዒንዳንታ ዩያቶኮ» ጌዔኔ።

13

ዜርዎ ዜርቃህ ኮኣከንሃ
(ማር. 4፡1-9፤ ሉቃ. 8፡4-8)

1 ዩኖ ከሎ" ዩሱሴ ጋሪገ ከሰከ ባዘ" ዓጮ ዳዔኔ፤ 2 ሚርጌ ዳሬያ ዒዛ ኮይላ" ሙከ ቡኮህር ዎኣዎና ፒንቆ ጎንጎይዳ ከሰከ ዳዔኔ፤ ዳራ" ጋዳንቴ ሲያ ባዘ" ዓጮ ዔቁኔ። 3 ዩካ ዒ ሚርጌ ባኣዚ" ኮኣከንህንባ ከኤዛዎ፡- «ፔቴ" ዓሲ ጎሺዳ ዜርህ ዜርቃኒ ከሰከኔ፤ 4 ዒዚ ዜርቃንቴ ፔቴ" ፔቴ" ዜርዎ ጎይዎ ዓጮ ከዳ"ዛ ካገገ ሙከ ሙዔኔ። 5 ዓቲ" ዜርዎ ሚርጌ ዓጠባኣ፡ ሃኣሻ ቤሲዳ ከዳ"ኔ፤ ዩኖ ቤዛ ሚርጌ ዓጠ ባኣህር ዜርዎ ዑኩና ባቃሌኔ። 6 ማዕቶዎ ሳዓ ባዓባዛ ሹሌ"ኔ፤ ፃጲ ሚርጌ ዳከባኣህርዎ ማሌኔ። 7 ዓቲ" ዜርዎ ሃህ ዓንገህ ቶሻ ባኣካ ከዳ"ኔ፤ ዓንገዎ ቶሻ" ዑጋዎ ባቃሎ ባይዜኔ። 8 ሃህ ዓቲ" ዜርዎ ኮሺ ቤሰካ ከዳ" ባቃሌ ዎድ"ና ሚርጌ ካፃኔ፤ ፔቴ"ዛ ጌኤታ ባጌላ ላሂ"ታሚ" ዓቲ"ዛ ሃይህታሚ" ዓኣገገ ዓኣገገ። 9 ዩያ ዎይዛ ዎይዚ ዓኣህ ዎይዘንጎ!" ጌዔኔ።

ዩሱሴ ኮኣከንሃና ከኤዚሴ ባኮ
(ማር. 4፡10-12፤ ሉቃ. 8፡9-10)

10 ዩካገ ዒዛኮ ገንዎ ሃንታዘንህ ዩሱሴ ኮራ ሙካዎ፡- «ዓይጎር ዳሮ"ሞ ኔ ኮኣከንህንባ ከኤዛይ?» ጌዔኔ።

11 ዒዚ ዔያቶም፡- «ዒንህንባ ጫሪንጮ ካኣቲዎ ዛሎ" ዓኣሸንቴ ባኮ ዛላ ዔራኒ ዔራቶ ያኦሲዳገ ዒንገንቴኔ፤ ዔያቶም ጋዳንቴ ዒንገንቴባኣሴ። 12 ዔኤቢ ዓኣህንባ ቃሲ" ዒንገንቴም ሚርጋንዳኔ፤ ዳካ" ዓኣህዳገ ጋዳንቴ ዒማ" ዳኮ" ዓኣማታዎ ዔከንታንዳኔ። 13 ዛጋዎ

12:33 ማቴ. 7፡20፤ ሉቃ. 6፡44። 12:34 ማቴ. 3፡7፤ 23፡33፤ 15፡18፤ ሉቃ. 3፡7፤ 6፡45። 12:38 ማቴ. 16፡1፤ ማር. 8፡11፤ ሉቃ. 11፡16። 12:39 ማቴ. 16፡4፤ ማር. 8፡12። 12:40 ዮና. 1፡17። 12:41 ዮና. 3፡5። 12:42 1ካኣቶ". ማ 10፡1-10፤ 2ዮሴሲ. ዓሃኬ 9፡1-12። * 12:47 ፔቴ" ፔቴ" ሚናኣ ማፃጎገኮ ጋይ. 47 ባኣሴ። 13:2 ሉቃ. 5፡1-3። 13:12 ማቴ. 25፡29፤ ማር. 4፡25፤ ሉቃ. 8፡18፤ 19፡26።

ዳንቁዋ፡፡ ዋይዛዎ ዲና ዔኩዋያ ሃሃ ጳቂሱዋያ ማዕረግ ሲያቆም ታ ኮከከንህና ኬኤዘኔ።

14 ዩይያ ጸኦሲ ማሊያ ኬኤዘ ዲሲያሴ ዛሎ"ና፡- <ዋይዘ ዲንህ ዋይዘኔ

ጋዓንቴ ዲንህ ጳቂሁዋሴ፤ ዛጊያ ዲንህ ዛጋኔ

ጋዓንቴ ዲንህ ዲና ዔኩዋሴ።

15 ዓይጎር ጌዔቶ ሃይ ዴራ" ዲኖ ፔኤሲ" ደጩሴኔ፤

ዋዮዋ ዔይያ ባርቄኔ፤ ዓአፖዋ ደኤሜ።

ያዲ ማዕባኣያታቴ ዓአፖና ዔይያ ዛጊ

ዋዮና ዋይዘ ዲኖና ማሊ

ታ ባንህ ዔይያ ማዕም ሄኤዶ ታ ዔይያ ጳቂሽያ ናንዳንቴኬ»

ጌይንቴ ኬኤዘንቴህ ዔይያቶይዳ ኩማንግዳኔ።

16 ዩሱሴ ሃሃ፡- «ዲንህ ጋዓንቴ ዓአፓ ዲንህ ከ ዛጋህ፡፡ ዋያኣ ዲንህ ከ ዋይዘህ ሲንህ ባለቴና

ዓአያከ።፤ 17 ጎኔ ታ ዲንህ ጋዓንቴ፤ ማርጌ ጸኦሲ ማሊያ

ኬኤዘንህና ዲሎ"ንህና ዲንህ ሃሃ ዛጋህ ዛጋኔ ኮዔያታዎ

ዛጊባኣሴ። ዲንህ ዋይዘህ ዔይያታ ዋይዘኔ ኮዔያታዎ

ዋይዘኔ ዳንዳዒባኣሴ» ጌዔኔ።

ዘርያ ኮከከንህኮ ቡሊ"ያ ዩሱሴ ኬኤዘህ (ማር. 4፡13-20፤ ሉቃ. 8፡11-15)

18 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ዓካሪ፡ ዲንህ ዘርያኮ ኮከከንህ

ቡሊ"ያ ዋይዘዋቴ፤ 19 ጎይያ ዓጫ ኬዴ" ዘርያ

ዳዋህ፡- ጸኦሲ ካአቱዋ ቃኣሎ" ዋይዘ ዲና

ዔኩዋ ዓሶኬ፤ ቤዘና ዓላሄ ሙኪ ዲና" ዘርቁንታ

ቃኣሎ" ዔይያ። 20 ሃኣቾ ሳይይዳ ዘርቁንቴ

ዘርያላ ዳዋህ፡- ቃኣሎ" ዋይዘዎ ዋዘና ጉሙርቁ

ዔይያ ዓሶኬ። 21 ማዕቆዋ ዳካ" ዋይዘ ማዕንዳፓ

ዓቱም ዓጲ ዔይያኮ ባኣሴ፤ ዩይፎ ቃኣሎ" ዛሎ"ና

ሜቶና ዲዒንቴ ዳከንቴህ ሄሌ" ዋይዘና ዑኩና

ዔይያ ታ ዳከንቴ። 22 ዓንጊያ ቶሾ" ባኣካ" ዘርቁንቴ

ዳዋህ፡- ቃኣሎ" ዳካ" ዋይዘ ዋይዘ ዓሶኬ፤ ያዲ

ማዕቆዋ ሃያ ዓጮ" ዛሎ" ማሊ ሜታዲህና

ቆሎ" ናሹዋና ዲና" ጌሊ ቃኣሎ" ዋሊ"ሳህሮ

ዓአፕዋዎ ዓታኔ። 23 ኮዦ ሳይይዳ ዘርቁንቴ

ዳዋህ፡- ቃኣሎ" ዋይዘ ዲና ዔይያ ዓሶኬ፤ ዩይያ

ዓአፕ ዓአፕኔ፤ ፔቴ"ዛ ጌኤታ፡ ባጌላ ላሂ"ታሚ" ዓቱ"ዛ

ሃይህታሚ" ዓአፕኔ» ጌዔኔ።

ዓዛህ ኮከከንህ 24 ዩያጉዲ ሃሃ ዩሱሴ ሜሌ" ኮከከንህ፡- «ጫሪንጮ ካአቱማ ጎሺዳ ጌኤሺ ዘርህ ዘርቁ

ዓሲ ማላኔ፤ 25 ዓሳ ቢያ ላሄ ዋይዘና ሞርኬ ሙካዎ ባርቾ

ባኣካ" ዓዦ ዘርቁ ዓኣዴኔ። 26 ባርቾ ባቃሊ ፑርቃዛ

ዓዛህ ባኣካ" ጴዴኔ። 27 ዩይፎ ጎዦ ዓይኮ ማዳ

ዓሳ ዲዛ ኮይላ" ሙካዎ ሳዳህ፤ ኔ ጎዦዳ ጌኤሺ

ቱጋንዳኔ። 30 ዩይፎ ሃሹ"ዋቴ፤ ባርቾ ማንዒንታ

ዋይ" ሄላ"ንዳኣና ባርቾንታ ዓዛህንታ ዋላ" ዑጎንጎ፤

ማንዒንታ ዋይ"ና ጋዓንቴ ማንፃ ዓሶም ዓዛህ

ቤርታዲ ቱጊ ታሚና ሚቹንታንዳጉዲ ናኣራ ናኣራ

ቱኩ"ዋቴ፤ ባርቾ ጋዓንቴ ማንዒ ታኣኮ ኮኖይዳ

ዋሁዋቴ ሂዚ ታ ጋዓንዳኔ» ጌዲ ዔይያቶም ኬኤዘኔ።

ሴናፕጮ ጌይንታ ዳኮ" ዘርያሎ ኮከከንህ (ማር. 4፡30-32፤ ሉቃ. 13፡18-19)

31 ዩሱሴ ሃሃ ሜሌ" ኮከከንህ፡- «ጫሪንጮ ካአቱማ

ፔቴ" ዓሲ ጎሺዳ ዘርቁ፡ ሴናፕጮ ጌይንታ ዳኮ" ዘርያሎ

ማላኔ፤ 32 ዲዛ ዘርህዲፓ ቢያ ዳካ"ኬ፤ ባቃሊ

ዑጌ ዋይዘና ጋዓንቴ ቱኩ"ና ሚያይዳፓ ቢያ

ባሹ፡ ዴኤፒ ሚህ ማዓኔ፤ ሃሃ ካፓኣ ዲዘኮ

ካአፖይዳ ማኣሪ ማዦ ዳዓኔ» ጌይ ኬኤዘኔ።

ሙኦቆ ዓኣዛ ኮከከንህ (ሉቃ. 13፡20-21)

33 ሃሃ ዔይያቶም ዩሱሴ፡- «ጫሪንጮ ካአቱማ

ፔቴ" ላኣሊ ሃይህ ሻምባ ዲርኮና ዲኢሊዳ ዋሃ ሙኦቆ

ዓኣዛ ማላኔ፤ ዩና ሙኦቆ ዓኣዛ ሙኦቆ ቢያህ

ዔቁሳኔ» ጌዲ ኬኤዘኔ።

ኮከከንህና ዩሱሴ ኬኤዘሴ ባኮ (ማር. 4፡33-34)

34 ዩሱሴ ዩይ ባኮ ቢያ ኮከከንህና ዳሮ"ም ኬኤዘኔ፤

ኮከከንህ ባኣያ ዓይጎ ባኣዚ"ያ ዔይያቶም ኬኤዘ

ባኣሴ። 35 ዩይ ያዲ ማዕህ፡- «ሃይሶ ታኣኮ ታ ኮከከንህና

ኬኤዘንዳኔ፤ ዓጫ" ማዦንቴህዲፓ ዓርቃዎ ዓኣሺንቴ

ባኣዚ" ታ ኬኤዘንዳኔ» ጌይንቴ ጸኦሲ ማሊያ

ኬኤዘህ ዛሎ"ና ዓኣፒንቴህ ኩማንግዳጉዲኬ።

ዩሱሴ ዓዛህ ኮከከንህ ቡሊ"ህ 36 ዩካፓ ዩሱሴ ዳሮ" ሃሺ" ኬኤዎ

ጌሌኔ፤ ዲዘኮ ጊንፃ ሃንታዘንህ ዲዛ ኮራ ሙኪ፡- «ጎዦኮ

ዓዛህ ኮከከንህ ቡሊ"ያ ኦም ኬኤዘ» ጌዔኔ።

37 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ጌኤዦ ዘርያ ዘርቁህ ዓሲ ናዓህኬ፤

38 ጎዦ ሃያ ዓጮ"ኬ፤ ጌኤዦ ዘርያ ጸኦሲ ናኣቶ"ኬ፤

ዓዛህ ጋዓንቴ ዓላሄ ናኣቶ"ኬ፤ 39 ዓዛህ ዘርቁህ

ሞርካህ ዓላሄኬ፤ ባርቾ ማንዒ ዓጮ"ኮ ጋፒንፃኬ፤

ማንፃ ዓሳ ጸኦሲ ከኢታንቾኬ። 40 ዓዛህ ቱጊ ቡኩሲ

ታዋይዳ ሚቾህጉዲ ዓጮ"ኮ ጋፒንፃና ያዲ ማዕንዳኔ።

41 ዓጮ"ኮ ጋፒንፃ ዋይዘና ዓሲኮ ናዓህ ፔ ከኢታንቾ

ዳካንዳኔ፤ ዔይያታኣ ዓሶ ዳቢሻዘንህና ፑርቶ ማዳዘንህ

ቢያ ዲዛ ካአቱሞይዳፓ ቡኩሲ ኬሳ"ንዳኔ። 42 ዩካፓ ዴኤፖ

ታዋይዳ ዓጋንዳኔ፤ ዲኢካ ዩኤፒና ዓቶ ዳይህና ዔይያቶም

ማዕንዳኔ። 43 ዲሎ"ንህ ጋዓንቴ ፔ ዓዳህ ካአቱሞይዳ

ወዛሬህረ ዳንዲ ዓላ ባኮ ቢያ ሻንቸ ዬዮ ጎዢሎ ሻንቄ» ጌዔ።

ሚዛጾ ሹጮኮ ኮኦኪንህ

45 ለሚ ሃሃ ዬሱሴ፡- «ጫሪንጮ ካኦቲማ ኮሺ" ሚዛጾ፡ ሹጮ ሻንቄ ኮዓ ኮርሞ ዓህ ማላኔ፤ 46 ዬይ ኮርማ ዓህ ሚርጌ ቦንቸንታ ኮሺ" ሚዛጾ ሹቸ ዳንቄ ዎድ"ና ዳንዲ ዓላ ባኮ ቢያ ሻንቸ ዬዮ ሹጮሎ ሻንቄ» ጌዔ።

ሞላህ ዓርቆ ርኦጮ ማላ ሱዞ ኮኦኪንህ

47 ሃሃ ዬሱሴ፡- «ጫሪንጮ ካኦቲማ ባዘ"ይዳ ዓገንቲ ሞላህ ዓርቆ ርኦጮ ማላ ሱዞ ማላኔ፤ ዬና ደማ ደማ ሞላህ ቢያ ዓርቃያኬ። 48 ሞላህ ጌሊ ዓርቁንቲ ኩሜ" ዎድ"ና ሞላህ ዓርቃ ዓሳ ዬዮ ሱዞሎ ባዘ"ገ ጎቸ ዓጮ ኬሲ"ገገ ዳዒ ኮዮ ኮዮ ቁሪ ዔካዖ፡ ፑርቶ ጋዓንቲ ዒኢካ ኬኤሪ ሃሻ"ኔ። 49 ዓጮ"ኮ ጋፒንዎ ዎጎ ኬሎ"ና ያዲ ማዓንዳኔ፤ ያኦሲኮ ኪኢታንቻ ሙኪ ጎሞ ዓሳ ጌኤዮይዳገ ቁሪ፡ 50 ባይቁዎታዎይዳ ዓጋንዳኔ፤ ዒኢካ ዬኤፒና ዓቸ ዳይህና ማዓንዳኔ» ጌዔ።

51 ለሚ ሃሃ ዬሱሴ፡- «ዬይ ኮኦኪንህ ቢያ ዒንህም ዓርቲያ?» ጋዓዛ፡ ዔያታኦ «ሂዮ» ጌዔ። 52 ዒዚያ፡- «ጫሪንጮ ካኦቲሞኮ ዓኦሻንቲ ባኮ ኮሺ" ዔራ ዓሲ' ያኦፒ ዓርቆና ዓኮና ጪሞ ባኮናገ ዔሪ ዔሪ ኬሳ"፡ ሙሴ ዎጎ ዓርዘ ዓሲጉዲኬ» ጌዔ።

ዬሱሴ ናዚሬቲይዳ ዒዲንቲህ

(ማር. 6፡1-6፤ ሉቃ. 4፡16-30)

53 ዬሱሴ ዬንህ ኮኦኪንህንህ ኬኤዚ ኩርሴሰካገ ዬዮ ቤዛገ ዳንዳ። 54 ፔ ዓጮ" ናዚሬቲ ካታሞዎ ሙኪ፡ ዒኢካ ዓይሁድ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዛ ዔርዘንቲ ዒዛሲ ዎይዛ ዓሳ ቢያ ዲቃቲ ሂርሻዮ፡ «ሃይ ዓህ ሃያጉዴ ዔራቶና ያኦሲ ዎልቁና ማዲንታ ዓኮ ባኮና ዓንካገ ዔሪይ? 55 ሃይ ሚዎ ዓርሳ ሃኦማ"ህ ናኦዚ"ቱዎዳ? ዒንዳ ዒዛኮ ማይራሞቱዎዳ? ሃሃ ጌርሰንህያ ዒዛኮ ያይቆኦኪንታ ዮሴፔንታ ሓህ ሲሞኦኔንታ ዪሁዳንታቱዎዳ? 56 ጌርንህ ዒዛኮ ቢያ ኦኦና ዎላ"ቱዎዳ? ዓካሪ ሃይ ዓህ ሃያ ቢያ ዓንካገ ዔሪይ?» ጋዓዖ፡ 57 ዒዛ ጎናሲ ጉሙርቁዎዎ ሃሻ"ኔ።

ዬሱሴ ጋዓንቲ፡- «ያኦሲ ማሊህ ኬኤዛህ ፔ ዓጮ"ና ፔ ማኦር ዓሶና ባኦካ" ቦሂንታኔ፤ ጋዓንቲ ሜሌ" ቤሲዳ ቦቦንቸንታ» ጌዔ። 58 ዔያታ ጉሙርቁ ጎናሲ ዔኪባኦህረ ዬሱሴ ዒኢካ ሚርጌ ያኦሲ ዎልቁና ማዲንታ ዓኪ ባኦዚ" ማዲባኦ።

14

ማሰካ ዮሐንሴኮ ሃይቦ"

(ማር. 6፡14-29፤ ሉቃ. 9፡7-9)

1 ዬዮ ዎድ"ና ጌሊላ ዓጮ" ዎይህ ሂርዲሴ ዬሱሴ ማዳ ባኮ ዛሎ" ዎይዚ፡ 2 ዒዛኮ ደንዘ ኮራ፡ «ያኦዴ ማዔቶ ማሰካ ዮሐንሴ ሃይቦ"ገ ዔቁ ሙኬኔ ጌይህኬ፤ ሃይ ቢያ ማዲንታ ዓኮ ባካ ማዲንታህ ዬያርኬ» ጌዔ።

3 ዬያኮ ቤርታ ሂርዲሴ ዒዛኮ ጌርሲ ፒልጶሴ ማቸ፡ ሂርዲያዳ ዔኬ ዛሎ"ና ዮሐንሴ ዓይህ

ቱኡዘ ማኦራ ቱኬ"ኔ። 4 ዮሐንሴ ዒ ቱከ"ሴህ፡- «ኔኤኒ ዒዘ ዔካንዳያ ዎጋ ዓይሱዎሴ» ጌዔህርኬ። 5 ዬያር ሂርዲሴ ዮሐንሴ ዎዲ ኮዔኔ፤ ጋዓንቲ ዓይሁድ ዓሳ ዮሐንሴ ያኦሲ ማሊህ ኬኤዛያ ማሂ ዛጋህረ ዒ ዒጊጩኔ።

6 ፔቲ" ኬሊ" ሂርዲሴ ፔኤኮ ሾይንቲ ኬሎ" ቦንቻንቲ ሂርዲያዳ ናኦ ሙዎም ዔኤሊ"ንቲ ዓሶ ቤርታ ሙኪ ኮርጋዎ ሂርዲሴ ዎዛሴ። 7 ዬያር ሂርዲሴ ናዔሎም፡- «ኔ ኮዓ ባኦዚ" ታና ያኦጩ፤ ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ» ጌዒ ዒዘም ጫኦቄ።

8 ዬካገ ዒዛ ዒንዳ ዒዘ ዘሪም፡- «ማሰካ ዮሐንሴኮ ቶኦኮ ሃህ ታኦም ጎንጊዳ ዓጊ ዒንጌ» ጌዔ። 9 ዬያ ዎይዛዎ ካኦቲ ኮሺ" ያዔኔ፤ ማዔቶዎ ዒ ዓሶ ቤርታ ዒዘም ጫኦቄህር ዮሐንሴኮ ቶኦካ" ዒዘም ዒንጊንታንዳጉዲ ዓይህኔ። 10 ዬያር ዓሲ ዳኪ ማሰካ ዮሐንሴኮ ቶኦኮ" ቱኡዘ ማኦራ ቱቂሴ፡

11 ቱቂንቲ ቶኦኮ" ጎንጊዳ ዓጊ ዔኪ ሙኪ፡ ናዔሎም ዒንጌም ዒዘ ዔኪ ዒንደም ዒንጌ። 12 ዬካገ ዮሐንሴኮ ጊንዎ ሃንታ ናኦታ" ሙኪ ዒዛኮ ሌዘ ዔኪ ዲኡካዎ ዳንዲ ዬያ ባኮ ዬሱሴም ኬኤዘኔ።

ዬሱሴኮ ደንጎ ሺዮ ዓሶ ሙኡዚ"ዎ

(ማር. 6፡30-44፤ ሉቃ. 9፡10-17፤ ዮሐ. 6፡1-14)

13 ዬሱሴ ዮሐንሴኮ ሃይቦ" ዎይዜ ዎድ"ና ዎኦዎና ፒንቆ ጎንጎ ቶጊ፡ ዓሲባኦ ዔቄ ቤሲ ፔኤር ሌሊ ዳዒኒ ዓኦዴኔ፤ ዳራ" ጋዓንቲ ዬያ ዎይዛዎ ዔያታ ዓኦ ካታማ"ገ ኬሰኪ ኬሰኪ ቶኪና ዒዘ ጊንዎ ዒ ዓኦ ቤዘ ዓኦዴ። 14 ዬሱሴ ዎኦዎና ፒንቆ ጎንጋገ ኬዴ" ዎድ"ና ሚርጌ ዳሪ ዛጋዎ ዔያቶ ሚጪንቲኔ፤ ዔያቶ ባኦካ"ገ ሃርጌ ዓሶዎገዒሴ።

15 ሳዓ ዓማ"ዘ ዒዛኮ ጊንዎ ሃንታ ናኦታ" ዒዘ ኮይላ" ሙካዮ፡- «ሃይ ቤዛ ዓሲ ናንጉዎ ደሙሎ"ኬ፤ ሳዓ ሃህ ዓሚህረ ዳራ" ሃያ ኮይሎ"ይዳ ዓኦ ጉርድ ዳንዲ ፔኤኮ ሙዎንዶ ባኦዚ" ሻንቄንዳጉዲ ዔያቶ ዳኬ» ጌዔ።

16 ዬሱሴ ጋዓንቲ፡- «ዒንህ ዔያታ ሙዓንዳ ባኦዚ" ዒንጉዎቲ፤ ዔያታ ዳንደገ"» ጌዔ።

17 ዬሱሴኮ ጊንዎ ሃንታ ናኦታ"፡- «ኦኡኮ ሃህ ሃካ ዓኦዘንህ ደንጎ ካህና ለምዎ ሞሎና ሌሊኬ» ጌዔ።

18 ዬሱሴያ፡- «ሂንዳ ዓኦዘንህ ታኦም ዔኪ ዬዑዎቲ» ጋዓዖ፡ 19 ዳራ" ቡጫ" ዳዓንዳጉዲ ዓይህኔ፤ ዬካገ ደንጎ ካህንህና ለምዎ ሞሎንህና ዔኪ ሌካ ጫሪንጮ ባንህ ዛጊ ያኦሲ ሺኢቃዎ ካህ ቡንዲ ዒዛኮ ጊንዎ ሃንታዘንህም ዒንጋዛ ዔያታኦ ዳሮ"ም ዒንጌ። 20 ዬካገ ቢያህ ሙዒ ሚሸኬኔ፤ ዓቲ" ደምቦ ዒዛኮ ጊንዎ ሃንታዘንህ ታጾ ለምዎ ዳኤፒ ለማቲ ኩሙህ ዔኬ። 21 ዬያ ካህ ሙዒ ዓሳ ላኦሎና ናኦቶ"ና ፓይዲንቲባኦንቲ ዓቲንቃ ሌሊ ደንጎ ሺያ ዓሲ ማዓያኬ።

ዬሱሴኮ ባዘ" ዑዳ ሃንቲዎ

(ማር. 6፡45-52፤ ዮሐ. 6፡15-21)

22 ዬካገ ዬሱሴ ጊንዎ ሃንታዘንህም፡- «ታኦኒ ዓሶ ሳራህ ዳካንዳኦና ዎኦዎና ፒንቆ ጎንጎ ቶጊ፡ ቤርታ ባዘ" ሱኮ ፒንቁዎቲ» ጌዒ ዓይህኔ። 23 ዳሮ" ዒ ዳኬህኮ ጊንዎ ፔኤር ሺኢቃኒ ዲኮ"

ከሰከባ ሰዓ ዓመንቴያ ዲ ዲኢካ ዓኣኔ። 24 ይማና ናኣታ" ዓኣ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጌላ ሰዓፓ ሰዓፓ ሰዓፓ ጌሊ ዓኣንቴ ጳጌፒ ዋኣህ ጉዳ ቤርቶ ዛሎ"ና ዠባርቫህረ ጎንጌላ ሰካ ሃንጋ ጌሊ ሚርጌ ዓገጻ። 25 ዲሞኮ ባራሪ ኮይዳ ቁኢቃ ዋይ ማዓኣና ዩሱሴ ባዘ" ዑፃ ቶኪና ሃንቲ ሙኬኔ። 26 ዲዛኮ ገንፆ ሃንታ ናኣታ" ባዘ" ዑፃ ዲ ሃንቲ ሙካህ ላገ ሚርጌና ዲቃቲ ዲገጫ። «ሃይ ዔኣክፍኩ!» ጌሊ ዲላቲ።

27 ዩሱሴ ዲማ"ና፡- «ዲንህ ዋይታይ ዲገጫፖቴ፤ ታናኩ!» ጌሊ።

28 ጳጊሮሴ ጋዓንቴ፡- «ጎዳህዮ! ኔናታቶ ዋኣያ ዑፃ ሃንቲ ኔ ባንህ ታ ሙኮም» ጌሊ።

29 ዲዚያ፡- «ሃኒ ሙኬ!» ጌሊ። ዩካፓ ጳጊሮሴ ዋኣያና ፒንቆ ጎንገይዳፓ ኬዲ" ዋኣያ ዑፃ ዩሱሴ ባንህ ዓኣዲህ ዓርቄ። 30 ጋዓንቴ ጳጌፖ ዠባር ዲ ዛጌ ዋድ"ና ዲገጫ። ዩካፓ ዋኣያይዳ ዔኣዲንቲህ ዓርቃ፡- «ጎዳህዮ፣ ታና ዓውሱ!» ጌሊ ዲላቲ።

31 ዩሱሴ ዩማና ኩጮና ዲዛ ዓርቃ፡- «ኔኔኒ ጉሙርቁፃ ፓጮህ ሃይ፣ ዓይጋ ኔ ሂርጌይ?» ጌሊ።

32 ዩካፓ ዩሱሴና ጳጊሮሴና ጎንጎ ጋር ጌሊ ዋድ"ና ዠባር ዠባርቫፓ ሃሹ"ኔ። 33 ዲማ"ና ዋኣያና ፒንቆ ጎንጎ ጋራ ዓኣዘንህ ቢያ፡- «ጎኔ ኔ ያኦሲ ናይኩ!» ጌሊ ዩሱሴም ዘጌ።

ዩሱሴ ጌንጌራጃይዳ ሃርገንቴ ዓሶ ፓህህ
(ማር. 6፡53-56)

34 ዩሱሴና ዲዛኮ ገንፆ ሃንታዘንህና ባዘ" ፒንቁ ጌንጌራጃ ዓጮ" ሄሊ"ኔ። 35 ዩኖ ዓጮ"ይዳ ዓኣ ዓሳ ዲ ዩሱሴ ማዓህ ዔሬ ዋድ"ና ኮይላ" ዓኣ ዓጮ" ዓሲ ዳኪ ሃርገንቴ ዓሶ ዲዛ ባንህ ዔኪ ሙኣሴ። 36 ሃርገንቴ ዓሳ ዲዛኮ ዓፒሎ ዓጮ ዔያቶ ዓርቁሳንዳጉዲ ዲዛ ሺኢቃ፡ ካኣሜዘንህ ቢያ ዔያቶኮ ዓኣ ዶርዓሰካፓ ፖጌ።

15

ዓይሁደ ዓሶኮ ዓዶንህ ዋጎ
(ማር. 7፡1-13)

1 ዩካፓ ዩሩሳላሜይዳፓ ሙኬ ፔርሴ ዓሶና ሙሴ ዋጎ ዔርዛዘንህና ዩሱሴ ኮራ ሙካ፡- 2 «ኔኔኮ ገንፆ ሃንታዘንህ ኔ ዓዶንህ ዋጎ ዓይጎር ካቸዋይ? ሃህ ዔያታ ሙፃ ሙዓህያ ኩጮ ማሰቱዋ።» ጌሊ ያኣጮ።

3 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃ፡- «ዲንህ ዲንህኮ ዋጎ ካፓኒ፣ ያኦሲ ዓይህፃ ዓይጎር ዲንህ ሃሻ"ይ?»

4 ዩይ ዓይህፃ ያኦሲ ኔኔኮ ዓዶና ዲንዶና ቦንቶ፤ ዓዶ ሃህ ዲንዶ ጫሽካህ ቢያ ሃይቢና ዋገንታንዳ። ጋዓህኔ። 5 ዲንህ ጋዓንቴ ፔቴ" ዓሲ ዓዶታቴያ ዲንዶ ታገዳፓ ዲንህ ዴንቃንዳ ማኣዳህ ታኣኒ ያኦሲም ዲንጎ ባኣዘ" ማህ ዲንጌኔ ጌሊ፡- 6 ዩይ ዓህ ዓዶታቶዋ ዲንዶ ቦንቻኒ ዲዛ ኮይሱዋሴ ዲንህ ጋዓኔ፤ ዩያር ዲንህኮ ዳምቦ ዶዲሻኒ ጌሊ ያኦሲ ቃኣሎ" ዲንህ ሃሻ"ኔ፤ 7 ሃይ ዲንህ፣ ያሎ"ቱዋታፖ ፔና «ዲሎ"ኬ» ጋዓ ዓሳ! ዲሲያሴ ዲንህ ዛሎ"፡- 8 «ሐይ ዴራ" ዳንጎና ታና ቦንቻኔ፣

ዲና" ጋዓንቴ ታገዳፓ ሃኬያኮ፤ 9 ዓሲ ኬሴ" ዋጌና ዳምቤና ያኦሲ ዋጌ ማህ ዔርዘ ዔርዘ ጉሪ ታና ዔያታ ካኣሽካያ ማላ።» ጌሊ ከኤዜህ ፒኬኮ።

ዓሲ ጌኤሺቱዋያ ማሃ ባኣዘ"
(ማር. 7፡14-23)

10 ዩካፓ ዩሱሴ ዳሮ" ፔ ባንህ ዔኤላ"፡- «ዲና ዔኪ ዋይዙዋቴ፤ 11 ዓሲ ጌኤሺቱዋያ ማሃህ ዓሲዳፓ ኬሰካ ባኣዘ" ማሃንዳፓዓቲም ዙልካፓ ዳንጋና ጌላ ባኣዘ"ቱዋሴ» ጌሊ።

12 ዩካፓ ዲዛኮ ገንፆ ሃንታ ናኣታ" ዲዛ ባንህ ሙካ፡- «ፔርሴ ዓሳ ዩያ ኔ ጌላ ባኮ ዋይዘ ዲኔ ዲጳህ ኔ ዔሪያ?» ጌሊ።

13 ዲዚ ጋዓንቴ፡- «ታኣኮ ጫሪንጮ ዓዳህ ቱኪ"ባኣ ሚህ ቢያ ቱገንታንዳ፤ 14 ዔያታ ዓኣፒ ባይቄያ ሃህ ዓኣፓ ባይቄ ዓሶኮ ዓርና ማዔህረ ዔያቶ ባኣዘ" ሃሹ"ዋቴ፤ ዓኣፒ ባይቄ ዓሲ ዓኣፒ ባይቄያ ዔኪ ዓኣዳያ ማዔቶ ላምፖንህ ዋሊ ዔኪ ዔቴይዳ ሎኣማንዳ።» ጌሊ።

15 ጳጊሮሴ ዩሱሴ ኮራ፡- «ዩኖ ኮኣኪንሆኮ ቡሊ"ፖ ኮም ከኤዜ» ጌሊ።

16 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ዲንህያ ሃና" ሄላ"ንዳኣና ማሊ ጳቂሁዋያ? 17 ዳንጋና ሊካ ጌላ ባኣዘ" ቢያ ጎጶ ኬዳ"ፖ ገንህ ዙሎ" ኬሰካህ ዲንህ ዔሩዋዳ? 18 ዳንጋና ኬሰካ ባኣዘ" ጋዓንቴ ዲናይዳፓ ኬሰካ፤ ዓሲ ጌኤሺቱዋያ ማሃህ ዩያኮ። 19 ፑርታ ማሊህ፣ ዓሲ ዋዲህ፣ ዓኒ ሃህ ማቶ ማዒ ባኣያና ላሂህ፣ ኮይሱዋ ጎይህና ዘኣሰካ ኮኣሚህ፣ ዉሱም፣ ሎኡዙም፣ ዓሲ ፑሽኪህ፤ ዩይ ቢያ ዓሲ ዲናይዳፓ ኬሰካ። 20 ዓሲ ጌኤሺቱዋያ ማሃህ ዩያጉይ ባኮ ማዓንዳፓዓቲም ማሰቲባኣ ኩቶና ሙዒህቱዋሴ» ጌሊ።

ካኣናኔ ዓጮ" ላኣሌሎኮ ጉሙርቁፃ
(ማር. 7፡24-30)

21 ዩሱሴ ዩካፓ ጳጊሮሴና ሲዶና ጎፖ ዓጮ" ዓኣዴ፤ 22 ዩኖ ዓጮ"ይዳ ፔቴ" ካኣናኔ ዓጪ ላኣሊሰኬና ዩሱሴ ኮራ ሙካ፡- «ዳውቴ ናዓህዮ፣ ታ ጎዳ! ሃዳራ ታና ማኣዳቴራ፤ ታኣኮ ናይሰኬኖ ፑርታ ዓያና ዓርቁም ሚርጌ ሜታዳ።» ጌሊ ዲላቲ።

23 ዩሱሴ ጋዓንቴ ፔቴ"ታፖ ዔኤቢ ጎዑዋፖ ዘቲ ጋዓዛ፣ ዲዛኮ ገንፆ ሃንታ ናኣታ" ዲዛ ኮይላ" ሙካ፡- «ሃና ላኣሌላ ኔ ገንፆ ዲላቲ ዲላቲ ሃንታህረ ሃዳራ ዲዛ ዳኬ» ጌሊ ሺኢቄ።

24 ዲዚ ማሃ፡- «ታኣኒ ዳኪንቴህ ያኦሲኮ ዣኣሊ ባይቄ ማራቶ፣ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ሌሊኮ» ጌሊ።

25 ላኣሌላ ጋዓንቴ ዑኪ ሙኪ ዲዛኮ ቶኮይማ" ጉምዓታ፡- «ታ ጎዳህዮ! ሃዳራ ታና ማኣዳ!" ጌሊ።

26 ዩሱሴ ማሃ፡- «ናኣቶ" ካሃ ዔኪ ካናቶም ዓገህ ኮይሳያቱዋሴ» ጌሊ።

27 ላኣሌላ፡- «ጎዳህዮ ጎኔኬ! ጋዓንቴ ካናታ ዔያቶኮ ዓዶንህ ሙዓፓ ዲኣኔህ ሙሙዓ።» ጌሊ።

15:4 ኬሲ. ማፃ 20፡12፤ 21፡17፤ ላሚ. ዋማ 5፡16፤ ሌዋ. ዓኬ 20፡9። 15:9 ዓሲ. 29፡13። 15:14 ሉቃ. 6፡39። 15:18 ማቴ. 12፡34።

28 ዩሱስ፡- «ዔና! ነኔኮ ጉሙርቁፃ ዳኤፒኬ፤ ኔ ኮዔህጉዲ ነኔም ማግንጎ» ጌዔኔ። ለአሌሎኮ ናዔላ ዒማ" ዒ ጋጋዓማና ዳቄኔ።

ዩሱስ ሚርጌ ሃርጌ ዓሶ ፓህህሂ
29 ዩሱስ ዩካፓ ዔቁ ጌሊላ ባዘ" ዓጮ ሙካፃ ሌካ ዳኮ" ኬሰኪ ዒእካ ዳዔኔ። 30 ሚርጌ ዓሳ ሃንታኒ ዳንዳዑዋ ዋሶ ዓሶ፣ ዓኣፓ ባይቁ ዓሶ፣ ዋሶ ዓሶ፣ ዳንጎ ባይቁ ዓሶ፤ ዩያጉዲ ሜሌ" ሃርጌ ዓሶዋ ዩሱስ ባንህሂ ዔኪ ሙኪ ዒዛኮ ቶኮ ዳማ" ጌህም ዔያቶ ዒ ፖዒሴኔ። 31 ዩያሮ ዳራ" ዳንጎ ባይቁ ዓሳ ጌሰቱሂሮ፣ ሃንታኒ ዳንዳዑዋ ዋሶ ዓሳ ዳቄሂሮ፣ ዋሶ ዓሳ ፒኪ ሃንቱሂሮ፣ ዓኣፓ ባይቁ ዓሳ ዛጌሂሮ ዲቃቲ ሃርሺ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሂ ጋላቲኔ።

ዩሱስ ያይዶ ሺዮ ዓሶ ሙኡዜህሂ
(ማር. 8፡1-10)

32 ዩሱስ ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዞንሂ ዔኤላ"ዎ፡- «ዓሳ ታኣና ዋላ" ሃይህ ኬሊ" ዳዔሂሮ ሙዓ ባኣዚ"ያ ዔያቶኮ ባኣሂ ታና ሚቻኔ፤ ሃህሂ ዔያታ ዳንዳዎ ጎይፃ ላቢ" ዓቲዋጉዲ ዔኤቢ ሙኡዜዋፃ ታ ዔያቶ ዳካኒ ኮዑዋሴ» ጌዔኔ።

33 ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታ ናኣታ" ማሃዎ፡- «ሂዳቶ ሃያ ቢያ ዓሶም ጊዳ ሙኡዜ" ሃይካ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ"ይዳ ዓይጋፓ ኑ ዳንቃንዳይ?» ጌዔኔ።

34 ዩሱስ ዔያቶ ኮራ፡- «ዓኣፒኒ ካህ ዒንሂኮ ዓኣይ?» ጌዒ ያኦጩኔ፤

ዔያታ፡- «ለንካይ ካህና ዳካ" ሞሎና ዓኣኔ» ጌዔኔ።

35 ዩካፓ ዩሱስ ዳራ" ሳይይዳ ዳዓንዳጉዲ ዓይህዎ፣ 36 ለንካዋ ካህንሂና ሞሎንሂና ዔኪ ያኦሲ ሺኣቁ፣ ቡንፂ ጊንፃ ሃንታዞንሂም ዒንጋዛ ዔያታኣ ዳሮ"ም ሺኣሹኔ። 37 ቢያሂ ሙዒ ሚሸኬም ዓቲ" ደምቦ ጊንፃ ሃንታዞንሂ ቡኩሲ ለንካይ ዳኤፒ ሌማቲ ኩሙሂ ዔኬኔ። 38 ሙዔ ዓሳ ለአሎና ናኣቶ"ና ዓታዛ ዓቲንቃ ሌሊ ያይዶ ሺያ ማዓያኬ።

39 ዩካፓ ዩሱስ ዳሮ" ሳራሂ ዳካዎ፣ ዋኣዎና ፒንቆ ጎንጎ ቶጌ፣ ሜጌዶኔ ዓጮ" ዓኣዳኔ።

16

ያኦሲ ዋልቁና ማዲንታ ባኮ ዛጋኒ ያኦጩንቲ ያኦጩሂ
(ማር. 8፡11-13፤ ሉቃ. 12፡54-56)

1 ፔርሴ ዓሶና ሶዶቁ ዓሶና ዩሱስ ኮይላ" ሙኪ፣ ዒ ዋዚ ጋዓቲያ ኑ ዛጎም ጌዒ፡- «ጫሪንቲዳፓ ያኦሲ ዋልቁና ማዲንታ ዓኪ ባኣዚ" ማዲ ኑና ዳቄ» ጌዒ ያኦጩኔ። 2 ዒዚ ጋዓንቲ ማሃዎ፡- «ዓማ"ዛ ለጫሪንጫ ጌኤሺታሂሮ፣ ሃኖ" ዒርዚ ዋርቃዓ" ዒንሂ ጋዓኔ፤ 3 ጉቶ ሃህሂ ሃኖ" ሳዓ ሻኣሪናኬ፤ ዒርዚ ዋርቃንዳኔ» ዒንሂ ጋዓኔ፤ ዩያይዲ ጫሪንጫ ዛጊ ዒንሂ ዔሪ ዔራኔ፤ ጋዓንቲ ሓሂ ማዲንቲ ማዲንቲ ዓኣ ባኮ ዛሎ" ዒንሂ ዔራኒ ዳንዳዒባኣሴ። * 4 ፑርታ ሓህ ጉሙርቁሂ ባኣኦ ማዔ፣ ሃያ ዋዶ" ዓሳ ማላታ ዛጋኒ ኮዓኔ፤

ጋዓንቲ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዮናሴ ማላቶ"ይዳፓ ዓታዛ ሚሌ" ማላታ ዔያቶም ዳቄንታዓኬ» ጋዓዎ፣ ዩሱስ ዔያቶ ሃሺ" ሚሌ ቤሲ ዓኣዳኔ።

ፔርሴ ዓሶና ሶዶቁ ዓሶናኮ ዓሶ ዳቢሻ ሙኡቆ ፃኣዘ
(ማር. 8፡14-21)

5 ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታ ናኣታ" ጋላ ዔኩዋፃ ዋሊ" ባዘ" ሱኮ ፒንቄኔ፤ 6 ዩሱስ ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዞንሂ ኮራ፡- «ኮሺ" ዔራዋቲ! ፔርሴ ዓሶና ሶዶቁ ዓሶናኮ ዓሶ ዳቢሻ ሙኡቆ ፃኣዘፓ ዒንሂና ካፑዋቲ» ጌዔኔ።

7 ዔያታ፡- «ዒዛኮ ዩያ ጌይፃ ጎንጎቲ ጋሎ" ኑ ዋሌ"ሂሮ ናንዳኔ» ጌዒ ዋላ" ጌሰቲኔ።

8 ዩሱስ ጋዓንቲ ማሊያ ዔያቶኮ ዔራዎ፡- «ዒንሂ ጉሙርቁፃ ፓጩ" ዓሳ! «ካህ" ኑ ዋሌ"ሂሮኬ» ጌይ ዓይጎር ዋላ" ዒንሂ ጌሰታይ?»

9 ሄኤዶ ሄላ"ዎ ዒንሂ ጸቂሁዋዓዳ? ዳንጎ ካህ፣ ዳንጎ ሺያ ዓሲ ሚሸኬም ዓቲ" ደምቦ ዋኣዲ ዳኤፒ ሌማቲ ኩሙሂ ዒንሂ ዔኬቶዋ ዒንሂ ጸቂሁዋዓዳ?

10 ዩያጉዲ ሃህሂ ለንካይ ካህ ያይዶ ሺያ ዓሲ ሚሸኬም ዓቲ" ደምቦ ዋኣዲ ዳኤፒ ሌማቲ ኩሙሂ ዒንሂ ዔኬቶዋ ዒንሂ ጸቂሁዋዓዳ?

11 ዓካሪ «ፔርሴ ዓሶና ሶዶቁ ዓሶናኮ ዓሶ ዳቢሻ ሙኡቆ ፃኣዘፓ ዒንሂና ካፑዋቲ» ጌዒ ታ ዒንሂም ኬኤዛኣና ካህ ዛላቲዋኣሂ ዋይቲ ዒንሂ ጸቂሁዋይ?» ጌዔኔ።

12 ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዞንሂ ዩሱስ ዒንሂና ካፒንቲዋቲ ዔያቶም ጌዔሂ ፔርሴ ዓሶና ሶዶቁ ዓሶናኮ ዔርዚያይዳፓ ማዓንዳኣፓዓቲም ካህ ዛላቲዋኣሂ ዔያታ ዔራኔ።

ጳዕርሴኮ ጉሙርቁፃና ማርካዲያና
(ማር. 8፡27-30፤ ሉቃ. 9፡18-21)

13 ዩሱስ ፒልጳሴ ቁሳሪያ ጎዎ ዓጮ" ሄላ"ዎ ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዞንሂ ኮራ፡- «ዓሳ ዓሲኮ ናዓሂ ያናኬ ጋዓይ?» ጌዒ ዔያቶ ያኦጩኔ፤

14 ዔያታ፡- «ፔቲ" ፔቲ" ዓሳ «ማሰካ ዮኣኒሴኬ» ጋዓኔ፤ ዛላ" ሃህሂ «ዔኤሊያሴኬ» ጋዓኔ፤ ዓቲ" ዓሳ ሃህሂ «ዔርሚያሴኬ፤ ሃንጎ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛዞንሂዳፓ ፔቲ"ሂኬ» ጋዓኔ። ጌዔኔ።

15 ዩሱስያ፡- «ዒንሂ ታና ያናኬ ጋዓይ?» ጌዔኔ።

16 ዩማ"ና ሲሞኦኔ ጌይንታ ጳዕርሴ፡- «ኔኤኒ ናንጊና ናንጋ ያኣዛሂ ናኣዚ"፣ ሚሲሔኬ!» ጌዔኔ።

17 ዩሱስ ማሃዎ፡- «ዮና ናዓህ ሲሞኦኔ! ኔኤኒ ዓንጃንቲያኬ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዩያ ኔና ዔርዜሂ ጫሪንጫ ዓኣታዓዳሂ ማዓንዳፓዓቲም ዓሲቲዋሴ፤ 18 ታ ኔኤም ሂዚ ጋዓኔ፡- ጳዕርሴ፣ ኔኤኒ ላሌኬ፤ ሃያ ቦኦኮላሂ ማዔ ሹጫሂዳ ታኣኮ ሺኣጲያ ማኣር ዓሶ ታ ደዲሺ ዔቁሳንዳኔ፤ ዩኖ ሺኣጲያ ማኣር ዓሶ ሃይቢ ዋልቄታፃ ባይዛዓኬ።

19 ሃይሾ ታ ኔኤም ጫሪንጫ ማኣር ካኣቲዋኮ ካሮ" ቡሎ" ቁልፖ ዒንጋንዳኔ፤ ሳዓ ኔ «ማግንጎ» ጌዔ ባካ ጫሪንጫ ዒማዲ ማዓንዳኔ፤ ሳዓ ኔ «ማግፓ» ጌዔ ባካ ጫሪንጫኣ ማዓንዳኬ» ጌዔኔ።

16:1 ማቴ. 12፡38፤ ሉቃ. 11፡16። * 16:3 ፔቲ" ፔቲ" ሚናኣ ማፃኣፓ ፓይዲ ሃይህና ላምፃይዳ ዩሱስ ጌዔ ባኮ ኬኤዘዋሴ።
16:4 ማቴ. 12፡39፤ ሉቃ. 11፡29። 16:6 ሉቃ. 12፡1። 16:9 ማቴ. 14፡17-21። 16:10 ማቴ. 15፡34-38።
16:14 ማቴ. 14፡1-2፤ ማር. 6፡14-15፤ ሉቃ. 9፡7-8። 16:16 ዮሐ. 6፡66-69። 16:19 ማቴ. 18፡18፤ ዮሐ. 20፡23።

20 ዩህዳ ጌሎሴ ዲዛኮ ጊንጾ ሃንታዞንሢ ኮራ ዲዚ ኪሪሰቶስ ማዕሢ ጾሎማኦ ዲያታ ኬኤዙዋጉዲ ላቲ ዓይሢ።

ጌሎሴ ፔና ሄላንዳ ሜቶና ሃይቦና ዛሎ" ኬኤዙሢ

(ማር. 8፡31—9፡1፤ ሉቃ. 9፡22-27)

21 ዩህዳ ጌሎሴ ዲዛኮ ጊንጾ ሃንታ ናኦ" ኮራ፡- «ሃሢ ዩሩሳሌም ታ ዓኣዲንዳያ ኮይሳኔ፤ ዲኢካ ጨፍቶ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሃሢ ሙሴ ዋጎ ዔርዛ ሳሶና ታ ጊዳ" ፑርታ ሜቶ ዔኪ ዩዔም፡ ሃይቁሰካገ ሃይሣሳ ኬሎ"ና ሃይባ"ገ ታ ዔቃንዳኔ» ጌሩ ጌሩ ኬኤዙሢ ዓርቁ።

22 ጳዊርሴ ጋዓንቴ ዩሎሴ ዲያሳዎ፡- «ጎዳሢዮ! ፔቲ"ታዎ ዩይ ማዓዓከ! ዩይ ባካ ኔና ሄሎ"ገ!» ጌሩ ዘሪሢ ዓርቁ።

23 ዩሎሴ ጋዓንቴ ጳዊርሴ ባንሢ ሸራዎ፡- «ፃላሄ፡ ኔ ታ ኮራገ ሃከ! ኔኤኒ ዓሲ ባኣዚ"ዳገ ዓታዛ ያኦሲ ባኣዚ" ማሎዋኣሢር ታኦኮ ኔ ዲቆ ማዓኔ» ጌሩ።

24 ዩህዳ ጌሎሴ ዲዛኮ ጊንጾ ሃንታ ናኦ" ኮራ፡- «ታ ጊንጾ ሃንታኒ ኮዓሢ ፔና ኬኤሪ ሃሾ"ንጎ፤ ሃሢ ሃይቢማኦ ገኢጊ ታ ጊንጾ ሃንቶንጎ። 25 ፔ ናንጎ ዓይሳኒ ኮዓሢ ቢያ ናንጎ ባይዛንዳኔ፤ ፔ ናንጎ ታ ጋይቲ ጌሩ ባይዛሢ ጋዓንቴ ዓይሳንዳኔ። 26 ፔቲ" ዓሲ፡ ዓጫ" ዓኣ ባካ ቢያ ዲዛም ማዔም ፔ ናንጎ ጋዓንቴ ባይዘቶ ዓይጎ ዲዛ ማኣዳ"ንዳይ? ሃሢ ዓሲ ፔኤኮ ባይቁ ናንጎ ማሢ ዳንቃኒ ዓይጎና ዳንዳዓይ? 27 ዓሲኮ ናዓሢ ዓይኮ ቦንቾና ያኦሲ ኪኢታንቾና ዋላ" ሙካንዳኔ፤ ዲማ"ና ፔቲ" ፔቲ"ሢም ፔኤኮ ማዶ"ጉዲ ዲንጋንዳኔ። 28 ጎኔ ታ ዲንሢም ጋዓኔ፤ ዓሲኮ ናዓሢ ጫሪንጮ ካኣቲዋ ቦንቾና ሙካኦና ዛጋንዳያ ሄላ"ንዳኦና ሃይካ ዔቁ ዓሶ ባኣካ"ገ ሃይቁንዲዋ ዓሲ ዓኣኔ» ጌሩ።

17

(ማር. 9፡2-13፤ ሉቃ. 9፡28-36)

1 ላሆ" ኬሊ"ኮ ጊንጻገ ዩሎሴ ጳዊርሴና ያይቆኦቤና ሃሢ ያይቆኦቤኮ ጌርሲ ዮኣኢሴና ሌሊ ዔኪ ዴኤፒ ዲካ ኬሰኬ። 2 ዩካ ዔያቶኮ ቤርታ ዲ ላኣሚንታዎ ዓኣፖ ካራ" ዲዛኮ ባቢጉዲ ፖዔ፤ ሃሢ ዲዛኮ ማኣዓሢያ ዓኣገ ዲካያ ማዒ ቦኦሬ።

3 ዩማ"ና ሙሴንታ ዔኤሊያሴንታ ዩሎሴና ዋላ" ጌሰታንቴ ዔያታ ዳንቁ። 4 ጳዊርሴ ዩሎሴ ኮራ፡- «ጎዳሢዮ! ሃይካ ኦ ናንጌቲ ኮሺኬ፤ ኔ ናሽኬቶ ፔቲ" ኔኤም፡ ፔቲ" ሙሴም፡ ፔቲ" ሃሢ ዔኤሊያሴም ሃይሃ ዉዲ ታ ማዦም» ጌሩ።

5 ዲ ኬኤዛ ጎይሢ ዓኣንቴ ቦኦሬ ሻኦሬ ሙኪ ዔያቶ ባይዘኔ፤ ዩያ ሻኦር ባኣካ"ገ፡- «ታ ዲዛና ዋዛዳ፡ ታ ናሽካ ናዓሢ ሃያኬ፤ ዲዛሲ ዋይዙዋቲ» ጋዓ ዑኡሲ ዋይዘንቴ።

6 ዲማ"ና ዲዛና ዋላ" ዓኣ ዩሎሴኮ ጊንጾ ሃንታዞንሢ ዩያ ዋይዘ ዋዶ"ና ዲቃቲ ሳይይዳ ባሊቲና ሎኦሜ። 7 ዩሎሴ ሙኪ ዔያቶ ኩጮና ዓርቃዎ፡- «ዲጊጨገገቴ፡ ዔቁዋቲ» ጌሩ። 8 ዩካገ

ዔያታ ዴግ ጌሩ ዛጋንቴ ዩሎሴይዳገ ዓታዛ ማሎ" ያኦኒያ ባኣሴ።

9 ዴካ"ገ ዔያታ ኬዲያይዳ ዓኣንቴ ዩሎሴ ዔያቶም፡- «ዓሲኮ ናዓሢ ሃይቁ ሃይባ"ገ ዔቃንዳያ ሄላ"ንዳኦና ዲንሢ ዛጌ ባኮ ያኦማኦ ኬኤዙፖጌ» ጌሩ።

10 ዲዛኮ ጊንጾ ሃንታዞንሢ፡- «ዓካሪ፡ ሙሴ ዋጎ ዔርዛዞንሢ ዔኤሊያሴ ቤርታዲ ሙካንዳያ ኮይሳኔ ጋዓሢ ዓይጎርዳዎ?» ጌሩ ዲዛ ያኦጮ።

11 ዲዚ ዔያቶም ማሃዎ፡- «ዔኤሊያሴ ጎኔ ሙኪ ቢያ ባኣዚ" ጊኢጊሻንዳኔ፤ 12 ጋዓንቴ ታ ዲንሢም ሃዚ ጋዓኔ፡- ዔኤሊያሴ ሙኪናኣኮኬ፤ ማዔቶዋ ዔያታ ኮዔ ባኣዚ" ዲዛይዳ ማዶያገዓቲም ዲዛ ዔሪባኣሴ። ዩያጉዲ ሃሢ ዓሲኮ ናዓሢ ዔያታ ማታሳንዳኔ» ጌሩ።

13 ዩማ"ና ዲዛና ዓኣ ጊንጾ ሃንታዞንሢ ዩሎሴ ዔያቶም ኬኤዙሢ ማሰካ ዮኣኢሴ ዛሎ" ማዔሢ ዔሪ።

ጌሎሴ ፑርታ ዓያና ዓርቁ ናይ ገሢሢ

(ማር. 9፡14-29፤ 9፡30-32፤ ሉቃ. 9፡37-43፤ 9፡43-45)

14 ዩሎሴና ሃይሃ ዲዛኮ ጊንጾ ሃንታዞንሢና ዴሮ" ባንሢ ማዒ ሙካዛ ፔቲ" ዓሲ ዩሎሴኮ ቤርታ ሙኪ ጉምዓታዎ፡- 15 «ታ ጎዳሢዮ! ታኦኮ ናዓሢ ዓውሴ፤ ዳንሢ ፑርታ ዓያና ደርዓ ዲዛ ማታሳኔ፤ ሚርጌ ዋዶ ታሚዳ ሎኦማኔ፤ ሃሢ ዋኣሢዳኦ ጌላ። 16 ኔኤኮ ጊንጾ ሃንታዞንሢ ኮራ ታ ዔኪ ሙኪንቴ ዔያታ ዲዛ ዓውሳኒ ዳንዳዓባኣሴ» ጌሩ።

17 ዩሎሴ፡- «ኣይ ዲንሢ ጉሙርቁዋ ዋቦ ዓሳ! ዓይዴ ሄላ"ንዳኦና ታ ዲንሢና ናንጋንዳይ? ሃሢ ዓይዲ ሄላ"ንዳኦና ታ ዲንሢ ጊቢ" ዳንዳዓንዳይ? ሂንዳ ናዓሢ ታኦም ዔኪ ዩዑዋቲ!» ጌሩ።

18 ዩካገ ዩሎሴ ፑርቶ ዓያናሢ ጎራ"ዛ፡ ፑርቶ ዓያናሢ ናዓሢዳገ ኬሰኬም ናዓሢ ዩማገ ዓርቃዎ ዳቁ።

19 ዩካገ ዲዛኮ ጊንጾ ሃንታ ናኦ"ገ ፔኤር ዩሎሴ ኮይላ" ሙካዎ፡- «ኦኤኒ ፑርቶ ዓያና ኬሳ"ኒ ዳንዳዓባኣሢ ዓይጎርዳይ?» ጌሩ ያኦጮ።

20 ዩሎሴ ማሃዎ፡- «ጉሙርቁዎ ዳንሢኮ ዳኬሢርኬ፤ ጎኔ ታ ዲንሢም ጋዓኔ፤ ሴናፒጮ ጌይንታ ባኮማ ዓኣፖ ጉይያታዎ ጉሙርቁሢ ዲንሢኮ ዓኣቶ ሃያ ዴኮ" (ሃካገ ሸኢኬ) ጌዔቶ ዲንሢም ዓኣዳንዳኔ፤ ዲንሢ ባሻንዳ ባኣዚ" ፔቲ"ታዎ ባኣሴ። [21 ኣያ ጉይሢ ሙኤዚ" ሃሺ" ሸኢቆ ሸኢጲሢና ማዒባኣቶ ኬሰኮዋሴ» ጌሩ።]

22 ጌሊላይዳ ዲዛኮ ጊንጾ ሃንታዞንሢ ቡከንቴ ዓኣንቴ ዩሎሴ ዔያቶም፡- «ዓሲኮ ናዓሢ ዓሶም ዓኣሢንቴ ዲንጊንታንዳኔ፤ 23 ዔያታኦ ዲዛ ዋዳንዳኔ፤ ዲዚያ ሃይባ"ገ ሃይሣሳ ኬሎ"ና ዔቃንዳኔ» ጌሩሢር ዲዛኮ ጊንጾ ሃንታ ናኦ" ሚርጌና ያይ።

ጌኤዦ ማኣርም ጨገንታ ጊኢራ ዛላ

24 ዩሎሴና ዲዛኮ ጊንጾ ሃንታዞንሢና ቁፒርናሆማ ጎዎ ዓጮ" ሄላ"ዛ ጌኤዦ ማኣርኮ

16:24 ማቴ. 10፡38፤ ሉቃ. 14፡27። 16:25 ማቴ. 10፡39፤ ሉቃ. 17፡33፤ ዮሐ. 12፡25። 16:27 ማቴ. 25፡31፤ ዓይኦ. 62፡12፤ ሮሜ 2፡6። 17:1 2ጴጊ. 1፡17-18። 17:5 ማጢ. ማፃ 22፡2፤ ላሚ. ዋማ 18፡15፤ ዓይኦ. 2፡7፤ ዓሲ. 42፡1፤ ማቴ. 3፡17፤ 12፡8፤ ማር. 1፡11፤ ሉቃ. 3፡22። 17:10 ሚሊ. 4፡5። 17:12 ማቴ. 11፡14። 17:20 ማቴ. 21፡21፤ ማር. 11፡23፤ 1ቆር. 13፡2።

ገዢ ጠገላ ዓሳ ጳጳሮች ኮይላ" ሙካዎ፡- «ሲንሢኮ ዓርዳሚ ገዢ ማክሮ ጠገላ ማክሮ ጠገላ?» ገዢ ያሳጩኝ።

25 ጳጳሮች፡- «ሂዮ፤ ጠገላ» ገዢ።

ዩካፕ ጳጳሮች ጋር ገላዛ ዩሱስ ጠገላ ሲሞክሩ ገዢ፡- «ዓጮ" ካኦ" ገዢ ማክሮ ጠገላ ኮርሞ ዓሳፕ ዓኮ ማክሮ ዓካሢ ዓጮ" ዓሳይዳፕሞ? ዙሎ" ዓሳይዳፕዳይ?» ገዢ ያሳጩኝ።

26 ጳጳሮች ማሃዎ፡- «ዙሎ" ዓሳይዳፕኬ» ገዢ።

ዩያር ዩሱስ፡- «ሂዮቶ ዓጮ" ዓሳ ገዢ ጠገላ ጠገላ ገዢ ገዢ! 27 ዓካሪ ኑና ዓይያታ ቆጠራዎች ደንዲ ሞላሢ ዓርቆ ዓንጎ ኪር ባዛ" ዓገ፤ ዩካፕ ጠገላ ኔ ዓርቆ ሞሎማ ሹካዎ ዳንጋፕ ኔ ዓካንዳ ሹጮ ቢሮ" ታኣና ኔኤናና ዛሎ" ጠገላ» ገዢ።

18

ጫሪንጮ ካኦቱሞይዳ ቢያፕ ባሽሢ ያናዳይ? (ማር. 9፡33-37፤ ሉቃ. 9፡46-48)

1 ዩናና ዩሱስ ኪንዎ ሃንታዘንሢ ዩሱስ ኮራ ሙካዎ፡- «ጫሪንጮ ካኦቱሞይዳ ቢያፕ ባሽሢ ያናዳይ?» ገዢ ዓዛ ያሳጩኝ። 2 ዩሱስ ፔቴ" ዳካ" ናይ ዓኤሊ" ዓይያቶ ባኦካ" ዓቂሳዎ፡- 3 «ጎኔ ታ ዓንሢሞ ጋዓኔ፤ ዓና" ዓንሢኮ ለኦሚንቲባኦቶ ሃሃ ዳካ" ናይጉዲ ዓንሢ ማሳባኦቶ ጫሪንጮ ካኦቱሞይዳ ፔቴ"ታዎ ዓንሢ ገላዓኬ። 4 ሐይማ ናዎጉዲ ፔና ሂርኪዳሢ ጫሪንጮ ካኦቱሞይዳ ዳኤፕ ማዓንዳኔ። 5 ሃይማጉዳ ናዎ ታ ሱንዎና ቦንቸ ዓካሢ ታናኦ ዓካኔ። 6 ታና ጉሙርቃዘንሢ፡ ሃንሢ ዳኮ"ንሢዳፕ ፔቴ"ማ ዳቢሻ ዓሲ ዳኤፕ ሞንሢ ሹቸ ባቃና" ቱኪ" ባዘ" ቁልባ ከኤሪንቲ ሃይቆቶ ቃራ ማዓንዳኔ» ገዢ።

ዓሲ ዳቢሻ ባኦካ" (ማር. 9፡42-48፤ ሉቃ. 17፡1-2)

7 ሃሃ ዩሱስ ከኤዛዎ፡- «ዓሲ ገሺ፤ ጎሜ ማዳሻኒ ዳንዳዓ ባኦካ" ኩሜ" ሃና" ዓጮ"ሎሞ ባዳዔ! ሞይቲቴያ ገሺ ዳቢሻ ባኦካ" ሙኩሞዎ ዓታዓኬ፤ ጋዓንቲ ገሺ ዳቢሻ ማዳ ዩያ ዓሢሞ ባዳዔ! 8 ዩያር ኔኤኮ ኩጫ ሃሃ ቶካ ዳቢሻ ጎሜ ማዳሳያ ማዕቲ ቲቂ ኔገዳፕ ከኤሬ፤ ለሞዎ ኩቸና ሃሃ ለሞዎ ቶኪና ዓኦዎ ናንገና ባይቆሞ ታሞይዳ ኔ ከኤሪንታሰካፕ ጉንዎ ሃሃ ሞቦ ዓሲ ማሳ ናንገና ናንጎይዳ ገሊፃ ኔኤሞ ኮሺኬ። 9 ዓኦፕ ኔኤኮ ኔና ዳቢሻ ጎሞ ማዳሻዘ ማዕቶ ከሲ" ኔገዳፕ ከኤሬ፤ ለሞዎ ዓኦፕ ኔኤኮ ዓኦንቲ ጋኦናኦሜ ታሞይዳ ኔ ከኤሪንታሰካፕ ፔቴ" ዓኦፕ ማሳ ናንገና ናንጎይዳ ገሊፃ ኔኤሞ ኮሺኬ።

10 «ሃንሢ፡ ዳኮ"ንሢዳፕ ፔቴ"ማታዎ ዓንሢ ቦሁሞጉዲ ዓንሢና ዓራሞቲ፤ ጫሪንጮይዳ ዓኦ ዓይያቶ ገዢንቲ ከኢታንቻ ጫሪንጮ ዓኦ፡ ታ

ዓዳሢ ጠገላ ቢያ ከሊ" ዓኦኔ። [11 ዓሲኮ ናዓሢ ሙኩሢ ባይቆሢ ዳንቂ ዳቂሻኒኬ]» ገዢ። *

ባይቆ ማራይ ኮኦኪንሢ (ሉቃ. 15፡3-7)

12 ሐሃ ዩሱስ ከኤዛዎ፡- «ዓንሢሞ ዓይጎ ማላይ? ፔቴ" ዓሲኮ ያኤታ ማራይ ዓኦዎ ዓይያቶይዳፕ ፔቴ" ባይቆቲ ታዘጲታሞ ታዘጲ ሃንቃ ዳኮ"ይዳ ሃሺ" ባይቆ ማራዓሢ ኮዓኒ ዓኦዳሞዳ? 13 ጎኔ ታ ዓንሢሞ ጋዓኔ፤ ዩያ ማራዓሢ ዳንቂ ሞዶ"ና ባይቆባኦ ታዘጲታሞ" ታዘጲንሢዳፕ ባሽ ባይቆ ዳይሢሮ ማርገና ዓ ዎዛዳኔ። 14 ዩያጉዲ ጫሪንጮይዳ ዓኦ፡ ዓንሢኮ ዓዳሢ ሃንሢ ዳኮ"ንሢዳፕ ፔቴ"ማታዎ ባይቃንዳጉዲ ኮሙሞ» ገዢ።

ዳቢ ዓሲ ዛላ

15 ዩካፕ ዩሱስ፡- «ታና ጉሙርቃዘንሢዳፕ ፔቴ"፡ ኔኤኮ ዓሽ ማዓይ ኔኤሞ ዳቢቶ ኔኤና ዓዛና ሌሊ ማሳፕ ዓ ዳቢ ጎይዎ ከኤዜ፤ ኔ ጋዓሢ ዓ ዎይዜቶ ገንሢ ዓንሢኮ ፔቴሞ ሞንዳሲጉዲ ኔ ማሄኔ ገይሢኬ። 16 ኔኤሞ ዓ ዎይዜባኦቶ ገኤሲ ለሞዎ፤ ሃሃ ሃይሃ ዓሲ ማርካቶና ጎናዳሢሮ ለሞዎ ሐንጎ ሃይሃ ዓሲ ዓኪ ዓዛ ኮይላ" ዳንዳ።

17 ዓይያታ ጋዓሢ ዓ ዎይዛዓ ገዢቶ ሺኢጲዎ ማኦር ዓሳሞ ከኤዜ፤ ሃሃ ሺኢጲዎ ማኦርሲያ ሞይዘ ዓይያቶ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቆሞ ዓሲ ሃሃ ጎሜ ዓሲ ማሂ ዓዛ ዛጌ» ገዢ።

18 ሐሃ ዓ ከኤዛዎ፡- «ጎኔ ታ ዓንሢሞ ጋዓኔ፤ ሳይይዳ ዓንሢ ሳይ ማዎም» ገዢ ባካ ጫሪንጮ ዓማዲ ማዓንዳኔ፤ ሳይይዳ ዓንሢ ማዎም» ገዢ ባካ ጫሪንጮይዳኦ ማዕቆም ማዓንዳኔ።

19 «ሃሃ ታ ዓንሢሞ ጋዓኔ፡- ዓንሢ ለሞዎ ማሳ ሳይይዳ ፔቴሞና ዓይጎ ባኦካ"ያ ሺኢቆቶ ጫሪንጮ ዓኦ ታ ዓዳሢ ዓንሢሞ ከንሢንዳኔ። 20 ዓይጎር ገዢቶ ለሞዎ ሃሃ ሃይሃ ማሳ ታ ሱንዎና ዓንሢ ቡኪንታ ቤዛ ቢያ ታ ዓንሢኮ ባኦካ" ማዓንዳኔ» ገዢ።

ዓሲሞ ዓቶሞ ገይሢ

21 ዩማ"ና ጳጳሮች ዩሱስ ባንሢ ሙካዎ፡- «ጎዳሢዮ! ኔና ጉሙርቃ፡ ፔቴ" ታ ዓሽሢ ታኦቶ ዳቢቶ ዓኦፕ ማይንቲ ታ ዓዛሞ ዓቶሞ ጎንደይ? ለንካይ ሄላ"ንዳኦና ጎንደይሞ?» ገዢ ያሳጩኝ።

22 ዩሱስ ማሃዎ፡- «ለንካይታሚ" ማይንቲ ለንካይ ሄላ"ንዳኦና ማዓንዳኦፕ ማዕቆሞ ለንካይ ማይንቲ ሌሊ ማቶም» ገዢ ታ ኔና ጎሙሞ፤

23 ዩያር ጫሪንጮ ካኦቱማ ፔኤኮ ማዳ ዓሳ ኮራ ዓኦ ማክሮ ዛጋኒ ኮዔ ካኦቲሰኬያ ማላኔ፤ 24 ዩይ ካኦታ"ሢ ማክሮ ዛጋኒ" ዓርቆ ሞዶ"ና ሺያ ዓሲ ፔቴ" ሌዔ ማዳ ማዳሞ ዓንጎ ማክሮ ጉዳያ ባይዜ፡ ጋሌና ዓኦ፡ ዓዛኮ ማዳ ዓሲ ዓርቆንቲ ሙኩኔ። 25 ዩይ ማዳ ዓሢ ጋሎ" ጠገላ ዳንዳዓባኦሢሮ ካኦታ"ሢ ዓዛንታ ዓዛኮ ማቸንታ ናኦቶ"ንታ ዓኦ

17:24 ከሲ. ማፃ 30፡13፤ 38፡26። 18:1 ሉቃ. 22፡24። 18:3 ማር. 10፡15፤ ሉቃ. 18፡17። 18:8 ማቴ. 5፡30። 18:9 ማቴ. 5፡29። * 18:11 ፔቴ" ፔቴ" ማናኦ ማፃፈፕ ጋይ. 11 ቃሳ"ኔ፤ ቃኦሌ"ላ ሉቃ. 19፡10 ገዳ" ዓኦዘ ማላኔ። 18:11 ሉቃ. 19፡10። 18:15 ሉቃ. 17፡3። 18:16 ላሚ. ሞፃ 19፡15። 18:18 ማቴ. 16፡19፤ ዮሐ. 20፡23። 18:21 ሉቃ. 17፡3-4። 18:22 ማዢ. ማፃ 4፡24።

ባካኔ ቢያ ሻንቸንቴም ጋላ" ጨገንታንዳጉዲ ዓይህን። 26 ማዳህ ጋዓንቴ ካኔታህን ቶካ ሎኦም፡- «ታ ጎዳህን! ሃደራ፡ ታ ኔኤም ጋሎ" ቢያ ጨገንዳኔ፤ ዳካ" ኬሊ" ታኣም ማሌ ጌዒ ሺኢቁኔ። 27 ጎዳህ ዒዛ ሚጨገንታዎ ዒዛኮ ዓኣ ጋሎ" ሃሺ"። ማሃ ዳከኔ።

28 «ጋዓንቴ ዬይ ዓህ ዬካገ ኬሰኪ ዓኣዳንቴ ዪኤታ ሹቹ ቢራ ዒዛይዳገ ታልዔ፡ ዒዛና ዎላ" ማዳ ዓሲሰኬያ ዳንቃዎ ፖኦሪንድ ዓህኮ ጨኩሊ" ዓርቂ «ኔ ታኣኮ ታልዔ ቢሮ" ታኣም ጨጌ!» ጌዔ። 29 ዬይ ዒዛኮ ለጋህን ቶካ ዒዛኮ ሎኦም ሃደራ፡ ታ ኔኤም ጋሎ" ጨገንዳኔ፤ ዳካ" ኬሊ" ታኣም ማሌ ጌዒ ሺኢቁኔ፤ 30 ታልዔህ ጋዓንቴ ዬያ ዎይዘ ዒዳዎ ጋሎ" ጨገንዳያ ሃላ"ንዳኣና ዔኪ ዓኣዲ ቱኡሲ" ማርካ ቱኪ"ሴ። 31 ማሌ" ዬያ ዓህና ማዳ ለጎንህ ዬያ ዘጌ ዎድ"ና ሚርጌና ያያዎ ዳንዲ ማዳንቴ ባኮ ቢያ ዔያቶኮ ካኔታ"ህም ኬኤዜ። 32 ዔያቶኮ ካኔታ"ህ ዬያ ማዳ ዓህ ዔኤሊ"ሳዎ፡- «ኔኤ ነይ ፑርታህ! ኔ ታና ሺኢቁህር ኔኤኮ ዓኣ ጋሎ" ቢያ ታ ኔኤም ሃሺ"ኔ፤ 33 ዓካሪ ታኣኒ ኔኤኮ ጋሎ" ኔኤም ሃሺ"ህንዲ ኔኤኒ ኔ ለጋህ ማዔ፡ ማዳህም ጋሎ" ሃሻ"ንዳያ ኮይሱዎዳዳ?» 34 ጋዓዎ፡ ጎዳህ ዒዛይዳ ጎሪ"ንቴሰካገ ስርታ ሃሺ" ጋሎ" ቢያ ጨገንዳኣና ቱኪ" ዒዛ ማታሳንዳጉዲ ቱካ" ዓሰም ዓኣህ ዒንጌ።

35 «ዓካሪ ዒንህ ፔቴ" ፔቴ"ህ ታና ጉሙርቃ፡ ዒንህኮ ዒጊናንህም ዒናገ ዓቶም ጌዒባኣቶ ጨሪንጮይዳ ዓኣ ታ ዓዳህ ዒንህም ዓቶም ጋዓዓኬ» ጌዔ።

19

ለኣሊ ዓንጂህ ዘላ ያኦጨንቴ ያኦጨህ (ማር. 10፡1-12)

1 ዬሱሴ ዬያ ባኮ ኬኤዚ ጋፐሴህኮ ጊንፃ ጌሊላ ዓጮ" ሃሺ" ዮርዳኖሴ ዎሮ ሱካ" ዓኣ፡ ዩሁዳ ዓጮ" ዳንዳ። 2 ዬማና ሚርጌ ዓሲ ዒዛ ጊንፃ ዓኣዳዛ ዔያቶይዳገ ሃርጊንቴ ዓሰዎ ዒኢካ ዒ ገህን።

3 ፔርሴ ዓሳ ዒ ዎዚ ጋዓቴያ ዎይዛኒ ዒዛ ኮይላ" ሙካዎ፡- «ማዔ ባኣዚ" ቢያና ዓሲ ፔኤኮ ማቶ ዓንጃንዳጉዲ ዎጋ" ዓይህ?» ጌዒ ያኦጨ።

4 ዬሱሴ ማሃዎ፡- «ያኦሲ ስርታዲ ዓቴንቁና ለኣሊና ማሃ ዓሲ ማዜህ ዒንህ ናባቢባኣዳዳ? 5 ሃህ «ዬያ ዘሎ"ና ዓሲ ዓድና ዒንድና ሃሺ" ማቶና ዎላ" ፔቴ" ማዓኔ፤ ለምዎንህያ ፔቴ" ዓሲ ማዓኔ ያኦሲ ጌዔህ ዒንህ ናባቢባኣዳዳ? 6 ዬያር ዔያታ ፔቴ"ከ፤ ለምዎቱዎሴ፤ ያኦሲ ዎላ" ዎኣፃዘንህ ዓሲ ቡሎ"ገ» ጌዔ።

7 ፔርሴ ዓሳ ጊንህ፡- «ሂዴቶ ሙሴ ዓይጎር «ፔቴ" ዓሲ ለኣሌሎ ዓንጃያ ማዔህ ዔርዘ፡ ማርካ ማዔ፡ ያኣፒንቴ ባኣዚ" ዒንጊ ማቶ ዓንጃንጎ ጌዒ ዓይህይ?» ጌዔ።

8 ዬሱሴ ማሃዎ፡- «ሙሴ ዒንህኮ ዒሮ" ደዲም ዘጊ ለኣሊ ዒንህ ዓንጃንዳጉዲ ዓይህንዳኣገዓቴም ማዜንገታገ ዓርቃዎ ዓኣ ዎጋ" ያዲቱዎሴ፤

9 «ታ ዒንህም ሃህ ጋዓህ' ማቶ ፔኤኮ ማሌ"ና ዒኢቲባኣንቴ ማቶ ዓንጃ ማሌ" ለኣሊ ዔካህ ቢያ ዘኦሰካ ኮኦም ማዓኔ» ጌዔ።

10 ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዘንህ ዬያ ዎይዘዎ፡- «ዓኒና ማቶና ዘላ ባኣዚ" ያዲ ማዔቴ ዔኪቦኦቴ ሃህ ሎዒቦኦቴ ቃራኬ» ጌዔ።

11 ዬሱሴ ጋዓንቴ፡- «ያኦሲ ዲማ ዳንዳዒህ ዒንጌ ዓሲዳገ ዓታዘ ዬይ ባካ ያኦማኣ ዳንዳዒንቴዎያከ። 12 ጋዓንቴ ዓሲ ለኣሊ ዔኩዎዎ ሃህ ለውዎ ዓታህ፡- ፔቴ" ፔቴ"ህ ዓሸቲሚ ሃህ ሸይንታ፤ ዘላ" ሃህ ዓሲ ኩቸና ዓሸቲንቃ፤ ዓቴ"ህ ሃህ ጨሪንጮ ካኣቱም ማዳ"ሮ «ሾዓዓ» ጌዒ ፔና ዓሸቲሚጉዲ ማሃ፤ ዬያ ታ ጌዔ ባኮ ዔካኒ ዳንዳዒህ ያዲ ማዳንጎ» ጌዔ።

ዬሱሴኮ ናኣቶ" ዓንጂዎ

(ማር. 10፡13-16፤ ሉቃ. 18፡15-17)

13 ዒማ"ና ናኣቶ"ኮ ዑይይዳ ኩጮ ጌህ ሺኢቃንዳጉዲ ዓሳ ዳኮ" ናኣቶ" ዒዛ ባንህ ዔኪ ሙካዛ ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዘንህ ጋዓንቴ ዓሰ ጎሪ።

14 ዬሱሴ፡- «ናኣታ" ታ ባንህ ሙኮንጎ፤ ለኣጊፖቱ፤ ጨሪንጮ ካኣቱም ዔያቶ ጉዳዘንህምከ» ጋዓዎ፡

15 ኩጮ ናኣቶ" ዑይ ጌህ ዓንጃህኮ ጊንፃገ ዬሮ ስዘገ ዔቂ ዓኣዳ።

ፔቴ" ያርጎቹ ዳጌሰኬያኮ ያኦጨህ

(ማር. 10፡17-31፤ ሉቃ. 18፡18-30)

16 ዬካገ ፔቴ" ዓሲ ዬሱሴ ኮራ ሙካዎ፡- «ዔርዛህዮ፡ ናንጊና ናንጊ ዳንቃኒ ዓይጎ ኮሺ ባኣዚ" ታ ማዳንድይ?» ጌዒ ያኦጨ።

17 ዬሱሴ ማሃዎ፡- «ኮሺ ማዳ ዘላ ኔ ታና ዓይጋ ያኦጨይ? ኮሺ ማዓይ ፔቴ" ያኦዛህ ሌሊከ፤ ናንጊና ናንጊ ኔ ዳንቃኒ ኮዔቴ ዓይህ ያንህ ኩንህ» ጌዔ።

18 ዓህዎ፡- «ዎንህ ዓይህ ያንህ?» ጌዔ።

ዬሱሴ ማሃዎ፡- «ዓሲ ዎዲፖ፡ ማቶ ሃህ ዓኒ ማዒባኣያና ለሂፖ፡ ዉኡቂፖ፡ ሉኡዙሞና ማርካዲፖ፡ 19 ኔ ዓድና ኔ ዒንድና ቦንቹ፡ ዓሲ ኔናጉዲ ማሃ ናሸከ ጋዓ ዓይህ ያንህከ» ጌዔ።

20 ዳጌህዎ፡- «ዬንህ ታ ቢያ ካፔያከ፤ ማሌ" ዓቴ" ባኣዚ" ዓይጌ ዓኣይ?» ጌዔ።

21 ዬሱሴ ማሃዎ፡- «ፔቶ ኔ ዒሎ" ማዓኒ ኮዔቶ ኔኤኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ሻንቹ ሚኢሾ ማንቆ ዓሰም ዒንጌ፤ ጨሪንጮይዳ ቆሎ ኔ ዳንቃንዳ። ዓካሪ ዬካገ ታ ጊንፃ ሙከ» ጌዔ።

22 ዳጌህ ዬያ ዎይዘዎ፡ ሚርጌ ቆሎ ዒዛኮ ዓኣህር ኮሺ" ያዩ ያዩ ዳንዳ።

23 ዬካገ ዬሱሴ ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታ ናኣቶ" ኮራ፡- «ጎኔ ታ ዒንህም ጋዓኔ፤ ያርጎቹም ያኦሲ ካኣቱምይዳ ጌሊህ ሚርጌ ማቶከ፤ 24 ለሚ ታ ሃህ ዒንህም ጋዓ፡- ያርጎቹ ያኦሲ ካኣቱምይዳ

19:4 ማዜ. ማፃ 1፡27፤ 5፡2። 19:5 ማዜ. ማፃ 2፡24። 19:7 ለሚ. ዎማ 24፡1-4፤ ማቴ. 5፡31። 19:9 ማቴ. 5፡32፤ 1ቆር. 7፡10-11። 19:18 ኬሲ. ማፃ 20፡13-16፤ ለሚ. ዎማ 5፡17-20። 19:19 ኬሲ. ማፃ 20፡12፤ ለሚ. ዎማ 5፡16፤ ሉቃ. ዓከ 19፡18።

ጌላሣዳጋ ጋኣላ ናርፔ ዲኦና ጌላኒ ሸሌዔ ማዕንዳይ» ጌዔኔ።

25 ዲዛኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣታ" ዬያ ዋይዜ ዎድ"ና ኮሺ" ዲቃቲ ሄርሻዎ፡- «ዓካሪ ሂዳቲ ያኣኒ ዳቃኒ ዳንዳዓንዳይ?» ጌዔ ያኦጠኔ።

26 ዬማና ዬሱሴ ዔያቶ ባንሢ ዛጋዎ፡- «ዬይ ዓሲም ዳንዳዒንቱዋ ባኣዚ"ኬ፤ ያኦሲም ጋዓንቱ ቢያ ባኣዚ" ዳንዳዒንታያኬ» ጌዔኔ።

27 ጳይሮሴ፡- «ሃይሾ ቢያ ባኣዚ" ኑሃሺ" ኔ ጊንዖ ሃንታንቱዋ? ዓካሪ፡ ኑ ዳንቃንዳ ባካ ዓይጌንዳ ናንዳይ?» ጌዔኔ።

28 ዬሱሴ ማሃዎ፡- «ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ሙካንዳ ዓኮ ዓጮ"ይዳ ዓሲኮ ናዓሢ ቦንቸንቱ፤ ካኣቱዋ ያይቶይዳ ደዔ ዎድ"ና ዒንሢያ ታ ጊንዖ ሃንታዘንሢ ታጳ ለምዖ ካኣቱዋ ያይቶይዳ ደዒ፤ ታጳ ለምዖ ዒሰራዔኤሌ ፃጳይዳ ዎጋንዳኔ። 29 ታ ሱንዖር ጌዒ፡- ፔ ማኣሮ፤ ፔ ጌርሲንሢ፤ ጌርንሢ፤ ዓድ፤ ዒንድ፤ * ናኣቶ" ማዔቶዋ ጎዡ ሃሻ"ሢ ቢያ ዌኤታ ጳንጮ ማሂ ዔካንዳኔ፤ ሃሢ ናንጊና ናንጎዋ ዳንቃንዳኔ። 30 ጋዓንቱ ቤርታ ማዔ፤ ጎኦ" ማላ ሚርጌ ዓሳ ጊንሢም፤ ጊንዖ ዓቲ" ለቤያ ማላ ሚርጌ ዓሳ ቤርቲም ማዕንዳይ» ጌዔኔ።

20

ዎይና ጎዡ ጎሽካ ዓሶ ኮኣኪንሃ

1 ዬካፓ ዬሱሴ፡- «ጮሪንጮ ካኣቱማ ፔኤኮ ዎይና ጎዡ ጎሽካ ጎሽካ ዓሶ ኮዒ ጉቲ" ዓሚ" ኬሰኪ ዓሲ ማላኔ፤ 2 ዒዚ ፔቲ" ፔቲ" ዓሶም ፔቲ" ፔኤሺኮ ፔቲ" ኬሊ" ማዳዛ ዒንጎ ሚኢሾ ጨጋኒ ዓሶና ጌሰቲ ጊኢጊ ጎዡ ቤዘ ዓሶ ዳኬኔ» ጌዔኔ።

3 ዬሱሴ ኬኤዛዎ፡- «ዬይ ዓሢ ጉቲ" ሶኣፓ ዎዳኮ ቤርታ ቦኣኮ" ቤዘ ኬሰኪ ማዳ ባይቆም ዔቂ ዓኣ ዓሲ ዳንቁ፤ 4 <ዒንሢ ታኣኮ ዎይና ጎዡ ደዳ ዳንዳ ማዳዎቲ፤ ታ ዒንሢም ኮይሳሢጉዲ ጨጋንዳኔ» ጋዓዛ፤ 5 ዔያታ ዓኣዳኔ። ሃሢ ዓባ" ሳዛ ሄላ"ኣና ጊንሢ ማሢ ደምቦላሳ ዎዳ ማዕኣና ኬሰኪ ማላ" ማዳንዳ ዓሲ ዳንቁኔ። 6 ዬካፓ ዓባ" ዒባናኣና ኬሰኪ ማዳ ባይቆም ዔቂ ዓኣ ማላ" ዓሲ ዳንቃዎ፤ <ማዳ ባኣያ ሃይካ ዒንሢ ዓይጋ ዔቂ ፔኤቃይ?» ጌዒ ያኦጠኔ፤ 7 ዔያታ ማሃዎ <ኑና ማዳሻኒ ጋዓ ዓሲ ባይቆሢርኬ» ጌዔኔ፤ ዓሢ ዬያ ዎይዛዎ <ዒንሢያ ዓኣዲ ታኣኮ ዎይና ጎዡ ደዳ ማዳዎቲ» ጌዔኔ።

8 «ዬካፓ ሳዓ ዓማዛ ጎዡ ዓዳሢ ማዳ ዓሶኮ ሱኡጋሢም <ጋፔንዖ ሙኬዘንሢዳፓ ዓርቃዎ ቤርታ ሙኬ ዓሶ ሄላ"ንዳኣና ማዳ" ዓሶ ቢያ ዔኤሊ" ዔያታ ማዳሢ ዛሎ" ዔያቶም ጨጌ ጌዔኔ። 9 ዒማ"ና ዓባ" ዒባናኣና ማዳኒ ሙኬ ዓሶንሢ ሚኢሾ ጨጋሢ ኮይላ"ፓ ፔቲ" ኬሊ" ማዳም ዒንጎ ሚኢሾ ዔኬኔ። 10 ቤርታ ማዳ" ዓርቁዘንሢ ዒማ"ና ባሺ ኑም ጨጎንዳኔ ጌዒ ማላኔ፤ ጋዓንቱ ዔያቶማኣ ፔቲ" ኬሊ" ማዳም ዒንጎ ሚኢሾ ዒንጊንቱኔ። 11 ጨጎና ሚኢሾ ዔያታ ዔካዎ ጉንዳ ሚሢና ጎዡ ዓዳ ኮራ፡- 12 <ሃንሢ ዓባ" ዒባናንቲ ማዳ"ሮ ሙኬዘንሢ ዳካ" ሌሊ ማዳዛ

ሮኦሪ ማዳ"ና ለቢ"ንቲ ዓባ" ሩኡጳ ማታዲ ፔኤቁ ዓሶ፡ ኑኡና ዎላ" ሄኮ ዎይቲ ኔ ዔያቶም ጨጋይ?» ጌዔኔ።

13 «ጎዡ ዓዳ ዬያ ማዳሢ ኮራ ታ ዒሻሢዮ፡ ታ ፑርታ ኔኤም ማዳኒ ኔ ታኣና ዎላ" ጌሰቲ ጊኢጊባኣዓዳ? ሚኢሾም ማዳኒ ኔ ታኣና ዎላ" ጌሰቲ ጊኢጊባኣዓዳ?

14 ሃኣዛጌ፤ ኔኤሮማ ዔኪ ዓኣዳ፤ ኔኤም ታ ዒንጌሢጉዳያ ጋፔንዖ ሙኬ ዓሢማኣ ታ ዒንጋኒ ኮዓኔ። 15 ታኣኒ ታ ሚኢሾና ኮዔ ባኣዚ" ማዳኒ ዳንዳዐ-ዎዳዳ? ጊንሢ ሃሢ ሚጨጎንታያ ታ ማዔሢሮ ኔና ቁኢሪሻ?»

16 «ዬያሮ ቤርታ ማዔ፤ ጎኦ" ማላ ሚርጌ ዓሳ ጊንሢም፤ ጊንዖ ዓቲ" ለቤ"ያ ማላ ሚርጌ ዓሳ ቤርቲም ማዕንዳይ» ጌዔኔ።

ዬሱሴ ዒዛ ሄላ"ንዳ ማታሢ ዛሎ" ሃሢ ኬኤዘሢ

(ማር. 10፡32-34፤ ሉቃ. 18፡31-34)

17 ዬሱሴ ዬሩሳላሚ ዓኣዲያይዳ ዓኣዎ፡- ታጳ ለምዖ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዘንሢ ሌሊ ዲማሴ፡

18 «ሃኣዛጉዎቲ፤ ሃሢ ኑ ዬሩሳላሚ ዓኣዳኔ፤ ዓሲኮ ናዓሢ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዎጎ ዔርዘ ዓሶናም ዓኣሢንቲ ዒንጊንቲም ዔያታ ዒዛ ሃይቃንዳጉዲ ጌዒ ጌሰቲ ዎጋንዳኔ፤ 19 ዔያታ ቦሃንዳጉዲና ዠራፓና ጳርቃንዳጉዲ ሃሢ ሱፃንዳጉዲ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሶም ዓኣሢ ዒንጎንዳኔ፤ ዬካፓ ሃይቁ፤ ሃይባ"ፓ ሃይሣሳ ኬሎ"ና ዒ ዔቃንዳኔ» ጌዔኔ።

ዜብዲዮሴ ማቸኮ ፔ ናኣቶ" ዛሎ" ያኦጠኦ

(ማር. 10፡35-45)

20 ዬካፓ ዜብዲዮሴ ማቸ ፔ ናኣቶ"ና ዎላ" ዬሱሴ ኮይላ" ሙኬ ዒዛም ጉምዓቲ ዚጋዎ ፔቲ" ባኣዚ" ዒዛም ማዳንታንዳጉዲ ሸኢቁኔ።

21 ዬሱሴ፡- «ዓይጌንዳ ኔ ኮዓይ?» ጌዔኔ። ዒዛ፡- «ኔ ካኣቱም ቤዘ ሃንሢ ታኣኮ ለምዖ ናኣቶ"ንሢ፡- ፔቲ"ሢ ኔኤኮ ሚዛቃ፤ ፔቲ"ሢ ኔኤኮ ሻውሎ" ዛላ" ኔኤና ዎላ" ዎይሣያ ማዕንዳዳጉዲ ማሂ ዳይሢ!» ጌዔኔ።

22 ዬሱሴ ጋዓንቱ፡- «ዓይጎ ሸኢቆንዳቲያ ዒንሢ ዔሩዋሴ፤ ታኣኒ ሃሢ ዑኬ ዔካንዳ ማታሢ ዒንሢ ዔካኒ ዳንዳዓ? ሃሢ ታ ጌላንዳ ማታሰካ ዒንሢ ጌላኒ ዳንዳዓንዳ?» ጋዓዛ፤ ዔያታኣ፡- «ሂዮ፤ ኑ ዳንዳዓንዳኔ» ጌዔኔ።

23 ዬካፓ ዬሱሴ፡- «ጎኔ ዒንሢ ታ ዔካንዳ ማታሢ ዔካንዳኔ፤ ጋዓንቲ ታኣኮ ሚዛቆና ሻውሎ"ናይዳ ደዒ ታኣና ዎላ" ዎይሣንዳጉዲ ማሃሢ ታናቲዋሴ፤ ዬይ ቤዘ ዒንጊንታሢ ታ ዓዳ ጊኢጊሸዘንሢምኬ» ጌዔኔ።

24 ዬማ"ና ዓቲ" ታጳ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዘንሢ ዬያ ዎይዜ ዎድ"ና ለምዖንሢ ዑፃ ጎሪ"ንቲኔ።

25 ዬሱሴ ጋዓንቲ ቢያሢ ፔ ባንሢ ዔኤላ"ዎ፡- «ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሶኮ ሱኡጎንሢ ዳሮ" ዎይሣዘንሢኬ፤ ዬያጉዲ ዳሮ" ሱኡጎንሢኮ ዳሮ" ዑፃ ቢታንቶ ዓኣሢ ዒንሢ ዔራኔ። 26 ዒንሢ ባኣካ" ጋዓንቲያዲ ማዕንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ዒንሢዳፓ ባሺ ማዕኒ ኮዓሢ ዒንሢኮ ዳማ" ማዳያ ማዖንጎ። 27 ዒንሢዳፓ ዑፃ ማዕኒ ኮዓሢ ዒንሢኮ ዳማ"

19:28 ማቴ. 25፡31፤ ሉቃ. 22፡30። * 19:29 ዒንድ፡- ጋዓዛ ፔቲ" ፔቲ" ማፃኣፓ «ዒንድ ሃሢ ማቸ» ጋዓኔ። 19:30 ማቴ. 20፡16፤ ሉቃ. 13፡30። 20:8 ሊዊ. ዓኬ 19፡13፤ ላሚ. ዎማ 24፡15። 20:16 ማቴ. 19፡30፤ ማር. 10፡31፤ ሉቃ. 13፡30። 20:26 ሉቃ. 22፡25-26። 20:27 ማቴ. 23፡11፤ ማር. 9፡35፤ ሉቃ. 22፡26።

ዓይሌ" ማዎንጎ። 28 ዓሲኮ ናዓሢ ዓሲ ዒዛም ማዳንዳጉዲቱዋንቴ፤ ዓሲም ማዳኒና ሾምፓሢ ፔኤሲ" ሚርጌ ዓሶ ዛሎ" ባይዛኒ ሙኬኔ» ጌዔኔ።

ዓኣፒ ባይቄ ለምዎ ዓሲሰከንሢን ዓኣፒ ፖዒዎ (ማር. 10፡46-52፤ ሉቃ. 18፡35-43)

29 ዩሱሴና ዒዛኮ ጊንዎ ሃንታዞንሢና ዒያርኮይዳፓ ኬሰኪ ዓኣዳኣና ሚርጌ ዴሬ ዒዛና ዎላ" ዓኣዳኔ። 30 ዒኢካ ለምዎ ዓኣፒ ባይቄ ዓሲ ጎይዎ ዓጫ ዴዒ ዓኣዎ፤ ዩሱሴ ዒኢና ዓኣዳሢ ዎይዚ፡- «ዳውቲ ናዓሢዎ፡ ጎዳ! ኑና ማኣዳ!"» ጌዔኔ።

31 ዴሬ" ዒማ"ና ዘቲ ጋዓንዳጉዲ ዒያቶ ጎራ"ዛ፤ ዒያታ ጋዓንቴ ኮሺ" ዴጊዲ፡- «ዳውቲ ናዓሢዎ፡ ጎዳ፤ ኑና ማኣዳ!"» ጌዔኔ።

32 ዒማ"ና ዩሱሴ ዴንዲቤቃ ዒቃዎ፤ ዒያቶ ዒኤሊ"፡- «ዓይጎታ ዒንሢሞ ማዳንዳጉዲ ዒንሢ ኮዓይ?» ጌዔኔ።

33 ዒያታ ማሃዎ፡- «ዓኣፓ ኑኡኮ ዛጋንዳጉዲ ኑ ኮዓኔ» ጌዔኔ።

34 ዩሱሴ ዒያቶ ሚጠጊታዎ፤ ዓኣፒ ዒያቶኮ ፔ ኩጮና ካኣማዛ ቤዘማና ዛጊ ዒዛ ጊንዎ ዒያታ ዓኣዳኔ።

21

ዩሱሴኮ ዴኤፖ ቦንቸና ዩሩሳሌሜ ጌሊዎ (ማር. 11፡1-11፤ ሉቃ. 19፡28-40፤ ዮሐ. 12፡12-19)

1 ዩሱሴና ዒዛኮ ጊንዎ ሃንታዞንሢና ዩሩሳሌሜ ሂላ"ኒ ዑካዎ፤ ዛይቶ ሪሚቶ ዴኮ" ኮይላ" ዓኣ ቤቲፓጌ ጌይንታ ጉርዶ ሂላ"ኔ። ዩካፓ ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንዎ ሃንታዞንሢዳፓ ለምዎንሢ፡- 2 «ሐና" ሴኮ ቤርታ ዓኣ ጉርዶሎ ዓኣዳዎቲ፤ ዒኢካ ዒንሢ ሃሂላ"ዎ ፔቲ" ቱኡቲ ዓኣ ሃሬ ናዎና ዎላ" ዴንቃንዳኔ፤ ዩያር ዩማ ሃር"ማ ቡሊ" ዒኪ ታኣም ዩዑዎቲ። 3 ያኢኒያ ዒንሢ ኮራ ዒኤቢ ጌዔቶ ሰዳ ዒያቶ ኮዓኔ» ዒንሢ ጋዓዛ ቤዘማና ዒያታ ዳካንዳኔ» ጌዔ ዳኬኔ።

4 ዩይ ያዲ ማዓኒ ዳንዳዔሢ ያኢሲ ማሊዎ ኬኤዛሢ ዛሎ"ና፡-

5 «ሚዛጺ ዉዲር ናይ ማላ ዩሩሳሌሜ ካታሜ"ሎም

«ሐይሾ ኔኤኮ ካኣታ"ሢ ሚጠጊታዎ ማዒ ሐሬ"ሎ ሃሢ ሐሬ"ሎኮ ናዎ ቶጊ ኔ ባንሢ ሙካኔ ጎዑዎቲ» ጌይንቴሢ ኩማ"ንዳጉዲኬ።

6 ዩያር ዒዛኮ ጊንዎ ሃንታዞንሢ ዩሱሴ ዓይሢ ጎይዎ ማዳኔ። 7 ሐሬ"ሎዎ ናዎማና ዎላ" ዒኪ ሙካዎ ፔኤኮ ዓፒሎ ዒያታ ሃር"ንሢ ዑፃ ጌሃዛ ዩሱሴ ቶጌኔ። 8 ዩማና ዴር"ይዳፓ ሚርጌሢ ዓፒሎ ፔኤኮ ጎይዎ ሂኣሃዛ፤ ዛላ" ሃሢ ዎላሺ ሜንሢ ሜንሢ ጎይዎ ሂኣሃኔ። 9 ዒዛኮ ቤርታ ቤርታ ዓኣዳ ዓሶና ጊንዎ ሙካ ዓሳ፡- «ዳውቲ ናዓሢሞ ጋላታ ማዎንጎ! ጎዳ ሱንዎና ሙካሢ ያኢሲ ዓንጅንጎ! ጋላታ ጫሪንጮይዳ ያኢሲም ማዎንጎ» ጌዒ ጌዒ ዒላታኔ።

10 ዩሱሴ ዩሩሳሌሜ ካታሞ ጌሌ ዎዶ"ና ዓሳ ጉቤ፡- «ሃይ ያናዳይ?» ጌይሢና ዎኦቶንዶ ጎይሢ ባይዜኔ።

11 ዒዛና ዎላ" ሙካ ዓሳ፡- «ሐይ ጌሊላይዳ ዓኣ፤ ናዚሬቲ ካታሜ"ሎይዳፓ ሙኬያ፤ ያኢሲ ማሊዎ ኬኤዛ ዩሱሴኬ» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ጌኤኮ ማኣራ ማዳ ባኮ (ማር. 11፡15-19፤ ሉቃ. 19፡45-48፤ ዮሐ. 2፡13-22)

12 ዩካፓ ዩሱሴ ጌኤኮ ማኣሪ ጌሊ፡ ጌኤኮ ማኣር ጋርይዳ ሻንቻ ዓሶና ሻንቻ ዓሶና ዳውሲ ኬሴ"ኔ፤ ሃሢ ሚኢሾ ላኣማ ዓሶኮ ዴጌ ሎኦኮ ያይቶና ዶኦሎ" ሻንቻ ዓሶኮ ዴዎ ያይቶ ሂዒ ደይሳዎ፡- 13 « ማኣራ ታኣኮ ሺኢጺሢ ማኣሪ ጌይንታንዳኔ» ጌይንቴ ፃኣፒንቴኔ፤ ዒንሢ ጋዓንቴ «ዉሲ ዓኣሺንታ ቤሲ» ማሃኔ።

14 ዒማ"ና ጌኤኮ ማኣርይዳ ዓኣፓ ባይቄ ዓሶንታ ዎቦ ዓሶንታ ዒዛ ኮራ ሙካዛ ዒዚ ዒያቶ ፓሢኔ። 15 ጋዓንቴ ቄኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዎጎ ዔርዛዞንሢና ዩሱሴ ማዳ ያኢሲ ዎልቄና ማዳንታ ዓኮ ባኮ ዛጌሢሃር ሃሢ «ዳውቲ ናዓሢሞ ጋላታ!» ጌዒ ጌዒ ዒላታ ናኣቶ" ዎይዜሢሃር ሚርጌና ዳጋዳኔ። 16 ዒያታ ዩሱሴ ኮራ፡- «ሐይ ናኣታ" ጋዓ ባኮ ኔ ዎይዙዎዳዳ» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ሂዮ፡ ታ ዎይዛኔ፤ ጌኤኮ ማፃኣፖይዳ «ዳኮ" ናኣቶ"ንታ ዳንቃ ናኣቶ"ንታ ኔና ጋላታንዳጉዲ ኔ ማሃኔ» ጋዓሢ ዒንሢ ፔቲ"ታዎ ናባቢባኣዓዳ?» ጌዔኔ።

17 ዩካፓ ዩሱሴ ዒያቶ ሃሺ" ካታሚ"ፓ ኬሰካዎ፤ ቢታኒያ ጌይንታ ጉርዶ ዴንዲ ዒኢካ ዎርቄኔ።

ዩሱሴ ጋዳንቄ ቤሌሴ ጌይንታ ሚፃሎ (ማር. 11፡12-14)

18 ዘር ጉቲ"ሎ ዩሱሴ ጉቲ" ዓማ" ሐንጋ ካታሞ ማዒ ሙኪቤቃ ናይዲንቴኔ፤ 19 ዒማ"ና ጎይዎ ዓጮይዳ ፔቲ" ቤሌሴ * ሚሢ ዴንቃዎ ዒዛ ባንሢ ዴንዲ፤ ዒላሺዳፓ ዓታዛ ፔቲ"ታዎ ዓኣፒ ዴንቄባኣሢሃር፡- «ሃይፓ ሴካ ዓኣፒ ዓኣፒፖ!» ጋዓዛ፤ ቤሌሶ ሚፃላ ዩካፓ ኔጉዎዎ ሃይቄኔ።

20 ዒዛኮ ጊንዎ ሃንታዞንሢ ማዔ ባኮ ዛጋዎ ዲቃቲ ሃርሺሢና፡- «ቤሌሶ ሚፃላ ዎይቲ ዑኬና ሃይቃኒ ዳንዳዔይ?» ጌዔኔ።

21 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ጎኔ ታ ዒንሢሞ ጋዓኔ፤ ዒንሢኮ ጉሙርቄሢ ዓኣቶ ሃሢ ማዓንዳሞ ማዓንዳዎይ» ዒንሢ ጌይባኣቶ ቤሌሶ ሚፃሎይዳ ማዔ ባኮ ማዳኒ ሌሊቱዎንቴ ሃያ ዴኮ" ሃይካፓ ዒቄ ባዞ" ጌሌ» ዒንሢ ጌዔቲታዎ ማዓንዳኔ፤

22 ዒንሢኮ ጉሙርቄሢ ዓኣቶ ዒንሢ ሺኢቃ ባኮ ቢያ ዒንሢ ዴንቃንዳኔ» ጌዔኔ።

ዩሱሴኮ ቢታንቶ ዛሎ" ያኢጠጊቴ ያኢጠሢ (ማር. 11፡27-33፤ ሉቃ. 20፡1-8)

23 ዩሱሴ ጌኤኮ ማኣሪ ጌሊ ዔርዛይይዳ ዓኣንቴ ቄኤሶኮ ሱኡጎና ዴር"ኮ ጠሞና ሙካዎ፡- «ሐያ ቢያ ኔ ማዳ ባኮ ማዳሢ ዓይጎ ቢታንቶናዳይ?»

21:5 ዛካ. 9፡9። 21:9 ዓይኑ. 118፡25-26። 21:13 ዓሲ. 56፡7፤ ዔር. 7፡11። 21:16 ዓይኑ. 8፡2። * 21:19 ቤሌሴ ጌይንታ ሚፃላ፡- ቦኣቢ ማላያ ዓኣፒ ዓሲ ሙሙዓ ሚሢኬ። 21:21 ማቴ. 17፡20፤ 1ቆር. 13፡2።

ሐያ ቢታገቶ ኔኤም ዲንገሚያ ያናዳይ?» ጌዲ ዲዛ ያከጩኔ።

24 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ታኣኒያ ፔቴ" ባኣዚ" ዲንሢ ያኦጫንዳኔ፤ ዩኖ ዲንሢ ታኣም ማሃቶ ታኣኒ ሃያ ባኮ ዓይጎ ቢታገቶና ማዳቲ ዲንሢም ኬኤዛንዳኔ፤ 25 ማሰካ ዮሐንሴኮ ዋኣዎና ማሰኪያ ዓንካፓዳይ? ያኦሲዳፓም ዓሲዳፓዳይ?» ጌዴኔ።

ዩያሮ ዔያታ ዎላ" ጌሰታዎ፡- «የኦሲዳፓኬ» ኑ ጌዴቶ «ሂዳዎ ዲንሢ ዓይጎሮ ዲዛሲ ጉሙርቁባኣይ?» ዲ ጋዓንዳኔ፤ 26 «ዓሲዳፓኬ» ኑ ጌዴቶ ሃሣ ማሰካ ዮሐንሴ ዓሳ ያኦሲ ማላሢ ኬኤዛ ዓሲ ማሂ ዛጋሢሮ ዴራ" ኑና ዲጊቻኔ» ጌዴኔ።

27 ዩካፓ ዔያታ ዩሱሴም፡- «ኑኡኒ ዔራዎሴ» ጌዲ ማሃዛ፡ ዲዚያ፡- «ታኣኒያ ሂዴቶ ዓይጎ ቢታገቶና ሃያ ቢያ ማዳቶ ዲንሢም ኬኤዛዓኬ» ጌዴኔ።

ዓይሢንቲሢ ዛላ

28 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ሂንዳ ዲንሢም ዓይጎ ማላቶዎ? ፔቴ" ባኣዚ" ታ ዲንሢም ኬኤዛም፤ ፔቴ" ዓሲኮ ላምና ያይ ዓኣኔ፤ ዔያቶይዳፓ ፔቴ"ሢ ኮራ ዳዳሢ ሙካዎ ታ ናዓሢዮ! ሐኖ" ጎዡ ዴንዲ ማዶ ማዶ፤ ጌዴኔ። 29 ናዓሢ «ዴንዳዓ፡ ዲጻኔ» ጌዴኔ፤ ያዲ ዲ ጌዴዎ ጊንፃፓ ደቢንቲ ማዔሢ ዔራ፡ ማዶ" ማዳኒ ዴንዳኔ። 30 ሐሣ ዳዳሢ ባጎ ናዓሢ ኮራ ዴንዳዮ፡ ዲዚያ ዴንዲ ማዳንዳጉዲ ዓይሣዛ ናዓሢ «ዔኤዔ፡ ታ ዓኣዳንዳኔ» ጌዴኔ፤ ጋዓንቲ ማዳኒ ዴንዲባኣሴ። 31 ዓካሪ ዩንሢ ላምና ናኣቶ"ንሢዳፓ ዓደኮ ዓይሢያ ኩንሢሢ ዎያዳይ?» ጋዓዛ፡ ዔያታ፡- «ቤርታኣ ናዓሢሾ!" ጌዴኔ።

ዩሱሴያ ማሃዎ፡- «ጎኔ ታ ዲንሢም ጋዓኔ፤ ኮርዎ ዓሳፓ ሚኢሾ ቡኩሳ ዓሳና ዓኒ ሃሣ ማቾ ማዒባኣ ዓሳና ላሃ ዓሳ ያኦሲ ካኣቱዎይዳ ዲንሢ ቢሪ ጌላንዳኔ፤ 32 ማሰካ ዮሐንሴ ጌኤሹዎ ጎይሢ ዲንሢ ዳዎኒ ዲንሢ ኮራ ሙካዛ ዲንሢ ዲዛሲ ጉሙርቁ ዔኪባኣሴ፤ ሚኢሾ ቡኩሳ ዓሳና ዓኒ ሃሣ ማቾ ማዒባኣ ዓሳና ላሃ ዓሳ ጋዓንቲ ጉሙርቁ ዲዛሲ ዔኤኔ። ዲንሢ ዩያ ዛጌሢኮ ጊንፃኣታዎ ጎዎ ዲንሢኮ ቡኡዳ ጎናሲ ዲዛሲ ዔኪባኣሴ።»

ዎይኖ ጎዡ ጎሽካ ዓሳ ኮኣኪንሃ (ማር. 12፡1-12፤ ሉቃ. 20፡9-19)

33 ሐሣ ዩሱሴ ማላሢ ኮኣኪንሢ፡- «ፔቴ" ዎይኔ ጎሽ ዓኣ ዓሲ ጎዡኮ ቲኢያ ዲርቁ፡ ዎይኖ ጩኡጳንዶ ዔቲያ ላሌ ሹቹዳ ቦኣኪ ኮሼ"ኔ፤ ሃሣ ካፒዎም ማዓ ሴኤላኣ ሴኤላ"፡ ዩካፓ ጎዡ ዲዛማኣ ጎሽካንዳ ዓሲም ዲንጊ ማላሢ" ዓጪ ዓኣዳኔ። 34 ዎይኖ ካጻ ዎዶ"ና ዲዛ ሄላ" ዛሎ" ዓሳ ኮይላ"ፓ ዔኪ ዩዓንዳጉዲ ዲዛኮ ማዳ ዓሳ ጎሽካ ዓሳ ኮራ ዲ ዳኬኔ። 35 ጎሽካ ዓሳ ጋዓንቲ ዓሢኮ ማዳ ዓሳ ዓርቃዎ ፔቴ"ሢ ጳርቁ፡ ባጋሢ ዎዲ ሃሣ ዓቲ"ሢያ ሹቻ ዴይ ዑራኔ። 36 ዩይ፡ ጎዡኮ ዳዳሢ ላሚ ሃሣ ቤርታኣሲዳፓ ሚርጌ ዲዛኮ ማዳ ዓሲ ዳካዛ፡ ጎሽካ ዓሳ ሃሣ ቤርታ ማዶ ጎይያ ማዳኔ። 37 ጋፒንጎይዳ ጎዡኮ ዳዳሢ ታኣኮ ናዓሢ

ዔያታ ቦንቹዎዎ ዓታዓ!፤ ጋዓዎ፡ ናዓሢ ፔኤኮ ጎሽካ ዓሳ ኮራ ዳኬኔ። 38 ጎሽካ ዓሳ ጋዓንቲ ናዓሢ ዴንቁ ዎዶ"ና «ሃይ ዲዛ ዳካላሢኬ፤ ሃኒ ሙኩዎቲ ዲዛኑ ዎዲ ዲዛኮ ዓኣ ባኮ ዳካሎም» ዎሊ ኮይላ" ጋዓዎ፡ 39 ናዓሢ ዓርቁ ጎዡኮ ዙላ" ዔኪ ዴንዲ ዎዶኔ።

40 «ዓካሪ ዩኖ ጎዡኮኮ ዳዳሢ ሙካዎ ዩንሢ ጎሽካ ዓሳንሢ ዎዶ"ንዳያ ዲንሢም ማላይ?» ጌዴኔ።

41 ዔያታ ማሃዎ፡- «ዩንሢ ፑርቶ ዓሳንሢ ሚጪንቲዎዎ ዲ ዎዎዳንዳኔ፤ ዎይና ካጻ ዎዶ"ና ቢያ ዲዛም ዲንጋንዳ፡ ማላሢ" ጎሽካ ዓሲም ጎዡ ዲንጋንዳኔ» ጌዴኔ። 42 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «
«ናዓኣሮ ማዡ ዓሳ ቦሢ ሃሾ" ሹጫሢ ማኣሮኮ ሄላሢ ማዔኔ።

ዩይያ ያኦሲ ማዳኬ፤ ኑ ዛጋዛ ዓኪ ባኣዚ"ኬ» ጌይንቲ ያኣፒንቲሢ ዲንሢ ፔቴ"ታዎ ናባቢባኣዓዳ?

43 «ዩያሮ ታ ዲንሢም ሂዚ ጋዓኔ፤ ያኦሲ ካኣቱማ ዲንሢዳፓ ዔሙቲ ዓኣፒ ዓኣፓ ዴሬዎ ዲንጊንታንዳኔ። [44 ዩያ ሹጫሢ ሎኦማሢ ማቃንዳኔ፤ ሃሣ ዩይ ሹጫሢ ዲዛ ዑፃ ዳዔ ዓሢያ ዳኣዳንታንዳኔ» ጌዴኔ።]†

45 ዲማ"ና ቄኤሶኮ ሱኡጎና ፔርሴ ዓሳና ዩንሢ ኮኣኪንሢሃ ዎይዜ ዎዶ"ና ዩሱሴ ዔያቶም ጫርጌሢ ዔራ፡ 46 ዲዛ ዓርቁ ቲካ"ኒ ኮዔኔ፤ ጋዓንቲ ዴራ" ዩሱሴ ያኦሲ ማላሢ ኬኤዛያ ማሂ ዛጋሢሮ ዔያታ ዲጊጪ ሃሾ"ኔ።

22

ዔፖ ሙዎም ዔኤሊ"ንቲ ዓሳ ኮኣኪንሃ (ሉቃ. 14፡15-24)

1 ዩሱሴ ሃሣ ማላሢ" ኮኣኪንሢ ኬኤዛዎ፡- 2 «ጫሪጎጮ ካኣቱማ ናዓ ላኣሊ ዔካኣ ጌዔም፡ ሙኡዚ" ጊኢጊሼ ካኣቲሰኬያ ማላኔ። 3 ዩይ ካኣታ"ሢ ዔኤሊ"ንቲ ዓሳም ኬኤዛንዳጉዲ ዲዛኮ ማዳ ዓሳ ዳኬኔ፤ ጋዓንቲ ዓሳ ዲኢካ ሙካኒ ኮይባኣሴ። 4 ዩካፓ ካኣቲ ላሚ ሃሣ ማላሢ" ማዳ ዓሲ ዔኤሊ"ንቲ ዓሳም፡- «ቡዎ ጌማይንታ ሃሣ ማላሢ" ባይያ ታ ሹኪ ሙዎ ጊኢጊሼኔ፤ ቢያ ባካ ጊኢጊያ ማዔሢሮ ዔፖ ቤዛ፡ ታ ማኣሪ ሙኩዎቲ ጎዑዎቲ ጌይ ዳኬኔ። 5 ዔኤሊ"ንቲ ዓሳ ጋዓንቲ ዔኤሊ"ዎ ቦሢ ዛላ" ጎሽዳ፤ ዓቲ" ዓሳ ሃሣ ኮርዎይዳ ዓኣዳኔ፤ 6 ሃንጎዎታ ሃሣ ኪኢቶ"ና ሙኬ ዓሳንሢ ዓርቃዎ ጳርቁ ቦርሲሲ ሃሣ ማታሲ ዎዲያ ዎዶኔ። 7 ዩያሮ ካኣታ"ሢ ዳጋዳዎ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ዳኪ ዩንሢ ኪኢቶ" ዓሳንሢ ዎዶዞንሢ ዎዲ ባይዚ ካታዎዎ ዔያቶኮ ታሚና ሚቹኔ። 8 ዩካፓ ካኣቲ ማዳ ዓሳም፡- «ዔፖ ሙዓ ጊኢጊንቲኔ፤ ዔኤሊ"ንቲ ዓሳ ጋዓንቲ ኮይሱዎ ዓሲ ማዒ ዴዳሢሮ፡ 9 ጎይያ ኬሰኪጋፓ ዴንቁ ዓሲ ቢያ ዔፖ ሙዎ ቤዛ ዔኤሊ"ዎቲ፡ ጋዓዛ፡ 10 ማዳ ዓሳ ጎይያ ኬሰኪ ዴንቁ ዓሳ ኮዡንታ ፑርቶንታ ቢያሢ ቡኩሲ ዔፖ ማኣሮ ሹኦጮና ኩንሢኔ።

21:32 ሉቃ. 3፡12፤ 7፡29-30። 21:33 ዓሲ. 5፡1-2። 21:42 ዓይኑ. 118፡22-23። † 21:44 ፔቴ" ፔቴ" ማፃኣፓ ፓይ. 44 ጊዳ" ቃሳ"ኔ፤ ዲኢካ ዓኣ ማላያ ሉቃ. 20፡18 ጊዳ" ዓኣዛ ማላኔ።

11 «ዩካፓ ካኦት ዔኤሊ"ንቴ ሾኦጮ ዛጋጊ ጌሌ ዎደ"ና ፔቴ" ዔፒ ማኦፖ ማይንቴባኣ ዓሲ ደንቃ። 12 ታ። ጌኤሊ"። ዔፒ ማኦፖ ኔ ማይንቴቆ። ሃይካ ጌላኒ ዎይቴ ዳንዳዔይ?» ጋዓዛ። ዓሢ ጋዓንቴ ዘቴዮ ጌዔኔ፤ 13 ካኦት ማዳዘንሢ ሃያኮ ኩጮና ቶኮና ቱኪ"። ኬሲ" ካሮ"ይዳ ዲሞ ቤዛ ኬኤሩዎቴ፤ ዒኢካ ዒ ዩኤኪ። ሜታዲ ዓቺ ዳዓንዳኔ።

14 «ሚርጌ ዓሲ ዔኤሊ"ንቴኔ፤ ደኦጋንቴ ዓሳ ጋዓንቴ ዳካ"ኬ» ጌዔኔ።

ጊኢራ ጩጊሢ ዛላ ያኦጩንቴ ያኦጩሢ
(ማር. 12፡13-17፤ ሉቃ. 20፡20-26)

15 ዩካፓ ፔርሴ ዓሳ ኬሰኪ ዳንዲ። ዩሱሴ ጌሰታ ጌኤዘና ዎደ" ዔይታ ፒሪ ዓርቃንዳቴያ ዎላ" ዘርታ። 16 ዔይቶኮ ጊንፖ ሃንታ ናኦቶ"ና ሄሮዲሴ ዛላ"ፓ ማዔ ዓሰና ዩሱሴ ባንሢ ዳኪ። «ዔርዛሢሃ! ኔኤኒ ጎኔ ዓሲ ሃሢ ያኦሲ ጎይፖ። ጎኦፖና ዔርዛሢ ዩያጉዲ ሃሢ ያናኦ ኔ ዲማሱዎ። ቢያሢ ሃኮ ኔ ዛጋሢ ኦ ዔራኔ፤ 17 ኦፖ ሃንዳ ኬኤዘ፤ ዓይጎ ኔኤፖ ማላይ? ሮሜ ዓጮ" ካኦትፖ ጊኢራ ጩጎንደሞ ሃሾ"ንደይ?» ጌዔኔ።

18 ዩማና ዩሱሴ ዔይቶኮ ጌሮ ማሊያ ዔራፖ። «ዒንሢ ዲሎ"ቴዎፖ ፔና ዲሎ"ኬ ጋዓ ዓሳ! ዓይጎሮ ጌኤሲና ታና ዒንሢ ፒራኒ ኮዓይ? 19 ጊኢሮ ጩጎ ሚኢሾ ሃንዳ ታና ዳውዎቴ» ጋዓዛ። ዔይታ ፔቴ" ሹቺ ቢራ ዒዛሞ ዔኪ ሙኬኔ። 20 ዩማና ዒዚ። «ሃሮ" ሚኢሾሎይዳ ዓኣ ዓውካሮና ፃኣፒንቴ ሱንፖና ያኦሮዳይ?» ጌዔኔ።

21 ዔይታ። «ሮሜ ዓጮ" ካኦትሲኬ» ጌዔኔ። ዩካፓ ዒዚ ማሃ። «ሄዴቶ ሮሜ ዓጮ" ካኦትሲ ካኦትፖ፤ ያኦሲሲ ያኦሲፖ ዒንጉዎቴ» ጌዔኔ።

22 ዔይታ ዩያ ዎይዛፖ ዲቃቴ ሄርሺ። ዒዛ ሃሺ" ዳንዳኔ።

ሃይቄ ዓሲኮ ዔቄሢ ዛላ
(ማር. 12፡18-27፤ ሉቃ. 20፡27-40)

23 ዩሮ ኬሎ"ና። «ሃይቄ ዓሲ ዔቄዎሴ» ጋዓ ሰደቄ ዓሳ ዩሱሴ ኮይላ" ሙኪ ሃዚ ጌዒ ያኦጩኔ። 24 «ዔርዛሢሃ! ሙሴ ለቴ" ዓሲ ላኣሊ ዔካፖ ሾውዎፖ ሃይቄቶ። ጌኤዚ ሃይቄሢ ማቾ ዔኪ ዒዛ ዳካላ ናይ ሾፖንጎ» ጌዔኔ። 25 ኦ ኮይሎ"ይዳ ዎሊኮ ጌርሲንሢ ማዓ ላንካይ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዩያቶኮ ቶይዳሢ ላኣሊ ዔካፖ ሾውዎፖ ሃይቄሞ ሄሊ ጌኤዛሢ ማቾ ዒዛኮ ዔኬኔ፤ 26 ዩይ ዔኬሢ ቶይዳሞ ናይ ሾውዎፖ ሃይቄኔ፤ ዩያይዳ ጎይሢ ላኣሊ ላንካሳሢ ሃላ"ዛ ዔዚያ ሾውዎፖ ሃይቄኔ። 27 ዩካፓ ጋፒንፖይዳ ላኣሊ ሃይቄኔ። 28 ዓካሪ ቢያሢ ዒዛ ዔኬሢ ጋፒንፖና ሃይባ"ፓ ዓሳ ዓቃኣና ዩና ዎያኮ ማቾ ማዓንዳይ?» ጌዔኔ።

29 ዩሱሴ ማሃ። «ዒንሢ ጌኤዮ ማፃኣፖና ያኦሲኮ ዎለቆና ዔራዎኣሢሮ ዳቢንታኔ፤ 30 ሃይቢዳፓ ዓሲ ዔቄሢኮ ጊንፖ ጩሪንጮይዳ ዓኣ ያኦሲ ኪኢታንቾጉዲ ማዓኔ፤ ዔኩዎሴ ሃሢ ሎዑዎሴ። 31 ሃይቢ"ይዳፓ ዔቃ ዓሰ ዛሎ" ያኦሲ ዒንሢ ሞኬዔሢ ዒንሢ ናባቢባኣዳ? 32 ዒዚ

ታኣኒ ዓብራሃሜ ያኦሲ። ዩሳኣቄ ያኦሲ ሃሢ ያይቆኦኬ ያኦሲኬ» ጌዔኔ፤ ዩያሮ ያኦሲ ሾምፖና ናንጋ ዓሰ ያኦሲ፤ ሓይቄቶ ምናንጊና ናንጋ ዓሰ ያኦሲኬ» ጌዔኔ። 33 ዴራ" ዩያ ዎይዛፖ ዒዛኮ ዔርዚያና ዲቃቴ ሄርሺኔ።

ቢያፓ ባሺ ማዔ ዓይሢሃ
(ማር. 12፡28-34፤ ሉቃ. 10፡25-28)

34 ዩሱሴ ሰደቄ ዓሰ ጎፖንዳ ጎይሢ ባይዚሴሢ ዎይዛፖ ፔርሴ ዓሳ ፔቴ"ይዳ ሙኪ ቡኬኔ፤ 35 ዔይቶይዳፓ ፔቴ" ሙሴ ዎጎ ዔርዛሲኬይ ዩሱሴ ዎዚ ጋዓቴያ ዎይዛኒ። 36 «ዔርዛሢሃ! ቢያፓ ባሺ ዓይሢሃላ ዎሮዳይ?» ጌዒ ያኦጩኔ፤

37 ዩሱሴ ዒማ"ና። «*«ያኦሲ ኔኤኮ ጎዳ ጉቤ ዒናፓ። ጉቤ ሾምፓፓ። ጉቤ ማሊያፓ ናሽኬ»*

38 ቢያፓ ባሺ ማዔ ቤርታኣ ዓይሢሃ ዩሮኬ። 39 ሃሢ ዩሮ ማላ ላምዓሳ ዓይሢሃ «ዓሲ ቢያ ዓዳ" ኔና ማሃ ናሽኬ» ጋዓኔ፤ 40 ሙሴ ዎጎና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛዘንሢ ዔርዚያ ዩንሢ ዓይሢሃ ጋራ ዓኣኦኬ» ጌይ ማሃኔ።

ሚሲሔ ዛሎ" ያኦጩንቴ ያኦጩሢ
(ማር. 12፡35-37፤ ሉቃ. 20፡41-44)

41 ፔርሴ ዓሳ ቡኪንቴ ዓኣንቴ ዩሱሴ ዔይቶ ሃዚ ጌዒ ያኦጩኔ፤ 42 «ሚሲሔ ዛሎ" ዒንሢ ዎዚ ጋዓይ? ዒ ያናይ ዒንሢ ማላይ?» ጋዓዛ። ዔይታ ማሃ። «ዒ ዳውቴ ናይኬ» ጌዔኔ።

43 ዩሱሴ ዔይቶ። «ሄዴቶ ዳውቴ ዓያና ጌኤሺ ዒዛ ማሊሴም። ታኣኮ ጎዳ» ጌዒ ዎይቴ ዒዛ ዔኤሎ"ይ?

44 ዳውቴ። «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታ ጎዳሢም። ኔኤኮ ሞርኮ ታ ኔና ባሺጎንዳያ ሄላ"ንዳኣና ታኣኮ ሚዛቆ ዛላ" ዳዔ» ጌዔኔ።

45 ዩያሮ ዳውቴ ታ ጎዳሢ» ጌዒ ዒዛ ዔኤሎ"ቶ ዎይቴ ዳውቴኮ ናይ ማዓኒ ዒ ዳንዳዓይ?» ዩሱሴ ጋዓዛ። 46 ዒማ"ና ፔቴ"ታፖ ዔኤቢ ማሃ ኬኤዛኒ ዳንዳዔ ዓሲ ባኣሴ። ዩሮ ኬሎ"ይዳፓ ዓርቃፖ ጫርቄ ዒዛ ዔኤቢ ያኦጩ ዓሲያ ባኣሴ።

23

ዩሱሴ ሙሴ ዎጎ ዔርዛ ዓሰና ፔርሴ ዓሰና ቦሢ ጌሰቴ ጌኤዘ

(ማር. 12፡38-40፤ ሉቃ. 11፡39-51፤ 20፡45-47)

1 ዩካፓ ዩሱሴ ዴሮ"ና ዒዛኮ ጊንፖ ሃንታዘንሢ ማሃ። 2 «ሙሴ ዎጎ ዔርዛ ዓሰና ፔርሴ ዓሰናኮ ሙሴጉዲ ዎጎ ዔርዛኒ ቢታንቶ ዓኣኔ፤ 3 ዩያሮ ዒንሢ ማሃ ዔይታ ጋዓ ባኮ ማዳፖቴ። ሃሢ ካቸዎቴ፤ ጋዓንቴ ዔይታ ጋዓሢጉዲ ፔኤሮ ማዳፖኣሢሮ ዔይቶጉዲ ማዳፖቴ። 4 ዔይታ ሚርጌ ዳኤሢ ሃሢ ሜታሳ ኬዲ ዓሲ ኬዲሳኔ፤ ዔይታ ፔኤሮ ጋዓንቴ ኩቻ ካኣማኒያ ኮዑዎሴ። 5 ዔይታ ማዳ ማዳ" ቢያ ዓሲ ዛጎም ጌዒኬ፤ ዩያሮ ካኣኦ ዛሎ" ባኮ ፃኣፒ ቶኣካ" ሓሢ ቃሳ" ቱኮ" ዓፒሎዎ ዔይታ ኮሺ" ዳልጊሻኔ፤ ሃሢ ዓፒሎኮ ማጫሮዎ ፖደሳኔ፤ 6 ሙፖ ቤዘይዳ ቦንቺንታ ቤሲ።

22:13 ማቴ. 8፡12፤ 25፡30፤ ሉቃ. 13፡28። 22:23 ዳኪ. ማዳ" 23፡8። 22:24 ላሚ. ዎማ 25፡5። 22:32 ኬሲ. ማፃ 3፡6። 22:35 ሉቃ. 10፡25-28። 22:37 ላሚ. ዎማ 6፡5። 22:39 ሉቁ. ዓኬ 19፡18። 22:44 ዓይኦ. 110፡1። 23:5 ማቴ. 6፡1፤ ፓይ. ማፃ 15፡38፤ ላሚ. ዎማ 6፡8።

ዓሳ ቡኪንታ ቤዘይዳኦ ቤርቶ ዛላ" ደዓኒ ኮዓኔ።
 7 ይያጉዲ ሃሃ ቦኦኮ" ባኦኮ"ይዳ ኮሺ ዔኤሊ"ሢ
 ዔኤሊ"ንታኒና <ዔርዘሢ> ጌይንቲ ዔኤሊ"ንታኒና
 ኮዓኔ። 8 ዒንሢ ጋዓንቲ ሄርሺንቲር <ዔርዘሢ>
 ጌይንቲ ዔኤሊ"ንቲፖቲ፤ ዒንሢኮ ዔርዘሢ ፔቲ"
 ሌሊ ማዓዛ ዒንሢ ሲያሢ ዋሊኮ ጌርሲንሢኮ።
 9 ጫሪንጮይዳ ዒንሢኮ ፔቲ" ዓዴ ሌሊ ዓኣሢር
 ሳይዳ ያና ማዔቶዋ ያኦሲፓ ባሺ ማሂ <ዓዴ>
 ጌይ ዔኤሊ"ፖቲ። 10 ዒንሢኮ ባሺ ዔራሢያ
 ኪሪሰቶሴ ሌሊ ማዔሢር <ባሺ ዔራሢ> ጌዒ
 ዔኤሊ"ንቲፖቲ። 11 ዒንሢ ባኦኮ" ሲያፓ ዑሣ
 ዓኣዳ፣ ሱኡጌ ማዔሢ ዒንሢኮ ዳማ" ማዒ ማዳያ
 ማንጎ። 12 ፔና ዳጊዳሢ ዳውሲንታንዳኔ፤ ፔና
 ሂርኪዳሢ ጋዓንቲ ዳግ ጋዓንዳኔ» ጌዔኔ።

13 ሃሃ ዩሱሴ፡- «ዒንሢ፡ ዒሎ"ቱዋዎ ፔና
 <ዒሎ"ኬ> ጋዓ ሙሴ ዋጎ ዔርዘሢ ዓሳና ፔርሴ ዓሳ!
 ዓሳ ጫሪንጮ ካኦቱዋይዳ ጌሉዋጉዲ ዓሳኮ
 ካሮ" ዒንሢ ዋዳሢር ዒንሢና ባዴዔ! ዒንሢ
 ዒንሢር ጌሉዋሴ፤ ሃሃ ጌላኒ ኮዓ ዓሳዎ ዒንሢ
 ጌልዙዋሴ።»

[14 «ዒንሢ ዒሎ"ቱዋዎ ፔና <ዒሎ"ኬ> ጋዓ፡
 ሙሴ ዋጎ ዔርዘሢ ዓሳና ፔርሴ ዓሳ ዒንሢ ባዴዔ!
 ዒንሢ ሓይቄ ላኦኮ ማኦር ዒንሢ ቡራያታዎ
 ዓሳ <ያኦሲ ሺኢቃኔ> ዒንሢ ጎዎንጎ ጌዒ ያደሲ
 ሺኢዲሢ ዒንሢ ሺኢቃኔ፤ ዩያር ፔርታ ዋጌ
 ዒንሢዳ ዋጊንታንዳኔ።]*

15 «ዒንሢ ዒሎ"ቱዋዎ ፔና ዒሎ"ኬ ጋዓ፡ ሙሴ
 ዋጎ ዔርዘሢ ዓሳና ፔርሴ ዓሳ! ፔቲ" ዓሲ ዓይሁዴ
 ካኦኮ ካኦኮኪሳኒ ባዙ" ዋኦያና ሳያናይዳ ዒንሢ
 ሃንቲ፡ ካኦኮኪ ጌልዜሢኮ ጊንፃ ዒንሢዳፓ ባሺና
 ጋፒንፃ ኬላ" ፔርታና ዩይ ዋጊንታንዳኦ ዒንሢ
 ማሃሢር ዒንሢ ባዴዔ።»

16 «ሃይ፡ ዒንሢ ዓኣፓ ባይቄ ዓርፍ ማዔ
 ዓሳ! ዒንሢና ባዴዔ! <ዓሲ ጌኤዙ ማኦር
 ዔኤሊ" ጫኦቄቲ ዔኤሲባኦኤ፤ ጋዓንቲ ጌኤዙ
 ማኦርኮ ዋርቆ ዔኤሊ" ጫኦቄቲ ቶላ" ካራ
 ባኦኤ> ዒንሢ ጋዓኔ፤ 17 ዒንሢ ዔኤያ ሃሃ ዓኣፓ
 ባይቄ፡ ዓርፍ ማዔ ዓሳ! ዋርቆና ዋርቆ ያኦሲዎ
 ዲማዴያ ማዓንዳጉዲ ማሃ ጌኤዙ ማኦርናይዳፓ
 ዋና ባሺዳይ? 18 ዩያጉዲ ሃሃ <ዓሲ ያኦሲዎ
 ማቲ ዒንጊ ካኦኮኮ ቤዘ ዔኤሊ" ጫኦቄቲ
 ዔኤሲባኦኤ፤ ጋዓንቲ ያኦሲዎ ማቲ ዒንጎ ቤዘይዳ
 ዓኣ ዒንጎና ባኮ ዔኤሊ" ጫኦቄቶ ቶላ" ካራ ባኦኤ>
 ዒንሢ ጋዓኔ። 19 ሃይ ዒንሢ ዓኣፓ ባይቄ ዓሳ!
 ያኦሲዎ ዒንጎ ባኮና ዒንጎ ባኮ ዲማዴያ ማሃ ማቲ
 ዒንጎ ቤዘናይዳፓ ዋና ባሺዳይ? 20 ዩያር ያኦሲዎ
 ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ዔኤሊ" ጫኦቄሢ ዒንጎ
 ቤዘና ዒዘ ዑፃ ዓኣ ዒንጊንቲ ባኮ ሲያሢ ዔኤሊ"
 ጫኦቄኔ። 21 ጌኤዙ ማኦር ዔኤሊ" ጫኦቄሢ
 ጌኤዙ ማኦርና ጋርዳና ናንጋ ያኦከሢና ዔኤሊ"
 ጫኦቄኔ። 22 ጫሪንጮ ዔኤሊ" ጫኦቄሢ ያኦሲ
 ዳዔ፡ ካኦቱዋ ያይቶንታ ዒኦኪ ዳዔሢንታ ዋላ"
 ዔኤሊ" ጫኦቄኔ።»

23 «ዒንሢ ዒሎ"ቱዋዎ ፔና ዒሎ"ኬ ጋዓ፡
 ሙሴ ዋጎ ዔርዘሢ ዓሳና ፔርሴ ዓሳ፡ ዒንሢ

ባዴዔ፤ ዳኮ" ዲማ ዲማ ሳወቃ ዳኤሾይዳፓ
 ቢያ ታጳይዳፓ ፔቲ" ማዒንጎ ዋጎና ዒንሢ ዒንጋኔ፤
 ጋዓንቲ ዓይሢንቲ ዋጎ ጊዳ" ዓኣ ዳኤፖ ባኮ ዒንሢ
 ሃሻ"ኔ፤ ዩይ፡- ፒዜ ዋጊሢ፡ ዳቤሢዎ ዓቶዎ
 ጌይሢና ጉሙርቁንቲሢኤ፤ ዩያቶ ዒንሢ ቦሃኔ።
 ዩንሢ ዳኮ" ባኮንሢ ዒንሢ ሃሻ" ባኦያ ዩያ ባኮዋ
 ዒንሢ ማዳንዳያ ኮይሳኔ። 24 ዒንሢ ዓኣፓ ባይቄ፡
 ዓርፍ ማዔ ዓሳ! ዑሽካ ባኮይዳፓ ወፍጉዴ ዳኮ"
 ባኮ ዒንሢ ኬሲ" ኬኤራኔ፤ ጋኦላሢጉዴ ዳኤፖ
 ባኮ ጋዓንቲ ዒንሢ ዔኤዲ ዔኤዳኔ።

25 «ዒንሢ ዒሎ"ቱዋዎ ፔና ዒሎ"ኬ ጋዓ ሙሴ
 ዋጎ ዔርዘሢ ዓሳና ፔርሴ ዓሳ፡ ዒንሢና ባዴዔ! ዋኦያ
 ዑሽኮ ዓንድና ካሃ ሙዎ ዓንድናኮ ዙሎ" ዒንሢ
 ማሰኪ ጌኤሻኔ፤ ጋራ ጋዓንቲ ቡራሢና ዲኤዲዎና
 ዒንሢኮ ኩሜ"ያኮ፤ 26 ሃይ ኔ ዓኣፓ ባይቄ ፔርሴ
 ዓሢ! ቤርታዲ ዋኦያ ዑሽኮ ዓንድና ካሃ ሙዎ
 ዓንድናኮ ጋር ማሰኪ ጌኤሻ፤ ዩያይዳቶ ዓካሪ
 ዙሎ" ዛላ"ኦ ጌኤሻ ማዓንዳኔ።»

27 «ዒንሢ ሃይ ዒሎ"ቱዋዎ ፔና ዒሎ"ኬ ጋዓ፡
 ሙሴ ዋጎ ዔርዘሢ ዓሳና ፔርሴ ዓሳ! ዙሎ"
 ዛላ" ቡኦሪንቶና ሜኤቲ ማዘዲሶና ጋራ ጋዓንቲ
 ሃይቄ ዓሲ ማሪሢና ሌሲ"ና ኩሜ"ያ፡ ዲኤፒ
 ዒንሢ ማላሢር ዒንሢና ባዴዔ፤ 28 ዒንሢ
 ዙሎ"ና ዓሳዎ ጌኤሻ ማላኔ፤ ጋራ ዒንሢኮ ጋዓንቲ
 ሄርሺንቲና ፔርቱዋና ኩሜ"ያኮ።»

29 «ዒንሢ ዒሎ"ቱዋዎ ፔና ዒሎ"ኬ ጋዓ፡ ሙሴ
 ዋጎ ዔርዘሢ ዓሳና ፔርሴ ዓሳ ዒንሢና ባዴዔ! ያኦሲ
 ማሊያ ኬኤዛ ዓሳኮ ዲኤፖ ኬልቄ ኮሺ" ኮሺ"
 ሃሃ ጌኤዙ ዓሳኮ ዲኤፖ ዋፓልሚሲ ኮሺ" ኮሺ"
 30 ኦ ዓድንሢ ዋደ"ናታቲ፡ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ
 ዓሳ ዋዲያይዳ ኦ ጌላዓኬ> ዒንሢ ጋዓ፤ 31 ሃይሾ
 ሃሃ ዒንሢ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ዋዴ ዓሳኮ
 ናኦቶ" ማዒ ዒንሢር ዒንሢ ማርካዳኔ። 32 ዩያር
 ዓድንሢ ዒንሢኮ ዓርቄ ዛኦር ዒንሢ ዑቡራዋቲ!
 33 ሃይ ዒንሢ ሾኦኦ፡ ሾኦኦኦ ናኦታ" ዒንሢ ሃይ!
 ጋፒንፃ ታዋ ዋጎይዳፓ ዋይቲ ዒንሢ ቶላ"ንዳይ?

34 ዩያር ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ፡ ዔሮ"
 ዓሳንታ ዔርዘሢ ዓሳ ዒንሢ ባንሢ ታ ዳካንዳኔ፤
 ዔያቶይዳፓ ፔቲ" ፔቲ"ሢ ዒንሢ ዋዳንዳኔ፤ ሃሃ
 ፔቲ" ፔቲ"ዘንሢ ዒንሢ ሱፃንዳኔ፤ ዓቲ"ዘንሢ
 ሃሃ ዒንሢኮ ቡኪንታ ቤዘይዳ ዘርፖፓና ዒንሢ
 ጳርቃንዳኔ፤ ዔያቶ ዒዲ ፔቲ" ካታማ"ፓ ማሊ"
 ካታማ ዒንሢ ዳውሲ ዳካንዳኔ፤ 35 ዩያ ዛሎ"ና
 ጌኤዙሢ ዓኣቤኤሌ ሃይሶ"ይዳፓ ዓርቃዎ ጌኤዙ
 ማኦርና ያኦሲዎ ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዘናኮ ባኦካ"
 ዒንሢ ዋዴ፡ ባራኪዮ ናኦዚ" ዛካሪያሴ ሃይሶ"
 ሄላ"ንዳኦና ሳይዳ ሃይቄ ጌኤዙ ዓሳኮ ሱፓዎ
 ዛሎ" ዒንጊንታ ሜቶ" ዒንሢ ዔካንዳኔ። 36 ጎኔ
 ታ ዒንሢዎ ጋዓኔ፤ ዩይ ማታ" ሃሮ" ዋደ" ዓሳ
 ሄላ"ንዳኔ» ጌዔኔ።

ዩሩሳሌም ላቲ" ኬኤዘና ባኮ
 (ሉቃ. 13፡34-35)

37 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ዩሩሳሌም! ኔኤኒ ያኦሲ
 ማሊያ ኬኤዛዘንሢ ዋዳዜሌ፡ ሃሃ ኔ ባንሢ ያኦሲ
 ዳካ ኪኢቶ" ዓሳ ሹጮና ዲዓዜሌ! ኮይዳ ፔኤኮ

23:11 ማቴ. 20፡26-27፤ ማር. 9፡35፤ 10፡43-44፤ ሉቃ. 22፡26። 23:12 ሉቃ. 14፡11፤ 18፡14። * 23:14 ፔቲ" ፔቲ"
 ማፃኦፓ ፓይ. 14 ጊዳ" ቃሳ"ኔ፤ ቃኦላሌ"ላ ማር. 12፡40 ጊዳ" ዓኣዘ ማላኔ። 23:22 ዒሲ. 66፡1፤ ማቴ. 5፡34። 23:23 ሉቂ.
 ዓከ 27፡30። 23:27 ዳኪ. ማዶ" 23፡3። 23:33 ማቴ. 3፡7፤ 12፡34፤ ሉቃ. 3፡7። 23:35 ማኪ. ማፃ 4፡8፤ 2ካኦቶ".
 ማ 24፡20-21።

ጋዘ ደማ" ናኦ" ቡኩሲ ዓርቃሢጉዲ ታኣኒ ኔ ናኦ" ፔቴ"ይዳ ቡኩሳኒ ሚርጌና ኮዕንቴ! ኔ ዩያ ዒዳ። 38 ዓካሪ ሃኣዛጉዋቴ፥ ያኦሲ ሃሹ"ም ዒንሢከ ጌኤዢ ማእራ ባዓ ማዒ ዓታንዳ። 39 ታ ዒንሢም ጋዓ፤- ሳዳ ሱንያና ሙካሢ ዓንጂንቴያከ» ዒንሢ ጋዓንዳያ ሄላ"ንዳኣና ላሚ ዒንሢ ታና ዳንቃዓከ» ጌዔ።

24

ጌኤዢ ማእራ ደዓንዳሢ ዩሱሴ ከኤዜሢ
(ማር. 13፡1-2፤ ሉቃ. 21፡5-6)

1 ዩሱሴ ጌኤዢ ማእራጋ ከሰከ ዳንዳኣና ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታ ናኦ" ጌኤዢ ማእራ ማኸንቴ ጎይዖ ዳዋኒ ዒዛ ኮራ ሙከ። 2 ዒዚ ጋዓንቴ፡- «ሐያ ዒንሢ ቢያ ዛጋ? ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓ፤ ሐይ ሹጮና ከልቁንቴ ማኸንቴ ማእራ ፔቴ" ሹቸታዖ ዓቱዋንቴ ደዓንዳ።» ጌዔ።

ዓጮ"ኮ ጋፒንዓ ማዓንዳ ባ-ኮ
(ማር. 13፡14-23፤ ሉቃ. 21፡20-24)

3 ዩሱሴ ዛይቶ ሪሚቶ ዳኩ"ይዳ ዳዒ ዓኣንቴ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዛንሢ ሌሊ ዒዛ ኮይላ" ሙካዖ፡- «ሂንዳ ኦም ከኤዜ፤ ኔ ሃይ ጋዓ ባካ ቢያ ዓይዲ ማዓንዳይ? ኔኤኮ ማዒ ሙከዖና ዓጮ"ኮ ጋፒዖናኮ ማላታ ማዓንዳ ባካ ዓይጎዳይ?» ጌዔ።

4 ዩሱሴ ማሃዖ፡- «ያኦሲያ ዒንሢ ዳቢሹዋጉዲ ዒንሢና ዔሩዋቴ፤ 5 ሚርጌሢ፡- «ታኣኒ ሜሲሐኤ!» ጌይሢና ታ ሱንዖ ዔከ ሙከ፤ ሚርጌሢ ዳቢሻንዳ። 6 ዒንሢከ ዑከ ያለንታ ያልዚ ዒንሢ ዋይዛንዳ፤ ሃሃ ያልዚኮ ሃይሴያ ዒንሢ ዋይዛንዳ፤ ዩይ ቢያ ማዓኒ ኮይሳያታሢሮ ዲቃቲፖቴ፤ ጋፒንዓ ጋዓንቴ ሃጊከ። 7 ዴራ" ዴር"፤ ካኦ" ካኦ" ያላንዳ፤ ዴማ ዴማ ዓጮ"ይዳ ናይዚና ሳዓ ዓጊዳሢና ማዓንዳ። 8 ጋዓንቴ ዩይ ቢያ ሹይቸኮ ቤርታ ቆዓ"ዖ ጉዴያከ።

9 «ዩና ዎድ"ና ሜቶም ዓኣሢ ዒንሢ ዒንጎንዳ፤ ዎዲያ ዎዲንዳ፤ ታ ሱንዖር ዓሲ ቢያና ዒዒንቴያ ዒንሢ ማዓንዳ። 10 ዩና ሚርጌ ዓሳ ዳቢንታንዳ፤ ሃሃ ፔቴ"ይ ባጋሢ ዓኣሢ ዒንጎንዳ፤ ዎሊ ዒዒያ ዒዒንዳ። 11 ሚርጌ ሉኡቁዖኦሲ ማላሢ ከኤዜያ ማላ ዓሲ ዔቁ ሚርጌ ዓሳ ዳቢሻንዳ። 12 ፑርቱም ሚርጎንዳሢሮ ሚርጌ ዓሳኮ ናሹማ ባይቃንዳ፤ 13 ዴንዲ ጋፒንዖ ሄላ"ንዳኣና ደዳሢ ጋዓንቴ ዳቃንዳ። 14 ዴር" ቢያም ማርካ ማዓንዳጉዲ ሃይ ያኦሲ ካኦቱም ኮዢ ሃይሳ ዓጮ" ቢያይዳ ከኤዜንታንዳ፤ ዩካፓ ዓጮ"ኮ ጋፒንዖ ሙካንዳ።» ጌዔ።

15 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ያኦሲ ማሊዖ ከኤዜ ዳኣኔኤሌ ከኤዜ ጎይዖና ካኦ" ዒኣሳ፤ ሻኣካ" ባኣዚ" ጌኤዢ ቤዘይዳ ማዳንታንቴ ዒንሢ ዛጋንዳ፤ ዩና ናባባሢ ጳቂሃንጎ። 16 ዩና ዎድ"ና ዪሁዳይዳ ናንጋ ዓሳ ዴኮ" ባንሢ ቤቱዋቴ፤ 17 ሹጮና ማኸና ማእሮኮ ዑይይዳ ዓኣ ዓሲ ከኤዜያ ዔኤቢ ዔካኒ ከድ"ፓ፤ 18 ጎዢ ቤዛ ዓኣሢና ዓፒሎ ፔኤኮ ዔካኒ ማእሪ ዓኣድፖ።

19 ዩና ዎድ"ና ጎጾ ዒንዳሢና ዳንሢሃ ላኣሎናም ባዴዔ! 20 ዒንሢከ ቤቲዖ ባርጊና ሃሃ ዓይሁይኮ ሃውሾ ከሎ"ና ማዑዋጉዲ ሺኢቁዋቴ። 21 ዩናና ዓጮ" ማኸንቴሢዳፓ ዩና ከሎ" ሄላ"ንዳኣና ማዒ ቤቁባኣ ባኣዚ" ሃሃ ዩካፓ ጊንዖይዳኣ ቤቃያባኣ ሚርጌ ዴኤፒ ሜታ ማዓንዳ። 22 ዩንሢ ከሎ"ንሢ ቃሚቁባኣና ማዒቶ ዓሲ ቢያ ዓቲንዳዎያታንቴከ፤ ደኦሪንቴዘንሢ ዛሎ"ር ዩንሢ ከሎ"ንሢ ቃሚቃንዳ።።

23 «ዩናና ያኣኒያ ሃይሹ፤ ሜሲሐኤ ሃካ ዓኣኔ!» ሃሃ «ዩካ ሶ ዓኣኔ!» ዒንሢም ጌዔቶ ጎኔከ ጌይፖቴ። 24 ዓይጎር ጌዔቴ ከሪሰቶሴቱዋዖ ፔና «ከሪሰቶሴከ» ጋዓ ዓሲና ሉኡዙምና ያኦሲ ማላሢ ከኤዜያ ማላ ዓሲ ከሰካንዳ፤ ዔዳቶም ዳንዳዒንቴቶ ያኦሲም ታናከ ጋዓ ዓሳ ዳቢሻኒ ዴኤፒ ዓከ ባኣዚ" ሃሃ ዴማ ዴማ ማላታኣ ማዲ ዳዋንዳ። 25 ዩናና ሃያ ቢያ ቤርታሲ ታ ዒንሢም ከኤዛኣከ፤

26 «ሃሃ ጊንሢ ሃኣዛጉዋቴ፤ ከሪሰቶሴ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ"ይዳ ዓኣኔ!» ዒንሢም ጎናቴ ዒኣካ ዴንዲፖቴ፤ ሃይሹ፤ ዓኣሽንቴ ቤሰካ ዓኣኔ!» ዒንሢም ጎናቴያ ጎኔከ ጌይፖቴ።

27 ዓይጎር ጌዔቶ ከኤሊንሢ ጫሪንቸዳ ዜኤሊንሢዖ ዓባ" ከሰካ ካራ"ፓ ዴንዲ ጌላ ካራ" ጴዳሢጉዲ ዓሲ ናዓሢኮ ሙከዖ ያዲ ማዓንዳ። 28 ዔኤቢ ሃይቁ ቤሰካ ቢያ ሃምፑራ ቡከንታኔ» ጌዔ።

ከሪሰቶሴኮ ላምዓንሢ ሙኮ
(ማር. 13፡24-27፤ ሉቃ. 21፡25-28)

29 ሃሃ ዩሱሴ ከኤዜዖ፡- «ዩንሢ ሚታሢ ከሎ"ንሢከ ጊንዖ ቤዘማና ዓባ" ዳማንዳ፤ ዓጊናኣ ፖዓባ፤ ዢጎሢሃና ጫሪንጫፓ ዲኢናንዳ፤ ጫሪንጫ ማኸንታ ቢያ ዓጊዖንዳ። 30 ዩና ዎድ"ና ዓሲ ናዓሢኮ ማላታ ጫሪንጫይዳ ጴዳንዳ፤ ዓጮ"ይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ዩኤካንዳ፤ ዓሲኮ ናዓሢና ጫሪንጫ ሻኣርና ማዒ፤ ዴኤፒ ቢንቸና ሙካንቴ ዔያታ ዒዛ ዛጋንዳ። 31 ዒማ"ና ዒዛኮ ከኢታንቸ ዴኤፒ ዛይና ዓጮ"ኮ ቢያ ዛሎ" ዒ ዳከም ዔያታ ዴንዲ ዒዛም ደኦሪንቴዘንሢ ዓጮ" ማዒ ካራ"ፓ ቢያ ቡኩሳንዳ።» ጌዔ።።

ጎዳኮ ሙከዖ ዳዋ ማላቶ"
(ማር. 13፡28-31፤ ሉቃ. 21፡29-33)

32 ሄሊ"ሳዖ ዩሱሴ፡- «ቤሌሶ ሚዳላ ማላታ ማዒ ዒንሢም ዔርዛያ ማዖንጎ፤ ዒዘኮ ካኣፓ ያሊ፤ ዒላሽ ከሳ" ዎድ"ና ያጎሢ ዑከሢ ዒንሢ ዔራ፤ 33 ዩናጉዲ ዩና ባኮ ቢያ ዒንሢ ዛጋ ዎድ"ና ዒዛኮ ሙካ ኮሽ" ዑከሢ ዒንሢ ዔራንዳ። 34 ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓ፤ ዩይ ጉቤ ማዓንዳ ሄላ"ንዳኣና ሃይ ሹይንታ ዓኣዳዓከ። 35 ጫሪንጫና ሳዖና ዓኣዳንዳ፤ ታኣኮ ቃኣላ" ጋዓንቴ ፔቴ"ታዖ ዓኣዳዓከ» ጌዔ።።

ጎዳ ሙካ ከሎ" ያኣኒያ ዔራዋያ ማዒዖ
(ማር. 13፡32-37፤ ሉቃ. 17፡26-30)

32 ሄሊ"ሳዖ ዩሱሴ፡- «ቤሌሶ ሚዳላ ማላታ ማዒ ዒንሢም ዔርዛያ ማዖንጎ፤ ዒዘኮ ካኣፓ ያሊ፤ ዒላሽ ከሳ" ዎድ"ና ያጎሢ ዑከሢ ዒንሢ ዔራ፤ 33 ዩናጉዲ ዩና ባኮ ቢያ ዒንሢ ዛጋ ዎድ"ና ዒዛኮ ሙካ ኮሽ" ዑከሢ ዒንሢ ዔራንዳ። 34 ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓ፤ ዩይ ጉቤ ማዓንዳ ሄላ"ንዳኣና ሃይ ሹይንታ ዓኣዳዓከ። 35 ጫሪንጫና ሳዖና ዓኣዳንዳ፤ ታኣኮ ቃኣላ" ጋዓንቴ ፔቴ"ታዖ ዓኣዳዓከ» ጌዔ።።

23:38 ዔር. 22፡5። 23:39 ዓይኑ. 118፡26። 24:9 ማቴ. 10፡22። 24:13 ማቴ. 10፡22። 24:15 ዳኣኔ. 9፡27፤ 11፡31፤ 12፡11። 24:17 ሉቃ. 17፡31። 24:21 ዳኣኔ. 12፡1፤ ዮሐ. ያፔዳ 7፡14። 24:26 ሉቃ. 17፡23-24። 24:28 ሉቃ. 17፡37። 24:29 ዓሲ. 13፡10፤ 34፡4፤ ሂዚ. 32፡7፤ ዒዩ. 2፡10፤ 3፡15፤ ዮሐ. ያፔዳ 6፡12-13፤ ዳኣኔ. 7፡13፤ ዛካ. 12፡10-14፤ ዮሐ. ያፔዳ 1፡7።

36 ይህም ሆነ፡- «ዬኖ ከሎ"ና ወደ"ና ጋዳንቴ ዓደይዳጋ ዓታዛ ጫሪንጮ ከኢታንቸ ማዕቆቶ ርዓሚያ ዓረቀሱ። 37 ዓዳ" ርሃ ወደ"ና ማዕቆህን ደዲ ዓሲ ርዓሚኮ ሙከፃ ዓማዲ ማዕንዳኔ፤ 38 ይኖ ወደ"ና ባይሲንቶ ዋኦገቦ ቤርታ ርሃ ዋኦገ ካኦሚላ ገላንዳ ከሎ" ሄላ"ንዳኦና ዓሳ ሙዲያ ሙዲ ዑሽኪያ ዑሽኪ ሃሃ ሎዲያ ሎዲ ዓኪያ ዓኪ ገዔኔ። 39 ባይሲንቶ ዋኦገ ሙከ ጉቤህ ሙዲ ጋፒሳንዳያ ሄላ"ንዳኦና ዓያታ ዔሪባኦሚን ደዲ ዓሲ ርዓሚኮ ሙከ ያዲ ማዕንዳኔ።

40 ይኖ ወደ"ና ለምጋ ዓሲ ጎሽዳ ዋላ" ጎሽካያ ማዕንዳኔ፤ ፔቴ"ህሂ ዔውቴም ባጋህሂ ዓታንዳኔ።

41 ለምጋ ላኦላ ዋንህሂ ዋላ" ወዳንዳኔ፤ ፔቴ"ዛ ዔውቴም ባገላ ዓታንዳኔ።

42 «ዓካሪ ዓንህሂኮ ጎዳህሂ ሙከ ከሎ" ዓንህሂ ዔረቀኦህሂ ጸጪ ካፑዋቴ። 43 ኮሺ" ዔረቀቴ፤ ፔቴ" ማኦሪኮ ዓዴ ደሚና ወሲ ወመ ወዴ ሙከንዳቴያ ዔሪያ ማዕቆ ገንዑዋጋ ካፒ፣ ወዘና ማኦሪ ቦኦኪሲንዳዋጋንቴ ዔረቀ ዓታዳና ወዘ ማኦሪ ገላህሂንዳ፤ 44 ዓሲኮ ርዓሚ ዓንህሂ ማላባኦ ወዴና ሙከንዳህሂ ገላኪንቴ ርንጉዋቴ» ገዔኔ።

ጉሙርቁንታያና ጉሙርቁንቱዋ ማዕ ዓዳዳዳዳዳ ኮኦኪንህሂ
(ሉቃ. 12:41-48)

45 ይህም ሆነ ከኤዛያ፡- «ፔኤኮ ማኦሪ ዓሳም ኮይሳ ወደ"ና ሙዶ ዓንጋንዳጉዲ ማኦሪ ዓዳህሂ ፔኤኮ ማኦሪ ዓሳ ዑያይዳ ሱኡጋሲ ገሃ፣ ጉሙርቁንታያና ጫንጮ ማዕ ማዳህሂ ያናዳይ?

46 ይማይዲ ማዳንቴ ማኦሪ ዓዴ ሙከ ዴንቁቶ፣ ይይ ማዳህሂ ጋላቲንታያከ። 47 ጎኔ ታ ዓንህሂም ጋዳኔ፤ ይያ ማዳህሂ ማኦሪ ዓዴ፣ ቢያ ባኮኮ ዑያይዳ ሱኡጋሲ ገሃንዳኔ። 48 ጋዳንቴ ይይ ማዳህሂ ፑርታ ማዕ፣ ፔ ዓሳና ታ ጎዳህሂ ኔገ ሙከንዳኔ» ገዒ ማላያ፣ 49 ዓዳዳ ወላ" ማዳ ዓሳ ደዲ ዓርቁቶ ሃሃ ማህሂንታ ዓሳና ወላ" ሙዲ ዑሽኪያ ማዕቆ፣ 50 ይያ ማዳህሂኮ ዓዳህሂ ዓ ዔሪባኦ ወዴና ከሎ"ና ይዳ ሙከ። 51 ይያ ማዳህሂ ቲቁ ቲቁ ከኤራንዳኔ፤ ዓዳዳ ናንጎ ቤዘዋ ገኤሽቱዋጋ ፔና ገኤሽ ማላሳ ዓሳና ወላ" ማላንዳኔ፤ ዓኡካ ይኤኪ ሃሃ ማታዲ ዓቲ ዓ ዳዳንዳኔ።»

25

ታጳ ወዲር ናኦቶ"ንህሂ ኮኦኪንህሂ

1 ይካጋ ይህም ሆነ፡- «ዬኖ ወደ"ና ጫሪንጮ ካኦቱማ ገሊያ ጎይ፣ ዑኡታ ጎይሃ ዔካኒ ፖዒ ዔከ፣ ከሰኪ ካፔ ታጳ ወዲር ናይሰኪንህሂ ሐይሴጉዲ ማዕንዳኔ። 2 ይንህሂዳጋ ደንጎ ወዲር ናኦቶ"ንህሂ ቦኦከ፣ ዓቲ" ደንጎንህሂ ጫንጫኬ፤ 3 ቦኦከንህሂ ፖጋ ፖዒሶህሂ ዔካጋ፣ ጋዳንቴ ጋገዛ ዋሃኒ ኮይላ" ለምባህሂ ዔከባኦሳ። 4 ጫንጫኬ፤ ጋዳንቴ ፖጋ ፖዒሶህሂንታ ሃሃ ጋገዛ ዋሃንዳ ለምባህሂያ ኮይላ" ዓርቁኔ። 5 ዑኡታህሂ ኔገም ቢያህሂ ገንዓ ባሺም ገንዔኔ።

6 «ዬካጋ ጎዓ ገዳሚሺ ማዕዛ «ዑኡታህሂ ሙከኔ፣ ዔካኒ ከሰኪ-ዋቴ!» ጋዓ ዔኤሎ"ህሂ ዋይዚንቴኔ። 7 ይማና ወዲር ናኦቶ"ንህሂ ቢያ

ዔቃያ፣ ፖዒሶ ባኮ ገላኪሽኔ፤ 8 ዓሚ"ና ቦኦከንህሂ ጫንጫንህሂ ኮራ ላኮ ፖዓ ሃይቃኒ ዋኦታህሂር፣ ዓንህሂኮ ለምባሰካጋ ኦም ዓንጉዋቴራ!» ጋዓዛ፣ 9 ጫንጫ ወዲር ናኦቶ"ንህሂ ማሃጋ ላኡኮ ዓኦ ለምባህሂ ኦኡና ዓንህሂናም ገዳንዳዋኦህሂር፣ ዳንዲ ሻንቻ ዓሳይዳጋ ዓንህሂ ሻሻንቁዋቴ ገዔኔ። 10 ይማና ዔያታ ለምባህሂ ሻንቃኒ ዳንዳዛ ዑኡታህሂ ሙከም ገላኪ ዓኦ ወዲር ናኦቶ"ንህሂ ዔፖ ሙዶ ቤዘ ዔዛና ወላ" ገላዛ ካራ" ወዲንቴኔ።

11 «ዓቲ" ወዲር ናኦቶ"ንህሂ ሃሃ ዳካ" ኔገ ሙከጋ፣ ሳዳህሂዮ! ካር" ኦም ቡሎ"» ጋዓዛ፣

12 ዓዲ ማሃጋ ሳኔ ታ ዓንህሂም ጋዳኔ፤ ታ ዓንህሂ ዔረቀሱ» ገዔኔ። ገኤኔ።

13 ይካጋ ሃሃ ይህም ሆነ፡- «ይይ ማዕንዳ ወደ"ና ከሎ"ና ዓንህሂ ዔረቀኦህሂ ገላኪንቴ ካፑዋቴ» ገዔኔ።

ማዳ ማዳ ሃይሃ ዓሲ ኮኦኪንህሂ
(ሉቃ. 19:11-27)

14 ሃሃ ይህም ሆነ፡- «የኦሲ ካኦቱማ ማዳ ዓሳ ዔኤሎ"፣ ዓኦ ባኮ «ዛጉዋቴ» ገይ ማላ" ዓጪ ዓኦ ዳቴ" ዓሲ ማላኔ፤ 15 ዓዲ ዓኦ ዳኒ ዔቃጋ ፔቴ" ፔቴ"ህሂም ዳንዳዳህሂ ዳቴ"ህሂም ደንጎ ሺያ ሹቲ ቢራ፤ ባጋህሂም ለምጋ ሺያ ሹቲ ቢራ፤ ዓቲ"ህሂም ሃሃ ፔቴ" ሺያ ሹቲ ቢራ ዓንገ ጎይያ ዓኦ ዳኔ። 16 ደንጎ ሺያ ሹቲ ቢራ" ዔከ ዓህሂ ማኦሪ ኮርሚ ገዳ" ደንጎ ሺያ ሹቲ ቢራ ሹይዜኔ፤ 17 ይያጉዲ ሃሃ ለምጋ ሺያ ዔከ ዓህሂያ ገዳ" ለምጋ ሺያ ሹይዜኔ፤ 18 ዓቲ"፣ ፔቴ" ሺያ ሹቲ ቢራ" ዔከህሂ ጋዳንቴ ማኦሪ ዓዳኮ ማኦሪ ዔከ ዓካጋ ዓቲ ቦኦከ ዳኡከኔ።

19 «ሚርጌ ወዴ ዳዓ፣ ይንህሂ ማዳ ዓሳንህሂኮ ማኦሪ ዓዳህሂ ሙከ፣ ማዳዳዳዳዳዳ ዓንጌ ባኮ ዛገህሂ ዓርቁኔ፤ 20 ደንጎ ሺያ ሹቲ ቢራ" ዔከህሂ ገዳ" ደንጎ ሺያ ሹቲ ቢራ ቃሲ" ዔከ ሙከ ዓንጋጋ፣ ሳዳህሂዮ! ደንጎ ሺያ ቢራ ታኦም ኔ ዓርቁ ገዒ ዓንጌንቴ ሃኦዛጌ ሃህ ደንጎ ሺያ ሹቲ ቢራ ገዳ" ታ ሹይዜኔ» ገዔኔ። 21 ማኦሪ ዓዴያ «ቃራ ኔ ማዳኔ፤ ኔኤኒ ኮዢ፣ ጉሙርቁንታ ማዳህሂዮ! ዳካ" ባኦዚ"ዳ ኔ ጉሙርቁንቴያ ማዕህሂር ሚርጌ ባኦዚ" ኔ ወይሃንዳጉዲ ታ ኔና ማሃንዳኔ፤ ሃኒ ሙከ ታኦና ዋዛዴ» ገዔኔ።

22 «ይያጉዲ ሃሃ ለምጋ ሺያ ሹቲ ቢራ" ዔከ ማዳህሂ ሙከጋ፣ ሳዳህሂዮ! ለምጋ ሺያ ሹቲ ቢራ ኔ ታኦም ዓንጌያታንቴ፣ ሃህ ሃኦዛጌ ገዳ" ታ ለምጋ ሺያ ሹይዜኔ» ጋዓዛ፣ 23 ማኦሪ ዓዴያ «ቃራ ኔ ማዳኔ፤ ኔኤኒ ኮዢ፣ ጉሙርቁንታ ማዳህሂዮ! ኔ ዳካ" ባኦዚ"ና ጉሙርቁንቴያ ማዕህሂር ሚርጌ ባኦዚ" ኔ ወይሃንዳጉዲ ታ ኔና ማሃንዳኔ፤ ሃኒ ሙከ ታኦና ዋዛዴ» ገዔኔ።

24 «ጋፒንፃ ፔቴ" ሺያ ሹቲ ቢራ" ዔከ፣ ማዳህሂ ሙከጋ ሳዳህሂዮ! ኔኤኒ ዜርቁባኦ ቤሲዳጋ ጮኦራያ ሃሃ ዜርቁባኦ ታይዘያ ማታሳ ዓሲ ኔ ማዕህሂ ታ ዔራኔ፤ 25 ይያር ታ ዓገጪ ኔ ዓንጌ ሹቲ ቢራ" ዔከ ዓኦ ዳኒ ሳይዳ ዳኡከ ካፔህሂር ሃህ ሃኦዛጌ» ገዔኔ።

26 «ማኦሪ ዓዳህሂ ማሃጋ «ሃይ ኔ ፑርታ፣ ሃሃ ቤልፃ ማዕህሂ ሃይ! ታ ዜርቁባኦ ጮኦራያና ሃሃ

24:37 ማገ። ማፃ 6:5-8። 24:39 ማገ። ማፃ 7:6-24። 24:44 ሉቃ. 12:19-40። 25:1 ሉቃ. 12:35። 25:12 ሉቃ. 13:25። 25:14 ሉቃ. 19:11-27።

ዘርቁባአዎ ታይዛህ ኔ ዓራያ ማዕቶ። 27 ሚኒሾ ታኣኮ ኮርሚ ሸይዛ ዓሶም ሄኤዶ ኔ ዒንገም። ታ ሸይቹና ዔካንዳያታንቴኬ» ጋዓዖ። 28 «ዒዛይዳፓ ሚኒሾ ዔኪጋፓ ታጾ ሸዮ ዓንጎ ቢራ" ዓአሂም ዒንጉዋቱ። 29 ዓይጎሮ ጌዔቶ ዓአ ዓሶም ገዳ" ቃሲ"ንቴም ሚርጋንዳኔ፤ ባአሂዳፓ ጋዓንቴ ዳካ" ዓአማታዖ ዓቱዋ ዔውታንዳኔ። 30 ሃያ ፓሁዋ ማዳሂ ጋዓንቴ ዙላ" ደማ" ኬሲ" ኬኤራዋቱ፤ ዒኢካ ዒ ዩኤኪ ሃሃ ሜታዲ ዓቺ ዳዓንዳኔ» ጌዔኔ።

ዓጮ"ኮ ጋፒንዮና ዋጊንታንዳ ዋጎ"

31 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ዓሲኮ ናዓሂ ፔኤኮ ኪኢታንቸ ቢያሂና ዋላ" ቦንቸንቲ ሙኪ። ቦንቸ ካኣቱም ዖይቶይዳ ዳዓንዳኔ፤ 32 ዳራ" ቢያ ዩማና ዒዛ ቤርታ ቡኪንታንዳኔ፤ ዒዚያ ሄንቃ ዓሲ ማራቶ ዋኣርይዳፓ ቁራሂጉዲ ዳሮ ቁሪ ደማሳንዳኔ፤ 33 ዩካፓ ማራቶ ሚዛቆ ዛላ"። ዋኣር ሻዉሎ" ዛላ" ዔቁሳንዳኔ። 34 ዩሮ ዋዶ"ና ካኣታ"ሂ ዒዛኮ ሚዛቆ ዛላ" ዓአዘንሂም፡- «ዒንሂ ታ ዓዴ ዓንጄ ዓሳ። ሃኒ ሙኩዋቱ፤ ሳዓ ማዠንቴሂዳፓ ዓርቃዖ ዒንሂም ገኢኔ ካኣቱምይዳ ጌሉዋቱ፤ 35 ዓይጎሮ ጌዔቶ ታኣኒ ናይዳም ታና ዒንሂ ሙኡዜኔ። ዳኤቢንቴም ታና ዒንሂ ዑሼኔ፤ ሃሃ ሸኣቸንሂም ታና ዒንሂ ዔኬኔ፤ 36 ታ ካላ"ዳም ታና ዒንሂ ማይሴኔ። ሃርጊንቴም ታና ዒንሂ ማይሄኔ። ቱኡቱማኣ ታና ዒንሂ ዖኦጮኔ።»

37 «ጌኤዠንሂያ ማሃዖ ሳዳሂዮ! ኔኤኒ ናይዳንቴም ኔና ኑ ዛጊ ዓይዳ ሙኡዜይ? ሃሃ ዳኤቢንቴም ዛጊ ዓይዳ ኔና ኑ ዑሼይ?

38 ጊንሃ ሸኣቸም ኔ ሙኩም ዓይዳ ዛጊ ኔና ኑ ሸኣቸንሂይ? ካላዳማኣ ዓይዳ ዛጊ ኔና ኑ ማይሴይ? 39 ዩያጉዲ ሃሃ ሃርጊያ ሃርጊንቴ። ቱኡቱያ ኔ ቱኡቱም ዓይዳ ኔና ኑ ዖኦጮይ?» ጌዔኔ። 40 ካኣታ"ሂ ማሃዖ፡- ሳኔ ታ ዒንሂም ጋዓኔ፤ ሃንሂ። ታ ዓሶንሂዳፓ ፔቱ" ላኣፓሂም ዒንሂ ማዳሂ ታኣም ዒንሂ ማዳሂጉዲኬ» ጋዓንዳኔ።

41 «ዩካፓ ዒዛኮ ሻዉሎ" ዛሎ"ና ዓአዘንሂም ሃሃ ዒንሂ ጋዳንቁንቴዘንሂዮ! ያላሄና ዒዛኮ ኪኢታንቸናም ገኢጊንቴ። ናንጊና ባይቁዋ ታምይዳ ታ ኮራፓ ዓአዲዋቱ፤ 42 ዓይጎሮ ጌዔቶ ናይዳም ታና ዒንሂ ሙኡዜባኣኤ። ዳኤቤም ታና ዒንሂ ዑሼባኣኤ፤ 43 ሸኣቸንቁ ታ ሙኩም ዒንሂ ታና ሸኣቸንሂባኣኤ፤ ካላ"ዳማኣ ታና ዒንሂ ማይሴባኣኤ፤ ሃርጊያ ሃርጊ። ቱኡቱያ ታ ቱኡቱንቴ ታና ዒንሂ ዖኦጮባኣኤ» ጌዔኔ።

44 «ዔያታ ማሃዖ ሳዳሂዮ! ናይዳንቲ ሃሃ ዳኤቢንቴ። ሸኣቸያ ማዒ፤ ጊንሂ ካላ"ዲ። ሃርጊያ ሃርጊ። ቱኡቱያ ኔ ቱኡቱም ዛጊ ዓይዳ ኔና ኑ ዖኦጮዋዮ ሃሸይ?» ጋዓንዳኔ። 45 ዒማ"ና ሳኔ ታ ዒንሂም ጋዓኔ፤ ሃንሂ ታ ዓሶንሂዳፓ ፔቱ"ሂም ዒንሂ ማዳባኣሂ ታኣም ዒንሂ ማዳባኣኬ» ጋዓንዳኔ። 46 ዩንሂ ሂዚ ጋዓዘንሂ ናንጊና ጋፑዋ ሜቶይዳ፤ ዓሎ"ንሂ ጋዓንቴ ናንጎና ናንጎይዳ ጌላንዳኔ።»

26

ዩሱሴ ባይዛኒ ጌሰቶና ጌኤሲ (ማር. 14፡1-2፤ ሉቃ. 22፡1-2፤ ዮሐ. 11፡45-53)

1 ዩሱሴ ዩንሂ ባኮ ኬኤዚ ጋፔሂኮ ጊንዮ። ዒዛኮ ጊንዮ ሃንታ ናኣቶ"ም፡- 2 «ላምዖ ኬሊ"ኮ ጊንዮፓ ዓይሁደ ዓሶኮ ዑሃ ዓአዲያ ኬላ" ቦንቸንታያ ማዕሂ ዒንሂ ዔራኔ፤ ዓሲኮ ናዓሂ ሱዒንታንዳጉዲ ዓአሂ ዒንጊንታንዳኔ» ጌዔኔ።

3 ዩካፓ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ዳሮ"ኮ ጨማ"። ቁኤሶ ቢያሂኮ ሱኡጋሂ ቃያፓ ማኣር ካሮ"ይዳ ቡኪንቴኔ። 4 ዒኢካ ዔያታ ዔርቱዋ ጎይሂና ዓርቁ ዩሱሴ ዋዳኒ ዋላ" ዘርቱኔ። 5 ጋዓንቴ ዔያታ፡- «ዳሮ"ኮ ባኣካ" ዣላ ዔቁዋጉዲ ቦንቸ ኬሎ"ና ማዖፓ» ጌዒ ዋላ" ጌሰቴኔ።

ሳውቃ ቲዠና ዩሱሴ ቲሽኬ ላኣሌሎ (ማር. 14፡3-9፤ ዮሐ. 12፡1-8)

6 ዒኢካ ዩሱሴ ቢታኒያይዳ ዑፃ ከሰካ ደርዓሂ ዓርቁንቴ ፖዔ። ሲሞኦኔ ማኣራ ዓኣንቴ። 7 ፔቱ" ላኣሊሰኬና ሹቸፓ ኮሹ"ና ቢልቃይዳ ሻንቸናቱ ሚርጌ ሚኢሹ ዔካንዳ ሳውቃ ቲሽ ኩንሂ ዔኪ ሙካዖ። ዩሱሴ ሙዖሮ ዳዒ ዓኣንቴ ዒዛኮ ቶኦካ" ዋሄኔ። 8 ዒዛኮ ጊንዮ ሃንታ ናኣታ" ዩያ ዛጌ ዋዶ"ና ጎሪ"ንታዮ፡- «ኣያ ሳውቃ ቲዠ ጉሪ ላኣሎሂ ዓይጎሮዳይ! 9 ሃይ ሳውቃ ቲዠ ሚርጌ ሚኢሹም ሻንቸንቴ። ሚኢሻ ማንቆ ዓሶም ዒንጊንታንዳንቴኬ» ጌዔኔ።

10 ዩሱሴ ዩያ ዔያታ ጋዓሂ ዔራዮ፡- «ሃሮ" ላኣሌሎ ዒንሂ ዓይጎሮ ሜታሳይ? ዒዛ ኮሺ ባኣዚ" ታኣም ማዳኔ፤ 11 ማንቆ ዓሳ ቢያ ዋዳ ዒንሂና ዋላ"ኬ፤ ታኣኒ ጋዓንቴ ቢያ ዋዳ ዒንሂና ዋላ" ማዓዓኬ። 12 ሳውቃ ቲዠ ታ ዑፃ ዒዛ ዋሄሂ ታና ዱኡፖም ገኢጊሻኒኬ፤ 13 ጎኔ ታ ዒንሂም ጋዓኔ፤ ሃይ ኮዠ ሃይሳ ኬኤዘንታ ዓጮ" ቢያይዳ ዓንካ ማዕቶዋ ዒዛ ማዳ ባካ «ዒዛ ዩያይዳኔ» ጌይንቴ ኬኤዘንታንዳኔ» ጌዔኔ።

ዪሁዳኮ ዩሱሴ ዓአሂ ዒንጊዮር ዓሶና ጌሰቲ ጊኢጊዮ

(ማር. 14፡10-11፤ ሉቃ. 22፡3-6)

14 ዩካፓ ታጾ ላምዖንሂዳፓ ፔቱ"ሂ ማዔ። ዓሰቆርንቶ ዪሁዳ ጌይንታሂ ቁኤሶኮ ሱኡጎ ኮራ ዓአዲዮ፡- 15 «ታኣኒ ዒዛ ዓአሂ ዒንሂም ዒንጌቶ ዒንሂ ታኣም ዓይጎ ዒንጋንዳይ?» ጋዓዛ። ዔያታ ዒዛም ሃይሂታሚ" ሹቸ ቢራ ፓይዲ ዒንጌኔ። 16 ዩማፓ ዓርቃዖ ዪሁዳ ዩሱሴ ዓአሂ ዒንጊ ጊኢጋ ኬሊ" ኮዓኔ።

ዩሱሴ ዓይሁደኮ ዑሃ ዓአዲያ ቦንቸ ኬሎ" ካዋሂ ሙዔሂ

(ማር. 14፡12-21፤ ሉቃ. 22፡7-14፤ 22፡21-23፤ ዮሐ. 13፡21-30)

17 ዓይሁደኮ ላኣዶ" ሙዒ ቦንቸሂኮ ቤርታሳ ኬሎ"። ዒዛኮ ጊንዮ ሃንታ ናኣታ" ዩሱሴ ኮራ ሙካዮ፡- «ዑሃ ዓአዲያ ቦንቸ ኬሎ" ካዋሂ። ዋካ

25:29 ማቴ. 13፡12፤ ማር. 4፡25፤ ሉቃ. 8፡18። 25:30 ማቴ. 8፡12፤ 22፡13፤ ሉቃ. 13፡28። 25:31 ማቴ. 16፡27፤ 19፡28። 25:46 ዳኣኔ. 12፡2። 26:2 ኬሲ. ማፃ 12፡1-27። 26:7 ሉቃ. 7፡37-38። 26:11 ላሚ. ዋማ 15፡11። 26:15 ዛካ. 11፡12።

ኔኤም ኑ ገለገላኝዳጉዲ ኔ ኮዓይ?» ጌዲ ዲዛ ያኮጩኔ።

18 ዲዚ ማሃዎ፡- «ካታሞይዳ ናንጋ፣ ሃያ ማእሪ ደንዲጋጋ ሲርዘህ፣ ታኣኮ ዎዳ" ዑኩህረ ታኣኮ ጊንፆ ሃንታዘንህና ዎላ" ዑህ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬሎ" ካዎህ ኔ ማእሪ ታ ሙዲ ቦንቾንዳኔ» ጋዓ፣ ጎዑጥቴ» ጌዔ።

19 ዲዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንህና ዲዚ ዓይህህጉዲ ዑህ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬሎ" ካዎህ ገለገሎኔ።

20 ዩካፓ ሰዓ ዓማዛ ዩሱሴ ታጾ ላምዎንህና ዎላ" ሙዎሮ ዴዔ፤ 21 ዲኢካ ዔያታ ሙዲያይዳ ዓኣንቴ ዩሱሴ፡- «ጎኔ ታ ዲንህም ጋዓ፤ ዲንህዳፓ ፔቴ"፣ ታና ዓኣህ ዲንጋንዳኔ» ጌዔ።

22 ዩያር ዔያታ ሚርጌና ያያፆ ፔቴ" ፔቴ"ህ፡- «ጎዳህዮ፣ ታናቴዎሴ፤ ታናኬ ኔ ጋዓ?» ጌዔ።

23 ዲዚ ዔያቶም፡- «ዲንህዳፓ ዓኣህ ታና ዲንጋንዳህ ሃህ ታኣና ዎላ" ጎንጋ ኩጮ ዳካህኬ፤

24 ዓሲኮ ናዓህ ዲዛ ዛሎ" ያኣፒንቴ ጎይያና ሃይቃንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዓሲኮ ናዓህ ዓኣህ ዲንጋ ዓህም ባዴዔ! ዩይዓህ ሾይንቴባኣያታቴ ኮሺታዎ ዓቴ"ኔ» ጌዔ።

25 ዓኣህ ዲዛ ዲንጋንዳ፣ ዩሁዳ ሃህ፡- «ዔርዘህዮ! ታናቴዎሴ፤ ታናኬ ኔ ጋዓ?» ጋዓ፣ ዩሱሴ ዲዛም፡- «ሂዮ፣ ኔ ጌዔህጉዳያኬ» ጌዔ።

ጎዳ ማዳ" ካዎህ
(ማር. 14፡22-26፤ ሉቃ. 22፡15-20፤ 1ቆር. 11፡23-25)

26 ዔያታ ካዎህ ሙዓኣና ዩሱሴ ካህ ዔኪ ጋላታ ሺኢጲህ ሺኢቃዮ፣ ቡንፂ ዲዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንህም፡- «ሃቦቴ ሙዑጥቴ፤ ሃይ ታናኬ» ጌይ ዲንጌ።

27 ዩያጉዲ ሃህ ዑሽኮ ባኮዎ ዔኪ ጋላታ ሺኢጲህ ሺኢቃዮ፡- «ቢያህ ሃያይዳፓ ዑሽኮጥቴ፤ 28 ሃይ ሚርጌ ዓሲኮ ጎሞ ጌኤሻኒ ላኣለንታንዳ ታኣኮ ዓኮ ጫኣቁሞ ሱጉያኬ፤ 29 ታ ዓዶ ካኣቴሞይዳ ዎይናፓ ኮሾ"ና ዓኮ ዑዠ ዲንህና ዎላ" ታ ዑሽካንዳያ ሄላ"ንዳኣና ሃይካፓ ሴካ ሃኖ" ዎይናፓ ኮሾ"ና ዑዠሎ ላሚ ታ ዑሽካዓኬ ታ ዲንህም ጋዓ።» ጌዔ።

30 ዩካፓ ዔያታ ያኣሲ ቦንቾም ማዓ ዓይኑሞ ዓይናዳዮ፣ ዛይቶ ሪሚቶ ዲኮ" ኬሰኬ።

ጴጃርሴ «ታ ዲዛ ዔሩዎሴ» ጋዓንዳህ ቤርታዲ ኬኤዘንቴህ
(ማር. 14፡27-31፤ ሉቃ. 22፡31-34፤ ዮሐ. 13፡36-38)

31 ዩካፓ ዩሱሴ ዲዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንህም፡- « ሃንቃህ ታ ዎዳንዳኔ፤ ማራታኣ ዣኣላንዳኔ» ጌይንቴ ያኣፒንቴህረ ሃኖ" ዲባኒ ታ ዲንህኮ ዲቆ ማዔም ዲንህ ቢያህ ታና ሃሺ" ዓኣዳንዳኔ፤ 32 ጋዓንቴ ሃይባ"ፓ ታ ዔቁህኮ ጊንፆ፣ ጌሊላ ዲንህ ቢሪ ታ ዓኣዳንዳኔ።»

33 ዲዛና ጴጃርሴ ማሃዎ፡- «ሃንጎዎታ ቢያ ኔ ዛሎ"ና ዲቁንቴ፣ ሃሺ" ኔና ዓኣዳቶዎ ታኣኒ ፔቴ"ታዎ ኔና ሃሺ" ዓኣዳዓኬ!» ጌዔ።

34 ዩሱሴ፡- «ጎኔ ታ ኔኤም ጋዓ፤ ሃኖ" ዲባኒ ኮይዳ ቁኢቃንዳህኮ ቤርታ ሃይህ ማይንቴ ኔ ታ ዲዛ ዔሩዎሴ» ጋዓንዳኔ» ጌዔ።

35 ጴጃርሴ ጋዓንቴ፡- «ኔኤና ዎላ" ሃሃይቆቴያ ፔቴ"ታዎ ታ ኔና ታ ዲዛ ዔሩዎሴ» ጋዓ። ጋዓ፣ ሃንጎ ዲዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንህ ቢያ ዲማዲ ጌዔ።

ዩሱሴኮ ጌኤቴሴማኔይዳ ሺኢጲያ
(ማር. 14፡32-42፤ ሉቃ. 22፡39-46)

36 ዩካፓ ዩሱሴ ዲዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንህና ዎላ" ጌኤቴሴማኔ ጌይንታ ቤሲ ዓኣዳዮ፣ ዔያቶም፡- «ታኣኒ ሴኬያ ዳንዲ ሺኢቃንዳኣና ዲንህ ሃካ ዴዑጥቴ» ጋዓ፣ 37 ዲዛና ዎላ" ጴጃርሴና ላምዎ ዜብዲዮሴ ናኣቶ"ንህ ዔኪ ዳንዳዎ ያዩ ማሊህ ዓርቄ፤ 38 ዩካፓ ዔያቶም፡- «ሺምፓህ ታኣኮ ሚርጌ ያዩ ሃይቃኒ ዑኬ፤ ዲንህ ታኣና ዎላ" ሃካ ዲዲ ዴዑጥቴ» ጌዔ።

39 ዲማ"ና ዔያቶይዳፓ ዳካ" ደጫዮ፣ ባለቲና ሰዓ ሎኦሚ፡- «ታ ዓዳህዮ! ኔኤም ዳንዳዲንታያ ማዔቴ ሃይ ማታህ ታና ያኣኮንጎ! ጋዓንቴ ኔ ጌዔህጉዲ ማዓንዳኣፓዓቴም ታ ማሊያጉዲ ማፆፓ» ጌዔ ሺኢቄ።

40 ዩካፓ ዲ ማዒ ሃይሃ ዲዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንህ ባንህ ሙኪ፣ ዔያታ ጊንዒ ዓኣንቴ ዳንቃዎ ጴጃርሴ ኮይላ"፡- «ታኣና ዎላ" ዳካ" ዎይታዎ ደዲ ዲንህ ዴዓኒ ዳንዳዒባኣዓዳ? 41 ዳቢሻኒ ጌሾ ጌሺህዳ ዲንህ ጌላጥጉዲ ደዲ ሺኢቁጥቴ፤ ዓሲኮ ዓያና ቢያ ዎዶ ጌኢጌያኬ፤ ዓሸኪ ጋዓንቴ ላቤያኬ» ጌዔ።

42 ላሚ ሃህ ዳንዳዮ፡- «ታ ዓዳህዮ፣ ሃያ ታ ዔኩዎዎ ዓቴዎ ማቶ ማዔቶ ኔ ማሊያ ኩሞንጎ» ጌዔ ሺኢቄ። 43 ላሚ ማዒ ሙካንቴ ጊንዓህ ዔያቶ ኮሺ" ባሺህረ ጊንዒ ዓኣንቴ ዳንቃዮ፣ 44 ሃህ ዔያቶ ሃሺ" ዳንዲ፣ ቤርታ ሺኢቁማ ጎይያ ሃይህሲ ሺኢቄ።

45 ዩካፓ ጊንፆ ሃንታዘንህ ኮይላ" ማዒ ሙካዮ፡- «ሃህ ሄላ"ዎ ዲንህ ጊንዓህዳዳ? ዓሲኮ ናዓህ ጎሞ ዓሲም ዓኣህ ዲንጊንታንዳ ዎዳ" ዑኬ፤ 46 ዓካሪ ዔቁጥቴ፣ ኑ ዓኣዳም፤ ሃይሾ ዓኣህ ታና ዲንጋህ ሙኬ።» ጌዔ።

ዩሱሴኮ ዓርቁንቴዎ
(ማር. 14፡43-50፤ ሉቃ. 22፡47-53፤ ዮሐ. 18፡3-12)

47 ዩሱሴ ዩያ ኬኤዛ ጎይህ ዓኣንቴ ታጾ ላምዎንህዳፓ ፔቴ"ህ፣ ዩሁዳ ሙኬ፤ ዲዛና ዎላ" ጩንቻ ዓፓሮና ኮኣሎ"ና ዓርቁ ሚርጌ ዓሲ ሙኬ፤ ዔያታ ዳኪንቴ ሙኬህ፡- ቁኤሶኮ ሱኡጎና ዴሮ"ኮ ጪሞናይዳፓኬ። 48 ዩሱሴ ዓኣህ ዲንጋ፣ ዩሁዳ ዓሲም፡- «ዲንህ ኮዓህ፣ ታኣኒ ዲዛ ሄርቃንዳህ ማዔህረ ዲዛ ዓርቁጥቴ» ጌዒ ቤርታ ኬኤዜያኬ።

49 ዲማ"ና ዩሁዳ ዑኬና ዩሱሴ ባንህ ሙካዮ፡- «ዔርዘህዮ! ኔ ኮሺዳ?» ጌዒ ሄርቄ።

50 ዩሱሴያ፡- «ታ ዲጊናህዮ! ዓካሪ ኔ ሙኬ ማሊያ ኩኩንህ»* ጋዓ ዓሳ ዩሱሴ ባንህ ሙኪ ዓርቃዎ ሱሲና ዲዛ ቱኬ"። 51 ዩማና ዩሱሴና ዎላ" ዓኣዘንህዳፓ ፔቴ"ህ ዓፓር ቱጋዮ፣

26:23 ዓይኑ. 41፡9። 26:28 ኬሲ. ማፃ 24፡8፤ ዔር. 31፡31-34። 26:31 ዛካ. 13፡7። 26:32 ማቴ. 28፡16።

* 26:50 ፔቴ" ፔቴ" ሚናኣ ማፃኣጉይዳ «ታ ዲጊናህዮ! ሃይካ ኔ ዓይጎር ሙኬይ?» ጋዓ።

ቁሌሶ ቢያኮ ሱኡጋህም ማዳሂኮ ዋዮ ቆዳ" ተቆይ። 52 ዩሱሴ ጋዓንቴ፡- «ዔዛ ሃይ፡ ጨንቸ ዓገሮ ጎንጎና ዳኬ፤ ዓገሮ ቱጋዞንህ ቢያ ዓገሮ ሃይቃንዳይ። 53 ዋንዴ ያዲ ማዓረ ኮይሳያ ማዔቱ ታ ዓዶ ታ ያክጩም ታጸ ላምዎ ቤሲ ገቁንታ ፖኦሊሶይዳገ ባሼ፡ ከኤታንቸ ታኣም ዳኪንዳዎያ ኔኤም ማላ? 54 ዩይ ያዲ ማዔቶ ሃህ ጌኤዡ ማፃኣገ ማዓንዳይ» ጌዔ ባካ ዎይቲ ኩማንዳይ?» ጌዔ።

55 ዒማና ዩሱሴ ዳር"ም፡- «ሱላ ዓርቃ ዓሲጉዲ ጨንቸ ዓገሮና ኮኦሎ"ና ዒንህህ ዔኪ ታና ዓርቃኒ ሙኪያ? ቢያ ዎዳና ጌኤዡ ማኣረይዳ ዳዒ ታ ዔርዘኣና ዒንህህ ታና ዓርቁባኣሴ፤ 56 ጋዓንቴ ሃይ ቢያ ማዔህ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሳ ማፃኣገ ዩይ ከኤዚንቴ ባካ ኩማንዳይጉዲ» ጋዓዛ፡ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዞንህ ቢያ ዒዛ ሌሊ ሃሺ" ፑሊንቴ።

ዩሱሴኮ ዋጎ ዎጋ ዓሳ ቤርቶ ሺኢኪያ
(ማር. 14፡53-65፤ ሉቃ. 22፡54-55፤ 22፡63-71፤ ዮሐ. 18፡13-14፤ 18፡19-24)

57 ዩማና ዩሱሴ ዓርቁ ዓሳ' ሙሴ ዋጎ ዔርዘ ዓሳንታ ዳር"ኮ ጨንቸ ቡኪንቴ ዓኣ ቤዞ፡ ቁሌሶ ቢያኮ ሱኡጋህ፡ ቃያገ ማኣሪ ዒዛ ዔኪ ዓኣዳይ። 58 ጋዓንቴ ጳዒርሴ ዒዛኮ ጊንያ ሃኬ ሃኬ፡ ቁሌሶ ቢያኮ ሱኡጋህ ማኣሪ ሄላ"ንዳኣና ዓኣዳይ፤ ዒኢካ ጋሮ ጌሊ ማዳንታ ባኮ ቢያ፡ ጋፒንያ ሄላ"ንዳኣና ዘጋኒ ካገ ዓሳና ዎላ" ዳዔ። 59 ዩማና ቁሌሶኮ ሱኡጎና ዓይሁዶ ዓሳኮ ዋጎ ዎጋ ዓሳ ቢያ ዩሱሴ ዎዳሻንዳ ሉኡዙም ማርካ ኮዓኔ፤ 60 ሚርጌ ሉኡዙምና ማርካዳ ማርካ ሺኢኤቶዎ፡ ሃይቃንዳይጉዲ ዎጊሳ ማርካ ዔያታ ዳንቁባኣሴ፤ ጊንፃገ ላምዎ ዓሲ ሙኪ፡- 61 «ሃይ ዓህ ረኤዡ ማኣሮ ሻሂ ሃይህ ከሊ"ዳ ጊንህ ታ ማኣኒ ዳንዳዓይ» ጌዔ። ጌይ ማርካዳይ።

62 ዩናና ቁሌሶ ቢያኮ ሱኡጋህ ዔቃዎ፡- «ሃንህ ዓሳ ኔ ጊዳ" ማርካዳ ባኮኮ ቢያ ማሂ ኔ ከኤዛ ባኣዚ" ባኣዓዳ?» ጌዔ። 63 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዚቲዮ ጋዓዛ፡ ቁሌሶ ቢያኮ ሱኡጋህ፡- «ኔ ሜሲሔ ሃህ ያኦሲ ናይ ማዒያ፡ ናንጊና ናንጋ ያኣዛህ ሱንያና ጫኣቁ ታኣም ከኤዞ» ጌዔ።

64 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ኔ ጌዔሂጉዲኬ፤ ጋዓንቴ ሃይካገ ሴካ ዓሲኮ ናዓሂ ዳኤፖ ያኣዛሂኮ ሚዛቆ ዛላ" ዳዒ ዓኣንቴ ዒንህህ ዘጋንዳይ፤ ዩያጉዲ ሃህ ጫሪንጮ ሻኣሮና ማዒ ሙካንቴያ ዒዛ ዒንህህ ዘጋንዳይ፤ ታ ዒንህህም ጋዓኣኬ» ጌዔ።

65 ዩማና ቁሌሶ ቢያሂኮ ሱኡጋህ ዓፒሎ ፔኤኮ ዳጋና ዳርዛዎ፡- «ሃይሾ ዒ ያኦሲ ጫሽኬ፤ ዒንህህ ዩያ ጫዡ ዎይዜ፤ ሃይካገ ሴካ ማይ ዓይጎ ማርካ ኮይሳይ? 66 ዓካሪ ዒንህህም ዓይጎ ማላይ?» ጋዓዛ፡ ዔያታ፡- «ዒ ሃይቃንዳያ ኮይሳይ!» ጌዒ ማሄ።

67 ዒማና ዒዛኮ ዔያታ ዓኣፖ ካራ" ጨቲ"ያ ጨቲ"፡ ኩቹ ሙሊያ ዳላ"ዛ፡ ዛላ" ሃህ ዒዛ ባዒ ባዒ፡- 68 «ሜሲሔ! ያናዳይ ኔና ጳርቁህ? ሂንዳ ያኦሲ ማሊህ ኦም ከኤዜ!» ጌዔ።

ጳዒርሴኮ ዩሱሴ «ታ ዔሩዎሴ» ጌይዎ
(ማር. 14፡66-72፤ ሉቃ. 22፡56-62፤ ዮሐ. 18፡15-18፤ 18፡25-27)

69 ዩካገ ጳዒርሴ ቁሌሶኮ ቢያ ሱኡጋህ ዳር ጋራ ዳዒ ዓኣንቴ ፔቲ" ዉዳሮ ናይ ዒኢካ ማኣራ ማዳሰኬና ዒዛ ኮይላ" ሙካዎ፡- «ኔኤኒያ ጌሊላ ዓጮ" ዓህ፡ ዩሱሴና ዎላ" ዓኣያኬ» ጌዔ።

70 ዒዚ ጋዓንቴ፡- «ኔኤኒ ዓይጎ ጋዓቴያ ታኣም ዔርቱዎሴ» ቢያሂ ቤርታ ጌዔ። 71 ዒዚ ከሰካኒ ማርሾ ካሮ" ባንህ ዓኣዳንቴ ሃህ ማሊ" ማዳሰኬና ዒዛ ዳንቃዎ ዒኢካ ዓኣ ዓሳም፡- «ሃይ፡ ናዚሬቶ ዓህ፡ ዩሱሴና ዎላ" ዓኣያኬ» ጌዔ።

72 ዒዚያ ጫኣቁ ጫኣቁ፡ ቢያሂኮ ቤርታ፡- «ታ ዒዛ ዓህ ዔሩዎሴ» ጌዔ።

73 ዩካገ ዳካ" ሃህ ኔጋዎ ዒኢካ ዔቁ ዓኣ ዓሳ ጳዒርሴ ኮራ ሙኪ፡- «ኔኤኮ ጌኤዛገ ዔርታሂሮ ጎኔና ኔኤኒ ዔያቶይዳገ ፔቲ"ሂኬ!» ጌዔ።

74 ዒማና ጳዒርሴ፡- «ታና ባይዞም» ጌዒ ጫኣቃዎ «ታ ዩያ ዓህ ዔሩዎሴ!» ጌዔ። ዩማና ኮይዳ ቁኢቃዛ፡ 75 ጳዒርሴ «ኮይዳ ቁኢቁዎንቴ ሃይህ ማይንቴ ኔ ታና «ዔሩዎሴ» ጋዓንዳይ» ዩሱሴ ጌዔህ ጳቁሃዎ ካሮ" ከሰኪ ዒናገ ጎይቁ ዩኤኬ።

27

ዩሱሴኮ ጲላዎሴ ቤርቶ ሺኢኪያ
(ማር. 15፡1፤ ሉቃ. 23፡1-3፤ ዮሐ. 18፡28-32)

1 ዚሮ ጉቲሎ ጉቲ" ዓማ"፡ ቁሌሶኮ ሱኡጎና ዳር"ኮ ጨንቸ ቢያ ዩሱሴ ዎዳንዳ ጎይዎ ዘርቲኔ፤ 2 ዩካገ ዩሱሴ ዔያታ ቲኪ" ዔኪ ሮሜ ዓጮ" ዎይህ ጲላዎሴም ዓኣህ ዒንጌ።

ዩሁዳኮ ሱዲንቴ ሃይሶ"
(ዳኪ. ማዳ" 1፡18-19)

3 ዩሱሴ ዓኣህ ዒንጌ ዩሁዳ፡ ዩሱሴ ሃይቃንዳይጉዲ ጌይንቴ ዎጊንቴህ ዛጌ ዎዶ"ና ዳቢንቴ ማዔህ ዔሪ ሃይህታም ሹጮ ቢሮ" ቁሌሶኮ ሱኡጎና ጨንቸም ዔኪ ሙኪ ማሂ ዒንጌ፡- 4 «ታኣኒ ጌኤሺ ዓሲ፡ ሃይቢም ዓኣህ ዒንጌህና ዳቤኔ» ጋዓዛ፡ ዔያታ፡- «ኦና ዓይጌ ሜቲይ? ኔ ዔራ ባኣዚ" ዎኦቲ!» ጌዔ።

5 ዩያሮ ዩሁዳ ቢሮ"ንህ ጌኤዡ ማኣራ ላኣሊ ከሰኪ፡ ዳንዲ ሱዲንቴ ሃይቁ።

6 ቁሌሶኮ ሱኡጋ ዩንህ ቢሮ"ንህ ዔካዎ፡- «ሃይ ሚኢሻ ሱጉህ ሻንቸናያ ማዔህሮ፡ ጌኤዡ ማኣሮም ዒንጎ ሚኢሻና ዎላ" ሲኢራኒ ኦም ኮይሱዎሴ» ጋዓዎ፡ 7 ዔያታ ዎላ" ዘርቲ፡ ሾኦቹም ዳኡፒ ቤሲ ማዓንዳይጉዲ ፔቲ" ማኒሰኬያኮ ጎሺ ሻንቁ።

8 ዩያሮ ዩና ቤዛ ሃሮ" ሄላ"ንዳኣና «ሱጉህ ሳዓ» ጌይንታ።

9 ዩያይዲያና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዔርሚያሴ ዛሎ"ና፡- «ዒሰራዔኤሌ ናኣታ" «ዒዚ ሻንቸንታንዳማኬ» ጌዒ፡ ዓርቁ ሃይህታም ሹጮ ቢሮ" ዔያታ ዔኬ፤ 10 ያኣዛህ ታና ዓይህ ጎይዎ ማናህ ጎዡ ዛሎ" ዔያታ ጨጌኔ» ጌይንቴ ከኤዚንቴህ ኩሜ።

ጲላዎስኮ ዩሱስ የኦሪጵ ጸሎት (ማር. 15፡2-5፤ ሉቃ. 23፡3-5፤ ዮሐ. 18፡33-38)

11 ዲሞናዮስ ዩሱስ ሮሜ ዳጭ" ወይም ጲላዎስ ስርቆ ሸኢካዛ፡ ጲላዎስ፡- «ኔኔኒ ዓይሁዳ ካኣተዳ?» ጌይ ያኦጭኔ።

ዩሱስ ማሃዎ፡- «ኔ ታና ጌዔሢ ጉዳያኬ» ጌዔኔ።

12 ጋዓንቴ፡ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ጨሞና «ደቢንቲ ዓኣኔ» ጌዔ ዲማ ዲማ ባኣዚ" ከኤዛኣና ዩሱስ ዓይጎሞ ጌዔ ባኣኔ።

13 ዩሞና ጲላዎስ፡- «ኔና ዔያታ ዎጎና ዓይሢሳኒ፡ ዓኣፒኒ ባኣዚ" ፓይዳቴያ ኔ ወይዘተዋዳዳ?» ጌዔኔ።

14 ዩሱስ ጋዓንቴ ዩይ፡ ወይሣሢ ዲቃቲ ሄርሻንዳያ ሄላ"ንዳኣና ፔቴ" ባኣዚ"ታዎ ማሂ ከኤዚባኣኔ።

ዩሱስ ሃይቃንዳጉዲ ወጊንቲሢ (ማር. 15፡6-15፤ ሉቃ. 23፡13-25፤ ዮሐ. 18፡19-40፤ 19፡1-16)

15 ሮሜ ዳጭ" ወይሣሢ ለዓ ለዓ ዓይሁዳኮ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ከሎ"ና ዴራ" ዔያቶም ቡሊ"ንታንዳጉዲ ኮዓ፡ ቱቱ ዓሲ ቡሊ"ሢ ዔይቲያኬ። 16 ዩናና ፑርቲሞና ዔይቲ፡ ባርባኔ ጌይንታ ዓሲ ቱቲ ዓኣኔ። 17 ዴራ" ቡከንታዛ ጲላዎስ፡- «ባርባኔና ማሲሔ ጌይንታ ዩሱስናይዳጉ ዎና ታ ዲንሢም ቡሊ"ንዳጉዲ ዲንሢሢ ኮዓይ?» ጌዔኔ። 18 ጲላዎስ ዩያ ጌዔሢ ዔያታ ዓዛ ቁኣራሞና ዓኣሢ ዲንጌሢ ዔራያታዎኔ።

19 ጲላዎስ ዎጎ ቤዘይዳ ዴዒ ዎጋንቴ፡ ዓዛኮ ማቻ፡- «ዩያ ዓሢ ዛሎ" ዎንቴ ታ ዓውቲና ማርጌ ማታዴኔ፤ ዩያ ጌኤዦ ዓሢ ዑፃ ዓይጎ ባኣዚ"ያ ኔ ማዲዎጉዲ» ጋዓ ከኢታ ዓዛም ዳከኔ።

20 ጋዓንቴ፡ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ጨሞና ባርባኔ ዔያቶም ቡሊ"ንቲም ዩሱስ ሃይቃንዳጉዲ ዓሳ ያኦጭም ዴሮ" ዴሚና ጌሻኔ። 21 ዳጭ" ወይሣሢያ፡- «ለምዎንሢዳጉ ያኦኒ ዲንሢም ቡሊ"ንታንዳጉዲ ዲንሢ ኮዓይ?» ጋዓዛ፡ ዔያታ «ባርባኔ ቡሊ"ንቶንጎ!» ጌዔ ማሄኔ።

22 ጲላዎስያ፡- «ሂዳዎ ከሪሰቶሴ ጌይንታ ዩሱስ ታ ዎደ"ንዳይ?» ጋዓዛ፡ ቢያሢ «ሱዲንቶንጎ!» ጌዔኔ።

23 ጲላዎስያ፡- «ዓይጎር? ዓይጎ ዓ ፑርታ ባኣዚ" ማዴይ?» ጌዔ ያኦጭዛ፡ ዔያታ ጋዓንቴ «ሱዲንቶንጎ!» ጌዔ ሃቸም ዓላቴኔ።

24 ዓዚ ማዳ ባካ ዣሎ ዔቁሲሢ ማዓንዳኣጉዳቴም ማኣዳ"ንዳ ባኣዚ" ባኣሢ ጲላዎስ ዔራዎ፡- «ታኣኒ ሃያ ዓሢ ሱጉፃጉ ጌኤሸኬ፤ ሃይገ ሴካ ማዳንዶ ባኮ ዲንሢ ዔራኔ» ጌዔ፡ ዎኣሢ ዓይሢ ዴሮ" ቢያ ስርታ ኩጮ ጌኤኮ ማሰቲኔ።

25 ዴራ" ቢያ ዩማና፡- «ዓዛኮ ሱጉፃ ኑኡና ኑ ናኣቶ"ና ዑፃ ማዎንጎ!» ጌዔኔ።

26 ዩማና ጲላዎስ ባርባኔ ዔያቶም ቡሊ"፡ ዩሱስ ጋዓንቴ ዠራገና ጳርቁሴሢኮ ጌንፃ ሱፃንዳጉዲ ዓኣሢ ዔያቶም ዲንጌኔ።

ፖኦሊሶኮ ዩሱስ ቦሂያ (ማር. 15፡16-20፤ ዮሐ. 19፡2-3)

27 ሮሜ ዳጭ" ፖኦሊሶኣ ዩሱስ ዔከ ሮሜ ዳጭ" ወይም ጲላዎስ ማኣሪ ዓኣዲ ማርሾ ጋር ጌልዛዎ ፖኦሊሶ ቢያ ዓኣኣካ ቡኩሴኔ። 28 ዓኣኣካ ዔያታ ማኣሪሢ ዓዛኮ ጉሰ፡ ዲንከ ዘቁ ዓፒላ ዓዛ ማይሴኔ። 29 ሃሣ ዓንገሢ ማሪ ካኣቶ" ቶኣካ ዓጎ ባኣዚ" ማሊሲ ቶኣካ ዓዛኮ ዓጋዎ ዎኣሽጉዴ ማሢ ኩጮ ዓዛኮ ዓይሢ፡ ስርታ ዓዛኮ ጉምዓቲ ጉምዓቲ፡- «ዓይሁዳ ካኣቲዮ! ኮሺ ኔኤም ማዎንጎ!» ጌዔ ጌዔ ዓዛ ቦሂኔ፤ 30 ጮቴ"ያ ጮቴ"ኔ፤ ሃሣ ዎኣኦጉዴ ኮኣሌሎዎ ዓዛ ኩጮጋ ዔከ ዓዛኮ ቶኣካ" ለሚ ለሚ ጳርቁኔ። 31 ዩያይዲ ዔያታኣ ዓዛ ቦሂሢኮ ጌንፃ ዳንኮ ዘቁ ዓፒሎ ኬሲ" ዓዛ ዓፒሎ ጌንሣ ማይሲ ሱፃኒ ዔከ ዓኣዴኔ።

ዩሱስኮ ሱዲንቶ (ማር. 15፡21-32፤ ሉቃ. 23፡25-43፤ ዮሐ. 19፡17-27)

32 ዔያታ ከሰከ ዴንዲቤቃ ጎይዎይዳ ዓኣዎ ሲሞኦኔ ጌይንታ ቁሪና ዓጪ ዓሲ ዴንቁ ፑርቲሴ ዓሶ ሱዎ ማዎ ዓሢ ዎልቁና ከዲሴኔ። 33 ዩካጋ ዔያታ፡- «ቶኦከ ማጌሢ» ጌይንታ ጎልጎታ ሄሌ"ኔ። 34 ዓንጎና ጳርቁ ከፃሶና ቤዛ ሃርጋሢ ማኣዳ"ንዳጉዲ ወይይይዳጉ ኮሾ"ና፡ ጪሾና ዎላ" ሲኢሪንቴ ዑሽ ዑሽካንዳጉዲ ዩሱስም ዲንጋዛ፡ ዓ ጋዓንቴ ዑኡቁ ዛጋዎ ዑሽካኒ ኮዲባኣኔ።

35 ዩሱስ ዔያታ ሱፃዎ ዓዳ ዓገ ዓፒሎ ዓዛኮ ጌሽቲ ዔከኔ። 36 ዓኣኣካ ሃሣ ዴዒ ዓዛ ዔያታ ካጋኔ። 37 ደቢንቶ ዓዛኮ ዔርዛንዳጉዲ ጌዔ «ሃይ፡ ዓይሁዳ ካኣቲ፡ ዩሱስኬ» ጋዓ ፃኣገና ባኣዚ" ዩሱስ ሱዲንቴ ፑርቶ ዓሶ ሱዎ ማዎ ዑፃ ጌሣኔ። 38 ዓዛና ዎላ" ለምዎ ሱላ ፔቴ"ሢ ዩሱስኮ ማዛቆ ዛላ"፡ ባጋሢ ሻውሎ" ዛላ" ማሂ ዔያታ ሱዲኔ።

39 ዓኣኣና ጎይዎ ዓኣዳ ዓሳ ማርጌና ጫሽከ ጫሽከ ሃሣ ቦሂሢና ቶኣኮ" ጌኤኮ ዓገሢ ዓገሢ፡-

40 «ጌኤዦ ማኣር ሻሂ፡ ሃይሣ ኬሊ"ዳ ማዣሦ! ሂንዳ ኔና ዳቁሼ! ሂዮ ሂንዳ ያኦሲ ናይ ኔ ማዔቶ ፑርቶ ዓሶ ሱዎ ማዎገ ከዴ"!» ጋዔኔ።

41 ዩያጉዲ ቁኤሶኮ ሱኡጎንታ ሙሴ ዎጎ ዔርዛ ዓሶንታ ጪሞንታ ቢያ ቦሂ ቦሂ፡- 42 «ሜሌ" ዓሶ ዓ ዳቁሼኔ፤ ፔና ጋዓንቴ ዓ ዳቁሻኒ ዳንዳዑዎሴ፤ ሂንዳ ዓ ዓሲራዔኤሌ ካኣቲ ማዔቶ ሃሢ ፑርቶ ዓሶ ሱዎ ማዎገ ከዴ"ንጎ፤ ኑኡኒ ዓዛ ጎኔኬ ጌዔ ጉሙርቃንዳኔ። 43 ዓ ያኦሲና ጉሙርቃኔ፤ ሃሣ «ያኦሲ ናይኬ» ፔና ዓ ጋዔኔ፤ ሂንዳ ያኦሲ ዓዛ ናሽካቶ ዳቁሻንጎ!» ጌዔኔ።

44 ዩያጉዲ ዓዛና ዎላ" ሱዲንቴ ሱሎ"ንሢያ ዓዛ ጫሽካኔ።

ዩሱስኮ ሃይሶ" (ማር. 15፡33-41፤ ሉቃ. 23፡44-49፤ ዮሐ. 19፡28-30)

45 ዓባ" ሳዛ ማዓ ዎዳ"ጉ ዴንዲ ማሢ ደምቦልሳ ዎዴ ሄላ"ንዳኣና ሳዓ ቢያ ዲሜኔ። 46 ዩማገ ማሢ ደምቦልሳኣና ዩሱስ፡- «ዔሎሄ!

27:24 ለሚ. ዎማ 21፡6-9። 27:34 ዓይኑ. 69፡21። 27:40 ማቴ. 26፡61፤ ዮሐ. 2፡19። 27:43 ዓይኑ. 22፡8። 27:35 ዓይኑ. 22፡18። 27:39 ዓይኑ. 22፡7፤ 109፡25።

ዔሎሃ! ለማ ሳባቁታኒ* ጌራ ዳጊዲ ዲላቴኔ። ዩኖኮ ቡሊ"። «ታ ያክዛሂኖ! ያክዛሂኖ! ዓይጎር ኔ ታና ሃሼይ?» ጌይሂኬ።

47 ዲኢካ ዔቁ ዓኣ ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ፡- «ሃይ ዲ ዔኤሊያሴ ዔኤላ"ኔ!» ጌዔኔ። 48 ዩማና ዔያቶይዳፓ ፔቴ"ሰኬይ ጳሽኪ ዳጊዲ ዓፒላ ቱርጫጉዳ ባኣዚ" ዎይኔይዳፓ ኮሾ"ና ሶልከ፣ ኮሽኩዎ ዑሺዳ ዓጊ ዎኦሺጉዳ ሚሂና ዩሱሴ ዑሽካንዳጉዲ ዔከ ዲጊጌኔ።

49 ሃንጎ ዓሳ ጋሳንቴ፡- «ሃሹዎቴ፤ ሂንዳ ዔኤሊያሴ ሙኪ ዲዛ ዳቁሻቴ ኑ ዛጎም!» ጌዔኔ።

50 ዩሱሴ ለሚ ሃሃ ዳጊዲ ዲላቴሰካፓ ሽምፓሂ ዲዛኮ ዱጴኔ።

51 ዩኖና ጌኤኮ" ማኣርኮ ዲማሲያር ጎኦቦና ዓፒላ" ሎፓ ሎ ሃሊ" ዳርዒ፣ ለምጋፓቁንቴ፤ ሐሃ ሳዓኣ ዓጊጸም ላላ ያሄኔ፤ 52 ዩማና ሚርጌ ዱኡፒ ቡሊ"ንቴም ያኦሲም ዱማዴያ ማዔ ሐይቁ ዓሲያ ሃይባ"ፓ ዔቁኔ። 53 ዩና ዓሳ ዱኡፓፓ ከሰከ፣ ዩሱሴ ሃይባ"ፓ ዔቁሂኮ ጊንፃ ያኦሲም ዱማዴ ካታም ጌሊ ሚርጌ ዓሲም ጴዴኔ።

54 ጸኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሃሂና ዲዛና ዎላ" ዩሱሴ ካፓዞንሂ ሳያኮ ዓጊጸዳና ሃንጎ ማዔ ባኮዎ ቢያ ዛጋ፣ ሚርጌና ዓጊጨ፡- «ጎኔና ሃይ ያኦሲ ናይታዎኬ!» ጌዔኔ።

55 ዲማ"ና ጌሊላይዳፓ ሙኬዞንሂና ዩሱሴ ኮይሳ ባኣዚ"ና ቢያ ማኣዲ" ማዲ፣ ዲዛ ጊንፃ ሃንታ ሚርጌ ላኣሊ ዩያ ባኮ ሃኬ ዔቁ ዛጋ። 56 ዔያቶ ባኣካ" ማግዳላ ዓጮ" ማይራማ፣ ያይቆኦቤና ዮሴፔናኮ ዲንዳ፣ ማይራማ፤ ሃሃ ዜብዲዮሴ ናኣቶ"ኮ ዲንዳኣ ዓኣኔ።

ዩሱሴኮ ዱኡቴያ

(ማር. 15፡42-47፤ ሉቃ. 23፡50-56፤ ዮሐ. 19፡38-42)

57 ሳዓ ዓማ"ዛ ዓርማቴያሴ ዓጨ ዓሲ ማዔ፣ ዮሴፔ ጌይንታ ፔቴ" ያርጎቹ ዓሲሰኬያ ሙኬኔ፤ ዲዚያ ዩሱሴ ጉሙርቁ፣ ዲዛ ዓሲ ማዔያኮ፤ 58 ዩይ ዓሂ ጳላያሴ ኮይላ" ዓኣዳዎ ዩሱሴኮ ሌዞ ሽኢቃዛ፣ ጳላያሴያ ሌዛ ዲዛም ዲንጊንታንዳጉዲ ዓይሂኔ። 59 ዩያር ዮሴፔ ሌዞ ኬይሲ ሱኡዲ፣ 60 ፔኤም ጌራ ደዶ ሹጮ ጳሊ"፣ ቦኦኪ ኮሾ"ና ቆኦፖይዳ ዱኡካዎ ዳኤፒ ሹቹ ቡምባልሲ ዔቶ" ካር" ዎዲ ዳንዴ። 61 ዩማና ሚግዳላ ዓጮ" ማይራምና ባጎ ማይራምና ዱኡፖኮ ቤርቶ ዛላ" ዳዒ ዓኣኔ።

ዩሱሴኮ ዱኡፖ ካፖናሂ

62 ዚር ጉቴ"ሎ ዓይሁደ ዓሶኮ ሃውሾ ኬሎ"ና ቁኤሶኮ ሱኡጎና ፔርሴ ዓሶና ፔቴምና ጳላያሴ ኮራ ዓኣዲ፡- 63 «ጎዳሂኖ! ዩይ ሉኡቃሂ ቤርታ ሳዛና ዓኣዎ ሃይሃ ኬሊ"ኮ ጊንፃፓ ሃይባ"ፓ ታ ዔቃንዳኔ» ጌዔሂ ኑም ጳቁኔ። 64 ዩያር ዲዛኮ ጊንፃ ሃንታዞንሂ ዳንዲ ወኡቁ፣ ዳር"ም ሃሃ ሃይሾ ዲ ሃይባ"ፓ ዔቁኔ» ዔያታ ጎሱዎጉዲ፣ ዱኡፓ ሃይሃ ኬሊ" ሃላ"ንዳኣና ካፒንቶም ዓይሂ፤ ያዲ ማዓባኣያታቴ ጋፒንፖይዳ ዓሶ ዳቢሽፃ ቤርታኣሰካፓ ባሼ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

65 ጳላያሴ፡- «ዲንሂኮ ፖኦሊሶ ዔከ ዓኣዲ ካፒሱዎቴ» ጌዔኔ።

66 ዩካፓ ዔያታ ዳንዲ ዱኡፖ ካር" ሹጮይዳ ያኦም ዔርዛ ማላቶ ጳርቁ፣ ፖኦሊሶና ካፒሲ ሃሼኔ።

28

ዩሱሴኮ ሃይባ"ፓ ዔቁያ

(ማር. 16፡1-10፤ ሉቃ. 24፡1-12፤ ዮሐ. 20፡1-10)

1 ዓይሁደ ዓሶኮ ሃውሾ ኬላ" ጋፓዛ ዚር ጉቴሎ ጉቴ ዓማ" ሚግዳላ ዓጮ" ማይራምና ሐሃ ሃንጎ ማይራምና ዎላ" ዩሱሴኮ ዱኡፖ ዛጋጊ ዓኣዴኔ። 2 ዔያታ ሙኩዎንቴ ቤርታ ዔርቱባኣንቴ ሳዓ ዓጊፃዛ፣ ጎዳኮ ከኢታንቻ ጫሪንጫፓ ኬዲ"፣ ዱኡፖ ዔቶ" ካር" ዎዲና ሹጫሂ ቡምባልሲ ዑፃ ዳዔኔ። 3 ዩያ ከኢታንቻሂኮ ዓኣፖ ካራ" ዜኤሊንሂጉዲ ፖዓያ፤ ሃሃ ዓፒላ"ኣ ሻቹጉዲ ቦኦራያኮ። 4 ዱኡፖ ዔቶ" ካፓዞንሂ ከኢታንቻሂ ዓጊጨያይዳፓ ዔቁያና ዱቃታዎ ሃይቁ ሌሲ"ጉዲ ማዔኔ፤

5 ከኢታንቻሂ ላኣሎንሂ ኮራ፡- «ዲንሂ ዓጊጨፖቴ፤ ሱፃንቴ ዩሱሴ ዲንሂ ኮዓሂ ታ ዔራኔ፤ 6 ዲዚ ሃይካ ባኣሴ፣ ዲ ኬኤዘሂጉዲ ሃይባ"ፓ ዔቁኔ፤ ሃኒ ሙኪ ዲ ላሂ ቤዞ ዛጉዎቴ። 7 ሃሂ ሩኡሪ ዓኣዲጋፓ ዲዛኮ ጊንፃ ሃንታ ናኣቶ"ም ሃይባ"ፓ ዲ ዔቁኔ፣ ጌሊላ ዲንሂ ዲ ቢሪ ዓኣዳንዳኔ፤ ዲኢካ ዲንሂ ዲዛ ዛጋንዳኔ» ጌዔ ኬኤዘዎቴ፤ ዩያ ታ ዲንሂም ኬኤዘያኮ» ጌዔኔ።

8 ዩካፓ ላኣሎንሂ ኮሾ" ዓጊጨሂና ሃሃ ዎዛና ዱኡፖ ቤዛፓ ዑኬና ዲዛኮ ጊንፃ ሃንታዞንሂም ኬኤዛኒ ጳሽኪ ዳንዴ።

9 ዲኢካ ቤዞማና ዩሱሴ ዔያቶ ዳንቃዎ፡- «ዲንሂ ኮሾዳ?» ጋዓዛ ዔያታ ዩሱሴ ባንሂ ሙካዎ ሂርኪ ጌይ ቶኮ" ዲዛኮ ዓርቁ ዲዛም ዚጌኔ። 10 ዩሱሴ፡- «ዲንሂ ዓጊጨፖቴ፤ ዳንዲጋፓ ታ ዲሾንሂ ጌሊላ ዓኣዳንዳጉዲ ዔያቶም ኬኤዘዎቴ፤ ዲኢካ ታና ዔያታ ዛጋንዳኔ» ጌዔኔ።

ዱኡፖ ካፓ ዓሶኮ ማርካዲያ

11 ላኣሎንሂ ካታም ዓኣዲያይዳ ዓኣንቴ ዱኡፖ ካፓ ፖኦሊሶንሂዳፓ ፔቴ" ፔቴ"ዞንሂ ካታም ዳንዳዎ ማዔ ባኮ ቢያ ቁኤሶኮ ሱኡጎም ኬኤዘኔ። 12 ዩካፓ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ጨምና ዎላ" ቡኪንቲ ዞርቱሂኮ ጊንፃ ፖኦሊሶንሂም ሚርጌ ሚኢሾ ዲንጋዎ፡- 13 « ኦኡኒ ጊንዒ ዓኣንቴ ዩሱሴኮ ጊንፃ ሃንታዞንሂ ሙኪ ዲዛኮ ሌዞ ወኡቁኔ» ጌዔ ዳር"ም ኬኤዘዎቴ። 14 ዓጮ" ዎይሃሂ ዩያ ዎይዜያ ማዔቶ ዲንሂዳ ማቶ ዲ ሃሊ"ሱዎጉዲ ኦኡኒ ዲዛም ኬኤዘንዳኔ» ጌዔኔ።

15 ዩያር ፖኦሊሶንሂ ዔያቶም ዲንጎና ሚኢሾ ዔካዎ ዔያቶም ኬኤዘንቴሂጉዲ ማዴኔ፤ ዩያ ሃኖ" ሃላ"ንዳኣና ዓይሁደ ዓሳ ኬኤዘኔ።

* 27:46 ዔሎሃ ዔሎሃ ለማ ሳባቁታኒ፡- ጌይንቴዛ ዓራማይኬ ዓሲ፤ ሃሃ ዔብሬ ዓሲ ሙኡቹና ጌይንቴያኮ። 27:46 ዓይኩ. 22፡1። 27:48 ዓይኩ. 69፡21። 27:51 ኬሲ. ማፃ 26፡31-33። 27:56 ሉቃ. 8፡2-3። 27:63 ማቴ. 16፡21፤ 20፡19፤ ማር. 8፡31፤ 9፡31፤ 10፡33-34፤ ሉቃ. 9፡22፤ 18፡31-33።

ዩሱሴኮ ጊንዖ ሃንታዞንሢሞ ጴዲያ
(ማር. 16:14-18፤ ሉቃ. 24:36-49፤ ዮሐ.
20:19-23፤ ዳኪ. ማደ" 1:6-8፤ 1ቆሮ. 15:3-8)

16 ዩካፓ ዩሱሴኮ ጊንዖ ሃንታ፡ ታጾ ፔቴ"ዞንሢ
ዒዚ ዔያቶም ዓኣዲንዳጉዲ ኬኤዜ ጌሊሊይዳ
ዓኣዲኮ" ዓኣዳኔ። 17 ዒኢካ ዒዛ ዔያታ ዳንቃዖ
ዒዛም ሂርኪ ጌዒ ዘጌኔ፤ ዛላ" ጋዓንቴ «ዒዛ
ናንጋንዳ?» ጌዔኔ። 18 ዩማና ዩሱሴ ዒዛኮ
ጊንዖ ሃንታዞንሢ ኮራ ሙካዖ፡ «ቢታንቶ ቢያ
ጩሪንጮና ሳዖናይዳ ታኣም ዒንጊንቴኔ፤ 19 ዩያሮ
ዓኣዲጋፓ ዳሮ" ቢያ ዓዶ፡ ናዖ፡ ዓያኖ ጌኤዦናሮ
ማዓንዳጉዲ ዋኣዖና ማሰኪ ማሰኪ ታ ዓሲ
ማሁዋቴ፤ 20 ታ ዒንሢሞ ዓይሢ ባኮ ቢያ ዓሳ
ካፓንዳጉዲ ዔያቶ ዔርዙዋቴ፤ ታኣኒያ ዓጮ"ኮ
ጋፒንዖ ሄላ"ንዳኣና ቢያ ዋዴ ዒንሢና ዋላ"ኬ»
ጌዔኔ።

28:16 ማቴ. 26:32፤ ማር. 14:28። 28:19 ዳኪ. ማደ" 1:8።

ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶስ ዛሎ" ማርቆስ ፃኦፔ ኮዥ ሓይሶ

ዓይያ ካር"

ማርቆስ ፃኦፔ ኮዥ ሓይሶ፡- «ሃይ ያኦሲ ናዓሢ ዩሱስ ኪሪስቶስ ኮዥ ሃይሶ ቤርቶኬ» ጌይሢና ዓርቃኔ፤ ሃኖ" ኮዥ ሃይሶሎ ጋራ ዩሱሴ ማዳ ዓሲና ሓሣ ቢታገቶ ዓኣ ዓሲ ማዒ ጴዳኔ፤ ዒዛኮ ቢታገታኣ ዔርዚያይዳ፣ ፑርቶ ዓያኖ ዑያይዳ ዓኣ ዋልቆና ዓሲኮ ጎሜ ዓቶም ጌይያናይዳ ጴዳኔ፤ ሓሣ ጊንሣ ዩሱሴ፡- «ዓሲ ጎሜ ዓይሎምይዳፓ ኬሲ"፣ ታ ሽምግም ዩያ ዛሎ" ማሂ ጉሪ ዒንጋኒ ሙኬያ ታኣኒ ዓሲናይኬ» ጌዒ ፔ ቶኦኪና ኬኤዜኔ።

ማርቆስ ዩሱሴ ዛሎ" ዓኣ ሓይሶ ሸኢሸሢ ፒዜና ዶዲ ዋልቆና ዓኣ ጎይሢና ማዓዛ ዒዛኮ ባሽ ማሊያ ዩሱሴኮ ቃኣሎ"ና ዔርዚያናይዳቱዋንቴ ዒ ማዳ ዲቃሢ ሄርሺሳ ማዶ"ይዳኬ፤ ቃሲ" ሓሣ ማሰካ ዮሐኒሴ ዛሎ" ሓይሶ፡ ዩሱሴኮ ዋኣያና ማሰቲያና ፃላሄ ዩሱሴ ዳቢሻኑዋያ ጌሽ ጌሽ ያሎ" ቃሚሢ ማዒ ዓይሢ ካራ ዒንጊሢኮ ጊንያ ዩሱሴኮ ዔርዚያና ሓርጊንቴ ዓሶ ፖዒሶ ማዶ" ዛሎ" ኬኤዛኔ። ጊንፃፓ ናንጊቤቃ ዩሱሴኮ ጊንያ ሓንታ ናኣታ" ዩሱሴ ኮሺ ዔሪ ዔሪ፣ ዶሴ ዋዶ"ና ዩሱሴ ዒፃ ዓሳኣ ባሽና ዒዛ ዒፃ ዒፃ ዴንዴኔ፤ ሓሣ ጋፒንያ ዓይያንሢ ዩሱሴ ሽምግሢ ዋላ ጋፒንያ ቃልሾ ኬሎ" ጋራ ማዲንቴ ማዶና ባሽ ዒዛኮ ሱዲንቶ ዛሎ"ና ሓይሳ"ፓ ዔቂያ ዛሎ"ዋ ኬኤዛያኬ።

ማፃኦፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

ኮዥ ሓይሶኮ ቤርቶ 1፡1-13

ዩሱሴኮ ጌሊላይዳ ማዶ"ና ዓሶ ቤርታ ፔጋዲያ 1፡14—9፡50

ጌሊላይዳፓ ዩሩሳላሜ ሄላ"ንዳኣና ማዲንቴ ባኮ 10፡1-52

ጋፒንያ ቃልሾ ኬላ" ዩሩሳላሜይዳ ሓሣ ኮይሎ" ዓጫ" ማዲንቴ ባኮ 11፡1—15፡47

ዩሱሴኮ ሓይሳ"ፓ ዔቂያ 16፡1-8

ሓይሳ"ፓ ዔቂ ጎዳኮ ጴዲያና ሌካ ጫሪንጮ ዓኣዲያ 16፡9-20

ማሰካ ዮሐኒሴ ዩሱሴ ዛሎ" ዴጊዲ ኬኤዜሢ

(ማቴ. 3፡1-12፤ ሉቃ. 3፡1-18፤ ዮሐ. 1፡19-28)

1 ሓይ ያኦሲ ናዓሢ * ዩሱስ ኪሪስቶስ ኮዥ ሓይሶ ቤርቶኬ፤ 2 ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዒሲያሴ ዛሎ"ና፡

«ያኦሲ ኔኤኮ ቤርታ ጎይያ ጲሻንዳያ ታኣኮ ኪኣቶ" ናዓሢ ታ ዳካንዳኔ፤

3 ዩይያ፡- «ዒንሢ ጎዳኮ ጎይያ ጊኢጊሹዋቴ፤

ሉኡጎ ጎይያዋ ፒዚሱዋቴ» ጌዒ ጌዒ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ"ይዳ ዒላፓ ዓሲ ዑኡሲ»

ጌይንቴ ፃኦፔንቴሢ ጉዲ፡- 4 ማሰካ ዮሐኒሴ ተ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ"ይዳ ዓሶም፡- «ያኦሲ ዒንሢም ጎሞ ዓቶም ጋዓንዳጉዲ ጎሞ ቡኡዲ ቡኡዲ ዋኣሢና ማሰቱዋቴ» ጌዒ ኬኤዜ ኬኤዜ ሙኬኔ። 5 ዒማ"ና ዪሁዳ ዓጮ" ዓሶንታ ዩሩሳላሜ ዓጮ" ዓሳ ቢያ ዒዛ ኮራ ሙኪ ጎሞ ቡኡዲ ቡኡዲ ዮርዳኖሴ ጎያ ሞራ ማሰታኔ።

6 ዮሐኒሴ ጋኣሎ ጌይንታ ቆሎኮ ጋፓኔፓ ኮሾ"ና ማኣያ ማይንቴ፣ ኬርኖይዳ ቃልሾ ቱካ"ኔ፤ ዒዛኮ ሙዓ ዓቢሢና ዑቶ ዔኤሲ"ናኬ። 7 ዒዚ ዓሶም ኬኤዛያ፡- «ታ ሂርኪ ጌዒ ዒዛኮ ዲርዘ ቱኮ" ሱዘ ቡላ"ኒ ዒጊቻያ ታ ጊዳ"ፓ ባሽ ታኣኮ ጊንያ ሙካንዳኔ» ጌዒኔ። 8 «ታኣኒ ዒንሢ ዋኣሢና ማሰካኔ፤ ዒዚ ጋዓንቴ ዒንሢ ዓያና ጌኤሺና ማሰካንዳኔ» ጌዒኔ።

ዩሱሴኮ ማሰቲያና ፃላሄ ዒዛ ጌሺ ጎሜ ማዲሳኒ ዳንዳዒባኣሢ (ማቴ. 3፡13-17፤ 4፡1-11፤ ሉቃ. 3፡21-22፤ 4፡1-13)

9 ዩኖ ዋዶ"ና ዩሱሴ ጌሊላ ዓጫ" ዓኣ ናዚሪቴ ካታማፓ ሙኪ ዮርዳኖሴ ጎያ ሞራ ዮሐኒሴ ኮራ ማሰታኔ። 10 ዩሱሴ ዋኣያፓ ኬኤሰካኣና ጫሪንጫ ቡሊ"ንቴ ጌኤዥ ዓያኖ" ዒዛይዳ ዶኦሊ" ማሊ ኬዳ"ንቴ ዒ ዛጌኔ። 11 ዩማ"ና፡- «ኔኤኒ ታኣኮ ናሽኪንታ ናዓሢኬ፤ ታና ኔ ኮሺ" ዋዛሳኔ» ጋዓ ዑኡሲ ጫሪንጫፓ ሙኬኔ።

12 ዩማፓ ኔጉዋያ ጌኤዥ ዓያኖ" ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ" ዒዚ ዓኣዳንዳጉዲ ዔቂሴኔ። 13 ዩሱሴ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ"ይዳ ያይዲታሚ" ኬሊ" ፃላሄ ዒዛ ዛጋኒ ጌሻንቴ ዴዔኔ፤ ዒዚያ ዓኣሢ ካዮ ቦያ ባኣካ"ኬ፤ ጋዓንቴ ያኦሲኮ ኪኢታንቻ ሙኪ ዒዛ ማኣዴ"ኔ።

ዩሱሴ ሞላሢ ዓርቃ ያይደንሢ ዔኤሌ"ሢ (ማቴ. 4፡12-22፤ ሉቃ. 4፡14-15፤ 5፡1-11)

14 ዮሐኒሴ ቱኡዘ ማኣራ ቱኡቴሰካፓ ዩሱሴ ያኦሲኮ ኮዥ ሓይሶ ኬኤዜ ኬኤዜ ጌሊላ ዓጮ" ሙኬኔ። 15 ዒዚ ኬኤዛያ፡- «ፒዙዋ ዋዶ" ሙኬኔ፤ ሓሣ ያኦሲኮ ካኣቱማ ዑኬኔ፤ ጎሞይዳፓ ማዑዋቴ፤ ሓያ ኮዥ ሓይሶዋ ጉሙርቁዋቴ» ጌዒኔ።

16 ዩካፓ ዩሱሴ ጌሊላ ባዞ"ኮ ዓጮና ዓኣዲቤቃ ሲሞኦኔና ዒዛኮ ጌርሲ ዒንዲራሴ ጎያሢና ሞሎ ፒሪ ዓርቃያታሢ ሞላሢ ዓርቆ ሮኦጮ ሱሲጉዲ ጋሶና ሱዘ ባዞ" ዋኣያይዳ ዓጋንቴ ዛጌኔ። 17 ዩሱሴያ ዔያቶም፡- «ሓኒ ታ ጊንያ ሙኩዋቴ፤ ታኣኒ ዒንሢ ዓካሪ ዓሲ ፒሪ ዓርቃያ ማሐንዳኔ» ጌዒኔ። 18 ዔያታ ቤዘና ፔኤኮ ሞላሢ ዓርቆ ሮኦጮጉዴ ሱዘ ሓሺ" ዒዛ ጊንያ ዓኣዴኔ።

19 ዩካፓ ዒዚ ዳካ" ሓኬሰካፓ ሓሣ ማላ" ዒሾና ጌኤዚና ማዔያ ዴንቄኔ፤ ዔያታኣ ዜብዲዮሴ ናኣቶ"ንሢ ያይቆኦቤና ዮሐኒሴናኬ፤

* 1:1 ያኦሲ ናዓሢ፡- ጋዓዛ ፔቴ" ፔቴ" ሚናኣ ማፃኦፔ «ያኦሲ ናዓሢ» ጋዓ ቃኣላ ቃሱዋሴ። 1:2 ሚሊ. 3፡1። 1:3 ዒሲ. 40፡3። † 1:4 ማሰካ ዮሐኒሴ፡- ፔቴ" ፔቴ" ሚናኣ ማፃኦፔ «ማሰካ ዮሐኒሴ» ጌይያ ሃሺ" «ዮሐኒሴ ማሰካ ማሰኪ» ጋዓኔ። 1:6 2ካኣቶ". ማ 1፡8። 1:11 ማዢ. ማፃ 22፡2፤ ዓይኑ. 2፡7፤ ዒሲ. 42፡1፤ ማቴ. 3፡17፤ 12፡8፤ ማር. 9፡7፤ ሉቃ. 3፡22። 1:15 ማቴ. 3፡2።

የንሢያ ዋኔዎና ፒንቆ ጎንጎይዳ ፔኤኮ ሞላሢ ዓርቆ ሮኦጮጉዳ ሱዞ ኮሻ"ኔ፤ 20 ዩሱሴ ዔያቶ ዛዛጋዎ ዔኤሌ"ኔ፤ ዔያታኦ ዩሱሴ ገንዎ ዓኣዲዎሮ ዔያቶኮ ዓዳሢ ዜብዲዮሴና ዒዛኮ ማዳ ዓሶ ዋኔዎና ፒንቆ ጎንጎይዳ ካሺ" ዓኣዳኔ።

ፑርታ ዓያና ዓርቁ ዓሢኮ ዳቂዎ
(ሉቃ. 4፡31-37)

21 ዩማፓ ዩሱሴ ዒዛና ዓኣዘንሢና ዎላ" ቂፐርናሆሚ ጎዎ ካታሞ ጌሌኔ፤ ሐሌ"ሢ ዓይሁዶ ዓሶኮ ሐውሽዎ ከሎ"ና ዔያቶኮ ሺኢጲዎ ማኣሮ ጌሊ ዔርዚሢሢ ዓርቁኔ። 22 ዩሱሴኮ ዔርዚዎ ሙሴ ዔርዚ ዎጎ ዔርዚ ዓሳ ዔርዚሢሢ ደቱዎንቴ ፔኤኮ ዳኤፐ ቢታንቶና ዔርዚኔ፤ ዩያሮ ዎይዜ ዓሳ ቢያ ዒዛኮ ዔርዚዎና ዲቃቲ ሄርሼኔ።

23 ዒማ"ና ዓይሁዶ ዓሶኮ ሺኢጲዎ ማኣሮ ፑርታ ዓያናና ዓኣ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዒዚያ ሂዚ ጌዒ ዳጌጌ ዒላቴኔ። 24 «ናዚሬቶ ዩሱሴ! ኔኤና ኑኤና ዎላ" ዓይጎ ፔቱሞ ዓኣይ? ኔ ኑና ባይዛኒ ሙኪያ? ታኦኒ ኔኤኮ ዎኑሞ ዔራኔ፤ ኔኤኒ ጌኤሺ ዎኦሲ ናይኮ» ጌዔኔ።

25 ዩሱሴያ ፑርቶ ዓያናሢ፡- «ዚቲ ጌዔ፤ ዓሢዳፓ ከሰከ!» ጌዒ ጎሬኔ።

26 ፑርቶ ዓያናሢ ዓሢ ሚርጌና ጎቃይሴሢኮ ገንዎ፣ ፑኤፐ ዑኤሲና ዒላቲ ዒዛይዳፓ ከሰከኔ።

27 ዓሳ ቢያ ዲቃቲሢሢ ሄርሺ ዎሊ ኮራ፡- «ሐይ ዓይጎ ባኣዚ"ዳይ? ፑርቶ ዓያና ፔ ቢታንቶና ዒዚ ዓይሢኔ፤ ዔያታኦ ዒዛሞ ዓዓይሢንታኔ፤ ሐይ ዓኪ ዔራቶቱዎይ?» ጌዒ ጌዒ ሴካና ሐንጋና ዎሊ ዎኦጮኔ።

28 ዩያሮ ቤዞማና ዩሱሴኮ ሱንዓ ጌሊላና ኮይሎ"ይዳ ዓኣ ዓጮ" ቢያይዳ ዎይዚንቴኔ።

ዩሱሴ ሚርጌ ሐርገንቴ ዓሶ ፓሢሢ
(ማቴ. 8፡14-17፤ ሉቃ. 4፡38-41)

29 ዩማ"ና ዩሱሴ ዓይሁዶኮ ሺኢጲዎ ማኣራፓ ከሰከ ያይቆኦና ዮሐንሴና ዎላ" ሲሞኦኔና ዒንዲራሴና ማኣራ ጌላንቴ፤ 30 ጋርይዳ ሲሞኦኔኮ ባይጎ ቆይንቴ ላሂ ዓኣኔ፤ ዒዛኮ ቆይንቴዎ ዓሳ ዒዛሞ ቤዞና ከኤዜኔ። 31 ዩሱሴ ዒዛ ባንሢ ዑካዎ ኩጮ ዒዛኮ ዓርቁ ዔቂሴኔ፤ ቆሃኣ ዒዛ ሐሽኔ፤ ዒዛ ዔቂ ዔያቶ ሸኦቲንሢ።

32 ዓባ" ጌሊ ሳዓ ዓማሢኮ ገንዓፓ ዓሳ ሐርገንቴ ዓሶንታ ፑርቶ ዓያና" ዓርቁ ዓሶ ቢያ ዩሱሴ ባንሢ ዔኪ ዔኪ ሙካኔ። 33 ካታሞ ዓሳ ቢያ ማኣሮ ጋርይዳ ቡኪንቴ ዓኣኔ። 34 ዩሱሴ ሚርጌ ዲማ ዲማ ደርዎና ሚታዳ ዓሶ ፖዒሴኔ፤ ፑርቶ ዓያናዎ ዓሶፓ ከሴኔ፤ ፑርቶ ዓያና" ዩሱሴ ዎናታቴያ ዔራኔ፤ ማዔቶዎ ዔያታ ፔቱ" ባኣዚ" ጋንዳጉዲ ዩሱሴ ዔያቶ ዓይሢባኣሴ።

ዩሱሴ ጌሊላይዳ ዔርዚሢ
(ሉቃ. 4፡42-44)

35 ካሪዎ ዑዓ፡ ሳዓ ዲሚ ዓኣንቴ ዩሱሴ ጴጪ ከሰካዎ ሺኢቃኒ ዓሲባኣ ቤሲ ዓኣዳኔ።

36 ሲሞኦኔና ዒዛኮ ላጎንሢ ዩሱሴ ኮዒ ገንዎ ዓኣዳኔ። 37 ዔያታ ዒዛ ዳንቃዎ፡- «ዓሳ ቢያ ኔና ኮዓንቴቱዎይ?» ጌዔኔ።

38 ዩሱሴ ማሐዎ፡- «ታ ሙኪሢ ዔርዚኒ ማዔያታሢሮ ዔርዚኒ ሐያ ዑኩ ዓኣ ጉርዶ ኑ ዓኣዳሞ» ጌዔኔ።

39 ዩያሮ ዓይሁዶ ዓሶኮ ሺኢጲዎ ማኣራ ዔርዚ ዔርዚ ሐሢ ፑርቶ ዓያናዎ ዓሶፓ ከሴ" ከሴ" ጌሊላ ዓጮ" ቢያ ሐንቴኔ።

ዑዓ ከሰካ ደርዓሢና ዓርቁንቴ ዓሢ ዩሱሴ ፓሢሢ

(ማቴ. 8፡1-4፤ ሉቃ. 5፡12-16)

40 ዑዓይዳ ከሰካ ፑርቶ ደርዓሢና † ዓርቁንቴ ፔቱ" ዓሲ ዩሱሴ ኮራ ሙኪ ዒዛኮ ቶኮ" ዴማ" ጉሞዓታዎ፡- «ኔ ኮዔቴ ታና ጌኤሻ"ኒ ዳንዳዓኔ» ጌዒ ሺኢቁኔ።

41 ዩሱሴያ ሚጪንታዎ ኩጮና ዒዛ ካኣሚ፡- «ጌኤሽከ! ኔ ጌኤሽካንዳጉዲ ታ ኮዔኔ» ጌዔኔ። 42 ዑዓይዳ ከሰካ ፑርቶ ደርዓሢ ዓሢ ሐሻዛ ቤዞማና ዒዚ ጌኤሽከኔ። 43 ዩሱሴ ዓሢ ዳካኣና ሂዚ ጌዒ ኮሺ" ላቲ" ዓይሢኔ፡-

44 «ሐያ ባኮ ዎኦማኣ ኔ ከኤዙዎጉዲ ኔና ዔራ፤ ጋንጎቴ ዓኣዲጋፓ ኔና ቁኤሳሢሞ ዳዌ፤ ዳሮ"ማኣ ኔኤኮ ጌኤሽከዎ ማርካ ማዓንዳጉዲ ዩያጉዳ ደርዓሰካፓ ዳቂ ዓሳ ዒንጎሞ ጌዒ ሙሴ ዓይሢ ዒንገዎ ዎኦሲሞ ዒንጌ።»

45 ያዒ ማዔቶዎ ዓሢ ዒኣካፓ ከሰካዎ ዓሲሞ ቢያ ቤዞይዳ ከኤዚሢ ዓርቁኔ። ዩያይዳፓ ዔቁያና ዩሱሴ ዎኖ ካታሞ ማዔቶዎ ፔጌና ጌላኒ ዳንዳዒባኣሴ። ጋንጎቴ ካታሞኮ ኩላ" ዓሲባኣ ዔዌ ቤሰካ ናንጋኔ፤ ዓሳ ቢያ ቤዛፓ ዒዛ ባንሢ ሙካኔ።

2

ዩሱሴ ዎሶ ዓሢ ፒሼሢ
(ማቴ. 9፡1-8፤ ሉቃ. 5፡17-26)

1 ዩሱሴ ዳካ" ዓሲኮ ገንዓፓ ቂፐርናሆሚ ጌይንታ ካታሚሎ ማዒ ሙከኔ፤ ዒዚ ዒኣካ፣ ናንጋ ማኣራ ዓኣሢ ዎይዚንቴኔ። 2 ሚርጌ ዓሲ ሙኪ ጋርና ዙሎ"ና ቤሲባይዚ ኩሚ" ቡኪንቴኔ፤ ዩሱሴያ ዔያቶሞ ቃኣሎ" ከኤዛኔ። 3 ዩማና ያይዶ ዓሲ ፔቱ" ሐንታኒ ዳንዳዑዎ ዎሶ ዓሲሰከያ ከዲ ዩሱሴ ባንሢ ሙከኔ። 4 ዳሮ"ኮ ዲቡሞፓ ዔቁያና ዓሢ ዔያታ ዩሱሴ ሐሌ"ሳኒ ዳንዳዒባኣሢሮ ዩሱሴ ዓኣ ዛሎ"ና ሳኮ ሻሂ ዩሱሴኮ ቤርታ ዒዛ ከደና ሐላሢና ዎላ" ከይሴኔ። 5 ዩሱሴ ዔያቶኮ ዎማዒ ጉሙርቂሢ ዓኣቴያ ዛጋዎ፣ ሐንታኒ ዳንዳዑዎ ዎሶ ዓሢሞ፡- «ታ ናዓሢዮ ጎማ ኔኤኮ ዓቶሞ ጌዒንቴኔ» ጌዔኔ።

6 ሙሴ ዔርዚ ዎጎ ዔርዚዘንሢዳፓ ፔቱ" ፔቱ"ዘንሢ ዒኣካ ዳዒ ዓኣዎ ፔ ዒኖና፡- 7 «ዎዲ" ሐይ ዓሢ ሐያ ጌዒ ጌሰታይ? ሐይ ዎኦሲ ጫሽከሢኔ፤ ፔቱ" ዎኦሲዳፓ ዓታዛ ጎሚ ዓቶሞ ጋንዒ ዳንዳዒሢ ዎናዳይ?» ጌዒ ማሌኔ።

8 ዩማዒ ጌዒ ዔያታ ማላኣና ዩሱሴ ቤዞማና ዔያቶኮ ዒኖ ማሊዎ ፔ ዓያናና ዔራዎ ሂዚ ዔያቶሞ ጌዔኔ፡- «ዒንሢ ዒኖና ዓይጎሮ ሐያ ጌይ ማላይ? 9 ሐያ ሃንታኒ ዳንዳዑዎ ዎሶ ዓሢሞ ጎማ ኔኤኮ ዓቶሞ ጌዒንቴኔ» ጌዒሢና ላቂ ኔኤኮ ኔና

1:22 ማቴ. 7፡28-29። 1:39 ማቴ. 4፡23፤ 9፡35። † 1:40 ዑዓይዳ ከሰካ ፑርቶ ደርዓሢ፡- ጋዓዛ ጌኤኮ ማጎኣፓ ጋዓ ጎይዎና ዑሢዳ ከሰካዎ ዓሲዳፓ ዓሲ ዓርቃኒ ዳንዳዒ ደርዎ ቢያኔ (ሉቃ. ዓከ 13 ጌዳ ዛጌ)። 1:44 ሉቃ. ዓከ 4፡1-32።

ዔኪሙኮና ሐላሢ ኬዲ ዓኣጳጳ። ገዲሢዳፓ ዋና ሹሌዓይ? ጋዓዖ። 10 ዓሲ ናዓሢኮ * ሳይዳ ጎሜ ዓቶም ጋዓሲ ዋልቄና ዓኣ ቢታንቶ ዓኣያ ማዕዒሢ ዒንሢ ዔራንዳጉዲ» ገዔሰካፓ ሐንታኒ ዳንዳዑዋ ዋባሢም፡- 11 «ታ ኔኤም ጋዓኔ፤ ዔቁ ኔና ኬዲ ሙኮና ሐላሢ ኬዲ ኔ ማኣሪ ዳንዳ» ገዔኔ።

12 ሐንታኒ ዳንዳዑዋ ዋባሢያ ቤዘማና ዔቃዖ ፔና ኬዲ ዔኪ ሙኮና ሐላሢ ኬዲ ቢያ ዓሳ ዛጋንቲ ኬሰከኔ። ዩያሮ ዓሳ ቢያ ዲቃቲ ሄርሻዖ፡- «ሐያ ጉዳ ባኣዚ» ኑ ዛገ ቤቁ ባኣሴ» ሂዚ ገዒ ገዒ ያኣሲ ጋላቲኔ።

ዩሱሴኮ ሌዊ ዔኤሊ"ዖ
(ማቴ. 9፡9-13፤ ሉቃ. 5፡27-32)

13 ዩማፓ ዩሱሴ ገሌላ ባዘ" ዓጮ ላሚ ዓኣጳጳ፤ ዳራ" ቢያ ዒዛ ባንሢ ሙካዛ፣ ዒዚ ዔያቶ ዔርዘኔ። 14 ዩካፓ ዒዚ ዳንዳኣና ዒልፒዮሴ ናኣዚ" ሌዊ ጎዖሢ ኮርሞም ማዓ ባኣዚ"ፓ ቢያ ማኣራ ቡኩሳያታሢሮ ዒዚ ፔኤኮ ማዶ" ቤዛ ዓኣንቲ ዛጋዖ፡- «ሐኒ ዩዔ» ገዔኔ፤ ዒዚያ ዔቁ ዒዛ ገንፆ ዓኣጳጳ።

15 ዩካፓ ዩሱሴ ሌዊ ማኣራ ሙኩዚሮ ገሊጋዛ ሚርጌ ዓሲ ዒዛ ገንፆ ሐንታሢሮ ዔያቶይዳፓ ሚርጌሢ ኮርሞም ማዓ ባኮይዳፓ ሚኢሾ ቡኩሳዘንሢሮ ጎሞ ዓሰናታዖ ዩሱሴና ዒዛኮ ገንፆ ሐንታ ናኣቶ"ና ዋላ" ሙዓኒ ዳዔኔ። 16 ፔርሴ ዓሶ ዜርፃፓ ማዔ፣ ሙሴ ዔርዘኔ ዋሳ ዔርዘዘንሢ ዩሱሴ ሚኢሾ ቡኩሳ ዓሰና ጎሞ ዓሰና ዋላ" ሙዓሢ ዛጋዖ፡- «ዓይጎሮ ዒዚ ዩያጉዳ ዓሰና ዋላ" ሙዓይ?» ገዒ ዩሱሴኮ ገንፆ ሐንታዘንሢ ያኔጮኔ።

17 ዩሱሴ ዔያታ ዩያ ጋዓሢ ዋይዛዖ፡- «ጳኤሻ ዔራ" ዓሲ ሐርገንቲ ዓሲም ኮይሳንዳኣፓዓቲም ዋላ" ዓሲም ኮይሴብ፤ ታኣኒ ሙኬሢ ጎሞ ዓሶ ዔኤላ"ኒ ማዓንዳኣፓዓቲም ገኤኮ" ዓሶ ዔኤላ"ኒ ሙኪባኣሴ» ገዔኔ።

ሙዖ ሐሺ"ዖ ዳምቦ ዛሎ" ያኔጮንቲ ያኔጮሢ
(ማቴ. 9፡14-17፤ ሉቃ. 5፡33-39)

18 ማሰካ ዮሐኒሴኮ ገንፆ ሐንታዘንሢ ፔርሴ ዓሰና ሙዖ ሐሺ"ዖ ዳምቦ ካፓኔ፤ ዩያሮ ዓሳ ዩሱሴ ባንሢ ሙካዖ፡- «ማሰካ ዮሐኒሴ ገንፆ ሐንታዘንሢ ፔርሴ ዓሰና ሙዖ ሐሺ" ዳምቦ ካካፓንቲ፣ ኔ ገንፆ ሐንታዘንሢ ዩያጉዲ ካቸዋኣሢ ዓይጎሮዳይ?» ገዔኔ።

19 ዩሱሴ ዔያቶም ማሐዖ፡- «ዑኡታ"ሢ ዔያቶና ዋላ" ዓኣንቲ ዔፖ ዓሳ ሙዖ ሐሺ"ዖ ዳምቦ ካፓኒ ዳንዳዓ? ዑኡታ"ሢ ዔያቶና ዋላ" ዓኣንቲ ዔያታ ሙዖ ሐሺ"ዖ ዳምቦ ካፓኒ ዳንዳዑዋሴ።

20 ጋዓንቲ ዑኡታ"ሢ ዔያቶይዳፓ ዲማዳንዳ ዋዴ ሙካንዳኔ፤ ዩሮ ዋዶ"ና ዔያታ ሙዖ ሐሺ"ዖ ዳምቦ ካፓንዳኔ» ገዔኔ።

21 «ዖናታቲያ ዓኪ ዓፒላይዳፓ ዔኪ ጪሚ ዓፒላይዳ ዓገ ሲኩዋሴ፤ ዓገ ሲኬቶ ዓኮ ዓገፆ ጉርሚ ጪሞ ዓፒሎ ዳዳርዘንዳኔ፤ ዳርዒፃኣ ቤርታኣሰካፓ ፔቶ ዳልጋንዳኔ። 22 ዩያጉዲ ሶልኪ ዑሺ ዋሆ ጪንቁ ያቲዳ ሺሜ ዋሃንቲዋሴ፤ ዋሃንቲቲ ጋዓንቲ ሺሜ ዑዛ ቡርቁ ያቶ

ዲኡሳንዳኔ። ዑዛኣ ላኣሊንታንዳኔ። ዩያሮ ሺሜ ዑሺም ዓኪ ገኤሺ ያቲ» ኮይሳኔ።

ዓይሁደኮ ሐውሾ" ዓቦ ዛሎ" ያኔጮንቲ ያኔጮሢ
(ማቴ. 12፡1-8፤ ሉቃ. 6፡1-5)

23 ዩሱሴ ዒዛኮ ገንፆ ሐንታዘንሢ ዋላ" ዓይሁደኮ ሐውሾ" ኬሎ"ና ፔቲ" ዛርጌ ጎሺ ገዴና ዳኣዳንቲ ዒዛኮ ገንፆ ሐንታዘንሢ ዛርጎ ቲሻሢ ዲኡዚ ዲኡዚ ዔኪሢ ዓርቄኔ። 24 ዩያሮ ፔርሴ ዓሳ ዛጋዖ፡- «ሐኣዛጌ፣ ኔኤኮ ገንፆ ሐንታዘንሢ ዓይሁደኮ ሐውሾ" ኬሎ"ና ማዳንቲዋ ባኣዚ" ዓይጎሮ ማዳይ?» ገዒ ያኔጮኔ።

25 ዩሱሴ ማሐዖ፡- «ዳውቲ ፔኤኮ ዓሰና ናይዳንቲ ሜታዴ ዋዶ"ና ዒዚ ዓይጎ ማዴቶዋ ዒንሢ ማሊ ናባቢባኣዳዳ? 26 ዓሲያታራ ጎዖሢ ቁኤሶኮ ቢያ ዑሢ ማዒ ማዳ ዋዶ"ና ዒዚ ያኣሲ ማኣሪ ገሊ ቁኤሶይዳፓዓቲም ያኣማኣ ላኣገንቲያ ማዔ፣ ያኣሲም ዒንጎና ካዖ ሙዔኔ፤ ዒዛና ዋላ" ዓኣ ዓሰማኣ ዒንጌኔ።»

27 ሐሢ ዩሱሴ ሂዚ ገዔኔ፡- «ዓይሁደኮ ሐውሺዖ ኬላ" ዓሲም ማዢንታንዳኣፓዓቲም ዓሲ ዩሮ ሐውሾ ኬሎሎም ማዢንቲባኣሴ። 28 ዩያጉዲ ዓሲኮ ናዓሢ ዩሮ ሐውሾ ዓቤሎኮዋ ጎዳኬ።»

3

ዩሱሴ ኩቺ ዋቦ ዓሲ ዳቂሾሢ
(ማቴ. 12፡9-14፤ ሉቃ. 6፡6-11)

1 ዩካፓ ዩሱሴ ዓይሁደ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘ ማዒ ገሌኔ፤ ዒኣካ ፔቲ" ኩቺ ዋቦ ዓሲ ዓኣኔ። 2 ዓይሁደ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘይዳፓ ፔቲ" ፔቲ" ዓሳ ዩሱሴ ዋጎና ዓይሢሳኒ ኮዓዖ፡- «ሂንዳ ሐዮ" ዒዚ ሐውሾ ዓቦና ሐያ ዋቦ ዓሢ ፓሣቲ ኑ ዛጎም» ገዒ ዒዛ ካፔኔ። 3 ዩሱሴ ኩጮ ዋቦ ዓሢም፡- «ሐይካ ሙኪ ባኣካ" ዔቁ» ገዔኔ። 4 ዩካፓ ዒዚ ዔያቶ ያኔጮዖ፡- «ዓይሁደኮ ሐውሾ ኬሎ"ና ዓይሢንቲሢ ኮሺ ማዳንዳጉዲም ፔርታ ማዳንዳጉዲዳይ? ሺምፖ ዳዳቂሾም ገባይዘምዳይ?» ጋዓዛ፣ ዔያታ ጋዓንቲ ዘቲዮ ገዔኔ። 5 ዩሱሴ ዔያቶኮ ዒና" ዔኩዋያ ማዒ ዳጮሢሮ ያዩፓፓ ዒኣካ ዓኣ ዓሶ ዳጋዲ ዛጋዖ ዋቦ ዓሢም፡- «ኩጮ ኔኤኮ ፒሺ» ገዔኔ። ዒዚያ ፒሺ ዋዶ"ና ኩጮ ዳቂኔ። 6 ዩያሮ ፔርሴ ዓሳ ዓይሁደ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዛፓ ኬሰካዖ ዑኬና ዋማይዲ ዩሱሴ ዔያታ ባይዘንዳቲያ ካኣታ"ሢ ሄሮዲሴ ዓሰና ዋላ" ዘርቲኔ።

ዳራ" ባዘ" ዓጮ ዩሱሴ ባንሢ ቡኪንቲሢ

7-8 ዩሱሴ ዒዛኮ ገንፆ ሐንታዘንሢ ዋላ" ገሌላ ባዘ" ባንሢ ዳንዳኔ። ዒማ"ና ዒዚ ማዳ ባኮ ዋይዘ ዓሳ ሚርጌሢ ዒዛ ባንሢ ሙኬኔ፤ ዔያታ ሙኬሢ፡- ገሌላይዳፓ፣ ዩሁዳይዳፓ፣ ዩሩሳላሜይዳፓ፣ ዔደሚያሴይዳፓ፣ ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ሱካ ዓኣ ዓጮ"ፓ ሐሢ ዒርሴና ሲዶና ገይንታ ካታማፓኬ። 9 ደሮ"ኮ ኮሺ" ዲቢይይዳፓ ዔቁያና ዓሳ ዒዛ ቲቺ ሜታሱዋጉዲ ዋኣዖና

* 2:10 ዓሲኮ ናዓሢ- ጋዓ ሱንፃ ዩሱሴ ኮኸ ሐይሶ ማፃኣፖይዳ ፔና ዔኤላ" ሱንፃኬ። 2:23 ላሚ ዋማ 23፡25። 2:25 1፡4፡21፤ 1-6። 2:26 ላዊ ዓኪ 24፡9። 3:9 ማር. 4፡1፤ ሉቃ. 5፡1-3።

ጥንቆ ጎንጎ ዲዛም ገደገሻንዳጉዲ ዲዛኮ ጊንፆ ሓንታዘንህህ ዲ ዲይህኔ። 10 ሚርጌ ዓሰ ዲዚ ቤርታ ዓውሴህሂር ሓርጌና ማታዳ ዓሰ ቢያ ዲዛኮ ዑቆ ካእማኒ ኮዲ ሒዲንታኔ። 11 ፑርቶ ዓያና" ዩሱሴ ዛጌ ዎድ"ና ቢያ ዲዛኮ ቤርታ ሎኦሚ ሎኦሚ፡- «ኔኤኒ ያኦሲ ናዓሂኬ» ጌዲ ጌዲ ዲላቴኔ።

12 ዩሱሴ ፑርቶ ዓያናም ዲዛኮ ያኦም ከኤዙዋጉዲ ዶዲሺ ጎሪኔ።

ዩሱሴ ታጾ ላምፆ ዳኪንቴዘንህህ ዶኦሬህህ
(ማቴ. 10፡1-4፤ ሉቃ. 6፡12-16)

13 ዩሱሴ ጌሜር ከሰካፆ ዲዚ ኮዔዘንህህ ፔ ባንህህ ዔኤሌ"ኔ፤ ዔያታኦ ዲዛ ባንህህ ሙኬኔ። 14 ዔያታ ዲዛና ዎላ" ማዓንዳጉዲ፤ ዔርዛንዳጉዲ ዔያቶ ዳካኒ ታጾ ላምፆንህህ ዶኦሬ፡- «ዳኪንቴዘንህህ» ጋዓ ሱንህህ ጌህኔ። 15 ሓህ ፑርታ ዓያና ከሰንዳጉዲ ዎልቄና ዓኦ ቢታንቶ ዔያቶም ዲንጌኔ።

16 ታጾ ላምፆ ዳኪንቴዘንህህ ማዓ ዶኦሬንቴዘንህህ ሓንህህከ፡- ጳዲሮሴ ጌዲ ሱንፆ ጌሃና ሰሞኦኔ፤ 17 ቦዩርጌሴ ጌይፆ ጉጉንህህጉዲ ማዔ ዓሰንህህ ጌዲ ሱንፆ ጌህንቴ ዜብዲዮሴ ናኦቶ" ያይቆኦቤና ዲዛኮ ጌርሲ ዮሓኒሴ፤ 18 ዲንዲራሴ፤ ፒሊጶሴ፤ ቤርቴሌሞሴ፤ ማቴዮሴ፤ ቶኦማኦሴ፤ ዲልፒዮሴ ናኦዚ" ያይቆኦቤ፤ ታዲዮሴ፤ ፔ ዓጮ" ሚጨንታ ሰሞኦኔ፤ 19 ዩሱሴ ዓኦህህ ዲንጌ ዓሰቆርንቶ ዩሁዳንታከ።

ዩሱሴና ቤዔልዛቡሌ ጌይንታ ፑርቶ ዓያናኮ ሱኡጋህህና
(ማቴ. 12፡22-32፤ ሉቃ. 11፡14-23፤ 12፡10)

20 ዩካፓ ዩሱሴ ማኦሪ ጌላዛ ሚርጌ ዓሰያ ሙኪ ቡኬህሂር ዲዛና ዲዛኮ ጊንፆ ሓንታዘንህህናም ደዲ ሙዓኒ ማጌኔ። 21 ዩሱሴኮ ማኦር ዓሰ፡- «ዲዚ ዛኦሽካኔ» ዓሰ ጋዓህህ ዎይዚ ዲዛ ሳርቄ ዔካኒ ሙኬኔ።

22 ዩሩሳላሜፓ ሙኬ ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛዘንህህ፡- «ዲዛይዳ ቢዔልዛቡሌ ዓኦኔ፤ ዲዚ ፑርቶ ዓያና ከሰ"ህህ ሓያ ፑርቶ ዓያናኮ ሱኡጋህህ ማዔ ቤዔልዛቡሌናከ» ጌዲ ጌዲ ጌሰታኔ።

23 ዩሱሴ ዔያቶ ፔ ባንህህ ዔኤሌ" ኮኦኪንህህና ሂዚ ዔያቶም ጌዔኔ፡- «ፃላሄ ፃላሄ ዎዲ" ከሰ"ኒ ዳንዳዓይ? 24 ፔቴ" ካኦቴ ዓጪ ዎሊና ፓቂንቴ ያልቴቶ ዩና ዓጮ" ካኦቴማ ዶዲ ናንጋኒ ዳንዳዐብሴ። 25 ሓህ ፔቴ" ማኦሪ ዓሰ ዎሊና ዛሊ ፓቂንቴቴ ዩና ማኦሪ ማኦሪ ማዓኒ ዳንዳዐብሴ፤ 26 ዩያጉዲ ፃላሄ ዎሊና ፓቂንቴቶ ጋጉንህህ ማዓንዳጉዲፓዓቴም ዔቃኒ ዳንዳዐብሴ፤

27 «ሓህ ፔቴ" ዎልቄና ዓኦ ዓሰ ማኦሪ ጌላኒ ዲዛ ዎልቆሲ ቤርታዲ ቱኪ"ባኦፆ ዲዛኮ ዓኦ ባኮ ቡሪ ዔካኒ ዳንዳዒንቴብሴ።»

28 ዩሱሴ ሃህ ከኤዛፆ፡- «ጎኔ ታ ዲንህህም ጋዓኔ፤ ዓሰ ማዳ ጎሞና ሓህ ያኦሲ ጨሽካ ጨዛታፆ ዓቶም ጌዲንታጎዳኔ። 29 ጋዓንቴ ዓያና ጌኤሺ ጨሽካህህም ቢያ ናንጊና ጋሌ ማዓንዳጉዲፓዓቴም ጎማ ዓቶም ጌዲንታዓከ» ጌዔኔ። 30 ዩሱሴ

ዩና ጌዔህህ ዓሰ፡- «ዲዛይዳ ፑርታ ዓያና ዓኦኔ» ጌዔህሂርከ።

ዩሱሴኮ ዲንዶና ጌርሲንህህና
(ማቴ. 12፡46-50፤ ሉቃ. 8፡19-21)

31 ዩሱሴኮ ዲንዶና ጌርሲንህህና ዲዚ ዓኦ ቤዛ ሙኪ ካራ" ዔቃፆ ዓሰ ዳኪ ዲዛ ዔኤሌ"ሴኔ።

32 ዲዛኮ ዓጮ ደዲ ዓኦ ዓሰ ዲዛም፡- «ኔኤኮ ዲንዳኦ፤ ጌርሲንህህ፤ ጌርንህህ * ካራ" ኔና ኮዓኔ» ጌዲ ከኤዜኔ።

33 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ዲንዳ ታኦኮ ያናዳይ? ጌርሲንህህና ያናንህህዳይ?» ጌዲ ማሓፆ፤ 34 ዲዛኮ ዓጮ ደዔ ዓሰ ባንህህ ዛጊ ዛጊ፡- «ሓኦቶ ዛጉዎቴ፤ ታኦኮ ዲንዶና ጌርሲንህህና ሓኦቶከ፤ 35 ያናታቴያ ያኦሲ ዓይህህ ከንህዘንህህ ቢያ ታኦኮ ዲሾ ሚሾንታ ዲንዶንታከ» ጌዔኔ።

4

ዜርህህ ዜርቃ ዓሰ ኮኦኪንህህ
(ማቴ. 13፡1-9፤ ሉቃ. 8፡4-8)

1 ዩሱሴ ጌሊላ ባዘ" ዓጮ ላሚ ዔርዚህህ ዓርቄኔ። ኮሺ" ሚርጌ ዓሰ ዲዛ ባንህህ ሙኪ ቡኪንቴያ ማዔህሂር፤ ዲዚ ዎኦያና ጥንቆ ጎንጎ ጋር ጌሊ ደዔኔ፤ ደራ" ጋዓንቴ ቢያ ባዘ" ዓጮ ዔቄኔ።

2 ዲዚ ዔያቶም ኮኦኪንህህና ሚርጌ ባኦዚ" ዔርዜኔ፤ ዔርዚያዎ ሒዚ ጌዲ ዓርቄኔ፡-

3 «ዎይዙዎቴ! ፔቴ" ዓሰ ዜርህህ ዜርቃኒ ከሰከኔ፤ 4 ዲዚ ጎዙይዳ ዜርቃኦና ፔቴ" ፔቴ" ዜርፆ ጎይፆ ዓጮ ከዳ"ዛ ካፓ ሙኪ ሙዔኔ፤

5 ዛሎ" ዜርፆ ዳካ" ዓጪ ዓኦ፤ ሓኦሻ ሳዓይዳ ከዳ"ፆ ሚርጌ ዓጪ ባኦህሂር ዑከና ባቃሌኔ።

6 ማዔቶዎ ዓባ" ከሰከኔ ዎድ"ና ሹሌ"ኔ፤ ፃጲ ባኦህሂርዎ ማሌኔ። 7 ዛሎ" ዜርፆ ዓንጊህህ ቶሻ ባኦካ ከዴ"ም ዓንጊፆ ዑጊ ባይዘህሂር ዓኦፑዎ ሳቴ"ኔ። 8 ዓቴ" ዜርፆ ሓህ ቃራ ሳዓይዳ ከዴ"ህሂር ባቃሌኔ፤ ባቃላ"ኦ ዑጊ ካፃኔ፤ ፔቴ"ዛ ሃይህሂታሚ" ዓኦፒ፤ ባጌላ ላሂ"ታሚ" ዓቴ"ዛኦ ፃኤታ ዓኦፒኔ።»

9 ዩሱሴ፡- «ሓያ ዎይዘህህ ኮሺ" ዎይዘንጎ!» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ኮኦኪንህህና ከኤዚሳኒ ማሃ ባኮ
(ማቴ. 13፡10-17፤ ሉቃ. 8፡9-10)

10 ዩሱሴ ፔኤር ማዔ ዎድ"ና ዲዛ ኮራ ዎይዞር ሙኬ ዓሰንታ ዲዛኮ ጊንፆ ሓንታ ታጾ ላምፆ ናኦቶ"ንታ ኮኦኪንህህና ዲዚ ከኤዜህሂኮ ቡሊ"ፆ ያኦጮኔ። 11 ዲዚ ዔያቶም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዲንህህም ያኦሲኮ ካኦቴም ማኦርኮ ዓኦሺንቴ ዔራቶ ዲንጊንቴኔ፤ ሓንጎዎቶ ዙላ" ዓኦዘንህህም ጋዓንቴ ቢያ ባኦዚ" ኮኦኪንህህና ከኤዚንታኔ። 12 ያዲ ማዔህህ፡-

«ዔያታ ያኦሲ ባንህህ ማዔ ጎማ ዔያቶም ዓቶም ጌዲንቴዎጉዲ ዛጎ ዛጋያታፆ ደንቁዎሴ ዎይዞ ዎይዛያታፆ ዲና ዔኩዎሴ» ጌይንቴ ጎይፆናከ።

ዜርህህ ዜራ ዓሰኮ ኮኦኪንህህ ቡሊ"ፆ
(ማቴ. 13፡18-23፤ ሉቃ. 8፡11-15)

3:22 ማቴ. 9፡34፤ 10፡25። 3:29 ሉቃ. 12፡10። * 3:32 ጌርንህህ፡- ጋዓዘ ፔቴ" ፔቴ" ሚናኦ ማፃኦፓ ቃሱ"ዋሴ። 4:1 ሉቃ. 5፡1-3። 4:12 ዓሲ. 6፡9-10።

13 ዩሱሴ ዔያቶም ሂዚ ገዔ። «ዒንህማኣ ሓይ ኮኣኪንህ ዔርቱዋዓዳ? ሂዳዎ ሓጎ ኮኣኪንህ ቢያ ዋዲ" ዒንህ ዔራጊ ዳንዳዔይ? 14 ዜርቃህ ያኦሲ ቃኣሎ" ዜርቃኔ፤ 15 ቃኣሎ" ዜርቃኒታ ዋድ"ና ጎይዎ ዓጫ ኬዳ" ዜርጃላ ዳዋሂ፡- ቃኣሎ" ዋይዛኣና ቤዘማና ዔያቶኮ ዒኖይዳ ዜርቃኒቱ ቃኣሎ" ዓላሂ ዔካ ዓሶኬ። 16 ዩያጉዲ ሓኣቾ ሳይይዳ ዜርቃኒቱሂ ዳዋሂ፡- ቃኣሎ" ዋይዘዎ ዑኩና ዋዛዲ ዔካዘንህኬ፤ 17 ጋዓንቲ ዔያታ ዳካ" ዋደሮ ማዓንዳኣፓዓቲም ያደሲ ዓጲ ባኣሂሮ ዳካ" ዋደኮ ገንፃፓ ያኦሲ ቃኣሎ" ዛሎና ማቶና ዳውሲሂና ሙኬቶ ዳቢንቲ ኔጉዋዎ ሓሻ"ኔ። 18 ዓንጊዎ ቶሾ" ባኣካ" ዜርቃኒቲ ዜርጃላ ዳዋሂ፡- ቃኣሎ" ዋይዛ ዓሶንህኬ፤ 19 ጋዓንቲ ሓያ ዓጮ" ናንጎሮ ማታዲያና ቆሎ ናሹሞና ማሌ" ፓሁዋ ባኣኪ" ሱኡካዲሂ ዔያቶኮ ዒኖይዳ ጌላዎ ያኦሲቲ ቃኣሎ" ዋሊ"ሲ ዓኣቶዎን ማሓኔ። 20 ቃሮ" ዓጮ"ይዳ ዜርቃኒቲ ዜርፃ ዳዋሂ፡- ጋዓንቲ ቃኣሎ" ዋይዛ ዔካ ዓሶኬ። ዩያጉዳ ዓሳ፡- ፔቲ"ይ ሓይሂታሚ"፤ ባጋሂ ላሒ"ታሚ"፤ ዓቲ"ሂ ጃኤታ ዓኣፒ ዓኣፓኔ።»

ዓኣሽንቲ ፖዒ
(ሉቃ. 8፡16-18)

21 ሄሊ"ሳዎ ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ዓሲ ፖዒ ፖዒሳዎ ዔኤቢና ጉኡፒ ገህ? ገህሂ ፖዓ ጴዳያ ዳ"ጌ ቤሲዳቲዋዳ? 22 ዋይቲቶዎ ዓኣሽንቲ ባኣኪ" ፔጋዲዎዎ ዓኣቾና ባኣኪ" ዔርቱዋዎ ዓታዓኬ። 23 ዩያሮ ዋይዛ ዋይዚ ዓኣሂ ዋይዘንጎ" ገዔ።»

24 ዩሱሴ ላሚ ዔያቶም፡- «ዋይዛ ባኮሮ ዒንህ ኮሺ" ዔራዋቲ፤ ዒንህ ማካ" ባኮማና ዒንህም ማኪንታንዳኔ፤ ዩያፓ ዑህ ዒንህም ቃሲ"ንታንዳኔ፤ 25 ዔኤቢ ዓኣሂም ገዳ" ቃሲ"ንታንዳኔ፤ ዔኤቢ ባኣ ዓሂዳፓ ዳካ"ታዎ ዓኣቶ ዒማ ዔኪንታንዳኔ» ገዔ።»

ባቃሊ ዑጋ ዜርሃኮ ኮኣኪንህ

26 ሄሊ"ሳዎ ዩሱሴ ዔያቶም ሂዚ ገዔ። «ያኦሲኮ ካኣቲማ ሳዓ ዜርሃኪ ዜርቃ ዓሲ ማላኔ። 27 ዓሂያ ዋንቶና ገንዓኔ፤ ካራዛ ዒዚ ጴጫኔ፤ ዋይደዲታቲያ ዒዚ ዔራዋንቲ ዜርፃ ባቃሊ ዑጋኔ። 28 ሳዓ ፔኤሮ ቤርታዲ ባቃሊ፡ ሔሊ"ሳዎ ጉኡሽኪሲ ዳዋኔ፤ ገንፃፓ ጉኡዮ ዑይይዳ ዓኣፒ ጴዳኔ። 29 ሓኣካ ካፂ ማሌም ቡሮ ዋዳ" ሄሊ"ዛ ዓሂ ዑኩና ሓኣኮ ቡኩሳኔ።»

ዳካ" ሴናፒጮፍ ጌዒንታ ዜርሃኮ ኮኣኪንህ
(ማቴ. 13፡31-34፤ ሉቃ. 13፡18-19)

30 ዩሱሴ ሂዚ ገዔ። «ያኦሲኮ ካኣቲማ ዓይጎ ማላኔ ኔ ጋዓንዳይ? ዓይጌንዳ ኮኣኪንህና ኔ ዒዛ ኮሺ" ኬኤዛንዳይ?» ጌዒ ያኦጮኔ። 31 «ዒዛ ሴናፒጮፍ ጌዒንታ ዳኮ" ዜርጃሎ ማላኔ፤ ዒዛ ዜርቃኒታ ዋድ"ና ሳዓ ዜርቃኒታ ዜርፃይዳፓ ቢያ ኮሺ" ዳካ"ኬ። 32 ዜርቃኒቲ ባቃሊኮ ገንፃ ጋዓንቲ ዑጊያና ቱኮ" ባኮ ቢያይዳፓ ባሻኔ። ጫሪንጮ ካፓ ዳዓንዳያ ሄሊ"ንዳኣና ዳኤፒ ካኣፒ ጌታኔ።»

33 ዩሱሴ ዳራ" ጳቂህኒ ዳንዳዓያ ዩንሂና ዩንሂ ማላ ማርጌ ኮኣኪንህና ያኦሲኮ ቃኣሎ" ኬኤዜኔ። 34 ዒዚ ዔያቶም ኮኣኪንህሂባኣያ ኬኤዙዋሴ፤ ጋዓንቲ ዒዚ ፔኤኮ ገንፃ ሃንታዘንሂና ሌሊ ዓኣ ዋድ"ና ቢያ ባኣኪ" ዔያቶም ኮሺ" ፔጋሲ ኬኤዜኔ።

ዩሱሴ ባዘ" ጉዳሂ ዚቲዳሂ
(ማቴ. 8፡23-27፤ ሉቃ. 8፡22-25)

35 ዩኖ ዓቦ" ዋንቶ ዩሱሴ ፔኤኮ ገንፃ ሓንታዘንሂ፡- «ኦኤኒ ባዘ"ኮ ሶንጌኖ ሱኮ ፒንቆም» ገዔ። 36 ዔያታ ደሮ"ይዳፓ ዳማዲ ዳዒ ዓኣ፤ ዋኣዎና ፒንቆ ጎንጎና ዩሱሴ ዔኪ ዳንዳኣና ማሌ" ዋኣዎና ፒንቆ ጎንገያ ዓኣኔ። 37 ማዓዛ ደዲ ዓልጋ ዋኣዎይዳ ዔቂ ዋኣዎ ጎንጋ ኩማንዳያ ሄሊ"ንዳኣና ጉዳሂ ዋኣዎ ሂዓኔ። 38 ዩማና ዩሱሴ ዋኣዎና ፒንቆ ጎንጎኮ ገንፃ ዛላ" ኬሬ ገሂሂ ላሂ ዓኣንቲ ዒዛኮ ገንፃ ሃንታዘንሂ ዒዛ ጴቻዎ፡- «ኦና ዔርዘሂዮ! ኦኤኒ ኩዳንቲም ኦኤኒ ዚቲዮ ጋዓ?» ገዔ።

39 ዒዚ ጴጫዎ ዢባሮ ጎሬኔ፤ ባዘ"ዋ፡- «ዓጊፃፓ! ዚቲ ጌዔ!» ጌኤኔ፤ ዢባራኣ ዓጊሂ ሓሻ"ዛ ቢያ ባካ" ዚቲዮ ገዔ። 40 ዩያሮ ዩሱሴ ዒዛኮ ገንፃ ሓንታዘንሂም ጋዓዎ፡- «ዓይጎሮ ዒንህ ሂዲ ዓጊጫይ? ጉሙርቂሂ ዋይቲ ዒንህኮ ባይቂይ?» ገዔ።»

41 ዔያታ ኮሺ" ዒጊጫ፡- «ዓህ! ሓይ ጉዳሂንታ ባዘ"ንታ ዓይሂንታሂ ያናዳይ?» ዋሊ ኮራ ገዔ።»

5

ዩሱሴ ፑርታ ዓያናና ዓርቂንቲ ዓሲሰኬያ ፓህሂ

(ማቴ. 8፡28-34፤ ሉቃ. 8፡26-39)

1 ዩሱሴና ዒዛኮ ገንፃ ሓንታዘንሂና ዋኣዎና ፒንቆ ጎንጎ ቶጊ ጌሊላ ባዘ" ፒንቆዎ ጌርሴኖኔ ዓጮ" ሄሊ"ኔ። 2 ዒማና ዩሱሴ ዋኣዎና ፒንቆ ጎንጎይዳፓ ኬኤዳኣና ፑርታ ዓያናና ዓርቂንቲ ዓሲ ዳኤፒ ቤሲፓ ኬሰኪ ካኣማኔ። 3 ዩያ ዓሂኮ ናንጋ ዳኤፒ ቤሲዳኬ፤ ያኦኒያ ዒዛ ካኒቢራሬቲና ቱኪ" ቃዛኒ ዳንዳዑዋሴ፤ 4 ዒዛኮ ቶኮና ኩጮና ማርጌ ኬሊ" ዓንጊ ዳጃና ካኒ ቢራታና ቱኡታኔ፤ ጋዓንቲ ዒ ቢያ ዋዳና ካኖቢራቶዎ ዳኤፒ ዳኤፒ ቶኮ" ዓንጎዎ ማንሂ ማንሂ ኬኤራኔ፤ ዩያሮ ዒዛ ዓርቂ ቃዛኒ ዳንዳዓ ዓይጎ ዓሲያ ባኣሴ። 5 ቢያ ኬሊ" ዓሞና ሮኦሮና ዳኤፒ ባኣኮ"ይዳ፤ ዳኮ" ዑይይዳ ዒላቲ ዒላቲ ሓንታዎ፤ ዑይዎ ፔኤኮ ቲሊገና ቲቂ ቲቂ ኪፃሳኔ።

6 ዒዚ ዩሱሴ ዳካ" ሓኬ ዓኣንቲ ዳንቃዎ ባንሂ ጳሽኪ ሙኪ ጉምዓቲ ዚጌኔ። 7 ዩካፓ ፑኡፒ ዑኡሲና፡- «ኦኤኒ፤ ፑኡፖ ያኦሲ ናዓሂዮ ዩሱሴ! ኦኤኒ ታኣና ዓይጎ ፔቲም ዓኣይ? ያኦሲ ሱ"ንፃና ታ ኔና ሽኢቃኔ ሃዳራ ታና ማታሲፖ» ገዒ ዒላቲኔ። 8 ዩያ ዒዚ ገዔሂ፡- «ሓይ ኔ ፑርቶ ዓያና"ሂ፤ ሓያ ዓሂ ሓሺ" ኬሰኪ!» ገዒ ዩሱሴ ዓይሂሂሮኬ። 9 ዩሱሴ ዒዛ፡- «ሱ"ንፃ ኦኤኮ ያናዳይ?» ገዒ ያኦጮኔ፤ ዒዚያ፡- «ኦኤኒ ማርጌታሂሮ ሱ"ንፃ ታኣኮ ዳሬኬ» ገዒ ማሂኔ።

4:21 ማቴ. 5፡15፤ ሉቃ. 11፡33። 4:22 ማቴ. 10፡26፤ ሉቃ. 12፡2። 4:24 ማቴ. 7፡2፤ ሉቃ. 6፡38። 4:25 ማቴ. 13፡12፤ 25፡29፤ ሉቃ. 19፡26። 4:29 ዓ.ጸ. 3፡13።

10 ፑርቶ ዓያኖና ዓላ ዓሢ ዬኖ ዓጫ"ፓ ዩሱሴ ዓያቶ ደውሱዋጉዲ ደዲሺ ሸኢቄ።

11 ዬኖ ቤዘይዳ ሚርጌ ዓሲኮ ቆሎ ጉዲንሢ ወደ ጌሚር ጎኑባ" ሄንቃ፤ 12 ዬኖ ፑርቶ ዓያኖ" ዩሱሴ ኮራ፡- «ሐዳራ ኑና ሐሴኬ ጉዲንታ ባንሢ ዳኬ፤ ኑኑኒ ዔያቶይዳ ዓላዲ ጌሎም» ጌዲ ሸኢቄ። 13 ዓዚ ዔያታ ጌላንዳጉዲ ዓይሣዛ፤ ፑርቶ ዓያኖ" ዓሢዳፓ ከሰኪ ጉዲንታይዳ ጌሌ፤ ጉቤ ወዳ" ሴካ ላምፖ ሺያ ማዔ ጉዲንሢ ማጎ ዋኦ ባንሢ ዲርጌ ባዘ"ይዳ ጌሌ ዔኤዲንቴ ሐይቄ።

14 ጉዲንታ ሄንቃዘንሢ ጳሽኪ ዳንዲ ካታሞና ኮይሎ" ጉርዶ ቢያይዳ ሐይሶ ሚርጌና ዳልገሸ፤ ዓሳ ማዔ ባኮ ዘገጌ ፔኤኮ ማኦሪፓ ማኦሪፓ ከሰከ፤ 15 ዔያታ ዩሱሴ ባንሢ ሙካፖ ዩይ ቤርታ ሚርጌ ፑርቶ ዓያኖና ዓርቁንቴ ዓሢ ዠኦዞሢዳፓ ዳቁ፤ ዓፒሎ ፔኤኮ ማይንቴ፤ ዳዲ ዓላንቴ ዔያታ ዘጌ ዲቃቴ ዓገጠ። 16 ዩያ ቤርታዲ ዘጌ ዓሳ ፑርቶ ዓያኖ" ዓርቁ ዓሢና ጉዲንታይዳ ማዲንቴ ባኮ ቢያ ዔያቶም ከኤዘ።

17 ዩያሮ ዬኖ ዓጫ" ዓሳ ዩሱሴ' ዔያቶኮ ዓጫ"ፓ ከሰኪ ዓላዲንዳጉዲ ዓዛ ሸኢቄ።

18 ዩሱሴ ዋኦና ፒንቆ ጎንጎ ጌላኦና ፑርቶ ዓያኖ" ዓርቁንቴ ፖዔ ዓሢ፡- «ሐዳራ ታ ኔኤና ዋላ" ዓላዲም» ጌዲ ሸኢቄ።

19 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዓዛ ላኦ፤ ዩሱሴ ዓሚ"ና ዓዛም፡- «ኔ ማኦር ዓላዲፓ ጎዳ ኔኤም ዋዘጉዳ ፑኡፒ ባኦዚ" ማዳቶ ሐሣ ዋዲ" ኔና ማኦሪቶ ዩ ማኦር ዓሶም ከኤዘ» ጌዔ።

20 ዓሢ ዩሱሴ ዓዛም ማዳ ባኮ «ታጳ ካታምንሢ» ጌይንጎ ዓጫ" ከኤዘዛ፤ ዋይዘ ዓሳ ቢያ ዲቃቴ ሄርሸ።

ዓያዒርሴኮ ናይሰኬኖንታ ዩሱሴኮ ዓፒሎ" ካኦሚ ላኦሊሰኬኖ ዘላ

(ማቴ. 9:18-26፤ ሉቃ. 8:40-56)

21 ዩሱሴ ዋኦና ፒንቆ ጎንጎና ባዘ" ሱኮ ገንሣ ማዔ ፒንቃዘ ሚርጌ ዳሪ ዓዛ ኮራ ቡከ፤ ዓሚ"ና ዓዚ ባዘ" ዓጫ። 22 ዓላካ ዓያዒርሴ ጌይንጎ፡ ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡከንቶ ቤዘ ሱኡጎይዳፓ ፔቴ"ሰኬይ ሙኪ ዩሱሴ ዳንቃፖ ዓዛኮ ቶኮ" ዳማ" ሎኦሚ፡- 23 «ታኦ ዳካ" ወዲር ናይሰኬማ ሃርገንቴ ባኦሴ ሃይቃኒ ዑከ፤! ዩያሮ ሙኪ ዓዛ ዳቃንዳጉዲ ሐሣ ሸምፔና ዓዛ ናንጋንዳጉዲ ሐዳራ ኔኤኮ ኩጮ ዓዛ ዑፃ ጌሣቴራ» ጌዲ ደዲሺ ሸኢቄ።

24 ዩያሮ ዩሱሴ ዓዛና ዋላ" ዓላዲኒ ዓቄ፤ ዓሚ"ና ሚርጌ ዓሲ ዩሱሴና ዋላ" ጎይፖ ዓዛ ቴቺ ዳንዳ።

25 ዓላካ ታጳ ላምፖ ለዔ ጉቤ ሱጉሢ ሸኦቴ ሚርጌ ሜታጎ ላኦሊሰኬና ዓኦ። 26 ዓዛ ሚርጌ ዳኤሻ ዔራ ዓሶ ኮራ ዓኦቶዋ ፔኤኮ ሚኦሽ ቢያ ጉሪ ጋፕሴ፤ ጋዓንቴ ዳቆንዶ ዋዳ" ሴካ ባሻንዳኦፓዳቴም ፖሲባኦ። 27 ዓዛ ዩሱሴ ዘሎ" ዋይዘያታሢ ዳሮ"ኮ ባኦኪና ዓዛኮ ገንታ ዘሎ"ና ሙኪ ዓፒሎ ካኦሚ። 28 ዩያ ዓዛ ማዳሢ፡- «ታ ዓዛኮ ዓፒሎ"ታፖ ካኦሚቶ ዳቃንዳ።» ጌዔ።

29 ዩማ ዓዛ ዓፒሎ" ሄሃላዛ ዓዛኮ ሸኦፓ" ሱጉፃ ዓቄ፤ ሐርጋሰካፓ ዳቄሢ ዓዛም ዑያይዳ ዓርቲ። 30 ቤዘማና ዩሱሴይዳፓ ዋልቄ ከሰከሢሢ ዓዚ ዔራፖ ዳሮ" ባንሢ ሸሪ፡- «ታኦ ዓፒሎ ሎሎ"ሢ ምናዳይ?» ጌዲ ምኦ።

31 ዓዛኮ ገንታ ሐንታ ናኦ፡- «ዓሳ ሐያይዲ ቴቺንቴ ዓኦዳሢ ኔ ዘጋፓፖ «የኦኒ ታና ካኦሚይ» ኔኤኒ ዋዲ" ጋዓይ?» ጌዲ ማሄ።

32 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዬኖ የኦኒ ማዳቶዋ ዔራኒ ኮር ሸሪ ዘጌ። 33 ዓሴላ ዓዛም ዓይጌ ማዲንቴቶዋ ዔራሢር ዓገቶምና ጎጋይቄ ጎጋይቄ ዓዛኮ ቶኮ" ዳማ" ሎኦሚ ጎኑም ቢያ ከኤዘ። 34 ዩሱሴ ዓዛም፡- «ታ ናዔሌ፤ ኔና ኔኤኮ ጉሙርቁፃ ፓሣ፤ ኮሺና ዓኦ፤ ሜታ"ፓኦ ዳቄ» ጌዔ።

35 ዩሱሴ ዬኖ ከኤዛ ጎይሣ ዓኦንቴ ዓያዒርሴ ማኦሪፓ ከኦታ ዓሲ ሙኪ፡- «ናዔላ ኔኤኮ ሐይቄሢር ማይ ኔኤኒ ዓርዘሢ ዓይጎር ላቢ"ሳይ?» ጌዲ ዓዛም ከኤዘ።

36 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዩያ ዔያታ ጋዓሢ ዋይዘፖ ዓዛም፡- «ፔቴ"ታፖ ዓገጠፊ ጉሙርቁሢ ሌሊ ጉሙርቁ» ጌዔ። 37 ማዓዛ ዩሱሴ ጳጳርሴና ያይቆኑና ያይቆኑኮ ጌርሲ የሐኒሴናይዳፓ ዓታዛ የኦኒ ዓዛና ዓኦዳንዳጉዲ ኮይባኦ።

38 ዔያታ ዓያዒርሴ ማኦሪ ሎላ"ዛ ዓሳ ዓላካ ዲርጌ ዓላቴ ዓላቴ ዩኤካንቴ ዩሱሴ ዘጌ።

39 ዓሚ"ና ዓዚ ጋሮ ጌላ፡- «ሐይ ዲርጋሢና ዩኤፖና ዓይጎርዳይ? ናዔላ ገገንዓንዳፓዳቴም ሐሐይቁባኦ።» ጌዲ ዔያቶም ከኤዘ።

40 ዓሳ ዓዛኮ ሃይሶ ቦሃፖ ሚኦጠ። ዩሱሴ ጋዓንቴ ጉቤሢ ዙሎ" ከሲ"፤ ናዔሎኮ ዓዳና ዓንዳና ሐሣ ዓዛኮ ሐይሣ ገንታ ሐንታ ናኦቶ"ንሢና ዋላ" ናዔላ ዓኦ ቤዘ ጌሌ። 41 ዓዚ ዓዛኮ ኩጮ ዓርቃ፡- «ፃሊታ ኩሚ!» ጌዔ። ጌይፃ «ዓንቆ፤ ታኦ ኔና ዓቄ! ጋዓ፤» ጌይሢ።

42 ዩና ናዔላ ታጳ ላምፖ ለዔ ናይከ፤ ቤዘማና ዓዛ ዔቃፖ ሴካ ሐንጋ ጌዲ ሐንጎሢ ማርቄ፤ ዩይ ያዲ ማዔ ዋዳ"ና ዓሳ ዘጋፖ ሚርጌና ዲቃቴ ሄርሸ። 43 ጋዓንቴ ዩሱሴ ዔያቶም የኦሚ ከኤዘዋጉዲ ደዲሺ ላታ፡- «ዓዛም ሙፖንዶ ባኦዚ" ዓንጉዋቴ» ጌዔ።

6

ዩሱሴ ናዚሬቴይዳ ዓይንቴሢ (ማቴ. 13:53-58፤ ሉቃ. 4:16-30)

1 ዩሱሴ ያፓ ቤዘ ሐሺ" ፔኤኮ ዓጫ" ካታም ሙከ፤ ዓዛኮ ገንታ ሐንታዘንሢ ዓዛ ገንታ ሙከ። 2 ዓይሁዶኮ ሐውሾ ዓቢ"ና ዔያቶኮ ቡከንቶ ቤዘ ዓዚ ዔርዘሢ ማርቄ፤ ሚርጌ ዓሲ ዓላካ ዓኦ፤ ዓዚ ከኤዘሢ ዔያታ ዋይዘ፡- «ዓንካፓ ዓዚ ሐያ ቢያ ዳንቄይ? ዋዘጉዳ ዔራቶዳይ ዓዛም ዓንገንቴሢ? ሐያ ዲቃሣ ዓኮ ባኮ ዋዲ" ዓዚ ማዳይ?» ጌዲ ጌዲ ዓዛ ሄርሸ። 3 ገንሣ ሐሣ ዔያታ ጋዓ፡- «ማዳቶ ሃይ ሚፖ ዓርጎ ሐኦሚቶዳዳ? ዓንዳላ ዓዛኮ ማይራም ሐሣ ጌርሲንሢ ዓዛኮ ያይቆኑ፤ የጎ፡ ዩሁዶ፤ ሲሞኦኔንታ ጌርንሢ ዓዛኮ ሐይካ ኑኡና ዓኦዘንሢቶዳዳ?» ጌዲ ዓዚ ከኤዘ ባኮ ዓኩዋፖ ሃሸ"።

ከንሣና ዓኣያ ማሁዋኣሢ ሲንሢም ዔርቱዳዳ? 19 ዓይጎር ጌዔቶ ዳንጎና ጎጾ ጌሌዜላ ዙሎ" ጊንሣ ኬሰካኣገዳቱም ዒና ባንሢ ጌሉዋሴ።» ይያር ዩሱሴ ሙኡዚ" ቢያ ሙዒንታኒ ዳንዳዒያ ማዔሢ ኬኤዜኔ።

20 ዩሱሴ ለሚ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዓሲ ከንሣና ዓኣያ ማሃ ባኣዚ" ዓሲዳገ ኬሰካ ባኣዚ"ኬ፤ 21 ዓሲኮ ጋርሲ ዒናገ ኬሰካ ፑርታ ባኣዚ"፡- ኮይሱዋ ጎይሢና ዘኣሰካ ኮኣሚሢ፡ ዉሱም፡ ዓሲ ዋዲሢ፡ 22 ዓኒ ሃሃ ማቾ ማዒባኣያና ለሃሢ፡ ታዳቆ ጌዒሢ፡ ፑርቱም፡ ጌሺሢ፡ ፔ ሼኔና ሓንቲሢ፡ ቁኣሩም፡ ፑሸከሢ፡ ያቶርም፡ ማሊሢ ባይሱምኬ። 23 ዓካሪ፡ ዩይ ፑርቶ ባካ ጉቤ ዓሲ ዒኔገ ኬሰከ ዓሲ ጎማሳኔ።»

ፔቴ" ለኣሊሰኬኖኮ ጉሙርቁዖ
(ማቴ. 15፡21-28)

24 ዩካገ ዩሱሴ ዔቁ ዒርሴ ካታም ኮይሎይዳ ዓኣ ጉርዳ ዳንዲ ፔቴ" ዓሲ ማኣሪ ጌላዖ ዒኣካ ዒ ዓኣሢ ያኣኒያ ዔሩዋጉዲ ኮዔኔ፤ ጋዓንቲ ዒ ዓኣሸጎታኒ ዳንዳዒባኣሴ። 25 ናይሰኬና ዒዛኮ ፑርታ ዓያናና ዓርቁንቲ ለኣሊሰኬና ዩሱሴ ዒኣካ ዓኣሢ ዋይዚ ዑኩና ሙካዖ ቶካ" ዒዛኮ ሎኣሜኔ። 26 ለኣሊላ ሶኦሪያ ዓጪዳ ፖኖቁ ጌይንታ ቤሰካ ሸይንቲ ገሪኬ ዜርፃገ ማዔያኬ፤ ዒዛ ዒዛኮ ናዔሎይዳገ ፑርቶ ዓያኖ ዩሱሴ ኬሳ"ንዳጉዲ ሸኢቁኔ። 27 ዩሱሴ ጋዓንቲ፡- «ናኣቶ ሙዖ ዔኪ ካናቶም ዒንጊሢ ኮይሱዋሴ፤ ሂንዳ ቤርታዲ ናኣታ" ሙዒ ሚሸከንጎ» ዒዛም ጌዔኔ።

28 ዒዛ፡- «ጎኔኬ ጎዳሢዮ፤ ያዲ ማዔቶዋ ካናታ ጎንጎ ዳማ" ናኣቶይዳገ ዲኢኔሢ ሙሙዓያቱዳዳ» ጌዒ ዒዛም ማሂኔ።

29 ዩያር ዩሱሴ፡- «ዩያ ኔ ጌይዖና ፑርቶ ዓያና" ኔኤኮ ናዔሎይዳገ ኬሰኬኔ፤ ማኣሪ ማዒ ዓኣዴ» ዒዛም ጌዔኔ።

30 ዒዛ ማኣሪ ማዒ ሙካንቲ ፑርቶ ዓያና" ናዔሎይዳገ ኬሰኬሢር ናዔላ ኮሺ ሻኣሎ"ይዳ ለሂ ዓኣንቲ ዛኔኔ።

ዩሱሴ ዋይዚና ዳንጋና ባይቁ ዓሲሰኬያ ፓሢሢ

31 ዩሱሴ ዒርሴ ዓጫ"ገ ኬሰካዖ ሲደና ጌይንታ ዓጮ"ና ታጾ ካታም ጌይንታ ዓጮ"ይዳና ጌዒ ጌሊላ ባዘ" ሙኬኔ። 32 ዒማ"ና ዒኣካ ዒዛ ባንሢ ዋይዚና ዳንጋና ባይቁ ዓሲ ዓሳ ዔኪ ሙካዖ ዩሱሴ ዒዛ ዑፃ ኩጮ ጌሣንዳጉዲ ሸኢቁኔ። 33 ዩሱሴ ዓሳ ባኣካ"ገ ዓሢ ዳማሲ ኬሳ"ዖ ዓሢኮ ዋዮይዳ ኬኤሎ" ዳኬኔ፤ ሓሣ ጩቺያ ጩቲ" ዒዛኮ ዒንዲርዘ ካኣሜኔ። 34 ዩማገ ዩሱሴ ለካ ጫሪጎጮ ባንሢ ዛጊ፡ ሚጪንቲ «ዩይያ!» ጋዓዖ፡- «ዔገታ» ጌዔኔ። ዩኖ ጌይፃ «ቡሊ"ንቲ» ጌይሢኬ።

35 ዩማ ጋዓኣና ዓሢኮ ዋዮና ዒንዲርዘና ቡሊ"ንቲም ማታባኣያ ጌኤሺ" ጌሰቲሢ ሳርቁኔ። 36 ዩሱሴ ዩያ ያኣማኣ ኬኤዙዋጉዲ ዓሳ ዓይሢኔ፤ ጋዓንቲ ዩያቶም ኬኤዙዋጉዲ ዓይሢሢዳገ ባሽ ዩያታ ኬኤዜኔ። 37 ዩያ ዋይዜሢ ቢያ ሚርጌና «ሃያጉዳ ባኣዚ"» ጌዒ ዲቃቲ ሄርሺሢና፡- «ጉቤ

ባኣዚ" ኮሺ ማዳኔ፡ ዋያ ባይቁሢ ዋይዘንዳጉዲ፤ ዳንጋ ባይቁሢ ጌሰታንዳጉዲ ማሃኔ» ጌዔኔ።

8

ዩሱሴ ያይዶ ሺዮ ዓሳ ሙኡዜሢሢ
(ማቴ. 15፡32-39)

1 ዩማና ለሚ ሓሣ ሚርጌ ዴሬ ቡኬኔ፡ ዩያ ቡኬ ዓሳኮ ሙዖንደ ባኣዚ" ባኣሢር ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንዖ ሓንታ ናኣቶ" ፔ ባንሢ ዔኤላ"ዖ ሂዚ ጌዔኔ፡- 2 «ሓይ ዓሳ ሃኣዛጉዋቲ ሃይሃ ኬሊ" ሄላ"ንዳኣና ታኣና ዋላ"ኬ፤ ሓሣ ሙዖንደ ባኣዚ" ዔያቶኮ ባኣሢር ታና ሚቻኔ፤ 3 ዛላ" ዔያቶኮ ሃኬይዳገ ሙኬያኬ፤ ሓያ ናዮና ታኣኒ ዔያቶ ዳኬቶ ጎይፃ ዔያታ ላባ"ንዳኔ» ጌዔኔ።

4 ዒዛኮ ጊንዖ ሓንታ ናኣታ"፡- «ሂዳቶ ሓያ ዳውሎ" ቡኣሎ"ይዳ ሓያ ዓሳም ቢያ ጊዳ ሙኡዜሢ" ዳንቃኒ ዳንዳዒይ ያናዳይ?» ጌዔኔ።

5 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ዓኣፒኒ ካሣ ዒንሢኮ ዓኣይ?» ጌዒ ዔያቶ ያኣጩኔ፤ ዔያታ፡- «ላንካይ ካሣ ዓኣኔ» ጌዔኔ።

6 ዒዚ ዓሳ ሳዓ ዳዓንዳጉዲ ዓይሣዖ ላንካዋ ካሣንሢ ዔኪ ያኣሲ ጋላታዖ ቡንዒ ዳር"ም ጊሸካንዳጉዲ ዒዛኮ ጊንዖ ሓንታ ናኣቶ"ም ዒንጋዘ፡ ናኣታ" ዓሳም ጊሸኬኔ። 7 ዔያቶኮ ሓሣ ዳካ" ዋላ ዓኣንቲ ዩንሢርዋ ጋላታዖ ዳር"ም ዒንጋንዳጉዲ ዓይሢኔ። 8 ዓሳ ቢያ ሙዒ ሚሸካዛ ዓቲ" ደንቦ ዔያታ ላንካይ ዳልጊ ለማቲ ኩንሢ ዔኬኔ። 9 ዩያ ሙዔ ዓሳኮ ፓይዳ" ያይዶ ሺያ ኩማንዳያኬ፤ ዩሱሴ ዔያቶ ዳኬሢኮ ጊንዖ፡ 10 ዒዛኮ ጊንዖ ሓንታ ናኣቶ"ና ዋላ" ዋኣያና ፒንቆ ጎንጎ ጋር ጌሊ ዳልማኑታ ጌይንታ ዓጮ ዓኣዴኔ።

ፔርሴ ዓሳኮ ዲቃሣ ዓኪ ባኣዚ" ማዲንታንዳጉዲ ያኣጪዖ
(ማቴ. 16፡1-4)

11 ፔርሴ ዓሳ ዩሱሴ ባንሢ ሙኪ ዒዛና ዋላ" ማርም ዓርቁኔ፤ ዔያታ ዒዛ ጌኤሲና ፒራኒ ኮዓዖ ያኣሲዳገ ማዔያ ዓኪ ዲቃሣ ባኣዚ" ዳዋንዳጉዲ ዒዛ ያኣጩኔ። 12 ዩሱሴ ዒማ"ና ፔ ዒና ጋርሲም ጌሰታዖ፡- «ሃኖ" ዋዶ" ዓሳ ዲቃሣ ዓኪ ባኣዚ" ማዲንታንዳጉዲ ዓይጎር ኮዓይ? ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ፔቴ"ታዖ ዔያቶም ጎኑም ዔርዘ ባኣዚ" ማዲንታዓኬ» ጌዔኔ።

13 ዒዚ ዔያቶ ሃሻ"ዖ ለሚ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጎና ባዘ"ኮ ሶንጌኖ ሱኮ ፒንቁኔ።

ፔርሴ ዓሳና ሄርዲሴናኮ ሙኡቆ ፃኣዘ ኮኣከንሃ
(ማቴ. 16፡5-12)

14 ዒዛኮ ጊንዖ ሓንታ ናኣታ" ጋላ ዔካንዳዖ ዋላ"ዘ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጎይዳ ዓኣ ዓሳኮ ፔቴ" ካሣይዳገ ዓታዛ ዓኣ ባኣዚ" ባኣሴ። 15 ዩሱሴ፡- «ፔርሴ ዓሳና ሄርዲሴናኮ ሙኡቆ ፃኣዘይዳገ ካፒንቱዋቲ» ጌዔኔ።

16 ዔያታ ዋሊ ኮይላ"፡- «ዒዚ ዩያ ጌዔሢ ኑኤኮ ጋላ ባኣሢር ናንዳኔ» ጌዒ ዘርቲሢ ሳርቁኔ።

17 ዩሱሴ ዩያ ማሊዖ ዔያቶኮ ዔራዖ ሂዚ ዔያቶም ጌዔኔ፡- « ካሣ ኑኤኮ ባኣሢርኬ» ጌይ

ዲንህ ዓይጎር ማለይ? ሐማ ሄላ"ንዳኣና ዲንህ ማሊ ጳቂሁቀያ ሐሣ ዲንህም ዔርቱቀያዳ? ዲና" ዲንህከ ዔኩቀያ ማዒ ሃጊ ደጩ ጎይህዳ?
 18 ዓኣፓ ዲንህከ ዛጉቀዳ? ቀያ ዲንህከ ቀይዙቀዳ? ወዲ" ዲንህ ከይላ" ማሊንቱቀይ!
 19 ሃያኮ ቤርታ ደንጎ ካሦንህ ደንጎ ሺዮ ዓሶም ታኣኒ ቡንጂ ዲንጌ ወደ"ና ደንቦ ዲንህ ዓኣፒኒ ሌማቱ ኩሙህ ዔቁሴይ» ጋዓዛ፥ ዔያታ፡- «ታጸ ላምፆ ሌማቱ ኩሙህ» ጌዔ።

20 ሐሣ ዲዚ፡- «ታኣኒ ላንካዎ ካሦ ያይደ ሺዮ ዓሶም ቡንጂ ዲንጌ ወደ"ና ዓኣፒኒ ሌማቱ ኩሙህ ሃሸና ደንባ ዲንህ ዔኩይ?» ጌዔ ዔያቶ ያኣጩ። ዔያታኣ፡- «ላንካይ ዳልጊ ሌማቱ ኩሙህ» ጌዔ ማሄ።

21 ዲዚ ዲማ"ና «ሂዳዎ ሐማ ሔላንዳኣና ዲንህ ጳቂሁቀያዳ?» ዔያቶም ጌዔ።

ዩሱሴ ቤቴሳይዳይዳ ፔቴ" ዓኣፒ ባይቄ ዓሲሰኬያ ፓህሂ

22 ዔያታ ቤቴሳይዳ ሄላ"ዛ ዓሳ ፔቴ" ዓኣፒ ባይቄ ዓሲ ዩሱሴ ኮራ ዔኪ ሙካዎ ዲዚ ፔኩጮና ካኣማንዳጉዲ ዲዛ ሺኢቄ። 23 ዩሱሴ ዓኣፓ ባይቄ ዓህከ ኩጮ ዓርቄ ጎቺ ጉርዶ ባኣካ"ፓ ኬሳ"ዎ ዓህከ ዓኣፓይዳ ጩቱሂከ ጊንፃፓ ዓኣፓ ዲዛከ ካኣማዎ «ዳካ" ኔኤም ዔኤቢ ጳዳ» ጌዔ ዲዛ ያኣጩ።

24 ዓኣፓ ባይቄህ ደግ ጌዔ ዛጋዎ፡- «ሂዮ ታኣኒ ዓሲ ዳንቃኔ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ዓጊፃ ሚህ ማላ።» ጌዔ።

25 ዩሱሴ ዓህከ ዓኣፓይዳ ኩጮ ላሚ ጌህኔ፤ ዩማና ዓህ ጌኤሺ" ዛጌ፤ ዓኣፓኣ ዳቄ፤ ቢያ ባኣዚ" ጌኤሺ" ዛጊህ ዓርቄ። 26 ዩካፓ ዩሱሴ ዲዛም፡- «ጉርዶ ባኣከ" ዓኣዲፓ» ጌዔ ዓይህ ማኣሪ ዳኩ።

ጳዒርሴኮ ዩሱሴ ዛሎ" ማርካቶ (ማቲ. 16፡13-20፤ ሉቃ. 9፡18-21)

27 ዩካፓ ዩሱሴና ዲዛከ ጊንፃ ሐንታ ናኣቶ"ና ፒልጳሴ ቁሳሪያ ጌይንታ ካታሞኮ ኮይላ" ዓኣ ጉርዶ ባንህ ዳንዲ ዳንዲ ጎይፃ ዓኣዎ፡- «ዓሳ ታና ያናኬ ጋዓይ?» ጌዔ ዲዛከ ጊንፃ ሐንታዘንህ ኮራ ያኣጩ።

28 ዔያታ ማሐዎ፡- «ዛላ" ኔና ማሰካ ዮሐኒሴኬ ጋዓኔ፤ ሐንጎቀታ ኔና ዔኤሊያሴኬ ጋዓኔ፤ ዓቴ" ዓሳ ሐሣ ያሲ ማሊዮ ኬኤዛዘንህዳፓ ፔቴ"ያኬ ኔና ጋዓኔ» ጌዔ።

29 «ዲንህ ታና ያናኬ ጋዓይ?» ጌዔ ዲዚ ዔያቶ ያኣጩ። ጳዒርሴ ማሐዎ፡- «ኔኤኒ ሜሲሔኬ» * ጌዔ ማሄ።

30 ዩሱሴ ዔያቶ፡- «ታ ዛሎ" ያኣማኣ ኬኤዚፓቴ» ጌዔ።

ዩሱሴ ዲዛ ሄላ"ንዳ ሜቶ"ና ሐይቦ"ና ዛሎ" ኬኤዚህ (ማቲ. 16፡21-28፤ ሉቃ. 9፡22-27)

31 ዩሱሴ ፔኤኮ ጊንፃ ሐንታ ናኣቶ" ሂዚ ጌዔ ዔርዚህ ዓርቄ፡- «ዓሲኮ ናዓህ ሚርጌ ሜቶ

ዔካንዳያ ኮይሳኔ፤ ዓይሁዶ ጩሞና ቄኤሶኮ ሱኡጎና ሃሣ ሙሴ ዔርዚ ሞጎ ዔርዚዘንህና ቤርታ ቦሂንታንዳኔ፤ ሐይቄያ ሐይቃንዳ። ማዔቶቀ ሐይህ ዓቢኮ ጊንፃፓ ሐይባ"ፓ ዔቃንዳ።»
 32 ዲዚ ዩያ ዔያቶም ጋፕዲ ፔጋሲ ኬኤዛዛ ጳዒርሴ ዲዛ ዲማሲፓ፡- «ያዲ ጌዲፓ» ጌዔ ዲዛ ጎሬ። 33 ጋዓንቴ ዩሱሴ ዲዛከ ጊንፃ ሐንታ ናኣቶ" ባንህ ሺሪ ዛጋዎ፡- «ኔኤኒ ፃላሄ ታ ኮራፓ ሺኢኬ፤ ኔኤኮ ማሊፃ ያኣሲዳፓቱቀሴ፥ ዓሲዳፓኬ» ጌዔ ጳዒርሴ ጎሬ።

ዩሱሴ ጊንህ ሐንቲህ ጩጊሳ ባኣዚ" (ማቲ. 10፡38-39፤ 16፡24-28፤ ሉቃ. 9፡23-27፤ 14፡26-27)

34 ዩካፓ ዩሱሴ ዳር"ንታ ዲዛከ ጊንፃ ሐንታ ናኣቶ"ንታ ፔ ባንህ ዔኤላ"ዎ ሂዚ ጌዔ፡- «የናታቶቀ ታኣና ዎላ" ሃንታኒ ናሽካህ ፔና ሐሺ"፤ ሃይቢም ጊኢኔያ ማዒ ታ ጊንፃ ሐንቶንጎ።»

35 ያናታቶቀ ፔ ናንጎ ዓይሳኒ ናሽካህ ዲዛ ባይዘንዳ፤ ጋዓንቴ ታናንታ ታኣኮ ኮዮ ሐይሶ ዛሎ"ፒ ፔኤኮ ናንጎ ዓኣህ ዲንጋህ ጋዓንቴ ናንጎ ፔኤሲ" ባይዛዓኬ፤ 36 ዓሲ ሳያይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ዳንቃዎ ፔኤኮ ናንጎ ባይዘቶ ዓይጎ ማኣዳ"ይ? 37 ሐሣ ዓሲ ፔ ናንጎ ቤዘ ዓይጎ ጩጊኒ ዳንዳዓይ?

38 ያኣሲ ቦንቹዎ፥ ጎሞ ዓሶ ሸይንቶ ሐያ ቤርታ ታ ዛሎ"ንታ ታኣኒ ዔርዚ ባኮ ዛሎ"ዎ ኬኤዛኒ ቦርሲንታ ዓሲዳ ቢያ ዓሲኮ ናዓህያ ፔ ዓደኮ ቦንቹና ሃሣ ጌኤዮ ኪኢታንቹናኣ ዎላ" ሙካዎ ዩያ ዓህዳ ቦርሲንታንዳ።

9

1 ሐሣ ዩሱሴ ዔያቶም ሂዚ ጌዔ፡- «ጎኔ ታ ዲንህም ጋዓኔ፤ ሐህ ሃይካ ዓኣ ዓሶ ባኣካ" ያኣሲ ካኣቱማ ዎልቄና ዩዓኣና ዛጋንዳያ ሄላ"ንዳኣና ፔቴ" ፔቴ" ሐይቄንዲዎ ዓሲ ዓኣ።»

ዩሱሴኮ ዓውካሮ ላኣሚንቶ (ማቲ. 17፡1-13፤ ሉቃ. 9፡28-36)

2 ላሆ" ዓቢኮ ጊንፃፓ ዩሱሴ ጳዒርሴንታ ያይቆኦቤንታ ዮሐኒሴንታ ሌሊ ፔኤና ዎላ" ዔኪ ፑኤፒ ዲካ ኬሰካዛ ዔያቶኮ ቤርታ ዲዛከ ዓውካራ ላኣሚ"ንቲ ጳዳ። 3 ዓፒላ" ዲዛከ ኮሺ" ቦኣሪ፤ ዓጩዳ ያኣኒያ ማሰኪ ጌኤሺ" ቦኣሪሳያይዳፓ ዑህ ዓኣዴ ቦኣሪ። 4 ዩማና ዔኤሊያሴና ሙሴና ጳዳ ዩሱሴና ዎላ" ጌሰታንቴ ዔያታ ዳንቄ። 5 ጳዒርሴ ዩሱሴ ኮራ፡- «ዔርዚህዮ! ሐይካ ኑ ናንጋቴ ኮሺኬ፤ ዩያር ፔቴ" ኔኤም፥ ፔቴ" ሙሴም፥ ፔቴ" ዔኤሊያሴም ማዓያ ሐይህ ዉዲ ኑኤኒ ማዮም» ጌዔ። 6 ዔያታ ሐይህህ ኮሺ" ዲቃቲ ዓኣህሮ ጳዒርሴ ፔኤር ዓይጎ ጋዓቴያ ዔሪባኣሴ።

7 ሻኣሪ ዔያቶ ሙኪ ባይዘኔ፤ ባይዘ ሻኣሮዳ፡- «ሐይ ታኣኮ ታኣኒ ናሽካ ናዓህኬ፤ ዲዚ ጋዓህ ዎይዙዎቴ» ጋዓ ዑኤሲ ዎይዚንቴ። 8 ቤዘማና ሺሪ ዔያታ ዛጋዎ ዩሱሴፓ ዓታዛ ሜሌ" ያናኣ ዳንቄባኣሴ።

8:18 ዔር. 5፡21፤ ሂዚ. 12፡2፤ ማር. 4፡12። 8:28 ማር. 6፡14-15፤ ሉቃ. 9፡7-8። * 8:29 ሜሲሔኬ፡- ሜሲሔ ሃሃ ጊንህ ኪሪሰቶሴ ጌይፃ ዔብሪ ዓሶ ሙኤጮና ካኣቱሞም ዓርቆና (ዶኣሞና) ጌይህኬ። 8:29 ዮሐ. 6፡68-69። 8:34 ማቲ. 10፡38፤ ሉቃ. 14፡27። 8:35 ማቲ. 10፡39፤ ሉቃ. 17፡33፤ ዮሐ. 12፡25። 9:2 2ጳዒ. 1፡17-18። 9:7 ማቲ. 3፡17፤ ማር. 1፡11፤ ሉቃ. 3፡22።

9 ደካ"ጋ ዓይታ ኬዳ"ኣና ዩሱሴ፡- «ዲንህ ዛገ ባኮ ዓሲኮ ናዓህ ሓይቁ ሓይባ"ጋ ዓቃንዳያ ሄላ"ንዳኣና ያኦማኣ ኬኤዚፖቴ» ጌዔኔ።

10 ዩያ ዒ ጌዔ ባኮ ዓይታ ዋይዚ ዓኬኔ፤ ጋዓንቴ፡- «ሃይቢጋ ዓቁህ ጌይህ ዋዚ ጌይህዳይ?» ጌዒ ዋላ" ጌሰቴኔ። 11 «ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዔርዘ ዓሳ ዔኤሊያሴ ቤርታ ሙካኒ ኮይሳኔ ዓይጎር ጋዓይ?» ጌዒ ዓይታ ዩሱሴ ኮራ ያኦጩኔ።

12 ዒዚ ዓይቶም፡- «ጎኔኬ፤ ዔኤሊያሴ ቤርታዲ ሙካኒና ጉቤ ባኮ ጊኢጊሻኒ ኮይሳኔ፤ ማዔቶ ዓሲ ናይ ማቶ ዓካንዳህና ቦሂንታንዳህያ ፃኣፒንቴ ባኣዓዳ? 13 ታኣኒ ዒንህም ኬኤዛኔ፡- ዔኤሊያሴ ቤርታዲ ሙኬኔ፤ ቤርታዲ ዒዛ ዛሎ" ፃኣፒንቴህጉዳያ ዓሳ ኮዓ ባኮ ቢያ ዒዛይዳ ማዳኔ» ጌዔኔ።

ፑርታ ዓያና ዓርቁ ናይሰኬያ ዩሱሴ ዓውሴህ (ማቴ. 17፡14-21፤ ሉቃ. 9፡37-43)

14 ዩሱሴንታ ዒዛና ዋላ" ዲኮ" ኬሰኬ፤ ዒዛ ጊንዖ ሓንታ ሓይሆንህንታ ሓንጎ ዓቴ" ጊንዖ ሓንታዘንህ ኮይላ" ሙካንቴ ማርጌ ዴሬ ዔያቶ ኮራ ቡኪ፤ ሓህ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዔርዘ ዓሳኣ ዔያቶና ዋላ" ማርማኔ። 15 ዒኢካ ዓኣ ዴራ" ዩሱሴ ዛገ ዋድ"ና ማርጌ ዲቃቴ ሄርሻዮ ዒዛ ባንህ ጳሽኪ፡- «ኮሺዳ?» ጌዔኔ። 16 ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንዖ ሓንታ ናኣቶ" ኮራ፡- «ዔያቶና ዋላ" ዒንህ ማርማህ ዓይጎዛላዳይ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

17 ዴሮ" ባኣካ"ጋ ፔቴ" ዓሲ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዔርዛህዮ! ጌሰቴሱዋ ፑርታ ዓያና ዓርቁ ናይ ታ ኔ ኮራ ዔኪ ሙኬኔ። 18 ዔቁ ዋድ"ና ሳዓ ዒዛ ጳዲሳኔ፤ ዳንጎና ዲባሲ ዓቺ ዳይሲሳኔ፤ ዑዖዋ ዒዛኮ ማልዚ ሊሲ"ጉዲ ማሃኔ፤ ዩያ ፑርቶ ዓያና ዒዛይዳጋ ኬላ"ንዳጉዲ ኔኤኮ ጊንዖ ሓንታ ናኣቶ" ታ ያኦጩያታንቴ ዔያታ ኬላ"ኒ ዳንዳዒባኣሴ።»

19 ዩሱሴ ዔያቶም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዲንህ ጉሙርቁዋ ዓሳ ዓይዴ ሄላ"ንዳኣና ታ ዒንህና ዋላ" ናንጋንዳይ? ዓይዴ ሄላ"ንዳኣና ታኣኒ ገባንዳይ? ሂንዳ ናዖ ታ ባንህ ዔኪ ሙኬፎቴ።»

20 ዔያታ ናዓህ ዩሱሴ ባንህ ዔኪ ሙኬኔ፤ ፑርቶ ዓያና" ዩሱሴ ዴዳንቃዖ ናዖ ሳዓ ጳዲሳዛ ናዓህያ ሳዓ ኮላዲ ዳንጎና ዲባ ዩይሴኔ። 21 ዩሱሴ ናዖኮ ዓዶ ኮራ፡- «ዓይዳጋ ዓርቁ ሃይ ናዓህ ሃያይዳይ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

ናዖኮ ዓዴ ማሓዖ፡- «ዓኣላ" ዓኣንቴ ዓርቃዖኬ፤ 22 ፑርቶ ዓያና" ዒዛ ዋዳኒያ ማርጌ ዋዴና ታሚዳ፤ ዋኣህዳ ኬኤራህሮ ኔኤም ዳንዳዒንታቴ ሃዳራ ኑና ሚጪንቴ ማኣዴ» ጌዔኔ።

23 ዩሱሴ፡- «ኔኤም ዳንዳዒንታቶ ኔኤኒ ዋይቲ ጋዓይ? ጉሙርቃህም ቢያ ባኣዚ" ዳዳንዳዒንታኔ!» ጌዔኔ።

24 ቤዘና ናዖኮ ዓዴ፡- «ጉሙርቁዖ ታ ጉሙርቃኔ፤ ጋዓንቴ ጉሙርቁህ ፓጪህፓ ታና ማኣዴ» ጌዒ ዒላቴኔ።

25 ዓሳ ዲርጊ ዩዓህ ዩሱሴ ዛጋዖ ፑርቶ ዓያናህም፡- «ሓይ ኔኤኒ ናዖኮ ዋዮና ዳንጎና ባይቁያ ማሄ ዓያናህዮ ናዓህዳጋ ኔኤኒ

ኬሰካንዳጉዲ፤ ላሚ ጊንህ ኔኤኒ ዒዛይዳ ጌሉዋጉዲ ታ ኔና ዓይህኔ!» ጌዒ ጎሪኔ።

26 ፑርቶ ዓያናህ ዴኤፒ ዑኡሲና ዒላታዖ ናዓህያ ማርጌና ባርዲሴህኮ ጊንዖ ኬሰካዛ ናዓህ ሓይቁ ሊሲ"ጉዲ ማላህሮ ማርጌ ዓሳ ሓይቁኔ ጌዔኔ። 27 ጋዓንቴ ዩሱሴ ናዓህኮ ኩጮ ዓርቁ ዔቁሴኔ፤ ናዓህያ ዔቁኔ።

28 ዩካጋ ዩሱሴ ማኣሪ ጌሌህኮ ጊንዖ ዒዛኮ ጊንዖ ሓንታ ናኣታ" ዒዛ ዴማሲ፡- «ዓይጎር ኑኤኒ ፑርቶ ዓያና ኬላ"ኒ ዳንዳዒባኣይ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

29 ዩሱሴ ኬኤዛዖ፡- «ሓያ ጉዴህ ሺኢጲህና ሃህ ሙኡዚ" ሓሺ" ሺኢቁህና ማዒባኣታቶ ማሌ" ዓይጎና ኬሰኩዋሴ» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ዒዛ ሄላ"ንዳ ማታህና ሓይቦ"ና ዛሎ" ሃህ ኬኤዜህ (ማቴ. 17፡22-23፤ ሉቃ. 9፡43-45)

30 ዩሱሴና ዒዛኮ ጊንዖ ሓንታ ናኣቶ"ና ዩዮ ቤዘ ሓሺ" ጌሊላ ዓጮና ቲቁ ዴንዴኔ፤ ዩሱሴ ዒዚ ዓኣ ቤዘ ያኦኒያ ዔራንዳጉዲ ኮዒባኣሴ። 31 ዓይጎር ጌዔቶ ዒማ"ና ዒዚ ፔኤኮ ጊንዖ ሓንታ ናኣቶ"፡- «ዓሲኮ ናዓህ ዓሲ ኩሸካ ዓኣህ ዒንጊንታንዳኔ፤ ዔያታኣ ዒዛ ዋዳንዳኔ፤ ሓይቁህኮ ጊንዖ ሓይባ"ጋ ሓይህሳ ኬሎ"ና ዔቃንዳኔ» ጌዒ ዔርዘህዳ ዓኣህሮኬ።

32 ዒዛኮ ጊንዖ ሓንታዘንህም ዩይ ዒ ጌዔ ባካ ዔርቲባኣሴ፤ ማዔቶም ማሂ ዒዛ ያኦጩኒ ዔያታ ዒጊጩኔ።

ቢያጋ ባሺ ያናዳይ? (ማቴ. 18፡1-5፤ ሉቃ. 9፡46-48)

33 ዩሱሴና ዒዛኮ ጊንዖ ሓንታዘንህና ቁፒርናሆሚ ዓጮ" ሙኪ ማኣሪ ጌሌሰካጋ ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንዖ ሓንታዘንህ ኮራ፡- «ዒንህ ዋንዴ ጎይይዳ ዓኣዖ ዋላ" ማርማህ ዓይጎንዳይ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

34 ዔያታ ጋዓንቴ ዚቲዮ ጌዔኔ። ዓይጎር ጌዔቶ ዔያታ ጎይዖ፡- «ኑ ጊዳ"ጋ ቢያ ባሺህ ያናዳይ?» ጌዒ ማርማህሮኬ። 35 ዩሱሴ ዴዔህኮ ጊንዖ ታጳ ላምዖንህ ዔኤላ"ዖ፡- «ቢያጋ ቤርታ ማዓኒ ኮዓይ ያናታቶም ቢያጋ ጋፒንህና ሓህ ቢያም ማዳያ ማዓንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ። 36 ዩካጋ ፔቴ" ዳካ" ናይ ዔያቶ ቤርታ ዔቁሲ ናዖ ኮንቁጋጋ ሂዚ ጌዔኔ፡- 37 «ሓያጉዴ ናኣቶ"ይዳጋ ፔቴ"ታዖ ታ ሱንዖና ቦንቺ ዔካህ ታና ዔካኔ፤ ታና ዔካህ ታና ሌሊቱዋንቴ ታና ዳኬህያ ዔካኔ።»

34 ዔያታ ጋዓንቴ ዚቲዮ ጌዔኔ። ዓይጎር ጌዔቶ ዔያታ ጎይዖ፡- «ኑ ጊዳ"ጋ ቢያ ባሺህ ያናዳይ?» ጌዒ ማርማህሮኬ። 35 ዩሱሴ ዴዔህኮ ጊንዖ ታጳ ላምዖንህ ዔኤላ"ዖ፡- «ቢያጋ ቤርታ ማዓኒ ኮዓይ ያናታቶም ቢያጋ ጋፒንህና ሓህ ቢያም ማዳያ ማዓንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ። 36 ዩካጋ ፔቴ" ዳካ" ናይ ዔያቶ ቤርታ ዔቁሲ ናዖ ኮንቁጋጋ ሂዚ ጌዔኔ፡- 37 «ሓያጉዴ ናኣቶ"ይዳጋ ፔቴ"ታዖ ታ ሱንዖና ቦንቺ ዔካህ ታና ዔካኔ፤ ታና ዔካህ ታና ሌሊቱዋንቴ ታና ዳኬህያ ዔካኔ።»

36 ዩካጋ ፔቴ" ዳካ" ናይ ዔያቶ ቤርታ ዔቁሲ ናዖ ኮንቁጋጋ ሂዚ ጌዔኔ፡- 37 «ሓያጉዴ ናኣቶ"ይዳጋ ፔቴ"ታዖ ታ ሱንዖና ቦንቺ ዔካህ ታና ዔካኔ፤ ታና ዔካህ ታና ሌሊቱዋንቴ ታና ዳኬህያ ዔካኔ።»

ዩሱሴኮ «ኑና ዒፁዋኣህ ኑኡና ዋላ"ኬ» ጌዒዖ (ሉቃ. 9፡49-50)

38 ዮሐንሴ ዩሱሴም፡- «ዔርዛህዮ! ፔቴ" ዓሲ ኔ ሱንዖና ፑርታ ዓያና ኬላ"ንቴ ኑ ዛጋዖ ዒዚ ኑኡና ዋላ"ቱዋኣህሮ ዒዛ ኑኡኒ ላኣኔኔ» ጌዒ ኬኤዜኔ።

39 ዩሱሴ ማሓዖ፡- «ታ ሱንዖና ዓኪ ዲቃህ ባኣዚ" ማዲ ማዲ ቤዘና ታ ዑፃ ፑርታ ጌሰታንዳይ ባኣህሮ ሓሹ"ዋቴ ላኣጊፖቴ፤ 40 ዓይጎር ጌዔቶ ኑና ዒፁዋኣህ ቢያ ኑኡና ዋላ"ኬ» ጌዔኔ።

41 ጎኔ ታ ዒንህም ጋዓኔ፤ ዒንህ ታኣር ማዔህሮ

9:11 ሚሊ. 4፡5፤ ማቴ. 11፡14። 9:34 ሉቃ. 22፡24። 9:35 ማቴ. 20፡26-27፤ 23፡11፤ ማር. 10፡43-44፤ ሉቃ. 22፡26። 9:37 ማቴ. 10፡40፤ ሉቃ. 10፡16፤ ዮሐ. 13፡20። 9:40 ማቴ. 12፡30፤ ሉቃ. 11፡23። 9:41 ማቴ. 10፡42።

ፔቴ" ሙርሳና ዋኔህ ሲንህ ሁሻ ሳህም ዋኔዎ ሁሼህ ዛሎ"ሮ ሲንገንታንዳ ባኣዚ" ባይቃዓኩ።

ጎሜኮ ካራ ማዓ ባኣዚ" (ማቴ. 18፡6-9፤ ሉቃ. 17፡1-2)

42 ዩሱሴ ከኤዛዎ፡- «ታና ጉሙርቃ፡ ሐንህ ዳኮ"ንህጋግ ፔቴ"ማ ዳቢሳያ ያና ማዕቆቶ ፑኡፒ ዋንህ ሆላ" ቱኪ" ባዘ"ይዳ ከኤሪንቴቶ ቃራኩ፤ 43 ዩሮ ኩጫ ኔና ዳቢሳቴ ተቂ ኔኤጋ ከኤሬ፤ ለምዎ ኩቺ ዓኣንቴ ጋኣናኣሜይዳ፡ ታሞ ባይቁዋኣህዳ ከኤሪንቴግጋ ኩቺ ዲጴያ ማዒ ናንጎ ማኣሪ ጌሊግ ቃራኩ። [44 ጋኣናኣሜ ጌይንታ ቤዛ ሲኣካ ዓኣ ዛኣላ" ሐይቁዎያ፡ ታማኣ ባይቁዎ ቤሲኩ።] * 45 ቶካ" ኔና ዳቢሳቴ ኔኤጋ ተቂ ከኤሬ፤ ለምዎ ቶኪ ቢያ ዓኣንቴ ጋኣናኣሜ ጌሊግጋ ፔቴ" ቶኪና ማዒ ናንጎ ማኣሪ ጌሊግ ቃራኩ። [46 ጋኣናኣሜ ጌይንታ ቤዛ ሲኣካ ዓኣ ዛኣላ" ሐይቁዎያ፡ ታማኣ ባይቁዎ ቤሲኩ።]† 47 ዓኣጋ ኔና ዳቢሳቴ ኔኤጋ ከሲ" ከኤሬ፤ ለምዎ ዓኣፒ ዓኣንቴ ጋኣናኣሜ ጌሊግጋ ፔቴ" ዓኣፒና ናንጎ ማኣሪ ጌሊግ ቃራኩ። 48 ጋኣናኣሜ ጌይንታ ቤዛ ሲኣካ ዓኣ ዛኣላ" ሐይቁዎያ፡ ታማኣ ባይቁዎ ቤሲኩ።

49 «ጾሱም ሲንጎ ባኣዚ" ሶኦጌ ዋሂ ጌኤሾ"ህጉዲ ዓሲ ቢያ ታሚዳ ጌሊ ጌኤሽኪ ከሰካንዳ፤

50 «ሶኦ ኮሺኩ፤ ጋዓንቴ ሶኦጌ ጌኤሻ"ኒ ዋልቁ ባኣያ ማዕቆ ዓይጎና ሲንህ ጌኤሻ"ንዳይ?»

«ሲንህጉዋ ሶኦጌዲ ጌኤሻ" ዋልቁ ዓኣያ ማዎንጎ፤ ሴካና ሐንጋና ዋላ" ገኢጊ ኮሺ ናንጉዋቴ።»

10

ዩሱሴ ላኣሊ ዓንጂህ ዛላ ዔርዘህ (ማቴ. 19፡1-12፤ ሉቃ. 16፡18)

1 ዩሱሴ ዩኖ ዓጮ"ይዳጋ ዔቂ ዩሁዳ ዓጮ"ና ጌዒ ዮርዳኖሴ ዋሮ ሱኮ ፒንቄ፤ ሚርጌ ዴሬ ዒዛ ባንህ ሙከህሂሮ ዒዚ ሚናኣጋ ዔርዘህጉዲ ሐህ ዔርዘህ ዓርቄ።

2 ፔቴ" ፔቴ" ፔርሴ ዓሳ ዩሱሴ ባንህ ሙካዎ ጌኤሲና ዒዛ ፒራኒ ኮዓህሮ፡- «ዓሲ ፔ ማቾ ዓንጂንዳጉዲ ዋጋ" ዓይህ?» ጌዒ ያኦጮ።

3 ዩሱሴ፡- «ሙሴ ሲንህ ዩያ ዛሎ" ዋዚ ጌይ ዓይህ?» ጌዒ ያኦጮህና ማህ።

4 ዔያታ፡- «ሙሴ ዋጋ" ዓንጂንቶ ዔርዘያ ፍኣጎና ዋርቃታ ሲንገጋጋ ዓንጂንዳጉዲ ጋዓ።» ጌዒ።

5 ዩሱሴ ዔያቶም ሂዚ ጌዒ ማህ፡- «ሙሴ ያዒ ጌይ ዓይህህ ሲንህኮ ዒና" ዋይዘ ዒዳ ደዳህ ዛገኩ። 6 ጋዓንቴ ማዢንቶኮ ዓይያጋ ጌኤዢ ማፍኣጋ ጋዓ ጎይያ «ያኦሲ ዓቲንቄና ላኣሊና ማሂ ማዢ።» 7 «ዩሮ ዓሲ ዓደና ሲንደና ሐሺ" ማቾና ዋላ" ፔቴ" ማዓ፤ 8 ለምዎንህያ ፔቴ" ዑህ

ማዓ፤ ዩካጋ ሴካ ለምዎ ማዒ ዓቲ"ም ፔቴ" ማዓ። 9 ዩሮ ያኦሲ ዋኣጸህ ያኦኒያ ቡሎ"ጋ።»

10 ዩሱሴኮ ገንዖ ሐንታ ናኣታ" ማኣሮ ባንህ ማዒ ዋደ"ና ለሚ ዒዘ ዛላ ዩሱሴ ያኦጮ።

11 ዩሱሴ ዔያቶም ማሐዎ፡- «ዮና ማዕቆቶ ፔ ማቾ ዓንጂ ሜሌ" ላኣሊ ዔካህ ፔኤኮ ቤርታኣ ማቾ ዒኢሳ"ኔ ጌይህኩ። 12 ዩያጉዲ ሐህ ያናታቴያ ፔ ዓኒጋ ዓንጂንቲ ሜሌ"ም ሎዓ ላኣሌላ ዒኢታያ ማዓ፤ ጌይህኩ» ጌዒ።

ዩሱሴኮ ናኣቶ" ዓንጂዎ (ማቴ. 19፡13-15፤ ሉቃ. 18፡15-17)

13 ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ፔኤኮ ናኣቶ"ኮ ዩሱሴ ኩጮና ዑዎ ካኣማንዳጉዲ ዔኪ ሙካዛ ዩሱሴኮ ገንዖ ሐንታ ናኣታ" ዩኖ ዓሳ ጎሬ። 14 ዩሱሴ ዩያ ዛገጋጋ ጎሮ"ንቲ ፔኤኮ ገንዖ ሐንታ ናኣቶ"ም ሂዚ ጌዒ፡- «ያኦሲ ካኣቱማ ሃንህ ዔያቶ ጉዳዘንህም ማዕህሮ ናኣታ" ታ ኮራ ሙኮንጎ፤ ሐሹ"ዋቴ፡ ላኣገጊጉቴ፤ 15 ጎኔ ታ ሲንህም ጋዓ፤ ያኦሲኮ ካኣቱም ናይ ማዒ ዔኩዋ ዓሲ ፔቴ"ታዎ ዒኢካ ጌሊንዲዋሴ!» 16 ዩሱሴ ዩካጋ ናኣቶ" ኮንቄ፡ ኩጮ ዑዎ ጌህ ዓንጂ።

ፔቴ" ያርጎቺ ዓሲ (ማቴ. 19፡16-30፤ ሉቃ. 18፡18-30)

17 ዩሱሴ ዩካጋ ከሰኪ ገንህ ዓኣዳኣና ፔቴ" ዓሲሰኬያ ጸሽኪ ሙኪ ቤርታ ጉምዓታዎ፡- «ኮዢ ዔርዘህዮ! ናንገና ናንገ ዴንቃኒ ዓይጎ ማዳንዳያ ታና ኮይሳይ?» ጌዒ ያኦጮ።

18 ዩሱሴ ማሐዎ፡- «ዓይጎሮ ኮዢህዮ ኔኤኒ ታና ጋዓይ? ፔቴ" ያኦሲዳጋ ዓቲም ሜሌ" ኮሺ ያኦኒያ ባኣሴ። 19 ኔኤኒ ዓይህዎንህ ዔራሬ፤ ዩንህያ፡- «ዓሲ ዋዲጎ፡ ላኣሊ ዒኢሲ"ፖ፡ ወኡቁጎ፡ ለኡዙሞና ማርካቲጎ፡ ጌሺጎ፡ ዓደና ሲንደና ቦንቼ" ጋዓዘንህ።»

20 ዓህያ፡- «ዔርዘህዮ! ዩያ ዓይህዎ ቢያ ናኣቶጋ ዓርቃዎ ታኣኒ ካጋኔ» ጌዒ።

21 ዩሱሴ ናሹሞና ዒዛ ዛጋዎ፡- «ፔቴ" ባኣዚ" ሌሊ ዓቲ"ኔ፤ ዴንዲ ኔኤኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ሻንቺ ማንቆ ዓሰም ገሽኪ ሲንጌ፤ ዩካጋ ታ ገንዖ ሙኪ ሐንቴ፤ ጮሪንጮ ማኣራ ቡከንቴ ቆሎ ኔኤኮ ዓኣያ ማዓንዳ።» ጌዒ። 22 ዓህ ዩያ ዋይዛዎ ዓኣጎ ካሮ" ቱኩ"ኔ፤ ኮሺ" ዒ ያርጎቺታህሮ ያዩ ያዩ ዴንዳ።

23 ዩሱሴ ገንዖ ሐንታ ናኣቶ" ባንህ ሺራዎ፡- «ያርጎቺ ዓሲም ያኦሲ ካኣቱሞይዳ ጌሊህ ዋዚጉዲ ሜታንዳይ!» ጌዒ።

24 ገንዖ ሐንታ ናኣታ" ዩኖ ዩሱሴ ጌዒዘ ዋይዚ፡- «ሐያጉዳ ባኣዚ"» ጌዒ ዲቃቴ፤ ጋዓንቴ ዩሱሴ ለሚ፡- «ናይዮቴ! ያኦሲ ካኣቱሞይዳ ጌሊህ ዋዚ ሜታንዳይ! 25 ያርጎቺ ዓሲ ያኦሲ ካኣቱሞይዳ ጌላንዳሰካጋ ጋኣላ ናርፔ ዪኣናና ጌላኒ ሼሌዓንዳ።» ጌዒ።

9:43 ማቴ. 5፡30። * 9:44 ፔቴ" ፔቴ" ሚናኣ ማፍኣጋ ጋይ. 44 ጌዳ" ቃሳ"ኔ፤ ዩና ቃኣሊ"ላ ጋይ. 48 ጌዳ" ዓኣዘ ማላያኩ።
† 9:46 ፔቴ" ፔቴ" ሚናኣ ማፍኣጋ ጋይ 46 ጌዳ" ቃሳ"ኔ፤ ዩና ቃኣሊ"ላ ጋይ. 48 ጌዳ" ዓኣዘ ማላያ። 9:47 ማቴ. 5፡29።
9:48 ዒሲ. 66፡24። 9:50 ማቴ. 5፡13፤ ሉቃ. 14፡34-35። 10:4 ለሚ. ዋማ 24፡1-4፤ ማቴ. 5፡31። 10:6 ማዢ. ማፍ 1፡27፤ 5፡2። 10:8 ማዢ. ማፍ 2፡24። 10:11 ማቴ. 5፡32፤ 1ቆሮ. 7፡10-11። 10:15 ማቴ. 18፡3። 10:19 ከሲ. ማፍ 20፡12-16፤ ለሚ. ዋማ 5፡16-20።

26 ጊንዖ ሐንታ ናኦታ" ዩሱሴ ገዳሚና ኮሺ" ዲቃቲ ሄርሻዮ:- «ያዲ ማዕቆ ማይ ያኦኒ ዳቃኒ ዳንዳዳይ!» ዋሊ ኮራ ገዳኔ።

27 ዩሱሴ ዔያቶ ባንሢ ዛጋዮ:- «ጎኔና ዩይ ዓሲም ዳንዳዳንቲቀሴ፤ ጋዓንቲ ያኦሲም ዳንዳዳዒንታያኬ፤ ቢያ ባኦዚ" ያኦሲም ዳንዳዳንታኔ» ገዳኔ።

28 ጳጳርሴ ዒማ"ና:- «ሃይሾ ኦኦኒ ቢያ ባኦዚ" ሃሺ" ኔ ጊንዮ ሐንታንቲቀ» ገዳኔ።

29 ዩሱሴ ሂዚ ገይ ማሄኔ:- «ጎኔ ታኦኒ ጋዓኔ፤ ታናንታ ታኦኒ ኮዮ ሐይሶንታር ገዳ፤ ፔኤኮ ማኦር፤ ገርሲንሢ፤ ገርንሢ፤ ዒንዳ፤ ዓይ፤ ናኦቶ"ንታ ጎዮንታ ሐሻ"ሢ ባሽና ዳንቃንዳኔ።

30 ሐያ ዋድ"ይዳታቲያ ዒጻንቲ ዳኪንቲያና ፔኤኮ ማኦር፤ ገርሲንሢ፤ ገርንሢ፤ ዒንዳንሢ፤ ናኦቶ"ንታ ጎዮንታ ሐሻ"ቶ ሚርጌ ጻኤታ ጳንጩ ማሂ ዔካንዳኔ፤ ሙካ ዓጮ"ይዳ ናንጊና ናንጊ ዳንቃንዳኔ። 31 ዩይ ያዲ ማዕቆ ቤርቲ ማዕ ጎኦ" ማላ ሚርጌ ዓሳ ጊንሢም፤ ጊንዮ ዓቲ"፤ ላቤያ ማላ ሚርጌ ዓሳ ቤርቲም ማዓንዳኔ።»

ዩሱሴ ፔና ሄላንዳ ሜቶና ሐይሶ"ና ዛሎ"ሃሃ ኬኤዜሢ
(ማቲ. 20፡17-19፤ ሉቃ. 18፡31-34)

32 ዩሩሳላሜ ዳንዳ ጎይያይዳ ዔያታ ዓኦንቲ ዩሱሴ ዔያቶኮ ቤርታ ቤርታ ዳንዳኔ፤ ጊንዮ ሐንታ ናኦታ"፡- «ሐያጉዳ ባኦዚ"» ገዳ፤ ዩሩ ሐይሶ ዲቃቲ ሄርሻኔ፤ ሐንጎ ዒዛና ዓኦ ዓሳ ዒጊጩኔ። ዒዚ ጊንሢ ላሚ ዒዛ ሄላ"ንዳ ባኮ ኬኤዛኒ ታጳ ላምዮንሢ ፔ ባንሢ ዔኤላ"ዮ ሂዚ ገዳ ኬኤዜኔ፡-

33 «ሐይሾ ኦኦኒ ዩሩሳላሜ ዳንዳይዳኬ፤ ዓሲኮ ናዓሢ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛዘንሢናም ዓኦሢ ዒንጊንታንዳኔ፤ ዔያታኦ ዒዚ ሐይቃንዳጉዲ ገዳ ገሰቲ ኮንሣንዳኔ፤ ዓይሁዳ ማዒባኦ ዓሲም ዒዛ ዓኦሢ ዒንጎንዳኔ፤

34 ዓይሁዳ ማዒባኦ ዳራ" ዒዛ ቦሃንዳኔ፤ ጩታንዳኔ፤ ዠራጋና ጳርቃንዳኔ፤ ሐሣ ዋዳንዳኔ። ጋዓንቲ ሐይሃ ዓቢኮ ጊንዮ ሐይባ"ጋ ዔቃንዳኔ።»

ያይቆኦና ዮሐንሴናኮ ያኦጩዮ
(ማቲ. 20፡20-28)

35 ዜብዲዮሴኮ ናኦታ" ያይቆኦና ዮሐንሴና ዩሱሴ ኮራ ሙካዮ:- «ኦር ዔርዛሢዮ! ኦኦኒ ያኦጩ ባኮ ኦኦኒ ማዳንዳጉዲ ኦ ኮዓኔ» ገዳኔ።

36 ዩሱሴ:- «ዓይጎ ታኦኒ ማዳንዳጉዲ ዒንሢ ኮዓይ?» ገዳ፤ ያኦጩኔ።

37 ዔያታ ማሐዮ:- «ኦኦኮ ቦንቲንቲ ካኦቲምይዳ ዓኦ ቦንቲ ቤዛ፡ ኦጊዳገ ፔቲ"ሢ ኦኦኮ ሚዛቃ፤ ፔቲ"ሢ ሻውሎ ዛላ" ኦና ማሂ ዳይሢ» ገዳኔ።

38 ዩሱሴ ጋዓንቲ:- «ዒንሢ ያኦጩ ባኮ ዔሩቀሴ፤ ታኦኒ ዓካ ሚታሢ ዒንሢ ዔካኒ ዳንዳዳ? ታኦኒ ገላንዳ ሚታሰካ ዒንሢ ገላኒ ዳንዳዳ?» ገዳ፤ ዔያቶ ያኦጩኔ።

39 ያይቆኦና ዮሐንሴና ማሐዮ:- «ሂዮ ኦኦኒ ዳንዳዳንዳኔ» ገዳኔ። ዩሱሴ:- «ጎኔኬ፤ ዒንሢ ታኦኒ ዔካ ማቶ" ዔካኒ፤ ታኦኒ ገላ ሚታሰካኦ ገላኒ ዳንዳዳ።» 40 ጋዓንቲ ታኦኮ ሚዛቆና ሻውሎ"ናይዳ ዳንዳጉዲ ዓይሣሢ ታናቲቀሴ፤

ዩይ ቤዛ ዒንጊንታሢ ዒዛ ቤዛም ያኦሲ ጊኢጊሺ ዓሲምኬ» ገዳኔ።

41 ዓቲ" ታጳንሢ ዩይ ዋይዛዮ ያይቆኦና ዮሐንሴና ዳጋዳኔ። 42 ዩሱሴ ቢያሢ ፔ ባንሢ ዔኤላ"ዮ ሂዚ ገዳኔ:- «ዓይሁዳ ማዒባኦ ዓሲኮ ሱኡጋ ዳር"ኮ ዋይሣዘንሢ ገይንቲ ዔኤላ"ንታዮ ማዕሢና ሐሣ ዔያቶኮ ቢቶ" ማዕዘንሢኮ ዔያቶ ዑፃ ቢታንቶ ዓኦያ ማዕሢ ዒንሢ ዔራኔ።

43 ጋዓንቲ ዒንሢ ባኦካ" ያዒ ማዒ ኮይሱቀሴ፤ ዒንሢጋ ፔቲ" ዓሲ ፑኤፒ ማዒ ኮዔቶ ቢያሢም ማዳያ ማዮም፤ 44 ዒንሢ ባኦካ"ጋ ዳጌ ማዒ ኮዓሢ ቢያሢም ዓይሎ" ማዮም፤ 45 ዓሲኮ ናዓሢታዮ ቢያሢኮ ዳማ" ማዒ ማዳኒና ፔኤኮ ሸምጋሢ ሚርጌዘንሢ ዛሎ" ዒንጊ ዳቀሻኒ ሙካንዳኦጋቲም ዓሲ ዒዛም ማዳንዳጉዲ ሙኪባኦኔ።»

ዩሱሴ ዓኦጋ ባይቁ ቤርጻሚዮሴኮ ዓኦጋ ፖሲሴሢ
(ማቲ. 20፡29-34፤ ሉቃ. 18፡35-43)

46 ዩካገ ዩሱሴና ዒዛኮ ጊንዮ ሐንታ ናኦቶ"ና ዋላ" ዒያርኮ ገይንታ ካታም ሙኬኔ፤ ዔያቶና ዋላ" ሚርጌ ዳሬ ዒያርኮ ካታማገ ኬሰካንቲ ፔቲ" ዪሞሴ ናይ፡ ዓኦጋ ባይቁና ቤርጻሚዮሴ ጎዮሰኬይ ጎይዮ ዓጮ ዳዒ ዔኤቢ ዒንጎም ሺኢቃኔ። 47 ዒዛኮ ኮርሲና ዳንዳሢ ናዚሬቶ ዩሱሴ ማዕሢ ዒ ዋይዛዮ:- «ዳውቴ ናዓሢዮ! ዩሱሴ ሐዳራ ታና ሚጩንቲ ማኦጩ» ገዳ፤ ዒላቲሢ ዓርቁኔ።

48 ሚርጌ ዓሳ:- «ዘቲዮ ገዳ!» ገይ ጎሬኔ፤ ዒዚ ጋዓንቲ «ዳውቴ ናዓሢዮ ታና ማኦጩ!» ገዳ ሐቺም ዒላቲኔ።

49 ዩሱሴ ዔቃዮ:- «ዒዛ ዔኤላ"ዋቲ» ገዳኔ፤ ዔያታ ዓኦጋ ባይቁሢ ዔኤላ"ዮ:- «ዔኤዛይ ዒጊጩገ፡ ዔቁ! ዩሱሴ ኔና ዔኤላ"ኔ» ገዳኔ።

50 ዒዚ ፔኤኮ ቃሲ" ዑፃ ማኦጩ ዓፒሎ ኬኤሪ፡ ጳሊ" ዔቃዮ ዩሱሴ ባንሢ ዓኦዳኔ።

51 ዩሱሴ:- «ታኦኒ ዓይጎ ዋኦቶም ኦኦኒ ኮዓይ?» ገዳ፤ ያኦጩኔ።

ዒዚ:- «ዔርዛሢዮ! ሐዳራ ታኦኒ ዛጋንዳጉዲ ዓኦጋ ታኦም ፖሲሴ» ገዳ ማሄኔ።

52 ዩሱሴ:- «ሂዳቶ ዳንዳ፤ ኔ ጉሙርቁፃ ኔና ዓውሴኔ» ገዳኔ።

ዒዚ:- «ዒዚ ገይኔ፤ ጎይዮናኦ ዩሱሴ ጊንዮ ዓኦዳኔ።»

11

ዩሱሴኮ ፑኤፒ ቦንቲና ዩሩሳላሜ ገሊዮ
(ማቲ. 21፡1-11፤ ሉቃ. 19፡28-40፤ ዮሐ. 12፡12-19)

1 ዩሱሴና ዒዛኮ ጊንዮ ሐንታዘንሢና ዩሩሳላሜ ሙኪ ዑካዮ ዛይቶ ሪሚቶ ዲኮ" ኮይላ" ዓኦ ቤቲገጌና ቢታኒያ ገይንታ ካታምንሢ ሙኬኔ፤ ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንዮ ሐንታ ናኦቶ"ይዳገ ላምዮሰኬንሢ ቤርታ ሂዚ ገዳ ዳኬኔ፡- 2 «ሃሮ" ሴኮ ጉርዳሎ ዒንሢ ቤርታዲ ዓኦዳቲ፤ ዒኦካ ዒንሢ ሄሄላ"ዮ ያኦኒያ ቶጊባኦ ሐሬ ናይ ቱኡቲ ዓኦኦኒ ዳንቃንዳኔ፤ ቡሊ" ሃኒ ዔኪ ዩዑዋቲ፤ 3 ያኦኒያ ዒንሢ ዓይጎር ቡላ"ይ ገዳ ያኦጩቶ

ሳዳም ከይሳሢርኬ፤ ዑኩና ዒዚ ማሂ ዳካንዳኔ፤ ጌዒ ከኤዙዋቱ።»

4 ዔያታኣ ዴንደዎ ሐሮ" ናዎማ ጎይዎ ዓጫ፤ ማእሪ ካርካ ቱኡቲ ዓእንቲ ዴንቂ ቡሌ"ኔ፤ 5 ዓማ"ና ዒኢካ ዔቁ ዓኣ ዓሶፓ ፔቲ" ፔቲ" ዓሲ፡- «ሃሮ" ናዎ ዎዳ"ኒ ቡላ"ይ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

6 ዔያታኣ ዴሱሴ ጌዔሂ ያኦጩ ዓሶም ማሂ ከኤዘዘ ዓሳ ዔያቶ ሐሮ"ኔ። 7 ለምዎ ጊንዎ ሐንታ ናኣቶ"ንሂ ሃሮ" ናዎ ዔኪ ዴሱሴ ኮራ ሙካዎ፡ ዔያታ ፔኤኮ ዓፒሎ ሐሮ" ናዎ ዙላ" ጌሃዛ ዴሱሴ ቶኔ። 8 ሚርጌ ዓሳ ፔኤኮ ዓፒሎ ጎይዎ ሒኢሃዛ ዛሎ" ዓሳ ካያፓ ዋላሺ ማንሂ ማንሂ ጎይዎ ሂኢሃኔ። 9 ዴሱሴኮ ቤርቶና ጊንዎናይዳ ዓኣ ዴራ" ቢያ፡- «ያኦሲ ጋላቲንቶም! ጎዳ ሱ"ንዎና ሙካሂ ያኦሲ ዓንጃጎጎ፤ 10 ሐጊ ሙካ፡ ኦኡኮ ዓዳሂ፤ ዳውቲ ካኣቲማ ዓንጃጎቲያኮ! ጋላታ ጫሪንጮይዳ ያኦሲም ማዎንጎ!» ጌዒ ዒላቲኔ።

11 ዴሱሴ ዴራሳላሚ ሄሊ" ያኦሲኮ ጌኤዢ ማእሪ ጌላዎ ዓጫ ዓኣ ባኮ ቢያ ዛጌኔ፤ ሳዓ ዓሚሂሮ ታጸ ለምዎንሂና ዎላ" ዴራሳላሚፓ ከሰኪ ቢታኒያ ጎዎ ቤዘ ዓኣዴኔ።

ዴሱሴ ጋዳንቁ ቤሌሴ ጌይንታ ሚጻሎ
(ማቲ. 21፡18-19)

12 ጉቲ" ቢታኒያፓ ዔያታ ማዓኣና ዴሱሴ ናይዲንቲኔ። 13 ፔቲ" ዋርቁ ዓኣያ ቤሌሴ ጌይንታ ሚሂ ሃኬ ዴንቃዎ ጎዎንቲ ዒዘይዳ ዓኣፒ ናንጋንዳኔ ጌዒ ሚጻሎ ባንሂ ዓኣዴኔ። ጋዓንቲ ሚጻላ ዓኣፑዎ ዎዴ ማዔሂሮ ዒላሺፓ ዓታዛ ፔቲ"ታዎ ዓኣፒ ዒዚ ዴንቁባኣሴ። 14 ዴያሮ ዴሱሴ ሚጻሎ፡- «ሃይፓ ሴካ ያኦሲያ ኔጊዳፓ ዓኣፒ ሙዎፓ» ጌዔኔ።

ዴያ ዒዚ ጋዓኣና ጊንዎ ሐንታ ናኣታ" ዎይዜ።።

ዴሱሴ ጌኤዢ ማእሪ ኮርማ ዓሶ ዳውሴሂ
(ማቲ. 21፡12-17፤ ሉቃ. 19፡45-48፤ ዮሐ. 2፡13-22)

15 ዴሱሴ ዴራሳላሚ ሙካዎ ጌኤዢ ማእሪ ጌሊ ዒኢካ ሻንቻ ዓሶና ሻንቻ ዓሶና ዳውሴሂ ዓርቁኔ። ሚኢሾ ላኣማ ዓሶኮ ሚኢሾ ጌሃሂና ደኦሎ" ሻንቻ ዓሶኮ ያይቶና ሂዒ ደይሴኔ። 16 ያኦሲያ ዓይጎ ባኣዚ" ከዲ ጌኤዢ ማእሪኮ ዲሮ ጋርና ዓኣዳንዳፒዲ ዒ ኮዒባኣሴ። 17 ዴሱሴ ዴሮ" ሂዚ ጌዒ ዔርዘኔ፡- « ታኣኮ ማእሪ ዓሲ ዜርሂ ቢያኮ ሺኢጸሂ ማእሪኬ» ጌዒንቲ ያኣፒንቲባኣዓዳ? ዒንሂ ጋዓንቲ ዉሲ" ዓኣሺንታ ቤሲ ማሕኔ» ጌዔኔ።

18 ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴኮ ዓሶ ዎይሂ ዎጎ ዔርዘዘንሂና ዴሱሴ ዴያ ከኤዛኣና ዎይዜኔ፤ ዒዚ ከኤዛሂ ዴራ" ቢያ ዲቃቲ ሄርሻሂሮ ዔያታ ዒጊጫዎ ዎዳ" ዓርቁ ዒዛ ባይዘንዳቲያ ካራ ኮዔኔ።

19 ዴሱሴና ጊንዎ ሐንታ ናኣቶ"ና ሳዓ ዓማዛ ካታማፓ ከሰኪኔ።።

ቤሌሶ ሚጻሎኮ ማሊዎ
(ማቲ. 21፡20-22)

20 ዚሮ ጉቲ"ሎ ጉቲ" ዓሚ" ጎይዎና ዔያታ ዴንደዎ ቤሌሶ ሚጻላ ያጸና ሚሊ ዓኣንቲ ዴንቁኔ፤

21 ጸደርሴ ዚጊኖ ዴሱሴ ጌዔሂ ጸቂሃዎ፡- «ዔርዘሂዮ! ኔኤኒ ጋዳንቁ ሚጻላ ሐይሾ ማሌኔ» ጌዔኔ።

22 ዴሱሴ ዔያቶም ማሐዎ፡- «ያኦሲ ጉሙርቁዎቲ፤ 23 ጎኔ ታ ዒንሂም ጋዓኔ፤ ያኦሲያ ለምዎ ዒኔና ማይባኣዎ ታኣኒ ኮዓ ባካ ማዓንዳኔ» ጌዒ ጉሙርቁሂና ሐያ ዲኮ" ሐይፓ ዔቁ ባዘ"ይዳ ከኤሪንቲ» ጌዔቶ ከኤሪንታንዳኔ።

24 ዴያሮ ሺኢጸሂና ዓይጎ ባኣዚ"ታቶም ዒንሂ ሺኢቁቶ ዒንሂም ማዔያጉዲ ጉሙርቁዎቲ፤ ዒንሂ ሺኢቃ ባካ ቢያ ዒንሂም ዒንጊንታንዳኔ።

25 ጫሪንጫ ዓኣ ዓዳሂ ዒንሂ ጎም ዓቶም ጋዓንዳፒዲ ዒንሂ ሺኢቃኒ ዔቃ ዎዳ"ና ዓሲዳ ዒንሂ ዓርቁ ኮሚ ዓኣቶ ሃሹ"ዎቲ። [26 ዒንሂ ሚሊ" ዓሶኮ ዳቢንቶ ዓቶም ጌዒባኣቶ ጫሪንጫ ዓኣ ዓዳሂ ዒንሂ ጎም ዓቶም ጌዒንዲዎሴ» ጌዔኔ።]*

ዴሱሴ ዓይጎ ቢታንቶና ማዳቲያ ያኦጩንቲ ያኦጩዎ

(ማቲ. 21፡23-27፤ ሉቃ. 20፡1-8)

27 ዔያታ ለሚ ዴራሳላሚ ማዒ ሙከኔ፤ ዴሱሴ ጌኤዢ ማእሪ ጌሊ ሐንታንቲ ቁኤሶኮ ሱኡጋ፤ ሙሴ ዎጎ ዔርዘዘንሂ ሐሂ ጫማኣ ዒዛ ኮይላ" ሙካዎ፡- 28 «ሐያ ባኮ ቢያ ኔኤኒ ማዳሂ ዓይጎ ቢታንቶናዳይ? ሐሂ ሐያ ባኮ ማዳንዳፒዲ ቢታንቶ ኔኤም ዒንጌሂ ዎናዳይ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

29 ዴሱሴ ማሐዎ፡- «ታኣኒያ ዒንሂ ፔቲ" ባኣዚ" ያኦጩንዳኔ፤ ዒንሂ ታኣም ማሄቶ ታኣኒ ዓይጎ ቢታንቶና ሐያ ባኮ ማዳቲያ ዒንሂም ከኤዛንዳኔ፤ 30 ዮሐኒሴኮ ማሰኪዎ ያኦሲፓም ዓሲፓዳይ? ሒንዳ ታኣም ከኤዙዋቲ» ጌዔኔ።

31 ዔያታ፡- « <ዓካሪ ኦ ዎዚ ጋዓንዳይ?» ጌዒ ዎላ" ዘርታዎ፡ «ያኦሲፓኬ» ጌዒ ኦኡኒ ማሄቶ ሂዳዎ ዒንሂ ዓይጎሮ ዮሐኒሴ ከኤዛሂ ጉሙርቁባኣይ?» ዒዚ ጋዓንዳኔ። 32 «ዓሲፓኬ» ኦኡኒ ጌዔቶሽ?» ዓሲፓኬ ዔያታ ጎዑዎጉዲ ዴራ" ቢያ ማሰካ ዮሐኒሴ «ጎኔ ያኦሲ ማሊሂ ከኤዛ ዓሲኬ» ጋዓሂሮ ዒጊጫኔ። 33 ዴያሮ፡- «ኦኡኒ ዔራዎሴ» ጌዒ ማሄኔ።

ዴሱሴያ፡- «ያዒታቶ ታኣኒያ ዓይጎ ቢታንቶና ሃያ ባኮ ማዳቶ ዒንሂም ከኤዛዓ» ጌዔኔ።

12

ዎይና ቱካ" ዓሶ ማሊሲ ከኤዘና ኮኣኪንሂ
(ማቲ. 21፡33-46፤ ሉቃ. 20፡9-19)

1 ሄሊ"ሳዎ ዴሱሴ ዴኖ ኮኣኪንሂና ሂዚ ጌዒ ከኤዘሂ ዓርቁኔ፡- «ፔቲ" ዓሲ ዎይኔ ጌይንታ ሙዎ ዓኣፒ ዓኣፓ ሚሂዳ ባልጋ ባኣዚ" ቱኬኔ፤ ዓጮዎ ኮሺ" ዲርቁ ዴኖ ካዎዛ ሄርቁ ጫኡጸ ዑሺ ኮሾ"ንደ ዔቲያ ላሌ ሹቲዳ ቆኣቁ ቦኦኪ ጊኢጊሺኔ፤ ሐሂ ዎይኔሎ ካፓ ዓሶም ዴግ ጌዔ ሴኤላ" ሴኤሊ"፤ ዩካፓ ዴኖ ቤዘ ጎሽኪ ጎሽኪ ታኣም ካፑዎቲ ጌዒ ጎሽካ ዓሲም ዒንጊ ሐኬ ዓጪ ዴንዳኔ። 2 ዎይና ማንዎ ዎዳ"ና ዒዛ ሄላ" ዛሎ" ዔኪ ሙካንዳፒዲ ዒዛኮ ዓይሂንቲ ማዳ ዓሲ

11:9 ዓይኑ. 118፡25-26። 11:17 ዓሲ. 56፡7፤ ዓር. 7፡11። 11:23 ማቲ. 17፡20፤ 1ቆር. 13፡2። 11:25 ማቲ. 6፡14-15። * 11:26 ፔቲ" ፔቲ" ሚናኣ ማዓኣፓ ፓይ. 26 ጌዳ" ቃሳ"ኔ፤ ዴና ቃኣሌላ ማቲ. 6፡15 ጌዳ" ዓኣዘ ማላያኬ።

ጎሽካ ዓሶ ኮራ ዳኬኔ። 3 ጎሽካ ዓሶ ዲዛ ዬያ ዓይህንቲ ማዳሚ ዓርቂ ጸርቆሰካ፣ ኩቲ ጉሪ ማሂ ዳኬኔ። 4 ጊንህ ሐህ ጎዡ ዓዴ ማሌ" ዓይህንቲ ማዳያ ዳካዛ ጎሽካዛንህ ዬያኮዋ ቶኦኮ" ዲይ 0-ሪ፥ ቦርሲሲ ዳኬኔ፤ 5 ሄሊ"ሲ ሐህ ማሌ" ዳካዛ ዬያኦ ዋዳኔ፤ ዬያጉዴያ ማርጌ ዓሲ ዳካዛ ዛሎ" ጸርቂ ዛሎ" ዋዳኔ። 6 ዓካሪ ጎዡ ዓዴ ማዳኒ ዓቲ" ባኣዚ" ፔኤኮ ናሽካ ናዓሂ ዳኪህ ሌሊኬ፤ ዬያሮ ሳገንቲ ታኣኮ ናዓሂ ዔያታ ቦንቻንዳኣናንዳኔ ሂዚ ጌዒ ማላጾ ቢያሂኮ ጋፒንጾይ ፔቴ" ናዓሂ ዳኬኔ። 7 ጋዓንቲ ጎሽካዛንህ ዋሊ ኮራ ሐይ ዒዛ ዳካላንዳህታሂሮ ሃኒ ዬዑዋቲ፤ ኑ ዒዛ ዋዳቶ ዒዛኮ ዓዳኮ ዓኣ ባካ ቢያ ኦም ማዓንዳኔ ጌዔኔ። 8 ዬያሮ ናዓሂ ዔያታ ዓርቂ ዋዲ ዬኖ ጎሽኮ ቤዜሎኮ ቲኣጾ ዙላ" ዔኪ ዓኣዲ ኬኤሪ። 9 ዓካሪ ዬኖ ጎዡሎኮ ዓዳሂ ዓይጎ ዋኦታንዳይ? ጌዔቶ ዒዚ ፔኤሮ ሙኪጋ፣ ጎሽካ ዓሶ ዋዳንዳኔ፤ ዬኖ ጎዡ ቤዜሎ ማሌ" ጎሽካ ዓሲም ዒንጋንዳኔ። 10 ጌኤኮ ማፃኣጊይዳ፡-

«ማኣሮ ማዡ ዓሶ ቦሂ ሃሺ" ሹጫሂ ማኣሮኮ ሄሎ ማዔኔ፤
 11 ዬይ ሐህ ያኦሲ ማዳኔ፤
 ኦኦኒ ዛጋዛ ዲቃሂ ሔርሺሳያኬ።»
 ጌይንቲ ፃኣፒንቲሂ ዒንሂ ናባቢባኣዓዳ?
 12 ዓይሁደኮ ሱኡጎ ማዔ ዓሶ ዬሱሴ ዬያ ኮኣኪንሆና ዔያቶ ዛላ ኬኤዜያ ማዔሂ ዔራጾ ዒዛ ዓርቃኒ ኮዔኔ፤ ጋዓንቲ ማርጌ ዴሪ ዓኣያታሂሮ ዒጊጪ ዔያታ ዒዛ ሐሺ" ዳንዳኔ።

ጊኢራ ጪጊሂ ዛላ ያኦጪንቲ ያኦጪሂ
 (ማቲ. 22፥15-22፤ ሉቃ. 20፥20-26)

13 ፔርሴ ዓሶና ሄሮዲሴ ዓሶና ዛላ"፣ ማዔ ፔቴ" ፔቴ" ዓሲ ዬሱሴ ጌሰታ ጌኤዞና ዳቢንታቶ ቡኡዲ ዓርቃንዳጉዲ ዒዛ ኮራ ዳኪንቲ።
 14 ዬንሂያ ዒዛ ኮራ ሙካጾ፡- «ዔርዛሂያ! ኦኦኒ ጎኔ ኬኤዛያ ማዔሂ ኦኦኒ ዔራኔ፤ ዓሲ ዒጊጪሂና ዓሲ ታና ዋዚ ጋዓንዳይ? ጌዒ ኔ ማዳ ባኣዚ" ባኣሂሮ ያኦሲኮ ጎይጾ ጎኦምና ኔኦኒ ዔርዛኔ፤ ያዒ ማዓዛ ሮሜ ዓጮ" ካኣቲም ጊኢራ ጪጊሂ ዋጋ" ዓይህም? ዓይሁዋይ? ኦኦኒ ጊኢሮንደም? ሐሽ"ንደይ?» ጌዒ ያኦጪኔ።

15 ዬሱሴ ዔያቶኮ ጌኖ ማሊያ ዔራጾ፡- «ዒንሂ ታና ዓይጎር ጌኤሲና ቡኡዳኒ ኮዓይ? ሂንዳ ሮሜ ዓጮ" ማኢሾ ታና ዳውዋቲ» ጌዔኔ።

16 ዔያታ ማኢሾ ዔኪ ሙካዛ ዒዚ፡- «ሐኖ ሮሜ ዓጮ" ማኢሾሎይዳ ዓኣሂኮ ዓውካሮና ፃኣፒንቲ ሱንጾና ያኦሮዳይ?» ጌዒ ያኦጪኔ።

ዔያታ ማሐጾ፡- «ሮሜ ዓጮ" ካኣቲሲኬ» ጌዔኔ።

17 ዬሱሴ፡- «ያዒ ማዔቶ ካኣቲሲ ካኣቲም፡ ያኦሲሲ ያኦሲም ዒንጉዋቲ» ጌዔኔ። ዔያታ ዒዛኮ ማሂያና ኮሺ" ዲቃቲ ሔርሺኔ።

ሐይቄ ዓሲኮ ዔቂሂ ዛላ ያኦጪንቲ ያኦጪሂ
 (ማቲ. 22፥23-33፤ ሉቃ. 20፥27-40)

18 «ሐይቄ ዓሲ ሐይባ"፣ ዔቂንዲዋሴ» ጋዓ ሶዶቄ ዓሶ ዬሱሴ ኮራ ሙካጾ ሂዚ ጌዒ ዒዛ

ያኦጪኔ፡- 19 «ዔርዛሂያ! ሙሴ ዓሶ ዋይህ ዋጎይዳ ኦም ፔቴ" ዋጌ ፃኣፒ ዒንጌኔ፤ ዬኖ <ፔቴ" ዓሲ ለኣሊ ዔካጾ ሾውዋጾ ሐይቄቶ ዒዛኮ ጌርሲ ለኣሊሎ ዔኪ ሐይቄሂም ፃጲ ጌህኒ ናይ ሾጎንጎ ጋዓንኬ። 20 ዓካሪ ሂንዳ ፔቴ" ዓሲኮ ለንካይ ዓቲንቄ ናይ ዓኣኔ ኦ ጎጾም፤ ዔያቶኮ ቶይዳሂ ለኣሊ ዔካጾ ሾውዋ ሐይቄኔ፤ 21 ሄሊ"ሴ ጌኤዚ ሐይቄሂኮ ዬኖ ለኣሊሎ ዔካጾ ሐህ ሾውዋ ሐይቄኔ፤ ሐይህሳሂያ ሐህ ዬያጉዲ ማዔኔ፤ 22 ዬያይዳ ጎይህ ለንኮ ጌርሲንሂ ቢያ ለኣሊሎ ዔካጾ ዳካላንዳ ናይ ሾውዋ ሐይቃዛ ቢያሂኮ ጋፒንጾ ለኣሊላ ሐይቄኔ፤ 23 ለንኮ ጌርሲንሂ ቢያ ዒዛ ዔኬያታሂሮ ጋፒንጾ ሐይቄ ዓሶ ዔቃ ዋደ"ና ዬኖ ለኣሊላ ዋያኮ ማቾ ማዓንዳይ?» ጌዒ ያኦጪኔ።

24 ዬሱሴ ዔያቶም ማሐጾ፡- «ዒንሂ ሐኣዒዲ ዳቢንታሂ ፃኣፒንቲሂና ያኦሲኮ ዋላቆና ዔራዋኣሂሮቲዋይ? 25 ሐይቄ ዓሶ ዔቃጾ ጫሪንጫ ዓኣ ያኦሲኮ ኪኢታንቾጉዲ ማዓንዳ፣ ዓቲም ዔኩዋሴ፤ ሎዑዋሴ። 26 ሐይቄ ዓሶ ዔቂጾ ዛሎ" ማዔቶ ጋዓንቲ ያኦሲ ሙሴም ካኖ ባኣካ" ታሞና ጴዲ ኬኤዜ ዋደ"ና ዓይጎ ኬኤዜቶም ሙሴ ማፃኣጊይዳ ዒንሂ ናባቢባኣዓዳ? ዬኖ ዓይጎይ ጌዔቶ፡- «ያኦሲ፤ ታኣኒ ዓብራሃሜ ያኦሲ፤ ዬሳኣቄ ያኦሲ፤ ያይቆኦኬ ያኦሲኬ» ጌዔሂኬ። 27 ያኦሲ ሺምፖና ናንጋ ዓሶ ያኦሲ፤ ሐይቄቶም ናንጊና ናንጋ ዓሶ ያኦሲኬ። ዒንሂ ጋዓንቲ ኮሺ" ዳቢንታኔ» ጌዔኔ።

ቢያፓ ባሺ ማዔ ዓይሥሂ
 (ማቲ. 22፥34-40፤ ሉቃ. 10፥25-28)

28 ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሶይዳ፣ ፔቴ"ሰኬያ ማርማሂ ዔያቶኮ ዋይዜኔ፤ ዬሱሴ ፔ ኮራ ያኦጪ ዓሶም ቃራ ማሂሂ ማሔሂ ዋይዜ ዒና ዔኬኔ፤ ዬይ ዓሂ ዬሱሴ ባንሂ ሙካጾ፡- «ያኦሲ ዓይሂ ዓይሂያይዳ፣ ቢያ ባሺ ማዔ ዓይሂያ ዋኖዳይ?» ጌዒ ያኦጪኔ።

29 ዬሱሴ ዒዛም ማሐጾ፡- «ቢያፓ ባሺ ማዔ ዓይሂያ <ዒሰራዔኤሌ ዋይዜ! ያኦሲ ኦኡኮ ፔቴ" ያኦሲ ሌሊኬ፤ 30 ኔኤኒያ ኔኤኮ ያኦሲ ጉቤ ዒና፣ ጉቤ ሺምፓ፣ ጉቤ ማሊያ፣ ጉቤ ዋልቃ፣ ናሽኬ» ጋዓንኬ ጌዔኔ። 31 ሐህ ዬያ ማላያ ለምዓሳ ዓይሂያ «ሜሌ" ዓሲ ኔናጉዲ ማሂ ናሽኬ» ጋዓንኬ። ዬንሂ ለምጾ ዓይሂያንሂዳ፣ ማሌ" ባሻያ ባኣሴ።»

32 ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛሂ ዬሱሴ ኮራ፡- «ሂኖ ፔኤሮ ኮሺኬ ዔርዛሂያ! <ያኦሲ ፔቴ"ኬ፤ ዒዛይዳ፣ ዓቲም ማሌ" ያኦሲ ባኣሴ» ኔኤኒ ጌዔሂ ጎኔኬ፤ 33 ዬያሮ ዓሲ ጉቤ ዒና፣ ጉቤ ሺምፓ፣ ጉቤ ማሊያ፣ ጉቤ ዋልቃ፣ ያኦሲ ናሽካኒ ኮይሳኔ፤ ሐህ ማሌ" ዓሲያ ፔና ማሂ ናሽካኒ ኮይሳኔ፤ ታሚና ማቾ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጊያና ዬያ ጉዴያ ማሌ" ዒንጎ ካኣኮይዳ፣ ዬንሂ ለምጾ ዓይሂያንሂ ካፒፃ ባሻያኬ» ጌዔኔ። 34 ዬይ ዋጎ ዔርዛሂ ዔራቶና

12:10 ዓይኑ. 118፥22-23። 12:18 ዳኪ. ማዳ" 23፥8። 12:19 ላሚ. ዋማ 25፥5። 12:26 ኬሲ. ማፃ 3፥6።
 12:28 ሉቃ. 10፥25-28። 12:30 ላሚ. ዋማ 6፥4-5። 12:31 ሉቂ. ዓኬ 19፥18። 12:32 ላሚ. ዋማ 4፥35።
 12:33 ሆሴ. 6፥6።

ከሎ" ሄላ"ንዳኣና ዛጊቤቂቦ ማቶና ዋኦና ማባንዳኔ፤ ሴካ ቤርቲም ማባቶቶ ይያጉዳ ማቶና ዋኦና ማሊ ሄላ"ባኬ። 20 ያኦሲ ይያ ከሎ"ኮ ፓይድ" ዳከሲባኣያታቲ ዳቃኒ ያኦኒያ ዳንዳባንዳባንቲኬ፤ ጋባንቲ ደኦሪንቲከንሢር ጌባ ይይ ከላ" ቢያ ቃሚቃንዳኔ።

21 «ይያር ያና ማባቶቶ ለሚሲሔ ሓይሾ ሓካከ፤ ለይሾ ያሶኬ» ጌባቶ ጉሙርቁገገገ። 22 ዋይቲይ ጌባቶ ሉኦኪ ሚሲሔንሢር ሉኦኪ ያኦሲ ማሊሢ ከኤዛያ ማላ ባሲ ሙካንዳኔ፤ ዓያቶም ዳንዳባንቲቶ ያኦሲኮ ዓርቲ ጉሙርቁገገገ ባሶታዎ ዳቢሳኒ ባኪ ዲቃሣ ባኣዚ"ና ማላታና ዓያታ ማዳንዳኔ። 23 ባንሢና ኮሺ" ዓሩቁገገ፤ ሃያ ባኮ ቢያ ይይ ዋዳ" ሄላ"ንዳሢኮ ቤርታሲ ታ ባንሢም ከኤዛኔ።»

ባሲ ናባሢኮ ሙኮ
(ማቴ. 24:29-31፤ ሉቃ. 21:25-28)

24 ይና ዋዳ"ና ይያ ሜቶ"ኮ ቢያ ጊንፃ ባባ" ዲማንዳኔ፤ ባጊናኣ ፖባንዳባሴ፤ 25 ኩኦጋሢያ ጫሪንጫፓ ከዳ"ዛ ጫሪንጫይ ዋልቁና ዓኣ ባካ ቢያ ባጊንዳኔ። 26 ይካፓ ባሲኮ ናባሢ ዳኤገ ዋልቁና ቦንቲንቲ ሻኦሪና ሙኪ ዳዳንዳኔ፤ 27 ፔኤኮ ከኢታንቶ ባኪ ዳካዛ ዓያታ ያይዶ ዛሎ" ቢያ ዳንዲ ባጫ"ኮ ጋፓፓ ጫሪንጫ ጋፖ ሄላ"ንዳኣና ባኣ ባካኮ ደኦሪንቲከንሢ ቡኩሳንዳኔ።

ዋዳ"ኮ ጋፓፓ ዓርዛ ቤሌሶ ሚጸሎ
(ማቴ. 24:32-35፤ ሉቃ. 21:29-33)

28 ይሱሴ ከኤዛያ፡- «ቤሌሶ ሚጸሎኮ ኮኦኪንሢ ባንሢም ዓርዛያ ማባንዳጉዳ፤ ባካኮ ካኣፓ ያሊ፡ ባላሺ ከሳ" ዋዳ"ና ያንሢ ፊ ቡኬሢ ባንሢ ዓራኔ። 29 ይያጉዳ ባንሢያ ይይ ባካ ቢያ ማባዛ ዛፓ ያሲኮ ናባሢ ሙካ ዋዳ" ቡኬሢና ሙኪ ካራ" ባኣሢ ዓራቁገገ፤ 30 ጎኔ ታኣኒ ባንሢም ጋባኔ፤ ሓይ ሾይንታ ባኣዳንዳሢኮ ቤርታ ይይ ቢያ ማባንዳኔ። 31 ጫሪንጫና ሳያና ባኣዳንዳኔ፤ ታኣኮ ቃኣላ" ጋባንቲ ናንጊና ደዲ ናንጋንዳኔ» ጌባኔ።

ጋፓፓ ከሌሎና ዋዳ"ና ያኦኒያ ዓሩቁገገ
(ማቴ. 24:36-44)

32 ይሱሴ ሃሣ፡- «ጋባንቲ ይና ከሌሎና ዋዳሎና ዛላ ዳዳሢፓ ባቲም ያኦኒያ ዓራፍ ባኣሴ፤ ጫሪንጫይ ዓኣ ከኢታንቶቶ ሓሣ ናባሢያ ዓሩቁገገ። 33 ይና ዋዳ" ባይዲ ሙካንዳቲያ ባንሢ ዓሩቁገገ ኮሺ" ደዳቁገገ። 34 ይና ዋዳ" ማኣሮ ፔኤኮ ሃሺ" ሓኬ ባጪ ባኣዳ ባሲሰኬያ ማላኔ፤ ባኪ ፔቴ" ፔቴ" ባካም ማዳ ባሶም ደማ ደማ ማዳ ባንጋዎ ካፓ ባሢም ኮሺ" ደዲ ካፓንዳጉዳ ባይሣኔ። 35 ይያር ማኣሮኮ ዳዳሢ ሙካንዳ ዋዳ" ባንሢ ዓሩቁገገታሢር ባንሢና ኮሺ" ዓሩቁገገ፤ ጎንቲ ባኪ ሴካ ባባኒ፤ ባቲቶ ሳዎኮ ጊዳሚሺ፤ ማባባኣቶ ኮይዳ ቁኢቃኣና፤ ዓይዔ ጌባቶ ጉቴ" ዲቡርታ ሙካንዳኣንዳኔ፤

36 ዓሩቁገገ ባንሢ ጊንባ ባኣንቲ ባኪ ሙኪ ባንሢ ደንቁገገዲ ደዳቁገገ፤

37 «ባንሢም ታኣኒ ከኤዛሢጉዲ ሓንጎ ባሶማኣ ደዳቁገገ ታ ጋባኔ» ጌባኔ።

14

ኪሪሰቶሴ ባይዛኒ ባሶኮ ዋላ" ዘርቲፃ
(ማቴ. 26:1-5፤ ሉቃ. 22:1-2፤ ዮሐ. 11:45-53)

1 ባይሁዴ ባሳ ቡሣ ባኣዲያንታ ላኣዳ ሙዒ ቦንቶ ከሎ"ንታ ማሊ ቦንቶኒ ላምፃ ባቢ ባታዛ ቄኤሶኮ ሱኡጎና ዋጎ ኮሺ" ዓራ ባሳ ጌኔ ማሊሢና ይሱሴ ባርቁ ዋዳንዳ ጎይሢ ኮዔኔ። 2 ጋባንቲ ዳራ" ቡራ ዓቁሳንዳኔ ጌባ፡- «ኦኡኒ ቦንቶ ከሎ"ና ይያ ማዳባ» ዓያታ ጌባኔ።

ሳውቃ ቲዦና ይሱሴኮ ቡፃ ቲሽኬ ላኣሌሎ
(ማቴ. 26:6-13፤ ዮሐ. 12:1-8)

3 ይሱሴ ቢታኒያ ጎፃ ጉርዶይዳ ቡፃ ከሰካ ፑርቶ ደርባሢና ባርቁንቲፃ ፖዔ፤ ሲሞኦኔ ጎፃሢ ማኣራ ባኣዎ ካሣ ሙዒኒ ጊኢጊ ደዒ ባኣንቲ ፔቴ" ላኣሊሰኬና ሹቲ ቢልቃጸይዳ ናርዶሴ ጎፃያ ቦንቶንቲፃ ሓሣ ሻንቶከ ሚርጌ ሚኢሺ ዔካ፤ ሳውቃያ ዋኣሢ ማዔ ቲሺ ኩንሢ ዔከ ሙካፃ ይና ቢልቃጸሎ ዋዳ ሳውቃ ቲዦሎ ይሱሴኮ ቶኣካ" ዋሃኔ። 4 ይያ ባካ ማዳኣና ባኣካ ባኣ ባሶይዳፓ ፔቴ" ፔቴ" ባሳ ጎሪ"ንታዎ፡- «ሓይ ሳውቃ ቲዦ ጉሪ ባታሢ ባይጎርዳይ? 5 ሓያ ሳውቃ ቲዦ ፔቴ" ባሲ ፔቴ" ለዔ ማዶ ማዶም ባንጎንዳ ሚኢሺይዳፓ ቡሣ ሻንቶ ዔኤቢ ባኣ፤ ባሶ ማንቆም ባንጎናቲ ባይጌ ባኣይ?» ጌባ ላኣሌሎ ዓያታ ፓሰኔ።

6 ይሱሴ ማሓዎ፡- «ሓሽ"ዋቴ፤ ባካ ባንሢ ባይጎር ማታሳይ? ባካ ታኣም ኮሺ ባኣዚ" ማዳኔ፤ 7 ማንቆ ባሳ ቢያ ከሊ" ባንሢና ዋላ" ባኣሢር ኮዔ ዋዳና ዓያቶ ባንሢ ማኣዳ"ኒ ዳዳንዳባኔ፤ ጋባንቲ ታኣኒ ቢያ ከሊ" ባንሢና ዋላ" ሓይካቲቀሴ፤ 8 ሓና ላኣሊላ ፔኤም ዳንዳባንቲሢ ጉዴያ ማዳኔ፤ ባሽካ ታኣኮ ዲኡኪንቲቀንቲ ቤርታሲ ሳውቃ ቲሺና ባካ ታኣኮ ቡፃ ቲሽኬ ዲኡፖም ጊኢጊሺኔ። 9 ጎኔ ታ ባንሢም ጋባኔ፤ ባጫ" ቢያይዳ ሓይ ኮዦ ሓይሳ ከኤዛኒታ ዋዳ"ና ባንካ ማዔቶቶ ሓይ ባካ ማዳ ባካ ባካ ጸቂሥሢ ማባ ከኤዛኒታንዳኔ» ጌባኔ።

ዪሁዳ ይሱሴ ጌሺሢና ባኣሢ ባንጋኒ ባሶና ዋላ" ጊኢጌሢ
(ማቴ. 26:14-16፤ ሉቃ. 22:3-6)

10 ታጳ ላምባሢዳፓ ፔቴ" ባሰቆርንቶ ዪሁዳ ጎፃሢ ይሱሴ ጌሺሢና ባኣሢ ባንጋኒ ቄኤሶኮ ሱኡጎ ኮራ ባኣዳኔ። 11 ዓያታ ባካኮ ጎዳ ሻንቶር ሙኪፃ ዓራፃ ኮሺ" ዋዳዲ ሚኢሺ ባካም ባንጋኒ ዋላ" ጌሰቲ ጊኢጌኔ። ይካፓ ባኪ ይሱሴ ባኣሢ ባንጋኒ ባካም ጊኢጋንዳ ጎይሢ ኮዔኔ።

13:24 ባሲ. 13:10፤ ሂዚ. 32:7፤ ባይ. 2:10፤ 3:15፤ ዮሐ. ያፔጳ 6:12። 13:25 ባሲ. 34:4፤ ባይ. 2:10፤ ዮሐ. ያፔጳ 6:13። 13:26 ዳኣኔ. 7:13፤ ዮሐ. ያፔጳ 1:7። † 13:28 ያሣሢ፡- ባሰራዔኤሌ ባጪና ባኣካ ባኣ ማፃ ያሊ ባላሺ ከሳ" ዋዳኬ። 13:32 ማቴ. 24:36። 13:34 ሉቃ. 12:36-38። 14:1 ከሲ. ማፃ 12:1-7። 14:3 ሉቃ. 7:37-38። 14:7 ለሚ. ዋፃ 15:11።

ዩሱስ ዑሣ ዓአዲያ ኬሎ" ካዎ ዳኪንቴዘንሣና ዎላ" ሙዒሣ

(ማቴ. 26፥17-25፤ ሉቃ. 22፥7-14፤ 22፥21-23፤ ዮሐ. 13፥21-30)

12 ዩሱሱኮ ጊንያ ሓንታዘንሣ ዓይሁዳ ዓሳ ዑሣ ዓአዲያ ቦንቾ ኬሎ" ማራቶ ሹኪ ላአደዎ ሙዒ ቦንቻ ኬሎ"ኮ ዓይያይዳ ዒዛ ኮራ ሙካዎ፡- «ዑሣ ዓአዲያ ኬሎ" ማሊ ሙዎ ካዎሣ ሙዒኒ ዎካ ዓአዲ ጊኢጊሻንዳጉዲ ኔኤኒ ኮዓይ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

13 ዒዚያ ዒዛኮ ጊንያ ሓንታዘንሣዳገ ላምዎንሣም ሂዚ ጌዒ ዳኬኔ፡- «ሴኬ ካታዎ ዳንዲዎቴ፤ ዒኢካ ዒንሣ ዎአሣ ጉሲ ኬዳ ዓሲ ዳንቃንዳኔ፤ ዩያ ዓሣኮ ጊንያ ዓአዲዎቴ፤ 14 ዒዚ ዳንዲ ጌላ ኬኤያማ ጌሊጋገ ማአርኮ ዓደሣ ኮራ «ዔርዛሣ፡ ታኣኮ ጊንያ ሓንታዘንሣና ዎላ" ታኣኒ ዑሣ ዓአዲያ ኬሎ" ሙዎ ሙዒንዳ ኬኤያ ዎካዳይ?» ጋዓኔ፡ ጎዑዎቴ። 15 ዒዚያ ኩቦ ጋራ ዓአ ሂኢሣ ጊኢጊንቴ ዳላጎ ቤዘ ዒንሣም ዳውዎንዳኔ፤ ዒኢካ ኑም ጊኢጊሹዎቴ።»

16 ላምዎ ጊንያ ሓንታዘንሣ ኬሰኪ ካታዎ ዳንዲ ዩሱሱ ጌዒማጉዲ ቤዘዎ ዳንቂ ዑሣ ዓአዲያ ኬሎ" ካዎሣ ሙዒኒ ዒኢካ ጊኢጊሹኔ።

17 ሳዓ ዓማዛ ዩሱሱ ታጾ ላምዎንሣና ዎላ" ሙኬኔ፤ 18 ካሦ ሸኢሸ ዔያታ ሙዒአና ዩሱሱ፡- «ጎኔ ታኣኒ ዒንሣም ጋዓኔ፤ ሓሣ ታኣና ዎላ" ካሦ ሙዒያ ዒንሣዳገ ፔቴ"ይ፡ ታና ዓአሣ ዒንጋንዳኔ» ጌዒኔ።

19 ዔያታ ዩኖ ጌኤዘና ያያዎ፡- «ጎኔ ታናቴዎሴ፤ ኔ ታናኬ ጋዓ?» ጌዒ ጌዒ ፔቴ" ፔቴ"ሣ ዒዛ ያኦጩኔ።

20 ዩሱሱ ማሐዎ፡- «ዩይ ዓሣ ሓሣ ታኣና ዎላ" ሃኖ ጎንጋ ኩጩ ዳካያ፡ ዒንሣ ታጾ ላምዒሣዳገ ፔቴ"ሣኬ፤ 21 ዓሲኮ ናዓሣ ቤርታዲ ዒዛ ዘሎ" ያኣፒንቴ ጎይያና ሓይቂሣ ዓታዓኬ፤ ጋዓንቴ ዓሲኮ ናዓሣ ጌሸሣና ዓአሣ ዒንጋ ዩያ ዓሣም ባዴዔ፤ ዩይ ዓሣ ቤርታዲ ሸይንቴባኣቴ ቃራታዎኬ» ጌዒኔ።

ጎዳኮ ማደ" ካዎሣ
(ማቴ. 26፥26-30፤ ሉቃ. 22፥14-20፤ 1ቆሮ. 11፥23-25)

22 ዔያታ ሙዎይዳ ዓአንቴ ዩሱሱ ካሣ ዔካዎ ጋላቴ ቡንጂጋገ ዒዛኮ ጊንያ ሓንታ ናኣቶ"ም፡- «ሓኣዛጉዎቴ፡ ሓይ ታናኬ» ጌዒ ዒንጌኔ።

23 ሓሣ ዑሽኮ ባኮዎ ዔካዎ ጋላቴ ዔያቶም ዒንጌኔ፤ ቢያሣ ዑሽኮ ባኮይዳገ ዑሽኬኔ። 24 ዒማ"ና ዒዚ ዔያቶም፡- «ሓይ ታኣኮ ማርጌ ዓላም ላኣሊንታንዳ ጫኣቁም ሱጉያኬ፤ 25 ጎኔ ታ ዒንሣም ጋዓኔ፤ ያኦሲ ካኣቴዎይዳ ዓኮ ታኣኒ ዑሽካንዳያ ሄላ"ንዳኣና ሓኖ ዎይኖ ዑኩ ላሚ ታኣኒ ዑሽካዓኬ» ጌዒኔ።

26 ዩካገ ዔያታ ያኦሲ ቦንቾም ማዓ ዓይኑም ዓይናዳዎ ሪሚቴ ዲካ ዓአዲኒ ኬሰኬኔ።

ጳዊርሴ ዒዛ ዔራዎሴ ጋዓንዳኔ ጌዒ ዩሱሱ ኬኤዘሣ

(ማቴ. 26፥31-35፤ ሉቃ. 22፥31-34፤ ዮሐ. 13፥36-38)

27 ዩሱሱ ዒዛኮ ጊንያ ሓንታ ናኣቶ"ም፡- « «ሂንቃሣ ታኣኒ ዎዳንዳኔ፤ ማራታኣ ዣኣላንዳኔ» ጌይንቴ ያኣፒንቴሣጉዲ ታ ዒንሣኮ ዲቆ ማዔም ዒንሣ ቢያ ታና ሓሻ"ንዳኔ፤ 28 ጋዓንቴ ሓይባ"ገ ታኣኒ ዔቆሰካገ ጌሊላ ጎዎ ዓጮ" ቢሪ ታ ዒንሣ ዓአዳንዳኔ» ጌዒኔ።

29 ጳዊርሴ፡- «ሜሌ" ዓሳ ኔ ዘሎ"ና ዲቁንቴታቶዎ ታኣኒ ማሊ ዲቁንታዓኬ» ጌዒኔ።

30 ዩሱሱ፡- «ታኣኒ ኔኤም ጎኔ ጋዓኔ፤ ሓኖ" ዒባኒ ኮይዳ ላሚ ቁኣቁዎንቴ ኔኤኒ ታና ሓይሣ ማይንቴ ታ ዒዛ ዔራዎሴ» ጋዓንዳኔ» ጌዒኔ።

31 ጳዊርሴ ጋዓንቴ፡- «ሓይቂ ሓይቆቴያ ታኣኒ ኔኤና ሓይቃንዳኣገዓቴም ማሊ ታ ኔና ዔራዎሴ» ጋዓንዳኔ» ጌዒ ጌዒ ደዲሺ ኬኤዘኣና ሓንጎ ዓቴ" ጊንያ ሓንታዘንሣያ ያዒ ጌዒኔ።

ዩሱሱ ጌኤቴሴማኔ ጎዎ ቤዛ ሸኢቁ ሸኢጲዎ
(ማቴ. 26፥36-46፤ ሉቃ. 22፥39-46)

32 ዩማገ ጌኤቴሴማኔ ጎዎያ፡ ቱኮ"ና ሚሣ ሚርጌ ዓኣ ቤሲ ዔያታ ዓአዳዎ ዩሱሱ ፔኤኮ ጊንያ ሓንታ ናኣቶ"ም፡- «ታኣኒ ሸኢቃኣና ዒንሣ ሃካ ዴዑዎቴ» ጌዒሰካገ፡ 33 ዒዘና ዎላ" ጳዊርሴንታ ያይቆኦቤንታ ሓሣ ዮሓኒሴንታ ዔኪ ዓአዳዎ ዒኢካ ዒዚ ኮሸ" ማሊ ያዩሣ ዓርቁኔ። 34 ዔያቶ ኮራ ዒዚ፡- «ሹምገሣ ታኣኮ ሚርጌ ያዩ ሓይቃኒ ዑኬኔ፤ ዒንሣ ሓይማካ ዴዒ ደዲ ካፑዎቴ» ጌዒኔ።

35 ዒዚ ዔያቶይዳገ ዳካ" ሓኪ ዓአዳዎ ባሊቶና ሳዓ ሎኦሚ ዳንዳዒንታያ ማዔቶ ዩና ፑርቶ ሜቶ ዎዴላ ዒዛ ሄሎ"ዎጉዲ፡ 36 ሂዚ ጌዒ ሸኢቁኔ፡- «ዓዳሣዮ! ቢያ ባኣዚ" ኔኤም ዳንዳዒንታያታሣር ሃኖ" ታኣኒ ዔካኒ ጊኢጌ ሜቶ" ታገዳገ ሓኪሴ፤ ጋዓንቴ ኔ ማሊያጉዲ ማዓንዳኣገዓቴም ታ ማሊያጉዲ ማዎገ።»

37 ዩካገ ሓይሦ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዘንሣ ኮራ ማዒ ሙካዎ ዔያታ ጊንዒ ዓአንቴ ዳንቂ ጳዊርሴ ኮራ፡- «ሲምኦኔ! ኔኤኒ ጊንዒዳ? ዳካ" ዎይታዎ ጴጪ ደዲ ዴዒ ኔኤኒ ዳንዳዒባኣዳዳ?» ጌዒኔ። 38 ሄሊ"ሳዎ ቢያሣም፡- «ዒንሣ ዳቢሳኒ ጌሾ ባኣዚ"ዳ ዒንሣ ጌሎዎጉዲ ጴጪ ሸኢቁዎቴ፤ ዓሲኮ ዓያና ጊኢጌያኬ፤ ጋዓንቴ ዓሸኪ ላቤያኬ» ጌዒኔ።

39 ሓሣ ጊንሣ ዓአዲ ቤርታዒዚ ሸኢቁሣ ጎይዎ ላሚ ዒማ ጌዒ ሸኢቁኔ። 40 ዩካገ ዒዚ ማዒ ሙካንቴ ጊንዒሣ ዔያቶ ሚርጌና ባሸሣር ጊንዒ ዓአንቴ ዳንቁኔ፤ ዔያታ ዒዛም ማሂ ኬኤዘኒያ ዳንዳዒባኣኬ።

41 ሓይሣሲ ዔያቶ ኮራ ማዒ ሙካዎ ሂዚ ጌዒኔ፡- «ሓሣ ሄላ"ንዳኣና ዒንሣ ላሂ ሓውሸሣዳዳ? ማይ ዓካሪ ጌዴኔ፤ ዎዳ"ኣ ሄሎ"ኔ፤ ሓይሾ ዓሲኮ ናዓሣ ጎዎ ዓሶ ኩጩ ጌሸሣና ዓኣሣ ዒንጊንታንዳኔ። 42 ሂዮ ማይ ዔቆዎቴ ኦኤኒ

ዓሳደም! ታና ገሸሢና ዓሳሢ ዲንጋሢ ሐይቅ ሙኬኔ» ገዴኔ።

ዩሱስ ሞርኮ ኩጫ ዓርቂንቴህ (ማቴ. 26፥47-56፤ ሉቃ. 22፥47-53፤ ዮሐ. 18፥3-12)

43 ዩሱስ ሂደ ገዴ ከኤዛ ጎይህ ዓሳንቴ ዲዛኮ ገንዖ ሐንታ ታጸ ለምዓሢዳገ ፔቴ" ዩሱዳ ጎሥህ ሙኬኔ፤ ዲዛና ዋላ" ዓገሮና ኮኦ"ና ዓርቁ ማርጌ ዓሲ ዓሳኔ፤ ዩያታ ዳኪንቴህ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሶንታ ጨሞንታይዳገኬ። 44 ገሸጾና ዓሳሢ ዲንጋ ዩሱዳ ዓሶም፡- «ዲንህ ዓርቃንዳህ ዋያዳይ ገዴቶ ስሸዳ?» ገዴ ታኣኒ ሄርቃንዳህኬ፤ ዲዛ ዛገ ዓርቁ ዔኪ ዓሳደዋቴ» ገዴ ዔያታ ዔራንዳጉዲ ቤርታዳ ከኤዜኔ።

45 ዩሱዳ ሙሙካዖ ዩሱሴ ኮራ ዳጪ፡- «ዔርዛህ?» ገዴ ሄርቁኔ። 46 ዩማገ ዓሳ ዩሱሴ ቶሊ"ንዲዋ ጎይህ ዓርቁኔ። 47 ዩማና ዲኢካ ዔቁ ዓሳ ዩሱሴኮ ገንዖ ሐንታዘንህዳገ ፔቴ"ሰኬይ ጨንቻ ቱጌ ቁኤሶ ሱኡጋህ ዓይላ"ሂኮ ዋዮ ቆፀ" ተቁኔ። 48 ዩሱሴያ ዔያቶም ሂደ ገዴ፡- «ጨንቻና ኮኦ"ና ዲንህ ዔኪ ሙኬህ ሱላጉዲ ታና ዓርቃኒዳ? 49 ቢያ ኬሊ" ገኤኸ ማኣሮይዳ ታኣኒ ዔርዚ ዔርዚ ናንጋኣና ዲንህ ታና ዓርቁባኣሴ፤ ጋሳንቴ ሐይ ማዔህ ፀኣገንቴህ ኩማንዳጉዲኬ።»

50 ዩማገ ዲዛኮ ገንዖ ሐንታ ናኣታ" ቢያ ዲዛ ሃሽ" ፑጊንቴኔ።

51 ዓማ"ና ሜሌ" ባኣዚ" ዑፃ ባኣያ ገሎ ዓገላ ማኣዔ ጳጌሰኬይ ሌሊ ዩሱሴኮ ገንዖ ገንዖ ዓሳዳንቴ ዓሳ ዩያ ጳጌህ ዓርቃዛ፤ 52 ዩኖ ገሎ ዓገሌሎ ከኤሪ፡ ዑህ ጉሪ ጳሽኪ ቶሌ"ኔ።

ዩሱሴ ዓይሁደኮ ዋይህ ዓሶ ቡኪንቶ ቤርቶ ሺኢኪህ (ማቴ. 26፥57-68፤ ሉቃ. 22፥54-55፤ 22፥63-71፤ ዮሐ. 18፥13-14፤ 18፥19-24)

53 ዩሱሴ ዔያታ ቁኤሶኮ ቢያ ዑፃህ ማኣሪ ዔኪ ዓሳዳኔ፤ ዲኢካ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ጨሞና ሐህ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሳ ቢያ ቡኪንቴኔ።

54 ጳጊሮሴያ ቁኤሶኮ ቢያ ዑፃህ ዲሮ ጋሮ ሂላ"ንዳኣና ሐኬ ሐኬ ዩሱሴኮ ገንዖ ዓሳዳዖ ዲኢካ ዲሮ ጋሮ ካገ ዓሶና ዋላ" ዳዒ ታሚ ካሽታኔ። 55 ቁኤሶኮ ሱኡጎና ዓይሁደኮ ቡኪንቶ ቢታ" ቢያ ዩሱሴ ሐይቃንዳጉዲ ዋገሳንዳ ማርካ ኮዔኔ፤ ጋሳንቴ ዔያታ ዳንቁባኣሴ። 56 ማርጌህ ሉኡቁ ማርካቴንቴ ዔያታ ከኤዜ ገኤዛ ፔቴ" ማዒባኣሴ።

57 ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ዔቃዖ ሂደ ገዴ ሉኡቁ ማርካቴኔ፡- 58 « ታኣኒ ሐያ ዓሲ ኩቻ ማኸና ገኤኸ ማኣሮ ሻሂ፡ ሐይህ ኬሊ"ዳ ሜሌ" ዓሲ ኩቻ ማኸንቴባኣያ ማኸንዳኔ» ዲ ጋሳንቴ ኦኡኒ ዋይኬኔ።» 59 ያዒ ዔያታ ገዴንቴያ ማርካታ ዔያቶኮ ዋላ" ካኣሚባኣሴ።

60 ቁኤሶኮ ቢያ ዑፃህ ዔያቶ ባኣካ" ዔቃዖ ዩሱሴ ኮራ፡- «ፔቴ" ባኣዚ"ታዖ ማሂ ኔ ከኤዙዋዳ? ሐይ ዓሳ ኔገዳ ጋዓ ባካ ዓይጎዳዖ?» ገዴ ያኦጮኔ።

61 ዩሱሴ ጋሳንቴ ዚቲ ገዴያገዓቴም ፔቴ" ባኣዚ"ታዖ ማሂ ከኤዚባኣያ ማዓዛ ቁኤሶኮ ቢያ ዑፃህ ዩሱሴ ኮራ ለሚ፡- «ዓንጂንቴ ያኦሲኮ ናኣዚ" ሜሲሔ ኔናዳ?» ገዴ ያኦጮኔ።

62 ዩሱሴያ ማሐዖ፡- «ሂዮ ታናኬ፤ ዓሲኮ ናዓህ ጳጌገ ያኦሲኮ ሚዛቆ ዛላ" ዳዒ ዓሳንቴ ሐህ ጨሪንጮ ሻኣሮና ማዒ ሙካንቴ ዲንህ ዛጋንዳኔ» ገዴኔ።

63 ዓማ"ና ቁኤሶኮ ቢያ ዑፃህ ዳጋዲ ፔኤኮ ዓገሎ ዳርዘዖ፡- «ሜሌ" ማርካ ኦም ማይ ዓይጎ ኮይሳይ? 64 ሐያ ዋይዙዋቴ፤ ያኦሲ ዲዚ ጨሽካንቴ ዲንህ ዋይዜኔ፤ ዓካሪ ሐይ ዲንህም ዓይጎ ማላይ?» ጋዓዛ፡ ቢያህ ፔቴ" ዑኡሲና፡- «ሐይቢ ዲዛም ኮይሳኔ!» ገዴ ዋጌኔ።

65 ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ዲዛይዳ ጮቴ" ጮቴ" ዓኣገ ዲዛኮ ዛጉዋጉዲ ቱርጫና ቱኪ"፡- «ሂንዳ ኔኤኒ ያኦሲ ማላህ ከኤዛያታቴ ኔና ያኦኒ ዱሌ"ቶዋ ዔራ» ገዴ ገዴ ዔያታ ዲዛ ኩቹ ሙሊ ዱሌ"ኔ። ሐንጎ ዲሮ ጋሮ ካገ ዓሳ ሐህ ዲዛ ባዒ ባዒ ዔኪ ዓሳዳኔ።

ጳጊሮሴኮ ዩሱሴ ታኣኒ ዔራዋሴ ገይዖ (ማቴ. 26፥69-75፤ ሉቃ. 22፥56-62፤ ዮሐ. 18፥15-18፤ 18፥25-27)

66 ጳጊሮሴ ቁኤሶኮ ቢያ ዑፃህ ማኣሮኮ ዳኦሌ" ዲሮ ጋራ ዓሳንቴ ቁኤሶኮ ቢያ ዑፃህም ዓይህንቴ ማዳ ፔቴ" ዉዲሮ ናይሰኬና ሙካዖ፡ 67 ጳጊሮሴ ዲኢካ ታሚ ካሽታንቴ ዳንቁ ኮሽ" ዛጋዖ፡- «ኔኤኒያ ናዚሬቶ ዓህ ዩሱሴና ዋላ" ዓኣያታ» ገዴኔ።

68 ዲዚ ጋሳንቴ፡- «ታኣኒ ዔራዋሴ፤ ኔኤኒ ጋዓ ባካ ታኣም ዔርቱዋሴ» ገዴኔ። ዩማ ዲዚ ገዴ ካሮ" ባንህ ከኬሰካኣና ኮይዳ ቁኣቁኔ።

69 ዉዲሮ ናዔላ ጳጊሮሴ ዛጋዖ ዲኢካ ዔቁ ዓሳ ዓሶም፡- «ሐይያ ዔያቶ ባኣካ" ዓኣያኬ» ገዴ ለሚ ከኤዚህ ዓርቁኔ። 70 ዲዚ ጋሳንቴ ሐህ ገንህ «ታ ዲዛ ዔራዋሴ» ገዴኔ።

ዳካ" ናገጉዲ ጋዓዖ ዲኢካ ዔቁ ዓሳ ዓሳ ጳጊሮሴ ኮራ፡- «ኔኤኒ ገሊላ ዓሲታህሮ ጎኔ ኔ ዔያቶ ባኣካ" ዓኣያኬ» ገዴኔ።

71 ዲዚ ጋሳንቴ፡- «ዲንህ ዩያ ጋዓ ዓህ ታኣኒ ዔራዋሴ፤ ታና ባይዘም» ገዴ ፔና ጋዳንቁ ጨኣቁህ ዓርቁኔ።

72 ዩማገ ኔጉዋዖ ኮይዳ ለሚህ ቁኣቃዛ ጳጊሮሴም፡- «ኮይዳ ለሚ ቁኣቁዋንቴ ሐይህ ማይንቴ ኔኤኒ ታና «ዔራዋሴ» ጋሳንዳኔ» ገዴ ዩሱሴ ከኤዜ ቃኣላ" ጳቃዛ ዲናገ ያዩ ዩኤኬኔ።

15

ዩሱሴኮ ጲላዖሴ ቤርቶ ሺኢኪዖ (ማቴ. 27፥1-2፤ 27፥11-14፤ ሉቃ. 23፥1-5፤ ዮሐ. 18፥28-38)

1 ጉቴ" ዋንፃ ቤዘና ቁኤሶኮ ሱኡጋ ጨሞንታ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሶንታ ሐህ ዓይሁደኮ ቡኪንቶ ቤዘ ሱኡጎንታ ዋላ" ካኣሚ ዘርቴሰካገ ዩሱሴ ዔያታ ቱኪ" ዔኪ ጲላዖሴም ዓኣህ ዲንጌኔ። 2 ጲላዖሴ ዩሱሴ ኮራ፡- «ኔኤኒ ዓይሁደኮ ካኣቲዳ?» ገዴ ያኦጮኔ።

ዲዚ፡- «ኔኤኒ ገዴህ ጉዳያኬ» ገዴኔ።

3 ቁኔሶኮ ሱኡጋ ጋዓንቴ «ሚርጌ ዳቦ ዓኣኔ» ጌራ ገይዳ ገይዳ ከኤዛኔ። 4 ይናር ጲላዎሴ፦ «ዋኣዲ ባኣዚ" ዔያታ ከኤዛቴያ ሂንዳ ኮሺ" ዛጌ፤ ኔኤኒ ፔቴ"ታዎ ማሂ ከኤዛ ባኣዚ" ማሊ ባኣዓዳ?» ጌራ ላሚ ያክጩኔ።

5 ጲላዎሴ «ሃያጉዴ ዓሲ» ጌራ ዲቃቲ ማላንዳያ ሃላ"ንዳኣና ዩሱሴ ሐሣ ፔቴ" ባኣዚ" ማሂ ከኤዚባኣኦ።

የዩሱሴ ሓይቃንዳጉዲ ዋጊንቴህ
(ማቲ. 27፡15-26፤ ሉቃ. 23፡13-25፤ ዮሐ. 18፡39-40፤ 19፡1-16)

6 ጲላዎሴ ለዓ ለዓ ዓይሁደኮ ዑሣ ዓኣዲያ ማሊ ቦንቾ ዋዶ"ና ዓሳ ቡሊ"ንቶንጎ ጌራ ያክጩ ዓሲ ፔቴ" ለሊ ቱኡዞ ዓሶይዳገ ቡላ"ያኮ።

7 ዓሚ"ና ዑራ ዔቁሲ ዓሲ ዋዶ ዓሲና ዓይህንቲ ዓይዓሲ ቱኡሲ ማኣሪ ጌሌያ ዓኣኔ፤ ዬኖ ዓሶይዳገ ፔቴ"ህ ሳርባኔ ጎዎከኔያኮ። 8 ዓሳ ጲላዎሴ ኮራ ሙካዎ ዋንዴ ዔያቶኮ ለዓ ዔርቴ ጎይዎ ቱኡዞ ዓሶም ማዲንታንዳጉዲ ያክጩ። 9 ዓይዘያ ዔያቶ ኮራ፦ «ዓይሁደ ካኣቲ ታኣኒ ዒንህሚኖ ቡላ"ንዳጉዲ ዒንህሚ ኮዓ?» ጌራ ያክጩ።

10 ዬያ ዒ ጌዔህ ቁኔሶኮ ሱኡጋ ዩሱሴ ዓኣህሂ ዒንጌህሂ ቁኦሩሞና ማዔህ ዔራያታህረኮ።

11 ቁኔሶኮ ሱኡጋ ጋዓንቴ ዓሳ ጲላዎሴ ኮራ፦ «ሳርባኔ ኦም ቡሊ"ንቶንጎ፤ ዩሱሴ ቡሊ"ንቶገ» ጋዓንዳጉዲ ዓሶ ዓይህኔ። 12 ጲላዎሴ፦ «ሂዴቶ ሐያ ዓይሁደ ካኣቲ ዒንህሂ ጋዓህ ታኣኒ ዋዶ"ንዳደ?» ጌራ ዓሶ ላሚ ያክጩ።

13 ዔያታ፦ «ዒዛ ሱሱዳ!» * ጌራ ጌራ ጊንሣ ዒላቴኔ።

14 ጲላዎሴ ዓሶ ኮራ፦ «ዒዚ ፑርቲሴ ባካ" ዓይጎዳይ?» ጌራ። ዔያታ ጋዓንቴ፦ «ዒዛ ሱሱ! ሱሱዳ!» ጌራ ሃቸም ዒላቴኔ።

15 ጲላዎሴ ዓሶ ዋዛሳኒ ሳርባኔ ቡላ"ዎ ዩሱሴ ዓሶና ጳርቁሲ ሱዓንዳጉዲ ዓኣህሂ ዒንጌኔ።

ፖኦሊሳ ዩሱሴ ቦሂ ዓማሊ" ሺሬህ
(ማቲ. 27፡27-31፤ ዮሐ. 19፡2-3)

16 ፖኦሊሳ ዩሱሴ ዔኪ ዓጮ" ዋይህ ጲላዎሴ ማኣሪ ዓኣዲ ማርሾ ጋር ጌልዛዎ ዓቴ" ሜሌ" ፖኦሊሶዋ ቢያ ዔኤሌ"ኔ፤ 17 ዓሚ"ና ዲንኪ ዞቄ ያደሲ ዓፒላ ዔያታ ዒዛ ማይሲ ሐሣ ካኣቶ"ኮ ቶኦካ ዓጎያ ዓክሊሌ ጎዎ ባኮ ማሊሲ ዓንጊህሂ ጉኡሪ ማሂ ቶኦካ" ዓጊጋገ፦ 18 «ዓይሁደ ካኣቲዮ! ኮሺ ኔኤም ማዎንጎ» ጌራ ጌራ ቦሂ። 19 ዋኦሽጉዴ ሚህናኣ ቶኦካ" ዒዛኮ ጳርቁ ጳርቁ ጨቺያ ዑዓ ዒዛኮ ጨቲ" ጨቲ" ሐሣ ዒዛኮ ቤርታ ጎኔ ጉምዓታያ ማሊ ጌሺህ ጎምዓቶ ጉምዓቲ ጉምዓቲ ዚጌኔ። 20 ዬያይዲ ዒዛ ዔያታ ቦሂ ሺሬሰካገ ዲንኮ ዞቄ ዓፒሎ ዒዛ ዑዓገ ከሲ" ዒዛኮ ቤርታ ማኣዎ ዓፒሎ ማይሲ ሱዓኒ ዔኪ ዓኣዳኔ።

የዩሱሴ ሱዓንቴህ
(ማቲ. 27፡32-44፤ ሉቃ. 23፡26-43፤ ዮሐ. 19፡17-27)

21 ዔያታ ዓኣዳ ጎይህ ዓኣዎ ቁሬና ጎዎ ዓጪ ዓሲ ማዔያ ዒሰኪንዲሬና ሩፖሴ ጎዎከኔንህኮ ዓዶ ሲሞኦኔ ጎዎህ ካታሞኮ ዙላ"ገ ካታሞ ጌላንቴ ካኣማዎ ዩሱሴ ሱዓንታንዳ ፑርቲሴ ዓሶ ሱዎ ሚያ ዓህሂ ዋልቁና ኬዲሴኔ። 22 ዬካገ ዩሱሴ ዔያታ «ቶኦኪ ሜጌህ» ጌይንታ፦ ጎልጎታ ጎዎ ቤዞ ዔኪ ዓኣዳኔ። 23 ዒኣካ ዒዚ ሃሌ"ሰካገ ፔቴ" ካርቤ ጎዎ ጫንቺ ባኣዚ"ና ሲኢሪንቴ ዑሺ ዋይኔገ ኮሾ"ናያ ዑሸካንዳጉዲ ዔያታ ዒንጋዛ ዒዚ ዑሸኪባኣኦ። 24 ዬካገ ዔያታ ዒዛ ሱዓዎ ዓፒሎ ዒዛኮ ደማሲ ዔራኒ ዓጎ ባኣዚ" ዋለም ዓጊ ገቂንቲ ዔኮኔ። 25 ዩሱሴ ዔያታ ሱዳ ዋዶ" ጉቶኮ ሶኦገ ዋዶ ማዓኣናኮ። 26 ዩሱሴኮ ዳቢንቶ ዔርዛንዳጉዲ «ዓይሁዴ ካኣቲ» ጌይንቲ ያኣፒንቴ ባኣዚ" ፑርቲሴ ዓሶ ሱዎ ሚያ ዑዓ ዓኣኔ። 27 ዓሚ"ና ላምዎ ሱላ ዩሱሴና ዋላ" ዔኪ ሙኪ ፔቴ"ህ ዩሱሴኮ ሚዛቆ ዛላ"፣ ፔቴ"ህ ሻውሎ" ዛላ" ሱዳ። [28 ያዒ ማዔያና «ዋይዞ ዒዓ ዓሶና ዋላ" ገይዲንቴኔ» ጌይንቲ ቤርታ ከኤዞና ያኦሲ ማሊዓ ኮሜኔ።]†

29 ኮይሌና ዓኣዳ ዓሳ ቶኦኮ" ቦሂህና ዓጊህ ዓጊህ፦ «ዓኣህ! ኔኤኒ ጌኤዦ ማኣር ሻሂ ሐይህ ከሊ"ዳ ማካሃ! 30 ሂንዳ ሐህሂ ፑርቲሴ ዓሶ ሱዎ ሚያገ ከዲ" ኔና ዳቁሼ!» ጌራ።

31 ዬያጉዲ ሐሣ ቁኔሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሳ ዋሊ ኮራ፦ «ሜሌ" ዓሶ ዒ ዳቁሼኔ፤ ፔና ጋዓንቴ ዳቁሻኒ ዳንዳዑዎኮ። 32 ዒዚ ጎኔ ማሲሎ፣ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲታቶ ሂንዳ ሐህሂ ዒዛ ሱዎና ሚያገ ከዶ"ንጎ፤ ኦኡኒ ዛጊጋገ ጉሙርቆም!» ሂዚ ጌራ ጌራ ዒዛ ቦሂኣና ዬኖ ጎይዎ ዒዛና ዋላ" ሱዓንቴ ሱላ ማዔ ዓሳኣ ዒዛ ቦሂ ቦሂ ጫሽኮኔ።

የዩሱሴኮ ሐይቆዎ
(ማቲ. 27፡45-56፤ ሉቃ. 23፡44-49፤ ዮሐ. 19፡28-30)

33 ዓሚ"ና ሮኦርኮ ዓባ" ሳዛ ማዔማገ ዓርቃዎ ደንዲ ማህ ደንቦልሳ ዋዶ ሃላ"ንዳኣና ሳዓ ቢያ ዳሚ። 34 ማህ ደንቦልሳ ዋዶ ማዓዛ ዩሱሴ፦ «ዔሎሃ! ዔሎሃ! ላማሳባቂታኒ!» ጌራ ዴኤፒ ዑኡሲና ዒላቴኔ። ዬኖኮ ቡሊ"ዓ፦ «የኦሲዮ! ያኦኢዮ! ኔኤኒ ታና ዓይጎር ሐሽ"ይ?» ጌይህኮ። 35 ዒኣካ ዔቁ ዓኣ ዓሶይዳገ ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ዒዛኮ ዒላቶ ዋይዛዎ፦ «ሐይሻ ዒዚ ዔኤሊያሴ ዔኤላ"ኔ!» ጌራ። 36 ዔያቶይዳገ ፔቴ"ሰኬይ ጳሽኪ ዴንዲ ዋይኔይዳገ ኮሾ"ና ሶልኪ ኮሽኮዋ ዑሺዳ ዓፒላ ቱርጫጉዴ ባኣዚ" ዓጊ ዋኦሽ ሚህና ዩሱሴ ዑሸካንዳጉዲ ዒንጋዎ፦ «ጫክ ዔኤሊያሴ ሂንዳ ሙኪ ዒዛ ከህሃቲ ኦኡኒ ዛጎም» ጌራ። 37 ዬካገ ሐሣ ዩሱሴ ዴኤፒ ዑኡሲና ዒላቴኔ፤ ሸምገህያ ዒዛኮ ደዳኔ። 38 ዓሚ"ና ጌኤዦ ማኣርኮ ጋርይዳ ደማሲህ ማሂ ጎኦቢ ጌሦና ዓፒላ" ሎገ ሉ ሃላ"ንዳኣና ዳርዒ ላምዎ ገቂንቴኔ። 39 ፑርቲሴ ዓሶ ሱዎ ሚያኮ

* 15:13 ሱሱዳ፦ ጋዓዛ ሱዎህ ሱሲና ሆላ"ቱዋንቴ ፑርቲሴ ዓሲ ሱዎ ሚሂዳ ላምዎ ከጮና ቶኮና ሚሰማሪና ጳርቁኮ። 15:21 ሮሜ 16፡13። 15:24 ዓይኑ. 22፡18። † 15:28 ፔቴ" ፔቴ" ማግኣገይዳ ገይ. 28ይዳ ዓኣ ቃኣላ" ያኣፒንታ፤ ዬና ቃኣላ" ሉቃ. 22፡37 ጌዳ" ዓኣዞ ማላ። 15:28 ዒሲ. 53፡12። 15:29 ዓይኑ. 22፡7፤ 109፡25፤ ማር. 14፡58፤ ዮሐ. 2፡19። 15:34 ዓይኑ. 22፡1። 15:36 ዓይኑ. 69፡21። 15:38 ከሲ. ማግ 26፡31-33።

ማዓዓኬ፤ ኩጮ ዔያታ ሓርጊንቴ ዓሶ ዑፃ ጌሣዛ ሓርጊንቴ ዓሶ ዳቃንዳኔ።»

ዩሱሴኮ ጫሪንጮ ዓኣዲያ (ሉቃ. 24፡50-53፤ ዳኪ. ማደ" 1፡9-11)

19 ጎዳ ዩሱሴ ዩያ ቢያ ከኤዜሢኮ ጊንፃፓ ጫሪንጮ ዓኣዲ ያኦሲኮዋ ሚዛቆ ዛላ" ዳዔኔ፤ 20 ዩሱሴኮ ጊንፃ ሓንታ ናኣታ" ቢያ ቤዛ ዓኣዲ ዓኣዲ ዔርዜኔ፤ ጎዳሢያ ዔያቶና ዎላ" ማዳኔ። ዲቃሣ ማደ ማዳንዳጉዲ ቢታንቶ ዔያቶም ዒንጊ ዔርዚያዎ ዔያቶኮ ዒ ደዲሼኔ።]

16:19 ዳኪ. ማደ" 1፡9-11።

ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶስ ዛሎ" ሉቃስ ፃኣፔ ኮዥ ሃይሶ

ዓይያ ካሮ"

ሉቃስ ፃኣፔ ኮዥ ሐይሳ፡- ዩሱስ ዛሎ" ከኤዛሢ ሙካንዳኔ ጌይንቴ፡ ዩሱስ ዲሰራዊኤሌ ዓሰና ሐሣ ዓሲ ቢያ ዳቂሻያኬ ጌይኬ፤ ያኦሲ ዓያና" ዩሱስ ዔኤሌ"ሢ «ማንቆ ዓሰም ኮዥ ሃይሶ ከኤዛንዳጉዲ» ማዕሚና ዩይ ኮዥ ሃይሳ ዓሰኮ ዲማ ዲማ ሜቶ" ሼሌዒሳያ ማዕሚ ሉቃስ ከኤዛኔ፤ ሉቃስ ፃኣፔ ኮዥ ሃይሶይዳ ባሼ ዩሱሴኮ ሙኪያ ዛሎ" ከኤዛ ቤርታዳ ዓይያንሢና ለሚ ሃሣ ዩሱሴኮ ሌካ ጫሪንጮ ዔውቴያ ከኤዛ ጋፒንያ ዓይያንሢዳ ከኤዛንቴሢ ዋዛ ዛላኬ፤ ዩሱስ ሌካ ጫሪንጮ ዔውቴሢኮ ጊንፃ ኪሪስቶስ ጉሙርቁሢ ካኣሺ ዋይቲ ዲጩ ዳልጉቶ ዓርዛ ሐይሴ ዳኪንቴዞንሢ ማዶ" ማፃኣፖይዳ ሃና" ማፃኣፖ ፃኣፔ ዓሢ ዛሎ"ና ከኤዛንቴኔ፡፡

ኪኢታንቻ ያኦሲ ቦንቾም ማዕ ዓይኔም ዓይናዳሢ፡ ዩሱስ ሾይንቴ ዋዶ"ና ቆልሞ ሄንቃ ናኣታ" ዒዛ ዛጌሢ ከኤዛ ሃይሴ፡ ዩሱስ ናይ ዓኣዖ ጌኤዥ ማኣሪ ዓኣዳሢ፡ ሚጩንታ ሳማራ ዓጮ" ዓሢና ባይቁ ጴዳ ናሣሢ ዛሎ" ከኤዛ ሃይሶንሢ ሉቃስ ፃኣፔ ኮዥ ሐይሶይዳ ሌሊ ዓኣያኬ፤ ሐና" ኮዥ ሃይሴሎይዳ ካራ"ፓ ካሮ" ሄላ"ንዳኣና ኮሺ" ዳኤፒና ዛጊንቴሢ፡- ሺኢጲሢ ዛላ፡ ዓያና ጌኤሺ ዛላ፡ ሃሣ ላኣላ ዩሱሴም ማዳ ባኮና ያኦሲ' ዓሲኮ ጎሚ ዓቶም ጌይያ ዛሎ"ኬ፡፡

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

ዓይያ ካሮ" 1፡1-4

ማሰካ ዮሐንሴና ዩሱሴናኮ ሾይንቶና ናኣቱሞ ዋዶ" 1፡5—2፡52

ማሰካ ዮሐንሴኮ ማዶ" 3፡1-20

ዩሱሴኮ ዋኣያና ማሰቲያና ፃላሄ ዒዛ ጌሺ ዛጌሢ 3፡21—4፡13

ዩሱሴኮ ጌሊላይዳ ማዶ"ና ዓሶ ቤርታ ፔጋዲያ 4፡14—9፡50

ጌሊላይዳፓ ዩሩሳላሜ ሄላ"ንዳኣና ማዲንቴ ባኮ 9፡51—19፡27

ጋፒንያ ቃልሾ ከላ" ዩሩሳላሜይዳ ሃሣ ኮይሎ" ዓጫ" ማዲንቴ ባኮ 19፡28—23፡56

ሃይባ"ፓ ዓቁ፡ ጎዳኮ ጴዲያና ሌካ ጫሪንጮ ዔውቴያ 24፡1-53

1 ቦንቾንታ ቱዋፒሎሴ!

ኑ ባኣካ" ማዲንቴ ባኮ ዔርዛ ሃይሴ ሃያኮ ቤርታ ሚርጌ ዓሳ ፃኣፔኔ፡፡ 2 ዩያ ኮዥ ሃይሶ ኦም ሄሊ"ሴዞንሢ፡- ቤርታፓ ዓርቃያ ዔያታ ፔ ዓኣፒና ዛጌ ማርኮንሢና ኮዥ ሃይሶ ቃኣሎ" ማዶ" ማዳዞንሢኬ፡፡ 3 ዩያጉዲ ሃሣ ታኣኒ ዔቦኮ ዓይያፓ ዓርቁ ቢያ ባኮ ኮሺ" ዛጌሢኮ ጊንፃ ሐይሶ ዋሊ ሄሊ"ሴ ኔኤም ፃኣፓንዳጉዲ ኮሺ ማዒ ታኣም ጴዳኔ፡፡ 4 ዩያ ታ ማዳሢ፡- ኔኤኒ ዔሬ ዔራቶኮ ጎኑሞ ኮሺ" ኔ ዔራንዳጉዲ ጌዒኬ፡፡

ማሰካ ዮሐንሴኮ ሾይንቶ ዛሎ" ከኤዛንቴሢ

5 ሄሮዲሴ ጎምሢ ዩሁዳ ዓጮ"ይዳ ካኣታዳ ዋዶ"ና ቁኤሳሢ ዓሲያ ዓሰፓ ማዕ፡ ዛካሪያሴ ጌይንታ ቁኤሴ ዓኣኔ፤ ዒዛኮ ማቻ ዓኣሮኔ ዜርፃፓ ሾይንቴያ ዔልሳቤያ ጎምሰከኖኬ፡፡ 6 ዔያታ ለምዓሢ ያኦሲ ዋዛሳ ናንጊ ናንጋ ዓሲኬ፤ ጎዳኮዋ ዓይሢያና ዋጎና ቦሂሳ ባኣዚ" ባኣያና ካፓያኬ፡፡ 7 ዔልሳቤያ ዞኣኮታሢሮ ናይ ዔያቶኮ ባኣሴ፤ ሃሣ ለምያንሢያ ሚርጌና ጋርቼያኬ፡፡

8 ፔቴ" ከሊ" ዛካሪያሴ ጌኤዥ ማኣሮይዳ ማዶ" ማዳኒ ዒዛ ከሎ" ማዓዛ፡ ዒዚ ያኦሲም ቁኤሴ ማዒ ማዶ" ማዳኔ፡፡ 9 ቁኤሶ ማዶ" ዋጎ ጎይያና ያኦሲኮ ጌኤዥ ማኣሮ ጌሊ ዑንጅ ጩቢሲ ካኣሽኮ ካኣዥ ካኣሽካንዳጉዲ ዒፃሢ ዒዛ ሄሊ"ኔ፡፡ 10 ዒዚ ጌኤዥ ማኣሮ ጋርይዳ ዑንጅ ጩቢሳኣና ዳራ" ቢያ ዙላ" ዔቁ ሺኢቃኔ፡፡

11 ዒማ"ና ያኦሲኮ ኪኢታንቻሢ ዑንጅ ጩቢሶ ቤዞኮ ሚዛቆ ዛላ" ዔቁ ዛካሪያሴም ጴዳኔ፡፡ 12 ዛካሪያሴያ ኪኢታንቻሢ ዳንቃያ ዲቃቲ ሚርጌና ዒጊጩኔ፡፡ 13 ኪኢታንቻሢ ጋዓንቴ፡- «ዛካሪያሴ! ዒጊጩፖ፡ ኔኤኮ ሺኢጲፃ ዋይዚንቴኔ፡ ኔኤኮ ማቻ ዔልሳቤያ ዓቲንቁ ናይ ኔኤም ሾዓንዳኔ፤ ሱንያዋ ዒዛኮ ኔ ዮሐንሴ ጌዒ ጌሣንዳኔ፡፡ 14 ዒዛኮ ሾይንታ ኔኤም ኮሹሞና ዋዛና ማዓንዳኔ፤ ሚርጌሢያ ዒዛኮ ሾይንቶና ዩያጉዲ ዋዛዳንዳኔ፡፡ 15 ዒዚ ያኦሲ ቤርታ ዳኤፒ ማዓንዳኔ፤ ሃሣ ዳጋሢና ሜሌ" ማሣ ዑሺያ ዑሽካዓኬ፤ ሃጊ ዒዚ ዒንዳ ጎጶ ዓኣዖ ዓያና ጌኤዥ ዋልቆ ጋር ጌላንዳኔ፡፡ 16 ዒዚያ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ"ይዳፓ ሚርጌሢ ያኦሲ፡ ዔያቶኮ ጎዳሢ ባንሢ ማሃንዳኔ፤ 17 ዒዚ ጎዳኮ ቤርታ ሙኪ ዓያና ዋልቁና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዔኤሊያሴጉዲ ማዒ ዳሮ" ጎዳም ጊኢጊሻንዳኔ፤ ዒዚ ዓዶንሢና ናኣቶ"ናኮ ዒሮ" ፔቴ" ማሃንዳኔ፤ ዓይሢንቴዋ ዓሰኮዋ ዒሮ" ያኦሲ ዋዛሳ ናንጊ ናንጋ ዓሶ ባንሢ ማሃንዳኔ፤ ጌዔኔ፡፡

18 ዛካሪያሴ ጋዓንቴ ኪኢታንቻሢ ኮራ፡- «ዩይ ባካ ጎኔ ማዓንዳሢ ዓይሳና ታ ዔራንዳይ? ታኣኒ ጋርቼኔ፤ ሃሣ ታ ማቶኮዋ ለዓ ኮሺ" ዓኣዳያኬ» ጌዔኔ፡፡

19 ኪኢታንቻሢ ማሃዖ፡- «ታኣኒ ያኦሲም ማዳ፡ ጌብሬኤሌኬ፤ ሃያ ኮዥ ሃይሶ ታ ኔኤም ከኤዛንዳጉዲ ያኦሲ ታና ዳኬም ታ ሙኬኔ፡፡ 20 ኔኤኒ ጋዓንቴ ዋዳ" ሄላ"ዛ ኮማንዳ ታኣኮ ጌኤዞ ጉሙርቁባኣሢሮ ሃይ ታ ኔኤም ከኤዞ ባካ ቢያ ኮማንዳ ዋዶ" ሄላ"ንዳኣና ዳንጋ ባይቁ፡ ጌሰቱዋያ ኔ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ፡፡

21 ዩማና ዓሳ ዛካሪያሴ ካፓንቴ፡ ዒዚ ጌኤዥ ማኣራ ኔጌሢሮ ዓሳ፡- «ዋይቲ ዒዚ ሄኤዳ ሄሊ" ኔጌይ?» ጌዒ ማላኔ፡፡ 22 ዛካሪያሴ ጌኤዥ ማኣራፓ ከሰካያ ዓሰና ጌሰታኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ዩያር ዔያታ ዒዛም ጌኤዥ ማኣሮ ጋርይዳ ፔቴ" ባኣዚ" ጴዳያታሢ ዔሬኔ፤ ዒዚያ ዔያቶም ኩቻ ዳቂ ዳቂ ከኤዛኔ፡፡ ዩያይዲ ዒዚ ጌሰቱዋያ ማዒ ዳዔኔ፡፡

23 ዒዚ ማዳ ዋዶ" ጋፓዛ ፔ ማኣሪ ዳንዳኔ፡፡

24 ዳካ" ዋዳኮ ጊንፃፓ ዒዛኮ ማቻ ዔልሳቤያ

ጎዳዳያ ደንጎ ዓገረ ፔ ከኤፃፓ ከሰኩዋዎ ዴዔ።
25 ዲዛ፡- «የኦሲ ፔኤኮ ሚጠገንቶና ዛገ ሃያ ኮዥ ባኮ ታኣም ማዴ፤ ዓሶ ባኣካ" ታኣኮ ዓኣ ዳውሲንቶዋ ባይዜ።» ጌዔ።

ዩሱሴኮ ሾይንቶ ዛሎ" ከኤዚንቴህ

26 ዔልሳቤፃ ጎዳዳንቴ ላሃ"ሳ ዓገረና ከኢታንቻህ ጌብሪኤሌ ያኦሲ ኮራፓ ናዚሪቴ ካታም ዳከንቴ። ናዚሪቴያ ጌለላ ዓጮ"ይዳ ዓኣ ካታማኬ። 27 ከኢታንቻህ ዳከንቴህ ማይራም ጌይንታ ፔቴ" ኩሙህ ዉዲር ናይሰኬና ኮራኬ። ዲዛ ዳውቴ ዜርፃፓ ማዔ፣ ዮሴፔ ጎዎ ፔቴ" ዓሲሰኬያና ያኦጠገታያኬ። 28 ከኢታንቻህያ ዲዛ ኮራ ሙካዎ፡- «ኔኤኒ ያኦሲ ኔና ማርጌና ቦንቼዜሌ! ኔ ኮሺዳ? ያኦሲ ኔኤና ዋላ"ኬ፤ [ኔኤኒ ላኣሎ ባኣካ"ፓ ዓንጂንቴያኬ]» ጌዔ።

29 ዲዛኣ ከኢታንቻህ ሃይሶና ማርጌ ዲቃታዎ፡- «ሃይ ዋዚጉዴ ዔኤሌ"ህዲይ?» ጌይ ማሌ።

30 ከኢታንቻህ ዲዛም፡- «ማይራማ! ያኦሲ ኔና ማርጌና ቦንቼህሮ ዓገጠ። 31 ኔ ጎዳዳ ዓቲንቄ ናይ ሸዓንዳ፤ ሱ"ንፃዎ ኔ ዲዛኮ «ዩሱሴ» ጌይ ጌሃንዳ። 32 ዲዚያ ዴኤፒ ማዓንዳ፤ ፑኡፖ ያኦዛህ ናይያ ጌይንታንዳ፤ ጎዳ ማዔ ያኦዛህ ዲዛኮ ዓደ ዳውቴ ካኣቱም ያይቶ ዲዛም ዓንገንዳ። 33 ዲሰራዔኤሌ ማኣሮይዳ ናንገና ዲ ካኣታዳንዳ፤ ዲዛ ካኣቱምኮዋ ጋፒንህ ባኣያ ማዓንዳ።» ጌዔ።

34 ማይራማ ከኢታንቻህ ኮራ፡- «ታኣኒ ኩሙህ ዉዲር ናይኬ፤ ዓካሪ ዩይ ባካ ዋይቲ ማዓኒ ዳንዳዓይ?» ጌዔ።

35 ከኢታንቻህያ ማሃዎ፡- «ዓያና ጌኤሺ ኔ ዑይይዳ ሙኬም፣ ፑኡፖ ያኦዛህኮዋ ዋልቃ ኔገዳ ማዔ ኔ ጎዳዳንዳጉዲ ማሃንዳ፤ ዩያር ኔገዳፓ ሸይንታንዳ ናዓህ ዲማዴያኬ፤ ያኦሲ ናይያ ጌይንታንዳ። 36 ኔኤኮ ዓገጠኣ ዔልሳቤፃ፣ ዘኣኤሎ ጌይ ናንጎዛ ሃህ ጋርቼዎ ዓቲንቄ ናይ ጎዳዳ፤ ዲዛ ጎዳዳንቴ ሃና" ዲዛኮ ላሃ"ሳ ዓገረኬ። 37 ያኦሲ ባሻ ባኣዚ" ፔቴ"ታዎ ባኣሴ» ጌዔ።

38 ዩካፓ ማይራማ ማሃዎ፡- «ያዲታቴ ሃይሾ ታኣኒ ያኦሲም ማዳዜሎኬ፤ ኔኤኒ ጌዔህጉዲ ታኣም ማዎንጎ» ጋዓዛ፣ ከኢታንቻህ ዲዛይዳፓ ዲማዲ ዴንዳ።

ማይራምኮ ዔልሳቤፃ ያኦጠገ

39 ዲማ"ና ማይራማ ዔልሳቤፃ ያኦጠገ ዩሁዳ ዓጫ" ዲኮ"ይዳ ዓኣ ካታሜሎ ሩኡሪ ዔቁ ዓኣዴ። 40 ዛካሪያሴ ማኣሪያ ጌሊ ዔልሳቤፃ፡- «ኮሺዳ?» ጌዔ ዔኤሌ"። 41 ዔልሳቤፃ ማይራምኮ ዔኤሌ"ዎ ዋይዜ ዋድ"ና ዲዛኮ ጎዳይዳ ዓኣ ናዓ ዓገፂ ዓማሌ"። ዩማና ዔልሳቤፃ ዓያና ጌኤሺኮ ዋልቆ ጋር ጌሌ። 42 ዲዛ ዑኡዞ ፔኤኮ ዴገዲ፡- «ኔኤኒ ላኣሎ ቢያፓ ዓንጂንቴያኬ፤ ኔገዳፓ ሸይንታንዳ ናዓ ዓንጂንቴያኬ፤ 43 ታ ጎዳኮ ዲንዳ ታና ያኦጠገ ሙካህ ሃይ ኮሸካንዳ! 44 ኮሺዳ?» ጋዓ ኔኤኮ ዔኤሌ"ዎ ታ ዋዋይዛኣና ታኣኮ ጎዳይዳ ዓኣ ናዓ

ዋዛና ዓገፂ ዓማሌ"። 45 ኔኤኒ ያኦሲ ከኤዜ ባካ ቢያ ኩማያ ማዔህ ጉሙርቁዎና ኔ ዋዚጉዴ ባሊቲና ዓኣያዳይ!» ጌዔ።

ማይራምኮ ጋላቶ ዓይኦም

46 ማይራማ ጋዓዎ፡- «ታኣኮ ሸምፓህ ጎዳ ቦንቻ፤

47 ታኣኮ ዓያና" ዳቁሻ ያኦዛህና ዋዛዳ፤

48 ያኦሲ ታና ላኣፖ ማዳዜሎ ዛጌህሮ ሓናፓ ዓርቃዎ ሸይንታ ቢያ፡- «ኔ

ጋላቲንቴያኬ» ታና ጋዓንዳ፤

49 ዓይጎር ጌዔቶ ፑኡፖ ያኦዛህ፣ ዴኤፒ ባኣዚ" ታኣም ማዴህሮኬ፤

ሱ"ንፃኣ ዲዛኮ ዲማዴያኬ።

50 ያኦሲ ዲዛ ቦንቻ ዓሶ ቢያ ሸይንታፓ ሸይንቴ ሃላ"ንዳኣና ሚጠገታያኬ።

51 ዲዛኮ ደዶ ኩጮና ዋልቆ ፔኤሲ" ዲ ዳቁ፤

ያቶርቃ ዓሶ ዔያቶኮ ማሊያና ዋላ" ዳኪ ባይዜ።

52 ዴኤፓ ዋይህ ዓሶዋ ካኣቱም ያይታፓ ከይሴ፤

ሂርኬዘንህ ጋዓንቴ ቦንቹሲ ዴገዴ፤

53 ናይዴዘንህ ኮሺ ባኣዚ" ሙኡዚ" ሚሼ፤

የርጎጮ ዓሶ ጋዓንቴ ኩቹ ጉሪ ዳኬ።

54-55 ዓብራሃሚና ዲዛኮ ዜርፃዋ ናንገና ዲ ሚጠገንቴ ሚጠገንቶ ዳቁሲ፣

ዲዛም ማዳ ዲሰራዔኤሌ ያኦሲ ማኣዴ"።

ሃህ ዩያ ዲዚ ማዴህ ኔኤኮ ቤርታኣ ዓደንህም

ዲንጌ ዋዞ ቃኣሎ" ኩንህኒኬ»

ጌዔ።

56 ማይራማ ዔልሳቤፃና ዋላ" ሃይህ ዓገረ ማዓያ ዴዔህኮ ገንፃ ማኣሪ ማዔ ዴንዳ።

ማሰካ ዮሐንሴኮ ሾይንቶ

57 ዔልሳቤፃኮ ሸይዎ ዓገና ሃሌ"ም ዓቲንቄ ናይ

ዲዛ ሸዔ። 58 ዲዛኮ ዓሺኖና ዓገረና ቢያ ጎዳ

ዲዛም ማዴ ኮዥ ባኮ ዋይዚ ዲዛና ዋላ" ዋዛዴ።

59 ናዓህ ሸይንቴሰካፓ ሳላ"ሳ ከሎ"ና ናዎኮ

ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁዎ ዋጎ ኩንህ ከሎ"ይዳ

ዲዛኮ ዓሺኖና ዓገረና ሙካዎ ናዓህኮ ሱ"ንፃ

«ዛካሪያሴ» ጌዔ ዓደ ሱንፃና ጌህኒ ኮዔ፤

60 ዲንዳ ጋዓንቴ፡- «ያዲ ማዓዓኬ፤ ሱ"ንፃ ዲዛኮ

«ዮሐንሴኬ» » ጌዔ።

61 ዔያታ ማሃዎ፡- «ኔ ፃጳይዳ ዩያ ሱ"ንፃና

ዔኤሌ"ንቴ ዓሲ ያኦሲያ ባኣንቴም?» ዲዛ ኮራ

ጌዔ። 62 ዩካፓ ዔያታ ዓደ ኮራ፡- «ናዓህኮ ሱ"ንፃ

የና ጌይንታንዳጉዲ ኔ ኮዓይ?» ጌዔ ማላታና

ያኦጠ።

63 ዛካሪያሴ ፃኣፖ ባኣዚ" ዲዛም

ዲንገንዳጉዲ ያኦጠገ ዔኬ፡- «ሱ"ንፃ ዲዛኮ

ዮሐንሴኬ» ጌዔ ፃኣፓዛ ቢያህ ዩኖ ዛሎ"ና

ዲቃቲ ሂርሼ። 64 ዩማና ዛካሪያሴኮ ዴንጋ

ቡሊ"ንቴ ጌሰታኒ ዳንዳዔም ያኦሲ ጋላቲህያ

ዓርቁ። 65 ዩያፓ ዔቁያና ዔያቶኮ ዓሺና ቢያ

ዲጠጮ፤ ዩይ ሃይሳኣ ዩሁዳይዳ ዓኣ ዲኮ"

ዓጫ" ቢያ ዋይዚንቴ። 66 ዩያ ባኮ ዋይዜ ዓሳ

ቢያ፡- «ሓይ ናዓህ ሃገ ዓይጎ ማዓንዳኣ ናንዳይ?»

ሂዚ ጌዔ ጌዔ ዋሊ ያኦጠ። ዩይ ያዲ ማዔህ ጎዳ

ጎኔና ዲዛና ዋላ" ዓኣህሮኬ።

1:27 ማቴ. 1፡18። 1:31 ማቴ. 1፡21። 1:32 2ሳሙ. 7፡12-13፤ 16፤ ዲሲ. 9፡7። 1:37 ማጥ. ማፃ 18፡14።
1:48 1ሳሙ. 1፡11። 1:52 ዲዮ. 5፡11፤ 12፡19። 1:54-55 ማጥ. ማፃ 17፡7። 1:59 ለዊ. ዓከ 12፡3።

ዛካርያስ ኬኤዜ ባኮ
 67 ናዓሢኮ ዓዳ፡ ዛካርያስ ዓያና ጌኤሺኮ ዋልቆ ጋሮ ጌሊ፡-
 68 «ዳሮ" ፔኤኮ ዓውሳኒ ሙኬሢሮ
 ዲሰራዔኤሌኮ ጎዳ ማዔ ያኦዛሢ
 ጋላቲንቶም፤
 69 ዒዛም ማዳ፡ ዳውቴ ዜርፃፓ ጳኤፒ ዳቂሻያ ዒ
 ኬሴ"ኔ፤
 70 ቤርታዲ ያኦሲ ፔ ማሊያ ኬኤዛ፡ ጌኤኮ ዓሶ
 ዛሎ"ና ኬኤዜኔ፤
 71 ዩይያ ኦና ዒፃ ዓሶና ሞርኮና ኩጫፓ ኦና ዳቂሻኒ
 72 ሐሣ ኦ ዓዲንሢማአ ሚጪንታኒና
 ዒ ጫአቁ ጌኤኮ ጫአቁሞሞ ኩንሢኒኬ።
 73 ዩያ ጫአቁሞ ዒ ጫአቁሢ ኦ ዓዲሢ
 ዓብራሃማምኬ፤
 74 ዒዚ ጫአቁ ዋዘ ቃአላ" ኦኤኒ ሞርኮ ኩጫፓ
 ኬሰኪ
 ዒጊቸሞ ባአያ ኦ ዒዛም ማዳንዳጉዲኬ፤
 75 ዩይ ያዲ ማዔሢ፡- ኦኤኮ ናንጎ ዋድ"ና ቢያ
 ያኦሲ ቤርቶይዳ ጌኤሹሞና ጂሉሞና ኦ
 ናንጋንዳጉዲኬ።
 76 ሐይ ኔ፡ ናዓሢ፡ ፑኤፖ ያኦዛሢኮ ማሊያ
 ኬኤዛሢ ኔ ጌይንታንዳኔ።
 ጎዳኮ ኔ ጎይያ ጌኤሺኻኒ፡ ጎዳኮ ቤርታ ኔ
 ዓአዳንዳኔ።
 77 ጎዳኮ ዴራ" ጎዳ ዔያቶኮ ጎሞ ዓቶም ጌዔም
 ዔያታ ዳቃንዳ ጎይያ ኔ ኬኤዛንዳኔ።
 78 ዓቢ ያርቁ ኦም ፖዓሢጉዲ
 ያኦሲኮ ሚጪንቶና ናሹሞና ኦም ሙካኒኬ።
 79 ዒዚያ ዲሞና ባይሲንቶናም ጌኤሺ ዓአዛንሢም
 ቢያ ፖዓንዳኔ፤
 ኦኤኮ ሄያሞ ኮሺ ጎይሢ ባንሢ ዔኪ
 ዓአዳንዳኔ»
 ሂዚ ጌዒ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዜኔ።
 80 ናዓሢያ ዲጪ ዒናዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌ
 ዴሮ"ም ፔጋዲ ጴዳንዳያ ሄላ"ንዳኦና ዓሲ ናንጉሞ
 ዳውሎ"ይዳ ዴንዲ ናንጌኔ።

2

ዩሱሴኮ ሾይንቶ
 (ማቲ. 1፡18-25)
 1 ዩና ዋድ"ና ሮሜ ዓጮ"ይዳ ዓአ ዴሮ" ቢያ
 ፓይዳኒ፡ ሱንፃ ዴሮ"ኮ ያኦፒንታንዳጉዲ ሮሜ
 ካአቲ ዓውጊሰያሴ ዓይሢኔ። 2 ቤርታዲ ዴሮ"
 ፓይዳኒ ሱንፃ ያኦፖና ዋድ"ና ቁርኔዎሴ ጎይሢ
 ስኦሪያ ዓጮ" ዋይሢያኬ። 3 ዩያሮ ፔቴ" ፔቴ"
 ዓሳ ሱንፃ ያኦፒሳኒ ፔኤኮ ዓጮ" ካታሞ ካታሞ
 ዴንዳኔ።
 4 ዮሴፔ ጌሊላይዳ ዓአ ናዚሬቴ ካታማ"ፓ ዔቁ
 ዪሁዳ ዓጮ"ይዳ ዓአ ዳውቴ ካታሞ ጌይንታ
 ቤኤቴሌሄሜ ዴንዳኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ዒዛኮ ዜርፃ
 ዳውቴ ያፃፓ ማዔሢሮኬ። 5 ዒዚ ያኦፒንታኒ
 ዓአዲሢያ ጎጳዲ ዓአ፡ ዒዛኮ ያኦጮዘ፡ ማይራሞና
 ዋላ"ኬ። 6 ዔያታ ለምንሢ ቤኤቴሌሄሜ
 ካታሞይዳ ዓአንቴ ማይራሞኮ ሾይያ ኬላ"
 ሄሎ"ም፡ 7 ዒኢካ ዒዛኮ ኮይሮ ናዓሢ ሾዓያ ናይ

ዓርቆ ቱርጫና ካንቄኔ፤ ሾኦጫ ዋርቃ ቤዛ ቤሲ
 ዔያታ ዴንቁባአሢሮ ባይ ሞሰካ፡ ባኢታ ሙያ ሙዓ
 ጎንጋላ" ናዓሢ ላይሢኔ።
 ቆልሞ ሄንቃ ናኦቶ"ና ኪኢታንቸንሢና
 8 ዩና ዓጮ"ይዳ ካታሞኮ ዙላ፡ ቦኤሎ"ይዳ
 ቆልሞ ሄንቁ ሞኦሢዳ ዋርቃ ናይ ዓአኔ። 9 ዒማ"ና
 ዔያቶም ያኦሲ ኪኢታንቸሢ ጴዴም፡ ያኦሲኮ
 ቦንቸ ፖዓ ዔያቶ ዑፃ ፖዔሢሮ ሚርጌና ዔያታ
 ዒጊጪ ዲቃቴኔ፤ 10 ኪኢታንቸሢ ጋዓንቴ፡- «ሃይ
 ዒንሢ ዋይታይ? ዒጊጪፖቴ፤ ዴራም ቢያ ጳኤፒ
 ዋዛ ማዓ ኮሺ ሃይሴ ታ ዒንሢም ኬኤዛንዳኔ፤
 11 ዋይዙሞቲ! ሐሮ" ዳውቴ ካታሞይዳ ዴኤሻ
 ዒንሢም ሾይንቴኔ፤ ዒዚያ ጎዳ ኪሰሰቶሴኬ።
 12 ዩያኮ ማላታ ያዲ ማዓንዳኔ፡- ናይ ዓርቆ
 ቱርጫና ካንቄንቴ ናይ፡ ባይ ባርታይዳ ባኢታ ሙያ
 ሙዓ ጎንጋላ" ላሂ ዓአንቴ ዒንሢ ዴንቃንዳኔ»
 ጌዔኔ።
 13 ዩማና ዔያታ ዔራዋንቴ ሚርጌ ጫሪንቸ
 ኪኢታንቸ ኪኢታንቸሢና ዋላ" ጴዴያ ያኦሲ
 ጋላቲሢ፡-
 14 «ጫሪንጮይዳ ያኦሲም ቦንቸ ማዖም፤
 ሳይይዳ ዒዚ ናሽካ ዓሶም ቢያ ኮሹሞ
 ማዖም» ጌዔኔ።
 15 ኪኢታንቸንሢ ዔያቶይዳፓ ዲማዲ ሌካ
 ጫሪንጮ ዴንዴ ዋድ"ና ቆልሞ ሄንቃ ናኦታ" ዋሊ
 ኮይላ"፡- «ዓካሪ ቤኤቴሌሄሜ ኦ ዴንዳ፡ ሃሢ
 ማዔ ባኮና ጎዳ ኦም ፔጋሲ ዳቂ ባኮ ኦ ዛንም»
 ጌዔኔ።
 16 ዔያታ ዒማ"ና ዑኬና ዴንዳያ ማይራሞና
 ዮሴፔና ዴንቄኔ፤ ሃሢ ናዖም ባኦቶ ባርታ ባኢታ ሙያ
 ሙዓ ጎንጋላ" ላሂ ዓአንቴ ዴንቄኔ። 17 ናዓሢ ዔያታ
 ዛጌሢኮ ጊንፃ ኪኢታንቸሢ ዒዛ ዛሎ" ዔያቶም
 ኬኤዜሢ ዔያታ ማይራሞና ዮሴፔናም ኬኤዜኔ።
 18 ቆልሞ ናኦታ" ኬኤዜ ባኮ ዋይዜ ዓሳ ቢያ
 ዲቃቲ ሄርሼኔ። 19 ማይራማ ጋዓንቴ ዩያ ቢያ
 ባኮ ፔ ዒና" ዓርቁ ማላኔ። 20 ቆልሞ ናኦታ" ቢያ
 ባካ ኪኢታንቸሢ ዔያቶም ኬኤዜሢሢ ማዔም
 ዔያታ ዛጌሢና ዋይዜሢሢ ያኦሲ ቦንቸ ቦንቸ ሃሢ
 ጋላቲ ጋላቲ ዔያታ ሙኬ ቤዘ ማዒ ዴንዳኔ።
 21 ናዓ ሾይንቴሰካፓ ሳሊ" ኬሊ"ኮ ጊንፃ
 ናዖኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂያ ዋጎ ኬሎ"ና ሱንፃ
 ዒዛኮ «ዩሱሴ» ጌይንቴኔ። ዩይያ፡- ሐጊ ዒንዳ
 ዒዛ ጎጳዲሞንቴ ቤርታ ኪኢታንቸሢ ዒዛም ጌሢ
 ሱንፃኮ።
 ዩሱሴ ጌኤኮ ማኦሪ ዔኪ ዓአዳናሢ
 22 ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ጎይያና ዑፃ ጌኤሺያ ዋጋ"
 ጋፓ ኬላ" ሄሎ"ሢሮ ናዓሢ ጎዳም ዔያታ ሺኢሻኒ
 ዔኪ ዩራሳላሜ ዴንዳኔ። 23 ዩያ ዔያታ ዓይጎሮ
 ማዳይ ጌዔቶ ጎዳኮ ዋጎይዳ፡- «ዓቲንቁ ማዔ
 ቶይዲ ናይ ቢያ ጎዳም ዒንጊንቲ ዲማዴያ ማዖንጎ»
 ጌይንቴ ያኦፒንቴሢሮኬ። 24 ዩያጉዲ ሃሢ ጎዳኮ
 ዋጎይዳ፡- «ላምዖ ኪሬ፤ ማዒባኦቴ ላምዖ ዶኦሎ"
 ናይ ሚቸ ዒንጎ ካኦኮም ዒንጋንዳያ ኮይሳኔ»
 ጋዓሢሮኬ።
 25 ዒማ"ና ዩራሳላሜይዳ ሲሞኦኔ ጎያ ፔቴ"
 ዓሲሰኬያ ዓአኔ፤ ዒዚያ ጂሎ" ሃሢ ያኦሲ

ዲጊጫ ዓሲከ፤ ዲሰራዔኤሌኮቦ ሃጊ ማዓንዳ ጳቂንቶ ዋዘ ካፓያ ሃሣ ዓያና ጌኤሺያ ዲዛና ዓኣያከ። 26 ዲዚ ጎዳፓ ማዔ፤ ማሰራሎ ዛጉዋዎ ሃይቁንዳዋአሣ ዓያና ጌኤሺ ዲዛም ቤርታ ዔርዘያከ። 27 ዬኖ ኬሎ" ዓያና ጌኤሺ ዲዛ ዔቁሴም ጌኤዠ ማእሪ ዲ ዓኣዳኔ፤ ዲማ"ና ዮሴፔና ማይራሞና ካኦዠ ዋጎ ኩንሣሂ ናዓሣ ዔኪ ጌኤዠ ማእሪ ጌሌኔ። 28 ዲማ"ና ሲሞኦኔ ናዓሣ ኮንቁ ያኦሲ ጋላቲሣና፡-

29 «ታ ጎዳሣየ! ሐይሾ፣ ኔ ታኣም ኬኤዜ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ቃኣላ" ኩሜኔ፤

30-31 ታኣኒ ታ ዓኣፒና ዓሰም ቢያ ኔ ጊኣጊሾ፣ ዳኤሻሣ ዛጊኔ፤

32 ዲዚ ማሌ" ዳሮ"ም ጎኦም ፔጋሲ ዳዋ ፖዒ ማዓንዳኔ፤

ኔኤኮ ዳሮ" ዲሰራዔኤሌ ዓሰዋ ዲ ቦንቶሳንዳኔ» ጌዔኔ።

33 ዮሴፔና ማይራሞና ናዓሣ ዛሎ" ጌይንቲ ባኮ ቢያና ዲቃቲ ሄርሼኔ። 34 ሲሞኦኔ ዔያቶ ዓንጄሣኮ ጊንፃ ዲማና ናዓሣኮ ዲንዶ ማይራሞም፡- «ሃይ ናዓሣ ዲሰራዔኤሌይዳ ሚርጌ ዓሰኮ ባይሲንታ፤ ሃሣ ሚርጌ ዓሰኮ ጋዓንቲ ዳቂንታ ካራ ማዓንዳኔ፤ ዲዚ ሚርጌሣ ዲዛ ጎናሲ ዔኩዋ ማላታ ማዓንዳኔ። 35 ዬያና ሚርጌ ዓሰኮ ዲኖይዳ ዓኣሺንቲ ማሊፃ ፔጋዲ ዳዳንዳኔ፤ ያዩሣያ ኔኤኮ ዲኖ" ጨንቻ ዓፓርጉዲ ቲቃንዳኔ» ጌዔኔ።

36 ይያጉዲ ሃሣ ዬኖ ዋዶ"ና ዓሰኤሪ ዜርይይዳፓ ማዔ፤ ፓኦኤሌሌ ጎዎሣኮ ናዎ፣ ሃኣና" ጌይንታ ያኦሲ ማሊሣ ኬኤዛሰኬና ዓኣኔ። ዲዛ ሚርጌ ጋርቼ ላኣሊከ፤ ዓኒና ዋላ" ዲዛ ላንካይ ሌዔ ዳዕሰካፓ ዓኒ ዲዛኮ ሃይቁኔ፤ 37 ዬካፓ ሌዓ ዲዛኮ ሳሊ"ታሚ" ያይዶ ማዓንዳያ ሄላ"ንዳኣና ጌኤዠ ማኣራፓ ዲማዲዋዎ ሙኡዚ" ሐሺ" ሺኢቆ ሺኢዲሣ ሺኢቁ ሺኢቁ ሮኦሪና ዋንቲና ቢያ ያኦሲም ማዳያከ። 38 ዬኖና ዲዛ ሙከ ያኦሲ ጋላቲሣ ዓርቁኔ፤ ናዓሣ ዛሎ"ዋ ዬሩሳላሜኮ ዳቂንቶ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ጌሣ ካፓዘንሣም ቢያ ኬኤዜኔ።

ዬሱሴኮ ናዚሬቲ ማዒ ዳንዲያ

39 ጎዳኮ ዋጎይዳ ዓይሣንቲ ዋጎ ቢያ ኩንሣሰካፓ ጌላላይዳ ዓኣ ዔያቶኮ ናንጎ ካታም ናዚሬቲ ዔያታ ማዒ ዳንዳኔ። 40 ናዓሣያ ዑጊ ደዲ ደዲ ዓኣዳኔ፤ ዲናዲያ ደዳኔ፤ ሐሣ ያኦሲ ዲዛ ዓንጄኔ።

ዬሱሴ ጌኤዠ ማኣርይዳ

41 ዮሴፔና ማይራሞና ሌዓ ሌዓ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬሎ"ሮ ዬሩሳላሜ ዓኣዳያከ። 42 ዬሱሴኮ ሌዓ ታጾ ላምዎ ማዔም ቤርታ ዔርቲ ጎይዎጉዳያ ዬኖ ቦንቾ ቦንቻኒ ዔያታ ዓኣዳኔ። 43 ቦንቾ ኬላ" ጋፔም ዔያታ ማኣሪ ማዓዛ ዬሱሴ ዬሩሳላሜይዳ ዓቲ"ኔ፤ ዮሴፔና ማይራሞና ጋዓንቲ ዲዚ ዲኣካ ዓቲ"ሣ ዔሪባኣሲ። 44 ጎይዎ ዓኣዳ ዓሰና ዲዚያ ዋላ" ዓኣያ ዔያቶም ማሊሣረ ፔቲ" ኬሊ" ጎይሣ ጉቤ ዔያታ ዓኣዳያ ዔያቶኮ ዲጊኖና ፔላጎና ኮይላ"

ኮዒሣ ዲዛ ዓርቁኔ። 45 ጋዓንቲ ዔያታ ዲዛ ዳንቃኒ ዳንዳዒባኣሣረ ዲዛ ኮዒ ኮዒ ጊንሣ ዬሩሳላሜ ማዔኔ። 46 ሐይሣ ኬሊ"ኮ ጊንፃፓ ጌኤዠ ማኣራ ዔያታ ዲዛ ዳንቁኔ፤ ዲዚያ ዲኣካ ዋጎ ዔራ ዓሰ ባኣካ" ዳዒ ዔያቶሲ ዋይዚ ሃሣ ያኦጪሣያ ያኦጪኔ። 47 ዲዛሲ ዋይዛ ዓሳ ቢያ ዲዚ ማሊ ጳቂሣ ጳቂሣያና ሐሣ ዲ ማሃ ማሃያና ዛሎ"ሮ ዲቃቲ ሄርሻኔ። 48 ዮሴፔና ማይራሞና ጌኤዠ ማኣርይዳ ዲዛ ዳንቁ ዲቃቲ ሄርሻዎ ዲንዳላ ዲዛ ኮራ፡- «ታ ናዓሣየ፣ ዓይጎር ኔኦና ሃያይዳይ? ኔኤኮ ዓዶና ታኣና ማታዲ ኔና ኦ ኮዓንቲቱዋይ!» ጌዔኔ።

49 ዬሱሴ ማሃየ፡- «ዓይጎር ዲንሣ ታና ኮዔይ? ታኣኒ ታ ዓዶ ማኣራ ማዓንዳያ ኮይሳሣ ዲንሣ ዋንዴ ዔሩዋያዳ?» ጌዔኔ። 50 ዔያቶም ጋዓንቲ ዲዚ ዬይ ጌዔ ባካ ዔርቲባኣሲ።

51 ዬካፓ ዬሱሴ ዔያቶና ዋላ" ናዚሬቲ ዳንዳኔ፤ ዲኣካ ዔያቶም ዲ ዓይሣንታኔ፤ ያዲ ማዓዛ ዲንዳ ዬያ ባኮ ቢያ ፔ ዲና ዓርቃኔ። 52 ዬሱሴ ያኦሲንታ ዓሲንታ ዋዛሳያ ማዔኔ፤ ሐሣ ዲናዲ ዔጶናኣ ዲጪ ዲጪ ዓኣዳኔ።

3

ማሰካ ዮሐንስ ኬኤዜ ባኮ (ማቴ. 3፡1-12፤ ማር. 1፡1-8፤ ዮሐ. 1፡19-28)

1 ሮሜ ዓጮ" ካኣቲ ዓርባዮሴ ካኣታዳንቲ ታጾ ዶንጋሳ ሌዎና ጳንፄ ጳላዎሴ ጎዎሣ ዪሁዳ ዓጮ"፤ ሄርዲሴ ጌላላ ዓጮ"፤ ዬያጉዲ ሃሣ ጌርሲ ፕላጶሴ ዲፀራያሴና ዓራክንዶሴ ዓጮ" ዋይሣያከ። 2 ዲማ"ና ሃኣናና ቃያፓና ቁኤሶ ቢያሣኮ ሱኡጎንሣከ፤ ዬማና ዛካሪያሴ ናኣዚ"፤ ዮሐንስ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ"ይዳ ዓኣንቲ ያኦሲ ዲዛም ኬኤዜኔ። 3 ዬያር ዮሐንስ ዮርዳኖሴ ዋሮ ኮይሎ"ይዳ ዓኣ ዓጮ" ቢያ ሃንቲ ሃንቲ፡- «ያኦሲ ዲንሣም ዓቶም ጋዓንዳጉዲ ጎሞ ቡኡፄ ቡኡፄ ዋኣዎና ማሰቲዋቲ» ጌዒ ጌዒ ዔርዘኔ። 4 ዬይ ያዲ ማዔሣ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዲሲያሴ ዮሐንስ ዛሎ" ቤርታዲ፡-

«ሃይ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ"ይዳ ሃዚ ጌዒ ጌዒ

ዲላታ ዓሲኮ ዑኡሲከ፤

ጎዳኮ ጎይዎ ጊኣጊሾዋቲ፤

ሉኡጎ ጎይዎ ፒዚሱዋቲ፤

5 ደኦጫዳ ቤዛ ቢያ ኩሞንጎ፤

ዲኮ"ና ጌሚሮና ቢያ ሄርሲ ጎዎንጎ፤

ዋቦ ጎይፃኣ ፒኮንጎ፤

ጊኣጊ ኮሺ"ንቲባኣ ጎይፃኣ ጊኣጎንጎ፤

6 ዓሲ ቢያ ያኦሲኮ ዳቂሻ ዋልቆ ዛጎንጎ!» ።

ሃዚ ጌዒ ፃኣፒንቲ ጎይዎናከ።

7 ዋኣዎና ማሰቶሮ ዲዛ ኮይላ" ሙካ ዓሰም ዮሐንስ፡- «ዲንሣ ሐይ ሾኦካ! ሙካንዳ ያኦዛሣኮ ጎሪ"ንቶይዳፓ ቶላ"ኒ ዲንሣ ዳንዳዓንዳጉዲ ያኣኒ ዲንሣም ኬኤዜይ?

8 ዓካሪ ሃሣ ጎሞ ዲንሣኮ ቡኡፄዎ ዔርዘ ማዳ ማዳንዳኣፓዓቲም ሱኡኒ ዓብራሃሜ ናኣቶ"ኬ» ጌዒ ዲንሣ ዲኖና ሄርሺንቲፖቲ። ያኦሲ ሃያ ሹጫፓ ዓብራሃሜ ናይ ማሂ ዔቁሳኒ ዳንዳዓያ ማዔሣ ታ

2:39 ማቴ. 2፡23። 2:41 ኬሲ. ማፃ 12፡1-27፤ ላሚ. ዋማ 16፡1-8። 2:52 1ሳሙ. 2፡26፤ ኮኣኪ. 3፡4። 3:6 ዲሲ. 40፡3-5። 3:7 ማቴ. 12፡34፤ 23፡33። 3:8 ዮሐ. 8፡33።

ዲንህም ከኤዛኔ። 9 ሃሢ ሚያ ፃጸገ ተቁ ከኤራሪ ሄርጋ ገአገንቴህረ ቃራ ዓኣፒ ዓኣፑዋ ሚህ ሲያ ተቁንቴ ታሚዳ ከኤሪገታንዳኔ» ጌዔ።

10 ዴራ" ማሃ፡- «ሂዳቶ ኑ ዓይጎ ማድንዶይ?» ጌይ ዮሐንሴ ኮራ ያኔጌ።

11 ዲዚያ፡- «ለምጋ ማእዓ ዓኣህ ፔቴ" ማ ባኣህም ዲንጎንጎ፤ ሙኡዚ" ዓኣህያ ባኣህም ገሸኮንጎ» ጌዔ።

12 ኮርሞ ኮርማ ዓሳይዳገ ሚኢሽ ቡኩሲ ማዳዘንህያ ማሰቲያር ዲዛ ኮይላ" ሙካዖ፡- «ዔርዛህያ! ኑኡኒሾ፡ ዓይጎ ማድንዶይ?» ጌይ ዲዛ ያኔጌ።

13 ዲዚያ፡- «ዋጎና ዓይህንቴህገገ ሁሃ ዓኣህ ዔካኒ ያኔጌገገገገገ» ጌዔ።

14 ሃሃ ፖኦሊሳ ሙካዖ፡- «ኑኡኒሾ፡ ዓይጎ ማድንዶይ?» ጌዔ።

ዲዚያ፡- «ዓሲ ሚኢሽ ጌና ቡሪ ዔከፖገገ፤ ያና ማዔቶዋ ሉኡቁ ዋጌና ዓይህሲገገገ፤ ዲንህ ማዴህ ዛሎ" ዲንጎ ሚኢሽ ዲንህም ገደንጎ» ጌዔ።

15 ዲማ"ና ዴራ" ቢያ ሚሲሔኮ ሙኪያ ዋዛና ካገገገህረ ዮሐንሴ፡- «ሃይ ዓህ ጎዖንቴ ሚሲሔ ማዓንዳሞ?» ጌዒ ጌዒ ዲኖና ማሌ። 16 ዮሐንሴ ጋዓንቴ ዔያቶም፡- «ታኣኒ ዲንህ ዋኣህና ማሰካኔ፤ ጋዓንቴ ሚሊ" ታገዳገ ሳሼ ሙካንዳኔ፤ ታኣኒ ዲዛኮ ዴርዘ ቱኮ" ሱዘታዖ ቡላ"ኒ ኮይሳያቱዋ፤ ዩይ ዲንህ ዓያና ጌኤሽና ሃሃ ታሚና ማሰካንዳኔ።

17 ዲዚ ቆይዳይዳ ዓኣ ሃኣኮ ሶኦሪ ሶኦር ዓንዶ ኩጫ ዓርቁህረ ሶኦሪ ጌኤሽህኮ ገንፃ ኮዢ ዓኣገ ኮናይዳ ዋሃ፡ ዲኢር ጋዓንቴ ባይቁዋ ታሚና ሚቻንዳኔ» ጌዔ።

18 ዩያጉዲ ሃሃ ዮሐንሴ ዲማ ዲማ ጎይህና ዴሮ" ዘሪ ኮዢ ሃይሶ ዔያቶም ከኤዜ። 19 ጌሊላ ዓጮ" ዋይሃ ሄርዲሴ ጋዓንቴ ጌርሲ ፒልጶሴኮ ማቾ ሄርዲያዳ ዔከህረና ሚሊ" ሚርጌ ፑርታ ባኣዚ" ማዴህረ ዲዛ ዲ ጎሬ። 20 ሄርዲሴም ዩይ ፑርቱሞ ማዳ" ቢያ ገደ" ዲፃም ፑርቱሞይዳ ፑርቱሞ ቃሲ"ህና ዮሐንሴ ቱኡዘ ማኣራ ቱኮ"።

ዩሱሴኮ ዋኣዖና ማሰቲያ (ማቲ. 3፡13-17፤ ማር. 1፡9-11)

21 ዓሳ ቢያ ማሰቲህኮ ገንፃ ዩሱሴያ ማሰቲ፤ ዲዚ ዲማ"ና ሽኢቃ ጎይህ ዓኣንቴ ጫሪገጫ ቡሊ"ንቴም፡ 22 ዓያና ጌኤሽያ ዶኦሌ" ማሎና ማዒ ዲዛ ዑፃ ከዴ"፤ ዲማ"ና «ኔኤኒ ታ ኔና ናሽካ ታኣኮ ናዓህከ፤ ኔኤና ታዋዛዳኔ» ጋዓ ዑኡሲ ጫሪገጫገ ዋይዚንቴ።

ዩሱሴኮ ሸይንቶ ዜርዖ (ማቲ. 1፡1-17)

23 ዩሱሴ ዔርዚያ ማዶ" ዓርቃኣና ሌዓ ዲዛኮ ሓይህታሚ" ጉዴያከ፤ ዲዚ ዓሰም ዮሴፔ ናይ ማላ። ዩይያ ዮሴፔ ዔኤሊ ናኣዚ"፡ 24 ዔኤሊ ማቲ ናኣዚ"፡ ማቲ ሃሃ ሌዊ ናኣዚ"፡ ሌዊ ሚልከ ናኣዚ"፡ ሚልከ ዮና ናኣዚ"፡ ዮና ዮሴፔ ናኣዚ"፡ 25 ዮሴፔ ማታቲዮ ናኣዚ"፡ ማታቲዮ

ዓሞፃ ናኣዚ"፡ ዓሞፃ ናሆሚ ናኣዚ"፡ ናሆሚ ዔሰሊሚ ናኣዚ"፡ ዔሰሊሚ ናጌ ናኣዚ"፡ 26 ናጌ ማዖቴ ናኣዚ"፡ ማዖቴ ማታቲዮ ናኣዚ"፡ ማታቲዮ ሴኤሚዬ ናኣዚ"፡ ሴኤሚዬ ዮሴፔ ናኣዚ"፡ ዮሴፔ ዮዳ ናኣዚ"፡ 27 ዮዳ ዮናኔ ናኣዚ"፡ ዮናኔ ሬሴ ናኣዚ"፡ ሬሴ ዜሪባቡሌ ናኣዚ"፡ ዜሪባቡሌ ሳላቲያሌ ናኣዚ"፡ ሳላቲያሌ ኔሪ ናኣዚ"፡ 28 ኔሪ ሚልከ ናኣዚ"፡ ሚልከ ሃዲ ናኣዚ"፡ ሃዲ ቆሳሚ ናኣዚ"፡ ቆሳሚ ዔልሞዳሚ ናኣዚ"፡ ዔልሞዳሚ ዔሪ ናኣዚ"፡ 29 ዔሪ ዮሴዔ ናኣዚ"፡ ዮሴዔ ዔኤሊዔዛሪ ናኣዚ"፡ ዔኤሊዔዛሪ ዮራሚ ናኣዚ"፡ ዮራሚ ማፃቴ ናኣዚ"፡ ማፃቴ ሌዊ ናኣዚ"፡ 30 ሌዊ ሲሞኦኔ ናኣዚ"፡ ሲሞኦኔ ዪሁዳ ናኣዚ"፡ ዪሁዳ ዮሴፔ ናኣዚ"፡ ዮሴፔ ዮናኔ ናኣዚ"፡ ዮናኔ ዔልያቁሚ ናኣዚ"፡ 31 ዔልያቁሚ ሚሊያ ናኣዚ"፡ ሚሊያ ማይኔኔ ናኣዚ"፡ ማይኔኔ ማፃቴ ናኣዚ"፡ ማፃቴ ናኣታኔ ናኣዚ"፡ ናኣታኔ ደውቴ ናኣዚ"፡ 32 ደውቴ ዲሴዬ ናኣዚ"፡ ዲሴዬ ዲዮሴዴ ናኣዚ"፡ ዲዮሴዴ ቦዔዜ ናኣዚ"፡ ቦዔዜ ሳልሞኔ ናኣዚ"፡ ሴልሞኔ ናዖሶኔ ናኣዚ"፡ 33 ናዖሶኔ ዓሞናኣዳኣቤ ናኣዚ"፡ ዓሞናኣዳኣቤ ራሚ ናኣዚ"፡ ራሚ ዓርኔ ናኣዚ"፡ ዓርኔ ሄዲሮኔ ናኣዚ"፡ ሄዲሮኔ ፔርሴ ናኣዚ"፡ ፔርሴ ዪሁዳ ናኣዚ"፡ ዪሁዳ ያይቆኦኔ ናኣዚ"፡ 34 ያይቆኦኔ ዪሳኣቁ ናኣዚ"፡ ዪሳኣቁ ዓብራሃሚ ናኣዚ"፡ ዓብራሃሚ ታራ ናኣዚ"፡ ታራ ናኮሪ ናኣዚ"፡ 35 ናኮሪ ሴሩጌ ናኣዚ"፡ ሴሩጌ ሬዑ ናኣዚ"፡ ሬዑ ፔሌጌ ናኣዚ"፡ ፔሌጌ ዔሴሪ ናኣዚ"፡ ዔሴሪ ሹላሂ ናኣዚ"፡ 36 ሹላሂ ቃይኒሚ ናኣዚ"፡ ቃይኒሚ ዓርገክሳዴ ናኣዚ"፡ ዓርገክሳዴ ሴኤሚ ናኣዚ"፡ ሴኤሚ ዮሂ ናኣዚ"፡ ዮሂ ላሚሂ ናኣዚ"፡ 37 ላሚሂ ማቶሳላ ናኣዚ"፡ ማቶሳላ ሄኖኬ ናኣዚ"፡ ሄኖኬ ያሬዴ ናኣዚ"፡ ያሬዴ ሚላሊዔኤሌ ናኣዚ"፡ ሚላሊዔኤሌ ቃይናኔ ናኣዚ"፡ 38 ቃይናኔ ሄኖሴ ናኣዚ"፡ ሄኖሴ ሴቴ ናኣዚ"፡ ሴቴ ዓዳኣሚ ናኣዚ"፡ ዓዳኣሚ ያኦሲ ናኣዚ"፡ ከዔ ዔያታ ጋዓ።

4

ፃላሂ ዩሱሴ ጌሺ ዛጌህ (ማቲ. 4፡1-11፤ ማር. 1፡12-13)

1 ዩሱሴ ዓያና ጌኤሽ ቢታንቶ ዴሞ ጌሊ ዮርዳኖሴ ዋራገ ማዓዛ፡ ዓያና ጌኤሽ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ" ዲዛ ዔከ ዓኣዳኔ። 2 ዲኢካ ያይዲታሚ" ከሊ" ፃላሂ ዲዛ ዛጋኒ ጌሼ፤ ዩንህ ከሎ"ንህዳ ዓይጎዋ ዲዚ ሙዒባኣህረ ጋፒንፃ ዲዛ ናይዳ።

3 ፃላሂ ዩሱሴ ኮራ፡- «ያኦሲ ናይ ኔ ማዔያታቱ ሂንዳ ሃያ ሹጮ ካህ ማዓንዳጉዲ ዓይህ» ጌዔ።

4 ዩሱሴ ዲዛም ማሃ፡- «ዓሲ ካህ ሌሊ ሙዒ ናንጉዋሴ ጌይንቴ ፃኣፒንቴ» ጌዔ።

5 ዩካገ ፃላሂ ዩሱሴ ፔቴ" ዴ"ጌ ቤሲ ኬሲ" ካኣቶ" ዓጮ" ቢያ ዓኣፒ ገኢጶማ ጉዴያና ዳዋፃ ሂዚ ጌዔ። 6 «ሓያ ቢያ ቢታንቶና ቦንቾና ኔኤም ታ ዲንጋንዳኔ፤ ሃይ ቢያ ታኣም ዲንገንቴያ ማዔህረ ታኣኒ ኮዔህም ዲንጋኒ ዳንዳዓኔ፤ 7 ዩያር ኔኤኒ ታና ዘገ ካኣሽኮቴ ሓይ ቢያ ኔኤም ማዓንዳኔ።»

3:9 ማቲ. 7፡19። 3:12 ሉቃ. 7፡29። 3:20 ማቲ. 6፡17-18። 3:22 ማቲ. ማፃ 22፡2፤ ዓይኑ. 2፡7፤ ዓሲ. 42፡1፤ ማቲ. 3፡17፤ ማር. 1፡11፤ ሉቃ. 9፡35። 4:4 ላሚ. ዋማ 8፡3። 4:8 ላሚ. ዋማ 6፡13።

8 ዩሱስ ዲዛም ማሃዎ፡- «የኦሲ፡ ኔ ጎዳ ሌሊ ዘገ ካኦሽኬ፤ ሃሃ ዲዛም ሌሊ ማዳ፡ ጌይንቲ ፃኣፒንቴኔ» ጌዔ።

9 ዩካፓ ፃላሄ ሃሃ ዩሱስ ዔኪ ዩሩሳላሜ ዳንዳዎ ጌኤዮ ማኣሮኮ ሙሰኩላ" ዔቁሲ፡- «ኔኤኒ ያኦሲ ናይ ማዔቶ ሂንዳ ሃይካፓ ሊካ ኮኦሚ ኬዳ"፤ 10 ዓይጎር ጌዔቶ «ኔና ዔያታ ካፓንዳጉዲ ያኦሲ ኪኢታንቸ ዓይሃንዳ፤ 11 ቶካ" ኔኤኮ ሹጮይዳ ዲቁንቱዋጉዲ ዔያታ ፔ ኩጮና ኔና ዓርቃንዳ፤ ጌይንቲ ፃኣፒንቴኔ» ጌዔ።

12 ዩሱስ ማሃዎ፡- « <የኦሲ፡ ኔ ጎዳሂ ወይታቲያ ዘገገ ጌሺሺሪጎጎ ጌይንቲ ፃኣፒንቴኔ» ጌዔ።

13 ፃላሄ ዩሱስ ሚርጌ ጎይሂና ዘገገ ጌሺሂኮ ጊንፃፓ ዳካ" ወዳሮ ሐሺ" ዲዛ ዳንዳ።

ዩሱስ ዔርዚያ ማዳ" ጌሊላይዳ ዓርቁሂ (ማቲ. 4፡12-17፤ ማር. 1፡14-15)

14 ዩሱስ ዓያና ጌኤሺ ወልቁ ዔኪ ጌሊላ ባንሂ ማዔ፤ ዲዛኮ ሱንፃኣ ዓጮ" ቢያይዳ ወይዘንቴ። 15 ዓይሁዶ ዓሳ ቡካ ቤዘይዳ ቤዘይዳ ዔርዘኣና ቢያሂ ዲዛኮ ዔርዚያሮ ዲዛ ጋላቴ።

ዩሱስ ናዚሬቴ ካታዎይዳ ዲዲንቴሂ (ማቲ. 13፡53-58፤ ማር. 6፡1-6)

16 ዩካፓ ዩሱስ ዲ ዲጮ ዓጮ"፤ ናዚሬቴ ዳንዳዎ ዲዚ ቤርታ ማዳ ጎይያ ዓይሁዶ ዓሳኮ ሃውሽ ኬሎ"ና ዔያቶኮ ቡኪንቶ ቤዘ ጌሊ ናባባጊ ዔቃዘ፤ 17 ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዲሲያሴ ማፃኣፓ ዲዛም ዲንጊንቴም፡ ማፃኣፓ ዲ ቡሌ" ወዳ"ና ሂዚ ጌዒ ፃኣፒንቴ ቤሲ ዳንቁ።

18 «የኦሲኮ ዓያና" ታኣም ዲንጊንቴ፤

ዩይ ያዲ ማዔሂ ማንቆ ዓሳም ኮሺ ሃይሴ ቱኤቴዘንሂም ቡሊ"ንቴሂ ሃይሴ

ዓኣፓ ባይቁዘንሂም ዘገሂ ሃይሴ ታ ኬኤዘንዳጉዲና

ሃርቁንቲ ዳማ" ወርቃዘንሂ ዓይላ"ታፓ ታ ኬሳ"ንዳጉዲ፤

ቢታንቶ ታኣም ዲንጊኒከ።

19 ዩያጉዲ ሐሂ ጎዳ ፔ ዳሮ" ዳቁሻንዳ ወዳ" ሃማታሂ

ታ ኬኤዘንዳጉዲ ታና ዳኬ።»

20 ዩሱስ ማፃኣፔሎ ጳንጪ ቤርታ ዔቁ ዓሂም ዲንጋዎ ዳዓዛ ዓይሁዶ ዓሳኮ ቡኪንቶ ቤዘ ዓኣ ዓሳ ገዥ ጌይ ዲዛ ዘገሂ ዓርቁ፤ 21 ዲዚያ፡- «ሐይ ሐሂ ናባባጊንቴ ዲንሂ ወይዘ ማፃኣፓ ቃኣላ" ሐኖ" ኩሜ፤!» ዔያቶም ጌዔ።

22 ቢያሂ ዲዛ ኮሺ ማሂ ጌሰታ፤ ዲ ኬኤዛ ኮዥ ቃኣሎ"ናኣ ዲቃቲ ሄርሻዎ፡- «ሐይ ዮሴፔ ናዓሂቱዋዓዳ?» ጌዔ።

23 ዩሱስ ዔያቶም ማሃዎ፡- « <ሐይ ኔ ዳኤሽ ዔራሂ ሂንዳ ኔና ዳቁሽ ጌይንታ ኮኦኪንሃ ታጊዳ ዲንሂ ኬኤዘንዳሂ ታ ዔራ፤ ዩያጉዲ «ቁፒርናሆሚይዳ ኔ ማዳ፤ ዓሳ ጋዓንቴ ኦ ወይዘሂ ቢያ ሃይካ ኔ ዓጮ"ይዳኣ ማዳ» ዲንሂ ታና ጋዓንዳ፤» ጌዔ። 24 ጎኔ ታ ዲንሂም ጋዓ፡- «የኦሲ ማሊሂ ኬኤዛ ዓሲ ፔ ዓጮ" ዓሳ ኮይላ" ቦንቸንቱዋሴ፤

25 «ወይዘዋቲ! ጎኔ ታ ዲንሂም ኬኤዘም፤ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዔኤሊያሴ ወዳ"ና ሃይሃ ለዔና ላሆ" ዓገኒና ዓርዚ ወርቁባኣሂሮ ዓጮ" ቢያይዳ ዳኤፒ ናይዚ ኬሰኬ፤ ዩኖ ወዳ"ና ዲሰራዔኤሌ ዓጮ"ይዳ ዜኤሪንዶ ማዔ ሚርጌ ላኣሊ ዓኣንቴ፤ 26 ዔኤሊያሴ ሲድና ጌይንታ ዓጮ"ይዳ ሰራጺታ ጌይንታ ፕርዴሎይዳ ዓኣ ፔቴ" ዜኤሪንዳሰኬኖ ኮይላ" ሌሊ ዳኪንቴያፓዓቴም ማሌ" ያ ኮይላ"ኣ ዳኪንቴባኣሴ። 27 ዩያጉዲ ሃሃ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዔልሳዒ ወዳ"ና ዑሂዳ ኬሰካ ደርዖና ዓርቁንቴ ዓሲ ዲሰራዔኤሌ ዓጮ"ይዳ ሚርጌ ዓኣንቴ ሶኦሪያ ዓጮ" ዓሂ ኒዒማኔፓ ዓታዛ ዔያቶይዳፓ ፔቴ"ታዎ ዳቁባኣሴ» ጌዔ።

28 ዓይሁዶ ዓሳኮ ቡኪንቶ ቤዘ ዓኣ ዓሳ ቢያ ዩያ ወይዘዎ ዳጋዲ፤ 29 ዩሱስ ጎቺ ዔኪ ካታማፓ ዙሎ" ኬሴ"፤ ዩና ካታማላ ማዥንቴሂ ዲኬ ዑሰካታሂሮ ዲዛ ዔያታ ጎኦሎ" ሂዒ ዳካጊ ኮዒ ዔኪ ዓኣዳ። 30 ዲዚ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ባኣኪና ቶሊ" ዳንዳ።

ፑርታ ዓያና ዓርቁ ዓሲ (ማር. 1፡21-28)

31 ዩካፓ ዩሱስ ጌሊላ ዓጮ"ይዳ ዓኣ፡ ቁፒርናሆሚ ካታማሎ ዳንዲ ዲኢካዳሮ" ዓይሁዶ ዓሳኮ ሐውሽ ኬሎ"ና ዔርዘ። 32 ዲዚ ቢታንቶና ኬኤዛሂሮ ቢያሂ ዲዛኮ ዔርዚያና ዲቃቲ ሄርሻ። 33 ዲኢካ ዓይሁዶ ዓሳኮ ቡኪንቶ ቤዘ ፑርታ ዓያና ዓርቁ ዓሲ ዓኣ፤ ዲዚ ዳኤፒ ዑኡሲና ሂዚ ጌዒ ዲላቴ። 34 «ናዚሬቴ ዩሱስ! ኦኤኮ ኔኤና ዋላ" ዓይጎ ካኣሚሂ ዓኣይ? ኦና ኔ ባይዘኒ ሙኪያ? ኔ ያና ማዔቴያ ታ ኔና ዔራ፤ ኔኤኒ ዲማዳያ ያኦሲ ናይኬ!»

35 ዩሱሴያ ማሃዎ ፑርቶ ዓያናሂ፡- «ዚቲ ጌዒ፡ ሃያ ዓሂፓ ኬሰኬ!» ጌዒ ጎራ"ዘ፡ ፑርቶ ዓያናሂ ዓሂ ዳሮ"ኮ ቤርታ ሎንሂሰካፓ ፔቴ"ታዎ ዔኤቢ ዋኦቱዋዎ ኬሰኬ።

36 ቢያሂ ዲቃቲ ሄርሻዎ ዋሊ ኮይላ"- «ሃይ ዋዚጉዳ ባኣዚ"ዳይ? ቢታንቶና ሐሂ ወልቁና ፑርቶ ዓያና ዲዚ ዓይሂ፤ ዔያታኣ ዲዛም ዓይሂንቴ ኬሰካ።» ጌዔ። 37 ዩሱሴኮ ሱንፃ ዩኖ ዓጮ"ሎ ኮይሎ"ይዳ ቢያ ወይዘንቴ።

ዩሱስ ሚርጌ ሐርጊንቴ ዓሳ ፓሂሂ (ማቲ. 8፡14-17፤ ማር. 1፡29-34)

38 ዩሱስ ዓይሁዶ ዓሳ ቡኪንታ ቤዘፓ ዔቁ ሲሞኦኔ ማኣሪ ዓኣዳ፤ ዲኢካ ሲሞኦኔኮ ባይሳ ሚርጌና ቆፂንቲ ላሂ ዓኣ፤ ዩያሮ ዲዘ ዲ ፓሂንዳጉዲ ዩሱስ ዔያታ ሺኢቁ። 39 ዩሱሴያ ዲዘ ባንሂ ዑካዎ ዓጮ ዲዘኮ ዔቁ ቆሃ ሺማንዳጉዲ ዓይሃዛ ቆሃ ዲዘኮ ሺማም ቤዘማና ዔቁ ዲዘ ዔያቶ ሸኣቸንሥሂ ዓርቁ።

40 ዓባ" ጌላኣና ዓሳ ዲማ ዲማ ሃርጌና ዓኣ ዓሲ ቢያ ዩሱስ ባንሂ ዔኪ ሙካዛ፤ ዲዚ ፔቴ" ፔቴ"ሂኮ ዑፃ ኩጮ ገሂፓ ፓሂ። 41 ፑርቶ ዓያና"ኣ፡- «ኔኤኒ ያኦሲ ናኣዚ"ቲ!» ጌዒ ጌዒ ዲላቴ"ና ዓሳይዳፓ ሐሺ" ኬሰካ።

4:10 ዓይኑ. 91፡11። 4:11 ዓይኑ. 91፡12። 4:12 ላሚ. ዋግ 6፡16። 4:19 ዓሲ. 61፡1-2። 4:24 ዮሐ. 4፡44። 4:25 1ካኣቶ". ማ 17፡8-16። 4:27 2ካኣቶ". ማ 5፡1-14። 4:32 ማቲ. 7፡28-29።

ዲዲ ሚሲሎ ማዕረግ ዓይነት ዓይነት፤ ዩሱስ ጋዳንቴ ዲዲ ዛሎ" ፔቴ"ታዎ ኬኤዙዋጉዲ ዓይነት ጎሪ" ለኣጌ።

ዩሱሱኮ ጌለላይዳ ዔርዚያ (ማቴ. 4፡23-25፤ ማር. 1፡35-39)

42 ሳዓ ካራዛ ዩሱሱ ዲኢካፓ ከሰኪ ዓሲባኣ፤ ዔዌ ቤሲ ዴንዳዛ ዓሳ ዲዲ ዲማ"ና ኮዓኔ፤ ዓይነት ዲዲ ዴንቃዎ፡- «ኦ ኮራፓ ዴንዲፖ» ጌዲ ሸኢቄ። 43 ዲዲ ጋዳንቴ፡- «ሜሌ" ካታዎ ታ ዴንዲ ያኦሲ ካኣቱዎ ኮዙ ሓይሶ ኬኤዛንዳያ ታኣም ኮይሳኔ፤ ታ ዳኪንቴህ ይያርኩ» ጌዔ።

44 ይያር ዪሁዳይዳ ዓይሁዳ ቡካ ቤዞ ሓንቴ ሓንቴ ዲ ዔርዚያ።

5

ዩሱሱ ቤርታሳ ዲዛኮ ጌንዎ ሓንታዞንህ ዔኤሌ"ህ

(ማቴ. 4፡18-22፤ ማር. 1፡16-20)

1 ፔቴ" ኬሊ" ዩሱሱ ጌንሴሬዌ ጌይንታ ባዞ" ዓጪ ዔቂ ዓኣንቴ ሚርጌ ዓሳ ዲዲ ባንህ ሙኪ ያኦሲኮ ቃኣሎ" ዋይዛኒ ቱቸንታ። 2 ዲዲያ ባዞ" ዓጪይዳ፡ ሳዎኮ ዑኬ ዔቄ፤ ላምዎ ዋኣህና ፒንቆ ጎንጊ ዴንቄ፤ ሞላህ ዓርቃዞንህ ጋዳንቴ ዋኣዎና ፒንቆ ጎንጋፓ ኬዲ" ዔይቶኮ ሞላህ ዓርቆ ሮኦጮ ማላ ሱዞ ማሰካ። 3 ዩሱሱ ዋኣዎና ፒንቆ ጎንጎንህዲፓ ፔቴ"ዞ፡ ሲሞኦኔሬሎይዳ ጌላዎ ሲሞኦኔ ኮራ፡- «ሓ" ዋኣዎና ፒንቆ ጎንጌሎ ሳዎ ኮራፓ ባዞ" ሳዞ" ባንህ ታኣም ደጪሴ» ጌዔ። ዩካፓ ዋኣዎና ፒንቆ ጎንጌሎይዳ ዴዲ ዴሮ" ዔርዚህ ዓርቄ።

4 ዲ ኬኤዛ ባኮ ጋፒሴህኮ ጌንዎ ሲሞኦኔ ኮራ፡- «ዋኣዎና ፒንቆ ጎንጌሎ ሴካ ባዞ" ሳዞ" ጌልዚ ኔኤኒ ኔኤኮ ላጎንህና ዋላ" ሞላህ ዓርቃኒ ሮኦጮ ማላ ሱዞ ዋኣዎይዳ ዓጉዋቴ» ጌዔ።

5 ሲሞኦኔ ማሃዎ፡- «ዔርዚህዮ! ዋንቴ ሳዓ ካራንዳያ ሄላ"ንዳኣና ዓርቃኒ ኮዲ ሚርጌ ኑላቤዎ ፔቴ"ታዎ ዓርቁባኣሴ፤ ኔ ጌዔቶ ጋዳንቴ ሓይሾ ሱዞ ኑ ዓጋንዳኔ» ጌዔ። 6 ሮኦጮ ማላ ሱዞ ዔይታ ዓጋዎ ሱዞ ማኣማንዳያ ሄላ"ንዳኣና ሚርጌ ሞሎ ዓርቄ። 7 ይያር ሜሌ" ዋኣዎና ፒንቆ ጎንጎይዳ ዓኣ ዔይቶኮ ላጎንህ ሙኪ ዔይቶ ማኣዳ"ንዳጉዲ ኩቻ ዉቲ ዔኤላ"ዞ፤ ዔይታ ሙኪ ላምዎ ዋኣዎና ፒንቆ ጎንጋ ዔኤዲንታኒ ዑካንዳያ ሄላ"ንዳኣና ሞላህ ዓርቁ ጎንጎ ኩንህ። 8 ሲሞኦኔ ጎዎ ጳዒሮሴ ይያ ዛጌ ዎድ"ና ዩሱሱኮ ቤርታ ጉሞዓቲ፡- «ታ ጎዳህዮ! ታ ጎሜ ዓሲ ማዕረግ ታ ባንህ ኔ ዑኪፖ» ጌዔ።

9 ይያ ዲ ጌዔህ ዲዛንታ ዲዛና ዋላ" ዓኣ ላጎንህ ቢያ ዓርቁ ሞላህ ሚርጉሞይዳፓ ዔቄያና ሚርጌና ዲቃቲ ሄርሸህሮኩ። 10 ይያጉዲ ሃህ ሲሞኦኔኮ ላጎንህ ማዕ ዜብዲዮሴ ናኣቶ"ንህ፤ ያይቆኦቤና ዮሓኒሴናኣ ዲቃቲ ሄርሸኩ። ዩሱሱ ሲሞኦኔ ኮራ፡- «ሓይ ነ ዎይታይ! ዓጊጪፖ፤ ሓካፓ ሴካ ኔ ዓሲ ፒሪ ዓርቃያ ማዕንዳኔ» ጌዔ።

11 ዔይታ ዋኣዎና ፒንቆ ጎንጎንህ ሳዎ ባንህ ዑኪሲ ዔቄሴሰካፓ ቢያ ባኮ ሓሺ" ዩሱሱ ጌንዎ ሓንታዎ ማዕ።

ዑዎ ኬሰካ ደርዓህና ዓርቁንቴ ዓሲ ዩሱሱ ፓህህ

(ማቴ. 8፡1-4፤ ማር. 1፡40-45)

12 ፔቴ" ኬሊ" ዩሱሱ ካታሞይዳ ዓኣንቴ ፔቴ" ዑህዳ ኬሰካ ደርዓ ዑዎ ባይዜ ዓሲ ዲዲ ኮራ ሙኤኔ፤ ዲዲ ዩሱሱ ዴንቃዎ፡- ባለቲና ሳዓ ሎኦሚ፡- «ኔ ኮዔቴ፤ ታና ጌኤሻኒ ዳንዳዓኔ» ጌዲ ሸኢቄ።

13 ዩሱሱያ ኩጮና ዲዛኮ ዑዎ ፒዎ"ዎ፡- «ጌኤሸኩ! ኔ ጌኤሸካንዳጉዲ ታ ኮዔኔ» ዲዛም ጋዓዛ፤ ቤዞማና ዓህ ዑዎ ኬሰኬ ደርዓሰካፓ ጌኤሸኩ። 14 ሄሊ"ሳዎ ዩሱሱ ዲዛም ሂዚ ጌዲ ዓይህ፡- «ሓያ ባኮ ያኣማኣ ኬኤዚፖ፤ ጋዳንቴ ዴንዲ ኔና ቄኤሳህም ዳዎ፤ ዴሮ"ም ማርካ ማዕንዳጉዲ ኔኤኮ ጌኤሸኪዎ ዛሎ" ሙሴ ዓይህ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጌ።»

15 ይማፓ ዩሱሱኮ ሱንዎ ቤርታኣሰካፓ ባሺና ዋይዘንቴህሮ ሚርጌ ዓሳ ዲዲሲ ዋይዛኒና ፔኤኮ ደርዓሰካፓ ዳቃኒ ኮዲ ዲዲ ኮራ ቡካ። 16 ዲዲ ጋዳንቴ ቢያ ዎዴ ፔኤሮ ሌሊ ዔዌ ቤሲ ዴንዲ ዴንዲ ሸኢቃ።

ዩሱሱ ዋሶ ዓሲሰኬያ ፒሸህ (ማቴ. 9፡1-8፤ ማር. 2፡1-12)

17 ፔቴ" ኬሊ" ዩሱሱ ዔርዚያይዳ ዓኣንቴ ፔርሴ ዓሶና ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛ ዓሳ ዲዲ ኮይላ" ዴዲ ዓኣኔ፤ ዔይታ ጌለላና ዪሁዳ ጉርዳናይዳ፤ ይያጉዲ ሃህ ዩራሳላሜ ካታማፓ ሙኤያኬ፤ ዩሱሱ ሃርጊንቴ ዓሶ ፓህንዳጉዲ ያኦሲ ዲንጌ ዎልቄ ዲዛና ዓኣኔ። 18 ዲማ"ና ፔቴ" ዋሶ ዓሲ ሃሎና ኬዴ ዓሲ ዩሱሱ ኮራ ዲዚ ዓኣ ቤዞ ሙኪ፤ ዩሱሱ ዓኣ ኬኤዎ ጌልዚ ዲዛኮ ቤርታ ጌህኒ ኮዔ፤ 19 ጋዳንቴ ዴሮ"ኮ ሚርጉማፓ ዔቄያና ዎሶ ዓህ ጋሮ ዔኪ ጌላኒ ዔይቶ ባሺህሮ ማኣሮኮ ዑዎ ዔኪ ጌዓዎ ማኣሮኮ ሄላህዳ ኬሰኬ፤ ዩካፓ ሳኮ ሻሂ * ዎሶ ዓህ ሃላህና ዎላ" ዩሱሱኮ ቤርታ ኬይሴ። 20 ዩሱሱ ዔይቶኮ ጉሙርቄዎ ዛጌ ዎድ"ና ዎባህም፡- «ዔኤዛይ! ኔኤኮ ጎማ ዓቶም ጌይንቴ» ጌዔ።

21 ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛ ዓሶና ፔርሴ ዓሶና፡- «ያኦሲ ጫሽካህ ሓይ ያናይይ? ጎሜ ዓቶም ጋዓህ ያኦሲዳፓዓቴም ሜሌ" ያናይይ?» ጌዲ ጌዲ ማሌ።

22 ዩሱሱ ይያ ማሊዎ ዔይቶኮ ዔራዎ፡- «ዲንህ ዲናና ዓይጎሮ ይያ ጌይ ማላይ? 23 ማዓዛ ሳማ ኔኤኮ ዓቶም ጌይንቴ» ጌይህና «ዔቄ ዴንዴ» ጌይህናይዳፓ ዎና ሸሌዓይ? 24 ጋዳንቴ ዓሲኮ ናዓህ ሳይይዳ ጎሜ ዓቶም ጋዓኒ ቢታንቶ ዓኣያ ማዕህ ዲንህ ዔራንዳያ ኮይሳኔ» ጌዲ ዎሶ ዓህም፡- «ዔኤዛይ፤ ኔኤኮ ሃላህ ኬዲ ዔኪ ኔ ማኣሪ ዓኣዳ!» ጌዔ።

25 ዎሶ ዓህያ ዓሶ ቤርቶይዳ ዔቃዎ ሃላህ ፔኤኮ ኬዲ ያኦሲ ጋላቲ ጋላቲ ፔ ማኣሪ ዴንዴ።

5:3 ማቴ. 13፡1-2፤ ማር. 3፡9-10፤ 4፡1። 5:5 ዮሐ. 21፡3። 5:6 ዮሐ. 21፡6። 5:14 ሉዊ. ዓከ 14፡1-32። * 5:19 ሳኮ ሻሂ፡- ጋዓዛ ይና ዎድ"ና ማኣሮ ማኣህ ሳኪናቱዋንቴ ዓጪ ዲንቄ ዎላ" ካንህ ቆርቆሪንቴና ዳልጊሽ ማኣሮኮ ዑዎ ጌህ ማኣህ፤ ይያር ማኣሮኮ ዑዎ ኬሰኪ ዔቄንታኒ ዳንዳዓኔ ጌይህኩ።

26 ዲኒካ ዓላ ዓላ ቢያ ሚርጌና ዲቃቲ ሄርሺ ሐሣ ዲጊጫዎ፡- «ሐና ኑ ዓኪ ባኣዚ" ዛጌኔ» ጌዲ ያኦሲ ጋላቴኔ።

ዩሱሴ ማቲዎሴ ጌይንታ ለዊ ዔኤሌ"ሣ (ማቲ. 9፡9-13፤ ማር. 2፡13-17)

27 ዩሱሴ ዩካፓ ከሰኪ ዓኣዳንቴ ለዊ ጎዎ፡ ኮርዋ ኮርማ ዓሳይዳፓ ሚኢሾ ቡኩሳሣ ሚኢሾ ቡኩሳ ቤዛ ዴዒ ዓኣንቴ ዛጋዎ፡- «ሐኒ ታ ጊንዮ ሙኬ» ጋዓዛ፡ 28 ለዊ ላዓ ጌዒ ዔቂ፡ ቢያ ባኩዋ ሐሺ" ዩሱሴ ጊንዮ ዴንዴኔ።

29 ዩካፓ ለዊ ፔ ማኣሮይዳ ዩሱሴ ቦንቺ ዴኤፒ ሙኡዚ" ጊኢጊሻዛ ዩዮ ሙዎይዳ ሚርጌ ኮርዋ ኮርማ ዓሳፓ ሚኢሾ ቡኩሳ ዓሳና ማሌ" ሚርጌ ዓሳያ ዲኢካ ሙኬኔ። 30 ፔርሴ ዓሳና ዔያቶ ያጻፓ ማዔ፡ ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛ ዓሳ፡- «ኮርዋ ኮርማ ዓሳይዳፓ ሚኢሾ ቡኩሳ ዓሳና ጎሞ ዓሳና ዎላ" ዲንሣ ሙይ ዑሽካሣ ዓይጌንዴሮዳይ?» ጌዒ ዩሱሴኮ ጊንዮ ሃንታዞንሣ ዑፃ ጉንዲሜኔ።

31 ዩሱሴ ዲማ"ና ሂዚ ጌዒ ዔያቶ ማሃኔ፡- «ሃርጊንቴ ዓሳም ማዓንዳኣፓዓቴም ዎላ" ዓሳም ዴኤሻ ዔራ ዓሳ ኮይሱዎሴ፤ 32 ታኣኒ ሙኬሣ ጎሞ ዓሳ ጎሞ ፔኤኮ ቡኡዲ ያኦሲ ባንሣ ማዎም ዔኤላ"ኒ ማዓንዳኣፓዓቴም ዲሎ" ዓሳ ዔኤላ"ኒ፡፡፡።

ሙዎ ሐሺ"ዎ ዳምቦ ዛሎ" ያኦጪንቴ ያኦጪሣ (ማቲ. 9፡14-17፤ ማር. 2፡18-22)

33 ዩካፓ ዔያታ ዩሱሴ ኮራ፡- «ማሰካ ዮሐኒሴና ፔርሴ ዓሳናኮ ጊንዮ ሃንታዞንሣ ሙዎ ሃሺዎ ዳምቦ ካፓኔ ሐሣ ሺኢጲሣ ዎደ"ማ ካፒ ካፒ ሺኢቃኔ፤ ኔ ጊንዮ ሃንታዞንሣ ጋዓንቴ ቢያ ዎዴና ሙዒ ዑሽካሣ ዓይጌንዴሮዳይ?» ጌይ ዒዛ ያኦጪኔ።

34 ዩሱሴ ዔያቶ ማሃዎ፡- «ዑኡታሣ ዔያቶና ዎላ" ዓኣንቴ ዔፖ ዓሳም ሙኡዚ" ሃሺ"ሣ ኮይሳኔ ጌይ ዲንሣ ማላ? 35 ጋዓንቴ ዑኡታሣ ዔያቶይዳፓ ዲማዳንዳ ዎዴ ሙካንዳኔ፤ ዩናና ዔያታ ሙኡዚ" ሃሻ"ንዳኔ» ጌዔኔ።

36 ሄሊ"ሳዎ ዩሱሴ ሂዚ ጌዒ ፔቴ" ኮኦከንሣ ዔያቶም ኬኤዜኔ፡- «ዓኪ ዓፒላይዳፓ ዳርዚ ዔኪ ጪሚ ዓፒላይዳ ላጊ ሲካይ ያኦኒያ ባኣሴ፤ ዩያይዳ ዓሳ ዓኣቶ ጋዓንቴ ዓኮ ዓፒሎ ጉሪ ዳዳርዜያ ማዓኔ፤ ዓኮ ዓፒላኣ ጪሞ ዓፒሎም ጊኢጉዎሴ፤

37 ዩያጉዲ ሃሣ ሶልኪ ዑሺ ዋሆ ጪንቁ ያቲዳ ሺሜ ዑሺ ዋሃይ ያኦኒያ ባኣሴ፤ ዩያይዳ ዓሳ ዓኣቲ ጋዓንቴ ሺሜ ዑዣ ያቶ ዴኡሴም፡ ዑዣኣ ላኣላንታንዳኔ፤ ሃሣ ያታኣ ሃይቁ ጉሪ ዓታንዳኔ።

38 ዩያሮ ሺሜ ዑዣ፡ ዓኪ ያቲዳ ዋሃንዳያ ኮይሳኔ፤

39 ሚርጌ ዎዴ ዴዒ ሶልኬ ዑሺ ዑሽካሣ ሺሜ ዑዣ ዑሽካኒ ኮዑዎሴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ «ዴዒ ካዳ፡ ሶልኬ ዑሺ ኮሺኬ» ጋዓኔ።»

6

ዓይሁድ ዓሳኮ ሃውሾ ኬሎ" ዛሎ" ያኦጪንቴ ያኦጪሣ (ማቲ. 12፡1-8፤ ማር. 2፡23-28)

1 ዓይሁድ ዓሳኮ ሃውሾ ኬሎ"ና ዩሱሴ ዛርጌ ጎሺ ጊዴና ዓኣዳንቴ ዒዛኮ ጊንዮ ሃንታ ናኣታ" ዛርጎ ቲሻሣ ዲኡዚ ዔኪ ዔኪ ኩቻ ሺርኪ ዳይሣ ዓርቄኔ፤ 2 ፔርሴ ዓሳይዳፓ ፔቴ" ፔቴ" ዞንሣ ዩሱሴኮ ጊንዮ ሃንታ ናኣቶ" ኮራ፡- «ዓይሁድ ዓሳኮ ሃውሾ ኬሎ"ና ማዳንታኒ ኮይሱዋ ባኣዚ" ዲንሣ ዓይጎር ማዳይ?» ጌዔኔ።

3 ዩሱሴ ዔያቶ ሃዚ ጌዒ ማሃኔ፡- «ዒዛንታ ዒዛና ዎላ" ዓኣ ዓሳናይዳንቴ ዎደ"ና ዳውቴ ማዴ ባኮ ዲንሣ ናባቢባኣዓዳ? 4 ዒዚ ያኦሲ ማኣሪ ጌሊ ቁኤሶይዳፓ ዓታዛ ሜሌ" ሙዓንዳጉዲ ዓይሣንቴባኣ፤ ዲማሶና ካዎ ዔኪ ሙዒ ዒዛና ዎላ" ዓኣ ዓሳማኣ ዲንጌኔ።»

5 ሄሊ"ሳዎ ዩሱሴ፡- «ዓሲኮ ናዓሣ ሃውሾ ኬሎ"ኮዎ ጎዳኬ» ዔያቶም ጌዔኔ።

ዩሱሴ ኩቺ ዎቦ ዓሳ ፓሣሣ (ማቲ. 12፡9-14፤ ማር. 3፡1-6)

6 ሃሣ ሜሌ" ዓይሁድኮ ሃውሾ ኬሊ" ዓቢና ዩሱሴ ዓይሁድ ዓሳኮ ቡኪንቶ ቤዞ ጌሊ ዔርዚሣ ዓርቄኔ፤ ዲኢካ ሚዛቆ ኩጫ ዎቤ ፔቴ" ዓሳ ዓኣኔ። 7 ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛ ዓሳንታ ፔርሴ ዓሳንታ ዩሱሴ ዎጎና ዓይሣሳንዳ ዳቢንቴ ዴንቃኒ ኮዓዎ፡- «ሂንዳ ዒ ሃያ ሃውሾ ኬሎ"ና ዓሣኮ ኩጫ ፒሻቶ ኑ ዛጎም» ጌዒ ዒዛ ካፔኔ። 8 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ማሊዎ ዔራዎ ኩጫ ዎባሣም፡- «ሃካ ሙኪ ባኣካ" ዔቂ!» ጋዓዛ፡ ኩጫ ዎቦ ዓሣያ ባኣካ" ሙኪ ዔቂኔ። 9 ዩማ"ና ዩሱሴ፡- «ሂንዳ ታ ዲንሣ ያኦጪኖም፤ ዓይሁድ ዓሳኮ ሃውሾ ኬሎ"ና ዓይሣንቴሣ ኮሺ ማዴ ማዳሣም ፔርታ ማዳሣዳይ? ሃሣ ሺምፖ ዳዳቂሺሣም ባባይዚሣዳይ?» ጌዔኔ። 10 ዩሱሴ ኮይሎ"ይዳ ዓኣ ዓሳ ባንሣ ቢያ ዛጌሣኮ ጊንዮ ኩጫ ዎቦ ዓሣም፡- «ኩጫ ኔኤኮ ፒሼ!» ጋዓዛ፡ ዒዚ ኩጫ ፒሻዛ ኩጫ ፒኪ [ባጎ ኩጫ ጉዲ] ኮሺ ማዔኔ።

11 ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛ ዓሳና ፔርሴ ዓሳና ጋዓንቴ ሚርጌና ዳጋዳዎ፡- «ዓካሪ ሃያ ዩሱሴ ኑ ዎዎደ"ንዳይ?» ጌይ ዎላ" ጌሰቴኔ።

ዩሱሴ ታጾ ላምዎ ዳኪንቴዞንሣ ዳኦሬሣ (ማቲ. 10፡1-4፤ ማር. 3፡13-19)

12 ዩካፓ ፔቴ" ኬሊ" ዩሱሴ ሺኢቃኒ ዳኬ ኬሰኪ ዲኢካ ዩና ዋንቴሎ ጉቤ ያኦሲ ሺኢቁ ጎይሣ ዎርቄኔ። 13 ዚሮ ጉቴ"ሎ ዒዛኮ ጊንዮ ሃንታዞንሣ ዒዛ ባንሣ ዒ ዔኤላ"ዎ ዔያቶ ባኣካ"ፓ ታጾ ላምዎንሣ ዳኦሬ «ዳኪንቴዞንሣ» ጌይ ሱንሣ ጌሣኔ። 14 ዩያታ ሃይፓ ዴማ" ፓይዳንታዞንሣኬ፡- ጲዳርሴ ጌይንቴ ሱንዮ ጌሣንቴ ሲሞኦኔና ጌርሲ ዲንዲራሴ፡ ያይቆኦሴ፡ ዮሐኒሴ፡ ፒልጶሴ፡ ቤርቴሊሞሴ፡ 15 ማቲዎሴ፡ ቶኦማኦሴ፡ ዒላፒዮሴ ናኣዚ" ያይቆኦሴ፡ «ፔ ዓጮ ሚጪንታያ» ጌይንታ ሲሞኦኔ፤ 16 ያይቆኦሴ ናኣዚ" ዩሁዳንታ ዩሱሴ ዓኣሣ ዲንጌ ዓሰቆርንቶ ዓጮ" ዓሣ ዩሁዳንታኬ።

ዩሱሴ ሚርጌ ዓሳ ዔርዜሣንታ ዳርዓሣፓኣ ፓሣሣ (ማቲ. 4፡23-25)

17-18 ዩሱፊ ደከንቴዞንሚና ዋላ" ደካ"ገ ኬዲ" ቦኦላ" ዕቁኔ፤ ዲሞና ዲዛ ዲሲ ማዕ ዲሳገ ሚርጌ ዲሲ ዲኢካ ዲኦኔ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዲዛሲ ዋይዛኒና ሃርጎይዲገኦ ፖሳኒ ኮዲ ሙኬ ሚርጌ ዲሲ ዲኦኔ፤ ዩያገ ሙኬሚ ዩሁዳ ዲሞ"ገ፤ ዩሩሳሌም ካገማገ፤ ባዞ" ዲሞይዳ ዲኦ ዲሲና ሲደና ካገማናይዲገኦ፤ ፑርቶ ዲሞናና ዲርቁንቲ ማገዳ ዲሳኦ ዲዛ ኮራ ሙኬ ፖሳኔ። 19 ዲሲ ዲቂሻ ዋልቁ ዲዛይዲገ ኬሰኪ ኬሰኪ ሃርጌ ዲሲ ሲያሚ ፖሳሳያ ማዕሚር ዲሳ ሲያ ዩሱፊኮ ሀ-ዎ ካኣማኒ ኮዳኔ፤ ካኣማ ዲሳኦ ሲያ ዲቁኔ።

ዎዛና ዖዩሚና ዛላ
(ማቴ. 5፡1-12)

20 ዩሱፊ ሺሪ ፔኤኮ ጊንዖ ሃንታዞንሚ ባንሚ ዛጋዖ ሂዚ ጌዔ፡-

«ዖኦሲ ካኣቱማ ባንሚምታሚር ባንሚ ማንቆ ዲሳ ባንጂንቴያኬ!

21 ባንሚ ሃሚ ናይዲንታዞንሚ ጊንዖገ ሚሸካንዳሚር ባንሚ ባንጂንቴያኬ!

ባንሚ ሃሚ ዩኤካዞንሚ ጊንዖገ ሚኢጫንዳሚር ባንሚ ባንጂንቴያኬ!

22 «ባንሚ ዲሳ ናዓሚ ጊንዖ ሃንታሚር ዲሳ ባንሚ ዲዖኦና

ሃሃ ሓኡና ፔቴ" ማዲፖቴ" ጌዲ ባንሚ ዲማሳኦና ጫሽኪ ባንሚኮ ሱንዖ ፑርቲሶናቴያ ባንሚ

ባንጂንቴያኬ!

23 «ጫሪንጮይዳ ባንሚም ባንጎንደ ባካ ደኤገ ማዕሚር ዩይ ሲያ ባንሚዳ ሄላ"ኦና ዎዛዲ ኮኦሙዎቴ፤ ዩያቶኮ ዲደንሚያ ቤርታ ዖኦሲ ማሊዖ ኬኤዛ ባሶ ዑፃ ዩያጉዲ ፑርታ ባኦዚ" ማዲያኬ።»

24 «ባንሚ ዖርጎጫ ጋዓንቴ ባንሚ ኮዔ ባኮ ሲያ ሃሚ ደንቁያ ማዕሚር

ባንሚና ባዴዔ!

25 ባንሚ ሃሚ ሚሸኪ ዲሳ ሃጊ ባንሚ ናይዲንዳሚር ባንሚና ባዴዔ!

ባንሚ ሃሚ ሚኢጫ ዲሳ ሃጊ ባንሚ ዖዩ ዩኤካንዳሚር ባንሚና ባዴዔ!

26 «ዲሳ ጉቤ ባንሚ ጋላቴ ባንሚ ዛሎ" ኮሺ ባኦዚ" ኬኤዛቶ ባንሚና ባዴዔ! ዩያቶኮ ዲደንሚያ ሉኡቁ ዖኦሲ ማሊዖ ኬኤዛኔ ጋዓ ዲሳ ዩያይዲናኦኮኬ።»

ዋርኬ ናሽኪሚ ዛላ
(ማቴ. 5፡38-48፤ 7፡12)

27 ባንሚ ዎይዛዞንሚም ጋዓንቴ ታ ሂዚ ጋዓኔ፡- ባንሚኮ ዋርኮ ናሽኩዎቴ፤ ባንሚ ዲዖ ዲሳም ኮሺ ማዲዎቴ፤ 28 ባንሚም ጋደንቃዞንሚ ባንጂዎቴ፤ ባንሚም ፑርቲሲ ዲባዞንሚም ሸኢቁዎቴ፤ 29 ፔቴ" ጋንጋር ባዓሚም ባጎ ጋንጋር ሸርሸዎቴ፤ ዑፃ ኔ ማኦዔ ማኦሚ ኔኤኮ ዲካኒ ኮዓሚም ደማ" ኔ ማኦዔሚያ ቃሲ" ባንጌ፤ 30 ኔና ሸኢቃሚም ሲያ ባንጌ፤ ኔ ባኦዚ" ማዕያ ዲካሚ ኔኤም ማሃንዳጉዲ ዖኦጪገ፤ 31 ዲሳ ባንሚም

ማዲንዳጉዲ ባንሚ ኮዓ ባኮ ባንሚ ዩያጉዲ ዲያቶም ማዲዎቴ።

32 ባንሚ ናሽካዞንሚ ባንሚ ናሽኬቴ ዓይጎ ባሺ ባኦዚ" ባንሚ ደንቃንዳይ? ጎሞ ዲሳ ፔና ናሽካዞንሚ ናናሽካኦዎይ!

33 ባንሚም ኮሺ ባኦዚ" ማዲዞንሚም ሌሊ ኮሺ ባኦዚ" ባንሚ ማዲቶ ዓይጎ ባሺ ባኦዚ" ባንሚ ደንቃንዳይ?

ጎሞ ዲሳ ዩያጉዲ ማማዲኦዎይ! 34 ኑም ማሃንዳኔ ጌዲ ጉሙርቃ ዲሳንሚም ሌሊ ባንሚ

ታልዔቶ ዓይጎ ባሺ ባኦዚ" ባንሚ ደንቃንዳይ? ዩያጉዲ ዲያታ ታልዔዞንሚ ማሂ ዲካኒ ጎሞ

ዲሳ ጎሞ ዲሳም ታልዓያኬ። 35 ባንሚ ጋዓንቴ ባንሚኮ ዋርኮ ናሽኩዎቴ፤ ኮሺ ባኦዚ" ዲያቶም

ማዲዎቴ፤ «ታልዖ ኑኤኮ ማሃንዳኔ» ጌይ ዎዛ ጌሁዎዖ ታልዑዎቴ፤ ዩያ ባንሚ ማዲቶ ባንሚም

ባንጎንደ ባካ ደኤገ ማዕንዳኔ፤ ፑኤፖ ዖኦዛሚ ናይያ ባንሚ ማዕንዳኔ፤ ዲዚ ማዲንቴ ባኮር

ጋላቴዎዞንሚና ፑርቶንሚማኦ ኮሺኬ። 36 ባንሚኮ ጫሪንጮ ዲዳሚ ሚጪንታያ ማዕሚር ባንሚያ

ዲሳ ሚጪንታያ ማዕዎቴ።

ሜሌ" ዲሳ ዑሰካ ዎጊሚ ኮይሱዎኦሚ
(ማቴ. 7፡1-5)

37 «ዲሳኮ ዲቢንቲ ኮይ ሸሪፖቴ፤ ዖኦሲያ ባንሚ ዲቢንቶር ማቶ ባንሚም ባንጋዓኬ፤

ዖጊዳኦ፡- «ዲ ፑርታኬ» ጌዲ ዎጊፖቴ፤ ባንሚ

ዑፃኦ ዖኦሲ ዎጋዓኬ፤ ባንሚም ዲባሚም ዲቶም ጎዑዎቴ፤ ባንሚማኦ ዖኦሲ ዲቶም ጋዓንዳኔ፤

38 ዲሳም ዲኤቢ ባንጉዎቴ፤ ባንሚማኦ ዖኦሲ ባንጋንዳኔ፤ ባንሚ ማካ" ባኮና ዩያጉዲ ዖኦሲ

ባንሚም ማካንዳኔ፤ ዩያይዲገ ዑሃ ቃራ ማኮ ባኦዚ"ና ቱቶ፤ ጫርጊ ላኦሊንታንዳያ ሄላ"ንዳኦና

ማኪ" ባንሚም ዲዚ ባንጋንዳኔ።»

39 ሄሊ"ሳዖ ዩሱፊ ሂዚ ጌይ ማላታና ዲያቶም ኬኤዛኔ፡- «ዳኦገ ባይቁያ ሜሌ" ዳኦገ ባይቁ ዲሳ

ጎቶ ሃንታኒ ዳንዳዓ? ዩያጉዲ ማዲቶ ለምዖንሚ ዎሊ ዔኪ ዔቴይዳ ሎኦማንዳኔ። 40 ሃጊ ዔራ

ናዓሚ ዔርዛሚዲገ ባሽዎሴ፤ ጋዓንቴ ሃጊ ዔራ ናዓሚ ዔርዛ ባኮ ጋፒሲ ዔሬያ ማዕቶ ፔኤኮ

ዔርዛሚጉዲ ማዕንዳኔ።

41 «ኔኤኮ ዳኦገይዳ ዲሳ ደኤገ ቡኡር ኔ ዛጉዎዖ ዳይጎር ዲሳ ዳኦገይዳ ዲሳ ደኮ" ቡኡር ኔ ዛጋይ? 42 ሃሃ ኔ ዳኦገይዳ ዲሳ ደኤገ ቡኡር

ዛጉዎዖ ሜሌ"ሚ ኮራ ታዲሻሚዮ፤ ሃንዳታ ኔኤኮ ዳኦገ ዲሳ ቡኡርማ ኬሶ"ም፤ ዎይቲ ኔ ጋዓይ? ኔ ጎኦሶ" ማላሚ ቤርታዲ ኔ ዳኦገይዳ ዲሳ ደኤገ

ቡኡር ኬሴ"፤ ዩካገ ሜሌ"ሚ ዳኦገ ዲሳ ደኮ" ቡኡር ኔ ዳኦገቲ ኬሳ"ኒ ዳኦገዳኦ።»

ሚዖኮ ዳኦገገ ዔርቲዖ
(ማቴ. 7፡16-20፤ 12፡33-35)

43 «ኮሺ ሚሚ ፑርታ ዳኦገ ዳኦገዎሴ፤ ዩያጉዲ ፑርታ ሚሚ ኮሺ ዳኦገ ዳኦገዎሴ። 44 ሚሚ

ሲያ ዳኦገገ ዔርቲኔ፤ ጋኦላንሚይዲገ ሻኦቢ ዳኦገ ማንጂንቴዎሴ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ጋውዲዲገ ኩንቲሩሽ ማንጂንቴዎሴ። 45 ዩያር ኮሺ ዲሳ ፔኤኮ ኮኮር ዲኖይዲገ ኮሺ ባኦዚ" ኬሳ"ኔ፤ ፑርታ

6:22 1ጴጊ. 4፡14። 6:23 2ካኦቶ". ማ 36፡16፤ ዳኪ. ማዲ" 7፡52። 6:31 ማቴ. 7፡12። 6:39 ማቴ. 15፡14። 6:40 ማቴ. 10፡24-25፤ ዮሐ. 13፡16፤ 15፡20። 6:44 ማቴ. 12፡33። 6:45 ማቴ. 12፡34።

ዓሲያ ፑርቶ ዲኖይዳ ፑርታ ባኣዚ" ኬሳ"ኔ። ዓሲ
ፔ ዳንጎና ኬኤዛሢ ዲኖ" ኩሚ ኬሰኬሢኤ።

ለምዎ ዲማ ዲማ ማኣሪ ማዜ ዓሲ
(ማቲ. 7፡24-27)

46 «ታኣኒ ዲንሢም ኬኤዛሢ ዲንሢ
ኩንሡዎሴ፤ ሂዳዎ ዓይጎር ዲንሢ «ታ ጎዳሢየ! ታ
ጎዳሢየ!» ጌዲ ታና ዔኤላ"ይ? 47 ሃንጋ ታ ባንሢ
ሙካሢና ታ ጋዓሢያ ዋይዚ ኩንሢሢ ያና ማላቴያ
ታ ዲንሢም ኬኤዛም፤ 48 ዩይ ዔቶ" ኮሺ" ጌልዚ
ቦኦኪ ደቁ፣ ማኣር ደዶ ላሎይዳ ቦኦኪልቄ ዓሢ
ማላኔ፤ ዲጲ ሙኪ ዩኖ ማኣሪሎ ሂዳኔ፤ ጋዓንቴ
ኮሺ" ቦኦኪንቴ ደዶ ቤሰካ ማዢንቴሢረ ዓገሢ
ዳንዳዒባኣሴ። 49 ታ ጋዓ ባኮ ዋይዚ ኩንሡዎኣሢ
ጋዓንቴ ደዶ ቦኦኪላ ባኣያ፣ ማኣር ሺኢቸ ሳዓይዳ
ካኣሺ ደቁ ማዜ ዓሲ ማላኔ፤ ዲጲ ሙኪ ዩኖ
ማኣሪሎ ሂዳ ዎዶ"ና ቤዘና ጋፒ ደዳኔ።»

7

ጌኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሰኬያኮ ጉሙርቁሢ
(ማቲ. 8፡5-13)

1 ዩሱሴ ዩያ ቢያ ዳሮ"ም ኬኤዚ ጋፒሴሰካፓ
ቁፒርናሆሜ ካታም ዓኣጳኔ። 2 ዲኢካ ፔቴ" ሮሜ
ዓጪ ዓሲ ማዔያ፣ ጌኤታ ፖኦሊሴ ዓይሣሰኬይ
ዓኣኔ። ዲዚ ሚርጌ ናሽካ፣ ዲዛም ዓይሢንቴ
ማዳሰኬይ ኮሺ" ሃርጊንቴ ሃይቃኒ ዑኬኔ። 3 ጌኤቶ
ፖኦሊሶ ዓይሣሢ ዩሱሴ ዛሎ" ዋይዜ ዎዶ"ና
ዓይሁዶ ዓሶኮ ጪም ኮራ፡- «ሃዳራቴ፣ ዩሱሴ
ሙኪ ታኣኮ ማዳሢ ፖራሳንዳጉዲ ዲዛ ታኣም
ሺኢቁዎቴ» ጌዲ ዔያቶ ዳኬኔ። 4 ዔያታ ዩሱሴ
ባንሢ ዓኣጳዮ፡- «ዩያ ዲዛም ኔ ማዳኒ ኮይሳ
ዓሲኬ፤ 5 ዲዚ ኦኡኮ ዳሮ" ናሽካያኬ፤ ዩያር ኦኡኮ
ቡኪንቶ ቤሲያ ዲ ኦም ማዜኔ» ጌይ ደዲሺ ዲዛ
ሺኢቁኔ።

6 ዩያር ዩሱሴ ዩንሢ ዓሶንሢና ዎላ" ዓኣጳ፣
ጌኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሢኮ ማኣር ሂላ"ኒ ዑካዛ
ላሚ ሃሣ ጌኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሢ ዲዛኮ
ላጌሰከንሢ ዩሱሴ ኮራ፡- «ጎዳሢየ! ታኣኒ፣ ኔ
ታ ማኣሪ ጌላንዳ ዓሲቱዎኣሢረ ታ ኮይላ" ሙኪ
ላቢ"ፖ። 7 ታኣኒያ ኔ ኮይላ" ሙካኒ ዳንዳዓ
ዓሲቱዎሴ፤ ዩያር ኔኤኒ ዩካ ዓኣዎ ዳንጋና ሌሊ
ዓይሢቴ ታኣኮ ማዳሢ ፖፖዓንዳኔ። 8 ታኣኒ ታ
ቶኦኪና ዎይሣ ዓሶም ዓይሢንጋያታዎ ታኣኮ ዳማ"
ታ ዓይሣ ፖኦሊሴ ዓኣኔ። ዩያር ዔያቶይዳፓ
ፔቴ"ሢ «ዳንዳ» ታ ጋዓዛ ዳዳንዳኔ፤ ባጋሢ ሃሣ
«ሃኒ ሙኬ» ታ ጋዓዛ ሙሙካኔ፤ ታኣም ማዳሢማኣ
«ሃያ ማዳ» ታ ጋዓዛ ማማዳኔ» ሂዚ ጌዲ ኬኤዙዎቴ
ጌይ ዳኬኔ።

9 ዩሱሴ ዩያ ዎይዛዎ ዲቃቴ ሃርሺ ዲዛ ጊንዎ
ሙካ ዳሮ" ባንሢ ሺሪ፡- «ዲሰራዔኤሌይዳታዎ
ሃያጉዳ ጉሙርቁሢ ፔቴ"ታዎ ታ ዳንቁባኣሴ፤ ታ
ዲንሢም ጋዓኔ» ጌዔኔ።

10 ዲዛ ኮይላ" ዳኪንቴ ዓሶንሢ ጌኤቶ ፖኦሊሶ
ዓይሣሢ ማኣር ባንሢ ማዔ ዎዶ"ና ዲዛኮ ማዳሢ
ፖራ ዓኣንቴ ዔያታ ዳንቁኔ።

ዩሱሴ ፔቴ" ዓኒ ሃይቁ ላኣሌሎኮ ሓይቁ ናዎ
ዳቁሺሢ

11 ዩማፓ ኔጉዎዎ ዩሱሴ ናይኔ ጌይንታ ፔቴ"
ካታማሰኬኖ ዲዛኮ ጊንዎ ሃንታዞንሢና ማሌ" ሃሣ
ሚርጌ ዳሬና ዎላ" ዓኣጳኔ፤ 12 ዩሱሴ ካታማሎ
ጌላ ካሮ" ዑካዛ ዓሳ ሌሲ" ኬዲ ካታማ"ፓ
ኬሰካኔ። ዩይ ሓይቁ ናዓሢ ዲንዳኮ ፔቴ"ኬ።
ዲንዳላኣ ዓኒ ሓይቁያ ዜኤሪንደኬ፤ ሓሣ ዩኖ
ካታማሎይዳፓ ሚርጌ ዓሲ ዲዛና ዎላ" ዓኣኔ።
13 ጎዳሢሢ ዲዛ ዛጋዎ ዲዛ ሚጪንቴ፡- «ዔናኣሬ፣
ዩኤኪፖ» ጌዔኔ። 14 ዩካፓ ዩሱሴ ቤርቲም
ዳንዳዎ ኪንቸሎ ኩቻ ሂላ"ዛ ኬዳ ዓሳ ዔቁኔ፤
ዩሱሴ ዲማ"ና፡- «ሃይ ኔ ዳጌሢሣ ዔቁታ ኔና ጋዓኔ!»
ጌዔኔ። 15 ሓይቁሢያ ዩማና ዔቁ ዳዒ ጌሰቲሢ
ዓርቁኔ፤ ዩካፓ ዩሱሴ ዲንዳሎም፡- «ሓይሾ ኔኤኮ
ናዓሢ» ጌዲ ዲንጌኔ፤

16 ዩያር ቢያሢ ዲጊቸም ዓርቁም፡- «ኦ ባኣካ"
ፑኡፒ ያኦሲ ማላሢ ኬኤዛያ ዔቁኔ፤ ያኦሲያ ፔ
ዳሮ" ዳቁሻኒ ሙኬኔ» ጌዲ ጌዲ ያኦሲ ጋላቴኔ።

17 ዩሱሴኮ ሱንፃ ዪሁዳ ዓጫ" ሃሣ ኮይሎ
ዓጮ" ቢያይዳ ዎይዚንቴኔ።

ማሰካ ዮሓኒሴ ዳኬ ኪኢቶ" ዓሶንሢ
(ማቲ. 11፡2-19)

18 ዮሓኒሴኮ ጊንዎ ሃንታዞንሢ ዩሱሴ ማዳ
ባኮ ቢያ ዮሓኒሴም ኬኤዜኔ፤ ዲዚያ ዲዛኮ
ጊንዎ ሓንታዞንሢዳፓ ላምዎንሢ ዔኤሊ"፡- 19 «
«ሙካንዳኔ» ጌይንቴ ሚሲሔ ኔናም ማሌ" ኦ
ካፖንዳይ? ጌዲ ዲዛ ያኦጩዎቴ» ጌይ ዩሱሴ
ባንሢ ዳኬኔ።

20 ዔያታ ዩሱሴ ኮራ ዓኣጳዮ፡- ««ሙካንዳኔ»
ጌይንቴ ሚሲሔ ኔናም ማሌ" ኦ ካፖንዳይ? ጌይ
ዲዛ ያኦጩዎቴ ጌዲ ማሰካ ዮሓኒሴ ኔ ኮራ ኦና
ዳኬኔ» ጌዔኔ።

21 ዩሱሴ ዩማና ዓሶ ዲማ ዲማ ደርዎና ፑርታ
ሓርጌናይዳፓ ፓሢኔ፤ ፑርቶ ዓያኖም ኬሴ"ኔ፤ ሃሣ
ሚርጌ ዓኣፖ ባይቁ ዓሶኮዎ ዓኣፖ ቡሌ"ኔ።
22 ዩሱሴ ሙኬ ኪኢቶ" ዓሶንሢም፡- «ማዒ
ዳንዳፓፓ ዮሓኒሴም ዲንሢ ዛጌ ባኮና ዎይዜ
ባኮዎ ሂዚ ጌይ ኬኤዙዎቴ፡- ዓኣፖ ባይቁ ዓሳ
ዛጋኔ፤ ዎሶ ዓሳ ፒኪ ሃንታኔ፤ ዑፃ ኬሰካ ደርዓሢና
ዓኣ ዓሳ ዳቃኔ፤ ዎዮ ባይቁ ዓሳ ዎይዛኔ፤ ሃሣ
ሃይቁ ዓሳ ዔቁኔ፤ ማንቆ ዓሶማኣ ኮኾ ሃይሳ
ኬኤዚንጋኔ። 23 «ጎኔም ሉኡዚዳይ?» ጌዲ ታ
ዛሎ"ና ዳቁንቴዎኣሢ ዓንጃንቴያኬ» ጌዔኔ።

24 ዮሓኒሴ ኮራፓ ሙኬ ኪኢቶ" ዓሶንሢ ማዒ
ዳንዳሢኮ ጊንዎፓ ዩሱሴ ዮሓኒሴ ዛሎ" ዳሮ"ም
ሂዚ ጌዲ ኬኤዚሢ ዓርቁኔ፡- «ዲንሢ ሃካ ዓሲ
ናንጉዎ ዳውሎ" ዓይጎ ዛጋኒ ሙኬይ? ዢባራ
ዓገሢ ዳሮ" ፒሎ" ዛጋኒዳ? 25 ሃሣ ዲንሢ ዓይጎ
ዛጋኒ ኬሰኬይ? ጉኡዲሲ ሱኪ ዲይሶና ዓፒሎ
ማኣዔ ዓሲ ዛጋኒዳ? ዩያጉዳ ዓፒሎ ማኣዔ፣ ፔና
ኮሺ" ናንጋ ዓሳ ካኣቶ" ማኣራ ዓኣኔ! 26 ሂዳቶ
ዓይጎ ዲንሢ ዛጋኒ ኬሰኬይ? ያኦሲ ማላሢ
ኬኤዛ ዓሲ ዛጋኒዳ? ሂዮ ጎኔኔ፣ ፔቶ" ዩያ ያኦሲ
ማላዎ ኬኤዛሢዳፓ ባሺሢ ዛጋኒኬ። 27 ዲዚያ
«ቤርታ ቤርታ ዳንዲ ጎይዎ ኔኤም ጊኢጊሻ ታኣኮ
ኪኢቶ" ናዓሢ ታ ዳካንዳኔ» ጌይንቴ ዲዛ ዛሎ"
ፃኣፒንቴሢኔ። 28 ሳዎይዳ ሸይንቴ ዓሶይዳፓ ቢያ
ዮሓኒሴፓ ባሻይ ያኣኒያ ባኣሴ፤ ያኦሲ ካኣቱም

ጋራ ዓላ ዓሰ ባኣካ" ዓሰኬ ጌይንቱዋኣሢ ጋዓንቴ ዒዛገባ ባሽኬ» ጌዔ።

29 ዬያ ዔያታ ዋይዜ ዋዶ"ና ዴራ" ቢያ፤ ኮርሞ ዓሰገገ ሚኢሾ ቡኩሳ ዓሳኣ ዓቱዋዎ ዮሐኒሴ ኮራ ቤርታ ዋኣዎ ማሰቱሢ ማደግ ጊዜ ማዔሢ ዔሬ። 30 ፔርሴ ዓሰና ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሳ ጋዓንቴ፡- «ዮሐኒሴ ኮራ ኑ ማሰታዓ» ጌዔ ያኦሲ ማሊያ ዒዔ።

31 ሄሊ"ሳዎ ዩሱሴ፡- «ዓካሪ ሃያ ዋዶ" ዓሰ ዓይጎና ታ ማላታንዳይ? ዓይጎ ዔያታ ማላይ? ጌዔቶ፡- 32 ዓሳ ቡካ ጳኦካ" ዴዒ ዓማላ" ናኣቶ" ማላኔ፤ ዔያታ ዋሊ ዔኤሊ" ዔኤሊ" ሩዋዛ ዓይኑሞ ኑ ዒንሢ ዋይዚሴ፤ ዒንሢ ጋዓንቴ ኮርገባኣሴ፤ ቃዮ ኑ ቃዬ፤ ዒንሢ ጋዓንቴ ዩኤከባኣሴ» ጋዓዘንሢ። 33 ዬያጉዲ ማሰካ ዮሐኒሴ ሙዎ ሃሾ ዳምቦ ካገዛ ሃሣ ማሣ ዋይኖ ዑዠዋ ዑሽኩዋዎ ሙካዛ ሩፑርታ ዓያና ዒዛይዳ ዓኣኔ» ዒንሢ ጌዔ። 34 ዓሰኮ ናዓሢ ሙዒ ሙዒ ሃሣ ዑሽኪ ዑሽኪ ሙካዛ ሩሃይ ሃሣ ሙኡዚ"ና ማሣ ዑሽና ናሽካያ፤ ኮርሞ ዓሰገገ ሚኢሾ ቡኩሳዘንሢና ጎሞ ዓሰናኮ ላጌኬ ዒንሢ ጌዔ። 35 ጋዓንቴ ያኦሲ ዔራቶኮ ፒዙማ ያኦሲሞ ዓይሢንታ ዓሰ ዛሎ"ና ፔጋዲ ዔርታኔ» ጌዔ።

ዩሱሴኮ ቶኮ" ሳውቃ ቲዠና ቲሽኬ ላኣሊሰከኖ

36 ፔቴ" ፔርሴ ዓሰሰኬይ ዩሱሴ ሙኡዚ" ሙዓንዳጉዲ ዔኤላ"ዛ ዩሱሴ ዬያ ዓሢ ማኣሪ ጌሊ ሙዓን ዴዔ። 37 ዬኖ ካታሜሎይዳ ፔቴ" ጎሚና ዓኣ፡ ላኣሊሰከኖ ዓኣኔ፤ ዩሱሴ ፔርሴ ዓሢ፡ ሲሞኦኔ ማኣሪይዳ ሙዎም ዔኤሊ"ንቴሢ ዒዛ ዋይዘዎ ሳውቃ ቲሽ ሹቺ ቢልቃዔና ኩንሢ ዔኪ ሙኪ፡ 38 ዩሱሴኮ ጊንዎ ዛሎ"ና* ቶኮ" ዓጫ ዔቂ፡ ዩኤከ ዩኤከ ዒዛኮ ቶኮ"ዎ ፔ ዓቢዎና ማሰኪ ፔኤኮ ቶኦኮ" ጋሞና ዑጫ፤ ሃሣ ቶኮ" ዒዛኮ ሄርቂያ ሄርቂ ሳውቃ ቲዠና ቲሽካ። 39 ሙዎ ዒዚ ሙዎም ዔኤላ" ፔርሴ ዓሢ ዬያ ዛጌ ዋዶ"ና፡- «ሃይ ዓሢ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛ ዓሰ ማዔቲ፡ ሃና ዒዛኮ ዑዎ ፒዎ" ላኣሊላ ዎና ማዔቶ ሃሣ ዋዘጉዴ ጎሚና ዓኣያ ማዔቲያ ዔሬያናንዳኔ» ጌይ ፔ ዒኖና ማሊ።

40 ዩሱሴያ ፔርሴ ዓሢ ኮይላ"፡- «ሲሞኦኔ! ፔቴ" ታ ኔኤም ኬኤዛ ባኣዚ" ዓኣኔ» ጌዔ።

ዒዚ፡- «ዔርዛሢዮ! ሂንዳ ታኣም ኬኤዜ» ጌዔ።

41 ዩሱሴያ ሂዚ ጌዒ ሃይሶ ኬኤዚሢ ዓርቂ፡- «ፔቴ" ዓሰዳገ ሚኢሾ ታልዔ ላምዎ ዓሰ ዓኣኔ፤ ፔቴ"ሢ ዶንጎ ያኤታ ኬሊ" ማዶ ማዴም ዒንጊንታ ቢራ፤ ባጋሢ ሃሣ ዶንጊታሚ" ኬሊ" ማዶ ማዴም ዒንጊንታንዳ ቢራ ታልዒ ዔኬ። 42 ላምዎንሢ ዔያታ ታልዒ ዔኬ ሚኢሾ ጨጎ ባሽንቱም ታልዒሢ ዔያቶኮ ጋሎ" ማሂሱዋዎ ሃሽ"ኔ፤ ዓካሪ ጋሎ" ዓሰ ላምዎንሢዳገ ዋይ ባሽ ታልዒ ዓሢ ናሽካንዳያ ማላይ?» ጌዔ።

43 ሲሞኦኔያ፡- «ሚርጌ ጋላ" ዓቲ" ዓሢ ባሽ ዒዛ ናሽካንዳያ ማላ።» ጌይ ማሄ።

ዩሱሴ፡- «ኔ ጌዔሢ ጎኔኬ» ጌዔ።

44 ዬካገ ዩሱሴ ላኣሊሎ ባንሢ ሺራዎ፡- «ሃኖ" ላኣሊሎ ኔ ዛጋ? ታ ኔ ማኣሪ ጌላዛ ኔኤኒ ታ ቶኮም ዋኣሢታዎ ዒንገባኣሴ፤ ዒዛ ጋዓንቴ ቶኮ ታኣኮ ፔኤኮ ዓቢዎና ማሰኪ ፔ ቶኦኮ" ጋሞና ዑጫ። 45 ታ ኔ ኮይላ" ጌላኣና ኔ ታና ሄርቂባኣሴ፤ ዒዛ ጋዓንቴ ታ ኔ ማኣሪ ጌላሢዳገ ዓርቃዎ ታኣኮ ቶኮ ሄርቂያ ሃሽ"ባኣሴ፤ 46 ኔኤኒ ታኣኮ ቶኦኮ" ዛይቶ ቲዠናታዎ ቲሽኪባኣሴ፤ ዒዛ ጋዓንቴ ታኣኮ ቶኮ ሳውቃ ቲዠና ቲሽኬ፤ † 47 ሚርጌ ጎሚ ዒዘኮ ዓቶም ጌይንቱሢ ሚርጌና ዒዛ ናሽኬሢ፤ ታ ኔኤም ጋዔ። ጎሚ ዳካ" ዓቶም ጌይንቱሢ ጋዓንቴ ናሽካሢ ዳካ"ኬ» ጌዔ።

48 ዬካገ ዩሱሴ ላኣሊሎ ኮራ፡- «ኔኤኮ ጎሚ ዓቶም ጌይንቱ።» ጌዔ።

49 ዒዛና ዋላ" ሙዓ ዓሳ፡- «ጎሚ ዓቶም ጋዓሢ ሃይ ዋዚ ዓሰዳይ!» ጌዒ ጌዒ ፔ ዒኖና ማሊሢ ዓርቂ።

50 ዩሱሴ ጋዓንቴ ላኣሊሎ ኮራ፡- «ኔኤኮ ጉሙርቂዓ ኔና ዳቂሽኔ፤ ኮሺ ዓኣዳ!» ጌዔ።

8

ዩሱሴኮ ጊንዎ ኣንቲ ዒዛም ማዴ ላኣሎንሢ

1 ዬካገ ዩሱሴ ካታሞና ጉርዶናይዳ ያኦሲ ካኣቱም ኮዠ ሃይሶ ኬኤዚ ኬኤዚ ዓኣዳኣና ታጾ ላምዎ ዒዛኮ ጊንዎ ሃንታዘንሢ ዒዛና ዋላ" ዓኣኔ። 2 ዬያጉዲ ሃሣ ፑርቶ ዓያና" ኬሰኬም ፖዔዘንሢና ማሊ" ዶርዓሢዳገኣ ፖዔ ላኣላ ዩሱሴ ጊንዎ ዓኣዳኔ፤ ዔያታ፡- ላንካይ ፑርታ ዓያና ኬሰኬ ማይራማ፡ 3 ሄርዲሴ ማኣራ ዓኣ ዓሰ ዓይሢ ዋይሢ ኩዛ ጎዎሢ ማቻ ዮሃናንታ ሶሲና ጎዎዘንታ ማሊ" ሚርጌ ላኣሊያ ዓኣኔ፤ ዩንሢ ላኣሎንሢ ዩሱሴና ዒዛኮ ጊንዎ ሃንታዘንሢና ፔኤኮ ሚኢሾ ዒንገ ማኣዳ"ኔ።

ዜርሢ ዜርቃ ዓሰ ኮኦከንሢ (ማቲ. 13፡1-9፤ ማር. 4፡1-9)

4 ሚርጌ ዴሬ ካታማገ ካታማገ ሙኪ ዩሱሴ ኮራ ቡከንታዛ ዩሱሴ ኮኦከንሢና ሂዚ ጌይ ኬኤዜ፤

5 «ፔቴ" ጎሺ ጎሽካ ዓሰ ዜርሢ ዜርቃኒ ኬሰኬ፤ ዒዚ ዜርቃኣና ፔቴ" ፔቴ" ዜርዓ ጎይዎ ዓጫ ኬዲ" ሄርቂንቲ፤ ካፒያ ሙዔ። 6 ዛሎ" ዜርዓ ሃኣሻ ሳዓይዳ ኬዲ"፤ ባቃሌ ዋዶ"ና ሳዎኮ ሚርጌ ዋዑሞ ባኣሢሪ ባቃላ" ሃይቂ። 7 ዓቲ" ዜርዓ ሃሣ ዓንጊሢ ቶሻ ባኣካ ኬዳ"ዛ ዓንጊዎ ቶሻ" ዋላ" ዑጊ ባይዜ። 8 ማሊ" ዜርዓ ጋዓንቴ ኮሺ ሳዓይዳ ኬዲ" ባቃሌ፤ ባቃላ"ኣ ዑጊ ፔቴ" ፔቴ"ሢ ሚርጌ ዲቢ ዓኣፒ ዓኣፔ።»

ዩካገ ዩሱሴ፡- «ዋይዛሢ ኮሺ" ዋይዘንጎ!» ጌዔ።

ዩሱሴ ኮኦከንሢና ኬኤዚሴ ባኮ (ማቲ. 13፡10-17፤ ማር. 4፡1-12)

9 ዒዛኮ ጊንዎ ሃንታዘንሢ ዩሱሴ ኮራ፡- «ዬኖ ኮኦከንሢሎኮ ቡሊ"ዓ ዓይጌዳዳይ?»

7:29 ማቲ. 21፡32፤ ሉቃ. 3፡12። * 7:38 ጊንዎ ዛሎ"ና፡- ጋዓዛ ዬኖ ዋዶ"ና ዓይሁዶ ዓሳ ፔቴ" ፔቴ"ና ሙዎ ዴዒ ሙዓ ጎይዎ ዩሱሴ ዓንዳይዳ ኬሬ ጌሢ፤ ዛላዲ ዓኣንቲኬ። 7:38 ማቲ. 26፡7፤ ማር. 14፡3፤ ዮሐ. 12፡3። † 7:46 ዩይ ማዳ" ዓይሁዶ ዓሳ ሾኦቺ ቦንቻዎ ማዳ ማዶኬ። 8:3 ማቲ. 27፡55-56፤ ማር. 15፡40-44፤ ሉቃ. 23፡49።

ጌይ ያክጩኑ። 10 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃዎ፡- «ዲንሢም ያክሲ ካኦቱም ዛሎ"ኮ ዓኣሽንገቴ ባኮ ዔሪሢሢ ዲንገንገቴ፤ ማሌ"ዘንሢም ጋዓንገቴ ቢያ ባኣዚ" ኮኣከንሢሢ ከኤዚንገገቴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዔያታ ዛጋያታዎ ዒና ዔኩዋጉዲ፤ ዋይዛያታዎ ጸቂሡዋጉዲኬ» ጌዔኑ።

ዩሱሴ ዜርዓ ኮኣከንሢ ቡሊ" ከኤዚሢሢ
(ማቲ. 13፡18-23፤ ማር. 4፡13-20)

11 ኮኣከንሢ ቡሊ"ዓ ያዲኬ፡- «ዜርዓ ያኦሲ ቃኣሎ"ኬ፤ 12 ጎይዎ ዓጫ ከዴ" ዜርዓ ዳዋሢ' ቃኣሎ" ዋይዛ ዓሰኬ፤ ጋዓንገቴ ዔያታ ጉሙርቂ ጎናሲ ዳቁዋጉዲ ዓላሄ ሙኪ ቃኣሎ" ዔያቶኮ ዒና"ጋ ዓኣኔ። 13 ሃኣቾ ዓጮ"ይዳ ከዴ" ዜርዓ ዳዋሢ' ቃኣሎ" ዋይዚ ዋዛና ዔካዘንሢ፤ ጋዓንገቴ ዔያታ ጉሙርቂ ጎናሲ ዔካሢ ዳካ" ዋይዛኬ፤ ያጲ ዔያቶኮ ባኣሢሪ ማታ ሄሌ" ዋይ"ና ቤዘና ዔያታ ሃሻ"ኔ። 14 ዓንገይ ቶሾ ባኣካ" ከዴ" ዜርዓ ዳዋሢ' ቃኣሎ" ሃሣ ዋይዛ ዓሰንሢ፤ ጋዓንገቴ ሃያ ዓጮ" ማሊያና ቆሎ"ና ሃሣ ሳዎ ናንጎ ኮሾማ ዒና ዓርቂ ዓኣገ ባኣያ ዩያቶ ማሃኔ። 15 ኮዠ ሳዎይዳ ከዴ" ዜርዓ ዳዋሢ' ጋዓንገቴ ኮሾ ሃሣ ገዜ ዒናና ቃኣሎ" ዋይዚ ካገዘንሢ፤ ዩንሢ ቃኣሎ"ና ደዲ፤ ዓኣገ' ዓኣገዘንሢ» ጌዔኑ።

ዓኣሽንገቴ ፖሊ
(ማር. 4፡21-25)

16 ዩካገ ሃሣ ዩሱሴ፡- «ፖሊ ፖሊሲ ጉኡገ ዓኣቻያና ሃሣ ሻኣላ" ዴንካ ጌሣ ዓሲ ባኣሴ። ዩያይዲያገ ማኣሪ ጌላ ዓሳ ፖዎ ዛጋንዳጉዲ ዴጌ ሻርናይዳ ጌሣኔ።

17 «ዩያጉዲ ፔጋዲዎዎ ሓሣ ዔርቱዎዎ ዓኣሽንገቴ ዓታንዳ ባኣዚ" ባኣሴ።

18 «ዩያር ዲንሢ ዎማይዲ ዋይዘንዳቴያ ዲንሢና ዔፍዋቱ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዔኤቢ ዓኣ ዓሲም ቃሲ" ዲንገንገቴ፤ ባኣሢዳገ ጋዓንገቴ ታኣኮ ዓኣኔ ጌዒ ዲ ማላ ዳኮ"ማኣ ዓይሱዋዎ ዲዛይዳገ ዔከንገገዳኔ» ጌዔኑ።

ዩሱሴኮ ዲንደና ጌርሲንሢሢ
(ማቲ. 12፡46-50፤ ማር. 3፡31-35)

19 ዩሱሴኮ ዲንደና ጌርሲንሢሢ ዲዚ ዓኣ ቤዘ ሙከኔ፤ ጋዓንገቴ ዴ" ማርጉሞገ ዔቁያና ዔያታ ዲዛ ዴንቃኒ ዳንዳዒ ባኣሴ። 20 ዩያር፡- «ኔኤኮ ዲንደና ጌርሲንሢሢ ዙላ" ዔቂ ኔና ዛጋኒ ኮዓኔ» ጌዒ ዓሳ ዲዛም ከኤዜኔ።

21 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ያኦሲ ቃኣሎ" ዋይዚ ኮንሣዘንሢ ቢያ፤ ዩንሢ' ታኣኮ ዲንደና ጌርሲንሢሢ» ጌዔኑ።

ዩሱሴ ባዘ" ጉዳሢ ዚቲዳሢ
(ማቲ. 8፡23-27፤ ማር. 4፡35-41)

22 ፔቴ" ከሊ"ና ዩሱሴ ፔኤኮ ገንዖ ሃንታዘንሢሢ ዎላ" ዋኣያና ገንቆ ጎንጎ ቶጋዎ፡- «ባዘ"ኮ ሶ ሱኮ ኑ ገንቆም» ጋዓዛ፤ ዔያታ ዴንዳኒ ዔቁኔ። 23 ዔያታ ባዘ" ዑይዳ ዓኣዳኣና ዩሱሴ ገንዔኔ፤ ዩማና ዎልቁና ዓኣ ባዚ" ጉዳ ባዘ"ይዳ

ዔቁኔ። ዋኣፃ ጎንጎ ጋር ኩሚሢ ዓርቁሢሢ ቢያሢ ካራ ባይዚ ማታዳኔ። 24 ዩያር ዲዛኮ ገንዖ ሃንታዘንሢሢ ላሚ ላሚ፡- «ዔርዛሢሢ! ኑ ኩዴኔ!» ጌዒ ዩሱሴ ጸቆኔ።

ዲዚ ጸጫዎ ዠባርና ጉዳሢና ጎራ"ዛ ዠባርንታ ጉዳሢንታ ቤዘና ዚቲዮ ጌዔም ፔቴ"ታዎ ዓገዖ ባኣዚ" ባኣያ ማዔኔ። 25 ዩካገ ዩሱሴ ዲዛኮ ገንዖ ሃንታዘንሢሢ ኮራ፡- «ዲንሢኮ ጉሙርቂዎ ዋኣዳዎ?» ጌዔኑ።

ዔያታ ጋዓንገቴ ሚርጌና ዲገጩሰካገ ሄርሺ ዲቃታዎ ዎሊ ኮይላ"፡- «ዠባርና ጉዳሢና ዓይሣኔ፤ ዔያታኣ ዲዛም ዓዓይሢንታኔ፤ ካኣ! ሓይ ዓይጎ ዓሲዳይ?» ጌዔኑ።

ዩሱሴ ፑርታ ዓያና ዓርቂ ዓሲ ዳቂሼሢ
(ማቲ. 8፡28-34፤ ማር. 5፡1-20)

26 ዩካገ ዔያታ ባዘ"ና ገንቂ ጌሊላ ሱኮ"ይዳ ዓኣ ጌርሴኖኔ ዓጮ" ሄሊ"ኔ፤ 27 ዩሱሴ ዋኣያና ገንቆ ጎንገገ ሳዓ ከዳ"ዛ ፑርታ ዓያና ዓኣ ፔቴ" ዓሲ ካታማ"ገ ከሰከ ዲዛና ካኣሜኔ፤ ዩይ ዓሢ ፔኤኮ ማኣዓሢ ከኤሪ፤ ጉሪ ሃንታንገቴ ሚርጌ ዎይ ማዔያኬ፤ ዲዚ ናንገሢ ዲኡገ ካይዚዳኬ፤ ማኣሪዳቱዎሴ። 28 ዲዚ ዩሱሴ ዴንቂ ዲላቲ ዩሱሴ ቤርታ ሎኣማዎ ዑኡዘ ዴጌዲ፡- «ኔኤኒ ፑኡገ ያኣዘሢ ናዓሢ፤ ዩሱሴ! ታኣና ዎላ" ኔኤኮ ዓይጎ ዲገንቶ ዓኣይ? ሃዳራ ታና ማታሲገ!" ጌዔኑ። 29 ዩያ ዲ ጌዔሢ ዩሱሴ ፑርቶ ዓያናሢ ዓሢዳገ ከሰካንዳጉዲ ዓይሣሢሢ፤ ዩያኮ ቤርታ ፑርቶ ዓያናሢ ዓሢ ዑይዳ ሚርጌ ዎይ ዔቃያኬ፤ ዩያር ዲዛኮ ቶኮ"ና ኩጮና ካኒ ቢራታና ዓንገ ዲጻና ቱኡቲ ቱኡቲ ካገገታዎ ማዔቶዎ ካኖ ቢራቶዎ ዲኡዚ ዓንጎ ዲያዎ ማንሢሲ ዓሲ ናንገዎ ዳውሎ" ዲዛ ዔከ ዔከ ዴንዳኔ።

30 ዩሱሴ፡- «ሱንዖ ኔኤኮ ያናይደ?» ጌዒ ያኣጫዛ፤ ዲዚ ሚርጌ ፑርታ ዓያና ዲዛይዳ ቡከ ዓኣሢሢ፡- «ሱንዖ ታኣኮ ዴሬኬ» ጌዒ ዲዛም ማሃኔ። 31 ፑርቶ ዓያና" ዩሱሴ ኮራ፡- «ሓዳራ ጋገንዖ ጸዲዎ ዔቶ" ዴኤገ * ኑና ዳከገ" ጌዒ ዲዛ ሸኣቁኔ።

32 ዩኖ ቤዘይዳ ዓኣ ዴኮ" ጎኡባ" ዓሲኮ ቆሎ ሚርጌ ጉዳንሢ ሄንቃንገቴ ፑርቶ ዓያና"፡- «ሴኬ ጉዳንደይ ኑ ጌላንዳጉዲ ኑና ዓይሣ» ጌዒ ዩሱሴ ሸኣቁዛ፤ ዔያታ ጌላንዳጉዲ ዲ ዓይሣኔ። 33 ዩያር ፑርቶ ዓያና" ዓሢዳገ ከሰከ ጉዳንደይ ጌላዘ ጉዳንዖ ዎሊ ዑፃ ዲርገ ማጎ ዓኣዳዎ ባዘ"ይዳ ጌሊ ሙይንገቴ።

34 ጉዳንዖ ሄንቃ ናኣታ" ዩያ ባኮ ዛጋዎ ጸሸከ ዴንዲ ካታሞና ዙሎ"ናይዳ ሚርጌና ሓይሶ ከኤዜኔ። 35 ዓሳ ዩያ ባኮ ዛጋኒ ፔ ማኣራገ ከሰከ ዩሱሴ ባንሢ ሙካንገቴ፤ ፑርቶ ዓያና" ከሰከ ዓሢ' ዲና" ዲዛኮ ማዔም ዓገሎ ፔኤኮ ማኣዒ ዩሱሴኮ ቶኮ" ዴማ" ዴዒ ዓኣንገቴ ዔያታ ዴንቂ ዲገጩኔ፤ 36 ዓኣገ'ና ዛገ ማርኮ ማዔ ዓሰንሢ ፑርቶ ዓያና" ዓኣ ዓሢ ዎማይዲ ዳቂቶዎ ዔያቶም ከኤዜኔ። 37 ዩካገ ጌርሴኖኔ ዓጮ" ዓሳ ቢያ ዩሱሴ ዔያቶኮ ዓጮ"ገ ዴንዳንዳጉዲ ዲዛ ሸኣቁኔ። ዩያ ዔያታ ጌዔሢ ሚርጌና ዲገጩሢሢ። ዩያር ዩሱሴ ዋኣያና ገንቆ ጎንጎ ቶጌ፤ ዎንዴ ሙከ ቤዘ ባንሢ

8:10 ዒሲ. 6፡9-10። 8:16 ማቲ. 5፡15፤ ሉቃ. 11፡33። 8:17 ማቲ. 10፡26፤ ሉቃ. 12፡2። 8:18 ማቲ. 25፡29፤ ሉቃ. 19፡26። * 8:31 ጋገንዖ ጸዲዎ ዔቶ" ዴኤገ- ዩይ ዔታ" ፑርቶ ዓያና" ጋገንዖ ዎጎ ከሎ" ሄላ"ንዳኣና ሳኮ ዴማ" ቱኡታ ቤሲኬ ጌይንታ።

ዳንዲን ዓቃዛ። 38 ፑርቶ ዓያና" ከሰከ ዓሢ ዩሱሴ ኮራ። «ሐዳራ፡ ታ ኔ ጊንጾ ሙኮም» ጌራ ሸኢቄ።

39 ዩሱሴ ጋዓንቴ። «ኔ ማኣሪ ዓኣዲጋጋ ጾኦሲ ኔኤም ማዳ ባኮ ቢያ ከኤዜ» ጌራ ዒዛ ዳካዛ። ዓሢ ዩሱሴ ዒዛም ማዳ ፑኡፖ ባኮ ካታሞይዳ ቢያ ከኤዜ ከኤዜ ዳንዳ።

ዒያዒሮሴ ጎሾከያ ናይሰከናና ዩሱሴኮ ዓፒሎ ካኣሚ ላኣሊሰከና ዛላ (ማቲ. 9፡18-26፤ ማር. 5፡21-43)

40 ዳራ" ዒዛ ቢያ ካፒ ዓኣሢሮ ዩሱሴ ማዒ ሙካኣና ቢያሢ ዒዛ ዋዛና ዓከኔ። 41 ዒማ"ና ፔቲ" ዓይሁዶ ዓሳ ቡከንታ ቤዘኮ ሱኡጌ ማዒ። ዒያዒሮሴ ጌይንታ ዓሲ ሙከ ዩሱሴኮ ቶኮ" ዳማ" ሎኣሚ። «ሐዳራ፡ ታ ማኣሪ ሙከ» ጌራ ዒዛ ሸኢቄ። 42 ዓይጎሮ ጌዔቶ ዒዛኮ ታጾ ላምጾ ለዔ ማዒ ናይሰከና ሐርጊንቴ ሃይቃኒ ዑከ ዓኣሢሮከ።

ዩያሮ ዩሱሴ ዒዛና ዋላ" ዳንዳንቴ። ዒዛና ዋላ" ዓኣዳ ሚርጌ ዓሳ ቱቺ ዒዛ ሚታሳኔ። 43 ዒማ"ና ታጾ ላምጾ ለዔ ጉቤ ሱጉሢ ሸኡቲ ሚታሳ ፔቲ" ላኣሊሰከና ዓኣኔ፤ ዒዛ ፔኤኮ ዓኣ ሚኢሾ ጉቤ ዳኤሾ ዔራ ዓሶም ዒንጊ ጋፒሴቶዋ ጾኦኒያ ዒዛ ዳቁሻኒ ዳንዳዒባኣሴ። 44 ዩና ላኣሌላ ዩሱሴ ባንሢ ሙከ ጊንጾ ዛሎ"ና ዑከ ዒዛኮ ዓፒሎ ዓጮ ሄላ"ዛ ቤዘማና ዒዛኮ ሸኡታ" ሱጉፃ ዓቄ። 45 ዩሱሴ ዒማ"ና። «ጾ ታና ካኣሚያ?» ጌራ ጾኦጮ።

ቢያሢ። «ኑ ኔና ሄሊ"ባኣሴ» ጋዓዛ። ጳዒሮሴ ማሃፃ። «ዔርዛሢያ! ዳራ" ቱቺንቴ ኔ ጊንጾ ዓኣዳሢ ኔ ዛጉዋዓዳ?» ጌዔ።

46 ዩሱሴ ጋዓንቴ። «ታጊዳፓ ዋልቄ ከሰከሢ ታ ዔራሢሮ ጎኔ፤ ፔቲ" ዓሲ ታና ካኣሚ።» ጌዔ። 47 ላኣሌላ ዓኣሸንታኒ ዳንዳዒባኣሢ ዔራጾ ጎጋይቄ ጎጋይቄ ዒዛኮ ቶኮ" ዳማ" ሎኣሚ፤ ዩካፓ ዒዛ ዓይጎሮ ካኣሚቶዋ ሃሣ ዋማይዳ ዒዛ ቤዘና ፖዔቶዋ ዳሮ" ቢያ ቤርታ ፔጋሲ ከኤዜ። 48 ዩሱሴያ። «ታ ናዔሌ! ኔ ጉሙርቁፃ ኔና ፖራሴ፤ ኮሺ ዳንዳ» ዒዛም ጌዔ።

49 ዩሱሴ ዩያ ሃጊ ከኤዛ ጎይሣ ዓኣንቴ ፔቲ" ዓሲ ዓይሁዶኮ ቡከንቶ ቤዘ ሱኡጋሢ፤ ዒያዒሮሴ ማኣራፓ ሙከ ዒያዒሮሴ ኮራ። «ናዔላ ኔኤኮ ሐይቄ፤ ማይ ዔርዛሢ ጉሪ ላቢ"ሲፖ» ጌዔ።

50 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዩያ ዋይዛፃ ዒያዒሮሴ ኮራ። «ኔኤር ዒጊጫፖ፣ ጉጉሙርቁ፤ ናዔላ ኔኤኮ ዳቃንዳ» ጌዔ።

51 ዩሱሴ ዩማና ዒያዒሮሴ ማኣሪ ሄላ"ፃ ጳዒሮሴና ዮሐንሴና ያይቆኦቤና ሃሣ ናዔሎኮ ዓደና ዒንደናፓ ዓታዛ ሚሌ" ጾኦኒያ ዒዛና ዋላ" ጋር ጌላንዳጉዲ ኮሲባኣሴ። 52 ዒኢካ ዓኣ ዓሳ ቢያ ናዔሎ ዛሎ" ጾዩ ዩኤፒዳ ዓኣንቴ ዩሱሴ ዔያቶም። «ዩኤከፖ፤ ናዔላ ጊንጎንዳፓ ዓቲም ሃሃይቁባኣሴ» ጌዔ።

53 ዔያታ ጋዓንቴ ናዔላ ሃይቄሢ ዔራሢሮ ቢያሢ ዒዛ ቦሢ፤ ሚኢጫ። 54 ዩሱሴ ናዔሎኮ ኩጮ ዓርቃፃ። «ዓንቆ፣ ዔቁ!» ጌዔ። 55 ዒዛ ሸምፓሢ ዒዛኮ ማዒሢሮ ቤዘማና ላዓ ጌዒ ዓቃዛ። ዩሱሴ። «ዒዛ ሙዓንዳ ባኣዚ" ዒዛም

ዒንጉዋቲ» ጌራ ዔያቶ ዓይሢ። 56 ናዔሎኮ ዓደና ዒንደና ዲቃቲ ሄርሼኔ፤ ዒዚ ጋዓንቴ። «ሃያ ባኮ ጾኦኣ ከኤዚፖ፤» ጌዔ።

9

ዩሱሴ ታጾ ላምጾ ዳከንቴዘንሢ ኮዥ ሃይሶ ማዳ"ም ዳከሢ (ማቲ. 10፡5-15፤ ማር. 6፡7-13)

1 ዩሱሴ ታጾ ላምጾ ዳከንቴዘንሢ ዒዛ ባንሢ ዔኤላ"ፃ ፑርቶ ዓያና ቢያ ከሳ"ንዳያ ሐሣ ዳማ ዳማ ደርፃዋ ፖራሳንዳ ዋልቄና ቢታንቶና ዔያቶም ዒንጌ። 2 ጾኦሲ ካኣቱም ዛሎ" ዓሶም ቢያ ከኤዛንዳጉዲ፤ ሃርጊንቴ ዓሶም ፖራሳንዳጉዲ ዔያቶ ዳካፃ። 3 «ዒንሢኮ ጎይፃም ማዒ ባኣዚ" ዓይጎዋ ዔከፖ፤ ኮኣሎ" ማዒቶ፣ ጋላታቶ፣ ጋላ ዓርቆ ሎካ"ታቶ፣ ሚኢሾታቶ፣ ዒንሢ ማኣዔ ዓፒላፓ ሚሌ" ማኣፃዋ ዔከፖ፤ 4 ሸኡቸሞና ዒንሢ ጌላ ማኣሮይዳ ዩና ጉርዴሎይዳፓ ከሰከ ዓኣዳንዳያ ሄላ"ንዳኣና ዒኢካ ዳዑዋቲ። 5 ዓሳ ዒንሢ ሸኡቸንሢ ዔከፃም ማዒቶ ጋዓንቴ ዩና ጉርዴሎ ሃሺ" ከሰካፃ፣ ቶካ"ፓ ዒንሢኮ ሲላሎ ፒዩ"* ዓኣዳዋቲ፤ ዩይ ዔያቶም «ዒንሢና ዔራዋቲ» ጋዓ ማርካቶ ማዓንዳ» ጌዔ።

6 ዩያሮ ዳከንቴዘንሢ ዩካፓ ከሰከ ኮዥ ሃይሶ ዔርዚ ዔርዚ፤ ሃርጊንቴ ዓሶም ፖራሲ ፖራሲ ጉርዶ ቢያይዳና ዓኣዳ።

ሄርዲሴ ዩሱሴ ዛሎ" ዋይዜሢ (ማቲ. 14፡1-12፤ ማር. 6፡14-29)

7 ጌሊላ ዓጮ" ዋይሢ፤ ሄርዲሴ ዩሱሴ ማዳ ባኮ ቢያ ዋይዜሢ ጎሾንዶ ጎይሢ ባይዜኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ፔቲ" ፔቲ" ዓሳ። «ማሰካ ዮሐንሴ ሃይሶ"ይዳፓ ዔቄ።» ጌራ ጌራ ጌሰታሢሮ። 8 ዩያጉዲ ሃሣ ፔቲ" ፔቲ" ዓሳ። «ጾኦሲ ማሊፃ ከኤዛ ዔኤሊያሴ ማዒ ሙከ» ጋዓዛ። ዓቲ" ዓሳ ሃሣ። «ማና ጾኦሲ ማሊፃ ከኤዛዘንሢዳፓ ፔቲ" ሃይሶ"ፓ ዔቄ።» ጋዓ። 9 ሄርዲሴ ፔ ዛሎ"ና። «ታኣኒ ዮሐንሴኮ ቶኦኮ" ቲቁሴንቴ፤ ሄዳፃ ሃያ ቢያ ባኮ ማዳ፤ ጌይንቴ ከኤዘንታሢ ዒ ያናዳይ?» ጌራ ዛጋኒ ኮዓ።

ዩሱሴኮ ደንጎ ሸዮ ዓሶ ሙኡዚፃ (ማቲ. 14፡13-21፤ ማር. 6፡30-44፤ ዮሐ. 6፡1-14)

10 ዳከንቴዘንሢ ዳከንቴ ቤዛፓ ማዒ ሙካፃ ማዳ ባኮ ቢያ ዩሱሴም ከኤዜ። ዒማ"ና ዒዚ ዔያቶ ዳማሲ ዔከ ቤቲሳይዳ ጌይንታ ካታም ዓኣዳ። 11 ዓሳ ዩሱሴ ዓንካ ዓኣቶም ዔራፃ ዒዛ ጊንጾ ሙካዛ፤ ዒዚ ዔያቶ ዔከ ጾኦሲ ካኣቱም ዛሎ" ዔርዚ። ደርዓሢዳፓኣ ፖራኒ ኮዔ ሃርጊንቴ ዓሶም ፖራሴ።

12 ሳዓ ዓማ"ኒ ጋዓኣና ታጾ ላምጾንሢ ዩሱሴ ኮራ ሙካፃ። «ኑኡኒ ዓኣ ቤዛ ዓሲ ናንጉዋ ዳሙሎ"ይዳከ፤ ዩያሮ ዓሳ ሃካ ኮይሎ"ይዳ ዓኣ ካታምና ካታም ዙላ" ዓኣ ጉርዶ ዳንዳ ሙፃ

9:3 ሉቃ. 10፡4-11፤ ዳከ. ማዳ" 13፡51። * 9:5 ቶካ"ፓ ሲላሎ ፒዩ"። ጋዓዛ ዓይሁዶ ዓሶኮ ማኣሊ ዳምቤና «ዒንሢ ዳኤፃም» ጎሾሢ ጎይፃ ማዳያከ። 9:8 ማቲ. 16፡14፤ ማር. 8፡28፤ ሉቃ. 9፡19። 9:9 ማቲ. 14፡1-2፤ ማር. 6፡14-15፤ ሉቃ. 9፡7-8።

ባአዚ"ና ዋርቆ ቤሲና ኮይ ዳንቃንዳጉዲ ዓሶ ዳኬ» ጌዔኔ።

13 ዩሱሴ ጋዓንቲ፦ «ዲንህ፣ ዔያታ ሙዓንዳ ባአዚ" ዲንጉዋቲ» ጋዓዛ፣ ዔያታ ማሃዎ፦ «ኦኡኮ ባአዚንህ ደንጎ ካህና ላምዎ ሞሎና ሌሊኬ፤ ዩያር ኑ ዓአዲ ካህ ሻንቁባአያታቶ ሃያ ዴሮ"ም ቢያ ገደዓኬ» ዲዛም ጌዔኔ። 14 ዲማ"ና ዓቲንቆኮ ሚርጉማ ደንጎ ሺያ ማዓያኬ።

ዩካፓ ዩሱሴ ጊንዖ ሃንታዘንህም፦ «ዓሶ ደንጊታሚ" ደንጊታሚ" ማሃ ፓቂ ዳይሁዋቲ» ጌዔኔ።

15 ጊንዖ ሃንታ ናአታ" ዲዚ ዔያቶ ዓይህህጉዲ ዓሶ ዳይህኔ። 16 ዩካፓ ዩሱሴ ደንጎ ካህንህህና ላምዎ ሞሎንህና ዔኪ ሌካ ጨሪንጮ ዴጊ ጌዔ ዛጋዖ ያኦሲ ጋላቲ፣ ቡንጭሰካፓ ዓሶም ዔያታ ዲንጋንዳጉዲ ዲዛኮ ጊንዖ ሃንታዘንህም ዲንጌኔ፤ 17 ቢያህህ ሙይ ሚሸካዛ፣ ዲዛኮ ጊንዖ ሃንታዘንህህ ዓቲ" ደንቦ ታጾ ላምዎ ዳልጊ ሌማቲ ኩሙህ ዔኬኔ።

ዩሱሴ ያናታቲያ ጳዲሮሴ ማርካዳ ማርካቶ
(ማቲ. 16፣13-19፤ ማር. 8፣27-29)

18 ፔቲ" ኬሊ" ዩሱሴ ፔኤር ሌሊ ሺኢቁቤቃ ዲዛኮ ጊንዖ ሃንታዘንህህ ዲዛ ኮራ ዓአህሮ፦ «ዓሳ ታና ያናኬ ጋዓይ?» ጌይ ዔያቶ ኮራ ያኦጩኔ።

19 ዔያታ ማሃዎ፦ «ፔቲ" ፔቲ" ዓሳ፣ ማሰካ ዮሐንሴኬ ዛላ" ሃሃ «ዔኤሊያሴኬ» ኔና ጋዓኔ፤ ዓቲ" ዓሳ ሃሃ ማረና ቤርታ ያኦሲ ማሊዖ ኬኤዘንህህ ዳፓ ፔቲ" ሃይባ"ፓ ዔቄኔ» ጋዓህያ ዓአኔ» ጌዔኔ።

20 ዲንህ፦ «ታና ያናኬ ጋዓይ?» ጌይ ዔያቶ ያኦጩከ፣ ጳዲሮሴ ማሃዎ፦ «ኔኤኒ ያኦሲ ኔና ዳኬ፣ ሚሲሎኬ» ጌዔኔ። 21 ዩሱሴያ ዩያ ዔያታ ያኦማኦ ኬኤዘንህህ ላቲ ዔያቶም ኬኤዘኔ።

ዩሱሴ ጊንህ ሃንቲህ ዛላ

(ማቲ. 10፣38-39፤ 16፣24-28፤ ማር. 8፣34-38፤ ሉቃ. 14፣26-27)

22 ዩካፓ ሃሃ ዩሱሴ ፔኤኮ ጊንዖ ሃንታ ናአቶ"ም፦ «ዓሲኮ ናዓህ ሚርጌ ሜቶ ዔካንዳያ ኮይሳኔ፤ ጨምና ቄኤሶኮ ሱኡጎና ሃሃ ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛ ዓሳኦ ዲዛ ቦሂ ሃሻ"ንዳኔ፤ ሃሃ ዎዲያ ዎዲንዳኔ፤ ማዔቶዎ ሃይህሳ ኬሎ"ና ሃይባ"ፓ ዔቃንዳኔ» ጌዔኔ።

23 ቢያህህም ሃሃ፦ «ታ ጊንዖ ሙካኒ ናሽካያ ዓአቶ ፔና ሃሻ"ንጎ፤ ቢያ ኬሊ" ሃይቢ ሄላ"ንዳኦና ጊኢጌያ ማዒ ታ ጊንዖ ሃንቶንጎ፤ 24 ፔናንጎ ዓይሳኒ ኮዓህ ቢያ ፔናንጎ ባይዘንዳኔ፤ ታ ጋይቲ ጌዔ ፔናናንጎ ዓአህ ዲንጋህ ጋዓንቲ ፔናንጎ ዓይሳንዳኔ።

25 ዓሲ ዓጮ"ይዳ ዓአ ቆሎ ቢያ ዳንቃዖ ናንጎ ፔኤኮ ባይዚ ሓህ ጉሪ ዓታያ ማዔቶ ዓይጎ ፓሃንዳይ? 26 ታኦና ታ ቃኦሎ"ና ዛሎ" ኬኤዘኒ ቦርሲንታህዳ ቢያ ዓሲኮ ናዓህ ፔ ቦንቾና ሃሃ ፔ ዓዶ ቦንቾና ዩያጉዲ ጌኤዮ ከኢታንቾ ቦንቾና ሙካ ዎዶ"ና ዲዛይዳ ቦርሲንታንዳኔ። 27 ጎኔ ታ ዲንህም ጋዓኔ፤ ሃህ ሃይካ ዲንህ ባኦካ"ፓ ያኦሲ ካኦቲም ዛጋንዳያ ሄላ"ንዳኦና ሃይቁንዳዎ ፔቲ" ፔቲ" ዓሲ ዓአኔ» ጌዔኔ።

ዩሱሴኮ ዓውካሮ ላኦሚንቶ
(ማቲ. 17፣1-8፤ ማር. 9፣2-8)

28 ዩሱሴ ዩያ ባኮ ኬኤዘህኮ ሳሊ" ኬሊ"ኮ ጊንዖ ጳዲሮሴና ዮሐንሴና ያይቆኦሴና ዔኪ ሺኢቃኒ ፔቲ" ዲካ" ኬሰኬኔ። 29 ዲዚ ሺኢቃንቲ ዓውካራ ዲዛኮ ላኦሚንቲ ዓፒላ"ኦ ዲዛኮ ቦኦሪ፣ ዓአፓ ዲካያ ማዔኔ፤ 30 ዩማና ዔርቲባኦንቲ ላምዎ ዓሲ ሙኪ ዲዛና ዎላ" ጌሰታኔ። ዩንህያ ሙሴና ዔኤሊያሴኬ። 31 ቦንቾና ጳዲ ዲዛና ዔያታ ጌሰታህ" ዩሱሴ ዩራሳላሚይዳ ሃይቁ ያኦሲ ማሊዖ ኩንሃንዳህ ዛሎ"ኬ። 32 ዩማና ጳዲሮሴና ዲዛኮ ላንህህና ጊንዓ ባሺም ላሂ ዓአኔ። ጋዓንቲ ዔያታ ጳይጪ ዩሱሴ ፔ ቦንቾና ፖዒ ዓአንቲ ዳንቄኔ፤ ሃሃ ዩያጉዲ ዲዛና ዎላ" ዓአ ላምዎ ዓሰንህያ ዳንቄኔ። 33 ላምዎ ዓሰንህ ዩሱሴ ኮራ፦ «ዔርዛህዮ! ኦም ሃይካ ዳዒዖ ኮሺኬ፤ ዩያር ፔቲ" ኔኤም፣ ፔቲ" ሙሴም፣ ፔቲ" ሃሃ ዔኤሊያሴኬም ማዓያ ሃይሃ ዉዲ ኦኤኒ ማኮም» ጌዔኔ። ጳዲሮሴ ዩያ ጋዓኦና ዲ ጋዓ ባኮ ዔራዎያኬ።

34 ጳዲሮሴ ዩያ ኬኤዘ ጎይህ ዓአንቲ ሻኦሬ ሙኪ ዔያቶ ባይዘኔ፤ ዩይ ሻኦሬ ዔያቶ ባይዘዛ ዔያታ ዲጊጩኔ። 35 ሻኦሬ ባኦኮ"ይዳ፦ «ታኦኒ ደኦሬ፣ ታ ናዓህ ሃያኬ፤ ዲዚ ጋዓህ ዎይዘዋቲ» ጋዓ ዑኡሲ ዎይዘንቲኔ።

36 ዑኡዛ ዎይዘንቲህኮ ጊንዖ ዩሱሴ ፔኤር ሌሊ ዓቲ" ጳዲኔ፤ ዩንህ ዲዛና ዓአ ጊንዖ ሃንታዘንህህ ዔያታ ዛጌ ባኮ ቢያ ዲማ"ና ያኦማኦ ኬኤዘዎዎ ዘቲዮ ጌዔኔ።

ዩሱሴ ፑርታ ዓያና ዓርቄ ናይሰኬያ ዳቂሺህ
(ማቲ. 17፣14-18፤ ማር. 9፣14-27)

37 ዚር ጉቲ"ሎ ዩሱሴና ሃይሃ ዲዛኮ ጊንዖ ሃንታዘንህህና ዎላ" ዲካ"ፓ ኬዳ"ዛ ሚርጌ ዓሲ ዩሱሴና ካኦሜኔ። 38 ዓሶ ባኦኮ"ይዳ፦ «ፔቲ" ዓሲሰኬይ፦ «ዔርዛህዮ! ሓይ ናዓህ ታኦኮ ፔቲ" ሌሊኬ፤ ሃዳራ ታኦም ዛጌ፤ 39 ሃኦዛኬ፣ ዲዛ ፑርታ ዓያና ዓርቄ ዔራዎንቲ ዲላህኔ፤ ሳይዳኦ ሎንህ ዳንጎና ዲባሲ ዲባሲ ባርዲሳኔ፤ ዑዎዎ ዲዛኮ ከዓሲ ኮሺ" ሚታሴሰካፓ ሓሻ"ኔ። 40 ዩያ ፑርቶ ዓያናህ ኬሳ"ንዳጉዲ ኔኤኮ ጊንዖ ሃንታዘንህህ ታ ያኦጩንቲ ዔያታ ኬሳ"ኒ ዳንዳዒባኦኬ» ጌዔ ዲላቲኔ።

41 ዩሱሴ ማሃዎ፦ «ዲንህ ጉሙርቁዎ፣ ሃይ ዎቦ ሸይንታ! ታ ዲንህና ዎላ" ዓይዲ ሄላ"ንዳኦና ናንጎንዳይ? ሃሃ ዓይዲ ሄላ"ንዳኦና ታ ዲንህ ጊቢ" ዳንዳዓንዳይ? ሂንዳ ኔኤኮ ናዓህ ሃኒ ዔኪ ባዔ» ጌዔኔ።

42 ናዓህ ዩሱሴ ባንህ ዑኬ ዎዶ"ና ፑርቶ ዓያናህ ናዖ ሳዓ ሎንህ ባርዲሳኦና ዩሱሴ ፑርቶ ዓያናህ ጎሪ"፣ ናዓህያ ዳቂሺ ዓዳህም ዲንጌኔ። 43 ዴራ" ቢያ ያኦሲኮ ዴኤፖ ዎልቆ ዛጌህሮ ዲቃቲ ሄርሼኔ፤

ዩሱሴ ፔኤኮ ሃይቦ" ዛሎ" ላሚ ኬኤዘህ
(ማቲ. 17፣22-23፤ ማር. 9፣30-32)

ዓሳ ቢያ ማዲንቲ ባኮና ዲቃቲ ሄርሺይይዳ ዓአንቲ ዩሱሴ ዲዛኮ ጊንዖ ሃንታ ናአቶ"ም፦

44 «ሐያ ታ ዲንሢም ከኤዛ ቃኦሎ" ዲና ዔኪ ማሉዋቲ፤ ሐይሾ ዓካሪ ዓሲኮ ናዓሢ ዓሶ ኩጫ ዓኦሢ ዲንጊንታንዳይ» ጌዔ። 45 ዔያታ ጋዓንቲ ዩያ ዲ ጌዔ ባኮ ዔሪባኦ፤ ያኦሲ ዔያቶም ዲ ጌዔ ባካ ዋዚ ጌይሢታቲያ ዓኦሢሢሮ ዲ ጌዔ ባካ ዔያቶም ጌሊባኦ፤ ጋዓንቲ ዲዛ ያኦጫኒ ዔያታ ዲጊጫ።

ቢያፓ ባሽ ማዓ ዓሲ ዛላ ዩሱሴ ከኤዛሢሢ
(ማቴ. 18፡1-5፤ ማር. 9፡33-37)

46 ዲዛኮ ጊንጾ ሃንታ ናኦታ"፡- «ኦጊዳፓ ቢያ ባሽሢ ያናዳይ?» ጌዔ ዋላ" ማርሜ። 47 ዩሱሴ ጋዓንቲ ዔያቶኮ ዲና" ማሊያ ዔራያ ፔቲ" ናይ ዔኪ ሙኪ ፔ ኮይላ" ዔቂሲ፡- 48 «ሐያ ናያ ታ ሱንጾና ቦንቺ ዔካሢ ቢያ ታና ዔካ፤ ታና ቦንቺ ዔካሢያ ቢያ ታና ዳኬሢያ ዔካ፤ ዲንሢ ባኦካ"ፓ ቢያ ባሽ ሂርኬ ማዓ ዓሢ ዲዚ ቢያይዳፓ ባሽ ማዓንዳይ» ዔያቶም ጌዔ።

ዩሱሴ ዲጸዋ ዓሲ ዲዛ ዓሶ ዛላ" ዓኦያ ማዓያ
(ማር. 9፡38-40)

49 ዩካፓ ዮሐንስ ዩሱሴ ኮራ፡- «ዔርዛሢያ! ፔቲ" ዓሲ ኔ ሱንጾና ፔርታ ዓያና ከሳ"ንቲ ኦ ዛጌ፤ ጋዓንቲ ዲ ኦኦና ዋላ" ኔ ዓሲ ማዓባኦሢሮ ዲዚ ከሱ"ዋጉዲ ኦ ላኦ፤» ጌዔ።

50 ዩሱሴ ማሃያ፡- «ዲንሢ ማኪ፣ ዲጸዋኦሢ ቢያ ዲንሢና ዋላ"ታሢሮ ሃሹ"ዋቲ፣ ላኦ፤» ጌዔ።

ሳማሪያ ዓጮ" ዓሶኮ ዩሱሴ ዲዒያ

51 ዩሱሴ ሌካ ጫሪንጮ ዔውታ ከላ" ዑኪ ዋድና ዩራሳላሜ ባንሢ ዓኦዲኒ ማሊ ዔቄ። 52 ዲዛኮ ቤርታ ቢሪ ዓኦዲንዳ ከኢታ ዓሲያ ዳከ፤ ዔያታ ቢያ ባኦዚ" ገኢጊሻኒ ሳማሪያይዳ ዓኦ ፔቲ" ጉርዳ ዓኦዳ። 53 ጋዓንቲ ዩኖ ጉርዳሎ ዓሳ ዲዛ ሸኦቺንሢ ዔካኒ ኮዒባኦ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዲዚ ዩኖ ዓጮ"ና ጌዔ ዩራሳላሜ ዓኦዲንዳሢ ዔያታ ዔሪሢሮ። 54 ዲዛኮ ጊንጾ ሃንታ፣ ያይቆኦ፤ ዮሐንስና ዩያ ዛጌ ዋድና፡- «ጎዳሢያ!፤ ጫሪንቺዳፓ ታሚ ከዲ" ሃንሢ ዓሶንሢ ሙዓንዳጉዲ ኦ ዓይሃም?» ጌዔ።

55 ዩሱሴ ጋዓንቲ ዔያቶ ባንሢ ሺሪጋፓ፡- «ዲንሢም ዋዚጉዳ ዓያና ዲንጊንቲቶ ዲንሢ ዔራዋሴ፤ ዓሲኮ ናዓሢ ሙኪሢ ዓሲ ዓዓይሳ፤ ማዓንዳኦ፤ ባይዛኒቲዋሴ»] ጌይ ጎሬ። 56 ዩካፓ ዔያታ ዔቂ ሜሌ" ጉርዳ ዓኦዳ።

ዩሱሴ ጊንጾ ሃንታዘንሢ ሄላ"ንዳ ሜታሢ
(ማቴ. 8፡19-22)

57 ዩሱሴና ዲዛኮ ጊንጾ ሃንታዘንሢና ጎይያ ዓኦዲያይዳ ዓኦንቲ ፔቲ" ዓሲ ዩሱሴ ኮራ፡- «ታኦኒ ኔ ዓኦዲ ቤዘ ቢያ ኔኤና ዋላ" ዓኦዲኒ ኮዓ፤» ጌዔ።

58 ዩሱሴ ዲዛም ማሃያ፡- «ወኡካሢኮ ዔቲ ዓኦ፤ ካፖኮ ሃሢ ዋርቆ ማኦሪ ዓኦ፤ ዓሲ ናዓሢ ጋዓንቲ ላሢ ሃውሻንዳ ቤሲታያ ባኦ።» ጌዔ።

59 ባጋሢም ሃሢ፡- «ታ ጊንጾ ሙኪ» ጋዓዛ፣ ዓሢ ጋዓንቲ «ጎዳሢያ! ቤርታዲ ታ ዳንዲ ዓዶ ዲኦኪ ሙኮም» ጌዔ።

60 ዩሱሴ ማሃያ፡- «ሐይቄ ዓሳ ሃይቄ ዓሶ ዲኦኪንዳጉዲ ሃሹ"፤ ኔኤኒ ጋዓንቲ ዓኦዲጋፓ ያኦሲ ካኦቲም ዛሎ" ዔርኬ» ጌዔ።

61 ሃሢ ፔቲ" ሜሌ" ዓሲሰኬይ፡- «ታ ጎዳሢያ! ታ ኔ ጊንጾ ሙካኒ ኮዓ፤ ጋዓንቲ ቤርታዲ ታ ማኦር ዓሶ ሳራሢ ታ ዩዓንዳይ» ጌዔ።

62 ዩሱሴ፡- «ጌማይ ጎሽካኦና ዙርጎ ዓርቃያ ጊንሢም ዛጋ ዓሲ ያኦሲ ካኦቲም ማዓ ዓሲቲዋሴ» ጌይ ዲዛም ማሃይ።

10

ዩሱሴ ኮዥ ሃይሶ ከኤዛንዳጉዲ ላንካይታም ላምያንሢ ዳከሢ

1 ጎዳ ዩካፓ ሜሌ" ላንካይታሚ" ላምያ * ዓሲ ደኦ፣ ዲዚ ዳንዳኒ ማላ ካታምና ቤዘና ቢያ ዔያታ ቤርታዲ ዓኦዲንዳጉዲ ላምያ ላምያ ማሃ ዳከ። 2 ሂዚያ ዔያቶም ጌዔ፡- «ቡኩሶንዶ ሃኦካ ሚርጌኬ፣ ሃኦኮ ቡኩሳ ዓሳ ጋዓንቲ ዳካ"ኬ፤ ዩያር ሃኦኮ ዓዶ ሃኦኮ ቡኩሶ" ማዶ"ም ቃሲ" ሚሊ" ማዶ ዓሲ ዳካንዳጉዲ ሸኦቲዋቲ። 3 ዓካሪ ዓኦዲቲዋቲ፣ ታ ዲንሢ ማራይጉዲ ያኦያሢ ባኦኮ" ዳካ፤ 4 ዲንሢ ጎይያኮ ዓይጎ ባኦዚ"ያ ዓርቂ፣ ሚኦሽ ዓሳ ቡራሻ፣ ጋላ ዓርቆ ሉካ" ማዔቶ ሃሢ ዲርሲ ማዔቶም ዔኪ፣ ዓሲና ዋላ" ጎይያ ካኦማ ዔኤሊ"ሢና ናጊ፣ 5 ዲንሢ ጌላ ማኦሪ ቢያ ቤርታዲ «ማኦሪ ዓሲና፣ ኮሹም ሃና" ማኦሪም ማዓም ጎዑዋቲ፤ 6 ኮሹም ናሽካ ዓሲ ዩኖ ማኦሪ ዓኦቲ ዲንሢ ጌዔ ኮሹማ ዔያቶም ማዓንዳይ፤ ያዲ ማዓባኦያታቶ ዲንሢ ጌዔ ኮሹማ ጊንሢ ዲንሢም ማዓንዳይ። 7 ማዶ" ማዶ ዓሲም ማዶ ዛሎ" ዲንጎ ባኦዚ" ኮይሳ፤ ዩያር ዲንሢ ጌሌ ማኦሪይዳ ዲንሢም ሸኦሽና ባኮ ሙዒ ሙዒ ሃሢ ዑሽኪ ዑሽኪ ዲኦኪ ዳዑዋቲ፤ ዩኖ ማኦሪ፣ ማኦሪ ሃንቲ ሃንቲ ሸሪ፣ 8 ዋኖ ካታም ዲንሢ ጌላኦና ዓሳ ዲንሢ ሸኦጫሲ ዔካያ ዲንጋ ባኮ ሙዑዋቲ። 9 ዩኖ ካታሜሎይዳ ዓኦ ሃርጊንቲ ዓሶ ፓሡዋቲ፤ ዳሮ"ማኦ «ያኦሲ ካኦቲማ ዲንሢ ባንሢ ዑኬ» ጌዔ ከኤዙዋቲ። 10 ጋዓንቲ ዋኖ ካታም ዲንሢ ጌላኦና ዓሳ ዲንሢ ዔኩዋያ ማዔቶ ካታሜሎኮ ዙሎ" ከሰኪ፣ 11 «ሃይሾ፣ ኦኦኮ ቶካ" ዓኦ ሃና" ካታሜሎ ሲላሎ ኦ ዲንሢም ፔፃ"፤ ጋዓንቲ ያኦሲ ካኦቲማ ዲንሢ ባንሢ ዑኬሢ ዔራዋቲ ዔያቶም ጎዑዋቲ። 12 ጋፒንጾ ዋድና ያኦሲ ዩኖ ካታሜሎም ዲንጋንዳ ዋጋ" ቤርታ ሶዶሜ ካታም ሄሌ"ሰካፓ ባሽ ማዓንዳይ ታ ዲንሢም ጋዓ።» ጌዔ።

9:46 ሉቃ. 22፡24። 9:48 ማቴ. 10፡40፤ ሉቃ. 10፡16፤ ዮሐ. 13፡20። † 9:54 ፔቲ" ፔቲ" ሚናኦ ማዓኦ፤ «ዔኤሊያሴ ማዳሢጉዲ» ጋዓ ቃኦላ ቃሳ"። 9:54 2ካኦቶ". ማ 1፡9-16። 9:61 1ያኦሲ. ዓሃኪ 19፡20። * 10:1 ላንካይታሚ" ላምያ፡- ጋዓዘ ፔቲ" ፔቲ" ሚናኦ ማዓኦ፤ «ላንካይታሚ"» ጋዓ። 10:2 ማቴ. 9፡37-38። 10:3 ማቴ. 10፡16። 10:4 ማቴ. 10፡7-14፤ ማር. 6፡8-11፤ ሉቃ. 9፡3-5። 10:7 1ቆር. 9፡14፤ 1ዊዋ. 5፡18። 10:11 ዳኪ. ማዶ" 13፡51። 10:12 ማገፒ. ማዓ 19፡24-28፤ ማቴ. 11፡24፤ 10፡15።

ገሙርቁ ጎናሲ ዔኩዋየ ሃሺያር ዞሪ ጎርና ካታሞንሢ (ማቲ. 11:20-24)

13 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ኮራዚኔ ጎዖዜ ኔና ባዴዔ፤ ቤቴሳይዳ ኔናአ ባዴዔ፤ ዲንሢዳ ማዲንቴ ያኦሲ ዋልቁና ማዲንታ ዓኮ ባካ ዋንዴ ዲሮሴና ሲደናናይዳ ማዲንቴያታቶ ዲኢካ ናንጋ ዓሳ ሄኤዳ ሲዩ ፓቲሌ ማይንቴ፤ ቢዲንሢያ ቶኦካ ዋሂ ዩኖ ዋዶ"ና ጎሞ ቡኡዳያ ናንዳኔ። 14 ዩያር ጋፒንያ ዋጎ ኬሎ"ና ቤርታ ዲሮሴና ሲደናናም ዲንጎናሰካፓ ዲንሢ ማታሢ ባሽ ማዓንዳኔ። 15 ሃና" ኔኤኒ ቁፕርናሆሜ ካታሜሌ፤ ሌካ ጫሪንጮ ሄላ"ንዳኦና ዴጊ ጋዒ ኔ ኮዒያ? ማዕቶዋ ኔ ሊካ ሄሊ"ንቴዋ ዴኤፖ ዓቶ" ኬዳ"ንዳኔ» ጌዔኔ።

16 ለሚ ሃሃ ዩሱሴ ዲዛኮ ጊንያ ሃንታዞንሢ ኮራ፡- «ዲንሢም ዋይዛሢ ታኦም ዋይዛኔ፤ ዲንሢ ቦንቺ ዔኩዋኦሢ ታና ዔኩዋሴ፤ ታና ዔኩዋኦሢ ታና ዳኬሢያ ቦንቺ ዔኩዋሴ» ጌዔኔ።

ለንካይታሚ" ለምያ ጊንያ ሃንታዞንሢኮ ዳኪንቴ ቤዛፓ ማዒ ሙኪያ

17 ለንካይታሚ" ለምያ ጊንያ ሃንታዞንሢ ዳኪንቴ ቤዛፓ ማርጌ ዋዛና ዩሱሴ ባንሢ ማዒ ሙኪያ፡- «ጎዳሢዮ! ኔ ሱንያና ፑርቶ ዓያና" ኦም ዓይሢንቴናኦኮቴ» ጌዔኔ።

18 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ፃላሄ ዜኤሊንሢጉዲ ጫሪንጮፓ ኬዳ"ንቴ ታ ዛጌኔ፤ 19 ዩያር ዲንሢ ሸኦኮና ኮርናሢና ሃርቃንዳጉዲ፤ ዲንሢ ሞርኮ ዲንሢ ባሻንዳጉዲ ቢታንቶ ዲንሢም ታ ዲንጌኔ፤ ዲንሢ ሄላ"ንዳ ባኦዚ" ፔቴ"ታዮ ባኦሴ። 20 ጋንጎቴ ፑርቶ ዓያና" ዲንሢም ዓይሢንቴሢር ዲንሢ ዋዛዳሢፓ ባሽ ሱንያ ዲንሢኮ ጫሪንጮ ማኦራ ያኦፒንቴም ያኦሲ ዓሶ ባኦካ" ዲንሢ ማዔሢር ዋዛዳዎቴ» ጌዔኔ።

ዩሱሴኮ ዓዶ ጋላቲያ (ማቲ. 11:25-27፤ 13:16-17)

21 ዩማና ዩሱሴ ዓያና ጌኤሺ ዲዛ ዋዛሴም፡- «ጫሪንጮና ሳዮናኮ ጎዳ ማዔ፤ ዓዳሢዮ! ሃያ ባኮ ኔኤኒ ዔሮ"ና ዴኤፖ ዓሶናይዳፓ ዓኦቺ ናይጉዲ ማዔ ዓሶም ፔጋሲ ዳዋሢር ታ ኔና ጋላታኔ፤ ሂዮ! ታ ዓዳሢዮ! ዩያይዳኒ ኔ ማለሢ ማዔኔ።

22 «ቢያ ባኦዚ" ታ ዓዶይዳፓ ታኦም ዲንጊንቴኔ፤ ናኦዚ" ዮና ማዔቴ ዓዶይዳፓ ዓታዛ ሜሌ" ዔራይ ባኦሴ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዓዴ ዮና ማዔቶ ናኦዚ"ዳፓ ዓታዛ ሃሃ ጊንሢ ናኦዚ" ዲዛም ፔጋሲ ኬኤዛኒ ኮዔ ዓሲዳፓ ዓታዛ ሜሌ" ዮኦኒያ ዔራይ ባኦሴ» ጌዔኔ።

23 ዩካፓ ሃሃ ዩሱሴ ፔኤኮ ጊንያ ሃንታዞንሢ ባንሢ ሸራዮ ዔያቶም ሌሊ፡- «ዲንሢ ሃያ ዛጋሢ ዛጋዞንሢ ኮሺ ባለቲና ዓኦያኬ። 24 ጎኔና ማርጌ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛዞንሢ ካኦቶ"ና ሃሢ ሃያ ዲንሢ ዛጋ ባኮ ዛጋኒ ሱኡካዴያታዮ ዔያታ ዛጊባኦሴ፤ ዲንሢ ዋይዛ ባኮዋ ዔያታ ዋይዛኒ ሱኡካዴኔ፤ ጋንጎቴ ዔያታ ዋይዛባኦሴ» ጌዔኔ።

ዓሲ ሚጪንታ ፔቴ" ሳማሪያ ዓጪ ዓሲሰኬያ ዛላ

25 ፔቴ" ኬሊ" ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ፔቴ" ዓሲሰኬይ ዩሱሴ ኮራ ሙኪያ ዒ ዋዚ ጋዓቴያ ዛጋኒ ኮዒ፡- «ዔርዛሢዮ! ናንጊና ናንጊ ዴንቃኒ ዓይጌንዴ ማዳንዳያ ታና ኮይሳይ?» ጌይ ዲዛ ያኦጫዛ፤ 26 ዩሱሴ ማሃዮ፡- «ሙሴ ዔርዜ ዋጎይዳ ዓይጌ ያኦፒንቴይ? ኔ ናባባዛ ዋዚ ጋዓይ?» ዲዛም ጌዔኔ።

27 ዓሢ ማሃዮ፡- «ዋጋ" ሳኦሲ ኔ ጎዳሢ ጉቤ ዒናፓ፤ ጉቤ ሸምፓፓ፤ ጉቤ ዋልቃፓ፤ ጉቤ ማሊያፓ ናሽኬ» ዩያጉዲ ሃሃ ሳኦሺኖ ዓዳ" ኔና ማሢ ናሽኬ» ጋዓኔ» ጌዔኔ።

28 ዩሱሴያ ፒዜ ኔ ማሃኔ፤ «ዓካሪ ኔኤኒ ዩኖ ጎይያ ማዴ፤ ናንጊና ናንጊያ ኔ ዴንቃንዳኔ» ጌዔኔ።

29 ዋጎ ዔርዛሢ ጋዓንቴ ፔና ጌኤሺ ዓሲ ማሃኒ ኮዓዮ፡- «ያዲ ማዔቶ ታኦኮ ዓሺናሢ ዮናዳይ?» ጌይ ያኦጫኔ።

30 ዩሱሴ ዲዛም ማሃዮ፡- «ፔቴ" ዓሲ ዩሩሳላሜፓ ዲያርኮ ኬዳ"ንቴ ጎይያይዳ ሱላ ዲዛ ዴንቁ ዓፒሎ ዲዛኮ ቡሪ ዔኪ ጳርቁሢኮ ጊንያ ሃይቃኒ ሳዛ ጋሽካንቴ ሃሺ" ዓኦዴኔ።

31 ዲዛ ቶኪጉዲ ፔቴ" ቁኤሴሰኬይ ዩኖ ጎይያሎና ዓኦዲቤቃ ጳዲንቴ ላቢ"፤ ላሂ ዓኦ ዓሢ ዴንቁያታዮ ዚቲ ጌዒ ዲዛኮ ኮርሳ ዓኦዴኔ። 32 ዩያጉዲ ሃሃ ቁኤሶ ያጳፓ ማዔ ሌዊ ዜርሢሰኬይ ዩኖ ጎይያና ዓኦዲቤቃ ዩያ ዓሢ ዴንቁዮ ኮርሳ ዚቲ ጌዒ ዴንዴኔ። 33 ፔቴ" ሳማሪያ ዓጪ ዓሲሰኬያ ዩኖ ጎይያና ዓኦዲቤቃ ጳዲንቴ ዓሢ ዴንቁ ሚጪንታዮ፤

34 ዓሢ ኮይላ" ሙኪ ዛይቴ ቲሺና ዋይኔፓ ኮሾ"ና ቡሺና ኪያይዳ ዓሢኮ ዋሂ ቱርጫና ማሪ ቱኬ"ሢኮ ጊንያ ፔ ሃሮ" ቶጊሲ ፔቴ" ሸኦቺ ዋርቃ ማኦሪ ዔኪ ዓኦዴኔ፤ ዲኢካ ዲዛ ዒ ኮሺ" ዛጊ ማይሢኔ፤

35 ዚር ጉቴ"ሎ ፔቴ" ዓሲ ለምያ ኬሊ" ማዶ ማዴም ጪጎንዶ ቢራጉዴያ ኬሲ" ዩኖ ሸኦጮ ዋይሃ ማኦርኮ ዓዶም ዲንጋዮ ሃያ ዓሢ ታኦም ኮሺ" ዛጊ ማይሢ፤ ጊዳ" ቃሲ" ኔ ዲዛ ዛሎ" ጪጌ ባኦዚ" ዓኦቶ ታ ማዒ ሙኪያ ኔኤም ማሃ ጪጋንዳኔ» ጌዔኔ።

36 «ዓካሪ ዩንሢ ሃይሃንሢዳፓ ሱሎ"ና ጳዲንቴ ዓሢም ዓሺኖ ማዔሢ ዋያ ኔኤም ማላይ?» ጌዔኔ።

37 ዋጎ ዔርዛሢ «ዩያ ዲዛ ሚጪንታ ማኦዴ"ሢሸ!" ጌዒ ማሃዛ፤ ዩሱሴ ማሃዮ፡- «ሂዴቶ ኔኤኒያ ዲማ ጎይያ ማዴ» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ማርታና ማይራሞና ማኦራ

38 ዩሱሴ ዲዛኮ ጊንያ ሃንታዞንሢ ዋላ" ጎይሢ ዓኦዲ ፔቴ" ጉርዳሰኬኖ ሄላ"ዛ ዲኢካ ማርታ ፔ ማኦራ ዲዛ ሸኦቺንሢ ዔኬኔ፤ 39 ዲዛኮ ማይራሞ ጌይንታ ጌራ ዓኦኔ፤ ዲማ"ና ዩኖ ማይራማ ዩሱሴኮ ቶኮ" ዴማ" ዴዒ ዲዛኮ ጌኤዞ ዋይዛኔ። 40 ማርታ ጋዓንቴ ሙዮ ጊኢጊሺያና ሚርጌ ላባ"ዮ፤ ዩሱሴ ባንሢ ሙኪያ፡- «ጎዳሢዮ! ሃና" ታ ጌኤዳ ቢያ ማዶ" ታኦም ሃሽ"ም ታኦኒ

10:13 ዓ.ሲ. 23:1-8፤ ሂዚ. 26:1-21፤ 26:፤ ዓ.ዩ. 3:4-8፤ ዓ.ሞ. 1:9-10፤ ዛካ. 9:2-4። 10:15 ዓ.ሲ. 14:13-15። 10:16 ማቲ. 10:40፤ ማር. 9:37፤ ሉቃ. 9:48፤ ዮሐ. 13:20። 10:19 ዓይኑ. 91:13። 10:22 ዮሐ. 3:35፤ 10:15። 10:25 ማቲ. 22:35-40፤ ማር. 12:28-34። 10:27 ሉዊ. ዓከ 19:18፤ ለሚ. ዋማ 6:5። 10:28 ሉዊ. ዓከ 18:5። 10:34 2ካኦቶ". ማ 28:15። 10:39 ዮሐ. 11:1።

ታኦር ሌሊ ላባ"ሢ ኔ ዛጋዎ ዚቲ ጋባ? ሃዳራ ታና ዒዛ ማእዳ"ንዳጉዲ ዒዛም ከኤዜቴራ» ጌዔኔ።

41 ጎዳ ዩሱሴ ጋባንቴ ማሃዎ፡- «ማርታ! ኔኤኒ ሚርጌ ባኣዚ"ና ሜታዲ ጳሽኪ ሺራኔ፤ 42 ጋባንቴ ኮይሳሢ ፔቴ" ባኣዚ" ሌሊኬ፤ ማይራማ ኮዦ ባኮማ ዶኦሬኔ፤ ዩማ ዒዛይዳፓ ዔካንዳያ ባኣሴ» ጌዔኔ።

11

ዩሱሴ ዔርዘኬ ሸኢጲዎ
(ማቲ. 6፡9-13፤ 7፡7-11)

1 ፔቴ" ከሌ" ዩሱሴ ፔቴ" ቤሲዳ ሸኢቃኔ፤ ዒዚ ሸኢቁ ጋፐሳዛ ዒዛኮ ገንዖ ሃንታዘንሢዳፓ ፔቴ"ይ፡- «ጎዳሢዮ! ዮሐንሴ ፔኤኮ ገንዖ ሃንታዘንሢ ሸኢጲዎ ዔርዘሢዳጉዲ ኔኤኒያ ኑና ሸኢቁሢ ዔርዘቴራ!» ጌዔኔ።

2 ዩሱሴያ፡- «ዒንሢ ሸኢቃዎ፤ <[ጫሪንጫ ናንጋ] ኑ ዓዳሢዮ!

ሱንዓ ኔኤኮ ቦንቸንቶም፤ ኔ ካኣቲማ ሙኮም፤

3 ከሌ" ከሌ" ኑ ሙዓንዳ ሙኡዚ" ዒንገ፤

4 ኑም ዳቤሢም ኑ ዓቶም ጋባሢዳጉዲ ኑ ዳቢንቶ ኑም ዓቶም ጌዔ፤ ዳቢሻኒ ጌሾያይዳ ኑና ጌልዚፕ» ጎዑዋቴ ጌዔኔ።

5 ዩካፓ ዩሱሴ ፔኤኮ ገንዖ ሃንታዘንሢ ኮራ፡- «ኮኦኪንሢና፡ ዒንሢዳፓ ፔቴ"ሢኮ ላጌ ዓኣኔ ኑ ጎዎም፤ ዒዚ ሳዓ ገደሚሽ ማዓኣና ፔ ላጋሢ ማኣሪ ዓኣዲ <ዔኤዛይ! ሃዳራ ታኣም ሃይሃ ካሃ ታልዔ፤ 6 ፔቴ" ታኣኮ ላጌ ማዔ ዓሲ ሃኬ ጎይሢዳፓ ሙኪም ታዒዛ ሙኡዚዳ ካሃ ባይቄ» ዒዛ ኮራ ጌዔ፤ 7 ዓካሪ ዩይ ላጋሢ ጋራ ዓኣዮ ሃዳራ ታሚ ዋኣሢ ላሂም ሃያ ዋይ ታና ሜታሲፕ፤ * ዩያሮ ታ ዔቁ ኔ ኮዔ ካሃ ዒንጋኒ ዳንዳዐ-ዋሴ» ጋባንዳ?

8 ጋባንቴ ላጉዋ ዛሎ"ሮ ጌዒ ዔቁ፤ ዒንጋኒ ኮሳባኣቶዋ ዒዛ ሸኢቁ ሜታሳሢሮ ኮይሳሢ ቢያ ዒንጋንዳኔ፤ ታ ዒንሢም ጋባኔ።

9 «ዩያሮ ታ ዒንሢም ሂዚ ጋባኔ፡- ሸኢቁዋቴ ዒንሢም ዒንገንታንዳኔ፤ ኮዑዋቴ ዒንሢም ዳንቃንዳኔ፤ ካራ" ዔቁ ዔኤሎ"ዋቴ ዒንሢም ቡሊ"ንታንዳኔ፤ 10 ሸኢቃሢ ጉቤ ዒካንዳኔ፤ ኮሳሢያ ዳንቃንዳኔ፤ ካራ" ዔቁ ዔኤሊ"ንታሢማኣ ቡሊ"ንታንዳኔ። 11 ዒንሢዳፓ ዓደ ማዔ ዓሲ ናዓ [ካሃ ሸኢቃዛ ሹቺ ዒንጋይ ያናዳይ?] ሞሎ ሸኢቁም ሹኦሽ ዒንጋ? 12 ሃሃ ጳኡላ" ሸኢቁም ኮርኖ ዒንጋ? 13 ዒንሢ ፑርታታዎ ዒንሢ ናኣቶ"ም ኮሺ ባኣዚ" ዒንገ ዔራቶ፤ ጫሪንጫ ናንጋ ዒንሢኮ ዓዳሢ ዒንሢፓ ባሽ ዒዛ ሸኢቃዘንሢም ዓያኖ ጌኤዦ ዒንጋኒ ኮዓያኬ!» ዔያቶም ጌዔኔ።

ዩሱሴና ቢዔልዛቡሌ ጎዎሢና
(ማቲ. 12፡22-30፤ ማር. 3፡20-27)

14 ፔቴ" ከሌ" ዩሱሴ ዳንጋ ባይቁ ዓሲከኔያይዳፓ ፑርታ ዓያና፤ ጌሰቲቡዋያ ከሳ"ንቴ ፑርቶ ዓያና" ከሰካዛ ዳንጎ ባይቁሢ ጌሰቲሢ ዓርቁም ዳራ" ዩያ ባኮና ዲቃቲ ሄርሼኔ።

15 ፔቴ" ፔቴ"ዘንሢ ጋባንቴ፡- «ፑርቶ ዓያኖ ዒዚ ከሳ"ሢ ፑርቶ ዓያኖኮ ሱኡጋሢ ቢዔልዛቡሌናኬ» ጌዔኔ።

16 ዓቲ"ዘንሢ ሃሃ ዩሱሴ ዋዚ ጋባቴያ ዛጋኒ ኮዓዎ ጫሪንጫይዳፓ ዒዚ ኪሪሰቶሴ ማዒያ ዔርዘ ፔቴ" ማላታ ማዓ ባኣዚ" ዳዋንዳጉዲ ዒዛ ያኦጮኔ። 17 ዩሱሴ ጋባንቴ ዔያቶኮ ማሊያ ዔራዎ፡- «ፔቴ" ካኣታ" ዋሊፓ ፓቁንታያና ያልታያና ማዔቶ፤ ዩያ ዓጮ" ካኣቲ ባይቃንዳኔ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ፔቴ" ማኣሪ ዓሲ ዋሊም ዋይዚ ዒዒ ፓቁንቴቶ ባይቃንዳኔ። 18 ዓካሪ ያላሄ ካኣታ" ዋሊፓ ፓቁንታያና ያልታያ ማዔቶ ዋዲ" ደዲ ዔቃኒ ዳንዳዓይ? ዒንሢ ጋባንቴ <ዒዚ ፑርቶ ዓያኖ ከሳ"ሢ ቢዔልዛቡሌናኬ» ታና ጋባኔ።

19 ታኣኒ ፑርቶ ዓያኖ ቢዔልዛቡሌ ዋልቆና ከሳ"ያ ማዔቶ ዒንሢኮ ዓሳ ያኣና ፑርቶ ዓያኖ ከሳ"ይ? ዩያሮ ዒንሢ ዓሳ ዒንሢ ዑፃ ዋጋንዳኔ። 20 ዓካሪ ታኣኒ ፑርቶ ዓያኖ ያኦሲ ዋልቁና ከሳ"ያ ማዔቶ ዩይ፡ ያኦሲ ካኣቲማ ሙኪሢ ዔርዘኔ።

21 «ፔቴ" ዋልቁና ዓኣ ዓሲ ያልዚ ዓንጋም ዓርቁ ፔ ማኣሮ ካፓያ ማዔቶ ዒዛኮ ማኣራ ቡሪንታዓኬ፤ 22 ጋባንቴ ዒዛይዳፓ ባሽ ዋልቁና ዓኣ ዓሲ ሙኪ፤ ዒዛ ባሽቶ ዒ ጉሙርቃ ዓንጋም ዒዛይዳፓ ዔኪ ዒዛኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ቡሪ ሜሌ" ዓሲማኣ ገሽካንዳኔ።

23 «ታኣና ዋላ" ማዒባኣሢ ቢያ ታና ዒፃኔ፤ ታኣና ዋላ" ማዒ ቡኩሲባኣሢ ላኣሊ ባይዛኔ» ጌዔኔ።

ፑርቶ ዓያኖኮ ዓሲዳ ገንሢ ማዒ ጌሊያ
(ማቲ. 12፡43-45)

24 «ፑርታ ዓያና ዓሲዳፓ ከሰኬ ዋዶ"ና ጌሊ ሃውሾ ቤሲ ኮሳሢና ዋኣሢባኣ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ" ቢያ ሃንቴ፤ ሃውሽ ዳዓ ቤሲ ዳንቁባኣቶ ታ ከሰኬ ማኣሮ ታኣኮ ታ ማዒ ዓኣደም፤ ጋባኔ። 25 ዩያሮ ማዒ ሙካኣና ዩና ቤዜላ ጌኤሽኪ ገኢገንቴ ዓኣንቴ ዳንቃኔ። 26 ዩካፓ ዳንዲ ዒዛይዳፓ ባሽ ፑርታ ሜሌ" ላንካይ ፑርታ ዓያና ዔኪ ሙኪ፤ ቤርታ ዒ ናንጋ ማኣራ ጌሊ ናንጋንዳኔ። ዓካሪ ዩያ ዓሢኮ ጋፐንዓ ሚና ቤርታኣሲዳፓ ባሽ ፑርታ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

ጎኔ ዋዛ
27 ዩሱሴ ዩያ ጌይ ከኤዛኣና ፔቴ" ላኣሊሰኬና ዳሮ" ባኣካ"ፓ ዑኡዘ ዳጌዲ፡- «ኔና ሾዒ ዳንሢሢ፤ ዒንዳላ ዋዚ ዓንጂንቴያዳይ!» ጌዔኔ።

28 ዩሱሴ ጋባንቴ፡- «ዓንጂንቴዘንሢ ያኦሲኮ ቃኣሎ" ዋይዚ ማደይዳ ፔኤሻዘንሢ» ጌዔኔ።

ዮናሴኮ ማላቶ" ማዒያ
(ማቲ. 12፡38-42)

29 ሚርጌ ዓሳ ሙኪ ዒዛ ኮይላ" ቡካዛ ዩሱሴ፡- «ሃያ ዋዶ" ዓሳ ማላታ ዛጋኒ ኮዓ ፑርታ ዓሲኬ፤ ጋባንቴ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዮናሴይዳ ማደንቴ ማላታ"ፓ ዓታዛ ሜሌ" ማላታ ዔያቶም ዳንገንታዓኬ። 30 ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዮናሴ ኔኔዌ ካታም ዓሳም ማላታ ማዔሢጉዲ፤ ዓሲኮ ናዓሢ ሃያ ዋዶ" ዓሳም ማላታ ማዓንዳኔ። 31 ዓባ" ከሰኪ ጌላ ካሮ"ኮ ዶኦሎ" ዛሎ" ዓጮ"ፓ ሙኪ ካኣቲላ

* 11:7 ገሪኮ ሙኡጮ ማፃኣፕይዳ፡- «ካራ" ቁልፕንቴኔ፤ ናኣታ"ኣ ታ ዳማ" ላሂ ዓኣኔ» ጌይንቴኔ። 11:15 ማቲ. 9፡34፤ 10፡25። 11:16 ማቲ. 12፡38፤ 16፡1፤ ማር. 8፡11። 11:23 ማር. 9፡40። 11:29 ማቲ. 16፡4፤ ማር. 8፡12። 11:30 ዮና. 3፡4።

ጋፒንያ ዋጎ ከሎ"ና ዔቂ ዔያቶ ዑፃ ዋጋንዳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዒዛ ሴሎሞንኮ ዔራቶ ዋይዛኒ ዓጮ"ኮ ጋፒንያይዳፓ ሙከኔ፤ ጋዓንቴ ሓይሾ ሴሎሞንይዳፓ ባሼ ሃይካ ዓኣኔ! 32 ዩያጉዲ ሃሣ ኔኔዌ ዓሳ ጋፒንያ ዋጎ ከሎ"ና ዔቂ ዔያቶ ዑፃ ዋጋንዳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ኔኔዌ ዓሳ ዮናሴ ከኤዜ ባኮ ዋይዜ ዋድ"ና ፔኤኮ ጎማ ዳቢንቴታሣ ዔሪ ቡሉዌኔ፤ ጋዓንቴ ሃይሾ ዮናሴይዳፓ ባሻይ ሃይካ ዓኣኔ!» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ፖዎ ዛሎ" ከኤዜሣ
(ማቴ. 5:15፤ 6:22-23)

33 ሄሊ"ሳዎ ዩሱሴ:- «ፖሊ ፖሊሲ ዓኣሽንታ ቤሰካ ጌሣያና ሃሣ ጉኡፖ ባኣዚ"ና ጉኡፓ ዓሲ ባኣሴ፤ ዩያፓ ዓሳ ጋር ጌላኣና ጴዳንዳጉዲ ዴጊዲ ሻርናይዳ ጌሣኔ። 34 ኔኤኮ ዑዎኮ ፖሊ ዓኣፒከ፤ ኔኤኮ ዓኣፓ ኮሺ ማዔቶ ዑፃ ኔኤኮ ቢያ ፖሊ ማዓንዳኔ፤ ዓኣፓ ኔኤኮ ጋዓንቴ ሃርጌያ ማዔቶ ዑፃ ኔኤኮ ጉቤ ዲሜያ ማዓንዳኔ። 35 ዩያር ኔጊዳ ዓኣ ፖሊ ዲሚ ማዑዋጉዲ ኔና ዔሪ። 36 ዓካሪ ኔኤኮ ዑዎይዳ ዓይጌንዳ ዲሚያ ባኣያ፤ ፖሊ ማዔቶ ዎጭ ኔ ዑፃ ፖሊ ሽኤራሣጉዲ ኔኤኒ ፖሊ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

ፔርሴ ዓሰና ሙሴ ዋጎ ዔርዛ ዓሰና ዞሪ ጎርናሣ

(ማቴ. 23:1-36፤ ማር. 12:38-40)

37 ዩሱሴ ዩያ ከኤዚ ጋፔሰካፓ ፔቴ" ፔርሴ ዓሰሰከይ ሙኡዚ" ሙዎም ዔኤላ"ዛ፤ ዒዚ ዓሣ ማኣሪ ጌሊ ሙዎ ሙዒኒ ዴዔኔ። 38 ዩሱሴ ሙዎ ሙዓንዳሣኮ ቤርታ ኩጮ ማሰቲባኣሣር ዩይ ዓሣ ዲቃቲ ሄርሼኔ። 39 ዩያር ዩሱሴ ዒዛም:- «ዒንሣ ፔርሴ ዓሳ፤ ዒንሣኮ ዑሽኮ ዓንጎና ሙዎ ሙዎ ጋባድኮ ዙሎ" ዛሎ" ኮሺ" ዒንሣ ጌኤሺ ማሰካኔ፤ ዒንሣኮ ጋራ ጋዓንቴ ቡሪሣና ፑርቱሞና ኩሜያከ። 40 ዒንሣ ሃይ ዔኤዮ ዓሳ፤ ዙሎ" ማዜ ያኣዛሣ ጋር ማዜባኣዳ? 41 ዒንሣኮ ዑሽኮ ዓንጎና ሙዎ ጋባድይዳ ዓኣ ባኮ ማንቆ ዓሰም ዒንጉዋቴ፤ ዩካፓ ቢያ ባካ" ዒንሣም ጌኤሺ ማዓንዳኔ።

42 «ዒንሣ ፔርሴ ዓሳ ዒንሣና ባዴዔ! ዓይጎር ጌዔቶ ፔቴ" ዛሎ"ና ዲዮና ያልቴናይዳፓ፤ ሃሣ ኮልፖና ዩያጉዳ ባኮይዳፓ ቤርቶ ዒንሣ ያኣሰም ዒንጋያታዎ ፔቴ" ዛሎ"ና ጋዓንቴ ፒዜ ዎጌና ያኣሰ ናሽከሣና ዒንሣ ሃሽ"ኔ፤ ዩያ ዒንሣ ማዳንዳያ ኮይሳኔ። ጋዓንቴ ዩያ ዒንጎ ባኮ ዒንሣ ሃሻ"ኒ ኮይሱዋሴ።

43 «ዒንሣ ፔርሴ ዓሳ ዒንሣና ባዴዔቴ! ዓይጎር ጌዔቶ ዓይሁደኮ ዓሳ ቡከንታ ቤዛ ቦንቸንታ ያይቶይዳ ዴዒኒ ዒንሣ ኮዓኔ፤ ዩያጉዲ ቦኣኮ" ቤዘይዳኣ ዓሲ ዒንሣ ቦንቸ ዔኤሊ"ሣ ዔኤላ"ንዳጉዲ ዒንሣ ኮዓኔ። 44 ዓሳ ዔራዎዎ ጊዴና ዓኣዳ፤ ማላታባኣ ዲኡፒ ጠ ዒንሣ ማላሣር ዒንሣና ባዴዔቴ» ጌዔኔ።

45 ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛዘንሣዳፓ ፔቴ" ዩሱሴ ኮራ:- «ዔርዛሣዮ! ሃይ ኔ ኑና ጮሽካንቴሞ!» ጌዔኔ።

46 ዩሱሴ ማሃዎ:- «ዒንሣ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሳ! ዓሲ ዑሣዳ ዴኤሣ ከዲ ዒንሣ ጌሣኔ፤ ዒንሣ ጋዓንቴ ዩኖ ከድ" ከኤላ"ናታዎ ካኣሙዋሴ። 47 ዩያጉዲ ዒንሣኮ ዓድንሣ' ዎዴ፤ ያኣሰ ማሊያ ከኤዛ ዓሰኮ ዲኡፖ ዒንሣ ፓልሚሲ ኮሻ"ሣር ዒንሣና ባዴዔ! 48 ዓካሪ ዒንሣኮ ዓድንሣ' ዎዴ፤ ያኣሰ ማሊያ ከኤዛ ዓሰ ዲኡፖ ኮሺ"ሰና ዔያቶኮ ፑርቶ ማዶ" ኮሺ ማሣ ዒንሣ ዳዋኔ። 49 ዩያ ዒንሣኮ ፑርቶ ማዶ" ያኣሰ ዔሪሣር ፔ ዔራቶና ጎታ ማሊያ ከኤዛዘንሣና ዳከንቴዘንሣና ታ ዔያቶ ባንሣ ዳካንዳኔ፤ ፔቴ" ፔቴ"ዘንሣ ዎዶንዳኔ፤ ዓቴ"ዘንሣ ሃሣ ዳውሶንዳኔ» ጌዔኔ። 50 ዩያር ሳዓ ማዜንቴሣዳፓ ዓርቃዎ ላኣሊንቴ ያኣሰ ማሊያ ከኤዛ ዓሰ ሱጉዎ ዛሎ" ሃያ ዎዶ" ዓሳ ያኣጩጎታንዳኔ። 51 ጎኔ ታ ዒንሣም ከኤዛኔ፤ ዓኣቤኤሌይዳፓ ዓርቃዎ ያኣሰም ዒንጎ ባኮ ዒንጊ ካኣሽኮ ቤዘና ጌኤዙ ማኣሪና ባኣኮ"ይዳ ዎዶና ዛካሪያሴ ሱጉዎ ዛሎ"ር ሃያ ዎዶ" ዓሳ ያኣጩጎታንዳኔ» ጌዔኔ።

52 «ዒንሣ ዋጎ ዔርዛ ዓሳ ዒንሣና ባዴዔቴ! ጌኤዙ ማፃኣፖ ዓሳ ዔራዎጉዲ ካር" ዒንሣ ዎዴኔ፤ ዒንሣርዋ ዒንሣ ዔሪባኣሴ፤ ሃሣ ዔራኒ ኮዓ ዓሰዋ ዒንሣ ላኣጌኔ።»

53 ዩሱሴ ዩኖ ቤዜሎፓ ዴንዳኒ ዔቃዛ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሰና ፔርሴ ዓሰና ዒዛ ዒፃ ማከሣና ማርጌ ያኣጩሣያ ዓርቄኔ፤ 54 ዩያ ዔያታ ማዴሣ ጌኤሲና ዒዛ ቡኡዳኒ ኮዓሣርከ።

12

ፔርሴ ዓሰኮ ፔና ጌኤሺ ማሊሲያ ኮይሱዋያ ማዒያ

(ማቴ. 10:26-27)

1 ዩኖ ዎዶ"ና ኮሺ" ማርጌ ዓሲ ቡከንቴኔ፤ ዔያቶኮ ዲቡማፓ ዔቄያና ዎሊ ዓሳ ሂዒ ሂዒ ሄርቃኔ፤ ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኣቶ" ኮራ:- «ፔርሴ ዓሰኮ ሙኡቆ ያኣዛፓ ካፒንቴዋቴ፤ ዩይ:- ዔያቶኮ ፔና ጌኤሺ ማሊሲያፓ ሃኩዋቴ ታኣኮ ጌይዎከ። 2 ካንቄንቴ ባኣዚ" ፔጋዲዎዎ፤ ዓኣሽንቴ ባኣዚ" ዔርቱዎዎ ዓታዓከ። 3 ዩያር ዲሞይዳ ዒንሣ ከኤዜ ባካ ቢያ ፖሊዳ ዎይዘንታንዳኔ፤ ካራ ዎዴንቴ ማኣሪዳ ካሽካሺ፤ ዎይካ ዒንሣ ጌሰቴ ባካ ዴጌ ቤሲዳ ፔጌና ከኤዘንታንዳኔ» ጌዔኔ።

ዮና ዒጊጫንዳያ ኮይሳቴ ከኤዘንቴሣ
(ማቴ. 10:28-32)

4 ሃሣ ዒንሣ፤ ታ ዒጊኖንሣም:- «ዓሽኮ ዎዴሣዳፓ ዓታዛ ሜሌ" ዓይጎ ባኣዚ"ያ ማዳኒ ዳንዳዑዋዘንሣ ዒጊጫፖቴ፤ 5 ጋዓንቴ ዮና ዒጊጫንዳያ ዒንሣ ኮይሳቴ ታ ዒንሣም ከኤዘንዳኔ፤ ዩይያ:- ዎዴሣኮ ጊንፃ ባይቁዋ ታዎይዳ ዓጋኒ ቢታንቶ ዓኣ፤ ያኣዛሣከ፤ ሂዮ! ዓዛ ሌሊ ዒጊጫቴ ታ ጋዓኔ።

6 «ደንጎ ሱኡታ ፔቴ" ሳንቴፔም ሻንቸንታያቴዎይ? ዔያቶይዳፓ ፔቴ"ታዎ ያኣሰ ቤርቶይዳ ዎሊ"ንቴዋሴ። 7 ዩያጉዲ ዒንሣኮ ቶኣኮ" ጋፓና

11:32 ለዊ. ዓከ 27:30። † 11:44 ማላታባኣ ዲኡፒ:- ጋዓዛ ዓይሁደ ዓሰ ዳምቦና ፔቴ" ዓሲ ዔራዎዎ ዲኡፒ ካኣሜቴ ዒኣታያ ማዓሣር ማላታ ማዓንዳጉዲ ዲኡፒዳ ሹቺ ዳኣቢ ቦኣሪ ባኣዚ"ና ቴሽኮኔ። 12:1 ማቴ. 16:6፤ ማር. 8:15። 12:2 ማር. 4:22፤ ሉቃ. 8:17።

ቢያ ገደዲንቴያኩ፤ ዩያሮ ዲጊጫፖቴ፣ ዲንሣ ሚርጌ ሱኡቶ"ይዳፓ ባሽታንቴሞ!"፤ ጌዔ።።

ኪሪሰቶስ ዛሎ" ማርካዲንዳያ ኮይሳሣ (ማቴ. 10፡32-33፤ 12፡32፤ 10፡11-20)

8 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ቦርሲንቴሞ? ዓሲ ቤርቴዳ ታ ዛሎ" ማርካዲ ኬኤዛሣ። ታኣኒ ሃሣ ያኦሲ ኪኢታንጃሞ ዒዛ ዛሎ" ማርካዲ ኬኤዛንዳ፤ ታ ዲንሣሞ ጋዓኣኩ። 9 ዓሲ ቤርቴዳ ታና ዔሩዋሴ ጋዓሣ፡ ታኣኒያ ሃሣ ያኦዛሣ ኪኢታንጃሞ ዒዛ ዔሩዋሴ ጋዓንዳ።።

10 «ዓሲ ናዓሣ ጫሽካይ ዓኣቶ ዳቢንታ ዒዛሞ ዓቶሞ ጌይንታንዳ፤ ዓያሮ ጌኤዡ ጫሽካይ ዓኣቶ ጋዓንቴ ዳቢንታ ዒዛሞ ዓቶሞ ጌይንታዓኩ።።

11 «ዓሳ ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዛ ቢያ ዲንሣ ዔኪ ዓኣዳኣና፡ ዎይሣ ዓሶንታ ቢታንታ ዓኣ ዓሶ ቤርታ ቢያ ዲንሣዳ ዎጊሳኒ ሽኢሻ ዎዶ"ና <ዓይጎ ኑ ማሃንዳይ? ዎዚ ጌይ ኑ ኬኤዛንዳይ? ጌዒ ማታዲፖቴ።። 12 ዓይጎር ጌዔቶ ዲንሣ ኬኤዛኒ ኮይሳ ባኮ ዩማና ዓያሮ ጌኤዡ ዲንሣሞ ኬኤዛንዳ።። ጌዔ።።

የርጎጮ ዓሣኮ ዔኤያቶ

13 ዴሮ" ባኣኮ"ይዳፓ ፔቴ" ዓሲሰኬይ ዩሱሴ ኮራ፡- «ዔርዛሣሣ! ኑ ዓዳሣ ኑሞ ዳካልሴ ቤዛ ታኣና ዎላ" ጊሽታንዳጉዲ ታ ጌርሲንሣሞ ኬኤዛ» ጌዔ።።

14 ዩሱሴ ጋዓንቴ ማሃያ፡- «ዔኤዛይ፡ ዲንሣ ባኣኮ"ይዳ ታ ዎጋያ ማዓንዳጉዲና ዓጪ ታ ዲንሣሞ ጊሽካንዳጉዲ ያ ታና ጌሣይ?» ጌዔ።።

15 ሄሊ"ሳያ ሃሣ ቢያሣሞ፡- «ዓሲኮ ሽምፓ ጴዳሣ ቆሎ ሚርጉሞፓቴዎኣሣሣር ቢያ ባኣዚ" ናሽኪሣና ቢያ ባኣዚ"ሞ ጎጋይቁሣዳፓ ዲንሣ ካፑፖቴ፤ ሃሣ ዔሩዋቴ» ጌዔ።።

16 ዩካፓ ዩሱሴ ኮኣኪንሣና፡- «ጎዡ ዲዛኮ ሚርጌ ሃኣኮ ካፃ፡ ፔቴ" ዎርጎቹ ዓሲ ዓኣኔ፤

17 ዲዚያ ፔ ማሊያና <ሃያ ቢያ ሃኣኮ ታ ዓርሣንዳ ቤሲ ታኣኮ ባኣሣር ታ ዎዳ"ንዳይ?» ጌዒ ማሊ።።

18 ዩካፓ ሃሣ ታዓካሪ ሂዳንዳ፤ ቤርታ ታኣኮ ዓኣ ኮኖ ቢያ ሻሂጋፓ ማሊ" ዴኤፒ ዴኤፒ ኮና ታ ማዡ፡ ዲኢካ ታኣኮ ሃኣኮና ዓኣ ባኮና ቢያ ቡኩሲ ታ ዓርሣንዳ።። 19 ዩካፓ ታኣኒ ታኣሞ፡- ሃይሾ! ዓካሪ ኔኤሞ ሚርጌ ለዔይዳ ጊዳ ሚርጌ ባኣዚ" ኔኤኮ ዓኣኔ፤ ዩያሮ ማታ ባኣያ ማዒ፡ ሃውሺጋፓ ሙዔ፤ ቡሽኩ፡ ዎዛዴ፡ ታ ጋዓንዳ።። ጌዔ።። 20 ያኦሲ ጋዓንቴ <ዔኤዛይ፡ ኔ ዔኤያሣ! ሃኖ" ዒባኒ ኔ ሃይቃንዳ፤ ዓካሪ ሃይ ኔ ቡኩሴ ባካ" ቢያ ያኦሞ ማዓንዳይ?» ጌዔ።።

21 «ዩያሮ ፔኤሞ ሳይይዳ ቆሎ ቡኩሳ ዓሲ፡ ያኦሲ ቤርቶይዳ ጋዓንቴ ማንቆ ማዔ ዓሲ ዩያጉዲ ማዓንዳ።። ዔያቶሞ ጌዔ።።

የኦሲዳ ጉሙርቁሣ ጌሥሣ (ማቴ. 6፡25-34)

22 ዩካፓ ዩሱሴ ዲዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኣቶ"ሞ፡- «ዓካሪ <ዓይጎ ኑ ሙዒ፡ ዓይጎ ቡሽካንዳይ?» ሂዚ ጌይሣና ዲንሣኮ ናንጎ ዛሎ" ማታዲፖቴ

ታ ዲንሣሞ ጋዓኔ።። 23 ዓይጎር ጌዔቶ ሙኡዚ"ዳፓ ሽምፓ፡ ማኣይይዳፓ ዑሣ ባሽኩ።። 24 ሂንዳ ቁራኮ ዛጉዎቴ፡- ዔያታ ጎሽኪ ሃኣኮ ቡኩሴዋሴ፤ ሃሣ ዔያቶኮ ኮናኣ ባኣሴ፤ ማዔቶዎ ያኦሲ ዔያቶ ሙኡዛ፤ ዲንሣ ዓካሪ ካፖይዳፓ ባሽቴዎዓዳ?

25 ጎዖንቴ ዲንሣዳፓ ማሊ ማታዲሣና ፔ ናንጎ ለይይዳ ፔቴ" ኬሊ" ቃሳ"ኒ ዳንዳዓሣ ያናዳይ?

26 ዓካሪ ዩማ ዳኮ" ባኮማታዎ ማዲኒ ዳንዳዑዎያታዎ ዓይጎር ማሊ" ባኮር ዲንሣ ማታዲይ?

27 ካዮ ቡና" ዎይቴ ዑጋቴ ሂንዳ ዛጉዎቴ፡- ዔያታ ማዲ ላቡ"ዋሴ፡ ሱኩዋሴ፡ ማዔቶዎ ካኣቴ ሴሎሞኔታዎ ፔ ቦንቾ ዎዶ"ና ቢያ ዔያቶይዳፓ ፔቴ"ማጉዲ ሚዛጳ ማኣዎ ማይንቴባኣሴ።።

28 ዓካሪ ያኦሲ ሃኖ" ጴዳ ዚር ታሞይዳ ዓጊንታንዳ ካዮ ማኣቶ ዩያይዳ ፓልሚሲ ማይሳያ ማዔቶ፡ ዲንሣ ጉሙርቁፃ ፓጮ፡ ዓሳ፤ ዲንሣ ዒዚ ዎይቴ ዩያይዳፓ ባሽና ማይሲንዲዎይ?

29 «ዩያሮ <ዓይጎ ኑ ሙዒ ቡሽካንዳይ?» ጌዒ ጌዒ ማሊሣና ማታዲፖቴ።። 30 ዩያ ዴንቃኒ ሓያ ዓጮ" ዓሳ ማታዲ፤ ዲንሣሞ ጋዓንቴ ዩይ ቢያ ኮይሳሣ ዲንሣኮ ጫሪንጮ ዓዳሣ ዔራ።።

31 ዩያይዳፓ ባሽ ያኦሲ ካኣቴዎ ዛሎ"ሞ ኮይሳ ባኮ ቤርታሱዎቴ፤ ዲንሣሞ ኮይሳ ባካ ቢያ ቃሲ"ንታንዳ።። ጌዔ።።

ሳዓይዳ ቆሎ ቡኩሲሣ ኮይሱዋያ ማዒያ (ማቴ. 6፡19-21)

32 ዩሱሴ ሓሣ ኬኤዛዎ፡- «ዲንሣ ሚርጌቴዎ፡ ዳኮ" ታ ዲጊኖንሣሣ፡ቴ ዲጊጫፖቴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዲንሣኮ ጫሪንጮ ዓዳሣ ዒዛ ካኣቴዎይዳ ዲንሣ ጌልዛኒ ኮዔ።። 33 ዲንሣኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ሻንቹ፡ ሚኢሾ ማንቆ ዓሶሞ ዲንጉዎቴ፤ ሚኢሾ ዓሳ ጪንቁዎ ቡራሾይዳ፡ ወዛ ሄሉ"ዎ ቤዛይዳ፡ ቁንቁናሣያ ሙዒ ፑርቴሱዎ ቤዛና ፔቴ"ታዎ ጋፑዎ ቤዛ፡ ጫሪንጮ ማኣራ ዲንሣኮ ሚኢሾ ጌሠዎቴ።።

34 ዓይጎር ጌዔቶ ሚኢሻ ዲንሣኮ ዓኣ ቤዛ ዲና"ኣ ሃሣ ዲንሣኮ ዲኢካ ማዓንዳ።። ጌዔ።።

ማዳ ማዳ ደዲ ዓሲ

35 ሃሣ ዩሱሴ ኬኤዛዎ፡- «ጊኢጊንቴ ቱኡቴ፡ ቢያ ዎዴና ማዳሞ ጊኢጊንቴዎቴ፤ ፖዓኣ ዲንሣኮ ፖዓያ ማዖንጎ።። 36 ዩያይዳ ዔያቶ ጎዳሣኮ ዔፖ ቤዛይዳፓ ማዒ ሙኪያ ካፓ፡ ማዳ ዓሶንሣ ማሉዎቴ፤ ዔያታ ፔኤኮ ጎዳሣ ሙኪ ካራ" ዔቁ ዔኤላ"ኣና ቡኩና ሩኡሪ ቡላ"ኒ ጊኢጊንቴያኩ።።

37 ዩንሣ ዔያቶኮ ጎዳሣ ዔሩዋንቴ ሙኪ፡ ጴጪ ዔያታ ካፓንቴ ዔያቶ ዴንቆና ማዳ" ማዳዘንሣ ዎዚጉዲ ጋላቴንቴያዳይ! ጎኔ ታ ዲንሣሞ ጋዓኔ፡- ዲዚያ ጊኢጊንቴ፡ ቱኡቴ ሙዎ ሙዎ ቤዛ ዔያቶ ዴይሣንዳ፤ ሙዎ ሙኡዚ"፡ ዔያቶ ሾኦቹንሣንዳ።። 38 ዔያቶኮ ጎዳሣ፡- ሳዓ ጊዲሚሺ ሓሣ ጊዲሚሺፓ ዑሣ ዓኣዳሞ ሙኪ፡ ጴጪ ጊኢጊንቴ፡ ካፓንቴ ዴንቁ ማዳዘንሣ ጋላቴንቴያኩ! 39 ኮሺ" ዔሩዋቴ፤ ወሲ ሙካ ዎዴ ዓሲ ዲማሲ ዔራያ ማዔቶ ጊንዑዎዎ ካፒ፡ ወዛና ማኣር ቦኣኪሲንዲዎያታዎ፡ ዔሩዋ ዓቲዎና ወዛ ማኣሪ ጌላሣጉዲ፡ 40 ዓሲኮ ናዓሣ ዲንሣ

12:10 ማቴ. 12፡32፤ ማር. 3፡29። 12:27 1ካኣቶ. ማ 10፡4-7፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 9፡3-6። 12:35 ማቴ. 25፡1-13። 12:36 ማር. 13፡34-36። 12:39 ማቴ. 24፡43-44።

ማለባክ ዋደና ዔሩዋንቲ ሙካንዳኔ፤ ዩያሮ ዲንሣ ገኢጊ ካፑዋቲ» ጌዔኔ።

ማዳ ማዳ ኮሺ ዓሲና ፑርታ ዓሲ ዛላ
(ማቴ. 24:45-51)

41 ዩማና ጳጳሮሴ፡- «ጎዳሢዮ! ሃያ ኮኦከንሃ ኔ ከኤዛሢ ኦሞሞ? ቢያ ዓሲምዳይ?» ጌይ ዩሱሴ ኮራ ያኦጩኔ።

42 ጎዳ፡፤ ዩሱሴ ማሃዮ፡- «ዓካሪ ፔኤኮ ማኣሮ ዓሶ ዋይሃንዳጉዲና ማዳ ዓሶማኣ ሙዓ ኮይሳ ዋደ"ና ዲንጋንዳጉዲ፡ ጎዳ ደኦሪ ጌሃ ጉሙርቁንታያና ጨንጫ ማዔሢ ያናዳይ?

43 ዲዛኮ ጎዳሢ ዓኣዳ ቤዛፓ ማዔ ዋደ"ና ዲዛም ዓይሢንቲ ማጉዳያ ማዳ ዳዳ ማዳ ዓሢ ዋዚ ጋላቲንቲያዳይ! 44 ጎኔ ታ ዲንሣም ጋዓኔ፤ ጎዳሢ ዩያ ማዳ ዓሢ ፔኤኮ ማኣሮይዳ ዓኣ ባኮ ቢያኮ ዑፃ ማሢ ደኦሪ ጌሃንዳኔ። 45 ጋዓንቲ ዩይ ማዳ ዓሢ ታ ጎዳ ዑኬ ሙካዓኬ፡ ኔጋንዳኔ» ጌይ ማለሢና ሙዒ ሙዒ ሃሃ ዑሽኪ ዑሽኪ፡ ማሢንቲ ማዳ" ማዳ ዓቲንቆና ላኦና ጳዳ ዓርቁቶ፡ 46 ጎዳሢ ዲዛኮ ዔርቲባኣ ዋይይዳ ሙከ፡ ዩያ ማዳሢ ኮሺ" ጳርቃንዳኔ፤ ሓሃ ዲዛ ጉሙርቁንቲዋ ዓሲ ማሢ ፓይዳንዳኔ።

47 «ዲዛኮ ጎዳሢ ማለያ ዔራያታዎ ጎዳሢ ማለያጉዲ ማዳባኣሢ ሃሃ ዩያጉዲ ጎዳሢኮ ዓይሢያ ኮንሠዋ ማዳ ዓሢ ኮሺ" ጳርቁንታንዳኔ።

48 ጋዓንቲ ጎዳኮ ማለያ ዔሪባኣዎ ዲዛ ጳርቁሳ ባኣዚ" ማዳቶዋ ዲዛ ጳርቆንዳ ጳዳ" ሼሌዔኬ፤ ዓይሳሮ ጌዔቶ ማርጌ ዲንጊንቲ ዓሲዳፓ ማርጌ ኮይንታኔ፤ ማርጌ ባኣዚ"ዳ ቢታንቶ ዲንጊንቲ ዓሲዳፓ ማርጌ ባኣዚ" ካፒንታኔ» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ዔኪ ሙከ ዲሙዋ
(ማቴ. 10:34-36)

49 ሄሊ"ሳዎ ዩሱሴ፡- «ሃኣዛጉዋቲ፤ ታኣኒ ሳዎይዳ ታሚ ዔኪ ሙከኔ፤ ዩይ ታማ" ዑኬና ታኣም ዔኤቲቲ ዋዚ ታና ናሻንዳይ! 50 ጋዓንቲ ታኣኒ ፑኡፒ ዔካንዳ ማታ ዓኣሢሮ ዩይ ኩማንዳያ ሄላ"ንዳኣና ሃውሺሢ ታኣኮ ባኣሴ። 51 ታኣኒ ሳዎም ኮሹሞ ዔኪ ሙከጉዲ ዲንሣም ማላ? ታኣኒ ዔኪ ሙከሢ ፓቁንቲሢ ማዓንዳኣፓዓቲም ኮሹሞቲዋሴ። 52 ሃሢፓ ዓርቃዎ ፔቲ" ማኣሪዳ ዓኣ ደንጎ ዓሲ ዋሊፓ ዲማዳንዳኔ፤ ሃይሃንሢ ላምዎንሢ ጊንሃ ሃሃ ላምዎንሢ ሃይሃንሢዳ ዔቁ ዋላ" ዑራዳንዳኔ። 53 ዓዴ ናዎ ዑይይዳ፡ ናዓ ዓደ ዑይይዳ፡ ዲንዳ ናዎ ዑይይዳ፡ ናኣ ዲንደ ዑይይዳ፡ ማዔ ናኣዚ" ማቾ ዑይይዳ ናኣዚ" ማቾ ሃሃ ማዎ ዑይይዳ ፑርቲሞና ዔቁ ዲማዳንዳኔ» ጌዔኔ።

ዋደ ዛሎ" ዔሪሢ
(ማቴ. 16:2-3)

54 ላሚ ሃሃ ዩሱሴ ዳሮ"ም፡- «ዓባ" ጌላ ዛሎ"ና ሻኦሬ ዲንሢ ዳንቃዎ ሃይሻ፡ ሃሮ" ዲርዚ ዋርቃንዳኔ!» ዲንሢ ጋዓዛ፡ ዔርዚ ዋርቃኔ።

55 ዩያጉዲ ሃሃ ዓባ" ከሰኪ ጌላ ዛሎ"ኮ ደኦሎ" ዛሎ"ና ቱሮ" ዠርባርቆቶ ሃሮ" ዓቢኬ» ዲንሢ ጋዓዛ፡ ጎኔ ዲማዲ ማዓኔ። 56 ዲንሢ ሃይ ዲንሢና ጌኤሺ ማሊሳ ዓሳ ጫሪንጮና ሳዎና ዓኣ ጎይዎ ዛጊ

ማዓንዳ ባኮ ዲንሢ ዔሪ ዔራኔ፤ ዓካሪ ሃሢ ሃያ ዋደ"ና ማዳንታ ባኮ ዓይሳሮ ዲንሢ ዔራዋይ?» ጌዔኔ።

ሞርኬና ዋላ" ጊኢጊንቲሢ ዛላ
(ማቴ. 5:25-26)

57 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ዓካሪ ዲንሢ ዲንሢ ቶኦከና ፒዜ ማዔ ባኣዚ" ዔሪ ዓይሳሮ ዋጉዋይ? 58 ኔኤኮ ሞርኬ ኔና ዋጌና ዓይሢሲ ዋጎ ዋጎ ማኣሪ ዔኪ ዓኣዳ ዋደ"ና ጎይፃ ዓኣዎ ኔ ሞርካሢና ጊኢጊኒ ኮሺ" ማሌ፤ ያዲ ማዒባኣያታቶ ዓዚ ኔና ዋጎ ዓሢ ኮይላ" ዔኪ ዓኣዳንዳኔ፤ ዋጋሢ ሃሃ ፖኦሊሳሢ ማዓ ዓኣሢ ዲንጋንዳኔ፤ ጋፒንፃ ፖኦሊሳሢ ኔና ቱኡዛ ማኣራ ቱካ"ንዳኔ። 59 ኔ ዳቤ ባኮ ዛሎ" ቢያ ጋፒሲ ጨጉዋዎ ቱኡዛ ማኣራፓ ከሰካኒ ኔ ዳንዳዑዋኣሢ ታ ኔኤም ከኤዛኔ» ጌዔኔ።

13

ጎሜ ቡኡዲሢ ኮይሳያ ማዔሢ

1 ዲማ"ና ዓሳ ዩሱሴ ባንሢ ሙከ፡- «ጌሊላ ዓጮ" ዓሳ ያኦሲም ሹኪ ዲንጊ ካኣሽኮ ባኮ ሺኢሻ ዋደ"ና ጳሊያሴ ዔያቶ ዋደም፡ ሱጉፃኣ ዔያቶኮ ዔያታ ያኦሲም ዲንጊ ካኣሽካ ባኮና ዋላ" ሲኢሪንቲኔ» ጌይ ዲዛም ከኤዜኔ። 2 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃዮ፡- «ዓካሪ ዩንሢ ጌሊሎ ዓሶንሢ፡ ዩይ ሃይሮ" ባይሲንታ ሄሊ"ሢ ሜሌ" ዓቲ" ጌሊላ ዓሶይዳፓ ቢያ ባሼ ጎሜ ዓሲ ዔያታ ማዔሢሮ ዲንሢም ማላ? 3 ያዲቱዋሴ! ዲንሢኮ ጎማ ዳቢንቲ ማዔሢ ዔሪ ጎሞ ቡኡዲሢኦቲ ዲንሢያ ዔያቶጉዲ ባይቃንዳኔ ታ ዲንሢም ጋዓኣኔ። 4 ሴሌሆሜ ጎዎ ቤዛይዳ ሹጮና ከልቁ ማዦና ዲራ ደዔም፡ ሃይቁ ታጾ ሳሎ" ዓሶ ዛሎ" ዲንሢ ዋዚ ጋዓይ? ዔያታ ዩራሳላሚይዳ ናንጋ ዓሶይዳፓ ቢያ ዑሣ ዓኣዳ ጎሜ ዓሲ ዲንሢ ኮራ ማላ? 5 ያዲቱዋሴ! ዲንሢኮ ጎማ ዳቢንቲ ማዔሢ ዔሪ ጎሞ ቡኡዲሢኦቲ ዲንሢያ ዔያቶጉዲ ባይቃንዳኔ ታ ዲንሢም ጋዓኣኔ» ጌዔኔ።

ዓኣፑዋ ቤሌሴ ጌይንታ ሚጻሎ ኮኦከንሃ

6 ዩካፓ ዩሱሴ ሃያ ኮኦከንሃ ዔያቶም ከኤዜኔ፡- «ፔቲ" ዓሲ ፔኤኮ ቱኮ" ሚያ ባኣኮ"ይዳ ቱኬ" ቤሌሴ ሚሢሰከና ዓኣኔ፤ ዩኖ ሚጻሎይዳ ዓኣፒ ናንዳኔ ጌዒ ዳንዳ፡ ፔቲ"ታዎ ዳንቁባኣሴ። 7 ዩያሮ ዲዛኮ ዩኖ ቤዜሎይዳ ማዳ ዓሢም ሃኣዛጌ፡ ሃሮ" ቤሌሶ ሚጻሎይዳፓ ዓኣፒ ታ ዳንቃኒ ጌዒ ሃይሃ ለዔ ኩሙሢ ታ ሃንቲኔ፤ ጋዓንቲ ፔቲ"ታዎ ዓኣፒ ዲዛይዳፓ ታ ዳንቁባኣሴ፤ ዩያሮ ሃሢ ዲዛ ቲቁ፤ ዓይሳሮ ዲዛ ሚሌ" ቱኪ"ንቲ ባኮኮ ጉሪ ቤዛ ዓርቁ ሳዎ ፑርቲሳይ?» ጌዔኔ። 8 ዩኖ ቤዜሎ ጎሽካሢ ጋዓንቲ ሳዳሢዮ! ሃንዳ ሃሮ" ሌዎ ሃሹ"፤ ዓጮ ታ ዲዛኮ ቦኦኪ ቡኡራ ዋሢ ዛጋንዳኔ፤ 9 ሙካ ሌዎ ዲዛ ዓኣፔቲ ኮሺኬ፤ ሃንጎታቲ ጋዓንቲ ዲዛ ቲቁንታንዳኔ» ጌይ ዲዛም ማሄኔ።

ዩሱሴ ፔቲ" ዋሶ ላኣሊሰኬኖ ዓይሁደኮ ሃውሻ ከሎ"ና ፓሢሢ

10 ዩሱሴ ዓይሁደ ዓሶኮ ሃውሻ ከሎ"ና ዔያታ ቡካ ቤዛይዳ ዔርዛንቲ፡ 11 ዲኢካ ታጾ ሳሊ"

ለዕድ ጉቤ ፑርታ ዓያና ዋቢሴ ላኦሊሰኬና ዓኣኔ፤ ዒዘኮ ገኢራ ዋቢሣሮ ዴግ ጋዓኒ ዒዛ ፔቴ"ታዎ ዳገዳዑዋያኮ። 12 ዩሱሴ ዒዛ ዴገቃዎ ዔኤሌ"፡- «ዔና፡ ኔኤኒ ኔኤኮ ዶርዓሰካፓ ፖዔኔ» ዒዘዋ ገዒ፤ 13 ፔ ኩጮና ዒዛ ዒ ፒፃዛ ቤዘማና ዴግ ገይ ዔቁ፡ ያኦሲ ጋላቴኔ።

14 ዩሱሴ ዒዛ ዓይሁደኮ ሃውሾ ኬሎ"ና ፓሣሣሮ ዓይሁደ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘ ሱኡጋሣ ዳገዳዎ ዴግ" ኮራ፡- «ቃልሾ ኬሎ" ጋራ ማዶ ማዳገታገዳ ላሆ" ኬሊ" ዓኣኔ፤ ዩንሣ ኬሎ"ንሣዳ ሌሊ ሙኪ ሙኪ ፖዑዋቴ፤ ሃውሾ ኬሎ"ና ጋዓንቴ ማዑዋያኮ» ገዒ ኬኤዜኔ።

15 ዩማና ጎዳ ዩሱሴ ዒዘዋ፡- «ዒንሣ ሃይ ፔና ገኤሽ ማላሳ ዓሳ! ዒንሣ ፔቴ" ፔቴ"ሣ ሃውሾ ኬሎ"ና ዒንሣኮ ገማይ ሃሣ ሃሬ ቱኮ" ቤዘፓ ቡሊ" ዋኣሣ ዑሻኒ ዔኪ ዓኣዲዋዓዳ? 16 ሃሣ ሃና ዓብራሃሜ ፃፀፓ ማዔ፡ ላኦሊ ጎጾ ሳሊ" ለዕድ ጉቤ ፃላሃ ቱኮ"ም ማታዲ ናንገኔ፤ ዓካሪ ዒዛ ቱኡቴ ማታዲ ዶርዓሣዳፓ ሃውሾ ኬሎ"ና ቡሊ"ንጎኒ ዒዘዋ ኮይሱዋዓዳ?» ገዒ። 17 ያዲ ገዒ ዩሱሴ ዒዛ ማካ ዓሶ ቢያ ቦርሲሴኔ፤ ዴግ" ጋዓንቴ ዩሱሴ ማዶ ዲቃሣ ባኮና ቢያ ዋዛዳ።

ሴናፒጮ፣ ገይንታ ዳኮ" ዜርጻሎ ኮኣኪንሣ
(ማቴ. 13፡31-32፤ ማር. 4፡30-32)

18 ዩሱሴ፡- «ያኦሲ ካኣቱማ ዓይጎ ኮኣኪንሣና ኬኤዚንታገዳይ? ሃሣ ገንሣ ዓይጎና ታ ቤኤዘንዳይ? 19 ፔቴ" ዓሲ ፔኤኮ ቱኮ"ና ባኮ ባኣካ" ዜርቆ ሴናፒጮ፣ ገይንታ ማዳሎ ዜርዎ ማላኔ፤ ዒዛ ዑገጊ ዴኤፒ ማሣ ማዓኔ፤ ካፓኣ ዒዘኮ ካኣፓይዳ ማኣሪ ማኣኤ» ገዒ።

ሙጉቆ ፃኣዛ ኮኣኪንሣ
(ማቴ. 13፡33)

20 ዩሱሴ ሃሣ ላሚ፡- «ያኦሲ ካኣቱም ዓይጎና ዋላ" ታ ቤኤዘንዳይ? 21 ያኦሲ ካኣቱማ ፔቴ" ላኦሊ ሙጉቆ ካፂሳንዳጉዲ ዲቦ" ዲኢሎ ዲርካኣና ዋሃ ሙጉቆ ፃኣዛ ማላኔ» ገዒ።

ኩንዔ ካራ ዘላ
(ማቴ. 7፡13-14፤ 7፡21-23)

22 ዩካፓ ዩሱሴ ዩራሳላሚ ባንሣ ዴገዳዎ ካታሞና ካታሞኮ ዙሎ"ናይዳ ቢያ ዔርዚ ዔርዚ ዓኣዳኔ። 23 ዩማና ፔቴ" ዓሲ፡- «ጎዳሣየ! ዳቃንዳዘንሣ ዳካ" ዓሲዳ?» ገይ ያኦሲ፤ ዩሱሴ ዔያቶም ማሃዎ፡- 24 «ኩንዎ ካሬ"ሎና ገላኒ ኮሺ" ዶዶዋቴ፤ ዩኖ ካሬ"ሎና ገላኒ ኮዓ ዓሳ ሚርገኬ፤ ጋዓንቴ ገላኒ ዔያታ ዳገዳዑዋሴ፤ ታ ዒንሣም ጋዓኣኬ። 25 ማኣሮ ዓዴ ዔቁ ካሬ"ሎ ዋዳንዳኔ፤ ዒንሣ ዙላ" ዔቁ ዔኤሊ"ንጎቴ ጎዳሣየ! ሃዶራ ካሮ" ኦም ቡሎ"!» ጋዓዛ፡ ዒዚያ «ዓንካፓ ዒንሣ ሙኬቶዎ ታ ዒንሣ ዔሩዋሴ» ገይ ዒንሣም ማሃንዳኔ። 26 ዩኖ ዋዶ"ና ዒንሣ «ኔኤና ዋላ" ኦ ሙዒ ዑሽኬኔ፤ ኦ ጉርዶይዳ ኔ ዔርዚንቴዎ!» ጋዓንዳኔ። 27 ዒዚ ላሚ ሃሣ «ዓንካፓ ዒንሣ ሙኬቶዎ ታ ዒንሣ ዔሩዋሴ!

ዒንሣ ሃይ ፑርቶ ዓሳ ታ ኮራፓ ሺኢኩዋቴ!» ዒንሣ ጋዓንዳኔ። 28 ዒንሣ ዓብራሃሜንታ ዩሳኣቄንታ ያይቆኦቤንታ ሃሣ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዘዘንሣ ቢያ ያኦሲ ካኣቱምይዳ ዘገንዳኔ፤ ዒንሣ ጋዓንቴ ዙላ" ኬኤሪንጎቴ ዓቴ" ዋዶ"ና ዩኤፒና ዓቺ ዳይሣና ዒንሣም ማዓንዳኔ። 29 ሚርገጌ ዓሳ ዓሳ" ኬሰካ ካሮ"ና ገላ ካሮ"ናይዳፓ ሃሣ ሳዎኮ ዶኦሎ"ና ኬዶ"ናይዳፓ ሙኪ ያኦሲ ካኣቱምይዳ ሙዎ ሙዎ ቤዘ ዴዓንዳኔ። 30 ዩያሮ ሚርገጌ ላቤ"ያ ሃሣ ገንፃዴያ ማላ ዓሳ ቤርታ ማዓንዳኔ፤ ጎኦ ቤርታዳያ ማላ ዓሳ ገንሣም ማዓንዳኔ» ገዒ።

ዩሱሴ ዩራሳላሚ ዘሪ ጎሬሣ
(ማቴ. 23፡37-39)

31 ዒማ"ና ፔቴ" ፔቴ" ፔርሴ ዓሳ ዩሱሴ ኮራ ሙካዎ፡- «ሃርዲሴ ኔና ዋዳኒ ኮዓሣሮ ሃይፓ ማላ" ቤሲ ዴገዳ» ዒዘዋ ገዒ።

32 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዔያቶም፡- «ዒንሣ ዴገዳፓ ዩያ ዉኡካሣም * ሃኖ"ና ዚሮና ፑርቶ ዓያና ታ ኬሲ"፤ ሃርገንቴ ዓሶዎ ፓሣንዳኔ፤ ሃይሣሳ ኬሎ"ና ማዶ" ታኣኮ ታ ጋፒሳንዳኔ» ጋዓኔ ጎዑዋቴ። 33 ዓካሪ ሃኖ" ማዔቶዎ ዚሮ፤ ሃሣ ሂንቶታቴያ ዩራሳላሚ ታ ዓኣዲዎር ዔቃንዳኔ፤ ዓይጎር ገዒቶ ያኦሲ ማላሣ ኬኤዘሣ ዩራሳላሚይዳፓ ዓታዛ ማላ" ቤሰካ ሃይቃንዳያ ኮይሱዋሴ።

34 «ዩራሳላሚ! ዩራሳላሚ! ኔኤኒ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዘዘንሣ ዋዳኔ፤ ኔ ባንሣ ዳኪንታ ኪኢቶ" ዓሶዎ ሹቻ ኔ ዴዓኔ፤ ኮይዳ ፔኤኮ ጋኣዘ ዴማ" ናኣቶ" ቡኩሳሣጉዲ ታኣኒያ ሚርገጌና ናኣቶ" ኔኤኮ ቡኩሳኒ ኮዔኔ፤ ዒንሣ ጋዓንቴ ዒፃኔ። 35 ዩያሮ ማኣራ ዒንሣኮ ባዔ ማዒ ዓታንዳኔ፤ ዒንሣያ «ያኦሲ ሱንፆና ሙካሣ ዓንጂንቴያኮ» ጋዓንዳ ኬሎ" ሃላ"ንዳኣና ፔቴ"ታዎ ታና ዒንሣ ዴገቃዓኮ» ገዒ።

14

ዩሱሴ ሃሣ ፔቴ" ሃርጌ ዓሲ ሃውሾ ኬሎ"ና ፓሣሣ

1 ዩሱሴ ዓይሁደ ዓሶኮ ሃውሾ ኬሎ"ና ፔርሴ ዓሶኮ ሱኡጎይዳፓ ፔቴ"ሰኬያ ማኣሪ ሙኡዚ" ሙዓኒ ገላዛ፤ ፔርሴ ዓሳ ዒዚ ማዶ ባኮ ዘገኒ ኮሺ" ዒዛ ሙራኔ። 2 ሃርገንጎቴ፡ ዑፃ ጉቤ ኪፃ ፔቴ" ዓሲ ዒማ"ና ዩሱሴኮ ቤርታ ዓኣኔ። 3 ዩሱሴ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዜ ዓሶና ፔርሴ ዓሶና ኮራ፡- «ዓይሁደ ዓሶኮ ሃውሾ ኬሎ"ና ዓሲ ፓሣሣ ዋጋ" ዓይሣም ዓይሁዋይ?» ገይ ያኦሴ።

4 ዔያታ ጋዓንቴ ዚቲኖ ገዒኔ፤ ዩሱሴ ዒማ"ና ሃርገንጎቴ ዓሣ ፓሣ ዳኬኔ። 5 ዩካፓ ሃሣ ዩሱሴ፡- «ዒንሣዳፓ ሃውሾ ኬሎ"ና ናዓ ሃሣ ገማይ ዔቲይዳ ሎኦሚም ቤዘማና ኬሱ"ዋኣሣ ያናዳይ?» ገዒ ዔያቶ ያኦሴ።

6 ዔያታ ጋዓንቴ ማሃ ኬኤዘኒ ዳገዳዒባኣሴ።

ኮሹሞና ዓሲ ሾኦቺንሣና ዘላ

7 ዩሱሴ ሙዎም ዔኤሊ"ንጎቴ ዓሳ ቦንቺንጎቴ ቤዛ ዴዓኒ ኮዓሣ ዘጋዎ ሂዚ ጋዓ ኮኣኪንሣ ዔያቶም

13:14 ኬሲ. ማፃ 20፡9-10፤ ላሚ. ዋማ 5፡13-14። 13:27 ዓይኑ. 6፡8። 13:28 ማቴ. 22፡13፤ 25፡30። 13:29 ማቴ. 8፡11-12። 13:30 ማቴ. 19፡30፤ 20፡16፤ ማር. 10፡31። * 13:32 ዉኡካሣም፡- ዩሱሴ ሃርዲሴ ዉኡኮ ገዒሣ ዒዛ ጫጫሽካንቴዎንቴ ዩኖ ዋዶ"ና ፔቴ" ዓሲ ዉኡኮ ገይሣ ዩይ ዓሣ ጨንጨ ሃሣ ማልቴ ዓሲ ማዒያ ዔርዛያ ማዒሣረኮ። 13:35 ዓይኑ. 118፡26፤ ዔር. 22፡5። 14:5 ማቴ. 12፡11።

ከኤዜኔ፡- 8 «ፔቴ" ዓሲ ዔፒ ቤሲ ሙኡዚ"ም ኔና ዔኤሌ"ቴ፡ ቦንቾ ቤዛ ሩኡሪ ዳዒፒ፤ ጎዖንቴ ኔ ገዳ"ፓ ባሼ ቦንቾንቴ ዓሲ ዔኤሌ"ንቴያናንዳኔ፤ 9 ዓሲህ ለምዓህ ዔኤሌ" ዓህ ኔ ኮይላ" ሙኡጋፓ <ሃኖ" ቤዜሎ ሃያ ዓህም ሃሹ"> ኔና ገዔቴ፡ ዓማ"ና ዳኤፒ ቦርሲንቴና ሂርኬ ቤዛ ኮዳ" ኔ ዳዓንዳኔ። 10 ጋዓንቴ ሙኡዚ" ቤሲ ኔ ዔኤሌ"ንቴያና ዳንዲ ሂርኬ ቤሲ ዳ ዳዔ፤ ዩካፓ ኔና ዔኤሌ" ዓህ ኔ ኮራ ሙኡጋ ታ ዓሲናህ። ሃይካ ዳ"ጌ ቤዛ ኬሰኪ ዳዔ ኔና ጋዓዛ፡ ማሌ" ኔኤና ዔኤሌ"ንቴዘንህ ቤርታ ቢያ ቦንቾ ኔኤም ማዓንዳኔ። 11 ዓይጎር ገዔቶ ፔ ቶኦኮ" ዳ"ገደህ ቢያ ሂርኬ ጋዓንዳኔ፤ ፔ ቶኦኮ" ሂርኬዳህ ጋዓንቴ ዳ"ግ ጋዓንዳኔ" ገዔ።

12 ዩሱሴ ሃህ ሙዖ ሙኡዚ ዔኤሌ" ዓህም፡- «ካህ ኔ ሙኡዚ ርኦሪያ ማዖም ዋንታ ዔኤላ" ዎድ"ና <ዔያታ ሙዔህ ዛሎ" ማሂ ታና ዔኤላ" ሙኡዘንዳኔ> ገዒ ማለሂና ኔኤኮ ላጎ፡ ኔኤኮ ገርሲንህ፡ ኔኤኮ ዓሲና ሃህ ዖርጎጮ ማዔ ኔኤኮ ዓሲና ዔኤሌ"። 13 ጋዓንቴ ኔ ካህ ሙኡዚ ዔኤላ" ዎድ"ና ዔኤሊባካ ዓሶ፡ ኩቸና ቶኪና ዱዳ ዓሶ፡ ዎቦ ዓሶ፤ ሃህ ዓኣፓ ባይቄ ዓሶ ዔኤሌ"። 14 ያዲ ኔ ማዳቶ ዔያታ ኔ ማዳህ ዛሎ" ኔኤም ጨጋኒ ዳንዳዐቀኣሂር ኔ ዓንጂንታንዳኔ፤ ጋፒንፃ ጌኤኮ ዓሳ ሃይባፓ ዔቃ ዎድ"ና ያኦሲ ኔኤም ጨጋንዳኔ» ገዔ።

ዳኤፒ ሙዖ ገእጊሾና ኮኣኪንህ
(ማቴ. 22፡1-10)

15 ሙዖ ሙዓኒ ዳዔ ዓሶይዳፓ ፔቴ"ሰኬይ ዩሱሴ ከኤዜህ ዋይዘዖ፡- «ያኦሲ ካኣቱዎይዳ ሙኡዘር ዳዒህ ዎዚጉዲ ዓንጂንታህዳይ!» ገዔ።

16 ዩሱሴ ጋዓንቴ ማሃዖ፡- «ፔቴ" ዓሲ ዳኤፒ ሙኡዚ" ገእጊሾ ማርጌ ዓሲ ዔኤሌ"ኔ፤ 17 ሙዖ ሙዖንድ ከላ" ሄላ"ዛ <ሃይሾ ዓካሪ ቢያ ባካ ገእጊንታህር ታኣኮ ሙዖ ሙዓኒ ሙኡዎቴ!> ገዒ ዔኤላ"ንዳጉዲ ሙዖ ገእጊሾህ ዒዛኮ ዓይህንቲ ማዳህ ዔኤሌ"ንቴ ዓሶ ኮራ ዳኬ። 18 ጋዓንቴ ፔቴ" ፔቴ" ዔኤሌ"ንቴ ዓሳ ሙዖይዳፓ ዓቶንድ ጎይህ ኮዒህ ዓርቃዖ፡ ፔቴ"ህ <ቤሲ ታ ሻንቄህር ዳንዲ ታ ዘጋንዳኔ፤ ዩያር ታ ሙካኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ታና ቆፂፓ> ገዔ። 19 ባጋህ ሃህ <ደንጎ ዎኣፃ ገማይ ታ ሻንቄህር ዔያቶ ታ ዓኣህ ዘጋንዳኔ፡ ታና ሄላ"ሲንድዎሴ፤ ቆፂፓ> ገዔ። 20 ዓቴ"ህ ሃህ <ላኣሊ ታ ዔከ ዑኡቱዎይዳ ዓኣህር ሙካኒ ታ ዳንዳዐቀሴ> ገዔ።

21 «ዔኤሊያ ዳኮና ማዳህ ማኣሪ ሙካዖ ዩያ ቢያ ባኮ ጎዳህም ከኤዜኔ፤ ዩያር ማኣር ዓዳህ ዳጋዳዖ፡ ዓይህንቲ ማዳህም <ዑከና ካታዎኮ ዳልጎ ጎይዖና ገዳ"ና ቲቂ ዓኣዳ ጎይዖና ዳንዲጋፓ ማንቆ ዓሶ፡ ኩቸና ቶኪና ዱዳ ዓሶ፡ ዓኣፓ ባይቄ ዓሶና ሃህ ዎቦ ዓሶዎ ዔኤሌ" ሂኒ ዔከ ሙኡኔ» ገዔ። 22 ዓይህንቲ ማዳህም ሙካዖ ጎዳህ ኮራ ታ ጎዳህ። ኔኤኒ ታና ዓይህ ባኮ ቢያ ታ ማዳንቴ፡ ሃጊ ቤዛ ኩሚባኣሴ» ገዔ። 23 ዩያር ማኣር ዓዳ ማዳህም <ማኣራ ታኣኮ ኩማንዳጉዲ ካታዎኮ ዙሎ" ዔከ ዓኣዳ ዳልጎ ጎይዖና ቲቂ ዓኣዳ ጎይዖና ዳንዲ ዓቴ"ያ ማሌ"

ዓሲያ ሃህ ሙካንዳጉዲ ዔኤሌ"፤ 24 ዩንህ ቤርታ ዔኤሌ"ንቴዘንህፓ ፔቴ" ዓሲታዖ ታኣኮ ሙዖ ሙዓዓከ» ገዔ። ታ ዓሲህም ጋዓ።»

ዩሱሴ ገንህ ሃንቲህ ዔከሳ ማቶ
(ማቴ. 10፡37-38)

25 ማርጌ ዓሲ ዩሱሴና ዎላ" ዓኣዳንቴ ዒዚ ዔያቶ ባንህ ሺሪጋፓ፡- 26 «ታ ባንህ ሙካህ ቢያ ፔኤኮ ዓድና ዳንድና ማቸና ናኣቶ"ና ገርሲንህና ገርንህና ሐህ ፔ ሹምፓህያ ታ ገዳ"ፓ ባሼ ናሽካያ ማዔቶ፡ ታ ዓሲ ማዓኒ ዳንዳዐቀሴ። 27 ሐህ ሃይቢ ሄላ"ንዳኣና ገእጊያ ማዒባኣህ ታኣኮ ገንፃ ሃንታ ናይ ማዓኒ ዳንዳዐቀሴ።

28 «ዒንህዳፓ ፔቴ" ዓሲ ሹቸና ማኮ ማኣሪ ማከኒ ኮዔቶ ማድ" ማዲ ጋፒሳኒ ዎኣዲ ሚኢሾ ኮይሳያታቶ ቤርታዲ ዳዒ ማላኔ። 29 ጋዓንቴ ሹጮና ማኮ ማኣር ማከኖ ዓርቃዖ ጋፒሳኒ ዳንዳዒባኣያታቴ ዓይዖይዳ ዓቴ" ማኣሪሎ ዘጋ ዓሳ ቢያ ዒዛ ቦሃንዳኔ፤ 30 ሃኣዘጉዎቴ፤ ሃይ ዓህ፡ ማኣሪ ማከኒ ዓርቄዖ ጋፒሳኒ ዳንዳዒባኣሴ» ገዒ ገዒ ሃህ ዒዛ ፓሳንዳኔ።

31 «ሃህ ገንህ ታጰ ሺያ ፖኦሊሴ ዓኣ፡ ፔቴ" ዓጨኮ ካኣቲ ማሌ" ለማታሚ" ሺያ ፖኦሊሴ ዔከ ያላኒ ሙካ ካኣቲና ዎላ" ያልታኒ ኮዔቶ ቤርታዲ ፔኤኮ ሞርኮ ባሻኒ ዳንዳዒያ ማዔቶ ዔራኒ ዳዒ ዘርታኔ። 32 ዳንዳዐቀያ ማዔቶ ጋዓንቴ ዒዛ ያላኒ ሙካ ካኣታ"ህ ሃጊ ሃኬ ዓኣንቴ፡ ዩይ ካኣታህ ጨማቶ ዓሲ ዳካኔ። 33 ዩያጉዲ ዒንህዳፓ ፔኤኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ሃሹ"ባኣ፡ ዓይጎ ዓሲታቶ ታ ዓሲ ማዓኒ ዳንዳዒንድዎሴ» ገዔ።

ማኣዲዎ ሶኣጌ
(ማቴ. 5፡13፤ ማር. 9፡50)

34 ዩካፓ ሃህ ዩሱሴ፡- «ሶኣጌ ኮሺኬ፤ ሶኣጌ ሶኣጌ ማዒባኣያታቶ ዓይጎና ገንህ ሶኣጌ ማሂንታንዳይ? 35 ዩኖጉዴ ሶኣጌላ ጎሽኪንታ ዓጮ"ም ማዔቶዎ ሃህ ጎሽ ማሊ"ሳኒያ ላኣሊንቲዎ ቡኡራጉዲ ማዔህር ጉሪ ከኤኤሪንታንዳኔ፤ ዓካሪ ዎይዛ ዎይዚ ዓኣህ ዎይዘንጎ!» ገዔ።

15

ባይቄ ማራይ ኮኣኪንህ
(ማቴ. 18፡12-14)

1 ኮርሞ ዓሶይዳፓ ሚኢሾ ቡኩሳ ዓሶና ጎሞ ዓሶና ቢያ ዩሱሴ ዔርዘ ዔርዘያ ዎይዚ ቡከንቲ ዒዛ ኮራ ሙኡኔ። 2 ፔርሴ ዓሶና ሙሴ ዔርዘ ዎሳ ዔርዘ ዓሶና ጋዓንቴ ዩያ ዘጋዖ፡- «ሐይ ሃይሾ ጎሞ ዓሶ ናሽኪ ዔከ፡ ዔያቶና ዎላ" ሙዓኔ» ገዒ ገዒ ዩሱሴ ዳንኪህ ዓርቄ። 3 ዩያር ዩሱሴ ሃያ ኮኣኪንህ ዔያቶም ሂዚ ገዒ ከኤዚህ ዓርቄ።

4 «ዒንህዳፓ ፃኤታ ማራይ ዓኣ ዓሲ ፔቴ" ማራይ ባይቄቶ ዎይታንዳያ ዒንህዳፓ ማላይ? ታዘጰታሚ ታዘጰ ማራቶ ካያ ሃሹ"፤ ዩያ ባይቄ ማራዒህ ዳንቃኒ ኮዓኒ ዳንዳዒዳ? 5 ዩካፓ ዒዚ ዳንቃዖ ኮሺ" ዎዛዲ፡ ጌኤታ ኮዲ ማሂ ዔከ ሙኡ፤ 6 ማኣሪ ሄሌ"ሰካፓ ፔኤኮ ላጎና

14:11 ማቴ. 23፡12፤ ሉቃ. 18፡14። 14:26 ማቴ. 10፡37። 14:27 ማቴ. 10፡38፤ 16፡24፤ ማር. 8፡34፤ ሉቃ. 9፡23። 15:2 ሉቃ. 5፡29-30።

ዓሽኖና ፔቴ"ይዳ ዔኤሊ"- ተአኮ ባይቄ ማራዓሢ ታ ዴንቄሢሮ ታ ዋዛዳኔ፤ ታኣና ዋዛዳዋቴ! ዔያቶም ጋዓንዳኔ። 7 ጎሜ ቡኡዲ ማዓኒ ኮይሱዋ፡ ታዘጸታሚ" ታዘጸ ጌኤዠ ዓሶይዳፓ ባሽ ጎሞ ቡኡዲ ጌኤሽካ ፔቴ" ጎሜ ዓሲ ዛላና ያኡሲ ካኣቱሞይዳ ዋዛ ማዓኔ ታ ዒንሢሞ ጋዓኔ» ጌዔኔ።

ባይቄ ሚኢሽ ኮኦከንሦ

8 ሄሊ"ሳዖ ዩሱሴ፡- «ታጾ ቢራ ዓኣ ላኣሊኮ ፔቴ" ቢራ ባይቄቶ ዒዛ ዋዳ"ንዳያ ዒንሢሞ ማላይ? ፖራ ፖራሲ ጋሮዋ ፒዊ" ዴንቃንዳያ ሄሊ"ንዳኣና ዓኣሽንቴ ቤዘ ቢያ ኮዓዓዳ? 9 ዩካፓ ዒዛ ዴንቃዖ ዒዘኮ ለጎና ዓሽኖና ፔቴ"ይዳ ዔኤሊ" ተአኮ ባይቄ ቢሬሎ ዴንቄታ ዋዛዳሢሮ፡ ታኣና ዋላ" ዋዛዳዋቴ! ዔያቶም ዒዛ ጋዓንዳኔ። 10 ጎሜ ቡኡዲ ጌኤሽካ ፔቴ" ጎሜ ዓሲ ዛላና ጫሪንጮይዳ ከኢታንቻ ዩያጉዲ ዋዛዳኔ፡ ታ ዒንሢሞ ጋዓኔ።»

ባይቄ ጴዳ ናዓሢ ኮኦከንሦ

11 ሃሣ ዩሱሴ፡- «ፔቴ" ዓሲኮ ላምዖ ናይ ዓኣኔ፤ 12 ጌኤዛሢ ዓዳሢ ኮራ ላዳዳ! ኔኤኮ ዓኣ ባካፓ ፓቄ፡ ታና ሄሊ"ዘንሢ ሃሢ ታኣም ዒንጌ ጌዔሢሮ፡ ዓዳሢ ዓኣ ባኮ ላምዖ ናኣቶ"ም ጊሽኬኔ። 13 ዳካ" ከሊ"ኮ ጊንፃፓ ጌኤዛሢ ፔኤኮ ፓቄ ዔኬ ባኮ ሻንቸዖ ሻንቸ ሃሣ ላኣሚያ ላኣሚ ዔካዖ ሃኬ ዓጪ ዴንዴኔ፤ ዒኢካ ዒ ዓኣዴ ቤዘ ፔኤኮ ሚኢሽ ቢያ ጉሪ ላኣሊ ባይዘኔ። 14 ሚኢሽ ዒ ፔኤኮ ቢያ ጋፒሴሰካፓ ዩኖ ዓጩ"ሎይዳ ሚርጌ ናይዚ ከሰኬሢሮ ሚቶይዳ ዒ ከዴኔ። 15 ዩያ ሚታሢዳፓ ዔቄያና ዩኖ ዓጩ"ይዳ ዓኣ ፔቴ" ዓሲሰኬያ ኮይላ" ናንጋኒ ጌላዛ፡ ዩይ ዓሢ ፔኤኮ ቆሎ ጉዲንፃ ሄንቄሴኔ። 16 ናያ ዴዳሢሮ ናዓሢ ጉዲንፃ ሙዓ ሃኣኮ ዲልሶ ሙዒ ሚሽካኒ ዓፃዴቶም ዩያ ዒዛም ዒንጋ ዓሲ ባይቄኔ፤ 17 ዒማ"ና ናዓሢ ፔኤኮ ደቢንቶ ዔሪጋፓ ተ ዓዳ ማኣሮይዳ ማዳ" ማዳኒ ጌላ ዓሳ ካሦ ሙዒ ሚሽኬም ዓዓታንቴ፡ ታኣኒ ሃይካ ናዮና ሃይቃኔ፤ 18 ዓካሪ ታ ዔቄታ ዓዳ ኮይላ" ዓኣዲጋፓ፡- «ዓዳ! ያኡሲና ኔኤናና ቤርታ ታ ደቤኔ፤ 19 ሃካፓ ሴካ ኔ ናይ ታ ጌይንታኒ ታኣም ኮይሱዋሴ፤ ጋዓንቴ ኔኤኒ ማዳሻ፡ ዓይሎ"ይዳፓ ፔቴ"ሢ ታና ማሄ ታ ጋዓንዳኔ» ጌዒ ማሌኔ። 20 ዩያ ጋዓዖ ዔቄ ዓዳ ባንሢ ዓኣዴኔ።

«ዩካፓ ዓዳ ሃጊ ሃኬ ዓኣንቴ ናዓሢ ዴንቃዖ፡ ሚጪንቲ ዒዛ ባንሢ ጳሽኪ ኮንቄ ዒዛ ሄርቄኔ። 21 ናዓሢያ፡- «ዓዳ! ያኡሲና ኔኤናና ቤርታ ታ ደቤኔ፤ ሃይፓ ሴካ ኔኤኮ ናይ ጌይንታኒ ታና ኮይሱዋሴ» ጌዔኔ። 22 ዓዳ ጋዓንቴ ማዳ ዓሶ ዔኤላ"ዖ፡- «ቡካዲ ቃራ ማኣዖ ዔኪ ሙኪ ማይሱዋቴ፤ ከኤሎ"ይዳ ዠኢሮ፡ ቶኮ"ይዳኣ ደርሲ ዓኣሡዋቴ፤ 23 ሃሣ ቃራ ማሊ" ቡዋ ዔኪ ሙኪ ሽኩዋቴ፡ ሙዒ ኦ ዋዛዳም፤ 24 ዓይጎር ጌዔቶ ሃይ ናዓሢ ታኣኮ «ሃይቄኔ» ታ ጌዔንቴ፡ ሃይሾ ሃሢ ሽምፖና ዓኣያ ማዔኔ፤ ባይቄያታዖ ጴዳኔ» ጋዓዖ፡ ዋዛዳሢ ሳርቄኔ።

25 «ዩማና ቶይዳሢ ማዳ"ሮ ቦኣሎ" ዓኣዴዖ ማዒ ሙኪ ማኣሮኮ ቡኬ ዋዳ"ና ኮሢ ኮርጎንቴ ዋይዘኔ፤ 26 ዩካፓ ዒዚ ዓይሎ"ይዳፓ ፔቴ"ሰኬያ

ዔኤላ"ዖ «ሐይ ዓይጎዳይ?» ጌዒ ያኦጩኔ። 27 ዓይላ"ሢ ማሃዖ «ኔ ጌኤዚ" ማዒ ሙኬኔ፤ ኔ ዓዳ ዒ ኮሺ ዓኣንቴ ዒዛ ዴንቄሢሮ ማሌ" ቡዋሢ ዒዛም ሹኬኔ» ጌዔኔ።

28 «ዩያሮ ቶይዳሢ ሚርጌና ዳጋዳዖ፡- «ማኣሪ ታ ጌላዓ» ጋዓዛ፡ ዓዳ ካሮ" ከሰኪ ጌላንዳጉዲ ዒዛ ሽኢቄኔ። 29 ናዓሢ ጋዓንቴ ዓዳም «ሃኣዛጌ፡ ሃያጉዳ ሌዔ ታ ኔኤም ማዳኔ፤ ኔ ዓይሢ ባኣዚ"ያ ዓዲ ታ ቤቁባኣሴ፤ ዓካሪ ታኣኒ ታ ላጎንሢና ዋላ" ዋዛዳንዳጉዲ ፔቴ" ዋናናይታዖ ታኣም ኔ ዒንጊ ቤቁባኣሴ። 30 ሃይ ኔኤኮ ናዓሢ ጋዓንቴ ኔጊዳፓ ፓቄ ዔኬ ባኮ ዘኣዘ ላኣሎና ዋላ" ኩርሲ ማዔ ዋዳ"ና ማሌ" ቡዋሢ ኔ ዒዛም ሹኬኔ» ጌዒ ማሄኔ። 31 ዓዳሢ ማሃዖ፡- «ታ ናዓሢዮ! ኔኤኒ ቢያ ከሊ" ታኣና ዋላ"ኬ፤ ታኣሲ" ጉቤ ኔኤሮኬ። 32 ሃይ ኔ ጌኤዚ" «ሃይቄኔ» ታ ጌዔንቴ፡ ሃሢ ሽምፖና ዓኣያ ማዔኔ፤ ባይቄያታዖ ሃሢ ጴዳኔ፤ ዩያሮ ሚርጌ ኦ ዋዛዳንዳያ ኦና ኮይሴኔ» ጌዔኔ።

16

ዔሪ ሙኡዛ ዓሲ

1 ሐሣ ዩሱሴ ፔኤኮ ጊንፃ ሃንታዘንሢሞ፡- «ፔቴ" ዖርጎቹ ዓሲሰኬያኮ ማኣሮይዳ ዒናና ማሊ ዔሪ ሙኡዚ" ወይሢ ፔቴ" ዓሲ ዓኣኔ፤ ዓሳ ሃይ ኔኤኮ ዓሶ ወይሢ ዓሢ ኔኤኮ ዓኣ ባኮ ላኣሊ ባይዘኔ» ጌዒ ዖርጎጫሢም ከኤዘኔ። 2 ዩካፓ ዖርጎጫሢ ዩያ ፔኤኮ ማዳ ዓሢ ዔኤሊ"ሳዖ ሃይ ታ ኔኤኮ ወይዘ ባካ ዓይጌንዳይ? ዓካሪ ሃይፓ ሴካ ታኣኮ ኔ ማኣሮ ዓሶ ሙኡዛ ዓሲ ማዓኒ ዳንዳዐዋሴ፤ ኔ ዋንዴ ዩኖ ማዳ" ማዳኣና ዓኣ ሚኢሽና ዓኣ ባኮና ቢያ ታኣም ሽኢሹ» ጌዔኔ። 3 ዩይ ማዳ" ዓሢ ፔ ዒኖና «ማይ ሃይፓ ሴካ፡ ታ ጎዳሢ ታኣኮ ዋንዴ ዓሶ ሙኡዚያ ማዳ"ይዳፓ ታና ከሳ"ኒኬ፤ ዓካሪ ታ ዋዳ"ቶ ኮሽካንዳይ? ጎሽካኒ ታ ዳንዳዐዋሴ፡ ሽኢቃኒያ ታና ቦርሳኔ፤ 4 ጫክ፡ ታ ማዳንዳ ባኣዚ" ዔራኔ፤ ታ ዒዛኮ ማኣራ ዓሶ ሙኡዚያ ማዳ"ፓ ከሰኬ ዋዳ"ና ዒዛኮ ማኣሮይዳ ታና ናሽካ፡ ታኣኮ ላጌ ማዔ ዓሲ ጴዳንዳጉዲ ታ ማዳንዳኔ» ሂዚ ጌዒ ማሌኔ።

5 «ዩካፓ ዒዛ ጎዳኮ ጋሌና ዓኣ ዓሶ ቢያ ፔቴ" ፔቴ" ዔኤላ"ዖ፡ ቤርታኣሲ ኮራ ተ ጎዳሢም ኔ ጪጋንዳ ጋሌ ዓኣፒኒ ኔ ቡፃ ዓኣይ?» ጌይ ዒዛ ያኦጩኔ፤ 6 ዒዚ ማሃዖ «ዴኤታ ያቲ ኩሙሢ፡ ዛይቲ ታ ጪጋንዳያ ዓኣኔ» ጋዓዛ፡ ሙኡዚሢ «ሃሶ ፃኣፒ ዓርቆ ባኮ፡ ቡኬና ዴጋፓ ደንጊታሚ" ያቲ ዛይቲ ጌዒ ፃኣፔ» ጌዔኔ። 7 ላምዓሳሢያ ዔኤላ"ዖ «ኔ ቡፃ ዓኣፒኒ ጋሌ ዓኣይ?» ጋዓዛ፡ ዒዚ ማሃዖ «ዴኤታ ሐሪ ጫኣና ማዓ ዛርጌ ጋሌ ዓኣኔ» ጌዔኔ፤ ሙኡዚሢ «ሃኣዛጌ ፃኣፒ ዓርቆ ባኮ! ሳሊ"ታሚ" ሐሪ ጫኣና ጌዒ ፃኣፔ» ጌዔኔ። 8 ዩይ ዖርጎጫ ዓሢ ጉሙርቄንቴባኣ፡ ፔ ማኣራ ሙኡዚ ዓሢ ጪንጩምና ዒ ማዳ ማዳ" ሄርሼኔ፤ ዩይ ያኡሲ ዓሶይዳፓ ባሽ፡ ሃያ ዓጩ" ዓሳ ሳይይዳ ዔያታናንጋ ናንጎኮ ጪንጫ ማዔሢ ዔርዘኔ» ጌዔኔ።

ሚኢሽና ኮይሳ ባኣዚ" ማዳንዳያ ኮይሳሢ

9 ሃሣ ሄሊ"ሳዖ ዩሱሴ፡- «ዩያሮ ሃያ ዓጩ" ሚኢሽና ዒንሢኮ ላጌ ዓርቁዋቴ፡ ታ ዒንሢሞ ጋዓኔ፤ ዩያ ዒንሢ ማዴያታቶ ዒንሢኮ ሚኢሽ

ጋጥም ኩቸ ጉሪ ዲንሢ ማዕ ዎድና ዲንሢከ ላጎንሢ። ናንጊና ናንጎ ማኦርይዳ ሸኦቸንሢ ዲንሢ ዔካንዳ። 10 ዳካ" ባኦዚ"ና ጉሙርቁንታ ዓሲ ዳኤፒ ባኦዚ"ና ጉሙርቁንታ ማዓንዳ፤ ዳካ" ባኦዚ"ና ጉሙርቁንታ ዓሲ ጋዓንቴ ዳኤፒ ባኦዚ"ናኦ ጉሙርቁንታዓኩ። 11 ዬያር ሃያ ዓጮ" ቆሎ" ዎይሢያና ዲንሢ ጉሙርቁንታዎያ ማዕቶ ጎጌ ቆሎ" ያኦኒ ዲንሢ ጉሙርቁ ዲንጋንዳይ? 12 ሃሣ ማሌ" ዓሲ ባኦዚ"ና ጉሙርቁንታዎያ ዲንሢ ማዕቶ፣ ዲንሢ ማዓ ባኦዚ" ያኦኒ ዲንሢ ማዕቶ ዲንጋንዳይ?

13 «ፔቴ" ዓሲ ፔቴ"ና ላምዎ ዎይሢ ዓሲም ዎርቃኒ ዳንዳዑዎሴ፤ ያዲ ማዕያታቶ ፔቴ"ሢ ዲዲ ባጋሢ ናሽካንዳ፤ ሃሣ ፔቴ"ሢ ቦንቸ ባጋሢ ቦሃንዳ፤ ዬያጉዲ ማኦሽም ዎርቃ ዓሲ ያኦሲም ማዳያ ማዓኒ ፔቴ"ታዎ ዳንዳዑዎሴ» ጌዔ።

14 ፐርሴ ዓሳ ማኦሽ ናሽካያ ማዕሢር ዬሱሴ ዬያ ጌዔ ባኮ ቢያ ዎይዚ ዲዛኮ ጌኤዛ ቦሃ። 15 ዲዚ ጋዓንቴ ዲንሢ ዲንሢ ተኦኮ" ዓሲ ቤርቲዳ ጌኤሽ ማሊሳ፤ «ያኦሲ ጋዓንቴ ዲንሢከ ዲኖ ዔራ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዓሲ ቤርቲዳ ቦንቸንታያ ማሊ ዳዳሢ ቢያ፣ ያኦሲ ቤርቲዳ ቦሃንቴያኩ» ጌዔ።

ሙሴ ዔርዜ ዎጎና ዔፒና ዛላ
(ማቴ. 11፣12-13፤ 5፣31-32፤ ማር. 10፣11-12)

16 ዬሱሴ ቃሲ" ከኤዛያ፡- «ሙሴ ዔርዜ ዎጎና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶኮ ማፃኦጋ ሙኪ ማሰካ ዮሐንሴ ዎድ" ሄላ"ንዳኦኦ ከኤዚ ከኤዚ ዳዔ፤ ሃሣ ዬካፓ ሃንጋ ከኤዛሢ ያኦሲ ካኦቸም ኮኸ ሃይሶኬ፤ ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ዬኖ ካኦቸሙላይዳ ጌላኒ ኮሺ" ማታዳ። 17 ማዕቶዎ ዎጎይዳፓ ፔቴ" ባኦዚ" ባይቃሰካፓ ጫሪጎጮና ሳዎና ዓኦዳኒ ሽሌዔ ማዓንዳ።

18 «ማቸ ፔኤኮ ዓንጂ ማሌ" ላኦሊ ዔካሢ ቢያ ዘኦሰካ ኮኦማያ ማዓ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ፔ ዓሲፓ ዓንጂንቴ ላኦሊዔ ዔካሢያ ፔና ዲኦሳ"ኔ» ጌዔ።

ዎርጎጮ ዓሢና ማንቆ ዓላዓዜሬና

19 ሃሣ ዬሱሴ፡- «ዲንኪ ዘቁ ማኦያና ሃሣ ሻኦዛ፣ ማዛጸ ዓፒላ ማይንታ ፔቴ" ዎርጎቹ ዓሲ ዓኦ፤ ዲዚ ቢያ ከሊ"ና ማርጌ ዎዛና፣ ማታ ባኦያ ናንጋ። 20 ዲማ"ና ዲዛ ካራ ዑፃ ቢያ ከሢ ሌሊ ማዕ ዓላዓዜሬ ጌይንታ ፔቴ" ማንቆ ዓሲ ላሂ ናንጋ፤ 21 ዬይ ማንቆ ዓሢ ዎርጎጮሢ ሙዎይዳፓ ዲኦሃሢ ሙይ ማሽካኒ ኮዓ፤ ዬያ ዎርጎጮሢከ ካናታኦ ሙኪ ሙኪ ማንቃሢከ ኪያ ላዓ።

22 «ዬካፓ ዬይ ማንቆ ዓሢ ሃይቁም፣ ያኦሲ ኪኦታንቻ ሎ ዓብራሃማ ኮራ ዲዛ ዔኪ ዓኦዳ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ዎርጎጮ ዓሢያ ሃይቁ ዲኦቲ። 23 ዬኖና ጋፒንፃ ጳዲዎ ዔቶ" ማታሢ ቤዘይዳ ዲ ማታዲቤቃ ዳጊ ጌዒ ዓብራሃማና ኮይሎ"ይዳ ዓኦ ዓላዓዜሬያ ሃከና ዳንቁ። 24 ዬካፓ ዲዚ ዑኡዘ ዳጊጌዲ ታ ዳዳሢ ዮ ዓብራሃማ! ሃዳራ ታኦም ማሌቲሬ፤ ሃይካ ታኦኒ ታሚዳ ማርጌና ማታዳሢር ፔኤኮ ከኤሎ" ቤርቶ ዎኦሢዳ ዳኪ

ታኦኮ ዲንዲርዘ ሽሚሳንዳጉዲ ዓላዓዜሬ ታኦም ዳኬ» ጌዔ።

25 «ዓብራሃማ ጋዓንቴ ታ ናዓሢዮ! ኔኤኒ ኔኤኮ ሳዎ ናንጎ ዎድ"ይዳ ማርጌ ኮሺ ባኦዚ" ዳንቁ ዎዛዳሢ ማሊ ጳቂሠዎይ? ዓላዓዜሬ ጋዓንቴ ዬኖ ዎድ"ና ማቶይዳ ዓኦ፤ ዬያር ሃሣ ዲዚ ሃይካ ዎዛዳ፤ ኔኤኒ ጋዓንቴ ማታዳ። 26 ዬይያ ዓኦንቴ ኦኡና ዲንሢና ባኦኮ"ይዳ ፑኤፒ ማጊ ዓኦ፤ ዬያር ኦ ኮይላ"ፓ ዲንሢ ባንሢ፣ ዲንሢ ኮይላ"ፓ ኦ ባንሢ ፒንቃኒ ዳንዳዒንቴዎሴ» ጌዔ። 27 ዬካፓ ዎርጎጮ ዓሢ ታ ዳዳሢዮ! ያዲ ማዕቶ ሃዳራ ዓላዓዜሬ ለካ ታ ዳድ ማኦሪ ዳኬ፤ 28 ዲኦካ ሎ ታኦኮ ዳንጎ ጌርሲንሢ ዓኦሢር ዔያታ ሃሣ ሃያ ፑርቶ ማታሢ ቤዘ ሙኩዎጉዲ ዲዚ ዔያቶም ላቲ" ከኤዘንጎ" ጌዔ።

29 «ዓብራሃማ ጋዓንቴ ሙሴና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶናኮ ማፃኦጋ ዔያቶ ኮራ ዓኦ፤ ዬያቶይዳፓ ዔያታ ዎይዘንጎ" ጋዓ፤ 30 ዎርጎጮ ዓሢ ታ ዳዳሢዮ፣ ዓብራሃማ! ዬይ ጊዳያቸዎሴ፤ ጋዓንቴ ፔቴ" ዓሲ ሃይቢዳፓ ዔቁ ዳንዲ ዔያቶም ከኤዜቶ፣ ዳቢንቶ ፔኤኮ ዔሪ ጎማፓ ማዓንዳ፤ ጌዔ። 31 ዓብራሃማ ማሃዎ ሙሴሲና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶ ማፃኦጋ ዔያቶም ጋዓሢ ዔያታ ዎይዚ ባኦያቶ፣ ፔቴ" ዓሲ ሃይቢዳፓ ዔቁ ዔያቶም ከኤዜቶዎ ዲዛሲ ጉሙርቁ ጎናሲ ዔያታ ዔካዓኬ» ጌዔ።

17

ዓሲ ዳቢሳ ባኦዚ"ና ጎማ ቡኡዲሢና ሓሣ ጉሙርቁሢ ዛላ
(ማቴ. 18፣6-7፤ 18፣21-22፤ ማር. 9፣42)

1 ዬሱሴ ፔኤኮ ጊንፃ ሃንታ ናኦቶ"ም፡- «ዓሲ ዳቢሲ ጎማይዳ ጌልዛ ባኦዚ" ሙኩዎዎ ፔቴ"ታዎ ዓታዓኬ፤ ጋዓንቴ ጎማ ማዒ ዳቢሳ ባኦዚ" ዔኪ ሙካ ዓሢም ባዳዔ! 2 ዎናታቴያ ሃንሢ ዳኮ" ናኦቶ"ንሢዳፓ ፔቴ" ዳቢሲ ጎማ ማዳሳያይዳፓ ዎንሢ ሹቸ ባቃና" ቱኪ" ዎኦ ባዘ"ይዳ ጌሌቴ ኮሺኬ። 3 ዬያር ዲንሢ ዲንሢ ዔራዎቴ። ኔ ዲሻሢ ኔኤም ፑርቲሲ ዳቤቶ ዘሪ ጎሬ፤ ዲዚ ፔ ዳቢንቶ ዔሪ ታ ዳቤኔ» ጌዔቶ ዓቶም ጌዔ፤ 4 ሃና"ኦ ዓቢዳ ሌሊ ላንካይ ማይንቴ ኔኤም ፑርቲሲ፣ ዳቢ፤ ሃሣ ላንካይ ማይንቴ ሙኪ ሙኪ ታ ዳቢንቶ ታ ዔሬኔ» ጌዔቶ ዓቶንጎ ዲዛም ጌዔ» ጌዔ።

5 ዳኪንቴዘንሢ ዬሱሴ ኮራ፡- «ሃዳራ ኦም ጉሙርቁሢ ቃሴ"» ጌዔ። 6 ጎዳ ዬሱሴ ማሃዎ፡- «ሴናፒጮ ጎዎ ባከሎኮ ዓኦፓ ዳኮ"ማ ጉዳያ ማዓ፣ ጉሙርቁሢ ዲንሢከ ዓኦቶ ሃያ ሻኦኮ" ላሃይካፓ ቱጊንቴ ባዘ" ከዳ» ዲንሢ ጌዔቶ ዲንሢም ዓይሢንታንዳ።» ጌዔ።

ማዳ ዓሲ ማዳኒ ኮይሳ ባኦዚ"

7 ዬካፓ ሃሣ ዬሱሴ፡- «ዲንሢከ ፔቴ" ጎሽ ጎሽካይ ሃሣ ጊንሢ ማራይ ሂንቃ ዓሲ ዓኦቶ ዬይ ማዳ ዓሢ ማዳ"ፓ ማዕ ዎድ"ና ቤዘና ላሂ ሙኪ ካዎ ሙዔ» ዲዛም ጋዓ? 8 ዬያፓ ላካሪ ታኦም ካዎ ጊኦሊሽ፣ ታ ሙዒ ዑሽካንዳኦና ታና ሙኡዛያ

16:13 ማቴ. 6፣24። 16:16 ማቴ. 11፣12-13። 16:17 ማቴ. 5፣18። 16:18 ማቴ. 5፣32፤ 1ቆር. 7፣10-11። 17:3 ማቴ. 18፣15።

ማዕፎ፤ ዩካፓ ኔኔኒ ሙዓንዳኔ፤ ጋዓያቱዋዓዳ? 9 ያዲ ማዕፎቶዋ ዩይ ማዳህ ዩያ ዓህ ባኮ ኩንህህህህር ዒዛኮ ጎዳህ ዒዛ ጋላታያ ዒንህህም ማላ? 10 ዒንህህያ ዩያጉዲ ዒንህህ ዓይሆና ባኮ ቢያ ኩንህህህኮ ጊንፃ ሉኡኒ ፓሁቀ ማዳ ዓሰንህከ፤ ኑ ኩንህህህያ ኦኡኒ ማዳንዳጉዲ ኑም ኮይሳ ባኮንህህ ሌሊኩ» ጎዑ።

ዩሱሴ ዑጋይዳ ኬሰካ ደርዓህና ዓኣ ታጳ ዓሰንህህ ፓህህህ

11 ዩሱሴ ዩሩሳሌም ባንህ ዴንዳዖ ሳማሪያና ጌሊላ ዓጮናኮ ሳዞ"ና ዓኣዴኔ፤ 12 ፔቴ" ጉርዳሰከና ዒ ጌላዛ ዑፃ ኬሰካ ደርዓህና ዓዳንቴ ታጳ ዓሰ ዒዛ ኮይላ" ሙኪ ሃኬ ዔቃዖ፤ 13 ዑኡዛ ፔኤሰ" ዳጊዲ፡- «ዩሱሴ! ዔርዛህሆ! ሃዳሪ ኑም ማሌቴሪ» ጌዒ ጌዒ ዒላቴኔ።

14 ዩሱሴ ዔያቶ ዛጋዖ፡- «ዴንዳዮቱ! ዒንህኮ ዑጋዎ ቁኤሶም ዳውዎቴ» ዔያቶም ጋዓዛ፤ ዔያታ ዓኣዳ ጎይህ ዓኣንቴ ዔያቶኮ ዑፃ ኬሰካ ደርዓህ ባይቁም ዔያታ ጌኤሽኬኔ። 15 ዔያቶይዳፓ ፔቴ"ህ ዩያ ደርዓህዳፓ ጌኤሽኬህ ዛጌ ወደ"ና ዳጊ ጌዔ ዑኡሰና ያኡሰ ጋላቲ ጋላቲ ጊንህ ማዕፎ። 16 ዩይ ዓህ ዩሱሴያ ጋላቲ ጋላቲ ዒዛኮ ቶኮ" ዴማ" ባሊቲና ሎኦኔ፤ ዒዚ ዩይ ዓህ ሳማሪ ዓጪ ዓሰከ። 17 ዩሱሴ፡- «ዑፃ ኬሰከ ደርዓህዳፓ ዳቁ፤ ጌኤሽኬ ዓሳ ታጳቱዋዓዳ? ሂዳዖ ታዘጸንህ ዓንኮ ጌሌይ? 18 ያኣዛህ ጋላታኒ ማዒ ሙከህ ሃያ ማሌ" ዜርፃህዳፓ ዓታዛ ማሌ" ባኣዳዳ?» ጌዔ። 19 ዩካፓ ዩሱሴ ዩያ ዓህ ኮራ፡- «ዔቁ፤ ዴንዳ፤ ኔ ጉሙርቁፃ ኔና ዳቁሽኔ» ጌዔ።

ያኡሲ ካኣቱሞኮ ሙኪያ (ማቲ. 24፡23-28፤ 24፡37-41)

20 ፔርሴ ዓሳ ዩሱሴ ኮራ፡- «ያኡሲ ካኣቱማ ዓይዴ ሙካንዳይ?» ጌዒ ያኣጮዛ፤ ዒዚ ዔያቶም፡- «ያኡሲ ካኣቱማ ሙካንዳህ ዓሳ ዛጊ ካፓ ጎይያናቱሞ፤ 21 ዩያጉዲ ሃህ ሃይሾ ሃካኬ ሃህ ሰኬያኬ» ጌይንታያቱሞ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ያኡሲ ካኣቱማ ሃህ ዒንህኮ ባኣካ" ማዕህረኩ» ጌዒ ማሄኔ።

22 ሄሊ"ሳዖ ዩሱሴ ፔኤኮ ጊንፃ ሃንታ ናኣቶ"ም፡- «ዓሰናዓህኮ ኬሎ"ይዳፓ ፔቴ"ማታዖ ሉና ዓይጌ ዛጊሳንዳይ?» ዒንህህ ጋዓንዳ ኬሊ" ሙካንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዒንህህ ዛጋዓከ። 23 ዓሳ ሃይሾ ኪሪሰቶሴ ሃካኬ! ሃህ ሰኬያኬ!» ዒንህህም ጋዓንዳኣኬ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ዒንህህም ጋዓ ባኮ ጉሙርቁ ዔያቶ ጊንፃ ዓኣዲፓቴ። 24 ዜኤሊንህህ ጫሪንቶዳ ዜኤሊንህህ፤ ካራ"ፓ ካሮ" ሄሊ"ንዳኣና ፖዓህጉዲ ዓሰና ደህ ሙካ ኬሎ"ናኣ ያዲ ማዓንዳኔ፤ 25 ጋዓንቴ ዓሰና ደህ ቤርታዲ ማርጌ ሜቶ ዔካንዳህና ሃሮ" ወደ" ዓሰና ባህንታንዳህ ዓቱዋያከ። 26 ኖሄ ወደ"ና ማዕህህጉዲ፤ ዓሰና ደህ ሙኮ ወደ"ናኣ ያዲ ማዓንዳኔ። 27 ኖሄ ዋኣዖ ካኣሚሎይዳ ጌላንዳያ ሄሊ"ንዳኣና ዓሳ ሙዒያ ሙዒ ዑሽኪያ ዑሽኪ ዔፒያ ዔካንቴ፤ ዩሮ ወደ"ና ባይሰንቶ ዋኣዖ ሙኪ ቢያህ ዔኤዲ

ባይዜኔ። 28 ዩያጉዲ ሎኦኖ ወደ"ና ማዕህህጉዲያ ማዓንዳኔ፤ ዩሮ ወደ"ና ዓሳ ሙዒ ዑሽካንቴ፤ ሻንቶያ ሻንቶ ሓህ ሻንቁያ ሻንቃንቴ፤ ሙያ ሚህያ ቱኪ" ቱኪ" ማኣሪያ ማከንቴከ። 29 ጋዓንቴ ሎኦኖ ሰዶሜይዳፓ ኬሰከ ኬሎ"ና ታሚና ታሚኮ ዪኤሊ"ና ጫሪንጮይዳፓ ዋርቁ ቢያህ ሙዒ ባይዜኔ። 30 ዓሰኮ ናዓህ ሙካ ወደ"ናኣ ያዲ ማዓንዳኔ።

31 «ዩሮ ኬሎ"ና ማኣር ቶኣኮ"ይዳ ዓኣ ዓህ፤ ማኣርይዳ ዓኣ ማሆ" ዔካኒ ኬደ"ፓ፤ ጎከይዳ ዓኣ ዓህ ሃንጋ ማኣር ባንህ ማጋ። 32 ሎኦኖ ማኣ ጳቂህ ማሉዎቴ! 33 ፔ ሸምፓህ ዳቁሻኒ ኮዓህ ቢያ ባይዛንዳኔ፤ ሸምፓህ ፔኤኮ ዓኣህ ዒንጋህ ቢያ ዳቁሻንዳኔ። 34 ዩሮ ዋንቴሎ ለምዖ ዓሰ ፔቴ" ሻኣሊ"ይዳ ለሃንዳኔ፤ ዔያቶይዳፓ ፔቴ"ማ ዔኪንታዛ፤ ባጋህ ዓታንዳኔ፤ ታ ዒንህህም ጋዓኣከ። 35 ለምዖ ለኣሊ ሃህ ፔቴ" ቤሰዳ ዋላ" ዋንህ ወዳንዳኔ፤ ፔቴ"ዛ ዔውታንዳኔ፤ ባጌላ ዓታንዳኔ። [36 ለምዖ ዓሰ ፔቴ" ጎሺዳ ዋላ" ማዳንዳኔ፤ ፔቴ"ህ ዔውታንዳኔ፤ ባጋህ ዓታንዳኔ» ጌዔ።* 37 ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታ ናኣታ" ዩሱሴ ኮራ፡- «ጎዳህዮ! ዔያታ ዓንኮ ዔኪ ዓኣዳንታይ?» ጌይ ዒዛ ያኣጮኔ።

ዒዚ ማሃዖ፡- «ሃይቁ ባኣዚ" ዓኣ ቤሰካ ሃምፑራ ቡካኔ» ጌዔ።

18

ቤልፃዲዋዖ ሸኢቁ ፔ ሱኡጋህ ሜታሴ ለኣሊሰከና

1 ዩካፓ ቤልፃዲዋዖ ቢያ ኬሊ" ሸኢቃንዳያ ኮይሳህ ዔርዛኒ ዩሱሴ ኮኣኪንህህ ሂዚ ጌዒ ዔያቶም ኬኤዜኔ፡- 2 «ፔቴ" ካታማይዳ ያኡሲ ዒጊጮዋያ ሓህ ሓታና ዓሰ ዋዚ ጋዓንዳይ» ጎዑ። ፔቴ" ዋጌ ዋጋሰኬይ ዓኣኔ። 3 ዒማ"ና ፔቴ" ዓኒ ሃይቁ ለኣሊሰከና ዩሮ ካታማሎ"ይዳ ናንጋጌ ዒዛ ዩያ ዋጎ ዋጋህ ኮይሎ"ይዳ ሙኪ ሙኪ ሓኣና ዋላ" ሞኦቶ ሞኦቲንታ ዓሰ ዓኣህረ ታኣም ዋጌ" ዒዛ ኮራ ጋዓኔ። 4 ዒዚ ዒዛም ዋጉዋዖ ማርጌ ኬሊ" ዴዔሰካፓ ጋዓንቴ፡- «ዋዚ ታ ያኡሲ ዒጊጮዋቴያ ሃህ «ዓሰ ታና ዋዚ ጋዓንዳይ» ጎዑ። 5 ሃና ዓኒ ሃይቁ ለኣሊላ ታና ሜታሳህረ ሌሊ ታ ዒዛም ዋጋንዳኔ፤ ሃንጎ ቢያ ዋዩ ዒዛኮ ሙኪያ ታኣኮ ጎጳ ያይዳኔ» ጌዒ ማሌኔ።

6 ሄሊ"ሳዖ ጎዳ ዩሱሴ፡- «ሚጠንቱዋ፤ ፑርቶ ዋጋህ ጌዔ ባኮ ሂንዳ ማሉዎቴ፤ 7 ያኡሲ ዓካሪ ሮኦሪና ዋንቴና ዒላቲ ዒላቲ ሸኢቃ ፔ ዴሮ"ም ዋጋዳዳ? ሓዓ፤ ጌይ ዔያቶም ዒንጎንደ ባኮ ቃዚ ኔጊሳንዳ? 8 ኔጉዋዖ ሩኡሪና ዔያቶም ዋጋንዳኔ፤ ታ ዒንህህም ጋዓኔ። ጋዓንቴ ዓሰኮ ናዓህ ሙካ ወደ"ና ሳዖይዳ ጉሙርቁህ ዴንቃንዳ ናንዳኖ?» ጌዔ።

ፔርሴ ዓሰሰኬያና ሚኢሼ ቡኩሳ ዓሰሰኬያና ዛላ

9 ዩካፓ ሃህ ዩሱሴ ኦኡኒ ጌኤሽኬ ጌዒ ጌዒ ሄርሸንቴ፤ ሃንጎ ዓሰ ባሃ ዓሰም ሃያ ኮኣኪንህ ኬኤዜኔ፡- 10 «ለምዖ ዓሰ ሸኢቃኒ ጌኤከፍ ማኣሪ

17:14 ሊዊ. ዓከ 14፡1-32። 17:26 ማዚ. ማፃ 6፡5-8። 17:27 ማዚ. ማፃ 7፡6-24። 17:29 ማዚ. ማፃ 19፡25። 17:31 ማቲ. 24፡17-18፤ ማር. 13፡15-16። 17:32 ማዚ. ማፃ 19፡26። 17:33 ማቲ. 10፡39፤ 16፡25፤ ሉቃ. 9፡24፤ ዮሐ. 12፡25። * 17:36 ፔቴ" ፔቴ" ሚናኣ ማፃኣፓ ፓይ፡ 36 ጌዳ" ቃሳኔ፤ ዩና ቃኣላ" ማቲ. 24፡40 ጌዳ" ዓኣዛ ማላኔ።

ዳንዳይ፤ ዔያቶይዳፓ ፔቴ"ሢ ፔርሴ ዓሲ ማዓዛ፤ ባጋሢ ኮርሞ ዓሶፓ ሚኢሼ ቡኩሳ ዓሲኩ።

11 «ፔርሴ ዓሢ ሺኢቆሮ ዔቁጋፓ ዒኖና <ያኦሲዮ! ታኣኒ ሃንጎ ዓሶፓዲ ቡሩዋያ፤ ፑርታ ዓይሢንቱዋያ ሃሣ ማቾ ማዒባኣ ላኣሊና ላሃያ ማዒባኣሢሮ ታ ኔና ጋላታኔ፤ ሃሣ ባሼ ሃያ ሚኢሹ ቡኩሳሢሣፓዲ ታ ማዒባኣሢሮ ትና ጋላታኔ።

12 ታኣኒ ቃልሾ ከሎ" ጋሮይዳ ላምዎ ከሌ" ሙኡዚ" ሃሺ" ሺኢቆ ሺኢጲያ ሺኢቃኔ፤ ታ ዳንቃ ባኮይዳፓ ቢያ ታጲሢዳፓ ፔቴ"ማ ከሲ" ከሲ" ኔኤም ዒንጋኔ» ጌዔ።

13 «ዔይ ሚኢሹ ቡኩሳሢ ጋዓንቲ ሃኬ ዔቃዎ፤ ዴግ ጌዒ ለካ ጫሪንጮ ዛጋኒታዎ ጫርቁባኣሴ፤ ጋዓንቲ ኩጮና ፔኤኮ ዳደ" ባዒ ባዒ ታ ያኣዛሢዮ! ታና ጎሞሲ ማኣሬ!» ጌዔ። 14 ጌኤሹሞ ዳንቁ ማኣሪ ማዔሢ ዔያ፤ ዓሶፓ ሚኢሹ ቡኩሳሢ ማዓንዳኣፓዓቴም ፔርሴ ዓሢቱዋሴ። ፔ ቶኣኮ" ዴግዳሢ ቢያ ሂርኪ ጋዓንዳይ፤ ፔ ቶኣኮ" ሂርኪዳሢ ጋዓንቲ ዴግ ጋዓንዳይ» ታ ዒንሢም ጋዓኣኩ።

ዩሱሴኮ ዳኮ" ናኣቶ" ዓንጂያ
(ማቴ. 19፡13-15፤ ማር. 10፡13-16)

15 ዩሱሴ ዔያቶ ፔ ኩጮና ካኣሚ ፒዎ"ንዳፓዲ ዓሳ ናኣቶ" ዒዛ ኮይላ" ዔኪ ሙካዛ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣታ" ጋዓንቲ ዔያ ዛጌ ዋደ"ና ዓሶ ኮራ ጎራ"ንቲ። 16 ዩሱሴ ጋዓንቲ ናኣቶ" ሃንጋ ፔ ባንሢ ዔኤላ"ዎ፡- «ያኦሲ ካኣቱማ ሃንሢፓዳዘንሢም ማዔሢሮ ናኣታ" ሃንጋ ታ ባንሢ ሙኮንጎ፤ ዔያቶ ላኣጊፓቴ። 17 ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ያኦሲ ካኣቱም ናይፓዲ ሼሌዑሞና ዔኪባኣ ዓሲ ፔቴ"ታዎ ጌላባኬ» ጌዔ።

ዖርጎጮ ዓሢኮ ያኣጪያ
(ማቴ. 19፡16-30፤ ማር. 10፡17-31)

18 ዓይሁዳ ዓሶኮ ሱኡጎይዳፓ ፔቴ"ሰኬይ ዩሱሴ ኮራ፡- «ኮዥ ዔርዛሢዮ! ናንገና ናንገ ዴንቃኒ ባይጎ ማዳንዳያ ታና ኮይሳይ!» ጌዒ ያኣጪ።

19 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ዓይጎሮ ኔ ታና ኮሺ ጋዓይ? ፔቴ" ያኦሲዳፓ ዓታዛ ኮሺ ባኣሴ። 20 ዓይሢያንሢ ኔ ዔራኔ፤ ዩንሢያ፡- «ማቾ ሃሣ ዓኒ ማዒባኣያና ላሂፓ፤ ዓሲ ዋዲፓ፤ ወኡቁፓ፤ ሉኡዙሞና ማርካዲፓ፤ ኔ ዓዶና ኔ ዒንዶና ቦንቼ» ጌይንቲዘንሢ» ጌዔ።

21 ዓሢ ማሃዎ፡- «ዩንሢ ዓይሢያንሢ ናኣቶፓ ዓርቁ ታ ካፓኔ» ጌዔ።

22 ዩሱሴ ዔያ ዋይዘዎ ዓሢ ኮራ፡- «ዓካሪ ፔቴ" ባኣዚ" ኔ ማዳንዳያ ዓቴ"ኔ፤ ዩይያ ኔኤኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ሻንቹ ሚኢሹ ማንቆ ዓሶም ዒንጌ፤ ጫሪንጮ ካኣቱሞይዳ ያኣፒ ጌሃ ቤዘይዳፓ ኔ ዔካንዳይ፤ ዩካፓ ሙኪ ታ ጊንዖ ሃንቲ» ጌዔ። 23 ዓሢ ጋዓንቲ ኮሺ" ዖርጎቹ ማዔሢሮ ዔያ ዋይዘዎ ማርጌና ያዩ። 24 ዩሱሴያ ዓሢ" ያዩሢ ዛጋዎ፡- «ዖርጎጮ ዓሶም ያኦሲ ካኣቱሞይዳ ጌላሢ ሞማፓዲ ሜታንዳይ! 25 ዖርጎቹ ዓሲ ያኦሲ ካኣቱሞይዳ ጌላንዳያይዳፓ ጋኣላ ናርፔ ያኣና ጌላኒ ሼሼሌዓንዳይ» ጌዔ።

26 ዔያ ዋይዘ ዓሳ፡- «ዓካሪ ዔይ ያዲ ማዔቶ ያኣኒ ዳቃኒ ዳንዳዓንዳይ?» ጌዔ። 27 ዩሱሴ ጋዓንቲ፡- «ዓሲም ዳንዳዒንቲዋ ባኣዚ" ያኦሲም ዳዳንዳዒንታኔ» ጌዔ።

28 ጳዒሮሴ፡- «ሃይሾ ኩኣኒ ኩኣኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ሃሺ" ኔ ጊንዖ ሃንታኔ» ጌዔ።

29 ዩሱሴ፡- «ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፡- ያኦሲ ካኣቱሞሮ ጌዒ ፔኤኮ ማኣሮ፤ ማቾ፤ ጌርሲንሢ፤ ሾዔ ዓሶ፤ ሃሣ ናኣቶ"ዋ ሃሻ" ዓሲ ባሼና ዳንቃንዳይ። 30 ዔይ ሃሢ ሃያ ዓጮ"ይዳኣ ሚርጌ ጳንጩና ዔካንዳይ፤ ሃጊ ሙካ ዓጮ"ይዳኣ ናንገና ናንገ ዳንቃንዳይ ጌይሢኬ» ጌዔ።

ዩሱሴ ፔኤኮ ሃይሶ" ዛሎ" ከኤዜሢ
(ማቴ. 20፡17-19፤ ማር. 10፡32-34)

31 ዩሱሴ ታጲ ላምዎንሢ ዴማሲ ዒዛ ባንሢ ሺኢሻዎ፡- «ሃይሾ ኩ ሃሢ ዩራሳላሜ ዳንዳይ፤ ዓሲ ናዓሢ ዛሎ" ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶና ያኣፒንቲሢ ቢያ ዒኢካ ኩማንዳይ። 32 ዒዚ ዓይሁዳ ማዒባኣ ሳም ዓኣሢንቲ ዒንጊንታንዳይ፤ ዔያታኣ ዒዛ ዓማሊ" ቦሃንዳይ፤ ጫሽከ፤ ዒዛይዳ ጩቲያ ጩታንዳይ። 33 ዒዛ ዠራፓና ጳርቁሢኮ ጊንዖ ዔያታ ዋዳንዳይ፤ ጋዓንቲ ሃይሣሳ ከሎ"ና ሃይባ"ፓ ዒ ዔቃንዳይ» ጌዔ።

34 ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዘንሢ ዔያ ቢያ ባኮይዳፓ ፔቴ"ታዎ ማሊ ዒና ዔኪባኣሴ፤ ዒዛ ጌኤዘኮ ዓኣሺንቲ ቡሊ"ዎ ዔያቶም ዔርቲባኣሢሮ ዔይ ዒዛኮ ዋዚ ጌይዎታቴያ ዔያታ ዔሪባኣሴ።

ዩሱሴ ዒያርኮይዳ ዓኣፓ ባይቁሢኮ ዓኣፓ ፖሲሴሢ
(ማቴ. 20፡29-34፤ ማር. 10፡46-52)

35 ዩሱሴ ዒያርኮኮ ሙኪ ዑካዛ ፔቴ" ዓኣፒ ባይቁ ዓሲሰኬይ ዒንጎ ሚኢሹ ሺኢቁ ሺኢቁ ጎይዎ ዓጫ ዴዒ ዓኣዎ፤ 36 ዒዛኮ ኮይሌና ዓኣዳ ሚርጌ ዓሶ ዑኡዙ ዋይዚ፡- «ሃይ ዓይጎዳይ?» ጌዒ ያኣጪ።

37 ዓሳ ማሃዎ፡- «ሓይሾ ናዚሬቶ ዩሱሴ ሃይና ዳንዳይ» ጌዒ ዒዛም ከኤዜ።

38 ዩማና ዓኣፓ ባይቁሢ፡- «ዳውቲ ናዓሢዮ ዩሱሴ! ሃዳራ ታኣም ማሌ» ጌዒ ጌዒ ዒላቲ።

39 ዩሱሴኮ ቤርታ ቤርታ ዓኣዳ ዓሳ፡- «ዘቲ ጌዔ!» ጌይ ዒዛ ጎራ"ዛ፤ ዒዚ ጋዓንቲ ዑኡዘ ኮሺ" ዴግዲ፡- «ዳውቲ ናዓሢዮ! ሃዳራ ታኣም ማሌ!» ጌዔ።

40 ዩያሮ ዩሱሴ ዔቃዎ፡- «ሃኒ ዒዛ ታ ባንሢ ዔኪ ባውዋቴ» ጌዒ ዓይሣዛ፤ ዓኣፓ ባይቁሢ ዒዛ ኮይላ" ሙኬም፤ ዩሱሴ ሂዚ ጌዒ ዒዛ ያኣጪ።

41 «ዓይጎ ታ ኔኤም ማዳንዳፓዲ ኔ ኮዓይ?» ጌዔ።

ዓኣፓ ባይቁሢ ማሃዎ፡- «ጎዳሢዮ! ዛጋኒ ታ ኮዓኔ» ጌዔ።

42 ዩሱሴ ዒዛም፡- «ዛጌ! ኔኤኮ ጉሙርቁፃ ኔና ዳቁሼኔ» ጌዔ።

43 ዩማና ዓኣፓ ባይቁሢ ቤዘና ዛጋኒ ዳንዳዓዎ፤ ያኦሲ ጋላቲ ጋላቲ ዩሱሴ ጊንዖ ሃንቲሢ ዓርቁኔ፤ ዴራ" ቢያ ዔያ ዛጋዎ ያኦሲ ጋላቲ።

18:14 ማቴ. 23፡12፤ ሉቃ. 14፡11። 18:20 ከሲ. ማፃ 20፡12-16፤ ላሚ. ዋማ 5፡16-20።

19

ዩሱፊና ዜኪየሴ ጎምረና

1 ዩሱፊ ጎይያ ሃንቲ ጎይሣ ዲያርኮ ካታሞ ጌላዎ፣ ካታሞኮ ሳዞ"ና ቲቂ ዳንዴ። 2 ዲኢካ ዜኪየሴ ጎምረና ዓኣኣ፤ ዲዚ ኮርሞ ዓሶፓ ሚኢሾ ቡኩሳ ዓሶኮ ሱኡጌ ሃሣ ያርጎቹ ዓሲኬ። 3 ዲዚ ዩሱፊ ዋያታቲያ ዛጋኒ ኮዓያታንቲ፣ ዔጳ ዲዛኮ ቃሚሣ ማዕሣረ ዳሮ" ሚርጉሞፓ ዔቁያና ዲዚ ዩሱፊ ዛጋኒ ዳንዳዒባኣሴ። 4 ዩሱፊ ዲ ዓኣ ቤዘና ዓኣዳሣሮ ዜኪየሴ ዩሱፊ ዛጋኒ ጌዒ ዳሮ"ኮ ቤርታ ዓኣዳ፣ ፕቴ" ቦኦቢ ገዒ። 5 ዩሱፊ ዩኖ ቦኦቢ ዳሞ" ሄላ"፣ ለካ ዳግ ጌዒ ዛጌሰካፓ ዜኪየሴ ኮራ፡- «ዜኪየሴ! ሃሮ" ታ ኔ ማኣራ ፔኤቃንዳያ ኮይሳሣሮ፣ ዑኩና ሚፃፓ ኮዳ» ጌዒ።

6 ዜኪየሴ ዑኩና ኮዳ"፣ ምዘና ዩሱፊ ፔ ማኣራ ሾኦቹንሣ ዔኩኔ። 7 ዩያ ዛጌ ዓሳ ቢያ፡- «ሃይ ዓሣ ጎሞ ዓሶ ማኣሪ ሾኦቹንቃኒ ጌሌኔ!» ጌዒ ዩሱፊ ደንኩኔ።

8 ዜኪየሴ ጋዓንቲ ዔቃዎ ጎዳ ዩሱፊ ኮራ፡- «ጎዳሣሮ! ሃሣ ታኣኮ ዓኣ ባኮይዳፓ ቢያ ሄካሣ ማንቆ ዓሶም ታ ዲንጋንዳኔ፤ ጌሺ ዓሲዳፓ ታ ዔኩ ሚኢሾ ዓኣቲያ፣ ዔኩሣፓ ያይዶ ጳንጩ ማሂ ታ ማሃንዳኔ» ጌዒ።

9 ዩሱፊ ማሃዎ፡- «ሃይ ዓሣ ሃሣ ዓብራሃሜ ዜርፃፓኩ፤ ሐሮ" ዳቂንታ ሃያ ማኣሮም ማዕኔ፤ 10 ዓይጎሮ ጌዒቶ ዓሲኮ ናዓሣ ባይቁሣ ኮዓኒና ዳቂሻኒ ሙኩኔ» ጌዒ።

ማዳ ማዳ ታጾ ዓሲሰኩንሣ ኮኣኪንሣ (ማቲ. 25:14-30)

11 ዓሳ ዩያ ዋይዚያይዳ ዓኣንቲ ዩሱፊ ሃሣ ፔቴ" ኮኣኪንሣ ዔያቶም ኬኤዜኔ፤ ዓይጎሮ ጌዒቶ ዲዚ ዩሩሳላሜ ባንሣ ዑኩሣሮ ዓሶም ያኣሲኮ ካኣቲ ሃሣ ዲማ ዋዶ"ና ፔጋዲ ዴዳያ ማሌኔ።

12 ዩያሮ ዩሱፊ፡- «ካኣቲሞ ቢታንቶ ዔኪ ማዓኒ ሃኬ ዓጪ ዳንዳ ፔቴ" ዳኤፕ ዓሲሰኩይ ዓኣኣ፤ 13 ዲዚ ዳንዳንዳሣኮ ቤርታ ዲዛኮ ማዳ ዓሶይዳፓ ታጾ ዓሲ ዔኤሊ" ፔቴ" ፔቴ"ሣም ታጾ ታጾ ሹቹ ቢራ ዲንጋዎ ሓ ማዒ ሙካንዳኣና ሃያ ቢሮ"ና ኮርሙዋቴ ዔያቶም ጌዒ። 14 ዲዛኮ ዓጮ" ዓሳ ጋዓንቲ ዩያ ዓሣ ዲፃያታሣሮ፡- «ዩይ ዓሣ ኑ ዑፃ ካኣታዳንዳጉዲ ኑ ኮዑቀሴ» ጌዒ ዲዚ ዳንዳሣኮ ገንፃ ከኢታ ዓሲ ገንፃ ዳኩኔ።

15 «ዩይ ዓሣ ካኣቲ ማዒ ሙኩ ዋዶ"ና ዔያቶም ዲንገንቲ ሚኢሾና ዋዚጉዲ ኮርሚ ጌዳ" ጌልዜቶም ዔራኒ ፔኤኮ ማዳ ዓሶንሣ ዔኤሊ"ሴ። 16 ቤርታ ሙኩ ማዳ ዓሣ ሙካዎ፡- «ጎዳሣሮ! ኔ ታኣም ዲንጌ ሚኢሾ ኮርሚ፣ ሃይሾ ታ ታጾ ሹቹ ቢራ ጌዳ" ጌልዜኔ» ጋዓዛ፣ 17 ዲዛኮ ጎዳሣሣ «ኔኤኒ ጉሙርቁንታ፣ ማዳሣሮ! ቃራ ኔ ማዳኔ! ዳካ" ባኣዚ"ና ኔ ጉሙርቁንቲሣሮ ታ ሃሣ ኔና ታጾ ካታማ ኔ ዋይሣንዳጉዲ ቢታንቶ ዲንጌ» ጌዒ። 18 ለምዓሳሣ ሙካዎ ጎዳሣሮ ኔ ታኣም ዲንጌ ሚኢሾና ታ ኮርሚ ዳንጎ ሹቹ ቢራ ጌዳ" ጌልዜኔ» ጋዓዛ፣ 19 ጎዳሣሣ ዩያም «ኔኤ ማኣ

ሃሣ ታኣኒ ዳንጎ ካታማ ኔ ዋይሣንዳጉዲ ቢታንቶ ዲንጌ» ጌዒ።

20 «ዓቲ" ማዳ ዓሣ ሙካዎ ሓ ጎዳሣሮ! ኔ ታኣም ዲንጌ ሚኢሾ ሃኣዛጌ፤ ቲርጫና ታ ቲኪ" ጌሣ። 21 ዓይጎሮ ጌዒቶ ኔኤኒ ጌሣ ባኣያና ኔኤር ማዒባኣያታንቲ ዔካያ፣ ኔ ጎሽኪባኣያ ሃኣኮ ቡኩሳያ፣ ሚርጌ ፑርታ ዓሲ ኔ ማዕሣሣ ዔሪ ታ ኔና ዲገጩሣሮኬ» ጋዓዛ፣ 22 ጎዳሣሣ ማሃዎ «ሃይ ኔ ፓሁቀኣሣ ሃይ! ኔ ጌዒ ባኮና ታ ኔ ዑፃ ዋጋኔ፤ ታኣኒ ታኣም ማዒባኣሣ ዔካያና ጎሽኪባኣያ ቡኩሳያ ሃሣ ፑርታ ዓሲታሣ ታ ኔና ዔራኔ ኔ ጌዒባይ? 23 ያዲ ማዕቲ ሚኢሾ ታኣኮ ጌዳ" ቃሲ"ንታንዳጉዲ ኮርሚንታ ቤሰካ ኔ ዓይጎሮ ጌሽኪባኣይ? ታኣኒ ማዒ ሙካዎ ጌዳ" ቃሲ"ንቲያና ዋላ" ዔካንዳያታንቲኬ» ጌዒ።

24 «ዩካፓ ዲዛኮ ጎዳሣሣ ዲኢካ ዔቂ ዓኣዘንሣ ኮራ «ሃያ ዓሣኮ ሚኢሾ ዔኪጋፓ ታጾ ጌዳ" ቃሴ"፣ ማዳ ዓሣም ዲንጉዋቴ ጌዒ። 25 ዔያታ ማሃዎ ጎዳሣሣ! ዲዛኮ ዲ ጌዳ" ጌልዜ ታጾ ሹቹ ቢራ ዓኣንቲሞ» ጌዒ። 26 ጎዳሣሣ ጋዓንቲ «ዓኣሣም ቢያ ዑሣ ዓኣሣ ዲንገንታኔ፤ ባኣሣዳፓ ጋዓንቲ ዩማ ዓኣማታዎ ዔዔኪንታኔ ታ ዲንሣም ጋዓኣኔ። 27 ታ ካኣታዳንዳጉዲ ኮዒባኣ ዩንሣ ታኣኮ ሞርኮንሣ ጋዓንቲ ሃይካ ዔኪ ሙኪ ታ ቤርታ ዋዶዋቴ» ጌዒ። 28 ዩሱፊ ዩያ ኮኣኪንሣ ኬኤዜሰካፓ ዩሩሳላሜ ባንሣ ዲዛኮ ገንፃ ሃንታዘንሣኮ ቤርታ ቤርታ ዳንዳኔ።

ዩሱፊኮ ዳኤፖ ቦንቸና ዩሩሳላሜ ጌሊዎ (ማቲ. 21:1-11፤ ማር. 11:1-11፤ ዮሐ. 12:12-19)

29 ዩሱፊ ዛይቶ ሪሚቶ ዳኮ" ኮይሎ"ይዳ ዓኣ ቤቲፓጌና ቢታኒያ ጌይንታ ካታሞንሣ ሙካዎ ዲዛኮ ገንፃ ሃንታዘንሣዳፓ ለምንሣ ሂዚ ጌዒ ዳኩኔ፡- 30 «ሃሮ" ሴኮ ቤርታ ዓኣ ጉርዳሎ ዳንዳዋቴ፤ ዲኢካ ዲንሣ ሄላ"፣ ዓይጎ ዓሲያ ቶጊ ቤቀባኣ ሃሪ ናይ ቱኡቲ ዓኣንቲ ዲንሣ ዳንቃንዳኔ፤ ዲማ ቡሊ" ዔኪ ታኣም ባውዋቴ። 31 ያኣኒያ «ዓይጎሮ ዲንሣ ቡላ"ይ?» ጌይ ዲንሣ ያኣጩቶ ጎዳሞ ኮይሳሣሮኬ» ጌይ ዲዛም ማሁዋቴ።»

32 ኪኢቶ"ና ዳኪንቲዘንሣ ዳንዳዎ ቢያ ባካ ዩሱፊ ዔያቶም ጌዒሣጉዲ ማዕኔ፣ ዛጌ። 33 ዲማ ሃሮ" ናዎማ ዔያታ ቡላ"ኣና ሃሮ" ናዎኮ ዓዶንሣ፡- «ዓይጎሮ ዲንሣ ቡላ"ይ» ጌዒ።

34 ዔያታ ማሃዎ፡- «ጎዳሞ ኮይሳሣሮኬ» ጌዒ። 35 ሃሮ" ናዎ ሙኩ ኮራ ዔኪ ሙካዎ ዔያታ ፔኤኮ ዓፕሎ ሃሮ" ናዎ ዙላ" ጌሣ ዩሱፊ ቶጊሴ። 36 ዩሱፊ ዓኣዳ ጎይሣ ዓኣንቲ ዓሳ ፔኤኮ ዓፕሎ ጎይፃ ዲዛ ቤርታ ሂኣሣ።

37 ዩሱፊ ዩሩሳላሜ ሄላ"ኒ ዑካዎ ዛይቶ ሪሚቶ ዳኮ"ና ሊካ ኬዳ"ንቲ ዲዛኮ ገንፃ ሙካ ዓሳ ቢያ ዔያታ ዛጌ፣ ያኣሲ ዋልቁና ማዳንቲ ዓኮ ባኮ ዘሎ"ና ሚርጌ ዋዛዳሣሮ ዑኡዞ ፔኤኮ ዳጊዲ ያኣሲ ጋላቲሣ ዓርቁ። 38 «ያኣሲ ሱ"ንሣና ሙካ ካኣቲ ዓንጃንቲያኩ! ኮሹሞ ጫሪንቹዳ፣ ቦንቸ ያኣሲም ዳጌ ቤዘይዳ ማዎንጎ!» ዔያታ ጋዓ።

39 ደሮ"ኮ ባኣኮ"ይዳ ዓኣ፡ ፔርሴ ዓሳ ጋዓንቴ ዩሱሴ ኮራ፡- «ዔርዛሢሃ! ኔኤኮ ገንጾ ሃንታ ናኣቶ" ጎሪ" ዘቲዴ» ጌዔኔ።

40 ዩሱሴ ማሃዖ፡- «ዔያታ ዘቲ ጌዔቲያ ሹጫ ሃይ ዒላታንዳኔ፡ ታ ዒንሢሃም ጋዓኔ» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ዩራሳላሚ ካታሞ ዛሎ"ሮ ዩኤኬሢ

41 ዩሱሴ ዩራሳላሚ ካታሞኮ ዑኪ ካታሚሎ ዘጋዖ፡- 42 «ኔኤም ኮሹሞ ማዓንዳ ባኮ ሃሮ" ኔ ዔራፊያታቶ ዓይጎ ጎዖንዶይ! ሃሢ ጋዓንቴ ዩይ ባካ ኔ ዓኣገገ ዓኣሸንቴኔ፤ 43 ኔኤኮ ሞርካ ኔኤኮ ዙላ" ቲኢሢ ዲርቁ ሃሢ ኔና ማንገ፡ ሃንገና ሶንገና ማታሳንዳ ዎዴ ሙካንዳኔ። 44 ኔናንታ ኔ ገዳ" ዓኣ ኔኤኮ ናኣቶ"ንታ ዔያታ ባይዘንዳኔ፤ ዔያታ ዶይሱሞዖ፡ ፔቲ" ሹቲታዖ ኔኤም ሃሻ"ዓኬ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ያኦሲ ኔና ዘጋገና ዳቂሻኒ ሙካ ዎዶ" ኔ ዔሪባኣሢሃሮኬ» ጌዒ ዩኤኬኔ።

ዩሱሴ ጌኤኸ ማኣሮይዳ ኮርማ ዓሶ ኬሴ"ሢ (ማቲ. 21፡12-17፤ ማር. 11፡15-19፤ ዮሐ. 2፡13-22)

45 ዩሱሴ ጌኤኸ ማኣሮ ጌሊ ዒኢካ ኮርሞ ኮርማ ዓሶ፡- 46 « <ማኣሮ ታኣኮ ሸኢጲሢ ማኣሮ ማዓንዳኔ» ጌይንቲ ፃኣፒንቴኔ፤ ዒንሢሃ ጋዓንቴ ዉሲ ፑና ቤሲ ማሄኔ» ጌዒ ዳውሲሢ ሳርቄኔ።

47 ዩካገ ዩሱሴ ቢያ ኬሊ"ና ጌኤኸ ማኣሮ ዔርዘኔ፤ ዩሮ ዎዶ"ና ቄኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዔርዘኔ ዎጎ ዔርዘ ዓሶና ሃሢ ሜሌ" ዴሮ"ኮሞ ሱኡጎ ማዔዘንሢ ዩሱሴ ዎዳኒ ኮዔኔ። 48 ጋዓንቴ ዓሳ ቢያ ዩሱሴ ጋዓ ባኮ ዎይዘኒ ሚርጌና ናሽካሢሮ፡ ዔያቶም ዎኣቶንዶ ጎይፃ ባይቄኔ።

20

ዩሱሴኮ ቢታንቶ ዛሎ" ያኦጪንቴ ያኦጪሢ (ማቲ. 21፡23-27፤ ማር. 11፡27-33)

1 ፔቲ" ኬሊ" ዩሱሴ ጌኤኸ ማኣሮ ጴዳ ዴሮ" ዔርዘ ዔርዘ ሃሢ ኮኸ ሃይሶሞ ኬኤዘንቴ ቄኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዔርዘኔ ዎጎ ዔርዘ ዓሶና ሃሢ ጪሞና ዒዛ ኮይላ" ሙካዖ፡- 2 «ሂንዳ ኦም ኬኤዘ! ሃያ ባኮ ኔ ማዳሢ ዓይጎ ቢታንቶናዳይ? ሃሢ ገንሢ ሃያ ኔ ማዳንዳጉዲ ቢታንቶ ኔኤም ዒንጌሢ ያናዳይ?» ጌዒ ዒዛ ያኦጪኔ።

3 ዩሱሴ ማሃዖ፡- «ታ ዒንሢሃ ፔቲ" ባኣዘ" ያኦጪንዳኔ፤ ሂንዳ ዒንሢሃ ታኣም ማሁዎቲ፤ 4 ዮሐኒሴኮ ዎኣዖና ማሰኪፃ ያኦሲዳገሞ ዓሲዳገዳይ?» ጌዔኔ።

5 ዔያታ ዎሊ ኮይላ"- « <ያኦሲዳገኬ» ኦ ጌዔቶ፡ <ሂዳዖ ዒንሢሃ ዓይጎሮ ጉሙርቄ ጎናሲ ዔከባኣይ?» ዒ ጋዓንዳኔ። 6 <ዓሲዳገኬ» ኦ ጌዔቶ ሃሢ ዓሳ ኦና ሹቻ ዲዓንዳኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ቢያሢ ዮሐኒሴ ያኦሲ ማላሢ ኬኤዘያ ማዔሢ ጉሙርቃሢሃሮኬ» ጌዔኔ። 7 ዩሮ፡- «ዓንካገ ማዔቲያ ኦ ዔራዎሴ» ጌይ ዒዛም ዔያታ ማሄኔ።

8 ዩሱሴያ፡- «ሂዴቶ ታኣኒያ ዓይጎ ቢታንቶና ሃያ ባኮ ማዳቶ ዒንሢሃም ኬኤዘዓኬ» ጌዔኔ።

ዎይኔ ጎዖ ባኬሎ ቱካ" ዓሶንሢ ኮኣኪንሃ (ማቲ. 21፡33-46፤ ማር. 12፡1-12)

9 ዩካገ ዩሱሴ ሃያ ኮኣኪንሃ ዴሮ"ም ኬኤዘኔ፡- «ፔቲ" ዓሲ ዎይኔ ጌይንታ ባኣዘ" ቱካ"ዖ ጎሽካ ዓሲም ጎሽኪ ጎሽኪ ካገንዳጉዲ ዒንገ፡ ሜሌ" ሃኬ ዓጪ ዴንዲ ማዑሞዖ ሚርጌ ዎዴ ዴዔኔ።

10 ዩሮ ካፃዛ ዎይኔሎኮ ዓዳሢ ዓኣገሮዳገ ዒዛ ሂላ"ዘንሢ ዔካንዳጉዲ ፔቲ" ማዳሰኬያ ጎኸ ጎሽካዘንሢ ኮይላ" ዳኬኔ፤ ጎኸ ጎሽካዘንሢ ጋዓንቴ ማዳ ዓሢ ጳርቄ ኮቲ ጉሪ ማሂ ዳኬኔ።

11 ዩያጉዲ ሜሌ" ማዳሰኬያ ዳካዛ ዩያኣ ሃሢ ዔያታ ጳርቄ፡ ቦርሲሲ ኮቲ ጉሪ ማሂ ዳኬኔ፤ 12 ሃሢ ሃይሢሳ ማዳ ዓሲ ዳካዛ ዩያ ሃሢ ጳርቄ ዑያ ኪፃሴሰካገ ጎኸ"ኮ ቲኢያ ዙላ" ኬኤሬኔ። 13 ዩካገ ዎይኔሎኮ ዓዳሢ <ዓካሪ ታ ዎዶ"ንዳይ? ታኣኮ ታ ናሽካ ናዓሢ ዳካንዳኔ! ዒዛ ጎዖንቴ ዔያታ ቢታንዳያ ናንዳኔ» ጌዔኔ። 14 ጋዓንቴ ጎሽካዘንሢ ዒዛኮ ናዓሢ ዘጌ ዎዶ"ና ዎሊ ኮይላ" <ሃይ ዒዛ ዳካላንዳሢኬ፤ ሃኒ ሙኸዎቲ ኦ ዒዛ ዎዶም፤ ቤዛኣ ኦም ማዓንዳኔ» ጌዔኔ። 15 ዩሮ ናዓሢ ዔያታ ዎይኖ ቱኮ"ና ቤዘኮ ቲኢያ ዙላ" ኬሲ" ዎዴኔ።

«ዓካሪ ያዳ ማዔቶ ዎይኔሎኮ ዓዳሢ ዩንሢ ጎሽካዘንሢ ዎዶ"ንዳያ ዒንሢሃም ማላይ? 16 ዩሮ ዎይኔሎኮ ዓዳሢ ፔኤሮ ዩዓንዳኔ፤ ጎሽካዘንሢያ ዎዳንዳኔ፤ ዩሮ ዎይኖ ሜሌ" ጎሽካ ዓሲም ዒንገንዳኔ» ጌዔኔ።

ዓሳ ዩያ ዎይዘዖ፡- «ዩያጉዴ ባኣዘ" ማሊ ማዖገገ!» ጌዔኔ። 17 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዔያቶ ባንሢ ዘጋዖ፡- «ዓካሪ <ማኣሮ ማኸ ዓሳ ቦሂ ሃሹ" ሹጫሢ ማኣሮኮ ሂላ"ሢ ማዔኔ» ጌይንቲ ፃኣፒንቴሢ ዓይጎ ዔርዘይ? 18 ዩያ ሹጫሢ ዳሎኣማሢ ቢያ ሚቃንዳኔ፤ ሃሢ ዒዚ ዑፃ ኬዳ"ሢያ ቢያ ዳኣፂንታንዳኔ» ጌዔኔ።

ገኢራ ጪገሢ ዛላ ያኦጪንቴ ያኦጪሢ (ማቲ. 22፡15-22፤ ማር. 12፡13-17)

19 ሙሴ ዔርዘኔ ዎጎ ዔርዘ ዓሶና ቄኤሶኮ ሱኡጎና ዩያ ኮኣኪንሃ ዔያቶይዳ ዒ ኬኤዘሢ ዔራዖ ዩማና ዒዛ ዓርቃኒ ማሌኔ፤ ጋዓንቴ ዴሮ" ዔያታ ዒገጪኔ። 20 ዩሮ ዩሱሴ ዔያታ ዓርቃኒ ዔያቶም ገኢጋ ኬሊ" ካፔኔ። ዓጮ" ዎይሢሢ ቢታንቶና ዒዛይዳ ዎጋንዳጉዲ ዓኣሢ ዒዛ ዒንገሳኒ ዳንዳዓ ፑርታ ባኣዘ" ዒዛይዳገ ዴንቃኒ ኮዓዖ ፒዜ ዓሲ ማሊ ዒ ጌሰታ ጌኤዘና ዒዛ ቡኡዲ ዓራቃንዳ፡ ሙሪ ዓሲ ዒዛ ኮይላ" ዳኬኔ። 21 ዩንሢ ዓሶንሢ ዩሱሴ ኮራ ሙኪ፡- «ዔርዛሢሃ! ኔኤኒ ኬኤዘሢ ዔርዘሢ ጎኦ ማዔሢ ኦ ዔራኔ፤ ያኦሲ ጎይሢ ጎኔና ኔ ዔርዘገዓቲም ያኦማኣ ኔ ሎኡዙሞና ዴማሲ ማኣዲ" ጌሰቲዎሴ። 22 ሂንዳ ኦም ኬኤዘ! ኦኡኮ ዎጎ ጎይፃና ሮሜ ዓጮ" ካኣቲም ገኢራ ጪገኒ ዓይሢንቴሞ ዓይሢንቴባኣይ?» ጌዒ ዒዛ ያኦጪኔ።

23 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዔያቶ ጌሮ ማሊያ ዔራዖ፡- 24 «ሂንዳ ታና ሚኢሾ ዳውዎቲ፤ ሃሮ" ሚኢሾይዳ ዓኣ ዓውካሮና ፃኣፒንቴ ሱ"ንዮና ያኦሮዳይ?» ጋዓዛ፡ ዔያታ፡- «ሮሜ ካኣቲሲኬ» ጌዔኔ።

25 ዩሱስ ማሃድ፡- «ያዲ ማዕቶ ካኣተሲ ካኣተሞ፡ ያኦሲሲ ያኦሲሞ ዲንጉዋቱ» ጌዔኔ።

26 ዔያታ ዴሮ" ቤርቶይዳ ጌኤዘና ዲዛ ፒሪ ዓርቃኒ ዳንዳዲባኦሲ፤ ዩያሮ ዲ ማሄ ማሃድ ዲቃቲ ሄርሻዮ ዚቲዮ ጌዔኔ።

ሃይቄ ዓሲ ዔቃ ዛላ ያኦሲሞ ያኦሲሞ
(ማቲ. 22፡23-33፤ ማር. 12፡18-27)

27 «ሃይቄ ዓሲ ዔቃንዳዎሴ» ጋዓ ሳዳቄ ዓሳ ዩሱስ ኮራ ሙካዮ፡- 28 «ዔርዛሂዮ! ሙሴ <ፔቲ" ዓሲ ናይ ሾውዋዮ ማቐይዳፓ ሃይቢና ዲማዳቶ ጌኤዛሂ ላኦሎ ዔኪ፡ ናይ ሾይ ሃይቄሂሞ ዜርሂ ጌሃንጎ ጌዲ ያኣፔ። 29 ዓካሪ ላንካይ ዋሊኮ ጌርሲንሂ ማዓይ ዓኣንቲ፡ ቢያሂኮ ቶይዳሂ ላኦሎ ዔኪ ናይ ሾውዋዮ ሃይቄ። 30 ዲዛ ሄሊ"ሴ ጌኤዛሂ ዩኖ ላኦሎ ዔኪ፤ 31 ሃሃ ሃይሃሳሂያ ዔኪ፤ ዩያይዳ ጎይሃ ላንኮንሂ ቢያ ዲዛ ዔካዮ ናይ ሾውዋዮ ሃይቄ። 32 ቢያሂኮ ጌንፃ ዩና ላኦሎ ሃይቄ። 33 ዓካሪ ላንካዎንሂ ቢያ ፔ ዋድ"ና ዋድ"ና ቢያ ዲዛ ዔኪያታሂሮ፡ ሃይቄ ዓሳ ዔቃ ዋድ"ና ዋያኮ ዲዛ ማቐ ማዓንዳይ?» ጌዲ ዲዛ ያኦሴ።

34 ዩሱስ፡- «ሃያ ዓጮ ዓሳ ዔካኔ፡ ሎዓኔ፤ 35 ሃይቢዳፓ ዔቄ፡ ሙካ ዓጮ"ይዳ ናንጋኒ ኮይሳ ዓሳ ጋዓንቲ ዔኩዋሴ፡ ሎዑዋሴ። 36 ዓይጎር ጌዔቶ ያኦሲ ኪኢታንቶዲ ማዓንዳሂር ሃይቄዎሴ፤ ሃይቢዳፓ ዔያታ ዔቄሂር ያኦሲ ናይኪ። 37 ሃይቢ"ይዳፓ ዔቃንዳ ዓሳ ዘሎ" ጋዓንቲ ሙሴ ካዮ ባኣኮ"ይዳ ዔኤቲ ታሞ ዘሎ" ኬኤዜ ሃይሶይዳ ፔጋሲ ዩያ ኬኤዜ፤ ዩኖ ሃይሶይዳ ሙሴ ያኦሲ፡- «ዓብራሃማ ያኦሲ፡ ዩሳኣቄ ያኦሲ፡ ያይቆኦቤ ያኦሲኪ» ጌዲ ኬኤዜ። 38 ያኦሲ ሸምፖና ናንጊና ናንጋ ዓሳ ያኦሲ፡ ሓይቄቶዎ ናንጊና ናንጋ ዓሳ ያኦሲኪ፤ ዩያሮ ቢያሂ ዲዛም ሸምፔና ናንጋ።» ጌዲ ዔያቶም ማሃኔ።

39 ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛዘንሂዳፓ ፔቲ" ፔቲ"ዘንሂ፡- «ዔርዛሂዮ! ኮሺ ባኣዚ" ኔ ኬኤዜ!» ጌዔኔ። 40 ዩካፓ ማይ ዩሱስ ጫርቄ ያኦሴ ዓሲያ ባኣሴ።

ዩሱስ ፔ ዛሎ" ያኦሴ ያኦሴ
(ማቲ. 22፡41-46፤ ማር. 12፡35-37)

41 ዩካፓ ዩሱስ፡- «ዎይቲ ሜሲሔ ዳውቲ ናይኪ ዔያታ ጋዓይ? 42-43 ዳውቲ ፔ ቶኦኪና ዓይኑም ማፃኣፖይዳ፡-

«ያኦሲ ታ ጎዳሂሞ (ሜሲሔም)
ኔኤኮ ሞርኮ ኔ ቢታንቶ ዴማ" ታ ማሃንዳያ ሄላ"ንዳኣና
ታኣኮ ሚዛቆ ዛላ" ዴዔ ዲዛም ጌዔኔ ጋዓኔ።

44 «ዓካሪ ዳውቲ ፔ ቶኦኪና ጎዳ ጌዲ ዲዛ ዔኤሎ"ቶ ሜሲሔ ዳውቲኮ ዎይቲ ናይ ማዓኒ ዳንዳዓይ?» ዔያቶም ጌዔኔ።

ዩሱስ ሙሴኮ ዓሳ ዎይሃ ዎጎ ዔርዛ ዓሳ ዛሎ" ኬኤዜሂ
(ማቲ. 23፡1-36፤ ማር. 12፡38-40)

45 ዴራ" ቢያ ዲዛሲ ዎይዛ ጎይሃ ዓኣንቲ ዩሱስ ጌንፃ ሃንታዘንሂ ኮራ፡- 46 «ዎደሲ ማኣዮ

ማኣዲ ሴካ ሃንጋ ጌዲ ሃንታኒ፡ ቦኣካ ቤሲዳ ቦንቐ ዔኤሊ"ሂ ዔኤሊ"ንታኒ፡ ዓይሁዶ ዓሳኮ ቡኪንቶ ቤዛ ቦንቐንታ ዎይታ፤ ሙኡዚ" ሙዮ ቤሰካ ቦንቐንታ ቤሲዳ ዴዓኒ ኮዓ ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛዘንሂዳፓ ዲንሂና ካፑዋቲ። 47 ዔያታ ዓሲ ቤርቲዳ ጴዳኒ ዎደሲ ሸኢቆ ሸኢጸሂና ጌሺ ጌሺ ዓንጎሂ ሃይቄ ላኦሎኮ ማኣር ማንቁሳኔ፤ ዩያሮ ዔያቶይዳ ዑሃ ዓኣጴ ፑርታ ዎጌ ዎጌንታንዳኔ» ጌዔኔ።

21

ዜኤሪንደሰኬና ያኦሲም ዲንጌ ዲንጊሂ
(ማር. 12፡41-44)

1 ዩሱስ ዴግ ጌዲ ዛጋንቲ ዎርጎጮ ዓሳ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ፡ ሳኣፃኖ ጋራ ዓጋንቲ ዴንቄ። 2 ዩያጉዲ ሓሃ ፔቲ" ዜኤሪንደሰኬና ዩኖ ዎድ" ሚኢሾና ላምዎ ሲኪና ማዓያ ሳኣፃኖ ጋራ ዓጋንቲ ዲ ዴንቄ። 3 ዲማ"ና ዩሱስ፡- «ጎኔ ታ ዲንሂሞ ጋዓኔ፤ ሃና፡ ዜኤሪንደሰኬና ማንቁላ ቢያፓ ዑሃ ዓኣጴ ባሼ ዲንጌ። 4 ዓይጎር ጌዔቶ ዔያታ ዲንጊሂ ዔያቶኮ ዓኣ ባካፓ ዲቢ ዑሃ ዓኣጴሂኪ፤ ዲዛ ጋዓንቲ ማንቆታዎ ፔቲ"ታዮ ዲዛም ዓይሱዎዎ ዲዘኮ ዓኣ ባኮማ ጋፒ ዲንጌ» ጌዔኔ።

ጌኤዦ ማኣርኮ ሻሂንቶ ዛሎ" ዩሱስ ሎንሂሂ

(ማቲ. 24፡1-2፤ ማር. 13፡1-2)

5 ፔቲ" ፔቲ" ዓሳ፡- «ሃይ ጌኤዦ ማኣራ ሚዛጲ ሹቐና ሃሃ ያኦሲም ዲንጊንቲ ዲንጊዎና ሚዛጲሲ ኮሾ"ናያኪ» ጌዲ ጌዲ ዎላ" ጌሰታንቲ፡ 6 ዩሱስ፡- «ሃይ ዲንሂ ዛጋሂ ቢያ፡ ሹጫ ሹጫይዳ ኬልቁንቲ ዓቲንዳዎ ዎድ ሙካንዳኔ፤ ሃይ ሹጫ ቢያ ፔቲ" ባቢና ደዓንዳኔ» ጌዔኔ።

7 ዔያታኣ፡- «ዔርዛሂዮ! ዩይ ማዓንዳሂ ዓይዲዳይ? ዩይ ያዲ ማዓንዳ ዎድ" ዑኪሂ ኑ ዔራጎዳ ማላታ" ዓይጌንዴይ?» ጌይ ዲዛ ያኦሴ።

ዩሱስ ሜቶና ዳውሲሂና ሙካንዳሂ ኬኤዜሂ

(ማቲ. 24፡3-14፤ ማር. 13፡3-13)

8 ዩሱስ፡- «ዲንሂ ዳቢንቱዎጉዲ ዲንሂና ዔሩዋቲ፤ ሚርጌሂ <ታኣኒ ኪሪሰቶሴኪ! ሃይሾ ዎድ" ዑኪኔ!» ጌዲ ጌዲ ታ ሱንዎና ሙካንዳኔ፤ ዔያቶ ጌንፃ ዓኣጴፖቲ። 9 ዎልዚና ዴሬኮ ዎይዚ ዲፃሂና ዛላ ዲንሂ ዎይዜ ዎድ"ና ዲቃቲፖቲ፤ ቤርታዲ ዩይ ቢያ ያዲ ማዓንዳያ ኮይሳኔ፤ ማዔቶዎ ጋፒንፃ ዑኪ ማዓሳኪ» ጌዲ ዔያቶም ማሃኔ።

10 ዩካፓ ሃሃ ዩሱስ፡- «ዴራ" ዴሮ"፡ ካኣታ" ካኣቶ" ያላንዳኔ። 11 ዲማ ዲማ ቤሲዳ ዴዲ፡ ዲጊቻ ሳዓ ዓጊፃሂና ሉማና ሃሃ ደርዓኣ ኬሰካንዳኔ። ሃሃ ዲጊቻ ባኣዚ"ና ዴኤፒ ዴኤፒ ማላታ ጫሪንጮይዳ ጴዳንዳኔ። 12 ጋዓንቲ ዩይ ቢያ ማዓንዳሂኮ ቤርታ ዓሳ ዲንሂ ዓርቃንዳኔ፤ ዲፃ ሃሃ ዲንሂ ዳውሶንዳኔ፤ ዓይሁዶ ዓሳኮ ቡኪንቶ ቤዛና ቱኡዘ ማኣርናም ዓኣሂ ዲንሂ ዲንጎንዳኔ፤ ታ ሱንዎር ጌዲ ካኣቶ" ቤርቶ ሃሃ

ወይም ዓሰ ቤርቶ ዔኪ ዲንሢ ዓኣደንደ።
 13 ይይያ ታሱንዎ ዛሎ" ዲንሢ ማርካታኒ ዲንሢም ኮሺ ወደ ማዕንዳ። 14 ይይሮ ዲንሢ ፑርቲሴ ዓሰጉዲ ያኣጩንታ ባኮኮ ዲንሢ ማሃንዳ ባኮሮ ሜታዳንዳያ ኮይሱዋኣሢ ቤርታዲ ዔሩዋቱ።
 15 ዓይጎሮ ጌዔቶ ዲንሢኮ ሞርኮይዳፓ ያኣኒያ ዲንሢ ባሻኒና ማካኒ ዳንዳዑዋ ጌሰቶንዳ ጌኤሲና ዔራቶና ታ ዲንሢም ዲንጋንዳ። 16 ዲንሢኮ ሾዔ ዓሰና ጌርሲንሢና ዲንሢኮ ባሻኒና ለጎና ዓቱዋዎ ዓኣሢ ዲንሢ ይይ ባኮም ዲንጋንዳ።
 17 ታ ሱንዎሮ ጌዔ ቢያና ዲንሢኮ ዳንሢ ዲንሢ ማዕንዳ። 18 ጋዕንቲ ዲንሢኮ ቶኣኮ" ጋፓናፓ ፔቲ"ታዎ ባይቃባኤ። 19 ዲንሢ ገቢ" ዳንዳዒ ሸምፓሢ ዲንሢኮ ዲንሢ ዓውሳንዳ።» ጌዔ።

ዩሱሴ ዩሩሳሌም ከይቀደ ዛሎ" ኬኤዜሢ (ማቲ. 24:15-21፤ ማር. 13:14-19)

20 ዩካፓ ሃሣ ዩሱሴ:- «ዲዘ ሞርኮኮ ያላ ዓሰና ዩሩሳሌም ማንገንቲ ዓኣንቲ ዲንሢ ዛጌ ወደ"ና ባይቃኒ ዲዛ ዑኬሢ ዔሩዋቱ፤ 21 ዲማ"ና ዩሁዳ ዓጮ"ይዳ ዓኣዘንሢ ሌካ ዲኮ" ባንሢ ዓኣሸንቶንጎ፤ ካታማ ዓኣዘንሢ ዩካፓ ኬሰኮንጎ፤ ካታሞኮ ዙላ" ዓኣዘንሢያ ሃንጋ ካታሞ ጌሎፓ።
 22 ዓይጎሮ ጌዔቶ ዩሩ ባይሲንቲሎ ዛሎ" ያኣፒንቲ ሎንሢ ኮማንዳጉዲ፤ ዩሩ ኮሜ ዔኪሢና ሜቶ ዲንገሢ ወደ ማዕንዳ። 23 ዩሩ ወደ"ና ጎደይንደና ናኣቶ" ዓኣሎ ዳንሢሢሃዘንሢም ባዴዔ! ዓይጎሮ ጌዔቶ ዩሩ ዓጮ"ሎይዳ ዴኤፒ ሜቶ ወደ ማዕንዳ፤ ዴሮ" ዑይይዳኣ ያኣሲ ጎሪ"ንቲ ሙካንዳ። 24 ዔይታይዳፓ ሚርጌሢ ያልዚና ሃይቃንዳ፤ ዓቲ" ዓሳ ዲዲንቲ ዲማ ዲማ ዓጩ ዔኪ ዓኣደንታንዳ፤ ሜሎ" ዴራ ዑፃ ማዒ ወይሣ ወደ" ጋፓንዳያ ሄላ"ንዳኣና ዩሩሳሌም ካታሞ ዔይታ ሄ'ርቁ ወይሣያ ማዕንዳ።» ጌዔ።

ኪሪሰቶስ ለሚ ሙኪያ ዛሎ" (ማቲ. 24:29-31፤ ማር. 13:24-27)

25 ሄላ"ሳዎ ዩሱሴ:- «ዓቦ"ና ዓገሎናይዳ ሃሣ ዡኣጋሢዳ ዲቃሣ ማለታ ጴዳንዳ፤ ሳይይዳ ዓኣ ዴራ" ቢያ ባዘ"ና ባዘ"ይዳ ዔቃ ዲቃሣ ጉዳሢ ዡባሮ ዑኡዘፓ ዔቁያና ዓገጩ ሜታዳንዳ።
 26 ሳይይዳ ሙካ ባኮ ካፒሢና ዓሳ ዲገቼሞና ሂርጌ ሜታዳንዳ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ዩሩ ወደ"ና ጩሪንጫ ወልቁና ዓኣ ባካ ዓገፃንዳ፤ 27 ዩካፓ ዓሰኮ ናዓሢ ዴኤፒ ወልቁና ሃሣ ቦንቹንቲ ሻኣሮ ዑፃ ማዒ ሙኪ ጴዳንዳ። 28 ዩይ ቢያ ማዒያ ዓርቁ ወደ"ና ዲንሢኮ ዳቂንታ ዑኬሢሮ ዴግ ጌዒ ሌካ ዘጉዋቱ» ጌዔ።

ቤሌሴ ጌይንታ ሚሢ ኮኣኪንሢ (ማቲ. 24:32-35፤ ማር. 13:28-31)

29 ዩካፓ ዩሱሴ ሂዚ ጌዒ ኮኣኪንሢ ዔይቶም ኬኤዜ።- «ቤሌሶ ሚያንታ ሃንጎ ሚያዎ ኮሺ" ዓና ዔኪ ዘጉዋቱ፤ 30 ዔይቶኮ ዲላዡ ዲላንቲ ዲንሢ ዘጌ ወደ"ና ያጎሢ ዑኬሢ ዲንሢ ዔራ። 31 ዩሩ ጎይያ ዩይ ቢያ ባካ ማዒያ ዓርቃሢ ዲንሢ ዘጌ ወደ"ና ያኣሲ ካኣቲማ ሙካኒ ዑኬሢ ዔሩዋቱ።

32 «ጎኔ ታ ዲንሢም ጋዓ፤ ዩይ ቢያ ኮማንዳያ ሄላ"ንዳኣና ሃይ ሾይንታ ዓኣዳዓኤ።
 33 ጩሪንጫና ሳዎና ዓኣዳንዳ፤ ታኣኮ ቃኣላ" ጋዕንቲ ናንገና ደዲ ናንጋንዳ።» ጌዔ።

ደዲ ጴጪ ካፒሢ ዛላ

34 ሄላ"ሳዎ ዩሱሴ:- «ሚርጌ ሙኡዚ"ና ዑሸና ዛላ ማሊ ማሊ ወደ" ዲንሢኮ ጉሪ ኩርሲፖቲ፤ ሓሣ ሃያ ሳዎ ናንጎ ባኮ ዛሎ" ሜታዲሢና ዲሮ ዲንሢኮ ደጩሲፖቲ፤ ያዲ ዲንሢ ማዔቲ ዩሩ ኬሎ"ላ ፒሮጉዲ ዔሩዋንቲ ዲንሢ ዓርቃንዳሢ ዔሩዋቱ። 35 ዩሩ ኬላ" ሳይይዳ ዓኣ ዓሰ ቢያ ዔሩዋንቲ ዓርቃንዳ። 36 ዩሩ ሙካ ፑርቶ ባኮ"ይዳፓ ቢያ ቶላ"ኒ፤ ወልቁያ ዴንቃኒና ዓሲ ናዓሢኮ ቤርታ ዲንሢ ዔቃኒ ዳንዳዓንዳጉዲ ሸኢቁ ሸኢቁ ቢያ ወደና ደዲዋቱ» ጌዔ።

37 ዲማ"ና ዩሱሴ ቢያ ኬሊ" ጌኤዡ ማኣሮይዳ ዔርዛ፤ ሳዓ ዓማኣና ጋዕንቲ ዛይቲ ሪሚቲ ዴካ ጌይንታ ዲኮ" ኬሰኪ ኬሰኪ ወርቃ። 38 ዓሳ ቢያ ዩሱሴ ኮራፓ ወይዛኒ ጉቲ" ዓማ" ጌኤዡ ማኣሪ ዲዛ ባንሢ ዓኣዳ።

22

ኪሪሰቶስ ወዲኒ ዓሰኮ ወላ" ዘርቲያ

(ማቲ. 26:1-5፤ ማር. 14:1-2፤ ዮሐ. 11:45-53)

1 ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቹ ኬሎ" ጌይንታ ላኣደ ሙዒ ቦንቹ ኬላ" ዑካዛ፤ 2 ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዔርዜ ወጎ ዔርዛ ዓሳ ዴሮ" ዲገጩሢሮ ዩሱሴ ዓርቁ ወደንደ ጎይሢ ዴሜና ኮዓ።

ዩሁዳኮ ዩሱሴ ዓኣሢ ዲንጎሮ ዓሰና ወላ" ገኢጊያ

(ማቲ. 26:14-16፤ ማር. 14:10-11)

3 ዩማና ታደ ላምዎንሢዳፓ ፔቲ"ሢ ማዔ፤ ዓሰቆርንቶ ዓጮ" ዓሢ፤ ዩሁዳይዳ ያላሄ ጌሌ።
 4 ዩሩ ዩሁዳ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ጌኤዡ ማኣሮ ካፓ ዓሰ ዓይሣዘንሢ ኮይላ" ዴንዲ ዩሱሴ ወደ" ዓኣሢ ዔይቶም ዲንጎንዳቲ ዔይቶና ወላ" ጌሰቲ።
 5 ዔይታ ዔ ኬኤዜ ባኮና ወዛዲ ሚኢሸ ዲዘም ዲንጎኒ ወላ" ጌሰቲ ገኢጌ። 6 ዔይታ ጌሰቲ ገኢጌሰካፓ፤ ዴራ" ዔሩዋንቲ ዲዚ ዩሱሴ ዓኣሢ ዲንጎኒ ገኢጋ ወደ ኮዓ።

ዩሱሴ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቹ ኬሎ" ካዎ ሙዒ ገኢጌሢ

(ማቲ. 26:17-25፤ ማር. 14:12-21፤ ዮሐ. 13:21-30)

7 ዩካፓ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቹ ማራቶ ሹኪ፤ ላኣደዎ ሙዒ ቦንቹ ኬላ" ሄሎ"።
 8 ዩሱሴ:- «ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቹ ኬሎ" ካዎሢ ኑ ሙዒንዳጉዲ ዴንዲ ኑም ገኢገሹዋቱ» ጌዒ ጴዳሮሴና ዮሐኒሴና ቤርታ ዳኤ።
 9 ዔይታ ማሃዎ:- «ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቹ ኬሎ" ካዎ ወካ ኑ ገኢገሻንዳጉዲ ኑ ኮዓይ?» ጌይ ዲዛ ያኣጩ።

21:14 ሉቃ. 12:11-12። 21:22 ሆሴ. 9:7። 21:25 ዓሲ. 13:10፤ ሂዚ. 32:7፤ ዓዲ. 2:31፤ ዮሐ. ያፔዳ 6:12-13።
 21:27 ዳኣኔ. 7:13፤ ዮሐ. ያፔዳ 1:7። 21:37 ሉቃ. 19:47። 22:1 ኬሲ. ማፃ 12:1-27።

10 ዲዚያ ዓይነት፡- «ዳንዲ ካታሞ ዲንህ ጌላእና ዲኢካ ዋኣህ ጉሲ ከዴ ዓሲ ዲንህና ካእማንዳይ፤ ዲዚ ጊንያ ዓኣዲ፤ ዲ ጌላ ማእሮ ጌሉዋቲ። 11 ማእሮ ዓደ ኮራ ኦና ዔርዛህ ታኣኮ ጊንያ ሃንታዘንህና ዋላ" ዑህ ዓኣዲያ ቦንቾ ከሎ" ካዎ ታ ዴዒ ሙዓንዳ ቤዛ ዋካዳይ? ኔና ጋዓኔ ሳውዋቲ። 12 ዲዚያ ኩቦ ጋራ ዓኣ ሂኢህንቲ ጊኢ፤ ዳልጎ ቤዛ ዲንህ ዳውዋንዳይ፤ ዲኢካ ጊኢጊሹዋቲ» ጌዔ።

13 ለምን ዲዘኮ ጊንያ ሃንታዘንህ ዳንዲ ቢያ ባካ ዩሱሴ ዓይነት ጌዔህንዲ ማዔም ዴንቃያ ዑህ ዓኣዲያ ቦንቾ ከሎ" ካዎ ዲኢካ ጊኢጊሹ።

ጎዳ ማደ" ካዎህ
(ማቲ. 26፥26-30፤ ማር. 14፥22-26፤ 1ቆር. 11፥23-25)

14 ዲማ"ና ካዎ ሙያ ዋደ" ሄላ"ዛ ዩሱሴ ዳከንቲዘንህና ዋላ" ሙዓኒ ዴዓያ፡- 15 «ታኣኒ ማታህ ዔካንዳህኮ ቤርታ ዲንህና ዋላ" ሃያ ዑህ ዓኣዲያ ቦንቾ ከሎ" ካዎህ ሙዓኒ ሚርጌና ኮዔ፤ 16 ሃያ ባኮኮ ዓኣሽንቲ ጎኑማ ያኦሲ ካኣቲዎይዳ ጌኤሽኪ ዔርታንዳያ ሄላ"ንዳኣና ሃይካፓ ሴካ ሃሮ" ዑህ ዓኣዲያ ቦንቾ ከሎ" ካዎ ፔቲ"ታያ ታ ሙዒንዳዎያታህ ዲንህም ታ ከኤዘኔ» ዓይነት ጌዔ።

17 ዩካፓ ዩሱሴ ዑሽኮ ባኮ ዔኪ ጋላታ ሺኢጲህ ሺኢቃያ፡- «ሃቦቲ፤ ሃያ ዋሊ ሄላ"ሱዋቲ፤ 18 ጎኔ ታ ዲንህም ጋዓኔ፤ ሃይማፓ ዓርቃያ ያኦሲ ካኣቲማ ሙካንዳያ ሄላ"ንዳኣና ሃያ ዋይና ዓኣፓ ዑዛፓ ታ ዑሽካዓኔ» ጌዔ።

19 ሄላ"ሳዎ ዩሱሴ ካሦ ዔኪ ጋላታ ሺኢጲህ ሺኢቁ፤ ቡንዓዎ ጊንያ ሃንታዘንህም፡- «ሃቦቲ፤ ሃይ ዲንህም ዲንጊንታህ ታናኔ፤ ሃያ ዲንህ ታና ማሊ ጳቂህ ባኣዚ" ማሁዋቲ» ጌዔ ዔይቶም ዲንጌ።

20 ዩያጉዲ ካሦ ሙዔሰካፓ ዑሽኮ ባኮ ዔኪ ዲንጋያ፡- «ሃይ ዑሽኮ ባካ ዲንህም ላኣሊንታንዳ፤ ታ ሱጎያና ኩማንዳ ዓኮ ጫኣቃህኔ።

21 «ጋዓንቲ ታና ዓኣህ ዲንጋህ ሃህ ታኣና ዋላ" ጎንጋፓ ካሦ ዔኪ ሙዓኔ። 22 ዓሲኮ ናዓህ ዲዛ ዘሎ" ቤርታዲ ማሊንቲ ጎይያና ሃይቁዎዎ ዓታዓከ፤ ጋዓንቲ ዓሲኮ ናዓህ ዓኣህ ዲንጋ ዩያ ዓህም ባዴዔ!» ጌዔ።

23 ዲዘኮ ጊንያ ሃንታ ናኣታ"፡- «ኦ ባኣካ"ፓ ዩያ ማዳንዳህ ያናዳይ?» ጌይህና ዋሊ ሴካና ሃንጋና ያኦጩ።

ቢያፓ ባሽህ ያናታቲያ ከኤዘንቲህ

24 ሄላ"ሳዎ ዔይታ፡- «ኦ-ጊዳፓ ቢያ ባሽህ ያናዳይ?» ጌዔ ዋላ" ማርሞ ዓርቁ። 25 ዩሱሴ ጋዓንቲ፡- «ሃያ ዓጮ" ካኣቶ"ኮ ዴሮ" ዑፃ ቢታንቶ ዓኣኔ፤ ሃህ ዋይህ ዓሳኣ ዴሮ"ም ኮኩ ማዳ ዓሶ ጌይንታኔ፤ 26 ዲንህ ጋዓንቲ ዔይቶጉዲ ማዓንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ዩያይዳፓ ዲንህ ባኣካ" ቶይዲ ማዓህ ጌኤዚ"ጉዲ ማዎንጎ፤ ዓይህ ማዳሽያ ማዓህያ ማዳህጉዲ ማዎንጎ። 27 ሙያ ዴዒ ሙዓህና ዔቁ ሙኡዛህናይዳፓ

ዎያዳይ ዴኤፓህ? ዴኤፒ ጌይንታህ ዴይ ሙዓህቲዋዓዳ? ታኣኒ ጋዓንቲ ዲንህኮ ባኣካ" ዓይህንቲ ማዳህ ጉይያኩ።

28 «ዲንህ ታኣኮ ማታህ ዋደ"ና ቢያ ታኣና ዋላ" ደዲ ዴዔ። 29 ዩያሮ ታ ዓዴ ታ ማደ"ም ቢታንቶ ታኣም ዲንጌህጉዲ ታኣኒያ ዲንህም ቢታንቶ ዲንጋንዳ። 30 ታኣና ዋላ" ታ ካኣቲዎይዳ ሙያ ቤዛ ዲንህ ዴዒ ሙይ ዑሽካንዳይ፤ ዋጎ ዋጎ ቤዘይዳኣ ዴዒ፤ ታጳ ላምዎ ዲሰራዔኤሌኮ ሃጳ ዑፃ ቢታንቶ ዔኪ ዲንህ ዋጋንዳ።» ጌዔ።

ጳዕርሴ ዲዛ ዔሩዋሴ ጋዓንዳህ ቤርታሲ ዩሱሴ ከኤዘህ
(ማቲ. 26፥31-35፤ ማር. 14፥27-31፤ ዮሐ. 13፥36-38)

31 ሄላ"ሳዎ ዩሱሴ፡- «ሲሞኦኔ! ሃኣዘጌ፤ ጎሽካ ዓህ ዛርጋህ ዓኣፓ ዲልባፓ ሶኦሪ፤ ጌኤሽ ዲማሳህጉዲ ፃላሄ ዲንህ ሶኦሪ ዛጋኒ ዲናፓ ሱኡካዲ ማሌ። 32 ጋዓንቲ ኔኤኮ ጉሙርቁፃ ባይቁጉዲ ታ ዓደ ታ ሺኢቁ፤ ኔኤኒያ ኔ ዳቢንቶ ዔሪ ታ ባንህ ማዔ ዋደ"ና ኔ ዲሾንህ ደዲሾ» ጌዔ።

33 ጳዕርሴ ማሃዎ፡- «ጎዳህዮ! ቱኡሲም ማዔቶዎ ሃህ ሃይቢም ታኣኒ ኔኤና ዋላ" ዓኣዳኒ ጊኢጊንቲያኩ!» ጌዔ።

34 ዩሱሴ ጋዓንቲ ዲዛም፡- «ጳዕርሴ፤ ሃሮ" ኮይዳ ቁኢቁዋንቲ ሃይህ ማይንቲ ታ ዲዛ ዔሩዋሴ» ኔ ጋዓንዳይ፤ ታ ኔኤም ጋዓኣኔ» ጌዔ።

35 ዩካፓ ዩሱሴ ፔኤኮ ጊንያ ሃንታ ናኣቶ" ኮራ፡- «ሚኢሽ ዓርቆ ቡራሻ፤ ጋላ ዔኮ ሉካ"፤ ዳርሲያ ዲንህ ዔኩዋንቲ ታ ዲንህ ዳኩ ዋደ"ና ዲንህም ፓጩ ባኣዚ" ዓኣ?» ጌዔ።

ዔይታኣ ማሃዎ፡- «ዓይጌያ ፓጩ ባኣዚ" ኦም ባኣሴ» ጌዔ።

36 ዩሱሴ ዔይቶም፡- «ሃህ ዓካሪ ሚኢሽ ዓርቆ ቡራሻ ማዔቲያ፤ ጋላ ዓርቆ ሉካ" ዓኣህ ዩያ ፔኤኮ ዔኮንጎ፤ ጩንቻ ዓፓሮ ባኣህያ ማኣዓህ ፔኤኮ ሻንቹ ጩንቻ ዓፓሮ ሻንቆንጎ። 37 «ፑርቶ ዓሶና ዋላ" ፓይዲንቲኔ!» ጋዓ ማፃኣፓ ቃኣላ" ታ ጊዳ" ኩማንዳያ ኮይሳኔ፤ ታ ዲንህም ጋዓኣኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ታ ዘሎ" ቤርታዲ ፃኣፒንቲህ ቢያ ኩማኒ ኮይሳህሮኩ» ጌዔ።

38 ዲዘኮ ጊንያ ሃንታ ናኣታ"፡- «ጎዳህዮ! ሃይሾ ሃይካ ላምዎ ጩንቻ ዓፓሮ ዓኣኔ!» ዲዛም ጋዓዛ፤ ዲዚ «ጊዳንዳይ» ዔይቶም ጌዔ።

ዩሱሴኮ ዛይቶ ሪሚቶ ዳኮ"ይዳ ሺኢጲዮ
(ማቲ. 26፥36-46፤ ማር. 14፥32-42)

39 ዩሱሴ ካታዎይዳፓ ከሰኪ ቤርታ ማዳህጉዲ ዛይቶ ሪሚቶ ዳኮ" ዴንዴ፤ ዲዘኮ ጊንያ ሃንታ ናኣታ"ኣ ዲዛና ዋላ" ዓኣዳ። 40 ዲኢካ ዔይታ ሄላ"ዛ ዩሱሴ፡- «ዳቢሻ ጌሺህዳ ዲንህ ጌሉዋጉዲ ሺኢቁዋቲ» ጌዔ።

41 ዩካፓ ሹቹ ዴዔም ሄላ"ንዳጉዳ ቤሲዳ ዔይቶይዳፓ ሃኪ ዴንዳያ ጉሞዓቲ፡- 42 «ዳዳህዮ! ኔ ማሊህ ማዔቶ ሃያ ማታህ ታ ጊዳ"ፓ ሃኪሴ፤

22:20 ዓር. 31፥31-34። 22:21 ዓይኑ. 41፥9። 22:24 ማቲ. 18፥1፤ ማር. 9፥34፤ ሉቃ. 9፥46። 22:25 ማቲ. 25፥27፤ ማር. 10፥42-44። 22:26 ማቲ. 23፥11፤ ማር. 9፥35። 22:27 ዮሐ. 13፥12-15። 22:30 ማቲ. 19፥28። 22:35 ማቲ. 10፥9-10፤ ማር. 6፥8-9፤ ሉቃ. 9፥3፤ 10፥4። 22:37 ዓሲ. 53፥12።

ጋዳንቴ ታ ማሊያጉዲቱዋንቴ ኔ ማሊያ ኩሞንጎ»
ጌቢ ሸኢቁኔ። 43 ዲሞና ዲዛ ደዲሻ ከኢታንቻህሂ
ጫሪንጮይዳገ ሙኪ ዲዛሞ ጴዴኔ። 44 ዲና
ዲዛኮ ማርጌና ማታዳም፣ ኮሺ" ደዲ ሸኢጸህሂ
ዲ ሸኢቃኔ፤ ዩማና ጮጋጫ ዲዛኮ ሱጉህሂ ማሊ
ሳዓ ያዳኔ።

45 ሸኢጸህሂይዳገ ዲ ዔቂ ጊንያ ሃንታዞንህሂ
ባንህሂ ሙካንቴ ዔያታ ማርጌና ያዩይዳገ
ዔቁያና ለቢ" ጊንዲ ዓኣንቴ ዛጋያ፡- 46 «ዓይጎሮ
ዒንህሂ ጊንዓይ? ዩያይዳገ ዳቢሻ ጌሺህዳ ዒንህሂ
ጌሉዋጉዲ ዔቂ ሸኢጸህሂቱ» ዔያቶም ጌዔኔ።

ዩሱሴኮ ሞርኮ ኩጫ ዓዲንቴያ
(ማቴ. 26:47-56፤ ማር. 14:43-50፤ ዮሐ.
18:3-11)

47 ዩሱሴ ዩያ ከኤዛ ጎይህ ዓኣንቴ ዲሞና
ሚርጌ ዓሲ ሙከኔ፤ ዩያ ዓሲ ዔኪ ሙከህሂ ታጸ
ላምዖንህሂዳገ ፔቴ"ህሂ ማዔ፣ ዩሁዳኬ፤ ዲዚያ
ዩሱሴ ሄርቃኒ ዩሱሴ ባንህሂ ደጩኔ። 48 ዩሱሴ
ጋዳንቴ፡- «ዔዛ፣ ዩሁዳ! ዓሲኮ ናዓህሂ ሄርቁህና
ዓኣህ ኔ ዒንጋ?» ጌዔኔ።

49 ዩሱሴና ዋላ" ዓኣ ጊንያ ሃንታዞንህሂ ዩያ
ዛጋያ፡- «ጎዳ! ዓገሮና ኑ ዔያቶ ቆዎንደ?»
ጌዔኔ። 50 ዔያቶይዳገ ፔቴ"ሰኬይ ቁኤሶ ቢያኮ
ሱኡጋህሂም ዓይህንቴ ማዳህኮ ማዛቆ ዋዮ
ዓገሮና ቆዳ" ተቁኔ።

51 ዩሱሴ ጋዳንቴ፡- «ማይ ጌዴኔ! ሃሸ!"
ጋዓዖ፣ ዓህኮ ዋዮ ኩቻ ዓርቂ ካንህሂ ገህኔ።

52 ዩካገ ዩሱሴ ዲዛ ዓርቃኒ ሙከዞንህሂና
ቁኤሶኮ ሱኡጎና ኣህ ጌኤዮ ማኣሮኮ
ዓይህዞንህሂና ዴሮ"ኮ ጨሞና ኮራ፡- «ታና ዒንህሂ
ሱላጉዲ ዓርቃኒ ጩንቻ ዓገሮና ኮኣሎ"ና ዔኪ
ሙኪያ? 53 ቢያ ከሊ" ጌኤዮ ማኣሮይዳ ዒንህሂና
ዋላ" ታ ዓኣንቴ ዒንህሂ ታና ዓርቂባኣሴ፤ ሃህ
ጋዳንቴ ዒንህሂና ዲማህናኮ ቢታንቶ ዋደ"ከ»
ጌዔኔ።

ጳዒሮሴኮ ዩሱሴ ዔሩሞሴ ጌይያ
(ማቴ. 26:57-58፤ 26:69-75፤ ማር.
14:53-54፤ 14:66-72፤ ዮሐ. 18:12-18፤
18:25-27)

54 ዩካገ ዓሳ ዩሱሴ ዔኪ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋህሂ
ማኣሪ ዴንዴኔ፤ ዲሞና ጳዒሮሴ ዳካ" ዲዛይዳገ
ሃኬ ሃኬ ጊንያ ዓኣዳኔ። 55 ዓሳ ዩያ ዓህኮ ዲሮ
ጋራ ታሚ ዔኤህሂ ፔቴ"ይዳ ዴዒ ካሸታንቴ ጳዒሮሴ
ሙኪ ዔያቶና ዋላ" ዴዔኔ። 56 ጳዒሮሴ ታሞ ዓጫ
ዴዒ ዓኣንቴ ፔቴ" ዉዴሮ ናይሰኬና ዲዛ ዴንቁ
ኮሺ" ዲዛ ዛጋያ፡- «ሃይያ ዩሱሴና ዋላ" ዓኣያኬ!»
ጌዔኔ።

57 ጳዒሮሴ ጋዳንቴ፡- «ሃና ዓሴላ! ታኣኒ ዲዛ
ዔሩሞሴ» ጌዔኔ።

58 ዳካ" ናጌሰካገ ፔቴ" ዓሲ ሃህ ጳዒሮሴ
ዛጋያ፡- «ኔኤኒያ ዔያቶይዳገ ፔቴ"ህከ!» ጋዓዛ፣
ጳዒሮሴ ጋዳንቴ፡- «ሃይ ዓህ ኔ! ታ ዔያቶና ዋላ"
ዓኣያቱሞሴ!» ጌዔኔ።

59 ፔቴ ሳኣቴጉዴያ ሃህ ኔጋያ ፔቴ" ማሌ"
ዓሲ፡- «ሃይ ዓህ ጌሊላ ዓሲኬ፤ ጎኔ ዲዛና ዋላ"
ዓኣያኬ» ጌዒ ኮሺ" ደዲሺ ከኤዜኔ።

60 ጳዒሮሴ ጋዳንቴ፡- «ሃይ ዓህ ኔ! ኔ ጋዓ ዓህ
ታ ዔሩሞሴ!» ጌዔኔ።

ዩና ዲ ጋዓ ጎይህ ዓኣንቴ ኮይዳ ቁኣቁኔ።

61 ዩማና ጎዳ ዩሱሴ ሸሪ ጳዒሮሴ ዛጋዛ፣
ጳዒሮሴም፡- «ሃና" ኮይዳ ቁኣቁዋንቴ ሃይህ
ማይንቴ ታ ዲዛ ዔሩሞሴ» ኔ ታና ጋዳንዳኔ» ጌይ
ጎዳ ዩሱሴ ቤርታ ዲዛም ከኤዜህሂ ጳቃዛ፣ 62 ካሮ"
ከሰካያ ኮሺ" ዲናገ ያዩ ዲዚ ዩኤከኔ።

63 ዲሞና ዩሱሴ ዓርቂ ዓሳ ዲዛ ቦሂ ቦሂ
ጳርቂያ ጳርቂኔ። 64 ዓኣገ" ካሮ"ዋ ዲዛኮ ካንቁ
ካንቁ፡- «ያናዳይ ኔና ባዔህ? ሃንዳ ኔ ያኦሲ ማሊህ
ከኤዛያታቴ ዔሬ» ጋዓኔ። 65 ዩያጉዲ ሃህ ማርጌ
ባኣዚ" ጌዒ ጌዒ ዲዛ ጫሸካኔ።

ዩሱሴኮ ዋጎ ዓሳ ቤርቶ ሸኢኪያ
(ማቴ. 26:59-66፤ ማር. 14:55-64፤ ዮሐ.
18:19-24)

66 ሳዓ ካራዛ ዴሮ"ኮ ጨሞና ቁኤሶኮ ሱኡጎና
ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሳና ፔቴ"ይዳ ቡኪንቴኔ፤
ዩሱሴያ ዔያታ ቡኪንቶ ቤዞ ዔኪ ሙካዖ፣
67 ዲዛ ኮራ፡- «ሃንዳ ኑም ከኤዜ!» ኔኤኒ
ሚሲሔዳ?» ጋዓዛ፣ ዲዚ ጋዳንቴ ዔያቶም፡-
«ታ ዒንህሂም ከኤዛዛ ዒንህሂ ጎኔኬ ጎውሞሴ፤
68 ሃህ ታ ዒንህሂ ያኦጫዛኣ ታኣም ዒንህሂ ማሂ
ከኤዙሞሴ፤ 69 ጋዳንቴ ሃይማገ ዓርቃያ ዓሲኮ
ናዓህ ዴኤገ ያኦዛህኮ ማዛቆ ዛላ" ቦንቹንቴ
ዴዓንዳኔ» ጌዔኔ።

70 ዩካገ ቢያህ ፔቴሞና፡- «ሂዴቶ ኔ ያኦሲ
ናይኬ ጌይህዳ?» ጌይ ዲዛ ያኦጫዛ፣ ዲዚ፡-
«ሂዮ፤ ዒንህሂ ታና ጋዓህጉዴያኬ» ዔያቶም
ጌዔኔ።

71 ዔያታ ማሃዮ፡- «ዓካሪ ማይ ዓይጎ ማርካ
ኑም ኮይሳይ? ሃይሾ ዲ ጌዔ ባኮ ኑ ኑ ቶኦኪና
ዋይዜኔ!» ጌዔኔ።

23

ዩሱሴኮ ጸላያሴ ቤርቶ ሸኢኪያ
(ማቴ. 27:1-2፤ 27:11-14፤ ማር. 15:1-5፤
ዮሐ. 18:28-38)

1 ዋጎሮ ቡኪንቴ ዓሳ ቢያ ዔቂ ዩሱሴ ጸላያሴ
ቤርቶ ዔኪ ዓኣዳኔ፤ 2 ሂዚ ጌዒያ ዲዛ ዔያታ ዋጎና
ዓይህሳኒ ከኤዜህሂ ዓርቁኔ፡- «ሃይ ዓህ፣ ኑኡኮ
ዴሮ" ዳቢሻንቴ ኑ ዴንቁኔ፤ ሮሜ ካኣቲም ጌኢራ
ጌኢሪንቱዋጉዴያ ላኣጋኔ፤ ሃህ ታኣኒ ካኣቲ ማዔ፣
ማሲሔኬ» ጌዒ ጌዒ ከኤዜኔ።»

3 ጸላያሴያ፡- «ኔኤኒ ዓይሁዴ ካኣቲዳ?» ጌይ
ዩሱሴ ያኦጫዛ፣ ዩሱሴ ማሃዮ፡- «ሂዮ፣ ኔ ታና
ጌዔህጉዴያኬ» ዲዛም ጌዔኔ።

4 ዩማና ጸላያሴ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ዴሮ"ናም፡-
«ሃያ ዓህ ዑፃ ዓይጎ ዳቢንቴያ ታ ዴንቁባኣሴ!»
ጌዔኔ።

5 ዓሳ ጋዳንቴ፡- «ሃይ ዓህ ጌሊላይዳገ ዓርቃያ
ሃይካ ሂላ"ንዳኣና ዩሁዳ ዓጫ" ቢያ ዔርዚ ዔርዚ
ዴሮ" ፔርቱምም ዔቁሳኔ» ጌዒ ጌዒ ኮሺ" ደዲሺ
ከኤዜኔ።

ዩሱሴ ሄሮዲሴ ቤርታ

6 ጸላያሴ ጌሊላ ጌይንቴ ዑኡዞ ዋይዛዮ፡- «ሃይ
ጌሊላ ዓጪ ዓሲዳ?» ጌዒ ያኦጫኔ። 7 ዩሱሴ

ሙከራ ሂሮዲስ ወይም ዓጩ" ማዕዘን ጸላያ ስር ማህ ገንሣ ሂሮዲስ ባንሣ ዳኬኔ፤ ሂሮዲስ ይማና ዩሩሳሌም ይኬን። 8 ሂሮዲስ ዩሱስ ዘገግ ሚርጌ ዋዛዳኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ዩሱስ ዛሎ" ቤርታ ዒ ዋይዜሣር ዘገኘ ሚርጌ ዋዳ ዒ ዘ ኮዓኔ፤ ይያጉዲ ሃሣ ዩሱስ ያኦሲ ዋልቁና ዓኪ ባአዚ" ማዳም ዘገኘ ማላሣያ ጌሃኔ። 9 ይያር ሂሮዲስ ዩሱስ ሚርጌ ያኦሪሣ ያኦሪሣ፤ ዩሱስ ጋዓንቴ ዓይጎታ ዒ ዘም ማሃባአሴ። 10 ቁኤሶኮ ሱኩጎና ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሳ ዒኢካ ዔቁ ሚርጌና ዒ ፑርቲሴያ ማሊሲ ኬኤዘኔ። 11 ሂሮዲስ ፖኦሊሶና ዋላ" ማዒ ዒ ዘ ቦሃ ዓማላ"። ማዛጸ ዓጥላ ማይሲ ገንሣ ጸላያ ስር ባንሣ ማሃ ዳኬኔ። 12 ዩና ኬሎ"ና ሂሮዲስና ጸላያ ስር ዋላ" ዒ ገንጌቴ፤ ይያኮ ቤርታ ጋዓንቴ ዔያታ ዋላ" ዲጸሣኬ።

ዩሱስ ሓይቃንዳጉዲ ዋገንጌሣ
(ማቲ. 27:15-26፤ ማር. 15:6-15፤ ዮሐ. 18:39-40፤ 19:1-16)

13 ይካገ ጸላያ ስር ቁኤሶኮ ሱኩጎና ሃሣ ዳሮ" ይዳገግ ዔርቲ ዓሶና ዳሮ"ና ቢያ ዔኤላ"።- 14 « ዳሮ" ዒ ፑርቲሞም ዔቁሳኔ! » ጌዒ ዒንሣ ሃያ ዓሣ ታ ኮይላ" ዔኪ ሙከኔ፤ ታኢ ጋዓንቴ ዒንሣኮ ቤርታ ዒ ዘ ያኦሪ፤ ዒንሣ ጌዒ ኬኤዘ ባኮይዳገ ቢያ ሃያ ዓሣ ዑፃ ዓይጎታ ዳቢንቴ ታ ዳንቁባአሴ። 15 ይያጉዲ ሃሣ ሂሮዲስ ዓይጎታ ዳቢንቴ ዳንቁባአሣር ሃንጋ ኑ ባንሣ ማሃ ዳኬኔ፤ ዓካሪ ሃይ ዓሣ ዒ ዘ ሃይቢም ሄሊ" ሳ ባአዚ" ዓይጎታ ማዲባአሴ። 16 ይያር ታ ጳዲና ኩንሣ ሃሻ"ንዳኔ» ጌዔኔ። [17 ሌዓ ሌዓ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬሎ"ና ጸላያ ስር ፔቴ" ቱኡሲ ዓሲ ዳሮ"ም ቡላ"ያኬ።:]*

18 ይያር ዳሮ" ቢያ፡- «ሃያ ዓሣ ባይዜ! ባርባኔ ጋዓንቴ ኑም ቡሎ!" » ጌዒ ጌዒ ዒላቴኔ። 19 ባርባኔ ጎሣ ሃላ ሃላ ሃላ ዑራ ዔቁሲ ዓሲ ዋዳ ዛላና ቱኡቴ ዓኣ ዓሲኬ።

20 ጸላያ ስር ዩሱስ ቡሊ" ሃሻ"ኒ ኮዓዖ ላሚ ዳሮ"ም ኬኤዘኔ። 21 ዳሮ" ጋዓንቴ፡- «ሱፃ፡ ሱሱፃ!» ጌዒ ጌዒ ዒላቴኔ።

22 ጸላያ ስር ሃይሣሲ፡- «ሃይ ዓሣ ዳቤ ዳቢንገ ዓይገንዳይ? ታኢ ዒ ዘ ሃይቢም ሄሊ" ሳንዳ ዓይጎ ባአዚ" ዳንቁባአሣር ጳዲና ታ ኩንሣ ሃሻ"ንዳኔ» ዔያቶም ጌዔኔ።

23 ዔያታ ጋዓንቴ ዑኡዘ ፔኤኮ ዳጊዲ፡- «ሱሱፃ!» ጌዒ ጌዒ ዒላቴኔ፤ ዒላታኣ ዔያቶኮ ኮሺ" ዲቤኔ። 24 ይያ ዛሎ"ር ዔያታ ያኦሪሣ ዔያቶም ማዲንታንዳጉዲ ጸላያ ስር ዋጌኔ። 25 ዑራ ዔቁሲ፡ ዓሲ ዋዳ ቱኡቴ ዓኣ ባርባኔ ጎሣ ዔያታ ያኦሪሣ ጎይና ቡላ"። ዩሱስ ጋዓንቴ ዔያታ ኮዔሣጉዲ ዓኣሣ ዔያቶም ዒንጌኔ።

ዩሱስ ኮሱፃንጌያ
(ማቲ. 27:32-44፤ ማር. 15:21-32፤ ዮሐ. 19:17-27)

26 ይያር ዩሱስ ዔያታ ዔኪ ዳንዲያይዳ ዓኣ፡ ፔቴ" ቁሪና ጌይንታ ዓጪ ዓሲ ማዔ ሲሞኦኔ ጎሣ

ካታሞኮ ዙላ" ገ ካታሞ ጌላንቴ ዒ ዘ ዔኪ ዩሱስ ሱፃንደ ፑርቲሴ ዓሶ ሱፃ ሚያ ኬዲሲ ዩሱስ ገንፃ ዓኣዲንዳጉዲ ማሃኔ።

27 ሚርጌ ዓሲ ዩሱስ ገንፃ ዓኣዳኔ፤ ዔያቶ ባአኮ" ይዳገግ ሚርጌና ዒ ዘ ጋይቴ ያዩ ዩኤካ ላኣሊ ዓኣኔ፤ 28 ዩሱስ ጋዓንቴ ዔያቶ ባንሣ ሺሪጋገ፡- «ዒንሣ ዩሩሳሌም ላኣላ! ዒንሣ ቶኦኮ"ና ዒንሣ ናኣቶ"ናም ዩኤኮሞቴ! ታ ጋይቴ ዩኤከፖቴ! 29 ዓይጎሮ ጌዔቶ «ዘኣካሣ ማዔ ላኣሎና ሸይባኣ ጎጾና ዳንሥሣባኣ ላኣሎና ዋዚ ባለቲና ዓኣያዳይ?» ጌይንታንዳ ኬሊ" ሙካንዳኔ። 30 ዩናና ዓሳ ዳኮ" «ኑ ዑፃ ዳዔ!» ሃሣ ጌሚር «ኑና ዓኣቶፎቴ!» ጌይሣ ዓርቃንዳኔ። 31 ዓካሪ ዩይ ቢያ ባካ ዓኣዔ ማሣዳ ሃኣዲ ማዓያ ማዔቶ ማሎ ሚያይዳ ዋይታንዳያ ናንዳይ?» ጌዔኔ።

32 ይያጉዲ ሃሣ ዩሱስና ዋላ" ዋዲኒ ላምፃ ፑርታ ማዳ ዓሲ ስኬንሣሣ ዔኪ ዔያታ ዳንዳኔ። 33 ይካገ ዔያታ ቶኦኮ ሚጌሣ ጌይንታ ቤዘ ሄላ" ዓይኢካ ዩሱስ ሱፃኔ፤ ሃሣ ላምፃ ፑርቶ ማዳዘንሣ ዩሱስ ካሞሎ"ና ሚዛቆ ዛሎ"ናይዳ ሱፃኔ። 34 ይካገ ዩሱስ፡- «ዳዲሣ! ዔያታ ማዳ ባኮ ዔሩዋኣሣር ዓቶንጎ ዔያቶም ጌዔ!» ጌዔኔ።

ፖኦሊሳ ዳሚሳ ዔራኒ ዓሳ ባአዚ" ዓገ ዩሱስ ኮ ባጥሎ ገሸጌኔ። 35 ዳሮ" ዔቁ ዘገንቴ ዓይሁደኮ ሱኡጋ፡- «ሜሊ" ዓሶ ዒ ዳቁሺኔ፤ ዓካሪ ዒ ዘ ያኦሲ ደኦሬያ፡ ሚሲሔ ማዔቶ ሂንዳ ፔና ዳቁሸንጎ!» ጌዒ ጌዒ ዒ ዘ ቦሃኔ።

36 ፖኦሊሳ ሃሣ ይያጉዲ ዒ ዘ ቦሃኔ፤ ፑርቲ ሶልኬ ዑሺያ ዒ ዘም ዒንጋዖ፡ 37 «ኔኤኒ ዓይሁዳ ካኣቲታቶ ሂንዳ ኔና ዳቁሺ» ጌዔኔ።

38 «ሃይ ዓይሁዳ ካኣቲኬ!» ጌዒ ፃኣፖና ዩሱስ ኮ ቶኦኮ ኬዳ ሚያ ዑፃ ጌሃኔ።

ዩሱስና ዋላ ሱፃንጌ ላምፃ ፑርቶ ማዳ ዓሶንሣ
(ማቲ. 27:38-44፤ ማር. 15:27-32)

39 ዩሱስና ዋላ" ሱፃና ፑርቶ ማዳዘንሣ ዳገ ፔቴ"ሣ ዩሱስ ኮራ፡- «ኔኤኒ ሚሲሔ ጌሞዳ? ሂንዳ ኔና ዳቁሺ ኑናኣ ዳቁሺ!» ጌዒ ጌዒ ጌዒ ጌዒ።

40 ባጋሣ ጋዓንቴ፡- «ኔኤኒ ሃሣ ሃይቢም ዋገንጌ ዓኣፃ ያኦሲ ዒ ገጪፎሞዳ? 41 ኑኡኒ ኑ ማዳ ዳቢንቶ ዛሎ"ና ኑም ዒንጎና ዋጋ" ኮይሳንኬ፤ ሃይ ዓሣ ጋዓንቴ ፔቴ"ታፃ ፑርታ ባአዚ" ማዲባአሴ» ጌዒ ዒ ዘ ጎሬኔ። 42 ይካገ ዩሱስ ኮራ፡- «ጎዳሣዮ! ኔ ካኣቶም ዩይ ኔ ጌላ ዋደ"ና ታና ጸቁሳዎ!» ጌዔኔ።

43 ዩሱስ ማሃ፡- «ጎኔ ታ ኔኤም ጋዓኔ፤ ሃና" ኔ ታኣና ዋላ" ጌኔቴይዳ ማዓንዳኔ!» ዒ ዘም ጌዔኔ።

ዩሱስ ኮ ሃይቦ"
(ማቲ. 27:45-56፤ ማር. 15:33-41፤ ዮሐ. 19:28-30)

44 ዓካሪ ዩይ ያዲ ማዔሣ ዓባ" ሳዛ ማዓኣናኬ፤ ይካገ ዓርቃዖ ዳንዲ ማሣ ደምቦልሳ ዋዳ ሄላ"ንዳኣና ዓባ"ኮ ፖሳ ዓርቁንጌ ሳዓ ጉቤ ዲሜኔ። 45 ዩማና ጌኤዢ ማኣርይዳ ዲማሲያር

* 23:17 ፔቴ" ፔቴ" ሚናኣ ማፃኣገ ገይ. 17 ጌዳ" ቃሳ"ኔ፤ ዩና ቃኣላ" ማር. 15:6 ጌዳ" ዓኣዘ ማላኔ። 23:30 ሆሴ. 10:8፤ ዮሐ. ያፔዳ 6:16። 23:34 ዓይኑ. 22:18። 23:35 ዓይኑ. 22:7። 23:36 ዓይኑ. 69:21። 23:45 ኬሲ. ማፃ 26:31-33።

ዳርቃዎ ጌኤዡ ማፃኦገሪዳ ቢያ ዲዛ ዛሎ" ከኤዚንቴ ባኮ ፓይዲ ፓይዲ ዔያቶም ከኤዚኔ።

28 ዔያታ ዴንዳ ጉርዴሎኮ ፀካዛ ዩሱሴ ዔያቶ ኮራ ዋርቁዋዎ ዴንዳያ ማሌሢሮ፣ 29 ዔያታ፡- «ሳዓ ዓሜኔ፣ ዓባ"ኣ ጌሌኔ፤ ዩያሮ ኦኡና ዋላ" ሃካ ዋርቁ» ጌይ ዲዛ ኮሺ" ደዲሺ ሺኢቁሢሮ ዔያቶና ዋላ" ዋርቁኒ ማኣሪ ጌሌኔ። 30 ዩካፓ ዔያቶና ዋላ" ሙዓኒ ዴዓዎ፣ ካሣ ዔኪ ጋላታ ሺኢጲሢ ሺኢቁሢኮ ጊንፃ ቡንፃ ዔያቶም ዲንጌኔ። 31 ዩማና ዓኣፓ ዔያቶኮ ቡሊ"ንታዛ ዩሱሴ ማዔሢ ዔያታ ዔራሬኔ፤ ዲዚ ጋዓንቴ ቤዘማና ዔያቶኮ ዓኣፓፓ ዓኣሽንቴኔ። 32 ዔያታ ዋሊ ኮይላ"፡- «ዋንዳ ጎይፃ ኦ ዓኣንቴ ኦም ዲ ከኤዛኣና፣ ጌኤዡ ማፃኦገፓፓ ፓይዲ ፓይዲ ኦም ዔርዛኣና ዋዛና ኦኡኮ ዲና" ታሚጉዲ ዔኤቲባይ?» ጌዔኔ።

33 ዔያታ ዩማና ዔቃዎ ዩሩሳላሜ ማዒ ዴንዴኔ፤ ዲኢካ ታጳ ፔቴ"ዘንሢ፣ ዔያቶኮ ላጎንሢና ዋላ" ፔቴ"ይዳ ቡኪንቴ ዓኣንቴ ዴንቄኔ። 34 ዲማ"ና ታጳ ፔቴ"ዘንሢ፡- «ጎዳ ዩሱሴ ጎኔ ሃይባ"ፓ ዔቄኔ! ሲሞኦኔማ ጳዴኔ!» ጋዓኔ።

35 ላምዎ ጊንፃ ሃንታዘንሢ ሃሣ ፔ ዛሎ"ና ዔያቶ ኮይላ" ጎይፃ ማዔ ባኮና ጎዳ ዩሱሴ ካሣ ዔያቶም ቡንፃ ዲንጌ ዋዶ"ና ዋይቲ ዲዛ ዔያታ ዔራቶዋ ከኤዚኔ።

ዩሱሴ ዲዛኮ ጊንፃ ሃንታ ናኣቶ"ም ጳዴሢ
(ማቲ. 28፡16-20፤ ማር. 16፡14-18፤ ዮሐ. 20፡19-23፤ ዳኪ. ማዶ" 1፡6-8)

36 ዔያታ ዩያ ጋዓ ጎይሣ ዓኣንቴ ዩሱሴ ፔ ቶኦኪና ዔያቶ ባኣካ" ሙኪ ዔቃዎ፡- «ዲንሢ ዋዚ ዓኣይ?» ጌዔኔ።

37 ዔያታ ጋዓንቴ ዔኤዜ ዛጋያ ዔያቶም ማላዛ፣ ዲቃቲ ሚርጌና ዲጊጩኔ። 38 ዩሱሴ ጋዓንቴ፡- «ዓይጎር ዲንሢ ዲቃታይ? ሃሣ ዓይጎር ዲንሢ ለሃይ ጎኔ ባኣዚ"ዳ?» ጌዒ ማላይ? 39 ታኣኮ ኩጮና ቶኮ"ና ዛጊጋፓ ታና ማዔሢ ዔሩቁቴ፤ ሃሣ ዐ-ዎዋ ታኣኮ ዓርቁ ዛጉቁቴ፤ ታና ዲንሢ ዛጋሢጉዲኤ፤ ዔኤዜኮ ጋዓንቴ ዓሽኪንታ ሜጌሢንታ ባኣሴ» ጌዔኔ።

40 ዩያ ጌዒጋፓ ፔኤኮ ኩጮና ቶኮ"ና ዔያቶ ዳቄኔ፤ 41 ዔያታ ኮሺ" ዋዛዲ፣ ሃሣ ዲቃቲ ሄርሺያይዳፓ ዔቄያና ዩያ ጎኔኬ ጌዒባኣሴ። ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ዔኤቢ፣ ሙዎ ባኣዚ" ዲንሢኮ ዓኣ?» ጌይ ዔያቶ ዎኦጫዛ፣ 42 ዔያታ ሚቶንቴ ሞሎ ዓሽኪ ዳካ" ዲዛም ዲንጌኔ። 43 ዲዚያ ዔኪ ዔያቶኮ ቤርታ ሙዓዎ፡- 44 «ቤርታ ዲንሢና ዋላ" ታ ዓኣ ዋዶ"ና ሙሴ ዋጎይዳ፣ ዎኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶና ዓይኦም ማፃኦገሪዳ ታ ዛሎ" ፃኣፒንቴሢ ቢያ ኩማንዳያ ኮይሳኔ ጌዒ ታ ዲንሢም ከኤዜ ቃኣላ" ሃያኬ» ዔያቶም ጌዔኔ።

45 ዩካፓ ጌኤዡ ማፃኦገ ማሊ ዔያታ ጳቂሣንዳጉዲ ዲኖ ዔያቶኮ ቡሊ"ኔ። 46 ዲዚ ዔያቶም፡- «ሜሲሔ ሜቶ ዔካንዳሢና ሃይሣሳ ከሎ"ና ሃይቢዳፓ ዔቃንዳሢ ቤርታዲ ፃኣፒንቴኔ፤ 47 ዩያጉዲ ሃሣ ዲዛኮ ሱንፃና ጎሜ ቡኡፃ ጌኤሽኪሢ ዛላኮ ኮሺ ሃይሴ ዩሩሳላሜይዳፓ ዳርቃዎ ቢያ ዓጮ"ይዳ ዓኣ ዴሮ"ም ከኤዚንታንዳጉዲ ጌይንቴኔ። 48 ዲንሢያ ዩያ ባኮኮ ቢያ ማርኮንሢኤ፤ 49 ዓካሪ ታኣኔ

ታ ዳዲሢኮ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ዲንጊያ ዲንሢም ዳካንዳኔ፤ ዲንሢያ ዋልቁ ዲንሢም ሎፓ ዲንጊንታንዳያ ሄላ"ንዳኣና ዩሩሳላሜ ካታምይዳ ዴዐ-ዋቴ» ዔያቶም ጌዔኔ።

ዩሱሴኮ ለካ ጫሪንጮ ዔውቲያ
(ማር. 16፡19-20፤ ዳኪ. ማዶ" 1፡9-11)

50 ዩካፓ ዩሱሴ ዔያቶ ዩሩሳላሜ ካታማፓ ከሴ"፣ ቢታኒያ ጌይንታ ቤዘ ሄላ"ንዳኣና ዔኪ ዴንዳዎ ዲኢካ ኩጮ ዲዛኮ ዔያቶ ዐ-ፃ ፒሺ ዔያቶ ዓንጄኔ። 51 ዲኢካ ዔያቶ ዲ ዓንጄ ጎይሣ ዓኣዎ ዔያቶይዳፓ ደማዲ ለካ ጫሪንጮ ዔውቲኔ። 52 ዔያታኣ ዲዛም ዚጋዎ፣ ዴኤፒ ዋዛና ጊንሣ ዩሩሳላሜ ማዒ ዓኣዴኔ። 53 ሐሣ ዎኦሲ ጋላቲ ጋላቲ ቢያ ከሊ"ና ጌኤዡ ማኣራፓኣ ዔያታ ደማዲባኣሴ።

«የእሱከ ጎይያ ፒዚሱዋቴ» ጌታ ጌታ
 ባሲ ናንጉዋዳውሎ"ይዳ ዲላታ ባሲ ዑኡሲ
 ጌይንቴህ ታናኩ» ጌዔኔ።

24 ዳከንቴ ፔርሴ ባሲይዳፓ ፔቴ" ፔቴ"ዘንህ።

25 «ኔኤኒ ሜሲሔ ሐህ ዔኤሊያሴ፤ ጊንህ
 ሐህ «ሙካንዳኔ» ጌይንቴ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህ
 ማዕባኦቴ ሂዳዳ ኔ ባይጎሮ ዋኦያና ማሰካይ?» ጌይ
 ዒዛ ያኦጮኔ።

26 የሐኪሱ ማሃዎ፡- «ታኦኒ ማሰካህ ዋኦህናኩ፤
 ጋዓንቴ ዒንህ ዔረዋይ፡ ዒንህከ ባኦካ" ሐህ ዔቁ
 ዓኦኔ። 27 ታኦከ ጊንፃፓ ሙካንዳህ ዒዛኩ፤ ታኦኒ
 ዒዛከ ዱርዘ ቱኮ" ሱዘ ቡላ"ኒታዎ ኮይሱዋያኩ»
 ጌዔኔ።

28 ዩይ ቢያ ማዕህ የሐኪሱ ዋኦያና ማሰካ
 ቤዘ፡ ቢታኒያይዳኩ፤ ቢታኒያ ጌይንጋዛ፡-
 የርዳናሴ ዋሮ ሱካ" ዓኦ ካታማኩ።

ያኦሲ ማራይ

29 ዚር ጉቴ"ሎ የሐኪሱ ዒዛ ባንህ ዩሱሴ
 ሙካንቴ ዘጋዎ፡- «ሐይሾ ባሲኮ ጎሞ ጌኤሻንዳ
 ያኦሲ ማራዒህ ሐያኩ! 30 ታኦከ ጊንፃፓ
 ሙካንዳህ ታ ጊዳ"ፓ ባሼኩ፤ ዒ ታኦከ ቤርታ
 ዓኦኩ» ታ ዒንህም ጌዔህ ሐያኩ። 31 ታኦኒያ
 ታ ቶኦከና ዒዛ ቤርታ ዔረዋሴ፤ ጋዓንቴ ዒዚ
 ዒሰራዔኤሌ ዳሮ"ም ፔጋዲ ዔርታንዳጉዲ ታኦኒ
 ዋኦያና ማሰከ ማሰከ ሙኩኔ» ጌዔኔ።

32 ሄሊ"ሳዎ የሐኪሱ፡- «ዓያና ጌኤሺ
 ጫሪንቸዳፓ ደኦሌ" ከዳ"ያጉዲ ዒዛይዳ ከዳ"
 ዳዓንቴ ታ ዘጌ፤ 33 ታ ታ ቶኦከና ቤርታዲ ዒዛ
 ዔሪባኦሴ፤ ጋዓንቴ ዋኦያና ታ ማሰካንዳጉዲ ታና
 ዳኩህ፡- «ዓያና ጌኤዠ ከዳ" ዒዛ ዑፃ ዳዓንቴ
 ኔ ዘጋንዳህ ሐህ ዓያኖ ጌኤዠናኦ ማሰካንዳህ
 ዒዛኩ» ታኦም ጌዔኔ። 34 ታኦኒያ ዩያ ዘጌ፤ ዩያር
 ዒዚ ያኦሲ ናይታህ ታ ማርካዳኔ» ጌዔኔ።

ቤርታዲ ዩሱሴኮ ጊንፃ ሃንቴዘንህ

35 ዚር ጉቴ"ሎ የሐኪሱ ላምዎ ዒዛኮ ጊንፃ
 ሃንጋዘንህና ዋላ" ዒኦካ ዔቁ ዓኦ፡- 36 ዩሱሴ
 ዒኦኦና ዓኦኦንቴ ዘጌ፡- «ሐይሾ ያኦሲኮ ማራዒህ!»
 ጌዔኔ።

37 ላምዎ የሐኪሴኮ ጊንፃ ሃንጋዘንህ የሐኪሴ
 ዩያ ጋዓህ ዋይዛዎ ዩሱሴ ጊንፃ ዓኦኦ።

38 ዩሱሴ፡ ዔያታ ዒዛ ጊንፃ ሙካህ ሸሪ ዘጋዎ፡-
 «ዓይጎ ዒንህ ኮዓይ?» ጋዓዛ፡ ዔያታ፡- «ሬቢ!
 ኔኤኒ ናንጋህ ዓንካዳይ?» ጌዔኔ። [ሬቢ ጌይፃ፡-
 ዔብሬ ዓሶ ሙኤጮና «ዔርዛህዮ» ጌይህኩ።]

39 ዒዚያ፡- «ሐኒ ሙከ ዘጉዋቴ» ዔያቶም
 ጌዔኔ፤ ዒማ"ና ዓባ" ከዳ"ያኩ። ዩያር ዔያታ
 ዓኦዲ ዒዚ ዋካ ናንጋቴያ ዘጌኔ። ዩና ከሎ" ዒዛና
 ዋላ" ዳንዲ ዓባ" ጌላንዳያ ሄላ"ንዳኦና ዔያታ
 ፔኤቄኔ።

40 የሐኪሱ ጌዔህ ዋይዚ ዩሱሴ ጊንፃ ዓኦኦ፡
 ጊንፃ ሃንጋዘንህፓ ፔቴ"ህ፡ ሲሞኦኔ ጌይንጋ
 ጳይሮሴኮ ጌርሲ ዒንዲራሴኩ። 41 ዒንዲራሴ
 ቤርታዲ ፔኤኮ ጌርሲ ሲሞኦኔ ኮራ ዓኦዳዮ፡-
 «ኦኦኒ ማሲሔ ዳንቄንቴሞ!» ጌዔኔ። [ሜሲሔ
 ጌይፃ፡- ካኦቱሞም ደኦሚ ዓርቆናፓ ጌይህኩ።]

42 ዩካፓ ዒንዲራሴ ፔኤኮ ጌርሲ ሲሞኦኔ ዩሱሴ
 ኮራ ዔከ ሙኩኔ።

ዩሱሴ ዒማ"ና ዒዛ ጊኸፓ ጌይ ዘጋዎ፡- «ኔኤኒ
 የና ናዓህ ሲሞኦኔ ጎሞኦኔ፤ ሃይፓ ሴካ ጋዓንቴ ኔ
 ኬፓ ጌይንጋንዳኔ» ጌዔኔ። [ኬፓ ጌይፃ፡- ዔብሬ
 ዓሶ ሙኤጮና «ላሌ» ጌይህኩ።]

ዩሱሴኮ ፒልጶሴና ናቲናዔኤሌና ዔኤሊ"ዎ

43 ዚር ጉቴ"ሎ ዩሱሴ ጌሊላ ዓኦዳዮ
 ፒልጶሴ ጎሞህ ዳንቄ፡- «ታ ጊንፃ ሙኩኔ»
 ጌዔኔ። 44 ፒልጶሴ ዒንዲራሴና ጳይሮሴናጉዲ
 ቤቴሳይዳ ጌይንጋ ካታሜሎይዳ ናንጋ ባሲኩ።

45 ፒልጶሴ ናቲናዔኤሌ ጎሞህ ዳንቄ፡- «ሙሴ
 ዔርዜ ዋጎ ማፃኦፓይዳ ሐህ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ
 ዓሶ ማፃኦፓይዳ ዒዛ ዘሎ" ፃኦፒንቴህ፡ የሴፔ
 ናዓህ፡ ናዚሬቶ ዓጮ" ዓህ ዩሱሴ ኑ ዳንቄኔ»
 ዒዛም ጌዔኔ።

46 ናቲናዔኤሌ ጋዓንቴ ማሃዎ፡- «ናዚሬቴ
 ዓጮ"ይዳፓ ኮሺ ባኦዚ" ጳዳኒ ዳንዳዓያዳ?»
 ጋዓዛ፡ ፒልጶሴ፡- «ሂንዳ ሙከ ዘጌ» ዒዛም
 ጌዔኔ።

47 ዩሱሴ ናቲናዔኤሌ ዒዛ ባንህ ሙካንቴ
 ዘጋዎ፡- «ሃይሾ ፔርቱሞባኦ፡ ጎኔ ዒሰራዔኤሌ
 ዓሲ!» ጌዒ ዒዛ ዘሎ" ከኤዘኔ።

48 ናቲናዔኤሌ፡- «ኔ ታና ዋዲ" ዔሬይ?»
 ጋዓዛ፡ ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ፒልጶሴ ኔና
 ዔኤላ"ንዳህከ ቤርታ ቤሌሶ ሚፃሎ ዳማ" ዳዒ
 ዓኦንቴ ታ ኔና ዳንቄኔ» ጌዔኔ።

49 ዩማና ናቲናዔኤሌ፡- «ዔርዛህዮ! ኔኤኒ
 ያኦሲ ናይኩ! ሐህ ኔኤኒ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ
 ካኦቴኩ!» ጌዔኔ።

50 ዩሱሴ ዒዛም፡- «ኔኤኒ ጎኔኩ ጌዔህ ለቤሌሶ
 ሚፃሎ ዳማ" ታ ኔና ዘጌኔ» ታ ኔኤም ጌዔህርዳ?
 ዩያፓ ባሼ ባኦዚ" ኔ ሃጊ ዘጋንዳኔ። 51 ጎኔ
 ታ ዒንህም ጋዓኔ፡- ጫሪንቸ ቡሊ"ንቴ ያኦሲኮ
 ከኢታንቻ ዓሲኮ ናዓህ ዑፃ ከዳ" ከሰካንቴ
 ዒንህ ዘጋንዳኔ» ጌዔኔ።

2

ዩሱሴ ዋኦያ ዑሺ ማህህ

1 ዩካፓ ሐይህሳ ከሎ"ና ጌሊላ ዓጮ"ይዳ ዓኦ
 ቃና ጌይንጋ ካታሜሎይዳ ዔፒ ዓኦንቴ፡ ዩሱሴኮ
 ዒንዳኦ ዒኦኦካ ዓኦኔ። 2 ዩሱሴና ዒዛኮ ጊንፃ
 ሐንጋዘንህና ዔፖ ቤዘ ዔኤሊ"ንቴኔ። 3 ዔፖ
 ቤዘይዳ ዋይኖ ዑዠ ጋፓዛ ዩሱሴኮ ዒንዳ ዒዛ
 ኮራ፡- «ዑዠ ዔያቶኮ ጋፔያታንቴቱዋይ!» ጌዔኔ።

4 ዩሱሴያ ማሃዎ ዒንዳ ኮራ፡- «ዩያ ኔኤና
 ታኦና ማዳንዳ ባኦዚ"ቱዋሴ፤ ታኦከ ዋዳ" ሃጊ
 ሄሊ"ባኦሴ» ጌዔኔ።

5 ዒማ"ና ዒዛኮ ዒንዳ ዒኦኦካ ዓኦ፡ ማዳ
 ዓሶም፡- «ዒዚ ዒንህም ጌዔ ባኮ ቢያ ማዲዋቴ»
 ጌዔኔ።

6 ዓይሁዳ ዓሶኮ ዑያ ጌኤሺያ ካኦዠም ማዓ
 ዋኦያ ዓርቃ፡ ላሆ" ሹቸዳፓ ኮሺ"ንቴ ኮሎህ
 ያቴ ዒኦኦካ ዓኦኔ፤ ፔቴ" ፔቴ" ኮሎያ ያታ ላምዎና
 ሐይህና ማዓ፡ ፑኡፒ ያቴ ኩማ" ዋኦህ ዓርቃኒ
 ዳንዳዓያኩ። 7 ዩሱሴ ማዳዘንህም፡- «ዩንህ
 ኮሎያንህ ዋኦህ ኩንሆዋቴ» ጋዓዛ፡ ዔያታኦ
 ኩንህኔ። 8 ዩካፓ ዩሱሴ ማዳዘንህም፡- «ዓካሪ
 ዳይ ሙዎ ጊኢጊሻ ዓሶ ሱኡጋህም ዒንጉዋቴ»
 ጋዓዛ፡ ዔያታኦ ዔከ ዒንጌኔ። 9 ሙዎ ጊኢጊሻ ዓሶኮ

1:51 ማዢ. ማፃ 28፡12።

ሱኡጋህ ጫርዥ ዑዥ ማዕ ዋኦ ዑኡቁ ዛጋየ
ዓንካገ ዔያታ ዔኬቴያ ዔሪባኣሴ፤ ዋኦ ደዔ፡
ማዳ ዓሳ ጋዓንቴ ዔዔራሬ። ዩያሮ ሙዖ ገኢጊሻ
ዓሶ ሱኡጋህ፣ ዑኡጋህ ዔኤላ"ዖ፡- 10 «ዓሲ ቢያ
ቤርታዲ ዓንጋህ ጫርሺ ዑሺኬ፤ ዔኤላ"ንቴ
ዓሳ ማህንቴህከ ገንፃ ባሰኪ ዑሺ ዓንጋኔ፤ ኔኤኒ
ጋዓንቴ ኮዥ፡ ጫርዥ ዑዥ ዑሺ ጎይህ ሃይማ
ሄሊ"ሴ።» ጌዔ።

11 ዩሱሴ ዩሮ ያኦሲ ዋልቁና ማዳንቴ ዓኮ ባኮ
ቤርታሲ ጌሊላ ዓጮ"ይዳ ቃና ጌይንታ ካታማ
ማዳ፤ ዩያይዲዖና ፔኤኮ ቦንቾ ፔጋሲ ዔርዘህረ
ዒዛኮ ገንፃ ሃንታዘንህረ ዒዛ ጉሙርቁ።

12 ዩካገ ዩሱሴ ፔኤኮ ዒንድና ጌርሲንህረ
ሓህ ዒዛኮ ገንፃ ሃንታዘንህረ ዋላ" ቁፒርናሆማ
ዓጮ" ከዲ"፡ «ዒኢካ ዳካ" ከሊ" ዴዔ።»

**ዩሱሴ ጌኤዥ ማኣርይዳገ ኮርማ ዓሶ
ዳውሴህ**

(ማቴ. 21፡12-13፤ ማር. 11፡15-17፤ ሉቃ.
19፡45-46)

13 ዒማ"ና ዓይሁደ ዓሶኮ ዑህ ዓኣዲዖ ቦንቾ
ከላ" ዑከህረ ዩሱሴ ዩሩሳላሜ ዳንዴ፤

14 ዒዚ ጌኤዥ ማኣርይዳ፡ ጌማቶንታ ማራቶንታ
ደኦሎ"ንታ ሻንቻ ዓሳ ሓህ ሚኢሾ ላኣማዘንህረ
ሚኢሾ ላኣማንቴ ዳንቁ። 15 ዩያሮ ሱሲ ዠራገ
ማዣዖ ዓሶ ቢያ ማራቶንታ ጌማቶንታ ዋላ" ጌኤዥ
ማኣራገ ከሴ"ኔ፤ ሚኢሾ ላኣማ ዓሶኮዋ ሚኢሾ
ላኣሌ፤ ዔያታ ሚኢሾ ጌህ፡ ዳ'ጌ ሎኦዥ ያይቶዋ
ሂዒ ደይሴ። 16 ደኦሎ" ሻንቻ ዓሶዋ፡- «ሓያ ቢያ
ሴካ ዔኬ ዓኣዲዋቴ፤ ታዓደኮ ማኣር ኮርሞ ማኣሪ
ማሂፖቴ» ዔያቶም ጌዔ። 17 ዒማ"ና ዒዛኮ ገንፃ
ሃንታዘንህረ፡- «ኔ ማኣር ዛሎ" ባካ ታሚጉዲ ታና
ሚቻ።» ጌይንቴ ፃኣፒንቴህ ጸቂህ።

18 ዩካገ ዓይሁደ ዓሶ ዋይህ ዓሳ፡- «ኔኤኒ ሓያ
ማዳንዳ ቢታንቶ ኔኤኮ ዓኣያታህ ዔርዘኒ ዓይጎ
ያኦሲ ዋልቁና ማዳንታ ዓኪ ባኣዚ" ማዲ ኔ ኑና
ዳዋንዳይ?» ጌዔ።

19 ዩሱሴ፡- «ሓያ ጌኤዥ ማኣር ሻሁዋቴ፤ ታኣኒ
ሓይህ ከሊ"ዳ ገንህ ማሂ ማዣንዳ።» ዔያቶም
ጌዔ።

20 ዔያታ ማሃዖ፡- «ሓያ ጌኤዥ ማኣር ማዣኒ
ያይዲታሚ" ለሆ" ለዔ ጋፒሴ፤ ሂዳዖ ኔኤኒ
ሓይህ ከሊ"ዳ ማዣንዳ?» ጌዔ።

21 ዩሱሴ ጋዓንቴ፡- «ጌኤዥ ማኣር» ጌዒ
ከኤዘህ ፔኤኮ ዑዖ ዛሎ"ከ፤ 22 ዩሱሴ ሓይባ"ገ
ዔቁህኮ ገንፃ ዒዛኮ ገንፃ ሃንታ ናኣታ" ዩያ
ጸቂህ፤ ዩያ ዛሎ"ና ማፃኣገ ፃኣፒንቴ ባኮና
ዩሱሴ ከኤዘ ቃኣሎ" ዔያታ ጉሙርቁ።

23 ዩሱሴ ዓይሁደኮ ዑህ ዓኣዲዖ ቦንቾና
ዩሩሳላሜይዳ ዓኣዖ ማዳ፡ ያኦሲ ዋልቁና ማዳንቴ
ዓኮ ባኮ ዔያታ ዛጌህረ ሚርጌ ዓሲ ዒዛ
ጉሙርቁ። 24 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዓሶ ቢያ ዔራያ
ማዔህረ ዔያቶ ዒ ጉሙርቁ ባኣሴ፤ 25 ዒዚ ዓሲ
ዒና ጋርካ ዓኣ ባኣዚ" ቢያ ዔራህረ ዓሲ ዛላ
ዒዛም ያኦሲ ከኤዘኒ ኮይሱዋያከ።

3

ዩሱሴና ኒቆዲሞሴ ጎሮህረ

1 ኒቆዲሞሴ ጌይንታ ፔቴ" ዓሲ ዓኣ፤ ዒዚ
ፔርሴ ዓሶ ዛላ"ገ ማዔያታዖ ዓይሁደ ዓሶኮ
ሱኡጌከ። 2 ዩይ ዓህ ዲሚና ዩሱሴ ኮራ
ሙካዖ፡- «ዔርዘህዮ! ያኦሲ ዒዛና ዋላ"
ማዔህዳገዓቴም ሓያ ኔኤኒ ማዳ ያኦሲ ዋልቁና
ማዳንታ ዓኮ ባኮ ማዳኒ ዳንዳዓይ ያኦሲ ባኣሴ፤
ዩያሮ ኔኤኒ ያኦሲ ኮራገ ሙከ፡ ዔርዘያ ማዔህ
ኮኤኒ ዔራሬ» ጌዔ።

3 ዩሱሴያ፡- «ጎኔ ታ ኔኤም ጋዓ፡ ዓሲ ለሚ ሎገ
ሾይንቴባኣዖ ያኦሲ ካኣቱም ዛጋኒ ዳንዳዑዋሴ»
ጌዔ።

4 ኒቆዲሞሴ ማሃዖ፡- «ሂዳዖ ዓሲ ጋርቹሰካገ
ገንህ ዋይቲ ሾይንታኒ ዳንዳዓይ? ለሚ ዒንደ ጎጾ
ጌሊ ሾይንታኒ ዳንዳዓይ?» ጌይ ያኦጮ።

5 ዩሱሴ ማሃዖ፡- «ጎኔ ታ ኔኤም ጋዓ፡ ዓሲ
ዋኣህና ዓያና ጌኤሺናይዳገ ሾይንቴባኣዖ ያኦሲ
ካኣቱምይዳ ጌላኒ ዳንዳዑዋሴ። 6 ዓሲዳገ
ሾይንቴህ ዓሲከ፤ ዓያናይዳገ ሾይንቴህ
ዓያናከ። 7 ዩያሮ ለሚ ሾይንታንዳያ ዒንህም
ኮይሳ። ታ ኔኤም ጌዔህረ ዲቃቲ ሂርሺ። 8 ዠባሬ
ኮዔ ዛላ ዠባርሻ፤ ዑኡዘ ኔ ዋይዘ፤
ጋዓንቴ ዓንካገ ሙካቴ ሃህ ዓንኮ ዓኣዳቴያ ኔ
ዔራዋሴ፤ ዓያናገ ሾይንታህ ቢያ ዩያጉዲከ»
ጌዔ።

9 ኒቆዲሞሴ፡- «ዩይ ዋይቲ ማዓኒ ዳንዳዓይ?»
ጌይ ዒዛ ያኦጮ።

10 ዩሱሴ ዒዛም፡- «ኔኤኒ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ
ዔርዘህ ማዓዖ ዩያ ኔ ዔራዋዳ? 11 ጎኔ ታ
ኔኤም ጋዓ፡ ኦ ዔራ ባኮ ከኤዘ፤ ኦ ዛጌ ባኮዋ
ኦ ማርካዳ፤ ዒንህ ጋዓንቴ ኦኡኮ ማርካዲዖ
ዔኡዋሴ። 12 ሳዓ ዓኣ ባኣዚ" ታ ዒንህም
ከኤዘኣና ዒንህ ጉሙርቁዋያ ማዔቴ ጫሪንቹ
ባኣዚ" ታ ዒንህም ከኤዘም ዋይቲ ዒንህ
ጉሙርቃንዳይ? 13 ጫሪንጫገ ከዴ" * ዓሲ
ናዓህዳገ ዓታዛ ሌካ ጫሪንጫ ከሰኬይ ያኦሲያ
ባኣሴ።

14 «ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ"ይዳ ሙሴ ሾኦዥ
ሚዖና ዳ'ጌዲ ዓርቁህጉዲ ዓሲኮ ናዓህ
ሱዮንታንዳያ ኮይሳ። 15 ዓይጎር ጌዔቴ ዒዛ
ጉሙርቁ ጎናሲ ዔኤዘንህረ ቢያ ናንጎና ናንጎ
ዳንቃንዳጉዲከ» ጌዔ።

16 ሓህ ዩሱሴ፡- «ያኦሲ ዓጮ" ሚርጌ
ናሽከህረ ፔኤኮ ፔቴ" ናዓህ ዒንጌ፤ ዩያሮ
ዒዛኮ ናዓህ ጉሙርቃህ ቢያ ናንጎና ናንጎያ
ማዓንዳኣገዓቴም ባይቃዓከ። 17 ያኦሲ ፔኤኮ
ናዖ ዓጮ" ባንህ ዳከህህ" ዓጫ" ዒዛ ናዖና
ዳቃንዳጉዲ ማዓንዳገዓቴም ዓጮ" ዒ ፑርታና
ዋንጎዳጉዲቱዋሴ።

18 «ዒዛ ጉሙርቁ ጎናሲ ዔኤይ ፑርታና
ዋንጎታዓከ፤ ዒዛ ጉሙርቁ ዔኡዋኣህ ጋዓንቴ
ያኦሲ ናዓህ ጉሙርቁ ዔከባኣህረ ሓህ ዓኣንቴ
ፑርታና ዋንጎታያከ። 19 ፖዒ ዓጮ" ሙከ፤ ዓሳ
ጋዓንቴ ዔያቶኮ ማዳ" ፑርታ ማዔህረ ፖዒዳገ
ባሼ ዲሚ ናሽከ፤ ዋንጎታ ፑርቶ ዋንኣ ዩያከ።

2:12 ማቴ. 4፡13። 2:13 ከሲ. ማፃ 12፡1-27። 2:17 ዓይኑ. 69፡9። 2:19 ማቴ. 26፡61፤ 27፡40፤ ማር. 14፡58፤
15፡29። * 3:13 ጫሪንጫገ ከዴ"፡- ጋዓዛ «ጫሪንጫይዳ ናንጎ ዓሲ ናዓህዳገ ዓታዛ» ጋዓ ሚና ማፃኣ፤ ዓኣ። 3:14
ገይ. ማፃ 21፡9።

20 ፑርታ ባአዚ" ማዳሚ ቢያ ፖሊ ዲዳኔ፤ ፔኤኮ ፑርቶ ማዳ" ዔርቱፑጉዲ ፖፖ ባንሢ ሙካኒ ኮውቀሴ። 21 ጎኔ ማዔ ባአዚ" ማዳሚ ጋባንቲ ሃንጋ ፖሊ ባንሢ ሙካኔ፤ ሃንጋ ፖፖ ባንሢ ዒ ሙካሢ ያኦሲ ዓይሢ ጎይፖ ማዳንቲ ዒዛኮ ማዳ ዔርታጉዳጉዲኬ» ጌዔኔ።

ማሰካ የሐኪሴኮ ዩሱሴ ዛሎ" ማርካዲያ

22 ዩካፓ ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንፖ ሐንታ ናኦቶ"ና ዋላ" ዩሁዳ ዓጮ" ዓአዲ ዒኢካ ዔያታ ዋአዳና ዓሶ ማሰኪ ማሰኪ ዳካ" ኬሊ" ዴዔኔ። 23 ሳላሜ ጌይንታ ዓጮ" ኮይሎ"ይዳ ሄኖኔ ጎፖ ቤዛ ሜርጌ ዋአሢ ዓአሢሮ የሐኪሴ ዋአዳና ዓሶ ማሰካኔ፤ ዓሳኣ ዒዛ ባንሢ ዓአዲ ዓአዲ ዋአዳና ማሰታኔ። 24 ዩማና የሐኪሴ ሐገ ቱኡዞ ማአራ ቱኡቲባአሴ።

25 ዒዛኮ ጊንፖ ሃንታዞንሢና ፔቲ" ዓይሁዴ ዓሲሰኬያና ተ ባአካ" ዑፖ ጌኤሺያ ካአዦ ዛሎ" ማርማ ዔቄኔ። 26 የሐኪሴኮ ጊንፖ ሃንታዞንሢ የሐኪሴ ኮራ ሙካፖ- «ዔርዛሢያ! ዩይ የርዳኖሴ ዋሮ ሱኮይዳ ኔኤና ዋላ" ዓአሢ፣ ኔኤኒ ዒዛ ዛሎ" ማርካዲሢ፣ ሐይሾ ዒዚያ ዋአሢና ማሰካኔ፤ ዓሳ ቢያ ሴካ ዒዛ ባንሢ ዓአዳኔ» ጌዔኔ።

27 የሐኪሴ ማሃፖ- «ዓይጎ ዓሲታቶ ያኦሲ ዒዛም ዓንገሊባአታቲ ዓይጎ ባአዚ"ያ ዒዛኮ ዓአዳ ማዓኒ ዳንዳዑቀሴ፤ 28 «ዒዛኮ ቤርታ ታ ዳኪንቲያፓዓቲም ታኣኒ ማሲሔቲቀሴ» ጌዒ ታ ዒንሢም ኬኤዜሢኮ ዒንሢ ዒንሢ ቶኦኪና ታኣኮ ማርካኬ። 29 ዑኡቲላ ዑኡታሢሮኬ፤ ዑኡታሢኮ ዔርጎና ዓሢ ጋባንቲ ዑኡታሢኮ ዓጮ ዔቄ፣ ዑኡታሢ ዑኡዞ ዋይዛኣና ዋዛዳኔ፤ ዩያጉዲ ታኣኮ ዋዛ" ሃሢ ጎኔ ዋዛ" ማዔኔ። 30 ዒዚ ዴጊ ዴግ ጌዔም፣ ታኣኒ ሂርኪ ሂርኪ ጋባንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

31 የሐኪሴ ሐሣ፡- «ዑፃፓ ሙካሢ ቢያኮ ዑሣኬ፤ ሳዓፓ ማዔሢ ሳዓ ዓሲኬ፤ ሳዓ ባአዚ" ዒ ኬኤዛኔ፤ ጫሪጎጫፓ ሙካሢ ቢያኮ ዑፃኦኬ።

32 ዒዚ ዛንሢና ዋይዜሢ ማርካዳኔ፤ ጋባንቲ ዒዛኮ ማርካዲያ ዔካይ ባአሴ፤ 33 ዒዛኮ ማርካዲያ ዔካሢ ጋባንቲ ያኦሲ ጎኔ ማዔሢ ጌኤሺ" ዔሬኔ። 34 ያኦሲ ዳኬሢ" ያኦሲ ቃኣላ ኬኤዛኔ፤ ያኦሲያ ፔኤኮ ዓያኖ ሚርጌና ዒዛም ዒንጋኔ። 35 ዓዴ፡ ፔኤኮ ናዓሢ ናሽካኔ፤ ቢያ ባኮ ዒዛ ኩጫ ዒንጌኔ። 36 ናዓሢ ጉሙርቄ ዔካሢኮ ናንገና ናንገ ዓአኔ፤ ናዓሢ ጉሙርቄ ዔኮዋአሢ ጋባንቲ ያኦሲ ዒንጋ ሜቶ"ይዳ ናንጋንዳኣፓዓቲም ኮሺ ናንገ ዴንቃዓኬ» ጌዔኔ።

4

ዩሱሴና ሳማሪያ ዓጮ ለአሌሎና

1 ዩኖ ዋደ"ና ዩሱሴ የሐኪሴይዳፓ ባሽ ሚርጌ ዓሶ ፔና ዔርዚ፣ ፔ ዓሲ ማሃሢና ዋአዳና ማሰካሢያ ፔርሴ ዓሳ ዋይዜኔ፤ 2 ጋባንቲ ዋአዳና ዓሶ ማሰካሢ ዒዛኮ ጊንፖ ሃንታዞንሢ ማዓንዳፓዓቲም ዒዚ ፔኤር ዋአዳና ማሰኮቀሴ።

3 ዒዛ ዛሎ" ጌይንቲ ባኮ ፔርሴ ዓሳ ዋይዜሢ ዒ ዔራፖ ዩሁዳ ዓጮ" ሃሺ" ጌሊላ ማዒ ዓአዳኔ። 4 ዒኢካ ዒ ዓአዳፖ ሳማሪያ ዓጮ" ጌዴና ዓአዳንዳያ ዒዛ ኮይሴኔ።

5 ዩያር ሲካሬ ጌይንታ ሳማሪያይዳ ዓአ ካታሜሎ ዒ ሙኬኔ፤ ሲካሬ ያይቆኦቤ ፔኤኮ ናኣዚ" የሴፔም ዒንጌ ቤዞኮ ኮይሎ"ይዳ ዓአዳኦኬ፤ 6 ዒኢካ ያይቆኦቤኮ ቦኦኮና ዔቲ ዋአሢ ዓአንቲ ዩሱሴ ጎይፖ ሐንቲ ላቤ"ሢሮ ዩኖ ዔቶ" ዋአዳሎ ዓጮ ዴዔኔ፤ ዩማና ዓሳ" ሳዛ ማዓያኬ።

7 ዒማ"ና ፔቲ" ሳማሪያ ዓጮ ለአሊሰኬና ዋአዳ ዳዓኒ ዔቶ" ባንሢ ሙካዛ ዩሱሴ፡- «ዔና፣ ዋአሢ ታና ዑሹቲራ!» ጌዔኔ። 8 ዩማና ዒዛኮ ጊንፖ ሐንታዞንሢ ሙኡዚ" ሻንቃኒ ካታዎ ዴንዴኔ።

9 ዩና ሳማሪያ ዓጮ" ለአሌላ ዩሱሴ ኮራ፡- «ኔኤኒ ዓይሁዴ ዓሲታፖ ዋዲ" ታና ሳማሪያ ዓጮ" ለአሌሎ (ዋአሢ ታና ዑሹ!) ጌይ ያኦጫይ?» ጌዔኔ። ዩያ ዒዛ ጌዔሢ ዓይሁዴ ዓሶና ሳማሪያ ዓጮ" ዓሶናኮ ዋላ" ፔቲም ባአሢሮኬ።

10 ዩሱሴ፡- «ያኦሲ ዒንጋ ባኮና (ዋአዳ ታና ዑሹ) ኔና ጋዓሢኮ ያኦም ኔ ዔሬያ ማዔቲ ዒዛ ሺኢቃኒ ኔና ኮይሳንቲኬ፤ ዒዚያ ኔኤም ናንገ ዋአሢ ዒንጋንዳያታንቲኬ» ጌዔኔ።

11 ዒዛ ማሃፖ፡- «ጎዳሢያ! ኔኤኮ ዋአሢ ዴፖ ባአዚ" ባአሴ፤ ዋአዳ ዔታኣ ኮሺ" ዔታዳያኦኬ፤ ሂዳፖ ናንጎ ዋአዳ ዓንካፓ ኔ ዴንቃንዳይ? 12 ኔኤኒ ሐያ ኦም ዋአዳ ዔቶ" ዒንጌ፣ ኦ ዳዳሢ፣ ያይቆኦቤይዳፓ ባሽዳ? ዒዛና ዒዛኮ ናኦቶ"ና ዒዛኮ ቆልማኣ ሃኖ ዋአዳ ዔታፓ ዑሽኬኔ» ጌዔኔ።

13 ዩሱሴ ዒዛም ማሃፖ፡- «ሐና ዋአዳይዳፓ ዑሽካሢ ቢያ ለሚ ዋአሢ ዴኤባንዳኔ፤ 14 ታኣኒ ዒንጋ ዋአዳይዳፓ ዑሽካሢ ናንገና ፔቲ"ታፖ ዴኤቤንታዓኬ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ታ ዒንጋ ዋአዳ ዑሽካ ዓሢዳፓ ናንገና ናንገ ዋአሢ ዓልቃያ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

15 ለአሌላ፡- «ጎዳሢያ! ሐይፓ ሴካ ዋአሢ ታና ዴኤቤ-ዋጉዲና ሐይካኣ ታዳዒኒ ሙኩዋጉዲ ሐዳራ ታኣም ዩኖጉዴ ዋአዳሎ ዒንጌ» ጌዔኔ።

16 ዩሱሴያ፡- «ዴንዲ ኔኤኮ ዓኒ ዔኤሊ" ዔኪ ሙኬ» ጌዔኔ።

17 ለአሌላ፡- «ዓኒ ታኣኮ ባአሴ» ጌይ ማሄኔ፤ ዩሱሴ ጊንሣ ዒዛም፡- «ዓኒ ታኣኮ ባአሴ ጌይፖ ኔኤኮ ጎኔኬ፤ 18 ያዲ ማዔቲያ ኔኤኮ ዴንጎ ዓኒንሢ ዓአኔ፤ ሐሢ ኔኤና ዋላ" ዓአሢ ኔኤኮ ዓኒቲቀሴ፤ ዩያር ኔኤኒ ጎኔ ጌሰቲኔ» ጌዔኔ።

19 ለአሌላ ዒዛም፡- «ጎዳሢያ! ኔኤኒ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛያታሢ ሐሢ ታ ኔና ዔሬኔ፤ 20 ኦ ዳዳንሢ ሐያ ዴካ"ሢ ዑፃ ካኣሽካኔ፤ ዒንሢ ጋባንቲ (ዓሲ ዚገ ካኣሽካኒ ኮይሳሢ ዩሩሳላሜይዳኬ» ጋዓኔ» ጌዔኔ።

21 ዩሱሴ ሃሣ ዒዛም፡- «ኔ ሐና ለአሌላ ያኦሲ ዓዳሢም ሐያ ዴኮ" ዑይይዳ፤ ሃሣ ዩሩሳላሜይዳ ዚገ ካኣሽካሢ ዛላ ዒንሢ ሜታዲንዳዎ ዋዴ ሙካንዳሢ ዔሬ ታና ጉሙርቄ፤ 22 ዒንሢ ሳማሪያ ዓሳ ዒንሢሮ ዒንሢ ዔሩዎ ያኦሲ ዚገ ካኣሽካኔ፤ ኦኡኒ ጋባንቲ ዴቄንታ ዓይሁዴይዳፓ ማዔሢሮ

3:24 ማቲ. 14፣3፤ ማር. 6፣17፤ ሉቃ. 3፣19-20። † 3:25 ፔቲ" ዓይሁዴ ዓሲሰኬያና፡- ጋዓዛ ፔቲ" ፔቲ" ሚናኣ ማፃኣፓ «ፔቲ" ፔቲ" ዓይሁዴ ዓሲና» ጋዓኔ። 3:28 የሐ. 1፣20። 3:35 ማቲ. 11፣27፤ ሉቃ. 10፣22። 4:5 ማዢ. ማፃ 33፣19፤ ዒያ. 24፣32። 4:9 ዒዚ. 4፣1-5፤ ኔሄ. 4፣12።

ኑ ዔራ ያዳዘህ ዘገ ካእሸካኔ። 23 ጋዓንቴ ጎኔና ዘገ ካእሸካዘንህ። ያኦሲ ዓዳሂሞ ዓያና ገኤሺና ሐሣ ጎኑሞና ዘገ ካእሸካንዳ ዎዴ ሙካንዳኔ፤ ዬይ ሐሣ ሙከናኣኮኔ፤ ያኦሲ፡ ዓዳሂያ ኮዓሂ ዬያጉዳ ዘገ ካእሸከ። 24 ያኦሲ ዓያናኔ፤ ጎኑሞና ዒዛሞ ዘገ ካእሸካዘንህያ ዓያናና ዘገ ዒዛ ካእሸካንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

25 ለአሌላአ፡- «ዓያና ገኤሺ ካእቱሞሞ ዓርቄ፡ ማሲሔ ሙካንዳሂ ታ ዔራኔ፤ ዒዚ ሙካፖ ቢያ ባእዚ" ኑሞ ከኤዛንዳኔ» ጌዔኔ።

26 ዬሱሴ ዓሚና፡- «ሐሣ ሐይ ኔኤና ገሰታሂ፡ ታ ዒዛከ» ጌዔኔ።

27 ዬማና ዒዛኮ ጊንፖ ሃንታዘንህ ዴንዴ ቤዛፓ ማዒ ሙካንቴ ዬሱሴ ለአሌና ዎላ" ገሰታሂሮ ዲቃቲ ሄርሼኔ፤ ማዔቶዎ፡- «ኔኤኒ ዔናኣሬ፡ ዓይጎ ኮዓይ? ሐሣ ዒዛና ዎላ" ኔ ዓይጋ ገሰታይ?» ጌዒ ያኦሪ ዓሲ ባእሴ።

28 ዬካፓ ለአሌላ ዎአፖ ዲዓኒ ዔከ ሙኬ ጉዞ ሐሺ"፡ ካታሞ ዴንዲ ዓሶሞ፡- 29 «ታ ማዴ ባኮ ቢያ ታኣሞ ከኤዜ ዓሲሰኬያ ሃኒ ሙከ ዛጉዎቲ! ጎፖንቴ ዒዚ ማሲሔ ማዓንዳሞ?» ጌዔኔ።

30 ዬያሮ ዓሳ ካታሞ፡- «ከሰከ ዬሱሴ ዓኣ ቤዛ ባንሂ ዴንዴ።

31 ዒማና ዒዛኮ ጊንፖ ሃንታ ናኣታ" ዬሱሴ ኮራ፡- «ዔርዛሂሮ! ካሦ ሙዔ» ጌይ ዒዛ ሺኢቄኔ።

32 ዒዚ ጋዓንቴ፡- «ዒንሂ ዔራዎያ፡ ታኣኒ ሙዓ ሙኡዚ" ታኣኮ ዓኣኔ» ዔያቶሞ ጌዔኔ።

33 ዬያሮ ዒዛኮ ጊንፖ ሐንታዘንህ፡- «ዓሲ ዒዛሞ ሙኡዚ" ዔከ ሙኬያናንዳሞ?» ዎላ ኮይላ" ጌዔኔ።

34 ዬሱሴ ዔያቶሞ፡- «ታኣኮ ሙዓ ታና ዳከሂኮ ዓይሂያ ኮንሥሂና ማዴ"ዎ ማዴሂከ።

35 ዒንሂ፡- «ሐገ ያይዶ ዓገኒ ዓቴ"ኔ፤ ዬካፓ ማኣሊ" ቡሪንታንዳኔ» ጋዓንቴዎይ? ታ ሐሂ ዒንሂሞ ሂንዳ ዴግ ጌይጋፓ ማኣላ" ሃሂ ቡሪሂሞ ሄሊ"ሂ ዛጉዎቲ» ጋዓኔ። 36 ማኣሎ" ቡሪሂ ዒ ማኣሎ" ቡሪሂ ዛሎ" ዔካንዳኔ፤ ናንገና ናንገሞ ማዓ ዓኣፒያ ቡኩሳንዳኔ፤ ዬያሮ ዜርቃሂያ፡ ማኣሎ" ቡሪሂያ ዎላ" ዎዛዳንዳኔ።

37 ዬያ ጎይያና «ፔቲ"ይ ዜርቃኔ፡ ማሊ"ሂ ሃሂ ማኣሎ" ቡሪኔ ጌይንቴ ማላታ ጎኔከ። 38 ዒንሂ ለቢ"ባኣ ማኣሊ" ቡሪንዳጉዲ ታ ዒንሂ ዳከኔ፤ ማሊ" ዓሳ ማዴ"ና ለቤ"ኔ፤ ዒንሂ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ለቤ"ያ ዓኣፖ ቡኩሲ ዔከኔ» ጌዔኔ።

39 ለአሌላ፡- «ታ ማዴ ባኮ ቢያ ታኣሞ ከኤዜኔ» ጌዒ ዒዛ ማርካዴሂሮ ዬኖ ካታሚሎይዳ ማርጌ ሳማሪያ ዓጪ ዓሲ ዬሱሴ ጉሙርቄኔ። 40 ዬያሮ ሳማሪያ ዓጪ" ዓሳ ዒዛ ኮራ ሙካፖ ዔያቶና ዎላ" ዒ ዴዓንዳጉዲ ዒዛ ሺኢቃዛ፡ ዒዚያ ለሞፖ ከሊ" ዒኢካ ፔኤቄኔ።

41 ዒ ከኤዛ ቃኣሎ" ዛሎ"ና ማሊ" ማርጌ ዓሲ ዒዛ ጉሙርቄኔ። 42 ዓሳ ለአሌሎሞ፡- «ዓካሪ ኦኦኒ ዒዛ ጉሙርቄሂ ኔኤኒ ኑሞ ከኤዜ ቃኣሎ"ና ሌሊቱዎንቴ ኑ ኑ ቶኦከና ዎይዜሂሮና ጎኔና ዒዚ ዓጪ" ዳቂሻያ ማዔሂ ኑ ዔሪሂሮከ» ጌዔኔ።

ቢታንቶ ዓኣ ፔቲ" ዓሲሰኬያኮ ናይሰኬያ ዬሱሴ ፓሂሂ

43 ዬሱሴ ሳማሪያይዳ ለሞፖ ከሊ" ፔኤቄሰካፓ ጌሊላ ዓኣዴኔ። 44 ዒዚ ፔ ቶኦከና፡- «ያኦሲ ማሊሂ ከኤዛ ዓሲ ፔ ዓጪ"ይዳ ቦንቸንቴዎሴ» ጌይ ቤርታ ከኤዜኔ። 45 ጋዓንቴ ጌሊላ ዓጪ" ዒ ዴንዳዛ ጌሊላ ዓሳ ኮሺና ዒዛ ሸኣቸንሂ ዔከኔ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዓይሁደኮ ዑሃ ዓኣዲፖ ቦንቸ ከሎ"ና ዬራሳላሚ ዴንዲ ዒዚ ዒኢካ ማዴ ባኮ ቢያ ዔያታ ዛጌሂሮከ።

46 ዬካፓ ዬሱሴ ዎኣፖ ጫርሺ ዑሺ ማሂ ቤዛ፡ ጌሊላ ዓጪ"ይዳ ዓኣ፡ ቃና ቃና ካታሚሎ ላሚ ዴንዴ፤ ዒማ"ና ቂፒርናሆሚይዳ ፔቲ" ናይ ሃርጊንቴ፡ ካእቲ ማኣራ ፑኤፒ ማዒ ማዴ ዓሲሰኬይ ዓኣኔ። 47 ዒዚያ ዬሱሴ ዩሁዳ ዓጪ"ፓ ጌሊላ ሙኬሂ ዎይዛፖ ዬሱሴ ባንሂ ቂፒርናሆሚ ሙከ ኮሺ" ሐርጊንቴ ሃይቃኒ ዑከ ዒዛኮ ናይሰኬያ ፓሂንዳጉዲ ዬሱሴ ሺኢቄኔ። 48 ዬሱሴያ፡- «ዒንሂ ያኦሲ ዎልቄና ማዴንታ ዓኮ ባኮና ማላታና ዛገባኣታቶ ፔቲ"ታፖ ጉሙርቄዎያቲ!» ዒዛሞ ጌዔኔ።

49 ዬይ ፑኤፖ ዓሂሂ፡- «ጎዳሂሮ! ታኣኮ ናዓሂ ሐይቄዎንቴ ሃዳራ ዑከና ሄሊ"» ዒዛሞ ጌዔኔ።

50 ዬሱሴ ዒዛሞ፡- «ኔ ማኣሪ ዴንዴ፤ ናዓ ኔኤኮ ፖዔኔ» ጋዓዛ፡ ዓሂ ዬሱሴ ከኤዜ ቃኣሎ" ጉሙርቄ ማኣሪ ዴንዴ። 51 ዒ ማኣሪ ዴንዳንቴ ዒዛኮ ማዴ ዓሳ ጎይፖ ዒዛና ካእማ፡- «ናዓ ኔኤኮ ፖዔኔ» ጌይ ከኤዜኔ።

52 ዒዚያ ናማ ኮሺ ማዔ ዎደ" ያኦሪዛ፡ ዔያታ፡- «ዘገኖ ዓባ" ሳዛፓ ሺራኣና ቆሃ ሺሜኔ» ጌዔኔ። 53 ዒዳሂያ፡- «ናዓ ኔኤኮ ፖዔኔ» ዬሱሴ ጌዔሂ ዒማ" ዎደ" ማዔሂ ዔራሬ፤ ዬያሮ ዬኖ ከሎ"ይዳፓ ዓርቃፖ ዒዛንታ ዒዛኮ ማኣሮ ዓሳኣ ቢያ ዬሱሴ ጉሙርቄኔ።

54 ዬይ ያኦሲ ዎልቄና ማዴንቴ ዓኮ ባካ ዬሱሴ ዩሁዳይዳፓ ጌሊላ ሙካፖ ማዴ ለሞዓሳ ዓኮ ባኮከ።

5

ዬሱሴ ፔቲ"ዎቦ ዓሂ ፓሂሂ

1 ዬካፓ ዓይሁደኮ ቦንቸ ከሎ" ማዔሂሮ ዬሱሴ ዬራሳላሚ ዴንዴ። 2 ዬራሳላሚይዳ ማራታ ጌላ ካሮ" ዓጪ፡ ዔብሬ ዓሶ ሙኡቸና ቤኤቴ ዛኣታ * ጌይንታ ፔቲ" ዴዔ ዎኣሂ ዓኣንቴ ዒዛ ቤዛ ደንጎ ጎይሂ ዎላ" ካእማ። 3 ማርጌ ሃርጊንቴ ዓሲ፡ ዓኣፒ ባይቄ ዓሲ፡ ዎቦ ዓሲ ሐሂ ሃንታኒ ዳንዳዑዎ ዎቦ ዓሲ ዬንሂ ጎይፖንሂ ካእማ ካራ" ላሂ፡ [ዎኣፖ ዓገፖንዳያ ሄላ"ንዳኣና ካፓኔ፤ 4 ፔቲ" ፔቲ"ና ጎዳኮ ከኢታንቻሂ ዴዔ ዎኣፖ ከዲ" ዓገሃን፤ ዎኣፖ ዓገፖንዳና ቤርታዲ ዎኣፖይዳ ጌሊሂ ፔኤኮ ዓኣ፡ ዓይጎ ዳርፖይዳፓ ቢያ ፖፖዓኔ።] 5 ዒኢካ ሃይሂታሚ" ሳሊ" ለዔ ጉቤ ሐርጊንቴ፡ ፔቲ" ዓሲሰኬይ ዓኣኔ። 6 ዬሱሴ ዬይ ዓሂ ዒኢካ ላሂ ዓኣንቴ ዛጋፖ፡ ማርጌ ዎይዳፓ ዓርቄ ሃርጊንቴያታሂ ዔራ፡- «ፖዓኒ ኔ ኮዓ» ጌዔኔ።

4:44 ማቴ. 13:57፤ ማር. 6:4፤ ሉቃ. 4:24። 4:45 ዮሐ. 2:23። 4:46 ዮሐ. 2:1-11። * 5:2 ቤኤቴ ዛኣታ፡- ጋዓዛ ፔቲ" ፔቲ" ማኣላ ማፖኣፓ «ቤኤቴሳይዳ» ሃሂ ጊንሃ «ቤኤቴ ሂሲዳ» ጋዓኔ፤ ዓኮ ቡሊ"ፖ ማፖኣፓይዳ ጋዓንቴ «ቤኤቴ ዛኣታ» ጌይንቴ። ዬኖኮ ቡሊ"ፖ፡- «ዓቶሞ ጎፖ ማኣሪ» ጌይሂከ።

7 ሐርገንቴ ዓሢ፡- «ጎዳሢዎ! ዋነኛ ዓገጥኦና ታና ዓክ ዋነኛሎይ ጌልዛ ዓሲ ባኣሴ፤ ታኣኒ ጌላንዳኔ ጋዓኣና ማለ"ሢ ታና ቢሪ ኩዳ"ኔ» ጌዔኔ።

8 ዩሱሴያ፡- «ዔቂጋጋ ኔና ኩዳ ዓክ ሙኮና ሃላሢ ኩዳ ዓክ ዳንዳ» ዒዛሞ ጋዓዛ፤ 9 ዓሢ ቤዘማና ፖዓዖ ሃላሢ ኩዳ ዳንዳ። ዩይ ያዲ ማዔሢ ዓይሁደ ዓሰኮ ሃውሾ ኩሎ"ናኩ፤ 10 ዩይ ዓይሁደ ዓሰኮ ወይሃ ዓሰ ዩይ ፖዔ ዓሢ ኮራ፡- «ሃኖ" ሃውሾ ኩሎ"ታሢሮ ኔኤኮ ሃላሢ ኔ ኩዳንዳጉዲ ዋጋ" ዓይሁዋሴ» ጌዔኔ።

11 ዒዚ ጋዓንቴ፡- «ታና ፖዒሴ ዓሢ ኔኤኮ ሃላሢ ኩዳ ዓክ ዓኣዴ» ታኣሞ ጌዔኔ» ጌይ ዔይቶም ኩኤዘኔ።

12 ዔይታ ማሃዖ፡- «ሃላሢ ኔኤኮ ኩዳ ዓኣዴ ኔና ጌዔሢ ያናዳይ?» ጌይ ዒዛ ያኦጩኔ።

13 ዩሱሴ ዩኖ ቤዛገ ዳሮ" ባኣኮ" ዓኣዴሢሮ ዒዛ ፖዒሴሢ ያና ማዔቴያ ዒ ዔሪባኣሴ።

14 ዩካገ ዩሱሴ ዓሢ ጌኤኮ ማኣሮይዳ ዳንቃዖ፡- «ሃይሾ ኔ ፖዔኔ! ሓይይዳገ ባሽ ባኣዚ" ኔና ሄሎ"ዋጉዲ ሃካገ ሴካ ጎሜ ማዲፖ» ጌዔኔ።

15 ዓሢ ዓኣዳዖ ዒዛ ፖዒሴሢ ዩሱሴ ማዔሢ ዓይሁደኮ ወይሃ ዓሰም ኩኤዘኔ። 16 ዩይ ባኮ ሃውሾ ኩሎ"ና ማዔሢሮ ዓይሁደኮ ወይሃ ዓሰ ዩሱሴ ዓዲ ኩሚሢ ዓርቄኔ። 17 ዩሱሴ ጋዓንቴ፡- «ታ ዓዴ ቢያ ኩሊ" ማዳኔ፤ ታኣኒያ ሃሃ ማዳኔ» ጌይ ዔይቶም ማሄኔ።

18 ዓካሪ ዓይሁደኮ ወይሃ ዓሰ ዒዚ ሃውሾ ኩሎ"ና ማዳ ማዳሢሮ ሌሊቱዋንቴ፡- «ያኦሲ ታኣኮ ዓደኩ» ጌይ ፔና ያኦሲና ዋላ" ሄኮ ማሄሢሮ ባሽና ዒዛ ወዳኒ ኮዔኔ።

ያኦሲ ናዓሢኮ ዓኣ ቢታንቶ

19 ዩሱሴ ዔይቶም፡- «ጎኔ ታ ዒንሢሞ ጋዓኔ፤ ዓዴ ማዳንቴ ዛጌሢ ማዳሢሞ ዓታዛ ናዓሢ ፔ ቢታንቶና ዓይጎ ባኣዚ"ያ ማዳሞሴ። ዓዴ ማዳ ባኮ ናዓሢያ ዩያጉዲ ማዳኔ። 20 ዓዴ ፔኤኮ ናዓሢ ናሽካሢሮ ዒ ማዳ ባኮ ቢያ ዒዛ ዳዋኔ፤ ዒንሢ ሄርሺ ዲቃታንዳጉዲ ሓይይዳገ ባሽ ማዳዋ ዒዛ ዳዋንዳኔ። 21 ዓዴ፡ ሓይይዳገ ዔቂሳሢና ሽምፖ ዔይቶም ዒንጋሢጉዲ ናዓሢያ ኮዔ ዓሰም ሽምፖ ዒንጋኔ። 22 ዓዴ ያ ዑይይዳኣ ዋጉዋሴ፤ ጋዓንቴ ዋጊያ ቢታንቶ ቢያ ናዓሢሞ ዒንጋኔ። 23 ዩይ ዒ ማዳሢ ዓሰ ቢያ ዓደ ቦንቹ ናዓሢያ ቦንቹንዳጉዲኩ። ናዓሢ ቦንቹዋኣሢ ናዓሢ ዳኩ፤ ዓደዋ ቦንቹዓኩ» ጌዔኔ።

24 ዩሱሴ ሃሃ፡- «ጎኔ ታ ዒንሢሞ ጋዓኔ፤ ታኣኮ ቃኣሎ" ዋይዛሢና ታና ዳኩሢያ ጉሙርቃሢኮ ናንገና ናንገ ዓኣኔ፤ ዒዚያ ሃይቢይዳገ ናንገ ባንሢ ፒንቁያገዳጉዲ ናንገና ሜታዳንዳጉዲ ዋጊንታዓኩ። 25 ጎኔ ታ ዒንሢሞ ጋዓኔ፤ ሃይቁ ዓሰ ያኦሲኮ ናዓሢ ዑኤዘ ዋይዛንዳ ወዴ ሙካንዳኔ፤ ዩና ዋዳ"ኣ ሃሢኩ፤ ዋይዛዘንሢያ ቢያ ሽምፔና ናንጋንዳኔ። 26 ዓይጎሮ ጌዔቴ ዓዴ ፔ ቶኣከና ሽምፖ ዒንጋያ ማዔሢጉዲ ናዓሢያ ሽምፖ ዒንጋያ ማዔንዳጉዲ ማሄኔ። 27 ናዓሢ ዓሰ ናይ ማዔሢሮዋ ዋጌ ዒ ዋጋንዳጉዲ ቢታንቶ ዒዛሞ

ዒንገንቴኔ። 28 ዩይ ባኮ ዲቃታ ሄርሺፖቴ! ዓይጎሮ ጌዔቴ ሓይቁ ዓሰኣ ቢያ ያኦሲኮ ዑኤዘ ዋይዛ ወዴ ሙካንዳኔ። 29 ኮሺ ማዴዘንሢ ሓይቦ"ይዳገ ዔቂ፤ ሽምፔና ናንጋንዳኔ፤ ፑርታ ማዴዘንሢ ጋዓንቴ ሓይቦ"ይዳገ ዔቂ፤ ሜታዳንዳጉዲ ዋጊንታንዳኔ» ጌዔኔ።

30 ዩሱሴ ሃሃ፡- «ታኣኒ ታ ቢታንቶና ዓይጎ ባኣዚ"ያ ማዳኒ ዳንዳዑዋሴ፤ ጋዓንቴ ታ ዓደይዳገ ታ ዋይዘሢ ዋጋኔ፤ ታና ዳኩሢኮ ማሊያ ማዓንዳኣገዳጉዲ ታ ማሊያ ታ ኩንሡዋኣሢሮ ዋጋ" ታኣኮ ፒዜኩ።

31 «ታኣኒ ታኣሮ ታ ዛሎ" ማርካዳቴ፤ ማርካዳግ ታኣሲ" ጎኔቱዋሴ» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ዛሎ" ማርካዳ ዓሰ

32 «ሃሃ ዩሱሴ ታኣሞ ማርካዳይ ማሊ" ዓኣኔ፤ ዒዚ ታ ዛሎ" ማርካዳ ማርካታ ጎኔ ማዔሢ ታ ዔራሬ። 33 ዒንሢ ጥላኪሴ ባንሢ ዓሰ ዳኩያና ዒዚ ጎኔ ማርካዳ። 34 ሓያ ታ ጋዓሢ ዒንሢ ዳቃንዳጉዲ ማዓንዳኣገዳጉዲ ታኣሞ ዓሰ ማርካዳንዳያ ኮይሳሢሮቱዋሴ። 35 ጥላኪሴ ዔኤታያ ሃሃ ፖዓ ፖዒ ጉዳያኩ፤ ዒንሢያ ዳካ" ዋዳሮ ዒዛ ፖዓና ዋዛዳኒ ኮዔኔ። 36 ታኣኮ ጋዓንቴ ጥላኪሴ ማርካዳሢሞ ባሽ ማርካ ዓኣኔ፤ ታኣኮ ማርካ" ታ ዓዴ ታ ማዳንዳጉዲ ዒንጌ ማዳ"ኩ፤ ዩይ ታ ማዳ ማዳ" ዓዴ ታና ዳኩያ ማዔያ ዛሎ" ማርካዳ። 37 ታና ዳኩ ዓዴ ፔ ቶኣከና ታ ዛሎ" ማርካዳ፤ ዒንሢ ጋዓንቴ ዒዛኮ ዑኤዘ ፔቴ"ታዖ ዋይዘባኣሴ፤ ሃሃ ዒዛ ዒንሢ ዛገባኣሴ።

38 ዒዚ ዳኩሢ ዒንሢ ጉሙርቁባኣሢሮ ዒዛኮ ቃኣላ" ዒንሢኮ ዒና" ዳዓዓኩ። 39 ዒንሢ፡ ጌኤኮ ማፃኣገይዳገ ናንገና ናንገ ዳንቃንዳያ ዒንሢሞ ማላሢሮ ዩይ ማሃ ማሃ ዒንሢ ዛጋኔ፤ ዩይታ ታ ዛሎ" ማርካዳዘንሢኩ። 40 ዩይ ያዲ ማዔቴያ ዒንሢ ሽምፖ ዳንቃኒ ታ ባንሢ ሙካኒ ኮዑዋሴ» ጌዔኔ።

41 ዩሱሴ ሃሃ፡- «ታኣኒ ቦንቹ ዓሰዳገ ኮዑዋሴ። 42 ጋዓንቴ ዒንሢ ዋዘጉዳ ዓሰታቴያ ታ ዒንሢ ዔራሬ፤ ያኦሲ ናሹሞዋ ዒንሢኮ ዒና" ባኣያ ማዔሢ ታ ዔራሬ። 43 ታኣኒ ታ ዓደ ሱ"ንዳና ሙኩኔ፤ ዒንሢ ጋዓንቴ ታና ጎኔኩ ጌይ ዔከባኣሴ፤ ማሊ" ፔ ሱ"ንሢሮ ሙኩቴ ጋዓንቴ ዒንሢ ዩይ ጎኔኩ ጌይ ዔዔካንዳኔ። 44 ዒንሢ ሴካና ሃንጋና ዋሊ ቦንቹ ዓሰ፤ ፔቴ" ያኣዛሢሞ ዳዳ ቦንቹ ጋዓንቴ ኮዑዋ ዓሰ፤ ዋዳ" ታና ዒንሢ ጉሙርቁኒ ዳንዳዓይ? 45 ታ ዒንሢ ታ ዓደ ቤርታ ዋጎና ዓይሢሳንዳያ ዒንሢሞ ማሎገ፤ ዒንሢ ዋጎና ዓይሢሳንዳሢ ዒንሢ ዒዛ ጉሙርቁ ሙሴኩ። 46 ሙሴ ዒንሢ ጉሙርቁያ ማዔያታቴ ዒዚ ታ ዛሎ" ያኣፔያታሢሮ ታናኣ ዒንሢ ጉሙርቁያናንዳኔ። 47 ዒዚ ያኣፔሢ ዒንሢ ጉሙርቁባኣቴ ታ ኩኤዛሢ ዒንሢ ወይቲ ጉሙርቁ ዔካንዳይ?» ጌዔኔ።

6

ዩሱሴ ደንጎ ሺዮ ዓሰ ሙኤዘሢ
(ማቴ. 14፡13-21፤ ማር. 6፡30-44፤ ሉቃ. 9፡10-17)

5:10 ኔሄ. 13፡19፤ ዓር. 17፡21። 5:29 ዳኣኔ. 12፡2። 5:33 ጥላ. 1፡19-27፤ 3፡27-30። 5:37 ማቴ. 3፡17፤ ማር. 1፡11፤ ሉቃ. 3፡22።

1 ዩካፓ ዩሱፍ ዲብራድሴ ገይነታ ገሌላ ባዘ" ሱኮ ገንቆኔ። 2 ሚርጌ ዓሳ ዩሱፍ ሃርጊነቱ ዓሳ ፖሲሲህሮና ያኦሲ ዋልቆና ማዲነታ ዓኮ ባኮ ማዲም ዛገህረ ዒዛ ገንቆ ሙኬኔ። 3 ዩሱፍ ሌካ ደኮ" ከሰካዎ ዒኢካ ዒዛኮ ገንቆ ሃንታዘንህረና ዋላ" ደዔኔ። 4 ዒማ"ና ዒይሁዶ ዓሳኮ ዑህ ዓኢዲያ ቦንቾ ኬላ" ዑኬኔ። 5 ዩሱፍ ሚርጌ ዳሬ ዒዛ ባንህ ሙካህ ደግ ገይ ዛጋ። ፒልጶሴ ኮራ፡- «ሐያ ቢያ ዓሳም ገዳንዳ ሙኡዚ" ዓንካፓ ኑ ሻንቃንዳይ?» ገዔኔ። 6 ዩሱፍ ዩያ ገዔህ ፒልጶሴ ዋዚ ጋዓቲያ ዋይዛኒ ማዓንዳኦፓዓቲም ዒ ማዲንዳ ባኮ ፔ ቶኦኪና ዔዔራያኬ።

7 ፒልጶሴያ፡- «ፔቲ" ፔቲ"ህም ደካ" ደካ" ቡንዲህታዎ ዒንገንታንዳጉዲ ፔቲ" ዓሲ ላምዎ ያኦታ ኬላ" ማዲም ዒንገንታንዳ ሚኢሹጉዳያና ካህ ዔያቶም ሻንቆናቲያ ገዳዓኬ» ገይ ዒዛም ማሄኔ።

8 ዒዛኮ ገንቆ ሐንታ ናኦቶ"ይዳፓ ፔቲ"፡ ሲምኦኔ ገይነታ ጶደርሴኮ ገርሲ፡ ዒንዲራሴ፡- 9 «ደንጎ ዔልዓ ካህና ላምዎ ሞሎና ዓኦ፡ ፔቲ" ናይሰኬይ ሃካ ዓኦኔ፤ ጋዓንቲ ዩንህ ሃያ ቢያ ዳር"ም ዓይጎ ማዓንዳይ?» ገዔኔ።

10 ዩሱፍ፡- «ዓሳ ዳይሁዋቲ» ዔያቶም ገዔኔ። ዩና ቤዛ ቡጩታህረ ዓሳ ዳዔኔ፤ ዒኢካ ዓኦ፡ ዓቲንቆ ዓሳኮ ፓይዳ" ደንጎ ሺያ ማዓያኬ። 11 ዩካፓ ዩሱፍ ካህ ዔካዎ ጋላቲ፡ ዳዔ ዓሳም ዒንጋንዳጉዲ ፔኤኮ ገንቆ ሃንታ ናኦቶ"ም ዒንገኔ። ዩያጉዲ ሞላህያ ሃህ ዒዛ ጎይያ ዒንገኔም ቢያህ ኮይሳህጉዳያ ሙዔኔ። 12 ቢያህ ሙይ ሚሸከሰካፓ ዩሱፍ ገንቆ ሃንታዘንህረና፡- «ፔቲ"ታዎ ዲኢኒ ዓቲዋጉዲ ደንቦ ቡኩሱዋቲ» ገዔኔ። 13 ዔያታኦ ዓሳ ሙዒ ሚሸከ፡ ደንጎ ካህ ደንቦ ቡኩሱ ታጶ ላምዎ ዳኤፒ ሌማቲ ኩንህኔ።

14 ዓሳ ዩሱፍ ያኦሲ ዋልቆና ማዲነታ ዓኮ ባኮ ማዲህ ዛጋ።- «ጎኔና ሐይ፡ ዓጮ" ሙካንዳኔ ገይነቲ፡ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህኬ» ገዔኔ። 15 ዒማ"ና ዓሳ ዋልቆና ዓርቂ ዒዛ ካኦታሳኒ ማሊህ ዔራዎ ዩሱፍ ዓሳፓ ዳማዲ፡ ፔኤር ገመሪ ባንህ ዓኦኔ።

ዩሱፍ ባዘ"ይዳ ሐንቲህ
(ማቲ. 14፡22-33፤ ማር. 6፡45-52)

16 ሳዓ ዓማ"ዛ ዒዛኮ ገንቆ ሐንታዘንህረ ገሌላ ባዘ" ባንህ ኬዳ"ኔ፤ 17 ዩካፓ ዋኦያና ፒንቆ ጎንጎ ቶገ፡ ቁፒርናሆሜ ባንህ ዓኢዲህ ዓርቂ፤ ዩማና ሳዓ ዓማ"ንቲ ዩሱፍ ሃገ ዔያቶ ኮራ ሙኪባኦሴ። 18 ዒማ"ና ዳኤፒ ጉዶ ዠባሬ ዠባርሻህረ ባዘ" ዋኦያ ዓገፃኔ። 19 ዩሱፍኮ ገንቆ ሃንታ ናኦታ" ደንጎ ሃህ ላሆ" ሺያ ታኦከህ ማዓንዳያ ዋኦያ ገደ" ጎንጎ ዔኪ ዓኦከሰካፓ ዩሱፍ ባዘ" ዑያይዳ ቶኪና ሃንቲ ሃንቲ ዔያቶ ባንህ ሙካህ ዛጋ። ዔያታ ዲቃቲ ዒገጩኔ። 20 ዒዚ ጋዓንቲ፡- «ታናኬ! ዒገጩፖቲ!» ገዔኔ። 21 ዔያታ ዋዛዲ፡ ዋኦያና ፒንቆ ጎንጎ ጋር ዒዛ ዔኪ ገልዛዛ ቤዘማና ዋኦያና ፒንቆ ጎንገላ ዔያታ ዓኦኦ ቤዘ ሃሌ"ኔ።

22 ዘር ጉቲ"ሎ ባዘ"ኮ ሶ ሱኮ"ይዳ ዓቲ" ዓሳ ባዘ"ይዳ ፔቲ" ዋኦያና ፒንቆ ጎንገላ ዓኦኦ ካገኔ፤ ዩሱፍኮ ገንቆ ሃንታ ናኦታ" ፔኤር ዳንዳህና ዩሱፍ ዔያቶና ዋላ" ዋኦያና ፒንቆ ጎንጎ ጋር

ገሌባኦህ ዔራኔ። 23 ጋዓንቲ ሜሌ" ዋኦህና ፒንቆ ጎንገላ ዲብራድሴፓ ዔቁ ዩሱፍ ያኦሲ ጋላቲ ዳር" ካህ ሙኡዚ ቤዘ ሙኬኔ። 24 ዳራ" ዩሱፍ ማዔቲያ ዒዛኮ ገንቆ ሃንታዘንህረ ዒኢካ ባኦህ ዛጋ። ዩንህ ዋኦያና ፒንቆ ጎንጎህ ቶገ ዩሱፍ ኮዒ፡ ቁፒርናሆሜ ዓኦኦኔ።

ዩሱፍኮ ሺምፖ ካህ ማዒያ

25 ባዘ"ኮ ሱኮ"ይዳ ዒዛ ዔያታ ዳንቃዎ፡- «ዔርዛህዮ! ሐይካ ኔ ዋዳኦ ዋዳ ሙኬይ?» ገዔኔ።

26 ዩሱፍ ዔያቶም፡- «ጎኔ ታ ዒንህም ጋዓኔ፤ ዒንህ ታና ኮዓህ ካህ ሙይ ሚሸከህረ ማዓንዳኦፓዓቲም ያኦሲ ዋልቆና ማዲነቲ ዓኮ ባኮ ዛገህረቲዋሴ። 27 ባይቃ ካህም ማዲፖቲ፤ ባሺና ዓሲ ናዓህ ዒንህም ዒንጋ፡ ናንገና ናንገረ ሺምፖም ማዓንዳ ካህም ማዲዋቲ፤ ያኦሲ፡ ዓዳህ ፔኤኮ ናዓህ' ዒዛር ማዔህ ዔርዛ ማላቶ ዒዛይዳ ዓይህኔ» ገዔኔ።

28 ዓሳኦ፡- «ሃዳዎ ኑኤኒ ያኦሲ ማዲ" ማዲኒ ዓይጎ ማዲንዳያ ኑና ኮይሳይ» ገዔኔ።

29 ዩሱፍ፡- «ዒንህ ማዲንዳጉዲ ያኦሲ ኮዓ ማዲ" ዒዚ ዳኬህ ጉሙርቂ ዔከህኬ» ገይ ዔያቶም ማሄኔ።

30 ዔያታ ዒዛ ኮራ፡- «ኑኤኒ ዛገ ኔና ጉሙርቂ ዔከንዳጉዲ ዓይጎ ያኦሲ ዋልቆና ማዲነታ ዓኪ ባኦከ" ኔ ዳዋንዳይ? ሃህ ዓይጎ ኔ ማዲንዳይ?»

31 ዔያታ ሙዓንዳጉዲ ጫሪንጫፓ ካህ ዔያቶም ዒንገ፡ ገይነቲ ያኦፒንቲህጉዲ ኑኤኮ ዓዲንህ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ"ይዳ ማና" ገይነታ ካህ ሙዔኔ። ገዔኔ።

32 ዒማ"ና ዩሱፍ ዔያቶም፡- «ጎኔ ታ ዒንህም ጋዓኔ፤ ጫሪንጫፓ ኬዳ" ካህ ዒንህም ዒንገህ ሙሴቲዋሴ፤ ጎኔም ካህ ጫሪንጫፓ ዒንህም ዒንጋህ ታኦኮ ዓዳህኬ፤ 33 ዒዚ ዒንጋ ካህ ጫሪንጫፓ ኬዳ"ያ ሐህ ዓጪም ሺምፖ ዒንጋያኬ» ጋዓዛ፡ 34 ዓሳ፡- «ጎዳህዮ! ዩያጉዳ ካህ ቢያ ዋዳ ኑም ዒንገ።» ገዔኔ።

35 ዩሱፍ ዔያቶም፡- «ሺምፖኮ ካህ ታናኬ፤ ታ ኮራ ሙካህ ፔቲ"ታዎ ናይዲነታዓኬ፤ ታና ጉሙርቂ ዔከህያ ፔቲ"ታዎ ዳኤቢንታዓኬ፤ 36 ዒንህ ጋዓንቲ ታና ዛገያታዎ ጉሙርቂ ዔከባኦህረ ታ ዒንህም ሃያ ጋዓኔ። 37 ዓዳ ታኦም ዒንጋህ ቢያ ሃንጋ ታ ባንህ ሙካንዳኔ፤ ሃንጋ ታ ባንህ ሙካህያ ሴካ ዙሎ" ታ ኬሳ"ዓኬ። 38 ዓይጎር ገዔቲ ታኦኒ ጫሪንጫይዳፓ ኬዳ"ህ ታና ዳኬህኮ ማሊያ ኩንህኒ ማዓንዳኦፓዓቲም ታ ማሊያ ኩንህኒቲዋሴ። 39 ታና ዳኬህኮ ማሊያ፡- ዒ ታኦም ዒንገዘንህዳፓ ቢያ ፔቲ"ታኦ ባይዙዋ። ጋፒንቆ ኬሎ"ና ናንገና ናንገረ ሺምፖ ዳንቃንዳጉዲ ሐይቢፓ ታ ዔያቶ ዔቁሳንዳኔ። 40 ሃዮ፤ ታ ዓዳህኮ ማሊያ ናዓህ ዛገ ዒዛ ጉሙርቂ ዔከህህ ቢያ ናንገና ናንገረ ሺምፖ ዳንቃንዳጉዲኬ፤ ታኦኒ ጋፒንቆ ኬሎ"ና ዒዛ ናንገና ናንገረ ሺምፖ ዳንቃንዳጉዲ ሐይቢፓ ዔቁሳንዳኔ።» ገዔኔ።

41 ዩሱፍ፡- «ጫሪንጫይዳፓ ኬዳ" ካህ ታናኬ» ገዔህረ ዓይሁዶ ዓሳ ዒዛ ዑያ ጉንዲሚህ ዓርቂ። 42 ዔያታ ዒዛ፡- «ሐይ ዮሴፔ ናዓህ፡ ዩሱፍቲዋዓዳ? ዓደና ዒንደና ዒዛኮ ኑ

6:31 ኬሲ. ማፃ 16፡4፤ 15፤ ዓይኑ. 78፡24።

ዔራዘንህቱዋዳ? ሂደዎ ሃህ ዒዚ ለጩሪካገገ ታ ከዴ"ኔ" ዋይቲ ጋዳይ?» ጌዔኔ።

43 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃዎ ታ ዘሎ" ዋላ" ጉንዲሚገገቴ፤ 44 ታና ዳከ። ዓዴ ዔኪ ሙከባአ ዓሲ ማዔቲ ታ ባንህ ሙከላ ዳንዳዓ ዓሲ ያኔኒያ ባአሴ፤ ሃንጋ ታ ባንህ ሙከህሂያ ጋጉንያ ከሎ"ና ናንገና ናንገ ዳንቃንዳጉዲ ሃይቢዳገ ታ ዔቁሳንዳኔ። 45 ያኔሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሲ ማፃአገይዳ፡- «ዓሳ ቢያ ያኔሲዳገ ዔሬያ ማዓንዳኔ» ጌይንቴ ያኔገገገቴ፤ ዩያሮ ዓዳይዳገ ዋይዚ ዔሬህ ቢያ ሃንጋ ታ ባንህ ሙከንዳኔ።

46 ዩይ ያዲ ማዓዛ ዓዳ ዛጌ ዓሲ ዓአኔ ጌይህቱዋሴ። ዓዳ ዛጌህ ያኔሲ ኮራገ ሙከህሂ ሌሊከ። 47 ጎኔ ታ ዒንህሚም ጋዳኔ፤ ታና ጉሙርቁ ዔካህከ ናንገና ናንገ ዓአኔ። 48 ታኔ ሽምገኮ ካህከ፤ 49 ዒንህከ ዓዳንህ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ"ይዳ ማና" ጌይንገ ካዎ ሙዔኔ፤ ጋዳንቴ ዔያታ ሃይቁኔ፤ 50 ጩሪገጩይዳገ ከዴ" ካህ ሐያታህገ፡ ሐያ ካህ ሙዓህ ፔቴ"ታዎ ሃይቃዓከ። 51 ጩሪገጩይዳገ ከዴ"። ናንገና ባይቁዋ ካህታናከ፤ ሃና" ካህይዳገ ሙዓህ ቢያ ናንገና ናንገንዳኔ፤ ዓጮ"ም ሽምገ ማዓንዳጉዲ ታኔኒ ዒንጋ ካህ ታናከ ጌዔኔ።

52 ዩማና ዓይሁዶ ዓሳ፡- «ሐይ ዓህ ዒዛ ኑ ሙዓንዳጉዲ ዋዲ" ኑም ፔና ዒንጋኒ ዳንዳዳይ?» ጌይህና ዋላ" ማርሚኔ።

53 ዩያሮ ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ጎኔ ታ ዒንህሚም ጋዳኔ፤ ዓሲ ናዓህ ዒንህህ ሙዒባአቲ ሃህ ሱጉዎዋ ዒንህ ዒዛኮ ዑሽኪባአቶ ዒንህከ ናንገ ሽምገ ባአሴ። 54 ታና ሙዓህና ሱጉዎዋ ታኔኮ ዑሽካህከ ቢያ ናንገና ናንገ ሽምገ ዓአኔ፤ ታኔኒያ ጋጉንያ ከሎ"ና ዒዛ ናንገና ናንገ ዳንቃንዳጉዲ ሐይቢዳገ ዔቁሳንዳኔ። 55 ዓይጎር ጌዔቲ ታኔኒ ጎኔ ሙኡዚ"፤ ሱጉዎአ ታኔኮ ጎኔ ዑሽከ። 56 ታና ሙዓህና ሱጉዎዋ ታኔኮ ዑሽካህ ቢያ ታኔኒ ናንገንዳኔ፤ ታኔኒያ ዒዛና ናንገንዳኔ። 57 ናንገና ባይቁዋ፤ ዓዴ ታና ዳከም ታኔኒያ ዒዛና ናንገና ባይቁዋያ ማዒ ናንገህጉዲ ታና ሙዓህያ ቢያ ታኔኒ ናንገና ባይቁዋያ ማዒ ናንገንዳኔ። 58 ዓካሪ ጩሪገጩይዳገ ከዴ" ካህ ሐያከ፤ ዩይያ፡- ዒንህከ ዓዳንህ ሙዔህ ጉዳያቱዋሴ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዩና ካህ ሙዔ ዓሳ ሃይቁኔ፤ ሃና ካህ ሙዓህ ጋዳንቴ ናንገና ናንገንዳኔ» ጌዔኔ።

59 ዩሱሴ ዩያ ከኤዚህ ቁጥርናሆሜይዳ፤ ዓይሁዶ ዓሳኮ ቡከንቶ ቤዛ ዔርዚቤቃከ።

ናንገና ናንገ ሽምገ ቃኔላ

60 ዒዛ ዔሬ፤ ዒዛ ዓሲ ማዔ ዓሳይዳገ ሚርጌዘንህ ዩያ ዋይዘያ፡- «ሐይ ዴኤህ ጌኤሲከ፤ ያኔኒ ጎኔከ ጌይ ዔካኒ ዳንዳዳይ?» ጌዔኔ።

61 ዔያታ ዩና ባኮ ዛሎ" ጉንዲማህ ፔ ዓያናና ዩሱሴ ዔሬያ፡- «ሐይ፡ ዒንህ ዳቢሳ ባአዚ"ዳ? 62 ዓሲኮ ናዓህ ዋንዴ ዓአ ቤዘ ማዒ ከሰካህ ዒንህ ዛጋዎ ዋዚ ጋዳኒዳይ? 63 ሽምገ ዒንጋህ ያኔሲ ዓያናከ፤ ዓሲኮ ዋልቁ ጋዳንቴ ዓይጎዋ ማኦዳዋሴ፤ ታኔኒ ዒንህም ከኤዛ ቃኔላ" ሽምገ ዒንጋ ዓያናከ፤ 64 ጋዳንቴ ዒንህ ባአኮ"ይዳገ ፔቴ" ፔቴ" ዩያ ጉሙርቁዋ ዓሲ

ዓአኔ» ጌዔኔ። ዩሱሴ ዩያ ጌዔህ ቤርታገ ዓርቃዎ ዒዛ ጉሙርቁዋአህና ዒዛ ዓአህ ዒንጋንዳህ ያናታቶዋ ዔሬህሮከ። 65 ሄሊ"ሳዎ ዩሱሴ፡- «ዓዴ ዓይህያ ማዒ ባአያታቶ ታ ባንህ ሙከላ ዳንዳዳይ ባአሴ ታ ዒንህም ጌዔህ ዩያሮከ» ጌዔኔ።

66 ዩያይዳገ ዔቁያና ዒዛ ዔሬ፤ ዒዛ ዓሲ ማዔ ዓሳይዳገ ሚርጌህ ጌንህም ማዔኔ፤ ዩማገ ዓርቃዎ ዔያታ ዒዛ ጌንያ ሃንቴያ ሃሽ"ኔ። 67 ዩያሮ ዩሱሴ ታጾ ለምገንህ ኮራ፡- «ዒንህያ ሐሽ" ዓአዳኒ ኮዓ?» ጌዔኔ።

68 ዩማና ሲሞኔኔ ጌይንገ ጸጸርሴ ማሃዎ፡- «ጎዳህያ! ኑኔኒ ያ ባንህ ዓአዳንዳይ? ኔኤኮ ናንገና ናንገ ሽምገ ቃኔላ ዓአኔ። 69 ኑኔኒ ኔና ጉሙርቁ ዔከኔ፤ ያኔሲም ዲማዴያ ዒዛኮ ናዓህ ኔና ማዔህያ ኑ ዔሬኔ» ጌዔኔ።

70 ዩሱሴያ፡- «ታናቱዋይ ዒንህ፤ ታጾ ለምገንህ ደኔሪህ? ጋዳንቴ ዒንህዳገ ፔቴ"ህ ያላሂከ» ዔያቶም ጌዔኔ። 71 ዩያ ዒ ጌዔህ ሲሞኔኔ ናአዚ"፤ ዓሰቆርንቶ ዓጮ" ዓህ፤ ዩሁዳ ዛሎ"ሮከ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዩሁዳ ዋዚ ታጾ ለምገንህዳገ ፔቴ"ህ ማዔቲያ ዩሱሴ ዓአህ ዒንጋህ ዒዛ ማዔህሮከ።

7

ዩሱሴ ዉልሻ ዴማ" ቦንቲንታ ቦንቸር ዩሩሳላሜ ዓአዴህ

1 ዩካገ ዩሱሴ ጌሊላ ዓጮ"ይዳ ሴካ ሃንጋ ሃንታኔ፤ ዩሁዳ ዓጮ"ይዳ ጋዳንቴ ሃንታኒ ከይባአሴ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዓይሁዶ ዓሳ ዋይህ ዓሳ ዒዛ ዋዳኒ ኮዓህሮከ። 2 ዩና ዎዶ"ና ዓይሁዶ ዓሳኮ ዉልሻ ዴማ" ዴዒ ቦንቸ ከላ" ዑከኔ።

3 ዩያሮ ዩሱሴኮ ጌርሲንህ ዒዛ ኮራ ሙከዎ፡- «ኔኤኮ ጌንያ ሃንታዘንህ ኔኔኒ ያኔሲ ዋልቁና ማዳ ዓኮ ባኮ ዛጋንዳጉዲ ሃካገ ከሰከ ዩሁዳ ዓጮ" ዓአዴ፤ 4 ዓይጎር ጌዔቲ ፔጌና ዔርታኒ ኮዓ ዓሲ ማዳ" ፔኤሲ" ዓአቺ ማዳዋሴ፤ ኔኔኒያ ሐያ ባኮ ቢያ ማዳ ዎዶ"ና ኔና ዔጮ"ም ፔጋሲ ዔርዘንዳያ ከይሳኔ» ጌዔኔ። 5 ዩያ ዔያታ ጌዔህ ዒዛኮ ጌርሲንህታዎ ዒዛ ጉሙርቁ ዔከባአህሮከ።

6 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ታ ዎዶ" ሃጌ ሄሊ"ባአሴ፤ ዒንህ ዎዶ" ጋዳንቴ ቢያ ዎዶ ጌኔጌያከ። 7 ዓጮ" ዒንህ ዒፃኒ ዳንዳዎሴ፤ ታና ጋዳንቴ ዒፃኔ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ታኔኒ ዓጮ"ኮ ማዳ" ፑርታ ማዔህ ማርካዳህሮከ። 8 ዒንህ ጋዳንቴ ቦንቸ ከሎ"ር ዓአዳዋቲ፤ ታኔኮ ዎዶ" ሃጌ ሄሊ"ባአህሮ ዩና ቦንቸ ከሎ" ቤዘ ታ ዓአዳዓከ» ጌዔኔ። 9 ዩያ ጌዒጋገ ዒዚ ጌሊላይዳ ዓቲ"ኔ።

ዩሱሴኮ ቦንቸ ከሎ" ቤዘ ዓአዴያ

10 ጋዳንቴ ዒዛኮ ጌርሲንህ ቦንቸ ከሎ" ቤዘ ዓአዴህኮ ጌንፃ ዒዚ ዓአሽገገገገገ ዩና ቤዘ ዴንዴኔ። 11 ዩና ቤዘይዳ ዓይሁዶ ዓሳ ዎይህ ዓሳ፡- «ዩይ ዓህ ዎካዳይ?» ጌዒ ጌዒ ዒዛ ኮዓ።

12 ዴራ" ዒዛ ሚርጌና ዴንካኔ፤ ዓማ"ና ፔቴ" ፔቴ"ዘንህ፡- «ዒዚ ኮሽ" ዓሲከ» ጋዳዛ፤ ዛላ"- «ያዳቲዋሴ፤ ዒዚ ዴሮ" ዳዳቢሻኔ» ጋዳኔ። 13 ያዲ

6:45 ዒሲ. 54፣13። 6:69 ማቴ. 16፣16፤ ማር. 8፣29፤ ሉቃ. 9፣20። 7:2 ሉዊ. ዓክ 23፣34፤ ላሚ. ዎማ 16፣13።

ማዕቶዎ ዓይሁድ ዓሰኮ ወይህ ዓሰ ዲጊጩህና የኦሪያ ዲዛ ዛሎ"። ፔፕ ጌሰተባኣሴ።

14 ዬኖ ቦንቾ ኬሎ"ኮ ሄካሰካ ዬሱሴ ጌኤዡ ማእሪ ዓኣዲ ዔርዚህ ዓርቄ። 15 ዓይሁድ ዓሰ ወይህ ዓሰ፡- «ሐይ ዓህ ዓሲ ዲፓ ዔሪባኣያታዎ ሃያ ቢያ ዋዲ" ዔራሲ ዳንዳዔይ?» ጌዒ ጌዒ ዲቃተ ሄርሼ።

16 ዬያሮ ዬሱሴ፡- «ታ ዔርዛ ባካ ታና ዳኬ፣ ታ ዳይይዳፓ ዲንገንቴያ ማዓንዳኣፓዓቴም ታገዳፓቴዋሴ። 17 ታና ዳኬህኮ ዓይህያ ኩንህኒ ኮዓያ ዓኣቶ ሃይ ታኣኮ ዔርዚያ የኦሲዳፓ ዲንገንቴያ ሃህ ታኣኒ ታ ቶኣካ"ፓ ዔኪ ኬኤዛያ ማዕቲያ ዲማሲ ዔራንዳ። 18 ፔ ቶኣካ"ፓ ኬኤዛህ ፔ ቦንቾ ኮዓኔ፣ ዳኬህ ቦንቾም ማዳህ ጋዓንቴ ጎኑዋ ዓኣያኬ፣ ሉኡዙዋዋ ዲዛይዳ ባኣሴ። 19 ሙሴ ዲንህም ዋጌ ዲንገባይ? ጋዓንቴ ዲንህዳፓ ዋጎ ኩንህይ የኦኢያ ባኣሴ። ዲንህ ዓይህገር ታና ዋዳኒ ኮዓይ?» ጌዔ።

20 ዴራ"ኣ፡- «ሐይ፣ ፑርቶ ዓያና" ዓርቄህ ሃይ! የኔና ዋዳኒ ኮዓይ?» ጌዔ።

21 ዬሱሴ ዔያቶም፡- «ታኣኒ ፔቴ" ማዳ ማዳኔ፤ ዲንህ ቢያህ ዬኖ ማዳ"ሎ ዲቃተ ሄርሼ። 22 ሙሴ ዓተንቴ ቤርቴ ተቂህ ዋጌ ዲንህም ዲንጌ፤ ዬይ ዋጋ" ዲንገንቴህ ዲንህኮ ዳይንህዳፓ ማዓንዳኣፓዓቴም ሙሴይዳፓቴዋሴ፤ ዓካሪ ዲንህ ሃውሾ ኬሎ"ናታዎ ዓሲኮ ዓተንቴ ቤርቴ ተቂቃ።

23 ዓካሪ፣ ሙሴ ዋጋ" ዓቴዋጉዲ ዓሲ ሃውሾ ኬሎ"ና ዓተንቴ ቤርቴ ተቂንታያ ማዕቲ ታኣኒ ሃውሾ ኬሎ"ና ዓሲ ሼምፖ ዳቂሼህገር ዓይህገር ታ ዑፃ ዲንህ ጎሪ"ንታይ? 24 ዓሲ ዛገ፣ ዲማሲ ዋጊያይዳፓ ፒዜ ዋጌ ዋጉዋቴ» ጌዔ።

ሜሲሔ ዛሎ" ዔቁ ማርዋ

25 ዬሩሳላሜ ዓሰይዳፓ ፔቴ" ፔቴ"ዘንህ፡- «ዓይሁድ ዓሰኮ ሱኡጋ ዋዳኒ ኮዓ ዓህ ሃያቱዋዳ? 26 ሐይሾ ዲዚ ሃህ ፔፕ ኬኤዛ፤ ዔያታ ዲዛ ኮይላ" ፔቴ"ታዎ ዔኤቢ ጌይባሴ፤ ሐይ ዓህ ሜሲሔ ማዕህ ወይህ ዓሰ ጎናሲ ዔዔሬዋ? 27 ጋዓንቴ ኩኢ ሃይ ዓህ ዓንካፓታቴ ዔራ፤ ሜሲሔ ሙካኣና ዓንካፓታቴያ ዔራንዳያ የኦኢያ ባኣሴ» ጌዔ።

28 ዬያሮ ዬሱሴ ጌኤዡ ማእርይዳ ዔርዛዎ ዑኡዘ ፔኤሲ" ዳግዲ፡- «ታና ዲንህ ዔራ፤ ታኣኒ ዓንካፓ ሙከቴያ ታና ዲንህ ዔራ፤ ጋዓንቴ ታኣኒ ታ ቢታንቶና ሙከባኣሴ፤ ታና ዳኬህ ጎኑዋ ዓኣያኬ፤ ዲንህ ዲዛ ዔራዋሴ። 29 ታኣኒ ጋዓንቴ ዲዛ ኮራፓ ሙከህገር ሃህ ዲዚ ታና ዳኬህገር ታ ዲዛ ዔራ፤» ጌዔ።

30 ዲማ"ና ዔያታ ዲዛ ዓርቃኒ ኮዔያታንቴ ዋዲ" ዲዛኮ ሃገ ሄሊ"ባኣህገር የኦኢያ ዲዛ ዓርቁባኣሴ። 31 ጋዓንቴ ዴሮ"ይዳፓ ማርጌ ዓሲ ዲዛ ጉሙርቁ ዔካዎ፡- «ሜሲሔ ሙካ ዋዲ"ና ሐይ ዓህ ማዳ የኦሲ ዋልፍ ማዳንቴ ዓኮ ባኮይዳፓ ባሼ ማዳንዳ?» ጌዔ።

ዬሱሴ ዓርቃንዳጉዲ ጌኤዡ ማእር ካፓ ዓሰኮ ዳከንቴዎ

32 ዴራ" ዬሱሴ ደንካህ ፔርሴ ዓሰ ወይዜ፤ ዬያሮ ቄኤሶኮ ሱኡጎና ፔርሴ ዓሰና ዬሱሴ ዓርቃኒ ጌኤዡ ማእር ካፓ ዓሰ ዳከ።። 33 ዬማና ዬሱሴ፡- «ዲንህና ዋላ" ዳካ" ወዴ ታ ዴዓንዳ፤ ዬካፓ ታና ዳኬህ ባንህ ታ ዓኣዳንዳ፤ 34 ዲንህ ታና ኮዓንዳ፤ ጋዓንቴ ዲንህ ታና ዴንቃዓኬ፤ ታኣኒ ዓኣ ቤዘ ዲንህ ሙካኒ ዳንዳዲዳዋሴ» ጌዔ።

35 ዬያሮ ዓይሁድ ዓሰ ወይህ ዓሰ ዋሊ ኮይላ"፡- «ኩኢ ዲዛ ዴንቁዋጉዲ ሃይ ዓህ ዓንኮ ዓኣዳኒዳይ? ጎዎንቴ ጌሪኬ ዓጮ" ዓሰ ባኣካ" ላኣሊንቴ ዓኣ፣ ዓይሁድ ዓሰ ባኣኮ" ዓኣዲ ጌሪኮ ዓሰ ዔርዚያ? 36 ዲንህ ታና ኮዓንዳ፤ ጋዓንቴ ዲንህ ታና ዴንቃዓኬ፤ ታኣኒ ዓኣ ቤዘዋ ዲንህ ሙካኒ ዳንዳዲዳዋሴ» ጌይዎ ዲዛኮ ዋዚ ጌይህዳይ?» ጌዔ።

ናንገና ናንገ ዋኣህ

37 ቦንቾ ኬሎ"ኮ ጋፒንዎ ማዕ፣ ዴኤፖ ኬሎ"ና ዬሱሴ ዔቁጋፓ ዑኡዘ ዳግዲ፡- «ዋኣህ ዴኤቤይ ዓኣቶ ሃኒ ታ ኮራ ሙኪ ዑሽኮንጎ፤ 38 ታና ጉሙርቁ ዔካህኮ ጌኤዡ ማፃኣፓ ጋዓህጉዲ ናንገና ናንገ ዋኣህ ጋራፓ ዓልቃንዳ።» ጌዔ።

39 ዬያ ዲ ጌዔህ ዲዛ ጉሙርቃዘንህ ዔካንዳ ዓያና ዛሎ"ኬ። ዓይህገር ጌዔቴ ዬሱሴ ሃይቁ ሌካ ዔውታ ዋዲ" ሄሊ"ባኣህገር ዓያና ጌኤዡ ሃገ ዲንገንቴባኣያኬ።

ዴሮ"ኮ ባኣካ" ማከንቴ ፓቁንቴዎ

40 ዴሮ"ኮ ባኣኮ"ይዳፓ ፔቴ" ፔቴ"ዘንህ ዬያ ቃኣሎ" ወይዘዎ፡- «ሙካንዳ፤ ጌይንቴ የኦሲ ማሊያ ኬኤዛህ ጎኔና ሃያኬ» ጌዔ።

41 ዛላ" ሃህ፡- «ሐይ ሜሲሔ» ጌዔ። ዓቴ" ዓሰ ጋዓንቴ፡- «ሜሲሔ ሙካህ ጌሊላ ዓጮ"ይዳፓዳ? 42 ሜሲሔ ዳውቴ ዜርፃፓ ሾይንታንዳህና ዳውቴ ካታዋ ቤኤቴሌሃሜይዳፓ ሙካንዳህ ጌኤዡ ማፃኣፓይዳ ፃኣፒንቴባኣዓዳ?» ጌዔ። 43 ዬያሮ ዲዛ ዛሎ"ና ዴሮ" ባኣካ" ፓቁንቴህ ማከንቴ። 44 ፔቴ" ፔቴ"ዘንህ ዲዛ ዓርቃኒ ኮዔንቴ የኦኢያ ዲዛ ዓርቁባኣሴ።

ዓይሁድ ዓሰ ወይህ ዓሰኮ ዬሱሴ ጉሙርቁ ዔኩዋዎ ሃሺ"ዎ

45 ዬካፓ ጌኤዡ ማእር ካፓዘንህ ቄኤሶ ሱኡጎና ፔርሴ ዓሰና ባንህ ዓኣዳ፤ ዬና ፑኡፖ ዓሰ፡- «ዲዛ ዲንህ ዓይህገር ዔኪ ሙከባኣይ?» ዔያቶ ኮራ ጌዔ።

46 ጌኤዡ ማእር ካፓዘንህ፡- «ሐይ ዓህ ኬኤዛህጉዲ የኦኢያ ኬኤዚ ቤቁባኣሴ» ጌይ ማሄ።

47 ፔርሴ ዓሰ ጋዓንቴ፡- «ዲንህያ ሃህ ዳቢንቴያ? 48 ወይህ ዓሰና ፔርሴ ዓሰናይዳፓ ዲዛ ጉሙርቁ ዓሲ ዓኣና? 49 ሃይ ሙሴ ዋጎ ዔራዋ ዴራ" ጎኔና ጋዳንቁንቴያኬ» ጌዔ።

50 ዲማ"ና ሐያኮ ቤርታ ዬሱሴ ኮራ ዓኣዳ፣ ፔርሴ ዓሰ ዛላ"ፓ ማዕ፣ ኒቆዲዋሴ፡- 51 «ኩኡኮ ዋጎ ጎይዎና ፔቴ" ዋጊና ዓርቁንቴ ዓህኮ ጌኤዡ ወይዘዋዎ ሃህ ዓይህ ማዳቴያ ዔራዋዎ ዋጌ ዋጊንታ?» ጌዔ።

7:22 ማከ. ማፃ 17፣10፤ ሊዊ. ዓከ 12፣3። 7:23 ዮሐ. 5፣9። 7:37 ሊዊ. ዓከ 23፣36። 7:38 ሄዚ. 47፣1፤ ዛካ. 14፣8። 7:42 2ሳሙ. 7፣12፤ ሚኪ. 5፣2። 7:50 ዮሐ. 3፣1-2።

52 ዕድገት ማሃድ፡- «ኔኔኒያ ጌሌላ ዓጮ"ይዳገዳ? ያኑሲ ማሊህ ከኤዛይ ጌሌላ ዓጮ"ይዳገ ዕቁንዳዋኣህ ማፃኣፖ ኮሺ" ማህ ዛጊ ዓሬ» ዒዛም ጌዔ። [53 ዩካፓ ፔቴ" ፔቴ"ህ ፔኤኮ ማኣሪ ማኣሪ ዳገዳ።

8

ዓቲንቆና ዘኣዛ ኮኦሚ ዓርቁንቴ ላኣሌሎ

1 ዩካፓ ዩሱሴ ዛይቴ ሪሚቲ ዲካ ጌይንታ ቤዛ ዳገዳ። 2 ዚሬሎ ጉቴ" ዓማ" ጌኤዠ ማኣሪ ዒ ማዒ ሙካንቴ ዳራ" ቢያ ዒዛ ባንህ ሙካዛ፣ ዒዚ ዳዒ ዔርዚህ ዓርቁ። 3 ሙሴ ዋጎ ዔርዛ ዓሶና ፔርሴ ዓሶና ዓቲንቆና ዘኣዛይዳ ኮኦሚንቴ ዳንቁ ላኣሊሰኤና ዔኪ ሙኪ ዳሮ"ኮ ባኣካ" ዔቁሳ፣ 4 ዩሱሴ ኮራ፡- «ዔርዚህ! ሐይሾ፣ ሃና ላኣሊላ ዓቲንቆና ዘኣሰካ ኮኦሚ ዳዲንቴ፤ 5 ሐናጉዳ ላኣላ ሹቸና ዲይንቴ ሐይቃንዳጉዲ ሙሴ ኦኡኮ ዋጎይዳ ኦና ዓይህ፤ ኔኔኒ ዒዛ ዛሎ" ዋዚ ጋዒ?» ጌዔ። 6 ዩያ ዕድገት ጌዔህ ዒዛ ዋጎና ዓይህጎንዳ ዳቢንቴ ዳንቃኒ ኮዓሂርኬ፤ ዩሱሴ ጋዓንቴ ሂርኪ ጌይ ፔኤኮ ከኤሎ"ና ሳዓ ያኣፒህ ዓርቁ።

7 ለሚ ለሚ ዒዛ ዕድገት ያኦጫዛ ዒዚ ዳግ ጋዓ፡- «ዒንህ ባኣካ"ፓ ጎሚ ባኣህ ቤርታዲ ዒዛ ሹቸና ዲዶንጎ» ጌዔ። 8 ዩካፓ ለሚ ሃህ ሂርኪ ጋዓ፣ ሳዓ ያኣፒ። 9 ዕድገት ዩያ ዋይዚ ጨምይዳ፣ ዓርቃ፣ ቢያህ ፔቴ" ፔቴ" ከሰኪ ከሰኪ ዳንዳሂር ዩሱሴ ላኣሌሎና ዋላ" ሌሊ ዓቲ"። 10 ዩካፓ ዩሱሴ ዳግ ጋዓ፡- «ዔናኣሬ፤ ኔና ዓርቁ ዔኪ ሙኪ ዓሳ ዋካዲይ? ኔ ጌዳ" ዋጌ ዓሲ ባኣዳ?» ጌዔ።

11 ዒዛ ማሃድ፡- «ጎዳሂዮ! ያኑኒያ ባኣሴ» ጌዔ።

ዩሱሴያ፡- «ታኣ ኔ ዑፃ ዋጋዓኬ፤ ዓኣዳ፣ ለሚ ጎሚ ማዲፖ» ዒዛም ጌዔ።*]

ዩሱሴ ዓጮ"ኮ ፖዔ ማዔህ

12 ለሚ ሃህ ዩሱሴ፡- «ታኣኒ ዓጮ"ኮ ፖዒኬ፤ ታ ጊንፃ ሃንታህ ቢያ ናንጊ ፖዒ ዳንቃንዳ፤ ዲሚዳኣ ሃንቲንዳዋሴ» ጌይ ከኤዜ።

13 ፔርሴ ዓሳ፡- «ኔኔኒ ኔ ዛሎ" ኔኤር ማርካዲሂር ኔኤኮ ማርካታ" ጎኔቱዋሴ» ጌዔ።

14 ዩሱሴ ዕድገት፡- «ታኣኒ ታ ዛሎ" ማርካዲያ ማዕያታቴያ ዓንካፓ ታ ሙኤቶ ሃህ ታ ዓንኮ ዓኣዳቶ ታ ዔራሂር ታኣኮ ማርካዲያ ጎኔኬ፤ ዒንህ ጋዓንቴ ዓንካፓ ታ ሙኤቶ ሃህ ዓንኮ ታ ዓኣዳቶ ዔራ ባኣዚ" ባኣሴ። 15 ዒንህ ዓሲ ማሊህጉዲ ዋጋ፤ ታኣኒ ጋዓንቴ ዩያጉዲ ያ ዑይይዳኣ ዋጉዋሴ። 16 ታኣኒ ዋጌቱያ ታኣኮ ዋጊያ ፒዜኬ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ታኣኒ ታኣር ሌሊ ዋጉዋሴ፤ ታና ዳኬ ዓዳያ ታኣና ዋላ"ኬ። 17 ለምያ ዓሲኮ ማርካታ" ጎኔ ማዓህ ዒንህኮ ዋጎይዳ ያኣፒንቴ። 18 ታ ዛሎ"ኮ ፔቴ" ማርካህ ታናኬ፤ ሃንጎ ማርካህ ታና ዳኬ፤ ታ ዓዳሂኬ» ጌዔ።

19 ዩካፓ ዕድገት፡- «ኔኔኮ ዓዳ ዓንካዲይ?» ጌይ ዒዛ ያኦጫዛ፣ ዩሱሴ ማሃድ፡- «ታና ማዕቴያ ታኣኮ ዓዳዋ ዒንህ ዔራዋሴ፤ ታና ዒንህ ዔራፊያታቶ ታ ዓዳዋ ዒንህ ዔራንዳጎኬ» ዕድገት ጌዔ።

20 ዩሱሴ ዩያ ቃኣሎ" ከኤዜህ ጌኤዠ ማኣራ፣ ሚኢሾ ዔኮ ሳኣዲኖ ዓጫ ዳዒ ዔርዚቤቃኬ። ዩይ ያዲ ማዕቴያ ዋዳ" ዒዛኮ ሃጊ ሄሊ" ባኣሂር ያኑኒያ ዒዛ ዓርቁባኣሴ።

ያኑሲ ጉሙርቁህ ዓቲህ ዛላ ከኤዚንቴ ላቲ"ህ

21 ለሚ ዩሱሴ ሃህ፡- «ታኣኒ ዓኣዳንዳ፤ ዒንህያ ታና ኮዓንዳ፤ ጋዓንቴ ዒንህ ዒንህኮ ጎሞና ዋላ" ሐይቃንዳ፤ ታኣኒ ዳንዳ ቤዘዋ ዒንህ ሙካኒ ዳንዳዑዋሴ» ጌዔ።

22 ዓይሁደ ዓሶኮ ዋይህ ዓሳ፡- « ታኣኒ ዳንዳ ቤዘ ዒንህ ሙካኒ ዳንዳዑዋሴ» ዒዛኮ ጌይ፣ ፔና ዋዋዳኒም?» ዋሊ ኮይላ" ጌዔ።

23 ሄሊ"ሳዖ ሃህ ዩሱሴ፡- «ዒንህ ሃካፓኬ፤ ታኣኒ ሎፓኬ፤ ዒንህ ሐያ ዓጫ"ፓኬ፤ ታኣኒ ሃያ ዓጫ"ፓቱዋሴ፤ 24 «ዒንህኮ ጎሞና ዋላ" ዒንህ ሃይቃንዳ፤ ታ ጌዔህ ዩያርኬ፤ ታኣኒ ታና ተ ማዕህ ጉሙርቁዋያ ማዕቴ ዒንህ ዒንህኮ ጎሞና ዋላ" ሐይቃንዳ፤» ጌዔ።

25 ዕድገት ማሃድ፡- «ኔኔኒ ያናዳይ?» ዒዛ ኮራ ጋዓዛ፣ ዩሱሴ ዕድገት፡- «ቤርታፓ ዓርቃዖ ዒንህኬ ከኤዛህ፣ ታኣኒ ዒዛኬ፤ 26 ታኣኒ ዒንህኬ ከኤዛንዳያና ዋጋንዳ፣ ማርጌ ባኣዚ" ዓኣኔ፤ ማዕቴያ ታና ዳኬህ ጎኔኞ ዓኣያኬ፤ ታኣኒያ ዓጮ"ም ከኤዛህ ዒዛይዳ፣ ዋይዜህ ሌሊኬ» ጌዔ።

27 ዕድገት ጋዓንቴ ዓደ ዛሎ" ዒ ከኤዜህ ዔርቲባኣሴ። 28 ዩያር ዩሱሴ ዕድገት፡- «ዓሲኮ ናዓህ ዒንህ ሱፃኣና ታኣኒ ሲያናና ናንጋያ ማዕህ ዒንህ ዔራንዳ፤ ዩያጉዲ ዓዳ ታና ዔርዜ ባኮ ታ ከኤዛንዳ፣ ማቴም ታ ቢታንቶና ሌሊ ዓይጎ ባኣዚ"ያ ታ ማዲዋኣህ ዩኖ ዋዳ"ና ዒንህ ጸቁህንዳ። 29 ታና ዳኬህ ታኣና ዋላ"ኬ፤ ታኣኒ ቢያ ከሊ" ማዲህ ዒዛ ዋዛሳ ባኣዚ" ማዕህር ታና ታኣር ሌሊ ዒ ሃሺ"ባኣሴ» ጌዔ።

30 ዩሱሴ ዩያ ከኤዛዛ ማርጌ ዓሲ ዒዛ ጉሙርቁ።

ጎሚ ዓይላ"ቶፓ ከሰኪህ

31 ዩሱሴ ዒዛ ጉሙርቃ ዓይሁደ ዓሶም፡- «ዒንህ ታ ዔርዚያና ደዲ ናንጌቴ ጎኔና ዒንህ ታና ዔሪ፣ ታ ዓሲ ማዓንዳ፤ 32 ጎኔኞ ዒንህ ዔራንዳ፤ ጎኔኞ ዒንህ ዓይላ"ቶይዳ፣ ኬሳ"ንዳ፤» ጌዔ።

33 ዕድገት ጋዓንቴ፡- «ኦኡኒ ዓብራሃሚ ዜርህኬ፤ ፔቴ"ታዖ ያኦኮዋ ኦ ዓይሌ" ማዒ ዔራዋሴ፤ ዓካሪ ኔኔኒ «ዒንህ ዓይሌ"ምይዳ፣ ከሰኪንዳ፤ ኦና ጋዓህ ዋይቲዳይ?» ጌዔ።

34 ዩሱሴ ዕድገት፡- «ጎኔ ታ ዒንህኬ ጋዓ፤ ጎሚ ማዲህ ቢያ ጎሚኮ ዓይሌ"ኬ፤ 35 ዓይሌ" ቢያ ዋዳና ማኣሪዳ ናንጊ ዓቲዋሴ፤ ሾዖና ናይ ጋዓንቴ ቢያ ዋዳ ማኣራ ናንጋ። 36 ዩያር ሾዖና ናዓህ

8:5 ለዊ. ዓከ 20፣10፤ ለሚ. ዋማ 22፣22-24። 8:6 ዓር. 17፣13። * 8:11 ቤርታኣ ማፃኣፓ ማርጌህ፡- ሐኖ" ቤዜሎ (7፣53-8፣11) ጌዳ" ቃሎ"ዋሴ፤ ፔቴ" ፔቴ" ማፃኣፓ ዮሐ. 21፣24ኮ ጊንፃ ጌልዛ፤ ሃህ ማሌ" ማፃኣፔ ሌቃ. 21፣38ኮ ጊንፃ ጌልዛ፤ ፔቴ" ማፃኣፔ ዮሐ. 7፣ 36ኮ ጊንፃ ጌልዛ። 8:12 ማቲ. 5፣14፤ ዮሐ. 9፣5። 8:13 ዮሐ. 5፣31። † 8:24 ታኣኒ ታናኬ- ጌይ፣ ዒዛኮ ሱንፃኬ። 8:24 ከሲ. ማፃ 3፣14። 8:33 ማቲ. 3፣9፤ ሌቃ. 3፣8።

ዲንህ ዓይላ" ቶፓ ከሴ" ቴ ጎኔና ዲንህ ዓይላ" ቶፓ ከሴ" ማዓንዳኔ። 37 ዲንህ ዓብራሃም ዜርዖ ማዕዘን ታ ዓራሬ፤ ጋዓንቴ ታኣኮ ቃኣሎ" ዲንህ ዓኩዋያታህሮ ታና ዋዳኒ ኮዓኔ። 38 ታኣኒ ታ ዓደ ኮራፓ ዛጌ ባኮ ዲንህም ከኤዛኔ፤ ዲንህ ጋዓንቴ ዲንህ ዓደ ኮራፓ ዋይዜ ባኮ ማዳኔ» ጌይ ማሄኔ። 39 ዓይታ ማሃዖ፡- «ኩኩ ዓዳህ ዓብራሃም» ዲዛም ጋዓዛ፡ ዩሱሴ ዓይቶም፡- «ዓብራሃም ናይ ዲንህ ማዕዘን ታና ዓብራሃም ማዳህጉዲ ማዳያናጎዳኔ፤ 40 ታኣኒ ያኦሲዳፓ ዋይዜ ጎኑም ዲንህም ከኤዛኔ፤ ዲንህ ጋዓንቴ ታና ዋዳኒ ኮዓኔ፤ ዓብራሃም ዩያይዲ ባኣሴ። 41 ዓካሪ ዲንህ ማዳህ ዲንህኮ ዓዳህ ማዳ" ከ» ጋዓዛ፡ ዓይታ ማሃዖ፡- «ኩኩ ዓላ" ናይቱዋሴ፤ ኩኩ ፔቴ" ዓዳ ዓኣኔ፤ ዲዛያ ያኦሲከ» ጌይ።

42 ዩሱሴ ዓይቶም፡- «ያኦሲ ዲንህኮ ዓደ ማዕዘን ታና ዲንህ ናሽኬያ ናጎዳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ታኣኒ ሓይካ ዓኣህ ያኦሲ ኮራፓ ሙከከ፤ ታና ዳኬህያ ዲዛ ማዓንዳኣፓ ባቴም ታኣኒ ታ ቢታጎቶና ሙከባኣሴ። 43 ታኣኒ ጋዓ ባካ ዲንህም ዋይቲ ጌሉዋይ ጌዔቶ ታ ቃኣሎ" ዲንህ ዋይዜ ዓካኒ ኮዕ-ዋኣህሮከ። 44 ዲንህ ዲንህኮ ዓዳህ፡ ያላሃ ናኣቶ" ከ፤ ዲንህኮ ማላፃ ዲንህ ዓዳህ ዓዳህ ባኮ ከጎሥህከ፤ ዲዛ ቤርታፓ ዓርቃዖ ሽምፖ ዋዳያከ፤ ጎኑም ዲዛይዳ ባኣህሮ ጎኑምና ዋላ" ፔቴ" ታዖ ካኣሚ ዲዛኮ ባኣሴ፤ ዲዛ፡ ሉኡቃያ ሃህ ሉኡዙዋኮዋ ዓደ ማዕዘን ሉኡቁ ዲ ከኤዛ ዋደ"ና ፔ ማላፃፓ ዓከ ከኤዛኔ። 45 ታኣኒ ጋዓንቴ ጎኑም ከኤዛያ ማዕዘን ዲንህ ታና ጉሙርቁዋሴ፤ 46 ሂንዳ ዲንህዳፓ፡ «ኔኤኒ ጎሜናከ» ታና ጋዓንዳህ ያናዳይ? ጎኑም ታ ከኤዛያ ማዕዘን ዓካሪ ዲንህ ዓይጎር ታና ጉሙርቁዋይ? 47 ያኦሲዳፓ ማዕዘን ዲዛኮ ቃኣሎ" ዋይዜጎዳኔ፤ ዓካሪ ዲዛኮ ቃኣሎ" ዲንህ ዋይዜዋኣህ ዲዛይዳፓ ዲንህ ማዕባኣህሮከ» ጌይ።

ዩሱሴ ዓብራሃምኮዋ ቤርታ ዓኣያ ማዕዘን

48 ዓይሁደ ዓሳ፡- «ኔኤኒ ጎሜና ዓጪ ዓሲከ፤ ፑርታ ዓያናኣ ኔ ጊዳ" ዓኣኔ፤ ኩኩ ጌይፃ ፒዜቱዋዳ?» ዲዛም ጌይ።

49 ዩሱሴ ዓይቶም፡- «ታ ጊዳ" ያላሃ ዓያና ባኣሴ፤ ታኣኒ ታኣኮ ዓደ ቦንቻኔ፤ ጋዓንቴ ዲንህ ታኣኮ ቶኣኪ ባይዛኔ። 50 ማዕቶዋ ታኣኒ ታ ቦንቻ ኮዕ-ዋሴ፤ ታኣኒ ቦንቻጎታጎዳጉዲ ኮዓያና ዩኖ ዛሎ" ታኣም ዋጋይ ሜሌ" ዓኣኔ። 51 ጎኔ ታ ዲንህም ጋዓኔ፡- «ታኣኮ ቃኣሎ" ካፓህ ፔቴ" ታዖ ሃይቃዓከ» ጌይ።

52 ዓይሁደ ዓሳ ገንህ፡- «ፑርቶ ዓያና" ኔ ጊዳ" ዓኣህ ዓካሪ ኩ ዓራሬ፤ ዓብራሃም ታዖ ሃይቁኔ ሃህ ያኦሲ ማላፃ ከኤዛ ዓሳኣ ሃይቁኔ፤ ኔኤኒ ጋዓንቴ «ታኣኮ ቃኣሎ" ካፓህ ፔቴ" ታዖ ሃይቃዓከ» ጋዓኔ፤ 53 ጎኔ ኔኤኒ ኩኩ ሃይቁ፡ ዓደ፡ ዓብራሃምፓ ባሻ? ያኦሲ ማላፃ ከኤዛ ዓሳ ሃይቁኔ፤ ሂዳዖ ኔኤኒ ኔና ያናከ ጋዓይ?» ጌይ።

54 ዩሱሴ ማሃዖ፡- «ታኣኒ ታ ቦንቻ ኮዕቴ ታ ቦንቻ ማኣዳ" ያቱዋሴ፤ ታና ቦንቻህ ታ ዓደከ፤ ዲዛያ፡ «ኩ ያኦሲ» ዲንህ ጋዓህከ። 55 ጋዓንቴ ዲንህ ዲዛ ዓራዋሴ፤ ታኣኒ ዲዛ ዓራሬ፤ ታኣኒ ዲዛ ዓራዋሴ ጌዔቶ ዲንህጉዲ ሉኡዙ ማዕዘን

ናጎዳኔከ፤ ጋዓንቴ ታኣኒ ዲዛ ዓራህሮ ቃኣሎ" ዋ ታ ዲዛኮ ካፓኔ። 56 ዲንህ ዓዳህ፡ ዓብራሃምኮ ማላፃ ታ ሙከም ዛጌ ዋዛዳኒከ፤ ዲዛያ ዛጌ ዋዛዳኔ» ጌይ።

57 ዲማ"ና ዓይሁደ ዓሳ፡- «ኔኤኮ ሃጊ ደንገታሚ" ሌዔ ኩሚባኣህ፤ ኔናህ ዓብራሃም ዛጊያ!" ዲዛ ኮራ ጌይ።

58 ዩሱሴ፡- «ጎኔ ታ ዲንህም ጋዓኔ፤ ዓብራሃም ሸይንቴዋንቴ ታኣኒ ዓኣኔ» ዓይቶም ጌይ።

59 ዩኖር ዲዛ ዓይሁደ ዓሳ ሹቻ ዲዓኒ ሹቻ ዓካዛ፡ ዩሱሴ ጋዓንቴ ዓይታ ዲዛ ዳንቁዋጉዲ ፔና ዓኣቹ ጌኤዎ ማኣራፓ ከሰኪ ዳንዳኔ።

9

ዩሱሴ ዓኣፒ ባይቁያ ማዕ ሸይንቴ ዓህኮ ዓኣፖ ቡሉ"ህ

1 ዩሱሴ ጎይዖና ዓኣዲቤቃ ዓኣፒ ባይቁያ ማዕ ሸይንቴ ዓሲ ዳንቁኔ። 2 ዲዛኮ ገንፃ ሃንታ ናኣታ" ዩሱሴ ኮራ፡- «ዔርዛህዮ! ሃይ ዓህ ዓኣፒ ባይቁያ ማዕ ሸይንቴህ ያ ጎሜ ዛላናዳይ? ፔ ጎሜናዎ ዲዛ ሸዔ ዓሳ ጎሜናዳይ?» ጌይ ያኦጩ።

3 ዩሱሴ ዓይቶም ማሃዖ፡- «ሓይ ዓኣፖ ባይቁህ ፔ ዛላና ሃህ ዲዛኮ ሸዔ ዓሳ ጎሜ ዛላናቱዋሴ፤ ጋዓንቴ ያኦሲ ማዳ" ዲዛይዳ ፔጋዲ ዔርታጎዳጉዲከ። 4 ሂላ" ዓኣንቴ ታና ዳኬህኮ ማዳ" ማዳንዳያ ታና ኮይሳኔ፤ ያኦሲያ ማዳኒ ዳንዳዕ-ዎ ዲሚ ከሊ" ሙካንዳኔ። 5 ታኣኒ ዓጮ" ዳዳ ዓኣና ዓጮ" ኮ ፖዔከ» ጌይ።

6 ዩያ ጌዔህኮ ገንፃ ሳይዳ ጩታዖ ጩጮና ሲላሎ ዲርከ፡ ዳቃሎና ዓኣፖ ባይቁህኮ ዓኣፖ ቲሽካዖ፡- 7 «ዳንዲጋፓ ሴሌሆሜ ቦቆሎዳ ማሰቴ» ዲዛም ጌይ። ሴሌሆሜ ጌይ፡- «ዳከንቴያ» ጌይህከ፤ ዩኖር ዓህ ዳንዲ ማሰታዖ ዛጊ ዛጊ ማዕ ሙከኔ።

8 ዲዛኮ ዓሽኖና ቤርታ ዲ ሸኢቃንቴ ዛጌ ዓሳና፡- «ሓይ ዓህ ዳይ ዔኤቢ ዲንጎም ጌይ ሸኢዲያ ሸኢቃህቱዋዳ?» ጌይ።

9 ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ፡- «ሂዮ፡ ዲዛከ» ጋዓዛ፡ ሃንጎ ዓሳ ሃህ፡- «ዲዛ ማማላኔ፡ ዲዛቱዋሴ!» ጌይ፤ ዲዛ ጋዓንቴ፡- «ታ ዲዛከ» ጌይ።

10 ዓሳኣ፡- «ሂዴቶ ኔኤኮ ዓኣፓ ዋይቲ ቡሉ"ንቴይ?» ዲዛ ኮራ ጌይ።

11 ዲዛያ፡- «ዩሱሴ ጌይንታ ዓህ ሲላላ ዲርከ ታኣኮ ዓኣፖ ቲሽካዖ (ሴሌሆሜ ዳንዲ ማሰቴ) ታኣም ጋዓዛ፡ ታኣኒ ዓኣዲ ማሰቴሰካፓ ዛጋኒ ዳንዳዔኔ» ጌይ ማሄኔ።

12 ዓይታ፡- «ዩይ ዓህ፡ ሃህ ዓንካዳይ?» ዲዛ ኮራ ጋዓዛ፡ ዲዛያ፡- «ዲዛ ሃህ ዓንካ ዓኣቲያ ታ ዔራዋሴ» ዓይቶም ጌይ።

ፔርሴ ዓሳ ዓህኮ ዓኣፓ ቡሉ"ንቴ ጎይዖ ዔራኒ ኮዔህ

13 ዩካፓ ዓሳ ዓኣፓ ባይቁ ዓህ ዔከ ፔርሴ ዓሳ ኮራ ዓኣዳኔ። 14 ዩሱሴ ሲላሎ ዲርከ ዓህኮ ዓኣፖ ቡሉ" ከላ" ዓይሁደ ዓሳኮ ሃውሾ ከሎ"ናከ፤ 15 ፔርሴ ዓሳ፡- «ኔኤኒ ዋይቲ ዛጋኒ ዳንዳዔይ?» ጌይ ዓህ ላሚ ያኦጩዛ፡ ዲዛ

9:5 ማቲ. 5:14፤ ዮሐ. 8:12።

ማሃም:- «ዲዚ ታኣኮ ዓኣፖይዳ ደቃሌ ቲሸካዛ፤ ታኣኒ ማሰቴኔ፤ ይያር ታዛጋኒ ዳንዳዔኔ» ጌዔኔ።

16 ይማና ፔርሴ ዓሶይዳፓ ፔቴ" ፔቴ"ዘንሢ:- «ሐይ ዓሢ ዓይሁደ ዓሶኮ ሃውሾ ኬሎ" ቦንቹዋኣሢ ሲዚ ያኦሲዳፓቱዋሴ» ጋዓዛ፤ ዛለ" ጋዓንቴ:- «ያዲ ማዔቴ ጎሜና ዓኣ ዓሲ ሃያ ያኦሲ ዋልቄና ማዲንታ ዓኮ ባኮ ዋዲ" ማዲኒ ዳንዳዔይ?» ጌዔኔ። ይያ ዛሎ"ና ዔያቶ ባኣካ" ፓቂንቴሢ ማዢንቴኔ።

17 ይያር ዓኣፖ ባይቄ ዓሢ:- «ኔኤኒ ኔኤኮ ዓኣፖ ደቂሽኔ፤ ጋዓ ዓሢ ዛሎ" ኔ ዋዚ ጋዓይ?» ጌይ ዔያታ ዒዛ ለሚ ያኦሪዛ፤ ዒዚ ማሃም:- «ያኦሲ ማላሢ ኬኤዛ ዓሲኬ» ጌዔኔ።

18 ይይ ዓሢ ዓኣፕ ባይቄያ ማዔሢና ዓኣፕ ገንፃፓ ዒዛኮ ቡሊ"ንቴሢ ዒዛ ሾዔ ዓሶ ዔኤሊ" ያኦሪዳፓ ሄለ"ንዳኣና ዓይሁደ ዓሶ ዋይሢ ዓሳ ይያ ጎኔኬ ጌይባኣሴ። 19 ይያር ዒዛ ሾዔ ዓሶ ኮራ:- « <ዓኣፕ ባይቄያ ማዔ ሾይንቴኔ > ዒንሢ ጋዓ ናዓሢ ዒንሢኮ ሃያዳ? ሐሢ ዒ ዋይቴ ዛጋኒ ዳንዳዔይ?» ጌይ ዔያታ ያኦሪዛ።

20 ሾዔ ዓሳ ዔያቶ ማሃም:- «ሐይ ኦኡኮ ናዓሢ ማዔሢና ዓኣፕ ባይቄያ ማዔ ዒዛኮ ሾይንቴያ ኦ ዔራኔ፤ 21 ጋዓንቴ ሃሢ ዒ ዋይቴ ዛጋኒ ዳንዳዔይ ሃሢ ዓኣፕ ዒዛኮ ዋይቴ ቡሊ"ንቴኔ ኦ ዔራዋሴ፤ ዒዛ ያኦሪዳፓቴ፤ ዒዚ ፔኦዎ ዔራያ፤ ዒናዳ ዓሲ ማዔሢ ሲዚ ፔ ዛሎ" ኬኤዛኒ ዳንዳዔኔ» ጌዔኔ። 22 ዒዛ ሾዔ ዓሳ ይያ ጌዔሢ ዓይሁደ ዓሶኮ ዋይሢ ዓሶ ዒገጠሚሮኬ፤ ዓይጎር ጌዔቴ:- «ዩሱሴ፤ ማሲሔኬ» ጋዓ ዓሲ ዓኣቶ ዓይሁደ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዛፓ ዳውሳኒ ይና ዋይሢ ዓሳ ዋላ" ጌሰቴ ዔቂሴሢሮኬ። 23 ይያር ዓሢ ሾዔ ዓሳ:- «ዒዚ ፔኦዎ ዔራ፤ ዒናዳ ዓሲ ማዔሢ ሲዚ ያኦሪዳፓቴ» ጌዔኔ።

24 ይና ዛሎ"ና ዔያታ ይያ ዓሢ ለሚ ዔኤላ"ያ:- «ኔኤኒ ሂንዳ ያኦሲ ቦንቹ ጎኦዎ ኬኤዛ፤ ይይ ዓሢ ጎሜና ዓኣ ዓሲ ማዔሢ ኦ ዒዛ ዔራኔ» ዒዛም ጌዔኔ።

25 ዓሢያ:- «ዒዚ ጎሜና ዓኣ ዓሲ ማዔሢ ታ ዔራዋሴ፤ ታኣኒ ዔራማ ታኣኒ ዓኣፕ ባይቄያታ ሃሢ ዛጋኒ ዳንዳዔይ ሌሊኬ» ጌይ ዔያቶ ማሃም ማሃኔ።

26 ዔያታ:- «ዒ ኔኤም ዓይጎ ማዳይ? ዓኣፖ ኔኤኮ ዒ ቡሊ"ሢ ዋዲዳይ?» ዒዛ ኮራ ጌዔኔ።

27 ዒዚያ ማሃም:- «ቤርታ ታ ዒንሢም ኬኤዛዛ ዒንሢ ጋዓንቴ ዋይዛኒ ኮይባኣሴ፤ ሂዳዎ ዒንሢ ዓይጎር ለሚ ዋይዛኒ ኮዓዎ? ዒንሢያ ሃሢ ዒዛ ዔራ፤ ዒዛ ዓሲ ማዔኒ ኮዓም?» ዔያቶ ኮራ ጌዔኔ።

28 ዔያታ ዒዛ:- «ዒዛ ዓሲ ማዔሢ ኔናኬ! ኦኡኒ ጋዓንቴ ሙሴ ዓሲኬ፤ 29 ያኦሲ ሙሴና ጌሰቴሢ ኦ ዔራኔ፤ ሃይ ዓሢ ጋዓንቴ ዓንካፓቱያ ኦ ዒዛ ዔራዋሴ» ጌዔ ጫሽኬኔ።

30 ዓሢያ ዔያቶም:- «ሐይ ዓሢ ዓንካፓ ማዔቴያ ዒንሢኮ ዔራዋዎ ዓቲፃ ታና ዲቃሢ ሄርሺሳኔ! ጋዓንቴ ታኣኮ ዓኣፖ ቡሊ"ሢ ዒዛኬ።

31 ያኦሲ ጎሞ ዓሲም ዋይዙዋኣሢ ዔርቴያኬ፤ ጋዓንቴ ያኦሲ ዓገጫያና ዒዛኮ ማሊያዎ ኩንሢ ዓኣቶ ይያም ያኦሲ ዋይዛኔ። 32 ዓኣፕ ባይቄያ ማዔ ሾይንቴ ዓሲኮ ዓኣፕ ቡሊ"ኔ ጎያዎ ሳዓ ማዢንቴማፓ ዓርቃዎ ዋይዘንቴ ቤቂባኣሴ።

33 ሐይ ዓሢ ያኦሲዳፓ ማዔባኣያታቶ ዓይጎዎ ማዳኒ ዳንዳዔይዳዋያታንቴኬ» ጌዔኔ።

34 ዔያታ:- «ኔ ጎሜና ማዔ ሾይንቴሢ ሃይ! ኔ ኦና ዔርዛኒዳ?» ጋዓዎ፤ ዔያታ ዒዛ ፔኤኮ ቡኪንቶ ቤዛፓ ኬሴ"ኔ።

ዒኔ ዓኣፕ ባይሱዎ

35 ዓሢ ዔያታ ፔኤኮ ቡኪንቶ ቤዛፓ ኬሴ"ሢ ዩሱሴ ዋይዘኔ፤ ዩካፓ ዓሢና ካኣማዎ:- «ዓሲኮ ናዓሢ ኔ ጉሙርቃ?» ዒዛ ኮራ ጌዔኔ።

36 ዒዚ:- «ጎዳሢዮ! ዒዛ ታ ጉሙርቃንዳጉዲ ዒዚ ያናታቴያ ታኣም ኬኤዛ» ጌዔኔ።

37 ዩሱሴ ማሃም:- «ሐያኮ ቤርታ፤ ዋዳ ኔ ዒዛ ዛጌኔ፤ ሃሢ ሃይ ኔኤና ዋላ" ጌሰታሢ ዒዛኬ» ጌዔኔ።

38 ዒዚያ:- «ጎዳሢዮ! ታኣኒ ጉሙርቃኔ» ጌይ ጉሙርቃቴ ዒዛም ዘጌኔ።

39 ዩሱሴ:- «ዓኣፕ ዛጉዋኣሢ ዛጋንዳጉዲ፤ ዓኣፕ ዛጋሢያ ዓኣፕ ባይቄያ ማዔንዳጉዲ ታኣኒ ሐያ ዓጮ"ይዳ ዋጋኒ ሙኬኔ» ጌዔኔ።

40 ይማና ዩሱሴ ኮራ ዓኣ፤ ፔርሴ ዓሳ:- «ሂዳቴ ኦኡኒ ዓኣፕ ባይቄ ዓሲኬ ጌይሢዳ?» ዒዛ ኮራ ጌዔኔ።

41 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃም:- «ዓኣፕ ባይቄያ ዒንሢ ማዔቶ ጎሜ ዒንሢም ማዔዓታንቴ ሃሢ ኦ ዳንቃኔ ዒንሢ ጋዓሢ ጎሜ ዓሲ ማዔ ዒንሢ ናንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

10

ዩሱሴኮ ኮሺ ሄንቃያ ማዔያ

1 ሄሊ"ሳዎ ዩሱሴ:- «ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ማራቶ ባርቶኮ ካሮ"ናቱዋንቴ ማሊ" ዛላና ጌላ ዓሲ ዉሲ ሃሢ ሱላኬ። 2 ካሮ"ና ጌላሢ ጋዓንቴ ማራቶ ሄንቃሢኬ። 3 ካሮ" ካፓሢ ይያም ካሮ" ቡሊ"ንዳኔ፤ ማራታኣ ዒዛኮ ዑኡዛ ዋይዘንዳኔ፤ ዒዚያ ፔኤኮ ማራቶ ሱንፃና ሱንፃና ዔኤላ"ንዳኔ፤ ሃሢ ዔያቶ ዔኪ ሄንፃዎ ዓኣዳንዳኔ። 4 ዒዚ ፔኤኮ ማራቶ ቡሊ"ያ ቤርታ ቤርታ ዓኣዳንዳኔ፤ ማራታኣ ዒዛኮ ዑኡዛ ዔራሢሮ ዒዛ ገንፃ ዓኣዳንዳኔ። 5 ቤር ማዔሢኮ ጋዓንቴ ዑኡዛ ዔያታ ዔራዋኣሢሮ ይያይዳፓ ዣኣሊ ባይቃንዳኣፓዓቲም ዒዛ ገንፃ ዳንዳዔይዳዋሴ» ጌዔኔ።

6 ዩሱሴ ይያ ማላቶ ዔያቶም ኬኤዛዛ ዔያታ ጋዓንቴ ዒዚ ዔያቶም ኬኤዛሢ ዔራባኣሴ።

7 ይያር ዩሱሴ ለሚ ዔያቶም:- «ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ታኣኒ ማራቶኮ ካራ"ሢኬ፤ 8 ታኣኮ ቤርታ ሙኬዘንሢ ዉዘና ሱሎ"ናኬ፤ ማራታ ጋዓንቴ ዔያቶም ዋይዘባኣሴ። 9 ካራ"ሢ ታናኬ፤ ታዛሎ"ና ጌላሢ ዳቃንዳኔ፤ ጌላንዳኔ፤ ኬሰካንዳኔ፤ ሄንቆ ቤሲያ ዳንቃንዳኔ። 10 ዉዛሢ ሙካሢ ዉኡቃኒና ሹካኒ ሃሢ ባይዛኒ ሌሊኬ፤ ታኣኒ ጋዓንቴ ሙኬሢ ናንጌ ዔያታ ዳንቃንዳጉዲና ፓጮ ባኣዚ"ባኣ፤ ኩሙሢ ናንጌ ናንጋንዳጉዲኬ» ጌዔኔ።

11 ሃሢ ዩሱሴ:- «ኮዣ ሄንቃሢ ታናኬ፤ ኮዣ ሄንቃሢ ፔኤኮ ሽምፓሢ ማራቶ ዛሎ" ዓኣሢ ዒንጋንዳኔ። 12 ማራታ ዒዛሮ ማዔባኣያ፤ ማሊሽ ዳንቃኒ ሄንቃሢ ጋዓንቴ ያኣያሢ ሙካሢ ዛጋዎ ማራቶ ሃሽ" ጳሽካንዳኔ፤ ያኣያሢያ ማራቶይዳፓ ዓርቂ ዋዳንዳኔ፤ ዣኣሊሲያ ዣኣሊሳንዳኔ፤

12 ዲዛኮ ገንዖ ሃንታዞንሂያ፡- «ጎዳሂየ! ገንዖያ ማዕቲ ዲዚ ፖዕኔ ጌይሂኬ» ዲዛዎ ጌዕኔ።

13 ዩሱሴኮ ዩያ ጌይፃ ዓላዜሬ ሃይቄኔ ጌይፃኮ፤ ዩያቶም ጋዓንቴ ገንዖ ዛላ ኬኤዚንቴያ ማሌኔ። 14 ዩያሮ ዩሱሴ ፔጌና ዩያቶም፡- «ዓላዜሬ ሃይቄኔ፤ 15 ዲንሂ ጉሙርቃንዳጉዲ ታኣኮ ዲኢካ ባኣያ ማዕዳ ዲንሂ ዛሎ"ሮ ማርጌ ታኣም ኮሺ ማዕኔ፤ ሃሂ ጋዓንቴ ኦኡኒ ዲዛ ባንሂ ዓኣደም» ጌዕኔ።

16 ዩማና ሱንፃ «ሜንቴ» ጌይንታ፡ ቶኣማኣሴ ሃንጎዎቶ ኮራ፡- «ኦኡኒያ ዩሱሴና ዎላ" ሃይቃኒ ዓኣደም» ጌዕኔ።

ዩሱሴ ሓይቢፓ ዔቁሳያና ናንጊና ናንጊ ዲንጋያ ማዕዳ

17 ዩሱሴ ዓላዜሬ ዓኣ ቤዞ ሄላ"ኣና ዓላዜሬ ዲኡከንቴንቴ ያይዳሳ ኬሊ" ማዕያኮ።

18 ቢታኒያ ዩራሳላሜይዳፓ ሃካሂ ሃይሦ ሺያ ታኣከሂ ማዕያኮ። 19 ማርታና ጌሮ ማይራዎናኮ ጌርሲ ሃይቄሂሮ ደዲሻኒ ማርጌ ዓይሁዳ ዓሲ ዩያቶ ኮይላ" ሙኪ ዓኣኔ።

20 ማርታ ዩሱሴኮ ሙኪያ ዎይዳፃ ጎይሂ ዔካኒ ዳንዳኔ፤ ማይራማ ጋዓንቴ ጋራ ዓቲ"ኔ። 21 ማርታ ዩሱሴ ኮራ፡- «ጎዳሂየ! ኔኤኒ ዎንዴ ሃይካ ዓኣቴ ታ ጌርሲ ሃይቄንዳዎያታንቴኮ፤ 22 ሓሂታቴያ ኔኤኒ ሺኢቃ ባኮ ቢያ ያኦሲ ኔኤም ዲንጋንዳሂ ታ ዔራኔ» ጌዕኔ።

23 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ጌርሲ ኔኤኮ ሃይባ"ፓ ዔቃንዳኔ» ጌዕኔ።

24 ማርታ ዲማ"ና፡- «ጋፒንፃ ዎደ"ና ሃይባ"ፓ ዔቃንዳሂ ታ ዔራኔ» ጌዕኔ።

25 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ሃይቢፓ ዔቁሳሂና ናንጊና ናንጊ ዲንጋሂ ታናኮ፤ ታና ጉሙርቃሂ ሃይቄቴታዎ ናንጊና ናንጋንዳኔ፤ 26 ታኣና ናንጋሂ ሃሂ ታና ጉሙርቃሂ ቢያ ፔቴ"ታዎ ሃይቃዓኮ፤ ዩያ ኔ ጉሙርቃ?» ጌዕኔ።

27 ዲዛኣ፡- «ሂዮ፡ ጎዳ! ኔኤኒ ሃያ ዓጮ" <ሙካንዳኔ> ጌይ ኦ ካፓ፡ ያኦሲ ናኣዚ"፤ ሜሲሔ ማዕሂ ታ ኔና ጉሙርቃኔ» ዲዛዎ ጌዕኔ።

28 ማርታ ዩያ ጌዕሂኮ ገንፃ ዳንዲ ጌሮ ማይራዎ ኮራ፡- «ዔርዛሂ ሙኪ ኔና ዔኤላ"ኔ» ጌይ ዳሚና ዲዛ ዔኤላ"ኔ። 29 ማይራማ ዩያ ዎይዳ ዑኮ ዔቁ ዲዚ ዓኣ ቤዞ ዳንዳኔ። 30 ዩሱሴ ዲማ"ና ማርታ ዎንዴ ዲዛ ጎይሂና ዔኮ ቤዞይዳፓ ሃጊ ሃንጋ ጉራደ ጌሊባኣሴ። 31 ዲዛ ደዲሻኒ፡ ማኣሮይዳ ዎላ" ዓኣ፡ ዓይሁደ ዓሳ ማይራማ ዑኮና ዔቁ ኬሰካሂ ዛጋዎ ዓላዜሬኮ ዲኡፖ ቤዞ ዓኣዲ ዩኤካንዳያ ዩያቶም ማሌሂሮ ዲዛ ገንፃ ኬሰኮ።

32 ማይራማ ዩሱሴ ዓኣ ቤዞ ሙኪ ዲዛ ዳንቄሰካፓ ቶኮ" ዳማ" ሎኣማዎ፡- «ጎዳሂየ! ኔኤኒ ዎንዴ ሃይካ ዓኣያታቶ ታኣኮ ጌርሲ ሃይቄንዳዎያታንቴኮ» ዲዛዎ ጌዕኔ።

33 ዩሱሴ ዲዛንታ ዲዛ ኮይላ" ዓኣ ዓይሁደ ዓሳ ዩኤካሂ ዛጊ ዲናፓ ዲቃቲ ያያዎ፡- 34 «ዲንሂ ዲዛ ዎካ ዲኡኬይ?» ጋዓዛ፡ ዩያታ ማሃዎ፡- «ጎዳሂየ! ሃኒ ሙኪ ዛጌ» ጌዕኔ።

35 ዲማ"ና ዩሱሴ ዓቢቲ ዩኤኮ። 36 ዩያሮ ዓይሁደ ዓሳ፡- «ዎዚ ዲዛ ናሽካቴያ ሂንዳ ዛጉዎቲ!» ጌዕኔ።

37 ዔያቶይዳፓ ፔቴ" ፔቴ"ዞንሂ ጋዓንቴ፡- «ዓኣፖ ባይቄሂኮ ዓኣፖ ዲ ቡሌ"ኔ፤ ዓካሪ ሃይ ዓሂ ሃይቄዎጉዲ ቃዙዎዎ ዓይጋ ዲ ሃሹራ?» ጌዕኔ።

ዩሱሴ ዓላዜሬ ሃይባ"ፓ ዔቁሴሂ

38 ዩሱሴ ዲማ"ና ዲጋዲ ዲኡፖ ቤዞ ዓኣዳኔ፤ ዲኡፖ ዔቶ" ካራ" ሹቲና ዎዲንቴያ ዳኔ ቆኦፔኮ።

39 ዩሱሴ ዩያቶ ኮራ፡- «ሹጫሂ ሺኢሹዎቲ» ጋዓዛ፡ ሃይቄሂኮ ጌራ፡ ማርታ፡- «ጎዳሂየ! ዲዚ ሃይቄንቴ ያይዶ ኬሊ"ኮ፤ ሃሂ ዛዛዓንዳኔ» ጌዕኔ።

40 ዩሱሴ ዲዛዎ ማሃዎ፡- «ኔኤኒ ጉሙርቄቶ ያኦሲኮ ቦንቾ ኔ ዛጋንዳኔ፤ ቤርታ ታ ኔኤም ጌይባይ?» ጌዕኔ። 41 ዓሳ ዩማና ሹጫሂ ሺኢሹኔ፤ ዩካፓ ዩሱሴ ለካ ዳግ ጌይ ዛጋዎ፡- «ታ ዓዳሂየ! ኔ ታኣም ዎይዜሂሮ ታ ጋላታኔ፤ 42 ቢያ ዎደና ኔ ታኣም ዎይዜሂሮ ታ ዔራኔ፤ ጋዓንቴ ዩያ ታ ጋዓሂ ሃይካ ዔቁ ዓኣ ዓሳ ኔኤኒ ታና ዳኮያ ማዕሂ ዔሪ ጉሙርቃንዳጉዲ ጌይኮ» ጌዕኔ። 43 ዩሱሴ ዩያ ጌዕሰካፓ፡- «ዓላዜሬ! ሃኒ ኬሰኮ!» ጌይ ዑኡዘ ዳግዲ ዔኤላ"ኔ። 44 ሃይቄ፡ ዓላዜሬያ ዲኡፓፓ ኩጮና ቶኮ"ና ዲዛኮ ሱኡዲ ቱኮ"ና ጎይሂ ዓኣፖ ካራ"ኣ ዓፒሎ ቱርጮና ማርቲ ጎይሂ ዓኣንቴ ኬሰኮኔ፤ ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ቡሊ" ዲዛ ሃሹ"ዎቲ፡ ዲ ዳንደም» ዩያቶም ጌዕኔ።

ኪሪሰቶሴ ዑፃ ማዲንቴ ፑርታ ማደ

(ማቲ. 26፡1-5፤ ማር. 14፡1-2፤ ሉቃ. 22፡1-2)

45 ማይራዎ ደዲሻኒ ሙኮ፡፡ ዓይሁደ ዓሳይዳፓ ማርጌሂ ዲ ማደ ባኮ ዛጋዎ ዩሱሴ ጉሙርቄኔ። 46 ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ጋዓንቴ ፔርሴ ዓሳ ባንሂ ዳንዲ ዩሱሴ ማደ ባኮ ዩያቶም ኬኤዜኔ። 47 ዩያሮ ቄኤሶኮ ሱኡጎና ፔርሴ ዓሳና ዎጎ ዎጋ ዓሳ ቡኩሳዎ፡- «ሓይ ዓሂ ማርጌ ያኦሲ ዎልቄና ማዲንታ፡ ዓኪ ባኣዚ" ማዲሂሮ ኦ ዎዳቴ ኮሽካንዳይ? 48 ጉሪ ኦ ዲዛ ሃሹ"ቴ ዓሲ ቢያ ዲዛ ጉሙርቃንዳኔ፤ ሮሜ ዓሳኣ ሙኪ ኦኡኮ ጌኤኮ ማኣሮና ኦኡኮ ዳሮ"ና ቢያ ባይዛንዳኔ» ጌዕኔ።

ዩሱሴ ለዎና ቄኤሶኮ ሱኡጎ ማዕዲ ዓኣ፡ ዩያቶይዳፓ ፔቴ"ሂ፡ ቃያፓ፡- «ዲንሂ ዔኤሊ ፔቴ"ታዎ ዔራዎሴ፤ 50 ዳራ" ቢያ ባይቃሂዳፓ ፔቴ" ዓሲ ዳሮ" ዛሎ"ሮ ሓይቄቴ ኮሺ ማዕሂ ዲንሂ ዔራዎዳዳ?» ጌዕኔ። 51 ዲዚ ዩያ ጌዕሂ ፔ ቶኣካ"ፓ ማሊ ዔከቱዎሴ፤ ጋዓንቴ ዩና ሌዎና ዲዚ ቄኤሶኮ ሱኡጌ ማዕሂሮ ዩሱሴ ዳሮ" ዛሎ" ሃይቃንዳሂ ያኦሲ ማሊሂ ዲ ኬኤኤኮ። 52 ዲ ሃይቃንዳሂ ዳሮ" ዛሎ" ሌሊ ማዕዲኣንቴ ዳከንቴ ዲማ ዲማ ላኣሊንቴ ዓኣ ያኦሲ ናኣቶ" ፔቴ"ይዳ ቡኩሳኒኮ።

53 ዩያሮ ዩና ኬላ"ፓ ዓርቃዎ ዩያታ ዩሱሴ ዎዲኒ ዘርቴኔ። 54 ዩካፓ ሴካ ዩሱሴ ዓይሁደ ዓሳ ባኣካ" ፔጌና ሃንቲባኣሴ፤ ጋዓንቴ ዩካፓ ኬሰኪ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ" ኮይላ" ዓኣ ዔፕሪኤሜ ጌይንታ ካታማ ዳንዲ፡ ዲኢካ ዲዛኮ ገንፃ ሃንታዞንሂና ዎላ" ዳዕኔ።

55 ዓይሁደ ዓሳኮ ዑሃ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬላ" ዑኮሂሮ ማርጌ ዓሳ ዩና ቦንቾ ኬላ"ላ ሄላ"ንዳሂኮ ቤርታ ፔና ጌኤሺያ ዎጎ ኩንሂኒ ዓጫ"ፓ ዓጫ"ፓ ዩራሳላሜ ዳንዳኔ፤ 56 ዩያታ

ዩሱስ ከዓያታሢር ገሌሌ ማክሮይዳ፡- «ዓይጎ ዒንሢሞ ማለይ? ሃኖ፣ ቦንቾ ከሎ" ቤዘ ዒ ሙካንዳያ ዒንሢሞ ማለቀይ?» ገይ ገይ ዋሊ ያእጫኔ። 57 ቄሌሶኮ ሱኡጎና ፔርሴ ዓሶና ዩሱስ ዓርቃኒ ዒ ዓኣ ቤዘ ዒራ ዓሲ ዓኣቶ ዒያቶም ከኤዛንዳጉዲ ዓሲ ቢያም ቤርታ ከኤዜያኩ።

12

ሳውቃ ቲዦና ዩሱስ ቲሽኬ ላኣሌሎ (ማቲ. 26፡6-13፤ ማር. 14፡3-9)

1 ዓይሁዳ ዓሶኮ ዑሣ ዓኣዲያ ከሎ" ቦንቻኒ ላሆ" ከሊ" ዓታዛ ዩሱስ ቢታኒያ ጎዖ ጉርዳ ዓኣዳኔ፤ ዩሱስ ሃይባ"ጋ ዒቁሴ፤ ዓላዜሬ ናንጋሢ ዩኖ ጉርዳሎይዳኩ። 2 ዩሱስም ዒኢካ ዩኖ ዋንቲሎ ሙኡዚ" ገኢጊሽንቴኔ፤ ዩኖ ሙዖ ሙኡዛዛ ማርታኩ፤ ዩማና ሙዒኒ ዳዔ ዓሶይዳጋ ዓላዜሬ ፔቲ"ሢኩ። 3 ዒማ"ና ማይራማ ሻንቾናቲ ሚርጌ ሚኢሽ ከሳ"ንዳያ፤ ቦንቾንቴ፤ ናርዶሴ ገይንታ ሳውቃ ቲሽ ደሎዜኮ ገዲሚሽ ማዓንዳያ ዒከ ሙከ ዩሱሴኮ ቶካ" ዋሄኔ፤ ዩካጋ ዒዘኮ ቶኦኮ" ጋጋኖና ቶኮ ዑጩኔ፤ ዩኖ ከኤዳሎኮ ጋራ ቲዦ ሳዋና ኩሜኔ። 4 ዩሱሴኮ ገንዖ ሃንታ ናኣቶ"ይዳጋ ፔቲ"ሢ፤ ዒዛ ዓኣሢ ዒንጋንዳ ዓሶቆርንቶ ካታማጋ ማዔ ዩሁዳ፡- 5 «ሐይ ሳውቃ ቲዦ ፔቲ" ዓሲ ሃይሃ ያኤታ ከሊ" ማዳም ዒንጎንዳ ሚኢሽም ሻንቾንቴ፤ ሚኢሻ ማንቆ ዓሶም ዓይጎር ዒንገንቴዋይ?» ገዔኔ። 6 ዒዚ ዩያ ገዔሢ ማንቆ ዓሶ ሚጩንቴቱዋንቴ ዉሲ ማዔሢርኩ፤ ዒማና ዒዚ ሚኢሽ ዓርቃያ ማዔሢር ሚኢሽ ዒ ገሃ ቤዛጋ ዒከ ዒከ ዒሬያኩ።

7 ዩሱሴ፡- «ታኣኒ ደኡኪንታንዳ ከሎ"ም ዒዛ' ታና ገኢጊሻያ ማዔሢር ዒዛ ሃሹ"ዋቲ። 8 ማንቆ ዓሶ ቢያ ከሊ" ዒንሢሞ ዋላ"ኩ። ታኣኒ ጋዓንቴ ቢያ ከሊ" ዒንሢሞ ዋላ"ቱዋሴ» ገዔኔ።

9 ዩማና ሚርጌ ዓይሁዳ ዓሲ ዩሱሴ ቢታኒያይዳታሢ ዒሪ ሙኩኔ፤ ዒያታ ሙኩሢ ዩሱሴ ዛሎ"ር ሌሊቱዋንቴ ዩሱሴ ሃይባ"ጋ ዒቁሴ፤ ዓላዜሬያ ዛጋኒኩ። 10 ዩያር ቄሌሶኮ ሱኡጋ ዓላዜሬያ ዋዳኒ ዘርቴኔ። 11 ዓይጎር ገዔቶ ዒዜዳጋ ዒቁያና ሚርጌ ዓይሁዳ ዓሶ ፔኤኮ ዒከ ዓኣዳ ዓሶ ሃሽ" ሃሽ" ዩሱሴ ጉሙርቃሢርኩ።

ዩሱሴኮ ቦንቾና ዩሩሳሌም ገሊያ (ማቲ. 21፡1-11፤ ማር. 11፡1-11፤ ሉቃ. 19፡28-40)

12 ዘር ጉቲሎ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ከሎ" ቦንቻኒ ሙኩ፤ ሚርጌ ዓሶ ዩሱሴ ዩሩሳሌም ሙካያ ማዔሢሞ ዋይዜኔ። 13 ዩያር ዒያታ ዒማ"ና ዓኣዔ ሜኤዳ ዓርቁ ከሰካዖ፡- «ያኡሲ ጋላቲንቶም! ጎዳ ሱንጎዖ ሙካ፤ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣታሢ ዓንጂንቴያኩ!» ገይ ገይ ዒላቲኔ።

14 ዩሱሴ ሃሪ ናይ ዳካ" ዳንቃዖ ዒማ" ቶጌኔ፤ ዩይ ያዲ ማዔሢ፡-

15 «ሃና" ኔኤኒ፤ ደዮኔ ካታሜሌ፤ ዩሩሳሌም ዒጊጩገ፤

ሐይሾ ኔኤኮ ካኣታ"ሢ ሃሪ ናይ ቶጊ ሙካኔ» ገይንቴ ያኣገንቴሢ ኩማንዳጉዲኩ።

16 ዩሱሴኮ ገንዖ ሃንታዘንሢሞ ዩይ ባካ ቤርታ ዒርቲባኣሴ፤ ጋዓንቴ ዩሱሴ ቦንቾና ሌካ ጫሪንጮ ዒውቲ ዋዶ"ና ዩይ ባካ ዒዛ ዛሎ" ያኣገንቴሢና ሃሣ ዒዛም ማዳንቴሢ ዒያታ ጸቂሲ ዒሬኔ።

17 ዩሱሴ ዓላዜሬ ደኡጋጋ ዒኤሊ"፤ ሃይባ"ጋ ዒቁሳማና ዒዛና ዋላ" ዓኣ ዓሶ ቢያ ዒዚ ዓላዜሬ ሃይባ"ጋ ዒቁሴሢ ማርካዳኔ። 18 ሚርጌ ዓሶ ዩሱሴ ጎይሣ ዒካኒ ከሰከሢ ዩያ ያኣሲ ዋልቆና ማዳንቴ ዓኮ ባኮ ዒ ማዳሢ ዋይዜሢርኩ። 19 ዒማ"ና ፔርሴ ዓሶ፡- «ሃኣዛጉዋቲ፤ ዳራ" ቢያ ዒዛ ገንዖ ከሰከኔ! ኦ ፔቲ" ባኣዚ"ታዖ ማዳኒ ዳንዳዑዋኣሢ ዒንሢ ዛጋ?» ዋሊ ኮይላ" ገዔኔ።

20 ዩኖ ቦንቾ ከሎ"ና ዘገ ካኣሽኮር ዩሩሳሌም ዓኣዳ ዓሶ ባኣካ" ፔቲ" ፔቲ" ገሪኮ ዓጪ ዓሲ ዓኣኔ። 21 ዒያታ ገሊላይዳ ቤቲሳይዳ ገይንታ ዓጮ" ዓሢ ማዔ፤ ፒልጶሴ ኮራ ሙከ፡- «ጎዳሢዮ! ዩሱሴ ዛጋኒ ኦ ኮዓኔ» ገዔኔ።

22 ፒልጶሴ ዳንዲ ዒንዲራሴም ከኤዜኔ፤ ዩካጋ ዒንዲራሴና ፒልጶሴና ዳንዲ ገንሣ ዩሱሴም ከኤዜኔ። 23 ዩሱሴ ዒያቶም፡- «ሐይሾ ዓካሪ ዓሲኮ ናዓሢ ቦንቾንታ ዋዶ" ሄሊ"ኔ፤ 24 ጎኔ ታ ዒንሢሞ ጋዓኔ፤ ዓሲ ሃይቁ ደኡታሢጉዲ ጉምቡሃኮ ፔቲ" ዓኣገ ደኡቁንቴባኣያታቲ ፔኤር ሌሊ ማዒ ዓታኔ፤ ጋዓንቴ ደኡቁንቴያታቲ ሚርጌ ዓኣገ ዓኣጋኔ። 25 ፔኤኮ ናንጎ ያኣሲጋ ባሽ ናሽካሢ ባይዘንዳኔ፤ ሐያ ዓጮ"ይዳ ፔናንጎይዳጋ ባሽ ያኣሲ ናሽካሢም ጋዓንቴ ናንገና ናንገ ገኢጊ ዓኣኔ። 26 ታኣም ማዳኒ ኮዓሢ ታ ገንዖ ሙከንጎ፤ ታኣኒ ዓኣ ቤዘይዳ ታኣም ማዳሢ ዒኢካ ማዓንዳኔ፤ ታኣም ማዳሢ ታ ዓዴ ዒዛ ቦንቻንዳኔ» ገይ ማሄኔ።

ዩሱሴ ፔና ሄላ"ንዳ ሜታሢና ሃይባ"ና ዛሎ" ከኤዜሢ

27 ዩካጋ ዩሱሴ፡- «ዓካሪ ታኣኮ ሽምፔላ ሚርጌና ሜታዳኔ፤ ታዓዳሢዮ! ሃያጋ ታና ኔ ዳቂሽ ጎዖንዶ?» ዩያ ታ ጎዑዋጉዲ ታኣኒ ሙኩሢ ሃኖ" ሜቲሎምኩ። 28 ታዓዳሢዮ! ኔኤኮ ሱንጎዖ ቦንቾ» ገዔኔ። ዩካጋ፡- «ታኣኮ ሱንጎዖ ታ ቦንቾኔ፤ ሃሣ ታ ቦንቻንዳኔ!» ጋዓ ዑኡሲ ጫሪንጮጋ ዋይዜንቴኔ።

29 ዒኢካ ዒቁ ዓኣ ዓሶ ዩያ ዑኡዘ ዋይዘዖ፡- «ጉጉንሢኩ!» ጋዓዛ፤ ዛላ" ሃሣ፡- «ያኣሲ ከኢታንቻ ዒዛና ገሰታኔ» ገዔኔ።

30 ዩሱሴ ጋዓንቴ፡- «ሐይ ዑኡዛ ዒንሢሞ ከኤዚንቴያ ማዓንዳኣጋቲም ታኣም ከኤዚንቴያቱዋሴ፤ 31 ዓጮ" ሃይ ዋገንታንዳ ዋዶ" ሃሢኩ፤ ሃያ ዓጮ" ዋይሣ ያላሄ ዙላ" ከኤሪንታንዳሢያ ሃሢኩ፤ 32 ታኣኒ ሳዓጋ ዴ"ግ ገዔ ዋዶ"ና ዓሶ ቢያ ታ ባንሢ ሙከ ዳቃንዳጉዲ ታ ማሃንዳኔ» ገዔኔ። 33 ዩሱሴ ዩያ ገዔሢ ዋዘጉዴ ጎይሢና ዒ ሃይቃንዳቲያ ዒርዘኒኩ።

34 ዓሶኣ ማሃዖ፡- «ኦኡኮ ዋጎይዳ ያኣገንቴም ኦ ዛጋሢ ለሜሲሔ ናንገና ናንጋኔ» ጋዓያኩ፤ ዓካሪ ኔኤኒ ለዓሲኮ ናዓሢ ዴ"ግ ጋዓንዳያ ኮይሳኔ» ዋዶ"

12:3 ሉቃ. 7፡37-38። 12:8 ላሚ. ዋማ 15፡11። 12:13 ዓይኑ. 118፡25-26። 12:15 ዛካ. 9፡9። 12:25 ማቲ. 10፡39፤ 16፡25፤ ማር. 8፡35፤ ሉቃ. 9፡24፤ 17፡33። 12:34 ዓይኑ. 110፡4፤ ዒሲ. 9፡7፤ ሂዚ. 37፡25፤ ዳኣኔ. 7፡14።

ጋዳይ? ዩይ ዓሲኮ ናዓሢ ያናዳይ?» ዒዛ ኮራ ጌዔኔ።

35 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ሐሢ ዳካ" ዎዴ ዒንሢም ፖሲኬ፤ ጎይፃኣ ዒንሢ ዓኣንቴ ዒንሢም ዲሙዋንቴ፤ ፖሳ ዓኣ ጎይሢ ዓኣንቴ ሃንቱዋቴ፤ ዲሚና ሃንታሢ ዓንኮ ዴንዳቴያ ዔሩዋያኬ። 36 ዒንሢ ፖሲ ናይ ማዓንዳጉዲ ዒንሢኮ ፖሳሢ ዓኣንቴ ፖሳሢ ጉሙርቁዋቴ» ጌይ ማሄኔ። ዩሱሴ ዩያ ዔያቶም ኬኤዛዎ ዓኣፓፓ ዔያቶኮ ዓኣሺንቴ ባይቄኔ።

ዓይሁደ ዓሶኮ ጉሙርቁዋዎ ዓቲዎ

37 ዩሱሴ ዩያ ያኣሲ ዎልቁና ማዲንታ ዓኮ ባኮ ዔያቶ ቤርቶይዳ ማዴቶዎ ዓይሁደ ዓሳ ዒዛ ጉሙርቁባኣሴ። 38 ዩይ ያዲ ማዔሢ ያኣሲ ማሊዎ ኬኤዛ ዒሲያሴ፡- «ጎዳሢዮ! ኑኡኮ ማርካቶ ያኣኒ ጎኔኬ ጌዔይ?

ያኣሲ ዎልቃ ሃሃ ያኣም ጰዴይ?» ጌዒ ኬኤዜ ቃኣላ" ኩማንዳጉዲኬ። 39 ዩያር ዔያታ ጉሙርቃኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ያኣሲ ማሊዎ ኬኤዛ ዒሲያሴ፡-

40 «ዔያታ ፔኤኮ ዓኣፖና ዛጊ ሃሃ ዒናና ጰቁሢ ያኣሲ ባንሢ ማዒ ዔያታ ዳቁዎጉዲ ዒዚ ዔያቶኮ ዓኣፖ ባይዜኔ፤ ሃሃ ዒናዎ ደጨሴኔ» ሂዚ ጌዒ ፃኣፔሢሮኬ።

41 ዒሲያሴ ዩያ ጌዔሢ ማሲሔኮ ቦንቾ ዛጊሢሮኬ፤ ዩያር ሂዚ ጌዒ ዩሱሴ ዛሎ" ኬኤዜኔ። 42 ያዲ ማዔቴያ ዓይሁደ ዓሶኮ ሱኡጎይዳፓ ሃሃ ማሊ" ማርጌ ዓሲያ ዩሱሴ ጉሙርቁኔ፤ ጋዓንቴ ዓይሁደ ዓሳ ፔኤኮ ቡከንቶ ቤዛፓ ዔያቶ ኬሱ"ዎጉዲ ፔርሴ ዓሶ ዒጊጨሢሢሮ ፔጌና ዔያታ ዩሱሴ ጉሙርቃያ ማዔሢ ዔርዙዋሴ። 43 ዩያ ዔያታ ማዴሢ ያኣሲ ዔያቶ ናሽካሢፓ ባሽ ዓሲና ናሽከንታኒ ኮዓሢሮኬ።

44 ዩሱሴ ዒማ"ና ዑኡዞ ዴ"ጊዲ፡- «ታና ጉሙርቃሢ ታና ሌሊቱዋንቴ ታና ዳኬሢያ ጉሙርቃኔ፤ 45 ታና ዛጋሢ ታና ዳኬሢያ ዛጋኔ፤ 46 ታና ጉሙርቃሢ ቢያ ዲሚዳ ናንጉዋጉዲ ታኣኒ ፖሳ ማዒ ሃያ ዓጮ" ሙኬኔ። 47 ታኣኮ ቃኣሎ" ዎይዚ ማዴይዳ ፔኤሹዋኣሢዳ ዎጋንዳሢ ታናቱዋሴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ታኣኒ ሙኬሢ ዓጮ" ዳቁሻኒ ማዓንዳጎታቴም ዓጮ"ይዳ ዎጋኒቱዋሴ። 48 ታና ኮዑዋኣሢና ታኣኮ ቃኣሎ"ዎ ዔኩዎ ዓሶይዳ ዎጋንዳያ ዓኣኔ፤ ዩይያ፡- ታኣኒ ኬኤዛ ቃኣላ" ጋፒንዎ ኬሎ"ና ፔኤሮ ዎጋንዳኔ። 49 ዓይጎር ጌዔቶ ታኣኒ ታ ቢታንቶና ኬኤዚባኣሴ፤ ታኣኒ ጋዓ ባኮና ኬኤዛ ዓይሢያ ታኣም ዒንጌሢ ታና ዳኬ ዓደኬ። 50 ዒዛኮ ዓይሢያ ናንጊና ናንጊ ሽምፖ ዒንጋሢ ታ ዔራኔ። ዩያር ታኣኒ ኬኤዛሢ ዓዴ ታኣም ኬኤዜሢከ» ጌዔኔ።

13

ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንዎ ሃንታዞንሢኮ ቶኮ ማሰኬሢ

1 ዩሱሴ ዓይሁደ ዓሶኮ ዑሃ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬሎ"ኮ ቤርታ ሐያ ዓጮ" ሃሺ" ሌካ ዓደ ባንሢ ዓኣዲንዳሢ ዔራኔ፤ ዩያር ሃያ ዓጮ"ይዳ ዓኣ፡ ዒዛም ማዔዞንሢ ቢያ ዒ ናሽኬኔ፤ ሃሃ ማቶ ጉቤ ዔያቶ ዛሎ" ዔካኒ ጋፒንሢ ዒ ዔያቶ ናሽኬኔ።

2 ዩሱሴና ዒዛኮ ጊንዎ ሃንታዞንሢና ዎላ" ሙኡዚ" ሙዓንቴ፡- ሲሞኦኔ ናዓሢ፡ ዓሰቆርንቶ ካታም ዓሢ፡ ዩሁዳ ዩሱሴ ዓኣሢ ዒንጋንዳጉዲ ፃላሢ ዒዛኮ ዒኖይዳ ፑርታ ማሊሢ ጌልዜኔ።

3 ዓዴ ቢታንቶ ቢያ ዒዛም ዒንጌሢና ያኣሲ ዳኬም ዒ ሙኬሢ ሃሃ ያኣሲ ባንሢያ ማዒ ዴንዳንዳሢ ዩሱሴ ዔራዎ፡ 4 ሙዎይዳፓ ዔቁ፡ ዓፒሎ ፔኤኮ ጌሢ ዎኣሢ ማሰቴሰካፓ ዑጨንቶ ማርዎ ዔከ ኬርና ቱኡቴኔ፤ 5 ዩካፓ ቶኮ ማሰቶ ጋዓይዳ ዎኣሢ ዎሃዎ ፔኤኮ ጊንዎ ሃንታዞንሢኮ ቶኮ ማሰኪ ማሰኪ ኬርና ዒ ቱኬ" ዑጨንቶ ማርፀሎና ዔያቶኮ ቶኮ ዑጨሢ ዓርቄኔ። 6 ዩሱሴ ዩያይዳ ጎይሢ ሲሞኦኔ ጌይንታ ጰደርሴ ኮራ ሙካዛ ጰደርሴ፡- «ጎዳሢዮ! ኔኤኒ ታ ቶኮ ማሰካንዳ?» ጌዔኔ።

7 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ታኣኒ ማዳ ባኮ ሃሢ ኔ ዔራዓኬ፤ ጊንፃፓ ጋዓንቴ ኔ ዔራንዳኔ» ጌዔኔ።

8 ጰደርሴ ማሃዎ፡- «ኔኤኒ ታ ቶኮ ፔቱ"ታዎ ማሰካዓኬ» ዒዛም ጋዓዛ፡ ዩሱሴ፡- «ታኣኒ ኔኤኮ ቶኮ ማሰኪባኣታቴ ታኣና ዎላ" ፔቱም ኔኤኮ ባኣሴ» ዒዛም ጌዔኔ።

9 ጰደርሴ ማሃዎ፡- «ጎዳሢዮ! ያዲ ማዔቶ ታኣኮ ቶኮ ሌሊቱዋንቴ ኩጮንታ ሃሃ ቶኣኮ"ዎ ታኣኮ ማሰኬ!» ጌዔኔ።

10 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ዑዎ ማሰቴሢኮ ዑፃ ጌኤሺታሢሮ ቶኮ ማሰቴሢዳፓ ዓታዛ ማሊ" ዒዛም ኮይሱዋሴ፤ ዒንሢ ሃሢ ጌኤሺኬ፤ ጋዓንቴ ቢያሢ ዒንሢ ጌኤሺቱዋሴ» ዔያቶም ጌዔኔ።

11 ዩሱሴ፡- «ቢያሢ ዒንሢ ጌኤሺቱዋሴ» ጌዔሢ ዓኣሢ ዒዛ ዒንጋንዳሢ ያናታቴያ ዔራሢሮኬ።

12 ቶኮ ዔያቶኮ ዒ ማሰኬሰካፓ ፔኤኮ ማኣዓሢ ማይንቴ ፔ ቤዞይዳ ዴዓዎ፡- «ታ ዒንሢም ዓይጎ ማዴቴያ ዒንሢ ጰቁሢ ዔራዎ?» 13 ዒንሢ ታና፡- «ዔርዛሢ ሃሃ ጎዳ» ጋዓኔ፤ ታኣኒ ዔርዛሢ ሃሃ ጎዳ ማዔሢሮ ዒንሢ ጌዔሢ ጎኔኬ። 14 ዓካሪ ታኣኒ ዒንሢኮ ጎዳ ሃሃ ዔርዛሢታዎ ቶኮ ዒንሢኮ ማሰኬቶ ዒንሢ ዎሊኮ ቶኮ" ማሰካንዳያ ኮይሳኔ። 15 ታኣኒ ዒንሢም ማዴ ባኮ ዒንሢያ ማዳንዳጉዲ ማላታ ታ ዒንሢም ዒንጌኔ። 16 ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ማዳሢ ፔ ጎዳፓ ባሹቱዋሴ፤ ከኣቲንታዞንሢኮ ሐሢ ከኣታሢዳፓ ባሹዋሴ።

17 ዩያ ባኮ ዒንሢ ዔሪ ማዴይዳ ፔኤሹቶ ዓንጂንቴያ ዒንሢ ማዓንዳኔ።

18 «ሐያ ታ ኬኤዛሢ ዒንሢ ቢያሢ ዛሎ"ሮቱዋሴ፤ ታ ደኡሪዞንሢ ታ ዔራኔ፤ ጋዓንቴ ታኣና ዎላ" ካሦ ሙዔሢ ታኣኮ ሞርኬ ማዔኔ ጌይንቴ ጌኤዞ ማፃኣፖ ቃኣላ" ኩማንዳጉዲኬ።

19 ዩይ ማዓንዳሢኮ ቤርታ ሃሢ ታኣኒ ዒንሢም ቤርታሲ ኬኤዛሢ ዩይ ኩሜሰካፓ ታ ያኣም ዒንሢ ጉሙርቃንዳጉዲኬ። 20 ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ታኣኒ ዳኬሢ ጎኔኬ ጌይ ዔካሢ፡- ታና ዔካኔ፤ ታና

12:38 ዒሲ. 53፡1። 12:40 ዒሲ. 6፡10። 13:12 ሉቃ. 22፡27። 13:16 ማቴ. 10፡24፤ ሉቃ. 6፡40፤ ዮሐ. 15፡20። 13:18 ዓይኑ. 41፡9። 13:20 ማቴ. 10፡40፤ ማር. 9፡37፤ ሉቃ. 9፡48፤ 10፡16።

ዔካሢያ ሃሃ ታና ዳከሢያ ጎኔኬ ጌይ ዔካኔ» ዔያቶም ጌዔኔ።

ዒዛ ዓአሢ ዒንጋንዳሢ ያና ማዔቴያ ዩሱሴ ኬኤዜሢ
(ማቲ. 26፡20-25፤ ማር. 14፡17-21፤ ሉቃ. 22፡21-23)

21 ዩሱሴ ዩያ ጌዔሰካፓ ማሊ ሜታዳያ፡- «ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዔኔ፤ ዒንሢዳፓ ፔቴ"ሢ ዓአሢ ታና ዒንጋንዳኔ» ጌይ ፔጋሲ ኬኤዜኔ።

22 ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዘንሢ ዩያ ዒ ያናኬ ጌይ ጋዔቴያ ዔሪባአሢረ ዋሊ ሴካ ሃንጋ ዛጌኔ፤

23 ዩሱሴ ዒዛ ናሽካ፣ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዘንሢዳፓ ፔቴ"ሢ ዩሱሴ ሄሊ" ዳዒ ዓአኔ። 24 ሲሞኦኔ ጌይንታ ጳዕረሴ ዩያ ወታዎ፡- «ዒ ዩያ ያናኬ ጌይ ጋዔቴያ ሃንዳ ዩሱሴ ያኦጩ» ጌዔኔ።

25 ዩያሮ ዒዚ ዩሱሴ ባንሢ ዛላዲ ሂርኪ ጌዔሰካፓ፡- «ጎዳሢያ! ዩይ ያናዳይ?» ጌይ ዒዛ ያኦጩኔ።

26 ዩሱሴ ማሃ፡- «ሃይ፣ ካሃ ታ ዎያና ዓይሢ ዔኪ ኩልሳንዳሢ ዒዛኬ» ጌዔኔ። ዩያ ጌዔሰካፓ ካሃ ዎያና ዓይሢ ዔኪ ዓሰቆሮንቶ ካታሞ ዓሢ፣ ሲሞኦኔ ናኦዚ"፣ ዩሁዳ ኩልሴኔ። 27 ዩሁዳ ካሃ ኩኤሌሰካፓ ቤዘማና ፃላሄ ዒዛይዳ ጌሌኔ፤ ዒማ"ና ዩሱሴ ዩሁዳም፡- «ኔኤኒ ማዳኒ ማሌ ባኮ ሃሢ ዑከና ማዳ» ጌዔኔ። 28 ዩሱሴ ዓይጎሮ ዩያ ጌዔቶሞ ሙዎይዳ ዳዔዘንሢዳፓ ያኦኒያ ዔሪባአሴ። 29 ዩሁዳ ሚኢሽ ዓርቃያ ማዔሢሮ ዩሱሴኮ ጊንያ ሃንታዘንሢዳፓ ፔቴ" ፔቴ"ዘንሢም ዒዚ፡- «ቦንቾ ኬሎ"ም ኮይሳ ባኦዚ" ኑም ሻንቄ፤ ሃሃ ማንቆ ዓሰም ሚኢሽ ዒንጌ» ዩሁዳም ጌዔያ ማሌኔ።

30 ዩሁዳ ዩኖ ካሃ ኩኤሌሢዳፓ ቤዘማና ኬሰኪ ዓአዴኔ፤ ዩማና ሳዓ ዳሚኬ።

ዓኮ ዓይሢያ

31 ዩሁዳ ኬሰኪ ዓአዴሰካፓ ዩሱሴ፡- «ዓካሪ ዓሲኮ ናዓሢ ቦንቾንቴኔ፤ ዒዛ ዛሎ"ና ያኦዛሢያ ቦንቾንቴኔ፤ 32 ያኦሲ ዒዛ ዛሎ"ና ቦንቾንቴኔ ማዔቶ ያኦሲያ ፔ ናዓሢ ፔኤና ዋሊ" ቦንቾሳንዳኔ፤ ኔጉዋያ፣ ሃሢ ዒዛ ቦንቾሳንዳኔ። 33 ናይኖቴ! ታ ዒንሢያ ዋሊ" ሚርጌ ዎዴ ዳዓዓኬ፤ ዒንሢያ ታና ኮዓንዳኔ፤ ዓይሁዳ ዓሰ ዎይሃ ዓሰም ታኦኒ ዳንዳ ቤዘ ዒንሢ ሙካኒ ዳንዳዒንዳዎሴ» ታ ጌዔሢጉዲ ሃሢ ታ ዒንሢማኦ ያዲ ጋዔኔ።

34 ዋሊ ዒንሢ ናሽካንዳጉዲ ዓኪ ዓይሥሢ ታ ዒንሢ ዓይሣኔ፤ ታ ዒንሢ ናሽኬሢጉዲ ዒንሢያ ዋሊ ናሽኩዋቴ። 35 ዋሊ ዒንሢ ናሽኬቴ ዒንሢ ታኦኮ ጊንያ ሃንታዘንሢ ማዔሢ ዓሲ ቢያ ዩያና ዔሪንዳኔ» ጌዔኔ።

ጳዕረሴ «ታ ዒዛ ዔራዋሴ» ጋዓንዳሢ ዩሱሴ ኬኤዜሢ

(ማቲ. 26፡31-35፤ ማር. 14፡27-31፤ ሉቃ. 23፡31-34)

36 ዩካፓ ሲሞኦኔ ጌይንታ ጳዕረሴ ዩሱሴ ኮራ፡- «ጎዳሢያ! ኔኤኒ ዓንኮ ዳንዳንዳይ?» ጌይ ዒዛ ያኦጩዛ፣ ዩሱሴ ማሃ፡- «ታኦኒ ዳንዳ ቤዘ ሃሢ ኔ ታ ጊንያ ሙካኒ ዳንዳዒንዳዎሴ፤ ጊንፃፓ ኔ ጋዓንቴ ሙካንዳኔ» ጌዔኔ።

37 ጳዕረሴ ጊንሢ፡- «ጎዳሢያ! ዓይጎሮ ሃሢ ታ ኔ ጊንያ ሙካኒ ዳንዳዐዎይ? ታኦኒ ታኦኮ ሸምፓሢታዎ ኔ ጋይቴ ዓአሢ ዒንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

38 ዩሱሴ፡- «ኔኤኒ ታ ጋይቴ ኔኤኮ ሸምፓሢ ዓአሢ ዒንጋንዳ? ጎኔ ታ ኔኤም ጋዔኔ፤ ሃኖ" ኮይዳ ቁኢቃንዳሢኮ ቤርታ ሃይሢ ማይንጎቴ ታ ዒዛ ዔራዋሴ» ኔ ታና ጋዓንዳኔ» ጌይ ዒዛም ማሄኔ።

14

ዩሱሴ ፔኤኮ ጊንያ ሃንታዘንሢ ደዲሼሢ

1 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ዒንሢኮ ዒና" ማሊ ሜታዳፓ፤ ያኦሲ ጉሙርቁዋቴ፤ ታናኦ ጉሙርቁዋቴ፤ 2 ታ ዓደ ኮርይዳ ሚርጌ ናንጎ ቤሲ ዓአኔ፤ ያዲ ማዒባኦታቴ «ዒንሢ ናንጋንዳ ቤዘ ታ ጊኢሻኒ ዓአዳንዳኔ» ታ ዒንሢም ጌይንዳዎያታንቴኬ። 3 ታኦኒ ዳንዳ ዒንሢም ቤዘ ጊኢሻኒሰካፓ ታኦኒ ዓአ ቤዘይዳ ዒንሢያ ናንጋንዳጉዲ ላሚ ታ ሙኪ ዒንሢ ዔካንዳኔ። 4 ታኦኒ ዳንዳ ቤዘ ሄሊ"ሳ ጎይያ ዒንሢ ዔራኔ» ጌዔኔ።

ሌካ ዓደ ባንሢ ሄሊ"ሳ ጎይያ

5 ቶኦማኦሴ ዒማ"ና፡- «ጎዳሢያ! ዓንኮ ኔ ዓአዳቶዎ ኔ ዔራዋሴ፤ ሂዳዎ ጎይያ ኑ ዎዲ" ዔራኒ ዳንዳዓንዳይ?» ዩሱሴ ኮራ ጌዔኔ።

6 ዩሱሴ ዒዛም፡- «ጎኔሞና ጎይፃሢና ሸምፓሢያ ታናኬ፤ ታ ዛሎ"ና ማዒባኦታዎ ያኦኒያ ዓደ ኮራ ሙካንዳይ ባኦሴ። 7 ታና ዒንሢ ዔራጋታቴ ታ ዓደዋ ዒንሢ ዔራጋ ናንዳንቴኬ፤ ሃካፓ ሴካ ጋዓንቴ ዒንሢ ዔራንዳኔ፤ ዒዛ ዒንሢ ዛጌኔ» ጌዔኔ።

8 ፒልጶሴ፡- «ጎዳሢያ! ዓደ ኦና ኔ ዳዋቴ ማይ ኑም ጊዳንዳኔ» ዒዛ ኮራ ጌዔኔ።

9 ዩሱሴ ዒዛም፡- «ፒልጶሴ! ሓያጉዴ ዎዴ ታ ዒንሢና ዋሊ" ናንጋዘ ኔ ታና ዔራዋዓዳ? ታና ዛጌሢ ዓደ ዛጌኔ፤ ሂዳዎ ዓካሪ ኔኤኒ «ዓደ ኦና ዳዋ» ዎይቴ ጋዔይ? 10 ታኦኒ ዓደና ዋሊ" ዓአሢ ሃሃ ዓዴያ ታኦና ማዔሢ ኔ ጉሙርቁዋዓዳ? ዒንሢም ኬኤዛ ቃኦሎ" ታኦኒ ኬኤዛሢ ታ ቢታንቶናቴዋሴ፤ ጋዓንቴ ማዳ" ቢያ ማዳሢ ታኦና ናንጋ፣ ዓደኬ።

11 ታኦኒ ዓደና ዓአሢጉዲ ዓዴያ ታኦና ዓአሢ ታ ዒንሢም ኬኤዛሢ ጉሙርቁዋቴ፤ ዩይ ዓቴቴ ታኦኒ ማዳ ዓኮ ባኮ ዛሎ"ርታዎ ታና ጉሙርቁዋቴ። 12 ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዔኔ፤ ታና ጉሙርቃሢ ታኦኒ ማዳ ማዳ" ማዳንዳኔ፤ ዩያፓ ዑሣ ዓአዳ ባኦዚ"ያ ማዳንዳኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ታኦኒ ሌካ ታ ዓደ ባንሢ ዳንዳንዳኔ። 13 ዓዴ ናዓሢ ዛሎ"ና ቦንቾንታንዳጉዲ ታ ሱንያና ዒንሢ ሸኢቃ ባኮ ቢያ ታ ዒንሢም ማዳንዳኔ። 14 ዓይጎ ባኦዚ"ታቶዎ ታ ሱንያና ዒንሢ ሸኢቄቶ ታ ማዳንዳኔ» ጌዔኔ።

ዓያኖ ጌኤኩ ዛሎ" ዒንጊንቴ ሃጊ ማዓ ዎዛ

15 ዩሱሴ ሃሃ ኬኤዛዎ፡- «ታና ዒንሢ ናሽካያ ማዔቶ ታ ዓይሢያ ዒንሢ ካፓንዳኔ፤ 16 ታኦኒ ዓደ ሸኢቃንዳኔ፤ ዒዚያ ናንጊና ዒንሢና ናንጋንዳ፣ ሜሌ" ደዲሻያ ዒንሢም ዒንጋንዳኔ። 17 ዩያ ደዲሻሢ ዓጫ" ዳንቁንዳዎአሢረና ዔሪንዳዎአሢረ ዔካኒ ዳንዳዐዋሴ፣ ዩይ ጎኑሞ

13:33 የሐ. 7፡34። 13:34 የሐ. 15፡12፤ 17፤ 1የሐ. 3፡23፤ 2የሐ. 5።

ዔርዛ ዓዳናኬ፤ ዲንሢ ጋዓንቴ ዬያ ዔራንዳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዲንሢና ዋለ" ናንጋንዳሢሮና ዲንሢኮ ጋሮይዳ ማዓንዳሢሮኬ።

18 «ዓዳና ዲንዳናባኦ ናይጉዲ ታ ዲንሢ ዲንሢሮ ሌሊ ሃሽ"ንዲቀሴ፤ ማዔ ታ ዲንሢ ኮራ ሙካንዳኔ። 19 ዳካ" ዋይኮ ገንፃጋ ዓጫ" ታና ዛገንዲቀሴ፤ ዲንሢ ጋዓንቴ ታና ዛጋንዳኔ፤ ታኦኒ ናንገና ባይቁዋያ ማዔሚሮ ዲንሢና ናንገና ባይቁዋያ ማዔ ናንጋንዳኔ፤ 20 ታኦኒ ዓዳና ዓኣሢ፤ ዲንሢና ታኦኒ ዓኣሢ፤ ታኦኒ ዲንሢና ዓኣሢ ዬና ኬሎ"ና ዲንሢ ዔራንዳኔ።

21 «ታኦኒ ዓይሢያ ዔካሢና ሃሢ ማዳይዳ ፔኤሻሢ፤ ዲዚ ታና ናሽካኔ፤ ታና ናሽካሢ ታ ዓይያ ዲዛ ናሽካንዳኔ፤ ታኦ ዲዛ ናሽካንዳኔ፤ ታና ታ ዲዛም ፔጋሲ ዳዋንዳኔ» ጌዔ።

22 ዓሰቆሮንቶ ካታሞሲቱዋንቴ ሃንጎ ዪሁዳ፡- «ጎዳሢያ! ኔና ዓጮ"ሞቱዋንቴ ኑም ኔ ፔጋሲ ዳዋንዳሢ ዋይቲዳይ?» ዲዛ ኮራ ጌዔ።

23 ዬሱሴ ዲዛም፡- «ታና ናሽካሢ ታ ቃኦሎ" ካጋንዳኔ፤ ታ ዓይያ ዲዛ ናሽካንዳኔ፤ ኦኤኒያ ዲዛ ኮይላ" ሙኪ ዲዛና ዋለ" ናንጋንዳኔ። 24 ታና ናሽኩዋኦሢ ታ ቃኦሎ" ካገንዲቀሴ፤ ሃይ ዲንሢ ዋይዛ ቃኦላ" ታና ዳኬ፤ ዓዳና ማዓንዳኦጋቴም ታኦቲቱዋሴ» ጌዔ።

25 ዬሱሴ ሃሢ፡- «ሐሢ ታ ዲንሢና ዋለ" ዓኣዖ ሃያ ባኮ ታ ዲንሢም ኬኤዜ፤ 26 ዓይ ታ ሱንፃና ዳካ፤ ዳዳሻ ዓይና ጌኤዛ ጋዓንቴ ቢያ ባኦዚ" ዲንሢ ዔርዛንዳኔ፤ ታ ዲንሢም ኬኤዜ ባኮም ቢያ ዲንሢ ጳቂሳንዳጉዲ ማሃንዳኔ።

27 «ኮሹም ታ ዲንሢም ዲንጋንዳኔ፤ ሃሢ ታ ኮሹም ታ ዲንሢም ዲንጋንዳኔ፤ ታኦኒ ዲንሢም ዲንጋ ኮሹማ ዓጫ" ዲንሢም ዲንጋሢጉዲቱዋሴ፤ ዲና" ዲንሢኮ ማሊ ማታዲ ዲጌጌጋ» ጌዔ።

28 ዬሱሴ ሃሢ ኬኤዛዖ፡- « ታኦኒ ዲንሢ ኮራጋ ዓኣዳንዳኔ፤ ሃሢ ማዔያ ታ ዲንሢ ባንሢ ሙካንዳኔ» ታ ጌዔሢ ዲንሢ ዋይዜ፤ ታና ዲንሢ ናሽካያ ማዔቶ ዓይ ታገዳጋ ባሽታሢሮ ታኦኒ ዓይ ባንሢ ዓኣዲያና ዲንሢ ዋይዳንዳያታዖኬ።

29 ዬይያዲ ማዔ ዋድ"ና ዲንሢ ጉሙርቃንዳጉዲ ዬይ ማዓንዳሢኮ ቤርታዲ ታ ዲንሢም ሃሢ ኬኤዜያኬ። 30 ሐያ ዓጮ" ዋይሃ ዓላሃ ሙካሢሮ ሃካጋ ሴካ ታ ዲንሢና ዋለ" ሚርጌ ጌሰታዓኬ። ዲዚ ታ ገዳ" ፔቲ" ባኦዚ"ያ ማዳኒ ዳንዳዑቀሴ፤

31 ጋዓንቴ ታኦኒ ታ ዓይ ናሽካሢ ዓጫ" ዔራንዳጉዲ ዓይ ታና ዓይሢ ባኮ ቢያ ታኦኒ ኩንሣንዳኔ፤ «ዓካሪ ሃካጋ ኑ ዳንዳም» ጌዔ።

15

ዬሱሴ ዋይና ሚያኮ ፃጰ ማዔሢ

1 ዬካጋ ዬሱሴ፡- «ዋይና ሚያኮ ጎኔ ፃጰሢ ታናኬ፤ ቲኪ" ኮሻ"ሢ ታ ዓዳኬ፤ 2 ታ ገዳ" ዓኣዖ ዓኣፑዋ ካኦግ ቢያ ታ ዓይ ቲቂ ኬኤራንዳኔ፤ ዓኣግ ዓኣጋ ካኦግ ጋዓንቴ ሚርጌ ዓኣጋንዳጉዲ ቲቂ ቲቂ ገኢጊሺ ኮሻ"ንዳኔ። 3 ታኦኒ ሃሢ ዲንሢም ኬኤዛ ቃኦሎ"ና ሃሢ ዲንሢ ገኢጊሺ ኮሻ"ንቴዘንሢ። 4 ታኦኒ ናንጉዋቴ፤ ታኦኒያ

ዲንሢና ናንጋንዳኔ፤ ካኦጋ ፃጰይዳ ማዔባኣያታቶ ፔ ቶኦኪና ሌሊ ዓኣግ ዓኣጋኒ ዳንዳዑቀኣሢጉዲ ዲንሢም ታኦኒ ናንገባኣያታቶ ዓኣግ ዓኣጋኒ ዳንዳዑቀሴ።

5 «ታኦኒ ዋይና ሚያኮ ፃጰሢ፤ ዲንሢ ካኦግ፤ ሚርጌ ዓኣግ ዓኣጋንዳሢ ታኦኒ ናንጋሢና ታኦኒያ ዲዛና ናንጋሢ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ታ ባኦንቴ ዓይጎ ባኦዚ"ያ ዲንሢ ማዳኒ ዳንዳዑቀኣሢ። 6 ታኦኒ ናንጉዋ ካኦጋ ዙላ" ኬኤሪንቴ ማላ ካኦግጉዲ፤ ዬካጋ ቡኩሴ፤

ታሚና ሚቹንታንዳኔ። 7 ታኦኒ ዲንሢ ናንጌቴ ሃሢ ታ ቃኦላ" ጋዓ ጎይዖዋ ዲንሢ ናንጋቶ ዲንሢ ኮዔ ባኦዚ" ሺኦቄቴ ዳንቃንዳኔ። 8 ሚርጌ ዓኣግ ዲንሢ ዓኣጋኦና ታ ዓይ ቢንቹንታኔ፤ ዬይዲያና ታኦኒ ገንፃ ሃንታዘንሢ ማዔያ ዲንሢ ዔርዛ። 9 ዓይ

ታና ናሽኬሢጉዲ ታኦኒያ ዲንሢ ናሽኬ፤ ዬይና ታ ናሽኩዋና ናንጉዋቴ። 10 ታኦኒ ታ ዓይኮ ዓይሢያ ኩንሢሢና ዲዛኮ ናሽኩዋና ናንጌሢጉዲ ዲንሢያ ታ ዓይሢያ ኩንሢያ ታ ናሽኩዋና ናንጋንዳኔ።

11 «ሐያ ታ ዲንሢም ኬኤዛሢ ታ ዋዛዳሢጉዲ ዲንሢ ዋዛዳንዳጉዲ ሐሢ ዲንሢኮዋ ዋዛ ዳኤገ ማዓንዳጉዲ። 12 ታ ዓይሢያ ታ ዲንሢ ናሽኬሢጉዲ ዲንሢም ዋሊ ናሽካንዳጉዲ።

13 ዓሲ ፔኤኮ ሽምጋሢ ፔ ለጌ ዛላ ዓኣሢ ዲንጋያይዳጋ ባሻ ናሽኩዋ ባኦሴ። 14 ዲንሢያ ታኦኒ ዲንሢ ዓይሢሢ ኩንሢያ ታኦኒ ለጌ።

15 ዓይሌ" ፔ ጎዳ ማዳ ባኮ ዔራዋኣሢሮ ሃይካጋ ሴካ ታ ዲንሢ ታ ዓይሌ" ጌይንዲቀሴ፤ ጋዓንቴ ታ ዓይይዳጋ ታ ዋይዜ ባኮ ቢያ ዲንሢም ፔጋሲ ዔርዛሢሮ ታ ዲንሢ ታኦኒ ለጌ ጌዔ። 16 ታ ዲንሢ ዳኦጌያጋጉዲም ዲንሢ ታና ዳኦጌሳኦ፤ ዳንዲ ዲንሢ ሚርጌ ዓኣግ ዓኣጋንዳጉዲ፤ ዲንሢኮ ዓኣጋኦ ናንጋያ ማዓንዳጉዲ፤ ታ ዲንሢም ቢታንቶ

ዲንጌ። ዬይና ታ ሱንፃና ዲንሢ ሽኢቃሢ ቢያ ዓይ ዲንሢም ዲንጋንዳኔ። 17 ዓካሪ ታ ዲንሢ ዓይሢሢ ዋሊ ዲንሢ ናሽካንዳጉዲ።» ጌዔ።

18 ያሊ" ጎዖ ዬሱሴ፡- «ዓጫ" ዲንሢ ዲዔቶ ዲንሢኮ ቤርታ ታና ዲዔሢ ዔራዋቴ፤ 19 ዲንሢ ዋንዳ ዓጮ"ሮ ማዔያታቶ ዓጫ" ፔኤም ማዔሢ ዔሪ ዲንሢ ናሽካንዳያታንቴ፤ ዓጮ"ም ዲንሢ ማዔባኣሢሮና ታ ዲንሢ ሃሢ ዓጫ"ጋ ዲንሢ ዳኦጌሢሮ ዓጫ" ዲንሢ ዲፃ። 20 ዓይሢንቴ ማዳሢ ፔኤኮ ጎዳሢዳጋ ባሽኩዋሴ ጌይ ታ ዲንሢም ኬኤዜሢ ጳቂሱዋቴ፤ ታና ዔያታ ዲዔ ዳኬያታቶ ዲንሢያ ዔያታ ዲዔ ዳካንዳኔ፤ ታኦኒ ቃኦሎ" ዔያታ ካፔያታቶ ዲንሢኮዋ ቃኦሎ" ካጋንዳኔ። 21 ታና ሎጋ ዳኬሢ ዖናታቴያ ዔያታ

ዓጫ" ዲዛ ዓሶ ዲፃንዳሢ ዛሎ" ዬሱሴ ኬኤዜሢ

22 ታኦኒ ሙኪ ዔያቶም ዋንዳ ኬኤዚባኣያታቴ ጎሜ ዔያቶኮ ማዓዓታንቴ፤ ሃሢ ዔያታ ፔኤኮ ጎሞ ዛሎ" «ኦሪባኣሴ» ጋዓንዳ ባኦዚ" ባኦሴ። 23 ታና ዲፃሢ ታ ዓይ ዲፃ፤ 24 ማሌ" ዓሲ ማዳባኣ ማዳ ዔያቶኮ ባኦካ" ታ ማዳባኣያ ማዔቶ ጎሜ ዔያቶኮ ማዓንዳዋያታንቴ ሃሢ ሃያ ያኦሲ ዋልቄና ማዳንቴ

ዓኮ ባኮ ዔያታ ዛጌ፤ ጋዓንቴ ታናንታ ታ ዓይንታ

ዔያታ ዒፄ። 25 ዩይ ያዲ ማዕሚ፡- «ዔኤቢ ታ ፑርቲሴ ባኣዚ" ባኣንቲ ታና ዒፄ።» ጌይንቲ ዔያታኩ ምጎይዳ ፃኣፒንቲ ቃኣላ" ኩማንዳጉዲኩ።

26 «ጋዓንቲ ዓደይዳፓ ኩሰካያ ሃሃ ታኣኒያ ዓደ ኮራፓ ዳካንዳ፡ ጎኑም ዔርዘ ዓያና ማዕ፡ ደዲሻሢ ሙካፖ ታ ዘሎ" ዒ ማርካዳንዳ። 27 ዒንሢያ ቤርታፓ ዓርቃፖ ታኣና ምላ" ዓኣሢር ታኣም ዒንሢ ማርካዳንዳ።» ጌዔ።

16

1 ዩካፓ ሃሃ ዩሱሴ፡- «ዓካሪ ሃይሾ ሓያ ቢያ ታ ዒንሢም ኬኤዘሢ ዒንሢ ደቢንቲዋጉዲ ጌይኩ። 2 ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡኩንቶ ቤዘፓ ዒንሢ ኬሲ" ዳውሶንዳ፤ ዩካፓ ዑሃ ሓሃ ዒንሢ ምዳሢ ቢያ ያኣሲም ኮሺ ማዕዳ ማዒ ፓይዲንታንዳ ምዳ ሙካንዳ። 3 ዩያ ዔያታ ማዳንዳሢ' ዓደንታ ታናንታ ዔራዋኣሢርኩ። 4 ሓያ ታ ዒንሢም ኬኤዘሢ ምዳ" ሄላ"ዘ ታ ዒንሢም ዓይጎ ጌዔቲያ ዒንሢ ጰቁሃንዳጉዲኩ።

ዓያና ጌኤዙ ማደ"

«ሓያ ባኮ ቤርታ ታ ዒንሢም ኬኤዘሢሃሢ ታኣኒ ዒንሢና ምላ" ዓኣሢርኩ» ጌዔ። 5 ዩሱሴ ሃሃ፡- «ታና ዳኩሢ ባንሢ ታ ዳንዳንዳ፤ ጋዓንቲ ዒንሢዳፓ «ኦኤኒ ዓንኮ ዓኣዳይ?» ጌይ ታና ያኣጫንዳያ ባኣሲ። 6 ማዕቶዋ ሓያ ቢያ ታ ዒንሢም ኬኤዘሢር ዒንሢኮ ዒና" ያዪ ማላሢና ኩሜ። 7 ታኣኒ ጋዓንቲ ጎኔ ዒንሢም ጋዓ፤ ታኣኮ ዓኣዲፃ ዒንሢ ማኣዳ"ንዳያኩ፤ ምድቲ ጌዔቶ ታኣኒ ዓኣዲ ባኣያታቲ ዒንሢ ደዲሻሢ ዒንሢ ኮራ ሙካዓኩ፤ ታኣኒ ዓኣዳቲ ጋዓንቲ ዩያ ዒንሢ ኮራ ታ ዳካንዳ። 8 ዩይ ሙኩ ምድ"ና ጎሜ ዘላ፡ ፃሉ"ም ዘላና ሃሃ ያኣሲ ምጋንዳ ምጎ ዘሎ"ም ዓሶም ኬኤዘንዳ። 9 ጎም ዘሎ"ር ኬኤዘንዳሢ' ታና ዔያታ ጉሙርቁዋኣሢ ጎሜ ማዕሢኩ፤ 10 ፃሉ"ም ዘሎ"ር ኬኤዘንዳሢ' ታኣኮ ዓደ ባንሢ ዓኣዲ ያና ሃይካፓ ሴካ ዒንሢ ታና ዘገንዳዋኣሢ ዘሎ"ኩ፤ 11 ምጊያ ዘሎ" ኬኤዘንዳሢ' ሓያ ዓጮ" ምደሃ ፃላሄ ፑርታና ምጊንቲሢ ዘሎ"ኩ።

12 «ሓጊ ታ ዒንሢም ኬኤዘንዳ ሚርጌ ባኣዚ" ዓኣኔ፤ ጋዓንቲ ሃሢ ዒንሢም ዳኤፃንዳ፤ 13 ጎኑም ዔርዘ ዓያና ሙኩ ምድ"ና ጎኑም ባንሢ ዒንሢ ዔኪ ዓኣዳንዳ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዩይ ኬኤዘንዳሢ' ዒ ምደዘሢ ማዓንዳኣፓዓቲም ፔ ቶኣካ"ፓ ዔኪቲዋሴ። ዒዚ ሴካ ቤርቲም ማዓንዳ ባኮ ኬኤዘንዳ። 14 ታ ጊዳ"ፓ ዔኪ ዒንሢም ኬኤዘንዳሢ'ር ታና ዒዚ ቦንቻንዳ። 15 ዓደር ማዕ ባካ ቢያ ታኣርኩ፤ ታ ጊዳ"ፓ ዔኪ ዒንሢም ኬኤዘንዳ።» ታ ዒንሢም ጌዔሢ ዩያርኩ» ጌዔ።

ዩሱሴ ጊንፃ ሓንታዘንሢኮ ያዪፃ ምዘና ለኣሚንታንዳሢ

16 ሓሃ ዩሱሴ ኬኤዘንዳ፡- «ዳካ" ምዳኮ ጊንፃ ታና ዒንሢ ዳንቁዳዋሴ፤ ጊንሃ ዳካ" ምዳኮ ጊንፃፓ ታና ዒንሢ ዳንቃንዳ።» ጌዔ።

17 ዒዘኮ ጊንፃ ሃንታዘንሢዳፓ ፔቲ" ፔቲ"ዘንሢ፡- «ሓይ «ዳካ" ምዳኮ ጊንፃፓ ዒንሢ ታና ዳንቃዓኩ፤ ጊንሃ ዳካ" ምዳኮ ጊንፃፓ ታና ዒንሢ ዳንቃንዳ፤ ሓሃ ሌካ ዓደ ባንሢ ታ ዓኣዳንዳ።» ኑም ጌይንታ ባካ ዓይጌንዳደይ?»

ምላ ኮይላ" ጌዔ። 18 ሓሃ ዔያታ፡- «ዓካሪ ሓይ «ዳካ" ምዳኮ ጊንፃፓ» ጌይንታ ባካ ዓይጌንዳደይ? ዩይ ኑም ዔርታ ባኣዚ"ቲዋሴ።» ጌዔ።

19 ዩሱሴ ዔያታ ዒዘ ያኣጫኒ ማላሢ ዔራ፡- «ዒንሢ ምላ ያኣጫሢ «ዳካ" ምዳኮ ጊንፃፓ ታና ዒንሢ ዳንቁዳዋሴ፤ ጊንሃ ዳካ" ምዳኮ ጊንፃፓ ታና ዒንሢ ዳንቃንዳ።» ታ ዒንሢም ጌዔሢርዳ? 20 ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓ፤ ዒንሢ ዩኤካንዳ፤ ዓጮ" ጋዓንቲ ምዘዳንዳ፤ ዒንሢ ያያንዳ፤ ጋዓንቲ ዒንሢኮ ያዪፃ ምዘና ለኣሚንታንዳ። 21 ለኣሊ ሾዓ ምድ"ና ቆፃ" ቆፃ"ያና ማታዳ፤ ሾዔሢኮ ጊንፃ ጋዓንቲ ዓጮ"ይዳ ናይ ሾይንቲሢር ምዘፓ ዔቆያና ዒዘ ፔኤኮ ቤርታኣ ማታሢ ምላ"ኔ። 22 ዩያጉዲ ዒንሢ ሃሢ ያያንዳ፤ ላሚ ታ ዒንሢ ጊንሃ ዘጋንዳ፤ ዒና"ኣ ዒንሢኮ ምዘዳንዳ፤ ዒንሢኮ ምዘዋ ዒንሢዳፓ ዔካንዳይ ባኣሲ።

23 «ዩናና ዒንሢ ዓይጎም ታና ያኣጫዓኩ፤ ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓ፤ ታ ዓደ ታ ሱ"ንፃና ዒንሢ ሺኢቁቶ ቢያ ባኣዚ" ዒንሢም ዒ ዒንጋንዳ። 24 ሓሢ ሃይማ ሄላ"ንዳኣና ዓይጎ ባኣዚ"ያ ታ ሱ"ንፃና ዒንሢ ሺኢቁባኣሴ፤ ሺኢቁዋቲ ዒንሢ ዔካንዳ፤ ምዘ"ኣ ዒንሢኮ ኩሙሢ ማዓንዳ።።

25 «ሓና ሄላ"ንዳኣና ኮኣኪንሢና ታ ዒንሢም ኬኤዘኔ፤ ዓካሪ ሃካፓ ሴካ ኮኣኪንሢና ታ ዒንሢም ኬኤዘንዳዋ ምዳ ሙካንዳ፤ ጋዓንቲ ዓደ ዘሎ" ቢያ ባኣዚ" ፔጋሲ ታ ዒንሢም ኬኤዘንዳ።

26 ዩናና ዒንሢ ታ ሱ"ንፃና ሺኢቃንዳ፤ ታኣኒያ «ታ ዓደ ዒንሢም ሺኢቃንዳ።» ጌይንዳዋሴ። 27 ዓይጎር ጌዔቶ ዓዳ ፔ ቶኣኪና ዒንሢ ናሽካሢርኩ፤ ዓዳ ዒንሢ ናሽካሢ ዒንሢ ታና ናሽካሢርና ያኣሲ ኮራፓ ታ ሙኩያ ማዕሢ ዒንሢ ጉሙርቁሢርኩ። 28 ታ ዓደ ኮራፓ ሓያ ዓጮ" ታ ሙኩኔ፤ ጊንሃ ሃሃ ሓያ ዓጮ" ሃሺ" ሌካ ዓደ ባንሢ ታ ዓኣዳንዳ።» ዔያቶም ጌዔ።

29 ዒዘኮ ጊንፃ ሓንታዘንሢ፡- «ሃይሾ፡ ሃሢ ኔ ኮኣኪንሢናቲዋንቲ ፔጌና ኑም ኬኤዘኔ፤ 30 ኦኤኒ ቢያ ባኣዚ" ዔራያታሢ ሃሃ ያኣኒያ ኔና ያኣጫኒ ኮይሱዋኣሢ ኑ ሃሢ ዔራሬ፤ ዩያር ያኣሲ ኮራፓ ኔ ሙኩሢ ኑ ጉሙርቃ።» ጌዔ።

31 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ሓሢ ዒንሢ ጎኔ ታና ጉሙርቁኔ ጌይፃዳ? 32 ጋዓንቲ ዒንሢ ፔቲ" ፔቲ"ሢ ዒንሢር ዒንሢር ዣኣሊ፡ ታና ታኣር ሃሻ"ንዳ ምዳ ሙካንዳ፤ ዩና" ምዳ" ሃሢኩ፤ ጋዓንቲ ዓዳ ታኣና ምላ" ዓኣሢር ታ ታኣር ሌሊ ማዓዓኩ። 33 ሓያ ታ ዒንሢም ኬኤዘሢ ዒንሢ ታኣና ምላ" ማዕም ምዘ ዒንሢኮ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ጌይኩ፤ ዓጮ"ይዳ ዒንሢ ዓኣንቲ ማታ ዓኣኔ፤ ጋዓንቲ ዒጊጫፖቲ፡ ታኣኒ ዓጮ" ባሺኔ» ጌዔ።

17

ዩሱሴኮ ሺኢዲያ

1 ዩሱሴ ዩያ ኬኤዘሢኮ ጊንፃ ሌካ ጫሪንጮ ባንሢ ዘጋፃ ሂዚ ጌይ ሺኢቁኔ፡- «ታ ዓዳሢኹ! ሓይሾ ምዳ" ዓካሪ ሄላ"ኔ፤ ናዓሢ ኔኤኮ ኔና ቦንቻንዳጉዲ ኔኤኮ ናዓሢ ቦንቹ፤ 2 ኔ ዒዘ ቦንቻንዳሢኣ ኔኤኒ ዒዘር ማሢ ዒንጌሢም ቢያ ናንጊና ናንጊ ሺምፖ ዒ ዒንጋንዳጉዲ፡ ዓሶ ቢያሢ ዑፃ ቢታንቶ ኔ ዒንጌሢርኩ። 3 ናንጊና ናንጎ ሺምፖ

ጌይፃ፡- ኔኤር ሌሊ ጎኔ ፆኦሲ ማዕረፍ፤ ኔናጎታ ኔኤኒ ዳከ፤ ዩሱስ ከሪሰቶሴያ ዓሪህኩ።⁴ ኔኤኒ ታኣም ዒንጌ ማዶ" ከንህሂ ሳይይዳ ታ ኔና ቦንቹኔ።⁵ ታ ዒዳህዮ! ዓጫ" ማዢንታንዳህኮ ቤርታ ኔኤና ዋላ" ታኣኮ ዓኣ ቦንቹ ጎይፃ ሃህ ኔ ኮራ ታና ቦንቹሴ።

⁶ «ዓጫ"ይዳፓ ዶኦሪ ኔ ታኣም ዒንጌ ዓሰም ኔኤኮ ፆኦታ ታ ፔጋሲ ከኤዜኔ፤ ዓይታ ኔኤርኬ፤ ኔኤኒ ዓይቶ ታኣም ዒንጌ፤ ዓይታኣ ኔ ቃኣሎ" ካፔኔ፤⁷ ኔ ታኣም ዒንጌ ባካ ቢያ ኔ ጊዳ"ፓ ማዕረፍ ዓይታ ሃህ ዓሬኔ።⁸ ኔ ታኣም ዒንጌ ቃኣሎ" ታ ዓይቶም ዒንጌ፤ ዓይታኣ ዩያ ዓኬኔ፤ ኔ ኮይላ"ፓ ታ ሙከህሂ ጎኔና ዓይታ ዓሬኔ፤ ሃህ ኔ ታና ዳከህሂ ጉሙርቂ ዓይታ ዓኬኔ።

⁹ «ታኣኒ ሃህ ሺኢቃህ ዓይቶሮኬ፤ ሃንህ፤ ኔኤኒ ዒንጌዘንህ ኔኤር ማዕረፍ ዓይቶ ዛሎ" ታ ሺኢቃኣፓዓቴም ሓያ ዓጫ"ሮ ማዕ ዓሰም ታ ሺኢቁቦሴ።¹⁰ ታኣም ማዕረፍ ቢያ ኔኤርኬ፤ ዩያጉዲ ሃህ ኔኤም ማዕረፍ ታኣሮኬ፤ ታኣኒያ ዓይቶና ቦንቹንቱ።¹¹ ታኣኒ ሃይፓ ሴካ ዓጫ"ይዳ ናጎንጎዳቀሴ፤ ዓይታ ጋዓንቱ ዓጫ"ኬ። ታኣኒ ኔ ኮይላ" ሙከኒኬ፤ ጌኤዢ ዓዳህዮ! ሃንህ ኔ ታኣም ዒንጌዘንህ ኦ ፔቴ" ማዕ ጎይፃ ዓይታኣ ፔቴ" ማዕንዳጉዲ ታኣም ኔኤኒ ዒንጌ፤

ኔ ሱንፆና ዓይቶ ካፔ። * ¹² ታኣኒ ዓይቶና ዋላ" ዓኣ ዋዶ"ና ኔ ታኣም ዒንጌ ኔ ሱንፆና ታ ዓይቶ ካፔ፤ ተ ዩያሮ ፆኣፒንቱ፤ ፆኦሲ ቃኣላ" ከማንዳጉዲ ዩያ ባይሲንቶ ናዓሂዳፓ ዓጋዛ ፔቴ"ታፃ ዓይቶይዳፓ ፆኦኒያ ባይቁባኣሴ።

¹³ ሃህ ታኣኒ ኔ ኮራ ሙከኒኬ፤ ታኣኒ ዓጫ"ይዳ ዓኣፃ ዩያ ከኤዘህ ታ ዋዛዳህጉዲ ዓይታኣ ሚርጌና ዋዛዳንዳጉዲ።¹⁴ ታኣኒ ኔኤኮ ቃኣሎ" ዓይቶም ዒንጌ፤ ታኣኒ ዓጫ"ፓቱዋኣህጉዲ ዓይታኣ ሃህ ዓጫ"ፓቱዋሴ፤ ዩያሮ ዓጫ" ዓይቶ ዒፃ።¹⁵ ፔርታፓ ዓይቶ ኔ ካፓንዳጉዲ ማዕንዳጎታጋቴም ዓጫ"ይዳፓ ዙላ" ኔ ዓይቶ ከሳ"ንዳጉዲ ታ ኔና ሺኢቁቦሴ።¹⁶ ታኣኒ ሃያ ዓጫ"ፓቱዋኣህጉዲ ዓይታኣ ሃያ ዓጫ"ፓቱዋሴ።

¹⁷ ኔኤኮ ጎኦምና ዓይቶ ኔኤም ደማሴ፤ ኔኤኮ ቃኣላ"ኣ ጎኦቦኬ።¹⁸ ኔኤኒ ታና ዓጫ" ባንህ ዳከህጉዲ ታኣኒያ ዓይቶ ዓጫ" ዳከኔ።¹⁹ ዓይታ ጎኔና ኔኤም ደማዴያ ማዕንዳጉዲ ታኣኒ ታ ቶኦኮ" ዓይቶ ጋቴ ደማሴ።

²⁰ «ሃህ ታ ኔና ሺኢቃህ ሃንህ፤ ዓይቶ ዛሎ"ሮ ሌሊቱዋንቱ ዓይታ ማርካዳ ቃኣሎ" ዛሎ"ና ታና ጉሙርቃንዳ ዓሰንታም ዋላ"ኬ።²¹ ታ ኔና ሺኢቃህ ቢያህ ዋላ" ፔቴ" ማዕንዳጉዲኬ፤ ዩያጉዲ ሃህ ዓዳህዮ! ኔኤኒ ታኣና ዋላ" ፔቴ" ማዕረፍ ታኣኒያ ኔኤና ዋላ" ፔቴ" ማዕረፍ ዓይታኣ ኦኤና ዋላ" ፔቴ" ማዕንዳጉዲኬ፤ ሃህ ኔኤኒ ታና ዳከያ ማዕረፍ ዓጫ" ጉሙርቃንዳጉዲ።²² ኦኤኒ ፔቴ" ማዕረፍ ጎይፃ ዓይታኣ ዋላ" ፔቴ" ማዕንዳጉዲ ታኣም ኔኤኒ ዒንጌ ቦንቹ ታ ዓይቶም ዒንጌ።

²³ ታኣኒ ኔና ሺኢቃህ ታኣኒ ዓይቶና፤ ኔኤኒያ ታኣና ማዕረፍ ዓይታኣ ጉቤና ፔቴ" ማዕንዳጉዲ።

ሃህ ኔኤኒ ታና ዳከህሂና ኔ ታና ናሽከህሂጉዲ ዓይቶም ኔኤኒ ናሽካህሂ ዓጫ" ዓራንዳጉዲ።

²⁴ «ታ ዓዳህዮ! ዓጫ" ማዢንቱዋንቱ ኔ ታና ናሽከህሂሮ ታኣም ኔኤኒ ዒንጌ ቦንቹ ዓይታ ዛጋንዳጉዲ ሃንህ፤ ኔ ታኣም ዒንጌዘንህ ታኣኒ ዓኣ ቤዘይዳ ታኣና ዋላ" ዓይታ ናጎንጎዳጉዲ ታ ኮዓ።²⁵ ዓሎ" ዓዳህዮ! ዓጫ" ኔና ዓሪባኣሴ፤ ታኣኒ ጋዓንቱ ኔና ዓሬኔ፤ ሃንህሂ ሃህ ኔ ታና ዳከህሂ ዓሬኔ።²⁶ ኔኤኒ ታና ናሽከ ናሹም ጎይፃ ዓይታ ዋላ ናሽካንዳጉዲ ሃህ ታኣኒያ ዓይቶ ማዕንዳጉዲ ገንህ ሃህ ዓይታ ኔና ዓራንዳጉዲ ታ ዓይቶ ማሄ፤ ዩሮ ጎይፃ ቃሲ" ቃሲ" ታ ማዳንዳ።» ጌዔ።

18

ዩሱሴኮ ሞርኮና ዓዳንቲፃ (ማቴ. 26፡47-56፤ ማር. 14፡43-50፤ ሉቃ. 22፡47-53)

¹ ዩሱሴ ዩያ ጌዔሰካፓ ዒዛኮ ገንፃ ሃንታዘንህሂና ዋላ" ቁድሮኦኔ ዋሮ ሱኮ ዴንዳፃ፤ ዒኢካ ቱኮ"ና ሚፃ ዓኣ ቤዘ ዓይቶና ዋላ" ጌሌ።² ዓይታ ዩሮ ቤዘሎይዳ ቢያ ዋዴ ቡከንታ ማዕረፍ ዓኣህሂ ዒንጋ፤ ዩሁዳ ዔራያኬ።³ ዩያሮ ዩሁዳ ፖኦሊሶንታ ቁኤሶኮ ሱኦጎና ፔርሴ ዓሰናም ዓይህንቲ ማዳሰከንህሂንታ ዔከ ዩሮ ቤዘሎ ሙከኔ፤ ዓይታ ዒማ"ና ፓኖሴ ጌይንታ ፖዓ ባኮንታ ኩሻንታ ፖሲሲ ሃህ ያልዚ ዓንጋሞዋ ዔከ ዩዔ።⁴ ዩሱሴ ዒዛ ሄላ"ንዳ ባኮ ቢያ ዔራፖ ዓይቶ ባንህ ዓኣዲ፡- «ያና ዒንህ ኮዓይ?» ጌዔ።

⁵ ዓይታ ማሃ፡- «ናዚሬቴ ካታም ዓህ፤ ዩሱሴ ኦ ኮዓ።» ጌዔ። ዩማና ዒዚ ዓይቶም፡- «ዩይ ታናኬ» ጌዔ። ዓኣህሂ ዒንጋ፤ ዩሁዳ ዩያ ሙከ ዓሰና ዋላ" ዓቂ ዓኣ።⁶ ዩሱሴ፡- «ዩይ ታናኬ» ዓይቶም ጋዓዛ ገንህሞ ዴንዲ ዓይታ ሎኦሚ።⁷ ዩሱሴ ሃህ፡- «ያና ዒንህ ኮዓይ?» ጌይ ለሚ ዓይቶ ያኦጫዛ፤ ዓይታ፡- «ናዚሬቴ ካታም ዓህ፤ ዩሱሴ ኦ ኮዓ።» ጌዔ።

⁸ ዒዚ ዓይቶም፡- «ታናኬ ታ ዒንህሞ ጌዔ፤ ዓካሪ ዒንህ ታና ኮዓያ ማዕቶ ሃኣቶ ሓሹ"ዋቴ፤ ዓይታ ዴንዳም» ጌዔ።⁹ ዩይ ያዲ ማዕረፍ፡- «ታ ዓዳህዮ! ኔ ታኣም ዒንጌ ዓሰይዳፓ ፔቴ"ታፃ ታ ባይዚባኣሴ» ጌዔ ቃኣላ" ከማንዳጉዲ።

¹⁰ ዒማ"ና ሲሞኦኔ ጎፃ ጳይሮሴ ጩንቻ ዓፓሮ ዓርቁሂሮ ቱጌ ቁኤሶኮ ሱኦጋህሞ ዓይህንቲ ማዳህኮ ዋሮ ቆፃ" ቲቄ፤ ዩያ ዓይህንቲ ማዳህኮ ሱንፃ «ማለኮሴ» ጌይንታ።¹¹ ዩሱሴ ጋዓንቱ ጳይሮሴ ኮራ፡- «ዓፓሮ ኔኤኮ ጎንጎሮይዳ ዳከ፤ ዓዴ ታኣም ዒንጌ፤ ሃያ ሜታህ ታ ዔካኑዋያ ኔኤም ማላ?» ጌዔ።

ዩሱሴ ቁኤሶኮ ሱኦጋህሂ ሃኣና ቤርቶ ሺኢኬህሂ ¹² ዩካፓ ፖኦሊሶንህንታ ዓይቶ ዓይህህንታ ሃህ ዓይሁዶ ዓሰም ዓይህንቲ ማዳከንህሂንታ ዋላ" ማዒ ዩሱሴ ዓርቂ ሱሲና ቱኬ"ኔ።¹³ ዩያይዳሰካፓ ቤርታሲ ቃያፓኮ ባይሲ፤ ሃኣና ኮራ ዔከ ዓይታ ዓኣዳ፤ ቃያፓ ዩሮ ሌፃ ቁኤሶኮ ሱኦጋህሂ ማዒ ዓኣ።¹⁴ ቃያፓ ቤርታ፡- «ፔቴ" ዓሲ

* **17:11** ታኣም ኔኤኒ ዒንጌ ኔ ሱንፆና ዓይቶ ካፔ፡- ጋዓዛ ፔቴ" ፔቴ" ሚናኣ ማፃኣፓ «ታኣም ኔኤኒ ዒንጌዘንህ ቢያ ኔ ሱንፆና ኔ ዓይቶ ካፔ» ጋዓ። † **17:12** ኔ ታኣም ዒንጌ ኔ ሱንፆና ታ ዓይቶ ካፔ፡- ጋዓዛ ፔቴ" ፔቴ" ሚናኣ ማፃኣፓ «ኔ ታኣም ዒንጌዘንህ ቢያ ኔ ሱንፆና ታ ካፔ» ጋዓ። **17:12** ዓይኡ. 41፡9፤ ዮሐ. 13፡18። **18:11** ማቴ. 26፡39፤ ማር. 14፡36፤ ሉቃ. 22፡42።

ዳሮ" ዛሎ" ሐይቁቶ ኮሺኬ» ጌይ ዓይሁደኮ ያይህ ዓሰ ዘሬህኬ።

ጳጳሮሴ «ዩሱሴ ታ ዔሩዋሴ» ጌዔህ (ማቲ. 26፡69-70፤ ማር. 14፡66-68፤ ሉቃ. 22፡55-57)

15 ሲሞክኔ ጌይነታ ጳጳሮሴነታ ሃህ ማሌ" ዩሱሴኮ ጊንዖ ሃንታሰኬያንታ ዩሱሴኮ ጊንዖ ዓኣዳኔ፤ ዩይ ማሌ" ዩሱሴኮ ጊንዖ ሃንታህ ቄኤሶኮ ሱኡጋህና ዋላ" ዔርታህና ዩሱሴና ዋላ" ቄኤሶ ሱኡጋህና ዲሮ ጋር ጌሌኔ። 16 ጳጳሮሴ ዒማ"ና ማርሾ ካራ" ዔቂ ዓኣንቴ ዩይ ቄኤሶኮ ሱኡጋህና ዔርታ፡ ዩሱሴኮ ጊንዖ ሃንታህ ሙካዖ ካሮ" ካፓ ወዲሮ ናዔሎም ኬኤዚ ዒዛ ጋር ጌልዘኔ፤ 17 ዩና ካሮ" ካፓ ወዲሮ ናዔላ ጳጳሮሴ ኮራ፡ «ኔኤኒ ሃያ ዓህኮ ጊንዖ ሃንታዘንህዳፓ ፔቲ"ህቲቀዓዳ?» ጋዓዛ፡ ዒዚ ጋዓንቴ «ታ ዒዛቲቀሴ» ጌዔኔ።

18 ዩማና ጨኢሻ ጨኢሻካያታህሮ ዓይህንቲ ማዳዘንህና ዲሮ ጋር ካፓዘንህና ዒኢካ ታሚ ዔኤህ ካሽታንቴ፡ ጳጳሮሴያ ዔያቶና ዋላ" ዔቂ ካሽታኔ።

ቄኤሶኮ ሱኡጋህ ዩሱሴ ያኦጩ ያኦጩ (ማቲ. 26፡59-66፤ ማር. 14፡55-64፤ ሉቃ. 22፡66-71)

19 ዒማ"ና ቄኤሶኮ ሱኡጋህ ዩሱሴ ኮራ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዘንህና ዒዛኮ ዔርዚያና ዛሎ" ያኦጩኔ። 20 ዩሱሴ ዒዛም፡- «ታኣኒ ዓሲም ቢያ ፔጌና ኬኤዘኔ፤ ዓይሁደ ዓሳ ቢያ ቡኪንታ ቤዘይዳ ማዔቶዋ ጌኤዠ" ማኣሮይዳ ቢያ ኬሊ" ታ ዔርዛ ዋደ"ና ዓኣቶ ታ ኬኤዘ ባኣዚ" ዓይጌያ ባኣሴ፤ 21 ዓካሪ ኔ ሃህ ዓይጎሮ ታና ያኦጩይ? ታ ኬኤዘንቴ ዋይዘ ዓሰ ያኦጩ፤ ታ ኬኤዘ ባኮ ዔያታ ዔራኔ» ጌዔኔ።

22 ዩሱሴ ዩያ ጋዓዛ ዒኢካ ዔቂ ዓኣ፡ ዓይህንቲ ማዳዘንህዳፓ ፔቲ"ህ፡- «ቄኤሶኮ ሱኡጋህም ኔ ሂዚ ጌይ ማሃ?» ጌይ ዩሱሴ ባዔኔ።

23 ዩሱሴ ማሃ፡- «ፑርታ ባኣዚ" ታ ኬኤዘያ ማዔቶ ዩና ፑርቲሎ ታኣም ኬኤዘ፤ ታኣኒ ኬኤዘ ባካ ፒዘ ማዔቶ ኔ ታና ዓይጎሮ ባዔይ?» ዒዛ ኮራ ጌዔኔ።

24 ዩካፓ ሃኣና ዩሱሴ ሱዞና ቱኡቴ ጎይህ ዓኣንቴ ቄኤሶኮ ሱኡጋህ ቃያፓ ኮራ ዳኬኔ።

ጳጳሮሴ ዩሱሴ ላሚ «ታ ዔሩዋሴ» ጌዔህ (ማቲ. 26፡71-75፤ ማር. 14፡69-72፤ ሉቃ. 22፡58-62)

25 ዒማ"ና ሲሞክኔ ጎዖ ጳጳሮሴ ዔቂ ታሞ ካሽታንቴ ማሌ" ዓሲሰኬንህ ሃህ፡- «ኔኤኒ ዩሱሴኮ ጊንዖ ሃንታዘንህዳፓ ፔቲ"ህቲቀዓዳ?» ጋዓዛ፡ ዒዚ፡- «ታ ዒዛቲቀሴ» ጌዔኔ።

26 ጳጳሮሴ ዋዮ ቲቄ ዓህኮ ዓጊኒ ማዔያ ሃህ ቄኤሶ ሱኡጋህኮ ዓይህንቲ ማዳዘንህዳፓ ፔቲ"ሰኬይ፡- «ዩና ቱኮ"ና ሚፃ ዓኣ ቤዘሎይዳ ታ ኔና ዔያቶና ዋላ" ዓኣንቴ ዳንቂባይ?» ዒዛ ኮራ ጌዔኔ።

27 ጳጳሮሴ ላሚ ሃህ፡- «ታ ዒዛ ዔሩዋሴ» ጌዔኔ፤ ዩማና ኔጉዋዖ ኮይዳ ቂኢቄኔ።

ዩሱሴኮ ጳላዖሴ ቤርቶ ሺኢኪያ (ማቲ. 27፡1-2፤ 27፡11-14፤ ማር. 15፡1-5፤ ሉቃ. 23፡1-5)

28 ዩካፓ ዩሱሴ ዔያታ ቃያፓ ማኣራፓ ዔኪ ሮሜ ዓጮ" ዋይህህ ማኣሪ ዔኪ ዓኣዳኔ፤ ዩና ዋደ" ጉቲ" ዓሚ"ናኬ፤ ዓይሁደ ዓሳ ዑህ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬሎ"ና ሙዖ ሙዒኒ ዔያቶ ኮይሳህሮ ዔያቶ ዒኢሱዋጉዲ ጌይህና ዓጮ" ዋይህህኮ ማኣሮ ዲሮ ጋር ጌሊባኣሴ። 29 ዩያሮ ዓጮ" ዋይህ፡ ጳላዖሴ ዔያቶ ባንህ ኬሰካዖ፡- «ሓያ ዓህ ዑፃ ዒንህ ሺኢሻ ጌኤዛ ዓይጌንዳዳይ?» ጌይ ዔያቶ ያኦጩኔ።

30 ዔያታ ማሃ፡- «ሓይ ዓህ ፑርታ ማዲባኣ ዓሲ ማዔቶ ኔኤም ኦ ዒዛ ዓኣህ ዒንጋዓታንቴኬ» ጌዔኔ።

31 ጳላዖሴ፡- «ዒንህ ዒንህሮ ዒዛ ዔኪ ዓኣዲጋፓ ዒንህ ዋጎ ጎይያ ዒዛ ዑፃ ዋጉዋቲ» ዔያቶም ጋዓዛ፡ ዓይሁደኮ ዋይህ ዓሳ፡- «ኦኡኒ ዓሲ ዋዳኒ ቢታንቶ ኦኡኮ ባኣሴ» ጌዔኔ።

32 ዩይ ያዲ ማዔህ ዩሱሴ ዋዘጉዳ ሐይቢና ሐይቃንዳቲያ ኬኤዘንቴ ቃኣላ" ኩማንዳጉዲኬ።

33 ጳላዖሴ ጊንህ ማዒ ፔ ጋር ጌላዖ ዩሱሴ ዔኤሊ"፡- «ኔኤኒ ዓይሁደ ዓሰኮ ካኣቲዳ?» ጌይ ያኦጩኔ።

34 ዩሱሴ ማሃ፡- «ኔኤኒ ዩያ ጋዓህ ኔ ቶኦካፓ ዔኪም? ማሌ" ዓሳ ታ ዛሎ" ዩያ ኔኤም ኬኤዘምዳይ?» ዒዛ ኮራ ጌዔኔ።

35 ጳላዖሴ ዒማ"ና፡- «ታኣኒ ኔ ኮራ ዓይሁደ ዓሲ ማላ? ኔና ዓኣህ ዒንጌዘንህ ኔኡኮ ፃጸና ቄኤሶኮ ሱኡጎናኬ፤ ኔኤኒ ማዳ ባካ ዓይጌንዳዳይ» ዩሱሴ ኮራ ጌዔኔ።

36 ዒዚ ማሃ፡- «ታ ካኣቲማ ሃያ ዓጮ"ፓቲቀሴ፤ ታ ካኣቲማ ሃያ ዓጮ"ፓቲቶ ዓይሁደ ዓሰኮ ዋይህ ዓሰ ኩጫ ታ ዓርቂንቲቀጉዲ ታኣም ዓይህንቲ ማዳዘንህ ታ ዛሎ" ሄኤደ ያልቲያ ናንዳንቴኬ፤ ጋዓንቴ ታ ካኣቲማ ሃያ ዓጮ"ፓቲቀሴ» ጌይ ማሄኔ።

37 ጳላዖሴ፡- «ሂዳቶ ኔ ካኣቲኬ ጌይህዳ?» ዒዛ ኮራ ጋዓዛ፡ ዩሱሴ ማሃ፡- «ሂዮ፡ ኔ ታና ጌዔህጉዳያኬ፤ ታኣኒ ሸይንቴህና ሃያ ዓጮ" ሙኪህ ጎኦም ዛላ ማርካዲኒኬ፤ ጎኦምደፓ ማዔህ ቢያ ታኣኮ ዑኡዞ ዋይዘኔ» ጌይ ማሄኔ።

38 ጳላዖሴ ዒማ"ና፡- «ጎኦም ዓይጌንዳዳይ?» ጌዔኔ። ዩካፓ ላሚ ሃህ ዓይሁደ ዓሰ ባንህ ኬሰኪ ዔያቶም፡- «ታኣኒ ሃያ ዓህኮ ዓይጎ ፑርታ ባኣዚ"ያ ዳንቂባኣሴ፤ 39 ጋዓንቴ ዒንህኮ ዔርቲህ ጎይያ ዑህ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬሎ"ና ቢያ ዋዳ ፔቲ" ቱኡቴ ዓሲ ታ ዒንህም ቡላ"ያኬ፤ ዩያሮ ሃህ ዓይሁደ ዓሰኮ ካኣታ"ህ ታ ዒንህም ቡላ"ንዳጉዲ ዒንህ ኮዓ?» ጌዔኔ።

40 ዔያታ ጋዓንቴ፡- «ዩያቲቀንቴ ባርባኔ ኦም ቡሎ"!» ጌይ ጌይ ዒላቲኔ። ባርባኔ ጎዖህ ካይዚ ጌሌ፡ ሱላኬ።

19

ፖኦሊሳ ዩሱሴ ቦሃ ሺሬህ (ማቲ. 27፡27-32፤ ማር. 15፡15-21)

1 ዩካፓ ጳላዎስ ዩሱስ ዔኪ ጳርቁሴ።
 2 ዲማና ፖኦሊሶንሢ ካኦታ" ቶኦካ ዓጋ ባኮ ማሊሲ ዓገገሢ ማራዎ ዩሱሴኮ ቶኦካ" ዓገገ፤
 ዘቁ ዲንኪ ዓፒላኦ ዔያታ ዒዛ ማይሴ።
 3 ዩያይደሰካፓ ዔያታ ዒዛ ባንሢ ሙኪ ሙኪ ዒዛ ቦሃሢ፡- «ዓይሁዴ ካኦቲዮ! ኮሹሞ ኔኤም ማዎንጎ!» ጌይ ጌይ ሃሃ ዒዛ ባዒያ ባዒ።

4 ጳላዎስ ገንሣ ዙሎ" ኬሰካዎ፡- «ሐይሾ፡ ታ ዓይጎ ዳቢንቲያ ዒዛይዳ ዴንቁባኦሢ ዒንሢ ዔራንዳጉዲ ዒዛ ታ ዒንሢም ኬሳ"ንዳ።» ዔያቶ ኮራ ጌዔ።
 5 ዲማና ዩሱሴ ዩኖ ዓገገያ ማሮና ዙ ቶኦካ" ዓገ፡ ዘቁ ማኦሚያ ማይንቲ ዙሎ" ኬሰኪ፤ ጳላዎስ ዓሰም፡- «ዓካሪ ዓሢ ሃይሾ!» ጌዔ።

6 ቁኤሶኮ ሱኡጎና ዔያቶም ዓይሢንቲ ማዳዘንሢና ዩሱሴ ዴንቃዎ፡- «ሱዳ! ሱሱዳ!» ጌይ ጌይ ዒላታዛ፡ ጳላዎስ ጋዓንቲ፡- «ታኦኒ ታ ዘሎ"ና ዓይጎ ዳቢንቲያ ዒዛይዳ ዴንቁባኦሴ፤ ዒንሢ ኮዔቶ ዒዛ ዔኪ ዓኦጲጋፓ ሱፀሞቲ» ዔያቶም ጌዔ።

7 ዓይሁዴ ዓሳ ዲማና፡- «ኦኡኮ ዎጌ ዓኦ፤ ሐይ ዓሢ ፔና ያኦሲ ናይ ማሃሢሮ ኦ ዎጎ ጎይዮና ሐይቢ ዒዛም ኮይሳ።» ጌዔ።
 8 ዩያ ቢያ ጌኤዘ ዎይዘሢኮ ገንዮ ጳላዎስ ማርጌና ዒገጩ፤
 9 ዲማና ሃሃ ገንሣ ዒ ጋሮ ጌላዎ ዩሱሴ ኮራ፡- «ኔ ዓንካፓዳይ?» ጌይ ያኦጲ፤ ዩሱሴ ጋዓንቲ ዓይጎዎ ዒዛም ማሂ ኬኤዘባኦ።
 10 ዩያሮ ጳላዎስ፡- «ኔ ታኦም ኬኤዘዎይ? ታ ኔና ቡላ"ኒ ሃሃ ሱዳንያ ቢታንቶ ታኦኮ ዓኦሢ ኔ ዔራዎዓዳ?» ዒዛ ኮራ ጌዔ።

11 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «የኦሲዳፓ ኔኤም ቢታንቶ ዒንገንቲባኦያ ማዔቶ ታ ዑያይዳ ኔኤኮ ዓይጎ ቢታንቶዎ ናንጋዓታንቲኬ፤ ኔኤም ዓኦሢ ታና ዒንገሢኮ ባሽ ጎሜ ማዓንዳ።» ጌዔ።

ዩሱሴ ሐይቃንዳጉዲ ዎገንቲሢ
 (ማቲ. 27፡15-31፤ ማር. 15፡6-20፤ ሉቃ. 23፡13-25)

12 ዩያ ዩሱሴ ጌሰቲ ባኮ ጳላዎስ ዎይዘዎ ቡሊ" ዒዛ ሃሻ"ኒ ኮዓዛ፡ ዓይሁዴ ዓሳ ጋዓንቲ፡- «ሐያ ዓሢ ኔ ቡሊ"ቶ ኔኤኒ ሮሜ ዓጮ" ካኦቲኮ ላጌቱዎሴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቲ ፔና ካኦቲ ማሃሢ ቢያ ሮሜ ካኦቲኮ ሞርኬ ማዓያኬ» ጌይ ጌይ ዒላቲ።

13 ጳላዎስ ዩያ ዎይዘዎ ዩሱሴ ካሮ" ባንሢ ኬሲ"፡- «ዳልጎ ፓልዒንቲ ሹጫሢ» ጌይንታ ቤዘይዳ ዓኦ፤ ዎጎ ዎጎ ያይታ ዴዔ፤ ዩና ቤዘላ ዔብሬ ዓሰ ሙኡጮና «ጋባታ» ጌይንታ።
 14 ዩና ኬሌ"ላ ዑሃ ዓኦጲዎ ቦንቸኮ ገኢገንቶ ኬሊ" ማዓዛ፡ ዩማና ዓባ" ሳዛ ጫርጋያኬ፤ ዲማና ጳላዎስ ዓይሁዴ ዓሰ ኮራ፡- «ሐይሾ፡ ዒንሢኮ ካኦቲ!» ጌዔ።

15 ዔያታ ጋዓንቲ፡- «ባይዘ! ባባይዘ! ሱዳ!» ጌዒ ጌዒ ዒላታዛ፡ ጳላዎስ ማሃዎ፡- «ዒንሢኮ ካኦቲ ታ ሱዳንዳ?» ዔያቶ ኮራ ጌዔ፤ ቁኤሶኮ ሱኡጋ ዲማና፡- «ሮሜ ዓጮ" ካኦቲዳፓ ዓታዘ ሜሌ" ካኦቲ ኦኡኮ ባኦሴ» ጌይ ዒዛም ማሃ።

16 ዩማና ዩሱሴ ሱዳንታንዳጉዲ ጳላዎስ ዓኦሢ ዔያቶም ዒንጋዛ፡ ፖኦሊሳ ዩሱሴ ዔኪ ዴንዴ።

ዩሱሴኮ ሱዳንቶ
 (ማቲ. 27፡32-44፤ ማር. 15፡21-32፤ ሉቃ. 23፡26-43)

17 ዩካፓ ዩሱሴ ዒ ሱዳንታንዳ፡ ፑርቲሴ ዓሰ ሱዳ ማዎ ኬዲ «ቶኦኪ ማጌሢ ማላ ቤሲ» ጌይንታ ቤዘ ኬሰኪ፤ ዩና ቤዘላ ዔብሬ ዓሰ ሙኡጮና «ጎልጎታ» ጌይንታ።
 18 ዩና ቤዘይዳ ዔያታ ዒዛና ዎላ" ለምዎ ዓሲ፤ ፔቲ"ሢ ሻውሎ" ዘላ" ፔቲ"ሢ ማዘቆ ዘላ" ማሂ ዩሱሴ ባኦካ" ሱዳ።
 19 ጳላዎስ ዲማና፡- «ዓይሁዴ ካኦታ"ሢ፤ ናዚሬቶ ዓጮ" ዓሢ፤ ዩሱሴ» ጋዓያ ያኦፒ ፑርቲሴ ዓሰ ሱዳ ማዎ ዑፃ ጌሃ።
 20 ዩሱሴ ሱዳንቲ ቤዘ ካታሞኮ ዑኬ ማዔሢሮ ማርጌ ዓይሁዴ ዓሰ ዩና ያኦፒ ገሃናዘ ናባሴ፤ ዩና ያኦፒንቲሢ ዔብሬ ዓሰ ሙኡጮና ላኦቲኔ ሙኡቸና ሃሃ ገንሣ ጌሪኬ ሙኡቸና።
 21 ዓይሁዴ ዓሰኮ ቁኤሶ ሱኡጋ ጳላዎስ ኮራ፡- «ኔኤኒ <ዓይሁዴ ካኦቲኬ> ጌይ ያኦፒ፤ <ሐይ ዓሢ ታኦኒ ዓይሁዴ ካኦቲኬ ጋዓኔ> ጌይ ያኦፒ» ጌዔ።

22 ጳላዎስ ጋዓንቲ፡- «ታኦኒ ያኦፒሢ ማይ ያኦፒ ሃሹ"ኔ» ጌይ ማሃ።

23 ፖኦሊሶንሢ ዩሱሴ ሱዳሰካፓ ያደዘ ቦንቸ ማኦሚ ሌሊ ዓታዘ ዒዛኮ ሃንጎ ዓፒሎ ዔኪ ፔቲ" ፔቲ" ፖኦሊሶም ሄላ"ንዳጉዲ ያይደ ቤሲ ፓቁ፤ ጋዓንቲ ዩና ቦንቸ ዓፒሌላ ገኢገሺ ሲከንቲባኦያ ሎፓ ሉ ሄላ"ንዳኦና ፔቲ" ማዒ ኮሺ"ንቲ ዓፒላኬ፤
 24 ዩያሮ ፖኦሊሶንሢ፡- «ዩና ዓፒሌላ ያኦም ሄላ"ንዳጉዳ ዓፃ ኦ ዓጋንዳ፤ ኦ ዳዳርዘንዲዎሴ» ዎሊ ኮይላ" ጌዔ። ዩይ ያዲ ማዔሢ፡- «ታኦኮ ዓፒሎ ዔያታ ገሽቲ፤ ታኦኮ ፔቲ" ማሂ ሲኮና ዓፒሎይዳ ዴማሲ ዔሮ ባኮ ዔያታ ዓገ።»

ጌይንቲ ማዓኦ ሃኦላ" ኩማንዳጉዲ ፖኦሊሳ ዩና ዓሳ ባኮ ዓገ።

25 ዩሱሴ ሱዳንቲ፡ ፑርቲሴ ዓሰ ሱዳ ማዎ ኮይሎ"ይዳ ዒዛኮ ዒንደና ዒንደ ጌሮና ቁሌዮዳ ጎዎሢ ማቸ ማይራሞና ማግዴላ ዓጮ" ማይራማኦ ዔቁ ዓኦ፤
 26 ዩሱሴ ዒዛኮ ዒንደና ዒ ናሽካ ዒዛኮ ገንዎ ሃንታዘንሢ ዒዛ ኮይሎ"ይዳ ዔቁ ዓኦሢ ዘጋዎ ዒንደ ኮራ፡- «ዒንዳ! ሃይሾ፡ ኔኤኮ ናዓሢ!» ጌዔ።

27 ዩካፓ ዒዛኮ ገንዎ ሃንታዘንሢ፡- «ኔኤኮ ዒንዳ ሃናሾ!» ዒዛም ጌዔ፤ ዩማፓ ዒዛኮ ገንዎ ሃንታዘንሢ ማኦሪ ዒዛ ዔኪ ዓኦ።

ዩሱሴኮ ሐይቦ"
 (ማቲ. 27፡45-56፤ ማር. 15፡33-41፤ ሉቃ. 23፡44-49)

28 ዩካፓ ዩሱሴ ቢያ ባካ ኩሚሢ ዔራዎ ማዓኦፒይዳ ያኦፒንቲ ሃኦላ" ኩማንዳጉዲ «ታና ዴኤቤ።» ጌዔ።

29 ዩና ቤዘይዳ ፔቲ" ሶልኬ፡ ገኢገዎ ዑሺ ኩንሢ ጌሃና ማሃ ዓኦ፤ ዩያሮ ዒኦካ ዓኦ ዓሳ ዩያ ዑጉሮዳ ዓፒላ ቱርጫ ማላ ባኦዚ" ዓገ ዎኦሺ ማላ ማሢና ዔኪ ዳንጎ ባንሢ ዑኪሳዛ።
 30 ዩሱሴ

ዬና ዑደሎ ፀንጻሰካ፡- «ዓካሪ ኩሜኔ» ጋዓዖ፡ ቶኦኮ" ዛላሲ ፔ ሸምፓሚ ዓኣሚ ዒንጌኔ።

ዩሱሴኮ ጎኦሮ" ዋርዖና ጫርጎናሚ

31 ዬያ ባኮኮ ገንግፓ ዓይሁደኮ ዎይህ ዓሳ ሱጻንቴ ዓሶኮ ዘኦሎ" ማንሚ፡ ሱዖና ሚያይዳፓኣ ዔያቶ ኬይሳንዳጉዲ ጸላዖሴ ኮራ ሸኢቄኔ፤ ዬያ ዔያታ ሂዳሚ ዓይሁደ ዓሶኮ ሐውሾ ኬሎ" ሞ ገኢገንቴ ኬሊ" ማዔሚር ሃህ ዬና ኬሎ" ላ ዴኤፒ ቦንቾ ኬሊ" ማዔሚር ዔያቶኮ ሐውሾ ኬሎ"ና ሌዛ ሱዖና ሚያይዳ ዴዑዋጉዲኬ።

32 ዬያር ፖኦሊሶንሚ ዴንዲ ዩሱሴና ዎላ" ሱጻንቴ ዓሶንሚኮ ዘኦሎ" ማንሚኔ፤ 33 ዬካፓ ዩሱሴ ባንሚ ዔያታ ሙካዖ ዒዚ ቤርታዲ ሐይቄያ ማዔሚ ዛገ ዘኦሎ" ዒዛኮ ዔያታ ማንሚባኦሴ።

34 ጋዓንቴ ፖኦሊሶንሚዳፓ ፔቴ" ሰኬይ ዒዛኮ ጎኦሮ" ዋርሚና ጫርጋዛ ቤዘማና ጎኦሮ"ፓ ሱጉሚና ዎኣሚና ኬሰኬኔ። 35 ዬያ ዛገሚ ዒንሚ ጉሙርቃንዳጉዲ ማርካዴኔ፤ ማርካታኣ ዬይ ጎኔኬ፤ ዒ ኬኤዜ ባካ ጎኔ ማዔሚ ዒዚ ዔራኔ። 36 ዬይ ያዲ ማዔሚ ማዓጎጉይዳ፡- «ዒዛኮ ማገገፓ ፔቴ"ፓዖ ማቃዓኬ» ገይንቴሚ ኩማንዳጉዲኬ። 37 ሃህ ሜሌ" ማዓኣፔይዳ፡- «ዒዛ ጫርገዘንሚ ሃገ ዒዛ ዛጋንዳኔ» ጋዓኔ።

ዩሱሴኮ ዲኡኪንቶ

(ማቴ. 27፡57-61፤ ማር. 15፡42-47፤ ሉቃ. 23፡50-56)

38 ዓይሁደ ዓሶኮ ዎይህ ዓሶ ዒጊጩሚና ዩሱሴ ዓሲ ዒ ማዔሚ ዔርዙዎዖ ናንጋ፡ ዓርማቴያሴ ዓጮ" ዓሚ፡ ዮሴፔ ዩሱሴኮ ሌዘ ዔካኒ ጸላዖሴ ኮራ ሸኢቃዘ፡ ጸላዖሴ ዒዛ ዔኮንጎ ገዔኔ፤ ዬያር ዮሴፔ ዴንዲ ሌዘ ዔኬኔ። 39 ሐያኮ ቤርታ ዲሞና ዩሱሴ ኮራ ሙኩ፡ ኒቆዲሞሴ ጎዖሚ ደንገጋሚ" ደሎዜ ማዓንዳ ካርቤ ዎላንጎና ዎላ" ሲኢሪ ዔኪ ሙኩኔ። 40 ዬንሚ ለምዖ ዓሶንሚ ዩሱሴኮ ሌዘ ዔኪ ዓይሁደ ዓሳ ሃይቄ ዓሶ ሱኡዳ ጎይዖ ሳውቃ ቲሺና ቲሸኪ ሻኦዣ ዓፒላና ዒዛ ሱኡዴኔ። 41 ዩሱሴ ሱጻንቴ ቤዘይዳ ፔቴ" ሚሚ ቱኮ"ና ቤሲ ዓኣኔ፤ ዬና ቤዜሎይዳ ዖኦኒያ ዲኡቴባኣ ዓኪ ዲኡፒ ዔቴ ዓኣኔ። 42 ዬና ኬላ" ዓይሁደ ዓሶኮ ሐውሾ ኬሎ" ሞ ገኢገንቶ ኬሊ" ማዔሚር ሃህ ገንሃ ዲኡፖ ቤዛኣ ዑኩ ማዔሚር ዩሱሴ ዔያታ ዒኢካ ዲኡኬኔ።

20

ዩሱሴኮ ሐይባ"ፓ ዔቂዖ

(ማቴ. 28፡1-8፤ ማር. 16፡1-8፤ ሉቃ. 24፡1-12)

1 ወዴ ኬሊ" ጉቴ" ዓሚ" ዲማ ሚኢሪ ማግዴላ ዓጮ" ማይራማ ዩሱሴኮ ዲኡፖ ቤዘ ዴንዴኔ፤ ዒኢካ ዒዛ ሂላ"ዖ ዲኡፖ ዔቶ" ካሮ" ዎዶና ሹጫሚ ዲኡፖ ዔቶ" ካራ"ፓ ኮላዲ ዓኣንቴ ዴንቄኔ። 2 ዬያር ዒዛ ሲሞኦኔ ገይንጎ ጸደርሴና ዩሱሴ ዒዛ ናሽካያ ማዔ፡ ሜሌ" ዒዛኮ ገንገ ሃንጎሚና ኮራ ጸሸኪ ዴንዳዖ፡- «ጎዳ ዲኡፖይዳፓ ቱገ ዔኮናኔ፤ ዓንካ ዒዛ ገሠናቴያ ኑ ዔራዋሴ» ገዔኔ።

3 ዬማና ጸደርሴና ሐንጎ ዩሱሴኮ ገንገ ሃንጎሚና ዎላ" ኬሰካዖ ዲኡፖ ቤዘ ዴንዴኔ። 4 ዒማ"ና ለምዖንሚ ዎላ" ጸሸኬኔ፤ ጋዓንቴ ባጋሚ ጸደርሴ ጸሸኪ ቢራዖ፡ ቤርታዲ ዲኡፖ ቤዘ ሂላ"ኔ። 5 ሂርኪ ገይ ዒዚ ዲኡፖ ዔቶ" ዛጋዖ፡ ዩሱሴ ሱኡዴና ዓፒላ ሌሊ ዓኣንቴ ዴንቄኔ፤ ጋዓንቴ ዒ ዔቶ" ጋር ገሊባኣሴ። 6 ዬካፓ ሲሞኦኔ ጎዖ ጸደርሴ ገንገ ሙኪ ዒኢካ ሂላ"ዖ፡ ዲኡፖ ዔቶ" ጋር ገሊኔ፤ ዒዚያ ዩሱሴ ሱኡዴና ዓፒላ ሌሊ ዓኣንቴ ዴንቄኔ፤ 7 ዩሱሴኮ ቶኦኮ" ማርና ቱርጫ ሃንጎ ዑዖ ሱኡዴና ቱርጫና ዎላ" ቱዋንቴ ዲማዲ ሜሌ" ቤሰካ ቁሪንቴ ዓኣንቴ ዒ ዴንቄኔ። 8 ዬካፓ ሐህ ዬይ ቤርታ ሂላ"፡ ዩሱሴ ገንገ ሃንጎሚ ዲኡፖ ዔቶ" ገሊ ዛጋዖ ዬይ ጎኔ ማዔሚ ጉሙርቄኔ። 9 ዒማ"ና፡- «ሐይባ"ፓ ዒዚ ዔቃንዳያ ኮይሳኔ» ጋዓ ገኤኸ ማዓጎጎ ቃኣሎ" ዔያታ ማሊ ጸቂሚ ዔሪባኣያኬ። 10 ዬካፓ ዬንሚ ለምዖ ዩሱሴ ገንገ ሃንጎሚ ማዒ ፔ ማኣሪ ዓኣዴኔ።

ዩሱሴ ማግዴላ ዓጮ" ማይራሞዎ ጴዳሚ (ማቴ. 28፡9-10፤ ማር. 16፡9-11)

11 ዒማ"ና ማግዴላ ዓጮ" ማይራማ ዩኤኪ ዩኤኪ ዲኡፖ ኮይላ" ዔቂ ዓኣዖ፡ ሂርኪ ገይ ዲኡፖ ዔቶ" ጋር ዛገኔ። 12 ዒዛ ዛጋንቴ ዩሱሴኮ ሌዘ ዓኣ ቤዘይዳ ቦኦሪ ማኣዖ ማይንቴያ፡ ለምዖ ኪኢታንቾሰኬንሚ ፔቴ" ኬሮ" ኬዴ" ፔቴ"ሚ ቶኮ" ዛላ" ዴዒ ዓኣንቴ ዒዛ ዴንቄኔ። 13 ዬንሚ ማይራሞ ኮራ፡- «ዔና! ዓይጎር ኔ ዩኤካይ?» ጋዓዛ፡ ዒዛ ማሃዖ፡- «ጎ ጎዳሚ ሃካፓ ዔኮናኔ፤ ዓንካ ገሠናቴያ ታ ዔራዋሴ» ገዔኔ።

14 ዬያ ዒዛ ጋዓዖ ገንሚ ሸሪ፡ ዩሱሴ ዔቂ ዓኣንቴ ዴንቄኔ፤ ጋዓንቴ ዬይ ዩሱሴ ማዔሚ ዒዛ ዔሪባኣሴ። 15 ዩሱሴ ዒዛ ኮራ፡- «ዔና ኔ ዓይጎር ዩኤካይ? ሐህ ኔ ዖና ኮዓይ?» ገዔኔ፤ ዒዘም ዬይ ዓሚ ሚያ ቱኮ"ና ቤዘ ማዳ ዓሲ ማላሚር፡- «ጎዳሚዮ! ኔኤኒ ዒዛ ዔኬቴ ዎካ ኔ ዒዛ ገሚቶ ሐዳራ ታኣም ኬኤዜ፤ ታኣኒ ዒዛ ዔካንዳኔ» ገዔኔ።

16 ዒማ"ና ዩሱሴ፡- «ማይራሚ» ዒዛ ኮራ ጋዓዛ፡ ዒዛ ዒዛ ባንሚ ሸሪዖ ዔብሪ ዓሲ ሙኡቹና «ሪቡኒ» ገዔኔ፤ ዬናኮ ቡሊ"ዓ «ዔርዛሚዮ!» ገይሚኬ።

17 ዩሱሴ ዒዘም፡- «ሐገ ታኣኒ ለካ ታ ዓዶ ባንሚ ኬሰኪባኣሚር ታና ዓርቂፖ፤ ጋዓንቴ ታ ገርሰንሚ ኮራ ዓኣዲጋፓ ታኣኒ ሌካ ታ ዓዶና ዒንሚ ዓዶና ባንሚ፤ ሃህ ታ ጎዳ ማዔ ያኣዛሚና ዒንሚኮዎ ጎዳ ማዔ ያኣዛሚ ባንሚ ታ ዔውታንዳኔ ገዔኔ፤ ገይ ዔያቶም ኬኤዜ» ገዔኔ።

18 ዬያር ማግዴላ ዓጮ" ማይራማ ዩሱሴኮ ገንገ ሃንጎሚ ኮይላ" ዴንዳዖ ጎዳ ዒዛ ዛገሚና ዒዚ ዒዘም ገዔ ባኮዎ ዔያቶም ኬኤዜ።

ዩሱሴ ዒዛኮ ገንገ ሃንጎሚ ማዕደራ (ማቴ. 28፡16-20፤ ማር. 16፡14-18፤ ሉቃ. 24፡36-49)

19 ዬና ወደ ኬሎ" ዋንቶ ዩሱሴኮ ገንገ ሃንጎሚ ዓይሁደኮ ዎይህ ዓሶ ዒጊጩሚና ካሮ" ፔኤኮ ዑዓ ዎዲ ጋራ ቡኪንቴ ዓኣንቴ ዩሱሴ ዔያታ ቡኪንቴ ዴዒ ዓኣ ማኣሪሎ ገላዖ

19:36 ኬሲ. ማግ 12፡46፤ ፓይ. ማግ 9፡12፤ ዓይኑ. 34፡20፤ ዛካ. 12፡10፤ ዮሐ. ያፔዳ 1፡7። 19:39 ዮሐ. 3፡1-2።

ባኣካ" ዓይኖቶኮ ዓቂ፡- «ኮሹሞ ዒንሢሞ ማዖንጎ!» ዓይኖቶም ገዴኔ። 20 ይያ ጋዓዖ ፔኤኮ ኩጮንታ ጎኦ"ንታ ዓይኖቶ ዳዋዛ፡ ዓይኖታ ጎዳ ዛጊ ማርጌና ዋዛዴ። 21 ዩካፓ ዩሱሴ ለሚ ሃሃ፡- «ኮሹሞ ዒንሢሞ ማዖንጎ! ታ ዓይ ታና ዳኬሢጉዲ ታኣኒያ ዒንሢ ዳካኔ» ዓይኖቶም ገዴኔ። 22 ይያ ገይ ዓይኖቶ ዑፃ ዑኡዛዖ፡- «ዓያና ገኤሽ ዓኩዋቴ፤ 23 ዒንሢሞ ዓሰኮ ጎሞ ዓቶም ገዴኖቶ ዓይኖቶም ዓቶም ገይንታንዳኔ፤ ዓሰኮ ጎሞ ዒንሢሞ ዓቶም ገይባኣቶ ጎማ ዓይኖቶኮ ዓቶም ገይንታዓኬ» ገዴኔ።

ዩሱሴና ቶኦማኣሴና ገሰቴ ባኮ

24 ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዞንሢ ኮይላ" ሙኬ ከሌ"ሎ ታጳ ለምዖንሢ ዳፓ ፔቴ"ሢ፡ ሱንፃ «ሚንቴ» ገይንታ ቶኦማኣሴ ዓይኖቶና ዋላ" ባኣሴ። 25 ይያ ሃንጎ ጊንዖ ሃንታዞንሢ ቶኦማኣሴ ኮራ፡- «ጎዳ ከገሰካይ!» ጋዓዛ፡ ዒዚ፡- «ዓጮ ዓንጎና ዒዛኮ ጳርቁንቴ ኩጮ ታ ከኤሎ"ና ሄሊ" ዛጉዋዖ ሃሃ ዒዛኮ ጎኦ"ን" ዲኢደዋ ኩቻ ዓርቂ ዛጉዋዖ ታ ይያ ጎኔኬ ጋዓዓኬ» ገዴኔ።

26 ሳሊ" ከሊ"ኮ ጊንዖፓ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዞንሢ ሃሃ ፔቴ" ማኣሪዳ ዓኣንቴ ቶኦማኣሴ ዓይኖቶና ዋላ" ዓኣኔ፤ ዒማ"ና ዓይኖታ ዓኣ ማኣሮኮ ካራ" ዋዲንቴ ዓኣንቴ ዩሱሴ ሙኪ ዓይኖቶኮ ባኣካ" ዓቃዖ፡- «ኮሹሞ ዒንሢሞ ማዖንጎ!» ገዴኔ። 27 ዩካፓ ቶኦማኣሴ ኮራ፡- «ሓኒ ሙኪ፡ ኔ ከኤሎ"ና ታ ኩጮ ካኣሚ ዛገ፤ ሓሣ ኔ ኩጮና ታ ጎኦ"ን" ዓርቂ ዛገ፤ ዓልቴዖ ሃሽ" ጉሙርቃ ዓሲ ማዔ» ገዴኔ።

28 ቶኦማኣሴ ይማና፡- «ኔ ታኣኮ ጎዳ ሃሃ ያኣዛሢኬ!» ገዴኔ።

29 ዩሱሴና ቶኦማኣሴም፡- «ኔ ታና ዛገሢሮ ጉሙርቃኔ፤ ጋዓንቴ ታና ዛጉዋዖ ጉሙርቃዞንሢ ጋላጉንቴያኬ» ገዴኔ።

ሓኖ" ማፃኣፔሎኮ ማሊዖ

30 ዩሱሴ ሃኖ" ማፃኣፓይዳ ፃኣፒንቴባኣ ማርጌ ያኦሲ ዋለቁና ማዲንታ ዓኪ ባኣዚ" ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዞንሢ ቤርታ ማዴኔ፤ 31 ጋዓንቴ ዩሱሴ ያኦሲ ናይ ሃሃ ማሲሔ ማዔሢ ዒንሢ ጉሙርቃንዳጉዲና ጉሙርቂ ዓኪ ዒዛ ሱንፃና ናንጊና ናንጊ ሹሞፖ ዒንሢ ዳንቃንዳጉዲ ሓይ ፃኣፒንቴኔ።

21

ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታ ለንካዎንሢሞ ጴዳሢ

1 ዩካፓ ዩሱሴ ዲብራዶሴ ገይንታ ባዞ" ዓጮ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዞንሢሞ ለሚ ሃሃ ጴዳኔ፤ ዒ ዩካ ዓይኖቶም ጴዳሢ ሂዲኬ፡- 2 ሲሞኦኔ ገይንታ ጴዳሮሴ፡ ሱንፃ «ሚንቴ» ገይንታ ቶኦማኣሴ፡ ገሊላ ዓጮ"ኮ ቃናፓ ናቴናዔኤሌ፤ ሓሣ ዜብዲዮሴ ናኣቶ"ንሢና ማሊ" ለምዖ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታሰኬንሢንታ ዋላ" ዓኣንቴ፡ 3 ሲሞኦኔ ገይንታ ጴዳሮሴ ዓይኖቶ ኮራ፡- «ሞሎ ዓርቃኒ ታ ዓኣዳንዳኔ» ጋዓዛ፡ ዓይኖታ ሃሃ፡- «ኦኡኒያ ኔኤና ዋላ" ዓኣዳንዳኔ» ገዴኔ፤ ዩካፓ ዓይኖታ ከሰኪ ዓኣዲ ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጎይዳ ዓይዖሮ ገሌኔ፤ ጋዓንቴ ዩኖ ዋንቴሎ ፔቴ" ሞሎታዖ ዓይኖታ

ዓርቂባኣሴ። 4 ዚሮ ጉቴ"ሎ ሳዓ ካራዛ ዩሱሴ ዩኖ ባዜ"ሎ ዓጮ ዓቂ ዓኣንቴ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዞንሢ ዩይ ዩሱሴ ማዔሢ ዓይኖባኣሴ። 5 ዒማ"ና ዩሱሴ፡- «ዔዛፓ! ሞላ ዒንሢ ኮራ ዓኣ?» ጋዓዛ፡ ዓይኖታ ማሃዖ፡- «ፔቴ"ታዖ ኦ ኮይላ" ባኣሴ» ገዴኔ።

6 ዒዚ ዓይኖቶም፡- «ሞላሢ ዓርቆ ሮኦጮ ማላ ሱዞ ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጎኮ ማዛቆ ዛሎ"ና ዓጉዋቴ፡ ዒንሢ ዳንቃንዳኔ» ገዴኔ። ይያ ሞላሢ ዓርቆ ሱዞ ባዞ"ይዳ ዓይኖታ ዓገኔ፤ ዩማና ማርጌ ሞላ ዓርቂንቴሢሮ ዩኖ ሞላሢ ዓርቆ ሮኦጮ ማላ ሱዜሎ ጎቻኒ ዓይኖቶ ባሹኔ።

7 ዒማ"ና ዩሱሴ ዒዛ ናሽካ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታሢ ጴዳሮሴ ኮራ፡- «ሓይ ጎዳታንቴሞ!» ጋዓዛ፡ ሲሞኦኔ ጎዖ ጴዳሮሴ፡- «ሓይ ጎዳታንቴሞ!» ዩይ ገዴሢ ዋይዛዖ ማዶ"ሮ ገይ ማኣዓሢ ፔኤኮ ዒ ከሲ" ዓኣሢሮ ዑከና ሃንጎ ማኣዓሢ ፔኤኮ ማይንቴ ለካ ባዞ"ይዳ ጰሊ" ገሌኔ።

8 ዓቴ" ዩሱሴኮ ጊንዖ ሃንታዞንሢ ጋዓንቴ ፃኣዶ ዓጮ"ይዳፓ ጴዳታ ታኣካ ማዓዖ ሃኪ ዋኣዖ ሳዛ" ዓኣሢሮ ሞላሢ ኩሜ፡ ሮኦጮ ማላ ሱዜሎ ጎቻ ጎቻ ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጎና ሙኬኔ። 9 ዩኖ ጎንገሎይዳፓ ዓይኖታ ከዳ"ዖ ሞሎ ገዳ" ዓጎና ታሚ ቁንሢና ካሃኣ ዳንቁኔ። 10 ዩሱሴ ዓይኖቶም፡- «ሓሢ ዒንሢ ዓርቂ ሞላሢ ሃኒ ባውዋቴ» ገዴኔ።

11 ይያ ሲሞኦኔ ጎዖ ጴዳሮሴ ዋኣዖና ፒንቆ ጎንገሎ ጋሮ ገላዖ ጴዳታና ደንጊታሚ" ሓይሃ ኮሽ" ዴኤፒ ዴኤፒ ሞላ ኩሜ፡ ሮኦጮ ማላ ሱዜሎ ሳዖ ባንሢ ጎቻኔ፤ ዩያጉዳ ማርጌ ሞሎ ዓርቂቶዎ ዩና ሞላሢ ዓርቆ ሮኦጮ ማላ ሱዜላ ዲጰባኣሴ። 12 ዩካፓ ዩሱሴ ዓይኖቶ ኮራ፡- «ሓኒ ሙኪ ሙዑዋቴ» ጋዓዛ፡ ዩይ ጎዳ ዩሱሴ ማዔሢ ቢያሢ ዓይኖቶም ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዞንሢ ዳፓ ፔቴ"ታዖ፡- «ኔኤኒ ያናዳይ?» ገይ ዒዛ ያኣጮኒ ጮርቁይ ባኣሴ። 13 ዒማ"ና ዩሱሴ ሙካዖ ካሃና ዩያጉዲ ሃሃ ሞላሢና ዓኪ ዓይኖቶም ዒንገኔ።

14 ዩሱሴ ሃይባ"ፓ ዔቁሰካፓ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዞንሢ ዒዛ ዛጋንቴ ዩና ሃይሣሶኬ።

ዩሱሴና ጴዳሮሴና

15 ዩኖ ሙዖ ሙዔ-ዔሰካፓ ዩሱሴ ሲሞኦኔ ገይንታ ጴዳሮሴ ኮራ፡- «ዮና ናዓሃ፡ ሲሞኦኔ! ሓኣቶይዳፓ ኔ ታና ባሹ ናሽካ?» ዒዛ ኮራ ጋዓዛ፡ ዒዚ ማሃዖ፡- «ሂዮ፡ ጎዳሂዮ! ታ ኔና ናሽካሢ ኔ ታና ዔራኔ» ገዴኔ።

ዩሱሴያ ዒዛም፡- «ዓካሪ ታኣኮ ዓቃሎ ማራናኣቶ" ዛገ» ገዴኔ።

16 ለሚ ሃሃ፡- «ዮና ናዓሃ፡ ሲሞኦኔ! ኔ ታና ናሽካ?» ዒዛም ጋዓዛ፡ ዒዚ ማሃዖ፡- «ሂዮ፡ ጎዳሂዮ! ታ ኔና ናሽካሢ ኔ ታና ዔራኔ» ገዴኔ።

ዩሱሴ ዒዛም፡- «ታኣኮ ጎሎጮ ማራናኣቶ" ሄንቁ» ገዴኔ። 17 ሓይሣሲ፡- «ዮና ናዓሃ፡ ሲሞኦኔ! ኔ ታና ናሽካ?» ዒዛ ኮራ ጋዓዛ፡ ሓይሣሲ፡- «ኔ ታና ናሽካ?» ገይ ዒዛ ያኣጮሢሮ ጴዳሮሴ ያያዖ፡- «ታ ጎዳሂዮ! ኔኤኒ ቢያ ዔራኔ፡ ታኣኒ ኔና ናሽካሢ ኔ ታና ዔራኔ» ጋዓዛ፡ ዩሱሴ ማሃዖ፡- «ታኣኮ ዴኤፖ ማራቶ ሄንቁ፤ 18 ጎኔ ታ ኔኤም ጋዓኔ፤ ኔኤኒ ዴጌ ዓኣዖ ኔኤኮ ከርና ቱኡቶ ቃልሾ ኔ ኩቻ ኔ ቱኪ" ኮዔ ቤሲ ዓኣዳኔ፤ ኔ ጋርቻዛ ጋዓንቴ ኔኤኒ ኩጮ ለካ ዔቁሳዛ ማሊ" ዓሲ

20:23 ማቴ. 16፡19፤ 18፡18። 21:3 ሉቃ. 5፡5። 21:6 ሉቃ. 5፡6።

ኔና ቱኡሲ ኔ ኮሲባኣ ቤሲ ኔና ዔኪ ዓኣዳንዳኔ»
ዒዛም ገዔኔ። 19 ዬያ ዒ ገዔህ ጳጳርሴ ዎማጉዳ
ሓይቢና ያኡሲ ዒ ቦንቻንዳያ ኮይሳቲያ ዒዛ
ዔርዘርኬ፤ ዩካፓ ጳጳርሴ ኮራ፡- «ታ ጊንያ ሙኬ»
ገዔኔ።

ዩሱሴና ሜሌ" ዒዛኮ ጊንያ ሃንታህና

20 ጳጳርሴ ሺሪ ዩሱሴ ዒዛ ናሽካ፣ ሜሌ"
ዒዛኮ ጊንያ ሃንታህ ዒዛ ጊንያ ዓኣዳንቲ ዳንቄኔ፤
ዩይ ጊንያ ሃንታህ ፔቲ"ና ዔያታ ካሦ ሙዓኣና
ዩሱሴ ባንህ ዛላዲ ሂርኪ ጋዓያ፡- «ጎዳህዮ!
ኔና ዓኣህ ዒንጋንዳህ ያናዳይ?» ገይ ዒዛ
ያኡጩህኬ። 21 ጳጳርሴ ዩያ ዛጋያ፡- «ጎዳህዮ!
ሃይ ዒህ ዎይታንዳይ?» ገይ ዩሱሴ ኮራ
ያኡጩኔ።

22 ዩሱሴ ማሃያ፡- «ታኣኒ ሙካንዳያ
ሂላ"ንዳኣና ዒ ሺምፖና ናንጋንዳጉዲ ታ ዒዛ
ገዔቶ ኔና ዓይጌ ጌልዜይ? ኔኤኒ ኔኤር ታ ጊንያ
ሙኬ» ዒዛም ገዔኔ።

23 ዩያ ዛሎ"ና ጌርሲንህ ባኣካ"፡- «ሓይ ዩሱሴ
ጊንያ ሃንታህ ሓይቁንዳዎሴ» ገይንታ ሓይሴ
ኬኤዚንቲኔ፤ ጋዓንቲ ዩሱሴ፡- «ታኣኒ ሙካንዳያ
ሂላ"ንዳኣና ዒ ናንጋንዳጉዲ ታ ገዔቶ ኔና ዓይጌ
ጌልዜይ?» ጋዓንዳፓዓቲም «ኔ ሃይቁንዳዎሴ»
ዒዛም ገይባኣሴ።

24 ዩያ ባኮ ቢያ ማርካዴህና ዩንህ ባኮንህ
ፃኣፔህ ዒዛ ዩያ ዩሱሴኮ ጊንያ ሃንታህኬ፤ ዒዛኮ
ማርካዴፃኣ ጎኔ ማዔህ ኑ ዔራኔ።

25 ዩሱሴ ማዴ ሜሌ" ማርጌ ባኣዚ"
ሃሃ ዓኣኔ። ታ ማላ ጎይያታቲ ዒዚ ማዴ
ባኮ ቢያ ፔቲ" ፔቲ" ፃኣፒንቲያ ማዔቶ ዩያ
ፃኣፒንቲ ማፃኣፖ ዓጫ" ሃይ ፔ ቶኦኪና ዓርቃኒ
ዳንዳዒንዳዎያታንቲኬ።

የኦሲ ማደ"ም ዳክንቴዘንሢኮ ማደ" ዓይያ ካር"

ዳክንቴዘንሢኮ ማደ" ማፃኣፓ፡- ሉቃስ 9ኣፔ ኮዥ ሓይሶ ማፃኣፓፓ ሄሊ" ዓኣዳያኮ፤ ሐኖ ማፃኣፓኮ ዳኤፖ ማሊያ ዩሱሴኮ ጊንያ ሓንታ ቤርታሳ ናኣፓ" ዓያና ጌኤሽ ዒያቶ ማሊሳዛ ዒዛ ዛሎ" ኬኤዛ ኮዥ ሓይሶ ዎይቲ ዩሩሳላሜይዳ፣ ዩሁዳ ዓጮ" ቢያይዳ፣ ሳማሪያይዳ ሓሣ ዴንዲ ዓጮ" ጋፖ ሄላ"ንዳኣና ዳልጊሽ ኬኤዜቲያ ዔርዛኒኬ (1፡8)፤ ሐና ማፃኣፓ የኦሲ ጉሙርቁያ ካኣዥ ዓይሁዶ ዓሶ ባኣካ"ፓ ዓርቃያ ዴንዲ ዓጪ ዴሬ ቢያኮ ጉሙርቁሢ ካኣሽ ማዓንዲያ ሄላ"ንዳኣና ዎይቲ ዳልጊ ዴንዴቲያ ኬኤዛ ሃይሴ ዓርቃያኮ።

ሐኖ ማፃኣፓ 9ኣፔ ዓሢ፡- ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሳ ሮሜ ዓጮ" ካኣቱሞ ሎንሣሢ ዴሚ"ና ዘርታ ዓሲ ማዓባኣሢ ሓሣ ጊንሣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ካኣሽኮ ካኣዥ ዓይሁዶ ዓሶኮ ካኣዥ ኮንሣያ ማዓሢ ዔርዛኒ ሚርጌ ላቢ" ማዴኔ።

ዳክንቴዘንሢኮ ማደ" ማፃኣፓ፡- ዩሱሴ ዛሎ" ኬኤዛ ኮዥ ቃኣላ" ዴንዲ ሄላ" ቤዛ ቢያ ዳልጊ ዳልጊ ዓኣዴያ ማዓያና ሓሣ ጊንሣ ሸኢጲያ ማኣርኮ ማኸንቲያ ዔርዛ ሓይሣ ዳኤፔ ዳኤፔ ቤሲ ፓቁንታኒ ዳንዳዓኔ።

1 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁያ ካኣዥ ዩሩሳላሜይዳ ዩሱሴ ለካ ዔውቴሰካፓ ዓርቁንቲያ ማዓያ

2 ዩና ካኣዥ ዩሩሳላሜ ዓጮ" ቢያ ሄላ"ያ

3 ሜዲቴራኒያ ባዞ" ኮይላ" ዓኣ ዓጮ" ሓሣ ጊንሣ ሮሜ ዓጮ" ሄላ"ንዳኣና ዳልጊ ዴንዲያ

ዳክንቴዘንሢኮ ማደ" ማፃኣፓይዳ ባሽ ማደ ማዓ ዴዳሢ ዓያኖ ጌኤዥ ማደ"ኬ፤ ዩይያ ጸንፃቆሰፃ ኬሎ"ና ዩሩሳላሜይዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶ 0-9 ዎልቁና ኬዲ"ያና ሓሣ ጊንሣ ሐኖ ማፃኣፓይዳ ዓኣ ማደንቲ ባኮ ቢያይዳ ዴዳሢጉዲ ዓያኖ ጌኤዥ ሸኢጲያ ማኣርና ዔኪ ዓኣዴ ዓሶና ማዳንዳ ባኮ ዳቂ ዳቂ ሓሣ ዴዲሴያ ማዓሢኮ።

ዩኖ ዎዶ"ና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁያ ዛሎ" ኬኤዚንቲ ሓይሶኮ ዓኣፔ ማዓ ባካ ሃኖ ማፃኣፓይዳ ዓኣኔ፤ ዳክንቴዘንሢኮ ማደ" ማፃኣፓይዳ ዓኣ ማደንቲ ባካ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶ ናንጎና ሸኢጲያ ማኣር ዓሶኮ ፔቱሞናይዳ ዓኣ ዎልቁ ዎሞዓ ዳኤፔ ማዓቶዎ ፔጋሲ ዳዎኔ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

ኮዥ ሓይሶ ኬኤዛኒ ጊኣጊንቶና ሓይሴ 1፡1-26 ዩሱሴኮ ጋፒንያ ዓይሢያና ሓሣ ዒ ዒንጌ ዎዞ 1፡1-14

ዩሁዳ ቤዛ ሜሌ" ዓሲ ዶኦሪንቲሢ 1፡15-26 ኮዥ ሓይሶ ዩሩሳላሜይዳ ኬኤዚንቲሢ 2፡1-8፡3

ኮዥ ሓይሶ ዩሁዳና ሳማሪያይዳ ኬኤዚንቲሢ 8፡4-12፡25

ጳውሎሴ ማደ ማደ" 13፡1-28፡31

1 ቤርታሲ ሓንቲ ማደ ማደ" 13፡1-14፡28

2 ዩሩሳላሜይዳ ዴያና ቡኪንቶ 15፡1-35

3 ላሚ ሃንቲ ማደ ማደ" 15፡36-18፡22

4 ሓይሢ ሓንቲ ማደ ማደ" 18፡23-21፡16

5 ጳውሎሴኮ ዩሩሳላሜይዳ፣ ቁሳሪያይዳ ሓሣ ሮሜ ዓጮ"ይዳ ቱኡቲያ 21፡17-28፡31

1 ቱዎፒሎሴ!

ታኣኮ ቤርታሳ ማፃኣፓይዳ ዩሱሴ ማደ ባኮና ዔርዜ ባኮ ቢያ ታ 9ኣፔኔ፤ ታኣኒ 9ኣፔሢያ ዩሱሴ ሳያይዳ ማደ" ዓርቁማፓ ዴንዲ፣ 2 ለካ ጫሪንጮ ዔውቴ ኬሎ" ሄላ"ንዳኣና ዒዚ ማደ ማደ"ኬ፤ ለካ ጫሪንጮ ዒዚ ዔውቴሢ' ዳክንቴዘንሢኮ ጌይንቲ ዶኦሪንቲዘንሢኮ ማደና ጌኤሽ ዎልቁና ዓይሢያ ዓይሢሢኮ ጊንፃፓኮ፤ 3 ዒ ሓይቁሢኮ ጊንፃ ዲቢ ዔርታ ማርካ ማዓ ጎይሢና ሸምፔና ዓኣያ ማዓያ ጎናሳኒ ዔያቶም ዎይዲታሚ" ኬሊ"ዳ ጴዲ ጴዲ የኦሲኮ ካኣቱሞ ዛሎ" ዔርዜኔ፤ ዔያታኣ ዒዛ ዛጌኔ። 4 ዔያቶና ዎላ" ዒዚ ዓኣና፡- «ታ ዒንሢሞ ቤርታ ኬኤዜሢ ሓሣ ዓይይዲፓ ዒንጊንቲ ዎዞ ዒንሢ ዩሩሳላሜይዳፓ ኬሰኩዎያ ዒኣካ ካቱዎቲ፤ 5 የሓኒሴ ቤርታ ዎኣሢና ማሰኬኔ፤ ዒንሢ ጋዓንቲ ሓሢ ዳካ" ኬሊ"ኮ ጊንፃፓ ዓያና ጌኤሽና ማሰታንዳኔ» ጌዔኔ።

ዩሱሴኮ ለካ ጫሪንጮ ዓኣዲያ (ማር. 16፡19-20፤ ሉቃ. 24፡50-53)

6 ዒማ"ና ዳክንቴዘንሢኮ ፔቲ"ይዳ ቡኪንቲ ዓኣያ፡- «ጎዳሢያ! ዒሰራዔኤሌም ካኣቱሞ ማሢ ኔ ዒንጋንዳ ዎዶ" ሓሢዳ?» ጌዒ ዩሱሴ ኮራ የጎጩኔ።

7 ዩሱሴ ማሃ፡- «ዓዲሢ ፔ ቢታንቶና ማሊ ጌሢ ዎዶ"ና ማዓንዳ ባኮና ዒንሢ ዔራኒ ዳንዳዑዎሴ። 8 ጋዓንቲ ዓያና ጌኤሽ ዒንሢዳ ኬዴ" ዎዶ"ና ዎልቁ ዒንሢ ዴንቃንዳኔ፤ ዩካፓ ዩሩሳላሜይዳ፣ ዩሁዳ ዓጮ" ቢያይዳ፣ ሳማሪያይዳ፣ ዴንዲ ዓጮ"ኮ ጋፒንያ ሄላ"ንዳኣና ዒንሢ ታኣኮ ማርካ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ። 9 ያዲ ጌዔሰካፓ ዔያታ ዛጋ ጎይሢ ዓኣንቲ ለካ ጫሪንጮ ባንሢ ሳዓፓ ዔውታኣና ሻኣሬ ዔያቶኮ ዓኣፓፓ ዒዛ ዓኣቼኔ።

10 ዒዚ ዓኣዳኣና ዔያታ ጫሪንጮ ባንሢ ጊቶ ጌዒ ዛጊያይዳ ዓኣንቲ ቦኣሬ ዓፒላ ማኣዔ ላምያ ዓሲ ዔያቶ ኮራ ዔቃያ፡- 11 «ዒንሢ ሓይ ጌሊላ ዓጮ" ዓሳ፡ ጫሪንጮ ባንሢ ዛጊ ዒንሢ ዓይጎር ዔቁይ? ሓይ ጫሪንጮ ዳክንታንቲ ዒንሢ ዛጊ ዩሱሴ፣ ጫሪንጮ ዴንዳንቲ ዒንሢ ዛጊ ማ ጎይያ ዒማይዲ ማዓ ሙካንዳኔ» ጌዔኔ።

ዩሁዳ ቤዛ ማቲያሴኮ ዶኦሪንቲያ (ማቲ. 27፡3-10፤ ዓይኑ. 109፡8)

12 ዩካፓ ዛይቲ ሪሚቲ ዴካ" ጌይንታዘይዳፓ ዩሩሳላሜ ባንሢ ዔያታ ማዔኔ፤ ዛይቲ ሪሚቲ ዴካ ጌይንታ ዴካ" ዩሩሳላሜይዳፓ ዓሲ ዔኤሌም ዎይዛንዳጉዴ ፓዴ ቤሲዳኮ። 13 ዩሩሳላሜ ዔያታ

1:1 ሉቃ. 1፡1-4። 1:4 ሉቃ. 24፡29። 1:5 ማቲ. 3፡11፤ ማር. 1፡8፤ ሉቃ. 3፡16፤ ዮሐ. 1፡33። 1:8 ማቲ. 28፡19፤ ማር. 16፡15፤ ሉቃ. 24፡47-48። 1:9 ማር. 16፡19፤ ሉቃ. 24፡50-51።

ሙካዖ ዋንዳ ናንጋ ኩቦ ማኣሮ ከሰከኔ፤ ዔያታ፡- ጳጳርሴ፡ ዮሐንሴ፡ ያይቆኦ፡ ዒንዲራሴ፡ ፒልጳሴ፡ ቶኦማኦ፡ ቤርቴሌሞሴ፡ ማቲዎሴ፡ ዒልፒዮሴ ናኣዚ" ያይቆኦ፡ ፔ ዓጮ" ሚጪንታ ሲሞኦኔንታ ያይቆኦ ናኣዚ" ዪሁዳንታኔ።

14 ዔያታ ቢያ ከሌ" ፔቱሞና ዶዲ ያኦሲ ሺኢቃ፤ ዔያቶና ዎላ" ፔቱ" ፔቱ" ላኣለና ዩሱሴኮ ዒንዲ ማይራሞና ሐሣ ዩሱሴኮ ገርሲንሂያ ዓኣኔ።

15 ዒማ"ና ጳጳርሴ ጻኤታና ላማታሚ"ና ማዓ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲ ባኣካ ዔቃዖ ሂዚ ገዔኔ፡-

16 «ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ዩሱሴ ዓርቄ ዓሶኮ ዓርና ማዔ፡ ዪሁዳ ዛሎ" ፃኣፒንቴሂንዲ ዓያና ገኤሺ ቤርታሲ ዳውቴ ዛሎ"ና ከኤዜ ያኦሲ ማሊፃ ኩማኒ ኮይሳኔ። 17 ዪሁዳ ኦኡኮ ፔቱ"ሂ ማዒ ቤርታ ኦኡና ዎላ" ማዲያኔ።»

18 ጋዓንቴ ዩይ ዓሂ ፔኤኮ ፑርቶ ማዶ" ዛሎ"ሮ ዔከ ሚኢሾና ሳዓ ሻንቄኔ፤ ሐሣ ባለቲና ሳዓ ጳዲንቴ ዲኤቄ ሔኮ ፓቂንታዛ፡ ሩቁንታኣ ዒዛኮ ከሰከ ሚጪ"ንቴኔ፤ 19 ዩይ ማዲንቴ ባካ ዩሩሳላሚ ዓጮ"ይዳ ቢያ ዋይዚንቴኔ፤ ዩያሮ ዩና ሳዓ ዔያቶ ዓጮ" ሙኡጮና «ዓከልዳማ» ገይንቴኔ፤ ዩናኮ ቡሊ"ፃ «ሱጉሂ ሳዓ» ገይሂኔ።

20 «ዩይ ያዲ ማዓኒ ዳንዳዔሂ ዓይኑሞ ማፃኣፖይዳ፡-

«ዒዚ ናንጋ ማኣራ ባዔ ማዖንጎ፤ ያኦኒያ ዒኢካ ናንጎ፤ ሐሣ ዒዛኮ ዓኣ ቢታንቶ ሚሊ" ዓሲ ዔኮንጎ ገይንቴ ፃኣፒንቴያ ዓኣሂርኔ።»

21 «ዩያሮ ጎዳ ዩሱሴ ኦ ባኣኮ"ይዳ ኦኡና ዎላ" ሃንቴ ዎዶ"ና ጉቤ ኦኡና ዎላ" ዓኣ ዓሶይዳ፤ 22 ዩያጉዲ ሐሣ ዮሐንሴ ዎኣያና ማሰካ ዎዶ"ይዳ፤ ዓርቃዖ ዴንዲ ጎዳ ዩሱሴ ጫሪንጮ ዔውቴ ከሎ" ሂላ"ንዳኣና ኦኡና ዎላ" ዓኣ ዓሶይዳ፤ ፔቱ" ዓሲ ጎዳ ሐይባ"ፓ ዔቁሂኮ ኦኡና ዎላ" ማርካ ማዓኒ ኮይሳኔ» ገዔኔ።

23 ዩካፓ ላምዖ ዓሲ ዔያታ ዲማሲ ፔ ባንሂ ከሴ"ኔ፤ ዩያታ ቤርሳባሴ ሐሣ ባጎ ሱንፃ ዒዮሰፆሴ ገይንቴ ላምዖ ሱንሂና ዔኤሊ"ንታ ዮሴፔ ጎዖሂና ማቲያሴና። 24 ዩካፓ ጳጳርሴንሂ ሂዚ ገዒ ሺኢቃ፡- «ዓሲኮ ቢያ ዒኔ ዔራ ጎዳሂዮ! ሐንሂ ላምዖንሂዳፓ ዖና ኔኤኒ ዶኦሬቴያ ኦና ዳቄ፤ 25 ኦ ሐሂ ሺኢቃሂ ዪሁዳ ፔ ሸኔና ፔ ማሌ ቤዞ ዓኣዳዖ ሐሽ" ዳከንቴዖ ማዶ" ዔከ ፔ ማዶ ማሂ ዓዛ ቤዞ ማዳንዳሂ ዖናታቴያ ኔ ኦም ዔርዛንዳጉዲኔ።» 26 ጋዓዖ ዒፃ ዓጋዘ ዩና ባከላ ማቲያሴም ከሰከኔ፤ ዩያሮ ዩይ ማቲያሴ ጎዖሂ ታጳ ፔቱ" ዳከንቴዞንሂኮ ዎላ" ማዒ ፓይዲንቴኔ።

2

ዓያኖ ገኤኩኮ ከዲ"ዖ

1 ዓይሁዶ ዓሶኮ ዑሣ ዓኣዲሂ ከሌ" ገዒ ቦንቾ ከሌ" ጋፔሰካፓ ዶንጊታሚ" ከሌ" ዴዒ ቦንቾ ጳንጻቆስጻ ገይንታ ቦንቾ ከሎ"ና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ቢያ ፔቱሞና ቡኪ ፔቱ" ቤሰካ ዓኣንቴ፤ 2 ዔርቲባኣ ዶዲ ዓልጎ ዠባሬጉዳ ዑኡሲ ጫሪንጫፓ ሙኪ ዔያታ ዓኣ ጋሮ ኩማኔ። 3 ዓዳ"

ታሚኮ ሎሰቶ ማላያ ሚርጌ ዒንዲርሲ ዔያቶም ጳዳዖ፡ ፓቂንቴ ፓቂንቴ ፔቱ" ፔቱ"ሂ ዑፃ ዴዔኔ። 4 ዩማና ቢያሂ ዓያና ገኤሺኮ ዎልቆ ጋሮ ገሌኔ፤ ሐሣ ዓያኖ ገኤዛ ዔያቶም ገሰታንዳጉዲ ዒንጌ ዲማ ዲማ ሙኡቹና ገሰቲሂ ዓርቄ።

5 ዓጪ ማዔ ካራና ዓኣ ቤዛፓ ቢያ ሙከ፡ ያኦሲ ካኣሽካ ዓይሁዳ ዓሳ ዩሩሳላሚይዳ ናንጋኔ። 6 ዒማ"ና ዩኖ ዑኡዜሎ ዎይዛዖ ሚርጌ ዓሲ ሙኪ ዒኢካ ቡኪንቴኔ፤ ዩና ገሰታ ዓሳ ዩያ ሙኪ ቡኪንቴ ዲማ ዲማ ዓሶኮ ሙኡጮና ገሰታንቴ ዎይዜሰካፓ ዓሳ ጎዖንዶ ጎይሂ ባይዜ። 7 ሐሂ ዲቃቲ ሄርሺሂና ሂዚ ገዔኔ፡- «ሐኣታ ሐያይዲ ገሰታ ዓሳ ቢያ ገሌላ ዓሲቱዎዳዩ? 8 ሂዳዖ ሐሂ ዔያታ ኦኡኮ ኦ ሾይንቴ ዓጮ" ሙኡጮና ገሰታንቴ ኦ ዎይዛሂ ዎይቲይይ? 9 ኦኡኒ ሐሂ ናንጋሂ ጳርቴይዳ፡ ሚዴይዳ፡ ዔላሚይዳ፡ ሚሶፖታሚያይዳ፡ ዪሁዳይዳ፡ ቁጶዶቁያዳ፡ ጳንፆሴይዳ፡ ዒሲያይዳ፡

10 ፐርጊያይዳ፡ ጳንፐሊያይዳ፡ ገብጻይዳ፡ ቁሪና ገይንታ ካታሞ ኮይላ" ዓኣ ሊቢያ ዓጮ"ይዳከ፤ ሐሂ ሮሜ ዓጮ"ፓ ሙከ ዓይሁዳ ዓሶንታ ቤርታ ዓይሁዳቱዎዖ ዓይሁዳ ማዔ ዓሳ ኦኡኒያ ዓኣኔ፤ 11 ዩያጉዲ ቁርጻሴ ዓጪ ዓሲንታ ዓሬቤ ዓጪ ዓሲንታ ዓኣኔ፤ ሐይሾ፡- ሐይ ዓሳ ቢያ ያኦሲ ማዶ ፑኡፖ ማዶ" ዛሎ" ኦ ሙኡጮና ከኤዛሂ ኦ ዎይዛንቴሞ!" ገዒ፡ 12 ቢያሂ ዲቃቲ ሄርሻዖ ጎዖንዶ ጎይሂ ባይዜ፡- «ሐይ ዓይጎ ባኣዚ" ናንዳይ!» ገዒ ገዒ ዎሊ ኮራ ያኦጮኔ።

13 ፔቱ" ፔቱ" ዓሳ ጋዓንቴ ዩያ ባኮ ዓማሊ" ማሃዖ፡- «ዎይጋ ኮሾ"ና ዑዞ ዑሽኪ ዔያታ ማማሂንቴያዎይ!» ገዒ ገዒ ቦሃኔ።

ጳጳርሴ ገሰቴ ገኤዞ

14 ዒማ"ና ጳጳርሴ ታጳ ፔቱ" ዳከንቴዞንሂኮ ዎላ" ዔቁ ዓኣዖ ዴሮ"ም ዑኡዞ ፔኤሲ" ዴጊዲ ሂዚ ገዒ ከኤዜኔ፡- «ዒንሂ ዪሁዳ ዓጮ" ዓሶ ማዔ ኦ ዓሶንታ ዩሩሳላሚይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ ማዲንቴ ባካ ዓይጎታቴያ ዔራኒ ታ ጋዓሂ ኮሽ" ዎይዙዎቲ፤ 15 ሳዓ ሐጊ ሶኣፓ ዎዴታሂር ዒንሂ ማላሂጉዲ ሐይ ዓሳ ማማሂንቴያቱዎሴ፤ 16 ጋዓንቴ ሐይ ሐኣዲ ማዔሂ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዒዲዔኤሌ ከኤዛዖ፡-

17 «ያኦሲ ጋፐንፆ ከሎ"ና ሐኣዲ ማዓንዳኔ ጋዓኔ፡- ታኣኮ ዓያኖ ታኣኒ ቢያ ዓሲ ዑሰካ ላኣላንዳኔ፤ ዒንሂኮ ዓቲንቆና ዉዴሮ ናኣቶ"ና ያኦሲ ማላሂ ከኤዛንዳኔ፤ ዴጊሂያ ሐሂ ያኦሲ ፔጋሲ ዳዎ ባኣዚ" ዛጋንዳኔ፤ ጋርቾ ዓሳኣ ዓውቲ ዓውታዳንዳኔ።

18 ዩያጉዲ ዩኖ ዎዶ"ና ዓቲንቆና ላኣሎና ማዒ ታኣም ማዳ ዓሶ ዑፃ ዓያኖ ታኣኮ ታ ላኣላንዳኔ፤ ዔያታኣ ያኦሲ ማላሂ ከኤዛንዳኔ።

19 ሌካ ጫሪንጫይዳ ዲቃሂ ሄርሺሳ ባኣዚ" ሊካ ሳዖይዳ ታ ዎልቁና ማዲንታ ዓከ ባኣዚ" ታ ዳዎንዳኔ፤

1:13 ማቲ. 10፡2-4፤ ማር. 3፡16-19፤ ሉቃ. 6፡14-16። 1:18 ማቲ. 27፡3-8። 1:20 ዓይኡ. 69፡25፤ 109፡8። 1:22 ማቲ. 3፡16፤ ማር. 1፡9፤ 16፡19፤ ሉቃ. 3፡21፤ 24፡51። 2:1 ሉቁ. ዓከ. 23፡15-21፤ ላሚ. ዎማ 16፡9-11። 2:17 ዓይ. 2፡28-32።

ሱጉሂና ታሚና ሐሣ ጨቢ ሊኢሎጉዲ ላሃ
 ጴዳንዳ።
 20 ጴጌፒ ሃሣ ሚርጌና ቦንቸንታያ ማዕ
 ጎዳኮ ሙኮ ከላ" ሄላ"ንዳሂኮ ቤርታ
 ዓባ" ዲማንዳ፤
 ዓገና ሐሣ ሱጉሂ ማላንዳ።
 21 ጎዳ ማኦ"ም ጌዲ ዔኤላ" ዓሲ ቢያ ዳቃንዳ፤
 »
 ሂዚ ጌዔሂ ኩማንዳጉዲኬ።

22 ጋዓዖ፣ ቃሲ" ጊንሣ ጴዳርሴ፡- «ሐይ ኑ ዓሶ
 ማዕ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ! ሐያ ታ ከኤዛ ባኮ
 ኮሺ" ዋይዙዋቴ፤ ዲንሂያ ቤርታዲ ዔራሂጉዲ
 ናዚሬቶ ዩሱቤ ያኦሲዳፓ ዳከንቴ ዲንሂ ባኦካ"
 ጴዳያ ሃሣ ያኦሲዎ ቢታንቶ ዲዛኮ ዓኦያኬ፤
 ዩይ ፑኤፑማ ዲዛኮ ዔርቴሂ ያኦሲ ዲዛ ዛሎ"ና
 ያኦሲ ዋልቁና ማዲንታ ዓከ ማዶ፣ ዲቃሃ
 ባኦዚ"፣ ጴጌፒ ማላታ ማዓ ባኦዚ" ዲንሂ ቤርታ
 ማዲያናኬ። 23 ያኦሲ ቤርታዲ ማሌሂጉዳና
 ሐሣ ማዲንታንዳሂ ዲ ዔሬ ጎይዖና ዲንሂም ዲዚ
 ዓኦሂንቴ ዲንጊንቴ፤ ዲንሂያ ዲዛ ፑርቶ ዓሶም
 ዲንጊ ሱዳንቴ ሐይቃንዳጉዲ ማሄ። 24 ያኦሲ
 ጋዓንቴ ሐይቤኮ ዓኦ ዋልቆ ሚንሂ ሐይቤፓ ዲዛ
 ዔቁሴ፤ ሐይቤያ ዲዛ ዓርቁቃዚ ዳንዳዲባኦ።
 25 ዳውቴ ዲዛ ዛሎ" ከኤዛዎ፡-
 ሳዳ፣ ታኦኒ ቢያ ዋይ ታኦኮ ቤርታ ዓኦንቴ ዛጋ፤
 ዲ ታኦኮ ሚዛቆ ዛላ" ዓኦሂር ታ ሂርጋ፤

26 ዩያር ታኦኒ ዋዛዳ፤
 ዲና" ሐሣ ታኦኮ ዋዛና ኩማ።
 ሐይቃ ዓሸኤላ ታኦኮ ሐጊ ማዓንዳ ዋዛና
 ናንጋ፤

27 ሸምፔሎ ታኦኮ ኔ ሃይቁ ዓሶ ባኦካ"
 ሐሺ"ንዳዎሴ፤
 ኔኤኮ ጉሙርቁንታ ዓይላ"ሂ ዲኤፖ
 ዔቶይዳ ኔ ዋዲሲንዳዎሴ።

28 ናንጊኮ ጎይሂ ታኦም ኔ ዳቁ፤
 ሐሣ ኔኤኒ ታኦና ዋላ" ዓኦሂር ዋዛ" ታኦኮ
 ጉቤ ዲናፓ ማዓንዳ። »

ሂዚ ጌዔ።
 29 ጌዲሰካፓ፡- «ዲሸንሂዮቴ! ቤርታኦ
 ዓዳንሂዳፓ ፔቴ"ሂ ማዕ፣ ዳውቴ ሃይቁ
 ዲኤቴሂና ሐሣ ዲዛኮ ዲኤፓ ሐና" ሄላ"ንዳኦና ኑ
 ኮራ ዓኦሂ ፔጌና ታ ዲንሂም ከኤዛኒ ዳንዳዓ።
 30 ዳውቴ ያኦሲ ማሊሂ ከኤዛያ ማዕሂር ሐሣ
 ያኦሲ ዲዛም ሳኤኮ ዜርፖፓ ፔቴ" ዓሲ ታኦኒ
 ኔ ካኦቴም ቤዛ ጌሃንዳ፤ ጌዲ ጫኦቁሂር
 ዲዚ ዩያ ዔሬ፤ 31 ዩያይዳፓ ዔቆያና ሜሲሔ
 ዲኤፖ ዔቶይዳ ዓተንዳዎኦሂና ዓሸካ ዲዛኮ
 ዲኦካ ዋዲንዳዎኦሂ ቤርታዲ ዔሪ ዔቆያ ዛሎ"
 ከኤዛ። 32 ያኦሲ ዩያ ዩሱቤ ሐይባ"ፓ ዔቁሴ፤
 ኑኤኒያ ቢያሂ ዩያ ባኮኮ ማርካኬ። 33 ያኦሲ
 ፔኤኮ ሚዛቆ ዛላ" ቦንቸንቴ ቤዛ ዲዛም ዲንጌ፤
 ሐሣ ዓዳሂዳፓ ዲንጊንታንዳ፤ ጌይንቴ ዓያኖ
 ጌኤኮዋ ዔኬ፤ ሐያ ዲንሂ ዛጋ ባኮና ዋይዛ ባኮ
 ዲዚ ላኦሌ።

34-35 «ዓካሪ ጫሪንጮ ዓኦዳሂ ዳውቴቱዎሴ፤
 ዳውቴ ፔ ቶኦከና፣
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፣ ታ ጎዳሂም (ሚሲሔም)

ኔ ሞርኮ ታ ኔና ባሺሳንዳያ ሄላ"ንዳኦና
 ታኦኮ ሚዛቆ ዛላ" ደዔ። ጌዔ፤ ጌዲ
 ከኤዛ።

36 «ማይ ዓካሪ ሐያ ዲንሂ ሱዳ ዩሱቤ ያኦሲ
 ሚሲሔ ሐሣ ጎዳቴ ማሄሂ ዲሰራዔኤሌ ዳራ"
 ቢያ ጎኔና ዔርንጎ!» ጴዳርሴ ጋዓዛ፣ 37 ዓሳ ዩያ
 ዋይዙሰካፓ ዲኔ ዲዲ ያያ ዳዳርሴንታ ዲዛና
 ዋላ" ዓኦ ዳከንቴዞንሂኮ ኮራ፡- «ዲሸንሂዮቴ!
 ዓካሪ ኑ ዋዶ"ንዳይ?» ጌዲ ያኦጮ።

38 ጴዳርሴ ማሐዎ፡- «ጎሞ ቡኤፀ-ዋቴ፤
 ጎማ ዲንሂኮ ዓቶም ጌይንታንዳጉዲ ዩሱቤ
 ኪሪሰቶሴ ሱንዖና ዋኦያ ማሰቴዋቴ፤ ያኦሲ
 ዲንጊሂ ማዕ ዓያ፣ ጌኤኮ ዲንሂ ዔካንዳ።
 39 ዓይጎር ጌዔቶ ያኦሲኮ ዋዛ ቃኦላ" ዲንሂንታ
 ዲንሂኮ ናኦቶ"ንታም ሐሣ ጎዳ ያኦዛሂ ፔ ባንሂ
 ዔኤላ"ንዳ ሐጋ ሴካ ቤርታ ሙካንዳ ዓሶም
 ቢያኬ» ጌዔ።

40 ሐሣ ዩያጉዲ ቃሲ" ሚርጌ ባኦዚ"
 ማርካ ማሂ ከኤዚ ከኤዚ፡- «ሐያ ዋሶ
 ሸይንቶይዳ ሄላ"ንዳ ባይሲንቶይዳፓ ዲንሂ
 ቶኦኮ" ዳቁሹዋቴ» ጌዲ ዔያቶ ዘሬ፤ 41 ዩያ
 ዓሶይዳፓ ሚርጌሂ ጴዳርሴ ጌዔ ባኮ ጎኔኬ ጌዲ
 ዔከ ዋኦያ ማሰቴ፤ ዩኖ ከሎ"ና ሐይሃ ሸያ ማዓ
 ዓሲ ኪሪሰቶሴ ጎናሲ ዔከ ዔያቶይዳ ቃሲ"ንቴ።
 42 ዩያታ ዳከንቴዞንሂኮ ዔርዚያ ዋይዚ ዋይዚ፡-
 ፔቴሞና ናሽኪንቴ ዋላ" ናንጊ ናንጊ፡ ካሣኦ ዋላ"
 ሙዲ ሙዲ ሸኢኢሂያ ደዲ ሸኢኢቃ።

ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶኮ ፔቴሞ ናንጎ

43 ዩኖ ዋዶ"ና ዳከንቴዞንሂኮ ዛሎ"ና ሚርጌ
 ያኦሲ ዋልቁና ማዲንታ ዓከ ባኦዚ"ና ዲቃሃ
 ባኦዚ"ና ማዲንታያ ማዕሂር ዲዛ ዋዶ"ና ዲኦካ
 ናንጋ ዓሳ ቢያ ዩያ ባኮ ዲቃቴ ዛጋ። 44 ኪሪሰቶሴ
 ጉሙርቃ ዓሳ ጋዓንቴ ፔቴሞና ናንጋ፤ ዔያቶኮ
 ዓኦ ባካ ቢያሂርኬ። 45 ዔያታ ፔኤኮ ዓኦ ሳዖና
 ቆሎ"ና ሻንቸ ሻንቸ ሚኢሾ ዋላም ኮይሳሂ ጎይዖ
 ፓቃ። 46 ቢያ ከሌ" ጌኤኮ ማኦይዳ ፔቴሞና
 ቡከንታ፤ ፔቴ" ፔቴ"ሂኮ ማኦር ዓኦዲ ዓኦዲ
 ካሣ ዋላ" ሙዲ ኮሺ ዲኔና ዋዛዲ ናንጋ፤
 47 ያኦሲያ ዔያታ ጋላታ፤ ዓሲ ቢያ ዔያቶ ቦንቻ፤
 ያኦሲ ሃሣ ዔያቶ ጊዳ" ዳቃ ዓሲ ቢያ ከሌ"
 ቃሳ"።

3

ጴዳርሴንሂ ዋሶ ዓሲሰኬያ ዳቁሹሂ

1 ፔቴ" ከሌ" ጴዳርሴና ዮሐንስና ያኦሲ ሸኢኢቆ
 ዋዶ" ሄሌ"ም ጌኤኮ ማኦሪ ዓኦዳ፤ ዩና ዋዶ"
 ማሂ ደምቦልሳ ዋይ ማዓኦና። 2 ዲማ"ና ጌኤኮ
 ማኦር ጌሎ ካራ" «ሚዘጲ ካራ» ጌይንታ ቤሲ
 ዓኦ፤ ዲዛ ቤዜሎይዳ ሸይንቴማፓ ዓርቃዎ ዋሶ
 ማዕ ዓሲ ዓኦ፤ ዩያ ዓሂ ዓሳ ቢያ ከሌ"
 ዔከ ሙከ ሙከ ዲኦካ ጌሃ፤ ጌሂሰካፓ ዲዚ
 ዲኦካ ዳዲ ጌኤኮ ማኦር ጌላ ዓሳ ዲዛም ዔኤቢ
 ዲንጋንዳጉዲ ሸኢኢቃ። 3 ጴዳርሴና ዮሐንስና
 ጌኤኮ ማኦሪ ጌላሂ ዩይ ዓሂ ዛጋ ያኦሲ
 ዲንጎም ዔያቶ ሸኢኢቃ። 4 ዔያታ ጋዓንቴ ዓሂ
 ኮሺ" ዛጌሰካፓ ጴዳርሴ ዓሂ ኮራ፡- «ሂንዳ ኑ

2:23 ማቴ. 27:35፤ ማር. 15:24፤ ሉቃ. 23:33፤ ዮሐ. 19:18።
 2:24 ማቴ. 28:5-6፤ ማር. 16:6፤ ሉቃ. 24:5። 2:28
 ዓይኑ. 16:8-11። 2:30 ዓይኑ. 132:11፤ 2ሳሙ. 7:12-13።
 2:34-35 ዓይኑ. 110:1። 2:44 ዳኪ. ማድ" 4:32-35።

ባንሣ ዛጌ» ጌዔ። 5 ዋቦ ዓሣ «ታኣም ዔኤቢ ዒንጋንዳሲኦታይ» ጌዒ ኮሺ" ዔያቶ ዛጌ። 6 ጳዒሮሴ ጋባንቴ፡- «ቢራና ዋርቁና ታኣኮ ባኣሴ፤ ታኣኮ ዓኣማ ታ ኔኤም ዒንጋንዳ፤ «ናዚሬቶ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ሱንጾና ዔቁ ሃንቴ» » ጌዒ። 7 ማዛቆ ኩጮ ዓሣኮ ዓርቁ ዔቁሴ፤ ዓሣኮ ቶኮ"ና ጨጌጮና ቤዘና ደዳም። 8 ላዓ ጌዒ ዔቁ ዔያቶና ዋላ" ሓንቴ ጌኤኮ" ማኣሪ ጌሌ፤ ሴካ ሓገገ ጌዒያ ሃንቴ ሃንቴ ሓሣ ኮኣማ ኮኣማ የኦሲ ጋላቴ። 9 ዓሳ ቢያ ዓሳ ዒዚ ያኦሲ ጋላቴ ጋላቴ ሃንጋሣ ዛጌ። 10 ጌኤኮ" ማኣሪ ጌሎ ካራ" «ሚዛጸ ካራ» ጌይንታ ቤዛ ደዒ ሺኢቃሣ ዒዛ ማዓሣያ ዔያታ ዔሬ፤ ሓሣ ዒዛይዳ ማዲንቴ ባኮ ዛጋያ ዲቃቴ ሄርሺሣ ዓርቁ።

ጳዒሮሴ ጌኤኮ" ማኣሪይዳ ጌሰቴ ባኮ

11 ዩይ ዳቁ ዓሣ ጳዒሮሴና ዮሓኒሴናይዳፓ ታ ደማዳዓ ጌዒ ደንደ ዒዒ «ሴሎሞን ዳማ" ሃንጋ፡ ዴኤግ ዛምፓሣ» ጌይንታ ቤዘይዳ ዓኣንቴ፡ ዓሳ ዲቃቴ ሄርሺሣና ዒዛ ቤዘሎ ዔያቶ ባንሣ ጸሸኪ ሙኬ፤ 12 ጳዒሮሴ ዓሳ ዛጋያ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሳዮቴ! ሓያ ባኮ ዒንሣ ዓይጎር ዲቃቴ ሄርሻይ? ዓይጎር ዒንሣ ሓያይዲ ፔቶ" ጊኾ ጌዒ ኑና ዛጋይ? ኑኡኒ ሓያ ዓሣ ኑ ዋልቁና ሓሣ ኑኡኒ ኮሺ ማዳያ ማዒ ዔቁሲ ሃንቴሴያ ዒንሣ ኮራ ማላ? 13 ጋባንቴ ዓብራሃማኮ፡ ዩሳኣቁኮ፡ ያይቆኦቤኮ ያኣዛሣ ሓሣ ቤርታኣ ኑ ዓደንሣ ያኣዛሣ ፔኤኮ ናዓሣ ዩሱሴ ቦንቴ፤ ዒንሣ ጋባንቴ ዒዛ ሓይቃንዳጉዲ ጸላያሴም ዓኣሣ ዒንጌ፤ ጸላያሴ ዒዛ ሓሻ"ኒ ኮዓዛ ዒንሣ ኑ ዒዛ ኮዑዋሴ» ጌዔ። 14 ጌኤሺ ማዓ ዒላ"ሣ ኑ ዒዛ ኮዑዋሴ» ዒንሣ ጌዒ ፔቴ" ዓሳ ዋደ ዓሣ ቡሊ"ንታንዳጉዲ ጸላያሴ ኮራ ዒንሣ ሺኢቁ። 15 ሸምፖ ዒንጋያ ማዔሣ ዒንሣ ዋደንቴ፡ የኦሲ ዒዛ ሓይባ"ፓ ዔቁሴ፤ ዩያ ባኮኮ ኑኡኒ ሓሣ ማርካኬ። 16 ሓይ ሓሣ ዒንሣ ዛጋ ዓሣ፡ ቤርታኣ ዒንሣ ዒዛ ዔራ ዓሣ ዳቁ ደዳሣ ዩሱሴ ሱንጾና ጳዒ ጉሙርቁሣናኬ፤ ዩሱሴ ሱንጾ ጉሙርቁያና ዒንሣ ቢያሣኮ ቤርቶይዳ ዳቁ ዓሲ ማዒ ዒዚ ጳዒ።» ጌዔ።

17 ጳዒሮሴ ሓሣ ኬኤዛያ፡- «ዒሻንሣዮቴ! ዩሱሴይዳ ዒንሣ ማደ ባኮ ዒንሣኮ ሱኡጎጉዲ ዒንሣያ ዔራዋ ማደሣ ታ ዔራ፤ 18 የኦሲ ጋባንቴ ዩያ ማደሣ «ዒዛም ደማደ፡ ሜሲሔ ሜቶ ዔካንዳያ ኮይሳኔ» ጌይንቴ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ዛሎ"ና ኬኤዚንቴሣ ኩማንዳጉዲ። 19 ዓካሪ ጎማ ዒንሣኮ ዓቶም ጌይንታንዳጉዲ ጎም ቡኡጸዋቴ፤ ያኦሲ ባንሣያ ማዑዋቴ፤ 20 ዩያይዳቴ ዒንሣም ጎዳይዳፓ ዓያና ዛላና ደዲሣ ዋዳ ሙካንዳ፤ የኦሲ ቤርታዲ ዒዛ ደኦሪ ሜሲሔያ ዒንሣም ዳካንዳ፤ 21 ዒዚ ጫሪጮይዳ ዳዒኒ ኮይሳሣ' ጌኤሺ ማዔ፡ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ዛሎ"ና ያኦሲ ቤርታዲ ኬኤዜሣጉዲ ዓጨ ካራና ቢያ ዓካዳንዳ ዋዳ" ሄላ"ንዳኣና። 22 ሙሴያ ኬኤዛያ «የኦሲ ታና ኬሲ" ዒንሣም ኬኤዚሳሣጉዲ ዒንሣኮ ጌርሲንሣ ባኣካ"ፓ

የኦሲ ማሊሣ ኬኤዛያ ኬሳ"ንዳ፤ ዩይ ኬኤዛ ባኮ ቢያ ዋይዙዋቴ፤ 23 ዩይ የኦሲ ማሊያ ኬኤዛሣ ኬኤዛ ባኮ ዋይዙዋይ ቢያ ዴራ"ፓ ደማዲ ባይቆንጎ ሃዚ ጌዔ። 24 ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ሳሙዔኤሌይዳፓ ዓርቁ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ቢያ ሓኖ" ዋደ" ዛሎ" ኬኤዜ። 25 ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ዛሎ"ና ኬኤዚንቴ ሓገ ማዓንዳ ዋዛ" ዒንሣሮኬ፤ ዩያጉዲ የኦሲ ዓብራሃማ «ሳይዳ ዓኣ ዴራ" ቢያ ኔ ዜርያና ዓንጃንታንዳ፤ ጌዒ ኑኡኮ ዓደንሣና ዋላ" ጫኣቁ ጫኣቁ ማዒ ማዒ ማዒያኮ፤ 26 ዩያሮ ያኦሲ ቤርታዲ ፔ ናዓሣ ዳኬሣ ዒንሣምኬ፤ ዩያ የኦሲ ማደሣ' ዩይ ናዓሣ ዒንሣ ፔቴ" ፔቴ"ሣ ፑርቶ ጎይግፓ ማሣ ሓሣ ዒንሣ ዓንጃንዳጉዲ።» ጌዔ።

4

ጳዒሮሴና ዮሓኒሴና ዋጎ ዋጋ ዓይሁደ ዓሳ ቤርቶ ሺኢኬሣ

1 ጳዒሮሴና ዮሓኒሴና ዴሮ"ም ኬኤዛ ጎይሣ ዓኣንቴ፡ ቁኤሶና * ጌኤኮ" ማኣሪ ካፓ ዓሳኮ ሱኡጋሣና ዩያጉዲ ሓሣ ሶዶቁ ጌይንታ ዓሳ ዔያቶ ኮራ ሙካያ፡ 2 ዩንሣ ላምዎ ዳከንቴዘንሣ ዩሱሴኮ ሓይባ"ፓ ዔቁያ ዛሎ" ዒኢካ ዓሳ ዔርዜሣሮ፤ ሓሣ ዩያጉዲ ሓይቁ ዓሳኮ ዔቁሣ ዓኣያ ማዔሣ ዓሳም ፔጋሲ ኬኤዜሣሮ ዔያታ ዳጋና ጎራ"ንቴ። 3 ሓሣ ዔያቶ ዓርቁ፤ ዒማ"ና ሳዓ ዓማ"ያታሣሮ ሳዓ ካራንዳኣና ቴኡዙ ማኣራ ቴኪ" ዋይሣ። 4 ያዒ ማዔቶዋ ዔያታ ኬኤዜ ቃኣኦ" ዋይዜ ዓሳይዳፓ ሚርጌሣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ፤ ዩማና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓቴንቆኮ ፓይዳ" ደንጎ ሺያ ባንሣ ዴ"ግ ጌዔ።

5 ዚር ጉቴ"ሎ ዓይሁደ ዓሳኮ ሱኡጎና ጨም ማዔ ዓሳና ሙሴ ዋጎ ዔርዛ ዓሳና ዋላ" ዩሩሳላሜይዳ ቡኪንቴ። 6 ዒኢካ ቡኬ ዓሳ ባኣካ" ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሣ ማዔ፡ ሃኣናንታ ቃያፓንታ ዮሓኒሴንታ ዒሰኪንዲሮሴንታ ቁኤሶ ሱኡጋሣኮ ዒጊኖ ማዔ ዓሳኣ ዓኣ። 7 ዩካፓ ዔያታ ላምዎ ዳከንቴዘንሣ ዔኪ ሙኪ ዔያቶ ባኣካ" ዔቁሳያ፡- «ሓያ ዒንሣ ዓይጎ ዋልቁና ሓሣ ያ ሱንሣና ማደይ?» ጌዒ ያኦጩ።

8 ዩማና ጳዒሮሴ ዓያና ጌኤሺ ቢታንቶ ዳም ጌሊ፡- «ዒንሣ ዴሮ"ኮ ሱኡጎና ጨም ማዔ ዓሳ! 9 ኑኡኒ ሓኖ" ያኦጩንታሣ ፔቴ" ዋቦ ዓሣም ኮሺ ባኣዚ" ማዲንቴሣሮና ሓሣ ዒዚ ዋይቴ ዳቁታቶዋ ዩኖ ዛሎ"ሮ ማዔቶ፡ 10 ሓይ ዓሣ ዳቁ ዒንሣ ቤርታ ዔቁሣ፡- ዒንሣ ሱጻሣ ሓሣ ያኦሲ ሓይባ"ፓ ዔቁሴሣ፡ ናዚሬቶ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ሱንጾና ማዔያታሣ ዒንሣንታ ዒሰራዔኤሌ ዴሮ" ቢያሣም ዔርቱያ ማዎንጎ። 11 ዒንሣ ማኣሪ ማዛ ዓሳ ቦሃ ኬኤሬ ሹጫሣ ዒዛኬ፤ ጋባንቴ ዒዚ ማኣሪ ደዲሺ ዓርቃ ሄላ"ሣ ማዔ። 12 ዩያሮ ዳቁንታ ዒዛና ማዓንዳፓዓቴም ሜሌ" ዓይጎ ዓሲናፓ ባኣሴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ኑ ዳቃኒ ኮይሳያ ሓሣ ያኦሲ ዓሲም ዒንጌ ሱንሣ ዒዛ ሱንጾይዳፓ ዓታዛ ዓጮ" ቢያይዳ ያኦሲያ ባኣሴ» ሃዚ ጌዔ።

3:13 ኬሲ. ማፃ 3:15። 3:14 ማቲ. 27:15-23፤ ማር. 15:6-14፤ ሉቃ. 23:13-23፤ ዮሐ. 10:12-15። 3:22 ላሚ. ዋማ 18:15፤ 18። 3:23 ላሚ. ዋማ 18:19። 3:25 ማኪ. ማፃ 22:18። * 4:1 ቁኤሶና- ጋዓዛ ፔቴ" ፔቴ" ሚናኣ ማፃፃፓ «ቁኤሶኮ ሱኡጎና» ጋዔ። 4:11 ዓይኑ. 118:22።

13 ዋጎ ዋጋ ዓሳ ጳጳርሴና የሐኪሴና ዲጊጩዋየ ቢያ ባኮ ጎናሲ ከኤዛሢ ዛጌ ዋድ"ና ዔርዘ ማኦር ጌሊባኦ፣ ጉሪ ዓሲታሢ ዔያቶ ዔራታሢረ ዲቃቲ ሄርሻዎ፣ ዔያታ ዩሱሴና ዋላ" ዓኣያ ማዔሢ ዔራሬ። 14 ዳቄ ዓሢያ ጳጳርሴና የሐኪሴና ኮራ ዔቄ ዓኣሢ ዛጋየ ጎዎንዶ ጎይሢ ዔያታ ባይዜ። 15 ዩያር ዋጎ ዋጎ ቤዘይዳፓ ዳካ"ሮ ዔያቶ ሺኦሻዎ ሂዚ ጌዒ ዔያታ ዘርቴ። 16 «ዓካሪ ሐንሢ ዓሳንሢ ኑ ዋድ"ንዶይ? ሐይ፣ ያኦሲ ዋልቄና ማዲንታ ዴኤፖ ባኮ ባካ ዔያቶ ዛሎ"ና ማዲንቲሢ ዩራሳላሚ ዓጫ" ናንጋ ዓሳም ቢያ ዋይዚንቲ፤ ዩያር ኑ ዔራቀሴ ጋዓኒ ዳንዳዑዋሴ፤ 17 ጋዓንቲ ዴሮ" ባኣካ" ሐይ ዳልጊ ዴንዳዋንቲ ሐካፓ ሴካ ዩሱሴ ሱንዎ ዔኤሊ" ዎኦማኣ ዔያታ ዔኤቢ ከኤዘዋጉዲ «ዓንሢና ዔራቀቲ!» ኑ ጋዓንዳ። ጌዔ።

18 ዩካፓ ዔያታ ጳጳርሴና የሐኪሴና ዔኤላ"ዎ ዩሱሴ ሱንዎ ዔኤሊ" ፔቴ"ታዎ ዔኤቢ ከኤዘዋጉዲና ሃሃ ዔርዘዋጉዲ ኮሺ" ላቲ" ዓይሢ። 19 ጳጳርሴና የሐኪሴና ጋዓንቲ ማሃዎ፡- «ያኦሲም ዓይሢንቲ፣ ባሺ ዓንሢም ዓይሢንቲሢ ያኦሲ ቤርቶይዳ ኮይሳያዳ? ዓንሢ ሂንዳ ዓንሢ ቶኦኪና ዋጉዋቴ። 20 ኑም ጋዓንቲ ዛጌሢና ዋይዜሢ ከኤዘሢ ሐሺ"ንታዓኩ» ጌዔ። 21 ዴሮ"ኮ ሱኦጎና ዋጎ ዋጋ ዓሳና ጳጳርሴና የሐኪሴናይዳ ጌሰቲ ዋጎንዶ ባኣዚ" ዴንቁባኣሢ ዴሮ"ዋ ሃሃ ዔያታ ዲጊጩሢረ ጊንሃ ሐሢ «ዓንሢና ዔራቀቲ» ጌዒ ላታ"ዎ ሐሺ"። ዓይጎር ጌዔቶ ዴራ" ማዲንቲ ባኮር ያኦሲ ጋላታዎ ማዔሢረኩ። 22 ዩያ ያኦሲ ዋልቄና ማዲንቲ ዓኮ ባኮና ዳቄ ዓሢኮ ለዓ ያይዲታሚ"ፓ ዑሣኩ።

ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄ ዓሳ ዳውሲንቲያና ሺኦሻሢ

23 ጳጳርሴና የሐኪሴና ቡሊ"ንቲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄዘንሢ ኮራ ሙካዎ ቄኤሶኮ ሱኦጎና ዓይሁዳ ዓሳኮ ጨዋና ዔያቶ ኮራ ጌዔ ባኮ ቢያ ከኤዜ። 24 ዔያቶኮ ሳጎንሢያ ዩያ ዋይዘዎ ዑኤዘ ፔኤሲ" ዴጊዲ ያኦሲ ሂዚ ጌዒ ሺኦሻ፡- «ጫሪንጮንታ ሳዎንታ ባዘ"ንታ ሃሃ ዩያ ባኮ ቢያይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ዋይሣሢና ማዜ ጎዳሢዮ! 25 ዓያኖ ጌኤዠ ማኣዴ"ም ማዳ ኔ ዓይላ"ሢ፣ ኑ ዓዳሢ ዳውቴ ዛሎ"ና፡- «ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሳ ዓይጎር ጎራ"ንቲ ጉንዲሚይ? ዴራ" ሃሃ ጉሪ ፓሠዋ ባኣዚ" ዓይጎር ማሌይ?

26 ሳዎኮ ካኣታ" ዋሊ ጊንዎ ዔቄ ዋይሣ ዓሳኣ ፔቴ"ይዳ ቡኪንቲ ጎዳና ሚሲሔናይዳ ሞርኬ ማዒ ዔቄ።» ሃዚ ጌዒ ከኤዜሢ ጎኔ።

27 ሐሢ ዔያታ ጋዓዎ፡- «ጎኔና ሄሮዲሴንታ ጳንዎሰጲላዎሴንታ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሳንታ ዲሰራዔኤሌ ዴሮ"ንታ ዋላ" ሐኖ" ካታሚሎይዳ ቡኪንቲ ኔኤኒ ሚሲሔ ማሄ ኔኤም ማዳ፣ ዴማዳ፣ ዩሱሴ ዑያይዳ ዔቄ። 28 ያዲ ዔያታ ማዳሢ ቤርታዲ ኔኤኒ ኔ ዋልቄና ሐሢ ኔ ማሊዎና ማሌ ባኮ ኩንሣኒኬ፤ 29 ሐሢያ ጎዳሢዮ! ዔያቶኮ

ዘርቄዎ ዋይዜ፤ ኔኤም ማዳ ዓይላ" ቃኣሎ" ኔኤሲ" ዲጊቹዋ ባኣያ ጫርቄ ከኤዛንዳጉዲ ማዳ፤ 30 ኔኤም ዴማዲ ማዳ፣ ዩሱሴ ሱንዎና ሃርጊንቲ ዓሳ ዳቃንዳጉዲና ሐሢ ኔ ዋልቄና ማዲንታ ዓኪ ባኣዚ"ና ማላታና ማዲንታንዳጉዲ ዋልቄ ኔኤሲ" ዳቄ» ጌዒ ሺኦሻ።

31 ሺኦሻ ዔያታ ጋፓማና ዔያታ ዓኣ ቤዛ ዓጊጭ፤ ጉቤሢ ዩማና ዓያና ጌኤሺ ቢታንቶ ዴዋ ጌሌ፤ ያኦሲኮዋ ቃኣሎ" ዔያታ ዲጊቹዋ ባኣያ ጫርቄ ከኤዜ።

ቤርታዲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄ ዓሳኮ ፔቴዋ ናንጎ

32 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄ ዓሳኮ ቢያ ፔቴ" ዒኔና ፔቴ" ማሊሢና ዓኣ፤ ዎና ማዔቶዋ «ሃይ ታኣርኬ» ጋዓ ባኣዚ" ባኣሴ፤ ዔያቶኮ ዓኣ ባካ ቢያ ፔቴ"ይዳኬ፤ 33 ዳከንቴዘንሣላን ጎዳ ዩሱሴኮ ሐይባ"ፓ ዔቄዎ ዴኤፒ ዋልቄና ማርካዲ ከኤዘ፤ ያኦሲያ ዔያቶ ቢያሢም ሚርጌ ዴኤፒ፣ ኮሺ ማዳ ማዳ። 34 ሳዓታቶዋ ማኣሪታቶዋ ዔያቶኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ሻንቹ ሻንቹ ሚኢሾ ዔኪ ሙኪ ፔቴ"ይዳ ጌሢ ማኣዲ"ንታሢረ ዔያቶ ባኣኮ"ይዳ ፔቴ"ታዎ ሚታዳ ዓሲ ባኣሴ። 35 ሚኢሾ ዔያታ ዔኪ ሙካዎ ዳከንቴዘንሣላንም ዒንጋ፤ ዩያር ፔቴ" ፔቴ"ሢም ኮይሳሢጉዴያ ጊሽኪንታ።

36 ቆጶሮሴ ጌይንታ ዓጪዳ ሾይንቲ የሴፔ ጌይንታ ፔቴ" ሌዋ ያጸፓ ማዔሰኬያ ዓኣ፤ ዳከንቴዘንሣላን ዒዛኮ ሱንዎ «ባርናባሴ» ጋዓ። ዩኖኮ ቡሊ"ዓ «ዶዲሻ ናይ» ጌይሢኬ። 37 ዒዚያ ፔኤኮ ሳዎ ሻንቹ ሚኢሾ ዔኪ ሙኪ ዳከንቴዘንሣላንም ዒንጋ።

5

ሐናኒያና ሳጲራና

1 ፔቴ" ሐናኒያ ጎዎ ዓሲሰኬያ ሳጲራ ጌይንታ ዒዛኮ ማቸሰኬና ዋላ" ሳዓ ሻንቹ፤ 2 ማቻ ዒዛኮ ዔራንቲ ሳዎ ሻንቹና ሚኢሾይዳፓ ፓቄ፣ ዓይሲ ዔኪ ሙኪ ዳከንቴዘንሣላንም ዒንጋ፤ 3 ጳጳርሴ ጋዓንቲ ዒዛም፡- «ሐናኒያ! ዓያኖ ጌኤዠም ኔ ሉኡቃንዳጉዲ ሐሢ ሳዎ ኔ ሻንቹ ሚኢሾኮ ዛሎ"ፓቄ ዓይሳንዳጉዲ ማዳ ያላሃዒና" ኔኤኮ ዓይጋ ጌሌይ? 4 ኔኤኒ ሳዎ ሻንቹባኣንቲ ቤርታ ኔኤሮቱዳ? ሐሢ ኔ ሻንቹሰካፓ ሚኢሻ ኔኤሮቱዋይ? ሂዳዎ ሐያ ባኮ ዓይጋ ኔ ዒኖና ማሌይ? ኔ ሉኡቄሢ ያኦሲም ማዓንዳኣፓዓቲም ዓሲምቱዋሴ» ጌዔ። 5 ሐናኒያ ዩያ ዋይዘዎ ሎኦሚ ሐይቄ፤ ዩኖ ባኮ ዋይዜ ዓሳ ቢያ ኮሺ" ዓጊጩ። 6 ዓሲሰኬንሢ ዒማ"ና ሌዘ ዒዛኮ ሱኦዳዎ ዔኪ ዓኣዲ ዴኤኬ።

7 ዩካፓ ኔጌንቲ ሐናኒያኮ ማቻ ዒዛ ቤዘ ሙኪ፤ ዓኒዳ ማዲንቲ ባኮ ጋዓንቲ ዒዛ ዔሪባኣሴ። 8 ጳጳርሴ ዒዛ ኮራ፡- «ሂንዳ ታኣም ከኤዜ፤ ዒንሢ ሳዎ ዒንሢኮ ሻንቹሢ ሐንሢጉዴ ሚኢሾምዳ?» ጌዔ። ዒዛ ማሐዎ፡- «ሂዮ፣ ዩንሢጉዴ ሚኢሾምኬ» ጌዔ።

4:24 ከሲ. ማዎ 20፣11፤ ኔሃ. 9፣6፤ ዓይኑ. 146፣6። 4:26 ዓይኑ. 2፣1-2። 4:27 ማቲ. 27፣1-2፤ ማር. 15፣1፤ ሉቃ. 23፣1፤ 7፣11፤ ዮሐ. 18፣28-29። 4:32 ዳኪ. ማዳ" 2፣44-45።

9 ይማና ጳጳሮች፡- « የኦሲን ማድ"ም ወይታቱ ሃንዳ ኑ ዛጎም ገዲ ወዲ" ሲንሣ ወላ" ገሰቱይ? ሐይሾ ኔኤኮ ሳኒ ዲኡኪ ማዳ ሳሳ ካራ" ሳኦኔ፤ ኔናኦ ሐሣ ዓይታ ዓኪ ሳኦኒ ዲኡኪ ካንዳኔ» ገዳኔ።
 10 ሲዛኦ ሲዘማና ቶኮ" ዳማ" ሲዛኮ ሎኦማ ሐይቄኔ፤ ሳሰንሣ ገላንቴ ሲዛ ሐይቄ ሳኦ ጋዳዛ፤ ዓኪ ሳኦኒ ሳኒ ዲኡኦ ጎራ ዲኡኤኔ። 11 ሺኢ ጳጳሪ ማኦሮ ሳሰ ሲያሣዳ፤ ሐሣ ገንሣ ይያ ባኮ ወይኤ ሳሰ ሲያሣዳ ሲገቸሞ ገላኔ።

ዳኪንቴዘንሣላ ዛሎ"ና ሚርጌ ሃርጌ ሳሲ ፖዳሣ

12 ሚርጌ የኦሲ ወልቁና ማዲንታ ዓኪ ባኦዚ"ና ዲቃሣ ባኦዚ"ና ዳኪንቴዘንሣላ ዛሎ"ና ሲማ"ና ማዲንታኔ፤ ሐሣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃዘንሣላያ ፔቴ" ሲኔና ማዲ «ሴሎሞኔ ዳማ" ሃንታ፤ ዳኤጎ ዛምጋሣ» ጎዖ ሲዘይዳ ቡኪንታኔ።
 13 ዓይቶይዳጋቲም ጉሪ ማሌ" ሳሲ ማዳያ ፔቴ"ታዖ ዓይቶና ወላ" ማዳኒ ጫርቁባኦኔ፤ ያዲ ማዳቴያ ዳራ" ዓይቶ ቦቦንታኔ። 14 ጎዳ ጉሙርቃ ሳሰ ሳቲንቆና ላኦሎናኮ ጋይዳ" ኮሺ" ሚርጌ ሚርጌ ሳኦኔ። 15 ዳኪንቴዘንሣላ ዛሎ"ና ማዲንታ ዲቃሣ ማድ"ሮ ገዲ ሳሳ ዲቢ ሃርጌንቴ ሳሲ ጎይያዳ ኬሲ" ኬሲ"፤ ዛሎ" ሻኦላ"ይዳ ዛሎ" ሃላሣዳ ላይሣኔ፤ ያዲ ዓይታ ማዳሣ ጳጳሮሴ ይይና ሳኦኔና ዓኤኮ ሺባታዖ ፔቴ" ፔቴ" ሳሰ 0-ዖ ሃላ"ንዳጉዲኔ። 16 ይሩሳላማ ኮይላ" ሳኦ ካታማጋ ሳሳ ፔኤኮ ሃርጌንቴ ሳሰና ፑርታ ሳያና ሚታዳ ሳሰ ዓኪ ሙካኔ፤ ሲያሣያ ደርሳሣዳጋ ፖዳኔ።

ዳኪንቴዘንሣላ ዓዲ ዳውሶናሣ

17 ይያይዳጋ ዓይቆና ቁኤሶኮ ሱኡጋሣና ሲዛና ወላ" ሳኦ ሰደቁ ሳሰ ዜርፃ ሲያ ሞርኬ ማዲ ዳኪንቴዘንሣላ 0-ፃ ዓይቆኔ፤ ሐሣ ዓይቶ ሲናጋ ቁኤሪ፤ 18 ሳርቁ ዓኪ ዳሮ"ኮ ቱኡዘ ማኦራ ገልዚ ቱኮ"ኔ። 19 የኦሲኮ ከኢታንታ ጋዳንቴ ዲሞና ቱኡዘ ማኦሮ ካሮ" ቡሊ" ዓይቶ ኬሳ"ዮ፡-
 20 «ዳንዲ ሺኢ ጳጳሪ ማኦሮይዳ ዓይቁ ዳሮ"ም ሐያ ሺምጎ ቃኦሎ" ሲያ ከኤዘሞቴ» ገዳኔ።
 21 ዳኪንቴዘንሣላ ይኖ ሳይሣዖ ዓኪ ጉቴ" ሳሣ" ሺኢ ጳጳሪ ማኦራ ገላዖ ቃኦሎ" ከኤዚሣ ሳርቁኔ፤ ሲማ"ና ቁኤሶኮ ሱኡጋሣንታ ሲዛና ወላ" ሳኦ ሳሰንታ ሐሣ ወጎ ወጋ ሳሰንታ ሳይሁደ ሳሰኮ ጨሞንታ ሲያ ሙኪ ፔቴ"ይዳ ቡኪንቴኔ፤ ይካጋ ዳኪንቴዘንሣላ ቱኡዘ ማኦራጋ ዳንዲ ዓኪ ሙካንዳጉዲ ሳሲ ዳኤኔ። 22 ከኢቶ"ና ሳኦኔ ሳሰንሣ ጋዳንቴ ቱኡዘ ማኦራ ሳኦኔዖ ዳኪንቴዘንሣላ ሲኢካ ዳንቁባኦኔ፤ ይያሮ ማዲ ሙካዖ፡- 23 «ቱኡዘ ማኦሮ ካራ" ኮሺ" ወዲንቴ፤ ካጋ ሳሳ ሐሣ ካራ" ዓይቁ ሳኦንቴ ኑ ዳንቁኔ፤ ቱኡዘ ማኦሮ ካሮ" ኑ ቡላ"ዖ ጋሮይዳ ፔቴ"ታዖ ሳሲ ዳንቁባኦኔ» ገዲ ከኤዜኔ። 24 ገኤኮ ማኦራ ካጋ ሳሰ ሳይሣሣና ቁኤሶኮ ሱኡጎና ይያ ወይዳዖ፡- «ሐይ ሳይጎ ባኦዚ" ናንዳይ?» ገዲ ዓይቶ ዛሎ" ጎዖንደ ጎይሣ ሳይዜኔ። 25 ይማና ፔቴ" ሳሲሰኬያ ሙካዖ፡- «ሲንሣ ቱኡዘ ማኦራ ቱኮ" ሳሰንሣ ሐይሾ ገኤኮ ማኦሮይዳ ዓይቁ ዳሮ" ዓርዛኔ» ገዲ ዓይቶም ከኤዜኔ። 26 ገኤኮ ማኦራ ካጋ

ሳሰኮ ሱኡጋሣ ሲዛኮ ሳይሣንቴ ማዲ ሳሰና ወላ" ኔጉሞ ዳንዲ ዳኪንቴዘንሣላ ዓኪ ሙኤኔ፤ ዓይታ ዓኪ ሙኤሣ' ወልቁናቴዎንቴ ገሺሣናኬ፤ ያዲ ዓይታ ማዳሣ' ዳራ" ዓይቶ ሹታ ዳዳንዳኔ ገዲ ሲገጩሣሮኔ።

27 ዓይታ ዓኪ ሙካዖ ወጎ ወጋ ሳሰ ሲርታ ዓይቁሳዛ፤ ቁኤሶኮ ሱኡጋሣ ዓይቶ ኮራ፡-
 28 «ዩሱሴኮ ሱንጎ ዓኤሊ" ፔቴ" ባኦዚ"ታዖ ሲንሣ ዓርዘሞጉዲ ላቲ" ሲንሣ ኑ ሳይሣኔ፤ ሐሣ ሲንሣ ጋዳንቴ ይሩሳላማ ዓጮ" ሲያ ዓርዚ ሐይሾ ኩርሴኔ፤ ሲንሣ ሃና ሳሳ ይያ ሳሣኮ ሱጉዖ ኑ 0-ፃ ማሃኒ ኮዳኤ ሃይሾ!» ገዳኔ።

29 ጳጳሮሴንታ ሲዛና ወላ" ሳኦ ዳኪንቴዘንሣላንታ ማሐዖ፡- «ሳሲም ሳይሣንቴሣጋ ያኦሲም ሳይሣንቴሣ ኑና ኮይሳኔ፤ 30 ኑ ዳንሣ ያኦዛሣ' ሚያይዳ ሲንሣ ሱፂ ወዳ ዩሱሴ ሐይባጋ ዓይቆኔ፤ 31 ይይ ዩሱሴ ሲሰራዓኤሌ ዳሮ" ጎማጋ ማሐንዳጉዲና ጎም ሳቶም ጋዳንዳጉዲ ያኦሲ ሲዛ ሳርና ሐሣ ዳቁሻያ ማሃ ፔኤኮ ሚዛቆ ዛላ" ቦንቶና ገሣኔ፤ 32 ይያ ባኮኮ ኑናንታ ያኦሲ ፔኤም ሳይሣንታ ሳሰም ሲያ ሲንጌ ሳያና ገኤኮንታ ማርካኮ» ገዳኔ።

33 ወጎ ወጋ ሳሳ ይያ ወይዳዖ ኮሺ" ዳጋዲ ዳኪንቴዘንሣላ ወዳኒ ኮዳኔ። 34 ጋዳንቴ ዳሮ" ባኦካ" ቦንቶንታዖ ሙሴ ወጎ ዓርዘ ገማሊያሌ ገይንታ ፔቴ" ፔርሴ ሳሲሰኬይ ዓይቆ ዳካ"ሮ ወጎ ወጋ ሳሰ ሲርታጋ ዳኪንቴዘንሣላ ሺኢ ሻንዳጉዲ ሳይሣኔ። 35 ይካጋ ወጎ ወጋ ሳሰም፡- «ሲሰራዓኤሌ ሳሲዮቴ! ሲንሣ ሐኖ" ሳሰይዳ ሳይጎ ማዳኒ ማላቴያ ሲንሣና ኮሺ" ዓረሞቴ፤ 36 ሃያኮ ሲርታ ይያጉዲ ቴዎዳሴ ገይንታ ሳሲ (ታ ዳኤገኮ) ገዲ ዓይቆኔ፤ ሐሣ ሲዛና ወላ" ያይደ ዳኤታ ሳሲ ፔቴ" ማዳኔ፤ ጋዳንቴ ይያ ወደም ሲዛኮ ገንጎ ሐንታ ሳሳ ላኦላንቴ ባይቃዛ ማሊፃ ሲዛሲያ ባይቁኔ። 37 ይካጋ ሐሣ ዳራ" ጋይዲንቴ ወደ"ና ገሊላ ሳጪ ሳሲ ማዳ፤ ዩሁዳ ጎዖሣ ዓይቁ ሚርጌ ዳሬ ሲዛ ገንጎ ሃንታንዳጉዲ ማሃኔ፤ ሲዚያ ወዲንቴኔ፤ ሲዛ ገንጎ ሐንታ ሳሳ ላኦላንቴ ባይቁኔ። 38 ይያሮ ሐሣ ታ ሲንሣም ጋዳሣ ሐንሣ ሳሰንሣዳጋ ሐኪ ሲንሣ ዓይቶ ሃሻ"ንዳጉዲኔ፤ ሳይጎሮ ገዳኔ ቀይ ማሊፃ ሐሣ ሃይ ማዳ" ሳሲጋ ሙኤያታቶ ባይቃንዳኔ፤ 39 ያኦሲጋ ሙኤያ ማዳኔ ጋዳንቴ ዓይቶ ሲንሣ ባይዚኒ ዳንዳ0-ሞሴ፤ ፔቶ" ይይ ሲንሣኮ ያኦሲና ወላ" ፑርቲሣ ማዳንዳኔ» ጋዳዛ፤ ዓይታ ገማሊያሌኮ ዘሮ" ወይዜ ዓኤኔ።

40 ይካጋ ዓይታ ዳኪንቴዘንሣላ ዓኤላ"ዖ ጳርቁሲ ዩሱሴኮ ሱንጎ ዓኤሊ" ሳሰ ዓርዘሞጉዲ ላታ"ዖ ዳኤኔ። 41 ዳኪንቴዘንሣላ ጋዳንቴ ዩሱሴ ዛሎ"ና ቦርሲንቴታቶ ሳካኒ ገኢጌያታሣሮ ወዳዲ ወዳዲ ወጎ ወጋ ሳሰ ሲርታጋ ከሰኪ ዳንዳኔ፤ 42 ሲያ ኬሊ" ገኤኮ ማኦሮና ሳሰኮ ማኦሮይዳ ማሰሌ ማዳ፤ ዩሱሴ ዛሎ" ከኤዚያንታ ኮኮ ሐይሶ ከኤዚያዎ ዓይታ ሐሺ"ባኦኔ።

6

ማድ" ማዲ ላንካዎ ዲያቆኖኮ ደኦሪንቴዖ

5:28 ማቲ. 27:25::

1 ዩካፓ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሶኮ ፓይዳ" ሚርገ ሚርገ ዓኣዳዛ ገሪኬ ሙኡጮ ጌሰታ ዓይሁዶ ዓሳ ዩሩሳላሚይዳ ናንጋ ዓይሁዶ ዓሳ 0-ጾይዳ ጉንዲሞ ዓርቄይ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ኬሊ" ኬሊ" ሙዎ ባካ ዒንገንታ ዎድ"ና ዔያቶ ባኣካ" ዓንገሣ ሓይቄ ላኦሎ ዩሩሳላሚ ዓይሁዶ ዓሳ ዋላ"ሣርኬ። 2 ዩያር ታጾ ላምጾንሣ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሳ ፔቴ"ይዳ ቡኩሳዎ፡- «ሙኡዚ" ገሰከሣር ጌዔ ያኦሲ ቃኣሎ" ዔርዚያ ማድ" ኑና ሓሻ"ኒ ኮይሱዋሴ። 3 ዓካሪ ታ ዒሾንሣ! ታ ሚሾንሣ! ኮሺ ዒኔና ዓኣያ ማዒ ማድና ቢያሣ ጋላተሳያ፣ ዓያና ጌኤሺ ኩሙሣ ዎልቄና ማዳያ ሓሣ ሚርገ ዔራ ማዔ ላንካይ ዓሲ ዒንሣ ባኣካ"ፓ ዶኦሩዋቴ፤ ዩያቶ ኑኤኒ ሃኖ" ማድ" ማዳሻንዳ። 4 ኑኤኒ ጋዓንቴ ሺኢጲያንታ ያኦሲ ቃኣሎ" ዔርዚያ ማድ"ዎ ዶዲ ማዳንዳ።» ጌዔ።።

5 ዩና ጌኤዛ ቢያሣ ዎዛሴ፤ ሓካፓ ሊካ ዓኣ ዓሶዎ ዔያታ ዶኦሪ፤ ጉሙርቄሣ ዓኣያ ሓሣ ዓያና ጌኤሺ ቢታንቶ ዳሞ ጌሌ ዒሰዲ፣ ፒልጶሴ፣ ጲሮኮሮሴ፣ ኒቃርና፣ ጸሞና፣ ጳርሜ፣ ዓይሁዳቴዎ ዓይሁዳ ማዔ ዓንጾኪያ ዓጮ" ዓሣ ኒቆላዎሴ ጎሣሣንታ። 6 ዩንሣ ዔያታ ዳኪንቴዘንሣ ቤርቶ ሺኢሺ፤ ዳኪንቴዘንሣ ሺኢቃዎ ኩጮ ዔያቶ 0-ፃ ጌሣ።።

7 ያዲዲ ያኦሲኮ ቃኣላ" ዳልገ ዳልገ ዓኣዳሣር ዩሩሳላሚይዳ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሶኮ ፓይዳ" ሚርገ ሚርገ ዓኣዳይ፤ ቄኤሶይዳ፣ ሚርጌሣ ኪሪሰቶስ ጉሙርቄ።።

ዒሰዲ፣ ያኦሲኮ ቃኣላ" ዳልገ ዳልገ ዓኣዳሣር

8 ዒሰዲ፣ ያኦሲኮ ኮሹሞ ዒንገያ ዔኪ ዎልቄና ማዒ ዲቃሣ ባኣዚ"ንታ ያኦሲ ዎልቄና ማዳንታ ዓኪ ባኣዚ"ያ ዳሮ" ባኣካ" ዩኖ ዎድ"ና ማዳ፤ 9 ዒማ"ና «ዲማዲ ኬሰኬ ዓሶ ሺኢጲያ ማኣር» ጌይንታ ዓይሁዶ ዓሶኮ ሺኢጲያ ማኣር፣ ማዔ ዓሳ፣ ቄሪናና ዒሰኪንዲሪያ ዓጮ" ዓሳ፣ ኪልቄያንታ ዒሲያ ዓጮ" ዓሶንታ ፔቴ"ይዳ ዔቄ ዒሰዲ፣ ያኦሲኮ ዒዲ ማርማ። 10 ጋዓንቴ ዒሰዲ፣ ያኦሲኮ ዔራቶና ዓያናና ዔያታ ባሻኒ ዳንዲባኣሴ። 11 ዒማ"ና፡- «ሓይ ዓሣ ሙሴና ያኦሲና ጫሽካንቴ ኑ ዎይዜ።» ጋዓንዳ ዓሲ ዔያታ ዳሚ"ና ገኢገሼ። 12 ዩያይዲ ዳሮ"ንታ ጨሞንታ ሓሣ ሙሴ ዎጎ ዔርዚ ዓሶዎ ዔያታ ዔቄሲ፣ ዒሰዲ፣ ያኦሲኮ ዓይሣሲ ዎጎ ዎጋ ዓሶ ቤርቶ ሺኢሺ። 13 ዒማ"ና ዒዛ 0-ፃ ሉኡዙሞና ማርካዳንዳ ፔቴ" ዔሲያ ዔያታ ዔኪ ሙኡ፤ ሉኡዙሞና ማርካዳ ዓሳ ኬኤዘዎ፡- «ሓይ ዓሣ ሓያ ጌኤዙ ማኣርና ሙሴ ዎጎና ጫሽካ። 14 ሓሣ ሩዚራቶ ዩሱሴ ሓያ ማኣር ሻሃንዳ፤ ሙሴ ኑና ዓይሣ ዎጎዎ ላኣማንዳ፤ ጌዔ ኬኤዘንቴ ኑ ዎይዜ።» ሂዚ ጌዔ።። 15 ዩማና ዎጎ ዎገይይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ዒሰዲ፣ ያኦሲኮ ኮሺ" ዛጋዛ፣ ዓኣፖ ካራ" ዒዛኮ ያኦሲ ኪኢታንቻ ዓኣፒ ካራጉዲ ማሊ ጴዳ።።

7

ዒሰዲ፣ ያኦሲኮ ጌሰቴ ጌኤዘ

1 ቄኤሶኮ ሱኡጋሣ ዒሰዲ፣ ያኦሲኮ ኮራ፡- «ዩይ ጌይንቴ ባካ ጎኔዳ?» ጌዔ ያኦሲ።።

2 ዒሰዲ፣ ያኦሲኮ ሂዚ ጌዔ ማህ፤- «ታ ዒሾንሣ! ታ ዓድንሣ! ሂንዳ ዎይዙዎቴ፤ ኑ ዓዳሣ ዓብራሃሜ ካኣራ፤ ዔጮ"ይዳ ናንገያር ዓኣዳንዳሣኮ ቤርታ ማሶፖታሚያ ዓጮ" ዓኣንቴ ቦንቸንቴ ያኣዛሣ ዒዛሞ ጴዳዎ፣ 3 ራ፤ ዓጮ"ፓ ኬሰኪ ሓሣ ኔ ዒገኖይዳ፣ ዲማዲ ታ ኔና ዳዎ ዓጮ" ዓኣዳ፣ ጌዔ።። 4 ዒማ"ና ዒዚ ካላዳ ዓሶ ዓጮ"ፓ ኬሰኪ ካኣራ፤ ዳዔ፤ ዒዚ ዒኢካ ዓኣንቴ ዓዳ ሓይቃዛ ካኣራ፤ ዔጮ"ይዳ፣ ኬሲ" ሃሣ ዒንሣ ናንጋ ዓጮ"ሎ ያኦሲ ዒዛ ዔኪ ሙኡ።።

5 ያዲ ማዔቶዎ ቶኪ ሂርቃንዳ ቤሲጉይያታዎ ያኦሲ ዒዛሞ ዒንገባኣሴ፤ ጋዓንቴ ሓኖ" ዓጮ"ሎ ዒዛና ዒዛኮ ፃጶናሞ ሓገ ዓጪ ማሂ ዒዛሞ ዒንገንዳሣ ጫኣቄ፤ ዩኖ ያኦሲ ዒዛሞ ጫኣቄሣ፣ ዓብራሃሜኮ ሓገ ናይ ባኣንቴ። 6 ዜርፃ ዒዛኮ ዓሲ ዓጪዳ ዒዲንቴሣና ደሙሲንቴ ናንጋንዳሣ ሓሣ ዩኖ ዓጮ"ይዳ ያይዶ ጻኤታ ለዔ ዓሳ ዔያቶ ዓይሌ" ማሂ ሚታሲ ዎይሣንዳሣ ዒዛሞ ኬኤዜ። 7 ሓሣ ሩዒሌ" ማሂ ዎይሣ ዳሮ" ታኣኒ ፑርታና ዎጋንዳ፤ ዩካፓ ዔያታ ዓይሌ"ማፓ ኬሰኪ ሃኖ" ቤዘይዳ ታና ካኣሽካንዳ፤ ሂዚ ጌዔ ያኦሲ ኬኤዜ። 8 ቃሳ"ዎ ሓሣ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቄዎ ዎጎዎ ዒንገ፤ ዩያር ዓብራሃሜ ዩኣኣቄ ሾዔሰካ፣ ሳላ"ሳ ኬሎ"ና ዓቲንቶ ቤርቶ ዒዛኮ ቲቄ፤ ዩኣኣቄ ያይቆኦ ቾዔ፤ ያይቆኦ ዲማ ዲማ ዒሰራዔኤሌ ፃጶኮ ዓድንሣ ማዔ ታጾ ላምዎ ናኣቶ" ሾዔ።።

9 «ያይቆኦኮ ናኣታ" ዔያቶኮ ጌርሲ ዮሴፔ ቄኢሪ ገብፃ ዓጮ" ዓይሌ" ማዓንዳጉዲ ሻንቸ። ያኦሲ ጋዓንቴ ዒዛና ዎላ" ማዔ፤ 10 ሜቶ" ቢያሣዳ፣ ዒዛ ኬሴ"፤ ሓሣ ገብፃ ካኣቴ ቤርቶይዳ ቦንቸንቴና ዔራቶና ዒዛሞ ዒንገ፤ ካኣቴ፣ ገብፃ ዓጮ" ቢያና ፔ ማኣርናይዳ ሱኡጌ ዒዛ ማህ፤ 11 ዩኖ ዎድ"ና ገብፃ ዓጮ"ና ካኣና ዓጮ"ናይዳ ቢያ ዳኤፒ ሜቶ ማዜ ኪሊ"ንኮ ሉማ ዔቄ፤ ዓድንሣ ኑኡኮ ሙኡዚ" ዳንቃኒ ዳንዲባኣሴ። 12 ያይቆኦ ገብፃ ዓጮ"ይዳ ሓኣኮ ዓኣሣ ዎይዘዎ ኑ ዓድንሣ ቤርታሲ ዒኢካ ዳኬ። 13 ላሚያ ማዒ ዔያታ ገብፃ ዓኣዳ ዎድ"ና ዮሴፔ ፔኤኮ ጌርሲንሣሞ ፔና ፔጋሲ ኬኤዚ ዔርቲ፤ ዒማ"ና ማኣር ዓሳኣ ዒዛኮ ካኣቴና ዔርቲ። 14 ዩካፓ ዮሴፔ ፔኤኮ ዓዶ ያይቆኦና ዒገኖ ቢያ ፔ ኮራ ዔኪ ሙኡ፤ ዩያታ ዎሊ 0-ፃ ጉቤ ላንካይታሚ" ዳንጎ ዓሲ።። 15 ዩያር ያይቆኦ ገብፃ ዓጮ" ዓኣዲ ናንገ ዒዛንታ ኑ ዓድንሣንታ ዒኢካ ሓይቄ። 16 ዔያቶኮ ሌዛ ሴኬሜ ዓጮ" ዔኪ ዓኣዲንቴ፣ ዓብራሃሜ፡- ሴኬሜይዳ ዔሞሬ ናኣቶ"ይዳ፣ ፔ ሚኢሼና ሻንቄ ዲኡፖ ካያ ዲኡቴ።።

7:3 ማዢ. ማፃ 12:1። 7:4 ማዢ. ማፃ 11:31፤ 12:4። 7:5 ማዢ. ማፃ 12:7፤ 13:15፤ 15:18፤ 17:8። 7:6 ማዢ. ማፃ 15:13-14። 7:7 ኪሲ. ማፃ 3:12። 7:8 ማዢ. ማፃ 17:10-14፤ 21:2-4፤ 25:26፤ 29:31—35:18። 7:9 ማዢ. ማፃ 37:11፤ 28፤ 39:2፤ 21። 7:10 ማዢ. ማፃ 41:39-41። 7:11 ማዢ. ማፃ 42:1-2። 7:13 ማዢ. ማፃ 45:1፤ 16። 7:14 ማዢ. ማፃ 45:9-10፤ 45:17-18፤ 46:27። 7:15 ማዢ. ማፃ 46:1-7፤ 49:33። 7:16 ማዢ. ማፃ 23:3-16፤ 33:19፤ 50:7-13፤ ዒያ. 24:32።

17 «የኦሲ ዓብራሃም ጫክቂ ዓንጌ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ" ኩማንዳ ዋዳ" ዑካዛ ጊብዳይዳ ዓኣ ኑ ዴሮ"ኮ ፓይዳ" ሚርጊ ሚርጊ ዓኣዴጌ።
 18 ዩካፓ ሜሌ" ካኣቴ ዮሴፔ ዔሩዋያ ጊብዳይዳ ካኣታዴጌ። 19 ዩይ ዓኮ ካኣታ"ሢ ኑ ዴሮ" ዑይይዳ ጌጌ ማላሢና ዔቁ ዩያ ዓሶኮ ናኣታ" ሃይቃንዳጉዲ ሓሣ ኬኤሪንታንዳጉዲ ኑኡኮ ዓደንሢ ምልቁና ዒዚ ኮሺ" ሜታሴጌ። 20 ዩና ዋድ"ና ሙሴ ሸይንቴጌ፤ ዒዚያ ሚርጌ ሚዛጲ ናይኬ፤ ሓሣ ሓይሣ ዓጊጊያ ፔ ዓደ ማኣራ ዴዒ ዴጩጌ።
 21 ዩካፓ ዒዚ ኬኤሪንቴንቴ ጊብዳ ካኣቴኮ ናይሶኬና ዒዛ ዔኪ ፔ ናይ ማሂ ዴቹጌ።
 22 ዩያይዳም ሙሴ ጊብዳ ዓሶ ዔራቶ ቢያ ዔራሬ፤ ጌሶታ ጌኤዛና ማዳ ማደና ቢያ ደዲ ዓሲ ማዔጌ።
 23 «ሙሴኮ ለዓ ያይዲታሚ" ኩሜ ዋድ"ና ፔኤኮ ጌርሲንሢ ጌይያ ዒሰራዔኤሌ ናኣቶ" ዘገጊ ማሌጌ። 24 ዘገሮ ዒ ሙካንቴ ዒዛኮ ዒጊናይዳፓ ፔቴ"ሰኬያ ፔቴ" ጊብዳ ዓጪ ዓሲሰኬይ ጳርቂ ሂዓንቴ ዴንቃያ ዩያ ዒጊናሢ ዒ ማኣዴ፤ ዩያ ጳርቂንቴ ዓሢ ዛሎ"ዋ ኮሜ ዔካጊ ጊብዳ ዓጩ" ዓሢ ጳርቂ ጳዴጌ። 25 ዒዛ ዛሎ"ና የኦሲ ዔያቶ ዓይሎ"ማፓ ኬሳ"ንዳሢ ዒጊና ዒዛኮ ዔራንዳያ ዒዛም ማሌጌ፤ ገዓንቴ ዔያታ ዩያ ዒና ዔኪ ዔሪባኣሰ። 26 ዜር ጉቴ"ሎ ላምያ ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ዋላ" ዑራዳንቴ ዴንቃያ ዔያቶ ላኣገጊ ኮሲ <ዒንሢ ሃይ ዓሳ! ዒንሢ ዋሊኮ ጌርሲንሢ፤ ዓይሳሮ ዒንሢ ዋላ" ዑራዳይ?> ጌዔጌ። 27 ዩይ ፔ ላጋሢ ጳርቂ ዓሣሢ ሙሴ ሴካ ሂዓያ <ኔና ኑ ዑፃ ዋይሣያና ዋጋያ ማሂሢ ያናዳይ?> 28 ዚጊኖ ኔ ጊብዳ ዓሢ ዋዴ ጎይያ ታናኣ ኔ ዋዳጊ ኮዓ?> ጌዔጌ። 29 ሙሴ ዩያ ዋይዛያ ጊብዳ ዓጩ"ፓ ፑኒንቴ ሚዲያሜ ጌይንታ ዓጪ ዓኣዲ ዒኣካ ናንጊ፤ ላምያ ዓቲንቁ ናይያ ሸዔጌ።
 30 «ሙሴ ዒዛ ዓጩ"ይዳ ያይዲታሚ" ለዔ ዓኣሄሰካፓ ዴብሬሲና ጌይንታ ዲኮ" ኮራ ዓኣ ስኣሎ"ይዳ ካዮ ባኣካ" ዔኤታ ታሚና የኦሲ ኪኢታንቻ ዒዛም ጳዴጌ። 31 ሙሴ ዩያ ዛጌ ዋድ"ና ዲቃቴ ሄርሻያ፤ ባንሢ ዑኪ ዘጋንቴ ሂዚ ጋዓ ዑኡሲ ዋይዚንቴ፤ 32 <ታኣጊ ኔ ዓደንሢ ዓብራሃም የኦሲ፤ ዩሳኣቁ የኦሲ፤ ያይቆኦቤ የኦሲኬ> ጋዓዛ፤ ሙሴ ዒማ"ና ዒጊጪ ጎጋይቄ፤ ዘገጊያ ጫርቂባኣሰ። 33 የኦሲ ዒዛም ጋዓንቴ <ኔ ዔቁ ቤዛ ጌኤሺ ሳዓታሢሮ ቶካ"ፓ ዲርዘ ኔኤኮ ኬሴ"፤ 34 ጊብዳ ዓጩ"ይዳ ዓኣ ታ ዴሮ"ኮ ዴኤፖ ሜቶ ጎኔና ታ ዛጌ፤ ዋዴንቶ ዒላቶዋ ታ ዔያቶኮ ዋይዜ፤ ዩያር ታ ዔያቶ ዓውሳጊ ኬዴ"ሢሮ ሓሢ ኔ ሓጊ ዩዔ፤ ታ ኔና ጊብዳ ዓጩ" ማሂ ዳካንዳጌ ጌዔጌ።
 35 «ዒሰራዔኤሌ ዴራ" ሙሴ ኮራ <ኔና ኑ ዑፃ ዋይሣያና ዋጋያና ማሂሢ ያናዳይ?> ጌዒ ቤርታ ዒዛ ማኬያ ማዔቶዋ የኦሲ ጋዓንቴ ዩያ ሙሴም ካዮ ባኣካ" ጳዴ ኪኢታንቻሢ ዛሎ"ና ዋይሣያና ዋጋያና ማሂ ዔያቶ ባንሢ ዳኬጌ። 36 ጊብዳ ዓጩ"ና ዘቁ ባዘ"ናይዳ ዲቃሢ

ባኣዚ"ና የኦሲ ምልቁና ማደንታ ዓኪ ባኣዚ"ና ማዲ ዴሮ" ዓይሎማፓ ኬሴ"፤ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ"ይዳ ያይዲታሚ" ለዔ ጉቤ ዔኪ ሓንቴሢ ዩያ ሙሴኬ። 37 የኦሲ ታና ዔቁሴሢሢዲ ዒንሢኮ ዒሸንሢ ባኣካ"ፓ የኦሲ ማላሢ ኬኤዛ ዓሲ ዒንሢም ዔቁሳንዳጌ ጌዒ ዒሰራዔኤሌ ዴሮ"ም ኬኤዜሢ ዩያ ሙሴኬ። 38 ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ"ይዳ ቡኪንቴ ዴሮ"ና ዋላ" ሓሣ ሲና ዴኮ"ይዳ ጌሰቴ ኪኢታንቻሢ ዩያፓዲ ኑ ዓደንሢና ዋላ" ማዔሢያ ዒዛኬ፤ የኦሲኮዋ ናንጎ ቃኣሎ" ኑም ዴኪ ሄሊ"ሴሢያ ዩያ ሙሴኬ።
 39 «ኑ ዓደንሢ ጋዓንቴ ዒዛ ማማኬያፓዓቲም ዒዛም ዓይሢንቴባኣሰ፤ ዒኖና ዔያታ ጊብዳ ዓጩ" ማዓጊ ማሌጌ። 40 ዓኣርጌ ኮራ ዔያታ <ሓይ ጊብዳ ዓጩ"ፓ ኑና ኬሴ" ሙሴ ዋዋይቴቴያ ኑ ዔራዋሴ፤ ዩያር ኑኡኮ ቤርታ ቤርታ ዓኣዲ ኑና ዔኪ ዓኣዳንዳያ ካኣሸኮንደ ባኣዚ" ኑም ማጌ፤ ጌዔጌ። 41 ዒማ"ና ዔያታ ናኣሪ ማላያ ካኣሸኮንደ ባኣዚ" ማጌ ዒንጎ ባኣዚ"ያ ዩያም ዒንጌ፤ ዔያታ ፔ ኩጩና ማጌ ባኮናኣ ዋዛዴጌ። 42 የኦሲ ጋዓንቴ ዔያቶይዳፓ ዴማዴ፤ ጫሪንጮ ዠንጋሢ ዔያታ ካኣሸካንዳጉዲ ዔያቶ ማሄጌ። ዩይያ፡- የኦሲ ማላያ ኬኤዛ ዓሶ ዛሎ"ና <ዒንሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ! ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ"ይዳ ዒንሢ ሹኬ ቆልሞንታ ያይዲታሚ" ለዔ ጉቤ ዒንሢ ዒንጌ ዒንጊያ ታኣምዳ?
 43 ዔኪ ዒንሢ ዴንዴሢ ዒንሢ ካኣሸካ ሞሎኬኮ ዓፒሎ ማኣርንታ ሬፓጌ ጌይንታ ዒንሢ የኦዛሢኮ ዠኦጎ ማላ ባኮንታኬ። ዩያቶ ዒንሢ፡- ዒንሢ ኩቻ ማጌ ዩያቶም ዒንሢ ዚጋ ዒንሢኮ ካኣሸኮ የኦዛኬ። ታኣጊያ ባብሎጌ ዓጩ"ፓ ዒንሢ ዳከንቴ ዴንዳንዳጉዲ ማሓንዳጌ ጌይንቴ ያኣፒንቴሢ ጉዴያኬ።
 44 «ኑ ዓደንሢኮ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ"ይዳ ዓፒላና ማጌንቴ የኦሲ ካኣሸኪንታ ማኣሪ ዓኣጌ፤ ዩና ዓፒሎና ማጌና ማጌ የኦሲ ዒዛ ዓይሢ ጎይያና ሓሣ ዳቁ ጎይያና ማጌሢያ ሙሴኬ።
 45 «የኦሲ ዔያቶኮ ቤርታፓ ዳውሎ" ሜሌ" ዴሮ" ዓጩ" ዔያታ ዳካሌ ዋድ"ና ኑ ዓሶንሢ ዩና ዔያታ ዔኬ ዓፒሎና ማጌንቴ ማኣሪሎ ዒያሱና ዋላ" ዒዛ ቤዛ ጌልዜ፤ ዴንዲ ዳውቴ ዋድ" ሄላ"ንዳኣና ዩና ዒኣካ ዴዔጌ። 46 ዳውቴያ የኦሲ ዒዛ ቦንቹሢሮ ያይቆኦቤ ዜርያ ባኣካ" የኦዛሢ ዋርቃንዳ ማኣሪ ማጌን የኦሲ ሸኢቄጌ። 47 ጋዓንቴ ዩና ማኣር የኦሲም ማጌሢ ሴሎሞኬ።
 48 «ያዲ ማዔቶዋ ዴኤፖ የኦዛሢ ዓሲ ኩቹና ማጌንቴ ማኣሪዳ ናንጉዋሴ፤ ዩይያ፡- የኦሲ ማላያ ኬኤዛሢ ዛሎ"ና
 49 <ጫሪንጫ ታኣኮ ዴያ ያይቶኬ፤

7:18 ኬሴ. ማፃ 1፡7-8። 7:19 ኬሴ. ማፃ 1፡11-11፤ 22። 7:20 ኬሴ. ማፃ 2፡2። 7:21 ኬሴ. ማፃ 2፡3-10።
 7:23 ኬሴ. ማፃ 2፡11-15። 7:29 ኬሴ. ማፃ 18፡3-4። 7:34 ኬሴ. ማፃ 2፡14። 7:36 ኬሴ. ማፃ 7፡5፤ 14፡21፤ ፓይ.
 ማፃ 14፡33። 7:37 ላሚ. ዋማ 8፡15፤ 18። 7:38 ኬሴ. ማፃ 19፡1—20፡17፤ ላሚ. ዋማ 5፡1-33። 7:40 ኬሴ. ማፃ
 32፡1። 7:41 ኬሴ. ማፃ 32፡2-6። 7:42 ዓሞ. 5፡25-27። 7:44 ኬሴ. ማፃ 25፡9፤ 40። 7:45 ዓ.ያ. 3፡14-17።
 7:46 2ሳሙ. 7፡1-16፤ 1ዮሴ. 9ሃኬ 17፡1-14። 7:47 1ካኣቶ. ማ 6፡1-38፤ 2ዮሴ. 9ሃኬ 3፡1-17።

ሳን ታኦት ቶካ ሄርቃ ቤዘኮ፤
 ሄደዎ ታኦት ላንሣ ወዘጉዳ ማኦሪ ማዣንዳይ?
 ታ ዳዒ ሐውሻንዳ ቤዘ ወዘጉዳዳይ?
 50 ዬያ ቢያ ታኦት ታ ኩጮና ኮሼ "ሣቲዳዳይ?
 የኦሲ ሂዚ ጋዒ ጌዒ ፃኦትሣቲዳይ።
 51 «ላንሣ ሳቃኖ ዳይሄ፤ ፑርቶ ዓሳ! ዒና"
 ላንሣላን ዔኩዋያ፤ ዋያኦ ላንሣላን ዋይዘዋያ፤
 ላንሣላን ዓደንሣላን ዒና ላንሣላን ቢያ ዋዳና ዓያኖ
 ጌኤዣ ማካ፤። 52 ላንሣላን ዓደንሣላን ዒዳ
 ዳውሲ ባኦያ የኦሲ ማሊያ ከኤዘ ዓሳይዳ፤
 ያናዳይ? ዔያታ ጌኤዣላን ሙኪያ ቤርታዲ
 ከኤዘዘንሣላን ዋዳ፤። ላንሣላን ሃሣ ዬያ
 ጌኤዣላን ዓኦሣ ላንሣላን ዋዳ፤። 53 ላንሣላን-
 ከኢታንቸ ዘሎ"ና የኦሲ ዋሳ ዔኮኔ፤ ጋዒንቴ
 ላንሣላን ዬያ ካፒባኦ።»

ዒሳይያስ ሹጮና ዲይንቲ ሐይቂያ
 54 ዋሳ ዋጋ ዓሳ ዬያ ዋይዘ ዋደ"ና ዒና፤
 ኮሼ" ዳጋዳ፤። ዒሳይያስ ዑያይዳኦ ዳጋና ሐኦሣ
 ዳዒ፤። 55 ዒዚ ጋዒንቴ ዓያና ጌኤሺኮ ዋልቆ ጋር
 ጌሊ ጫሪንጮ ባንሣ ጊኹ ጌዒ ዘጋያ፤ የኦሲኮ
 ቦንቸ ዳንቄ፤። ዬሱሴያ የኦሲኮ ሚዛቆ ዘላ" ዔቂ
 ዓኦንቴ ዘጊ፤። 56 «ሐይሹ፤ ጫሪንጫ ቡሊ"ንቴ፤
 የኦሲኮዋና ዓሣ የኦሲኮ ሚዛቆ ዘላ" ዔቂ ዓኦንቴ
 ታ ዘጋ፤» ጌዒ፤።
 57 ዬማና ዔያታ ዳጊዲ ዒላቲ፤ ዋዮ ጉቤሣ
 ጌኤኮ ዓርቃያ ጌቱዋና ዒዛ ባንሣ ጸሸኮ፤።
 58 ዬካፓ ዔያታ ዒዛ ዓርቂ ካታዋይዳ፤ ኮሲ"
 ሹቻ ዲዒ ዋዳ፤። ማርኮ ማዔ ዓሳንሣላን
 ዒሳይያስ ዲዓ ዓሳኮ ዓፒሎ ዔኪ ሳውሎ
 ጌይንታ ፔቲ" ዳጌሰኮይ ካፓንዳጉዲ ዒዛ ኮራ
 ጌሣ፤። 59 ዔያታ ዒዛ ሹጮና ዲዓ ጎይሣ ዓኦንቴ
 ዒሳይያስ፡- «ጎዳ ዬሱሴ! ሹምፓሣ ታኦት
 ዔኮ!» ጌዒ ሸኦ፤። 60 ሐሣ ዒ ጉምዓታያ፡-
 «ጎዳሣያ! ሐያ ዔያቶኮ ማድ" ዳቢንቲ ማሂ
 ፓይዲ፤» ጌዒ ዳጊዲ ዒላቲ፤ ሐይቄ፤።
 ሳውሎያ ዒሳይያስ ዋደናሣ ቃራኮ ጌዒ፤።

8

ሳውሎኮ ሸኦ፤። ማኦር ዓሳ ዳውሲያ
 1 ዒሳይያስ ሐይቄ ከሎ"ና ዬሩሳላሚይዳ
 ዓኦ ሸኦ፤። ማኦር ዓሳይዳ ዳኤፒ ዳውሲሣ
 ዔቄ፤። የኦሲ ማድ"ም ዳከንቴዘንሣላን ዓታዛ ሐንጎ
 የኦሲ ጉሙርቃ ዓሳ ቢያ ዩሁዳ ዓጮ"ና ሳማሪያ
 ዓጮ"ና ባንሣ ላኦላንቲ ዳንዳ፤። 2 የኦሲ ደዲ
 ካኦሸካ፤ ፔቲ" ፔቲ" ዓሳ ዒሳይያስ ዲኤኮ፤።
 ሐሣ ዒና፤ ዳኤፒ ዩኤፒያ ዩኤኮ፤።
 3 ሳውሎ ጋዒንቴ ዬኖ ዋደ"ና ሸኦ፤። ማኦር
 ዓሳ ባይዘኒ ሚርጌ ካራ ኮዓ፤። ዓሳኮዋ ማኦር
 ቢያ ጌሊ ጌሊ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዓቲንቆና
 ላኦሎና ጎቺ ጎቺ ኮሲ"፤ ቴኤሲ ማኦሪዳ ቴኪ"ሳ፤።

ኮዣ ሐይሳ ሳማሪያዳ ከኤዘንቴሣ
 4 ዲማ ዲማ ቤዘ ላኦላንቲ ዓኦ ዲ ከሪሰቶሴ
 ጉሙርቃ ዓሳ ቢያ ቤዘይዳ የኦሲኮ ቃኦሎ"
 ከኤዘ፤። 5 ፒልጶሴያ ሳማሪያኮ ፑኤፖ ካታዋ
 ዳንዲ ማሲሐ ዘሎ" ዓሳኮ ከኤዘ፤። 6 ዓሳ

ፒልጶሴኮ ቃኦሎ" ዋይዘያ ሐሣ ዒ ማድ የኦሲ
 ዋልቆና ማዲንታ ዓኮ ባኮዋ ዘጋያ ጌቱዋና ዒዚ
 ጋዒ ባኮ ኮሼ" ዋይዘ፤። 7 ፑርቶ ዓያናኦ ዳጊዲ
 ዒላቲ ዒላቲ ሚርጌ ዓሳይዳ፤ ከሰካ፤። ሃሣ
 ሚርጌ ሐንታኒ ዳንዳውዋ ዋሶ ዓሲና ፒዜ ሃንቲዋ
 ዋሶ ዓሲያ ዳቄ፤። 8 ዬያር ዬኖ ካታዋይዳ ዳኤፒ
 ዋዛ ማዔ፤።

9 ዬኖ ካታሚሎይዳ ሲሞኦኔ ጌይንታ ፔቲ" ዓሲ
 ዓኦ፤። ዬይ ዓሣ ካታዋይዳ ዣዋቶና ዓኪ ባኦዚ"
 ማዲ ማዲ ሳማሪያ ዓጮ"ይዳ ሄርሺ ዲቃቲንታያ
 ማዒ ናንጋ፤። ሐሣ «ታኦት ዳኤፒ ዓሲኮ!» ጌዒ
 ጌዒ ጌና ከኤዘ፤። 10 ዓሳ ዳኮ"ንታ ዳኤፒንታ
 ቢያ፡- «ሐይ ዓሣ ዳኤፒ ጌይንቲ ዔኤሊ"ንታ
 የኦሲ ዋልቃሣኮ!» ጌዒ ጌዒ ዒዛሲ ዋይዘ፤።
 11 ዔያታ ዒዛሲ ዋይዘሣ ሚርጌ ዋይዳ፤።
 ዓርቃያ ዣዋቶና ዓኪ ባኦዚ" ማዲሣና ዔያቶ
 ዲቃሣ ሄርሺ ሳሣርኮ፤። 12 ጋዒንቴ ፒልጶሴ የኦሲ
 ካኦቱዋ ዘሎ"ና ዬሱሴ ከሪሰቶሴ ዘሎ"ና ከኤዘ
 ኮዣ ሐይሶ ጎናሲ ዔኪ ዓቲንቆንታ ላኦሎንታ
 ዋኦያና ማሰቲ፤። 13 ሲሞኦኔያ ዓቲዋያ ከሪሰቶሴ
 ጉሙርቂ ዋኦያና ማሰቲ ፒልጶሴና ዋላ" ፔቲ"
 ማዔ፤። ሐሣ ዒዚ የኦሲ ዋልቆና ማዲንታ ዓኮ
 ባኮንታ ማላቶንታ ዘጊ ዘጊ ዲቃቲ ሄርሻ፤።

14 ዬሩሳላሚይዳ ዓኦ ዳከንቴዘንሣላን ሳማሪያ
 ዓጮ" ዓሳ የኦሲ ቃኦሎ" ጎናሲ ዔኮሣ ዋይዘያ
 ጳዒርሴና የሐኒሴና ሳማሪያ ዓጮ" ዳኮ፤።
 15 ዬያር ሳማሪያ ዓጮ" ዓሳ ዓያና ጌኤሺ
 ዔካንዳጉዲ ጳዒርሴና የሐኒሴና ዓኦዲ ዔያቶዋ
 ሸኦ፤። 16 ዓይጎር ጌዔቶ ሳማሪያ ዓጮ" ዓሳ ጎዳ
 ዬሱሴ ሱንያና ዋኦያ ማሰቲያ፤። ዓያና ጌኤሺ
 ሐጊ ፔቲ" ዓሲዳታያ ኮዲ"ባኦ፤። 17 ዬያር
 ጳዒርሴና የሐኒሴና ዔያቶ ዑያ ኩጮ ጌሣዛ ዓሳ
 ዓያና ጌኤሺ ዔኮ፤።

18 ዳከንቴዘንሣላን ጌኤኮ ኩጮ ዓሳ ዑያ ጌሣዛ
 ዓያና ጌኤሺ ዓሳኮ ላንሣላን ሲሞኦኔ ዘጋያ
 ዳከንቴዘንሣላን ማኦሪ ዔኪ ሙኪ፡- 19 «ታኦት
 ኩጮ ጌሣዛ ዓሳ ቢያ ዓያና ጌኤሺ ዔካንዳጉዲ
 ሐኖ" ቢታንቶ ታኦት ላንጉዋቲ» ጌዒ፤።

20 ጳዒርሴ ጋዒንቴ ዒዛም፡- «የኦሲኮ ላንሣላን
 ኔኤኒ ማኦሪና ዔካኒ ማላሣር ኔናንታ ኔ
 ማኦሪንታ ዋላ" ባይቁዋቲ! 21 ዒና" ኔኤኮ የኦሲ
 ቤርቶይዳ ፒዜ ማዒባኦሣር ኔ ማደ"ይዳ ኔኤኮ
 ቤሲያ ባኦ፤። 22 ዬያር ሐያ ኔኤኮ ፑርቲዋ ዳቢንቶ
 ጎማ፤ ሳማሪያ የኦሲ ኔኤኮ ዒና ማሊያ
 ዓቶም ጋዒንዳቲ ዒዛ ሸኦ፤። 23 ዓይጎር ጌዔቶ
 ኔኤኒ ባይዘ ቁኦሩዋ ማላሣና ኩሚያ ሃሣ ጎማና
 ቱኦቲ ዓሲ ማዔሣ ታ ዘጋ፤» ጌዒ፤።

24 ሲሞኦኔያ፡- «ላንሣ ሐሣ ጌዔ ባኮይዳ፤
 ፔቲ" ባኦዚ"ታያ ታና ሄሎ"ዋጉዲ ላንሣ ላንሣር
 ጎዳሣ ታኦት ሸኦ፤።» ጌዒ፤።

25 ጳዒርሴና የሐኒሴና ዬሱሴ ዘሎ" ዔራ ባኮ
 ማርካዲ፤ ጎዳኮዋ ቃኦሎ" ከኤዘሰካ፤። ሚርጌ
 ሳማሪያ ዓጮ" ጉርደይዳ ኮዣ ሐይሶ ከኤዘ
 ከኤዘ ዬሩሳላሚ ባንሣ ማዔ፤።

**ፒልጶሴና ካኦቶ" ማኦር ማድ ዒቶዲያ ዓጮ"
 ዓሣና**

ዲሻሣሩ ሳውሌ! ሐይካ ኔ ሙካንቴ ጎይፃ ኔኤም ጳዴ ጎዳ ዩሱሴ ዓኣፓ ኔኤኮ ዛጋንዳጉዲና ሃሃ ዓያና ገኤሽ ኩሙሣ ዎልቁና ኔገዳ ማዳንዳጉዲ ማሆም ታና ዳከኔ» ጋዓዛ፡ 18 ቤዘማና ቁኤሪ ማላ ባኣዚ" ዓኣፓፓ ከዳ"ዛ ሳውሌ ዛጋኒ ዳንዳዔኔ፤ ዩካፓ ዔቁ ዒ ዎኣፃ ማሰቴኔ። 19 ሙኤዚ"ያ ሙዒ ዶዲ ዳማሰቆይዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶንሣና ዎላ" ዳካ" ኬሊ" ዳዔኔ።

ሳውሌ ዳማሰቆይዳ

20 ዩካፓ ኔጉዎፃ ሳውሌ፡- «ዩሱሴ ያኦሲ ናይኬ» ገዒ ገዒ ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡከንቶ ቤዛ ዔርዚሣ ዓርቁኔ።

21 ዩያ ዎይዜ ዓሳ ቢያ፡- «ሐይ ዓሣ ዩሩሳላሜይዳ ዩሱሴ ካኣሽካዘንሣ ቢያ ዎዳሣቴዓዳ? ሐይካኣ ዒዚ ሙከሣ ዔያቶ ቱከ" ቱከ" ቁኤሶኮ ሱኡጎ ባንሣ ዔኪ ዓኣዳኒቴዓዳ?» ገዒ ገዒ ዲቃቴ ሄርሼኔ።

22 ሳውሌ ጋዓንቴ ፔቶ" ዶዲ ዶዲ ዓኣዳኔ፤ ዩሱሴ ማሰቴ ማዔሣያ ከኤዚ ከኤዚ ዳማሰቆይዳ ናንጋ ዓይሁዶ ዓሶኮ ጎፃንዶ ጎይሣ ባይዜኔ።

23 ሚርጌ ኬሊ"ኮ ገንፃፓ ዓይሁዶ ዓሳ ሳውሌ ዎዳኒ ዘርቴኔ፤ 24 ዒዚ ጋዓንቴ ዒዛ ዎዳኒ ዔያታ ዘርታሣ ዔራኔ፤ ዔያታ ዒማ"ና ዒዛ ዎዳኒ ሮኦርና ዎንቶና ቢያ ካሮ" ካሮ" ካፓኔ። 25 ጋዓንቴ ዲሚና ሳውሌኮ ገንፃ ሃንታ ናኣታ" ዒዛ ሮኦጮና ዲሮ ዑሣ ዓኣሣ ካታዎ ዙላ" ከይሴኔ።

ሳውሌ ዩሩሳላሜይዳ

26 ሳውሌ ዩሩሳላሜ ዓኣዳፃ ዒኣካ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃዘንሣና ዎላ" ማዓኒ ኮዔኔ፤ ዔያታ ጋዓንቴ ዒዛኮ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁፃ ጎኔ ዔያቶም ማላባኣሣር ቢያሣ ዒዛ ዒጊጮኔ።

27 ባርናባሴ ጋዓንቴ ሳውሌ ዔያቶ ኮይላ" ሸኢሻፃ ዒዚ ጎይፃ ዓኣንቴ ጎዳ ዒዛም ዎይቴ ጳዴቶ ሐሣ ዎማይዲ ዒዛና ገሰቴቶ፡ ዳማሰቆይዳኣ ዩሱሴ ሱንፃና ዎማይዲ ዒዚ ጫርቁ ዓሶ ዔርዜቶዎ ዔያቶም ከኤዜኔ። 28 ዩያር ሳውሌ ዔያቶና ዎላ" ማዒ ዩሩሳላሜይዳ ሓንቴ ሓንቴ ጎዳ ሱንፃና ጫርቁ ከኤዜኔ፤ 29 ገሪኬ ዓጮ" ሙኤጮ ገሰታ ዓይሁዶ ዓሶና ዎላ" ገሰታ ማርማዛ፡ ዔያታ ጋዓንቴ ዒዛ ዎዳኒ ማሌኔ። 30 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃዘንሣ ዩያ ዔራፃ ቁሳሪፃ ዓጮ" ዒዛ ዔኪ ዓኣዲ ዩካፓ ፃርሴሴ ዓጮ" ዓኣዳንዳጉዲ ዳከኔ።

31 ዒማ"ና ዩሁዳ ዓጮ"፡ ገሊላና ሳማሪያ ዓጮ"ናይዳ ቢያ ዓኣ ሸኢጲፃ ማኣር ዓሳ ሐውሽ ዳንቁ ዶዴኔ፤ ሐሣ ጎዳ ቦንቺ ቦንቺ ዓያና ገኤሽናኣ ዶዲ ዶዲ ፓይዶና ሚርጌኔ።

ጳዴሮሴ ሊዳና ዒዮጴ ገይንታ ዓጮ"ናይዳ

32 ጳዴሮሴ ዓጮ" ሓንቴቤቃ፡ ሊዳይዳ ናንጋ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃዘንሣ ኮራ ዓኣዳኔ። 33 ዒኣካ ዒዚ ሳሊ" ለዔ ጉቤ ላሂ ናንጋ ዔኒያ ገይንታ ዎሶ ዓሲ ዳንቁኔ። 34 ጳዴሮሴ ዩያ ዓሣ፡- «ዔኒያ! ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ኔና ፓሣንዳኔ፤ ዔቁ ኔኤኮ ዜዶ ማሄ» ጋዓዛ፡ ዒዚ ኔጉዎፃ ዔቁኔ። 35 ሊዳና ሳሮናሚ ገይንታ ዓጮ"ናይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ ዩያ ዛጋፃ ጎዳ ጉሙርቁኔ።

36 ዒማ"ና ዒዮጴ ዓጮ"ይዳ ፃቢታ ገይንታ ፔቴ" ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃሰከና ዓኣኔ፤ ዒዛ ሱንፃኮ ቡሊ"ፃ ገሪኬ ሙኤቸና «ዶርቃ» ገይሣ ማዓዛ ዩና ገይፃ «ገንፃ» ገይሣኔ፤ ዒዛ ኮሺ ባኣዚ" ማዲሣና ሐሣ ገንሣ ማንቆ ዓሶም ሚርጌና ዔኤቢ ዒንገሣና ዔርቁ ላኣሊከ።። 37 ዒማ"ና ዒዛ ሐይቁም፡ ዓሳ ዒዛ ሱኡዲ ማሰካፃ ሹጮና ማኣና ማኣር ዑፃ ዓኣ ቤዘይዳ ኬሲ" ላይሣኔ። 38 ሊዳ ገይንታ ቤዜላ ዒዮጴኮ ዑኩ ማዔያታሣር ዒዮጴይዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ጳዴሮሴ ሊዳይዳ ዓኣሣ ዎይዚ፡- «ኔጉዎፃ ዑኩ ኑ ኮራ ሙከ» ገዒ ዒዛም ከኢታ ላምፃ ዓሲ ዳከኔ። 39 ዩያር ጳዴሮሴ ዔኤሊ"ፃ ሙከዘንሣና ዎላ" ሙከኔ፤ ዒኣካ ዒዚ ሄላ"ዛ ሹጮና ማኣና ማኣር ዑፃ ዓኣ ቤዘ ዔያታ ዒዛ ዔኪ ከኤ"ኔ፤ ዩማና ዓኒንሣ ሃይቁ ላኣላ ቢያ ዒዛኮ ዓጮ ዔቃፃ ዩኤኪ ዩኤኪ ዶርቃ ዔያቶና ዎላ" ሹምፔና ዓኣፃ ሲኬ ማኣሳሣንታ ዓፒሎዎ ዳዊ ዳዊ ቤኤዘንታኔ። 40 ጳዴሮሴ ጋዓንቴ ቢያሣ ካሮ" ባንሣ ኬሲ"ጋፓ ጉምዓቴ ሸኢቃፃ ሌዘ ባንሣ ዛገ፡- «ፃቢታ ዔቁ!» ጋዓዛ፡ ዒዛ ዓኣፓ ቡሊ"ኔ፤ ዒዛኣ ሐሣ ዒዛ ዳንቃፃ ዔቁ ዳዔኔ። 41 ዒዚ ዒዛኮ ከጮ ዓርቁ ዔቁሳፃ፡ ዓኒንሣ ሃይቁ ላኣሎንታ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶንታ ዔኤሊ" ዳቂሺ ዒዛ ዔያቶ ቤርታ ዔቁሴኔ። 42 ዩይ ባካ ዒዮጴ ዓጮ"ይዳ ቢያ ዔርቁሣር ሚርጌ ዓሳ ጎዳ ጉሙርቁኔ። 43 ጳዴሮሴ ዒማ"ና ሲሞኦኔ ገይንታ ጎሮ" ጉኡዓ ዓሲሰከያና ዎላ" ሚርጌ ኬሊ" ዒዮጴይዳ ዳዔኔ።

10

ጳዴሮሴና ቆርኔሌዎሴና

1 ቁሳሪፃ ዓጮ"ይዳ ናንጋ ቆርኔሌዎሴ ገይንታ ፔቴ" ዓሲ ዓኣኔ፤ ዒዚያ «ዒፃሊያ ፖኦሊሶ» ገይንታ ፖኦሊሶኮ ጳኤቶ ዓሶ ዓይሣ ሱኡገከኔ፤ 2 ዒዚ ፔ ማኣር ዓሶና ዎላ" ዓይሁዶ ዎጎ ጎይፃ ያኦሲ ካኣሽካያና ዒጊጮያ፡ ማንቆ ዓሶዎ ሚርጌና ማኣዳ"ያ ሐሣ ያኦሲ ቢያ ዎዳ ሸኢቃያከ።። 3 ፔቴ" ኬሊ" ማሣ ዶንቦልሳ ዎዳ ጉዳያ ማዓኣና ያኦሲኮ ከኢታንታ ዒዛ ኮራ ገሊ፡- «ቆርኔሌዎሴ!» ገዒ ዒዛ ዔኤላ"ያ ያኦሲ ዒዛም ፔጋሲ ዳዔኔ።

4 ዒዚ ገዢ ገዒ ከኢታንታሣ ባንሣ ዛጋፃ ዲቃቴሣ፡- «ጎዳሣየ! ዓይጎዳይ?» ጋዓዛ፡ ከኢታንታሣ ዒዛም፡- «ኔኤኮ ሸኢጲፃና ማንቆ ዓሶ ኔ ማኣዳ" ማኣዲፃ ያኦሲ ቤርታ ጳዴኔ፤ 5 ሐሣ ኔ ኮራፓ ዓሲ ዒዮጴ ዓጮ" ዳከጋፓ ጳዴሮሴ ገይንታ ሲሞኦኔ ዔኤሊ"ሴ፤ 6 ዒዚ ሃሣ ባዘ" ዓጮይዳ ዓኣ፡ ጎሮ" ጉኡዓ ሲሞኦኔ ማኣራ ሸኢቆዎይዳ ዓኣኔ» ገዒኔ። 7 ዩያ ዒዛም ከኤዜ ከኢታንታሣ ዒዛይዳፓ ዳማዲ ዓኣዳዛ ቆርኔሌዎሴ ዒዛም ላምፃ ማዲ ማዲሰከንሣና ጉሙርቁንቴ ማዳ ፔቴ" ያኦሲ ጉሙርቃ ፖኦሊሴሰከያ ዔኤሊ"። 8 ማዔ ባኮ ቢያ ዔያቶም ከኤዜሣኮ ገንፃ ዒዮጴ ዓጮ" ዳከኔ።

9 ዚራሎ ዔያታ ዓኣዲ ካታዎኮ ዑካኣና ዓባ" ሳዛ ሄላ"ም ጳዴሮሴ ዒዚ ቤርታ ሸኢቃ ሹጮና ማኣና ማኣርኮ ዑፃ ከሰከኔ። 10 ዩማና ዒዛ ናይዳም ሙኤዚ" ሙዓኒ ኮዔኔ፤ ሮኦሪ ሙዎ

9:23 2ቆር. 11:32-33።

ሙዳ ዲዛም ገደገገንታ ጎይህ ዓዳንቴ የኦሲ ዲዛም ፔጋሲ ዳዋ ባኣዚ" ዲዚ ዛጌ። 11 ዬና ዲ ዛጌ ባከላ ያዲኩ። ጩሪንጫ ቡሊ"ንቴም ያይደ ዛላ" ዓርቂንቴ ዓፒላ ማላ ባኣዚ" ሳያ ኬዴ"። 12 ዬና ገደይዳ ዳማ ዳካ"ንታ ዳኤፒ ቦንገታ ሐህ ካፒያኣ ዓኣ። 13 ዓካሪ ዲማ"ና፡- «ጳጳርሴ! ዔቂ ሐያ ሹኪ ሹኪ ሙዔ» ጋዓ ዑኡሲ ዲዛም ዋይዚንቴ።

14 ጳጳርሴ ጋዓንቴ፡- «ጎዳሂዮ፣ ዬይ ማዓዓከ! ሙዒንቴዋ ቁፃ ማዔ፣ ዲኢቴ ባኣዚ" ሙዒ ታ ቤቁባኣሴ» ጌዔ።

15 ለሚ ሐህ፡- «የኦሲ ጌኤሺ ማህ ባኮ ኔኤኒ ዲኢቴያከ ጋዓንዳያ ኮይሱዋሴ» ጋዓ ዑኡሲ ዋይዚንቴ። 16 ዬና ሐይሂ ማይንቴ ዲዛም ጳጳሰካፓ ዓፒሎጉዴ ባከላ ቤዘማና ሌካ ጫሪንጫ ዔውቴ።

17 ጳጳርሴ ዬና የኦሲ ዲዛ ዳዋ ባኮኮ ቡሊ"የ «ዓይጎ ናንዳይ?» ጌዒ ጌዒ ፔ ማላያና ማላ ማታዳንቴ፣ ቆርኔሌዎሴ ዳከ ዓሶንሂ ሲሞኦኔኮ ማኣር የኦጪ የኦጪ ዲር ካራ" ዔቃዎ።

18 ዔኤሊ"ንቴ፡- «ጳጳርሴ ጌይንታ ሲሞኦኔ ሸኦቹምና ዓኣሂ ሐካዳ?» ጌዒ ያኦጩ።

19 ጳጳርሴ የኦሲ ዲዛ ፔጋሲ ዳዋ ባከሎ ዛሎ" ማላ ያይዳ ዓኣንቴ ዓያና ጌኤሺ ዲዛም፡- «ሐይሾ፣ ኔና ሐይህ ዓሲ ኮዓ፤ 20 ዔያቶ ዳከሂ ታናታሂር ዓልቴዋዎ ኬዲ"ጋፓ ዔያቶና ዋላ" ዓኣዴ» ሂዚ ጌዔ። 21 ጳጳርሴያ ዓኣ ቤዛፓ ከዲ" ዓሶንሂ ባንሂ ሙካዎ፡- «ዓንሂ ኮዓሂ ሐይሾ፣ ታናከ፤ ዲንሂ ዓይጋ ሙከይ?» ጌዒ ያኦጩ።

22 ዔያታ፡- «ኦኤኒ ሙከሂ ጸኤቶ ፖኦሊሶኮ ሱኡጋሂ፣ ቆርኔሌዎሴ ኮራፓከ፤ ዲዚያ ዓይሁድ ዓሳ ቢያ ዲዛ ቦንቻያ ሐህ የኦሲ ካኣሽካያ ኮሺ ዓሲከ። ኔና ዲዚ ፔ ማኣሪ ዔኤሊ"ሲ ኔ ጋዓ ባኮ ዋይዛንዳጉዲ የኦሲ ከኢታንቻ ዲዛም ከኤዜ።» ጌዔ። 23 ዬካፓ ጳጳርሴ ዔያቶ ማኣሪ ጌልዚ ሸኦቹንሂ ዋይህዎ ጉቴ"ሎ ዔቂ ዬንሂ ሙከዎንሂና ዋላ" ዓኣዴ፤ ዲዮጳይዳ ዓኣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶይዳፓ ፔቴ" ፔቴ" ዓሲያ ዲዛና ዋላ" ዓኣዴ። 24 ዚሬሎ ዔያታ ቁሳሪያ ሙካንቴ ቆርኔሌዎሴ ፔኤኮ ዲጊናና ዑከ ላቴ ማዔ ዓሶዋ ዔኤሊ" ጳጳርሴ ካፓ። 25 ጳጳርሴ ጌሊ ቆርኔሌዎሴና ካኣማዛ ቆርኔሌዎሴ ዲዛኮ ቶኮ" ዳማ" ሂርኪ ጌዒ ቦንቻ ዔኤሊ"ሂ ዔኤሊ"። 26 ጳጳርሴ ጋዓንቴ፡- «ዔቂ! ታኣ ኔጉዲ ዓሲዋይ!» ጌዒ ዲዛ ዔቂሴ።

27 ጳጳርሴ ቆርኔሌዎሴና ዋላ" ጌሰቴ ጌሰቴ ጋር ጌላዎ ሚርጌ ቡኪንቴ ዓኣ ዓሲ ዳንቄ። 28 ዬካፓ ዬያ ዓሶም፡- «ዓይሁዴ ዓሳ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዜርዮና ዋላ" ፔቴ" ማዒ ሐህ ዋሊኮ ማኣሪ ጌላኒያ ኦ ካኣኮ ዋጋ ዓይሁዋኣሂ ዲንሂ ዲንሂ ቶኦከና ዔራ፤ ጋዓንቴ ያናኣ ታኣኒ ጌኤሽኪባኣ፣ ዲኢቴ ዓሲከ ጎዑዋጉዲ የኦሲ ታና ፔጋሲ ዳዋ። 29 ዬያር ታኣም ዲንሂ ዓሶ ዳከ ዋዶ"ና ፔቴ"ታዎ ዓልቴዋዎ ታ ሙከኔ፤ ዓካሪ ዓይጎር ዲንሂ ታና ዔኤሊ"ቶዋ ታ ዔራኒ ኮዓ፤» ጌዔ።

30 ዲማ"ና ቆርኔሌዎሴ፡- «ሐ" ያይዳሳ ከሊ" ሃይማ ዋዶ፣ ማሂ ዶንቦልሳ ዋዶ ማዓኣና ታኣኒ ታ ማኣራ የኦሲ ሸኢቃንቴ ዓኣፒዳ ዲዲካ ቦኦሪ

ዓፒላ ማኣዔ ዓሲ ታ ዔራዋንቴ ታ ቤርታ ዔቃዎ። 31 «ቆርኔሌዎሴ! የኦሲ ኔኤኮ ሸኢጲያ ዋይዜ፤ ሐህ ማንቆ ዓሶም ኔ ዓንጋ ዲንጊዎዋ ኔኤኮ ዔከኔ፤ 32 ዓካሪ ዲዮጳ ዓጮ" ከኢታ ዓሲ ዳከጋፓ ጳጳርሴ ጌይንታ ሲሞኦኔ ዔኤሊ"ሴ፤ ሐሂ ዲዚ ባዘ" ዓጫ ዓኣ ጎሮ" ጉኡ ዓሂ፣ ሲሞኦኔ ማኣራ ሸኦቹምይዳ ዓኣ፤ ታኣም ጌዔሂር፣ 33 ቤዘና ከኢቶ" ዓሶንሂ ታ ኔ ኮራ ዳከኔ፤ ኔኤኒያ ሐሂ ሙከሂ ቃራከ፤ ዓካሪ የኦሲ ኔና ከኤዛንዳጉዲ ዓይሂ ባኮ ቢያ ዋይዚ ኦኤኒ ቢያሂ የኦሲ ቤርታ ሐይካ ቡከኔ» ሂዚ ጌዔ።

ጳጳርሴ ጌሰቴ ጌኤዘ

34 ጳጳርሴ ዔያቶም ከኤዛዎ፡- «ጎኔና የኦሲ ዓሲ ዓሲዳፓ ዲማሱዋኣሂና ፔቴ"ያ ባሺ ማሂ ዛጉዋኣሂ ታ ዔራ፤ 35 ዓይጎ ዓጪ ዓሲ ማዔቶዋ የኦሲ ዲጊጫያ ሐሂ ጎኩም ባኣዚ" ማዳያ ማዔ ዓሂ፣ ዬያ የኦሲ ናሽካ። 36 የኦሲ ዲሰራዔኤሌ ዳሮ"ም ቃኣሎ" ዳከሂ ዔርቴያከ፤ ኮኾ ሐይሳ ዬሱሰ ከሪሰቶሴ ዛሎ"ና ሙከሂያ ዔያቶምከ፤ ጋዓንቴ ዬሱሰ ከሪሰቶሴ ቢያሂኮ ጎዳከ። 37 ዮሐኒሴ ዋኣያና ማሰኪያ ከኤዜ ዋዶ"ፓ ዓርቃዎ፣ ጌሊላ ዓጫ"ፓ ዳንዲ ዪሁዳ ዓጮ" ቢያይዳ ማዔ ባኮ ዲንሂ ዔራ፤ 38 ሐሂ የኦሲ፡ ናዚሬቶ ዬሱሴ ዓያና ጌኤዦና ዶኦሪሂንታ ዋልቄያ ዲዛም ዲንጌሂ ዲንሂ ዔራ፤ የኦሲ ዲዛና ዋላ" ማዔሂር ዲዚ ኮሺ ባኣዚ" ማዲ ማዲ ፑርቶ ዓያናና ዓርቂንቴ ዓሶዋ ፓሂ ፓሂ ሐንቴ።

39 «ዪሁዳ ካታም ኮይሎ"ና ዬራሳላሚ ካታምናይዳ ዲዚ ማዳ ባኮኮ ቢያ ኦኤኒ ማርካከ፤ ዔያታ ጋዓንቴ ዲዛ ሚሂዳ ሱጲ ዋዶ። 40 የኦሲ ዲዛ ሃይሃሳ ከሎ"ና ሐይባ"ፓ ዔቃንዳጉዲና ዓሶማኣ ዲ ጳዳንዳጉዲ ማሄ። 41 ዲዚ ጳዳሂ ቢያ ዓሲምቴዋንቴ ሐይባ"ፓ ዔቂሂኮ ጌንፃ ዲዛና ዋላ" ሙዒ ዑሽከ፣ የኦሲ ቤርታዲ ዶኦሬ፣ ኦና ዲዛኮ ማርኮንሂምከ። 42 ሐያ ባኮ ዳሮ"ም ኦ ከኤዛንዳጉዲ፣ ሸምፖና ዓኣ ዓሶና ሐይቄ ዓሶናይዳ ዲ ዋጋንዳያ ማዒያ ሐሂ ዬያ የኦሲ ማላ ጌሄያ ማዔሂያ ኦ ማርካዳንዳጉዲ ኦና ዓይሂ። 43 ዲዛና ጉሙርቃዞንሂም ቢያ ዲዛኮ ሱንፃና ጎማ ዓቶም ጌይንታንዳሂ የኦሲ ማላዎ ከኤዛ ዓሳ ዲዛ ዛሎ" ማርካዳ።» ጌዔ።

ዓይሁዴ ማዒባኣ ዜርዮኮ ዓያና ጌኤዦ ዔከዎ

44 ጳጳርሴ ዬያ ከኤዛኣና ቃኣሎ" ዋይዜ ዓሶ ቢያሂዳ ዓያና ጌኤሺ ከዴ"። 45 ጳጳርሴና ዋላ" ሙከ፣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓይሁድ ዓሳ፣ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዜርዮም ዓያና ጌኤዦ ዲንጊፃ ላኣሊንቴሂ ዛፓዎ ዲቃቴ ሂርሼ። 46 ዓይሁዴ ማዒባኣ ዜርዮም ዓያና ጌኤዦ ዲንጊንቴያታሂ ዔያታ ዔራሂ፣ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዜርዮዲማ ዳንጋና ጌሰታንቴ ሐሂ የኦሲ ጋላቴ ጋላቴ ቦንቻንቴ ዔያታ ዋይዜሂርከ። 47 ዬማና ጳጳርሴ፡- «ሐኣታ ዓሳ ኦኩዲ ዓያና ጌኤሺ ዔከኔ፤ ዓካሪ ዋኣያና ዔያታ ማሰቴዋጉዲ የኦሲ ዔያቶ ላኣጋይ?» ጌዔ። 48 ዬያር ዔያታ ዬሱሰ ከሪሰቶሴ ሱንፃና ዋኣዎ ማሰታንዳጉዲ ዓይሂ፤ ዬካፓ ጳጳርሴ ዔያቶና ዋላ" ዳካ" ከሊ" ዳዓንዳጉዲ ዔያታ ዲዛ ሸኢቄ።

10:34 ለሚ. ዋማ 10:17።

11

ጳጳርሴ ዓይሁዴ ማዲባኣ ዓሶ ማኣሪ ዓይጋ ጌሌቶዋ ኬኤዘህ

1 ዓይሁዴ ማዲባኣ ዓሶ ያኦሲ ቃኣሎ" ዋይዚ ዔኬህሂ ዪሁዳ ዓጮ"ይዳ ዓኣ ዳከንቴዞንሣኒንታ ኣንጎ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶንታ ዋይዘኔ።
2 ጳጳርሴ ዩሩሳላሚ ገንሣ ማዲ ዓኣዴ ዎድ"ና ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንቲፃ ፒዜኬ ጋዓ፣ ዓይሁዴታዎ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶ ዘላ"ጋ ማዔ ዓሶ ዒዛ፡-
3 «ዓይጎር ኔ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንቲባኣ ዓሶ ማኣሪ ጌሊ ዔያቶና ዎላ" ሙዔይ?» ጌዒ ፓሴኔ።
4 ጳጳርሴ ጋዓንቴ ሂዚ ጌዒ ቢያ ባኮ ፓይዲ ፓይዲ ኬኤዘህ ዓርቁኔ።

5 «ታኣኒ ዒዮጶ ካታማ" ሺኢጲሂዳ ዓኣዎ ያኦሲ ታኣማ ፔጋሲ ዳቁ ባኣዚ" ዘጌኔ፤ ታ ዘጌህ፣ ፑኡፒ ዓፒላ ማላ ባኣዚ" ያይዶ ዘሎ" ዓርቁንቲ ጫሪንጫፓ ኬዲ" ታ ባንህሂ ሙካንቴከ፤ 6 ዩኖ ባኬሎ ኮሺ" ታ ዘጋዘ ደማ ደማ ቆልሞ፣ ካይዚ ቦዎ ዳካ"ንታ ዴኤፒንታ፣ ካፒያ ገደ" ዓኣንቴ ታ ዘጌኔ፤ 7 ዒማ"ና «ጳጳርሴ! ዔቁ ሹኪ ሹኪ ሙዔ» ጋዓ ዑኡሲ ታ ዋይዘዎ፣ 8 ዩይ «ማዓዓኬ ጎዳሂዮ! ሙዒንቲዋ ዒኣቲ ባኣዚ" ታ ሙዒ ቤቁባኣሴ» ጌዔኔ። 9 ኣህ ላሚህና ዩና ዑኡዜላ «ያኦሲ ጌኤሺ ማህህ ኔ ዒኣቲያኬ ጋዓኒ ኮይሱዎሴ» ጌዒ ጫሪንጫፓ ታኣም ኬኤዘኔ።

10 ዩና ኣይህ ማይንቲ ያዲ ማዔሰካፓ ዩና ዓፒሎ ማላ ባኬላ ጉቤ ለካ ጫሪንጫ ዔውቲኔ።
11 ዒማ"ና ቁሳሪያይዳፓ ታ ባንህሂ ዳኮና ኣይህ ዓሲ ኦ ዓኣ ማኣሪ ሙኪ ሂሌ"ኔ። 12 ዓያና ጌኤሺ ታኣኒ ፔቴ"ታዎ ዓልቲህ ባኣያና ዔያቶና ዎላ" ዓኣዳንዳፒዲ ታኣም ኬኤዘኔ፤ ኣንህሂ ላሆ" ከሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶንህሂ ታኣና ዎላ" ዓኣኔ፤ ዔያቶንታ ዎላ" ኦ ቆርኔሌዎሴ ማኣሪ ዓኣዲ ጌሌኔ። 13 ዒዚያ ያኦሲ ከኢታንቻ ዒዘም ጳዴም ዒ ዘጌህና፡- «ዒዮጶ ዓጮ" ዓሲ ዳኪ ጳጳርሴ ጌይንታ ሲሞኦኔ ዔኤሊ"ሴ፤ 14 ዒዚ ኔኤና ኔ ማኣሪ ዓሶና ቢያ ዒንህሂ ዳቃንዳ ቃኣላ ኔኤም ኬኤዘንዳኔ» ጌዔህ ዒ ኦም ኬኤዘኔ። 15 ዩያር ታኣኒ ዔያቶም ኬኤዘዎ ዓርቁ ዎድ"ና ዓያኖ ጌኤዛ ቤርታ ኦ ዑፃ ኬዳ"ህጉዲ ዔያቶ ዑፃኣ ኬዳ"ኔ። 16 ዩማና «ዮኣኒሴ ዋኣህና ማሰኬኔ፤ ዒንህሂ ጋዓንቴ ዓያና ጌኤሺና ማሰታንዳኔ» ጌዒ ጎዳ ኬኤዘ ቃኣላ" ታኣም ጳቁኔ። 17 ኦኡኒ ጎዳ ዩሱሰ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዎድ"ና ያኦሲ ኦም ዒንጌ ዒንጌፃ ዔያቶማኣ ዒንጌንቴያታቲ ሂዳዎ ያኦሲ ታ ላኣጋኒ ዎልቁ ታኣኮ ዓኣ?» ጌዔኔ።

18 ዔያታ ዩያ ዋይዘዎ ጎዎንዶ ጎይህ ባይዚ ዘቲዮ ጌዔኔ፤ ዩካፓ ዔያታ፡- «ዓካሪ፣ ያኦሲ ዓይሁዴ ማዲባኣ ዓሶ ዳቃንዳፒዲ ጎሞ ዔያቶም ዓቶም ጌዔኔ» ጌዒ ያኦሲ ጋላቲኔ።

ዓንጎኪያይዳ ዓኣ ሺኢጲያ ማኣሪ
19 ዒሰጃፕኖሴ ሹጮና ዲይንቲ ሃይቁ ዎድ"ና ዔቁ ዒዲ ደውሲያ ዘሎ"ና ላኣሊንቲ ዴንዴ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶ ዴንዲ ፒንቁ፣ ቆጲርሴና ዓንጎኪያ ዓጮ" ሂላ"ንዳኣና ዓኣዳዎ ያኦሲኮ ቃኣሎ" ዓይሁዴ ዓሲዳፓ ዓታዛ ሜሌ" ዓሲም

ኬኤዘባኣሴ። 20 ማዔቶዋ ቆጲርሴና ቁሪና ዓጮ"ናይዳፓ ሙኬ ፔቴ" ፔቴ" ከሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶ ዓንጎኪያ ዓኣዳዎ ዓይሁዴ ማዲባኣ ዓሶማኣ * ዓይሱዎዎ ጎዳ ዩሱሴ ዘሎ" ኮዦ ኣይሶ ኬኤዘኔ። 21 ጎዳ ዔያቶ ማኣዴ"ህረ ሚርጌ ዓሲ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁ ጎዳ ባንህሂ ማዔኔ።

22 ዩሩሳላሚይዳ ዓኣ ሺኢጲያ ማኣሪ ዓሶ ዩያ ዋይዘህረ ባርናባሴ ዓንጎኪያ ዳኬኔ። 23 ዒዚያ ዓኣዲ ያኦሲ ኮሹሞና ዒንጋ ዒንጌያ ዴሮ"ም ዎማይዲ ዒንጌቶዋ ዘጋዘ ሚርጌ ዒዛ ዎዛሴኔ፤ ቢያህ ጉቤ ዒናፓ ደዲ ጎዳም ጉሙርቁንታያ ማዲ ናንጋንዳፒዲ ዒ ዘሬኔ። 24 ዒዚያ ዓያና ጌኤሺ ኩሙህ ዎልቁና ዒዛይዳ ማዳያ ሃህ ሚርጌና ያኦሲ ጉሙርቁ ኮሺ ዓሲኬ። ሚርጌ ዓሲያ ጎዳ ባንህሂ ማዔኔ።

25 ዩካፓ ባርናባሴ ሳውሌ ኮዓኒ ያርሴሴ ጎዎ ዓጮ" ዓኣዲ፣ 26 ዒዛ ዴንቃዎ ዓንጎኪያ ዔኪ ዒዛ ሙኬኔ። ፔቴ" ሌዔ ኩሙህ ዔያታ ዒኣካ ዓኣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶና ዎላ" ፔቴ" ማዲ ሚርጌ ዓሲ ዔርዜኔ፤ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶ ፔቴ" ጌዒ ዓንጎኪያይዳ «ዓማኖ" ዓሶ» ጌይንቲኔ።

27 ዒማ"ና ፔቴ" ፔቴ" ያኦሲ ማሊያ ኬኤዘዘንህሂ ዩሩሳላሚይዳፓ ዓንጎኪያ ዴንዴኔ፤ 28 ዔያቶይዳፓ ፔቴ"ህሂ ዓጋቦሴ ጎዎህ ዔቁ ዓጮ" ቢያይዳ ዴኤፒ ናይዚ ኬሰካንዳህ ዓያና ጌኤሺ ማሊሴም ኬኤዘዛ፣ ዩይ ናያ ሮሚ ዓጮ" ካኣቲ ቁላውዴዎሴ ዎድ"ና ማዔኔ። 29 ዩያር ከሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶ ቢያ ፔቴ" ፔቴ"ህሂ ፔ ዴንዳዔህጉዴያ ሚኢሺ ኬሲ" ዪሁዳ ዓጮ"ይዳ ዓኣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶም ማኣዴ ዳካኒ ማሌኔ። 30 ዩካፓ ሚኢሻ ዔያታ ኬሲ" ባርናባሴና ሳውሌና ዑፃ ዳኬኔ።

12

ዓማኖ" ዓሶኮ ዴኤፓ ደውሲንቲዎ

1 ዒማ"ና ካኣቲ ሂርዲሴ ፔቴ" ፔቴ" ከሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓማኖ" ዓሶ ደውሲህሂ ዓርቁኔ፤
2 ዮኣኒሴኮ ቶይዲ ያይቆኦቤ ጩንቻ ዓፓርና ዒዚ ቲቁሲ ዎዲሼኔ። 3 ዩይ ባካ ዓይሁዴ ዓሶ ዎዛሴህ ዘጋዎ ጳጳርሴያ ኣህ ዓርቁሴኔ። ዩይ ማዔህ ዓይሁዴ ዓሶኮ ዑህ ዓኣዲያ ጌዒ ላኣዶ ሙዒ ቦንቾ ኬሎ"ናኬ። 4 ጳጳርሴ ዒዚ ዓርቁሴሰካፓ ቱኡሲ ማኣሪዳ ቱኬ"ኔ፤ ዓይሁዴ ዓሶኮ ዑህ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬሎ"ኮ ገንፃፓ ዴሮ" ቤርቶ ሺኢሻንዳያ ሂላ"ንዳኣና ያይዶ ያይዶ ማዲ ፔቴ"ና ዒዛ ያይዶ ዓሲ ካፓንዳፒዲ ካፓ ዓሶ ዓይህኔ። 5 ዩያር ጳጳርሴ ቱኡዘ ማኣሪይዳ ቱኡቲ ካፓ ዓሶና ካፒንቲኔ፤ ሺኢጲያ ማኣሪ ዓሶ ጋዓንቴ ዒዛ ጋይቲ ደዲ ያኦሲ ሺኢቃኔ።

ያኦሲኮ ከኢታንቻ ቱኡዘ ማኣሪፓ ጳጳርሴ ኬሴ"ህሂ

6 ሂርዲሴ ዴሮ" ቤርቶ ጳጳርሴ ሺኢሻኒ ማሌ ዋንቲሎ ጳጳርሴ ላምዎ ካኒ ቢራታና ቱኡቲ ላምዎ ካፓ ዓሲኮ ባኣካ" ላሂ ዓኣኔ፤ ዓቲ" ሜሌ" ካፓዘንህሂ ቱኡዘ ማኣሪኮ ካሮ" ካፓኔ።

11:16 ዳኪ ማድ" 1፡5። 11:19 ዳኪ ማድ" 8፡1-4። * 11:20 ዓይሁዴ ማዲባኣ ዓሶ፡- ጋዓዘ ፔቴ" ፔቴ" ማንጻፓ «ገሪኬ ዓጮ" ሙኤጮ ጌሰታ ዴሮ"» ጋዓኔ። 11:28 ዳኪ ማድ" 21፡10። 12:4 ኬሲ ማፃ 12፡1-27።

7 ይማና ያኦሲኮ ከኢታንቻ ሙኪ ጴዳዛ፣ ቱኦዞ ማኦሮይዳ ጳጳሮሴ ዓኣ ጋራ ፖራ ፖራ፤ ይካፓ ያኦሲኮ ከኢታንቻሣ ጳጳሮሴኮ ቱቁሎ ባራ ጴቻ፡- «ዑኩና ዓቁ!» ጋዓዛ፣ ካኖ ቢራታ ሲዛኮ ኩጫፓ ከዳ"ኔ። 8 ጊንሣ ያኦሲኮ ከኢታንቻሣ፡- «ቃልሾ ኔኤኮ ቱኦቴ፤ ዱርዞዎ ኔኤኮ ዓኣሣንቴ» ጌዔ። ጳጳሮሴያ ዓይሣንቴሣ፡- ማዳ፤ ሓሣ ጊንሣ ያኦሲኮ ከኢታንቻሣ፡- «ዓፒሎ ኔኤኮ ማይንቴ ታ ጊንፖ ሙኩ» ጌዔ። 9 ይያሮ ጳጳሮሴ ከሰካፖ ያኦሲኮ ከኢታንቻሣ ጊንፖ ዓኣዳኣና ሲዛፖ ዓውቴ ማሌያፓዓቴ ም ይይ ማዳንታ ባካ ቢያ ጎኔ ባኣዚ" ማሊባኣሴ። 10 ቤርታሳሣና ለምዓሳ ቤዞናይዳ ካፓ ዓሶና ያኦኪ ካታ ም ዳንዳ ዓንጎና ዎዳንቴ ካሮ" ሄላ"ዛ ዓሲ ካኣሙዎንቴ ካራ" ጉሪ ዔያቶ ሱሊ"ንቴ ም ዔያታ ከሰኪ ፔቴ" ለኡጋ ጎይሣ ጊዳና ቲቁ ዓኣዳኣና ሲዚ ዔሩዋንቴ ያኦሲኮ ከኢታንቻሣ ጳጳሮሴይዳፓ ዱማዲ ዓኣዳ።

11 ይካፓ ጳጳሮሴኮ ዒና" ማዓዛ፡- «ያኦሲ ፔኤኮ ከኢታንቻሣ ዳኪ ታና ሄሮዲሴና ዓይሁዳ ዓሳ ካፓ ባኮናይዳፓ ቢያ ዳቂሾያ ማዔሣ፡ ዓካሪ ታ ጎኔ ዔሬ።» ጌዔ።

12 ይካፓ ሲዚ ማርጌ ዓሳ ፔቴሞና ቡኪንቴ ሺኢቃ ማይራዎ ጎፆዞ ማኦሪ ዓኣዳ፤ ይና ማይራዎ ማርቆሴ ጌይንታ ዮሐንሴኮ ዓንደከ።

13 ጳጳሮሴ ዒኢካ ሄላ"ፖ ማርሾ ካሮ"ይዳ ዔቁ፡- «ማኦሪ ዓሲዮ!" ጋዓዛ፣ ሮዳ ጌይንታ ሙዱሮ ናይሰከና ያናታ፤ ዔራኒ ማርሾ ካሮ" ሙኩ።

14 ናዔላ ጳጳሮሴ ዑኡሲ ማዔሣ ዔራፖ ማርጌ ዎዛፓ ዔቁያ ማርሾ ካሮ" ቡሎ"ዎፖ ሐሺ" ጳሽኪ ጋሮ ጌሊ፡- «ጳጳሮሴ ካራ" ዔቁ ዓኣኔ!» ጌዔ ከኤዜ።

15 ዔያታ ጋዓንቴ፡- «ኔ ዣዣኣሽካኔ!» ጋዓዛ፣ ዒዛ፡- «ጎኔ ዒዛከ» ጌዔ ደዲሺ ከኤዛዛ፣ ዔያታ ጊንሣ፡- «ሂዳቶ፣ ዒዛኮ ዔኤዦ ናንዳ።» ጌዔ።

16 ጳጳሮሴ ዒማ"ና ዔኤሊ"ፖ ሐሾ" ዒፃዛ፣ ዔያታ ካሮ" ቡሎ"ፖ ዒዛ ዛጊ ማርጌ ዲቃቲ ሄሮሼ። 17 ዒዚ ጋዓንቴ ዔያታ ዚቲዮ ጋዓንዳጉዲ ኩቻ ዳዎ፡ ያኦሲ ዒዛ ቱኦዞ ማኦራፓ ዎይቲ ከሴ"ቶ ዔያቶ ም ከኤዜ። ይካፓ፡- «ሐያ ባኮ ያይቆኑና ሃንጎ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃዞንሣሣ ከኤዞዎቴ» ጌዔ ዔያቶይዳፓ ዱማዲ ማሌ" ቤሲ ዳንዳ።

18 ዘሮ ጉቴ"ሎ፡- «ጳጳሮሴ ዎካ ባይቁይ?» ጌዔ ካፓ ዓሳ ሴካ ሐንጋ ጳሽከ። 19 ሄሮዲሴ ዒዛ ኮሲሲ ባሽንታፖ ይኖ ከሎ"ና ካፓ ዓሶ ያኦጮሣኮ ጊንፖ ዔያቶ ዎዳንዳጉዲ ዓይሣ፤ ይካፓ ሄሮዲሴ ዩሁዳይዳፓ ቁሳሪያ ዳንዳ ዳዔ።

19 ሄሮዲሴ ደሮሴና ሲዳና ዓጮ" ዓሶናይዳ ኮሺ" ዳጋዳ፤ ይያሮ ዔያታ ፔቴሞና ሙካፖ ካኣቲኮ ላጌ ማዔ፣ ቢላሰኮሴ ጌይንታሣ ዔያቶ ም ካኣቲ ቃይሻንዳጉዲ ሺኢቁ ዔኤዒሴሣኮ ጊንፃ ካኣቲና ቡካጊ ዔያታ ያኦጮ፤ ይያ ዔያታ ማዳሣ ዔያቶኮ ዓጮ" ዓሳ ሙፖንዳ ባኣዚ" ዳንቃሣ ይያ ካኣቲ ዓጮ"ፓ ማዔሣሮ።

20 ሄሮዲሴ ደሮሴና ሲዳና ዓጮ" ዓሶናይዳ ኮሺ" ዳጋዳ፤ ይያሮ ዔያታ ፔቴሞና ሙካፖ ካኣቲኮ ላጌ ማዔ፣ ቢላሰኮሴ ጌይንታሣ ዔያቶ ም ካኣቲ ቃይሻንዳጉዲ ሺኢቁ ዔኤዒሴሣኮ ጊንፃ ካኣቲና ቡካጊ ዔያታ ያኦጮ፤ ይያ ዔያታ ማዳሣ ዔያቶኮ ዓጮ" ዓሳ ሙፖንዳ ባኣዚ" ዳንቃሣ ይያ ካኣቲ ዓጮ"ፓ ማዔሣሮ።

21 ካኣቲ ጌኤዞ ዎይዛጊ ጌሣ ከሎ"ና ካኣቲ ሞ ሞ ፔኤኮ ማኦራ፣ ካኣቲ ሞ ያይቶይዳ ዳዒ ዳሮ" ም ከኤዜ። 22 ዳራ"ኣ፡- «ሐይ ያኦሲ ዑኡሲ ማዓንዳፓዓቴ ሞ ሲ ዑኡሲቴዎሴ» ጌዔ ጌዔ ዒላቴ። 23 ዒማ"ና ሄሮዲሴ ያኦሲ ሞ ቢንቸ ዒንጊባኣሣሮ ቤዞማና ያኦሲ ከኢታንቻ ፑርታ ደርፖ ዒዛይዳ ዓጋዛ ዒዚ ዛልቁ ሐይቁ።

24 ያኦሲኮ ቃኣላ" ጋዓንቴ ቢያ ዎዳ ማርጌና ዳልጊ ዳልጊ ዳንዳ።

25 ባርናባሴና ሳውሌና ፔኤኮ ማድ" ኩንሣ ዩሩሳላሜይዳፓ ዓንፃኪያ ማዓ፡ ማርቆሴ ጌይንታ ዮሐንሴያ ዔያቶና ዎላ" ዔኪ ሙኩ።

21 ካኣቲ ጌኤዞ ዎይዛጊ ጌሣ ከሎ"ና ካኣቲ ሞ ሞ ፔኤኮ ማኦራ፣ ካኣቲ ሞ ያይቶይዳ ዳዒ ዳሮ" ም ከኤዜ። 22 ዳራ"ኣ፡- «ሐይ ያኦሲ ዑኡሲ ማዓንዳፓዓቴ ሞ ሲ ዑኡሲቴዎሴ» ጌዔ ጌዔ ዒላቴ። 23 ዒማ"ና ሄሮዲሴ ያኦሲ ሞ ቢንቸ ዒንጊባኣሣሮ ቤዞማና ያኦሲ ከኢታንቻ ፑርታ ደርፖ ዒዛይዳ ዓጋዛ ዒዚ ዛልቁ ሐይቁ።

24 ያኦሲኮ ቃኣላ" ጋዓንቴ ቢያ ዎዳ ማርጌና ዳልጊ ዳልጊ ዳንዳ።

25 ባርናባሴና ሳውሌና ፔኤኮ ማድ" ኩንሣ ዩሩሳላሜይዳፓ ዓንፃኪያ ማዓ፡ ማርቆሴ ጌይንታ ዮሐንሴያ ዔያቶና ዎላ" ዔኪ ሙኩ።

13

ዓያና ጌኤሺ ባርናባሴና ሳውሌና ደኦሪ ማድ"ሞ ዳከሣ

1 ዓንፃኪያይዳ ዓኣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ባኣካ" ያኦሲ ማሊሣ ከኤዛያና ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ዔርዛ ዓሲያ ዓኣ፤ ይያታ «ባርናባሴ፣ ካርፃሣ ጌይንታ ሲሞኦ፤ ቄሪና ዓጮ" ዓሣ ለኪዮሴ፣ ዓጮ"ኮ ያይዳሳ ቤዞ ዎይሣ ሄሮዲሴንታ * ዎሊ ኮሺ" ናሽካ ማናሄና ሳውሌና።» 2 ይንሣ ሙኡዚ" ሐሺ" ሺኢዲሣ ሺኢቃንቴ ሐሣ ያኦሲ ካኣሽካንቴ ዓያና ጌኤሺ፡- «ታኣኒ ደኦሪ ማድ"ሞ ባርናባሴና ሳውሌና ታኣ ም ዳማሲ ከሱ"ዎቴ» ጌዔ።

3 ዔያታ ላሚ ሐሣ ሙፖ ሐሺ" ሺኢቆ ሺኢዲያ ሺኢቁ፣ ኩጮ ዔያቶ ዑፃ ጌሣሰካፓ ዔያቶ ዳከ።

ባርናባሴና ሳውሌና ቆጶሮሴ ዓጮ"ይዳ

4 ባርናባሴና ሳውሌና ዓያና ጌኤሺ ዔያቶ ዳከም ሴሌውቁያ ጌይንታ ዓጮ" ዓኣዲ፣ ይካፓ ዎኣፖ ካኣሚሎና ዎኣፖ ሳዛ" ዓኣ ቆጶሮሴ ዓኣዳ። 5 ሲልማና ዔያታ ሄላ"ፖ ዓይሁደ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዞ ያኦሲ ቃኣላ ከኤዜ፤ ዮሐንሴ ጌይንታ ማርቆሴያ ዔያቶና ዎላ" ማዒ ዔያቶ ማኣዳ።

6 ቆጶሮሴኮ ጳፑ ጋዓ ቤዞ ዳንዲ ዔያታ ሄላ"ፖ፣ ባሪዬሱሴ ጌይንታ ፔቴ" ዓይሁዳ ዓሲ ዣይሰከያ ዳንቁ፤ ዒዚያ ለኡዞሞና ያኦሲ ማሊሣ ከኤዛ፤ ጋዓ ዓሲከ። 7 ዒዚ ሴርጊዮሰ ጳውሎሴ ጌይንታ ኮሺ" ጫዎ ማዒ ዓጪ ዎይሣሰከያኮ ላጌከ፤ ይይ ዎይሣ ዓሣ ባርናባሴና ሳውሌና ዔኤሊ"ሲ ያኦሲ ቃኣላ ዎይዛጊ ኮዔ። 8 ጋዓንቴ ጊሪከ ሙኡጮና «ዔላማሴ» ጌይንታ ዣዎኣሣ፣ ባሪዬሱሴ ይይ ዓጮ" ዎይሣሣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁዎጉዲ ላኣጊ ባርናባሴና ሳውሌና ከኤዛ ባኮ ዒፃ ማከ።

9 ሳውሌ ጌይንታ ጳውሎሴ ጋዓንቴ ዓያና ጌኤሺ ኩሙሣ ዎልቁና ዒዛይዳ ሙኩም ይያ ዓሣ ኮሺ" ዛጋ፡- 10 «ሐይ ኔ ፃላሄ ናሣሣ፣ ጎኦ ሲያኮ ሞርከ ማዔሣ፣ ጌሺሣና ፑርቱሞና ኔ ጊዳ" ኩሚሣ ሐይ! ፒዜ ያኦሲ ጎይፖ ዎሲኦ ኣሻ"ዓዳ?

11 ሐሣ ሐይሾ ኔና ያኦሲ ኩቸ ጳርቃንዳ፤ ዓኣፒ ባይቁና ኔ ማዓንዳ፤ ያኦሲ ጌዔ ዎዳ" ሄላ"ንዳኣና ዓሶ"ኮ ፖፖ ኔ ዛጋዓከ» ጋዓዛ፣ ቤዞማና ዓኣፓ ዒዛኮ ሻኣራቲ ዳሚ ባይቁም፣ ኩጮ ዒዛኮ ዓርቁ ዔኪ ዒዛ ዓኣዳንዳ ዓሲ ኮይላ" ዒዛኮ ዒ ኮይሣ ዓርቁ። 12 ዓጮ" ዎይሣሣ ማዔ ባኮ ቢያ ዛጋፖ

* 13:1 ዓጮ"ኮ ያይዳሳ ቤዞ ዎይሣ ሄሮዲሴንታ፡ ይያ ካኣቲኮ ሱ"ንፃ «ዓንቴጳሴ» ጌይንታ፤ ጌሊላ ዓጮ" ዎይሣያከ።

ኪሪሰቶስ ጉሙርቄኔ፤ ጎዳ ዛሎ" ዋይዜ ባኮሮዋ ቢያ ዲቃቲ ሄርሼኔ።

ባርናባሴና ጳውሎስና ጲሲዲያ ዓጮ"ይዳ

13 ዩካፓ ጳውሎስና ዒዛኮ ላጎንሣና ዋኦ፤ ካኦሚሎና ጳጥራዳፓ ጲንፒሊያ ዓጮ" ዓኣ ጴርጌ ዓኣዴ፤ ዮሐንሴ ጌይንታ ማርቆስ ጋዓንቴ ዔያቶይዳፓ ዲማዲ ጊንሣ ዩሩሳላሜ ማዒ ዓኣዴ። 14 ዔያታ ጋዓንቴ ጴርጌይዳፓ ዔቁ ጲሲዲያ ዓጮ"ይዳ ዓኣ ዓንጾኪያ ዓኣዴ፤ ዓይሁደኮ ሐውሾ ኬሎ"ና ዔያቶኮ ቡኪንቶ ቤዛ ጌሊ ዴዔ። 15 ዓማ"ና ዋጎ ማጻኦፓ ጉባቢንቴሣኒ ጊንፃ ዓይሁደ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዛ ሱኡጋ፡- «ዒሾንሣዮቴ! ዴሮ" ደዲሻ ቃኣላ ዒንሣኒ ዓኣቶ ዴሮ"ም ኬኤዙዋቴ» ጌሲ ዓሲ ዔያቶም ዳኬ። 16 ዩያሮ ጳውሎስ ዔቃዎ ዴሮ" ባንሣ ኩቸና ዳዋ ዳዋ ሂዚ ጌዔ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሶንታ ሐሣ ዒንሣ ያኦሲ ዒጊጫ፡ ዓይሁደ ማዒባኣ ዴሮ"! ዋይዙዋቴ፤ 17 ሐያ ዒሰራዔኤሌ ዴሮ"ኮ ያኦዛሣ ኦኤኮ ቤርታዳ ዓደንሣ ደኦሪ፡ ጌብፃ ዓጮ"ይዳ ዔያታ ዓኣ ዋድ"ና ዳልጊ ዴሪ ዔያቶ ማሂ ዒዛኮ ጴኤፓ ዋልቆና ዩኖ ዓጮ"ፓ ዔያቶ ኬሴ"ኔ። 18 ያይዲታሚ" ለዔ ማዓንዳያ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ"ይዳ ጊቢ" ዳንዳዒሣና ተ ዔያቶ ዒ ማኣዴ"ኔ፤ 19 ዩካፓ ካኣናኔ ዓጮ"ይዳ ላንካይ ካኣቶ" ባይዚ፡ ዩያቶኮ ዓጮ" ዔያቶ ዳካልሴ፤ 20 ዩካፓ ሐሣ ያይደ ጭታና ደንጊታሚ" ለዔ ማዓንዳያ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ሳሙዔኤሌ ዋድ" ሄላ"ንዳኣና ሱኡጌ ዔያቶ ዋይሣንዳጉዲ ማሂ።

21 «ዩካፓ ሄሊ"ሲ ካኣቲ ዔያቶም ካኣታሳንዳጉዲ ያኦሲ ዔያታ ሸኢቃዛ፡ ያኦሲ ዔያቶም ቢኢኒያሜ ፃጲፓ ማዔ ቁሴ ናኣዚ" ሳኣያኦሌ ያይዲታሚ" ለዔ ካኣታሴ። 22 ያኦሲ ሳኣያኦሌ ካኣቲማፓ ኬይሴሰካፓ ዳውቴ ዔያቶም ካኣታሴ፤ ያኦሲ ዳውቴ ዛሎ" ማርካዳዎ <ዒናፓ ታ ዒዛ ናሽካያ፡ ታኣኮ ማሊያ ኩንሣ፡ ዒሴዬ ናኣዚ" ዳውቴ ታ ዴንቄኔ» ጌዔ። 23 ዩያ ዓሣ ዜርያይዳፓ ያኦሲ ዒንጌ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘጉዴያ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዳቁሻ፡ ዩሱሴ ዔኪ ሙኬ። 24 ዩሱሴ ማድ" ባርቃንዳሣኮ ቤርታ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጎሞ ፔኤኮ ቡኤፂ ዋኣሣና ማሰታንዳጉዲ ዮሐንሴ ኬኤዜ። 25 ዮሐንሴ ፔ ማድ" ኩርሳኒ ቡኪ ዓኣዮ፡- <ታና ዒንሣ ያናኬ ጋዓይ? ታኣኒ ማሰራሐቱዋሴ፤ ጋዓንቴ ዒዛኮ ዲርዘ ቱኮ" ሱዞ ቡላ"ኒ ታኣም ኮይሱዋያ፡ ታኣኮ ጊንጾ ማሊ" ሙካንዳኔ» ጌዔ።

26 «ዒንሣ ዓብራሃሜ ዜርፃፓ ሾይንቴ ዒሾንሣንታ ያኦሲ ዒጊጫዘንሣ ቢያ! ሐይ ዳቁንቶ ቃኣላ" ዳከንቴሣ ኦምኬ። 27 ጋዓንቴ ዩሩሳላሜይዳ ናንጋ ዓሶና ዔያቶኮ ሱኡጎና ዩሱሴ ዓሲ ዳቁሻ ማዔሣ ዔሪባኣሴ፤ ሃሣ ዓይሁደ ዓሶኮ ሃውሾ ኬሎ"ና ቢያ ናባቢንታ፡ ያኦሲ

ማሊያ ኬኤዛ ዓሶኮ ማጻኦፓ ቃኣላ"ኣ ዔያቶም ጌለባኣሴ፤ ያዲ ማዔቴያ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ጌዔ ጎይያ ዒዛ ቡፃ ፑርታ ዋጌ ዔያታ ዋጌ። 28 ሐይቢም ዒዛ ሄሊ"ሳ ዳቢንቴ ዔያታ ዒዛይዳ ዴንቁባኣያ ዔያቶም ዒዛ ዋዳንዳጉዲ ጲላያሴ ዔያታ ሸኢቄ። 29 ዒዛ ዛሎ" ፃኣፒንቴ ባኮ ቢያ ዔያታ ኩንሣሣኮ ጊንፃ ፑርቲሴ ዓሶ ሱጾ ሚፃፓ ኬይሲ ዒዛ ዔያታ ዴኤኬ፤ 30 ጋዓንቴ ያኦሲ ዒዛ ሐይባ"ፓ ዔቁሴ። 31 ጌሊላይዳፓ ዩሩሳላሜ ዒዛና ዋላ" ሙኬዘንሣማኣ ማርጌ ኬሊ" ዒዚ ጴዴ፤ ዩያታ ሐሣ ዴሮ"ኮ ቤርቶይዳ ዒዛኮ ማርኮንሣኬ። 32 ኦኤኒ ሐሣ ዒንሣም ዔኪ ሙኬሣ ያኦሲ ኦ ዓደንሣም ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ማሂ ዒንጌ ኮዦ ሐይሶኬ። 33 ዋይቴ ጌዔቶ ያኦሲ ዩሱሴ ሐይባ"ፓ ዔቁሲያና ዩያ ዋዘ" ኦና ዔያቶኮ ናኣቶ"ም ኩንሣ። ዩይያ፡- ዓይኮም ማጻኦፓ ዓይሣ ላምያይዳ፡

<ኦ ታኣኮ ናዓሣኬ፤ ታ ኔኤኮ ሃኖ" ዓደ ማዔኔ!> ጌይንቴ ፃኣፒንቴሣ ጉዴያኬ። 34 ዒዚ ዋዑዋጉዲ ያኦሲ ዒዛ ሐይባ"ፓ ዔቁሴሣ ዔርዘኒ፡- <ዳውቴም ዒንጊንቴ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛሣ፡ ያኦሲም ዴማዴያ ሃሣ ጉሙርቄንታያ ማዔሣ ታ ዒንሣም ዒንጋንዳኔ» ጌዒ ኬኤዜ።

35 «ሐሣ ማሊ" ቤሰካ ዓይኮም ማጻኦፓይዳ፡- <ኔኤም ጉሙርቄንቴ ማዳሣ ዴኡፓ ኔ ዋዒሲንዴዋሴ»

ጋዓ።

36 «ጋዓንቴ ዳውቴ ፔኤኮ ናንጎ ዋድ"ይዳ ማድ" ያኦሲ ማሊያጉዲ ኩንሣሰካፓ ሐይቁ፡ ፔኤኮ ዓደንሣና ዋላ" ዴኡቲ ዋዔ። 37 ያኦሲ ሐይባ"ፓ ዔቁሴሣ ጋዓንቴ ዋዒባኣሴ። 38 ዓካሪ ዒሾንሣዮቴ! ዒንሣም ኬኤዘንቴሣ፡ ጎሞ ቢያ ዒንሣኮ ዓቶም ጋዓኒ ዳንዳዒሣ ዩሱሴኬ፤ ሙሴኮ ዓሶ ዋይሃ ዋጋ ጎሜ ዓይሎምፓ ቢያ ዒንሣ ኬሳ"ኒ ዳንዳዑዋሴ ጋዓያኬ። 39 ዩሱሴ ጉሙርቃ ዓሲ ቢያ ጎሜ ዓይሎምፓ ኬሰካ። 40 ዩያሮ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ዛሎ"ና ሂዚ ጌይንቴሣ ዒንሣዳ ሄሎ"ዋጉዲ ዒንሣና ዔሩዋቴ፤

41 <ዒንሣ ሐይ ቦሃ ዓሳ! ዘጉዋቴ፡ ዲቃቲ ሄርሹዋቴ፡ ባይቁዋቴ! ዓይጎር ጌዔቶ ያኦሲያ ዒንሣም ኬኤዜቶ ዒንሣ ጉሙርቃኦ፡ ማድ ዒንሣ ዋድ"ና ታ ማዳንዳ።» >

42 ዩካፓ ጳውሎስና ባርናባሴና ዓይሁደ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዛፓ ኬሰካኣና ዩኖ ዔያታ ኬኤዜዜሎ ሙካ ዔያቶኮ ሐውሾ ኬሎ"ና ላሚ ዔያቶም ኬኤዘንዳጉዲ ዓሳ ጳውሎስንሣ ሸኢቄ።

43 ዓይሁደ ዓሶኮ ቡኪንታ ላኣሊንታዛ ማርጌ ዓይሁደ ዓሲና ማሊ" ዓሲታዎ ዓይሁደ ካኣዣ ጌሌ ዓሳ ጳውሎስና ባርናባሴና ጊንጾ ዓኣዴ፤ ጳውሎስንሣ ዓሶ ያኦሲ ባኮ ዔርዘ ሐሣ ያኦሲኮ

13:17 ኬሲ. ማፃ 1፡7፤ 12፡51። † 13:18 ጊቢ" ዳንዳዒሣና፡- ጋዓዛ ፔቴ" ፔቴ" ማጻኦፓ «ሚጪንቴ ደዲ ካፒሣና» ጋዓ። 13:18 ፓይ. ማፃ 14፡34፤ ላሚ. ዋማ 1፡31። 13:20 ሱኡጎ. ማ 2፡16፤ 1ሳሙ. 3፡20። 13:21 1ሳሙ. 8፡5፤ 10፡21። 13:22 1ሳሙ. 13፡14፤ 16፡12፤ ዓይኦ. 89፡20። 13:24 ማር. 1፡4፤ ሉቃ. 3፡3። 13:25 ማቴ. 3፡11፤ ማር. 1፡7፤ ሉቃ. 3፡16፤ ዮሐ. 1፡20። 13:28 ማቴ. 27፡22-23፤ ማር. 15፡13-14፤ ሉቃ. 23፡21-23፤ ዮሐ. 19፡15። 13:29 ማቴ. 27፡57-61፤ ማር. 15፡42-47፤ ሉቃ. 23፡50-56፤ ዮሐ. 19፡38-42። 13:31 ዳኪ. ማድ" 1፡3። 13:33 ዓይኦ. 2፡7። 13:34 ዒሲ. 55፡3። 13:35 ዓይኦ. 16፡10።

ኮሹሞ ዲንገያና ደዲ ዓሳ ናንጋንዳጉዲ ላቲ" ከኤዜኔ።

44 ለምዓሳ ዓይሁዴ ዓሶኮ ሐውሾ ከሎ"ና ካታማ" ናንጋ ዓሶይዳጉ ዳካ" ዓሲ ዓታዛ፣ ሐንጎ ዓሳ ቢያ ያኦሲ ቃኦሎ" ዋይዛኒ ሙኪ ቡከኔ። 45 ዓይሁዴ ዓሳ ዴሮ"ኮ ሚርጉሞ ዛጋጋ ዲናጉ ቁኢሪ፣ ጳውሎሴኮ ሐይሶሞ ማኪ ዲዛ ጫሽከኔ። 46 ጳውሎሴና ባርናባሴና ጋዓንቴ፡- «ቤርታዲ ያኦሲ ቃኦሎ" ዲንሣሞ ከኤዜንታኒ ኮይሳኔ፤ ዲንሣሣ ዔይዔ ገዲ፣ ናንገና ናንገ ኑሞ ኮይሶሞሴ ገዔቶ ዓካሪ ኑኡኒ ሐሽ" ዓይሁዴ ማዲባኦ ዓሶ ባንሣ ዓኦዳንዳኔ። 47 ዓይሳር ገዔቶ፡-

«ዓጫ" ጉቤኔ ዛሎ"ና ዳቃንዳጉዲ ሜሌ" ዴሮ"ሞ ፖሳ ታ ኔና ማሄኔ» ገዲ ጎዳ ዓይሣሣሣርኮ» ገዲ ጫርቂ ዔይቶም ከኤዜኔ።

48 ዓይሁዴ ማዲባኦ ዓሳ ዬያ ዋይዛያ ዋዛዴኔ፤ ያኦሲ ቃኦሎ"ሞ ዔይታ ቦንቹኔ፤ ናንገና ናንጎም ዶኦሪንቴዘንሣኒ ቢያ ዲማ"ና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁኔ።

49 ጎዳኮዋ ቃኦሎ" ዬኖ ዓጫ" ቢያ ሄሌ"ኔ። 50 ዓይሁዴኮ ሱኡጋ ጋዓንቴ ዓይሁዴ ካኦኮ ካኦሽካ ያርጎጫ ለኦሎና ካታሞኮ ፑኡፖ ፑኡፖ ዓሶ ፔ ባንሣ ማሃ ጳውሎሴና ባርናባሴና ዲዲንቴ ዳውሲንታንዳጉዲ ማዲ ዓጫ"ጋ ዔይቶ ከሴ"ኔ።

51 ዲማ"ና ጳውሎሴና ባርናባሴና «ዲንሣና ባዴዔ» ጋዓ ማርካ ዔይቶም ማዓንዳጉዲ ቶኮ ሲላሎ ፒዊ" ዲቆኒዮ ዓጫ" ዓኦዴ።

52 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሳ ኮሽ" ዋዛዲ ሐሣ ዓያና ጌኤሽያ ኮሙሣ ዋልቄና ዔይቶይዳ ማዲያ ማዔኔ።

14

ጳውሎሴና ባርናባሴና ዲቆኒዮይዳ

1 ዓንጾኪያይዳ ዔይታ ማዴ ጎይያ ሃሣ ዲቆኒዮ ዓጫ"ይዳ ጳውሎሴና ባርናባሴና ዓይሁዴ ዓሶኮ ቡከንቶ ቤዞ ጌሊ፣ ዲኢካ ዴኤፒ ዋልቄና ዔይታ ያኦሲ ባኮ ከኤዜሣሣር ሚርጌ ዓይሁዴ ዓሶና ገሪሴ ዓሶና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁኔ። 2 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁያ ዔይታ ዓይሁዴ ዓሳ ዓይሁዴ ማዲባኦ ዓሶ ዴሚ"ና ዘሪ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶ ዲዳንዳጉዲ ማሄኔ። 3 ጳውሎሴና ባርናባሴና ጋዓንቴ ጎዳ ዛሎ" ጫርቂ ከኤዜ ከኤዜ ዲኢካ ሚርጌ ዋዴ ዴዔኔ፤ ጎዳኦ ዔይቶም ዲቃሣ ባኦዚ"ና ያኦሲ ዋልቄና ማዲንታ ዓኪ ባኦዚ" ማዳንዳ ቢታንቶ ዲንገ ዲዛኮ ኮሹሞና ዲንገንቴ ቃኦሎ" ጎኔ ማዔሣ ፔጋሴ። 4 ካታሞይዳ ናንጋ ዓሳ ጋዓንቴ ለምያ ቤሲ ፓቂንቴ ዛላ" ዓይሁዴ ዓሶና፣ ዛላ" ሐሣ ዳከንቴዘንሣኒና ዋላ" ማዔኔ።

5 ዓይሁዴ ማዲባኦ ዓሶና ዓይሁዴ ዓሶና ሐሣ ዔይቶኮ ሱኡጎና ዋላ" ማዲ ጳውሎሴና ባርናባሴና ዔይታ ማታሳኒ፣ ገንሣ ሹቻ ዲዲያ ዋዴኒ ኮዔኔ። 6 ጳውሎሴና ባርናባሴና ዬያ ዔይታ ሊቃንያይዳ ሊሰደራና ዴርቤና ጌይንታ ካታሞ ሐሣ ኮይሎይዳ ዓኦ ዓጫ" ባንሣ ፑኒንቴ ዴንዴኔ። 7 ዲኢካ ኮኮ ሐይሶሞ ከኤዜኔ።

ጳውሎሴና ባርናባሴና ሊሰደራና ዴርቤናይዳ

8 ሊሰደራይዳ ቶኪ ሲሌ፣ ፔቴ" ዋሶ ዓሲሰኬያ ዓኦኔ፤ ዬይ ዓሣ ሸይንቴማጋ ዓርቃያ ዋሶ ማዔሣሣር ቶኪና ሃንቲ ቤቂባኦሴ፤ 9 ዬይ ዓሣ ጳውሎሴ ከኤዜኦና ዴዲ ዋይዛንቴ፣ ጳውሎሴ ዓሣ ኮሽ" ዛጋጋ ዓሣኮ ፔና ዳቂሻንዳ ጉሙርቁሣ ዓኦያ ማዔሣሣ ዴንቁ፣ 10 ፔ ዑኡዞ ዴገዲ፡- «ሌካ ኔኤር ዔይቁ!» ጌዔሰካጋ ዓሣ ለዓ ጌዲ ዔይቁ ሃንቲሣ ሳርቁኔ። 11 ዓሳ ዬያ ጳውሎሴ ማዴ ባኮ ዛጋጋ ፔኤኮ ዑኡዞ ዴገዲ ሊቃንያ ዓጫ" ሙኡጫና፡- «ካኦሽኮ ያኦዛ ዓሲ ማሎና ኑ ባንሣ ከዴ"ኔ!» ጋዓ፣ 12 ዔይታ ባርናባሴኮ ሱንጾ «ዲያ» ጌዔኔ፤ ጳውሎሴ ዔይቶም ባሽ ከኤዜሣሣሣር ዲዛ ዔይታ «ሃርማኔ» ጌዔኔ። 13 ዬማና ካታሞኮ ዙላ" ዓኦ ዲያ ጌይንታ፣ ዓይሁዴ ዓሶኮ ጌኤኮ ማኦር ቁኤሳሣ ዚያ ጌማይና ቡኒና ካታሞኮ ጌሎ ካሮ" ባንሣ ዔይቁ ሙኪ ዴሮ"ና ዋላ" ማዲ ጳውሎሴና ባርናባሴና ሞ ዲንጎ ባኦዚ ማሃ ሸኢሻኒ ኮዔኔ።

14 ጳውሎሴና ባርናባሴና ጋዓንቴ ዬያ ዋይዛያ ያዩ ዓፒሎ ፔኤኮ ዳርዚ፣ ዲላቲ ዲላቲ ዴሮ" ባንሣ ጳሽኪ ሙኪ ሃዚ ጌዔኔ፡- 15 «ዲንሣ ሃይ ዓሳ፣ ዓይሳር ሐያይዳይ? ኑኢኒያ ዲንሣጉዲ ዓሲከ፤ ኑኢኒ ሐይካ ሙከሣ ዲንሣ ሐያ ጉሪ ማዔ ካኦኮ ሐሽ"፣ ሳጾንታ ዴኤፖ ዋኦያ ባዞ"ንታ ዬያቶኮ ገዲ" ዓኦ ባኮ ቢያ ማዜ ናንገና ናንጋ ያኦዛሣ ባንሣ ማዓንዳጉዲ ኮኮ ሐይሶ ኑ ዲንሣሞ ከኤዜኒከ፤ 16 ሐያኮ ቤርታ ሚናኦ ዋዶ"ና ዴራ" ፔ ሸኔ ጌዔ ጎይሣ ዓኦዳንዳጉዲ ያኦሲ ዔይቶ ሐሽ"ኔ፤ 17 ያዲ ማዔቶዋ ያኦሲ ኮሽ ማዴ ሃሹ"ሞጾ ማዴያና ዲዚ ዓኦያ ማዲያ ማርካሴኔ። ዬያ ዲ ማርካሴሣ፡- ጫሪንጫጋ ዲርዚ ዲንሣሞ ዋርቂሴያና ሃኦካ ዲንሣሞ ካፃንዳጉዲ ቃሪ ዋዴ ዲንገያና፤ ሃሣ ዲንሣ ሙኡዚ" ዴንቁ ሚርጌና ዋዛዳንዳጉዲያ ማሃያና።» 18 ዳከንቴዘንሣኒ ያዲ ጌዲ ከኤዜያ ማዔቶዋ ዴራ" ዔይቶም ዲንጋ ዲንገያ ሸኢሹሞጉዲ ዔይታ ሐሽ"ሴሣ ሚርጌ ማቶናከ።

19 ዓይሁዴ ዓሳ ጋዓንቴ ዓንጾኪያና ዲቆኒዮ ዓጫ"ናይዳጋ ዲኢካ ሙኪ ዴሮ" ፑርታ ማሊሲሣና ዔይቶ ባንሣ ማሄሰካጋ፣ ጳውሎሴ ዔይታ ሹቻ ዴዲ «ዋዴኔ» ጌዲ ጎቹ ካታማ"ጋ ከሴ"ኔ። 20 ጋዓንቴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሳ ሙኪ ዲዛኮ ዓጫ ዔይቃዛ ጳውሎሴ ዔይቁ ካታሞ ገንሣ ማዲ ጌሌኔ፤ ዬካጋ ዚር ጉቴ"ሎ ባርናባሴና ዋላ" ዴርቤ ዲዚ ዓኦዴኔ።

ጳውሎሴና ባርናባሴና ሶኦሪያይዳ ዓኦ ዓንጾኪያ ማዲያ

21 ጳውሎሴና ባርናባሴና ዴርቤይዳ ኮኮ ሐይሶ ከኤዜ ሚርጌ ዓሲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁንዳጉዲ ማሄኔ። ዬካጋ ሊሰደራና ዲቆኒዮ ጌዴና ጌዲ ዓንጾኪያ ዓጫ" ዴንዴኔ። 22 ዔይቶ ዓጫ" ቢያሣዲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሳ ጉሙርቁያና ዶዳንዳጉዲ ዶዴሽ ዶዴሽ ሐሣ ዘሪ ዘሪ፡- «ያኦሲ ካኦቱሞይዳ ጌላኒ ኑና ሚርጌ ነሞቶ ዔይቶ ዔይቶ ኮይሳኔ» ጌዲ ጌዲ ዔይቁኔ። 23 ሐሣ ሸኢሹያ ማኦርኮ ጨሚያ ዔይታ ዶኦሪ፣ ሙኡዚ" ሐሽ" ሸኢሹ ሸኢሹያ ሸኢሹከጋ ዔይታ ጉሙርቁ ጎዳሣ ሃዳርሲ ዔይቶ ዲንጌኔ።

13:47 ዓ.ሲ. 42:6፤ 49:6። 13:51 ማቴ. 10:14፤ ማር. 6:11፤ ሉቃ. 9:5፤ 10:11። 14:15 ከሲ. ማግ 20፤ 11፤ ዓይኑ. 146:6።

24 ዩካፓ ጲሲዲያ ዓጮ" ጊዳና ጌዲ ጲንፒሊያ ዓጮ" ዳንዴ፤ 25 ጲርጌይዳ ቃኦሎ" ከኤዘሰካፓ ዓፃሊያ ዓጮ" ከዳ"፤ 26 ዩካፓ ዔያታ ዋኦኦ ካኦሚሎ" ቶጊ ሶኦሪያይዳ ዓኣ ዓንጾኪያ ጊንሣ ማዔ፤ ሶኦሪያ ጌይንታ ቤዘላ ዔያታ ማዳ ማዳ"ኮ ቤርታዲ ዓይሣያ ሐዳራ ዔያቶም ዒንጊንቴ ካታሚሎኬ።

27 ዒኢካ ዔያታ ሄላ"ዎ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ፔቴ"ይዳ ቡኩሲ፣ የኦሲ ዔያቶና ዎላ" ማዔ ማዳ ባኮ ቢያሢና ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሳ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃንዳጉዲ ዎዲ" ዔያቶም ካራ ቡሊ"ንቴ፤ ዓሶም ከኤዘኔ። 28 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶና ዎላ" ሚርጌ ዎዳ ዔያታ ዳዔ።

15

ዩሩሳላሚያይዳ ቡኮና ቡኪንቴ

1 ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ዓንጾኪያ ዓጮ" ዳንዲ፡- «ሙሴ ዎጎ ጎይያ ዓቲንቶ ቤርቶ ዒንሣ ቲቁንቲባኣቶ ዳቃኒ ዳንዳዑዎሴ» ሂዚ ጌዲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ዔርዚሣ ሳርቄ።

2 ጳውሎሴና ባርናባሴና ጋዓንቴ ዬኖ ዛሎ" ዓሶና ዎላ" ኮሺ" ማርሜ፤ ዩካፓ ጳውሎሴና ባርናባሴና ዓንጾኪያይዳ ዓኣ፣ ፔቴ" ፔቴ" ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶና ዎላ" ማዒ ዩሩሳላሚ ዓኣዲ ዬኖ ማሊያ ዳኪንቴዘንሚኮና ጨሞናም ሺኢሻንዳጉዲ ጌይንቴ።

3 ዔያታ ሺኢዲያ ማኣሮ ዓሳ ዔያቶ ዳኪም ዳንዲ ፒንቄና ሳማሪያ ዓጮ" ጊዳና ዓኣዲያ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሶኮ የኦሲ ባንሣ ማዒያ ዛሎ" ከኤዛዛ፣ ዬይ ሐይሳ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ቢያ ዎዛሴ። 4 ዩካፓ ዩሩሳላሚ ዔያታ ሄላ"ዛ ሺኢዲያ ማኣሮ ዓሶና ዳኪንቴዘንሚኮና ሐሣ ጨማኣ ዔያቶ ሸኦቲንሣ ዔኬ፤ ሐሣ የኦሲ ዔያቶና ዎላ" ማዒ ማዳ ባኮ ቢያ ዔያቶም ከኤዘኔ። 5 ጋዓንቴ ፔርሴ የጳፓ ማዔ ፔቴ" ፔቴ" ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዔያቶ፡- «ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሳ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንቲንዳጉዲና ሙሴ ዎጎ ካፓንዳጉዲ ዓይሣንዳያ ኮይሳ፤» ጌዔ።

6 ዬያሮ ዳኪንቴዘንሚኮና ጨሞና ዬኖ ዛሎ" ዎላ" ዘርታኒ ቡኬ፤ 7 ዔያታ ሚርጌና ማርሜሢኮ ጊንፃ ጲደርሴ ዔያቶ፡- «ታ ዒሾንሣ! ታ ሚሾንሣ! ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሳ ታ ዛሎ"ና ኮዠ ሐይሶ ዎይዚ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃንዳጉዲ ሐያኮ ቤርታ የኦሲ ታና ዒንሣ ባኣካ"ፓ ዳኦሪሣ ዒንሣ ዔራ። 8 ዓሲኮ ዒና ዔራ የኦሲ፣ ኦም ዓያኖ ጌኤዠ ዒንጌሣጉዲ ዔያቶማኣ ዒንጊያና ዔያቶ ፔ ዓሲ ማሄሣ ዔርዘኔ። 9 ዔያታ ዒዛ ጉሙርቄሣሮ ጎሞ ዔያቶኮ ዒ ጌኤሸ፤ ዬያሮ ኦኡና ዔያቶና ባኣካ" ፔቴ"ታዎ ዲሙሞ ባኣሴ። 10 ዓካሪ ኦ ዳደንሣታዎ ሐሣ ኦኡኒያ ከዳኒ ዳንዳዒባኣ ቃሞባር ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ባቃኖይዳ ጌሣ ለየኦሲ ዎይታቴያ ኦ ዛጋንዳ፤ ዒንሣ ሐሣ ዓይጎር ጋዓይ? 11 ኦኡኒያ ዳቄሣ ጎኔና ዔያቶጉዲ ጎዳ ዬሱሴኮ ኮሹሞ ዒንጊያና ማዔሣ ኦ ጉሙርቃ፤» ጌዔ።

12 ዬማና ዳራ" ባርናባሴና ጳውሎሴ ዛሎ"ና የኦሲ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሶ ባኣካ" ማዳ ዒዛ ዎልቆና ማዲንቴ ባኮንታ ዲቃሣ ባኮ ቢያ ዔያታ

ከኤዛኣና ዚቲ ጌይ ዔያቶሲ ዎይዘ። 13 ዔያታ ከኤዚ ኩርሴሰካፓ ያይቆኦ፡- «ታ ዒሾንሣ! ታ ሚሾንሣ! ሂንዳ ዎይዘዎቴ፤ 14 የኦሲ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሶ ባኣካ"ፓ ፔኤም ማዒባኣ ዳራ ዳኦሪያና ዔያቶም ዎማይዲ ማሊቶ ሲሞኦኔ ቤርታዲ ከኤዘኔ። 15 ሐኖ ማሊያና የኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶኮ ቃኦሎ"ና ዎሊ ማሊያከ፤ ዬይያ፡-

16 «ዩካፓ ታ ማዒባኣ፤ ዳውቴኮ ሻሂንቴ ማኣሮ ታ ማዠንዳ፤ ሻሂንቴ ላኣሊንቴ ባኮዎ ጊንሣ ታ ዳዲሺ ዔቁሳንዳ።

17 ዬያ ታ ማዲንዳሣ ሃንጎ ዓቲ" ዓኣ ዓሶንታ ታ ዓሶ ማዔ፣ ማሊ" ዳራ ቢያ ታና ኮዓንዳጉዲ፤

18 ቤርታፓ ዓርቄ ዬያ ቢያ ፔጋሴ፣ ጎዳሣ ሂዚ ጋዓ፤ ጌይንቴ የኣፒንቴያኮ።

19 «ዬያሮ ታኣኮ ማሊያ የኦሲ ባንሣ ማዒ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሶ ኦኡኒ ሜታሲባኣቴ ኮሺኬ ጋዓያ። 20 ዬያይዳፓ «ሜሊ" ካኣሺም ሹኪንቴ፣ ዒኢቲ ባኣዚ" ሙዒፖቴ፤ ማቾ ሐሣ ዓኒ ማዒባኣ ዓሶና ላሂፖቴ፤ ሱጉሣ ሸኦቲ ባኣያ፣ ጨኡሊ"ንቴ ሐይቄ ቆልሞ ሙዒፖቴ፤ ሱጉሣያ ዑሽኪፖቴ ጌዒ ኦ ዔያቶም የኣፓንዳ። 21 ዓይጎር ጌዔቶ ሚናፓ ዓርቃዎ ሙሴ ዎጋ" ዓይሁዳኮ ሐውሾ ከሎ"ና ዔያቶኮ ቡኪንቶ ቤዛ ናባቢንታ፤ ሐሣ ቃኦላ" ካታሞይዳ ቢያ ከኤዚንታ፤» ሂዚ ጌዔ።

ዓይሁዳቱዎን ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄ ዓሶም የኣፒንቴ ኪኢታ

22 ዩካፓ ዳኪንቴዘንሚኮንታ ጨሞንታ ሺኢዲያ ማኣሮ ዓሶ ቢያሣንታ ዎላ" ማዒ ቡኪንቴ ዓሶ ባኣካ"ፓ ዳካ" ዓሲ ዳኦራዎ ጳውሎሴና ባርናባሴና ዎላ" ዓንጾኪያ ዓጮ" ዳካኒ ጌሰቲ ዔቁሴ፤ ዬያሮ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ባኣካ" ዓሶ ዔኪ ዓኣዲሣና ኮሺ ሱንሣ ዓኣ፣ ቤርሲያኔ ጌይንታ ዩሁዳና ሲላሴና ዔያታ ዳኦሪ። 23 ዩካፓ የኣፒንቴ ኪኢቶ" ዔያቶ ዑፃ ዳኬ፤ ኪኢታ፡- «ኦኡኒ ዳኪንቴዘንሚኮና ጨሞ ማዔ ዒንሣኮ ዒሾንሣ፣ ዓንጾኪያና ሶኦሪያናይዳ ሐሣ ኪልቄያይዳ ናንጋ ዓይሁዳ ማዒባኣ ኦ ዒሾንሣ፣ ዒንሣ ኮሺዳ ኦ ጋዓ፤ 24 ኦ ባኣኮ"ይዳፓ ፔቴ" ፔቴ" ዓሲ ኦ ዔያቶ ዓይሣባኣንቴ ዒንሣ ኮራ ሙኪ ዒንሣም ከኤዘ ቃኦሎ"ና ሜታሲ፤ ሐሣ ዒንሣም ጎይሣ ባይዘሣ ኦ ዎይዘ፤ 25 ዬያሮ ፔቴ"ይዳ ቡኪንቴ ኪኢታ ዓሲ ኦ ዳኦሪሰካፓ ናሽኪንታ ኦ ዒሾንሣ ባርናባሴና ጳውሎሴና ዎላ" ዔያቶ ኦ ዒንሣ ባንሣ ዳካኒ ጌሰቴ። 26 ባርናባሴና ጳውሎሴና ኦ ጎዳሣ ዬሱሴ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ሮ ፔ ሹምፓሣ ሚርጌ ማቶም ዓኣሣ ዒንጌያኮ። 27 ኦ ጌሰቴ ሐይሶ ዳንጋና ቃሲ" ዒንሣም ከኤዛንዳጉዲ ዩሁዳና ሲላሴና ኦ ዳኬ። 28 ሐንሣ ፓይዳንቴ፣ ኮይሳ ባኮንሣፓ ዓታዛ ማሊ" ዳኤሣ ቃሞባራ ኦ ዒንሣ ዑፃ ጌሠዎጉዲ ዓያኖ ጌኤዠና ኦኡናናም ኮሺ ማዒ ዳዴ፤ ዬንሣያ፡- 29 ማሊ" ካኣሺም ሹኪንቴ፣ ዒኢቲ ባኣዚ" ሙዒፖቴ፤ ሱጉሣ ሸኦቲዎንቴ ጨኡሊ"ንቴ ሐይቄ ቆልሞ ሙዒፖቴ፤ ሱጉሣያ ዑሽኪፖቴ፤ ማቾ ሃሣ ዓኒ ማዒባኣ ዓሶና ላሂፖቴ፤

15:1 ለዊ. ዓከ. 12፣3፤ ዳኪ. ማድ" 10፣1-43። 15:8 ዳኪ. ማድ" 2፣4፤ 10፣44። 15:18 ዓሞ. 9፣11-12። 15:20 ከሲ. ማፃ 34፣15-17፤ ለዊ. ዓከ. 17፣10-16፤ 18፣6-23።

ዩንሢ ባኮፓ ባንሢ ካፒንቴቶ ኮሺ ባአዚ" ባንሢ ማደግ፤ ባካሪ ኮሺ ናንጉዋቴ» ሂዚ ጋዓያኬ።

30 ዩካፓ ኪኢቶ" ባሶንሢ ዔያቶ ሳራሣዎ ባንጎኪያ ዓጮ" ዴንዲ፤ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ባሶ ቢያ ቡኩሲፓፓ ፃኣፒንቴ ኪኢቶ" ዔያቶም ባንጎኬ። 31 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ባሳ ፃኣፒንቴ ኪኢቶ" ናባባዎ ዳኪንቴ፤ ደዲሻ ኪኢቶ"ና ኮሺ" ዋዛደጎ። 32 ዪሁዳና ሲላሴና ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዘያታሢር ዒሾንሢ ማዕ ባሶ ሚርጌ ቃኣላና ዘሪ ደዲሾ። 33 ዪሁዳና ሲላሴና ዒኢካ ዳካ" ዋዴ ዴዕሰካፓ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃዞንሢ ዔያታ ሳራሢ ዔያቶ ዳኬ ባሶ ባንሢ ማዕ ዴንዴ። *

35 ጳውሎሴና ባርናባሴና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ሚሌ" ሚርጌ ዓሲና ዋላ" ማዕ ጎዳኮ ቃኣሎ" ዔርዚ ዔርዚ ሓሣ ኬኤዚ ኬኤዚ ሚርጌባኣያ፤ ዳካ" ባጊኒ ባንጎኪያይዳ ዴዔ።

ጳውሎሴና ባርናባሴና ኪሪሰቶሴ ዲማዲያ

36 ሚርጌባኣያ፤ ዳካ" ባጊኒኮ ጊንፃፓ ጳውሎሴ ባርናባሴ ኮራ፡- «ሓኒ ሙኬ፤ ሓያኮ ቤርታ ጎዳኮ ቃኣሎ" ኦ ኬኤዜ ካታሞ ቢያይዳ ዓኣ ዒሾንሢንታ ሚሾንሢታ ሓንቲ ሓንቲ ዔያታ ዋይቴቲያ ኦ ዘጎም» ጌዔ። 37 ዒማ"ና ባርናባሴ ዮሓኒሴ ጌይንታ ማርቆሴ ዔያቶና ዋላ" ባኣዳንዳጉዲ ኮዔ። 38 ጳውሎሴ ጋዓንቴ ዬይ ዓሢ ዔያቶና ዋላ" ባኣዳንዳጉዲ ኮዒባኣሴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዒዚ ቤርታ ጲንፒሊያይዳ ዔያቶፓ ዲማዲ ዓቲ"ሢርና ሓሣ ማደግ ዔያቶና ዋላ" ባኣዲባኣሢርኬ።

39 ዬኖይዳፓ ዔቁያና ዔያቶ ባኣካ" ፑኡፒ ማርማ ዔያታ፤ ዔያታ ዋሊፓ ዲማዲም ባርናባሴ ማርቆሴ ዔካዎ ዋኣዎ ካኣሚሎና ቆጲርሴ ዓኣዴ።

40 ጳውሎሴ ጋዓንቴ ሲላሴ ዶኦሬ፤ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ባሳ ጎዳሢ ጳውሎሴንሢ ፔ ኮሾሞና ካፓንዳጉዲ ሺኢጲሢና ሓዳርሲ ባንጎሰካፓ ዔያታ ባኣዴ። 41 ዒማ"ና ዔያታ ሺኢጲያ ማኣር ባሶ ደዲሺ ደዲሺ ሶኦሪያና ኪልቁያ ጌይንታ ዓጮ" ሃንቴ።

16

ዲሞቴዎሴኮ ጳውሎሴና ሲላሴና ዋላ" ማዕያ

1 ጳውሎሴ ዳርቤና ሊሰዒራና ጌይንታ ዓጮ" ዴንዴ፤ ሊሰዒራይዳ ዲሞቴዎሴ ጌይንታ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ባሲ ናንጋ፤ ባንዳ ባዛኮ ዓይሁዴ ፃጳፓታዎ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁያኬ፤ ዓዴ ጋዓንቴ ባዛኮ ዓይሁዴ ማዕባኣ ጌሪኬ ዓጪ ባሲኬ። 2 ሊሰዒራና ዒቆኒዮንይዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ባሳ ዲሞቴዎሴ ሚርጌ ኮሺ ባሲ ማዕሢ ማርካዳ። 3 ጳውሎሴ ዲሞቴዎሴ ዔኪ ባኣዳ፤ ኮዔሢር ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንታንዳጉዲ ማሄ፤ ዬያ ዒ ማዴሢ" ዬኖ ቤዘይዳ ዓኣ ዓይሁዴ ባሶ ዘሎ"ርኬ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዔያታ ማቴዎሴኮ ዓዴ ጌሪኬ ባሲ ማዕሢ ዔራያታሢርኬ። 4 ጳውሎሴና ሲላሴና ሚርጌ ካታሞ ቲቁ ዓኣዳኣና ዬራሳላሚይዳ ዓኣ ዳኪንቴዞንሢና ጨሞና ማሊ ቱኬ" ባኮ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ባሶም ኬኤዜ፤ ዔያታ ማደይዳ ፔኤሻንዳጉዲያ ሓሣ ላቴ። 5 ዬያር ዲማ ዲማ ሺኢጲያ ማኣር ባሳ ኪሪሰቶሴ

ጉሙርቁያና ደዴ፤ ፓይዳኣ ዔያቶኮ ኬሎ"ይዳ ኬሎ"ይዳ ቃሲ"ንቲ ዴንዴ።

ጳውሎሴኮ ማቁደኒያ ዓጮ" ባኣዳንዳጉዲ ዓይሢንቲያ

6 ጳውሎሴና ሲላሴና ዒሲያይዳ ቃኣሎ" ኬኤዘዋጉዲ ዓያና ጌኤሺ ዔያቶ ላኣጌሢር ፐርጌያና ጋላቲያ ዓጮ" ጌዴና ቲቁ ዔያታ ዴንዴ፤ 7 ዩካፓ ዔያታ ሚሲያ ዓጮ"ኮ ዘጳ ሄላ"ዎ ቢታኒያ ባንሢ ባኣዳ፤ ማሌ፤ ጋዓንቴ ዬሱሴኮ ዓያና" ዒኢካ ዔያታ ባኣዳንዳጉዲ ዓይሢባኣሴ። 8 ዬያር ዔያታ ሚሲያ ዓጮ"ና ጌዒ ዒርዒዳ ዴንዴ። 9 ዒዘ ቤዘይዳ ዲሞና ፔቴ" ማቁደኒያ ባሲ ዔቁ ጳዳዎ ጳውሎሴ ኮራ፡- «ማቁደኒያ ባንሢ ፐንቁ ኦና ማኣዴ"!» ጌዒ ጌዒ ዒዘ ሺኢቃያ ያኦሲ ፔጋሲ ጳውሎሴም ዳቄ። 10 ጳውሎሴ ዬያ ዘጌሰካፓ ዑከና ማቁደኒያ ዓጮ" ባኣዳ፤ ኦ ኮዔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ማቁደኒያ ዓጮ" ባሶም ኮዦ ሓይሶ ኬኤዘም ያኦሲ ኦና ዓይሢያ ማዕሢ ኦ ዔሪሢርኬ።

ሊዲያ ጎዎዞኮ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁያ

11 ዒርዒዳይዳፓ ዋኣዎ ካኣሚሎ ቶጊ ዔዔቃዎ ሳሞቲራቁ ጌይንታ ዓጮ" ኦ ባኣዴ፤ ዘር ጉቴ"ሎ ጊንሣ ናጹሌ ኦ ዴንዴ። 12 ዩካፓ ሓሣ ኦ ዔቁ ፒልጲሲዮሴ ሔሌ"፤ ፒልጲሲዮሴ ጌይንታዞ ማቁደኒያ ዓጮ"ይዳ ዓኣ ካታሞይዳፓ ፔቴ"ዘ ማዔያ ሓሣ ሮሜ ዓጮ" ባሳ ማጎፍ ካታማኬ፤ ዬኖ ካታሚሎይዳ ኦኡኒ ዳካ" ኬሊ" ዴዔ። 13 ዓይሁዴ ባሶኮ ሓውሾ ኬሎ"ና ካታማፓ ኬሰኪ ዋርዚ ዓቲ ኦ ኬዴ"፤ ዬና ቤዘ ኦ ኮራ ሺኢጲሢ ቤሲ ማሌ፤ ዒዘ ቤዘይዳ ኦ ዴዒ ዒኢካ ቡኪንቲ ዓኣ ላኣሎም ያኦሲ ቃኣሎ" ኬኤዜ። 14 ኦ ኬኤዘ ባኮ ዋይዘ ላኣሎይዳፓ ፔቴ"ዘ ቲያዒር፤ ጌይንታ ካታሞይዳ ሾይንቴያ፤ ዘቁ ሳፒላ ኮርማያ፤ ሊዲያ ጎዎ ላኣሊሰኬኖኬ፤ ዒዘ ያኦሲ ካኣሽካ ላኣሊኬ፤ ጎዳሢ ዒዘኮ ዒኖ ቡሌ"ያታሢር ጳውሎሴ ኬኤዘ ቃኣሎ" ዒዘ ዒናፓ ዋይዘ፤ 15 ዒዘና ዒዘኮ ማኣራ ዓኣ ባሶና ቢያ ዋኣዎና ማሰቲሰካፓ፡- «ጎዳሢ ታ ጉሙርቃያ ማዕያ ባንሢ ጎኔኬ ጋዓያ ማዕቶ ታ ማኣራ ሙኪ ዴዐ-ዋቴ» ጌዒ ሚርጌና ሺኢቁ።

ጳውሎሴና ሲላሴና ኰቲቲያ

16 ፔቴ" ኬሊ" ያኦሲ ሺኢቆ ቤሲ ኦ ዴንዳንቴ ሎንሣ ባኣዚ ዦዋቶና ኬኤዘ፤ ፑርታ ዓያና ዓርቁ ፔቴ" ማደ ማደ ዉዲር ናይሰኬና ጎይሢዳ ኦኡና ካኣሜ፤ ዬና ዉዲር ናዔላ ፔ ዦዋቶና ዒዘ ዋይሣ ባሶም ሚርጌ ሚኢሾ ዴንቁሳያኬ። 17 ዒዘ ጳውሎሴና ኦኡናናኮ ጊንጎ ሓንቲ ሓንቲ፡- «ሓንሢ ዓሶንሢ፤ ዒንሢም ዳቁንቶ ጎይዎ ኬኤዘዞንሢ፤ ዴኤፖ ያኣዘሢ ማዳዞንሢ!» ጌዒ ጌዒ ዒላቴ። 18 ዬኖ ዒዘ ሚርጌ ኬሊ" ማዳ፤ ጋፒንፃ ጳውሎሴ ዳጋዳዎ ጊንሢም ሺሪ ፑርቶ ዓያናሢም፡- «ጎዳ ዬሱሴ ኪሪሰቶሴ ሱንጎና ዒዘይዳፓ ኦ ኬሰካንዳጉዲ ታ ኦና ዓይሢ፤!» ጋዓዛ፤ ፑርቶ ዓያናሢያ ቤዘና ኬሰኬ።

* 15:33 ፔቴ" ፔቴ" ሚና ማኣፓ ፓይ. 34ይዳ «ሲላሴ ጋዓንቴ ዒኢካ ዓታኒ ኮዔ።» ጋዓያ ቃሳ"፤ ጋዓንቴ ዘሎ" ማኣፖይዳ ፓይ. 34 ባኣሴ። 15:38 ዳኪ. ማደግ 13፡13።

19 ዲዛ ወይሆነ ዓሳ ዳንቁ ዓኪ ማኣዲንታ ባኮኮ ጎይፃ ባይቁያ ማዓሢ ዛጋፆ ዓይታ ጳውሎሴና ሲላሴና ዓርቁ፣ ጎቺ ጎቺ ዓሳ ቡከንታ ቤዞ ከሲ" ካታዎ ወይሆነ ዓሳ ቤርቶ ሺኢሸኔ። 20 ዩካፓ ሮሜ ዓጮ" ወይሆነ ዓሳ ቤርቶ ዓኪ ሙካፆ፡- «ሐንሢ ዓሳንሢ ዓይሁዴ ዓሲከ፤ ሐሣ ካታዎይዳኣ ዓይታ ሚርጌ ዣሎ ዓቁሲሳኔ፤ 21 ኦኡኒ ሮሜ ዓሳ ዓካኒና ማዳኒ ዓይሢንቲባኣ ባኣዘ" ዓይታ ኬኤዛኔ» ጌዔ። 22 ዩያሮ ዴራ" ዋሊ ዑፃ ማዒ ዋልቁና ዓይቶይዳ ዓቁኔ።

ዩካፓ ወይሆነ ዓሳ ጳውሎሴና ሲላሴናኮ ዓፒሎ ዑፃፓ ጉሲሳፆ ኮኦሎ"ና ዓሳ ዓይቶ ጳርቃንዳጉዲ ዓይሣ። 23 ሚርጌና ዓይታ ጳርቁንቴሰካፓ ቱኡሲ ማኣሪ ጌልዚ ቱከ"፣ ቱኡዞ ማኣሮ ካፓ ዓሢ ዓይቶ ዛጌ ካፓንዳጉዲ ዓይሣ። 24 ካፓ ዓሢ ዓይሣንቴሰካፓ ቱኡዞ ማኣሮኮ ጋርይዳ ዓኣ ማሌ" ቆልዓይዳ ጌልዚ ቶኮ" ዓይቶኮ ዲፃና ኮሺ" ዓይሢ ቱከ"።

25 ሳፆኮ ዳንዲ ጊዲሚሺ ማዓንዳ ዋዴይዳ ጳውሎሴና ሲላሴና ሺኢጲሢ ሺኢቁ ሺኢቁ ሐሣ ዓይኦዎ ዓይናዲ ዓይናዲ ያኦሲ ጋላታንቴ፤ ሐንጎ ቱኡቴ ዓሳ ዩያ ዓይቶኮ ዋይዛ። 26 ዓሚ"ና ዓርቲባኣንቴ ቱኡዞ ማኣሮኮ ፃጶ ሄሊ" ዓጊሣ ጳኤፒ ሳዓ ዓጊፃሢ ዓጊፃዛ፣ ቱኡዞ ማኣሮ ካራ" ቢያ ፔቴ"ና ቡሊ"ንቴ፤ ሐሣ ቢያ ቱኡቴ ዓሳ ቱኮ"ና ካኖ ቢራታኣ ቡሊ"ንቴ። 27 ቱኡዞ ማኣሮ ካፓ ዓሢ ጊንዓሰካፓ ጳጪ ቱኡዞ ማኣሮ ካራ" ቡሊ"ንቴ ዓኣሢ ዳንቃፆ ቱኡዞ ዓሳ ቶሊ" ዳንዴያ ዒዛዎ ማላዛ ዓፓሮ ፔኤኮ ቱጌ ፔና ዋዳኒ ማሌ። 28 ጋዓንቴ ጳውሎሴ፡- «ኦኡኒ ቢያሢ ሃይካከ! ዩያሮ ኔ ቶኦኮ"ይዳ ፔቴ" ባኣዘ"ታፆ ማዲፖ!" ጌዒ ዒላቴ።

29 ዩማና ካፓ ዓሢ ፖዒ ዓኪ ጳሽኪ ጋሮ ጌላፆ፣ ጎጋይቁ ጎጋይቁ ጳውሎሴና ሲላሴናኮ ቶኮ" ዴማ" ባለቲና ሎኦሜ። 30 ዩካፓ ዓይቶ ዙሎ" ከሳ"ፆ፡- «ታጎዳንሢዮ! ታዳቃኒ ዓይጎ ዎኦታንዳያ ኮይሳይ?» ጌዔ።

31 ዓይታ ዒዛዎ፡- «ጎዳ ዩሱሴ ጉሙርቁ፤ ኔናንታ ኔ ማኣሮ ዓሳንታ ዳቃንዳኔ» ጌዔ። 32 ዩካፓ ጎዳሢኮ ቃኣሎ" ዒዛና ዒዛኮ ማኣራ ዓኣ ዓሳናዎ ቢያ ዓይታ ኬኤዛ። 33 ዩማና ቱኡዞ ማኣሮ ካፓ ዓሢ ዩኖ ዋንቶ ዲማ ፔ ማኣሪ ዓኪ ዓኣዲ ኪፆ ዓይቶኮ ማሰከኔ፤ ዩማፓ ኔጉዎፆ ዒዛና ማኣሮ ዓሳና ቢያ ዋኣፆና ማሰቴ። 34 ቱኡዞ ማኣሮ ካፓ ዓሢ ጳውሎሴና ሲላሴና ፔ ማኣሪ ዓኪ ዓኣዲ ሙኡዘ" ዓይቶዎ ዒንጌ፤ ማኣሮ ዓሳ ቢያሢና ዋላ" ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁሢሮ ዓይ ዋዛዳ።

35 ሳዓ ካራዛ ዓጮ" ወይሆነ ዓሳ፡- «ዩንሢ ዓሳንሢ ቡሊ"ንቶንጎ" ጌዒ ፖኦሊሴሰከንሢ ዳከኔ።

36 ቱኡዞ ማኣሮ ካፓሢ፡- «ዒንሢ ቡሊ"ንታንዳጉዲ ዓጮ" ወይሆነ ዓሳ ዓሲ ዳከሢሢ ዓካሪ ከሰከ ኮሺ ዓኣዲዎቴ» ጌዒ ጳውሎሴዎ ኬኤዛ።

37 ጳውሎሴ ጋዓንቴ፡- «ኦኡኒ ሮሜ ዓሲታንቴ ኦ ጊዳ" ዎጉዎፆ ዓሳ ቡካ ቤዘይዳ ኦና ጳርቁ፣ ቱኡዞ ማኣራ ኦና ዓይታ ቱከ"። ሐሢ ጊንሣ ቱኡዞ ማኣራፓ ዴሚ"ና ኦ ከሰከንዳጉዲ ዎዲ" ዓይታ

ጌዔይ? ዩይ ማዑዎሴ! ዓይታ ፔ ቶኦኪና ሙኪ ኦና ከሰ"ንጎ!" ጌዔ።

38 ፖኦሊሴንሢ ዩያ ወይሆነ ዓሳዎ ከኤዛዛ ወይሆነ ዓሳ ጳውሎሴና ሲላሴና ሮሜ ዓጪ ዓሲ ማዓሢ ዓራፆ ዓጊጪ። 39 ዩያሮ ዓይታ ሙኪ፡- «ኦ ዳከኔ፤ ማኣራዎቴ» ጌዒ፣ ቱኡዞ ማኣራፓ ዓይቶ ከሳ"ፆ ካታማ"ፓኣ ዓይታ ዴንዳንዳጉዲ ሺኢቁ። 40 ጳውሎሴና ሲላሴና ቱኡዞ ማኣራፓ ከሰከ ሊዲያ ጎፆዞ ማኣሪ ጌሊ ዒኢካ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሳ ዳንቁ፣ ዘሪ ደዲሼሰካፓ ካታዎ ሐሺ" ከሰከ ዳንዴ።

17

ጳውሎሴንሢ ቴሰሎንቄይዳ

1 ጳውሎሴና ሲላሴና ዓንፒጶሊሴና ዓጶሎኒያ ጎፆ ዓጮ" ጊዴና ቴሰሎንቄ ዓኣዳ፤ ዒኢካ ዓይሁዴ ዓሳኮ ቡከንቲ ቤሲ ዓኣ። 2 ጳውሎሴ ቤርታፓ ዒዚ ዓራ ጎይፆና ዓይሁዴ ዓሳኮ ቡከንቶ ቤዛ፣ ሐይሢ ማይንቲ ዓይሁዴ ዓሳኮ ሐውሾ ከሎ"ና ከሎ"ና ጶዲ ጌኡኮ ማፃኣፓፓ ዓኪ ዓኪ ዓሳና ዋላ" ጌሰቴ። 3 ዓሚ"ና ዒዚ ሚሲሔ ማፆ ዓካንዳያ፤ ሃሣ ሐይቢፓኣ ዓቃንዳያ ኮይሳፆ ማዓዎ ማዓሢ ፔጋሲ ከኤዘ ከኤዘ፡- «ሃይ ዒንሢዎ ታ ከኤዛ ዩሱሴ ዒ ሚሲሔኔ» ጌዒ ጌዒ ከኤዛ። 4 ዩያሮ ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ቃኣሎ" ዒና ዓኪ ጳውሎሴና ሲላሴና ዋላ" ማዔ፤ ዩያጉዲ ያኦሲ ካኣሽካ ሚርጌ ጊሪከ ዓሳንታ ካታዎይዳ ዓርቲ ዲቢ ላኣሊንታ ቃኣሎ" ዒና ዓኪ ዓይቶና ዋላ" ማዔ።

5 ዓይሁዴ ዓሳ ጋዓንቴ ቁኣራዎና ማዳባኣ ፑርታ ዓሲ ጎይፆፓ ጎይፆፓ ቡኩሲ ጌኔ ማዳንዳጉዲ ማሄ። ካታዎይዳኣ ዣላ ዓቃንዳጉዲ ማሂ ሐሣ ጳውሎሴና ሲላሴና ዒያሱኔ ማኣራፓ ከሲ" ዓኪ ዴሮ" ቤርቶ ሺኢሻኒ ማኣሮ ካሮ" ሃዒ ከኤሪ ጋሮ ጌሌ። 6 ጋዓንቴ ጳውሎሴንሢ ኮዒ ዓይታ ባይዘሢሮ ዒያሱኔና ፔቴ" ፔቴ" ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሲ ካታዎ ወይሆነ ዓሳ ቤርቶ ሺኢሻኒ ጎቺ ጎቺ ዓኪ ዓኣዳ፡- «ሐንሢ ዓሳንሢ ዓጮ" ቢያ ፑርቲሲ ሐሣ ሃይካ ሙከኔ! 7 ዒያሱኔያ ዓይቶ ሾኦቹንሢ ዓከኔ፤ ዓይታ «ዩሱሴ ጌይንታ ማሌ" ካኣቴ ዓኣኔ» ጌይ ሮሜ ዓጮ" ካኣቴኮ ዓይሢፆ ዒፆ ማካኔ» ጌይሢና ዒላቴ። 8 ዴሮ"ንታ ካታዎ ወይሆነ ዓሳንታ ዩያ ዋይዛፆ ዲቃቲ ዒኔ ዴጶ። 9 ዩካፓ ወይሆነ ዓሳ ዒያሱኔና ዒዛና ዋላ" ዓኪ ሙኮና ዓሳንሢ ሚኢሼ ዓይሢሳፆ ሐሺ"።

ጳውሎሴንሢ ቤኤሪያ ዓጮ"ይዳ

10 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሳ ሳዓ ዲዳማኣና ቤኤሪያ ዓጮ" ጳውሎሴና ሲላሴና ዑከና ዓኣዳንዳጉዲ ዳካዛ፣ ዒኢካ ዓይታ ሃላ"ፆ ዓይሁዴ ዓሳኮ ቡከንቶ ቤዞ ጌሌ። 11 ቤኤሪያይዳ ዓኣ ዓይሁዴ ዓሳ ቴሰሎንቄይዳ ዓኣ ዓሳይዳፓ ፐዜ ማላሢና ዓኣያ ማዓሢሮ ቃኣሎ" ዋይዚ ዳኤፒ ዎዛና ዓኪ ቃኣሎ"ኮዎ ጎኦዎ ዓራኒ ቢያ ከሊ" ጌኡኮ ማፃኣፖ ዛጋ። 12 ዩያሮ ዓይቶይዳፓ ሚርጌሢ ያኦሲ ጉሙርቁ፤ ጊሪከ ዓሳይዳፓኣ ሚርጌ ያርጎቺ ላኣሊ፤ ሃሣ ማሌ" ሚርጌ ዓቲንቁያ ያኦሲ ጉሙርቁ። 13 ጋዓንቴ ቴሰሎንቄይዳ ዓኣ ዓይሁዴ ዓሳ

ጳውሎስ በኤሪያይዳ የኦሲ ቃኦሎ" ኬኤዘሣ ዋይዘያ ዲኢካ ሙኪ ዴሮ" ፑርታ ማሊሣና ዔቁሲ ዠሎ ማዠፍኔ። 14 ዲማ"ና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዑከና ጳውሎስ ባዘ" ዓጮ ዓኣዳንዳጉዲ ዳኬኔ፤ ሲላሴና ሂሞቴዎሴና ጋዓንቴ ዲኢካ ዓቲ"ኔ። 15 ጳውሎስ ጎይያና ዓኣሣ ዓሳ ዲዛ ዓቲና ሂሊ"ሴኔ፤ ዬና ዓሳ፡- «ሲላሴና ሂሞቴዎሴና ታኮራ ዑኮ ሙኮንጎ» ጋዓ ኪኢታ ጳውሎስ ኮራፓ ዔኪ በኤሪያ ማዔኔ።

ጳውሎስ ዓቲናይዳ

16 ጳውሎስ ዓቲናይዳ ዴዒ ሲላሴና ሂሞቴዎሴና ካፓንቴ ካታሜሎይዳ ሜሌ" ካኣሺ ባኣዚ" ኩሚያ ማዔሣ ዛጋያ ፔ ማሊያና ማሊ ሜታዴኔ። 17 ዬያር ዓይሁዶ ዓሳኮ ቡኪንቶ በዘይዳ፤ ዓይሁዶ ዓሳና የኦሲ ካኣሸካ ገሪኬ ዓሳና ሐሣ ቦኣኮ" በዘይዳ ጴዳ ዓሳና ዎላ" ፔ ማሊያ ኬኤዚ ኬኤዚ ጌሰቴኔ። 18 ዔፕቆሮሴ ሐሣ ዲሰቶኬ ዓሳ ጌይንታ ዔሮ" ዓሳይዳፓ ዲዛ ኮራ ዓሲ ሙኪ ሙኪ ማርማኔ። ዔያታ ዲዛና ማርማያ ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ፡- «ሐይ ጌኤሲኮ የጸ ዔሩዎያ ጌሰታ ዓሣ ዎዚ ጋዓኒ ኮዓይ?» ጋዓዛ፤ ሐንጎዎታ ገንሣ፡- «ዓኪ ማዔ ካኣሸኮ የኣዛ ዛላ ኬኤዛያ ማላኔ» ጋዓኔ። ዬና ዔያቶ ጌይሴሣ ጳውሎስ ዬሱሴና ዲዛኮ ሃይባ"ፓ ዔቁያ ዛሎ"ዎ ኬኤዘሣረኬ። 19 ዬያር ጳውሎስ ዔያታ ዓሪዮሰፓጎሴ ጌይንታ ቡኪንቶ በዘ ዔኤሊ" ዔኪ ሙካዮ፡- «ኔኤኒ ዔርዛ ዓኮ ባካ ዓይንታቴያ ኑ ዔራኒ ዳንዳዓ? 20 ፔቴ" ፔቴ" ዓኪ ማዔ ባኣዚ" ኔ ኑም ኬኤዘኔ፤ ዬያር ዬንሣ ባኮንሣ ዓይንታቴያ ኑ ዔራኒ ኮዓኔ» ጌዔኔ። 21 ዬያ ዔያታ ጌዒሣ ዓቲናይዳ ናንጋ ዓሳንታ ዲኢካ ናንጋ ሜሌ" ዓጮ" ዓሳኣ ቢያ ዓኪ ባኣዚ" ኬኤዚሣና ዎይዚሣና ዎዶ" ፔኤኮ ዓኣሣኒ ኮዓሣረኬ።

22 ዬማና ጳውሎስ ዓሪዮሰፓጎሴይዳ ቡኪንቴ ዓሳ በርታ ዔቃያ፡- «ዓቲና ዓጪ ዓሲዮቴ! ሚርጌና ዲንሣ ካኣሺ ካኣሸካያ ማዔሣ ታ ዛጋኔ፤ 23 ዎይቴይ ጌዔቶ ዲንሣኮ ካታዎ ታ ሐንቴ ሐንቴ ዲንሣኮ ካኣኸ በዘ ታ ዛጋኣና «ዔርቲባኣ የኦሲም» ጌይንቴ የኣፒንቴ፤ ሹቸና ኮሹ"ና ዔኤቢ ዲንጎ በሲ ታ ዴንቁኔ፤ ዓካሪ፤ ታ ዲንሣም ኬኤዘሣ ዬያ ዔርቲባኣንቴ ዲንሣ ካኣሸካ የኣዛሣ ዛሎ"ኬ። 24 ዲዚ ዓጮ"ንታ ዓጮ"ይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ማዠፍሣኬ፤ ሳያና ጫሪንጮናኮዎ ጎዳኬ፤ ዲዚ ዓሲ ኩቸና ማዠፍንቴ ካኣሺ ማኣሪዳ ናንጉዎሴ። 25 ሹምፔንታ ዑኤሲንታ ሜሌ" ባኮዎ ቢያ ዓሲም ዲንጋሣ ዲዛ ማዔሣረ ፔቴ"ታያ ዲዛም ፓጮፍ ባኣዚ" ባኣሴ፤ ዓሲ ማኣደዎ ዲዛም ኮይሱዎሴ። 26 ዲዚ ዓሲ ዜርሣ ቢያ ፔቴ" ዓሲዳፓ ማዠፍኔ፤ ዬያኮ በርታ ዓሲ ናንጋንዳ ዎዶ"ና ናንጋንዳ በዘዎ ማሊ ገኢገሺኔ። 27 ዬያ ዲ ማዴሣ" ዓሲ ዲዛ ኮዓንዳጉዲና ዛገ ኮዒ ዴንቃንዳጉዲኬ፤ ያዲ ማዔቶዎ የኦሲ ኑና ቢያሣዳፓ ሐኬኬ ጌይሣቴዎሴ። 28 ዓይጎር ጌዔቶ፡-

«ሸምፔና ኑ ዴዓሣ፡ ኑኤኒ ዓገዲ ሃንታሣ ናንገያ ኑ ናንጋሣ ዲዛናኬ»
ዬይያ ዲንሣኮ ዓይናዳ ዓሳ፡-
«ኑኤኒ ቢያሣ ዲዛ ናይኬ» ጋዓሣ ጉዴያኬ።

29 «ዓካሪ፡ ኑ ዲዛ ናይ ማዔቶ «የኦሲ' ዓሲ ዔራቶና ዓሲ ማሊሣና ዎርቁይዳፓ ሐሣ ቢራ ዓንገና ሹቸናይዳፓ ኮሺ"ንቴ ባኣዚ" ማላኔ ጌዒ ማላንዳያ ኑና ኮይሱዎሴ። 30 ዓሳ በርታ ዲዛ ዔሪባኣ ዎዶ"ና ማዴ ባኮ የኦሲ ዛገ ዓኣሣኔ፤ ሐሣ ጋዓንቴ ዓጮ"ይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ጎሜይዳፓ ማዓንዳጉዲ ዓይሣኔ። 31 ዲዚ ዶኤሪ ዓሣ ዛሎ"ና ዓጮ" ቢያይዳ ጎኑሞና ዎጋንዳ ኬሊ" ጌሣኔ፤ ዬያ ዲ ጎናሲ ዔርዜሣ ዬያ ዲዚ ዶኤሪሣ ሐይባ"ፓ ዔቁሲያናኬ» ጌዔኔ።

32 ዲማ"ና «ሐይቢፓ ዔቁሣ» ጋዓዛ ዔያታ ዎይዘያ ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ዲዛ ቦሣኔ፤ ዛሎ" ዓሳ ጋዓንቴ፡- «ሐኖ" ባኮ ዛሎ" ሜሌ" ዓሲ ኔ ኬኤዛንቴ ኑ ዎይዛንዳኔ» ጌዔኔ። 33 ዬካፓ ጳውሎስ ቡኪንቶ ባኣካ"ፓ ኬሰኪ ዓኣዴኔ። 34 ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ጋዓንቴ ዲዛና ዎላ" ማዒ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁኔ፤ ዬና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሳ ባኣኮ"ይዳ ዓሪዮሰፓጎሴ ቡኪንቶ በዘ ዎጎ ዎጋያ ማዔ፤ ዲዮኒሲዮሴ ጌይንታ ዓሲና ዴማሪሶ ጌይንታ ፔቴ" ላኣሊሰኬናና ሐሣ ሜሌ" ዓሲያ ዓኣኔ።

18

ጳውሎስ ቆርንቶሴ ዓጮ"ይዳ

1 ዬካፓ ጳውሎስ ዓቲናይዳፓ ዔቁ ቆርንቶሴ ዓኣዲ፤ 2 ዲኢካ ጳንዮሴ ጌይንታ ዓጪዳ ሾይንቴ ዓቁላ ጌይንታ ፔቴ" ዓሲ ዴንቁኔ። ዬማና ዓቁላ ፔኤኮ ማቸ ጸርሰቁላ ጌይንታዘና ዎላ" ዲፃሊያ ዔጮ"ይዳፓ ሐገ ሙሙካኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ሮሜ ዓጮ" ካኣቲ ቁላውዶሴ ዓይሁዶ ዓሳ ቢያ ሮሜ ዓጮ"ፓ ኬሰካንዳጉዲ ዓይሣሣረኬ፤ ዬያር ጳውሎስ ዔያቶ ኮራ ዓኣዲ ዔያቶና ዎላ" ዔርቲኔ። 3 ዲዛኮ ማዳ" ዓዳ" ዔያቶ ጎይያ ዓፒላና ማዠፍ ማኣር ሲከሣታሣረ ዔያቶና ዎላ" ዴዒ ዬና ማዶ" ማዳኔ። 4 ሐሣ ዓይሁዴ ዓሳኮ ሐውሾ ኬሎ"ና ኬሎ"ና ዔያቶኮ ቡኪንቶ በዘ ዓኣዲ ዓኣዲ ሐይሴ ኬኤዚ ዓይሁዴ ዓሳንታ ገሪኬ ዓሳንታ ዲ ኬኤዛ ባኮ ጉሙርቃንዳጉዲ ዶዲሺ ኬኤዘኔ።

5 ሲላሴና ሂሞቴዎሴና ሜቁዴኒያይዳፓ ዬዓዛ ጳውሎስ ቢያ ዎዴ፡- «ዬሱሴ ሚሲሐኬ» ጌዒ ዓይሁዶ ዓሳም ማርካዲ ማርካዲ ሐሣ ዔያቶ ዔርዜኔ። 6 ጋዓንቴ ዓይሁዶ ዓሳ ዲዛ ማኪ ጫሽካዛ ፔኤኮ ቶኮ ፒዩ"፡- «ማይ ዓካሪ ዲንሣ ፑርታና ዎገንቴቴ ዲንሣ ዳቢንቴናኬ! ታና የኦሲባ ባኣዚ" ባኣሴ፤ ሐካፓ ዓካሪ ታ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳ ባንሣ ዓኣዳንዳኔ» ጌዔኔ። 7 ዬያይዳ ዔያቶይዳፓ ዴማዲ ቴቶሰ ዲዮሰዮሴ ጌይንታ ዓሲሰኬያ ማኣሪ ዴንዴኔ፤ ዬይ ዓሣ የኦሲ ካኣሸካ ሐሣ ማኣሪ ዲዛኮ ዓይሁዶ ዓሳኮ ቡኪንቶ በዘኮ ኮራኬ። 8 ዬማና ዓይሁዶ ዓሳኮ ቡኪንቶ በዘ ሱኤጌ፤ ቄሪሰጶሴ ጌይንታሰኬይ ፔ ማኣር ዓሳ ቢያሣና ዎላ" ጎዳ ጉሙርቁኔ፤ ሐሣ ሚርጌ ቆርንቶሴ ዓጮ" ዓሲያኣ ጳውሎስ ኬኤዘሣ ዎይዚ ጎዳ ጉሙርቁ ዎኣዮናኣ ማሰቴኔ።

9 ጎዳሣያ ጳውሎስም ዴሞና፡- «ዲገጪፓ፡ ኬኬኤዘኔ፤ ዚቲ ጌዒፓ፤ 10 ዓይጎር ጌዔቶ ታኣኒ ኔኤና ዎላ"ኬ፤ ሐኖ" ካታሜሎይዳ ታኣኮ ሚርጌ

17:25 1ካኣቶ". ማ 8:27፤ ዓሲ. 42:5።

ዓሲ ዓኣይ፤ ኔ ጊዳ" ፑርታ ባኣዚ" ማዳንዳ ዓሲ ፔቴ"ታዎ ባኣሴ» ጋዓያ ፔጋሲ ዳዌይ። 11 ዩያሮ ጳውሎስ ያኦሲ ቃኣሎ" ዳሮ"ሞ ከኤዚ ከኤዚ ፔቴ" ለዔና ሲላና ዓኣኣካ ዳዔይ።

12 ጋሊዮሴ ዓኣይያ ጎዎ ዓጮ"ይዳ ዎይሣያ ማዔ ዎድ"ና ዓይሁዶ ዓሳ ፔቴሞና ጳውሎሴይዳ ፑርታ ማሊሢና ዔቁ፣ ዎጎ ዎጋ ዓሶ ኮራ ዓዛ ዔኪ ዓኣዳዎ፡- 13 «ሐይ ዓሢ ዎጋ" ዓይሁዎ ጎይሢና ዓሳ ያኦሲ ካኣሸካንዳጉዲ ዓሶ ዳቢሻኔ» ጌዔ።

14 ዒማ"ና ጳውሎሴ ማሂ ከኤዚ ጊኢጊንቲ ዓኣንቲ፣ ጋሊዮሴ ዓይሁዶ ዓሶሞ፡- «ዒንሢ ዓይሁዶ ዓሳ! ዒንሢዳ ዎንዳ ፑኡፒ ጌኔ ባኣዚ" ማዳንቴቴ ዒንሢኮ ጌኤዞ ታ ዎይዘንዳያታንቲ፣ 15 ሐሢ ጌይንቲ ባኣዚ"ና ዔኤቢኮ ሱንሢና ሐሣ ዒንሢኮ ዎጌ ዘላ ዒንሢ ሞኦታቴ ዩይ ዒንሢ ሜቶኩ፤ ታኣኒ ሐያ ባኮይዳ ዎጋኒ ኮዑሞሴ» ጌዔ። 16 ያዲ ጌዔሰካፓ ዎጎ ዎጎ ቤዘፓ «ከሰኩዎቴ» ጌይ ዔያቶ ከሴ"ኔ። 17 ዩማና ቢያሢ ዓይሁዶ ዓሶ ቡኪንቶ ቤዘኮ ሱኡጋሢ፣ ሶሰቴንሲኔ ዓርቂ ዎጎ ዎጋ ዓሶ ቤርታ ጳርቂ፤ ዩይ ባካ ቢያ ማዳንታኣና ጋሊዮሴ ዔኤቢ ዓቴ"ኔ ጎዑሞሴ።

ጳውሎሴኮ ዓንጾኪያ ማዒያ

18 ጳውሎሴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶና ዎላ" ሚርጌ ከሌ" ቆሮንቶሴይዳ ዳዔሰካፓ ዔያቶ «ኮሺ ዳዑዎቴ» ጌዒ ዎኣዎ ካኣሚሎና ሶኦሪያ ዓኣዳይ፤ ዒማ"ና ጳሪሰቂላና ዓቂላና ዒዛና ዎላ" ዓኣዳይ፤ ዒዛኮ ናኣቢ" ዓኣሢሮ ዳንዳንዳሢኮ ቤርታ ከንኪሪያ ጌይንታ ቤሲዳ ቶኦኮ" ፔኤኮ ጉኡሌ"ኔ።* 19 ዩካፓ ዳንዲ ዔያታ ዔፕሶኔ ዓጮ" ሄላ"ዎ ጳሪሰቂላና ዓቂላና ዒኣካ ሐሺ" ፔኤር ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘ ጌሊ ዓይሁዳ ዓሶሞ ሐይሶ ከኤዘኔ። 20 ሚርጌ ዎዳ ዔያቶና ዎላ" ዳዓንዳጉዲ ዓሳ ዒዛ ሸኢቁንቲ ዒዚ ዔኤዒባኣሴ። 21 ጋዓንቲ፡- «ያኦሲ ጌዔቴ ሜሌ" ዓቢ ዒንሢ ኮራ ታ ማዒ ሙካንዳኔ» ጋዓዎ፣ ዔፕሶኔ ዓጮ"ይዳፓ ዎኣዎ ካኣሚሎና ዓኣዳይ።

22 ዒዚ ቁሳሪያ ሄላ"ዎ፣ ዩካፓ ዩራሳላሜ ዓኣዳ ሸኢጲዎ ማኣሮ ዓሶ «ኮሺዳ» ጌዔሰካፓ ማዒ ዓንጾኪያ ዓኣዳይ። 23 ዒኣካ ዳካ" ዳዔሰካፓ ጋላቲያና ፐርጊያ ዓጮ"ናይዳ ፔቴ" ቤዘፓ ሜሌ" ቤሲ ሃንቲ ሃንቲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ደዲሼኔ።

ዓጲሎሴ ዔፕሶኔና ቆሮንቶሴ ዓጮ"ናይዳ

24 ዒሰከንዲሪያ ዓጪ ዓሲ ፔቴ" ዓጲሎሴ ጎዎ ዓይሁዳ ዓሲሰኬይ ዔፕሶኔ ዓጮ" ሙኬኔ፤ ዒዚ ጌኤዦ ማፃኣፖ ኮሺ" ዔራያ ሐሣ ጌሰቶ ጎይሢ ዔሪ ጌሰታ ዓሲከ። 25 ዩይ ዓሢ ጎዳ ዘሎ" ኮሺ" ዔራያና ዓያናና ዒናፓ ማዳኒ ማላያ ማዒ ዩሱሴ ዘሎ" ፐዜ ከኤዚ ከኤዚ ዔርዘኔ። ያዲ ማዔቶዎ ዒዚ ባሺ ዔራሢ ዮሐንሴኮ ዎኣዎ ማሰኪያ ዘሎ" ሌሊከ። 26 ዩማና ዒዚ ጫርቂ ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘ ከኤዚሢ ዓርቂ፤ ጋዓንቲ ጳሪሰቂላና ዓቂላና ዒዛሲ ዎይዘዎ ዒዛ ዔያታ ፔ ማኣሪ ዔኪ ዓኣዳ፣ ያኦሲ ጎይዎ

ዘሎ" ቤርታኣሰካፓ ባሺ ቡሊ" ዒዛሞ ከኤዘኔ። 27 ዓጲሎሴ ዓኣይያ ዓኣዳኒ ጋዓዛ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዒዛ ማሊያ «ቃራኬ» ጌዔኔ፤ ዓኣይያይዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ቃራሲ ሸኦቲንሢ ዒዛ ዔካንዳጉዲ ኪኢታ ዔያቶሞ ዳኬኔ። ዒኣካ ዒዚ ሄላ"ዎ ያኦሲኮ ኮሹሞ ዘሎ"ና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ማዔ ዓሶሞ ዳኤፒ ማኣዶ ማዔኔ። 28 ዎይቲ ጌዔቶ ዩሱሴ ሜሲሔ ማዔሢ ጌኤዦ ማፃኣፖይዳፓ ዔኪ ማርካሲ ማርካሲ፣ ዳሮ" ቢያሢ ቤርታ ሚርጌና ማርሚ ዓይሁዶ ዓሶ ላሢያናከ።

19

ጳውሎሴ ዔፕሶኔይዳ

1 ዓጲሎሴ ቆሮንቶሴይዳ ዓኣ ዎድ"ና ጳውሎሴ ከዶ" ዘሎ" ዓጮ"ና ጌዒ ዔፕሶኔ ዓኣዳ ሄሊ"፣ ዒኣካ ዳካ" ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲ ዳንቃዎ፡- 2 «ኪሪሰቶሴ ዒንሢ ጉሙርቂ ጎናሲ ዔካኣና ዓያና ጌኤሺ ዒንሢ ዔኪያ?» ጌዒ ያኦሴኔ። ዔያታ ማሐዎ፡- «ኦኤኒ ዔኪባኣሴ፤ ሐሣ ዓያና ጌኤሺ ዓኣሢያ ኦ ዎይዚ ቤቂባኣሴ» ጌዔ።

3 ጳውሎሴ፡- «ሂዳዎ ዎዘጉዳ ዎኣሢ ማሰቲሢዳይ ዒንሢ ማሰቲሢ?» ዔያቶ ኮራ ጋዓዛ፣ ዔያታ፡- «ዮሐንሴ ከኤዘ ዎኣዎ ማሰቲያናከ» ጌዔ።

4 ጳውሎሴ ጊንሣ፡- «ዮሐንሴኮ ማሰኪያ ጎሞ ቡኡዲያ ዔርዘያ ማዔኔ፤ ዩማና ዳሮ"ሞ ዒዚ ከኤዘዎ ታኣኮ ጊንፃፓ ሙካሢ ጉሙርቂዎቴ ጌዒ ጌዒከ፤ ያዲ ጌይንቲሢ ዩሱሴከ» ጌዔ።

5 ዩያ ዔያታ ዎይዘዎ ጎዳ ዩሱሴ ሱንጾና ዎኣዎ ማሰቲ። 6 ጳውሎሴያ ዔያቶ ዑፃ ኩሞ ጌሣዛ ዓያና ጌኤሺ ዔያቶ ዑፃ ከዳ"ሞ፣ ዲማ ዲማ ዳንጋና ዔያታ ጌሰቲኔ፤ ያኦሲ ማሊሢያ ዔያታ ከኤዚሢ ዓርቂ። 7 ዩንሢ ዓሶንሢኮ ፓይዳ" ታጾ ላሞዎ ማዒያከ።

8 ዒማ"ና ጳውሎሴ ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘ ዓኣዳ ሐይሣ ዓጊንቲይያ ያኦሲ ካኣቲሞ ዘሎ" ማርሚሢና ሐሣ ዳሮ"ሞ ቡሊ" ከኤዚ ከኤዚ ጫርቂ ዔርዘኔ። 9 ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ጋዓንቲ ዒናፓ ዒዲሢና ጎዳሢኮ ጎይዎ ዳሮ" ቤርታ ጫሽኪ ጫሽኪ «ኦ ዒዛ ጉሙርቃዎ» ጋዓዛ ዔያቶ ዒ ሐሺ" ዳንዳዎ፣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃዘንሢ ሌሊ ዔኪ ዓኣዳ ዲራኖሴ ጌይንታ፣ ዓሶ ዔርዘ ዳልጎ ማኣሮይዳ ቢያ ከሊ" ዔርዘኔ። 10 ጳውሎሴ ላሞዎ ሌዔ ጉዳያ ዒዛ ጎይዎ ዒኣካ ማዳኔ፤ ዒማ"ና ዒሲያ ዓጮ"ይዳ ናንጋ ዓይሁዶ ዓሶንታ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሶንታ ቢያ ጎዳኮ ቃኣሎ" ዎይዚ ዳንዳዔ።

ጳውሎሴ ዘሎ"ና ማዳንቲ ባኮ

11 ኮሺ" ዲቃሣ፣ ፔ ዎልቁና ማዳንታ ዓኪ ባኣዚ" ጳውሎሴ ዘሎ"ና ያኦሲ ማዳኔ። 12 ዩያይዳፓ ዔቁያና ጳውሎሴኮ ዑፃ ሄሌ" ዓፕሎንታ ማኣዓሢንታ ዓሳ ዔኪ ዔኪ ሐርጊንቲ ዓሶ ዑፃ ካንሣዛ ደርዓሢዳፓ ዓሳ ዳቃኔ፤ ሐሣ ፑርቶ ዓያናኣ ዓሶይዳፓ ከሰካኔ። 13 ፑርቶ ዓያና ዓሶይዳፓ ከሲ" ከሲ" ሃንታ ፔቴ" ፔቴ" ዓይሁዶ

* 18:18 ቶኦኮ" ፔኤኮ ጉኡሌ"ኔ፡- ጋዓዛ ዓይሁዳ ዓሶ ዳሞሶና ናኣቢንቲ ናኣቢ" ካፒ ኮንሢያ ማዒያ ዔርዘኒ ማዳንታያከ። 18:18 ፓይ. ማፃ 6፣18። 19:4 ማቴ. 3፣11፤ ማር. 1፣4፤ 1፣7-8፤ ሉቃ. 3፣4፤ 16፤ ዮሐ. 1፣26-27።

ዓሳ፡- «ጳውሎስ ከኤዛ፡ ዩሱስ ሱንገና ዲንሣ ከሰካንዳጉዲ ኑ ዲንሣ ዓይሣኔ» ጌዲ ጌዲ ፑርቶ ዓያኖ ዓሳገገ ከሰን ማሌኔ። 14 ዩኖ ማዳሣ፣ ዓይሁዶ ቁኤሶኮ ሱኡጋሣ፣ ዓሰቁዋ ጎሥሣኮ ላንካይ ናይሰከንሣኒ።

15 ጋዓንቴ ፑርቶ ዓያኖሣ፡- «ዩሱስ ታ ዔራኔ! ጳውሎስ ዘሎ"ዋ ታ ዔራኔ! ሓይ ዲንሣ ያናንሣዳዎ?» ዔያቶ ኮራ ጌዔኔ።

16 ዲማ"ና ፑርቶ ዓያኖ" ዓርቂ ዓሣ ኮአሚ ጨኡሊ" ዓርቂ ዔያቶ ባሼኔ፤ ዩካገ ዔያታ ሱጉቲ፣ ኪዳዲ ሓሣ ዓፒላ"አ ዔያቶኮ ዳርዔም ጋራገ ጳሽኪ ከሰኪ ዳንዴ። 17 ዩይ ባካ ዓፕሶኔይዳ ናንገ፣ ዓይሁዶ ማዓባአ ዓሰና ዓይሁዶ ዓሰናም ዋይዚንቴሣሪ ቢያሣ ዲጊጩኔ፤ ጎዳ ዩሱሴኮዋ ሱንገ ማርጌና ቦንቸንቴያ ማዔኔ። 18 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሰይዳገ ማርጌሣ ፑርቶ ማድ" ፔኤኮ ፔጌና ቡኡዲ ቡኡዲ ሙካኔ። 19 ማርጌ ማርሾ ማርሻ ዓሳ ፔኤኮ ማርሻሣ ማፃኣገ ቡኡሲ ዳሮ" ቤርታ ታሚና ሚቹኔ፤ ዩያ ማፃኣገኮ ሚኢሻ ደንገታሚ" ሺያ ሹቹ ቢራ ማዓያከ። 20 ዩያይዲ ጎዳሣኮ ቃኣላ" ማርጌና ዳልገ ዳልገ ሓሣ ባሽ ባሽ ዳንዴ።

ዔፕሶኔይዳ ዔቂ ዣላሣ

21 ዩይ ቢያ ማዔሣኮ ገንፃ ጳውሎስ ማቂደኒያና ዓካይያ ዓጮ" ጌዴና ጌዲ ዩራሳላሚ ዓኣዳኒ ፔ ማላሣና ማላዎ፡- «ዲኢካ ታ ሄሌ"ሰካገ ሮሚ ዓጮ" ዓኣዳንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ። 22 ዩያሮ ዲዛና ዋላ" ማዳ ዓሰይዳገ ላምጎሣ፣ ዪሞቴዎሴና ዔራሰያሴና ማቂደኒያ ዓጮ" ዳኪ ዲዚ ፔኤሮ ዲሲያይዳ ዳካ" ከሌ" ዳዔኔ።

23 ዩማና ጎዳሣ ጎይያ ዘሎ"ና ዔፕሶኔይዳ ዴኤፒ ዣላ ዔቂ። 24 ፔቴ" ዳሚዲሮሴ ጌይንታ ሚኢሹ ዲዓሰከይ ዓርዳሚሴ ጌይንታ ሺኢጲያ ማኣሮ ማላ ባኣዚ" ቢራ ዓንገና ዲይ ማዢ ማዢ ቢሮ" ዲዓ ዓሰም ማርጌ ባኣዚ" ዳንቁሳኔ። 25 ዩይ ዓሣ ዩያቶ፣ ቢሮ" ዲዓ ዓሰና ዔያቶጉዴያ ማድ" ማዳ ሜሌ" ዓሰ ቡኡሳዎ፡- «ዓሲዮቴ! ኑኡኒ ቆሎ ዳንቃሣ ሓሮ" ማድ"ና ማዔሣ ዲንሣ ዔራኔ፤ 26 ሓይ ጳውሎስ ጎሥሣ ላሲ ኩቸና ማዢንቴ ማላሣ ካኣሽኮ ባኣዚ"ቱዋሴ" ጌዲ ጌዲ ዔፕሶኔ ዓጮ"ይዳ ሌሊቱዋንቴ ዳካ" ዓጪ ሌሊ ዓታዛ ዲሲያ ዓጮ" ቢያይዳ ዋኣዴ ዓሲ ዲዚ ጎኔከ ጌይሲ፤ ሓሣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃንዳጉዲ ማሄቶዋ ዲንሣ ዲንሣ ቶኦከና ዛጌሣና ዋይዚሣና ጉዲከ። 27 ዩያ ዘሎ"ና ሓይ ኑኡኮ ማዳ" ቦሂንታንዳኔ ጌይሣከ፤ ሓሣ ዩያ ሌሊቱዋንቴ ዲሲያና ዓጮ" ቢያሣናይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ካኣሽካ፣ ዴኤገ ዓርዳሚሴ ሺኢጲያ ማኣራላ ጉሪ ማዒ ዓታኒከ፤ ዲዘኮ ዴኤፒማኣ ማይ ጋፓኒከ» ጌዔኔ።

28 ዓሳ ዩያ ዋይዘያ ዳጋዲ፡- «ዔፕሶኔይዳ ዓኣ ዓርዳሚሴ ሺኢጲያ ማኣራ ዴኤፒከ!» ጌዲ ጌዲ ዲላቴኔ። 29 ካታሚላ ዩያ ዣላሣዳገ ዔቂና ካራ ባይዘኔ፤ ዳራ" ማቂደኒያ ዓጮ" ሸይንቴ ማዔ ላምጎ ጳውሎስኮ ላንሣ፣ ጋይዮሴና ዓሪሰዲሮኮሴና ዓርቂ ጎቹ ጎቹ ዳራ" ቡኡንታ ቤዘ ዔኪ ጳሽከኔ። 30 ጳውሎስ ዩማና ዳሮ" ባንሣ ዓኣዳኒ ኮዔንቴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዲዛ ላኣኔ። 31 ዲሲያ ዓጮ"ይዳ ዓኣ ዋይሣ

ዓሰይዳገ ፔቴ" ፔቴ" ዲዛ ናሽካዘንሣ ጳውሎስ ኮራ ዓሲ ዳኪ፡- «ኔኤኒ ዓሳ ቡኡንታ ቤዘ ዓኣዳ፣ ዲኢካ ኔ ዴዳዋጉዲ» ጌዲ ዲዛ ሺኢቄኔ። 32 ዲማ"ና ዳሮ" ባኣኮ"ይዳ ዴኤፒ ዣላ ዓኣሣሮ ባሽሣ ዓይጎሮ ቡኡንቶቴያ ፔቴ"ታዎ ዔራዋሴ፤ ዩያይዳገ ዔቂና ፔቴ" ዓሲ ፔቴ" ባኣዚ" ጌዲ ዲላታዛ፣ ሚሊ"ሣ ሚሊ ባኣዚ" ጌዲ ጌዲ ዲላታኔ። 33 ፔቴ" ፔቴ" ዓይሁዶ ዓሳ ዲሰከንዲሬ ጌይንታ ዓሣ ዔቂ ጌሰታንዳጉዲ ሂያሣጉዲ ዋኦቴ ዳሮ" ቤርቶ ሺኢሹኔ፤ ዘሎ" ዓሳ ሓሣ ዲዚ ኮሺ" ማርማንዳጉዲ ዲዛ ዘሬኔ፤ ዩያሮ ዲሰከንዲሬ ዳራ" ዘቲ ጋዓንዳጉዲ ኩቸና ቤኤዘያ ጌኤዘ ማሃንዳ ጌኤሲ ጌሰታኒ ጌኢጌንቴኔ። 34 ጋዓንቴ ዲሰከንዲሬ ዓይሁዶ ዓሲ ማዔሣ ዳራ" ዔራዎ፡- «ዔፕሶኔይዳ ዓኣ ዓርዳሚሴ ዴኤፒከ!» ጌዲ ቢያሣ ፔቴ" ዑኡሲና ማርጌ ኔገ ዲላቴኔ።

35 ጋፒንጎይዳ ካታሞኮ ፃኣገሣ ዳሮ" ዘቲ ጌይሳዎ፡- «ዔፕሶኔ ዓጪ ዓሲዮቴ! ዔፕሶኔ ካታሞይዳ ናንጋ ዓሳ ዴኤገ ዓርዳሚሴ ጌይንታ ሺኢጲያ ማኣራሎና ጫሪንጫገ ከዴ" ዲዘኮ ማላሣና ካገያ ማዔሣ ቢያሣ ዔራያከ። 36 ዩያ ዔራዋሴ ጋዓንዳይ የኦኒያ ባኣሣሮ ዘቲዮ ዲንሣ ጋዓንዳጉዲና ሩኡሪ ፑርታ ባኣዚ" ማዳሣዳገ ዲንሣ ካፒንታንዳያ ኮይሳኔ። 37 ጌኤኮ ሺኢጲያ ማኣሮ ቡሪባኣ ዓሲና ኑኡኮ ካኣሽኮ የኦዘ ጫሽኪባኣ ዓሲ ሓይካ ዲንሣ ጉሪ ዔኪ ሙከኔ። 38 ዳሚዲሮሴንታ ዲዛና ዋላ" ዓኣ ቢሮ" ዲዓ ዓሳ ከኤዘ ባኣዚ" ዓኣቶ ጌኤዘ ዛገ ዋገንታኒ ሚሊ" ከሌ" ዓኣኔ፤ ሓሣ ዩያ ዘሎ"ና ቢታንታ ዓኣ ዓሳኣ ዓኣኔ፤ ዲኢካ ዔያታ ሞኦቶንጎ፣ 39 ሚሊ" ዲንሣ ኮዓ ባኣዚ" ዓኣታቶ ዳምቤና ጌሰቴ ዋጋንዳጉዲ ጌይንቴ ዓሰና ዛገንታንዳኔ። 40 ሓያ ማዳንቴ ባኮ ዘሎ"ና ላያታ ዣላሣ ዔቂሲሴኔ" ጌይ ኑና የኦጪሱዋጉዲ ኑና ዲጌቻኔ፤ ሓይ ዣላሣና ፑርቶ ባካ ዓይጎ ዛላና ዔቂይ? ጌይ ኑና የኦጮናቶ፣ ማሂ ኑ ከኤዘንዳ ባኣዚ" ባኣሴ" ጌዔኔ። 41 ያዲ ጌዔሰካገ ቡኡንቶ ላኣሌኔ።

20

ጳውሎስኮ ማቂደኒያና ጌሪኬ ዓጮ"ና ዓኣዲያ

1 ዣላሣ ዘቲ ጌዔሰካገ ጳውሎስ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሰ ፔቴ"ይዳ ዔኤሊ"ሲ ዘሮ ቃኣላና ደዲሺ፡- «ኮሺ ዴዑዋቴ» ጌዲ ማቂደኒያ ዓኣዴኔ። 2 ዲዚ ጌዴና ዓኣዳ ቤዘይዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሰ ማርጌና ዘሪ ደዲሺ ደዲሺ ጌሪኬ ዓጮ" ዓኣዴኔ። 3 ዲኢካ ዲዚ ሓይሣ ዓገኒ ዴዓ፣ ዩካገ ዋኣዎ ካኣሚሎና ሶኦሪያ ዓጮ" ዓኣዳኒ ማሌኔ፤ ጋዓንቴ ዓይሁዶ ዓሳ ዲዘይዳ ፑርታ ማላሣ ማላሣ ዲ ዔሪ ዋድ"ና ማቂደኒያ ዓጮ" ጌዴና ዓኣዳኒ ጌዔኔ። 4 ጳይሮሴ ናኣዚ" ሱሲ ጎሥሣ ቤኤሪያይዳገ፣ ዓሪሰዲሮኮሴና ሲኮንዶሴና ቴሰሎንቂይዳገ፣ ጋይዮሴ ዳርቤይዳገ፣ ቴኪቆሴና ዲሮፕሞና ዲሲያ ዓጮ"ገ፤ ሓሣ ዪሞቴዎሴና ዲዛና ዋላ" ዓኣዴኔ። 5 ዔያታ ቤርታዲ፣ ቢሪ ዓኣዲ ዲሮዳይዳ ኑና ካፔኔ። 6 ኑኡኒ ጋዓንቴ ላኣዶ ሙዒ ቦንቸ ከሎ"ኮ ገንፃ ፒልጲሲዮሴይዳገ

ዋእያ ካአሚሎና ደንጎ ከሌ" ሓንቲ፥ ዔያታ ዓአ ቤዘ ዓርዓዳ ሄለ" ዒኢካ ላንካይ ከሌ" ኑ ዴዔ።

ጳውሎስ ጋፒንሣ ዓርዓዳ ዓጮ" ዛጌሣ

7 ቁዳሚ ዋንቲ ወዴ ባንሣ ካራኒ ዑካኣና * ካሣ ሙዓኒ ሓሣ ጎዳ ካዋሣያ ሙዓኒ ፔቴ"ይዳ ኑ ቡከንቴ፤ ጳውሎስ ዘሮ ጉቴ"ሎ ዓአዳኒ ጌዔያ ማዔሣረ ቡከንቴ ዓሰም ሓይሴ ከኤዛዎ፥ ሃይሶ ሳዎኮ ዴንዲ ጊዲሚሽ ሄለ"ንዳኣና ያደሲ ጌሰቴ። 8 ኑኡኒ ቡከንቴ፥ ኩቡጉዲ ዋሊ ዑፃ ዑፃ ማገዢንቴ ማእሮይዳ ሚርጌ ፖዒ ዓአ። 9 ዔውዲቡሴ ጌይንታ ፔቴ" ዴጌሰኬያ ከኤዎኮ ፑልቶ ካራ" ዴዒ ዓአንቴ ጳውሎስ ጌኤዞ ያደሴሣረ ዴጌ ናዓሣ ጊንዓ ዓርቃዛ ጊንዒቤቃ ጊንዓሣ ባሾም ዋሊኮ ዑፃ ዑፃ ማገና ማእሮኮ ሓይሣሳሣዳገ ከዲ" ሎኦሜ፤ ዩካፓ ዓሳ ዔቁሳኣና ናማ ሃይቁያኮ። 10 ጋንጉቴ ጳውሎስ ሎፓ ከዲ" ሂርኪ ጌይ፥ ናማ ኮንቁ ዓርቃዎ፡- «ናማ ሾምፔና ዓአ፤ ዲቃቴፖቴ» ጌዔ። 11 ዩካፓ ጳውሎስ ጊንሣ ዑፃ ኩቡ ማእሮ ከሰከ፤ ጎዳ ካዋሣና ካሣና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሰና ዋላ" ሙዔ። ሳዓ ካራንዳያ ሄለ"ንዳኣና ዓሰና ዋላ" ጌሰታዎ ዴንዴ። 12 ዓሳ ሓይቁዎ ዳቁ፥ ዴጌ ናዓሣ ማእሪ ዔኪ ዓአዴ፤ ሓሣ ኮሺ"ያ ደዴ።

ጳውሎስ ኮ ዓርዓዳይዳፓ ሚሊዲ ዓአዲያ

13 ኑኡኒ ጳውሎስ ዔኪ ዓአዳኒ ማሌሣረ ቤርታዲ ዋእያ ካአሚሎና ዓሰሳ ኑ ዴንዴ፤ ዩያ ኑ ማዲሣ" ጳውሎስ ዓሰሳ ዴንዲ ሄለ"ንዳኣና ቶኪና ዓአዳኒ ኮዔሣረና ሓሣ ኑ ዩያይዳንዳጉዲ ኑና ዒ ዓይሣሣረኮ። 14 ዩካፓ ዒዛና ኑ ዓሰሳይዳ ካአማ፥ ዋእያ ካአሚሎ ዒዛ ቶጊሲ ዔኪ ሚሊዲ ዓጮ" ዋላ" ኑ ዓአዴ። 15 ዩካፓ ዘሮ ጉቴሎ ዔቁቁ ኪዮሴ ጌይንታ ዓጮ"ኮ ቤርቶ ዛላ" ዓአ ቤዘ ኑ ሄሌ፤ ላማሳ ከሎ" ሳሞኔ ፒንቃዎ ጉቴና ሚሊዲ ኑ ሄሌ"። 16 ጳውሎስ ዒሲያይዳ ዋደ" ጉሪ ኩርሱዋጉዲ ጌዒ ዔፕሶኔ ዓጮ"ኮ ኮርሳ ዓአዳኒ ኮዔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዓይሁደ ዓሰኮ ጳንዩቆሰዩ ጌይንታ ቦንቶ ከሎ" ዋይቴቴያ ዩሩሳላሜ ሄለ"ኒ ዒ ማሌሣረኮ።

ጳውሎስ ዔፕሶኔ ሺኢጲያ ማእሮ ጨሞዎ ከኤዜ ዔልቃዎ

17 ጳውሎስ ሚሊዲዳፓ ዔፕሶኔ ከኢታ ዳኪ፥ ሺኢጲያ ማእሮኮ ጨሞ ዔኤሊ"ሴ፤ 18 ዩካፓ ዔያታ ዒዛ ኮራ ሙካዛ ዒዚ ዔያቶም ከኤዛዎ፡- «ዒሲያ ዓጮ" ታ ጌሌ ከላ"ፓ ዓርቁ ቢያ ከሌ" ዒንሣረና ዋላ" ታኣኒ ዋይቴ ናንጌያታቴያ ዒንሣረ ዔራ፤ 19 ዓይሁደ ዓሳ ታ ጊዳ" ፑርቶ ማዳ ዛሎ"ና ሜታ ታና ሄሌ"ታቴያ ጉቤ ዒናፓ ማዔ ሾሌዑምና ሓሣ ሚርጌ ዓቢሣና ታ ጎዳሣም ታ ማዴ። 20 ዓሳ ቡካ ቤዘይዳ ማዎም ዒንሣረ ማእራ ማእራ ታ ዒንሣረ ዔርዛ ዋደ"ና ዒንሣረም ኮይሳ ባአዚ" ቢያ ታ ከኤዜ፤ ፔቴ"ታዎ ዓይሴ ባአዚ" ባአሴ። 21 ዓይሁደ ዓሰ ማዔቶዎ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳ ጎሞ ቡኡዲ ያኦሲ ባንሣ ሙካንዳጉዲና ሓሣ ጎዳ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃንዳጉዲ ዔያቶም ታ ላቴ። 22 ሓሣያ ታ ዒኢካ ሄለ"ዛ ታ ጊዳ" ዓይጌ ማዲንታንዳቴያ ታ ዔራዎ፥ ዓያና ጌኤሺም

ዓይሣንቲ ዩሩሳላሜ ታ ዓአዴ። 23 ጋንጉቴ ታ ዔራሣ" ታኣኒ ዴንዳ ካታሞይዳ ቢያ ቴኤሲና ማቶና ታና ሄለ"ንዳሣ ዓያና ጌኤሺ ታኣም ላቲ ከኤዜማ ሌሊኮ። 24 ታኣኒ ጋንጉቴ ታኣኮ ማድ" ኩንሣንቴ ሓሣ ጎዳ ዩሱሴ ታኣም ዒንጌ ማድ" ታ ማዴንቴ ሓይቁቴያ ሜታ ባአሴ፤ ታኣኮ ማዳ" ያኦሲ ፔ ኮሹሞና ታኣም ዒንጌ ኮዦ ሓይሶ ከኤዚሣኒ።

25 «ሃሮ" ሄለ"ንዳኣና ዒንሣረ ቢያሣ ባአካ" ታ ሃንቲ ሃንቲ ያኦሲኮ ካአቱሞ ዛሎ" ከኤዜ፤ ሓይካፓ ሴካ ጋንጉቴ ዒንሣረፓ ፔቴ" ዓሲታዎ ታኣኮ ዓአፖ ካሮ" ማሊ ዛጊንዲዋኣሣ ታ ዔራ፤ 26 ዓካሪ ዒንሣረፓ ፔቴ" ዓሲታዎ ባይቁቶ ታና ያኦሪሳ ባአዚ" ባአያ ማዔሣ ሓሮ" ታ ዒንሣረም ከኤዛ፤ 27 ዓይጎር ጌዔቶ ያኦሲኮ ማሊያ ቢያ ዒንሣረም ታ ከኤዜያፓዳቴም ፔቴ"ታዎ ታ ዓይሴ ባአዚ" ባአሴ። 28 ዓያኖ ጌኤዦ ቆልሞኮ ሄንቃ ዓሲ ማሃ ዒንሣረ ደኦሬ፤ ዓካሪ ዒንሣረ ቶኦኮ"ና ዒንሣረ ሄንቃ ቆልሞ ዛሎ"ናሮ ዒንሣረ ኮሺ" ዔራዎቴ፤ ጎዳ ፔ ሱጉዮና ሻንቁ ፔኤም ማሃ፥ ሺኢጲያ ማእሮ ዓሰ ሄንቁዎቴ። 29 ታኣኒ ዓአዴሰካፓ ቆልሞም ሚጨንቴዎያ፥ ያኦጉዴ ዓሲ ዒንሣረ ባአኮ" ጌላንዳሣ ታ ዔራ፤ 30 ዩያጉዲ ሓሣ ዒንሣረ ባአካ"ፓ ፔቴ" ፔቴ" ዓሲ ዔቁ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ሚርጌ ዓሰ ፔ ባንሣ ማሃ፤ ፑቦ ማዔ ዔርዛሣ ዔርዛንዳ፤ 31 ዩያሮ ዒንሣረ ፔቴ" ፔቴ"ሣ ታኣኒ ሓይሣ ለዔ ዋንቴና ሮኦሪና ዓቢሣና ዩኤኪ ዩኤኪ ዘሬያ ማዔሣ ጳቁሣ ጳቁሣ ደዲዎቴ።

32 «ሓሣ ታኣኒ ያኦሲ ዒንሣረ ካፓንዳጉዲ ዒዛም ዓአሣ ዒንጋ፤ ዒንሣረ ያኦሲኮ ዴኤፖ ኮሹሞ ዛሎ" ከኤዛ፥ ኪኢቶ" ጳቁሁዎቴ፤ ዩይ ኪኢታ" ዒንሣረ ማእዳ"ንዳ፤ ሓሣ ያኦሲ ዓሰ ማዔያና ዒንሣረ ማዔ ባኮ ዒንሣረም ዒንጋንዳ። 33 ታኣኒ ያኦኮ ቢራኣ ማዎም ዋርቁ፤ ሓሣ ማእያዎ ዛጊ ሱኡካዲ ባአሴ። 34 ታ ኩቶና ማዲ ማዲ ታናንታ ታ ላንጎታ ታኣኒ ማእዳ"ሣ ዒንሣረ ዒንሣረ ቶኦኪና ዔራ፤ 35 «ዔዔካያይዳፓ ባሾ ዒንጋያ ዓንጂንቴያኮ» ጋዓ፥ ጎዳ ዩሱሴኮ ቃኣሎ" ጳቁሣ ጳቁሣ ኑ ኩቶ ኑ ማዲ ማዲ ላቢንቴ ዓሰ ማእዳ"ንዳያ ኮይሳሣ ሚርጌ ጎይሣና ታ ዒንሣረ ዳዌ።» ጌዔ።

36 ዩካፓ ጳውሎስ ቢያሣና ዋላ" ጉምዓቲ ያኦሲ ሺኢቁ፤ 37 ዒማ"ና ቢያሣ ዩኤካዎ፥ ጳውሎስ ኮንቁ ኮንቁ ሂርቁ። 38 ፔቶ ዔያቶ ኮሺ" ያዩሴዛ፡- «ሓካፓ ሴካ ታኣኮ ዒንሣረ ዓአፖ ካሮ" ዛጊንዲዋሴ» ዒዚ ጌዔዛኮ። ዩካፓ ዴንዲ ዋእያ ካአሚሎ ሄለ"ንዳኣና ዒዛ ዔያታ ጎይሣ ዓአሣ።

21

ጳውሎስ ኮ ዩሩሳላሜ ዓአዲያ

1 ዔያቶይዳፓ ኑ ዴማዴሣኮ ጊንዓ ዋእያ ካአሚሎ ቶጊ ዔዔቃዎ ቆሴ ጌይንታ፥ ዋእሣ ዓአይዳ ዓአ ዓጨ ኑ ዓአዴ፤ ዩካፓ ዘሮ ጉቴ"ሎ ዋእያ ሳዛ" ዓአ ራዴ ጌይንታ ዓጨ ኑ ሄሊ"። ዒኢካፓ ጳዔራ ካታም ኑ ዴንዴ። 2 ዒዘ ቤዘይዳፓ ፒንቁ ዓጮ" ዓአዳ ዋእሣ ካአሚሎ ዴንቃዎ ዒዛ

* 20:7 ቁዳሚ ዋንቲ ወዴ ባንሣ ካራኒ ዑካኣና፡- ጌይንቴዛ ቃልሽ ከሎ"ኮ ቤርታሳ ከሎ" ጌይዎኮ። 20:24 2፻፹. 4፥7።

ቶጊ ገንሣ ኑ ዓኣዲያ ዓርቁኔ። 3 ዋኣዎ ሳዞ"ይዳ ዓኣ ቆጶረሴ ዓጮ" ሻውሎ" ዛሎ"ይዳ ሐሽ"። ሶኦሪያ ዓጮ" ኑ ዓኣዲሴቃ ባዞ" ዓጮ ዓኣ ዲሮሴ ኑ ዳንዳኔ፤ ዓይጎር ጌዬቶ ዋኣዎ ካኣሚላ ጫኣጊንቴ ባኮ ዒኣካ ከይሳንዳያ ኮይሳሚሮኬ። 4 ዒዛ ቤዘይዳ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ኮዒ ኑ ዳንቃዎ፣ ዔያቶና ዋላ" ላንካይ ኬሊ" ዳዔኔ። ዔያታኣ ዓያና ጌኤሽ ዔያቶም ከኤዛዛ ጳውሎሴም፡- «ዩሩሳላሜ ዳንዲፖ» ጌይ ከኤዘኔ። 5 ዒኣካ ኑ ዳዓ ዋዳ" ጋፔም ዔያቶይዳፓ ኑ ዳማዲ ሓንቲዎ ዓርቃዎ፤ ቢያሚ ፔኤኮ ላኣሎና ናኣቶ"ና ዋላ" ማዒ ካታዎኮ ዙሎ" ሄላ"ንዳኣና ኑና ጎይሢና ዓኣሚ ባዞ" ዓጮ ኑና ሄላ"ሴም፣ ዒኣካ ጉምዓቲ ያኦሲ ኑ ሽኢቁሰካፓ ዋሊ ኑ ሳራሢ ዳማዳኔ። 6 ዩካፓ ኑኡኒ ዋኣዎ ካኣሚሎ ቶጊ ዳንዳዛ ዔያታ ፔ ማኣር ባንሢ ማዒ።

7 ዲሮሴይዳፓ ዒቂ ባዞ" ጊዳና ሓንቲዎ ኑ ኩርሴሰካፓ ጳጳሌማይሴ ጌይንታ ዓጮ" ሄላ"። ዒኣካ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶና ዋላ" ካኣሚ ዋሊ «ኮሺዳ?» ጌዔሰካፓ ዔያቶና ዋላ" ፔቴ" ኬሊ" ኑ ፔኤቁኔ። 8 ዘር ጉቴ"ሎ ዒኣካፓ ከሰኪ ቁሳሪያ ዓጮ" ዓኣዲ፣ ዒኣካ ያኦሲ ማኣራ ማዳንዳጉዲ ደኦሪንቴ ላንካዎ ዲ=ያቆኖንሚዳፓ* ፔቴ"ሢ ማዒ፣ ኮዥ ሓይሶ ከኤዛ፣ ፐልጶሴ ማኣሪ ጌላዎ ዒዛና ዋላ" ኑ ዳዔኔ። 9 ዒዛኮ ያኦሲ ማሊሢ ከኤዛ፣ ያይዶ ዉዳሮ ናይ ዓኣኔ። 10 ሚርጌ ከሊ" ዒኣካ ኑ ዳዔሰካፓ ዓጋቦሴ ጌይንታ ያኦሲ ማሊሢ ከኤዛሰኪይ ዩሁዳ ዓጮ"ፓ ሙከኔ። 11 ዩይ ዓሢ ኑ ባንሢ ሙካዎ ጳውሎሴኮ ቃልሾ ዔኪ ፔኤኮ ኩጮና ቶኮና ቱኪ"፡- «ዓያና ጌኤሽ ሃኖ" ቃልሽሎኮ ዓዶ ዩሩሳላሜይዳ ዓኣ፣ ዓይሁዶ ዓሳ ሓይማይዲ ቱኪ" ዓይሁዶ ማዒባኣ ዓሶም ዒንጋንዳኔ ጋዓኔ» ጌዔኔ።

12 ዩያ ኑኡኒ ዋይዛዎ ኑናንታ ዒኣካ ዓኣ ዓይሁዶ ዓሶንታ ጳውሎሴ ዩሩሳላሜ ዳንዲዎጉዲ ሽኢቁኔ። 13 ጳውሎሴ ጋዓንቴ፡- «ሓይይዲ ዩኤኪ ዩኤኪ ዓይጎር ዒንሢ ታኣኮ ዒኖ ዲኤዛይ? ታኣኒ ጎዳ ዩሱሴ ሱ"ንዎ ዛሎ"ሮ ዩሩሳላሜይዳ ቱኤቲሢሮ ለሊቱዋንቴ ሓይቃኒያ ገኢጊንቴያኬ» ጌዒ ማሄኔ።

14 ኑ ዘራ ዘሮ" ዒ ዔኮ ዒፃዛ፡- «ማይ ያኦሲ ማሊሢ ማዎንጎ» ጌዒ ኑ ሐሽ"ኔ።

15 ዒኣካ ኑኡኒ ዳካ" ከሊ" ዳዔሰካፓ ኑኡኮ ዓኣ ሚሆ" ኑ ገኢጊሽ ዩሩሳላሜ ዓኣዳኔ። 16 ቁሳሪያይዳ ዓኣ፣ ፔቴ" ፔቴ" ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ኑኡና ሙኪ፣ ሚናሶኔ ጌይንታሢ ማኣራ ኑ ዳዓንዳጉዲ ዒዛ ማኣር ኑና ዳቁኔ። ዩይ ዓሢ ቤርታዲ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁያ፣ ቆጶረሴ ዓጮ"ይዳ ሾይንቴ ዓሲከ።

ጳውሎሴ ዩሩሳላሜይዳ ያይቆኦቤ ዛጌሢ

17 ዩሩሳላሜ ኑ ሄላ"ዛ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዋዛና ኑና ሾኦቹንሢ ዓከኔ። 18 ዘር ጉቴ"ሎ ጳውሎሴ ኑኡና ማላ" ያይቆኦቤ ኮራ ዓኣዳኔ፤ ዒኣካ ሽኢጲያ ማኣሮኮ ጩማ ዓኣኔ። 19 ጳውሎሴ

ቢያሢ «ኮሺዳ?» ጌዔሰካፓ ዒዛ ዛሎ"ና ዓይሁዶ ማዒባኣ ዓሶ ባኣካ" ያኦሲ ማዳ ባኮ ቢያ ፓይዲ ፓይዲ ከኤዘኔ። 20 ዩያ ዋይዜ ዎዶ"ና ቢያሢ ያኦሲ ጋላታዎ ጳውሎሴም፡- «ዒሻሢዮ! ሚርጌ ሽያና ፓይዲንታ፣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲ ዓይሁዶ ዓሶ ባኣካ" ዓኣያ ማዒሢና ሓሣ ቢያሢ ሙሴ ዋጎ ዓርቂ ካፓያ ማዒሢ ኔኤኒ ዔራኔ፤ 21 ኔኤኒ ዓይሁዶ ማዒባኣ ዓሶ ባኣኮ"ይዳ ናንጋ፣ ዓይሁዶ ዓሶ ቢያ «ናኣቶ"ኮ ዒንሢኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂፖቴ፤ ሓሣ ዎጎዎ ከንሢፖቴ» ጌዒሢና ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዓሳ ሐሻ"ንዳጉዲ ማሓኔ ጌይንቴሢ ኑ ዋይዜኔ። 22 ማይ ዎዳቴ ኮሻካንዳይ? ሙኪያ ኔኤኮ ዔያታ ጎኔና ዋይዛንዳኔ፤ 23 ዩያሮ ኑኡኒ ጋዓ ባኮ ማዳ፤ ኑ ባኣኮ"ይዳ ናኣቢ" ዓኣ ያይዶ ዓሲ ዓኣኔ። 24 ዔያቶ ዔኪጋፓ ዔያቶና ዋላ" ማዒ ኔና ጌኤሽ፤ ቶኣኮ" ጋፓና ዔያታ ጉኡሊ"ንታንዳጉዲ ጌኤዥ ማኣርም ዒንጊንታ ሚኢሾ ዔያቶም ጩጌ፤ ዩያ ኔ ማዳቶ ኔ ዑፃ ጌሰቲንታ ጌኤዛ ጉሪ ማዒሢና ኔኤኒያ ኔ ቶኣኪና ሙሴ ዋጎ ከንሢያ ማዒሢ ቢያሢ ዔራንዳኔ። 25 ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ፣ ዓይሁዶ ማዒባኣ ዓሶ ዛሎ" ጋዓንቴ «ሚሎ" ካኣሽም ሹኪንቴ፣ ዒኣቲ ባኣዚ" ሙዒፖቴ፤ ሱጉሢያ ዑሽኪፖቴ፤ ሱጉሢ ሾኦቲ ባኣንቴ ጩኡሊ"ንቲ ሓይቁ ቆልሞ ሙዒፖቴ፤ ማቾ ሓሣ ዓኒ ማዒባኣና ላሢሢና ዩያጉዳ ባኣዚ" ማዲፖቴ» ጋዓንቴ፣ ኑኡኒ ዋላ" ጌሰቲ ዔቁሴ ከኢታ ዔያቶም ኑ ዳከኔ» ጌዔኔ።

26 ዩካፓ ጳውሎሴ ዓሶንሢ ዔኪ ዘር ጉቴ"ሎ ዔያቶና ዋላ" ዑፃ ጌኤሽ ዋጎ ከንሢኔ፤ ጌኤሽኪንቶ ከላ" ዋኣዒ ማዒቶ ሓሣ ፔቴ" ፔቴ" ዓሶ ዛሎ" ያኦሲም ዒንጎ ባካ ዒንጊንታሢ ዓይዲታቴያ ዔርዛኒ ጌኤዥ ማኣሪ ዒ ጌሌኔ።

ጳውሎሴ ጌኤዥ ማኣራ ዓርቁንቴሢ

27 ላንካዎ ከላ" ጋፓኒ ዑካዛ ዒሲያ ዓጮ"ይዳፓ ሙኪ ዓይሁዶ ዓሳ ጳውሎሴ ጌኤዥ ማኣራ ዓኣንቴ ዛፓዎ፣ ዳራ" ቢያ ዒዛይዳ ፑርታ ማሊሢና ዔቃንዳጉዲ ማሢ ዒዛ ዓርቁኔ፤ 28 ዩካፓ ዔያታ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሲዮቴ! ኑና ዓልቁዎቴ፤ ኑኡኮ ዳሮ"ንታ ሙሴ ዔርዜ ዋጎንታ ሓሣ ሓያ ጌኤዥ ማኣርም ጫሽኪ ጫሽኪ ዓጮ" ቢያይዳ ዓኣ ዳሮ" ቢያ ዔርዛሢ ሓያ ዓሢከ፤ ዩይ ዒዛም ጊዶ" ዒፃም ዓይሁዶ ማዒባኣ ዓሶ ጌኤዥ ማኣሪ ጌልዚ ሓያ ያኦሲም ዳማዳ ቤዘዎ ዒኣሳሢ ዒዛከ» ጌዒ ጌዒ ዒላቴኔ። 29 ዩኖ ዔያቶ ጌይሴሢ ዩያኮ ቤርታ ዔፕሶኔ ዓጮ"ይዳ ሾይንቴ ዲሮፕሞሴ ጎሆሢ ጳውሎሴና ዋላ" ካታዎይዳ ዓኣንቴ ዔያታ ዛጌሢሮ ዒዚ ዩያ ዔኪ ጌኤዥ ማኣራ ጌሌያ ማሊሢ።

30 ዩያሮ ካታማ" ቢያ ዎኦቶንዶ ጎይሢ ባይዜኔ፤ ዩማና ዳራ" ቢያ ፔቱሞና ጳሽኪ ጳሽኪ ሙካዎ ጳውሎሴ ዓርቁጎቹ ጌኤዥ ማኣራፓ ከሲ"፣ ጌኤዥ ማኣርኮዎ ካሮ" ዑከና ዎዳኔ። 31 ዓሳ ጳውሎሴ ዎዳኒ ማላዛ፡- «ዩሩሳላሜ ካታማ" ዎኦቶንዶ ጎይሢ ባይዜኔ» ጋዓ ከኢታ ሮሜ ዓጮ"ኮ ፖኦሊሶ ዓይሣሢም ዋይዚንቴኔ። 32 ዩያሮ ዒዚ ዒዛኮ ካፓ

* 21:8 ዲያቆኔ- ጌይንታ ዓሳ ሽኢጲያ ማኣርይዳ ዎይሣ ዓሶ ዳማ" ማዒ ዳማ ዳማ ማዳ ማዳ ዓሲከ፤ ዩና ዓሳ ሚናኣ ዎዶ"ና ባሽ ሽኢጲያ ማኣርይዳ ዜኤር ዒንዶና ሜታዳ ዓሶናም ኮይሳ ባኣዚ" ዒንጊ ዒንጊ ቶኣኮ" ዛፓያከ። 21:8 ዳኪ ማዶ" 6፣5፤ 8፣5። 21:21 ዳኪ ማዶ" 11፣28። 21:23 ፓይ ማፃ 6፣13-21። 21:25 ዳኪ ማዶ" 15፣29። 21:29 ዳኪ ማዶ" 20፣4።

ዓሰና ጭቶ ፖኦሊሶ ዓይሣ ዓሰዋ ፔኤና ዋላ" ዓኪ ዑኩና ጳሽኪ ጳሽኪ ዓሰ ባንሣ ዳንዴ፤ ዓሰ ይያ ሮሜ ዓጮ" ፖኦሊሶ ዓይሣሣንታ ኮራ ካፓ ዓሰዋ ዳንቃያ ጳውሎስ ጳርቂያ ሐሽ"ኔ። 33 ሮሜ ዓጮ" ፖኦሊሶ ዓይሣሣ ጳውሎስ ዓርቂ ለምያ ካኒ ቢራታና ቱኪ"ንታንዳጉዲ ዓይሣ። ይካፓ ዒዚ ያናታቱያ ሐሣ ዓይጎ ማደቱያ ዓራኒ ያኦጮ። 34 ዒማ"ና ዳራ" ዲማ ዲማ ባኦዚ" ጋዓያ ሐሣ ዒላታያ ማዕሣረ ፖኦሊሶ ዓይሣሣ ፒዜ ጌኤዛ ዋናታቱያ ዓራኒ ዳንዳዒባኦ፤ ይያሮ ዓይታ ፖኦሊሶ ዓይሣ ጌዛ ጳውሎስ ዓውታንዳጉዲ ዓይሣ። 35 ጳውሎስ ከኤሎ" ዑያ ከሰካዛ ዳራ" ቢያ ማርጌና ዳጋ ዓቂሲ ፑርታ ባኦዚ" ማደጎ ኮዕሣረ ፖኦሊሶ ከዲ ዓኪ ዒዛ ዓኦ። 36 ዳራ" ዒማ"ና- «ዒዛ ዋናታቱ» ጌዒ ጌዒ ዒላቲ"ና ዒዛኮ ገንጾ ዓኦ።

ጳውሎስ ጌኤዛ ማሃኒ ጌሰቱ ጌኤሲ

37 ፖኦሊሶ ፔኤኮ ዓኦ ጌዛ ዒዛ ዓኪ ጌልዛኒ ዑካኦና ጳውሎስ ሮሜ ዓጮ" ፖኦሊሶ ዓይሣሣ ኮራ- «ፔቱ" ባኦዚ" ታ ኔኤም ከኤዛንዳጉዲ ኔ ዓይሣንዳ?» ጌዒ ያኦጮዛ፤ ዒዚያ ማሃያ- «ኔኤኒ ጌሪከ ዓጪ ሙኦቹ ዓራ?» 38 ሐሣ ዑኩ ካኦቲም ዋይዘ ዒዒ ዳሮ"ዋ ፑርቲሲ ሐሣ ዓሲ ዋዳ ያይዶ ሺያ ዓሲያ ዓኪ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ" ፑኒጎቲ፤ ጌሰቱ ዓጮ" ዓሣ ኔናቱዋዓዳ?» ጌዒ።

39 ጳውሎስ- «ታኦ ከልቂያይዳ ኮሺ" ዓርቲያ ማዕ፤ ያርሴሴ ካታሜሎይዳ ሸይጎቲ ዓይሁዳ ዓሲከ፤ ሐዳራ ታኦ ኤሮ"ም ከኤዛም ጌዕቲራ» ጌዒ።

40 ይካፓ ዒዚ ከኤዛንዳጉዲ ዓይሣዛ ጳውሎስ ከኤሎ"ይዳ ዓቂ ዳራ" ዚቲዮ ጋዓንዳጉዲ ኩቸና ዳዋም ዳራ" ዚቲዮ ጌዕሰካፓ ዒሰሬ ዓሰ ሙኦቹና ሂዚ ጌዒ ከኤዚሣ ዓርቂ።

22

1 «ታ ዒሸንሦ፤ ታ ዓደንሦ፤ ሐይሽ ሐሣ ታ ዒንሣም ከኤዛ ባኮ ዋይዘታቱ» ጋዓዛ፤ 2 ዒዚ ዒሰሬ ዓሰ ሙኦጮና ጌሰታሣ ዓሰ ዋይዘያ ዋንዳሰካፓ ባሽ ዚቲዮ ጌዒ፤ ይካፓ ጳውሎስ ፔኤኮ ጌኤዛ ጌሰታያ ሂዚ ጌዒ።

3 «ታኦ ከልቂያይዳ ዓኦ ያርሴሴ ካታሞይዳ ሸይጎቲያ ዓይሁዳ ዓሲከ፤ ታኦ ዲጮሣሣ ሐኖ" ዩራሳላሜ ካታሞይዳ። ዓደንሣ ዋጎ ኮሺ" ታኦ ዓሪ ዓዳ" ሃሣ ዒንሣ ማዳ ጎይያ ዒናፓ ናሽኪ ያኦሲም ታ ማዳያከ፤ ታና ዓርዜሣ ጌማሊያሌ ጎሮሣከ። 4 ሐኖ፤ ጎዳ ጎይያ ሐንታ ዓሰ ቢያ ታ ዳውሳያከ፤ ዘሎ" ታ ዋዲያ ዋዳ፤ ዓቲንቆንታ ላኦሎንታ ዓርቂ ዓርቂ ቱኤዘ ማኦራ ታ ቱኤሳ። 5 ይይ ጎኔ ማዒያ ቱኤሶኮ ቢያ ሱኡጋሣና ዋጎ ዋጋ ዓሰ ቢያ ታኦ ማርካዳንዳ። ይያ ሌሊቱዋንቲ ዳማሰቆይዳ ዓኦ ዩኖ"ጉዳ ዓሰ ቱከ" ዩራሳላሜ ዓኪ ሙከ ሜታሳኒ ዳንዳዒሳ ያኦ፤ ጎቲ ከኢታ ዳማሰቆይዳ ዓኦ ቢቶ" ዓሰም ዒንጋኒ ታ ዓኪሣያ ቱኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሣንታ ይያቶ ዋጎ ዋጋ ዓሰንታ።

ጳውሎስ ከሪሰቶሴ ባንሣ ማዕ ጎይያ ከኤዚሣ

(ዳኪ ማደግ 9፡1-19፤ 26፡12-18)

6 «ይያይዲ ዓኪ ታኦ ከልቂያይዳ ካታሞኮ ዑካኦና ዓሰ" ሳዛ ጫርጌ ዋዳ"ይዳ ታ ዓራዋንቲ ዳኤፒ ዓኦፒዳ ዳካ" ፖዒ ታ ኮይላ" ፖዒ። 7 ዒማ"ና ታኦ ቶጊ ዓኦዳ ባካ"ፓ ሳዓ ሎኦሣ «ሳውሎ! ሳውሎ! ኔ ታና ዓይጋ ዳውሳይ?» ጋዓ ዑኡሲ ዋይዜ። 8 ታኦ ከልቂያይዳ! ኔ ያናዳይ?» ጌዒ፤ ዒዚያ ማሐያ «ታኦ ኔ ታና ዳውሳናዚሬቶ ዩሴሴከ» ጌዒ። 9 ታኦና ዋላ" ዓኦ ዓሰ ፖያ ዛጌያፓዓቲም ዒዚ ታኦና ዋላ" ጌሰታኦና ዋዚ ጌዒቲያ ዑኡዘ ዓይታ ዋይዘባኦ። 10 ታኦ ከልቂያይዳ! ታ ዓይጎ ዋዳ"ንዳይ?» ጋዓዛ፤ ጎዳሣ ታኦ ከኤዛያ «ሐሣ ዓቂፓፓ ዳማሰቆ ዓኦ፤ ኔ ማዳንዳ ባካ ቢያ ዒኦካ ኔኤም ከኤዚንታንዳ፤ ጌዒ። 11 ዓኦፓ ታኦኮ ፖዓ ዳኤሣረ ዛጋኒ ዳንዳዒባኦ ማዕዛ ታኦና ዋላ" ዓኦ ዓሰ ኩጮ ታኦኮ ዓርቂ ጎቲ ታና ዳማሰቆ ሄሊ"ሴ።

12 «ዒኦካ ሐናኒያ ጌይንታ ፔቱ" ዓሲሰከይ ዓኦ፤ ይይ ዓሣ ዳማሰቆይዳ ዓኦ ዓይሁዳ ዓሰ ቢያ ዒዛ ጋላታያ፤ ሙሴ ዋጎዋ ቦንቻ ዓሲከ። 13 ዒዚ ታ ኮራ ሙከ ዓጮ ዓቃያ- «ዒሸሣዮ ሳውሎ! ዓኦፓ ኔኤኮ ገንሣ ዛጎንጎ» ጋዓዛ፤ ይማና ኔጉዋ ዓኦፓ ታኦኮ ዛጌም ዒዛኦ ታ ዳንቂ። 14 ዒዚ ታኦም ሱ ዓደንሣ ያኦዛሣ ኔ ዒዛኮ ማሊያ ዓራንዳጉዲ፤ ያላ"ሣያ ኔ ዛጋንዳጉዲና ዑኡዘዋ ኔ ዒዛኮ ዋይዘንዳጉዲ ቤርታዲ ኔና ዒ ዳኦ። 15 ይያ ዒዚ ማዳሣ ኔ ዛጌ ባኮና ዋይዜ ባኮናኮ ዓሲ ቢያ ቤርቲዳ ዒዛኮ ኔ ማርካ ማዕንዳጉዲ። 16 ሂዳያ ሐሣ ኔ ዓይጎሮ ናጋይ? ዓቂፓፓ ዋኦ ማሰቲ፤ ጎዳ ሺኦቂ ጎሞይዳፓኦ ማሰቲ ጌኤሽከ» ጌዒ።

17 «ይካፓ ዩራሳላሜ ማዒ ታ ሙከ ጌኤዛ ማኦርይዳ ሺኦቃኦና ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኦዚ" ታ ዛጌ። 18 ይማና ጎዳሣ ታኦም ጳዲ ሳኤኒ ታ ዛሎ"ና ከኤዛ ማርካቶ ኔኤኮ ዓይታ ዓኪንዳዋኦሣረ ኔጉዋ ዳኤሪና ዩራሳላሜይዳፓ ከሰከ!» ጌዒ። 19 ታኦ ከልቂያይዳ! ዓይሁዳ ዓሰኮ ቡከንቶ ቤዘ ዓኦዲ ዓኦዲ ኔና ጉሙርቃ ዓሰ ቢያ ታ ቱከ"ሣና ጳርቂሣ ዓይታ ፔ ቶኦኪና ዓራ። 20 ኔኤኮ ማርካ ማዕ ዒሰፓፓናሴ ዋዳዋኦና፤ ታኦ ከልቂያይዳ ቶኦኪና ዋዳ ዓሰ ዓጫ ዓቂ ዓይቶና ዋላ" ዋዳያ ቃራከ ጌዒ፤ ዓፒሎዋ ታ ዓይቶኮ ካፔ፤ 21 ጎዳሣ ገንሣ «ሐከ ዓኦ፤ ዓይሁዳ ማዒባኦ ዜርያ ባንሣ ታ ኔና ዳካንዳሣረ ዓቂ ዳንዳ» ታኦም ጌዒ።

ጳውሎስ ሮሜ ዓጪ ዓሲ ማዒያ ፔጋሲ ከኤዚሣ

22 ይያ ሄላ"ንዳኦና ዳራ" ቢያ ጳውሎሴኮ ጌኤዛ ዋይዜ፤ ይማፓ ዓሰ ዑኡዘ ዳግዲ- «ሐያጉዳ ዓሲ ሳይይዳፓ ባይቆም! ሐያጉዳ ዓሲ ሸምፖና ናንጋኒያ ኮይሱዋሴ!» ጌዒ ጌዒ ዒላቲ። 23 ዒማ"ና ዓይታ ዒላቲ ዒላቲ ማኦሣ ፔኤኮ ከሲ" ዠጊ ዠጊ ዓጪያ ሳዓፓ ዓኪ ዓኪ ጫሪጎጮ ባንሣ ላኦ። * 24 ፖኦሊሶ

22:3 ዳኪ ማደግ 5፡34-39። 22:5 ዳኪ ማደግ 8፡3፤ 26፡9-11። 22:20 ዳኪ ማደግ 7፡58። * 22:23 ዓይሁዳ ዓሰ ይያ ማዳሣ ዓይታ ዳጋዳያ ማዳ ባኦዚ"ታሣረ ጳውሎስ ማዳ ባካ ዓይቶ ዳጋሴምከ።

ዓይህህ ዬያ ዛጋጋ ጳውሎስ ፖኦሊሳ ዓላ ቤዛ ጌልዛንዳጉዲ ፖኦሊሳ ዓይህህ፤ ዴራ" ዲዛይዳ ዓይህህ ሃያይዳ ዲላታቴያ ዔራሲ ጳርቂ ጳርቂ ዲዛ ያኦሪንዳጉዲ ዓይህህ። 25 ዲማ"ና ዲልዲዳፓ ፑኡሲንቴ ቃልሾና ፒሪ ቱኪ" ጳርቃኒ ዔያታ ጊኢጋኦና ጳውሎስ ዲዛ ኮራ ዔቂ ዓላ ያኦቶ ፖኦሊሳ ዓይህህ ኮራ፡- «ሮሜ ዓጪ ዓሲ ማዔያ ምጊንቴባኦንቴ ጳርቃንዳጉዲ ዲንህም ዓይህህንቴያ?» ጌዔ።

26 ያኦቶ ፖኦሊሳ ዓይህህ ዬያ ምይዞጋ ሮሜ ዓጪ" ፖኦሊሳ ዓይህህ ባንህ ዓላዲ፡- «ኔኤኒ ምዳ"ኒ ጋዓይ? ሓይ ዓህ ሮሜ ዓጪ ዓሲከ!» ጌዔ።

27 ዬያሮ ፖኦሊሳ ዓይህህ ጳውሎስ ባንህ ደጪጋፓ፡- «ሂንዳታኦም ከኤዜ፤ ኔኤኒ ሮሜ ዓጪ ዓሲዳ?» ጋዓዛ፡ ዲዚያ፡- «ሂዮ» ጌዔ።

28 ፖኦሊሳ ዓይህህ፡- «ታኦኒ ዲዛ ዓጪ" ዓሲ ማዓኒ ሚርጌ ሚኢሾ ጪጌ።» ጋዓዛ፡ ጳውሎስ ጊንህ፡- «ታኦኒ ጋዓንቴ ሮሜ ዓጪ ዓሲ ማዓ ዲኢካ ሾሾይንቴያከ» ጌዔ።

29 ዬያሮ ዲዛ ያኦሪንቴ ጊኢጊንቴ ዓላ ዓሳ ኔጉዋጋ ዲዛ ኮራፓ ሺኢኤ፤ ፖኦሊሳ ዓይህህሆ ሮሜ ዓጪ ዓሲ ማዔህ ካኒ ቢራታና ቱኪ"ሴህሮ ዲጊጪ።

ጳውሎስ ምጋ ምጋ ዓሳ ቤርቶ ሺኢኤህ

30 ዘሮ ጉቴ"ሎ ፖኦሊሳ ዓይህህ ዓይሁዶ ዓሳ ጳውሎስ ምጋና ዓይህህሳህኮ ፒዜ ማዔ ካራ" ዓይህህታቴያ ዔራሲ ኮዒ፤ ቄኤሶኮ ሱኡጎና ምጋ ምጋ ዓሳና ቢያ ቡከንጉንዳጉዲ ዓይህህ፤ ዬካፓ ጳውሎስ ቱኪ"ንቴ ካኖ ቢራቶ ቡሊ"። ዔያቶ ቤርቶ ዲዛ ዲ ሺኢኤ።

23

1 ዬካፓ ጳውሎስ ምጋ ምጋ ዓሳ ጊኾጉ ጌዒ ዛጋጋ፡- «ዲሾንህዮቴ! ሓኖ" ሄላ"ንዳኦና ቢያ ምዴ ያኦሲ ቤርቶይዳ ታናንጌህ ኮሺ ማላህናከ» ጌዔ። 2 ቄኤሶ ቢያኮ ሱኡጋህ፤ ሓናኒያ ጋዓንቴ ጳውሎስኮ ዳንጎ ባዓንዳጉዲ ኮራ ዔቂ ዓላ ዓሳ ዓይህህ። 3 ዬማ"ና ጳውሎስ ሃናኒያም፡- «ኔኤኒ ቦኦሪንጉህና ዑፃ ማኤቹንቴ ኮጫህ! ኔና ያኦሲ ጳርቃንዳ፤ ምጌ ጎይህና ምጋኒ ሓካ ኔ ዴዒ ዓላፃ ምጌባኦ ጎይህና ታና ጳርቃንዳጉዲ ኔ ዓይህ?» ጌዔ።

4 ዲኢካ ዓላ ዓሳ ጳውሎስ ኮራ፡- «ቄኤሶ ቢያኮ ሱኡጋህ ማዔ፤ ያኦሲም ማዳህ ኔ ጫጫሽካ?» ጌዔ።

5 ጳውሎስያ፡- «ዲሾንህዮቴ! ቄኤሶኮ ቢያ ዲ ሱኡጌ ማዔህ ታ ዔሪባኢህሮከ፤ ጌኤዞ ማፃኦጎይዳ «ኔ ዴሮ"ኮ ሱኡጋህ ዑያይዳ ፑርታ ጌኤሲ ጌሰቴፖ» ጌይንቴ ያኦፒንቴ።» ጌዔ።

6 ጳውሎስ ዲኢካ ዓላ ዓሳይዳፓ ሄካህ ፔርሴ ዓሲ፤ ዛላ" ሶዶቂ ዓሲ ማዔህ ዔራፃ፡- «ዲሾንህዮቴ! ታኦኒ ፔርሴ ዓሳ ያጳፓ ሾይንቴያ ፔርሴ ዓሲከ፤ ሓይሾ ሓህ ታኦኒ ምጋ ዓሳ ቤርቶ ሺኢኤህ ሓይቂ ዓሲ ዔቃንዳያታህ ጉሙርቃህሮከ» ጌዒ ዑኡዞ ፔኤሲ" ዴጊዲ ምጋ ምጋ ዓሳ ባኦካ" ከኤዜ።

7 ጳውሎስያ ዬያ ከኤዛዛ ፔርሴ ዓሳና ሶዶቂ ዓሳና ባኦካ" ዛላ ማዞንቴም ምጋ ምጋ ዓሳ ላምፃ ፓቂንቴ። 8 ዓይህሮ ጌዔቶ ሶዶቂ ዓሳ፡- «ሓይቢፓ ዔቂህ ባኦሴ፤ ያኦሲኮ ከኢታንቻኦ ባኦሴ፤ ዓያናኦ ባኦሴ» ጋዓዛ፤ ፔርሴ ዓሳ ጋዓንቴ «ዬይ ባካ ቢያ ዓኦኔ» ጌዒ ጉሙርቃ። 9 ዬያሮ ዴኤፒ ዛላ ዔቂኔ፤ ፔርሴ ያጳፓ ማዔ ፔቴ" ፔቴ" ሙሴ ምጋ ዔርዛ ዓሳ ዔቃፃ፡- «ኦኡኒ ሓያ ዓህዳ ፔቴታፃ ፑርታ ባኦዚ" ዴንቂባኦሴ፤ ዓያና ሓህ ያኦሲኮ ከኢታንቻ ዲዛም ከኤዜያናንዳኔ ኦ ዓይሳ ዔራጎዳይ?» ጌዒ ማርሜ።

10 ዛላህ ደዲ ደዲ ዴንዴህሮ ዓሳ ጳውሎስ ሾኦሊ ላኦሎፑጉዲ ፖኦሊሳ ዓይህህ ዲጊጪ፡- «ከዲ" ዓሳ ባኦካ"ፓ ጳውሎስ ጎቹ ከሲ" ዔኪ ዬዔ፤ ፖኦሊሳ ዓላ ቤዞ ዔኪ ዓኦዲፑቴ!» ጌዒ ፖኦሊሳ ዓይህህ።

11 ዬኖ ምንቴሎ ጎዳህ ጳውሎስኮ ኮይሎ"ይዳ ዔቃፃ፡- «ዲጊጪፓ! ዬራሳላሜይዳ ታኦም ኔ ማርካዳህጉዲ ሓህ ሮሜይዳኦ ኔ ታኦም ማርካዳንዳያ ኮይሳ።» ጌዔ።

ጳውሎስ ምዳኒ ዓሳኮ ምላ" ዘርቲፃ

12 ሳዓ ካራዛ ዓይሁዶ ዓሳ ቡከንጉፃ፡- «ጳውሎስ ኦ ምዳፃ ሙኡዚ"ያ ሙዒ ዑሽኮ ባኦዚ"ያ ዑሽካዓ» ጌዒ ጫኦቂ። 13 ዬኖ ጌዒ ፑርቶ ማሊያና ምላ" ዘርቲ ዓሳኮ ፓይዳ" ጌዒ ደዲታሚ"ፓ ዑህከ። 14 ዔያታ ቄኤሶኮ ሱኡጎና ጪምና ኮራ ዓኦዳ፡- « ጳውሎስ ኦኡኒ ምዳፃ ሙኡዚ" ሙዒንዳፑሴ» ጌዒ ጫኦቂ፤ 15 ዬያሮ ዲንህ ምጋ ምጋ ዓሳና ምላ" ጌሰታፃ፡ ኮሺ" ዲንህ ያኦሪንዳ ባኦዚ" ዓኦያ ማሊሲጋፓ፤ ጳውሎስ ዲንህም ዲዚ ዔኪ ዬዓንዳጉዲ ፖኦሊሳ ዓይህህ ያኦጩፑቴ። ኦኡኒያ ዲዚ ሃካ ዲንህ ቤርቶ ሄላ"ንዳህኮ ቤርታ ዲዛ ምዳኒ ጊኢጌ።» ጌዔ።

16 ጋዓንቴ ጳውሎስኮ ዔኤዚማቲ ማዓ፤ ናይሰኬያ ዬኖ ፑርቶ ዘርቶና ማሊያሎ ምይዜህሮ ፖኦሊሳ ዓላ ቤዞ ዴንዲ ጌላፃ ሓይሶ ጳውሎስም ከኤዜ። 17 ጳውሎስያ ያኦቶ ያኦቶ ፖኦሊሳ ዓይህህንህዳፓ ፔቴ"ህ ዔኤላ"ፃ፡- «ሓይ ናዓህ ሮሜ ዓጪ" ፖኦሊሳ ዓይህህም ከኤዛ ባኦዚ" ዓኦያታህሮ ዲዛ ቤርቶ ሺኢኤ» ጌዔ። 18 ያኦቶ ፖኦሊሳ ዓይህህ ናዓህ ዔኪ ሮሜ ዓጪ" ፖኦሊሳ ዓይህህ ኮራ ጌላፃ፡- «ቱኡዞ ዓህ፤ ጳውሎስ፡ ሓይ ናዓህ ኔኤም ከኤዛ ባኦዚ" ዓኦህሮ ኔ ቤርቶ ዲዛ ሺኢኤንዳጉዲ ታና ሺኢኤ» ጌዔ።

19 ሮሜ ዓጪ" ፖኦሊሳ ዓይህህ ናዓህኮ ከጮ ዓርቂ ደጪሳፃ፡- «ኔ ታኦም ከኤዛ ባካ ዓይሳዳይ?» ጌዒ ዲዛ ዴማሲ ያኦጩ።

20 ናዓህያ ዲዛም ከኤዛፃ፡- «ዓይሁዶ ዓሳ ጳውሎስ ዛሎ" ባኮ ደዲሺ ያኦጩያ ማሊ ዘሮ ምጋ ምጋ ዓሳ ቤርቶ ኔ ዔያቶም ሺኢኤንዳጉዲ ኔና ያኦጩኒ ምላ" ዘርቲ፤ 21 ጋዓንቴ ኔ ዔያቶም ዔኤዒፓ፤ ዓይህሮ ጌዔቶ ዔያታ «ዲዛ ኦ ምዳፃ ሙኡዚ"ያ ሙዓዓ፤ ዑሽኮ ባኦዚ"ያ ዑሽካዓ» ጌዒ ምላ" ዘርቲ ጫኦቂ ያይዲታሚ"ፓ ባሺ ዓሲ ዲዛ

23:3 ማቲ. 23፡27-28። 23:5 ኪሲ. ማፃ 22፡28። 23:6 ዳኪ. ማደግ 26፡5፤ ፒልጲ. 3፡5። 23:8 ማቲ. 22፡23፤ ማር. 12፡18፤ ሉቃ. 20፡27።

ዎዲኒ ካቲ" ዓኣኔ፤ ሐሣ ሌዓታ ካገሣ ኔ ዑኡዞ ሌሊኩ» ጌዔኔ።

22 ሮሜ ዓጮ" ፖኦሊሶ ዓይሣሣ፡- «ሐያ ኔ ታኣም ኬኤዜ ባኮ ሜሌ" ያኦማኣ ኬኤዚ።» ጋዓ፣ ርማሣ ዳከኔ።

ጳውሎሴኮ ቁሳሪያ ዳኪንቴያ

23 ዩካፓ ሮሜ ዓጮ" ፖኦሊሶ ዓይሣሣ ጻኤቶ ጻኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሣ፡- «ዲሞኮ ያኦቫ ዎዴ ማዓዛ ቁሳሪያ ዓጮ" ዴንዳንዳ ለምዖ ጻኤታ ዲማ ዲማ ያልዚ ዓሲ፡ ለንካይታሚ" ፓሮና ያላ ዓሲ ሃሣ ለምዖ ጻኤታ ዎርሣና ያላ ዓሲ ገኢጊሺ። 24 ገንሣ ጳውሎሴማኣ ፓሮ ገኢጊሻዖ ዓጮ" ዎይሣ ፕልኪሴ ባንሣ ኮሺና ሄሊ"ሱዋቴ» ጌዔኔ፤ 25 ቃሲ" ሐሣ ሂዚ ጋዓ ከኢታ ዳከኔ።

26 «ቦንቺንታያና ዓጮ" ዎይሣናና ማዔ ፕልኪሴም፤ ሐይ ከኢታ ዳኪንቴሣ፡-

ቁላውዲዎስ ሉሲያይዳፓኬ፤ ኔ ኮሺዳ? 27 ሐያ ዓሣ ዓይሁዴ ዓሳ ዓርቂ ዎዲኒ ጋዓንቴ ዒዚ ሮሜ ዓጮ" ዓሲ ማዔሣ ታ ዔሬሣሮ ታኣኮ ፖኦሊሶና ዎላ" ታ ሙኪ ዒዛ ዳቂሼኔ። 28 ዓይጎ ዛላና ዓሳ ዒዛ ዎጎና ዓይሣሳኒ ኮዔቴያ ዔራኒ ዔያቶኮ ዎጎ ዎጋ ዓሳ ቤርቶ ዒዛ ታ ሺኢሼኔ። 29 ጋዓንቴ ዔያታ ዓይሣሳኒ ኮዓሣ ፔ ዎጎ ዛሎ" ባኣዚ"ና ማዔሣ ታ ዔሬኔ፤ ሐሣ ሐያ ዓሣ ሃይቢና ቱኡሲናም ሄሊ"ሳ ባኣዚ" ባኣኤ። 30 ሐያ ዓሣ ዎዲሣሮ ዒዛይዳ ፑርታ ማሊሣ ማለንቴሣ ታ ዎይዛያ ኔጉዎያ ኔ ባንሣ ታ ዳከኔ፤ ዎጎና ዓይሣሳኒያ ኮዓ ዓሳኣ ፔኤኮ ሐይሶ ኔ ቤርታ ሺኢሻንዳጉዲ ታ ዔያቶም ኬኤዜኔ።»

31 ዩያሮ ያሎ ዓሳ ዓይሣሳንቴ ጎይዖና ጳውሎሴ ዲማ ዔኪ፡ ዓንቴጳጂሪሴ ጌይንታ ዓጮ" ሄሊ"ሴኔ፤ 32 ዚሮ ጉቴ"ሎ ፓራሣና ዎላ" ዓኣ ዓሳ ጳውሎሴና ዎላ" ዴንዳንዳጉዲ ማሃዖ፡ ዔያታ ገንሣ ፔ ቤዞ ማዔኔ። 33 ፓራሣና ዓኣ ዓሳ ቁሳሪያ ሄላ"ዖ ዳኪንቴ ከኢቶ" ዓጮ" ዎይሣሣም ዒንገ፡ ጳውሎሴ ዒዛ ቤርቶ ዔኪ ሺኢሼኔ። 34 ዓጮ" ዎይሣሣ ከኢቶ" ዛኔሰካፓ ጳውሎሴ ኮራ፡ «ኔ ዓጮ"ኮ ዎኖ ቤዛፓዳይ?» ጌዒ ያኦጩ፡ ከልቂያ ዓጮ" ዓሲ ማዔሣ ዔራዖ፡- 35 «ኔና ዎጎና ዓይሣሳኒ ኮዓ ዓሳ ሙካዛ ታ ሐይሶ ዎይዛንዳኔ» ጌዒ፡ ካኣቲ ሄሮዲሴ ማዢሴ ማኣሮይዳ ዴይሣ ዒዛ ካፓንዳጉዲ ዓሳ ዓይሣኔ።

24

ጳውሎሴ ፕልኪሴ ቤርቶ ሺኢኩሣ

1 ደንጎ ኬሊ"ኮ ገንፃፓ ቁኤሶኮ ሱኡጋሣ ሐናኒያ ፔቴ" ፔቴ" ጩሚንታ ጳርጻሉሴ ጌይንታ ዎጌ ኮሺ" ዔራዖ፡ ዓሲ ዛላ ጌሰታሰኬያንታ ፔኤና ዔኪ ቁሳሪያ ዓጮ" ዴንዳኔ፤ ዔያታ ዴንዲ ዓጮ" ዎይሣ ፕልኪሴ ቤርቶ ሺኢኪ «ጳውሎሴ ዳቤኔ» ጋዓ ባኮ ዛሎ" ኬኤዜኔ። 2 ዩካፓ ጳውሎሴ ዔኤሊ"ንቴ ሙካዛ፡ ጳርጻሉሴ ሂዚ ጌዒ ኬኤዚያ ዓርቂኔ፡-

«ቦንቺንታ ፕልኪሴ! ኔ ዛሎ"ና ኦኡኒ ሚርጌ ኮሹሞ ዴንቂኔ፤ ኔኤኮ ኮኩ ዎይሣያና ኦ ዴሮ"ም ለኣሚንቴሣያ ጳዴኔ፤ 3 ዩኖ ኔኤኮ ኮኩ ማደ" ቢያ ቤዞና ቢያ ዎደ"ናይዳ ኦ ዔኬሣ ዴኤፒ ቦንቸናኬ። 4 ሐሣ ጋዓንቴ ኔኤኮ ዎደ" ታ ጉሪ ኩርሱዎያና ሃሣ ታ ኔና ጉሪ ላቢ"ሱዋዖ ቃሚሣና ታ ኔኤም ኬኤዛ ባኮ ሺሌዑሞና ኔ ዎይዛንዳጉዲ ታ ኔና ሺኢቃኔ፤ 5 ሃይ ዓሣ ኦኡኮ ፑርታ ዶርዖ ማዔኔ፤ ዓጮ" ቢያይዳ ዓኣ ዓይሁደ ዓሳ ቢያሣዳ ዛሎ ዔቁሳኔ፤ ናዢራ ዓሳ ጌይንታ፡ ዲሙሞ ማዢ ሳሶኮዎ ዒዚ ዔኪ ዓኣዳሣኬ። 6 ሐሣ ዒዚ ያኦሲኮ ጌኤኩ ማኣሮ ዒኢሳኒ ጋዓንቴ ኦኡኒ ዓርቂ፡ ኦ ዎጎ ጎይዖና ዎጋኒ ማሌኔ፤ 7 ጋዓንቴ ፖኦሊሶ ዓይሣ ሉሲዮሴ ሙኪ ዴኤፒ ዎልቂና ኦ ኩጫፓ ዒዛ ቶሊ"ሲ ዔኪ፡ ዒዛ ዎጎና ዓይሣሳኒ ጋዓ ዓሳዎ ኔ ቤርቶ ሺኢኮንጎ ጌዒ ዓይሣኔ፤ 8 ሃይ ኦኡኒ ዒዛይዳ ሺኢሻ ጌኤዛ ቢያ ጎኔ ማዒያ ኔ ኔ ቶኦኪና ያኦጩ ዔራኒ ዳንዳዓኔ» ጋዓዛ፡ 9 ዓይሁደ ዓሳ፡- «ዬይ ባካ ቢያ ጎኔኬ» ጌዒ ጌዒ ሶኦሬኔ።

ጳውሎሴ ፕልኪሴ ቤርቶይዳ ጌሰቴ ጌኤዛ

10 ዓጮ" ዎይሣ፡ ፕልኪሴ ኩቻ ዳዊ ጳውሎሴ ጌሰታንዳጉዲ ዓይሣኔ፤ ጳውሎሴያ ሂዚ ጌዒ ማሃኔ፡- «ሚርጌ ሌዔ ሐያ ዓጮ"ኮ ኔ ዎይሣያ ማዔሣ ታ ዔራሣሮ ታ ጌዳ" ሺኢኬ ጌኤዞኮ ማሃዖ ኔኤም ኬኤዛሣ ዎዛናኬ፤ 11 ዩራሳላሚይዳ ታ ያኦሲ ዚጊ ካኣሽካኒ ዓኣዴንቴ ታጶ ለምዖ ኬሊ"ዳፓ ባሺንዳዎኣሣ ኔ ኔ ቶኦኪና ዔራኒ ዳንዳዓኔ፤ 12 ጌኤኩ ማኣሮይዳ ማዖም ዓይሁደ ዓሳኮ ቡኪንቶ ቤዞይዳ ሐሣ ካታዎይዳ ማዔቶዎ ዓሳኒ ዓሲናታዖ ታ ማርማንቴ፡ ዴሮ"ም ዛሎም ታ ዔቁሳንቴ ዔያታ ታና ዴንቂባኣሴ፤ 13 ሐሣ ታ ጌዳ" ሺኢኬ ጌኤዞኮ ቢያ ጎናሰሣ ማዓንዳ ማርካ ፔቴ"ታዖ ዔያታ ኔኤም ሺኢሻኒ ዳንዳዑዎሴ። 14 ጋዓንቴ ዩያ ታ ኔኤም ፔጋሲ ኬኤዛኒ ኮዓኔ፤ ዔያታ «ዒዚ ሉኡቂ ካኣሽካኔ» ጋዓ ጎይዖ ታኣኒ ኦ ዓደንሣ ያኦዛሣ ካኣሽካኔ፤ ጋዓንቴ ታኣኒ ሙሴ ዎጎና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ማዓኣፖናይዳ ያኣፒንቴ ባኮ ቢያ ጉሙርቃኔ። 15 ዔያታ ሃጊ ማዓንዳ ዎዞ" ጌሣሣጉዲ ኮኩ ዓሳንታ ፑርቶ ዓሳንታ ሐይቢዳፓ ዔቃንዳሣ ታኣኒያ ያኦሲና ጉሙርቃኔ። 16 ዩያሮ ያኦሲና ዓሲና ቤርቶዳ ጌኤሺ ዒና ታኣኮ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ቢያ ኬሊ" ታ ኮዓኔ።

17 «ዩራሳላሚይዳፓ ታ ኬሰኬንቴ ሚርጌ ሌዔ ዓኣዴሣኮ ገንፃ ማንቆ ማዔ ታ ዓሳም ማዓንዳያ፡ ማኣደ ሚኢሼና ሐሣ ያኦሲም ዒንገንታ ዒንጎ ባኣዚ" ታኣኒ ዔኪ ሙኬኔ። 18 ጌኤኩ ማኣሮይዳ ታና ዔያታ ዴንቂሣ ታ ዩያ ማዳንቴኬ፤ ዩማና ዑያ ጌኤሺያ ካኣኩ ዎጎ ታኣኒ ኩንሣኔ፤ ሐሣ ዒኢካ ታኣና ዎላ" ሚርጌ ዴሬያ ባኣሴ፤ ዛላኣ ዔቁባኣሴ። 19 ጋዓንቴ ዒሲያ ዓጮ"ይዳፓ ሙኬ ፔቴ" ፔቴ" ዓይሁዴ ዓሲ ዒኢካ ዓኣኔ፤ ሃንዳ ዔያታ ታና ዎጎና ዓይሣሳኒ ጋዓ ካራ ዓኣቶ ኔ ቤርታ ሺኢኪ ኬኤዞንጎ። 20 ገንሣ ሐሣ ዎጎ ዎጋ ዓሳ ቤርቶይዳ ታ ሺኢካዖ ማዴ ዳሲንቴ ዓኣቶ ሐሣ ሃይካ ዓኣዞንሣ ኬኤዞንጎ። 21 ጎኔና ታ ዔያቶ ባኣኩ"ይዳ ዔቂ ሐይቂ ዓሲኮ ዔቁሣ ዓኣኔ ጌይዖና ሐኖ" ታኣኒ ዎጌም ዒንሣ ቤርቶ ሺኢኬኔ

24:18 ዳኪ. ማደ" 21፡17-28። 24:21 ዳኪ. ማደ" 23፡6።

ጌራ ደግ ጌዔ ዑኡሲና ታ ከኤዜኔ፤ ይማገል ዓታዛ ማሌ" ታኣኒ ማደ ባኣዚ" ባኣሴ» ጌዔ።

22 ፕልኪሴ ጋዓንቴ ጎዳሢ ጎይያ ዛሎ" ማርጌና ዔራያታሢ። «ፖኦሊሶ ዓይሣ፣ ሉሲዮሴ ሙካዛ ዒንሢ ጌኤዛ ጌሰቲ ታ ኩንሣንዳኔ» ጌዔ ዔያቶ ዳካዎ፣ 23 ጳውሎሴ ካፓ፣ ጌኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሢ። «ፔቶዋ ዒዛ ቃዚ ማታሱዋዎ ዛጊ ካፔ፤ ዒዛኩ ዒጊና ዒዛሞ ኮይሳ ባኩ ዔኪ ሙካኣና ላኣጊፖ» ጌዔ።

ጳውሎሴ ፕልኪሴና ዲሩሲላና ቤርቶ ሺኢኬሢ

24 ዳካ" ከሊ"ኮ ጊንፃፓ ፕልኪሴ ዲሩሲላ ጌይንታ ዓይሁዳ ዓሲ ማዔያ ዒዛኮ ማቸሰከኖና ዋላ" ሙከ፣ ጳውሎሴ ዔኤሊ"ሴሰካፓ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁሢ ዛላ ዒዚ ከኤዛሢ ዋይዜኔ። 25 ጃሎ"ሞና፣ ዓሲ ፔና ዋይሣንዳ ዛላና ሐሣ ያኦሲ ሃጊ ቢያሢዳ ዋጋንዳሢ ዛሎ" ጳውሎሴ ከኤዛዛ ፕልኪሴ ዒጊጫዎ። «ሐሢ ዳንዴ፤ ጊኢጌቲ ማሌ" ከሊ"ና ታ ኔና ዔኤሊ"ሳንዳኔ» ጌዔ። 26 ፕልኪሴ ጳውሎሴይዳፓ ማኢሾ ዔካጊ ዋዛ ጌሢ፣ ማርጌ ከሊ" ጳውሎሴ ዔኤሊ"ሲ ዔኤሊ"ሲ ጌሰታ።

27 ላምዎ ለዔኮ ጊንፃፓ ጳርቁዮሰ ፕሰያሴ ጎይሢ ፕልኪሴ ቤዛ ጌኤኔ፤ ፕልኪሴያ ዓይሁዳ ዓሶ ዋዛሳጊ ጳውሎሴ ቱኪ"ንቴ ቤዛ ሐሾ"ኔ።

25

ጳውሎሴኮ ጌኤዛ ሮሜ ካኣቲ ቤርቶ ሺኢኮም ያኦጪዎ

1 ፕሰያሴ ፔኤኮ ዒ ዓጮ" ዋይሣ ቤዛ ጌሊ ሐይሣ ከሊ" ዳዓዎ፣ ቁሳሪያይዳፓ ዩሩሳሌማ ዓኣዳኔ፤ 2-3 ዒኢካ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ፔቲ" ፔቲ" ዓይሁዳ ዓሶኮ ዳኤፖና ጳውሎሴ ማደ ባኩ ዛሎ" ከኤዛዎ። «ጳውሎሴ ሐካ ዩሩሳሌማ ዔኪ ኑም ዩዔቲራ» ጌዔ ዒዛ ኮራ ማርጌና ሺኢቁኔ፤ ዩያ ዓያታ ጋዓኒ ዳንዳዔሢ ጎይያ ካቲ" ጳውሎሴ ዋዳጊ ኮዔሢ። 4 ፕሰያሴ ጋዓንቴ። «ጳውሎሴ ቁሳሪያይዳ ቱኤዛ ማኣራ ቱኤቲ ካፒንቴ ዓኣኔ፤ ታኣኒያ ሐሣ ዑኩና ማዒ ዒኢካ ዓኣዳንዳኔ፤ 5 ዒንሢኮ ዋይሣ ዓሳ ታኣና ዋላ" ቁሳሪያ ዓኣዳ፣ ጳውሎሴ ማደ ዳቢንቴ ዓኣቲ ዒኢካ ዔያታ ዋጊሶንጎ» ጌዔ።

6 ፕሰያሴ ሳሊ"ዳፓ ዳንዳ ታጳ ከሊ" ሃላ"ንዳኣና ዔያቶና ዋላ" ዳዔሰካፓ ቁሳሪያ ዓጮ" ዓኣዳኔ፤ ዒኢካ ዒዚ ሃላ"ዎ ዚሮ ጉቲ"ሎ ዋሳ ዋሳ ቤዛይዳ ዳዒ ዓሳ ዒዛም ጳውሎሴ ዔኪ ሺኢሻንዳፓ ዓይሣ። 7 ዩካፓ ጳውሎሴ ሙካዛ ዩሩሳሌማይዳፓ ሙኬ ዓይሁዳ ዓሳ ዒዛኮ ዓጮ" ማንጊ ዔቃዎ ዒዛ ላሣንዳ ማርካ ዳንቃኑዋያ ማርጌ ዳኤሢ ሐይሴ ዒዛይዳ ሺኢሾኔ፤ 8 ጳውሎሴያ። «ታኣኒ ዓይሁዳ ዓሶኮ ዋሳይ ማዔቶዋ ጌኤዢ ማኣሮይዳ ሐሣ ሮሜ ዓጮ"ኮ ካኣቲ ዑያይዳ ማደ ዳቢንቴ ባኣሴ» ጌዔ ማሢ ከኤዜኔ።

9 ፕሰያሴ ጋዓንቴ ዓይሁዳ ዓሶ ዋዛሳጊ ኮዓዎ ጳውሎሴ ኮራ። «ዩሩሳሌማ ዓኣዳ ሐያ ባኩ ዛሎ" ዒኢካ ታ ቤርታ ኔ ሞኦታኒ ዳንዳንዳዎይ?» ጌዔ።

10 ጳውሎሴ ጋዓንቴ ሃዚ ጌዔ ማሢ። «ሐይሾ ታኣኒ ሞኦቲንታኒ ታና ኮይሳ፣ ሮሜ ዓጮ" ካኣቲኮ ዋሳ ቤዛ ዔቁኔ፤ ኔኤኒ ኮሺ" ዔራሢጉዲ ዓይሁዳ ዓሶይዳ ታኣኒ ፔቲ"ታዎ ማደ ዳቢንቴ ባኣሴ፤ 11 ታኣኒ ዳቤያ ማዔቶ ሐሣ ሃይቢም ታና ዋጊሳ ዳቢንቴ ታ ማደቶ ሃይቢፓ ዳቆም ታ ጎዑሞ፤ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ጌኤዛ ጉሪ ባኣዚ" ማዔቶ ያኣኒያ ታና ዔያቶም ዓኣሢ ዒንጋኒ ዳንዳዑሞ፤ ታኣኒ ሐሢ ጌኤዛ ሮሜ ዓጮ" ካኣቲ ቤርቶ ዓኣዳንዳፓዲ ኮዓኔ» ጌዔ።

12 ዒማ"ና ፕሰያሴ ዒዛና ዋላ" ዘርቲ ማደ ዓሶና ጌሰታዎ። « ሮሜ ዓጮ" ካኣቲ ቤርቶ ታና ዳኬ» ጌዔ ኔ ያኦጪሣሮ ካኣቲ ቤርቶ ኔ ዓኣዳንዳኔ» ጌዔ።

ጳውሎሴ ዓጊሪጳና ቤርኒቁና ቤርቶ ሺኢኬሢ

13 ዳካ" ከሊ"ኮ ጊንፃ ካኣቲ ዓጊሪጳና ቤርኒቁና ፕሰያሴ ዛጋኒ ቁሳሪያ ዓጮ" ሙኬኔ። 14 ዒኢካ ዔያታ ማርጌ ከሊ" ዳዔሢሮ ፕሰያሴ ጳውሎሴ ዛሎ" ባኩ ሃዚ ጌዔ ካኣቲ ዓጊሪጳም ፔጋሲ ከኤዜኔ። «ፕልኪሴ ቤርታ፣ ዋዳ ቱኪ" ሐሾ" ፔቲ" ዓሲ ዓኣኔ፤ 15 ታኣኒ ዩሩሳሌማ ዓኣዳ ዒኢካ ዓኣንቴ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ዓይሁዳ ዓሶኮ ጪሞና ዩያ ዓሢ ዛሎ" ታኣም ከኤዜሰካፓ ታ ዋጋንዳፓዲ ዔያታ ያኦጪኔ። 16 ታኣኒ ጋዓንቴ ለዋጊም ሺኢኬ ዓሲ ሺኢሾ ዓሶ ቤርታ ዔቁ ዋጊሳ ሐይሶ ዛሎ" ማሢ ከኤዙዋንቴ ዋጊሳጊ ሺኢሾ ዓሶም ዓኣሢ ዒንጊሢ ሮሜ ዓጪ ዳሞቤቱዋሴ» ጌዔ ዔያቶም ማሢ። 17 ዩያሮ ዋሳም ሺኢሾ ዓሳ ቡኪንቴ ሃይካ ሙካዛ ኔጉዋዎ ዚሬሎ ዋሳ ዋሳ ቤዛይዳ ዳዒ፣ ጳውሎሴ ዓሳ ዔኪ ዩዓንዳፓዲ ታ ዓይሣ። 18 ዩካፓ ዋሳም ሺኢሾ ዓሳ ዒ ዳቤ ባኩ ከኤዛኒ ዔቃዛ። «ፑርታ ባኣዚ" ዒዚ ማደያናንዳኔ» ጌዔ ታ ማላጎይዎ ጉይያ ዋጊም ሺኢሻንዳ ባኣዚ" ፔቲ"ታዎ ዔያታ ሺኢሾ ባኣሴ። 19 ጋዓንቴ ዒዛና ዋላ" ዔያታ ማርማሢ ፔኤኮ ካኣዢ ዛሎ"ና ሃሣ ሃይቁያታንቴ፣ ጳውሎሴ ሸምፔና ዓኣኔ» ጋዓ ዩሱሴና ዛሎ"ከ። 20 ታኣኒያ ዩያጉዳ ባኣዚ" ያኦጪዎ ታኣም ዳኤዔሢ ጳውሎሴ ኮራ። «ዩሩሳሌማ ዓኣዳ ዒኢካ ሐያ ባኩ ኔ ሞኦቲንታኒ ዳንዳንዳዎይ?» ጌዔ። 21 ዒዚ ጋዓንቴ ጌኤዛ ሮሜ ካኣቲ ባንሢ ዓኣዳንዳፓዲ ኮዒ ሐኣቲ ባንሢ ታና ዳኩዋቲ» ጌዔሢ ታ ዒዛ ዳካንዳያ ሃላ"ንዳኣና ቱኤዛ ማኣራ ዳዒንዳፓዲ ዓይሣ። ጌዔ።

22 ካኣታሢ ዓጊሪጳ ፕሰያሴ ኮራ። «ታኣኒያ ዩይ ዓሢ ጌሰታ ሐይሶ ዋይዛኒ ኮዓኔ» ጌዔ። ፕሰያሴያ ዒዛም። «ሂዳቶ ዚሮ ኔ ዋይዛንዳኔ» ጌዔ።

23 ዩያሮ ዚሮ ጉቲ"ሎ ዓጊሪጳና ቤርኒቁና ካኣቱም ዓፒሎ ማኣዒ፣ ዳኤፒ ዒጊቻ ቦንቸንቴና ፖኦሊሶኮ ሱኡጎና ሐሣ ካታሞይዳ ዓኣ ዳኤፖ ዓሶና ዋላ" ዋሳ ዋሳ ዳልጎ ማኣሮ ጌላዛ ፕሰያሴ ጳውሎሴ ዒኢካ ዔኤሊ" ዔኪ ሺኢሻዎ። 24 «ካኣታሢ ዓጊሪጳ! ሃሣ ዒንሢያ ቢያ ኑኡና ዋላ" ዓኣ ዓሳ፤ ሐይ ዓሢ ሃካፓ ሴካ ሸምፔና ናንጋንዳያ ኮይሱዋሴ» ጌዔ ዒላቲ ዩሩሳሌማይዳ ሐሣ ሃይካ ናንጋ ዓይሁዳ ዓሳ ታ ዋጋንዳፓዲ ታና ዔያታ ያኦጪኔ ዓሢ ሃይ ዒንሢ ዛጋሢከ። 25 ታኣኒ ጋዓንቴ ሃይቢም ዋጊሳንዳ ዳቢንቴ ዒዛይዳ ፔቲ"ታዎ ዳንቁባኣሴ፤ ጋዓንቴ ዒዚ ሮሜ ዓጮ"

ካአቲ ባንሢ ታና ዳኪ ጌዔሢር ዒኢካ ታ ዳካኒኬ። 26 ያዲ ማዕቶዎ ዒዛ ዛሎ" ሮሜ ዓጮ" ካአቲም ታ ፃኦፒ ዳካንዳ ዔርቲ ባአዚ" ባአሴ፤ ዩያር ሐሢ ዒዚ ያኦጠንቴሰካፓ ታ ፃኦፓንዳ ባአዚ" ዳንቃንዳያናንዳኔ ጌዒ ዒንሢ ቤርቶ፣ ባሽና ሐሣ ካአቲ ዓገሪጶ! ኔ ቤርቶ ታ ሺኢሽኔ። 27 ዓይጎር ጌዔቶ ቱኡሲ ዓሲ ሌካ ዴጌ ቤሲ ዳኪንታኦና ዒዛ ዓይሢ ባኮ ዛሎ" ፔጋሱዋዎ ሐሽ"ሢ ሢኤያቶ ታአም ማሊ ጴዴኔ» ጌዔኔ።

26

ጳውሎስ ካአቲ ዓገሪጶ ቤርታ ጌሰቲ ጌኤዘ

1 ዓገሪጶ ጳውሎስም፡- «ኔኤኒ ኔ ዛሎ" ከኤዛኒ ዳንዳዓኔ» ጋዓዛ፣ ጳውሎስ ቶኦኮ" ሂርኪዳሰካፓ ዔቁ ሂዚ ጌዒ ጌኤዘ ማሂያ ሐይሶ ከኤዜኔ፤

2 «ካአታሦ ዓገሪጶ! ዓይሁዶ ዓሳ ታና ምጎና ዓይሢሳ ባኮ ዛሎ" ቢያር ሃኖ" ታ ኔ ቤርቶይዳ ጌኤዘ ማሂያ ሐይሶ ከኤዛሢ ኮሺ" ዴኤፒ ምዛናኬ። 3 ዓይጎር ጌዔቶ ኔኤኒ ዓይሁዶ ዓሶ ዳምቦና ዔያቶኮ ማርማሢና ፔጋሲ ዔራያታሢ፣ ሽሌዔ ዒናና ዳንዳዒ ታ ጌኤዘ ኔ ምዛንዳጉዲ ታ ኔና ሺኢቃኔ።

4 «ናኦቶይዳፓ ዓርቃዎ ምይቲ ታ ናንጌቶዎ ዓይሁዶ ዓሳ ዔራኔ፤ ቤርታፓ ዓርቃዎ ታ ዓጮ"ና ዩራሳላሚናይዳ ታ ናንጌ ናንጎ ታኦሲ" ዔያታ ዔራኔ። 5 ሐሣ ዔያታ ፔ ቶኦኪና ማርካዲኒ ኮዔቶ ኔ ካአዠይዳ ምጎ ኮሺ" ደዲሺ ዓርቃያ ማዔ፣ ፔርሴ ዓሶ ዛላ" ማዒ ታ ናንጌሢ ዓይያፓ ዓርቃዎ ዔያታ ዔራኔ። 6 ሐሢ ታ ሐካ ምጎም ሺኢኬሢ ያኦሲ ኔ ዓደንሢም ጫኦቁ ዒንጌ፣ ሃጊ ማዓንዳ ምዘ ጉሙርቃሢ። 7 ዩኖ ሃጊ ማዓንዳ ምዘ" ሃላ"ኒ ታጶ ላምዎ ያጶ ሮኦሪና ምንቴና ያኦሲ ካአሽኪ ካአሽኪ ካፔኔ፤ ካአቲዮ! ታና ሃሢ ዓይሁዶ ዓሳ ምጎና ዓይሢሳሢ ዩኖ ታ ጉሙርቃሢ። 8 ሐይቁ ዓሶ ያኦሲ ዔቁሳንዳያ ማዒያ ምይቲ ዒንሢ፣ ዓይሁዶ ዓሶም ጉሙርቁንቱዋያ ማዔይ?

9 «ታኦኒ ታ ቶኦኪና ናዚሬቶ ዩሱሴኮ ሱንዮ ዒዒ ማካንዳያ ኮይሳኔ ጌዒ ሚርጌ ባአዚ" ታ ማዴኔ። 10 ዩራሳላሚይዳ ታ ማዴሢ ዩያኬ፤ ቁኤሶኮ ሱኡጎይዳፓ ታ ዔኬ ቢታንቶና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶይዳፓ ሚርጌሢ ታ ቱኡሴኔ፤ ዔያቶ ምደዋኦና ምደ ዓሶኮ ማዴ" ቃራኬ ታ ጌዔኔ። 11 ሚርጌ ምደ ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘይዳ ዔያታ ሜታዳንዳጉዲና ጉሙርቁዎዎ ዔያታ ሐሻ"ንዳጉዲ ማሃኒ ታ ማሌኔ፤ ዔያቶ ዑያይዳ ሚርጌና ዳጋዲ ሐሣ ሜሌ" ሜሌ" ካታምይዳኦ ዓኦዲ ታ ዔያቶ ዳውሳኔ።

ጳውሎስ ኪሪሰቶሴ ባንሢ ምይቲ ማዔቲያ ከኤዜሢ

(ዳኪ. ማድ" 9፡1-19፤ 22፡6-16)

12 «ዩኖ ዛሎ"ና ቁኤሶኮ ሱኡጎይዳፓ ጉቤ ማዔ ቢታንቶና ዓይሢሢና ዔኪ ዳማሰቆ ታ ዳንዳንቴ፤ 13 ካአቲዮ! ጎይያይዳ ዓባ" ሳዛ ጫርጋኦና ዓቢ

ፖዒዳፓ ባሽ ፖዒ ታ ዛጌኔ፤ ዩይ ፖዓ ታናንታ ታኦና ምላ" ዓኦዲ ዓሶናኮ ኮይላ" ጫሪንጫፓ ፖዔኔ። 14 ዩማና ኦኡኒ ቢያሢ ሳይይዳ ሎኦሚ ዓኦንቴ ዓይሁዶ ዓጪ ሙኡቹና ሳውሌ! ሳውሌ! ኔ ታና ዓይጎር ዳውሳይ? ጌማይ ጫጮ ሚያ * ማሂ ዓኪ ማኦሳናፓጉዲ ኔኤኒ ዩያ ዓጮ" ሚያ ማሂ ዓኪያና ኔኤር ኔ ማኦሳናኔ» ጋዓ ዑኡሲ ታ ምይዜኔ። 15 ታኦኒ ማሃዎ ሳዳሢዮ፣ ኔኤኒ ያናዳይ? ጋዓዛ፣ ጎዳሢያ ታአም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ታኦኒ ኔ ታና ዳውሳ ዩሱሴኬ። 16 ጋዓንቴ ሐሢ ዔቁ፤ ታ ኔኤም ሐሢ ፔጋዲ ጴዴሢ፣ ታና ኔ ዛጌ ጎይያና፤ ሐሣ ሐጋ ሴካ ቤርታ ታ ኔኤም ዳምንዳ ባኮንታር ቢያ ታአም ኔ ማዳያና ማርካዳያ ማዓንዳጉዲ ታ ኔና ደኦራኒ ኮዔሢርኬ። 17 ኔ ዓሶ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ"ንታ ታ ኔና ዳካ ዓይሁዶ ማዒባኦ ዓሶንታ ኩጫፓ ታ ኔና ዳቁሻንዳኔ። 18 ኔ ዔያቶኮ ዓኦኦ ሱላ"ንዳጉዲና ዲምይዳፓ ፖዎ ኔ ዔያቶ ኬሳ"ንዳጉዲ ሐሣ ያላሂ ዳማ"ፓ ያኦሲ ባንሢ ኔ ዔያቶ ማሃንዳጉዲ ታ ኔና ማሃንዳኔ፤ ኔ ዩያይዳሢር ዔያታ ታና ጉሙርቁ ፔ ጎምኮ ማኦሪንቴሢ ዳንቃንዳኔ፤ ያኦሲ ደኦሪዘንሢ ባኦኮ"ይዳ ዒንገንቴ ቤዘዎ ዔያታ ዳንቃንዳኔ» ጌዔኔ።

ጳውሎስ ፔኤኮ ማድ" ዛሎ" ከኤዜሢ

19 ጳውሎስ ቃሲ" ከኤዘዎ፡- «ዩያር ካአቲ ዓገሪጶ! ጫሪንጫፓ ታአም ዒንገንቴ፣ ጴዴ ባኮም ታ ዓይሢንቴኔ። 20 ጋዓንቴ ቤርታዲ ዳማሰቆይዳ ዓኦ ዓሶ፣ ሃሊ"ሲ ዩራሳላሚና ዩሁዳ ዓጮ"ናይዳ ዓኦ ዓሶ ቢያሢና ሐሣ ዩያጉዲ ዓይሁዶ ማዒባኦ ዓሳኦ ጌዳ" ጎም ቡኡዒ ያኦሲ ባንሢ ሙካንዳጉዲ ታ ዔርዜኔ፤ ጎም ቡኡዒያ ዔርዛ ባአዚ"ያ ዔያታ ማዳንዳጉዲ ዔያቶም ታ ከኤዜኔ። 21 ዩያይዳፓ ዔቁያና ዓይሁዶ ዓሳ ጌኤዠ ማኦርይዳ ታ ዓኦንቴ ታና ዓርቁ ምዳኒ ኮዔኔ። 22 ታኦኒ ያኦሲኮ ማኦዲ"ዓ ታ ጌዳ"ፓ ደማዲባኦሢር ዓሲ ዳማሱዋዎ ቢያሢም ከኤዚ ከኤዚ ሐይማ ሃሌ"ኔ፤ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶንታ ሙሴንታ ቤርታዲ ሃጊ ሳዲ ማዓንዳኔ» ጌዔ ባኮ ታ ከኤዜማፓ ሜሌ" ፔቲ" ባአዚ"ታዎ ታ ከኤዚባኦሴ። 23 ዔያታ ከኤዜሢ፡- «ሜሲሔ ማቶ ዔካንዳኔ፤ ሐይቢፓ ዔቁሢና ቤርታሳያ ማዒ፣ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ"ና ዓይሁዶ ማዒባኦ ዓሶናም ዳቁንታኮ ፖዒ ዳምንዳኔ ጌዒኬ» ጌዔኔ።»

24 ጳውሎስ ዩኖ ከኤዛ ጎይሣ ዓኦንቴ ፒሰያሴ፡- «ጳውሎስ! ዓካሪ ኔ ዣኦሽኬኔ፤ ሚርጌ ዔራፃ ኔና ዣኦሽኩምይዳ ጌልዜኔ!» ጌዒ ዳ"ግዲ ከኤዜኔ።

25 ጳውሎስ ጋዓንቴ ሂዚ ጌዒ ማሃኔ፡- «ቦንቹንታ ፒሰያሴ! ጎኔና ፒዜ ማዔ ባኦዚ" ታ ከኤዛፓዔም ታ ዣኦሽኪባኦሴ። 26 ታ ዒዛ ቤርቶይዳ ፔጋሲ ከኤዜ፣ ካአቲ ዓገሪጶ ዩያ ዔራንዳኔ። ዩይ፡- ዓኦሽንቴባኦ ባኦዚ" ማዔሢር ካአታሢ ዔራንዳሢ ታ ጉሙርቃኔ። 27 ካአቲዮ ዓገሪጶ! ኔኤኒ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶ ጉሙርቃያቱዋይ? ኔ ጉሙርቃሢያ ታ ዔራኔ» ጌዔኔ።

26:5 ዳኪ. ማድ" 23፡6፤ ፒልጲ. 3፡5። 26:9 ዳኪ. ማድ" 8፡3፤ 22፡4-5። * 26:14 ጫጮ ሚያ ጌይንቴዛ፡- ዓይሁዶ ዓሳ ጌማይ ጎሽካ ምድ"ና ጌማታ ሐንታንዳጉዲ ጫርጋ፣ ያደሲ ቤርቶ ዓጪሶና ሚሢኬ። 26:20 ዳኪ. ማድ" 9፡20፤ 9፡28-29። 26:23 ዒሲ. 42፡6፤ 49፡6፤ 1ቆር. 15፡20።

28 ዓገሪጳ ጳውሎስ ኮይላ"- «ኔኔኒ ሃይሾ ታና ሃይማካ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲ ማሄኔ ገይሣኪ!» ጌዔኔ። 29 ጳውሎስ ገንሣ፡- «ዑኪ ዋዴያ ማዎም ያደሲ ዋዴ፤ ኔና ሌሊቱዋንቴ ሓኖ" ሃያ ታኣኮ ጌኤዘ ዋይዛ ዓሳ ቢያ ሃይማ ታኣኮ ቱኡዘማፓ ዓታዛ ታጉዲ ማዎም ያኦሲ ታ ሺኢቃኔ» ጌዔኔ።

30 ዩካፓ ካኣቲንታ ዓጮ" ዋይሣሣንታ ቤርኒቁንታ ዓዛና ዋላ" ዴዒ ዓኣ ዓሳንታ ቢያ ዔቁኔ። 31 ዒማ"ና ከሰኪ ዔያታ ዴንዲያይዳ ዓኣዎ፡- «ሃይ ዓሣ ሃይቃንዳጉዲና ቱኡታንዳጉዲ ዒዚ ማዴ ባኣዚ" ፔቱ"ታዎ ባኣሴ» ዋሊ ኮይላ" ጌዔኔ። 32 ሓሣ ዓገሪጳ ፒሰያሴም፡- «ሃይ ዓሣ ዋንዴ «ሮሜ ካኣቲ ባንሣ ታና ዳኪ» ጌዒባኣቶ ቡሊ"ንታንዳያታንቴኬ» ጌዔኔ።

27

ጳውሎስኮ ሮሜ ዓጮ" ዓኣዲያ

1 ዩካፓ ዋኣዎ ካኣሚሎና ዒዳሊያ ዓጮ" ኑ ዓኣዲንዳጉዲ ገይንታዛ ዔያታ ጳውሎስንታ ሚሌ" ቱኡሲ ዓሲንታ «ሮሜ ዓጮ" ካኣቲኮ ፖኦሊሶ» ገይንቲ ፓቁንቲ ዓሶ ዓይሣ ዓሶፓ ፔቱ"ሣ ማዔ፤ ዩሊዮሴ ገይንታ ያኤቶ ዓሶ ዓይሣሣም ዔኪ ዓኣዲንዳጉዲ ዒንገኔ። 2 ዩማና ዒሲያ ዓጮ"ኮ ባዘ" ዓጮይዳ ዓኣ ሳዎ ባንሣ ዓዲራሚዳዮኔ ጎዎ ቤዛፓ ዓኣዲ ዋኣዎ ካኣሚሎና ኑ ዴንዴኔ፤ ቱሰሎንቁይዳ ናንጋ፤ ማቁደኒያ ዓጮ" ዓሣ ዓሪሰጻርኮሴያ ኑኡና ዋላ" ዓኣኔ። 3 ዚሬሎ ኑኡኒ ሲደና ሄሌ"ኔ፤ ዩሊዮሴ ጳውሎስም ኮሺ ማዔሣር ጳውሎስ ፔኤኮ ላጎ ባንሣ ዴንዴም ዔያታ ዒዛም ኮይሳ ማኣደ ማኣደ"ንዳጉዲ ዓይሣኔ። 4 ዩካፓ ኑ ዔቃኣና ዠባራ ኑኡኮ ቤርታ ዠባርሻያ ማዔሣር ቆጶሮሴ ገይንታ ዋኣዎ ሳዘ" ዓኣ ዓጮ"ሎና ካናዲ ኑ ዓኣዴኔ። 5 ኪልቁያና ጳንፒሊያ ዓጮ" ኮይሎ"ይዳ ዓኣ ባዘ"ና ፒንቁሰካፓ ሉቁያ ዓጮ"ይዳ ዓኣ ሙራ ገይንታ ካታማ ኑ ሄሌ"ኔ። 6 ዒዛ ቤዘይዳ ያኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሣ ዒዳሊያ ዓጮ ባንሣ ዒሰከንዲሪያ ጎዎ ቤዛፓ ዓኣዲ ዋኣሣ ካኣሚሌ ዴንቃዎ ዒዛ ኑና ቶጊሴኔ።

7 ሚርጌ ከሊ" ታሣ ታሣ ኑ ዓኣዲ፤ ሚርጌ ማቶና ቁኔዲዮሴ ካታም ኮይሎ ሄሌ"ኔ፤ ዠባራ ጋዓንቴ ቤርቲም ኑ ዴንዲዋጉዲ ኑና ላኣኒሣር ሲልምና ገይንታ ዋኣዎ ሳዘ" ሶርቶሚ ጌሌ ሳዓኮ ኮይሊ"ና ጌዒ ዋኣዎ ሳዘ" ዓኣ፤ ቁርዳሴና ካናዲ ኑ ዓኣዴኔ። 8 ዩና ቤዘና ሚርጌ ማታዲ፤ ባዘ"ኮ ዓጮማ ዓርቁ ኑ ዓኣዴሰካፓ ላሲያ ካታም ኮይላ" ዓኣ «ዠባርና ጉዳሣና ዋኣዎ ካኣሚሎ ፑርቲሱዋ ኮሺ ቤሲ» ገይንታ ቤዘ ኑ ሄሌ"ኔ።

9 ኑኡኮ ሃንቲያይዳ ሌሊ ሚርጌ ዋዴ ጋፔሣርና ሙኡዚ" ሙዑዋዎ ሺኢቆ ዋዴ" ዓኣዴሣር ሓሣ ዩና ዋዴ"ና ባዘ" ጌዴ" ዓኣዲሣ ኮሺ" ፑርታሣር ዩማና ጳውሎስ ዓሳም፡- 10 «ዓሲዮቲ! ሓካፓ ሴካ ዓኣ ኑኡኮ ጎይያይዳ ፑርታ ባኣዚ" ዓኣሣ ታኣም ጴዳኔ፤ ዩይያኣ፡- ዋኣዎ ካኣሚሎይዳ ጫኣኒንቴ ባኮና ዋኣዎ ካኣሚሎናይዳ ሌሊቱዋንቴ ዓሲ ሺምፖይዳኣ ዴኤፒ ፑርታ ባኣዚ"ና ባይሲንታና

ሄላ"ንዳኔ» ገይ ላቲ ከኤዘኔ። 11 ያኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሣ ጋዓንቴ ጳውሎስ ዠር"ይዳፓ ዋኣዎ ካኣሚሎ ዒሻሣና ዋኣዎ ካኣሚሎኮ ዓዳሣና ጋዓ ባኮ ባሺ ዋይዘኔ። 12 ዩና ባዘ" ዓጮይዳ ዓኣ ሳዔላ ባርገ ዋዴና ዒኢካ ዴዓኒ ገኢቱዋያ ማዔሣር ሚርጌ ዓሳ፡- «ኑኡኒ ዴንዲጋፓ፤ ዳንዳዒንቴቶ ኬድ" ዛሎ"ኮ ዓባ" ጌላ ባንያና ሓሣ ደኦሎ" ዛሎ"ኮ ዓባ" ጌላ ባንያይዳ ዓኣ ፒንቁ ገይንታ ቁርዳሴ ዓጮ"ኮ ዋኣዎ ካኣሚሎ ዔቁሶ ቤዘ ሄሊ" ዒኢካ ባርጎ ዋዴ" ኑ ዓኣሣም» ጌዒ ማላሣ ሺኢሴኔ።

ባዘ" ጉዳሣ

13 ዓባ" ከሰኪ ጌላ ዛሎ"ኮ ደኦሎ" ዛሎ" ዠባራ ደካ" ዠባርሺም ዔያታ ዛፓ ዔያታ ማሌ ጎይዎ ማዔያ ዔያቶም ማላዛ ዋኣዎ ካኣሚሎ ዓርቁ ዔቁሳ ዓንጎ ኮንጮ ቱገ ዓኣዲያ ዔቁኔ፤ ዔያታ ዋኣዎ ካኣሚሎ ዔቁሶ ቤዛፓ ዔቁ ባዘ"ኮ ዓጮማ ዓርቁ ቁርዳሴኮ ኮይሊ"ና ዓኣዴኔ። 14 ጋዓንቴ ኔጉዋዎ «ኬድ" ዛሎ"ኮ ዓባ" ከሰካ ባንያ ዓልጋሣ» ገይንታ ደዲ ዓልጋ ዋኣዎ ሳዘ" ዓኣ ሳዔሎይዳፓ ዔቁ ዔያቶይዳ ሙከኔ። 15 ዋኣዎ ካኣሚላ ሄዒንቴሣር ሓሣ ዠባርዋ ቃዘኒ ዳንዳዒባኣሣር ዠባራ ኑና ዒሺም ዚቲዮ ጌዒ ኑ ዓኣዴኔ። 16 ዩካፓ ቁዳ ገይንታ ዋኣዎ ሳዘ" ዓኣ ደካ" ዓጮሰከኖና ካናዲ ኑ ዴንዲቤቃ ዋኣዎ ካኣሚሎይዳ ቱኪ"ንቴ ዓኣ ዋኣዎና ፒንቆ ጎንጊሰከና * ቶላ"ኒ ዑከም ማቶና ኑ ቃዘኒ ዳንዳዒኔ። 17 ዋኣዎ ካኣሚሎይዳ ዓኣ ዓሳ ዋኣዎና ፒንቆ ጎንጌሎ ጎቼ ዔኪ ዋኣዎ ካኣሚሎ ጋር ጌልከሰካፓ ሱሲና ደዲሺ ቱኬ"ኔ፤ ዋኣዎ ካኣሚላ ሓሣ ሱሪቴሴ ገይንታ ዋኣዎ ዴማ" ዓኣ፤ ኩሊንቴ ማኣሻላ" ዴንዲ ዴዒንቴዋጉዲ ሻራሣ ገይንታ ዳልጎ ዓፒሎጉዴ ባኮ ከይሳዎ ኮዔ ጎይሣ ዓኣዲንዳጉዲ ሓሺ"ኔ። 18 ጋዓንቴ ዓልጋሣ ሓሾ" ዒዳሣር ዚሬሎ ዋኣዎ ካኣሚሎ ዑያይዳ ጫኣኒንቴ ማሆ"ይዳፓ ዛሎ" ባዘ"ይዳ ዓሳ ከኤሪሣር ዓርቁኔ። 19 ሓይሣሳ ከሎ"ና ዋኣዎ ካኣሚሎም ኮይሳ ባኮዋ ዔኪ ዔኪ ፔ ኩቻ ዔያታ ከኤሪኔ፤ 20 ሚርጌ ከሊ" ዓሲንታ ዠኡጎንታ ኑ ዛገባኣሣር ሓሣ ዓልጋሣ ዠባርሺዎ ሃሾ" ዒዳሣር፡- «ኑ ደቃኒ ዳንዳዑዋሴ» ኑ ጌዔኔ።

21 ዓሳ ፔቱ"ታዎ ሙኡዚ" ሙዑዋዎ ሚርጌ ከሊ" ዴዔሣር፤ ጳውሎስ ዔያቶ ባኣካ" ዔቃዎ፡- «ዓሲዮቲ! ዒንሣ ዋንዴ ታ ዒንሣም ጌዔ ባኮ ዋይዚ ቁርዳሴይዳፓ ዔቁባኣያታቶ ሓይ ዋኣዎ ካኣሚሎይዳ ማዔ ባካ ቢያ ዒንሣ ሄሊ"ንዳዎያታንቴኬ፤ 22 ሓሣ ዋኣዎ ካኣሚላ ሌሊ ፑርታንዳኣፓዓቴም ዒንሣዳፓ ያናይዳኣ ማዎም ባይሲንታ ሄሊ"ንዳዋሴ፤ ዩያር ደዲዋቱ፤ ዒጊጪፖቲ፤ ጌዒ ታ ዒንሣ ዘራኔ። 23 ታ ዒዛር ማዔ፤ ዒዛ ካኣሽካ ያኣዛሣ ዳኬ ከኢታንቻ ዋንቴ ታ ኮራ ዔቁ፡- 24 «ጳውሎስ ዒጊጪፖ! ኔኡኒ ሮሜ ዓጮ" ካኣቲ ቤርታ ዔቃንዳያ ኮይሳኔ፤ ሓይሾ፤ ኔኤና ዋላ" ዓኣዲ ዓሶ ቢያ ኔ ጋይቲ ጌዒ ያኦሲ ሃይቢዳፓ ደቁሻንዳኔ» ጌዒ ታኣም ከኤዘኔ። 25 ዩያር ዒንሣ ሓይ ዓሳ ደዲዋቲ፤ ያኦሲ ዩያ ታኣም ከኤዘ ባኮ ቢያ ኩንሣንዳሣ ታጉሙርቃኔ።

* 27:16 ዋኣዎና ፒንቆ ጎንጌ- ዩናጉዴ ጎንጋ ማኣዳ"ሣ ዋኣዎ ካኣሚላ ፑርቲያ ማዔቴ ጌዴ" ዓኣ ዓሳ ዒዛይዳ ጌሊ ባዘ"ፓ ከሰካኔ፤ ሓሣ ዋኣዎ ካኣሚሎ ዔቁሶ ቤዛፓ ዴንዲ ዔኤቢ ዒዛና ዔኮያኬ።

26 ማዕቶዋ ዠብራ ኑና ዔኪ ፔቴ" ዋኣሢ ሳዛይዳ ዓኣ ሳባኮ ዓቸዳ ኬኤራንዳኔ» ጌዔኔ።

27 ታጾ ያይዳሳ ዋንቶና ዓዲሪያ ባዘ"ይዳ ዠብሮና ሂዒንቴ ሴካ ሃንጋ ኑ ጌዒ ጌዒ ዓኣንቴ ሳዎኮ ጊዲሚሺ ማዕዛ ዋኣዎ ካኣሚሎይዳ ማዳ ዓሶኮራ ሳዎ ባንሢ ዑኬያ ማሌኔ። 28 ዬያሮ ባዘ"ኮ ዔታዲያ ሚዳ" ዛጎ ሱዞ ዔያታ ዓጋዘ፣ ባዘ"ኮ ዔታ" ሳሊ"ታሚ" ዋዳ ማዒ ጴዴኔ፤ ሓሣ ዳካ" ናጋዎ ዛጎ ሱዞሎ ዔያታ ዓጌም ላሂ"ታሚ" ዋዳ ማዒ ጴዴኔ። 29 ዋኣዎ ካኣሚላ ባዘ" ዓጮይዳ ዓኣ ሹጫ ዓኣዲ ዲይንቴዋጉዲ ዔያታ ዒጊጪ፣ ዋኣዎ ካኣሚሎኮ ጊንዎ ዛሊ"ና ዋኣዎ ካኣሚሎ ቃዛንዳ ያይዳ ዓንጎ ኮንጮ ሊካ ዓጊ፣ ዬካፓ ዲማ ካራንዳጉዲ ሺኢጲሢ ሳርቄ። 30 ዋኣዎ ካኣሚሎይዳ ማዳ ዓሳ ዋኣዎ ካኣሚሎይዳፓ ኬሰኪ ዳንዳኒ ኮዔያታሢሮ ዋኣዎ ካኣሚሎኮ ቤርቶ ዛሎ"ና ዓንጎ ኮንጮ ሊካ ዓጋያ ማሊ ዋኣዎ ካኣሚሎይዳ ዓኣ ዋኣዎና ፒንቆ ጎንጌሎ ባዘ"ይዳ ኬኤሬኔ። 31 ዬማና ጳውሎሴ ጄኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሢና ፖኦሊሶና ኮይላ"፡- «ሓኣታ፣ ዋኣዎ ካኣሚሎይዳ ማዳ ዓሳ ዋኣሊ"ንቁዎ ሃሺ" ዚቲ ጌዒ ዳዒባኣቶ ዒንሢ ዳቃኒ ዳንዳዑዋሴ» ጌዔኔ። 32 ዬያሮ ፖኦሊሳ ዋኣዎና ፒንቆ ጎንጌሎኮ ሱዞ ቲቃዎ ዋኣዎይዳ ጉሪ ዒዛ ሴካ ሃንጋ ጋዓንዳጉዲ ሓሺ"ኔ።

33 ሳዓ ካራኒ ዑካዛ ቢያሢ ሙኡዚ" ሙዓንዳጉዲ ጳውሎሴ ዔያቶ ሺኢቃዎ፡- «ፔቴ"ታዎ ሙኡዚ" ሙዑዋዎ ዒንሢ ካፓንቴ ሓኖ" ዒንሢኮ ታጾ ያይዳ ኬሊ"ኬ። 34 ዬያሮ ዒንሢ ሙኡዚ" ሙዓንዳጉዲ ታሺኢቃኔ፤ ዬይያ፡- ዒንሢም ዋልቄ ደዲሻንዳኔ፤ ዓይጌንዳጉዳ ፑርታ ባኣዚ" ፔቴ"ታዎ ዒንሢዳ ሃላ"ዓኬ» ጌዔኔ። 35 ዬያ ጌዔሰካፓ ካሣ ዔኪ ቢያሢኮ ቤርታ ያኦሲ ጋላታዎ፣ ቡንዳ ሙዒሢ ሳርቄ። 36 ዬማና ቢያሢኮ ዒና" ማዕም ደዲ ሙዎ ሙዔኔ። 37 ዋኣዎ ካኣሚሎይዳ ኑኡኒ ዓኣ ዓሳ ቢያ ላምዎ ጄኤታና ላንካይታሚ" ላሆ"ኬ። 38 ዬካፓ ቢያሢ ሙዒ ሚሸካዎ ዋኣዎ ካኣሚሎይዳ ጫኣኒጎቴ ዛርጋሢ ባዘ"ይዳ ኬኤሪ ዋኣዎ ካኣሚሎ ዳኤዎ ባኮ ሺሌዒሴኔ።

ዋኣዎ ካኣሚሎኮ ማቂዎ

39 ዬማፓ ሳዓ ካራዛ ዔያታ ሄሌ" ቤዘ ዔያታ ዔሪባኣሴ፤ ጋዓንቴ ማኣሻላ ዓኣ ባዘ" ዓቸ ዔያታ ዳንቄኔ፤ ዬያሮ ዔያቶም ዳንዳዒንቴቶ ዒዛ ባንሢ ደጪሳኒ ማላዎ፣ 40 ሳርቄ ሱዞ ቲቄ ዓንጎ ኮንጮ ባዘ"ይዳ ሓሺ"ኔ፤ ዬማና ሓሣ ጊንዎ ዛላ" ዓኣ፣ ዓጊሢ ዓጊሢ ዒሺ ዔኪ ዓኣዶ ዳልጎ ያዶዘ ሚያኮ ሱዞ ቡሊ"፣ ቤርቶ ዛሎ"ና ዓኣ ዳልጎ ሻራሢ ዠብሮ ባንሢ ዳጊዲ ባዘ" ዓጮ ባንሢ ኬሰካኒ ዔያታ ዓኣዳኔ። 41 ጋዓንቴ ዋኣዎ ካኣሚላ ዋኣዎ ዳማ" ዓኣ ኩሊንቴ ማኣሻሎይዳ ዲዒንቴ ቤርቶ ዛሎ"ና ሊካ ደቂንቴ ዓጊጹዋያ ማዕዛ፣ ጊንዎ ዛሎ"ና ጋዓንቴ ጉዳሢዳፓ ዔቄያና ካኣሚላ ማቂሢ ሳርቄ።

42 ቱኡዞ ዓሳ ጹቢ ፒንቄ ቶሎ"ዋጉዲ ፒንቃኒ ጌዔቶ ዔያቶ ፖኦሊሳ ዋዳኒ ማሌኔ። 43 ጄኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሢ ጋዓንቴ ጳውሎሴ ዓውሳኒ ኮዔሢሮ ዬና ፖኦሊሶ ማሊያ ዔኤዎ ዒዳ፣ ጹቢ ዔራ ዓሳ ቤርታዲ ዋኣዎ ካኣሚሎይዳፓ ባዘ"ይዳ

ኮኣሚ ጌሊ ጹቢ ጹቢ ፒንቃንዳጉዲ ዓይሢኔ። 44 ሓሣ ዓቲ" ዓሳ ዋኣዎ ካኣሚሎኮ ደማ ደማ ማቂያንታ ዳልጎ ላሻሢ ሚያንታ ዓርቄ ዓርቄ ፒንቃንዳጉዲ ዓይሣዛ ዬያይዲ ቢያሢ ኮሺና ሳዎ ሄሌ"ኔ።

28

ጳውሎሴ ማልታ ጎዎ ዋኣዎ ሳዛ" ዓኣ ዓጮ"ይዳ

1 ዬካፓ ኑኡኒ ሳዎ ኮሺ ሄላ"ዎ ኑ ሄሌ" ሳዔላ ማልታ ጌይንታያ፣ ዋኣሢ ሳዛይዳ ዓኣ ዓጪ ማዔሢ ዔሪኔ። 2 ዬኖ ዋኣዎ ሳዛ" ዓኣ ዓጪ"ሎይዳ ናንጋ ዓሳ ሚርጌና ሄርሺሳ ኮሺ ማዳ ኑኡም ማዳኔ፤ ዬማና ዒርዚ ዋርቃያታሢሮ ጪኢዠሮ ጌዒ ታሚ ዔኤሢ ኑና ዔያታ ዔኬኔ። 3 ጳውሎሴ ዒማ"ና ሻርሻ ሃኣኪ ዔኪ ታዋይዳ ዓጋንቴ፣ ሉ ታዋኮ ያይዳይዳፓ ዔቄያና ፔቴ" ሾኦሺ ሻርሻፓ ኬሰካዎ ኩጮ ዳይ ሳርቄ። 4 ማልታ ዓጪ"ሎይዳ ዓኣ ዓሳ ጳውሎሴኮ ኩጫ ሾኦዢ ዳይ ሳርቄሢ ዳንቃዎ፡- «ሓይ ዓሢ ጎኔና ዓሲ ዋዳ ዓሲኬ ጌይሢኬ! ዓይጎሮ ጌዔቶ ባዘ" ጉዳሢዳፓ ኮሺና ቶሊ" ኬሰኬቶዋ ኑኡኒ «ያኦሲ» ጌዒ ካኣሸካ ፒዜ ዋጋ ያኦዛሢኮ ዋጊያይዳፓ ቶሊ"፣ ናንጋኒ ዳንዳዒባኣሴ» ዋሊ ኮራ ጌዔኔ። 5 ጳውሎሴ ጋዓንቴ ሾኦዢሢ ታዋይዳ ጌጹርቄ ዓጊኔ፤ ዒዛ ፔቴ"ታዎ ዋኣቴ ባኣዚ" ባኣሴ። 6 ዓሳ ጋዓንቴ፡- «ኔጉዋዎ ሓሢ ዑዓ ዒዛኮ ከዳንዳኔ፤ ሓሢ ዒዚ ዔርቲባኣንቴ ሃይቃንዳኔ» ጌዒ ካፔኔ። ጋዓንቴ ሚርጌ ዋዳ ዔያታ ዬያይዲ ካፔም ፔቴ"ታዎ ዋኣቴ ባኣዚ" ባኣያ ማዔሢ ዛጋዎ ማሊያ ጊንዎ ላኣሚ፡- «ሓይ ዓሢ ያኦሲኬ!» ጌዔኔ።

7 ዬኖ ኑኡኒ ዓኣ ቤዜሎኮ ኮይሎይዳ ዋኣዎ ሳዛ" ዓኣ ዓጪ"ሎ ዋይሣያ ማዔ፣ ፑፐሊዮሴ ጎዎሢኮ ሳዓ ዓኣኔ፤ ዬይ ዓሢ ፔ ማኣራ ኑና ዔኪ ሓይሃ ኬሊ" ቃራሲ ሾኦቸንሢኔ። 8 ዬማና ፑፐሊዮሴኮ ዓዳ ቆሢና ዒርሲ ደርዖና ሓርጌም ላሂ ዓኣንቴ ጳውሎሴ ዒዛ ባንሢ ጌሊ ሺኢቄ ኩጮ ዑዓ ጌሢ ዓሢ ፖዒሴኔ። 9 ዬይያዲ ማዔሢኮ ጊንዎ ዋኣዎ ሳዛ" ዓኣ ዓጪ"ሎይዳ ናንጋ ሃርጊንቴ ዓሳኣ ሙኪ ፖዔኔ። 10 ዓሳ ሚርጌ ኑኡም ዒንጎ ባኣዚ" ዔኪ ሙኪ ኑና ቦንቻያ ማዒያ ዔርዜኔ፤ ጊንሣ ዋኣዎ ካኣሚሎና ኑ ዓኣዳኒ ዔቃኣና ኑም ኮይሳ ባኮ ቢያ ዋኣዎ ካኣሚሎይዳ ዔያታ ጫኣኔ።

ጳውሎሴኮ ሮማ ዓጮ" ሄሊ"ዎ

11 ሓይሃ ዓጊኒ ማልታይዳ ኑ ዳዔሰካፓ ባርጎ ዋዶ" ዒዛ ቤዘይዳ ዳዒ ዓኣሢ፣ ዒሰኪንዲሪያ ዓጪሮ ማዔ ዋኣሢ ካኣሚሎ ቶጊ ዓኣዲያ ኑ ዔቄኔ፤ ዋኣዎ ካኣሚሎኮ ሱንዓ «ማንቴ ማዔ ያኦዘ"» ጌይንታያኬ። 12 ሲራኩሴ ጌይንታ ካታም ኑ ሄላ"ዎ ዒኢካ ሓይሃ ኬሊ" ዳዔኔ። 13 ዬካፓ ባዘ" ጊዶ" ኑ ሓንቲ ሪገደሚ ካታም ሄሊ" ዒኢካ ፔቴ" ኬሊ" ኑ ዳዔሰካፓ፣ ዳኦሎ" ዛሎ" ዠብራ ዠብራሽሢሢሮ ላምዓሳ ኬሎ"ና ፑቴዮላሴ ካታም ኑ ዓኣዳኔ። 14 ዒዛ ቤዘይዳ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ኑ ዳንቃዛ፣ ኑ ዔያቶና ዋላ" ላንካይ ኬሊ" ዳዓንዳጉዲ ዔያታ ሺኢቄም ዳዔሰካፓ ሮማ ዓጮ" ኑ ዓኣዳኔ። 15 ሮማ ዓጮ"ይዳ ካፓ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ኑ ዛሎ" ዋይዛዎ ዓፕዮሴ ቦኦኮ" ካሮ፤ ሓሢ «ዋርቆ ቤሲ ሃይሃ» ጌይንታ

በዘ ኑና ዔካኒ ሙከኔ፤ ጳውሎሴያ ዔያቶ ዳንቃዎ የኦሲ ጋላቲ ደዳ።

ጳውሎሴ ርሜ ዓጮ"ይዳ

16 ርሜ ዓጮ" ኑ ጌላዛ ጳውሎሴም ፔቴ" ዒዛ ካፓንዳ ፖኦሊሴ ዒንጊንቴሰካፓ ዒዚ ፔኤኮ ናንጋንዳጉዲ ዓይሢንቴ።

17 ሐይሦ ኬሊ"ኮ ጊንፃ ጳውሎሴ ርሜ ዓጮ"ይዳ ናንጋ ዓይሁደኮ ዳኤፖ ዳኤፖ ዓሶ ዔኤሊ"ሴኔ፤ ዔያታ ሙኪ ቡኬሰካፓ ሂዚ ዔያቶም ጌዔ።- «ዒሸንሢዮቴ! ዒሰራዔኤሌ ዳሮ"ና ዓደንሢ ሞጎናይዳ ታ ማዴ ዳቢንቴ ባኣዚ" ፔቴ"ታዎ ባኣሴ፤ ጋዓንቴ ዬሩሳሌሜይዳ ታኣኒ ቱኡቲ ርሜ ዓጮ" ዓሶም ታ ዒንጊንቴ።

18 ርሜ ዓጮ" ዓሳ ታና የኦጬሰካፓ ሃይቢም ታና ሞጊሳንዳ ባኣዚ" ዳንቁባኣሢሮ ጉሪ ታና ሐሻ"ኒ ማሌንቴ፤ 19 ዓይሁደ ዓሳ ታኣኮ ጉሪ ሐሻ"ንቴዎ ዒፃም ማሌ" ታ ሞኦታንዳ ጎይሢ ባይቋሢሮ፡- «ርሜ ካኣቲ ባንሢ ታና ዳኩሞቴ» ጌዒ የኦጬኒ ታ ዳንዳዔ፤ ማዔቶሞ ዳሮ" ታኣኮ ታ፡- «ሞጌና ዓይሢሳንዳ፤ ጋዓ ባኣዚ" ባኣሴ። 20 ሃሢያ ታ ዒንሢ ዔኤሊ"ሴሢ" ታ ዒንሢ ዛጋኒና ዬያኣ ታ ዒንሢም ኬኤዛኒኬ፤ ታኣኒ ሃያ ካሮ ቢራቶና ቱኡቴሢ ዒሰራዔኤሌም ዒንጊንቴ ሃጊ ማዓንዳ ሞዘ ዛሎ"ናኬ» ጌዔ።

21 ዔያታ ሂዚ ጌዒ ማሄ።- «ደሁዳ ዓጮ"ይዳፓ ኔ ዛሎ" ባኣዚ" ዳኪንቴ ኪኢታ ኑና ሂሊ"ባኣሴ፤ ሐሣ ሐካ ሙከኔ ዓሶይዳፓ ፔቴ" ዓሶታዎ ኔኤኮ ፑርቱሞ ሃይሳቲ ኬኤዚባኣሴ። 22 ኔኤኒ ሃሮ" ካኣሸካ ካኣጼሎ ዲማ ዲማ ቤዘይዳ ዓሳ ማኪ ዒፃያ ማዔሢ ኑ ዔራ፤ ዬያሮ ኔ ማሊፃ ሃሢ ዓይጎታቴያ ኑ ዔራ፤ ኮዓኔ» ጌዔ።

23 ዬካፓ ሞይዘንዳ ኬሊ" ጌሃዎ ማርጌ ዓሶ ዒዚ ናንጋ ማኣሮ ሙካዛ፤ ዒዚያ ጉቴ"ይዳፓ ዳንዲ ዒባኒ" ሂላ"ንዳኣና የኦሲ ካኣቱሞ ዛሎ" ማርካዲ ማርካዲ ፔኤኮ ዓኣ ማሊፃ ዔያቶም ፔጋሴ፤ ሙሴ ሞጎና የኦሲ ማሊፃ ኬኤዛ ዓሶ ማፃኣፖናይዳፓ ዔኪ ዔኪ ዬሱሴ ዛሎ" ዔያቶም ኮሺ" ዔርዚ ኬኤዜ። 24 ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ዒዚ ኬኤዛ ቃኣሎ" ጉሙርቁ፤ ሃንጎ ዓሳ ጋዓንቴ ጉሙርቁባኣሴ። 25 ዔያታ ሐሣ ማሊፃ ሞላ" ፔቴ" ማሂ ጊኢፓዎ ዲማዲ ዳንዳ። ጳውሎሴ ዒማ"ና ጋፒንሢ ሂዚ ጌዔ፤ ዓያሮ ጌኤዣ የኦሲ ማሊፃ ኬኤዛ ዒሰያሴ ዛሎ"ና ዒንሢኮ ዓደንሢም ኬኤዜሢ ፒዜኬ፤ 26 ዒዚያ ኬኤዜ ቃኣላ"፡-

«ሐያ ዳሮ" ባንሢ ዓኣዲጋፓ
<ሞይዚ ዒንሢ ሞይዛ፤ ጋዓንቴ ዒንሢ ጳቂሱሞሴ፤
ዛጊ ዒንሢ ዛጋ፤ ጋዓንቴ ዒንሢ ዒና
ዔኩሞሴ» ዔያቶም ጌዔ።

27 ዓይጎሮ ጌዔቶ ሐያ ዓሶኮ ዒና" ደጩ፤
ሞያኣ ባይቁ፤ ዓኣፓኣ ዔያቶኮ ዲኡሚንቴ፤
ያዲ ዔያታ ሞንዴ ማዒባኣታቴ
ዓኣፖና ዔያታ ዛጊ
ሞሮናኣ ዔያታ ሞይዚ
ዒሮናኣ ሐሣ ጳቂሲ
ታ ባንሢ ዔያታ ማዔም
ታ ዔያቶ ዓውሴያናንዳ፤ ሂዚ ጋዓሢ።

28 «ዬያሮ የኦሲኮ ዳቂንቶ ኪኢታ" ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሶም ዳኪንቴሢ ዔራሞቴ፤ ዔያታ ናሽኪ ዔካንዳ።» *

30 ጳውሎሴ ዒዚ ሚኢሾ ጨጊ ጨጊ ሞርቃ ማኣራሎይዳ ላምዎ ለዔ ቢያ ዳዒ፤ ዒዛ ባንሢ ሙካ ዓሶ ቢያ ሸኣቸንሢ ዔካኔ፤ 31 የኦሲኮ ካኣቱሞ ዛሎ"ሞ ኬኤዚ ኬኤዚ ሃሣ ጎዳ ዬሱሴ ኪሪሰቶሴ ዛሎ" ዒዛ ላኣጋ ዓሶ ባኣያ ማዒ ጫርቁ ዔርዛ።

28:19 ዳኪ. ማድ" 25:11። 28:27 ዒሲ. 6:9-10። * 28:28 ፔቴ" ፔቴ" ሚናኣ ማፃኣፓ፡- ፓይ. 29ይዳ «ጳውሎሴ ዬያ ኬኤዜሰካፓ ዓይሁደ ዓሳ ዒናፓ ማርሚ ማርሚ ዒኢካፓ ኬሰኪ ዳንዳ።» ሂዚ ጋዓያ ቃሲ" ፃኣፓ።

ያኑሲ ማዶ"ም ዳኪንቴ ጳውሎስ ሮሜ ዓጮ" ዓሰም ዳኬ ኪኢቶ" ዓይያ ካሮ"

ያኑሲ ማዶ"ም ዳኪንቴ ጳውሎስ ሐያ ኪኢቶ" ሮሜ ዓሰም የአፔሚ" ሮሜ ዓጮ"ይዳ ዓኣ ሸኢኢጲያ ማኣሮ ዓሰ ዛጋኒ ዒ ማሌሢሮ ዔያታ ዒዛ ገኢጊ ካፓንዳጉዲኬ። ጳውሎስኮ ማሊያ ሮሜይዳ ዓኣ ኪሪሰቶስ ጉሙርቁ ዔኬዘንሢሢና ዳካ" ዎዴ ዴዒ ማዳሰካፓ ዔያታ ዒዛ ማኣዴ"ም ዒሰፔኔ ዓጮ" ዳንዳኒኬ፤ ኪሪሰቶስ ጉሙርቁ ዔኪያ ዛሎ" ዒ ዔሬ ባኮና ሐሣ ዔያታ ዎይቲ ናገንገዳቴያ ናገንገዳ ጎይያ ፓይዲ ፓይዲ የአፔኔ፤ ጳውሎስ ዔያቶ ኪኢታኒ ማሌ ባካ ቢያ ሃኖ" ኪኢቶ"ይዳ ዓኣኔ።

ጳውሎስ ሮሜይዳ ዓኣ ኪሪሰቶስ ጉሙርቁ ዔኬዘንሢሢም ሳራሢ ሳራሢያና ሃሣ ዔያቶም ዒ ሸኢቃያ ማዒያዎ ዔርዘሢሢ ገንፃ ዒዛ ኪኢቶ"ኮ ዓኣፓ ማዔ ባካ፡- «ያኑሲ ዓሲ ያሎ" ማሂ ዛጋሢ ኪሪሰቶስ ጉሙርቁቶ ሌሊ ማዔሢ ዔይ ኮዦ ሃይሶ ቃኣላ" ኬኤዘኔ፤ ዓይጎሮ ገዔቴ ያኑሲ ጉሙርቁ ዓሲ ያኑሲ" ያሎ" ማሂ ዛጋኔ፤ ናገንገያ ዴንቃንዳኔ» (1፡17) ጋዓ ማሊያ ማዔሢ ዒ ዳዎኔ።

ዩካፓ ሐሣ ጳውሎስ ዩኖ ማሊያሎ ዳልገሺ የአፓያ ዓይሁዴ ዓሰ ማዔቴያ ማዒባኣ ዓሳ ቢያ ጎሚና ዓኣያ ማዔሢሮ ያኑሲና ዎላ" ቡካንዳያ ኮይሳኔ፤ ዓሲ ያኑሲና ዎላ" ቡካን ዳንዳዒሢያ ዩሱስ ኪሪሰቶስ ጉሙርቁ ዔኪሢሢና ሌሊኬ፤ ዩኖ ያኑሲና ዎላ" ገኢጊ ቡኪንቶኮ ዓኣፓ ማሌ" ዓኪ ናገን ዴንቁሢ ማዔሢ ዒዚ ዳልገና ኬኤዘኔ። ዒዚ ኬኤዘያ ኪሪሰቶስ ጉሙርቁ ዔኬ ያኑሲና ዎላ" ኮሺ ናገንገዳኔ፤ ዩይ ዓሢ ያኑሲ ዓያኖ ዛሎ"ና ጎሚና ሃይቢናኮ ዎልቆ ዴማ"ፓ ባሺ ኬሰኬኔ፤ ገዒ ዓይ. 5-8 ሄላ"ንዳኣና ጳውሎስ' ያኑሲ ዎጎኮ ማሊያና ኪሪሰቶስ ጉሙርቁ ዔኬ ዓሰ ናገንገይዳ ማዳ ዓያኖ ገኤዦናኮ ማሊያ ዓይጎታቴያ ዔርዘኔ፤ ዩካፓ ሃሣ ጳውሎስ፡- «ያኑሲ" ዓሲም ማላ ማሊያ ጋራ ዓይሁዴና ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሰና ዎላ" ዎይቲ ፔቴ" ማዒኒ ዳንዳዒይ?» ጋዓ ዓሰኮ ያኑጨያ ማሂኒ ሚርጌ ኮዓኔ።

ሃሣ ዓይሁዴ ዓሳ ዩሱስ ጉሙርቁ ዔኩዎያ ዓተያ ያኑሲ ማሊሢ ማዒያ ዒ ኬኤዘኔ፤ ዓይጎሮ ገዔቴ ዩያ ጎይያና ዓሲ ቢያ ዩሱስ ኪሪሰቶስ ዛሎ"ና ያኑሲ ጉሪ ዒንጌ ዳቁንቶና ዳቃኒ ዳንዳዒንዳጉዲኬ ጋዓኔ፤ ማዔቶዎ ዓይሁዴ ዓሳ ዩሱስ ጉሙርቁ ዔካንዳ ዎዴ ሙካንዳሢ ጳውሎስ ጉሙርቁ፤ ጋፒንፃ ጳውሎስ ኬኤዘያ ኪሪሰቶስ ጉሙርቁ ዔኪ ዎይቲ ናገንገዳቴያ፡ ባሺ ሃሣ ኪሪሰቶስ ጉሙርቁ ዓሳ ዎላ" ናሹሞና ናገንገዳጉዲ ኬኤዘኔ፤ ዩያይዳ ዒ ቃሳ"ያ ያኑሲም ማዳሢ ዛላንታ ኪሪሰቶስ ጉሙርቁ ዓሳ ፔ ዓጮ"ም ገንሣ ዎለማኣ ዔያታ ማዳኒ ኮይሳ ባኮ ሃሣ ያኑሲ ዎጎ ዔያታ ማዳ ዎዴ"ና ዔያቶም ያኑጨሢ ማዒ ሂርገሻ ባኮ ዛሎ" ፓይዲ ፓይዲ ዒ ኬኤዘኔ።

1:13 ዳኪ. ማዶ" 19፡21።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

- 1 ዓይያ ካሮ"ንታ ኬኤዘንታኒያ ማሊንቴ ባኮ 1፡1-17
- 2 ዓሲ ቢያም ዳቁንታ ኮይሳሢ 1፡18—3፡20
- 3 ያኑሲ ዓሲ ዳቁሻ ጎይያ 3፡21—4፡25
- 4 ኪሪሰቶስ ዛሎ"ና ጴዳ ዓኪ ናገንገ 5፡1—8፡39
- 5 ያኑሲኮ ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ዓኣ ማሊያ 9፡1—11፡36
- 6 ኪሪሰቶስ ጉሙርቁ ዓሲ ናገን ጎይሢ 12፡1—15፡13
- 7 ጋፒንሢ ማሊሢና ሳራሢሢ 15፡14—16፡27

1 ዩሱስ ኪሪሰቶስም ማዳያ ማዔ፡ ያኑሲ ማዶ"ም ዔኤሊ"ንቴ፡ ኮዦ ሐይሶ ቃኣሎ" ኬኤዘኒ ዳኑሪንቴ፡ ጳውሎስይዳፓ ዳኪንቴ ኪኢታ፤

2 ሃይ ኮዦ ሐይሶ ቃኣላ" ያኑሲ ፔ ማሊያ ኬኤዘ ዓሰ ዛሎ"ና ገኤዦ ማፃኣፔይዳ ቤርታዲ ዒንጌ ሃጊ ማዒንዳ ዎዞ" ቃኣሎ"ኬ። 3 ኮዦ ሃይሶ" ያኑሲ ናዒሢ ዓሲ ማዒ፡ ዳውቴ ዜርያይዳፓ ሸይንቴሢ ኬኤዘያኬ። 4 ዩያጉዲ ሐሣ ጎዳ ዩሱስ ኪሪሰቶስ ገኤዦ ዓያኖ ዛሎ"ና ዴኤፒ ዎልቆና ሐይባ"ፓ ዔቁያና ያኑሲ ናይ ማዔሢ ኬኤዘኔ።

5 ዒዛ ዛሎ"ና ያኑሲ ማዶ"ም ዳኪንቴያ ኑና ማሂኒ ዳንዳዒሳ ያኑሲኮ ኮሹሞ ዒንገያ ኑ ዴንቁኔ፤ ዩያሮ ዒዛ ዛሎ"ና ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳ ቢያ ኪሪሰቶስ ጉሙርቁንዳጉዲና ዒዛም ዓይሢንታንዳጉዲ ኑ ማሂኔ። 6 ዒንሢያ ዩሱስ ኪሪሰቶስሮ ማዒንዳጉዲ ያኑሲ ዔኤሌ" ዓሰ ባኣካ"ኬ።

7 ዩያሮ ሮሜ ዓጮ"ይዳ ናገንገ፤ ሃሣ ያኑሲ ዒንሢ ናሽኪ፡ ዒዛ ዓሲ ማዒንዳጉዲ ዔኤሌ"ዘንሢም ቢያ፡-

ኑ ዓዳሢ ያኑሲና ጎዳ ዩሱስ ኪሪሰቶስናኮ ሚጨንቴያ ኮሹሞና ዒንሢም ማያም።

ጋላታ ሸኢኢሢሢ

8 ዒንሢኮ ያኑሲ ጉሙርቁያ ሐይሳ ዓጮ" ቢያይዳ ዎይዘንቴሢሮ ቢያፓ ቤርታሲ ዩሱስ ኪሪሰቶስ ዛሎ"ና ዒንሢ ቢያሢ ዛሎ"ሮ ታ ያኑዛሢ ታኣኒ ጋላታኔ። 9 ቢያ ኬሊ" ታ ሸኢቃ ዎዴ"ና ዒንሢ ዛሎ" ዎሎ"ዎያ ማዒያኮ ዒዛ ናኣዚ" ዛሎ" ኮዦ ሐይሶ ቃኣሎ" ኬኤዘ ኬኤዘ ጉቤ ዒናፓ ታ ዒዛም ማዳ ያኑዛሢ ታኣኮ ማርካኬ። 10 ያኑሲ ገዔቴ ጋፒንፃ ሐሢ ዒንሢ ኮራ ታ ሙካንዳ ጎይሢ ዒ ገኢጊሻንዳጉዲ ቢያ ኬሊ" ታ ሸኢቃኔ። 11 ዓይጎሮ ገዔቴ ዒንሢ ያኑሲ ጉሙርቁያና ደዳንዳጉዲ ማሃ ዓያኖ ዒንገያ ታ ዒንሢም ኬኤዘኒ ኮዒሢሮ ታ ዒንሢ ዛጋኒ ኮሺ" ማላኔ። 12 ዩያ ታ ጋዒሢ ታኣኒ ዒንሢ ጉሙርቁያ ዛሎ"ና ዒንሢያ ታ ጉሙርቁያ ዛሎ"ና ዎሊ ኑ ደዲሻኒ ኮዒኬ።

13 ታ ዒሸንሣ! ታ ሚሸንሣ! ማሌ" ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሰ ታ ዔርዘሢ ሚርጌ ኪሪሰቶስ ጉሙርቁ ዓሲ ዴንቁኔ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ዒንሢ ባኣኮ"ይዳኣ ታ ዔርዘሢ ኪሪሰቶስ ጉሙርቁ ዓሲ ዴንቁኒ ማሌኔ፤ ጋዒንቴ ዒንሢ ባንሢ ሙካን ሚርገና ታ ማሌም ሐኖ" ሄላ"ንዳኣና ታኣም ገኢጊባኣሢ ዒንሢ ዔራንዳጉዲ ታ ኮዒኔ።

14 ገሪኮ ዓጮ" ናገንገና ሙኤጮና ዔራ ዓሰና ዔራዎ ዓሰናም፡ ጨንጮ ዓሰና ቦኣዘ ዓሰናም ኮዦ

ሐይሶ ዔርዘንዳያ ታና ኮይሳኔ። 15 ዬያርኬ ዒንሣ፡ ሮሜይዳ ናንጋዘንሣም ኮዥ ሐይሶ ኬኤዘኒ ታ ኮሳሣ።

ኮዥ ሐይሶ ቃኣሎ" ዎልቆ

16 ታኣኒ ኮዥ ሐይሶ ቃኣሎ" ኬኤዘኒ ቦርሲንቱዎሴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ኮዥ ሐይሶ ቃኣሎ" ቤርታዲ ዓይሁዳ ዓሶ፡ ሄሊ" ሳዎ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሶ፤ ጌይ፡- ጉሙርቃ ዓሶ ቢያ ዳቂሻኒ ዳንዳዓ ያኦሲ ዎልቁኬ። 17 ዬይ ኮዥ ሃይሶ ቃኣሎ" ያኦሲ' ዓሲ ያሎ" ማሂ ዘጋሣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁቶ ሌሊ ማዔሣ ኬኤዘኔ፤ ዓይጎር ጌዔቱ፡- «ያኦሲ ጉሙርቃ ዓሲ ያኦሲ' ያሎ" ማሂ ዘጋኔ፤ ናንጊያ ዳንቃንዳኔ» ጌይንቲ ያኣፒንቲኔ።

ዓሲኮ ፑርቱዎ

18 ዓሳ ፔኤኮ ፑርቱዎና ጎኑዎ ፔጋዲ ዔርቱዎጉዲ ማሃኔ፤ ዬያር ዔያቶኮ ጎሞና ፑርቱዎና ዘሎ" ሮ ያኦሲኮ ጎሪ"ንታ ጫሪንጫጋ ዔያቶይዳ ሙካንዳኔ። 19 ያኦሲ ዔያቶ ማቶና ጎሪ"ሣ' ያኦሲ ዘሎ" ዔያታ ዔራኒ ኮይሳ ባኮ ዒ ዔያቶ ፔኤር ዔርዘም ዔያታ ዔራያታሣርኬ። 20 ዓጫ" ማዥንቲሣዲጋ ሳርቃዎ ዓሲም ጴዳዎ፡ ያኦሲ ባካ፤ ጌይ፡- ናንጊና ናንጋ ዒዘኮ ዎልቆና ያኦሲ-ሞና ዓሳ ማዤ ባኮይዳ ፔጋዲ ጴዳኔ፤ ዬያር ዬና ዓሶጉዲ ዔራዎ ፑርቲሳዘንሣ ቶላ"ኒ ጌሰታንዳ ባኣዘ" ባኣሴ። 21 ዓይጎር ጌዔቱ ዔያታ ያኦሲ ዔራያታዎ ዒዘም ኮይሳ ቦንቾና ጋላታና ዒንጊባኣሴ፤ ዬያር ዔያታ ፔኤኮ ማሊያና ፓሠዎ ዓሲ ማዔኔ፤ ሐሣ ጳቂሠ-ዎያ ማዒ ዒና" ዔያቶኮ ባይቄኔ፤ 22 ዔያታ «ኮ ጪንጫ ዓሲኬ» ጋዓኔ፤ ታንቲ ዔያታ ዔኤያኬ። 23 ናንጊና ናንጋ ያኦዘሣ ካኣሽኪያ ሃሺ" ላኣሚንታያና ባይቃያ ማዔ፡ ዓሲንታ ካፒንታ ቆልሞንታ ሳዓይዳ ዳዲና ሃንታ ባኮ ማሊሲ ማዥና ካኣሽኮ ባኣዘ" ዔያታ ካኣሽኪሣ ሳርቄኔ።

24 ዬያር ያኦሲ፡ ቦርሲሳ ባኣዘ" ዔያታ ማዳንዳጉዲ ዒኢሳ ፑርታ ባኣዘ" ኩሜ ዔያቶ ማሊያ ዔያታ ኩንሣንዳጉዲ ዔያቶ ሃሺ"ኔ። 25 ዬይ ያዲ ማዔሣ ያኦሲኮ ጎኑዎ ሉኡዙሞና ዔያታ ላኣሜሣር፡ ማዥሣ ዓኣንቲ ማዥንቲ ባኮ ዔያታ ካኣሽኪ፡ ዬያ ባኮም ማዳሣርኬ፤ ያኦሲ ጋዓንቲ ናንጊና ጋላታንቲያኬ።

26 ዓሳ ዬያ ማዳሣር ያኦሲ' ዓሶ ኮይሱዎ ቦርሲሳ ሱኡኬም ዓኣሣ ዒንጌኔ፤ ዔያቶኮ ላኣላታዎ ዔርቱ ጎይያጉዲቱዎንቲ ዳምቤባኣ ጎይሣ ላኣሊና ላሃኔ። 27 ዬያጉዲ ሃሣ ዓቲንቃ ላኣሎና ላሃያ ሃሺ"፡ ዎላ" ላሃኒ ኮሳሣና ዓቲንቃ ዓቲንቆና ዎላ" ቦርሲሳ ባኣዘ" ማዳኔ፤ ዬያር ዔያቶኮ ዳቢንቶ ዘሎ"ና ዔያቶም ኮይሳ ሜቶ" ፔጊዳ ዔያታ ዔኪ ዬዓንዳኔ።

28 ዓሳ ያኦሲ ዔራኒ ኮሳሣሣር ቦርሲሳ ባኣዘ" ማዳንዳጉዲ ያኦሲ ፓሠዎ ማሊሣም ዓኣሣ ዔያቶ ዒንጌኔ። 29 ዬያር ጌኔ ማዳ፡ ፑርቱዎ፡ ዲኡዲሞ፡ ኮሜ ዓርቂሣ፡ ቂኢሩሞ፡ ዓሲ ዎዲሣ፡ ዑራ፡ ጌሺሣ፡ ፑርታ ማሊሣ ዔያቶይዳ ኩሜኔ፤ 30 ዬያጉዲ ሃሣ ዔያታ ደንካያ፡ ዓሲ ሱንሣ ባይዘያ፡ ያኦሲ ዒያያ፡ ዓሲ ቦሃያ፡ ያቶርቃያ፡

ሄርሺንታያ፡ ፑርታ ባኣዘ" ማዳንዳ ጎይሣ ኮዓያ፡ ሸዔ ዓሶም ዓይሣንቱዎያ፡ 31 ጳቂሠ-ዎያ፡ ጌሰቲ ቱኮ"ና ጌኤዘ ካፑዎያ፡ ናሹሞ ባኣያ፡ ሚጪንቲሣያ ባኣ ዓሲኬ። 32 «ዬንሣ ማዳዘንሣም ቢያ ሃይቢ ኮይሳኔ» ጋዓ ያኦሲኮ ዎጎ ዔራያታዎ ዬያ ቢያ ዔያታ ማዳኔ፤ ማዳ" ሌሊቱዎንቲ ዬያጉዲ ማዳ ዓሶም ዔያታ ማዳንዳጉዲ ደዲሻኔ።

2

ያኦሲ ዎጋ ዎጌ

1 ሜሌ" ዓሲ ዑሰካ ኮይሱዎ ጎይሣ ዎጋሣ! ኔ ቶኣኪና ኔ ኬኤዘ ቶላ"ንዳ ጎይሣ ኔኤኮ ባኣሣ ዔራ፤ ዎይቲ ጌዔቲ ኔኤኒ ዓሶይዳ ዎጋያታዎ ዬይ ኔ ዎጋ ዓሣ ማዳማ ኔ ማዳኔ፤ ዬያር ሜሌ"ሣ ዑፃ ኔ ዎጋ ዎደ"ና ኔ ቶኣካ" ኔ ዎጋኔ። 2 ዬያ ማዳ" ማዳ" ዓሶ ዑያይዳ ያኦሲ ዔያቶም ኮይሳ ዎጌ ዎጋንዳሣ ኮ ዔራኔ፤ 3 ሃይ ዓሣ ኔ! ዬያይዳ ማዳ ዓሶ ዑፃ ኔ ዎጋያታዎ፡ ዔያታ ማዳ ባኮ ኔ ማዳያታቲ ያኦሲኮ ዎጋጋ ኔ ቶላ"ንዳያ ኔኤም ማላ? 4 ሐሣ ያኦሲኮ ኮሹሞና ጊቢ" ዳንዳዒያናኮ ሚርጊያ ኔ ቦሃ? ያኦሲ ኔኤም ኮሹሞና ማሊሣ' ኔና ጎሞይዳጋ ፔ ባንሣ ማሃኒታሣ ኔ ዔራዎዓዳ? 5 ዓካሪ ኔኤኒ ጎሞ ቡኡያ ዒያያ ማዔሣር ያኦሲኮ ጎሪ"ንቶና ያሎ" ዎጎና ፔጋዳ ዎደ"ና ሜታ ኔ ጊዳ" ሃቹም ዲባንዳጉዲ ኔ ማሃኔ። 6 ዓይጎር ጌዔቲ ያኦሲ ፔቲ" ፔቲ"ሣም ፔኤኮ ማዳ"ጉዴያ ዒንጋንዳኔ። 7 ኮሺ ማዳ ደዲ ማዳ ጋላታና ቦንቾና ሐሣ ባይቁዎ ናንጊያ ኮዓዘንሣም ናንጊና ጋፑዎ ናንጊ ያኦሲ ዒንጋንዳኔ። 8 ጋዓንቲ ፔኤም ማዓ ባኣዘ" ኮዓያ፡ ሃሣ ጎኑዎ ሃሺ" ፑርታ ማዳዘንሣዳ ያኦሲጋ ፑርታ ዎጌና ጎሪ"ንቲና ሙካንዳኔ። 9 ፑርታ ማዳ ዓይጎ ዓሲዳ ማዎም ሜቶና ዎኣዮና ሄላ"ንዳኔ፤ ዬይያ፡- ቤርታዲ ዓይሁዳ ዓሶይዳ ዩካጋ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሶይዳ ማዓንዳኔ። 10 ጋዓንቲ ዓይሁዳ ዓሲ ማዔቲያ ዓይሁዳ ማዒባኣያታዎ ኮሺ ባኣዘ" ማዳ ዓሲም ቢያ ጋላታና ቦንቾና ሃሣ ኮሹሞዎ ዒንጊንታንዳኔ። 11 ዎይቲ ጌዔቲ ያኦሲ ዓሲ ዲማሱዎሴ።

12 ሙሴ ዔርዘ ዎጎ ዔራዎያታቲያ ጎሜ ማዳ ዓሳ ቢያ ዔያታ ማዳ ፑርቶ ማዳ" ዘሎ"ና ባይቃንዳኔ፤ ዬያ ዎጎ ዔራያታዎ ጎሜ ማዳሣ ዬያ ዎጎ ጎይያና ኮይሳ ሜቶ ዔካንዳኔ። 13 ዓይጎር ጌዔቲ ያኦሲ ቤርቲዳ ያሎ" ማዓዘንሣ ዎጎ ካጋዘንሣኬ፤ ዎይዘያ ካፑዎዘንሣቲዎሴ። 14 ሙሴ ዔርዘ ዎጎ ዔራዎ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሳ ዔያቶኮ ናንጎ ዎጋ" ዓይሣ ባኮ ማዳኔ፤ ዬያር ሙሴ ዔርዘ ዎጎ ዔያታ ዔራዎቲያ ዔያቶኮ ናንጎ ዎጌ ዓኣሣር ዔያታ ማዳንዳ ባኮ ዔዔራኔ። 15 ሐሣ ዔያቶኮ ዒና" ዔያቶም ማርካዳኔ፤ ዎይቲ ጌዔቲ ዔያቶኮ ዒና" ፔቲ" ፔቲ"ና ዔያታ ማዳ ባካ ፑርታ ማዒያ፡ ፔቲ" ፔቲ"ና ሃሣ ኮሺ ማዒያ ዔያቶም ዔርዘኔ፤ ዬያይዲ ዔያታ ማዳሣር ሙሴ ዔርዘ ዎጋ ዓይሣ ባካ ቢያ ዔያቶኮ ዒና" ያኣፒንቲ ዓኣሣ ዔርታኔ። 16 ዬይ ያዲ ማዓንዳሣ' ሃሣ ታኣኒ ኮዥ ሃይሶ ቃኣሎ" ዘሎ"ና ኬኤዘ፡ ዔርዘሣ ጎይያ ዓሳ

1:16 ማር. 8፡38። 1:17 ዒምባ. 2፡4። 1:21 ዔፕ. 4፡17-18። 1:23 ላሚ. ዎማ 4፡16-18። 2:1 ማቲ. 7፡1፤ ሉቃ. 6፡37። 2:6 ዓይኑ. 62፡12፤ ኮኣኪ. 24፡12። 2:11 ላሚ. ዎማ 10፡17።

ማዳ ዓኣሺንቴ ባኮይዳ ዩሱስ ኪሪስቶስ ዛሎ"ና ያኦሲ ዋጋ ከሎ"ናኩ።

ዓይሁድ ዓሰጦ ሙሴ ዔርዘ ዋጎና ዛላ

17 ሐይሾ ኔኤኒ ኔና፡- «ታኣኒ ዓይሁዳ ዓሰሴ» ጌራ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ጉሙርቃያ ሃሣ፡- «ታ ያኦሲ ዓሰሴ» ጌራ ኔ ሄርሺንታኔ። 18 ኔኤኒ ያኦሲ ማሊያ ዔራያ፡ ሙሴ ዔርዘ ዋጋ። ጋሣሢ ዔራሢሮ ኮሺ ማዳ ኔ ዔራኔ። 19 ኔኤኒ ሃሣ፡- «ዓኣፖ ባይቄ ዓሰ ታ ዔከ ዓኣዳያ፡ ዲሞይዳ ዓኣ ዓሰኮዋ ታ ፖሊኬ» ኔ ኔና ጋሣኔ። 20 ዩያጉዲ ሃሣኔ፡- «ዔሪባኣ ዓሰ ታ ዔርዘያኩ፤ ናኣቶ" ታ ዔርዘያኩ» ጋሣኔ፤ ጊንሣ ሃሣ፡- «ዋጎንታ ዋጎኮ ጎኑሞ ሚርጌና ታ ዔራያኩ» ኔ ጋሣኔ። 21 ዓኣሪ ማሌ" ዓሰ ኔ ዔርዘያ ማዳ፡ ኔና ኔ ዔርዘዋዳዳ? «ውኡቁፖቴ» ኔ ጋሣኔ፤ ጋሣንቴ ኔ ኔኤሮ ወወኡቃኔ፤ 22 ጊንሣ «ዓኒ ሃሣ ማቸ ማዒባኣያና ላሃፖቴ» ኔ ጋሣኔ፤ ጋሣንቴ ዩያ ኔ ማማዳኔ፤ ማሌ" ካኣሽኮ ባኮ ኔ ሻሻኣከንታኔ፤ ጋሣንቴ ዩያ ካኣኸ ማኣራ ዓኣ ባኮ ዔያቶኮ ኔ ቡቡራኔ። 23 ኔኤኒ ያኦሲ ዋጎና ሄርሺንታኔ፤ ጋሣንቴ ዩያ ዋጎ ኔ ካፖ ሃሺ"ያና ያኦሲ ኔ ቶኦታኔ። 24 ዩይ ያዲ ማዔሢ፡- «ዓኒሢ፡ ዓይሁድ ዓሰ ዛሎ"ና ያኦሲኮ ሱ"ንፃ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሰና ጫሽከንታኔ» ጌይንቴ ፃኣፒንቴ ጎይያኩ።

25 ዓቲንቶ ቤርቶ ተቁፃ ካኣሺ ኔኤሞ ማዒሢ ዋጎ ኔ ኩንሣቶኩ፤ ዋጎ ኔ ካፑዋያ ማዔቶ ጋሣንቴ ዓቲንቶ ቤርቶ ተቁፃ ካኣኸ ጉሪ ማዒንዳኔ። 26 ዩያሮ ዓቲንቶ ቤርቶ ተቁፃ ተቁፃ፡ ዓይሁዳቴዋ ዓሢ ዋጎ ዓይሢያ ኩንሣያ ማዔቶ ዓቲንቶ ቤርቶ ተቆ ካኣኸ ኩንሣያ ማዒባዳ? 27 ኔኤኒ ኔኤኮ ዋጌ ዓኣያ፡ ሃሣ ዓቲንቶ ቤርቶ ተቁፃ፡ ካኣኸ ኩንሣያ ማዒባ፡ ዋጎ ኔ ካፒባኣያ ማዔቲ ዓሽኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ተቁፃ፡ ዋጎ ኩንሣ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሢ ኔ ጊዳ" ዋጋንዳኔ። 28 ዩያሮ ሱ"ንፃ ሌሊ ዓይሁዳ ማዔ ዓሰ' ጎኔ ዓይሁዳ ዓሰ ማዒባኩ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ጴዳ ዓሽኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ተቁፃ ሌሊ ጎኑሞ ተቁፃ፡ ካኣሽቴዋ። 29 ጎኔ ዓይሁዳ ዓሰ' ዓሮ ጋራፓ ዓይሁዳ ዓሰ ማዒ ጴዳቶኩ፤ ጎኔ ዓቲንቴ ቤርቶ ተቁሢ ካኣሺ፡- ያኦሲ ዓናፖ ማዔ ዓኔ ተቁፃ፡ ካኣሺ ማዒንዳኣፓዓቴሞ ሙሴ ዔርዘ ዋጎይዳ ፃኣፒንቴ ጎይያጉዲ ዓሽኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ተቁፃ፡ ካኣኸቴዋ። ዩያይዳ ዓሰ ጋላታ ዴንቃንዳሢ ያኦሲዳፓ ማዒንዳኣፓዓቴሞ ዓሰዳፓቴዋ።

3

ዓይሁዳ ዓሰኮ ዳቢንቶ

1 ዓኣሪ ዓይሁዳ ዓሰ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሰይዳፓ ባሻሢ ዓይጎናዳይ? ዓቲንቶ ቤርቶ ተቁፃ ካኣኸ ዓይጎ ማኣዳ"ይ? 2 ዓይሁዳ ዓሰ ማዒፃ ጎኔና ሚርጌ ጎይሢና ባሻያኩ፤ ዩይያ፡- ያኦሲ ፔኤኮ ቃኣሎ" ዓይሁድ ዓሰጦ ጉሙርቁ ዓኒንሢሢኩ። 3 ዓይሁድኮ ፔቴ" ፔቴ" ዓሰ ጉሙርቁንቴዋያ ማዒ ጴዳቶ፡- ዔያቶኮ ጉሙርቁንቴዋያ ማዒፃ ያኦሲ ጉሙርቁንቴዋያ ማሃ? 4 ፔቴ"ታፃ ማሁዋሴ!

«ኔ ጌሰታ ጌኤዘና ጎኔ ዓሰ ማዒ ኔና ሞኦታሢ ኔ ላሃንዳኔ» ጌይንቴ ፃኣፒንቴሢ፡ ዓሰ ቢያ ሉኡቃያ ማዔቴያ ያኦሲ ጎኔ ጌሰታያኩ።

5 ጋሣንቴ ኦኡኮ ጎሣ ያኦሲ ሂሎ"ሞ ፔጋሲ ዳዋያ ማዔቴ፡ ኦ ዋዚ ጋሣንዳይ? ያኦሲ ኦ ጎሞሮ ኦና ማቶይዳ ዓጌቶ ፒዜ ዓይ ዋጋያቴዋሴ ጌይሢዳ? ዩያ ታ ዓሰ ማሊሢ ጎይሢ ጋሣኔ። 6 «ያኦሲ ፒዜ ዋጋያቴዋሴ» ጋሣኒ ፔቴ"ታፃ ዳንዳዒንቴዋሴ፤ ያዲ ማዔቶ ያኦሲ ዓጮ"ይዳ ሃጊ ዋዲ" ዋጋንዳይ?

7 ጋሣንቴ ታኣኮ ሉኡዚ ዓሰ ማዒፃ ያኦሲኮ ጎኑሞ ፔጋሲ ቦንቸ ዴኤፑሞዋ ዳውዋያ ማዔቶ ዓኣሪ ታኣኒ ሉኡዚ ዓሰ ማዒ ዋጊንታሢ ዓይጌንዳሮዳይ? 8 ፔቴ" ፔቴ" ዓሰ፡- «ኮሺ ባኣዚ" ኦ ዴንቃኒ ፑርታ ባኣዚ" ኦ ማዳሞ» ጌራ ጌራ ታኣኒ ዔርዘያ ማሊሲ ታና ዳንካኔ፤ ዩያሮ ዔያቶ ዑፃ ዋጊንታንዳ ዴኤፃ ዋጋ ፒዜኩ።

ዓሰ ቢያ ጎሣና ማዒፃ

9 ዩያይዳቴ ኦኡኒ፡ ዓይሁድ ዓሰ ዓይሁድ ማዒባኣ ዓሰይዳፓ ባሻኔ ጌይሢዳ? ፔቴ"ታፃ ያዲቴዋሴ! ዓይሁድ ዓሰ ማዔቴያ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሰ ሐሣ ዓሰ ቢያ ጎሣና ማዔሢ ቤርታዲ ታ ከኤዜኔ። 10 ጌኤኸ ማፃኣፖይዳ፡- «ፔቴ"ታፃ ሂሎ" ዓሰ ባኣሴ፤

11 ዓኔና ጳቂሣ ዓሰያ ባኣሴ፤ ዓናፓ ያኦሲ ኮዓ ዓሰ ፔቴ"ታፃ ባኣሴ።

12 ቢያሢ ጎኑሞ ጎይያፓ ዳቢ ዣኣሌኔ፤ ፔቴ"ታፃ ኮሺ ማዳ ማዳ ዓሰ ባኣሴ።

13 ዓሰ ባይዛ፡ ፑርታ ጌኤሲ ጌሰታኒ ዳንጋ ዔያቶኮ ጉሪ ዳኡፒ ዔቴጉዲኩ፤

ዳንጋ ዔያቶኮ ጌሻያኩ፤ ጌኤዛ ዔያቶኮ ሾኣሺ ዳዒሢጉዲኩ፤

14 ዳንጋ ዔያቶኮ ፑርታ ጋዳማ ሌሊ ጋዳንቃያኩ።

15 ዔያታ ዓሰ ዋዳኒ ሩራያኩ፤ 16 ዔያታ ዴንዳ ቤዘ ቢያይዳ ባይሲንታና ማቶናኮ ካራኩ።

17 ዋዲ" ኮሺ ናንጎንዳቴያ ዔያታ ዔሩዋያኩ። 18 ፔቴ"ታፃ ያኦሲ ዔያታ ዒጊጨዋሴ» ጌይንቴ ፃኣፒንቴ።

19 ዋጎኮ ዓይሢያ ኮይሳሢ ዋጊና ዋርቃ ዓሰጦ ማዔሢ ኦ ዔራኔ፤ ዩያ ዛሎ"ና ዓሰ ቶላ"ኒ ጎይንዳ ባኣዚ" ባይዚ ዳንጎ ፔኤሲ" ዓርቃንዳኔ። 20 ዩያሮ ቢያ ያኦሲ ቤርታ ዳቢንቴያ ማዒንዳኔ። 20 ዩያሮ ዓይጎ ዓሰያ ያኦሲ ቤርታ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ኩንሣሢና ሂሎ"ዋሴ፤ ዋጋ ዳዋሢ፡- ዓሰ ጎሣና ማዒፃኩ።

ዓሰ ኪሪስቶስ ጉሙርቁሢና ሂሎ"ያ ማዒፃ

21 ሐሢ ጋሣንቴ ያኦሲ ዓሰ ሂሎ"ሳ ጎይያ ዋጋፓ ዲማዲ ጴዳኔ፤ ዩይያ፡- ሙሴ ዔርዘ ዋጎና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሰ ዛሎ"ና ማርካዲንቴ። 22 ዩያሮ ያኦሲ ያናኣ ዲማሱዋፃ ዩሱስ ኪሪስቶስ ጉሙርቃዘንሢሞ ቢያ ሂሎ"ሞ ዓኒንቴ። 23 ዓይጎሮ ጌዔቶ ዓሰ ቢያ ጎሣ ማዳ ያኦሲ ዔያቶሞ ዒንጌ ቦንቸፓ ዓቴ"ኔ። 24 ዩያሮ ዓሰ

2:24 ዓሰ. 52:5። 2:29 ላሚ. ዋማ 30:6። 3:4 ዓይኑ. 51:4። 3:12 ዓይኑ. 14:1-3፤ 53:1-3። 3:13 ዓይኑ. 5:9፤ 140:3። 3:14 ዓይኑ. 10:7። 3:17 ዓሰ. 59:7-8። 3:18 ዓይኑ. 36:1። 3:22 ጋላ. 2:16።

ዩሱስ ኪሪስቶስ ማዳ ዳቂሽያ ማዶ"ና ያኦሲ ፔ ኮሹሞና ዲንጌ ዲንጊያና ያላ"ኔ። 25 ያኦሲ ዩሱስ ኪሪስቶስ፡ ጎሞ ዛሎ ዲንጎ ባኣዚ" ማሃ ዲንጊህ፣ ዲዛ ጉሙርቃህ ቢያ ዲዛ ስጉያና ዔያቶኮ ጎማፓ ማኣሪንተህ ዳንቃንዳጉዲኔ፤ ያኦሲ ዩያ ማዳህ፣ ቤርታ ዓኣ ጎሞ ጊቢ" ዳንዳዒህና ባኣያ ማሃ ፔኤኮ ያሎ" ሞ ጎይያ ዳቀኒኔ። 26 ሐሃኣ ዎዶ"ና ያኦሲ ያሎ" ሞፓ ማዒያ ዳቀህ፣ ዩሱስ ጉሙርቃዘንህ ቢያ ያላ"ሲያናኔ።

27 ዓካሪ ኦኤኒ ሄርሺንታንዳ ባኣዚ" ዓይጌ ዓኣይ? ዓይጎናኣ ኦ ሄርሺንታ ባኣዚ" ባኣኤ፤ ኦ ሄርሺንቱዎኣህ ዓይጎ ዛላናዳይ? ሞጎ ኦ ማዲ ኩንህህረዳ? ዔይዔ፤ ኪሪስቶስ ጉሙርቃህ ዎጌናኔ። 28 ዩያሮ ያኦሲ ዓሲ ያሎ" ማሃ ዛጋህ፡- ሞጌ ማዳ ኩንህህሞቱዎንቴ ጉሙርቃቶ ማዒህ ኦ ዔራኔ። 29 ያኦሲ፡ ዓይሁዶ ዓሶ ያኦሲ ሌሊዳ? ዓይሁዶ ማዒባኣ ዓሶኮ ያኦሲቱዎዳዳ? ጎኔና ዓይሁዶ ማዒባኣ ዓሶኮዎ ያኦሲኔ። 30 ያኦሲ ፔቱ"ከ፤ ዓይሁዶ ዓሶ ማዒቱያ ዓይሁዶ ማዒባኣ ዓሶ ኪሪስቶስ ጉሙርቃህ ዛላና ያላ"ሳህ ዲዛኔ። 31 ዓካሪ ኪሪስቶስ ጉሙርቃህ ዛላና ሞጎ ኦ ባይዛኔ ጌይህዳ? ያዲቱዎሴ! ባሴና ሞጎ ኦ ዶዲሺ ካካፓያኔ።

4

ዓብራሃሜኮ ያኦሲ ጉሙርቃያና ያላ"ሞ

1 ዓካሪ፡ ኦኤኮ ዓዲህ፤ ዓብራሃሜ «ዳንቄ» ኦ ጋዓህ ዓይጌንዳዳይ? 2 ዓብራሃሜ ዎንዳ ያላ"ህ ማዳና ማዒያታቱ ዲ ሄርሺንታንዳ ባኣዚ" ዳንቃንዳዎከ፤ ጋዓንቴ ዲ ያኦሲ ቤርታ ሄርሺንታኒ ዳንዳዑዎሴ። 3 ዓይጎሮ ጌዔቴ፡- «ዓብራሃሜ ያኦሲ ጉሙርቃህሮ ጉሙርቃዩ ዲዛኮ ያሎ" ሞ ማዒ ፓይዲንታንዳ፤ ጌይንቲ ያኣፒንቴኔ። 4 ማዳ ማዳ ዓሲሞ ማዳ» ዛሎ" ሳንጊንታ ባካ ዲዛኮ ዎልቆ ዛሎ"ከ፤ ጉሪ ዲንጎያቱዎሴ። 5 ዓሲ ኮሺ ባኣዚ" ማዲባኣያ ማዒቱያ ጎሞ ዓሶ ያላ"ሳ ያኣዛህ ጉሙርቃቶ ጉሙርቃዩ ያሎ" ሞ ማዒ ዲዛሞ ፓይዲንታንዳ፤ 6 ዓሲ ኮሺ ማዳ ዛላሮቱዎንቴ ያኦሲ ጉሪ ያላ"ሳ ዓሲ ዓንጂንቴያ ማዒያ ዳውቴ ዔርዘያ፡-

7 «ዳቢንታ ዓቶም ጌይንቴዘንህና ጎሞዎ ሐሾ"ና ዓሳ ዓንጂንቴያኔ!

8 ያኦሲ ጎሞ ዲዛኮ ዓርቁባኣ ዓህ ዓንጂንቴያኔ!» ጌዔኔ።

9 ዓካሪ ዩይ፡ ዳውቴ ኬኤዜ፤ ዓንጂ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንቴ ዓሶም ሌሊሞ? ቲቂንቲባኣ ዓሶማኣ ኬኤዜይ? ቲቂንቲባኣዘንህማኣ ኬኤዜኔ። ዓይጎሮ ጌዔቴ፡- «ዓብራሃሜ ያኦሲ ጉሙርቃህሮ ጉሙርቃዩ ዲዛኮ ያሎ" ሞ ማዒ ዲዛሞ ፓይዲንቴኔ» ኦ ጌዔኔ።

10 ዓብራሃሜኮ ጉሙርቃዩ ያሎ" ሞ ማዒ ፓይዲንቴህ ዓይዳዳይ? ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንቶኮ ቤርታሞ? ጊንጻኣዳይ? ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንቶኮ ቤርታኔ፤ ጊንጻኣቱዎሴ። 11 ዓብራሃሜ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንታንዳህኮ ቤርታ ዲዛኮ ጉሙርቃዩ ያሎ" ሞ ማዒ ዲዛሞ ፓይዲንቴህ ዔርዘንዳ

ማላታ ማዒያጉዲ ዓቲንቶ ቤርቶ ዲ ቲቂንቴኔ፤ ዩያሮ ዓብራሃሜ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንቱዎ ጉሙርቃዘንህና ጉሙርቃዩ ያሎ" ሞ ማዒ ፓይዲንታዘንህኮ ቢያ ዓዳኔ። 12 ዩያጉዲ ሃህ ዓብራሃሜ ዓቲንቶ ቤርታ ቲቂንቴዘንህኮዎ ዓዳኔ፤ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንቴዘንህኮ ዓዳ ማዒ ጎይያ ዔያቶኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንቶና ሌሊቱዎንቴ ዲዚ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንቶኮ ቤርታ ዓኣ ዲዛኮ ጉሙርቃዩ ዔያታ ጉሙርቃህሮኔ።

13 ዓብራሃሜ ፔ ዜርያና ዓጮ" ዳካላንዳያታህ ያኦሲ ዲዛሞ ሃጊ ማዒያ ዎዛ ዲንጌኔ፤ ዩይ ዎዛ" ዳዳህ፣ ዓብራሃሜ ሞጎ ኩንህህረቱዎንቴ ጉሙርቃህሮና ጉሙርቃዩ ዲዛሞ ያሎ" ሞ ማዒ ፓይዲንቴህሮኔ። 14 ዩያ ሐጊ ማዒያ ዎዛ" ዳንቃንዳዘንህ ሞጎ ካፓ ዓሶ ማዒቱ ጉሙርቃህ ፓህዎ ባኣዚ" ማዒኔ፤ ዲንጊንቴ ዎዛ"ኣ ጉሪ ማዒኔ ጌይህኔ። 15 ዎጌ ያኦሲ ጎሪ"ንቴ ዔከ ዩዒኔ፤ ዎጌባኣያ ማዒቶ ጋዓንቴ ዎጌኮ ዑህ ዓኣዲ ዳቦ ዳቢንቲ ባኣያ ማዒያ፤

16 ሃጊ ማዒ ዎዛ"ኮ ዓይያ ጉሙርቃህኔ፤ ዩያሮ ዓብራሃሜ ዜርያ ቢያ ዩያ ዔርቴ ዎዛ" ያኦሲኮ ኮሹሞ ዲንጊያና ዳንቃንዳ፤ ዩይያ፡- ዎጎ ዛሎ"ና ያላ"ዘንህሞ ሌሊቱዎንቴ ዓብራሃሜ ጉሙርቃዩና ያላ"ንዳዘንህማኣ ማዒያ፤ ዓብራሃሜ ጉሙርቃዩ ዛሎ"ና ኦና ቢያህኮ ዓዳ ማዒህሮኔ። 17 ዩይ ያዲ ማዒህ፡- «ሚርጌ ዳሬኮ ታ ኔና ዓዳ ማሄኔ» ጌይንቲ ያኣፒንቴ ጎይያናኔ። ዩያሮ ዓብራሃሜ ጉሙርቃ ያኣዛህ፤ ሐይቄህያ ዔቁጎህና ባኣ ባኮዎ ዓኣያ ማዒያጉዲ ማሃ ያኣዛህኮ ቤርታ ሃጊ ማዒ ዎዛ" ዲዛኮ ዳዲኔ። 18 ዓብራሃሜ ጉሙርቃህና ሃጊ ማዒ ዎዛ ጌህህ፣ ዓይጎ ባኣዚ"ያ ሃጊ ማዒ ዎዛ ማሆንዳ ባኣዚ" ባኣያይዳኔ፤ ዩያሮ፡- «ዜርያ ኔኤኮ ዩያጉዲ ሚርጋንዳኔ» ጌይንቲ ያኣፒንቴ ጎይያና ሚርጌ ዳሬኮ ዲ ዓዳ ማዒኔ።

19 ሌዓ ዲዛኮ ያኤታ ሄላ"ያ ማዒ፤ ጋርቹ ዓሲታያ ዲዛንታ ማሾ ሳኣራንታ ጋርቹ ሾዒኒ ዳንዳዑዎኣህ ዔራቴያ ያኦሲ ጉሙርቃዩ ዲ ሹሊዒሲባኣኤ።

20 ጉሙርቃዩና ዲዚ ዳዲ ያኦሲ ቦንቹያፓዓቲሞ ያኦሲ ዲንጌ ሃጊ ማዒ ዎዛ"፡- «ማዒያሞ ማዒያዳይ?» ጌይ ማሊባኣኤ። 21 ዓይጎሮ ጌዔቴ ያኦሲ ዲዛሞ ዲንጌ ዎዛ" ኩንህህኒ ዳንዳዓህ ዲ ዔራህሮኔ። 22 ዓብራሃሜኮ ጉሙርቃዩ ያሎ" ሞ ማዒ ፓይዲንቴህ ዩያናኔ። 23 ጋዓንቴ፡- «ያሎ" ሞ ማዒ ዲዛሞ ፓይዲንቴኔ» ጋዓ ቃኣላ" ያኣፒንቴህ ዓብራሃሜሞ ሌሊቱዎንቴ፤ 24 ኦማኣ ማዒያኔ፤ ጎዳ ዩሱስ ሃይባ"ፓ ዔቁሴ ያኣዛህ ኦ ጉሙርቃህሮ ኦማኣ ኦ ጉሙርቃዩ ያሎ" ሞ ማዒ ፓይዲንታንዳ፤ 25 ዩይ፡ ኦ ጎዳህ፤ ዩሱስ ኦ ጎሞሮ ሃይቢሞ ዓኣህንቲ ዲንጊንቴህና ኦናኣ ያላ"ሳኒ ሃይባ"ፓ ዔቁህኔ።

5

ጉሙርቃህና ዳዳ ኮሹሞና ዎዛና

1 ዓካሪ፡ ኦኤኒ ያሎ" ሞ ዳንቄህ ጉሙርቃህና ማዒህሮ ኦ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶስ ዛሎ"ና ያኦሲና

3:30 ላሚ. ሞፃ 26:4፤ ጋላ. 3:20። 4:3 ማዢ. ማፃ 15:6፤ ጋላ. 3:6። 4:8 ዓይኤ. 32:1-2። 4:11 ማዢ. ማፃ 17:10። 4:13 ማዢ. ማፃ 17:4-6፤ 22:17-18፤ ጋላ. 3:29። 4:14 ጋላ. 3:18። 4:16 ጋላ. 3:7። 4:17 ማዢ. ማፃ 17:5። 4:18 ማዢ. ማፃ 15:5። 4:19 ማዢ. ማፃ 17:17። 4:25 ዓሲ. 53:4-5።

ዋላ" ኩኡኮ ኮሹሞ ዓኣኔ። 2 ዒዛ ዛሎ"ና ሃሢ ኑ ዓኣ፣ ያኦሲኮ ኮሹሞ ዒንጊያይዳ ጉሙርቂሢና ኑ ጌላኒ ዳንዳዔኔ፤ ያኦሲና ዋላ" ቦንቹንታያ ኑ ማዓንዳሢሮ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘና ኑ ዋዘዳኔ። 3 ዩያና ለሊቱዋንቴ ኩኡኮ ማታሢናኣ ኑ ዋዘዳኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ማቶይዳፓ ደዱሞ ጴዳያታሢ ኑ ዔራኔ፤ 4 ደዲሢ ማቶ ዳንዳዔያ ማዔሢ ዔርዘኔ፤ ዩካፓ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ጴዳኔ። 5 ኑሞ ዒንጊንቴ ዓያኖ ጌኤዠ ዛሎ"ና ያኦሲ ናሹማ ዒና" ኩኡኮ ማርጌና ዓኣሢሮ ዒ ሃሢ ዒንጌ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ" ኑና ቦርሲሱሞሴ።

6 ቤርታ ኑ ላቤ"ያ ማዒ ዓኣንቴ ያኦሲ ማሊ ጌሢ ዋደ"ና ኪሪሰቶሴ ጎሞ ዓሶ ዛሎ" ሃይቄኔ። 7 ዲሎ" ዓሲ ዛላር ጌዒ ሃይቃንዳ ዓሲ ዳንቃኒ ማርጌ ማቶኬ፤ ጋዓንቴ ኮሺ ዓሲ ዛላ ሃይቃኒ ጫርቃይ ጎንጎቴ ጴዳንዳያ ናንዳኔ። 8 ጋዓንቴ ኩኡኒ ጎሜናታንቴ ኪሪሰቶሴ ኑ ዛሎ" ሃይቄኔ፤ ዩይያ፡- ያኦሲ ኑና ናሽካ ናሹማ ኮሺ" ዳኤፒ ማዒሢ ዔርዘኔ። 9 ዓካሪ፡ ኩኡኒ ዲሎ"ሢ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ሱጉዮ ዛሎ"ና ማዔቴ፣ ባሼና ያኦሲ ጎሪ"ንታፓ ኑ ዓታንዳሢ ዒዛ ዛሎ"ናኬ። 10 ኩኡኒ ያኦሲና ሞርኬ ማዒ ዓኣጾ ዓዛኮ ናዓሢ ሃይቦ"ና ዒዛና ዋላ" ኑ ቡኬኔ፤ ሐሢያ ኩኡኒ ያኦሲና ዋላ" ቡኬሢኮ ጊንጎ ዒዛኮ ናዓሢ ናንጎ ዛሎ"ና ባሼ ኑ ዳቃንዳኔ። 11 ዩያ ለሊቱዋንቴ ኑና ቡኩሴ፣ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ያኦሲ ማዳ ባኮር ኑ ዋዘዳኔ።

ሐይቢ ዓዳኣሜና ናንጊ ኪሪሰቶሴና ሙኪዮ

12 ፔቴ" ዓሲ ዛላና ጎሜ ዓጮ" ጌሌሞ፣ ጎሜ ዛላና ሐይቢ ሙኬኔ፤ ዩይያ፡- ዓሲ ቢያ ጎሜ ማዳሢሮ ሐይቢ ዓሲ ቢያ ሄሌ"ኔ። 13 ዋይቲ ጌዔቴ ሙሴኮ ዓሶ ዋይሃ ዋጋ ዒንጊንታንዳሢኮ ቤርታ ጎሜ ዓጮ" ዓኣኔ፤ ማዔቴያ ዋጌባኣ ዋዴና ጎሜ ጎሜኬ ጌይንቴሞሴ። 14 ጋዓንቴ ዓዳኣሜጉዲ ዋጌ ዳቢ ጎሜ ማዲባኣዘንሢያ ዓይሱሞ፣ ሐይቢ ዓዳኣሜፓ ዓርቂ ሙኪ ሙሴ ሄላ"ንዳኣና ዓሲ ቢያይዳ ቢታንቶ ዳንቄኔ።

ዩይ ዓዳኣሜ ሃጊ ሙካንዳ ኪሪሰቶሴኮ ማላታ ማዔኔ። 15 ጋዓንቴ ያኦሲኮ ኮሹሞ ዒንጊያ ዓሢኮ ጎሞይዳፓ ባሼኬ፤ ፔቴ" ዓሲ ጎሜ ዛላና ማርጌ ዓሲ ሃይቄሢጉዲ ያኦሲኮ ኮሹሞ ዒንጊያ ማዔ፣ ፔቴ" ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ጴዳ ዒንጊያ ማርጌ ዓሶሞ ዑሣ ዓኣሢ ዒንጊንቴኔ። 16 ዩያጉዲ ያኦሲኮ ኮሹሞ ዒንጊያኮ ዓኣፓ ዓሢኮ ጎሞ ዓኣፓፓ ባሼኔ፤ ፔቴ" ዓሲ ጎሜ ዛላ ዒንጊንቴ ዋጌ ማቶ ዒኪ ሙኬኔ፤ ማርጌ ጎሞ ዛሎ"ና ዒንጊንቴ ያኦሲ ኮሹሞ ዒንጊያ ጋዓንቴ ዲሎ"ሞ ዒኪ ሙኬኔ። 17 ፔቴ" ዓሲ ዳቢንቲ ዛላና ሐይቢ ዓሲ ቢያይዳ ቢታንቶ ዳንቄኔ፤ ጋዓንቴ ዩያፓ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ማዳሢ ባሼኬ፤ ዩይያ፡- ፔቴ" ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ያኦሲኮ ማርጌ ኮሹሞ ዒንጊያ ዳንቄ ዲሎ" ዓሶ ቢያ ሃይቢ ባሺ ናንጊና ናንጋንዳኔ።

18 ዓካሪ፡ ፔቴ" ዓዳኣሜ ጎሜ ማቶ ዋጌ ዓሲ ቢያይዳ ዔኪ ሙኬኔ ማዔቴያ፣ ፔቴ" ኪሪሰቶሴኮ ዲሎ"ሞ ማዳ" ማርጌሢ ማቶይዳፓ ኬሲ" ናንጊ ዒንጋንዳኔ። 19 ዓዳኣሜኮ ዓይሢንቴዋዎ ዓቲያ ዛሎ"ና ማርጌ ዓሶ ጎሜና ማዔሢጉዲ፣

ኪሪሰቶሴኮ ዓይሢንቴያ ዛሎ"ና ማርጌ ዓሶ ዲሎ"ንዳኔ።

20 ዋጌ ሙኪዮና ዳቢንቲ ማርጌኔ፤ ጋዓንቴ ዳቢንታ ማርጌሢጉዲ ያኦሲኮ ኮሹሞ ዒንጊያ ዑሣ ዓኣዳ ማርጌኔ። 21 ዩይ ያዲ ማዔሢ" ጎሜ ሃይቢ ዛላና ካኣታዳሢጉዲ ያኦሲኮ ኮሹሞ ዒንጊያ ኑ ጎዳሢ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ጴዳ ናንጊና ናንጊ ዲሎ"ሞ ዔኪ ሙኪሢና ካኣታዳንዳጉዲኬ።

6

ጎሜይዳፓ ሃኪ ኪሪሰቶሴና ናንጊሢ

1 ዓካሪ ኑ ዋዘ ጎንደይ? ያኦሲኮ ኮሹሞ ዒንጊያ ኑሞ ማርጋንዳጉዲ ጎሜ ማዲ ማዲ ናንጎንዳ? 2 ፔቴ"ታያ ዩይ ኮይሱሞሴ! ኩኡኒ ሃይቢና ደማዳሢጉዲ ጎሜይዳፓ ደማዳያ ጊንሣ ዋይቲ ኑ ጎሜ ማዲ ማዲ ናንጋንዳይ? 3 ዩሱስ ኪሪሰቶሴና ዋላ" ፔቴ" ማዓኒ ኑ ዋኣያ ማሰቲ ዓሶ ቢያ ዒዛኮ ሃይቦ"ና ፔቴ" ማዓኒ ዋኣያና ማሰቲሢ ዒንሢ ዔራሞዳ? 4 ዋኣያ ማሰቲያና ዒዛና ዋላ" ኑ ደኡቴ ዋደ"ና ዒዛና ዋላ" ኑ ሐይቄያ ማዔኔ፤ ዩያሮ ኪሪሰቶሴ ዓዶኮ ቦንቹና ሐይባ"ፓ ዔቄሢጉዲ ኩኡኒያ ዓኪ ናንጊ ናንጋንዳኔ።

5 ኩኡኒ ሐይቄ ዒዛና ዋላ" ፔቴ" ማዔቴ፣ ሐይባ"ፓ ዔቄያና ዒዛና ዋላ" ኑ ፔቴ" ማዓንዳኔ። 6 ኩኡኒ ቤርታኣ ናንጋ ላኣሚንቴሞ ጎሜኮ ካራሚ ማዒያ ዓታንዳጉዲ ቤርታኣ ናንጋ ኩኡኒ ኪሪሰቶሴና ዋላ" ሱዲንቴሢ ኑ ዔራኔ። 7 ጎሜኮ ሐይቄ ዓሲ ዑሰካ ቢታንቶ ባኣሴ። 8 ዓካሪ ኩኡኒ ኪሪሰቶሴና ዋላ" ሐይቄቴ ዒዛና ዋላ" ናንጊና ናንጋንዳሢ ኑ ጉሙርቃኔ፤ 9 ኪሪሰቶሴ ሐይባ"ፓ ዔቄሢሮ ላሚ ሐይቄንዲዋኣሢና ሐይቢኮዋ ዒዛይዳ ቢታንቶ ባኣሢ ኑ ዔራኔ። 10 ዒዚ ሐይቄ ዋደ"ና ጎሜኮ ዒዛ ዑያ ቢታንቶ ባኣያ ማዓንዳጉዲ ጋፒንሢ ፔቴ"ና ዒ ሐይቄኔ፤ ሐሢ ዒ ሺሞፔና ማዒ ናንጋሢ ያኦሲሞኬ። 11 ዓካሪ ሐሢ፡ ዒንሢዳ ጎሜኮ ቢታንቶ ባኣሢና ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ያኦሲሞ ሺሞፔና ዓኣያ ማዒ ዒንሢ ናንጋያታሢ ማሉሞቴ።

12 ዩያሮ ጎሜ ፔኤኮ ፑርቶ ማሊያ ዒንሢ ኩንሢሱሞጉዲ ዒንሢኮ ሃይቃ ዑያይዳ ጎሜ ቢታንታንዳጉዲ ማሂፖቴ፤ 13 ዒንሢኮ ደማ ደማ ዑያ ፑርታ ባኣዚ" ማዳያ ማሂ ጎሜሞ ዒንጊፖቴ፤ ጋዓንቴ ሃይቢፓ ዒንሢ ዔቄ ጎይያና ዒንሢ ያኦሲሞ ዒንጉሞቴ፤ ሃሢ ዒንሢኮ ደማ ደማ ዑያ ሞ ቢያ ዲሎ" ማዳ ማዳንዳጉዲ ያኦሲሞ ዒንጉሞቴ። 14 ዓይጎሮ ጌዔቴ ሃሢ ዒንሢ ናንጋሢ ያኦሲኮ ኮሹሞ ዒንጊያ ዳማ" ማዓንዳኣፓዔቴሞ ዋጌ ዳንካቴዋኣሢሮ ጎሜ ዒንሢ ዋይሢ ኮይሱሞሴ።

ዲሎ"ሞ ካራሚ ማዒሢ

15 ዓካሪ ኑ ዋደ"ንደይ? ዋጌ ዳማ" ማዒያ ዓቲሞ ያኦሲኮ ኮሹሞ ዒንጊያኮ ዳማ" ኑ ማዔያታሢሮ ጎሜ ኑ ማዳሞ ጌይሢዳ? ዩይ ፔቴ"ታያ ማዓዓኬ! 16 ፔቴ" ዓሲሞ ዒንሢ ማዳኒ ዓይሢንታኣና ዩያ ዒንሢ ዓይሢንታ ዓሢሞ ካራሚ ማዒሢ ዒንሢ ዔራኔ፤ ዩያጉዲ ጎሜሞ ዒንሢ ዓይሢንቴቴ ሐይቢ ዔኪ ሙካ፣ ጎሜኮ ካራሚ ዒንሢ ማዓንዳኔ፤ ያኦሲሞ ዓይሢንቴቴ

5:12 ማኪ. ማፃ 3:6። 6:4 ቆላ. 2:12።

ጋዓንቴ ዲሎ"ም ዲንሢ ዳንቃንዳኔ። 17 ዲንሢ ቤርታ ጎሜኮ ካራሚኬ፤ ሐሢ ጋዓንቴ ዋይዚ ዔኬ ዔራቶ"ም ዲናፓ ዲንሢ ዓይሢንታሢሮ ያኦሲ ጋላታ ሄሎ"ንጎ። 18 ጎሜ ካራሙሞይዳፓ ኬሰኪ ዲሎ"ሞኮ ካራሚ ዲንሢ ማዔኔ። 19 ታኦኒ ሃያ ዲንሢም ዔርታንዳ ጎይሢና ኬኤዛሢ' ዲንሢኮ ማሊፃ ላቤ"ያታሢሮኬ፤ ሃያኮ ቤርታ ዲንሢኮ ዑያ ዲኦቴ ባኦዚ"ና ፑርታ ማዳናም ማሢ ዲንሢ ዲንጌሢጉዲ ሐሢ ዲንሢኮ ዲማ ዲማ ዑያ ያኦሲም ዲማዳያ ማዓንዳጉዲ ዲሎ"ሞኮ ካራሚ ማሢ ዲንጉዋቴ።

20 ዲንሢ ጎሜኮ ካራሚ ማዔ ዓኦ ዋድ"ና ዲሎ"ሞም ዲንሢ ማዳንዳሢ ዲንሢም ዔርቲባኦያኬ። 21 ሂዳያ ዬሮ ዋድ"ና ዓይጎ ዲንሢ ፓሢ ባኦዚ" ዳንቄይ? ሐሢ ዲንሢ ቦርሲጎ ባኮይዳፓ ዓታዛ፤ ዓይጎ ፓሢ ባኦዚ" ዲንሢ ዳንቄባኦኬ፤ ዬያ ባኮኮ ጋፒንፃ ሃይቢኬ። 22 ሐሢ ጋዓንቴ ጎሜኮ ካራሙሞይዳፓ ዲንሢ ኬሰኪ ያኦሲ ካራሚ ማዔሢሮ፤ ያኦሲም ዲማዳያ ዲንሢ ማዓንዳኔ፤ ያኦሲም ዲማዳያኮ ጋፒንፃ ናንጊና ናንጊኬ። 23 ዓይጎሮ ጌዔቴ ጎሜይዳፓ ዴዳ ባኦዚ" ሐይቢኬ፤ ያኦሲዳፓ ዲንጊንታ ዲንጊፃ ጋዓንቴ ኑ ጎዳሢ፤ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ዴዳ ናንጊና ናንጊኬ።

7

ዔፒና ኮኦኪንሢና ባኦዚ"

1 ታ ዲሎ"ንሢ! ታ ሚሎ"ንሢ! ቢያሢ ዲንሢ ዋጌ ዔራጎታሢሮ ዋጌ ዓሲዳ ቢታንቶ ዳንቃሢ ዓሲ ሹምፖና ዓኦ ዋድ"ማና ሌሊታሢ ዲንሢ ዔራኔ። 2 ኮኦኪንሢና፡- ፔቴ" ሎዔ ላኦላ ዓጊና ዋላ" ሹምፔና ናንጎ ዋድ"ይዳ ዓዛና ዋላ" ዋጊና ቴኦቴ"ያኬ፤ ዓኒ ዲዛኮ ሃይቄቶ ጋዓንቴ ዓዛ ቴኦቴ" ዋጎይዳፓ ኬሰኪያ ማዓኔ። 3 ዬያሮ ዓኒ ዲዛኮ ሹምፔና ዓኦንቴ ሜሌ" ዓቴንቄም ዲዛ ሎዔቴ ዓኒ ማዔባኦያና ላሄኔ ጌይንታኔ፤ ዓኒ ሃይቄቶ ጋዓንቴ ዓዛና ዋላ" ዲዛ ቴኦቴ" ዋጎይዳፓ ኬሰኪያኬ፤ ሜሌ" ዓሲም ዲዛ ሎዔቴ ዓኒ ማዔባኦያና ላሄኔ ጌይንታዓኬ። 4 ዲሎ"ንሢየቴ! ዲንሢ ባካ ዬያጉይያኬ፤ ዲንሢ ኪሪሰቶሴ ዑያኮ ዲማ ዲማ ቤዛ ማዔሢሮ ሐይቢና ዲማዳሢጉዲ ሙሴ ዋጋ"ፓ ዲንሢ ዲማዳኔ። ዬያሮ ያኦሲ ማዳ"ም ዓኦፒ ኑ ዓኦፓንዳጉዲ ሃይቢ"ይዳፓ ዔቄ፤ ኪሪሰቶሴሮ ዲንሢ ማዓኔ። 5 ዋይቴ ጌዔቴ ጎሞ ማሊያና ኑ ናንጎ ዋድ"ና ዋጎ ዛሎ"ና ማዳንታ ፑርቶ ማሊያ ሐይቢ ዓኦፒ ኑ ዓኦፓንዳጉዲ ኑኦኮ ዲማ ዲማ ዑያይዳ ማዳኔ። 6 ሐሢ ጋዓንቴ ቤርታ ቴኪ" ኑና ዓኦ ዋጎይዳፓ ሐይቢና ዲማዳሢጉዲ ኑ ዲማዳያ ማዔሢሮ ዋጎ ቴኦዛፓ ኑ ኬሰኪኔ። ዬያሮ ሃካፓ ሴካ ኑኦኒ ማዳሢ ዓኪ ማዔ ዓያኖ ዓይሢያጉዲኬ፤ ሚና ቤርታ ፃኦፒንቴ ጨንቄ ዋጋ" ዓይሢሢ ጎይቆቴዋሴ።

ዋጊና ጎሜና ዛላ

7 ዓካሪ ኑ ዋዚ ጎያንዳይ? ዋጊ ፔ ቶኦኪና ጎሜኬ ጌይሢዳ? ፔቴ"ታያ ያዲቆሞሴ! ጋዓንቴ ጎሜ ዓይጎ ማዔቴያ ታ ዔራጎዳጉዲ ማሄሢ

ዋጊኬ። ዋይቴ ጌዔቴ ዋጋ"- «ዓሲሮ ዛጊ ሱኦካዲፖ» ጌዒባኦያታቴ፤ «ሱኦካዲሢ» ዓይጎታቴያ ታ ዔራጎዳጉዳጎታቴኬ። 8 ጎሜ ሱኦኬ ቢያታ ሱኦካዲንዳጉዲ ማሄሢ ዋጊይዳፓ ሙኬ ዓይሢያ ዛሎ"ናኬ፤ ዋጊባኦቶ ጋዓንቴ ጎሜ ሐይቄ ባኦዚ"ኬ። 9 ዋጊ ታ ናንጎይዳ ሐጊ ቢታንቶ ዳንቄባኦንቴ ዋጎኮ ዓይሢያ ታ ዔራዛ ጎሜ ሹምፖ ዳንቄኔ፤ 10 ታኦኒ ሐይቄኔ፤ ናንጊና ናንጊ ዲንጋንዳጉዲ ዲንጊንቴ ዋጎኮ ዓይሢያ ታኦኖ ሐይቢ ዔኪ ሙኬኔ። 11 ዋይቴ ጌዔቴ ዋጊኮ ዓይሢያ ዛሎ"ና ጎሜ ካራ ዳንቄ ታና ጌሺ ዓይሢሢና ዋይኔ።

12 ዬያሮ ዋጊ ያኦሲም ዲማዳያኬ፤ ዓይሢሢያ ዲማዳያ፤ ጌኤሺ ሐሢ ኮሺኬ። 13 ሂዳያ ዬይ ኮኦ" ባካ ታኦኖ ሃይቢ ዔኪ ሙኬኔ ጌይሢዳ? ያዲቆሞሴ! ሐይቢ ታኦኖ ዔኪ ሙኬ ባካ ጎሜኬ። ጎሜ ዓይጎታቴያ ዔርታንዳጉዲ ኮሺ ማዔ ባኬሎ ካራ ማሢ ዬይ ሃይቢ ታኦኖ ዔኪ ሙኬኔ። ዬያሮ ጎሞኮ ፑርቆማ ዔርታሢ ዋጊኮ ዓይሢያ ዛሎ"ናኬ።

ዓሲ ናንጊዳ ዓኦ ማሹምባ

14 ዓካሪ ዋጊ ዓያና ባኦዚ" ማዔሢ ኑ ዔራኔ፤ ታኦኒ ጋዓንቴ ጎሜኮ ካራሚ ማዔኒ ሻንቲንቴያ፤ ጎሜ ማሊሢ ታና ዋይሢያኬ። 15 ታኦኒ ማዳ ባኮ ታ ዔራዋሴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ናሽካ ባኮ ታ ሐሺ"። ታ ዲፃ ባኮ ማዳኔ፤ 16 ዓካሪ፤ ታኦኒ ማዳሢ ታ ኮዑዋ ባኦዚ" ማዔቴ ዋጊ ኮሺ ማዔሢ ታ ማርካዳኔ። 17 ታ ማዳኒ ኮይሱዋ ባኮ ማዳሢ ታ ጊዳይዳ ዓኦ ጎሞ ማዓንዳኦፓዓቴም ታናቆሞሴ። 18 ታ ጊዳይዳ ሐሢ ታኦኮ ጎሞ ማሊያይዳ ዓይጌያ ኮሺ ባኦዚ" ባኦሢ ታ ዔራኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ዓይጎ ኮሺ ባኦዚ" ታ ማዳኒ ማላቶዋ ዬሮ ኮኦ" ማዳ"ሎ ታ ማዳኒ ዳንዳዑዋኦሢሮኬ። 19 ማዳኒ ታኦኖ ኮይጎ ኮኦ" ማዳ" ታ ማዳዋሴ፤ ጋዓንቴ ታ ኮዑዋ ፑርታ ማዳ ታ ማዳኔ። 20 ዓካሪ ማዳኒ ታኦኖ ኮይሱዋ ፑርቶ ማዳ" ማዳያ ታ ማዔቴ ዬያ ማዳሢ ታ ጊዳይዳ ዓኦ ጎሞ ማዓንዳኦፓዓቴም ታናቆሞሴ ጌይሢኬ።

21 ዬያሮ ፔቴ" ዋጊ ማዳ ማዳ ዓኦሢ ታ ዛጋኔ፤ ዋይቴ ጌዔቴ ታ ኮሺ ባኦዚ" ማዳኒ ኮዓ ዋድ"ና ፑርታ ባኦዚ" ሌሊ ማዳኒታኔ። 22 ታኦኮ ጋሮ ዲና" ጋዓንቴ ያኦሲ ዋጎና ዋዛዳኔ። 23 ማዔቴያ ታኦኮ ማሊያ ዋጎና ዋላ" ካኦኖ ዓይ፤ ታኦኮ ዲማ ዲማ ዑያይዳ ማዳ ጎሞ ዋጎና ዲዒንቴያ ታና ማሃ ሜሌ" ዋጊ ታ ጋራ ዓኦሢ ታ ዛጋኔ። 24 ዬያሮ ታ ዋዚጉዳ ላኦፓ ዓሲዳይ! ሐያ ታና ሐይቢም ዔኪ ዳንዳ ዓሽኮይዳፓ ያ ታና ዓውጎንዳይ? 25 ያኦሲም ጋላታ! ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ዬያ ዲማዳሢሮ። ዓካሪ ታኦኒ ማሊያና ያኦሲ ዋጊም ዋርቃያ ማዓዛ፤ ጎሞ ማሊያና ጋዓንቴ ጎሜ ዋጊም ዋርቃያ ታ ማዓኔ።

8

ዓያና ጌኤሺና ዴዳ ናንጊ

1 ዓካሪ ሃሢ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴና ፔቴሞ ዓኦዛንሢ ናንጊና ፑርታ ዋጊና ዋጊጎ ባኦዚ" ባኦኬ። 2 ዓይጎሮ ጌዔቴ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና

7:7 ኪሲ. ማፃ 20፣17፤ ላሚ. ዋማ 5፣21። 7:11 ማኸ. ማፃ 3፣13። 7:15 ጋላ. 5፣17።

ናንገ ዲንጋ ዓያና ጌኤሺ ዋጌ፡- ጎሜና ሓይቢ ዋጌናኮ ዓይላቶይዳገ ታና ኬሴ"ኔ። 3 ዓሰኮ ላቤ" ማሊያይዳገ ዔቁያና ዋጋ" ኑና ዓሊ"ሳኒ ዳንዳዒባኦታንገቲ ያኦሲ ማዳኔ፤ ያኦሲ ፔ ናገ ኑና ጎሞ ዓሰ ማሊሲ ኑ ጎሞ ዛሎ" ዳኪ ኑኡኮ ጎሞ ማሊያ ናንገና ዋጊ ባይዜኔ። 4 ዬያ ዒ ማዳህ ዓሲ ማሊህናቱዋንገቲ ዓያና ማሊህና ሃንታ ዓሰ፡ ኑጊዳ ፒዜ ማዔ ዋጎ ዓይህፃ ማዳኒገቲ ኩማንዳጉዲኬ። 5 ዓሲ ማሊህና ናንጋዘንህ፡- ዓሲ ባኦዚ"፤ ዓያና ማሊህና ናንጋዘንህጋ ዓንገቲ ዓያና ባኦዚ" ማላኔ። 6 ዓሲ ባኦዚ" ማሊህ ሓይቢ ዔኪ ሙካኔ፤ ዓያና ባኦዚ" ማሊህ ጋዓንገቲ ሹምፖና ኮሹሞና ዲንጋኔ። 7 ዓይጎር ጌዔቲ ዓሲ ባኦዚ" ዛላ ማላ ዓሲ ያኦሲ ዋጌም ዓይህንገቱዋያ ሓሃ ዓይህንገቲያ ዳንዳዒባዎ፡ ያኦሲኮ ሞርኬ ማዓኔ። 8 ዓሲ ማሊህ ማሊ ሃንታዘንህ ያኦሲ ዋዛሳኒ ዳንዳዒባዎ።

9 ዲንህ ጋዓንገቲ ያኦሲኮ ዓያና" ዲንህዳ ዓኦቶ ዓያናና ማዓንዳገዓቱም ዓሲ ማሊህና ዲንህ ናንጋዓኬ፤ ኪሪሰቶሴ ዓያና" ባኦ ዓሲ ኪሪሰቶሴ ዓሲቱዋሰ። 10 ኪሪሰቶሴ ዲንህ ጋራ ማዔቲ፡ ዋዚ ዲንህኮ 0-9 ጎሜ ዛላና ሓይቃያ ማዔቲያ ያኦሲ ዲንህ ዓሊ"ሴህሮ ዓያና" ዲንህኮ ናንገና ናንጋያኬ፤ 11 ዬሱሴ ሓይባ"ገ ዔቁሴ፡ ያኦሲ ዓያና" ዲንህዳ ዓኦቶ ዬሱሴ ኪሪሰቶሴ ሓይባ"ገ ዔቁሴ፡ ያኦዛህ ዲንህዳ ናንጋ ዓያና ዛሎ"ና ዲንህኮ ሓይቃ 0-9ም ሹምፖ ዲንጋንዳኔ።

12 ዬያር ታ ዲሹንህ! ታ ሚሹንህ! ኑኡኒ ናንጋኒ ኮይሳ ጎይህ ዓኦኔ፤ ዬና ኮይሳ ጎይዳላ ዓሲ ማሊህና ኑ ናንጋንዳጉዲቱዋሰ። 13 ዓሲ ማሊህ ማሊ ዲንህ ናንጋያታቲ ሓይቃንዳኔ፤ ዓያና ጌኤሺ ዋልቁና ዓሲ ማሊህ ማዳ ዲንህ ባሹቲ ጋዓንገቲ ሹምፖና ዲንህ ናንጋንዳኔ። 14 ያኦሲ ዓያና ዓይህ ጎይያ ዓኦዳዘንህ ሲያ ያኦሲ ናይኬ። 15 ዬያር «ዓዴ» ጌይ ዲንህ ዔኤላ"ንዳ ያኦሲ ናይ ማሃ ዓያና ዲንህ ዔኤኔ፤ ጊንህ ዲጊቹሞና ናንጋኒ ካራሙሞ ዓያና ዲንህ ዔኪባኦሰ። 16 ያኦሲ ዓያና" ኑ ዓያናና ዋላ" ማዒ ያኦሲ ናይ ኑኡኮ ማዒያ ኑም ማርካዳኔ። 17 ዓካሪ ኑኡኒ ያኦሲ ናይ ማዔያታቲ ኪሪሰቶሴና ዋላ" ዬያ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ" ሲያ ኑ ዳንቃንዳኔ፤ ሓህ ኑ ኪሪሰቶሴ ሜታዴ ሜቶ" ዔካያ ማዔቲ ሃጊ ዲዛና ዋላ" ኑ ቦንቹንታንዳኔ።

ሃጊ ሙካንዳ ቦንቹ

18 ኑኡኮ ሓህኦ ዋደ" ሜታህ ሃጊ ኑም ጴዳንዳ ቦንቹና ዋላ" ቤቁሃዛ ኮሺ" ዳካኬ ታ ጋዓኔ። 19 ማዢንታ ሲያ ያኦሲኮ ናኦታ" ፔጋዲ ጴዳንዳህ ዴኤፒ ማሊህ ጌህ ካገኔ። 20 ማዢንታ ሲያ ዔኤቢ ፓሁሞ ባኦዚ" ማዓንዳጉዲ ናንገና ዔያቶይዳ ዋጊንገቲ፤ ዬይያ፡- ማዢንታ ፔ ማሊህናቱዋንገቲ ያኦሲ ማሊህና ማዔኔ፤ ማዔቲያ ዬይ ሓጊ ማዓንዳ ዋዘ" ዔያቶም ዓኦኔ፤ 21 ዬይ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ" ማዢንታ ፔ ቶኦኪና ባይሲንታ ካራሙሞይዳገ ኬሰከ፡ ያኦሲ ናኦቶ"ና ዋላ" ካራሙሞ ባኦያ ቦንቹ ናንገ ናንጋንዳጉዲኬ። 22 ማዢንታ ሲያ ሓሞ" ሄላ"ንዳኦና ሹይቹ ባኒህ ሜታሳ ሜቶጉዳና ሜታዲህዳ ዓኦህ ኑ ዔራኔ። 23 ጋዓንገቲ ሜታዲያይዳ ዓኦህ ማዢንቶ

ሌሊቱዋንገቲ ቤርታዲ ዓያና ጌኤዛ ዲንገንገቲም ዔኤ ዓሳ፡ ኑኡኒያ ያኦሲ ናይ ማዔህ ዲዚ ፔጋሳንዳ ኬሎ" ሃጊ ማዓንዳ ዋዘና ካፒ ካፒ ኑኡኮ ጋሮ ማሊያና ኑ ሜታዲህዳ ዓኦኔ፤ ዬካገ ኑኡኮ ዓይሎ" ማዒያ ዓታንዳኔ። 24 ዓይጎር ጌዔቲ ኑኡኒ ዳቁህ ዬያ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ"ናኬ። ጋዓንገቲ ዬይ ዋዘ ኑ ማህ ባካ ጴዳ ባኦዚ" ማዔቲ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ" ዋዘ ማዒያ ዓቲ"ኔ ጌይህኬ፤ ጴዳ ባኦዚ" ያኦኒ «ሃጊ ማዓንዳ ዋዘኬ» ጋዓንዳይ? 25 ጴዳሞ ባኦዚ" ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ኑ ማሃያ ማዔቶ ጊቢ" ዳንዳዒህና ኑ ካገንዳኔ።

26 ዋያይዳ ሺኢቃኒ ኑም ኮይሳቲያ ኑ ዔራዋኦህሮ ዓያና ጌኤሺ ኑ ላቤ" ዋደ"ና ኑና ማኦዳ"ኔ፤ ጊንህ ሓህ ሓያኬ ጌይ ኬኤዚንገቱዋ ጎይህና ሜታዲ ማሊ ኑ ሺኢዲያ ያኦሲም ሺኢሻኔ። 27 ዓሲኮ ዲና ዳንቃ ያኦሲ፡ ዓያና ጌኤዢኮ ማሊያ ዓይጎ ማዔቲያ ዔራኔ፤ ዋይቲ ጌዔቲ ዓያና ጌኤዛ ያኦሲም ዳማዴ ዓሰኮ ሺኢዲያ ያኦሲም ሺኢሻህ ያኦሲ ማሊያጉዳያታህሮኬ።

28 ያኦሲ ዲዛ ናሽካዘንህና ዲዛኮ ማሊያጉዳያ ዔኤሊ"ንገቲ ዓሰም ያኦሲ ቢያ ባኦዚ" ኮይሳያ ማሃ ማዳህ ኑ ዔራኔ። 29 ዓይጎር ጌዔቲ ያኦሲ ናዓህ ሚርጌ ጌርሲንህኮ ባኦካ" ቶይዳ ማዓንዳጉዲ ያኦሲ ቤርታዲ ዳኦሪዘንህ ዲዛኮ ናዓህ ማላንዳጉዲ ጌዔህሮኬ። 30 ቤርታዲ ዲዚ ማሊዘንህ ዔኤሊ"ኔ፤ ዔኤሊ"ዘንህ ሃሃ ዒሎ" ማሃ ዛጌኔ፤ ዒሎ" ማሃ ዲ ዛጌዘንህ ቦንቹሴ።

ያኦሲ ናሹሞ

31 ዓካሪ ሃያ ባኮ ዛሎ" ኑ ዋዚ ጎምዳይ? ያኦሲ ኑኡና ዋላ" ማዔቲ ያ ኑና ዲዲ ማካኒ ዳንዳዒይ? 32 ፔኤኮ ፔቲ" ናዓህ ሚጠገንገቱዋ ያ ዛሎ"ሮ ዓኦህ ዲንጌ ያኦዛህ ሲያ ባኦዚ" ኑም ዲንጋንዳህ ዔርቲያኬ። 33 ያኦሲ ዳኦሪዘንህ ያኦኒያ «ዳቤያኬ» ጋዓኒ ዳንዳዒይ? ዒሎ" ማሃ ዛጋህ ዲዛኬ። 34 ዬያር ዔያቶይዳ «ዔያታ ዳቤያኬ» ጌይ ዋጋንዳህ ያናዳይ? ዬሱሴ ኪሪሰቶሴ ዔያቶይዳ ዋጋንዳ? ዲዚ ዔያቶይዳ ዋጊንዳሞሴ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዓይዚ ኑ ጋይቲ ሓይቁ፡ ሓይቢገ ዔቁ ያኦሲኮ ሚዛቁ ዛላ" ዳዒ ኑ ሺኢዲያ ያኦሲም ሺኢሻህሮኬ። 35 ዓካሪ ኪሪሰቶሴ ናሹሞይዳገ ዓይጌ ኑና ዳማሳንዳይ? ሜቶታቲያ፡ ኮሺ" 0-ህ ዓኦዴ ሜቶታቲያ፡ ዲዲ ዳውሲህታቲያ፡ ናይዚታቲያ፡ ካሎሞታቲያ፡ ዋዳንዳ ባኦዚ"ታቲያ፡ ጩንቻ ዓፓርና ዋዳያታቲያ ኑና ዳማሲንዳሞሴ። 36 ዬይያ፡-

«ኔ ጋይቲ ጌዒ ቢያ ኬሊ"ና ሓይቢና ኑ ያልታኔ፤

ሹከንታ ማራይጉዲ ኑ ማዔኔ»
ጌይንገቲ ያኦፒንገቲህጉዲኬ። 37 ዓካሪ ኑና ናሽኬ፡ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ዬንህ ባኮንህ ሲያ ባሺያና ዋልቆርንህዳገ ሲያ ኑ ባሻያኬ። 38 ዬያር ሓይቢ ማዔቲያ ናንጌ፡ ያኦሲ ኪኢታንቻ ማዔቲያ ፑርታ ዓያና፡ ሓህ ዓኦ ባኦዚ"ታቲያ ሓጊ ሙካንዳያ፡ ዓይጎ ዋልቁ ማዔቲያ፡ 39 ዴጉሞ ማዔቲ ሂርኩሞ፡ ዓይጎ ማዢንቲ ማዖም ኑ ጎዳህ ዬሱሴ ኪሪሰቶሴ

8:11 1ቆር. 3፡16። 8:15 ማር. 14፡36፤ ጋላ. 4፡6። 8:17 ጋላ. 4፡5-7። 8:20 ማገሊ. ማፃ 3፡17-19። 8:23 2ቆር. 5፡2-4። 8:36 ዓይኑ. 44፡22።

ዛሎ"ና ኑም ጴጵ ያኑሲ ናሹሞይዳፓ ኑና ዲማሳኒ ዳንዳዓ ዓይጎ ባኣዚ"ያ ባኣሢ ጎኔና ኑ ዔራኔ።

ዒና ባይቃንዳጉዲ ዒ ኮዔሢኮ ዒኖ" ማሉዋጉዲ ደዲሻኔ፤

9

ያኑሲ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ" ደኑሪያ ማዒያ

1 ታኣኒ ኪሪሰቶሴ ዓሲታሢሮ ጎኔ ኬኤዛፓዓቲሞ ሉኡቁዋሴ፤ ዓያና ጌኤሺ ዔኪ ዓኣዳ፣ ታኣኮ ጋሮ ዒና" ታ ሉኡቁዋኣሢ ታኣም ማርካዳኔ። 2 ጴጥ ያዩሢና ጋፑዋ ማሊሢና ታኣኮ ዒና" ዓኣኔ፤ 3 ታኣኮ ዓሸኮ ዒጊኖ ማዔ፣ ታ ፃጰ ዛሎ"ሮ ኪሪሰቶሴይዳፓ ዲማዴም ያኑሲ ጋዳማ ታና ሄላ"ቶ ቃራታያኑ። 4 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ያኑሲኮ ደኑሪንቴ ዳሬኬ፤ ያኑሲያ ዔያቶ ፔ ናይ ማሄኔ፤ ፔ ቦንቾዋ ዔያቶም ዳዌኔ፤ ጫኣቁሞዋ ዔያቶና ዒ ጫኣቄኔ፤ ሞጌያ ዔያቶም ዒንጌኔ፤ ጎኔ ካኣሸያ ዔያቶም ዳዌኔ፤ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ቃኣላኣ ዔያቶም ዒንጌኔ። 5 ዔያታ ሸይንቶና ዓደንሢ ፃጰፓ ሙኬያኑ፤ ኪሪሰቶሴያ ዓሲ ማዒ ሸይንቴሢ ዔያቶይዳፓኑ፤ ዒዚ ጋዓንቴ ቢያሢዳፓ ዑሣ ማዔያኑ፤ ሃሣ ዓንጃንቴ ያኑሲኬ፤ ዓኣማን።

6 ያዲ ማዔቴያ ያኑሲ ቃኣላ" ሐሺ"ንቴኔ ጌይሢቲዋሴ፤ ሐሣ ዒሰራዔኤሌ ዜርፃ ጉቤ ጎኔ ዒሰራዔኤሌ ዓሲኬ ጌይሢቲዋሴ። 7 ዬያጉዲ ሃሣ ዓብራሃሜ ዜርፃ ቢያ ያኑሲ ናይኬ ጌይሢቲዋሴ፤ ዋይቲ ጌዔቴ ያኑሲ ዓብራሃሜም፡- «ዜርፃ ኔኤኮ ዔኤሌ"ንታንዳሢ ደሳኣቄ ዛሎ"ናኬ» ጌዔሢሮኬ። 8 ዬያሮ ዓብራሃሜይዳፓ ሸይንቲ ሌሊ ሸይንቴ ዓሳ ያኑሲ ናይቲዋሴ፤ ጋዓንቴ ዓብራሃሜ ዜርፃ ማዒ ፓይዲንቴዛንሢ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ዒንጊንቴ ናኣቶ"ኬ። 9 ዬይ ያኑሲ ዒንጌ ዋዛ"፡- «ሙካ ለዓ ሃይማ ዋደ" ታ ሙካንዳኔ፤ ሳኣራ ዒማ"ና ዓቲንቄ ናይ ሸዓንዳኔ» ጋዓያኬ።

10 ዬያ ሌሊቲዋንቴ ኑ ፃጰ ማኣሮኮ ዓደሢ ማዔ፣ ደሳኣቄም ዒርቢቃ ሜንቴ ናይ ጎጰዳ ዋደ"ና፣ 11-12 ያኑሲኮ ደኑሪፃ፡- ማዳ ዛጊቲዋንቴ ደኑሪኒ ኮዔሢ ደኑሪኒ ዳንዳዓያ ማዔሢ ዔርዛኒ ላምፃ ናኣታ" ሸይንቲ ፑርታኣ ማያም ኮሺ ባኣዚ" ማዳንዳሢኮ ቤርታ ያኑሲ ዒርቢቃም፡- «ቶይዲ ጌኤዚም ማዳያ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ። 13 ዬይያ፡- «ያይቆኦ ታ ናሽኬኔ፤ ዔኤሳዋ ጋዓንቴ ታ ዒፄኔ» ጌይንቲ ፃኣፒንቴሢሃጉዳያኑ።

14 ዓካሪ ኑ ዋዚ ጋዓንዳይ? «ያኑሲ ዓሲ ዲማሳኔ» ኑ ጋዓኒ ዳንዳዓ? «ያኑሲ ዓሲ ዲማሳኔ» ፔቲ"ታፃ ኑ ጋዓኒ ዳንዳዐ-ዋሴ! 15 ዓይጎሮ ጌዔቴ ያኑሲ ሙሴም፡-

«ታ ማኣራኒ ኮዓሢ ማኣራንዳኔ፤ ሚጨንታኒ ኮዓሢ ማኣ ታ ሚጨንታንዳኔ» ጌዔኔ። 16 ዬያሮ ያኑሲ ዓሲ ደኑሪሢ ዓሲ ማሊሢና ዓሲ ማዳና ዛጊቲዋንቴ ዒዛኮ ማኣሪያናኬ። 17 ያዲታሢሮ ጊብፄ ካኣቲም፡- «ታ ዋልቆ ኔ ዛሎ"ና ታ ዳዋኒና ሱንፃኣ ታኣኮ ዓጮ" ቢያይዳ ዔርቲያ ማዓንዳጉዲ ታ ኔና ካኣታሴ» ጌይንቲ ፃኣፒንቴኔ። 18 ዬያሮ ያኑሲ ኮዔሢ ማኣራኔ፤

ያኑሲኮ ጎሪ"ንቶና ማኣሪያና

19 ዓካሪ፡- «ያኑሲ ማሊሢ ማካኒ ዳንዳዒንቲዋያ ማዔቴ ያኑሲ ዓሳ ዓይጎሮ «ፑርታ ማዳኔ» ጌይ ጎሪ"ይ» ጋዓይ ናንዳኔ። 20 ሐይ ዓሢ ኔ! ያኑሲና ዋላ" ማርማኒ ዓይጎ ዋልቆ ኔኤኮ ዓኣይ? ማዢንቴሢ ማዢሢ ኮራ፡- «ኔ ታና ዓይጎሮ ሃያይዲ ማዢይ?» ጋዓኒ ዳንዳዓ? 21 ያቲ ማዢሢ ዢጊጌጌ ዓጨዳፓ ዔኪ ፔቲ" ባኬሎ ቦንቹንታያ ማሢ፤ ባጎዞ ቦንቹንቲዋያ ማሢ ማዢኒ ዳንዳዐ-ዋዳዳ?

22 ያኑሲ ዳጎ ጎሪ"ንቶ ፔኤኮ ዳዋኒና ዋልቆ ፔኤኮ ዔርዛኒ ኮዒ ባይሲንቶም ጊኣጊንቴዛንሢ ሚርጌና ጊቢ" ዳንዳዓያ ማዔቴሽ! 23 ዬያ ዒዚ ማዳሢ ቤርታዲ ቦንቾም ዒ ጊኣጊጌ፣ ዒ ማኣሪ ዓሳም ዒዛኮ ቦንቾ ዳኤፑም ዳዋኒኬ። 24 ዒ ማኣሪ ዓሳ ዓይሁዳፓ ሌሊቲዋንቴ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሳይዳፓኣ ኑና ዔኤሌ"ኔ። 25 ዬይያ፡- ያኑሲ ማሊያ ኬኤዛ" ሆሴዔ ዛሎ"ና «ታ ዳሬ ማዒባኣ ዓሳ

«ታ ዳሬ!» ጌይ ታ ዔኤላ"ንዳኔ፤ ታ ናሽኩዋ ዳሮ" «ታኣኒ ናሽካዛንሢ!»

ጌዒ ታ ዔኤላ"ንዳኔ፤ 26 ዔያታ «ዒንሢ ታኣኮ ዳሬቲዋሴ» ጌይንቴ ቤዛይዳ

«ናጎጊና ባይቁዋ ያኣዛሢ ናኣቶ"» ጌይንታንዳኔ» ጌይንቴሢሃጉዳያኑ።

27 ያኑሲ ማሊያ ኬኤዛ ዒሲያሴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዛሎ" ዑኤዞ ዳጊዲ፡- «ዒሰራዔኤሌ ናኣቶ"ኮ ፓይዳ" ባዞ" ማኣሻሎ"ጉዲ ሚርጌቴያ ዔያቶይዳፓ ዳቃንዳዛንሢ ዳካ" ሌሊኬ።

28 ዬይያ ያኑሲ ናጉዋፃ ሩኡሪና ዓጮ"ይዳ ዋጋንዳሢሮኬ» ጌዔኔ።

29 ዬያጉዲ ሃሣ ዒሲያሴ ኬኤዛዎ፡- «ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳሢ ዜርፃ ኑኤኮ ዓይሲባኣያታቴ ሰደሚና ጋሞራና ካታማ" ባይቁሢጉዲ ኑኤኒ ሄኤዶ ባይቄያ ናንዳንቴኬ» ጌይ ቤርታዲ ኬኤዜኔ።

30 ዓካሪ ኑ ዋዚ ጎፃንዳይ? ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂሢና ጴዳ ያሉ"ሞ ላቢ" ኮዒባኣ፣ ዓይሁዳቲዋ ዓሳ ዳንቄኔ፤ 31 ጋዓንቴ ዋጌይዳፓ ጴዳ ያሉ"ሞ ኮዔ፣ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዋጎ ኩንሢኒ ዳንዳዒባኣሢሮ ያሉ"ሞ ዳንቃኒ ዳንዳዒባኣኬ።

32 «ዓይጎሮ ያሉ"ሞ ዳንቄባኣይ?» ጌዔቴ ዔያታ ያሉ"ሞ ዳንቃኒ ኮዔሢ ያኑሲ ጉሙርቂሢናቲዋንቴ ማዳና ማዔሢሮ ዲቃ ሹጫሢዳ ዔያታ ዲቂንቴኔ፤

33 ዬይያ፡-

«ሐይሾ፤ ዓሲ ዲቃ ሹቸ ያኖኔይዳ ታ ጌሢኔ፤

ዬይ ሹጫሢ ዓሲ ዲቄ፣ ዓጋ ላሌኬ።

ዒዛ ጉሙርቂሢ ጋዓንቴ ቦርሲንታዓኬ» ጌይንቲ ፃኣፒንቴሢሃጉዳኬ።

9:4 ኬሲ. ማፃ 9:4። 9:7 ማዢ. ማፃ 21:12። 9:9 ማዢ. ማፃ 18:10። 9:11-12 ማዢ. ማፃ 25:23። 9:13 ሚሊ. 1:2-3። 9:15 ኬሲ. ማፃ 33:19። 9:17 ኬሲ. ማፃ 9:16። 9:20 ዒሲ. 29:16፤ 45:9። 9:25 ሆሴ. 2:23። 9:26 ሆሴ. 1:10። 9:28 ዒሲ. 10:22-23። 9:29 ዒሲ. 1:9።

10

ዲሲራዊኤሌ ዓሳ ያኦሲ ጎይያ ዓኣዲባኣሢ

1 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ታኣኮ ዲኖ"ይዳ ዓኣ ዳኤፖ ማሊያና ያኦሲ ታ ሺኢቃ ሺኢጲፃ ዲሲራዊኤሌ ዓሳ ዳቃንዳጉዲኬ። 2 ጎኔና ዔያታ ዔሩዋፀ ማዳኔ፤ ያኦሲ ዛሎ" ባኮ ዲናፓ ናሽካ ዓያና ዔያቶኮ ዓኣሢ ታ ታ ቶኦኪና ዔያቶኮ ማርካኬ። 3 ያኦሲ ዓሳ ዊሎ" ማሂ ዛጋ ጎይያ ዔያታ ዔሩዋፀ ዔያታ ፔኤር ዊላ"ኒ ኮዲያና ያኦሲ ዊሎ"ም ዓይሢንተባኣሲ። 4 ዓሲ ቢያ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁሢና ዊላ"ንዳጉዲ፤ ሙሴኮ ዓሳ ዋይህ ዋጋ ኪሪሰቶሴና ኩሜኔ።

ዳቁንታ ቢያ ዓሲም ማዒያ

5 ዋጎ ኩንሥሢና ጴዳ ዊሎ"ም ዛሎ" ሙሴ ያኣፔሢ፡- «ዋጎ ኩንሥሢ ቢያ ሺምፔና ናንጋንዳኔ» ጋዓያኬ። 6-7 «ኔኤኒ ዲኖና <ፔቴ" ዓሲ ኪሪሰቶሴ ኬይሳኒ ለካ ጫሪንጮ ኬሰኮንጎ" ጌሲፖ፤» ሃህ «ኔ ዲኖና <ፔቴ" ዓሲ ኪሪሰቶሴ ኬሳ"ኒ ሐይቁ ዓሳ ዓኣ ቤዞ ኬደ"ንጎ" ጌይፖ» ዬይ፡- ኪሪሰቶሴ ሐይካኬ፤ ያኦሲ «ዊሎ"ኬ» ጌይ ዛጋ ዓሳ ያዲ ጎዑዋሴ።

8 ሐሣ ጊንሣ፡- «ያኦሲኮ ቃኣላ" ኔኤኮ ኮይላ"ኬ፤ ፔቶ" ሃህ ኔኤኮ ዳንጎና ዲኖናይዳኬ» ጌይንቲ ያኣፒንቲ። ዬይ ቃኣላ" ኦኡኒ ኬኤዛ ጉሙርቁፀ ቃኣሎ"ኬ።

9 ዬሱሴ ጎዳ ማዔሢ ኔ ዲኖና ኔ ማርካዲ ያኦሲ ዲዛ ሐይባ"ፓ ዔቁሴሢያን ጉሙርቁቶ ዳቃንዳኔ።

10 ዓይጎር ጌዔቴ ዓሲ ፔ ዲኖና ጉሙርቁ ዊላ"ኔ፤ ፔ ዳንጎና ማርካዲ ዳቃኔ፤ 11 ዬይያ፡- «ዲዛ ጉሙርቁሢ ቢያ ቦርሲንቲንዳዋሴ» ጌይንቲ ያኣፒንቲሢያኬ። 12 ዓካሪ፤ ፔቴ" ያኣዛሢ ቢያሢኮ ጎዳ ማዔሢር ዓይሁዴ ዓሳና ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳና ባኣካ" ዲሙዋ ባኣሴ፤ ዲዚ ኮሺ ያኦሲ ማዔሢር ሺኢቃዞንሢም ቢያ ዳቁንቶ ዓንጆ ሚርጌና ዲንጋኔ፤ 13 ዓይጎር ጌዔቴ ጌኤኮ ማፃኣፖይዳ፡- «ጎዳ ማኣዳ"ንዳጉዲ ዔኤላ"ሢ ጉቤ ዳቃንዳኔ» ጌይንቲ።

14 ጋዓንቲ ዲዛ ጉሙርቁባኣታፀ ዋይቲ ዔያታ ዔኤላ"ኒ ዳንዳዓይ? ሐሣ ዲዛ ዛሎ" ዋይዚ ባኣፀ ዋይቲ ዔያታ ጉሙርቁንዳይ? ዔያቶም ኮኸ ሐይሶ ቃኣሎ" ኬኤዛ ዓሲ ባኣንቲ ዋይቲ ዔያታ ዋይዚ ዳንዳዓንዳይ? 15 ጌኤኮ ማፃኣፖይዳ ኮኸ ሐይሶ ቃኣሎ" ኬኤዛዞንሢ ኬኤዛም ዳኪንቲባኣያታቴ ዋይቲ ዔያታ ኬኤዛኒ ዳንዳዓንዳይ? «ኮኸ ሐይሶ ኬኤዛ ዓሳኮ ቶካ ዋዚጉዴ ኮሺዳይ?» ጌይንቲ ያኣፒንቲሢያኬ። 16 ጋዓንቲ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዲሲያሴ፡- «ጎዳሢኖ! ኦኡኒ ኬኤዛ ቃኣሎ" ያኣኒ ዔኬይ?» ጌዔሢጉዲ ቢያሢ ኮኸ ሃይሶ ቃኣሎ" ዔኪባኣሴ። 17 ዓካሪ፤ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁሢ ጴዳሢ ኮኸ ሐይሶ ዋይዚዳፓኬ፤ ኮኸ ሐይሳኣ ኪሪሰቶሴ ዛሎ" ኬኤዛሢ። 18 ሂንዳ ታ ሂዚ ጎፀም፤ ኮኸ ሐይሶ ዔያታ ዋይዚባኣሴ ጌይሢዳ? ጌኤኮ ማፃኣፖይዳ፡- «ኮኸ ሐይሳ ዓጮ" ቢያይዳ ኬኤዚንቲ፤

ዬይ ዑኡዛ ዓጮ"ኮ ጋፖ ሄሌ"ኔ» ጌይንቲ ያኣፒንቲሢያኬ፤ ጎኔና ዲሲራዊኤሌ ዓሳ ዋይዚያኬ። 19 ሐሣ ዲሲራዊኤሌ ዓሳ ኮኸ ሐይሶ ዔሪባኣሴ ጌይሢዳ? ዬይ ያዲ ጌይንቲዋጉዲ ሙሴ ሃያኮ ቤርታ፡- «ቦሂንቲ ዓሳ ዓሲ ማሂ <ዋይቲ ዔያታ ኦጉዲ ማዔይ> ታ ዲንሢ ጌይሲሳንዳኔ፤ ዔኤቢ ዔሩዋ ዓሳ ዔርዚ ታ ዲንሢ ዳጋሳንዳኔ» ጌዔኔ። 20 ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዲሲያሴ ሐሣ፡- «ታና ኮዲባኣሢም ታ ጴዳኔ፤ <ያኦሲ ዓንካዳይ?» ጌይ ታና ያኦጪባኣዞንሢም ታ ፔጋዲ ጴዳኔ» ጌዲ ጫርቁ ኬኤዜ። 21 ጋዓንቲ ዲሲራዊኤሌ ዓሳ ዛሎ" ኬኤዛያ፡- «ዓይሢንቲዋ፤ ዲፃ ዴሬ ታ ባንሢ ሙካንዳጉዲ ቢያ ዋዴ ኩጮ ታ ቤኤዜ።» ጌዔኔ።

11

ያኦሲ ዲሲራዊኤሌ ዓሳ ፔቶ" ሃሺ"ባኣያ ማዒያ

1 ሂንዳ ታ ሐሣ ሂዚ ጎፀም፤ ያኦሲ ፔ ዴሮ" ሃሺ"ያ? ፔቴ"ታፀ ሃሺ"ባኣሴ! ታኣኒ ታ ቶኦኪና ዓብራሃሜ ዜርፃፓ ሐሣ ቢኣኒያሜ ማኣራፓ ማዔያ ዲሲራዊኤሌ ዓሲኬ። 2 ዬይሮ ያኦሲ ቤርታዲ ደኦሬ ዴሮ" ሐሺ"ባኣሴ፤ ጌኤኮ ማፃኣፓ ዔኤሊያሴ ዛሎ" ዋዚ ጌዔቴያ ዲንሢ ጸቁሠዋዓዳ? ሐሣ ዲሲራዊኤሌ ዴሮ" ማዴ ባኮ ዋዚ ጌዲ ያኦሲም ዲዚ ፕሽኬቴያ ዲንሢ ዔሩዋዓዳ? 3 ዲማ"ና ዔኤሊያሴ፡- «ጎዳሢኖ! ኔ ማሊያ ኬኤዛዞንሢ ዔያታ ዋዴኔ፤ ኔኤም ዲንጎ ባኮ ዲንጊ ካኣሽኮ ቤዞ ሻሃም ታኣኒ ሌሊ ዓቴ"ኔ፤ ታናኣ ሐሣ ዔያታ ዋዴኒ ኮዓኔ» ጌዔኔ። 4 ጋዓንቲ ያኦሲ ዲዛም ማሃፀ፡- «ጎኔ ያኦሲ ማዒባኣ፤ ባዓኣሌ ጎፀ ያኦዞ ካኣሽኪባኣ ላንካይ ሺያ ዓሲ ታኣኮ ዓኣኔ» ጌዔኔ። 5 ሐሣ ማዔቴያ ያኦሲኮ ኮሹም ዲንጊያና ደኦሪንቲ ዳካ" ዲሲራዊኤሌ ዓሲ ዓኣኔ። 6 ያኦሲኮ ደኦሪፀ ኮሹም ዲንጊያና ማዔቶ ማደናቴዋሴ ጌይሢኬ፤ ዋንዴ ማደና ማዔቴ ያኦሲኮ ኮሹም ዲንጊያ ኮሹም ዲንጊሢ ማዒያዎያታንቲ።

7 ዓካሪ ጋፒንፃ ዓይጎ ማዔይ? ዲሲራዊኤሌ ዓሳ ዔያታ ኮዔ ባኮ ዴንቁባኣሴ፤ ዔያቶይዳፓ ደኦሪንቲዞንሢ ጋዓንቲ ኮዔ ባኮ ዴንቁኔ፤ ዓቴ" ዓሳ ጎኦም ዔራኒ ዳንዳዓባኣሴ። 8 ዬይያ ያዲ ማዔሢ፡- «ያኦሲ ዲኖ" ዔያቶኮ ደጪሴኔ፤ ዬይሮ ሃኖ" ሃላ"ንዳኣና ዓኣፓ ዔያቶኮ ዴንቁዋሴ፤ ዋያኣ ዔያቶኮ ዋይዙዋሴ» ጌይንቲ ያኣፒንቲሢያኬ። 9 ዳውቴ ሐሣ፡- «ዔያታ ሙዓኒ ቡካ ቤዛ ዓርቃ ፒሮ፤ ሐሣ ሎንሣ ዔቴ ማዒ ዔያቶ ማታሶንጎ! 10 ዓኣፓ ዔያቶኮ ዴንቁዋጉዲ ዲሞንጎ፤

10:5 ለዊ. ዓከ 18:5። 10:8 ላሚ. ዋማ 30:12-14። 10:11 ዓሲ. 28:16። 10:13 ዓዲ. 2:32። 10:15 ዓሲ. 52:7። 10:16 ዓሲ. 53:1። 10:18 ዓይኦ. 19:4። 10:19 ላሚ. ዋማ 32:21። 10:20 ዓሲ. 65:1። 10:21 ዓሲ. 65:2። 11:1 ፒላጲ. 3:5። 11:3 1ካኣቶ". ማ 19:10፤ 14። 11:4 1ካኣቶ". ማ 19:18። 11:8 ላሚ. ዋማ 29:4፤ ዓሲ. 29:10። 11:10 ዓይኦ. 69:22-23።

3 ሐሳብ፡- «ዲንህ ፔቴ" ፔቴ"ህም ያኦሲ ዲንጌ ጉሙርቁጾጉዳያ ሼሌዑሞና ማላንዳፓዓቲም ዲንህም ኮይሳህዲፓ ዑህ ዓኣህ፤ ዲንህ ዴ"ጊዲ ማሊፖቴ» ጌይ ያኦሲ ታኣም ፔ ኮሹሞና ዲንጌ ጎይያና ታ ዲንህ ዘራኔ። 4 ኦኡኮ ፔቴ" ፔቴ"ህኮ ዑይይዳ ዲማ ዲማ ቤሲ ዓኣኔ፤ ዬያ ዲማ ዲማ ዑይኮ ዲማ ዲማ ማደ ዓኣኔ። 5 ዬያጉዲ ኦኡኔ ሚርጌታዎ ኪሪሰቶሴና ኦ ፔቴ" ዑህኮ፤ ፔቴ" ዑይኮ ዲማ ዲማ ቤዘ ኦ ማዕ ጎይያና ዎላ" ኦ ካኣማያኮ። 6 ዬያር ያኦሲ ፔ ኮሹሞ ዲንጌያና ኦም ዲንጌ ዲማ ዲማ ዲንጌያጉዳያ ኦ ማደም፤ ኦም ዲንጌንቲህ ያኦሲ ማሊህ ኬኤዘህ ማዕቴ ያኦሲ ጉሙርቃ ጎይያማ ኦ ኬኤዘም። 7 ኦም ዲንጌንቲህ ማሊ" ዓሲም ማደህ ማዕቴ ዲዲ ኦ ማደም፤ ኦም ዲንጌንቲህ ዓርዘህታቲ ኮይሳ ጎይያ ኦ ዓርዘም፤ 8 ኦም ዲንጌንቲህ ዓሲ ዘሪህ ማዕቴ ኦ ዘርም፤ ኦም ዲንጌንቲህ ዓሲም ዓኤቢ ዲንጌህ ማዕቴ ዲናፓ ኦ ዲንጎም፤ ኦም ዲንጌንቲህ ዓሲ ዎይሥህ ማዕቴ ዲዲ ኦ ዎይሥም፤ ኦም ዲንጌንቲህ ማሊ" ዓሲ ሚጨንቲህ ማዕቴ ዎዘና ኦ ሚጨንቲም፤

ናሹሞ

9 ናሹማ ዲንህኮ ዑህ ማዕባኣ ናሹሞ ማዎንጎ፤ ፑርታ ባኣዚ" ሻኣኪንቲ፤ ኮሺ ባኣዚ" ዲናፓ ማደቀቲ። 10 ኪሪሰቶሴ ዘሎ"ና ዲንህ ዎሊኮ ጌርሲንህ ሃሃ ጌርንህ ማዕህር ዎሊ ዲናፓ ናሽኪንቲቀቲ፤ ማሊ" ዓሲ ዲንህ ቦንቻሰካፓ ባሽ ቦንቻኒ ኮዑቀቲ፤ 11 ቤልፀሞ ሃሺ"፤ ጉቤ ዲናፓ ጎዳ ዬሱሴም ዲዲ ማደቀቲ። 12 ሐገ ማዕንዳ ባኮና ዎዘዲቀቲ፤ ማቶ ዎደና ገቢ" ዲንዳዑቀቲ፤ ቢያ ዎደና ሃሃ ሸኢቁቀቲ። 13 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ፤ ዲንህኮ ዲሹንህ ማቲቶ ማኣዲ"ቀቲ፤ ሸኣቲ ማዕ ሙካዘንህያ ሸኣቲንህ ዔኩቀቲ።

14 ዲንህ ዲዲ፤ ዲውሳዘንህ ዲንጀቀቲ፤ ዓዓንጀንዳፓዓቲም ዔያቶም ጋዳንቁፖቴ።

15 ዎዘዳ ዓሲና ዎላ" ዎዘዳቀቲ፤ ዬኤካ ዓሲና ዎላ" ዬኤኩቀቲ፤ 16 ዎላ" ፔቴ" ማሊህና ገኢኒ ናንጉቀቲ፤ ዲንህ ቶኦኮ" ዴ"ጊሲ ዶቶርቁህ ሃሺ"፤ ማንቆ ዓሲና ዎላ" ፔቴ" ማዑቀቲ፤ * «ታጊዳፓ ማሊ" ዔር ባኣሴ» ጌይፖቴ።

17 ዓሲ ቢያም ኮሺ ባኣዚ" ማደቀቲ፤ ዓሲ ፑርታ ባኣዚ" ዲንህም ማደቲ ዲንህያ ፑርታ ባኣዚ" ማህ ማደፖቴ። 18 ዲንህም ዲንዳዒንታያ ማዕቴ ዓሲ ቢያና ኮሹሞና ናንጋኒ ዲንህ ማደንዳያ ኮይሳ ባኣዚ" ቢያ ማደቀቲ። 19 ታ ዲሹንህ! ታ ሚሹንህ! ኮሚ ያኦሲም ሃሹ"ቀቲ፤ ዲንህር ኮሚ ዔኪፖቴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ያኦሲ፡- «ኮም ማሃንዳህ ታናኮ» ጋዓኔ ጌይንቲ ያኣፒንቲህርኮ። 20 ዬያር ኮሚ ማሃህዲፓ፡-

«ኔኤኮ ሞርካህ ናይደቲ
ዒዛ ሙኡዜ፤

ዴኤቤቴያ ዒዛ ዑሹ፤
ዬያ ኔ ሂደቲ ዒ ማደ ማደ"

ዴኤፒ ደቢንቲ ማዕህ ዒዛም ዔርታንዳኔ።»

21 ዬያር ፑርታ ማደ ኮሹሞና ባባሺ፤ ፑርቲሞና ባሺንቲ።

13

ዓጮ" ዎይህ ዓሎም ዓይህንታኒ ኮይሳህ

1 ዓይጎ ቢታንቶም ማዎም ዲንጌንታህ ያኦሲ ማሊህና ማዕህር ሐህ ዓኣ ዎይህ ዓሎም ደኦሬህ ያኦሲታህር ዓሲ ቢያ ዎይህ ዓሎም ዓይህንታንዳያ ኮይሳኔ። 2 ዬያር ዓጮ" ዎይህ ዓሎም ዓይህንቶ ዲፃህ ቢያ ያኦሲ ዓይህያዎ ዲፃያኮ፤ ዓይህንቶ ዲፃህ ፔ ቶኦካ ማቶ ዔኪ ሙካንዳኔ። 3 ዎይቲ ጌዔቴ ዓጮ" ዎይህ ዓሳ ዲጊቻህ ፑርቶ ማደዘንህ ማዕንዳፓዓቲም ኮሺ ማደዘንህቀቲ፤ ዓጮ" ዎይህ ዓሳ «ዲጊጫዓ» ኔ ጋዓ? ሂደያታቲ ኮሺ ባኣዚ" ማደ፤ ዎይህ ዓሳ ኔና ጋላታንዳኔ። 4 ዓጮ" ዎይህ ዓሳ ኔኤም ኮሺ ማደንዳጉዲ ያኦሲ ደኦሬም ማደያኮ፤ ዓጮ" ዎይህ ዓሳ ዓንጋም ዓርቃህ ጉሪቲዎኣህር ፑርታ ኔ ማደያ ማዕቴ ዓጮ" ዎይህ ዓሳ ዲጊጫ፤ ዲዚ ፑርታ ማደ ዓሳ ዓርቁ ማቶ ሄሊ"ሳንዳጉዲ ያኦሲ ጌህያ ዲዛኮ ዓንጋሞኮ። 5 ዬያር ዓጮ" ዎይህ ዓሎም ዓይህንታንዳያ ዲንህ ኮይሳኔ፤ ዲንህ ዓይህንታንዳህ ያኦሲ ዲንህዲ ዔኪ ሙካንዳ ጎሪ"ንቶር ሌለቲዎንቲ ዲና" ዲንህኮ ዬያይደንዳህ ዔራያታህርኮ።

6 ዓካሪ ገኢራ ዲንህ ጨጋህ ዬያርኮ፤ ዓጮ" ዎይህ ዓሳ ዬያ ማደሻንዳጉዲ ያኦሲ ጌህዘንህኮ። 7 ዬያር ዓጮ" ዎይህ ዓሳ ዘሎ"ና ዲንህዲፓ ኮይንታ ባኮ ቢያ ኩንሡቀቲ፤ ገኢራ ኮይሳህም ገኢራ፤ ሻንቾ ባኮ ዘሎ" ጨጎህታቲያ ጨጉቀቲ፤ ዲጊጨንታኒ ኮይሳህ ዲጊጨቀቲ፤ ቦንቻኒ ኮይሳህያ ቦንቻቀቲ።

ዎሊ ናሽኪህ

8 ዲንህ ዎሊ ሴካና ሃንጋና ናሽኩቀቲ፤ ዎጊዳ"ኣ ዲንህኮ ናሹሞ ጋሌ ባኣያ ማዎንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዓሲ ናሽካህ ዎጎ ኩንህኔ ጌይህኮ። 9 «ማቾ ሃህ ዓኒ ማዕ ባኣያና ላሂፖ፤ ዓሲ ዎዲፖ፤ ዉኡቁፖ፤ ዓሲር ማዕ ባኣዚ" ዓይጎዎ ዘገ ሱኡካዲፖ» ጋዓ ዓይህያንታ ሃንጎ ዓይህያኣ ቢያ «ዓሲ ቢያ ኔና ማህ ናሽኮ» ጋዓ ዬዮ ፔቴ" ዓይህያ ዎጊሎ ጋራ ማዓኔ። 10 ዓሲ ናሽካህ ቢያ፡ ዓሲም ፑርታ ባኣዚ" ማደቀቲ፤ ዬያር ዓሲ ናሽካህ ዎጎ ቢያ ኩንህኔ ጌይህኮ።

11 ዓካሪ ገንዓሰካፓ ዲንህ ጴጫንዳ ዎዳ" ሄሊ"ህ ዔሪጋፓ ዬያ ቢያ ማደቀቲ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ቤርታ ኦኡኔ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዎደ"ይዳፓ ባሽ ሃህ ኦኡኮ ዳቁንቶ ኮላ" ኦ ባንህ ኮሺ ዑኮኔ። 12 ዲማ ካራኒ ማዕህር ዲሞ ማደ" ሃሺ"፤ ፖዎኮ ዓኣ ያሎ ዓንጋም ኦ ዓርቆም። 13 ሮኦሪና ሃንታ ዓሲጉዲ ዔሪ፤ ኮይሳ ናንጌ ኦ ናንጎም፤ ኮይሱቀ ኮህና ማህንቲህና፤ ማቾ ሃህ ዓኒ ማዕባኣያና ላሂህ፤ ላኣሊ ዓርቃኒ ኮዒ ዑህርቁ ዓማሊ"ህ፤ ማርሞና ፑርታ ቁኢሩሞቀ ኦ ሃሹ"ም። 14 ዬያይዳፓ

12:5 1ቆር. 12፡12። 12:8 1ቆር. 12፡4-11። 12:14 ማቲ. 5፡44፤ ሉቃ. 6፡28። * 12:16 ማንቆ ዓሲና ዎላ" ፔቴ" ማዑቀቲ፡- ጌይያ «ቦሃንታ ማደ ማደኒያ ናሽካያ ማዑቀቲ» ጌይህኮ። 12:16 ኮኣኪ. 3፡7። 12:19 ላሚ. ዎም 32፡35። 12:20 ኮኣኪ. 25፡21-22። 13:6 ማቲ. 22፡21፤ ማር. 12፡17፤ ሉቃ. 20፡25። 13:9 ኬሲ. ማፃ 20፡13-15፤ 17፤ ላሚ. ዎም 5፡17-19፤ 21፤ ሉቃ. ዓኬ 19፡18።

ጎዳ ዩሱስ ከሪስቶስና ዋላ" ፔቴ" ማዑዋቴ፤ ዲንሢኮ ጎሞ ማሊያዎ ኩንሢኒ ማሊፖቴ።

14

ኮይሱዋ ጎይሢና ዓሲዳ ዋጋንዳያ ኮይሱዋአሢ

1 ዲንሢ ላክ"ይዳ ከሪስቶስ ጉሙርቂያና ደዲቱዋ፡ ላቤ" ዓሲ ዓአቶ ናሹሞና ዲዛ ዓዓርቁዋቴ፤ ኮይሱዋ ጎይሢና ዲዛኮ ላቤ" ማሊያይዳ ዋጊፖቴ፤ 2 ፔቴ" ዓሲኮ ጎሙርቁ፡- «ቢያ ባአዚ" ሙይንታኒ ኮይሳያኬ» ጋዓያ ማዓኒ ዳንዳዓኔ፤ ከሪስቶስ ጉሙርቁያና ደዲባአሢ ጋዓንቴ ሙዓኒ ቱኮ"ናያ ሃሣ ዜርቆና ሳአሚ ሌሊ ሙዓያ ናንዳኔ፤ 3 ዩያሮ ጉቤ ባኮ ሙዓሢ ሙዑዋአሢ ሰሆፓ፤ ቱኮ" ባኮ ሙዓሢ ጉቤ ባኮ ሙዓሢ ዑፃ ኮይሱዋ ጎይሢና «ዳቤኔ» ጌይ ዋጎፓ፤ ዋይቲ ጌዔቴ ዲዛሲያ ያኦሲ «ኮሺኬ» ጌዔሢሮኬ። 4 ዓካሪ ሜሌ" ዓሲም ማዳሢ ዑፃ ዋጋንዳያ ኔኤም ኮይሱዋሴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዲዛ ሎአሜቴያ ዔቁቴያ ዲዛኮ ጎዳ ዔራፓአዓቴም ኔ ባአዚ"ቱዋሴ፤ ዲዛኮ ጎዳሢ ዲዛ ዔቁሳኒ ዳንዳዓሢሮ ደዲ ዲ ዔቃንዳኔ።

5 ዩያጉዲ ሃሣ፡- «ፔቴ" ኬላ" ባጎ ኬላ"ፓ ባሼ ቦንቸንታያኬ» ጌይ ማላይ ናንዳኔ፤ ባጋሢ ሓሣ፡- «ቢያ ኬላ" ሄኮ ቦንቸንታኒ ኮይሳኔ» ጌይ ማላይ ናንዳኔ። ዓካሪ ዩያጉዲ ባኮ ቢያይዳ ፔቴ" ፔቴ"ሢ ፔ ማሊያ ዲማሲ ዔራንዳያ ኮይሳኔ። 6 ፔቴ" ኬሎ" ሜሌ" ኬላ"ፓ ባሼ ማሢ ቦንቻያ ዓአቶ ዩያ ዲ ማዳሢ ጎዳ ቦንቻም ጌዒኬ፤ ቢያ ባኮ ሙዓሢ ጎዳ ቦንቻም ጌዒ ሙዓኔ፤ ሙዓ ሙዑሮዋ ያኦሲ ዲ ጋላታኔ። ቢያ ሙዑ ሙዑዋአሢያ ያኦሲ ቦንቻም ጌዒ ሙዑዋሴ፤ ዲ ሙዑዋሮ ሃሺ"ያና ያኦሲ ጋላታኔ። 7 ኑጊዳፓ ያና ማዔቴያ ፔኤሮ ናንጋያና ፔኤሮ ሓይቃይ ባአሴ፤ 8 ኑኡኒ ናንጌቴያ ጎዳ ዩሱሴም፡ ሓይቁቴያ ጎዳ ዩሱሴምኬ፤ ዩያሮ ኑ ናንጌቴያ ሓይቁቴያ ጎዳ ዩሱሴሮኬ። 9 ዓይጎር ጌዔቴ ከሪስቶስ ሓይቁ ሓይባ"ፓ ዔቁሢ ሸምፖና ናንጋ ዓሶና ሓይቁቴያ ናንጊና ናንጋ ዓሶኮ ጎዳ ማዓኒኬ። 10 ሢዳቴ ፔቴ"ይ ሜሌ"ሢ ዑፃ ዓይጎር ኮይሱዋ ጎይሢና ዋጋይ? ሃሣ ፔቴ"ሢ ባጋሢ ዓይጎር ሰሃይ? ኑኡኒ ቢያሢ ያኦሲ" ዋጎ ዋጋ ቤዛ ሺኢካንዳኔ፤ 11 ዋይቲ ጌዔቴ ጎዳ፡- «ታኢኒ ናንጊና ባይቁዋ ያኦሲኬ፤

ዓሲ ቢያ ታ ቤርታ ጉምዓቲ ፔ ዳንጎና ታኢኒ ያኦሲ ማዔሢ ማርካዳንዳኔ» ጋዓኔ ጌይንቴ ፃአፒንቴሢሮኬ። 12 ዩያሮ ኑ ፔቴ" ፔቴ"ሢ ኑ ማዳ" ዛሎ" ያኦሲ ቤርቶ ሺኢከ ኬኤዛንዳኔ።

ዓሲም ዲቆ ማዓሢ ኮይሱዋያታሢ

13 ዓካሪ ኑጊዳፓ ፔቴ"ይ ባጋሢዳ ኮይሱዋ ጎይሢና ዋጊያ ሃሸ"ንጎ፤ ሓሣ ዓሲ ዲቁሲ ጎማሲሳ ባአዚ" ማዳሢዳፓ ካፒንቶንጎ። 14 ጎዳ ዩሱስ ከሪስቶስ ዓሲ ታ ማዔ ጎይያና ሙኡዚዳ ሙይንታኒ ኮይሱዋ ሙኡዚ" ባአሢ ታ ዔሬኔ፤ ጋዓንቴ ፔቴ" ዓሲ ፔቴ" ባአዚ" «ሙይንታኒ

ኮይሱዋ ባአዚ"ኬ» ጌዒ ማላያ ማዔቴ ዩና" ባኬላ ዲዛም ሙይንታኒ ኮይሱዋ ባአዚ"ኬ። 15 ሙኡዚ" ዛላና ኔ ዲሻሢ ኔ ማሊሺ ያዩሳያ ማዔቴ ናሹሞና ዲዛና ኔ ናንጋያቱዋሴ፤ ዩያሮ ከሪስቶስ ዲዛም ሓይቁ ዓሢ፤ ኔ ሙዓ ሙዑ ዛሎ"ና ጎማሲ ባይዚፖ። 16 ዓካሪ ዲንሢም ኮሺ ማዔ ባኮ ሜሌ" ዓሳ ሰሃንዳጉዲ ማሢፖቴ። 17 ያኦሲ ካኢቱማ ዓያና ጌኤሺ ዛሎ"ና ጴዳ ዪሎ"ም፡ ኮሹሞና ዋዛና ማዓንዳኢፓዓቴም ሙኡዚ"ና ዑሺና ዛላ ባአዚ"ቱዋሴ። 18 ዩያ ዲማሲ ዔሪ ከሪስቶስም ማዳ ዓሲ ያኦሲ ዋዛሳንዳኔ፤ ዓሲ ቤርቲዳኢ ጋላቲንቴያ ማዓንዳኔ።

19 ዩያሮ ኮሹሞ ጴዳያ፡ ሓሣ ዋሊያ ሴካና ሃንጋና ደዲሻያ ማዔ ባአዚ" ኑ ማዳም። 20 ሙኡዚ" ዛላና ያኦሲ ማዳ" ኑ ባይዚባአቴ ኮሺኬ፤ ሙኡዚ" ቢያ ሙይንታኒ ኮይሳያኬ፤ ጋዓንቴ ሜሌ" ዓሲ ዲቁ ጎማሲሳ ሙኡዚ" ሙዒሢ ዳቢንቴኬ። 21 ዓሲ ዲቁ ዳቢሻ ባአዚ" ማዔቴ ዓሸከ ሙዒሢንታ ዳጋሢ ዑሺንታ ሃሣ ዩያጉዲ ሜሌ" ባኮዋ ሃሺ"ፃ ቃራኬ። 22 ዓካሪ፤ ዩያ ኔኤኮ ጉሙርቁያ ኔኤና ያኦሲና ሌሊ ዔራፖ ማዓንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቴ «ፒኬኬ» ጌይ ዲ ማዳ ባኮ ዲና" ዲዛኮ «ኔ ዳቤኔ» ጎዑዋ ዓሲ ጋላቲንቴያኬ። 23 ሙኡዚ" ዓልቲ ዓልቲ ሙዓ ዓሲ ጋዓንቴ ጉሙርቁሢና ዲ ሙዑዋአሢሮ ያኦሲ ዲዛይዳ ሜቶ ሄሊ"ሳንዳኔ፤ ዋይቲ ጌዔቴ ጉሙርቁሢና ማዳንቴባአ ባአዚ" ቢያ ጎሜኬ።

15

ዓሲ ዋዛሳኒ ኮይሳያ ማዒያ

1 ኑኡኒ ከሪስቶስ ጉሙርቁያና ደዲ ማዔ ዓሳ ጉሙርቁያና ላቤ" ዓሶኮ ላቤ"ያ ዔሪ ማአዳ"ያ ማዓንዳኢፓዓቴም ኑና ኑ ዋዛሳያ ማዓኒ ኮይሱዋሴ፤ 2 ኑኡኒ ፔቴ" ፔቴ"ሢ ሜሌ"ሢ ያኦሲ ጉሙርቁያና ደዳንዳጉዲ ሜሌ" ዓሢ ማአዳ"ኒ ዲዛ ዋዛሳ ባአዚ" ኑ ማዳም። 3 ዓይጎር ጌዔቴ ከሪስቶስ ፔና ዋዛሲባአሴ፤ ጋዓንቴ «ኔና ጫሽኮና ጫዛ ታና ሄሊ"ኔ» ጌይንቴ ፃአፒንቴሢ ዲዛይዳ ማዔኔ። 4 ጌኤዢ ማፃአፓፓ ኑ ዴንቃ ጊቢ" ዳንዳዒያና ደዲያና ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ኑኡኮ ዓአያ ኑና ማሃንዳጉዲ ቤርታዲ ፃአፒንቴ ባካ ቢያ ዔራቶ ኑ ዴንቃንዳጉዲ ኑም ፃአፒንቴ። 5 ዲንሢ ዩሱስ ከሪስቶስ ጊንፃ ሃንታዘንሢ ማዔሢሮ ጊቢ" ዳንዳዒሢና ደዲሢና ዲንጎ፤ ጎዳ ፔቴሞ ዓያና ዲንሢም ዲንጎንጎ። 6 ዩይ ኑ ጎዳ ዩሱስ ከሪስቶስኮ ዓዶ ማዔ ያኢዛሢ * ፔቴ" ዲናና ፔቴ" ዑኡሲና ዲንሢ ዲዛ ቦንቻንዳጉዲ ማሆንጎ።

ዓይሁዳ ማዒባኢ ዓሶም ኬኤዚንቴ ኮዦ ሓይሶ

7 ከሪስቶስ ዲንሢ ቦንቸ ዔኬሢጉዲ ዲንሢያ ዋሊ ያኦሲ ቦንቻም ጌዒ ቦንቸዋቴ። 8 ሓይ ታ ኬኤዛሢ ቤርታ ኑ ዓዶንሢም ዲንጊንቴ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ" ኩማንዳጉዲና ያኦሲኮዋ ጉሙርቁንቴፃ ዔርታንዳጉዲ ከሪስቶስ ዓይሁዳ ማዒባኢ ዓሶም ማዳያ ማዔኔ ጌይኬ። 9 ከሪስቶስ

14:6 ቆላ. 2፡16። 14:10 2ቆሮ. 5፡10። 14:11 ዒሲ. 45፡23። 15:3 ዓይኑ. 69፡9። * 15:6 ዓዶ ማዔ ያኢዛሢ ጋዓዛ፡- ባኮ ጫኢቁም ማፃአፓ ቤርታዲ ፃአፒንቴ ጊሪኮ ሙኡሎና «ዩሱስ ከሪስቶስኮ ያኢዛሢና ዓዳሢና ጋላቲንቶንጎ» ጋዓኔ።

ዓይሁዴ ማዕባክ ዓሰም ማዳያ ማዕ ያህ ማህ " ጎይፃ
 ዓይሁዴ ማዕባክ ዓሰ ያኦሲኮ ማኦሪያ ዛሎ"
 ጋላታንዳጉዲኬ፤ ዩይያ:-
 «ዓይሁዴ ማዕባክ ዓሰ ባኦካ" ታ ኔና ጋላታኔ፤
 ኔ ሱንፆዋ ዓይኦሞና ታ ጋላታኔ»
 ጌይንቲ ፃኦፒንቲሂጉዲኬ። 10 ሐሣ:-
 «ዓንሂ ዓይሁዴ ማዕባክ ዓሰ
 ያኦሲ ዶኦሬ ዴሮ"ና ዋላ" ዋዛዲዋቲ»
 ጌይንቲ ፃኦፒንቲኔ።

11 ለማሃሃ:-
 «ዓይሁዴ ማዕባክ ዓሰ ቢያ ያኦሲ
 ጋላቲዋቲ፤
 ዴራ"ኦ ቢያ ያኦሲ ጋላቲዋቲ»
 ጌይንቲ ፃኦፒንቲኔ።

12 ዩያጉዲ ዒሲያሱ:-
 «ዴሮ" ቢያ ዑፃ ካኦታዲንዳያ
 ዒሲዬ ዜርፃፓ ሾይንታንዳኔ፤
 ዒዛይዳ ዓይሁዴ ማዕባክ ዓሰ
 ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ጌሣንዳኔ»
 ጌዔኔ። 13 ዓንሂኮ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ" ዓያኖ
 ጌኤዢ ዋልቆና ዲጨ ዲጨ ዓኦዲንዳጉዲ ሃጊ
 ማዓንዳ ዋዛ ዓንጋ፤ ጎዳ ዓንሂ ጉሙርቁሂሮ
 ዋዛና ኮሹሞና ሚርጊሺ ዓንሂም ዓንጎም።

ጳውሎስ ጫርቂሲ ፃኦፒስ ባኮ

14 ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ሚርጌና
 ዓንሂ ኮሺ ማዕሂ ሃሣ ሚርጌና ዓንሂ ዔራያ
 ማዕሂና ፔቲ" ፔቲ"ሂ ማህ ዘራኒ ዳንዳጎያ
 ማዕሂ ጎኔና ታ ዔሬኔ። 15 ፔቲ" ፔቲ" ባኦዚ"
 ታ ዓንሂም ጳቂሣኒ ኮዒ ሃያ ኪኦቶ" ጫርቂ
 ታ ዓንሂም ፃኦፒሂ" ያኦሲ ታኦም ፔ ኮሹሞና
 ዓንጌ ጎይያናኔ። 16 ዩይ ኮሹሞ ዓንጊፃ ታኦም
 ዓንጊንቲሂ ያኦሲኮ ኮዢ ሐይሶ ዓይሁዴ ማዕባክ
 ዓሰም ቁኤሴ ማዕ ኬኤዚ፤ ዩሱስ ኪሪሰቶሴም
 ማዳንዳጉዲኬ፤ ዩያሮ ዓይሁዴ ማዕባክ ዓሰ ዓያና
 ጌኤሺና ያኦሲም ዳማዴያ ሃሣ ያኦሲ ዋዛጎያ
 ማዓ ያኦሲም ዓንጎ ባኦዚ" ማዕ ዓንጊንታንዳጉዲ
 ታ ማዳኔ። 17 ታኦኒ ዩሱስ ኪሪሰቶሴና ማዕ
 ያኦሲም ማዳኒ ዳንዳጎያና ያቶርቃኔ። 18 ታኦኒ
 ያቶርቃሂ ታ ኬኤዛ ባኮና ማዳ ማዳ" ዛሎ"ና
 ዓይሁዴ ማዕባክ ዓሰ ያኦሲም ዓይሂንታንዳጉዲ
 ኪሪሰቶሴ ማሃሂሮ ሌሊኬ፤ 19 ዩያጉዲ ሃሣ
 ኪሪሰቶሴ ያኦሲ ዋልቁና ማዳንታ ዓኪ ማዳንታ
 ዲቃሣ ማዳፍ ዓያኖ ጌኤዢ ዋልቆና ማዳ ዓይሁዴ
 ማዕባክ ዓሰ ዓይሂንታንዳጉዲ ማሃሂሮ ታ
 ያቶርቃኔ፤ ዩያይዲያና ዩራሳላሜይጉ ዳንዲ
 ዔልዋሪቆኔ ሄላ"ንዳኦና ሐንቲ ሐንቲ ኪሪሰቶሴኮ
 ኮዢ ሐይሶ ታ ኬኤዜኔ።

20 ቢያ ኬሊ" ታ ማላሂ ማህ" ዓሲ
 ቦኦኮልቆያይዳ ማዢሂ ማዕባክንቲ ኪሪሰቶሴኮ
 ሱንፃ ዋይዚንቲባኦ ቤሰካ ቢያ ኮዢ ሐይሶ
 ኬኤዛኒኔ። 21 ዩያ ታ ማዳሂ:-
 «ዒዛ ዛሎ" ኬኤዚንቲ ቤቂባኦ ዓሰ፤
 ዒዛ ዛሎ" ዋይዚ ቤቂባኦ ዓሰ፤
 ጳቂሂ ዔራንዳኔ»
 ጌይንቲ ፃኦፒንቲ ጎይያናኔ።

ጳውሎስ ሮሜ ዓጮ" ዓኦዲኒ ማህሂ
 22 ሃና" ሄላ"ንዳኦና ዓንሂ ኮይላ" ታ ሙካኒ
 ዳንዳጎባኦሂ ታ ዓንሂም ኬኤዜ ጎይያና
 ጊኦጊባኦሂሮኔ። 23 ሐሂ ታ ሃካ ዓኦ ማዳ"
 ኩርሴሂሮ ሃሣ ሚርጌ ለዔፓ" ዓርቂ ዓንሂ ዛጋኒ
 ሚርጌና ታ ኮዓሂሮ፤ 24 ዒሰፔኔ ዓጮ" ታ ዴንዳፆ
 ዓንሂያ ዒኦና ዛጊ ዓኦዲኒ ማህኔ። ዒኦካ ዳካ"
 ዓንሂና ዋላ" ታ ዴዔሰካፓ ጎይያ ታ ዓኦዲንዳጉዲ
 ታኦም ኮይሳ ማኦዳ ዓንሂ ማኦዳ"ንዳሂ ታ
 ጉሙርቃኔ። 25 ሐሂ ጋዓንቲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ
 ዓሰም ዓንጊንታ፤ ማኦዳ ሚኦኪ ዩራሳላሜ
 ታ ዴንዳኔ፤ 26 ዓይጎር ጌዔቲ ማቆይኒያና ዓካይያ
 ጌይንታ ዓጮ"ይዳ ዓኦ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ
 ዓሰ ዩራሳላሜይዳ ዓኦ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሰ
 ባኦካ" ዓኦ ማንቆ ዓሰም ሚኦኪ ማኦዳ ዳካኒ
 ማህሂሮኔ። 27 ሐያ ማኦዳሂ ዔያታ ፔ ማላሂና
 ዓንጊሂ' ዔያቶ ኮይሳያ ማዕምኬ፤ ዋይቲ ጌዔቲ
 ዓይሁዴ ማዕባክ ዓሰ ዓይሁዴ ዓሰና ዋላ" ዓያኖ
 ዓንጀ ዴንቃያ ማዕሂሮ ዓይሁዴ ማዕባክ ዓሰ ጎያ
 ዓንጀ ዓንጊ ዓይሁዴ ዓሰ ማኦዳ"ኒ ኮይሳሂሮኔ።
 28 ዩያሮ ሃያ፤ ቡኩሶና ማኦዳሂ ሚኦኪ ዩራሳላሜ
 ዔኪ ዓኦዲ ታ ዓንጊሂኮ ጊንፃ ዒሰፔኔ ዓጮ"
 ዴንዳፆ ዓንሂ ዩማና ታ ዛጋንዳኔ። 29 ዓንሂ
 ኮይላ" ታ ሙካኦና ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ማዓ ዓንጀ
 ሚርጌና ታ ዓንሂም ዔኪ ሙካንዳሂ ጉሙርቃኔ።
 30 ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ታ ዛሎ"
 ታኦና ዋላ" ዴዲ ያኦሲ ሺኦዲሂና ታና ዓንሂ
 ማኦዳ"ንዳጉዲ ኔ ጎዳሂ ዩሱስ ኪሪሰቶሴና
 ዓያኖ ጌኤዢና ኮ ኮሹሞና ታ ዓንሂ ሺኦቃኔ።
 31 ዓንሂ ታኦም ሺኦቃንዳሂ' ዩሁዳ ዓጮ"ይዳ
 ዓኦ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሰይዳፓ ያኦሲ
 ታና ካፓንዳጉዲና ዩራሳላሜይዳ ታ ማዳንዳ
 ማዳ" ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሰ ዋዛጎንዳጉዲኔ።
 32 ሐሂ ያዲ ማዕሂኮ ጊንፃ ያኦሲ ማላሂ ማዕም
 ዓንሂ ኮይላ" ታ ዋዛና ዩዒ፤ ዓንሂና ዋላ" ዴዒ
 ሃውሻንዳጉዲኔ። 33 ኮሹሞ ዓንጋ፤ ያኦዛሂ
 ዓንሂ ቢያሂና ዋላ" ማዓንጎ፤ ዓኦሜን።

16

ጳውሎስ ዳኬ ጎራሂያ

1 ኪንክሪያ ካታሞይዳ ዓኦ ሺኦዲያ ማኦራ ማዳ
 ኔ ሚሹሎ ፔቤኔ ዛሎ" ታ ዓንሂ ሺኦቃኔ፤ 2 ዒዛ
 ታናንታ ማህ" ሚርጌ ዓሲ ማኦዳ"ያ ማዕሂሮ
 ያኦሲ ዓሲ ሾኦቲንሂኒ ኮይሳ ጎይያና ጎዳ ሱንፃና
 ሾኦቲንሂ ዔኪ ዒዛም ኮይሳ ባኮና ቢያ ዓንሂ
 ዒዛ ማኦዳ"ንዳጉዲ ታ ዓንሂ ሺኦቃኔ።
 3 ዩሱስ ኪሪሰቶሴም ማዳያና ታኦና ዋላ"
 ፔቲ" ማዕ፤ ጸርሰቂላና ዓቂላናም «ኮሺዳ?»
 ጌዔኔ ጎውዋቲ፤ 4 ዔያታ ታ ዛሎ"ሮ ሐይቃኒያ
 ጌዔ ዓሲኬ፤ ዩያሮ ቢያ ዋዴ ታ ዔያቶም
 «ያኦሲ ዓንጎም» ጋዓኔ፤ ዩያ ታ ሌሊቲዋንቲ
 ዓይሁዴ ማዕባክ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ሺኦዲያ
 ማኦዳ ዓሰኦ ጋዓኔ። 5 ሐሂ ዔያቶ ማኦዳይዳ
 ሺኦቃኒ ቡካ፤ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሰም፤ ዒሲያ
 ዓጮ"ይዳፓ ቤርታዲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃኔ።

15:9 2ሳሙ. 22:50፤ ዓይኔ. 18:49። 15:10 ለሚ. ዋማ 32:43። 15:11 ዓይኔ. 117:1። 15:12 ዒሲ. 11:10።
 15:22 ሮሜ 1:13። 15:26 1ቆ. 16:1-4። 15:27 1ቆ. 9:11። 16:3 ዳኪ. ማዳ" 18:2።

ታ ዲዛ ናሽካ ዔፖኖቶሴም «ኮሺዳ?» ጋዓኔ፤ ጎውዋቱ። 6 ዲንሣም ሚርጌና ላቤ" ማይራሞማኣ «ኮሺዳ?» ጌዔኔ፤ ጎውዋቱ። 7 ሃሣ ታኣና ዋላ" ቱኡቴዘንሣንታ ያኦሲ ማደ"ም ዳኪንቴዘንሣ ባኣካ" ዔርቴያ ዓይሁዴ ማዔ። ታ ዲጊኖንሣ፤ ዓንዲሮኒቆሴና ዩኒያሴናም «ኮሺዳ?» ጎውዋቱ። ዔያታ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁያና ታና ቢራያኩ።

8 ጎዳ ሱንያና ታ ናሽካ ዓንፒሊያቶሴማኣ «ኮሺዳ?» ጌዔኔ፤ ጎውዋቱ። 9 ኪሪሰቶሴ ማደ" ማዲያና ኦሎና ዋላ" ፔቱ" ማዔ። ዑርባሳሴና ታኣኒ ናሽካ፤ ዲሰፃኩሴናም «ኮሺዳ?» ጋዓኔ፤ ጎውዋቱ። 10 ኪሪሰቶሴ ዲ ጉሙርቆሣ ዘገንቲ ዔርቴያ «ጎኔኩ» ጌይንቴ፤ ዓፒሊሴም ሃሣ ዓርፃሱሎሴ ማኣሮ ዓሶፓ ማዔዘንሣ «ኮሺዳ?» ጌዔኔ፤ ጎውዋቱ። 11 ዓይሁዴ ዓሲ ማዔ። ታ ዲጊናሣ ሄርዲዮኔም፤ ሃሣ ጎዳ ጉሙርቆ ናርሴሴ ማኣሮ ዓሶማኣ «ኮሺዳ?» ጌዔኔ፤ ጎውዋቱ።

12 ጎዳ ማደ" ማዲ ላባ" ቲሩፓይናና ቲሩፖሶ ጌይንታ ላኣሎንሣም፤ ሓሣ ሚርጌና ላቢ" ማደ። ኪሪሰቶሴ ሱንያና ታ ናሽካ ፒሪሲሳ ጎይዜሎም «ኮሺዳ?» ጌዔኔ፤ ጎውዋቱ። 13 ጎዳ ማደ" ማዲያና ዔርቴ ሩፖሴም ሓሣ ታና ፔናጉዲ ማሂ ናሽካ ዲዛኮ ዲንደማኣ «ኮሺዳ?» ጌዔኔ፤ ጎውዋቱ። 14 ዓሰኪራቶሴና ፒሊጎያኔናም፤ ሄርሚሴም፤ ፓቶርባሴም፤ ሄርሚሴም ሓሣ ዔያቶና ዋላ" ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቆ ዲሾንሣንታ ሚሾንሣንታም «ኮሺዳ?» ጌዔኔ፤ ጎውዋቱ። 15 ፒሎጎሴም፤ ዩሊያም፤ ኔሪያና ዲዛኮ ጌርናም ሓሣ ያሎምሴና ዲዛና ዋላ" ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቆዘንሣም ቢያ «ኮሺዳ?» ጌዔኔ፤ ጎውዋቱ።

16 ዋሊኮ ጌርሲንሣንታዲ፤ ናሹምና ዋሊ ሄርቁ ዔኤሊ"ንቱዋቱ። ኪሪሰቶሴ ጉሙርቆ ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሳ ቢያ ዲንሣ «ኮሺዳ?» ጋዓኔ።

ጳውሎሴኮ ጋፒንያ ዘሮ"

17 ታ ዲሾንሣ! ታ ሚሾንሣ! ዲንሣኮ ባኣካ" ዲንሣ ዲማሳያና ዲንሣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁያና ደደዋጉዲ ማሃ ዓሶይዳፓ ዲንሣና ካፑዋቱ፤ ዲንሣ ዋይዚ ዔኬ ዔራቶ" ዔያታ ዲፃያ ማዔሣሮ ዔያቶይዳፓ ደማዲዋቱ። 18 ዬያጉዴ ዓሳ ፔኤኮ ፑርቶ ማሊያ ኩንሣያከ፤ ኦ ጎዳሣ ኪሪሰቶሴም ማዲያቱዋሴ፤ ዔያታ ኮሺ ጌሰታያ ማሊ፤ ጌሺሣ ሓይሴና ዲና" ጂሎ" ማዔ። ኮዦ ዓሶ ጌሻኔ።

19 ዲንሣ ኮዦ ሓይሶ ዋይዚ ዔኬ ዓይሣንታያ ማዔሣ ዓሳ ቢያ ዔራሣሮ ታና ኮሺ" ዋዛሳኔ። ጋዓንቴ ኮሺ ባኣዚ"ም ጨንጫ፤ ፑርታ ባኣዚ"ም ጋዓንቴ ዔኤቢ ዔሩዋ ዓሲ ዲንሣ ማዓንዳጉዲ ታ ኮዔኔ። 20 ዲንሣ ዬያይዴቴ ኮሹም ዲንጋ ያኣዛሣ ፃላሄ ዲንሣኮ ቶኮ ዴማ ዓገ ሄርቁ ዳኣፃንዳኔ።

ጎዳ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ኮሹም ዲንገፃ ዲንሣና ማዖንጎ።

21 ታኣና ዋላ" ማዲ ጂሞቴዎሴንታ ኦ ዜርያ፤ ዓይሁዴ ማዔ። ሉቂዮሴንታ ዲያሱኔንታ ዬያጉዲ ሃሣ ሶስጳደሮሴያ «ኮሺዳ?» ዲንሣ ጋዓኔ።

22 ሓያ ኪኢቶ" ፃኣፓሣ፤ ታኣኒ ፃፃሪዮሴያ ጎዳ ሱንያና ዲንሣ «ኮሺዳ?» ጋዓኔ።

23 ታና ሃሣ ሾኦቹንሣሣና ሃይካ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቆ ዓሶዋ ፔ ማኣሮይዳ ቡኪ ሺኢቃንዳጉዲ ማሃ፤ ጋይዮሴንታ ሃሮ" ካታሚሎኮ ሚኢሾ ዓርቆያ ማዔ። ዔራሰፃሴንታ ኦ ዲሻሣ ቁዋርዎሴንታ ዲንሣ «ኮሺዳ?» ጋዓኔ። 24 ጎዳ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ኮሹም ዲንገፃ ዲንሣ ቢያሣም ማዖንጎ፤ ዓኣሚን።

ጳውሎሴኮ ጋላቶ" ሺኢጲያ

25 ዓካሪ ያኦሲም ጋላታ ሄሎንጎ! ሚርጌ ሌዔ ዓኣሺንቲ ዓኣያ ሃሣ ታኣኒ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዘሎ" ኬኤዛ፤ ኮዦ ሓይሶና ፔጋዲ ጎኩሞና ደዲ ዲንሣ ዔቃንዳጉዲ ያኦሲ ዲንሣ ማሃኒ ዳንዳዓኔ። 26 ሓሣ ጋዓንቴ ዬይ ጎኩማ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ማፃኣፓ ዘሎ"ና ፔጋዲ ጳዴኔ፤ ቢያሣ ጉሙርቁ ዓይሣንታንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ያኣዛሣ ዓይሣም ዴሪ ቢያ ዔራንዳጉዲ ዬይ ማዲንቴኔ፤

27 ዲዚ ሌሊ ዔራ ማዔ። ፔቱ" ያኣዛሣም ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዘሎ"ና ናንገና ቦንቾ ማዖንጎ! ዓኣሚን።

16:13 ማር. 15፡21። 16:21 ዳኪ. ማደ" 16፡1። 16:23 ዳኪ. ማደ" 19፡29፤ 1ቆር. 1፡14፤ 2ፃሞ. 4፡20።

ያኦሲ ማደ"ም ዳኪንቴ ጳውሎስ ቆርንቶስ ዓሶም ዳኪ ቤርታሳ ኪኢቶ" ዓይያ ካሮ"

ጳውሎስ ቆርንቶስ ዓሶም ፃኣፔ ቤርታሳ ኪኢታ" ፃኣፔንቴህህ ዓይጎርዳይ ጌዔቴ ጳውሎስ ቆርንቶስይዳ ዓቂሴ ሸኢጲያ ማኣርይዳ ኪሪሰቶስ ጉሙርቁ ናንጎ ናንጎና ኪሪሰቶስ ጉሙርቁያ ዳሎ" ዓቂ ሜታሳ ጌኤዛ ገኢጊሾንድ ጎይህ ኮሳኒኬ። ቆርንቶስ ዬኖ ዎድ"ና ዓጮ" ቢያህረ ማዔ ገሪኬ ዓጪ ካታማኬ፤ ሓህ ዓካይያ ገይንታ ሮሜ ዓጮ" ደማ" ዓኣ ዓጪፎሎኮዎ ደኤፔ ካታማኬ። ዬና ካታማላ ሚርጌ ኮርሞ ኮርሚንታያ፣ ዓሳ ዳማ ዳማ ጎይህ ናንጋያ ገንህ «ፑርታኬ፣ ኮሺኬ» ጎዎ ባኣዚ" ባኣያ ሃህ ዳማ ዳማ ካኣሺ ዲቢ ዓኣ ቤሲኬ።

ጳውሎስ ባሺ ዔርዛኒ ኮሳህ ሸኢጲያ ማኣር ዓሶ ባኣካ" ዓኣ ፓቂንቴያና «ፑርታኬ፣ ኮሺኬ» ጋዓ ማሊህ ባኣያ ናንጊያ ዳሎ"፤ ዬያጉዲ ሃህ ዓኒ፣ ማቾ ማዔባኣያና ላሂህ ዛላና ዔፒ ዛላ፣ ዓሶኮ ማሊያይዳ ዓኣ ያኤጪህ፣ ሸኢጲያ ማኣር ዓሳ ዎርቃንዳ ዎጌ ዛላ፣ ዓያና ጌኤሺዳፓ ዒንጊንታ ዳማ ዳማ ዒንጊያ ዳሎ"ና ሃይቢዳፓ ዓቂህ ዛላኬ። ኮዦ ሃይሳ ዬንህ ያኣጪያንህኮ ማሂ ኬኤዛ ማሊያ ዒዚ ኮሺ" ፔጋሲ ኬኤዛኬ።

ያኦሲ ፔ ዳሮ"ም ዒንጌ ዒንጊያይዳፓ ቢያ ናሹሞ ባሺ ማዔህ ዔርዛ፣ ዓይ. 13 ሃሮ" ማፃኣፖይዳ ሚርጌና ዔርታ ቤሲ ማዓንዳኔ ገይንታኬ።

- ማፃኣፔላ ዳማ ዳማ ዓርቁ ባኮ**
- ዓይያ ካሮ" 1፡1-9
  - ሸኢጲያ ማኣር ዓሶ ባኣካ" ማዢንቴ ዳሙሞ 1፡10—4፡21
  - ዓኒ ሃህ ማቾ ማዔባኣያና ላሂህ ዛላና ማኣሪ ዓሲና ዛላ 5፡1—7፡40
  - ኪሪሰቶስ ጉሙርቁ ዓሶና ጉሙርቁዎ ዓሶና ዛላ 8፡1—11፡1
  - ሸኢጲያ ማኣር ዓሶ ናንጎና ያኦሲ ካኣሸኮንድ ጎይህና 11፡2—14፡40
  - ሓይቢፓ ዓቂህ ዛላ 15፡1-58
  - ኪሪሰቶስ ጉሙርቁ ዓሳ ዒንጋኒ ኮይሳ ማኣዳህ 16፡1-4
  - ጳውሎስ ፔ ዛላ ኬኤዜ ባኣዚ"ና ጋፒንህህ ሃይሴ 16፡5-24

1 ያኦሲ ማሊህና ዬሱስ ኪሪሰቶስም ዳኪንቴ ማዳያ ማዔ፣ ዔኤሊ"ንቴ ጳውሎስና ኑ ዒሻህ ሶሰቴንሴናይዳፓ፤
 2 ዬሱስ ኪሪሰቶስና ዎላ" ዔያቶኮ ዓኣ ፔቱሞና ዔያቶና ኑኡናኖኮ ጎዳ ማዔ፣ ኑ ጎዳህ፣ ዬሱስ ኪሪሰቶስ ቢያ ቤዛ ካኣሸካ ኪሪሰቶስ ጉሙርቁ ዓሶና ዎላ" ያኦሲም ዳማዳ ዳሪ

ማዓንዳጉዲ ዔኤሊ"ንቴ ቆርንቶስይዳ ዓኣ ኪሪሰቶስ ጉሙርቁ ዓሶም ቢያ፣
 3 ኑ ዓዳህ፣ ያኣዛህና ኑ ጎዳህ፣ ዬሱስ ኪሪሰቶስናይዳፓ ዒንጊንታ ዒንጊያና ኮሹሞና ዒንህሞ ማፃንጎ።

ጳውሎስኮ ያኦሲ ጋላቴያ
 4 ዬሱስ ኪሪሰቶስ ዛሎ"ና ያኦሲ ፔኤኮ ኮሹሞ ዒንጊያ ዒንህሞ ዒንጊህረ ዒንህ ዛሎ"ሮ ቢያ ዎዳ ታ ዒዛ ጋላታኬ። 5 ዓይጎር ጌዔቴ ጌኤሲና ሃህ ዔራቶና ኪሪሰቶስና ማዔ ዒንህ ሚርጌ ባኣዚ" ዔራህረኬ። 6 ኪሪሰቶስ ዛሎ" ኑ ዒንህሞ ማርካዳ ማርካታ" ዒንህኮ ዒና" ደዲ ዓኣኔ። 7 ዬያሮ ኑ ጎዳህ፣ ዬሱስ ኪሪሰቶስኮ ሙኪያ ካፒ ካፒ ዒንህ ናንጌቴ ዓይጎጉዳ ዓያና ዒንጊህ ማዔቴያ ዒንህሞ ፓጫዓኬ፤ 8 ኑ ጎዳህ፣ ዬሱስ ኪሪሰቶስ ማዔ ሙካ ኬሎ"ና ዶንኪሳ ባኣዚ" ባኣያ ማዔ ዒንህ ጴዳንዳጉዲ ዒዚ ዒንህ ጋፒንያ ሂላ"ንዳኣና ደዲ ናንጋንዳጉዲ ማሃንዳኔ። 9 ፔኤኮ ናዓህ፣ ኑ ጎዳ፣ ዬሱስ ኪሪሰቶስና ዎላ" ፔቱሞ ዒንህኮ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ዒንህ ዔኤሊ" ያኣዛህ ጉሙርቁንቴያኬ።

ቆርንቶስ ሸኢጲያ ማኣር ዓሶ ባኣካ" ማዢንቴ ዳማዳያ

- 10 ታ ዒሾንህ፣ ታ ሚሾንህ! «ዒንህ ባኣካ" ዳማዳህ ጴዳፓ፤ ቢያህ ዎላ" ገኢጊ፣ ፔቱ" ማሊህና ፔቱ" ዒናና ዓኣያ ማዔ ደዲ ናንጉዎቴ» ገይ ኑ ጎዳህ፣ ዬሱስ ኪሪሰቶስ ሱንያና ታ ዒንህ ሸኢቃኬ። 11 ታ ዒሾንህ፣ ታ ሚሾንህ! ዒንህ ባኣካ" ማርሞና ፓቂንቴህና ዓኣህ ቁሎዔ ማኣር ዓሶይዳፓ ታ ዎይኬ። 12 ታ ዎይኬ ጎይፃ ዒንህ ፔቱ" ፔቱ"ህ፡- «ታኣኒ ጳውሎስ ዓሲኬ፤ ታኣኒ ዓጲሎስ ዓሲኬ፤ ታኣኒ ኬፓ * ዓሲኬ» ጋዓዛ፣ ዛላ"- «ታኣኒ ኪሪሰቶስ ዓሲኬ» ጋዓኔ፣ ጋዓያኬ። 13 ሂዳያ ኪሪሰቶስ ፓቂንቴኔ ገይህዳ? ጳውሎስ ዒንህ ዛሎ" ሱዲንቴ ሃይቁያ? ሃህ ዒንህ ዎኣያና ማሰቴህ ጳውሎስ ሱንያናዳ?
- 14 ታኣኒ ቁሪሰጸሴና ጋይዮሴናይዳፓ ዓታዛ ዒንህዳፓ ያናኣ ዎኣህና ማሰኪባኣህረ ያኦሲ ታ ጋላታኬ። 15 ዬያሮ «ጳውሎስ ሱንያና ታ ዎኣያ ማሰቴኔ» ጌዔ ኬኤዛንዳይ ዒንህዳፓ ባኣሴ። 16 ጎኔኬ፤ ዒሰዲፓናሴ ማኣር ዓሶ ታ ማሰኬኔ፤ ያቶይዳፓ ዓታዛ ሜሎ" ዓሲ ታ ማሰኬያ ዓኣህ ታኣም ዔርቱዎሴ። 17 ኪሪሰቶስ ታና ዳኬህ' ዒዛኮ ኮዦ ሃይሶ ቃኣሎ" ኬኤዛንዳጉዲኬ፤ ዎኣህና ታ ማሰካንዳጉዲቱዎሴ፤ ኪሪሰቶስኮ ፑርቶ ዓሶ ሱያ ሚፃ ሱዲንቴ ሃይቁያ ጉሪ ማዔ ዓቱዎጉዲ ዒዛኮ ኮዦ ሃይሶ ቃኣሎ" ታ ኬኤዛህ ዓሲዳፓ ማዔ፣ ጌኤሲ ዔራቶናቱዎሴ።

ኪሪሰቶስኮ ያኦሲ ዎልቆና ዔራቶና ማዔያ
 18 «ኪሪሰቶስ ፑርቶ ዓሶ ሱያ ሚፃ 0-9 ሱዲንቴ ሃይቁኔ» ጋዓ ቃኣላ" ባይቃኒ ገኢጌ ዓሶም ዔኤያቶ ማዔ ዛጊንታኬ፤ ኑና ዳቃ ዓሶም ጋዓንቴ ያኦሲ ዎልቁኬ። 19 ዓይጎር ጌዔቴ፡- «ዔሮ" ዓሶኮ ዔራቶ" ታ ባይዛንዳኔ፤ 0-ህ ዓኣዳ ዔሮ"ኮ ዔራቶ" ታ ጉሪ ማሃንዳኔ» ገይንቴ ፃኣፔንቴህረኬ።

* 1:12 ኪፓ፡- ገይፃ ገሪኬ ዓሶ ሙኡጮና «ጴጊሮሴ» ገይህኬ። 1:12 ዳኪ. ማደ" 18፡24። 1:14 ዳኪ. ማደ" 18፡8፤ 19፡29፤ ሮሜ 16፡23። 1:16 1ቆሮ. 16፡15። 1:19 ዒሲ. 29፡14። 1:20 ዒዮ. 12፡17፤ ዒሲ. 19፡12፤ 33፡18፤ 44፡25።

20 ዓካሪ ዓራ"ሢ ዋካ ዓኣይ? ዑሣ ዓኣጳ ዓራሢያ ዋካዳይ? ሃሣ ቢያ ባኮ ዛገ፣ ደማሲ ዓራሢያ ዋካ ዓኣይ? ያኦሲ ሃያ ዓጮ" ዓራቶ" ዔኤያቶ ማሂባኣዓዳ?

21 ሃያ ዓጮ" ዓሳ ፔ ዓራቶና ያኦሲ ዓራኒ ዳንዳዑዋጉዲ፣ ያኦሲ ፔ ዓራቶና ዓያታ ዓራቶጉዲ ማሄኔ፤ ጋዓንቴ ዓጮ" ሃያም ዓኤያቶ ማዒ ፓይዲንቴ፣ ኑ ከኤዛ ኮጉ ሃይሶ ከኢታ" ጉሙርቃዘንሢ ዳቀሻንዳጉዲ ያኦሲ ማላሢ ማዔኔ። 22 ዓንሢ ዓራሢጉዲ ዓይሁዶ ዓሳ ያኦሲ ዋልቄና ማዲንታ ዓከ ባኣዚ" ዛጋኒ ኮዓኔ፤ ሃሣ ዓይሁዶ ማዒባኣ ገሪኮ ዓሳ ዓራቶ ዓራኒ ኮዓኔ። 23 ኑኡኒ ጋዓንቴ ሱዲንቴ ሃይቄ ከሪሰቶሴ ዛሎ" ከኤዛኔ፤ ዩይ ኑኡኒ ከኤዛ ሃይሳ፡- ዓይሁዶ ዓሰም ዓርቶ ዓዲ ዳቢሻያና ዓይሁዶ ማዒባኣ ገሪኮ ዓሰም ዓኤያቶኩ። 24 ያኦሲ ዓኤሌ"፣ ዓይሁዶ ማዔቴያ ዓይሁዶ ማዒባኣ ገሪኮ ዓሰም ጋዓንቴ ከሪሰቶሴ ያኦሲኮ ዋልቄና ዓራቶናኩ። 25 ዋይቲ ገዔቴ ያኦሲ ዓኤኤዬኔ ጎዎዛ፣ ዩይ ዓሲ ዓራቶይዳገ ባሽኬ፤ ሃሣ ያኦሲ ላላቤኔ ጎዎዛ፣ ዓሲ ዋልቄይዳገ ባሽ ማዓሢሮኩ።

26 ታ ዒሾንሣ ታ ሚሾንሣ! ያኦሲ ዒንሢ ዓኤላ" ዋዶ"ና ዒንሢ ዋዘጉዳ ዓሲታቴ ሂንዳ ማሉዋቴ፤ ዓሲ ማላ ጎይሢና ዒንሢ ባኣካ" ሚርጌሢ ዓራ ዓሲ፣ ዋልቄና ዓኣ ዓሲ ሃሣ ዳኤፒ ዳኤፒ ጌይንታ ዓሲ ባኣኦ። 27 ጋዓንቴ ያኦሲ ዓሮ" ዓሰ ቦርሲሳኒ ዓጮ"ይዳ ዓኤያኩ ጎዎ ዓሰ ዶኦሬኔ፤ ሃሣ ዋልቄና ዓኣ ዓሰ ቦርሲሳኒ ዓጮ"ይዳ ላቤ"ያ ማዒ ፓይዲንታዘንሢ ዶኦሬኔ። 28 ዓጮ" ዓሰም ቦንቸንቴያ ማዒ ዳዳ ባኮ ባይዛኒ ዓጮ"ይዳ ቦሂንቴያ፣ ጉሪ ማዔያ ሃሣ ቤሲ ባኣ ባኮ ዶኦሬኔ። 29 ዩያ ያኦሲ ማዳሢ" ዓይጎ ዓሲያ ዒዛ ቤርታ ያቶርቁጉዲኩ፤ 30 ዒንሢ ጋዓንቴ ያኦሲ ዩሱሰ ከሪሰቶሴና ዋላ" ፔቴሞ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ማሄኔ። ዩያሮ ኑኡኮ ዓራታ"፣ ዲሎ"ማ፣ ኑኡኮ ያኦሲም ደማዳያ ማዒ፣ ሃሣ ኑና ዳቀሻያ ማዓሢያ ዩሱሰ ከሪሰቶሴ ማዓንዳጉዲ ያኦሲ ማሄኔ። 31 ዓካሪ ጌኤገገ ማፃኣገ ጋዓሢጉዲ፡- «ያቶርቃሢ ያኦሲና ያቶርቆንጎ» ጌዓኔ።

2

ከሪሰቶሴኮ ሱዲንቶ ዛሎ"

1 ታ ዒሾንሣ! ታ ሚሾንሣ! ታኣኒ ዒንሢ ኮይላ" ሙኩያና ያኦሲኮ ዓኣሽንቴ ማሊያ * ታ ዒንሢ ዓርዘኔ፤ ታኣኒ ሓይሴ ዓሪ ጌሰታያ ማዔሢና ታኣኮ ዓኣ ዓራቶና ዒንሢም ዳዋኒ ታ ኮዒባኣኦ። 2 ዓይጎሮ ጌዔቴ ዒንሢና ታ ዓኣ ዋዶ"ማና ዩሱሰ ከሪሰቶሴ ዛሎ"ና ሃሣ ዒዛኮ ሱዲንቴ ሃይሶ" ዛሎ"ይዳገ ዓታዛ ማሊ" ዓይጎዋ ዓራቆያ ማዓኒ ታ ማሊሢሮኩ። 3 ዩያሮ ዒንሢ ኮራ ታ ዓኣ ዋዶ"ና ላቤ" ዓሲ ማዒ፣ ዒንቸሞና ሚርጌ ጎይቄሢናይዳ ታ ዓኣያ ማዔኔ። 4 ታኣኒ ከኤዜሢታቴያ ዓርዘ ቃኣላ" ያኦሲ ዓያናና ማኣዲ"ንቴ ማዓንዳገታቴም ዓሲ ዓራቶና ዑሣ ዓኣጳ ዓራቶና ሃሣ ሃይሴ ኮሺ"ሢናቱዋሴ። 5 ዩያ ታኣኒ ማዳሢ ዒንሢኮ ያኦሲ ጉሙርቁፃ

ዓሲ ዓራቶና ማዒባኣ፣ ያኦሲ ዋልቄና ማዔያ ማዓንዳጉዲኩ።

ያኦሲ ዓራቶ

6 ጋዓንቴ ዓያኖ ናንጎና ዶዴ ዓሰም ዓራቶና ኑ ከኤዛኔ፤ ኑኡኒ ከኤዛ ዓራታ"፡- ሃያ ዓጮ" ዓራቶ ሃሣ ጋፒንፃ ባይሲንታ ማዔ፣ ሃያ ዓጮ" ዋይሣ ዓሰ ዓራቶናቱዋሴ። 7 ኑኡኒ ከኤዛ ዓራታ" ጋዓንቴ ያኦሲ ቤርታዲ ሚርጌ ዋዴኮ ቤርታኣገ ኑ ቦንቸም ጌዒ ገኢጊሼ፣ ያኦሲኮ ዓኣሽንቴ ዓኣ ዓራቶኩ። 8 ሓያ ዓጮ" ዋይሣ ዓሰ ባኣካ"ገ ዩያ ዓራቶ ዓራይ ያኦሲያ ባኣኦ፤ ዋንዴ ዓያታ ዩያ ዓራፊያ ማዔቴ ቦንቸንቴ፣ ጎዳሢ ሱዲ ዓያታ ዋዲንዲዋያታንቴኩ። 9 ዩይ ያዲ ማዔቴያ ጌኤገገ ማፃኣገ፡- «ዓሲኮ ዓኣፒ ዴንቁባኣያ ዋይዚ ዋይዚባኣያ ሃሣ ዒናኣ ማሊባኣያ ያኦሲ ዒዛ ናሽካዘንሢም ገኢጊሼኔ» ጋዓኔ።

10 ኑም ጋዓንቴ ያኦሲ ፔኤኮ ዓያኖ ዛሎ"ና ዓኣሽንቴ ማሊያ ፔጋሲ ዓርዘኔ። ዓይጎሮ ጌዔቴ ያኦሲኮ ዓያኖ" ዓርቱዋያ ማዔ፣ ያኦሲ ማሊያታያ ዓይሱዋያ ቢያ ባኣዘ" ዴንቁ ዓራሢሮኩ። 11 ፔቴ" ዓሲ ዛላ ማዔቴ ፔቴ" ዒዛ ላሢ ዓያናገ ዓታዛ ማሊ" ዒዛይዳ ዓኣ ዒዛኮ ማሊያ ዓራንዳይ ያኦሲያ ባኣኦ፤ ዩያጉዲ ያኦሲ ዓያናገ ዓታዛ ያኦሲ ማሊያ ዓራይ ባኣኦ። 12 ኑኡኒ ሃያ ዓጮ" ዓያኖ ዓከባኣኦ፤ ኑኡኒ ዓከሢ" ያኦሲ ኑም ዒንጌ ባኮ ቢያ ኑና ዓርዘ ያኦሲ ዓያኖኩ።

13 ዩያሮ ኑኡኒ ዓያኖ ዛሎ" ባኮ ዓያኖና ዓኣ ዓሰም ዓርዘሢ ዓሲዳገ ዳዳ ዓራቶናቱዋንቴ ያኦሲ ዓያኖይዳገ ዳዳ ዓራቶናኩ። 14 ያኦሲ ዓያናባኣ ዓሲ ያኦሲ ዓያና ዒንጋ ዒንጊያ ዓካኒ ዳንዳዑዋሴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ዩይ ዓያኖና ዛገንቴ ዓርታ ባኣዚ" ማዔሢሮ ዒዛም ዓርታኒ ዳንዳዑዋሴ፤ ጉቤ ዩይ ዒዛም ዓኤያቶ ማሊ ዳዳንዳኔ። 15 ያኦሲ ዓያናና ዓኣ ዓሲ ቢያ ባኣዚ" ዛገ ዓራኒ ዳንዳዓኔ፤ ዒዛ ጋዓንቴ ያኦሲያ ዛገ ዓራኒ ዳንዳዑዋሴ። 16 ዩይያ፡-

«ያኦሲ ዒና ያኦሲ ዓራይ? ዒዛ ዘራኒ ዳንዳዓሢያ ያናዳይ?» ጌይንቴ ፃኣፒንቴሢጉዲኩ። ኑኡኮ ጋዓንቴ ከሪሰቶሴ ዒና ዓኣኔ።

3

ቆሮንቶሴ ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሰ ባኣካ"

ማዢንቴ ዲሙሞ 1 ታ ዒሾንሣ ታ ሚሾንሣ! ጎኔ ከኤዛያታቴ ታኣኒ ዒንሢ ዓርዘሢ ሃገ ዒንሢ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁፃና ደዲባኣ፣ ናይ ማዔያ ሃሣ ሃያ ዓጮ" ማሊያና ዓኣ ዓሲ ማሂ ማዓንዳገታቴም ደዲ ዓያናና ዓኣ ዓሲ ማሂ ታ ዒንሢ ዓርዘኒ ዳንዳዒባኣኦ። 2 ደዲ ሙኡዚ" ሙዓኒ ዳንዳዑዋያ ዒንሢ ማዔሢሮ ታ ዒንሢ ዑሾሢ ዲኢቁ ማዓንዳገታቴም ደዲ ሙኡዚ" ታ ዒንሢ ሙኡዚ" ባኣኦ፤ ሃሢታቴያ ዒንሢ ደዲ ሙኡዚ" ሃገ ሙዓኒ ዳንዳዑዋያኩ። 3 ዋይቲ ጌዔቴ ሃሢያ ዒንሢ ሃያ ዓጮ" ዓሰ ማሊያና ዓኣያኩ፤

1:31 ዓ.ር. 9:24። * 2:1 ያኦሲኮ ዓኣሽንቴ ማሊያ፡- ጋዓዘ ፔቴ" ፔቴ" ማፃኣገ «ያኦሲ ዛሎ" ማርካዲ» ጋዓኔ። 2:9 ዒ.ሲ. 64:4። 2:16 ዒ.ሲ. 40:13። 3:2 ዓ.ብ. 5:12-13።

ዋሊ ዲንህ ቁኢራያና ማርማናታህሮ ሃያ ዓጮ" ዓላ ማሊያና ዓኣኔ ጌይህቱዋዓዳ? ያኦሲ ዓሲ ማዒዳ ዲንህኮ ዓቲም ሃያ ዓጮ" ዓላ ዲንህ ማዒባኣዓዳ? 4 ዲንህ ዳፓ ፔቴ"ህ:- «ታ ጳውሎስ ዓሲኩ» ጋዓዛ፡ ባጋህ ሃህ:- «ታኣኒ ዓጲሎስ ዓሲኩ» ጌይያና ዲንህ ያኦሲ ዓሲ ማዒዳ ሃሺ" ሃያ ዓጮ" ዓሲ ማዒባኣዓዳ?

5 ዓካሪ ዓጲሎስንታ ጳውሎስንታ ዓይገዳይ? ዔያታ ዲንህ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃንዳጉዲ ማሄ ያኦሲም ማዳ ዓሳኬ፤ ዔያታ ፔቴ" ፔቴ"ህ ማዳህ ጎዳ ዔያቶ ማዳንዳጉዲ ዓይህ ጎይያኬ፤ 6 ዘርያ ታ ዲኡቁኔ፤ ዓጲሎስ ዋኣዎ ዑሼ"ኔ፤ ባቃልሲ ዑጊሴህ ጋዓንቴ ያኦሲኩ። 7 ዩያሮ ጳኤፖ ማዳ" ማዳህ ባቃሎ" ዑጊሴ፤ ያኦሳህ ማዓንዳኣፓዓቲም ዲኡቁህንታ ዋኣዎ ዑሼ"ህንታቱዋሴ። 8 ዘርያ ዲኡቁህና ዋኣዎ ዑሼ"ህና ሂኮኬ፤ ዩያታ ፔቴ" ፔቴ"ህ ፔኤኮ ማዳ"ጉዳያ ማዳ ዘሎ" ዲንጎ ባኮ ዔካንዳኔ። 9 ዓይገሮ ጌዔቴ ኦኤኒ ያኦሲም ዋላ" ማዳዘንህኬ፤ ዲንህ ጋዓንቴ ያኦሲኮ ጎዡና ማኣሮና ማዓከ። 10 ያኦሲ ታኣም ዲንጌ ኮሹዋ ዲንጊያጉዳያ ኮሺ" ዔራ፤ ማኣሪ ማኣ፡ ሃኣሚጉዲ ቦኦኮሎ ታ ቦኦኮሎቁኔ፤ ባጋህ ታኣኒ ቦኦኮሎቁህዳ ማኣሮ ማኣኬ፤ ጋዓንቴ ፔቴ" ፔቴ"ህ ዋሚይዲ ዔሪ ማኣንዳቴያ ኮሺ" ዔራኒ ኮይሳኔ። 11 ዓይገሮ ጌዔቴ ፔቴ"ና ቦኦኮሎቁንቴማፓ ዓታዛ ያኦሲያ ማሊ" ጊዳ" ቦኦኮሎቁኒ ዳንዳዑዋሴ፤ ዩይ ቦኦኮሎህ ዩሱሰ ኪሪሰቶስታህሮኬ። 12 ዩያ ቦኦኮሎህዳ ዋርቁና ማዔቴያ ቢራ ዓንጊና ሃህ ኮሺ" ሚዛጲ ሹቹናኣ ማዎም ሚህና ሃህ ማኣቴና ማዔቴያ ሃውሊ"ና ማኣይ ዓኣቶ፡ 13 ፔቴ" ፔቴ"ህ ዓይጎና ማኣቴያ ዔርታንዳ ዋጌ ኬሊ" ሙካንዳኔ፤ ዩና ኬላ" ፔቴ" ፔቴ" ዓላ ማኣሮ ማኣቴያ ዓይጎናታቴያ ታሚዳ ዓገንጎቲ ዘገንታንዳህሮ ዲማዲ ዔርታንዳኔ። 14 ማኣሮ ማኣሬ ዓህኮ ማዳ" ታሞና ሙይንቴዋዎ ደዲ ዓቲቴ ዩይ ዓህ ፔ ማዳ" ዘሎ" ዲንጎ ባኮ ዔካንዳኔ። 15 ማዳ" ታሚና ሙይንጎቲ ባይቁ ዓህ ጋዓንቴ ማዳ ዘሎ" ዲንጎንዳ ባኮይዳፓ ዓታንዳኔ፤ ዩይ ያዲ ማዔቴያ ዓህ ታማ" ጋውሎንቴ ዓቲያጉዲ ማዓ ዳቃንዳኔ።

16 ዲንህ ዲንህ ቶኦኪና ያኦሲኮ ጌኤሺ ማኣሪ ሃህ ያኦሲኮ ዓያና ዲንህዳ ናንጋያታህ ዲንህ ዔራዋዓዳ? 17 ዓካሪ ዓሲ ያኦሲኮ ጌኤዡ ማኣሮ ሻሄቴ ያኦሲ ዒዛ ዓህ ባይዘንዳኔ፤ ዓይገሮ ጌዔቴ ያኦሲኮ ጌኤዡ ማኣራ ዒዛም ዲማዳያታህሮኬ፤ ዩይ ጌኤዡ፡ ዲማዳ ማኣራ ዲንህኬ።

18 ያኦሲያ ፔና ጌሾፓ፤ ሃያ ዓጮ" ዔራቶ ጎይያና ዔራ ማሄ ፔና ዘጋ ዓሲ ዓኣቶ ያኦሲኮ ጎኔ ዔራቶ ዳንቃኒ ፔና ዔኤያ ማሄ ዘጎንጎ። 19 ዓይገሮ ጌዔቴ ሃያ ዓጮ" ዔራታ" ያኦሲ ቤርታ ዔኤያቶታህሮኬ፤ ዩይያ፡-

«ያኦሲ (ዔሮኬ) ጋዓ ዓላ ዔያቶኮ ጌሮ" ማሊያና ዔያቶ ዓርቃኔ» ጌይንቴህጉዲኬ። 20 ዩያጉዲ ሃህ:- «ያኦሲ ሃያ ዓጮ" ዔሮ" ዓሳኮ ማሊያ

ጉሪ ባኣዚ" ማዔህ ዔራኔ» ጌይንቴ ያኣፒንቴኔ።

21 ዩያሮ ቢያ ባካ ዲንህሮ ማዔህሮ ዓይጎ ዓሲያ ፔ ማዳ ባኣዚ"ና ሂርሺንቶፓ። 22 ጳውሎስ፡ ዓጲሎስ፡ ጳዒሮስ፡ ሃይ ዓጮ"፡ ናንጋ፡ ሃይባ"፡ ሃህ ዓኣ ባኮ ማዔቴያ ሃጊ ሙካንዳ ባካ ቢያ ዲንህሮኬ። 23 ዲንህ ጋዓንቴ ኪሪሰቶስሮኬ፤ ኪሪሰቶስ ሃህ ያኦሲሮኬ።

4

ኪሪሰቶስም ማዳ ዓላ

1 ዓካሪ ዓሲ ቢያ ኦና፡ ኪሪሰቶስም ማዳ ዓሲ ሃህ ያኦሲኮ ዓኣሺንቴ ማሊያ ፔጋሳንዳጉዲ፡ ጉሙርቁ ዲንጎና ዓሲኬ ጋዓንዳያ ኮይሳኔ። 2 ጉሙርቁ ዲንጎና ዓላ" ጉሙርቁንታያ ማዓኒ ኮይሳኔ። 3 ታና ዲንህታቴያ ሃህ ማሊ" ዓላ «ዒ ዳሴኔ» ጌዒ ዋጋያ ማዔቴያ ማታ ባኣሴ፡ ናንጎንጎ፤ ታኣኒታዎ «ታ ዳሴኔ» ጌዒ ታ ጊዳ" ዋጋኒ ዳንዳዑዋሴ። 4 ታ ዔራ ጎይያናታቴ ታ ዒና" ታና «ዳሴኔ» ጎዑዋሴ፤ ዩይ፡ ታኣኮ ዳሲንጎቲ ባኣያ ማዒያ ዔርዘዋሴ፤ ጋዓንቴ ታ ጊዳ" «ኔ ዳሴኔ» ጌይ ዋጋንዳህ ጎዳ ዩሱሴ ሌሊኬ። 5 ዩያሮ ጎዳ ዩሱሴ ጋፒንዎ ዋጎሮ ሙካንዳህኮ ቤርታ ያጊዳ ማዔቴያ ኮይሱዋ ጎይህና ዋጊፖቴ፤ ዒዚ ሙኬ ዋዶ"ና ዲሞይዳ ዓኣሺንቴ ባኮ ፔጋሳንዳኔ፤ ሃህ ዓላ ፔ ዒና" ዓኣቹ ዓርቁ ማሊያ ፔጋሲ ዒማና ዳዋንዳኔ። ዒማ"ና ፔቴ" ፔቴ"ህ ያኦሲዳፓ ኮይሳ ጎይያና ጋላታ ዳንቃንዳኔ።

6 ታ ዒሾንህ! ታ ሚሾንህ! ዲንህ ማኣዳ"ኒ ጌዒ ታኣና ዓጲሎስና ዩያ ዘሎ"ኮ ኮኦኪንህ ማሄ ታ ዲንህም ኬኤዘኔ፤ ዩያ ታ ማዳህ:- «ያኣፒንቴ ዋጎኮ ዑህ ዓኣዲፖ» ጋዓ ዘር" ኦ ዘሎ"ና ዲንህ ዔራንዳጉዲ ጌይኬ። ዩያሮ ፔቴ"ያ ባጋህዳፓ ባሺ ማሄ ዘገ፡ ዒዛና ሂርሺንቴፖቴ። 7 ኔና ሃንጎ ዓሳይዳፓ ባሺ ማሄህ ያናዳይ? ቢያ ባኮ ኔ ዔኬህ ያኦሲዳፓኬ፤ ኔኤሮ ማዔ፡ ዓይጎ ባኣዚ"ያ ባኣሴ፤ ሂዳዎ ቢያ ባኮ ኔ ዔኬህ ያኦሲዳፓ ማዔቴ ዔኪባኣያ ማዒ ዓይጋ ኔ ሂርሺንታይ?

8 ሐህ ሃይሾ ዲንህም ኮይሳ ባኮ ቢያ ዲንህ ዳንቁኔ! ሃህ ዲንህ ያርጎጩኔ! ኦ ጊዳ"ፓ ዲማዲያ ዲንህ ካኣታዳኔ! ጎኔ ዲንህ ካኣታዳያ ማዔቴያ ኦኤኒ ዲንህና ዋላ" ካኣታዳንዳያታህሮ ካኣቱማ ዲንህኮ ኮሺ ማዓንዳንቴኬ። 9 ዋይቴ ጌዔቴ ያኦሲ ኦና፡ ዒዛ ማዳ"ም ዳኪንቴዘንህ ሃይቃንዳጉዲ ዋጊንጎ ዋዶ ቤዘ ዔኪ ዓኣዶ ዓላ ባኣኮ"ይዳፓ ጋፒንህ ዓሲ ማሄያ ታኣም ማላኔ፤ ዩያይዳፓ ዔቁያና ዓጮ" ቢያይዳ ያኦሲ ኪኢታንቸንታ ዓሳንታ ቤርቶይዳ ዓማሊ" ባኣዚ" ሃህ ሚኢቸም ማዓ ባኣዚ" ማዒ ኦ ጳዳኔ። 10 ኦኤኒ ኪሪሰቶስሮ ጌዒ ዔኤያ ማዔኔ፤ ዲንህ ጋዓንቴ ኪሪሰቶስና ማዒያና ዔራ ዓሲ ማዔኔ፤ ዩያጉዲ ዲንህ ደዲ ዓሲ ማዔኔ፤ ኦኤኒ ላቤ" ዓሲ ማዔኔ፤ ሃህ ዲንህ ቦንቸንጎቲ ዓሲ ማዔኔ፤ ኦኤኒ ጋዓንቴ ቦሂንጎቲ ዓሲ ማዔኔ። 11 ሃህያ ሃይማ ሄላ"ንዳኣና ኦ ናይዲንታኔ፡ ዳኤቢንታኔ፡ ካላ"ዳኔ፡ ጳርቁንታኔ፤ ሃህ ማኣሪ ባይዚ ኦ ማታዳኔ። 12 ሃህ

3:4 1ቆር. 1:12። 3:6 ዳኪ. ማዳ" 18:4-11። 3:16 1ቆር. 6:19፤ 2ቆር. 6:16። 3:19 ዒዮ. 5:13። 3:20 ዓይኤ. 94:11። 4:12 ዳኪ. ማዳ" 18:3።

ኑ ኩቻ ኑ ማዲ ማዲ ለቢ"ንታኔ፤ ዓሳ ኑና ጫሽካኣና ኑ ዓንጃኔ፤ ኑና ዓዲ ዳውሶዋና ኑ ጊቢ" ዳንዳዓኔ፤ 13 ኑና ጫሽከ፡ ሱንጾዋ ኑኡኮ ፑርቲሳኣና ኮሺ ዑኡሲ ኑ ዔያቶም ማሃኔ፤ ሃሢ ሄላ"ንዳኣና ሃያ ዓጮ"ኮ ኬኤሪንቴያ ሃሃ ፒዎ"ና ቡኡራጉዲ ኑ ማዒ ዓኣኔ።

14 ሐያ ታ ዒንሢም ፃኣፓሢ ታኣኮ ናሽኪንቴ ናኣቶ" ማሂ ዒንሢ ዘራኒ ማዒንዳኣፓዓቴም ዒንሢኮ ዒኔ ዲኡዘንቴዋሴ። 15 ዋዚ ዒንሢኮ ማሪፕ ሺያና ፓይዲንታ ዲቻ ዓሲ ኪሪሰቶሴ ዘሎ"ና ዓኣቴያ ማሪፕ ዓዳንሢ ዒንሢኮ ባኣኤ፤ ኮዠ ሃይሶ ኬኤዚያና ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ዘሎ"ና ዒንሢ ሸዔሢ ታና ሌሊኩ። 16 ዩያር ታ ሃንቴ ጎይያ ዒንሢ ሃንታንዳጉዲ ታ ዒንሢ ሸኢቃኔ፤ 17 ጎዳ ሱንጾና ታኣኮ ናሽኪንታሢና ጉሙርቁንታ ናዓሢ ማዔ፡ ደሞቲዎሴ ታ ዒንሢም ዳኬሢ ዩያርኬ፤ ታኣኒ ቢያ ቤዘይዳ ሸኢዲያ ማኣራ ዔርዘ ጎይያ ሃሃ ኪሪሰቶሴና ታ ዳንቁ ዓኮ ናንጎ ታ ናንጌ ጎይያ ዒዚ ዒንሢ ዔርዘንዳኔ።

18 ጋዓንቴ ዒንሢ ባኣካ"ፓ ፔቴ" ፔቴ"ዘንሢ ታ ዒንሢ ኮይላ" ሙኪንዲዎያ ዔያቶም ማሌም ማሪፕና ዶቶቃኔ፤ 19 ያዲ ማዔቴያ ያኦሲ ጌዔቴ ዑኩ ኬሊ"ዳ ታ ዒንሢ ኮይላ" ሙኪ ዩኖ ዶቶቃ ዓሶኮ ጌኤዘ ሌሊቱዋንቴ ዋልቆዎ ዔያቶኮ ታ ዔራኒ ኮዓኔ። 20 ዓይጎር ጌዔቴ ያኦሲ ካኣቱ። ማዒባኣ ጉሪ ሃይሴቱዋንቴ ያኦሲ ዋልቆታሢርኬ። 21 ዒንሢ ከዓ ባካ ዓይጎዳይ? ዒንሢ ጳርቆንዳ ኮኦ" ታ ዔኪ ሙካንዳጉዲ ዒንሢ ከዓዎ? ናሹሞና ሸሌዑሞ ዓያናና ማዒ ታ ዒንሢ ኮይላ" ሙካንዳጉዲ ዒንሢ ኮዓይ?

5

ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ባኣካ" ማዲንቴ ቦርሲሳ ማዶ

1 ዒንሢ ባኣኮ"ይዳ ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዒባኣያና ለሂንታ፡ ቦርሲሳ ሃይሴ ዋይዘንታኔ፤ ዩያጉዴ ማዶ ሜሌ" ዴር" ባኣካ"ታጾ ማዲንቴዋያኬ፤ ዩይያ፡ ዒንሢ ባኣካ" ፔኤኮ ዒንደ ሌጎ ዔኬ ዓሲ ዓኣኔ ጌይንታኔ። 2 ዓካሪ ዩያጉዴ ቦርሲሳ ማዶ ዒንሢ ባኣካ" ዓኣንቴ ዓይጎር ዒንሢ ዶቶቃይ? ዩያይዳፓ ዩያ ባኮ ዘሎ"ር ዶዩ፡ ዩያ ማዶ" ማዶሢ ዒንሢ ባኣካ"ፓ ሸኢሻንዳያ ኮይሳያታንቴኬ። 3 ዋዚ ታ ዒንሢና ዋላ"ቱዋቴያ ዓያናና ታ ዒንሢና ዋላ"ኬ፤ ሃሢ ታ ዓዳ" ዒንሢና ዋላ" ዓኣያ ማዒ፡ ዩያጉዴ ዒኣቱ ማዶ ማዶ ዓሢ ዑፃ ጎዳ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ሱንጾና «ዒ ዳቤኔ» ጌይ ታ ዋጌኔ። 4 ዒንሢ ቡኪንታ ዋዶ"ና ታኣኒያ ዓያናና ዒንሢና ዋላ"ታሢር፡ ኑ ጎዳሢ፡ ዩሱሴ ሱንጾና ሃሃ ዒንሢ ባኣኮ"ይዳ ዓኣ፡ ጎዳ ዩሱሴ ዋልቆና፤ 5 ጎሜ ማዶ፡ ዩያ ዓሢኮ ዑያ ዓሽካ ባይቃንዳጉዲ ዒንሢ ባኣካ"ፓ ዲማሲ፡ ፃላሄም ዒዛ ዓኣሢ ዒንጋንዳያ ኮይሳኔ፤ ዩያ ዒንሢ ማዳንዳሢ ጎዳ ጋፒንጾ ዋጎር ሙካኣና ዩያ ዓሢኮ ሸምፓሢ ዳቃንዳጉዲኬ።

6 ዓካሪ ዒንሢ ሄርሺንቴ ዶቶቃሢ ጉሪኬ፤ ሙኡቃ ፃኣዛ ዲቦ" ሙኡቆ ቢያ ካፃሳሢ ዒንሢ ዔራዋይ? 7 ፃኣዛ ባኣ ሙኡቃ ዒንሢ ማዒንዳጉዲ

ሙኡቆ ፃኣዛ ዒንሢዳፓ ባይዘዋቴ፤ ዒንሢዳ ዩይ ባኣሢያ ታ ዔራኔ፤ ዑሃ ዓኣዲያ ኬሎ" ማራዒሢ ማዔ፡ ኪሪሰቶሴ ኑ ጋይቴ ሹኪንቴ ሃይቄኔ፤ 8 ዩያር ፑርቲሞና ጌይ ማዶና ኩሜ፡ ሙኡቆ ፃኣዛናቱዋንቴ ሙኡቆ ፃኣዛባኣ ለኣዶ ሙዒ ኑኡኮ ቦንቾ ኬሎ" ፒዘሞና ሃሃ ጎኑሞና ኑ ቦንቾም።

9 ሐያኮ ቤርታ ታ ዒንሢም ፃኣፔ ኪኢቶ"ይዳ፡ «ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዒባኣያና ለሃ ዓሶና ዋላ" ፔቴ" ማዒፖቴ» ታ ዒንሢም ጌዔኔ። 10 ዩያ ታ ጋዓዛ ሃያ ዓጮ"ይዳ ዓኣ ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዒባኣ ዓሶና ለሃ ዓሶና ማኢሾር ጎጋይቃ ዓሶና ዩያጉዲ ዉዘና ጎኔ ያኦሲ ማዒባኣ ባኮ ካኣሽካ ዓሶና ዋላ" ፔቴ" ማዒፖቴ ጌይሢቱዋሴ፤ ያዲ ማዔያታቴ ሃያ ዓጮ"ይዳፓ ኬሰካንዳያ ዒንሢም ኮይሳኔ ጌይሢኬ። 11 ታኣኒ ጋዓንቴ ዒንሢም ፃኣፔሢ፡ «ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲኬ» ጌይ ጌይ ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዒባኣያና ለሃዘንሢ ማኢሾር ጎጋይቃዘንሢና፡ ዩያጉዲ ጎኔ ያኦሲ ማዒባኣ ካኣኸ ካኣሽካ ዓሶና ዓሲ ጫሽካ ዓሶና ማሢንታ ዓሶና ሃሃ ዉኡቃ ዓሶና ዋላ" ፔቴ" ማዒፖቴ ጌይኬ። ዩያጉዴ ዓሶና ዋላ" ሙኡዚ"ታጾ ሙይፖቴ።

12 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዋ፡ ዙላ" ዓኣ ዓሶ ዑፃ ዋጋኒ ታኣም ኮይሳያቱዋሴ፤ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶይዳ ጋዓንቴ ዒንሢ ዋጋኒ ዳንዳዓጾቱዋይ? 13 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዋ ዓሶይዳ ዋጋሢ ያኦሲኬ፤ ዓካሪ ማፃኣፓ ጋዓሢጉዲ «ፑርቶ ዓሢ ዒንሢ ባኣካ"ፓ ሸኢሹዋቴ።»

6

ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶኮ ሞኦቶ ዘላ

1 ዒንሢዳፓ ፔቴ" ዓሲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃያ ማዔ፡ ዒሻሢና ዋላ" ፑርቲቴ ጌኤዘ ያኦሲ ዓሳ ዋጋንዳጉዲ ማሂያይዳፓ ዋጌና ዓይሢሳኒ ያኦሲ ዔራዋ ዓሶና ዋጊሳኒ ዋይቲ ዓኣዳኒ ጫርቃይ? 2 ያኦሲ ዓሳ ዓጮ"ይዳ ዋጋያታሢ ዒንሢ ዔራዋዓዳ? ሂዳያ ዓጮ"ይዳ ዒንሢ ዋጋያታንቴ ዩያ ዳኮ" ባኮ ዋጊፃ ዒንሢ ባሺያ? 3 ያኦሲ ኪኢታንቾይዳታጾ ኑ ዋጋንዳሢ ዒንሢ ዔራዋዓዳ? ሂዳያ ሃያ ዓጮ" ባኮይዳ ባሺና ዋይቲ ዋጋኒ ኑ ዳንዳዑዋይ? 4 ዓካሪ ዋሊና ዒንሢ ፑርቲቴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ባኣካ" ባኣ ዓሶና ዋጊሳኒዳ? 5 ዔዛታ! ዒንሢ ባኣኮ"ይዳ ዓሲ ጊኢጊሻኒ ዳንዳዓ፡ ዒናና ዓኣ፡ ጨሚባኣዓዳ? ቦርሶ ዒንሢም ማጾም፤ 6 ዓካሪ ፔቴ" ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲ ባጋሢ ዋጌና ዓይሢሳኒ ያኦሲ ዔራዋ ዓሶ ዋጎ ቤዘ ዓኣዳኒ ኮይሳ?

7 ጉቤና ዋላ" ዒንሢኮ ሞኦቲንታ ዳውሲንቴኬ፤ ዩያይዳፓ ዒንሢም ፑርቲሶናኣታቴ ሃሃ ዒንሢ ጌሾናኣታቴ ኮሺቱዋዓዳ? 8 ዒንሢ ጋዓንቴ ዒንሢም ፑርቲሳኔ፤ ሃሃ ዒንሢ ጌሻኔ፤ ዩያጉዲ ዒንሢ ዒሾንሢንታ ማሾንሢንታም ዒንሢ ዩያይዳኔ። 9 ፑርቶ ዓሳ ያኦሲ ካኣቱዋይዳ ጌሊንዲዋኣሢ ዒንሢ ዔራዋዓዳ? ዩያ ባኮና ጌሺንቴፖቴ፤ ዓኒ ሃሃ ማቾ ማዒባኣ ዓሶና ለሃኒ

4:16 1ቆር. 11:1፤ ፒላጲ. 3:17። 5:1 ለሚ. ዋማ 22:30። 5:6 ጋላ. 5:9። 5:7 ኬሲ. ማፃ 12:5። 5:8 ኬሲ. ማፃ 13:3፤ ለሚ. ዋማ 16:3።

ዓይሎ"ማገ ከሰካኒ ካራ ኔኤም ጳጳሪ ከዘ ሃሺ"ፖ። 22 ዓይሰሮ ጌዔቴ ዓሲኮ ዓይሎ" ማዒ ዓኣንቴ ጎዳ ዓኤሎ" ዓሲ ጎዳና ዓይሎ"ማገ ከሰካኒ፤ ዩያጉዲ ዓይሎ"ቱዋያታዎ ዓኤሎ"ንቴ ዓሲ ከሪሰቶሴኮ ዓይሎ"ከ። 23 ያኦሲ ዒንሣ ሻንቄ ዔከሣሮ ዓሲኮ ዓይሎ" ማዒፖ። 24 ዩያሮ ታ ዒሾንሦ ታ ሚሾንሦ! ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ዓኤሎ"ንጉማና ዓኣ ጎይዎ ያኦሲና ዋላ" ናንጎንጎ።

ዔከባኣያ ሃሣ ሎዒባኣ ዓሰና ዓኒንሣ ሃይቁ ላኣሎና ዘላ

25 ዔከባኣያ ሃሣ ሎዒባኣ ዓሰ ዘሎ" ጎዳገ ታ ዔከ ዓይሥሣባኣሴ፤ ጋዓንቴ ጎዳኮ ማኣሪዎገ ዔቁያና ጉሙርቁንቴ ዓሲ ማዒ ሃካገ ሊካ ታ ማሊዎ ታ ከኤዛ፤

26 ሃሣ ኑ ዓኣ ዎዳ" ማቶ ዎዳታሣሮ ዓሲ ዓኣማ ጎይዎ ናንጌቴ ቃራከ። 27 ጋዓንቴ ላኣሊ ኔ ዔከያ ማዔቴ ዓንጃኒ ከይፖ፤ ላኣሊ ኔ ዔከባኣያ ማዔቴ ዔካኒ ከይፖ። 28 ኔኤኒ ላኣሊ ዔከቴ ጎሜ ማዳኔ ጌይሣቱዋሴ፤ ሃሣ ፔቴ" ዉዲሮ ናይ ሎዔቴ፡ ጎሜ ዒዛ ማዳኔ ጌይሣቱዋሴ፤ ማዔቴያ ዔካ ዓሰና ሎዓ ዓሰና ሃያ ዓጮ"ይዳ ሚርጌ ናንጊ ሜታ ሄላ"፤ ታኣኒ ዒንሣ ዩይ ሄሎ"ዋጉዲ ኮዓ።

29 ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ታ ዒንሣም ሃዚ ጋዓ፡- ዎዳ" ጋፒ ጋፒከ፤ ሃካገ ሴካ ላኣሊ ዓኣሣያ ዔከባኣያጉዲ ማዒ ናንጎንጎ። 30 ያያሣ ያዩዋኣሣጉዲ፡ ዎዳዳሣ ዎዳዳዋኣሣጉዲ ማዒ ናንጎንጎ፤ ዔኤቢ ሻንቃሣ ዒ ሻንቁ ባካ ዒዛርከ ጌይ ማሎፓ። 31 ሐያ ጎይዎዳ ዓኣ ቆሎ"ና ማኣዲ"ንጉሣ ጉቤ ማኣዲ"ንጉዋያ ማዒ ናንጎንጎ፤ ዓይሰሮ ጌዔቴ ሃያ ዓጮ" ባካ" ላኣሚንጉንዳሣሮከ።

32 ዩያሮ ዓይሰ ማሊሣና ዒንሣ ሜታዳዎና ናንጋንዳጉዲ ታ ኮዓ፤ ላኣሊ ዔከባኣ ዓሲ ጎዳ ዎዳሳንዳ ባኣዚ" ኮዓሣሮ ጎዳ ዎዳሳ ባኣዚ" ማላ። 33 ላኣሊ ዔከ ዓሲ ጋዓንቴ ማላሣ ሃያ ዓጮ" ባኣዚ"ና ፔ ማቾ ዎዳሳንዳ ባኣዚ"ከ። 34 ዩያሮ ማሊዓ ዒዛኮ ላምፖ ፓቁንጉጌ ጌይሣከ። ዩያጉዲ ሎዒባኣ ላኣሊታቴያ ዉዲሮ ናይ ፔኤኮ ዓሽኮና ሽምፓሣና ያኦሲም ዳማዳያ ማዓኒ ኮዓሣሮ ማሊዓ ዒዛኮ ጎዳም ኮይሳ ማዳ"ይዳከ። ሎዔ ላኣሌላ ጋዓንቴ ፔኤኮ ዓኒ ዎዳሳኒ ኮዓሣሮ ዒዛ ማላሣ ሃያ ዓጮ" ባኣዚ"ከ።

35 ዩያ ታ ጋዓሣ" ዒንሣም ኮይሳ ባኮ ማሊሣና ማዓንዳኣፓዓቴም ዒንሣም ዔቦ" ዳኤዳሳጎቱዋሴ፤ ታኣኮ ማሊዓ ዒንሣ ኮይሳ ጎይሣ ናንጋንዳጉዲና ማሊዓ ዒንሣኮ ዣኣሎዋንቴ ጉቤ ዒናና ማዒ ጎዳም ማዳንዳጉዲ ጌይከ።

36 ፔቴ" ዓሲ ፔቴ" ዉዲሮ ናሽኪ ዎላ" ዓማላ"ያታዎ ዩኖ ዔካኒ ማሊባኣንቴ፡ ዩኖ ዉዲራሎኮ ሎዎንዶ ዎዳ" ዓኣዳያ ማዔቴ ሃሣ ዒ ዔከዎ ማሊዎ ገባ"ኒ ዳንዳዒባኣያታቴ ጎሜ ባኣሴ ዔዔኮንጎ። 37 ጋዓንቴ ዔካኒ ዒዛ ሜታሳ ባኣዚ" ባኣቴ፡ ዔኮዎዎ ዳዓኒ ዳንዳዓያታቴ ሃሣ ዩይ ጎኔ ዒናፓ ማዔያታቴ ዔከባኣቴ ኮሺከ። 38 ዩያሮ ያኦሞዛ ዔከሣ ኮሺ ማዳኔ፤ ዔኮዎዎ ሃሽ"ሣያ ባሺ ኮሺ ማዳኔ።

39 ፔቴ" ላኣሊ ዓኒ ሽምፔና ዓኣና ዔፒ ዘላ ዎጌና ቱኡቴያከ፤ ዓኒ ሃይቁቴ ጋዓንቴ ሜሎ" ኮዔ ዓሲም ዒዛ ሎዓኒ ዳንዳዓኔ፤ ዒዛ ሎዓንዳ ዓሣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃያ ማዓኒ ኮይሳ። 40 ታ

ማሊዎና ታ ጋዓሣ ሎዎዎዎ ፔኤሮ ዒዛ ናንጌቴ ባሺ ዒዛ ዎዳና ናንጋንዳኔ፤ ታና ያኦሲ ዓያና ዩያ ጌይሳያ ማላ።

8

ሜሎ" ካኣሽም ሹኪንቴ ዓሽኪ ዘላ

1 ሜሎ" ያኦዘም ሹኪንቴ ቆለም ዓሽኮ ዘሎ" ሃዚ ታ ጋዓ፡- ቢያሣኮ ኦኡኮ ዔራቶ ዓኣ። ዔራቶ ዓሲ ያዎቶርሳ፤ ናሹም ጋዓንቴ ዓሲ ኮኮሻ። 2 «ታ ዔራሬ» ጋዓ ዓሲ ኮይሳሣጉዳያ ሃጊ ዔሪባኣያከ። 3 ያኦሲ ናሽካ ዓሲ ጋዓንቴ ያኦሲና ዔርቴያ ማዓ።

4 ዓካሪ ሜሎ" ያኦዘም ሹኪንቴ ዓሽኪ ዘላ ታ ጋዓሣ" ሜሎ" ያኦዛ ሃያ ዓጮ"ይዳ ዓይሰዋቱዋኣሣ ኑ ዔራሬ፤ ዩያጉዲ ፔቴ" ያኦዛሣዳፓ ዓታዛ ሜሎ" ያኦሲ ባኣሣያ ኑ ዔራሬ። 5 ሚርጌ፡ ያኦሲ ጌይንገ ባኣዚ"ና ጎዳቴ ጌይንገይ ዓኣ፤ ጋዓንቴ ጫሪንጫ ማዔቴያ ሳዎይዳ ያኦሲ ጌይንገ ካኣሽኮ ባኣዚ" ዓኣቴያ። 6 ኦኡኮ ጋዓንቴ ቢያ ባኣዚ" ዒዛይዳፓ ማዢንጉቴያ፡ ኦኡኒያ ዒዛም ማዢንጉቴያ ፔቴ" ያኦሲ ማዔ ዓዴ ዓኣ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ቢያ ባኣዚ" ዒዛ ዘሎ"ና ማዢንጉቴያ ኦኡኒያ ዒዛ ዘሎ"ና ማዢንጉቴ፡ ፔቴ" ጎዳ ዩሱሰ ከሪሰቶሴ ኦኡኮ ዓኣ።

7 ጋዓንቴ ዩያ ቢያሣ ዔራዋሴ፤ ፔቴ" ፔቴ"ዘንሣ ሃሣ ሄላ"ንዳኣና ሜሎ" ያኦዛ ካኣሽኪሣ ዔሪሣሮ ዩያጉዳ ዓሽኮ ዔያታ ሙዓሣ ሜሎ" ያኦዘም ሹኪንቴያ ማሃኒ፤ ዒና" ዔያቶኮ ዔያቶ ዳቢንቴያከ ጋዓሣሮ ዔያታ ዒኣታ። 8 ጋዓንቴ ያኦሲና ኦኡና ዎላ" ካንሣሣ ሙኡዚ"ቱዋሴ፤ ኑ ሙዒባኣቴያ ፓጫንዳ ባኣዚ" ባኣሴ፤ ኑ ሙዔቴያ ባሺ ዳንቃንዳ ባኣዚ" ባኣሴ።

9 ዩይ ያዲ ማዔቴያ ዩይ ኮዔ ጎይዎ ማዲዓ፡ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁያና ደዲባኣ ዓሰ ዳቢሻያ ማዕዋጉዲ ዒንሣና ዔራዋቴ። 10 ዓይሰሮ ጌዔቴ «ታ ዔራሬ» ጌዒ ሜሎ" ያኦዘም ሹኪንቴ ዓሽኮ ካኣኸ ማኣራ ኔ ዳዒ ሙዓንቴ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁ ደዲባኣ ዓሣ ኔና ዳንቁቴ ዩይ ማዳ" ኔኤኮ ሜሎ" ያኦዘም ሹኪንቴ ዓሽኮ ሙዓንዳጉዲ ዓሣ ማሃያቱዋዳዳ? 11 ዩያሮ ኔኤኮ «ታ ዔራሬ» ጌይዎና ከሪሰቶሴ ዒዛ ጋይቴ ሃይቁሣና ጉሙርቁያና ደዲባኣሣ ባይቁኔ ጌይሣከ። 12 ዩያይዲ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዒንሣኮ ዒሾንሣንጉ ሚሾንሣንጉ ዳቢሺያና ሃሣ ዔያቶኮ ላቤ" ዒና ባሺ ላቢ"ሲያና ከሪሰቶሴም ዎይዘ ዒያያ ማዒ ዒንሣ ዳባ። 13 ዩያሮ ሙኡዚ" ታኣኮ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዒሻሣንጉ ሚሾንጉ ዳቢሻያ ማዔቴ፡ ታ ዒሻሣንጉ ታ ሚሾንጉ ዳቁሲዎይዳፓ ፔቴ"ታዎ ዓሽኪ ታ ሙዓዓ።

9

ያኦሲ ማዳም ዳኪንቴ ዓሲም ኮይሳ ባኣዚ"

1 ታኣኒ ቢያ ባኣዚ" ማዳኒ ዳንዳዓ ዓሲቱዋዳዳ? ያኦሲ ማዳ"ማኣ ታ ዳኪንቴያቱዋዳዳ? ኑ ጎዳሣ ዩሱሴ ታ ዘገባኣዳዳ? ጎዳ ዩሱሴም ታ ማዳ ማዳ"ኮ ዓኣፓ ዒንሣቱዋዳዳ? 2 ጎዳ ታና ያኦሲ ማዳ"ም ዳከያ ማዔሣ ዔርዛ ማላታ' ዒንሣ ማዔሣሮ ሃንጎዋታ ታና ያኦሲ ማዳ"ም ዳኪንቴያከ ጌይባኣቴያ ዒንሣም ጋዓንቴ ታ ጎኔና ያኦሲ ማዳ"ም ዳኪንቴሣከ።

3 ያኦሲ ማድ"ም ዳኪንቲያ ዛሎ" ታና ደንካ ዓላም ታ ሂዚ ጋዓኔ፡- 4 ሙዖ ባኣዚ"ና ዑሽኮ ባኣዚ"ና ታኣም ኮይሱዋያዳ? 5 ያኦሲ ማድ"ም ዳኪንቲ ሜሌ"ዘንህና ጎዳ ዩሱሴኮ ገርሲንህና ጸደርሲንህናጉዳ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ላኣሊ ዔኪ ዋላ" ሃንታኒ ኮይሱዋኣህ ታና ሌሊዳ? 6 ሃህ ኦና ዋይህኒ ማዲ ላቢ" ናንጋኒ ኮይሳህ ባርናባሴና ታኣና ሌሊዳ? 7 ዒንጎ ማእሼ ባኣንቲ ፔ ማእሼና ፖኦሊሴ ማዒ ማዳይ ያናዳይ? ሃህ ዋይና ቱካ"ዖ ዓኣፓ ካፃዛ ሙዑዋኣህ ያናዳይ? ቆልዎ ሃንቃያታዖ ዲኢቆ ዑሽኩዋይ ያናዳይ?

8 ሓያ ታ ጋዓህ ዓሲ ማሊህና ሌሊዳ? ሙሴ ዔርዘ ዋጋ" ሂዚ ጎሙዋዓዳ? 9 ዋጎይዳ፡- «ሃኦኮ ሺርካ ገሜኮ ዳንጎ ቱኪ"ፖ» ገይንቲ ፃኣፒንቲ። ሂዳዖ ያኦሲ ዩያ ገዔህ ገማቶም ማሊዳ?

10 ዒዚ ዩያ ገዔህ ጎሴና ኑ ዛሎ"ቱዋዓዳ? ጎኔኔ፡ ዩይ ፃኣፒንቲህ ኑ ዛላኬ፤ ዓይጎር ገዔቴ ጎሽካህ ሃህ ሃኦኮ ሺርካህ ሃኦኮይዳፓ ዒዛም ሃላ"ንዳያ ዓኣህ ዔሪ፤ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ገሃህሮኬ።

11 ኦኦኒ ዒንህም ዓያና ባኣዚ" ዜርቃዖ ዒንህዳፓ ዓሲ ዒንጎ ባኣዚ" ዳንቁቲ ዩይ ዳኤፒ ባኣዚ"ዳ?

12 ሃንጎዋታ ዩያ ባኮ ዒንህዳፓ ዳንቃያ ማዔቴ ዓካሪ ኦኦኒ ዩያፓ ባሼ ዳንቃኒ ኮይሱዋዓዳ?

ኦኦኒ ጋዓንቲ ዩያይዲባኣሴ፤ ኦኦኒ ዩያ ሃሼ"ህ፤ ኪሪሰቶሴ ኮዥ ሃይሶ ማድ"ኮ ዲቆ ማዑዋጉዲ ቢያ ባኣዚ" ገቢ" ኑ ዳንዳዖም ገይኬ። 13 ጌኦዥ ማእርይዳ ማዳ ዓሳ ሙዖ ዒኣካፓ ዳንቃህንታ ሹጮና ማዥና፤ ያኦሲም ዒንጎ ቤዘይዳ ማዳ ዓሳኣ ዒንጎ ባኮይዳፓ ዔኪ ሙዓህ ዒንህ ዔሪዋዓዳ? 14 ዩያጉዲ ኮዥ ሃይሶ ኬኤዛ ዓሳ ዔያታ ሙዓንዳ ባኮ ዩኖ ማዳ ማድ"ይዳፓ ዳንቃንዳጉዲ ጎዳ ዓይህ።

15 ታኣኒ ጋዓንቲ ዩያ ታኣም ኮይሳ ባኮይዳፓ ፔቲ"ታዖ ዔኪባኣሴ፤ ዩይ ታኣም ሃህ ያዲ ማዓንዳጉዲ ገይቲዋሴ ሃያ ታ ዒንህም ፃኣፓህ፤ ታ ጫርቁ ገሰቲ ባኮ ጉሪ ማሃያይዳፓ ታ ሃሃይቁቲ ቃራኬ። 16 ኮዥ ሃይሶ ኬኤዛ፤ ታኣም ዓይህንቲ ዓይህህ ማዓህር ታና ሄርሺንቲሳ ባኣዚ"ቱዋሴ፤ ታኣኒ ኮዥ ሃይሶ ኬኤዛባኣያ ማዔቴ ታና ባዳዔ!

17 ኮዥ ሃይሶ ቃኣሎ" ናሽኪ ታ ኬኤዛያ ማዔቴ ላቢ"ዖ ዛሎ" ታኣም ዒንገንታንዳ ባኣዚ" ዓኣኔ፤ ዓይህህና ታ ኬኤዛያ ማዔቴ «ማዳ» ገይ ዓይህንቲህ ኩንህያፓዓቲም ሜሌ" ባኣዚ" ታ ማዳኔ ገይህቲዋሴ። 18 ሂዳዖ ታኣኮ ላቢ"ዖም ዒንገንታ ባካ ዓይገንዳዳይ? ዓካሪ ታኣም ዒንገንታ ባካ ኮዥ ሃይሶ ታ ኬኤዛኣና ታኣም ኮይሳ ባኮ ዔኩዋዖ፤ ዔኤቢ ባኣያ ማዲህኬ።

19 ታኣኒ ዓይሳ ዓሲኮዋ ካራሚቲዋሴ፤ ማዔቴያ ታኣም ዳንዳዒንቲ ጎይዖና ሚርጌህ ዳቁሻኒ ገዒ ቢያህኮ ታ ካራሚ ማዔኔ። 20 ዓይሁዴ ዓሳ ታ ዳቁሻኒ ዓይሁዴ ዓሳና ዓይሁዴ ዓሲ ታ ማዔኔ፤ ዋዚ ታ ሙሴ ዔርዘ ዋጎም ዓይህንቲዋያ

ማዔቴያ ሙሴ ዋጎም ዓይህንታ ዓሳ ዳቁሻኒ ገዒ ዔያቶጉዲ ታ ማዔኔ። 21 ዋዚ ታኣኒ ያኦሲ ዋጋ"ፓ ኬሰኪባኣያ ሃህ ኪሪሰቶሴ ዋጎማኣ ዓይህንታያታዖ ዋጋባኣ፤ ዓይሁዴቲዋ ዓሳ ዳቁሻኒ ዔያቶጉዲ ታ ማዔኔ። 22 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዖና ላቢ"ዘንህ ዳቁሻኒ ታ ዔያቶጉዲ ማዔኔ፤ ዳንዳዒንቲ ጎይዖና ፔቲ" ፔቲ"ዘንህ ዳቁሻኒ ቢያህና ዋላ" ቢያ ባኣዚ" ታ ማዔኔ።

23 ዩያ ታ ቢያ ማዳህ" ኮዥ ሃይሶኮ ዓንጅ ዳንቃኒ ኮዥ ሃይሶ ዛሎ"ሮኬ። 24 ጳዥ ሄሌላህዳ ቢያህ ዳሽካዖ ዔያቶይዳፓ ፔቲ"ማ ሌሊ ቢሬህ ዛሎ" ዒንጎ ባኮ ዔካህ ዒንህ ዔሪዋዓዳ? ዩያር ዒንህያ ባሼ ዔኮ ባኮ ዳንቃኒ ዳሽኩዋቲ። 25 ሄሌሎ ዳሽካ ዓሲ ጳዥኮ ቤርታ ሚርጌና ላቢ" ዳሽኪ ዳሽኪ ዔራኔ፤ ዔያታ ዩያይዲ ላባ"ህ፡- ባይቃ ባኣዚ"ና ዳካ" ዋዴር ማዓ ቦንቾ ባኮ ዔካኒኬ፤ ኦኦኒ ጋዓንቲ ላቢ"ንታህ" ባይቁዋያና ናንገና ናንጋያ ማዔ፤ ቦንቾ ባኮ ዳንቃኒኬ። 26 ታኣኒ ጋዓንቲ ሄሎ"ንደ ቤሲ ባኣንቲ ጉሪ ዳሽካ ዓሲጉዲቲዋሴ፤ ሃህ ዠባሬ ዲላ" ዓሳጉዲ ጉሪ ታ ላባ"ያቲዋሴ፤ 27 ዩያር ሜሊ" ዓሳም ኬኤዛዖ ታኣር ታ ጉሪ ዓቲዋጉዲ ታ ዑፃ ፑርታ ባኣዚ" ማዳንዳያይዳፓ ዋልቁና ቃዚ ቃዚ ታኣም ዓይህንታጉዲ ታ ማሃኔ።

10

ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሄሌ" ማታህ ኮኣኪንሃ

1 ታ ዒሸንሃ! ታ ሚሸንሃ! ኑ ዓዳንህኮ ሻኣራ ዑፃ ሺቤም ዔያታ ዓኣዳህና ዘቁ ባዘ"ና ዔያታ ፒንቁህ ታ ዒንህም ጳቁህኒ ኮዓኔ።

2 ዔያታ ሙሴና ዋላ" ፔቲ" ማዓኒ ዩያ ሻኣርና ባዘ" ዋኣዖናይዳ ማሰቲ። * 3 ዔያታ ቢያህ ፔቲ" ዓያና ሙኤዚ" ሙዔኔ። 4 ቢያህ ሃህ ፔቲ" ዓያና ዑሽ ዑሽኬኔ፤ ዩይ ዔያታ ዑሽኬህ ዔያቶና ዋላ" ዓኣዳ ዓያና ላላህዳፓኬ፤ ዩይ ላላህ ፔ ቶኣኪና ኪሪሰቶሴኬ። 5 ያዲ ማዔቴያ ያኦሲ ዔያቶኮ ሚርጌህና ዋዛዲባኣህሮ ሌዛ ዔያቶኮ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ"ይዳ ኬኤሪንቲ ዓቲ"ኔ።

6 ዔያታ ፑርታ ባኣዚ" ሱኡካዳህጉዲ ኦኦኒያ ፑርታ ባኣዚ" ሱኡካዳዋጉዲ ዩይ ኦም «ዒንህና ዔሪዋቲ» ጋዓ ላቲህ ኮኣኪንህ ማዔኔ። 7 «ዓሳ ሙዒ፤ ዑሽካኒ ዳዔኔ፤ ኮርጋኒያ ዔቁኔ ተ» ገይንቲ ፃኣፒንቲህጉዲ ሃህ ዔያታ ሜሌ" ካኣሽኮ ባኣዚ" ካኣሽኬ ጎይዖ ዒንህያ ዔያቶጉዲ ሜሌ" ካኣሽኮ ባኣዚ" ካኣሽኪፖቲ። 8 ዔያቶይዳፓ ፔቲ" ፔቲ" ዓሳ ማቾ ሃህ ዓኒ ማዒባኣያና ላሂ፤ ጎሜ ማዳህጉዲ ኦኦኒያ ዓኒ ሃህ ማቾ ማዒባኣያና ላሂባኣቲ ኮሺኬ፤ ዓይጎር ገዔቴ ዔያታ ዩያ ማዳህሮ ዔያቶይዳፓ ላማታሚ" ሃይሃ ሺያ ዓሲ ፔቲ" ኬሊ"ና ሃይቁኔ። 9 ሃህ ዔያቶኮ

9:9 ላሚ. ዋማ 25:4፤ 1፤ 1፤ 5:18። 9:11 ሮሜ 15:27። 9:13 ላሚ. ዋማ 18:1። 9:14 ማቲ. 10:10፤ ሉቃ. 10:7። 10:1 ኬሲ. ማፃ 13:21-22፤ 14:22-29። * 10:2 ሙሴና ዋላ" ፔቲ" ማዓኒ ማሰቲ፡- ገይዖ ሙሴ ዔያቶ ዓውሴህና ዔኪ ዓኣዳህና ማሃ ዔያቶኮ ጉሙርቁዖ ዳዋያኬ። 10:3 ኬሲ. ማፃ 16:35። 10:4 ኬሲ. ማፃ 17:6፤ ፓይ. ማፃ 25:1-18። 10:5 ፓይ. ማፃ 14:29-30። 10:6 ፓይ. ማፃ 11:4። † 10:7 ኮርጋኒያ ዔቁኔ ጋዓዛ፡ ገሪኮ ሙኤጮ ማፃኣፖይዳ «ዓማላ"ኒ ዔቁኔ» ጋዓኔ፤ ዩይ ዓይጎዳይ ገዔቴ ዓሳ ሙይ ዑሽኬሰካፓ ሜሌ" ካኣሽ ካኣሽኬህና ማቾ ሃህ ዓኒ ማዒባኣያና ላሃህ ዳዋኔ። 10:7 ኬሲ. ማፃ 32:6። 10:8 ፓይ. ማፃ 25:1-18። ‡ 10:9 ጎዳ፡- ጋዓዛ ፔቲ" ፔቲ" ማፃኣፓ «ኪሪሰቶሴ» ጋዓኔ።

ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ጎዳ ተ «ዲ ወይታቴያ ኑ ዛጎም» ጌራ ሸኑዮና ዳይንቲ ሃይቄሣጉዲ ኑኡኒያ ያዲ ማዲባኦቴ ኮሺኬ። 10 ዔያቶይዳፓ ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ደንከ፣ ጉንዲሜም ያኦሲ ዳኬ ወዳ ከኢታንቻሣ ዔያቶ ወዲ ባይዜሣጉዲ ዲንሣያ ያዲ ማዲባኦቴ ቃራኬ።

11 ዩይ ቢያ ባካ ዔያቶ ሄሌ"ሣ ኑም ኮኑከንሣ ማዲባኦቴዲኬ፤ ሃሣ ፃኦፕንቴሣያ ወደ"ኮ ጋፕንጆይዳ ዓኦ፣ ኑም «ዲንሣና ዔሩዋቴ» ጋዓ ላቲሣሣኬ።

12 ዩይ «ጉሙርቄዎና ታ ደዲ ዓኦኦ» ጋዓሣ ሎኦሙዋጉዲ ፔና ኮሺ" ዔርንጎ። 13 ዓሲ ሜሌ"ይዳ ሄሌ"ባኦ፣ ያኦሲ ዛጋኒ ዳካ ሜታ ዲንሣ ሄሌ"ባኦሲ፤ ያኦሲ ጉሙርቄንታያታሣረ ዲንሣ ዳንዳዓንዳሣኮ ዑሣ ዓኦዳ ዲንሣ ሜታዳንዳጉዲ ዲ ኮዑዋሲ፤ ዲንሣም ሜታሣ ዲንገ ዲንሣ ዛጎ ወደ"ና ዳንዳዓንዳጉዲ ዋልቄ ዲንገ፣ ዲንሣ ኬሰካንዳ ጎይሣያ ዲንሣም ዲ ገኢገሳ።

14 ዓካሪ ዲገሮንሣሦቴ! ሜሌ" ካኦሽኮ ባኮ ካኦሽከፖቴ። 15 ዩያ ታ ዲንሣም ጋዓሣ ዲንሣ ዔራ ዓሲ ማዔሣረኬ፤ ሂንዳ ታ ኬኤዛ ባኮ ዲንሣ ዲንሣረ ዋጉዋቴ። 16 ያኦሲ ሺኦቄ ኑኡኒ ዑሽካ ባካ ከሪሰቶሴ ሱጉዎና ፔቴሞ ዓኦያቴዋዳዳ? ሃሣ ኑኡኒ ዋላ" ዔካ ካፃ ከሪሰቶሴና ዋላ" ፔቴ"ቴዋዳዳ? 17 ኑ ሙዓሣ ፔቴ" ካሣ ሌሊታሣረ ዋዚ ኑ ሚርጌታቴያ ፔቴ" ዑሣኬ።

18 ሂንዳ ዲሰራዔኤሌ ዴራ" ማዴ ባኮ ማሉዋቴ፤ ያኦሲም ዲንጎና ባኮ ሙዓዛንሣና ሹጮና ኮሽ"ና ዲንጎ ቤዛናኮ ፔቴሞ ባኦዳዳ?

19 ሂዳዎ ሜሌ" ካኦሽኮ ባኮም ሹከንቴ ቆልሞ ዓሽኮና ሃሣ ካኦሽኮ ባካኦ ዔኤቢኬ ታ ጋዓኔ ጌይሣዳ? 20 ያዲቴዋሴ፤ ያኦሲ ዔሩዋ ዓሳ ቆልሞ ሹካሣ ያኦሲምቴዋንቴ ፑርቶ ዓያኖምኬ፤ ዩይር ዲንሣ ፑርቶ ዓያኖና ዋላ" ፔቴ" ማዲባኦቴ ታ ኮዑዋሴ። 21 ጎዳ ባኮ ዑሽከ ዑሽከ ሃሣ ፑርቶ ዓያኖ ባኮዋ ዲንሣ ዑሽከ ዳንዳዑዋሴ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ጎዳ ባኮ ሙዒ ሙዒ ፑርቶ ዓያኖ ባኮዋ ዲንሣ ሙዒኒ ዳንዳዑዋሴ። 22 ዓካሪ ኑኡኒ ጎዳ ባኮ ሃሽ"ያና ዲዛ ዳጋሶንዳ? ኑ ዲዛይዳፓ ባሼ ደዲኬ ጌይሣዳ?

23 «ቢያ ባኦዚ" ማዳንዳጉዲ ዓይሣንቴያኬ» ጋዓንቴ ቢያ ባካ ማኦዳ"ያቴዋሴ፤ «ቢያ ባካ ማዳንዳጉዲ ዓይሣንቴያኬ» ጋዓንቴ ቢያ ባካ ኮሻ"ያቴዋሴ። 24 ፔቴ" ፔቴ"ሣ ሜሌ"ሣም ማዓ ባኮዋ ማላንዳኦጎቴም ፔኤም ማዓ ባኦዚ" ሌሊ ዛጎፓ።

25 ዲኔና ማሊ ሂርጉዋዎ፣ ቦኦካይዳ ሻንቸንታ ዓሽኮ ዚቲ ጋዓዎ ሙዑዋቴ፤ 26 ዓይጎር ጌዔቴ፡- «ጎዳና ጋርይዳ ዓኦ ባካ ቢያ ጎዳሮኬ» ጌይንቴ ፃኦፕንቴኔ።

27 ከሪሰቶሴ ጉሙርቄዋ ዓሲ ሙኡዚ" ሙዎም ዲንሣ ዔኤሌ"ያ ማዔም ዲንሣ ዓኦዲኒ ኮዔቴ ዲኔና ማሊ ሂርጉዋዎ ዚቲ ጌይ ዲንሣም ዲንገንቴ ዓይጎ ሙኡዚ"ታቴያ ቢያ ሙዑዋቴ። 28 ጋዓንቴ ፔቴ" ዓሲ፡- «ሃይ ዓሽካ ሜሌ" ካኦሽኮ ባኦዚ"ም

ሹከንቴያኬ» ዲንሣም ጌዔቴ፣ ዩያ ኬኤዜ ዓሣንታ ዓኔ ቆፃ ማላ ማሊያንታር ጌዒጋፓ ዩያ ሙዒፖፖቴ። 29 ማሊያ ታ ጌዔሣ ዓሣ ማሊያር ጌይሣ ማዓንዳኦጎቴም ዲንሣሲቴዋሴ፤ ዓካሪ ሜሌ" ዓሲ ማሊሣ ዛላ ጌዒ ወይቲ ታና ላኦገንታይ? 30 ታኦኒ ያኦሲ ጋላቲ ጋላቲ ሙዔቴ ያኦሲ ታ ጋላቲ ሙዔ ባኮና ወይቲ ታ «ዳቤኔ» ጌይንታይ?

31 ዓካሪ ሙዓቶዋ፣ ዑሽካቶዋ ዓይጎ ባኦዚ"ያ ማዳቴ ቢያ ባኦዚ" ያኦሲ ቦንቸም ማዳዋቴ።

32 ዓይሁደ ዓሰም ማዔቴያ ዓይሁደ ማዒባኦ፣ ጌሪኮ ዓሰም ሃሣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሰማኦ ዲቆ ማዒፖፖቴ። 33 ታኦኒ ቢያሣ ዲቃንዳጉዲ ሜሌ" ዓሰም ኮይጎ ባኮ ማዓንዳኦጎቴም ታኦም ኮይጎ ባኮ ኮውዋዎ ቢያ ዓሲ፣ ቢያ ባኦዚ"ና ታ ዋዛሳሣጉዲ ዲንሣያ ዩያይዳዋቴ።

11

1 ታኦኒ ከሪሰቶሴ ማዴ ጎይዎ ማዳሣጉዲ ዲንሣያ ታ ማዳ ጎይዎ ማዳዋቴ።

ዳምቤና ያኦሲ ካኦሽከሣ ዛላ

2 ታ ማዴ ባኮና ታ ዲንሣ ዔርዜ ባኮና ደዲሺ ዓርቄ ዲንሣ ጸቂሣሣር ታ ዲንሣ ጋላታኔ። 3 ጋዓንቴ ዓቲንቄኮ ቢያ ዑፃ ቢታንቶ ዓኦሣ ከሪሰቶሴ ማዔሣ፣ ላኦሊ ዑፃ ቢታንቶ ዓኦሣ ዓቲንቄ ማዔሣ፤ ሃሣ ከሪሰቶሴ ዑይይዳኦ ቢታንቶ ዓኦሣ ያኦሲ ማዔሣ ዲንሣ ዔራንዳጉዲ ታ ኮዓኔ። 4 ቶኦከ ካንቄ ያኦሲ ሺኦቃያና ያኦሲ ማሊሣ ኬኤዛ ዓቲንቄ ቢያ ዲዛኮ ቶኦከ"ሣ ማዔ ከሪሰቶሴ ቦሂሳኔ፤ 5 ዩያጉዲ ቶኦከ" ፔኤኮ ያሹዋዎ ሺኦቃያ፣ ሃሣ ያኦሲ ማሊሣ ኬኤዛ ላኦሊላኦ ዲዛኮ ቶኦከ"ሣ ማዔ ዓቲንቃሣ ቦሂሳኔ፤ ወይቲ ጌዔቴ ፔ ቶኦከ" ያሹዋ ላኦሊላ ጉኡሊ"ንቴያጉዲ ማዓሣረኬ። 6 ላኦሊ ፔ ቶኦከ" ያሹዋያ ማዔቴ ቶኦከ" ፔኤኮ ታይዘንጎ፤ ጋዓንቴ ቶኦከ" ታይዚያንታ ጉኡሊ"ያንታ ቦርሳያ ዲዛም ማዔቴ ቶኦከ" ያሹንጎ። 7 ዓቲንቄ ያኦሲ ማሉና ሃሣ ያኦሲ ቦንቸም ማዓያ ማዔሣረ ፔኤኮ ቶኦከ" ካንቃንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ላኦሊ ጋዓንቴ ዓቲንቄኮ ቦንቸ ማዓያኬ። 8 ወይቲ ጌዔቴ ላኦሊ ዓቲንቄይዳፓ ማኸንቴያፓዓቴም ዓቲንቄ ላኦሊፓ ማኸንቴባኦሣረኬ። 9 ሃሣ ላኦሊ ዓቲንቄም ማኸንቴያፓዓቴም ዓቲንቄ ላኦሊም ማኸንቴባኦሴ። 10 ዩያ ዛሎ"ንታር ሃሣ ያኦሲ ከኢታንቻኦ ዲዛ ዛጋሣረ ጌዒ ላኦሊ ዓቲንቄ ቢታንቶ ዴማ" ማዔሣ ዔርዛኒ ቶኦከ" ፔኤኮ ያሽንታንዳያ ኮይሳኔ። 11 ጎዳ ማሊያና ላኦሊ ዓቲንቄ ባኦያ፣ ዓቲንቄ ላኦሊ ባኦያ ማዑዋያኬ። 12 ዓይጎር ጌዔቴ ላኦሊ ዓቲንቄይዳፓ ማኸንቴሣጉዲ ዓቲንቄያ ላኦሊዳፓ ሸይንታሣረኬ፤ ጋዓንቴ ዓቲንቄ ማዔቴያ ላኦሊ፣ ሃሣ ቢያ ባኦዚያ ጴዳሣ ያኦሲዳፓኬ።

13 ሂንዳ ዲንሣረ ዋጉዋቴ፤ ላኦሊ ፔኤኮ ቶኦከ" ያሹዋዎ ያኦሲ ሺኦቄፃ ቃራዳ? 14 ዓቲንቄ

10:9 ፓይ. ማፃ 21፡5-6። 10:10 ፓይ. ማፃ 16፡41-49። 10:16 ማቴ. 26፡26-28፤ ማር. 14፡22-24፤ ሉቃ. 22፡19-20። 10:18 ሉቃ. ዓኬ 7፡6። 10:20 ላሚ. ዋማ 32፡17። 10:22 ላሚ. ዋማ 32፡21። 10:23 1ቆር. 6፡12። 10:26 ዓይኑ. 24፡1። 11:1 1ቆር. 4፡16፤ ፒልጲ. 3፡17። 11:7 ማኸ. ማፃ 1፡26-27። 11:9 ማኸ. ማፃ 2፡18-23።

ሃሃ ፔኤኮ ቶኦኮ" ዲቹቲ ገኢጉዋያታህ ለክሲ ቢያ ባኮ ናንጎም ጌዔ ጎይፃፓ ዲንህም ዔርቱዋዳዳ?
 15 ለአሊ ጋዓንቴ ጋፓና ዲዘም ዲንገንቴህ ቶኦኮ" ዲዛ ምሽጎዳጉዲ ማዕረግ ጋፓና ፔኤኮ ዲዛ ዲቹቲ ዲዘም ቦንቸኮ። 16 ዬያ ዛሎ" ማርማሊ ኮዓ ዓሲ ዓአቶ ኦኤኮ ማዕቲያ ማሌ" ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳኮ ዬያይዶ ዳምቤ ባአሴ።

ጎዳ ማዶ"

(ማቲ. 26፡26-29፤ ማር. 14፡22-25፤ ሉቃ. 22፡14-20)

17 ዲንህ ቡኪንታኦና ዲንህ ማዳ ባካ ባባይዛ ባአዚ" ማዓንዳፓዓቲም ዲንህ ፓህ ባአዚ" ማዓባአህረ ታ ዲንህም ሃህ ዓይህ ዓይህያና ዲንህ ጋላታኒቱዋሴ። 18 ቢያፓ ቤርታ ዲንህ ፔቱም ቡኪንቶ ቡካኦና ባአዚ" ዲንህኮ ዲሙም ዓአህ ታ ዋይዜኔ፤ ታ ዋይዜ ባኮኮ ዛላ" ጎኔ ማዓንዳኔ ታ ጋዓኔ። 19 ፒዜ ማዕዘንህ ምንህ ማዕቲያ ዲማዲ ዔርታንዳጉዲ ዲንህ ባአዚ" ዲማዲፃ ማኪንታንዳህ ኮይሳኦኮ። 20 ዲንህ ቡኪንታፃ ሙሞ ሙዓ ጎዳ ማዶ" ካሃቱዋሴ። 21 ዋይቲ ጌዔቲ ዲንህ ሙዓኦና ፔቲ"ይ ባጋህ ካቸዋ። ፔኤርማ ሩኤሪ ሙዓኔ፤ ዬያይዶያና ፔቲ"ይ ናይዲንታዛ ባጋህ ማህንታኔ። 22 ዔዛታ! ዲንህ ሙዓናኦና ዕብካ ማኦሪ ዲንህኮ ባአዳዳ? ሃንጎታቲ ዲንህ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ቦሃኔ ጌይህዳ? ሃሃ ዓይጌያ ባአ፣ ሜታዳ ዓሳ ዲንህ ቦርሲሳኔ ጌይህዳ? ዓካሪ ታ ዲንህ ዋዚ ጋዓንዳይ? ዬያ ባኮር ታ ዲንህ ጋላቶንዶ? ፔቲ"ታፃ ታ ዲንህ ጋላታዓኮ።

23 ታኦኒ ጎዳይዳፓ ዔር፣ ዲንህማኦ ታ ዔርዛህ ሃያኮ፤ ጎዳ ዬሱሴ ዓርቂንቲ ዲንገንቴ ዋንቴሎ ካህ ዔኮ። 24 ያኦሲ ሸኢቁሰካፓ ቡንፃፃ፡- «ሃቦቲ ሙዕ-ዋቲ፤] ሐይ ዲንህ ዛሎ" ዲንገንታንዳህ፣ ታናኮ፤ ሃያና ታና ጰቂሃያ ማሁዋቲ» ጌዔኔ። 25 ዬያጉዲ ካሃኮ ገንፃ ዕብካ ባኮ ዔኮ፡- «ሐይ ዕብካ ታኦኮ ሱጉያና ማዓ ዓኮ ጫኦቃህኮ፤ ዲንህ ዕብካኦና ቢያ ሃያና ታና ጰቂሃያ ማሁዋቲ» ጌዔኔ።

26 ዬያር ሃያ ካፃ ዲንህ ሙዓኦና ዕብካ ዲንህ ዕብካኦና ቢያ ጎዳ ሙካንዳያ ሄላ"ንዳኦና ዲዛኮ ሐይቦ" ዛሎ" ዲንህ ኬኤዛንዳኔ። 27 ያኦኒያ ዲዘም ኮይሱዋያ ጎይህና ሐያ ካሃ ቦሃ ሙዓ፣ ዕብካ ዕብካቴ ጎዳና ሱጉያናኮ ጋሌ ዓሲ ማዓንዳኔ። 28 ዬያር ዓይጎ ዓሲያ ማፃም ዬያ ካሃ ሙዓያና ዕብካ ዕብካቴ ቤርታ ፔና ዘጋንዳያ ኮይሳኔ። 29 ዓይጎ ዓሲያ ማፃም «ጎዳኮ» ጌዒ ሙያ ካሃ ዓይጎታቲያ ዲማሲ ዔርቀዋ ጎዳ ማሊ ጰቂሶ ካፃ ሙዓ ዕብካ ዕብካቴ ፔ ቶኦኮ" ሜቶ ዔኪ ሙካኔ። 30 ዲንህ ባአዚ"ፓ ሚርጌህ ላቢ"ንቴህ፣ ሐርጌህ ሃሃ ሐይቁህያ ዬያ ዛሎ"ናኮ። 31 ዋንዴ ኦና ኦ ዛጊ ዔሪፊታቲ ያዲ ኦ ጌዳ" ፑርታና ምሽጎቲንዳዎያታንቴኮ። 32 ጋዓንቴ ገንፃፓ ዓጮ"ና ዋላ" ኦ ፑርታና ምሽጎቲንዳዎጉዲ ጎዳ ሃህ ኦ ዔርቀም ጌዒ ፑርታና ምጋኔ።

33 ዬያር ታ ዲሸንሃ! ታ ሚሸንሃ! ጎዳ ማዶ" ሙያ ሙዓኒ ዲንህ ቡካኦና ዋሊ ካቸዋቲ።

34 ዲንህ ቡኪንታኦና ዲንህ ፑርታና ምሽጎ ባአዚ" ማዕ-ዋጉዲ ዲንህ ባአዚ" ናይዲ ዓሲ ዓአቶ ፔኤኮ ማኦሪ ሙያንጎ፣ ዓቲ" ባኮ ዲንህ ኮራ ታ ሙካፃ ማዶንዶ ጎይፃ ኬኤዛንዳኔ።

12

ዓያና ጌኤሽ ዲንጋ ዲንገህ

1 ታ ዲሸንሃ! ታ ሚሸንሃ! ሃሃ ዓያና ጌኤዛ ዲንጋ ዲንገይኮ ጎኦም ዲንህ ዔራንዳጉዲ ታ ኮዓኔ። 2 ቤርታ ዲንህ ያኦሲ ዓሲ ማዓባአ ዋዶ"ና ጌሰታኒ ዳንዳዕ-ዋ ካኦሽኮ ባኮ ካኦሽካንዳጉዲ ሴካ ሃንጋ ዲሸንቲ ዲንህ ዔኪ ዓአዲንቴህ ዲንህ ዔራኔ። 3 ያኦኒያ ያኦሲ ዓያናና ኬኤዛፃ፡- «ዬሱሴ ጋዳንቁንቴያኮ!» ጋዓ ዓሲ ባአሴ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ዓያና ጌኤሽና ማዓባአያታፃ፡- «ዬሱሴ ጎዳኮ!» ጋዓ ዓሲ ባአህ ታ ዲንህም ኬኤዛኔ።

4 ዲማ ዲማ ዓያና ጌኤሽ ዲንጋ ዲንገህ ዓአኔ፤ ዓያና ጌኤሽ ጋዓንቴ ፔቲ"ኮ። 5 ዲማ ዲማ ማዶ ዓአኔ፤ ጎዳ ጋዓንቴ ፔቲ"ኮ። 6 ዲማ ዲማ ማዶንታ ባአዚ" ዓአኔ፤ ጋዓንቴ ቢያ ባኮ ቢያህና ማዶህ ፔቲ" ያኦዛህኮ። 7 ፔቲ" ፔቲ"ህም ዓያና ጌኤዛ ፔጋሲ ዳዋ ባኮ ዳዋህ ቢያህ ማኦዳ"ንዳጉዲኮ። 8 ፔቲ"ህም ጨንጨ ጌሰታንዳጉዲ ዓያና ጌኤዛ ዛሎ"ና ዲንገንታኔ፤ ባጋህም ሃሃ ዬና ዓያና ዔራቶና ጌሰታንዳጉዲ ዲንገንታኔ። 9 ፔቲ"ህም ሃሃ ዬና ዓያና ዛሎ"ና ያኦሲ ጉሙርቁህ ዲንገህ ዲንገንታኔ፤ ባጋህም ገንሃ ሐርጌፓ ዓሲ ፓሥህ ዲንገህ ዲንገንታኔ፤ 10 ዬያጉዲ ሃሃ ዓቲ"ህም ያኦሲ ዋልቁና ማዶንታ ዓኪ ባአዚ" ማዶንዳ ዋልቁ ዲንገንታኔ፤ ባጋህም ገንሃ ያኦሲ ማሊህ ኬኤዚህ ዲንገህ ዲንገንታኔ፤ ማሌ"ህም ሃሃ ዲንገንታ ዲንገፃ ዓያና ጌኤሽፓታቲያ ፑርታ ዓያናፓታቲያ ዲማሲ ዔራንዳ ዲንገህ ዲንገንታኔ፤ ዬያጉዲ ፔቲ"ህም ዓኪ ሙኤቹና ጌሰታንዳጉዲ ዲንገህ ዲንገንታኔ፤ ማሌ"ህም ገንሃ ዬያ ዓኮ ሙኤጮና ጌሰቲንቴ ባኮ ቡላ"ንዳ ዲንገህ ዲንገንታኔ፤ 11 ዬይ ያዲ ማዕቲያ ዬያ ቢያ ማዶህ ዬያ ፔቲ" ዓያና ጌኤዛኮ፤ ዓያና ጌኤሽ ኮዔህ ጎይፃ ፔቲ" ፔቲ"ህም ዲማ ዲማ ዲንገህ ዲንጋኔ።

ፔቲ" ዕህኮ ዲማ ዲማ ቤሲ

12 ፔቲ" ዕህኮ ዲማ ዲማ ቤሲ ዓአኔ፤ ዕብካ ሚርጌ ቤሲ ዓአኔታቲያ ዬይ ሚርጌ ቤዛ ዬና ፔቲ" ዕብካ፤ ዬያጉዲ ኪሪሰቶሴ ሚርጌ ቤሲ ዓአ ፔቲ" ዕህኮዲኮ። 13 ዋይቲ ጌዔቲ ዓይሁዳታቲያ ዓይሁዳ ማዓባአ ጌሪኮ ዓሳ፣ ዓይሁታቲያ ዓይሁ" ማዓባአ ዓሳ ፔቲ" ዕህ ማዓኒ ዓያና ጌኤዛና ኦ ማሰቴኔ፤ ሃሃ ቢያህ ዬያ ፔቲ" ዓያናህ ኦ ዕብካንዳጉዲ ኦም ዲንገንቴኔ።

14 ፔቲ" ዕህ ማኪንቴህ ሚርጌ ዲማ ዲማ ቤሲና ማዓንዳኦፓዓቲም ፔቲ" ቤሲናቱዋሴ። 15 ዬያር ቶኮ፡- «ታኦኒ ኩቹቱዋኦህረ ዕህኮ ፔቲ" ቤሲቱዋሴ» ጌዔቲ ያዲ ጌይፃና ዕህኮ ፔቲ" ቤሲ ማዓፃ ዓታንዶ? 16 ዋይዚያ፡- «ታኦኒ ዓአጉቱዋኦህረ ዕህኮ ፔቲ" ቤሲቱዋሴ» ጌዔቲ ዓካሪ ዬያ ጌይፃና ዕብካ ፔቲ" ቤዛ ማዓፃ ዓታንዶ? 17 ሂንዳ ዕህ ቢያ ዓአጉ ሌሊ ማዕቲ

ዔኤቢ ዋይ ያዘ ባአዚ" ዓንካገ ጴዳንዳናንዳይ! ሃሃ ዑሢ ሲያ ዋይዚ ሌሊ ማዕቲ ዔኤቢ ዳሃ ዔራ ባአዚ" ዓንካገ ጴዳንዳናንዳይ! 18 ሃሃ ጋዓንቲ ያኦሲ ኮዔሢ ጎይያ ዑያኮ ፔቴ" ፔቴ" ቤዘ ዑያይዳ ኮይሳ ቤዘ ቤዘ ማዓንዳጉዲ ጌህኔ። 19 ዑሢ ማኸንቴሢ ፔቴ" ቤሲና ሌሊ ማዕቲ ኩሙሢ ዑሢ ጌይንታሢ ዓንካገ ጴዳንዳናንዳይ? 20 ዓካሪ ዑሢኮ ዲማ ዲማ ቤሲ ዓአያ ማዕቲያ ዑሢ ፔቴ" ሌሊኩ።

21 ዓአፒ ኩቹ ኮራ፡- «ኔኤኒ ታአም ኮይሱዋሴ» ጋዓኒ ዳንዳዑዋሴ፤ ቶኦኪያ ቶኪ ኮራ፡- «ኔ ታአም ኮይሱዋሴ» ጋዓኒ ዳንዳዑዋሴ፤ 22 ጎኔና «ፓሡዋያኩ» ጌይንታ ቤዛታዎ ሚርጌና ኑም ኮይሳያኩ። 23 «ዳካኬ» ኑ ጋዓ ኑ ዑያ ቤዘ ባሼ ኑ ቦንቻኔ፤ ሃሃ ኑና ቦርሲሳያ ማዓ ቤዘዋ ሚርጌና ኑ ሂርጊ ካፓኔ። 24 ቦንቹንታ ዑያም ጋዓንቲ ዬይ ቢያ ኮይሱዋሴ። ቦርሲሳያ ማዓ ዳዳ ቤዘ ባሼ ቦንቹንቲ ዓርቁንታንዳጉዲ ዑያኮ ፔቴ" ቤሲ ማሂ ያኦሲ ማኸኔ። 25 ዬያ ዒ ማዳሢ ፔቴ" ዑያኮ ዲማ ዲማ ቤዘ ዲማዲዋዎ ዋለም ማላንዳጉዲ ጌይኩ። 26 ዑሢኮ ፔቴ" ቤሲ ሜታዳአና ዓቲ" ዑያኮ ቤዘ ቢያ ዋለ" ሜታዳኔ፤ ሃሃ ፔቴ" ቤሲ ቦንቹንታአና ዋለ" ቢያሢ ቦንቹንታኔ።

27 ዬያጉዲ ዓካሪ ዒንሢ ኪሪሰቶሴ ዑያኩ፤ ዒንሢ፤ ፔቴ" ፔቴ"ሢ ዒዛ ዑያኮ ዲማ ዲማ ቤዘኩ። 28 ዬያሮ ያኦሲ ፔቴ" ፔቴ" ዓሶ ሺኢዲያ ማአርይዳ ዲማ ዲማ ማዳ ዓአያ ማዓንዳጉዲ ማህኔ፤ ዬያ ጎይያና ፔቴ" ጋዓዎ ያኦሲ ማዳ"ም ዳኪንቴዘንሢ፤ ላምዓሳዎ ያኦሲ ማላሢ ኬኤዘዘንሢ፤ ሐይሃሳዎ ዔርዘዘንሢ ማሂ ዓሶ ዶኦሬኔ። ዬያጉዲ ሃሃ ያኦሲ ዋልቄና ማዳንታ ዓኪ ባአዚ" ማዳዘንሢ፤ ሐርጌ ዓሶ ፖዒሳ ዒንጊሢ ዓአዘንሢ፤ ዓሲ ማአዲ"ሢ ዒንጊሢ ዓአዘንሢ፤ ዓሲ ዋይሥሢ ዒንጊሢ ዓአዘንሢና ዓኪ ሙኡቹና ጌሰቲሢ ዒንጊሢ ዓአዘንሢ ጌህኔ። 29 ዬያሮ ቢያሢ ያኦሲ ማዳ"ም ዳኪንቴያቱዋሴ፤ ቢያሢ ሃሃ ያኦሲ ማላሢ ኬኤዘያቱዋሴ፤ ቢያሢ ዓሲ ዔርዘያቱዋሴ፤ ቢያሢ ያኦሲ ዋልቄና ማዳንታ ዓኪ ባአዚ" ማዳያቱዋሴ፤ 30 ቢያሢኮ ሐርጌ ዓሲ ፓሃ ዒንጊሢ ዓአያቱዋሴ፤ ቢያሢ ዓኪ ሙኡቹና ጌሰታኒ ዳንዳዑዋሴ፤ ቢያሢ ሃሃ ዓኮ ሙኡጮና ጌሰቶናሢ ቡላ"ኒ ዳንዳዑዋሴ። 31 ጋዓንቲ ቢያሢገ ባሼ ማዕ ዒንጊያ ዳንቃኒ ኮዑዋቲ።

ዓካሪ ታ ዒንሢ ቢያፓ ባሼ ማዕ ጎይሢ ዳዋንዳኔ።

13

ናሹዋ ዛላ

1 ዓሲ ጌሰታ ሙኡቹታቲያ ሃሃ ያኦሲ ኪኢታንቻ ጌሰታ ሙኡቹያ ጌሰቲ ታ ዔራጌንቲ ናሹዋ ታኦኮ ባአያታቲ ያኦላ" ሉኡሊና ሂቾናጉዲ ታ ማዕኔ ጌይሢኩ። 2 ያኦሲ ማላሢ ኬኤዘሢ ዒንጊሢ ታኦኮ ዓአቶዋ ሃሃ ዓአሺንቲ ባአዚ" ቢያ ታ ዔራያ ማዕቲያ፤ ዬያጉዲ ቢያ ባአዚ" ታ ዔራቴያ ሃሃ ዲኮ" ፔቴ" ቤሰካፓ ሺኢሻንዳ ያኦሲ ጉሙርቂሢ ታኦኮ ዓአቲያ ናሹዋ ባአያታቲ ዬይ ታኦኮ ጉሪኩ።

3 ታኦኮ ዓአ ባኮ ቢያ ማንቆ ዓሶም ታ ዒንጋያ

ማዕቲያ፤ ታ ዑያታዎ ታሚዳ ሚጫንዳጉዲ ታ ማሃያ ማዕቲያ ናሹዋ ታኦኮ ባአቲ ዓይጎዋ ታና ዬይ ማአዳ"ዓኩ።

4 ናሹዋ ጊቢ" ዳንዳዒሳያኩ፤ ሃሃ ኮሺ ባአዚ" ማዳሻኔ፤ ቂኢሪሱዋሴ፤ ሄርሺንቲሱዋሴ፤ ያቶርሱዋሴ፤ 5 ኮይሱዋያ ባአዚ" ማዳሹዋሴ፤ ፔ ባአዚ" ሌሊ ኮይሱሱዋሴ፤ ዳጋሱዋሴ፤ ዳሶናቴያ ዳቢንቶ ዓርቁሱዋሴ። 6 ናሹዋ ዓአ ዓሲ ጎኔ ማዕ ባአዚ"ና ዋዛዳኦጋዓቲም ፑርታ ባአዚ"ና ዋዛዳዋሴ፤ 7 ቢያ ባአዚ" ጊቢ" ዳንዳዒሳኔ፤ ቢያ ባአዚ"ና ያኦሲ ጉሙርቂሳኔ፤ ቢያ ባአዚ"ዳ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ጌሢሳኔ፤ ቢያ ባአዚ"ያ ደዲ ዓአሢሳኔ።

8 ናሹዋ ዓአ ዓሲ ቢያ ዋዳ ናናጎኔ፤ ባይቁዋሴ፤ ያኦሲ ማላሢ ኬኤዘሢ ዒንጊሢ ማዕቲያ ዳካ" ዋዳሮ ማዕሢር ባይቃኔ፤ ዓኪ ሙኡቹና ጌሰቲሢ ማዕቲያ ዳካ" ዋዳሮታሢር ዓታኔ፤ ዔራቶ ማዕቲያ ባይቃኔ። 9 ዋይቲ ጌዔቲ ኑኤኒ ዔራ ባኮ ማዕቲያ ያኦሲ ማላያ ኬኤዘሢ ታቲያ ዛላ ኑ ዔራ ኬኤዘያ ማዕሢርኩ። 10 ጋዓንቲ ጉቤ ማዕ ባካ ሙካዛ ዛላ ማዕ ባካ ዓታንዳኔ።

11 ናይ ታ ዓአ ዋዳና ናይጉዲ ታ ጌሰታኔ፤ ማላኔ፤ ሃሃ ቢያ ባኮ ታ ዛጋኔ። ደዲ ዓሲ ታ ማዓዎ ጋዓንቲ ናኦቲም ማላያ ታ ሐሼ"ኔ። 12 ሐሢ ኑኤኒ ለማሌኤሽና ዛጎሢጉዲ ለም ለም ጌዔ ባአዚ" ዛጋኔ፤ ዬናና ጋዓንቲ ኑ ጌኤሺ" ዛጋንዳኔ። ሃሢ ታ ዔራሢ ዔሶኮ ዛላኩ፤ ዬናና ጋዓንቲ ያኦሲ ታና ዔራ ጎይያጉዳያ ኩሙሢ ዔራቶ ዓአያ ታ ማዓንዳኔ።

13 ዓካሪ ጉሙርቂሢና ሐጊ ማዓንዳ ዋዛና ናሹዋና፤ ዬንሢ ሃይሆንሢ ባይቁዋያ ማዕ ናናጎንዳኔ፤ ዬንሢ ባኮይዳፓ ባሼዛ ናሹዋኩ።

14

ያኦሲ ማላሢ ኬኤዘሢና ዓኪ ሙኡቹ ጌሰቲሢና ዛላ

1 ናሹዋ ዓይሢ ጎይያማ ማዳዋቲ፤ ሃሃ ዓያና ጌኤዦ ዒንጊያ ባሼና ያኦሲ ማላሢ ኬኤዘሢ ሚርጌና ኮዑዋቲ። 2 ዓኪ ሙኡቹና ኬኤዘሢ ያኦሲም ኬኤዘኔ፤ ዓሲም ኬኤዘዋሴ፤ ዋይቲ ጌዔቲ ዓአሺንቲ ባአዚ" ዓያና ጌኤሺ ዋልቄና ኬኤዘያ ማዕሢር ዒ ኬኤዘ ባኮ ዔራ ዓሲ ባአሴ። 3 ያኦሲ ማላሢ ኬኤዘሢ ጋዓንቲ ዓሶ ኮሻ"ኒና ዘራኒ ሃሃ ደዲሻኒ ዓሲም ኬኤዘኔ። 4 ዓኪ ሙኡቹና ጌሰታሢ ፔና ሌሊ ኮሻ"ኔ፤ ያኦሲ ማላሢ ኬኤዘሢ ጋዓንቲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂ ዓሶ ቢያ ደዲሺ ማኸኔ።

5 ዒንሢ ቢያሢ ዓኪ ሙኡቹና ጌሰታቲ ቃራታንቲ፤ ባሼ ታ ናሽካሢ ያኦሲ ማላሢ ዒንሢ ኬኤዘቶኩ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂ ዓሳ ቢያ ደዲሺ ማኸንታንዳጉዲ ዓኮ ሙኡጮና ጌሰቲንቲሢ ቡላ"ይ ባአያ ማዕቲ ዓኪ ሙኡቹና ጌሰታ ዓሲዳፓ ያኦሲ ማላሢ ኬኤዘሢ ባሼኩ። 6 ዓካሪ ታ ዒሹንሃ! ታ ሚሹንሃ! ታ ዒንሢ ኮራ ሙካዎ ዓኪ ሙኡቹና ጌሰቲቲ ዓይጎ ዒንሢ ታ ማአዳ"ንዳይ? ዬያይዳፓ ዒንሢ ማአዳ"ንዳሢ ያኦሲኮ ዓአሺንቲ ባኮ ፔጋሲ ኬኤዘቲ፤ ዔራቶና

12:28 ዓፕ. 4፡11። 13:2 ማቲ. 17፡20፤ 21፡21፤ ማር. 11፡23።

ጌሰቲቲ፣ ያኑሲ ማለህ ከኤዜቲ፣ ሃሃ ዲንህ ሌርዘንደ ባኣዚ" ሌርዘቲኬ።

7 ሹሉንጎና ጎኦላ"ናጉዳ፣ ሹምጋባኣ ኮፆም ማዓ ባኮኮጎፆ ደማ ደማ ዋርቁንታ ዑኡሲ ባኣያ ማዕቲ ሌርታ ጎኦላ"ዛ ዓይጎ ማዕቲያ ዋዲ" ሌርታኒ ዳንደዓይ? 8 ያልዘም ዋርቁንታ ዛያህ ሌርቲዋ ጎይህ ዋርቁንቲቲ ያልዘም ያኣኒ ገኢገንታንዳይ? 9 ይያጉዲ ዲንህ ሌርታ ሙኡቲና ከኤዚባኣቶ ዲንህ ከኤዛ ባኮ ያኣኒ ሌርቲ ዳንደዓንዳይ? ዠባሪይዳ፣ ጉሪ ዲንህ ከኤዛያ ማዓንዳይ። 10 ዓጮ"ይዳ ቢያ ሚርጌ ሙኡቲና ዓኣኔ፤ ጋዓንቲ ቢያህኮ ፔ ጌሰታ ጎይህ ዓኣያኬ። 11 ዓካሪ ጌሰቲንቲ ሙኡጮ ዋዚ ጋዓቲያ ታ ሌርቲያ ማዕቲ ይያ ዓህም ታ ዓከ ማዓንዳይ፤ ዲዚያ ታኣም ዓከ ማዓይ። 12 ዲንህያ ዓያና ጌኤኮኮ ዲንገያ ሚርጌና ኮዓሂር ባሹ ዲንህ ኮዓንዳያ ኮይሳህ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ደዲሺ ማዠ ዲንገያ ዲንህም ሚርጋንዳጉዲኬ።

13 ይያር ዓከ ሙኡቲና ጌሰታ ዓሲ ጌሰቲንቲ ባኮ ቡሊ" ከኤዚኒ ዳንደዓህ ዲዛኮ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ሺኢቆንጎ። 14 ዓከ ሙኡቲና ታ ሺኢቃ ዋደ"ና ዓያና" ታኣኮ ሺኢቃ፤ ታኣኒ ጋዓንቲ ሌር ባኣዚ" ባኣያ ማዕ ዓታኔ። 15 ይያር ታ ዋደ"ንዳያ ኮይሳይ ጌዔቲ ዓያናና ታ ሺኢቃንዳይ፤ ሃሃ ገንህ ታ ዲናናኣ ሺኢቃንዳይ፤ ዓያናናኣ ታ ያኡሲም ዓይናዳንዳይ፤ ታ ዲናናኣ ያኡሲም ታ ዓይናዳንዳይ። 16 ያዲ ማዕባኣያታቲ ኔኤኒ ዓያናና ሌሊ ያኡሲ ጋላታኣና ኔ ጋዓ ባኮ ዓራዋ ዓከ ዓሲ «ዓኣሚን» ዋዲ" ጋዓንዳይ? 17 ኔኤኒ ሺኢቃ ጋላቶ ሺኢኢያ ሚርጌና ቃራ ማዓኒ ዳንደዓይ፤ ጋዓንቲ ማሌ" ዓሲ ይይ ደዲሺ ማዠዋያ ማዓይ።

18 ታኣኒ ዲንህ ቢያህዳጋ ባሹ ዓከ ሙኡቲና ጌሰታሂር ያኡሲ ታ ጋላታኔ። 19 ጋዓንቲ ዓከ ሙኡቲና ማሌ" ዓሶ ሌርዘኒ ሚርጌ ሺያና ፓይዲንታ ባኣዚ" ከኤዚህዳጋ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ባኣኣ" ደንጎ ባኣዚ" ሌርታ ሙኡቲና ታ ዲናጋ ማሊ ታ ከኤዜቲ ባሹኬ።

20 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ፑርታ ባኣዚ" ማዲህም ናይ ማዕ-ዋቲ፣ ዲንህ ማላ ማሊያና ናይ ማዕፖቲ፤ ማላ ማሊያና ጋዓንቲ ዲናዴ፣ ደዲ ዓሲ ማዕ-ዋቲ። 21 ይይያ፡-

«ዓከ ሙኡቲ ጌሰታ ዓሶ ዛሎ"ና ሃሃ ማሌ" ዓሲ ሙኡቲና ኣያ ዴር"ም ታ ከኤዚንዳይ፤ ያዲ ማዕቲያ ሌርታ ታኣሲ" ዋይዚንዲዋሴ ጎዳ ጋዓይ»

ጌይንቲ ፃኣፒንቲ።

22 ይያር ዓከ ሙኡቲና ጌሰቲህ ማላታ ማዓህ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶምኬ፣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶምቲዋሴ፤ ያኡሲ ማላህ ከኤዚህ ጋዓንቲ ማላታ ማዓህ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶምኬ፣ ጉሙርቁ ዓሶምቲዋሴ።

23 ዓካሪ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ቡከንቲ ዋደ"ና ቢያህ ዓከ ሙኡቲና ጌሰታንቲ ይይ ባካ ሌርቲዋያ ሃሃ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሲ ሙከ ይያ ጌሰታ ዓሶ ዛጋያ፡- «ሃይ ዓሶ ዣኣሽካኔ!» ጋኣዓዳ? 24 ጋዓንቲ ቢያህ ያኡሲ ማላህ ከኤዚያ ማዕም ይያ ባኮ ሌርቲያ ሃሃ ከሪሰቶሴ

ጉሙርቁ ዓሲ ሙከቲ ከኤዚንታ ባኮ ቢያ ዋይዘያ ይያና ማታንዳይ፤ ዳቢንቶ ፔኤሲ"ያ ዳንቁ ሌርቲንዳይ። 25 ሃሃ ዲናኣ ዲዛኮ ዓኣሽንቲ ባካኣ ፔጋዳንዳይ፤ ገንህ ሃሃ ዲ ባሊቶና ሳዓ ሎኦሚ፡- «ጎኔና ያኡሲ ዲንህ ባኣኣ"ኬ!» ጌዲ ያኡሲ ካኣሽካንዳይ።

ዳምቤና ያኡሲ ካኣሽካህ ዛላ

26 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ዓካሪ ታ ሂዚ ጋዓይ፡- ያኡሲ ካኣሽካኒ ዲንህ ቡከንታኣና ዲንህዳጋ ፔቲ" ፔቲ"ሂኮ ያኡሲም ዓይናዲህ ዲንገህ ዓኣኔ፣ ባጋሂኮ ሌርዘህ ዲንገህ ዓኣኔ፣ ዓቲ"ሂኮ ሃሃ ዓኣሽንቲ ባኮ ፔጋሲ ሌርዘህ ዲንገህ ዓኣኔ፣ ማሌ"ሂኮ ገንህ ዓከ ሙኡቲና ጌሰታንዳ ዲንገህ ዓኣኔ፣ ባጋሂም ይያ ዓኮ ሙኡጮና ጌሰቲንቲህ ቡላ"ንዳ ዲንገህ ዲንገንቲያ ዓኣኔ። ዓካሪ ይይ ቢያ ዲንገያ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ደዲሺ ማዠያ ማዓኒ ኮይሳይ። 27 ዓከ ሙኡቲና ጌሰታይ ዓኣቶ ላምያ፣ ሚርጌቲ ኣይሃ ማዕ ፔቲ" ፔቲ" ከኤዚንጎ፤ ዲያታ ከኤዚህ ማሌ" ዓሲ ቡሎ"ንጎ። 28 ጌይንቲ ባኮ ቡሊ" ከኤዚ ዓሲ ባኣያታቲ ጋዓንቲ ዓኮ ሙኡጮና ጌሰታ ዓሶ፣ ዓሶ ባኣኣ" ዚቲ ጌዒ፣ ጋርሲና ፔኤና ያኡሲናም ከኤዚንጎ። 29 ያኡሲ ማሊያ ከኤዚህህ ላምያ ሃንጎ ሃይሃ ማዕ ከኤዚንጎ፤ ሃንጎዋታ ጋዓንቲ ከኤዚንቲ ባኮ ዋይዚ ኮሺ" ደማሲ ሌርቲንጎ። 30 ዲማ"ና ቡከንቲ ቤዛ ዴዔ ዓሶይዳጋ ፔቲ" ዓሲም ያኡሲ ከኤዜቶ ቤርታ ከኤዚህ ዚቲ ጎያንጎ። 31 ፔቲ" ፔቲ"ሂ ሌርቲንዳጉዲና ደዳንዳጉዲ ዲንህ ቢያህ ፔቲ" ፔቲ" ዓቁ ዓቁ ያኡሲ ከኣቶ" ከኤዚኒ ዳንደዓይ። 32 ያኡሲ ማሊያ ከኤዚ ዓሶኮ ዓያና" ያኡሲ ማሊያ ከኤዚ ዓሶም ዓዓይህንታኔ። 33 ጌሰቶ ጌኤዘኮ ዛሊ ኑ ቤሲ ባይዛንዳጉዲ ያኡሲ ኮዕቡሴ፤ ጋዓንቲ ቢያ ባካ ኮሹምና ማዓንዳጉዲ ኮዓይ።

ያኡሲ ዴር" ባኣኣ" ቢያ ማዳንታህጉዲ፡-

34 ላኣላ ቡከንቲ ዓሶ ባኣኣ" ዚቲ ጎያንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ሙሴ ሌርዘ ዋጋ" ዓይህ ጎይያ ዲያታ ዓዓይህንታንዳጋ ዓቲ"ም ከኤዚንዳጉዲ ዲያቶም ዓይህንቲባኣኤ። 35 ዲያታ ፔቲ" ፔቲ" ባኣዚ" ሌርቲ ኮዔቲ ፔኤኮ ዓኒህ ማኣራ ዴንዳያ ያኡጮንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዓሶ ቡከንቲ ቤዛ ላኣላ ከኤዚኒ ገኢቲዋያ፣ ቦርሲሳያታሂርኬ።

36 ያኡሲ ቃኣላ" ከሰከህ ዲንህ ኮራጋዳ? ሃሃ ያኡሲ ቃኣላ" ሄሌ"ሂያ ዲንህም ሌሊዳ? 37 «ታኣኒ ያኡሲ ማላህ ከኤዚያኬ፤ ሃሃ ታኣም ዓያና ዲንጌ ዲንገህ ዓኣኔ» ጋዓ ዓሲ ዓኣቶ ኣይ ታ ዲንህም ፃኣጋህ ጎዳ ዓይህም ማዕህ ሌርቲንጎ። 38 ይያ ሌርቲ ኮዕ-ዋ ዓሲ ዓኣቶ ዲዚያ ሌርቲንጎ።

39 ይያር ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ያኡሲ ማላህ ከኤዚኒ ሚርጌና ኮዕ-ዋቲ፤ ዓከ ሙኡቲና ጌሰቲያዋ ላኣገፖቲ፤ 40 ጋዓንቲ ቢያ ባካ ኮይሳ ጎይህና ሃሃ ዳምቤና ማዓንጎ።

15

ከሪሰቶሴኮ ኣይባጋግ ዓቁያ

1 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ታ ዲንህም ከኤዜ ኮኸ ኣይሶ ቃኣሎ" ሃሃ ገንህ ታ ዲንህም ጸቂህኒ ኮዓይ፤ ይይ ኮኸ ኣይሶ ቃኣላ" ዲንህ

14:21 ዓ.ሲ. 28፣11-12።

ዋይዚ ዓክህና ይና ደዲ ዲንህ ዓቂ ዓላህክ።
2 ታኣኒ ዲንህም ከኤዜ ኮዥ ሃይሶ ቃኣሎ" ደዲሺ ዲንህ ዓርቁቴ ይና ኮዥ ሃይሶ ቃኣሎ"ና ዲንህ ዳቃንዳኔ፤ ያዲ ማዒባኣታታቲ ዲንህኮ ይይ ጉሙርቁፃ ጉሪክ።

3 ታኣኒ ዋይዚ ዓክህና ቢያፓ ቤርታ ኮይሳፃ ማዒባ ከ ዲንህም ታ ዔኪ ሄሊ"ሴኔ፤ ዲንህም ታ ሄሊ"ሴ ባካ፡- ጌኡዥ ማፃኣፖይዳ ፃኣፒንቴህ፤ ጎይፃ ከሪሰቶሴ ኦኡኮ ጎሞ ዛሎ"ሮ ሓይቁኔ፤
4 ዲኡቴኔ፤ ሃይህሳ ስሎ"ና ሃይባ"ፓ ዔቁኔ ጋዓያክ። 5 ዩካፓ ኬፓም፡ ሄሊ"ሳፃ ታጾ ለምፃ ዳከንቴዘንህም፡ 6 ሃህ ጊንህ ደንጎ ጌኡታፓ ዑህ ማዒባ ዲዛኮ ጊንፃ ሃንታዘንህም ፎቴ"ና ጳዴኔ፤ ዩያቶይዳፓ ባሽህ ሸምፎና ዓኣኔ፤ ፎቴ" ፎቴ"ዘንህ ጋዓንቴ ሃይቁኔ።
7 ዩካፓ ሃህ ያይቆኦም፡ ሄሊ"ሳፃ ያኦሲ ማዶ"ም ዳከንቴዘንህም ቢያ ጳዴኔ፤ 8 ቢያህኮ ጋፒንፃይዳ ዳውቴ ከሊ"ዳ ሸይንቴያጉዲ ማዒባ፡ ታኣም ጳዴኔ።

9 ታኣኒ ያኦሲ ማዶ"ም ዳከንቴዘንህዳፓ ቢያ ላኣፓ፡ ያኦሲ ማዶ"ም ዳከንቴህ ጌይንቴ ዔኤሊ"ንታኒያ ታኣም ኮይሱዋያክ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ታኣኒ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ዲፃ ዳውሴያታህረክ። 10 ጋዓንቴ ያኦሲኮ ኮሹማፓ ዔቁያና ታ ሃህ ዓኣ ጎይፃ ዓኣፃ ማዒባ፤ ያኦሲ ፎ ኮሹምና ታኣም ዲንጌ ባካ ጉሪ ዓተባኣኔ፤ ዑህ ዓኣዴ፡ ሃንጎዋቶይዳፓ ባሽ ደዲ ታ ማዴኔ፤ ጋዓንቴ ዩያ ማዶህ ያኦሲ ታኣም ኮሹምና ዲንጌ ዲንጊፃ ማዒባዳኣፓዓቴም ታናቴዋሴ። 11 ዓካሪ ታናንታ ዔያቶንታ ኦኡኒ ከኤዛህ ዩያክ፤ ዲንህያ ጉሙርቁህ ዩያክ።

ሓይቁ ዓሲኮ ዓቂህ ዛላ

12 ከሪሰቶሴ ሓይባ"ፓ ዓቂህ ከኤዚንታፃ ማዒባ ዲንህዳፓ ፎቴ" ፎቴ" ዓሳ፡- «ሓይቁ ዓሲ ዓቁዋሴ» ዋይቴ ጋዓይ? 13 ሓይቢዳፓ ዓሲ ዓቁዋያ ማዒባ ከሪሰቶሴያ ሓይባ"ፓ ዓቁባኣሴ ጌይህዳ! 14 ከሪሰቶሴ ሓይባ"ፓ ዓቁባኣያ ማዒባ ኦ ከኤዛ ባኮንታ ዲንህ ጉሙርቃ ባካኣ ጉሪክ ጌይህዳ! 15 ሃህ «ያኦሲ ከሪሰቶሴ ሓይባ"ፓ ዓቁሴኔ» ጌይ ኦ ከኤዚያና ሉኡዙዋና ኦ ያኦሲም ማርካዳኔ ጌይህዳ! ዓካሪ ሓይቁ ዓሳ ሓይባ"ፓ ዓቁዋያ ማዒባ ያኦሲ ከሪሰቶሴያ ሃይባ"ፓ ዓቁሲባኣሴ ጌይህክ።
16 ሓይቁ ዓሳ ሓይባ"ፓ ዓቁዋቴ፡ ከሪሰቶሴያ ሓይባ"ፓ ዓቁባኣያክ ጌይህክ። 17 ከሪሰቶሴ ሓይባ"ፓ ዓቁባኣያ ማዒባ ዲንህኮ ጉሙርቁፃ ጉሪክ ጌይህክ! ሃህ ሄሊ"ንዳኣና ዲንህ ጎሜ ዋልቁኮ ዳማ"ክ ጌይህክ። 18 ከሪሰቶሴ ጉሙርቁፃ ሓይቁ ዓሳኣ ማይ ጋፎኔ ጌይህክ። 19 ከሪሰቶሴይዳ ሃጊ ማዒባ ዋዛ ኦ ጌህህ ሃያ ዓጮ" ናንጎር ሌሊ ማዒባ ዓሲ ቢያይዳፓ ባሽ ዓሲኮ ዋልቃ ጌላያ፡ ኦ ላኣፓ ዓሲክ።

20 ጋዓንቴ ከሪሰቶሴ ሃይቁ ዓሳ ዓቃንዳህ ዔርዛያ ማዒባ፡ ጎይ ሓይባ"ፓ ዓቁኔ። 21 ሓይቢ ሙከህ ፎቴ" ዓህ ዛሎ"ና ማዒባጉዲ ሃይቢፓ ዓቁህ ሙከህህያ ፎቴ" ዓሲ ዛላናክ። 22 ዓዳኣሜ

ዛሎ"ና ዓሲ ቢያ ሃይቃህጉዲ፡ ዓሲ ቢያ ከሪሰቶሴ ዛሎ"ና ሸምፎ ዳንቃንዳኔ። 23 ጋዓንቴ ፎቴ" ፎቴ"ህም ዩይ ማዒባዳህ ፎፆና ዋዴናክ፤ ከሪሰቶሴ ሃይቢፓ ዓቁህኮ ቶይዳህ ማዒባ፤ ጊንፃፓ ዲዚ ሙካኣና ዲዛር ማዒባዘንህህ ሃይባ"ፓ ዓቃንዳኔ። 24 ዩካፓ ዓካሪ ዲዚ ፎርቶ ዓያና" ዋይህ ዋይህያና ቢታንቶና ሃህ ዋልቆዋ ቢያ ባይዚ፡ ካኣቴዋዎ ያኦሲ ዓደም ማሃ ዋዶ"ና ዓጮ"ኮ ጋፒንፃ ማዒባዳኔ። 25 ዩያር ያኦሲ ዲዛኮ ሞርኮ ቢያ ዲዛ ባሽሳንዳያ ሄሊ"ንዳኣና ዲ ካኣታዳኒ ኮይሳኔ። 26 ጋፒንፃይዳ ባሽንታንዳ፡ ሞርካህ ሓይቢክ፤ 27 ዓይጎር ጌዔቴ፡- «ያኦሲ ቢያ ባኣዚ" ዲ ባሽ ዋይህንዳጉዲ ማሃኔ» ጌይንቴ ፃኣፒንቴህረክ። ጋዓንቴ፡- «ቢያ ባኣዚ" ዲ ባሽ፡ ዋይህንዳጉዲ ማሃኔ» ጋዓዛ፡ ቢያ ባኣዚ" ዲ ባሽ ዋይህንዳጉዲ ዲዛ ዳማ" ማሃ፡ ያኦሲ፡ ዓዳህያ ዲ ዋይህንዳኔ ጌይህቴዋሴ። 28 ቢያ ባካ ከሪሰቶሴ ቢታንቶ ዳማ" ማዒባኮ ጊንፃ ያኦሲ፡ ዓዳህ ቢያ ባካ ዋይህንዳጉዲ ናዓህ ፎኤር ቢያ ባካ ዲዛ ቢታንቶ ዳማ" ማሃ ያኦሲ፡ ዓዳህ ቢታንቶ ዳማ" ማዒባዳኔ።

29 ዓካሪ ሓይቁ ዓሳ ዓቁዋያ ማዒባ ዓሳ ሃይቁ ዓሶ ዛሎ" ዋኣፃ ማሰታህ ዓይጎ ማኣዳ"ንዳይ? ሓይቁ ዓሳ ማሊ ዓቁዋያ ማዒባ ዓሳ ዔያቶ ዛሎ" ጌዒ ዓይጋ ማሰታይ? 30 ኦኡኒ ቢያ ዋዴ ማታዲ ናንጋህ ዓይጌጌዳዳይ? 31 ታ ዲሸንህ! ታ ሚሸንህ! ቢያ ከሊ" ታ ሓይቁፃ ዓተ ዓተ ናንጋኔ፡ ዩይ ጎኔክ፤ ዩያጉዲ ኦ ጎዳህ ዩሱሰ ከሪሰቶሴና ዲንህኮ ዓኣ ፎቴማኣ ጎኔክ፤ ዩያ ታ ጫርቁ ጋዓኔ። 32 ታኣኒ ዔፕሶኔይዳ ቦፖጉዴ ዓሶና ያልቴህ ዓሲ ማሊህረ ሌሊ ማዒባ ዓይጎ ታ ዳንቃንዳይ? ሓይቁ ዓሳ ዓቁዋያ ማዒባ፡- «ዘር ኦ ሓይቃንዳህረ

ኦ ሙፃም፡ ዑሸኮም» ጋዓ ዓሶጉዲ ኦ ማዒባይ!

33 ዳቢንቴፖቴ፤ «ፎርታ ላጌ ዓሲ ፎፎርቲሳኔ።»
34 ፐዜ ማሊህ ማሉዋቴ፤ ጎሜ ማዶፖቴ፤ ዲንህ ባኣካ" ያኦሲ ዔደዋ፡ ፎቴ" ፎቴ" ዓሲ ዓኣኔ፤ ዩያ ታ ጋዓህ ቦርሶ ዲንህም ማፃንጎ ጌይክ።

ሓይባ"ፓ ዓቃ ዑያ

35 «ሓይቁ ዓሲ ዋይቴ ዓቃይ? ሓይባ"ፓ ዓያታ ዋዚጉዴ ዑህና ዓቃይ?» ጌዒ ያኦጫ ዓሲ ናንዳኔ። 36 ዩይ ዓይጎ ዔኤዩዋዳይ! ኔኤኒ ዜርቃ ዜርፃ ጎይዳ ዋዒባኣቴ ባቃላኒ ዳንዳዑዋሴ፤ 37 ኔኤኒ ዜርቃኣና ዘርጌታቴያ ሜሌ" ማይኮ ዓኣፖማ ኔ ሌሊ ዜርቃኣፓዓቴም ባቃሊ ከሰካ ባኮ ቢያቴዋሴ። 38 ያኦሲ ጋዓንቴ ዜርፃሎም ከዔህጉዴያ ዑህ ዲንጋኔ፤ ፎቴ" ፎቴ" ዜርፃም ቢያ ዲማ ዲማ ዑህ ዲንጋኔ።

39 ዓሽኪ ቢያ ዋሊ ማላያቴዋሴ፤ ዓሲ ዓሽኪ ዋሊ ማላያክ፤ ቆልሞ ዓሽኪ፡ ካፒ ዓሽኪ፡ ሞሎ ዓሽኪ ዲማ ዲማክ።

40 ዩያጉዲ ጫሪንፕዳ ዓኣ ማዢንቴ ዓኣኔ፤ ጎይዳ ዓኣ ማዢንቴ ዓኣኔ፤ ጋዓንቴ ጫሪንጫ ዓኣ ማዢንቶኮ ቦንቻ ዋሊ ማላያክ፤ ጎይዳ ዓኣ ማዢንቶኮ ቦንቻ ዲማክ። 41 ዓቢ ማላ ፎቴ"ክ፤

15:4 ዓይኑ. 16:8-10፤ ማቴ. 12:40፤ ዳኪ. ማዶ" 2:24-32። 15:5 ማቴ. 28:16-17፤ ማር. 16:14፤ ሉቃ. 24:34-36፤ ዮሐ. 20:19። 15:8 ዳኪ. ማዶ" 9:3-6። 15:9 ዳኪ. ማዶ" 8:3። 15:25 ዓይኑ. 110:1። 15:27 ዓይኑ. 8:6። 15:32 ዓሲ. 22:13።

ዓገሊ ማላ ደማኬ፤ ሃሣ ዠክጋሢከዋ ማላሢ ደማ ደማኬ፤ ዋይቲ ጌዔቴ ፔቴ" ዠክጋሢ ማላሢ ማላ" ዠክጋሢ ደማታሢ ርኬ።

42 ሓይቢፓ ዔቃ ዓሳ ያዲ ማዓንዳኔ፤ ሃይቁ ዋዓ ዑሢ ማእዒ ደኡቴሢ ዋዑዋያና ናንገና ናንጋ ዑሢ ማእዒ ዔቃንዳኔ፤ 43 ሚዛጵዋያ ማዒ ደኡቴሢ ሚዛጵ ዔቃንዳኔ፤ ለቤ"ያ ማዒ ደኡቴሢ ዋልቁና ዓኣያ ማዒ ዔቃንዳኔ፤ 44 ዓሲ ዑሢና ዓኣያ ማዒ ደኡቴሢ ዓያና ዑሢ ዓኣያ ማዒ ዔቃንዳኔ። ዓሲ ዑሢ ዓኣያ ማዒ ዑሢና ዓያና ዑሢና ዓኣኔ ጌይሢኬ። 45 ዬያሮ፡- «ቤርታሳ ዓሢ፡ ዓደኣሜ ሸምፖና ዓኣ ዓሲ ማዒ» ጌይንቲ ፃኣፒንቴ፤ ገንፃኣ ዓደኣሜ፡ ኪሪሰቶሴ ጋዓንቴ ሸምፖ ዒንጋ ዓያና ማዒ። 46 ጋዓንቴ ቤርታ ሙኬሢ ዓሶ ዑያና ዓኣሢ ማዒ ደኣፓዓቴም ዓያናሲቱዋሴ፤ ዓያናሲ ሙኬሢ ዓሶ ዑያና ዓኣሢ ኪንፃፓኬ። 47 ቤርታኣ ዓሢ፡ ዓደኣሜ ዓጪዳፓ ማዠንቴ ሓያ ዓጮ" ዓሲኬ፤ ለምዓሳ ዓሢ ሙኬሢ ጫሪንጫፓኬ። 48 ሓያ ሳዖሮ ማዒ ዘንሢ ሳዓፓ ማዠንቴሢ ጉዲኬ፤ ጫሪንጫሮ ማዒ ዓሳ ጫሪንጫሲ ማላያኬ። 49 ኦኡኮ ዑፃ ሳዖ ዓሢሲ ማላሢ፡ ጫሪንጫ ዓሢሲ ያኣ ማላንዳ።

50 ታ ዒሾንሢ! ታ ሚሾንሢ! ታ ዒንሢም ኬኤዘም፤ ዓሲ ዓኣ ጎይፃ ዓኣ ያኣሲ ካኣቱዋይዳ ጌላኒ ደንዳዑዋሴ፤ ዬያጉዲ ባይቃ ዑፃ ባይቁዋ ዑፃ ደኣላዓኬ።

51 ዓኣሪ ፔቴ" ዓኣሸንቴ ባኣዚ" ታ ዒንሢም ኬኤዘም፤ ኦኡኒ ቢያሢ ሓይቃዓኬ፤ ጋዓንቴ ቢያሢ ኦላኣሚንታንዳኔ፤ 52 ኦኡኒ ላኣሚንታንዳሢ ጋፒንሢ ዛያ ዋርቁንታዛ ዓኣፒ ገኢጳማጉዲ ዔርቲባኣንቴኬ፤ ዛያ ዋርቁንታንዳኔ፤ ዬማና ሓይቁ ዓሳ ባይቁዋያ፡ ናንገና ናንጋያ ማዒ ዔቃንዳኔ፤ ኦኡኒ ጌይፃ፡ ሓይቁባኣን ዓኣ ዓሳ ላኣሚንታንዳኔ።

53 ዓይጎር ጌዔቴ ሃይ፡ ባይቃ ዑፃ ባይቁዋ ዑሢና ሓይቃ ዑፃ ሓይቁዋ ዑሢና ላኣሚንታንዳያ ኮይሳ። 54 ባይቃ ዑፃ ባይቁዋኣሢ፡ ሃይ፡ ሓይቃ ዑፃ ሓይቁዋኣሢ ማኣዓ ዋደ"ና «ሓይቢ ባሽንቴ!» ጌይንቴሢ ኩማንዳኔ። 55 ዬያጉዲ፡- «ሓይቢዮ! ኔ ባሻሢ ዋካዳይ?»

ዓሶ ኔ ጫርጋ ዋልቃ ኔኡኮ ዓንካይዳ?» ጌይንቴ ፃኣፒንቴ። 56 ሓይቢኮ ዓሲ ጫርጎ ዋልቃ ጎሚኬ፤ ጎሚኮ ዋልቃ ሃሣ ዋንኬ። 57 ጋዓንቴ ኦ ጎዳሢ ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ባሽሢ ኦም ዒንጋ ያኣዛሢም ጋላታ ሄሎንጎ።

58 ዬያሮ ታ ዒንሢ ናሽካ፡ ታ ዒሾንሢ! ታ ሚሾንሢ! ደዲ ዔቁዋቴ፤ ዓይጎ ባኣዚ"ናኣ ሴካ ሃንጋ ጌዒ ዓገጸፖቴ፤ ጎዳ ማደ" ማደኒ ዒንሢ ለቢ"ንታሢ ጉሪ ማዒ ባኣሢ ዔሪ፡ ቢያ ዋዳ ጎዳ ማደ" ደዲ ማደ።

16

ዬሩሳሌም ደዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶም ኬሶ"ና ሚኢሾ

1 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶም ኬሶ"ንታ ሚኢሾ ዛሎ"ኮ ጋላቴያ ዓጮ" ዓኣ፡ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ

ዓሶም ታ ዓይሢ ጎይፃ፡ ዒንሢያ ያዲ ማደ።

2 ታኣኒ ሙኬም ዒንሢ ሚኢሾ ኬሶ"ዋጉዲ፤ ቃልሾ ኬሎ" ጋራ ቢያ ወዳ ወዳ ፔቴ" ፔቴ"ሢ ሚኢሾ ዳንቃ ጎይፃ ሚኢሾፓ ፔኤኮ ደማሲ ኬሶ" ኬሶ" ጌሦንጎ። 3 ታኣኒ ዒንሢ ኮይላ" ሙካዖ ዒንሢ ደኦራንዳ ዓሳ፡ ሚኢሾ ዬሩሳሌም ዔኪ ዓኣዳንዳጉዲ ዋርቃታ ፃኣፒ ዔያቶና ደካንዳኔ። 4 ታ ዓኣዳንዳያ ኮይሳያ ማዒቴ ታኣና ዋላ" ዔያታ ዓኣዳንዳኔ።

ጳውሎስ ማላ ማሊዖ

5 ማቄደኒያ ጌዳና ጌዒ ዓኣዳኒ ታ ማላሢር ዒኢና ዓኣዳያ ዒንሢ ኮይላ" ታ ሙካንዳኔ።

6 ታኣኒ ዳንዳ ቤዘ ቢያኮ ጎይፃም ማዒ ማኣዳ ዒንሢ ታኣም ማዳንዳጉዲ ጎፃንቴ ታ ዒንሢ ኮራ ዳዒ፡ ባርጎዋ ታ ዒኢካ ዓኣሢንዳያ ናንዳኔ፤ 7 ሓሢ ዳንዳ ዳንዳዖ ታ ዒንሢ ዳካ"ና ዘጋንቴዋንቴ ጎዳ ጌዔቴ ዳካ" ያደሲ ዋዳ ታ ዒንሢና ዳንዳኔ ጌዒ ሃገ ማዒ ዳዋ ዋዛ ታ ጌሢ። 8 ጋዓንቴ ጳንጻቆስፃ ጌይንታ ቦንቾ ኬሎ" ሄላ"ንዳኣና ዔፕሶኔይዳ ታ ዳንዳኔ። 9 ዓይጎር ጌዔቴ ሚርጌ ማደኮ ካራ ታኣም ቡሊ"ንቴ፤ ታና ዒፃ ማካ ዓሳ ጋዓንቴ ሚርጌኬ።

10 ፃሞቴዎሴ ዒንሢ ኮይላ" ሙኬቴ ሂርጋ ባኣያ ዒንሢ ኮይላ" ዒ ዳንዳጉዲ ዒዛ ማኣደ"ዋቴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዒዚ ታጉዲ ጎዳ ዬሱስ ዓይሢ ማደ" ማደያታሢ ርኬ። 11 ዬያሮ ያኣኒያ ዒዛ ቢሁዋጉዲ፤ ዒዚ ዒሾንሢና ዋላ" ታ ኮራ ማዒ ሙካንዳኔ ጌዒ ታ ካፓያታሢ ርኬ፡ ታ ኮይላ" ዒ ኮሽና ሙካንዳጉዲ ጎይፃኮ ዒዛም ኮይሳ ባኣዚ" ማኣዲ"ሢና ዋዛሲ ደኩዋቴ።

12 ኦ ዒሻሢ ዓጲሎሴ፡ ማላ" ዒሾንሢና ዋላ" ዒንሢ ኮይላ" ዓኣዳንዳጉዲ ሚርጌና ታ ሸኢቁንቴ ዒዚ ሃሢ ዒንሢ ኮይላ" ሙካኒ ዳንዳዒ ባኣሴ፤ ዒዛም ጌኢኔ ዋዳና ጋዓንቴ ዒንሢ ኮይላ" ዒ ሙካንዳኔ።

ጋፒንሢ ዘርና ሳራሥሢ

13 ጳጤዋቴ፤ ጉቤ ዒናፓ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዋቴ፤ ደዲዋቴ፤ 14 ዒንሢ ማደ ባኮ ቢያ ናሽሞና ማደ።

15 ታ ዒሾንሢ! ታ ሚሾንሢ! ዒሰፃፓኖሴ ማኣር ዓሳ ዓካይያይዳ ቤርታሲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲ ዓካይያይዳ ያኣሲ ዓሶ ማኣዳ"ኒ ዒናፓ ናሽካያ ማዒሢ ዒንሢ ዔራ። 16 ዬያቶጉዳ ዓሶና ዔያቶና ዋላ" ማደ ማደ ላባዘ"ንሢም ቢያ ዒንሢ ዓይሢንታንዳጉዲ ታ ኬኤዘኔ።

17 ዒሰፃፓኖሴንታ ፔርደናያሴንታ ዓካይቆሴንታ ታ ኮራ ሙኬሢር ታ ኮሽ" ዋዛዳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዒንሢ ታ ኮይላ" ባኣያ ማዒ ያና ታኣም ፓጤ ባኮ ዔያታ ኩንሢ። 18 ዔያታ ታናንታ ዒንሢንታኮ ዒኖ ሃውሽሴ። ዬያሮ ዬኖጉዳ ዓሳ ጋዓ ባኮ ዋይዙዋቴ።

19 ዒሲያ ዓጮ"ይዳ ዓኣ፡ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዒንሢ «ኮሽዳ?» ጋዓኔ፤ ሃሣ ዓቁላና ጲሪሰቁላና ዬያጉዲ ዔያቶ ማኣራ ቡኪንታ፡

15:45 ማዠ. ማፃ 2፡7። 15:52 1ቴሲ. 4፡15-17። 15:54 ዒሲ. 25፡8። 15:55 ሆሴ. 13፡14። 16:1 ሮሜ 15፡25-26። 16:5 ዳኪ. ማደ" 19፡21። 16:8 ለዊ. ዓኬ 23፡15-21፤ ለሚ. ዋማ 16፡9-11። 16:9 ዳኪ. ማደ" 19፡8-10። 16:10 1ቆሮ. 4፡17። 16:15 1ቆሮ. 1፡16። 16:19 ዳኪ. ማደ" 18፡2።

ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሳ ቢያ ጎዳ ዩሱስ ሱንጾና ሚርገና ዲንሢ «ኮሺዳ?» ጌዔኔ። 20 ሓይካ ዓኣ፣ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሳኣ ቢያ ዲንሢ «ኮሺዳ?» ጋዓኔ፤ ዋሊኮ ጌርሲንሢጉዲ፣ ናሹሞና ሄርቂ ሄርቂ ዋሊ ዔኔሉ"ዋቲ።

21 ታኣኒ፣ ጳውሎስ ሓያ ሳራሢያ ኪኢቶ" ዲንሢም ታ ኩቻ ፃኣፔያኬ።

22 ጎዳ ናሽኩዋ ዓሲ ዓኣቶ ጋዳንቂንቴያ ማዖንጎ፤ ኑ ጎዳሢዮ፣ ሙኬ!*

23 ጎዳ ዩሱስኮ ኮሹማ ዲንሢና ዋላ" ማዖንጎ።

24 ዩሱስ ኪሪሰቶስ ሱንጾና ዲንሢ ቢያሢ ታ ናሽካኔ።

* 16:22 ጎዳሢዮ ሙኬ!፡- ጋዓዛ ዓራማይኬ ሙኡቺና «ማኣራናታ!» ጌይንታኔ።

ጾዎሎሴ ጸጋ ማደም ዳኪንቴ ጸዎሎሴ ቆርንቶስ ዓሶም ዳኪ ለምዓሳ ኪኢቶ" ዓይያ ካሮ"

ጸዎሎሴ ቆርንቶስ ዓሶም ጻኔ ለምዓሳ ኪኢታ" ጻኔገንቴህ" ጸዎሎሴና ቆርንቶሴይዳ ዓኣ፡ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶና ባኣካ" ማታ ማኸንቴ ዓኣንቴኬ። ፔቴ" ፔቴ" ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዓሳ ሲማ"ና ዓዛ ፑርቲሲ ደንካያ ማዕቲያ ጸዎሎሴ ዔያቶና ዎላ" ገኢገኢ ኮዓያ ማዕቲያ ሃሃ ገኢገኢ ማዕቲያ ማርገና ዓዛ ዎዛሳኒ ዳንዳዓህ ሃና ኪኢታ ኬኤዛ።

ኪኢቶ"ኮ ዓይያይዳ፡ ጸዎሎሴ ቆርንቶሴይዳ ዓኣ፡ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶና ዎላ" ዓኣ ዓዛኮ ፔቱሞና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ባኣካ" ዓዛ ደንካ ዓሶና ዓዛ ዓዲ ማካ ዓሶም ዓይጋ ዓዲ ዴኤፃ ዑኡሲና ማሂ ኬኤዛቴያ ዔርዛኬ። ሃሃ ዩይ ዓዛኮ ጎሪ"ፃ ዔያታ ዳቢንቴገ ማዓንዳጉዲና ዓዛና ቡካንዳጉዲ ማሃሂር ዓዛ ዎዛሴ፡ ዎዛ" ዔያቶም ኬኤዛ። ዩካገ ዩሁዳ ዓጮ"ይዳ ዓኣ፡ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ማኣዳ"ኒ ኮሹሞና ዔያታ ዓንጎ ባኣዚ" ዓንጎንዳጉዲ ዔያቶም ኬኤዛ። ሐኖ" ኪኢቶ"ኮ ጋገንገ ዓይያሃሂዳ ዓሳ ዓዛ ዓዲ ጋዓ ገኢዘኮ ማሃያ ጸዎሎሴ ኬኤዛ፤ ዓይጎር ገዔቴ ቆርንቶሴይዳ ዓኣ፡ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ፔና ጎኔ ጾኦሲ ማደም ዳኪንቴያ ማሂ፡ «ጸዎሎሴ ጾኦሲ ማደ"ም ጎኔ ዳኪንቴያቱዎሴ» ገዒ ዓዛ ፑርቲሲ ኬኤዛሂርኬ።

ማጻኤላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

ዓይያ ካሮ" 1፡1-11

ጸዎሎሴና ቆርንቶሴይዳ ዓኣ ሸኢጲያ ማኣር ዓሶና ዛላ 1፡12—7፡16
ዩሁዳይዳ ዓኣ፡ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶም ዳኪንቴ ማኣዳ 8፡1—9፡15
ጸዎሎሴ ጾኦሲ ማደ"ም ዳኪንቴያ ማዕህ ኬኤዛሂ 10፡1—13፡10
ጋገንሂ ሐይሴ 13፡11-13

1 ጾኦሲ ማሊሂ ማዕም ዩሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ዳኪንቴ ማደያ ማዕ፡ ጸዎሎሴና ኑ ዓሻሂ ጻሞቴዎሴናይዳገ፡-

ቆርንቶሴይዳ ዓኣ ሸኢጲያ ማኣር ዓሶና፤ ዩያጉዲ ዓካይያይዳ ዓኣ፡ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዳሮ"ም ቢያ።

2 ኑ ዓዳሂ፡ ጾኦዛሂና ኑ ጎዳሂ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴናኮ ማጫንቴያና ኮሹሞና ዓንሂም ማዎንጎ።

ጸዎሎሴ ጾኦሲ ጋላቴ ጋላቶ"

3 ማጫንጎ ዓደ ማዕያ፤ ሃሃ ቢያ ባኣዚ"ና ደዲሻያ ማዕ ያኦዛሂ፡ ኑ ጎዳሂ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ዓደ፡ ጾኦዛሂም ጋላታ ሄሎ"ንጎ።
4 ኑኤ ኪሪሰቶሴ ዳኪንቴ ደዲሞና ማታሂዳ ዓኣ ዓሶ ቢያ ደዲሻኒ ዳንዳዓንዳጉዲ፡ ጾኦሲ" ኑ ማታዳ ዎደ"ና ቢያ ኑና ደዲሻኔ። 5 ኪሪሰቶሴ

ማታዳ ማቶ" ኑዎ ማርገና ማታዳሂጉዲ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ደዲሞ ማርገና ኑ ዳኪንቴያ።
6 ኑኤ ኪሪሰቶሴ ዎደ"ና ዓንሂ ደዲሞና ዳቁንጎና ዳኪንቴ። ኑኤ ኪሪሰቶሴ ዳኪንቴ ዎደ"ና ሃሃ ዓንሂያ ኑኤ ኪሪሰቶሴ ማቶ"ኑዳ ማቶ ገቢ" ዳንዳዒ ደዲሞ ዳኪንቴ፤ 7 ኑኤና ዎላ" ዓንሂ ማታዳሂጉዲ፡ ኑ ደዲሞ ዓንሂ ዳኪንቴ ማዕህ ኑ ዔሪሂር ዓንሂዳ ኑ ገሃ፡ ሃገ ማዓንዳ ዎዛ" ደዲኬ።

8 ታ ዓሻንሂ! ታ ማሻንሂ! ዓሲያይዳ ኑ ዓኣንቴ ኑና ሄሌ" ማታሂ ዓንሂ ዔሪንዳጉዲ ኑ ኮዓኔ፤ ዩይ ኑና ሄሌ" ማታሂ ማርገና ኑም ዴኤፃያ ማዕሂር ኑ ሸምፔና ዓታንዳኔ ገዒ ማለባኣ።
9 ፔቶ ኑ ሐይቃንዳጉዲ ኑ ዑፃ ዎገንቴያ ኑም ማሊ ዴዴኔ፤ ዩይ ቢያ ኑና ሄሌ"ሂ ሃይቁ ዓሶ ዔቁሳ፡ ጾኦሲ ኑ ጉሙርቃንዳጉዲ ማሃንዳገዳቴም ኑና ኑ ጉሙርቁጉዲኬ። 10 ዩያር ዓዚ ኑና ዩያ ሐይቦ"ይዳገ ዳቁሴኔ፤ ሐገያ ኑና ዳቁሻንዳኔ፤ ኑና ዳቁሻንዳኔ ገዒ ሃገ ማዓንዳ ዎዛ ኑ ገሃሂ ዓዛይዳኬ፤ 11 ዩይ፡ ዓንሂ ኑና ሸኢጲያና ማኣደ"ሂር፡ ማርገ ዓሶ ሸኢጲያና ኑኤ ኪሪሰቶሴ ማኣደ ዳኪንቴ ማርገሂ ጾኦሲ ጋላታንዳኔ።

ጸዎሎሴኮ ማሌ ማሊያ ሸርሸያ

12 ሐያ ዓጮ"ይዳ ባሽ ዓንሂና ዎላ" ኑ ፔቱሞና ሃሃ ጾኦሲዳገ ማዕ፡ ጻሎ"ሞና ፒዙሞና ኑናንገሂ ኑ ዓሶ" ማርካዳኔ፤ ዩይ ዓሲ ዔሪ-ቶናቴዎንቴ ጾኦሲ ፔ ኮሹሞና ዓንጎ ዓንጎ ዎልቆናኬ፤ ዩያር ሄርሸንጎታ ኑኤ ኮ ዩያርኬ። 13 ናባቢ ዓንሂ ዔሪ-ቶ ዳንዳዐ-ዎ ባኣዚ" ኑ ዓንሂም ጻኦገዓኬ፤ ቢያ ባኮ ዓንሂ ዔሪ-ቶሂያ ታ ጉሙርቃ፤ 14 ሐሂ ዓንሂ ኑ ዛሎ" ጋገሲ ዔሪ-ቶ ባኮ ገንፃገ ጋገሲ ዓንሂ ዔሪ-ቶሂያ ታ ጉሙርቃ፤ ጎዳ ዩሱሴ ኬሎ"ና ኑ ዓንሂና ጾቶርቃንዳሂጉዲ ዓንሂያ ኑኤ ጾቶርቃንዳኔ።

15 ዩይ ባካ ጎኔ ማዕህ ታ ዔሪሂር ለሚ ዓንሂም ማዕ ባኣዚ" ዓንሂ ዳኪንቴያጉዲ ቤርታዲ ዓንሂ ታ ዛጋኒ ማሌንቴኬ። 16 ዩያ ታ ዛጋኒ ማሌሂ" ማቆደኒያ ባንሂ ዓኣዳኣና ሃሃ ዓኣካገ ማዕ ሙካኣናኣ ቢያኬ፤ ዩካገ ዩሁዳ ታ ዓኣዳኣና ዓንሂ ታና ማኣዳ"ንዳኔ ገዒ ታ ማሌ። 17 ጋዓንቴ ዩያ ታ ማላኣና ታኣኒ ማዳ ባኮ ዔሪ-ቶ፡ ማሊያና ሴካ ሃንጋ ገዒ ሸራ ዓሲ ማላ? ሃሃ ዩያ ማሊያና ፔቴ"ና «ሂዮዎ፡ ዔይዔያ» ገዒ ገዒ ዓሲ ማሊያና ታ ማዳያ ማላ? 18 ጾኦሲ ለኡቁዎ ጾኦሲ ማዕሂር ኑኤ ኪሪሰቶሴ ማከም ኬኤዛሂ «ሂዮዎ፡ ዔይዔያ» ገዒ ሴካ ሃንጋ ገዒ ሸራ ሸራ ባኣዚ"ቱዎሴ። 19 ዓይጎር ገዔቴ ታናንጎ ሲላሴንጎ ጻሞቴዎሴንጎ ጾኦሲኮ ናዓሂ፡ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎ" ኑ ዓንሂም ኬኤዛሂ «ሂዮ» ጋዓያና ሌሊ ማዓንዳኣገዳቴም «ሂዮዎ፡ ዔይዔያ» ጋዓያናቴዎሴ። 20 ጾኦሲ ኑም ዓንገ ሃገ ማዓንዳ ዎዛ" ቢያ «ሂዮ» ማዕ ኩማንዳሂ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴናኬ። ዩያርኬ ጾኦሲ ቢንቸም ኪሪሰቶሴና «ዓኣሚን» ኑ ጋዓሂ። 21 ኑና ማዕቲያ ዓንሂ ኪሪሰቶሴና ኑ ደዳንዳጉዲ ማሃሂ ጾኦሲኬ፤ ዓዛም ኑና ዲማሴሂያ ዓዛኬ። 22 ዓዛም ኑ ማዕህ ዔርዛ ማላታ ኑገዳ ገሃሂና

ሃገ ኑም ዲንገንታንዳ ባኮኮ ዓያኖ ጌኤኩ ዓይሢ ባአዚ" መሃ ኑም ዲንገህሢ ዲዛኩ።

23 ታኣኒ ቆርንቶስ መሢ ሙኪባአሢ ዲንሢ ምዳሳ ዌጫ። ሚጠንቲሢናኩ፤ ይያኮ ያኦሲ ታኣኮ ማርካኩ። 24 ዲንሢ ጉሙርቁሢና ደዴያ ማዕሢር ዲንሢ ምዳሳኒ ዲንሢና ምላ" ኑ ማዕንዳኣገዳቴም ዲንሢ ጉሙርቆንዳ ባኮ ኑ ዲንሢም ከኤዚ ዓይሢያቴዎሴ።

2

1 ዓካሪ ታ ዲንሢ ምዳሳኒ ኮይባአሢር ለመታ ዲንሢ ኮይላ" ሙካዓ ጌጫ ማሌኔ። 2 ታ ዲንሢ ምዳሳኒ ማዕቴያ ታ ምዳሳኒ፤ ዲንሢዳገ ዓታዛ ማሌ" ታና ምዳሳንዳይ ያናዳይ? 3 ሓያኮ ቤርታ ታ ዲንሢም ምዳሳኒ ዲንሢ ኮይላ" ታ ሙካኣና ታና ምዳሳኒ ኮይላ ዓሳ ታና ምዳሳኒ-ግጉዳ ጌጫ። ዓይሳር ጌጫቴ ታ ምዳሳኒ ጌይፃ ዲንሢ ቢያሢ ምዳሳኒ ጌይሢ ማዕሢር ታ ጉሙርቆን። 4 መርጌ ምዳሳኒ፤ ማታዲ ማላሢና ሃሃ መርጌና ዩኤኪ ዩኤኪ ታ ዲንሢም ምዳሳኒ መርጌ ታ ዲንሢ ናሽካያ ማዕሢር ዲንሢ ዕራንዳጉዳ ጌይ ማዕንዳኣገዳቴም ዲንሢ ምዳሳኒ ጌይቴዎሴ።

ዳሴ ዓሰም ዓቶም ጌይሢ ዛላ

5 ዓይሳ ዓሰም ማዕም ዓሰም ምዳሳኒ ዓአቶ ዲዛኮ ዳቢንቶ ፑኤፒሲ ከኤዚሢሃቴዎንቲ ዲ ምዳሳኒ ታናቴዎንቲ ዲንሢዳገ መርጌሢ ዲ ምዳሳኒ ጌይሢኩ። 6 ይያጉዳ ዓሢም ዲንሢዳገ መርጌሢ ጌሰቲ ዓገ ባካ ዲዛም ጌዳንዳኔ። 7 ይያር ዩይ ዓሢ መርጌ ምዳሳኒና ምዳሳኒ ምዳሳኒ፤ ዲዛም ዲንሢ ዓቶም ገዳንዳያና ደዲሻንዳያ ኮይሳኔ። 8 ሃሃ ዲንሢ ዲዛ ናሽካያ ማዕጃ ገንሢ ጎናሲ ዕርዛንዳጉዳ ታ ዲንሢ ሲኢቆን። 9 ይያ ከኢቶ" ታ ዲንሢም ምዳሳኒ ዲንሢ ዛገኒ ዲንሳ ማታሢ ምዳሳኒ" ዲንሢ ደዲ ዓአሃቴያ ሃሃ ቢያ ምዳ ታኣኒ ዓይሢ ባኮ ዲንሢ ኩንሃያ ማዕጃ ዕራኒ ጌይኩ። 10 ዲንሢ ዳቢንቶ ዓቶም ገዳ ዓሢም ታኣኒያ ዓቶም ገዳንዳኔ፤ ታ ዲዛም ዓቶም ገዳንዳ ዕርቴ ዳቢንቲ ዓአቶ ታኣኒ ከሪሰቶሴ ቤርታ ዲዛም ዓቶም ጌዕሢ ዲንሢ ጋቲ ጌይኩ። 11 ይያ ኑ ማዳሢ ላላሃኮ ጌና ማሊያ ኑ ዕራሢር ካራ ዲ ዳንቁ ጌሉዎጉዳ ጌይኩ።

ከሪሰቶሴና ጳዳ ባሽሢ

12 ዩካገ ከሪሰቶሴኮ ኮኩ ሃይሶ ከኤዚኒ ዓርዳኦ ታ ዓአዴ ምዳሳኒ ጎዳ ዳልገ ማዳኮ ካራ ታኣም ቡሌ"ንቴ። 13 ዲኢካ ታኣኒ ታ ዲሻሢ፤ ቲቶ ዳንቁባአሢር ዲና" ታኣኮ ሃውሺባአሴ። ይያር ዲኢካ ዓአ ከሪሰቶሴ ጉሙርቆ ዓሶ ሳራሢ ማቆደኒያ ታ ዓአዴ።

14 ገዳንቲ ቢያ ምዳ ከሪሰቶሴ ባሻ ባሽያና ዔኪ ኑና ሃንታሢንታ ከሪሰቶሴኮ ዓአ ዕራቶ ቢያ ቤዞ ሳውቆ ቲሺጉዳ ኑ ሄሊ"ሳንዳጉዳ ኑና ማሃ ያኣዛሢም ገላታ ሄሎ"ም። 15 ኑኡኒ ዳቆ ዓሰም ማዕቴያ ባይቆ ዓሰም ኮሺ ሳውም ዓአ ዑንጃጉዳ ከሪሰቶሴ ዛሎ"ና ያኦሲም ዲንገንቲያኩ። 16 ባይቆ ዓሰም ምዳያ፤ ሃይቢ ሃይቢ ጌይ ሳውቆያ፤ ዳቆዞንሢም ገዳንቲ ኑኡኒ

ናንገ ዲንገያ ሽምግ ሳዊኬ፤ ዓካሪ ዩያ ማዳ" ማዳኒ ዳንዳዓሢ ያናዳይ? 17 ኑኡኒ፤ ያኦሲ ቃኣሎ" ኮርም ባአዚ"ር ዔኪ ሃንታ መርጌ ዓሶጉዳቴዎሴ፤ ገዳንቲ ኑኡኒ ያኦሲገ ዳከንቲ ዓሶጉዳ ከሪሰቶሴና ማዕ ያኦሲ ቤርታ ፒዞምና ከኤዛኔ።

3

ዓካ ጫኣቁም ምዳ"ና ማዳ ዓሶ

1 ኑ ኑና ገንሢ ሃሄርሻኔ ጌይሢዳ? ሃሃ ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ማዳሢጉዳ ዲንሢምታቴያ ዲንሢዳገ ፒዞ ማዳያ ማዕጃ ዕርዛ ምርቆታ ኑም ኮይሳኔ ጌይሢዳ? 2 ዓሲ ቢያ ዲንሢ ዛገያና ናባባያ፤ ኑ ፒዞ ማዳያ ማዕጃ ዕርዛ፤ ኑ ዲና" ምዳገንቲ ዓአሢ ዲንሢኩ። 3 ዲንሢ፤ ኑ ማዳ ማዳ"ገ ጳዴያ፤ ከሪሰቶሴኮ ምዳገንቲ ከኢታ ማዕሢር ዕርቴያኩ፤ ዩይ ከኢታ" ምዳገንቲሢ ናንገና ናንገ ያኦሲ ዓያኖና ማዕንዳኣገዳቴም ዓሲ ምዳገ ባአዚ"ናቴዎሴ፤ ሃሃ ዩይ ዓሲ ዲናይዳ ምዳገንቲያኩ፤ ዓርሲንቲ ሹቲዳ ምዳገንቲያቴዎሴ።

4 ዩያ ኑ ገዳሢ ከሪሰቶሴ ዛሎ"ና ያኦሲ ጉሙርቆኩ። 5 ኑ ማዳ ማዳ" ማዳንዳጉዳ ምዳቁ ኑም ዲንገሢ ያኦሲ ማዕንዳኣገዳቴም ኑኡኒ ኑ ቶኦኪና ዓይሳ ምዳኒ ምዳቁ ኑኡኮ ባአሴ። 6 ዓካ ጫኣቁም ምዳ" ማዳ" ኑ ማዳንዳጉዳ ማሃሢ ያኦሲኩ፤ ዩይ ምዳገንቲ ምዳንቲያኩ፤ ዓያኖ ጌኤኩ ዛሎ"ና ማዕያኩ፤ ምዳገንቲ ምገ" ምዳኔ፤ ዓያኖ ጌኤኩ ገዳንቲ ሽምግ ዲንገኔ።

7 ምዳገንቲ ምገ ቆኦቁ ኮሽ"ናሢ ዓርሲንቲ ሹጮይዳኩ፤ ምገ ዲንገንቲ ምዳ"ና ያኦሲ ቢንቻ ፔገዲ ጳዴኔ፤ ሙሴኮ ዓአገ ካሮ"ይዳ ፖዔ ፖዓ ባይቁ ባይቁ ዓአዳያ ማዕቴያ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ሙሴኮ ዓአገ ካሮ" ኮሺ" ዛገኒ ዳንዳዒባአሴ፤ ዓካሪ ምዳ ምገ" ዩያጉዳ ቢንቻና ጳዴያ ማዕቴ። 8 ዓያኖ ጌኤኩ ዛሎ"ና ማዳንቲ ማዳ" ምዚ ባሽ ቢንቻ ዓአያ ማዕንዳይ! 9 ዓሶ «ዳሴኔ» ጌጫ ምገ ማዳ" ዩያይዲ ቢንቻንታያ ማዕቴ ዓሶ ዳቁሻ ማዳ" ምዚ ባሽ ቢንቻ ዓአያ ማዕንዳይ! 10 ቤርታ ቢንቻንቲያ ማዕጃ ማዳ" ሃሢ ባሽ ቢንቻንቲ ማዳ"ና ምላ" ቤኤዚ ዛካዛ ቢንቻ ባአ ባአዚ" ማዕ ዳዴኔ። 11 ዩይ ባይቆያ ማዕ ባካ ዩያጉዳ ቢንቻና ዓአያ ማዕቴ ናንገና ባይቁም ናንገ ባኮኮ ባሽ ቢንቻ ዓአኔ ጌይሢኩ።

12 ዩያጉዳ ሃገ ማዕንዳ ምዳ ኑኡኮ ዓአሢር ዑሃ ዓአዴ ጫርቁ ኑ ከኤዛኔ። 13 ሙሴኮ ዓአገ ካራ" ፖዓሢ ሓሻኣና ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዲዛኮ ዓአገ ካሮ" ዳንቁግጉዳ ዓአገ ካሮ" ዲ ካንቆን፤ ኑኡኒ ገዳንቲ ዲዛ ጉዲቴዎሴ። 14 ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዲና" ዔኩምና ማዕ ጎና ደጠሳ ዓአኔ፤ ሃሮ" ሃላ"ንዳኣና ማዳኣ ጫኣቆሢ ማዕንታ ዕርገና ናባባኣና ዲና" ዕርገና ዩያ ካንቆ ዓፒሌሎና ካንቆንታያኩ፤ ገዳንቲ ዩና" ካንቆ ባኩላ ባይቆንዳሢ ከሪሰቶሴ ዛሎ"ና ሌሊኩ። 15 ሃሮ" ሃላ"ንዳኣና ሙሴ ዕርዜ ምገ ማዕንታ ዕርገና ናባባኣና ዲና" ዕርገና ዩያ ባኩሎና ካንቆንታኔ። 16 ገዳንቲ ዩና ባኩላ ሺኢካኒ

2:13 ዳኪ ማዳ" 20:1። 3:3 ከሲ ማዳ 24:12፤ ዓር. 31:33፤ ሃዚ. 11:19፤ 36:26። 3:6 ዓር. 31:31። 3:7 ከሲ ማዳ 34:29። 3:13 ከሲ ማዳ 34:33።

ደንዳዎቹ፤ ጌኤዎች ማግኘት ይቻላል፡- «ሙሴ ጎዳ ባንህ ማዕዛ ካንቃ ባከላ ሸኢኤ» ጋዓ። 17 ይኛ ጎዳ ጌይንትህ ዓያኖኤ፤ ጎዳኮ ዓያኖ" ዓኣ ቤሰካ ዓይሎሞ ባኣሴ። 18 ይኛ ኑ ቢያህ ጎዳኮ ቦንቾ ካንቁንትባኣ ዓኣ፤ ካራና ፖራ፤ ፔጋሲ ዳዋኔ፤ ዓያኖ ማዕ ዓይይዳ፤ ጎዳ ሃይ ቦንቾ ቦንቾይዳ ቦንቾ ኑም ቃሲ" ቃሲ" ዓዳ" ጎዳ ኑ ማላንዳ፤ ማሃኔ።

4

የኦሲ ማዳ"ም ዳኪንቴዛንህን ጉሙርቁን፤ ማዳ"

1 የኦሲ ፔ ኮሹሞና ሃያ ማዳ" ኑም ዓንገህህር ሐጋኣ ዋዛባኣ ዓሲ ኑ ማዓዓኤ። 2 ዔርቲባኣ ባኮና ቦርሳያ ማዕ ባኮ ኑ ሃሹ"ኔ፤ ጌሺህ ማዳሞ ኑ ማዳሞኤ፤ የኦሲኮ ቃኣሎ" ሉኡዙሞ ባኣዚ"ና ዋላ" ኑ ሲኢራዋሴ፤ ጋዓንቴ ጎኑም ፔጋሲ፤ ፔጋ ኬኤዛኔ፤ ማሊያ ኩኤሲያ ዓሲም ቢያ ፔጋሲ ፔጋሲ የኦሲ ቤርታ ኑ ናንጋኔ። 3 ኑ ኬኤዛ ኮዎ ሃይሳ ዔርቲዋያ ማዕቴያ ዔርቲዋያ ማዓህ ባይቃ ዓሲምኤ። 4 ዔያታ ኑ ኬኤዛ ባኮ ጉሙርቁዳህ ሃያ ዓጮ"ኮ የኦሲ ማዕ፤ ዓላህ ዓላ" ዔያቶኮ ባይዘህሮኤ፤ የኦሲ ማሎና ጎዳ፤ ኪሪሰቶሴ ቦንቾ ዛሎ" ኬኤዛንቴ ኮዎ ሃይሶይዳ፤ ጎዳ ፖ ዳንቁዋ፤ ዔያቶ ማህህ ዒዛኤ። 5 ኑኡኒ ኬኤዛህ፤ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ጎዳ ማዕህና ኑኡኒያ ኑ ቶኦኪና ዩሱሰ ዛሎ"ና ዓንህሚም ማዳያ ማዕያ ማዓንዳኣ፤ ጋዓቴም ኑ ዛላ ኑ ኬኤዙዋሴ። 6 ዓይጎር ጌዔ፤- «ፖ ዳ ዳሞይዳ ፖፖንጎ» ጌዔ የኦዛህ ኪሪሰቶሴ ማሎና ፖዓ፤ የኦሲ ቦንቾ ዔርዛ ፖዓ ኑም ዓንገንታዳ፤ ፖ የኡኮ ዒሮይዳ ፖዓህኔ።

የቲ ጋርካ ጌህንቴ ኮይዘንታ ማህ

7 ጋዓንቴ ሃይ ዳኤፖ ዋልቃ የኦሲዳ፤ ማዓንዳኣ፤ ጋዓቴም ኑኡር ማዕባኣህ ዔርታንዳ፤ ሃያ ቦንቾ ባኮ የቲ ማዕ ኑ ዓርቁ ዓኣ። 8 ቢያ ዛሎ"ና ማታ ኑና ሃላ"ኔ፤ ጋዓንቴ ኑ ባሸንቴዋሴ፤ ማርጌና ዔርቲ ዓያ ባኣዚ" ኑ ጌዳ" ሙካኔ፤ ማዕቴያ ኑ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ባይዙዋሴ፤ 9 ኑና ዓያ ዓሳ ዳውሳኔ፤ ጋዓንቴ ላጌ ኑ ባይዚ ቤቁባኣሴ፤ ጳዳንቲ ኑ ሎኦማኔ፤ ጋዓንቴ ኑ ባይቁዋሴ፤ 10 ዩሱሴኮ ሃይሎ" ባሽ ሸምፓህ ኑ ዑፃ ፔጋዳ ዔርታንዳ፤ ቢያ ዋዳ ዩሱሴኮ ሃይሎ" ኑ ዑፃ ኑ ኬዳ ሃንታኔ። 11 ዒዛኮ ሃይሎ" ባሽ፤ ሸምፓህ ኑኡኮ ሃይቃ ዑፃይ ፔጋዳ ዔርታንዳ፤ ጌዒ ኑኡኒ ሃህ ሸምፖና ዓኣ ዓሳ ቢያ ኬሊ" ዩሱሴ ዛሎ"ሮ ሃይቁፖ ዓቲ ዓቲ ዓኣ። 12 ዓካሪ ኑኡኒ ሐይቁፖ ዓቲ ዓቲ ናንጋኔ፤ ዓንህህ ጋዓንቴ ሸምፖና ናንጋኔ።

13 ጌኤዎች ማግኘት ይቻላል፡- «ታ ጉሙርቃህር ኬኤዛኔ» ጌይንት የኣፒንቴህን፤ ኑኡኒያ ዩሮ ዓያኖና ጉሙርቃኔ፤ ዩሮ ኑ ኬኤዛኔ። 14 ጎዳ ዩሱሴ ሃይሎ"፤ ዔርቲ የኦዛህ ኑናኣ ዩሱሴና ዋላ" ዔርቲ፤ ዓንህህና ዋላ" ፔ ቤርቶ ሸኢኤንዳህ ኑ ዔራኔ። 15 ዩይ ቢያ ዓንህህ ማኣዳ"ንዳ፤ ማዕኔ፤ የኦሲኮ ኮሹሞ ዓንገፃ ማርጌ ዓሲም

ዓንገንቲ ዓንገንቲ ዓኣህ ዩይ ዓሳ የኦሲ ማርጌና ጋላታንዳ፤ ጌዳና ቦንቾንዳ፤ ጌዳኤ።

ጎዳ ጉሙርቁ ናንገህ

16 ዩሮ ኑ ሃጋኣ ዋዛባኣ ዓሲ ማዓዓኤ፤ ዋዚ ኑኡኮ ዙላ" ጎዳ፤ ዑፃ ባይቃያ ማዕቴያ ጋር ዑፃ ኑኡኮ ቢያ ኬሊ" ዓካዳኔ። 17 ዋይቲ ጌዔቴ ሃይ ሸሌዔ፤ ሃህ ዳካ" ዋይር ማዕ ማታህ ቤቃያባኣ፤ ናንገና ናንጋ ቦንቾ ኑም ጎዳ፤ ሸንዳኔ። 18 ኑኡኒ ዛጊ ዓኣህ፡- ጎዳ ባኮቴዋንቴ ጎዳ፤ ባኮኤ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ጎዳ ባካ ሃህኣ ባኣዚ" ለሊኤ፤ ጎዳ፤ ባካ ጋዓንቴ ናንገና ባይቁዋ ባኣዚ" ማዕህሮኤ።

5

1 ሐይ ወልሻ ማላ፤ ዳካ" ዋይር ማዕ ዑፃ ኑኡኮ ባይቁቴያ ዓሲ ማከባኣያ፤ የኦሲ ማከ ናንገና ናንጎ ማኣሪ ኑኡኮ ጫሪንጮይዳ ዓኣህ ኑ ዔራኔ። 2 ሃይካ ሳይይዳ ኑ ዓኣፃ ጫሪንጮይዳ ዓኣ ማኣር ኑኡኮ ጌላኒ ኮዒ ማርጌና ማሊ ኑ ማታዳኔ። 3 ዩያ ማኣርይዳ ኑ ጌሌ ዋድ"ና ማኣሪባኣያ ካሎ" ኑ ማዓዓኤ። 4 ሐያ ወልሻ፤ ማኣርይዳ ኑ ናንጋ ናንጋ ዳኤፃም፤ ኑ ማርጌና ማሊ ማታዳኔ፤ ኑ ዩያይዳ ማሊ ማታዳህያ ኑኡኮ ሃይቃ ዑፃ ናንጎና ዔኤዳንቶም ጌዳ" ቃቃሳኒ ማዓንዳ፤ ጋዓቴም ኑ፤ ሸኢኤንቴዋሴ። 5 ያዳ ማዓንዳ፤ ኑና ጌኢጊሽህ የኦሲኤ፤ ኑም ሃጊ ማዓንዳ ባኮኮ ቢያ ዓይህ ባኣዚ" ማዓንዳ፤ ፔኤኮ ዓያኖም ኑም ዓንገህህ ዒዛኤ።

6 ኑኡኮ ሳይይዳ ናንጎ ማኣር ማዕ ዑፃ ኑ ዓኣ ዋድ"ማና ጎዳይዳ፤ ኑ ሃሲ ናንጋህ ዔራያ ማዕቴያ ቢያ ዋዳ ዒጊጩዋ፤ ጎዳ ጉሙርቁ ኑ ናንጋኔ። 7 ኑኡኒ ናንጋህ ጎዳ ጉሙርቁህና ማዓንዳ፤ ጋዓቴም ዛጊህናቴዋሴ። 8 ሐያ ኑኡኮ ማኣር ማዕ ዑፃይዳ፤ ማዳ፤ ጎዳና ናንጋኒ ኑኡኒ ኮዓኔ፤ ጫርቁኤ ኑ ጌሰታህ። 9 ዩሮ ሐያ ኑኡኮ ዑፃ ኑ ዓኣቴያ ዳማዳ ኑ ናንጌቴያ ኑኡኮ ማሊያ ጎዳ ዋዛሲህኤ። 10 ፔቴ" ፔቴ"ህ ፔ ናንጌ ዋድ"ና ማዳማ ጉዳያ፤ ኮሺ ማዕቴያ ፔርታ ማዳ ማዳ" ዛሎ" ዓንገንታ ባኮ ዓካኒ ኪሪሰቶሴኮ ዋጎ ዋጎ ቤዞ ሸኢኤ ዔካንዳኔ።

ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ጌኢጊሽህ ማዳ

11 የኦሲ ዒጊጩህ ዋዚ ጌይህታቴያ ኑ ዔራህሮ ዓሳ ኑ ጋዓ ባኮ ጎኔኤ ጌይ ዔካንዳ፤ ኑ ማዳኔ፤ ኑኡኒ ያናንህታቴያ የኦሲ ኑና ዔራኔ፤ ዒንህህ ሃህ ዒንህህ ዒሮና ኑኡኒ ያናንህታቴያ ዔራኔ ጌይ ታ ማላኔ። 12 ጋርሲ ዒሮይዳ ዓኣ ባኣዚ"ቴዋንቴ፤ ዙላ" ዓሲም ጎዳ ባኣዚ"ና ሄርሸንታ ዓሲም ዒንህህ ማህ ኬኤዛኒ ኑኡኮ ዒንህህ ሄርሸንታንዳ፤ ማዓንዳ፤ ጋዓቴም ለሚ ጊንህ ኑኡኮ የኡም ዒንህህም ኑ ኬኤዛኒቴዋሴ። 13 ኑ ዛኣሸካ ዓሲ ማዕቴያ የኦሲር ጌይኤ፤ ሃህ ዒሮና ዓኣ ዓሲ ኑ ማዕቴ ዒንህህር ጌይኤ። 14 ኪሪሰቶሴኮ ናሹማ ኑና ዩያ ማዳ፤ ሸኢኤ፤ ፔቴ"ህ ቢያህ ዛሎ" ሃይቁህሮ ቢያህ ዒዛና ዋላ" ሃይቁፖ ማዕህ ኑ ዔራኔ። 15 ሸምፔና ዓኣዛንህ ቢያ ዔያቶ ጋይቲ ሐይቁ ሐይባ"፤ ዔርቁህም

ናንጋንዳኢገዳቸውም ሃይካገ ሴካ ፔኤም ጌዒ ናንጉዋጉዲ ከሪሰቶሴ ቢያሁም ሐይቄ።

16 ዬያሮ ሃይገ ሴካ ያናኦ ኑ ዓሲ ዛጋ ዓኣፒና ዛጋዓኩ፤ ሃያኮ ቤርታ ከሪሰቶሴ ኑ ዛጌህ ዓሲ ዛጋ ዓኣፒና ማዕቲያ ሃካገ ሴካ ጋዓንቲ ኑ ዛጋንዳህ ዬያ ጎይታቸው። 17 ዬያሮ ያኑኒያ ከሪሰቶሴና ዋላ" ፔቲ" ማዕቲ ዓከ ማኸንቲኬ፤ ቤርታኦ ባካ ዓኣዳኔ፤ ዬያ ቤዘ ዓከ ባኣዚ" ዓርቄኔ ጌይህኬ።

18 ዬይ ቢያ ያደ ማዕህ ኑና ፔኤና ዋላ" ከሪሰቶሴ ዛሎ"ና ገኢጊሸህና፣ ገኢጊሸያ ማደ"ዋ ኑም ዓንጌ ያኣዛህ ዛሎ"ናኬ። 19 ዬይያ ያኣሲ' ከሪሰቶሴ ዛሎ"ና ዓሶ ቢያ ፔኤና ዋላ" ገኢጊሸኔ ጌይህኬ፤ ሃህ ዳቢንቶዋ ዔያቶኮ ዓርቄባኣኬ፤ ኦሎማኦ ዬያ ዓሶ ገኢጊሻ ቃኣሎ" ዒንጌ።

20 ያኣሲ' ዓሶ ፔ ባንህ ኑ ዛሎ"ና ዔኤላ"ህረ ኦኡኒ ከሪሰቶሴ ዛሎ" ማዒ ጌሰታያኬ፤ ዬያሮ፡- «ያኣሲና ዋላ" ገኢጊዋቲ» ጌዒ ከሪሰቶሴ ሱንያና ኑ ዒንህ ሸኢቃ። 21 ኦኡኒ ከሪሰቶሴና ዋላ" ፔቲ" ማዒ ያኣሲ ዒሎ"ዋ ዴጎቃንዳጉዲ ጎማባኣ ከሪሰቶሴ ኦኡኮ ጎሞ ከዳንዳጉዲ ያኣሲ ማሄ።

6

1 ያኣሲና ዋላ" ኦኡኒ ማዳያ ማዕያታህረ፡- «ዒንህ ያኣሲዳገ ዔኬ፣ ዒ ፔ ኮሹሞና ዒንጌ ዒንጊያ ጉሪ ማሃፖቲ» ጌይ ኑ ዒንህ ሸኢቃ። 2 ያኣሲ ከኤዛዎ፡-

«ታ ኦኤም ኮሺ ባኣዚ" ማዳንዳኔ ጌዔ ከላ" ሄሌ" ዋደ"ማና ታ ኦኤም ዋይዜኔ፤ ታ ኔና ዳቂሻንዳኔ ጌዔ ከላ" ሄሌ" ዋደ"ማና ታ ኔና ማኣዴ"ኔ» ጋዓህሮ «ሐይሾ ዓካሪ ጌይንቲ ዋደ" ሃያኬ፤ ዳቂሻቶ ከላ"ኣ ሃሮ"ኬ።»

3 ኑ ማዳ ማዳ" ቢሃንቲዋጉዲ ዓይጎ ባኣዚ"ና ማዕቲያ ያኣማኦ ዲቆ ኑ ማዓዓኬ። 4 ጋዓንቲ ኑና ሄላ" ማቶና ሄላ" ባኮ ቢያ፤ ሃህ ዋኣዪሳ ማቶ ቢያ ገቢ" ዳንዳዒህና ያኣሲም ማዳ ዓሲ ማዒያ ቢያ ዛሎ"ና ኑ ፔጋሲ ዔርዛኔ። 5 ያኣሲም ማዳ ዓሲ ማዒያ ኑ ዔርዛኔ፡- ዠራፓና ጳዲንቲ፣ ቲኡቲ፣ ዓሲና ዠሊ፣ ማርጌ ማዲ ላቢ"ንቲ፣ ገንጋዓቲህና ናይዲንቲህናኬ። 6 ዬያጉዲ ሃህ ጌኤሹሞና፣ ዔራቶና፣ ገቢ" ዳንዳዒህና፣ ኮሹሞና፣ ዓያና ጌኤሺ ዳዋ ጎይያ ሃንቲህና፣ ጎኔ ናሹሞና፣ 7 ጎኔ ባኮ ከኤዚህና ያኣሲ ዋልቁና ማዲያናኬ፤ ዔኤቢ ባሻጊ ማዕቲያ ኑ ገዳ" ሙካ ባኮ ላኣጋኒ ዳንዳዒሳ ዓንጋሞ ኦኡኮ ማዓህ ዒሎ"ሞኬ። 8 ቦንቲንቲህና ዳውሲንቲህና ጋላቲንቲህና ጫሽከንቲህና ኑ ናንጌኔ፤ ሃህ ኑ ጎኔ ከኤዛ ዓሲታዎ ሉኡዚ ዓሲ ጌይንቲኔ፤ 9 ኑ ዔርቲ ዓሲታዎ ዔርቲባኣ ዓሲ ማዕኔ፤ ሃይቄኔ ኑ ጌይንቲያታዎ ሃህ ሸምፔና ኑ ዓኣኔ፤ ኦኡኒ ጳርቄንቲቲያ ኑና ዋዲቦኦኬ፤ 10 ኑና ያዪሶናያ ማዕቲያ ቢያ ዋዴ ኑ ዋዋዛዳያኬ፤ ኑ ማንቆ ዓሲታዎ ማርጌህ ኑ ያርጎቻኔ፤ ዓይጎ ባኣዚ"ያ ባኣ ዓሲታዎ ቢያ ባካ ኦኡሮ ማዕያኬ።

11 ዒንህ ቆሮንቶሴይዳ ናንጋ ዓሳ! ታ ዒንህም ፔጌና ከኤዜኔ፤ ዒሎ" ኦኡኮ ኑ ዒንህም ዳዋ ሃሹ"ኔ። 12 ዒንህ ዒንህኮ ዒሎ" ኑም ዳዋ

ሃሹ"ባኣገዳቸው ኑ ዒሎ" ዒንህም ዳዋ ኑ ሃሹ"ኔ። 13 ታኣኮ ዒንህ ናኣቶ" ማዕህረ ታ ዒንህም ከኤዛህ፡- «ዒንህያ ዒማይዲ፣ ማርጌና ዒሎ" ዒንህኮ ኑም ዳዋ ሃሻ"ንዳጉዲ» ጌይኬ።

ከሪሰቶሴ ጉሙርቁዋ ዓሶና ዋላ" ፔቲዋ ላኣጊንቲያ

14 ከሪሰቶሴ ጉሙርቁዋ ዓሶና ዋላ" ኮይሱዋ ጎይህና ፔቲ" ማዒፖቲ፤ ዒሎ"ሞና ጎሜና ፔቲ" ማዓኒ ዳንዳዓ? ፖዒና ዳሚና ዋላ" ዋዲ" ናንጋኒ ዳንዳዓይ? 15 ከሪሰቶሴና ዲያብሎሴና ዋይቲ ዋላ" ገኢጋኒ ዳንዳዓይ? ከሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶና ጉሙርቁዋ ዓሶና ዋይቲ ፔቲ" ማዓኒ ዳንዳዓይ? 16 ያኣሲኮ ጌኤዠ ማኣሮና ሜሌ" ያኣዘናኮ ዓይጎ ፔቲዋ ዓኣይ? ያኣሲ፡-

«ታ ናንጋ ማኣሮ፣ ታ ዴሮ" ባኣካ" ታ ማሃንዳኔ፤ ዔያቶና ዋላ" ታ ናንጋንዳኔ፤ ታ ዔያቶኮ ያኣዛህ ማዓንዳኔ፤ ዔያታኣ ታ ዴሪ ማዓንዳኔ» ጌዔህጉዲ ኦኡኒ ባይቁዋ ያኣዛህም ዲማዴ ማኣሪኬ። 17 ሐህ ያኣሲ ከኤዛዎ፡- «ዔያቶ ባኣካ"ፓ ዲማዲ ከሰኩዋቲ፣ ዒኣቲ ባኮ ካኣሚፖቲ፤ ታኣኒያ ዒንህ ታ ዓሲ ማሃንዳኔ፤ 18 ታ ዒንህኮ ዓዶ ማዓንዳኔ፤ ዒንህ ታኣኮ ዓቲንቆና ዉዲሮ ናኣቶ"ና ማዓንዳኔ፤ ጋዓኔ፤ ቢያ ባኣዚ" ዳንዳዓ ጎዳህ።»

7

1 ዓካሪ ታ ዒጊሮንህሮቲ! ሐይ ቢያ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ" ዒንጊንቲህ፡ ኑም ማዕህረ ዓሲኮ ዑህና ዓሲኮ ጋሮ ዓያና ዒኣላ፣ ዓይጎ ባኣዚ"ዳገኣ ኑ ቶኣኮ" ኑ ጌኤሹም፤ ያኣሲ ዒጊጪህና ዒዛም ኦኡኮ ዲማዲያ ዔርቲያ ኑ ማሆም።

ጳውሎሴ ዋዛዴ ዋዛ

2 ዒሎ" ዒንህኮ ኑም ዳዋ ሃሹ"ዋቲ፤ ያኣማኦ ኑ ፑርታ ማዲባኣሴ፣ ያናኣ ኑ ዳቢሲባኣሴ፤ ሃህ ያናኣ ኑ ጌሺ ዋልቆ ሙይባኣሴ። 3 ዬያ ታ ጋዓህ፡- «ዒንህ ዳቤኔ» ጋዒ ጌይቲዋሴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቲ ሃያኮ ቤርታ ኑ ዒንህም ጌዔህጉዲ ዒንህ ኑ ዒሎ"ፓ ባይቁባኣሴ፤ ዬያሮ ኑ ናንጌቲያ ሐይቄቲያ ቢያ ዋዴ ዒንህና ዋላ"ኬ። 4 ዒንህ ታ ኮሺ" ጉሙርቁኔ፤ ሃህ ዒንህና ታ ኮሺ" ሄርሺንታኔ፤ ኑ ማታዳኣና ቢያ ዴኤፒ ደዲሞ ታ ዴንቃኔ፤ ታ ዋዛዳ ዋዛኮዋ ጋፒንህ ባኣያኬ።

5 ማቄዲያ ኑ ሄሌ"ያናታዎ ማርጌ ዛላና ማታ ኑና ሄሌ"ያገዳቸው ሃውሺህ ኦኡኮ ባኣያ ማዕኔ፤ ዙላ"፣ ማሌ" ዓሳገ ሙካ ባኮና ሃህ ኑ ዒሎ" ኑና ዒጊቻ ባኮና ኑ ማርጌ ማታዳኔ። 6 ጋዓንቲ ያያ ዓሶ ደዲሻ፣ ያኣዛህ ቲቶ ኑ ኮራ ዳኪያና ኑና ደዲሹ። 7 ኑ ደዲህ" ዒዛኮ ኑ ኮራ ሙኪያና ሌሊ ማዒባኣንቲ ዒንህ ዒዛ ደዲሹያ ማዕህያ ኑ ዋይዜህሮኬ። ሃህ ዒንህ ታና ጳቂህህያ፣ ታ ዛሎ"ሮ ዒንህ ያያ፤ ጊንሃ ሃህ ታና ሚጪንቲ

6:2 ዒ.ሲ. 49፣8። 6:5 ዳኪ. ማደ" 16፣23። 6:16 ሊዋ. ዓከ 26፣12፤ ሂዚ. 37፣27፤ 1ቆሮ. 3፣16፤ 6፣19። 6:17 ዒ.ሲ. 52፣11። 6:18 2ሳሙ. 7፣14፤ 1ዮኣሲ. ዓሃኬ 17፣13፤ ዒ.ሲ. 43፣6፤ ዓ.ር. 31፣9። 7:5 2ቆሮ. 2፣13።

ዲንህ ማለ ማለ ደኑም ዲ ከኤዛዛ ማርገና ታ ዋዛዳ።

8 ሃያኮ ቤርታ ታ ዲንህም ፃኣፔ ከኢታ" ዲንህ ያይሴያ ማዕቲያ ዬያ ፃኣፔና «ዳቤኔ» ታና ታ ጎዑብ፤ ታ ታና «ዳቤኔ» ገዕቲያ ዬይ ታ ፃኣፔ ከኢታ" ዳካ" ዋዳሮ ሌሊ ዲንህ ያይሴህ ታ ዔሬኔ። 9 ሃህ ታ ማርገና ዋዛዳ፤ ታ ዋዛዳህም ዲንህ ያይሴህሮቱቸንቴ ዲንህኮ ያይፃ ዲንህኮ ዳቢንቶ ዲንህም ዔርዘም፡ ዲንህ ዬያፓ ማዕያታህሮኮ፤ ዓካሪ ዲንህኮ ያይፃ ያኣሲ ማለህጉዲ ማዕህሮ ዓይጎታ ኑ ዲንህም ፑርቲሰባኣሴ ገይህኩ። 10 ያኣሲ ማለህጉዲ ማዕ ያይህ፡- ዳቁንታ ባንህ ዔከ ሙካ፡ ጎሜ ቡኡጃም ገኢገሻህሮ «ዳይጋ ዬይ ማዕይ» ገይሳቸቀሱ። ሃያ ዓጮ" ዛሎ"ና ሙካ ያይህ ጋዓንቴ ሓይቢ ዔከ ሙካ። 11 ዬይ ያኣሲ ማለፃ ጉዴያ ማዕ ያይፃ፡ ደዲ ዲንህ ማለንዳጉዲና ዳቢንቲባኣያ፡ ገኢሽ ዲንህ ማዕህ ዔርዘንዳጉዲ ዲንህ ማህኔ፤ ዬያጉዲ ሃህ ጎሜ ማዕ ባኣዘ" ዲንህ ዲፃያ ማዕንዳጉዲ፡ ታ ዘሮ" ዲንህ ዲገጪ ዔካንዳጉዲ፡ ታና ዲንህ ጸቂሃንዳጉዲ፡ ዓያና ዓኣ ማለህና ፒዜ ዲንህ ዋጋንዳጉዲና ዳቢንቲህም ዲንህ ጎራ"ንዳጉዲ ዲንህ ማህኔ። ዬያ ባኮ ቢያና ዲንህ ገኢሽ ማዕህ ዲንህ ዔርዘኔ።

12 ዓካሪ ታ ዲንህም ፃኣፔህ፡- ኑ ዛሎ" ዲንህ ማለ ማለፃ ያኣሲ ቤርቶይዳ ገኢሽ ማዕ ዲንህም ጸዳንዳጉዲ ማዕንዳኣፓዓቲም ዳቢንቲ ዓሲና ፑርታ ባኣዘ" ማዳንቲ ዓሲና ዛላቲቀሱ። 13 ኑ ደዳህያ ዬያ ዛሎ"ናኩ።

ሃህ ኑኡኮ ደደማፓ ባሼ ቲቶ ዋዛዳህሮ ማርገና ኑዋ ዋዛዳ፤ ዳይጎሮ ገዕቲ ዲንህ ቢያህ ቲቶ ደዳሺያና ዳዛኮ ዲኖ" ሃውሺሴህሮኩ። 14 ዲንህና ታ ሂርሺንታ ሂርሺንቶ ቲቶም ታ ከኤዜኔ፤ ዲንህ ታና ዬያና ቦርሲሰባኣሴ። ቢያ ዋዳ ኑ ዲንህም ከኤዛ ባካ ጎኔ ባኣዘ" ማዕህጉዲ፡ ዲንህ ዛሎ" ሂርሺንቲ ቲቶም ኑ ከኤዜ ባካ ጎኔ ማዕህ ዔርቲ። 15 ቢያህ ዲንህ ዳይህንታያታህና ዲገቶምና ጎጋይቂ ዲንህ ዲዛ ሸኣቸንህ ዔከህ ዲዛ ጸቂሃኣና ዲንህ ዲ ዑሃ ዓኣዳ ናሽካንዳጉዲ ማህኔ። 16 ታኣኒያ ጉቤ ባኣዘ"ና ዲንህ ጉሙርቃኒ ዳንዳዒያና ማርገና ዋዛዳ።

8

ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳኮ ማኣዳህ ዲንጊያ

1 ታ ዲሸንህ! ታ ሚሸንህ! ያኣሲ ማቂደኒያይዳ ዓኣ፡ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ሸኢጲያ ማኣሮ ዓሳም ዲንጊ ኮሹም ዲንጊያ ዲንህ ዔራንዳጉዲ ኑ ኮዓ። 2 ደዲ ሜታ ዔያቶ ሄሌ"ያ ማዕቲያ ዔያታ ማርገና ዋዛዳያኮ፤ ሃህ ኮሽ" ዔያታ ማንቆ ማዕቲያ ኮሹምና ዔያታ ዲንጊ ዲንጊያ ማርገኬ። 3 ዔያቶም ዳንዳዒንታህጉዲቱቸንቴ ዑሃ ዓኣህ ፔ ናሹምና ዔያታ ዲንጊህ ታ ዔያቶ ዛሎ" ማርካዳ። 4 ዪሁዳይዳ ዓኣ፡ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዔያታ ማኣዳ"ኒ ኮዒ ማርገና ኑና ሸኢቁኔ፤ 5 ዔያታ ማዳ

ባኮ ኑ «ዔያታ ማዳንዳያ ናንዳኔ» ገዒ ማሌሰካፓ ዑሃኮ፤ ዔያታ ቤርታሲ ፔና ጎዳህም ዲንጊኔ፤ ዬካፓ ገንህ ያኣሲ ማለፃጉዴያ ፔ ቶኣኮ" ኑም ዲንጊኔ። 6 ዬያ ማዳ" ቤርታ ማዳሸ ዓርቁህ ቲቶ ማዕህሮ ሃህ ዬይ ዲንህ ኮሹምና ዲንጋ ዲንጊያ ጋፒንህ ሄሌ"ሲ ዲ ማዳሸንዳጉዲ ኑ ዲዛ ሸኢቁኔ። 7 ዲንህ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃያና ማዕም ገሰቶ ገኢሴና፡ ዔራቶና፡ ዓሲ ማኣዳ"ኒ ዲንህኮ ዓኣ ደደ ማለፃና፤ ሃህ ኑና ዲንህ ናሽካ ናሹምና ማዕቲያ ዳኤፒ ማዳ ዲንህ ማዳህጉዴያ ዬያ ኮሹምና ዲንህ ዲንጊ ማዳ ማዳ"ናኣ ዲንህ ደዳንዳጉዲ ኑ ኮዓ።

8 ዓካሪ ዬያ ታ ጋዓህ ዳይህህ ከኢታ ማህቲቀሱ፤ ጋዓንቲ ሜሌ" ዓሳ ደዲ ዲንጋ ዲንጊያና ዲንህና ዋላ" ቤኤዚ ዛገ ዲንህኮ ጎኔ ናሹም ዔራኒ ታ ኮዓህሮ ጋዓኔ። 9 ዲንህ ኑ ጎዳህ፡ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ኮሹምና ዲንጊ ዳኤፖ ዲንጊያ ዔራኔ፤ ዲዚ ማርገና ያርጎቺታዎ ዲንህ ያርጎቻኒ ዲንህ ዛሎ"ሮ ገዒ ማንቆ ማዕኔ።

10 ዬኖ ዛሎ"ና ዲንህም «ኮሽ ማዕንዳኔ» ገዒ ታ ማለ ዘሮ ዲንህ ታ ዘራኔ፤ ሂናኣቤሬ ዲንጊያና ሌላቲቀንቴ ዲንጋኒ ማለፃናኣ ቤርቲ ማዕ ዳሳ ዲንህኬ። 11 ዬያሮ ዲንህ፡ ዲንጋኒ ናሹምና ዔቁ ማለፃ ማዳንቲያ ማዕ ጋፒንህ ሄላ"ንዳጉዲ ዲንህኮ ዓኣ ጎይያ ዬያ ዲንህ ማሌ ማዳ" ሃህ ማዳቀቲ። 12 ናሹምና ዲንጋኒ ማለህ ዓኣቲ ዓሲኮ ዲንጊህ ያኣሲ ቤርታ ዔውቲያ ማዕህ ዓህ ፔኤኮ ዓኣ ጎይያ ዲንጋዛ ማዕንዳኣፓዓቲም ባኣ ባኣዘ" ዲንጋንዳኔ ገይያናቲቀሱ።

13 ዬያ ታ ጋዓህ" ቢያህ ዲንህ ሄኮ ማዕንዳጉዲ ማዕንዳኣፓዓቲም ዲንህ ዲንጊያና ሜቶይዳ ገሌም ማኣዳ"ንታ ዓሳ ሜታባኣያ ዳዕንዳጉዲ ገይቲቀሱ። 14 ሃህ ዲንህኮ ዓኣ ባካ ዔያቶ ሜታህ ማኣዳ"ያ ማዕንጎ፤ ሃህ ዲንህ ሜታዳ ዋደ"ና ዔያቶኮ ዓኣ ባካ ዲንህ ሜታህ ማኣዳ"ያ ማዕንጎ፤ ዬያይደያና ዲንህኮ ባኣካ" ሄኮም ዓኣያ ማዕንዳኔ። 15 ዬይያ፡-

«ማርገና ቡኩሲ ዔከህህም
ዑሃ ዓኣዳ፡ ዲቢባኣሴ፤
ዳካ" ቡኩሲ ዔከህህማኣ
ፓጪ፡ ዳኪ"ባኣሴ» ገይንቲ ፃኣፔንቲህጉዲኬ።

ቲቶኮ ቆርንቶሴ ዳኪንቲያ

16 ታ ዲንህም ማለህጉዲ ቲቶም ዲንህም ማለንዳጉዲ ማህ ያኣዛህ ጋላቲንቶጎ። 17 ሓህ ቲቶ ዲንህ ኮራ ዳንዳህ ፔኤሮ ናሽኪኬ፤ ኑ ዲዛ ዳንደም ሸኢቃህሮ ሌላቲቀሱ። 18 ኮኸ ሃይሶ ከኤዚያና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ሸኢጲያ ማኣሮይዳ ቢያ ዔርቲ፡ ዲሻህ ዲዛና ዋላ" ኑ ዳካንዳ። 19 ዲዚ ዬይ፡ ዲሻህ ኑኡኒ ዬያ ኮኸ ማዳ" ጎዳ ቦንቸም ማዳኣና፤ ሃህ ኑ ማዳኒ ናሹምና ዔቃኣና ኑኡና ዋላ" ዲ ዓኣዲ ማዳንዳጉዲ ሸኢጲያ ማኣሮ ዓሳ ዲዛ ደኣሬያኬ። 20 ዬያ ዲንጎና ሚኢሸ ዓርቁ ማዳይዳ ኑ ፔኤሻ ዋደ"ና ኑ ዳንኪንቲቀጉዲ ኮሽ" ኑ ሂርጊ ካፓ። 21 ዳይጎሮ ገዕቲ ማለፃ ኑኡኮ ጎዳ ቤርታ ሌላቲቀንቴ ዓሲ ቤርቲዳኣ ኮሽ ማዕ ባኣዘ" ማዳኒታህሮኬ።

8:4 ሮሜ 15፡26። 8:15 ከሲ. ማፃ 16፡18። 8:21 ኮኣኪ. 3፡4።

22 ሚርጌ ዋዳ ሚርጌ ባኣዚ"ና ጉሙርቁንታያ ማዓፃ ዛጊንቴም ደዲ ማዓ ጴዳ፥ ዲሻሚያ ቲቶንሚና ዋላ" ኑ ዳከሚ ዩያርኬ፤ ዲዚ ዲንሚ ሚርጌና ጉሙርቁሚሮ ሃሚ ዲንሚ ዲ ማኣዳ"ኒ ደዲ ማላ ማላፃ ኮሺ" ዴኤፒኬ። 23 ቲቶ ዛሎ" ዔራኒ ያኦጫ ዓሲ ዓኣቴ ዲዚ ዲንሚ ማኣዳ"ኒ ታኣና ዋላ" ማዳ ታኣኮ ላጌኬ፤ ዲዛና ዋላ" ዲንሚ ኮይላ" ሙካንዳ ዲሻንሚ ዛሎ" ማዔቴ ዔያታ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶ ሺኢጲያ ማኣርይዳፓ ዳከንቴያ፥ ኪሪሰቶሴ ቦንቸሳያኬ። 24 ዩያር ዲንሚ ዔያቶ ናሽካያ ማዓፃ ፔጋሲ ዔርዙዋቴ፤ ሃንጎ፥ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ሺኢጲያ ማኣር ዓሳ ዩያ ዔርንጎ፤ ኑኡኒያ ዲንሚና ሄርሺንታኔ።

9

ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶ ማኣዳ"ኒ ኬሶ"ና ሚኢሺ

1 ዩሁዳ ዓጮ"ይዳ ዓኣ፥ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶ ማኣዳ"ኒ ዲንሚ ኬሴ" ሚኢሺ ዛሎ" ታ ዲንሚም ፃኣፓንዳያ ኮይሱዋሴ፤ 2 ዲንሚ ዓካይያይዳ ዓኣ ዓሳ ሚሌ" ዓሲ ማኣዳ"ኒ ዲንሚኮ ኮሺ ማላሚ ዓኣሚ ታ ዔራሚሮ «ዓካይያይዳ ዓኣ ዓሳ ሄናኣ ቤራፓ ዓርቃያ ሚሌ" ዓሲ ማኣዳ"ኒ ገኢጊንቴ ዓኣያኬ» ጌዒ ታ ሚቁደኒያ ዓሶም ጫርቁ ኬኤዜኔ፤ ዲንሚኮ ኮሺ ማላሚና ዔቁ ማዳፃ ሚሌ" ዓሶ ኮሺ ማዳንዳጉዲ ጴቴኔ። 3 ዓካሪ ኑ ዲንሚና ሄርሺንጎቴ ጌዔ ጌኤዛ ጉሪ ማዐቀጉዲ ሃንሚ ዲሻንሚ ታ ዲንሚ ኮይላ" ዳከኔ፤ ዲንሚያ ታ ዲንሚም ቤርታ ኬኤዜሚጉዲ ገኢጊንጎቴ ካፑዋቴ። 4 ሚቁደኒያ ዓሳ ታኣና ዋላ" ዲንሚ ኮይላ" ሙካ ዋድ"ና ዲንሚ ገኢጊንጎቴባኣያ ማዓ ዓኣንጎቴ ዳንቁቴ ኑ ዲንሚና ሄርሺንጎቴ ኬኤዜ ባኮና ኑናንታ ዲንሚንታ ዋላ" ቦርሲንታንዳኔ። 5 ዩያር ዲንሚ ዲንጋንዳኔ ጌዒ ናኣቤ ባኮ ቤርታዲ ዲንሚ ገኢጊሻንዳጉዲ ዲንሚም ጳቂሚ ኬኤዘም ጌዒ ሃንሚ ዲሻንሚ ቤርታሲ ዲንሚ ኮይላ" ዔያቶ ሺኢቁ ዳካኒ ኮይሳያታሚ ታ ዔራኔ፤ ዩያይዳም ታኣኒ ሙካ ዋድ"ና ዲንሚ ዲንጋኒ ጌዔ ባካ ዲንጊንጎቴ ገኢጌያ ማዓንዳኔ፤ ዲንሚ ዲንጋሚያ ዓሲ ዋልቃዳምቴዋንጎቴ ናሹምና ዲንጋያ ማዓፃኣ ዔርታንዳኔ።

6 «ዳካ" ዜርሚ ዜርቁሚ ዳካ" ሃኣኮ ዔካንዳኔ፤ ሚርጌ ዜርሚ ዜርቁሚ ሚርጌ ሃኣኮ ቡኩሲ ዔካንዳኔ» ጌይንጎቴሚ ጳቂሚዋቴ። 7 ያኦሲ ናሽካሚ ዋዛና ዲንጋ ዓሲ ማዔሚሮ ፔቴ" ፔቴ"ሚ ዲንጋኣና ፔ ዲና" ናሽከሚጉዲ ማዓንዳኣፓዓቴም «ዓይጎሮ ታ ዲንጋይ?» ጌዒ ጌዒ ዓሲ ዲንጎም ጌዒ ዋልቃዳም ዲንጎ። 8 ዲንሚ ቢያ ዋዳ ኮይሳ ባኣዚ" ቢያ ዳንቁ፥ ኮሺ ማዳ ቢያ ማዳንዳጉዲ ዓንጅ ዲንሚም ያኦሲ ዲንጋኒ ዳንዳዓኔ፤ 9 ዩይያ፦ «ማንቆ ዓሶም ኮሹምና ዲዚ ዲንጌኔ፤ ዲዛኮ ኮሹማ ናንጊና ናንጋኔ»

ጌይንጎቴ ፃኣፒንጎቴሚጉዲኬ። 10 ዜርሚ ዜርቁሚም ዜርሚ፤ ሃሃ ዓሲ ሙዓንዳጉዲ ሙኡዚ" ዲንጋ ያኦዛሚ' ዲንሚ ዜርቁንዳ ዜርቆ ሚርጌ ዲንሚም ዲንጋንዳኔ፤ ዲንሚ ዲንጋሚኮዋ ዓኣፖ ዲ ሚርጊሻዳንዳኔ።

9:9 ዓይኑ. 112:9። 9:10 ዓሲ. 55:10።

11 ዲንሚ ኮሹምና ዲንጋ ባካ ኑ ዛሎ"ና ዔያቶም ሄላ" ዓሳ ቢያ ያኦሲ ጋላታንዳጉዲ ሃሃ ቢያ ዋዳ ኮሹምና ዲንሚ ዲንጋንዳጉዲ ያኦሲ ቢያ ባኣዚ"ና ዲንሚ ያርጎቻንዳኔ። 12 ዩይ ዲንሚ ዲንጊያና ማዳ ማዳ" ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶኮ ሚታሚ ሺሌዒሳያ ሌሊቱዋንጎቴ ያኦሲ ሚርጌና ዔያታ ጋላታንዳጉዲ ማሃኔ። 13 ዩይ ማዳ" ዲንሚኮ ዲንሚ ኪሪሰቶሴኮ ኮዠ ሃይሶ ዋይዚ ዔኬ ዓይሚንጎቴሚሮና ዔያቶና ሚሌ"ዘንሚናም ዲንሚኮ ዲንጊያ ዔርቴያ ማዔሚሮ ቢያሚ ያኦሲ ጋላታንዳኔ። 14 ዔያታ ያኦሲ ዲንሚም ዲንጌ፥ ዑሃ ዓኣዴ ዴኤፒ ማዔ ኮሹም ዲንጊያ ዛሎ"ና ዲንሚ ጳቂሚሚሮ ዲንሚም ዔያታ ሺኢቃንዳኔ። 15 ዓሲ «ሃማኬ» ጌይ ኬኤዛኒ ዳንዳዐቀ ያኦሲኮ ዲንጊያር ዲዚ ጋላቲንጎቴያ ማዓንጎ።

10

ጳውሎሴ ዲዛ ዳንካ ዓሶም ማሂ ኬኤዜ ባኮ

1 ዲንሚ ኮይላ" ዓኣፃ «ሴልቃያ»፤ ዲንሚ ኮይላ"ፓ ሃኪ ዳንዳፃ ጋዓንጎቴ «ጫርቃያ» ጌይንጎቴሚ፥ ታኣኒ ጳውሎሴ ኪሪሰቶሴኮ ኮሹምና ሺሌዐምና ማዓ ታ ዲንሚ ሺኢቃኔ፤ 2 ታ ዲንሚ ሺኢቃሚ' ዲንሚ ኮራ ታ ሙኬ ዋድ"ና ዩያይዳ ጫርቁ ጌሰታንዳጉዲ ታና ማሂፖቴ ጌይኬ፤ ዓሲ ማላሚና ኑ ሃንታያ ማሂ ኑና ፓይዳ፥ ፔቴ" ፔቴ" ዓሶ ቤርታ ጋዓንጎቴ ጫርቁ ጌሰታኒ ታ ማላኔ። 3 ዋዚ ኑ ሃያ ዓጮ" ናንጋያ ማዔቴያ ኑ ያልታሚ ሃያ ዓጮ" ዓሳ ያልታ ጎይያቴዋሴ። 4 ኑኡኮ ያሎ ዓንጋማ፡ ያሎሮ ኬልቁ ዴዖና ኬኤሎ" ደይሳኒ ዳንዳዓ፥ ያኦሲ ዋልቁ ዓኣ፥ ዓንጋም ማዓንዳኣፓዓቴም ሃያ ዓጮ" ያሎ ዓንጋምጉዲቴዋሴ። 5 ዓሲ ያኦሲ ዔርቀጉዲ ሌኡዙምና ማርም ማርማሚንታ ያቶርም ማላያዋ ጉቤ ኑ ባይዛንዳኔ፤ ዓሲኮ ማላያ ጉቤ ኑ ዲዒ ዲዒ ኪሪሰቶሴም ዓይሚንታንዳጉዲ ማሃኔ። 6 ዲንሚኮ ዓይሚንጎቴፃ ጎቴ ማዔሚ ኑ ዔራሚኮ ጊንፃ ዓይሚንጎቴዒፃ ባኣዚ" ዓይጎዋ ጉቤ ኑ ፑርታና ዋጋኒ ገኢጌኔ።

7 ዲንሚ ዛጋሚ ፔጌና ጴዳ ባኣዚ" ሌሊኬ፤ ዓይጎ ዓሲያ ታኣኒ ሌሊ ኪሪሰቶሴሮኬ ጌዒ ጉሙርቁቶ ፔና ጊንሃ ሺርሺ ዛጎንጎ፤ ኑኡኒያ ዲዛጉዲ ኪሪሰቶሴሮ ማዔሚ ዔርንጎ። 8 ጎዳ ኑም ዲንጌ ቢታንቶና ሚርጌና ታ ሄርሺንጎቴቴያ ታና ቦርሱዋሴ፤ ዋይቴ ጌዔቴ ዩይ ቢታንታ ኑም ዲንጊንጎቴሚ ዲንሚኮ ጉሙርቁያ ደዲሻኒ ማዓንዳኣፓዓቴም ባይዛኒቱዋኣሚሮኬ። 9 ታኣኮ ኪኢታ" ታ ዲንሚ ዲዒጊቻኒ ኬኤዛያ ማሎፓ። 10 ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ «ጳውሎሴኮ ኪኢታ" ዴኤፃያ ሃሃ ደዲኬ፤ ጋዓንጎቴ ዲዛ ኑ ዛጋኣና ዑፃ ላኣፓ፥ ጌኤዛኣ ዲዛኮ ፓሙዋያኬ» ጋዓን ናንዳኔ። 11 ዩሮ ጋዓ ዓሳ ዲንሚዳፓ ሃኬ ዓኣፃ ኑ ፃኣፓ ኪኢቶ"ና ዲንሚ ኮይላ" ዓኣፃ ኑ ማዳ ማዳ"ናኮ ባኣካ" ዲሙም ባኣያታሚ ዔርንጎ።

12 ኑኡኒ ጋዓንጎቴ ፔ ቶኣኮ" ጋላታ ዓሶና ኑና ዋላ" ፔቴ" ማሃኒ፥ ሃሃ ጊንሃ ቤኤዚ ዛጋኒ ፔቴ"ታዖ ኑ ማላሚዳ ባኣሴ፤ ዔያታ ፔና ፔኤና ቤኤዚ ዛጋሚሮ ዔያቶኮ ዒና ባኣያኬ። 13 ኑኡኒ ጋዓንጎቴ ፔቶ" ዑሃ ዓኣዴ ሄርሺንጎቴዋሴ፤ ኑኡኒ

9:9 ዓይኑ. 112:9። 9:10 ዓሲ. 55:10።

ሄርሺንታህ! የአሲ ኑና ማድንጎ ገዴማ ጎይያ ዴንዲ ዲንህ ሄላ"ንዳኣና ማዴ ማድ"ናኬ። 14 ዲንህ ሃህ ዓኣህ ኑ ማዳንዳጉዲ ገይንቲ ቤዘይዳ ማዴህረ ኪሪሰቶሴኮ ኮዥ ሃይሶ ኬኤዛኒ ኑ ዔኪ ዲንህ ኮይላ" ሙኬ ዎድ"ና ያፓ ኑ ዑህ ዓኣዲባኣሴ። 15 ዬያር የአሲ ኑም ገዴ ቤዛፓ ኑ ዓኣዲ ማሌ" ዓሲ ማዴ ማድና ኮይሱዋ ጎይህ ዑህ ዓኣዴ ኑ ሄርሺንታዓ፤ ጋዓንቲ ዲንህኮ ጉሙርቁፃ ደዳንዳጉዲና ኑኡኮዋ ማድ" የአሲ ኑም ዲንጌ ቤዘ፣ ዲንህ ባኣካ" ባሽና ዳልጋንዳኔ ገዲ ሃጊ ማዳንዳ ዎዛ ኑ ገህን። 16 ዓካሪ ማሌ" ዓሳ ማዴ ቤዘይዳ ጌሊ፣ ቤርታ ማዴንቲ ማድ"ና ሄርሺንቲዋዎ ዲንህኮ ዙላ" ዓኣ ዓጮ"ም ኮዥ ሃይሶ ኑ ኬኤዛኒ ዳንዳዓኔ።

17 ጋዓንቲ «ሄርሺንታህ ጎዳና ሄርሺንቶንጎ።»
 18 ዓይጎር ገዴቲ ዓሲ ጋላቲንቲያ ማዳንዳዓህ የአሲ ዓዛ ጋላቲቲ ማዳንዳኣፓዓቲም ፔና ፔኤር ዲ ጋላቲቲቲዋኣህርኬ።

11

ጳውሎስና የአሲ ማድ"ም ዳኪንቲኔ ገይ ሉኡቃዘንህር

1 ዳካ" ዔኤያቶና ታ ጌሰታ ባኮ ዲንህ ገቢ" ዳንዳዓንዳጉዲ ታ ኮዳኔ፤ ጎኔኬ፣ ዲንህ ዳንዳዒ ዳንዳዒኬ። 2 የአሲ ዲንህ ናሽኬ፣ ዲዛም ሌሊ ዲንህ ማዳንዳጉዲ ኮዳህጉዲ ታኣኒያ ዲማቴ ማላኔ፤ ታ ያዲዲ ማላህ" ፔቲ" ኩሙህ ወደርናይጉዲ ፔቲ" ዓቲንቁም ታ ዲንህ የኦጮህርኬ፤ ዬይ ዓህያ ኪሪሰቶሴኬ። 3 ሸኣሺ ሂዋቲና ጩጮዎና ገሺ ዳቢሴህጉዲ ጎዶንቲ ዲንህኮዋ ማላያ ፑርቲም ኪሪሰቶሴም ዲንህኮ ዓኣ ፒዙዋና ጌኤሹዋና ዲንህ ሃሻ"ንዳያናንዳኔ ገይ ታ ሂርጋኔ። 4 ዓይጎር ገዴቲ ፔቲ" ዓሲ ዲንህ ኮይላ" ሙኪ ኑኡኒ ዲንህም ኬኤዜ ዬሱሴቲዋንቲ ማሌ" ዬሱሴ ዲንህም ኬኤዜቲ ሃህ ዲንህ ቤርታ ዔኬ ዓያኖይዳፓ ማሌ" ዓያና ዲንህ ዔኬቲ ገንሃ ሃህ ቤርታ ዲንህ ዋይዚ ዔኬ ኮዥ ሃይሶይዳፓ ማሌ" ዋይዚ ዲንህ ዔኬቲያ ዬያ ዲንህ ዚቲዮ ገይ ዛዛጋኔ። 5 ጋዓንቲ ታኣኒ ዬንህ «የአሲ ማድ"ም ዳኪንቲ ዴኤፖ ዓሳ» ገይንታ ዓሳይዳፓ ዳይጎናኣ ሃታያ ታኣም ማሉዋሴ። 6 ዬና ዓሳ ጌኤታ"ህጉዲ ሃይሴ ማዥ ታ ጌሰቲባኣቲያ ዔራቶ ታኣኮ ናንገኬ፤ ዬያ ማርጌ ዎዴ፣ ማርጌ ባኣዚ"ና ፔጋሲ ኑ ዲንህም ዳዌኔ።

7 ታኣኒ የአሲኮ ኮዥ ሃይሶ ማላሽ ዔኩዋኣዎ ዲንህም ኬኤዚያና፣ ሃህ ዲንህ ዴጊዲኒ ታ ቶኦኮ" ሄርኪሲያ ታኣኮ ጎሜ ማዴኔ ገይህዳ? 8 ዲንህም ማዳኒ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ሃንጎ ሺኢጲያ ማኣር ዓሳይዳፓ ማኣዳህ ታ ዔኪያና ታ ዔያቶ ቡራኔ። 9 ዲንህና ዎላ" ታ ዓኣንቲ ማታህ ታና ሄሌ" ዎድ"ና ማቁደኒያፓ ሙኬ ዲሸንህ ታኣም ኮይሳ ባኮ ዲንጊ ማኣዳ"ያ ማዴህረ ዎናኣ ታ ማታሲባኣሴ፤ ሃኖ" ሄላ"ንዳኣና ዓይጎ ባኣዚ"ናኣ ታ ዲንህ ማታሲባኣሴ፤ ሴካ ሃጋ ቤርታኣ ታ ዲንህ ማታሲንዳዋሴ። 10 ኪሪሰቶሴኮ ጎኑማ ታጊዳ ዓኣህርታ ጩርቁ ጌሰቲዋጉዲ ዓካይያ ዓጮ"ይዳ

ታና ላኣጋኒ ዳንዳዓይ የኣኒያ ባኣሴ። 11 ዬያ ታ ጋዓህ ዓይጎርዳይ? ታ ዲንህ ናሽኩዋኣህርዳ? የአሲ ዔራህጉዲ ታ ዲንህ ናሽካኔ።

12 ዬያታ ኣንጎ የአሲ ማድ"ም ዳኪንቲ ዓሳ፡- «ኑኡኒያ ጳውሎስንህጉዲ ማዳኔ» ገይ ገይ ሄርሺንታ ባኮ ዔያቶ ሃሺ"ሳኒ ሃህ ታ ማዳ ጎይያ ሃጊ ሴካኣ ማዳንዳኔ። 13 ዬኖጉዴ ዓሳ ኪሪሰቶሴ ማድ"ም ዳኪንቲያ ፔና ማላሽኒ ኮዳያ፣ ሉኡዙዋና የአሲ ማድ"ም ዳኪንቲያ ማላ ገሺ ማዳ ዓሲኬ። 14 ዬይ ዲቃህ ሄርሺሳ ባኣዚ"ቲዋሴ፤ ዎይቲ ገዴቲ ፃላሄታዎ ፔና ፖዎ ኪኢታንኸ ማሃኒ ዲማ ዲማ ጎይህና ፔና ላኣማኔ። 15 ዬያር ፃላሄም ማዳ ዓሳ ዲሉ"ምና ማዳያ ማላሲ ፔና ዲማ ዲማ ጎይህና ላኣማቴያ ዲቃህ ሄርሺሳያቲዋሴ፤ ጋፒንፃ ዔያታ ማዴ ማድ"ም ዘሎ" ፔኤኮ ዳንቃንዳኔ።

ጳውሎስ ፔና ሄሌ" ማታህ ጩርቁ ኬኤዜህ

16 «ዓይጎ ዓሲያ ታና ዔኤያኬ ጎዶፓ» ገይ ላሚ ታ ኬኤዜኔ። ታ ዲንህም ዔኤያ ማላ ጴዴቲያ ዳካ" ታ ጩርቁ ጌሰታንዳጉዲ ዔኤያ ማህ ታና ፓይዲዋቲ። 17 ኣያይዲ ታ ጩርቁ ጌሰታህ ጎዳ ማላያጉዲቲዋንቲ ዔኤያ ማዳኬ። 18 ማርጌህ" ሃያ ሳዎ ባኣዚ"ና ሄርሺንታህረ ታኣኒያ ሄርሺንታንዳኔ። 19 ዲንህ ጩጮ ማዴህረ ዔኤያ ዓሳ ባኮ ዛገይ ገባ"ኔ። 20 ዬያጉዲ የኣኒያ ዲንህ ዓይሌ" ማሄቶ፣ ቡሪ ዲንህ ባኮ ዔኬቲ፣ ዲንህ ጌሹቲ፣ ዲንህ ዳዎቶርቁ ጌሰቲቲ፣ የኣኒያ ዲንህ ባዔቲ ዚቲ ገዲ ገቢ" ዲንህ ዳንዳዓንዳኔ። 21 ዎዚ ታና ቦርሳያ ማዴቲያ ዲንህጉዲ ገቢ" ዳንዳዒያና ኑ ደዲ ማዲባኣህ ታ ዲንህም ኬኤዜኔ።

ጋዓንቲ የኣኒያ ሄርሺንታኒ ጩርቃቶ ታኣኒያ ዲዛጉዲ ጩርቁ ሄርሺንታንዳኔ፤ [ዬያ ታ ጋዓህ ሃህ ዔኤያጉዲ ማዳኬ።] 22 ዔያታ፣ ዬና ዓሳ፡ ዔብሪ ዓሲዳ? ታኣኒያ ዔያቶጉዲኬ፤ ዔያታ ዲሰራዔኤሌ ዓሲዳ? ታኣኒያ ዔያቶጉዲኬ፤ ዔያታ ዓብራሃሜ ዜርህዳ? ታኣኒያ ዔያቶጉዲኬ። 23 ዔያታ ኪሪሰቶሴም ማዳ ዓሳዳ? ታኣኒ ዔያቶይዳፓ ባሽ ኪሪሰቶሴም ማዳያኬ፤ [ዬያ ታ ጋዓህ ዣኣሹዋጉዲኬ።] ታኣኒ ማርጌ ዎዴ ማዳና ላቤ"ኔ፣ ማርጌ ዎዴ ታ ቲኡቲኔ፣ ማርጌ ዎዴ ዠራፓናኣ ታ ጳርቁንቲኔ፣ ማርጌ ዎዴ ሃህ ታ ሃይቁዎ ዓቲ" ዓቲ" ዓኣህኔ።

24 ዓይሁዶ ዓሳ ዠራፓና ሃይህታሚ" ታዘጳ ጳዲ ደንጎ ማይንቲ ታና ጳርቁኔ፤ 25 ኣይህ ማይንቲ ኮኣሎ"ና ታ ጳዲንቲኔ፣ ፔቲ"ና ሹቻ ታ ዲይንቲኔ፣ ሃይህ ማይንቲ ዋኣህ ካኣሚሌይዳ ማታ ታና ሄሌ"ኔ፣ ፔቲ" ኬሊ" ዲሚና ሮኦሪና ቢያ ዋኣህዳ ታ ዎርቁ ፔኤቁኔ፤ 26 ማርጌ ዎዴ ታ ጎይህ ሃንቲህና ማታዳኔ፤ ዬያይዳ ዎርዚ ኩሚ ታና ሙዔዎ ዓቲ"ኔ፣ ቡላንታ ታ ዲጊኖ ዓይሁዶ ዓሳንታ ዓይሁዶ ማዲባኣ ዓሳኣ ታና ዎዴዎ ዓቲ"ኔ፣ ካታምና ካኖና ዴኤፖ ባዘ"ናይዳ ታ ሃይቁዎ ዓቲ"ኔ፤ ሃህ ሉኡዙዋና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃኔ ጋዓ ዓሳ ታና ዎዴዎ ዓቲ"ኔ። 27 ማርጌ ታ ላቢ" ማዲ ማቶ ዛጌኔ፣ ማርጌ ዎዴ ገንዎ ታ ዓቲ"ኔ።

10:17 ዔር. 9፡24። 11:3 ማዢ. ማፃ 3፡1-5፤ 13። 11:9 ፒልጲ. 4፡15-18። 11:23 ዳኪ. ማዶ" 16፡23። 11:24 ላሚ. ዎማ 25፡3። 11:25 ዳኪ. ማዶ" 16፡22፤ 14፡19። 11:26 ዳኪ. ማዶ" 9፡23፤ 14፡15።

ናይዚና ዋኣህ ደኤቢ"ና ታና ማታሴኔ፥ ማርጌ ዋዴ ሙኡዚ" ባይቁም ታ ማታዳኔ፥ ማርጌ ዋዴ ጨኢሽና ካሎ"ምና ታና ማታሴኔ። 28 ጋዓንቴ ማሌ" ዓቴ" ባኮይዳፓ ባሼ ቢያ ኬሊ" ታና ማታሴህ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ሸኢጲጶ ማኣሮ ዓሳ ዘሎ"ኬ። 29 ፔቴ" ዓሲ ላባ"ኣና ታ ዒዛና ዋላ" ላባ"ኔ፤ ሃሃ ፔቴ" ዓሲ ባጋህ ዳቢሲ ጎሜይዳ ጌልዜቴ ማርጌና ታ ዳጋዳኔ።

30 ሄርሺንቴ ጌሰቲህ ኮይሳያ ማዔቴ ታኣኒ ሄርሺንጎህ ታ ላቤ"ያ ማዒያ ዳዋ ባኮንህናኬ። 31 ኑ ጎዳህ፥ ዩሱስ ኪሪሰቶሴኮ ዓዶ ማዔ ያኣዛህ ናንገና ጋላቲንቴያ ማዖም፤ ታ ሉኡቁ ኬኤዙዋኣህ ዒ ዔራኔ። 32 ዴማሰቆ ካታሞይዳ ታ ዓኣ ዋዶ"ና ካኣቲ ዓራታሴኮ ዴማ" ማዒ ዴሮ" ዋይህህ ታና ዓርቃኒ ኮዒ ካታሞ ጌላ ካሮ" ካሮ" ካፓ ዓሳና ካፒሳኔ። 33 ጋዓንቴ ሹጮና ኬልቁ ኮሾ"ና ዲሮኮ ፑልታና ዓሳ ታና ሮኤጮና ኬይሴም ታ ዒዛይዳፓ ቶሊ" ዓቴ"ኔ።

12

ጳውሎስም ያኣሲ ፔጋሲ ዳዌ ባኮ

1 ታኣኒ ሄርሺንቴ ጌሰታንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዩይ ፓህ ባኣዚ"ቱዋሴ፤ ሃህ ታኣኒ ጎዳ ታና ፔጋሲ ዳዌ ባኮና፤ ሃህ ታኣኒ ዛጌ ባኮዋ ኬኤዛንዳኔ። 2 ፔቴ" ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲሰኬያ ታ ዔራኔ፤ ዩይ ዓህ ታጳ ያይዶ ለዔኮ ቤርታ ጫሪንጮኮ 0-9 ዓኣ ጫሪንጮ ዔውቲ ዓኣዳኔ፤ [ዩይ ዓህ ዔውቲህ/ 0-9 ዒዛኮ ዩማዲ ዓኣንቴም ባኣንቴም? ታ ዔራዋሴ፤ ያኣሲ ዔራኔ።] 3 ጎኔ ዩይ ዓህ፥ 0-9 ዒዛኮ ዩማዲ ዓኣንቴም ባኣንቴም? ታ ዔራዋሴ፥ ያኣሲ ዔራኔ፤ 4 ጋዓንቴ ዩይ ዓህ ጌኔቴ ጌይንታ ቤዘ ዔውቲህ ታ ዔራኔ፤ ዒኢካ ዒዚ ዓሲ" ፔጋሲ ኬኤዛና ጌሰታኒ ዳንዳዑዋ ባኣዚ" ዋይዜኔ። 5 ዩያጉዴ ዓህ ዘሎ"ና ታ ሄርሺንታኔ፤ ታ ታ ዘሎ" ጋዓንቴ ታኣኮ ላቤ"ያ ማዒያና ሄርሺንታኔ፤ ማሌ" ሄርሺንታ ባኣዚ" ባኣሴ። 6 ታ ሄርሺንቴ ጌሰታኒ ኮዔቴታዖ ያኣኒያ ታና ዔኤያኬ ጎጆ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ታ ኬኤዛህ ጎኔ ባኣዚ"ኬ። ጋዓንቴ ዓይጎ ዓሲያ ታ ዘሎ" ዛጋ ባኮና ዋይዛ ባኮናይዳፓ 0-ህ ዳኤፒሲ ኬኤዙዋጉዳ፥ ሄርሺንቴያ ታ ሃሻ"ኔ።

7 ዩንህ ታኣም ጴዳ፥ ዳኤፖ ባኮንህ ዘሎ"ና ታ ያቶርቁዋጉዳ ታኣኮ ዓሸኮ ዓንገህጉዳ ጫርጋ ባኣዚ" ታኣም ዒንገንቴኔ፤ ዩይ ያላሄኮ ኪኢታንቻ ማዒ ታና ማታሴም ታ ያቶርቁዋጉዳ ታኣም ዒንጎናያኬ። 8 ዩይ ታና ማታሳ ባካ ታጌዳፓ ባይቃንዳጉዳ ጎዳ ሃይህ ማይንቴ ታ ሸኢቁኔ፤ 9 ጋዓንቴ ዒዚ፡- «ታኣኮ ዋልቃ ጴዳህ ኔኤኒ ላቢንቴ ዋዶ"ና ማዔህሮ ታ ዒንጌ ኮዦ ዒንጌ፤ ኔኤም ጌዳንዳኔ» ታኣም ጌዔኔ፤ ዩያር ኪሪሰቶሴኮ ዋልቃ ታጌዳ ማዓንዳጉዳ 0-ህ ዓኣዳ ታ ዋዛዲ ዋዛዲ ታ ላቢ"ያና ታ ሄርሺንታኒ ኮዓኔ። 10 ዋልቁ ታኣኒ ዴንቃህ ታኣኒ ላቤ" ዋዶ"ና ማዔህሮ ኪሪሰቶሴ ዘሎ" ታ ላቢ"ንታኣና፥ ጫሽኪንታኣና፥ ማታዳኣና፥ ዒዲንቴ ዳውሲንታኣና፥ ካራ ባይዚ ታ ሃንታኣና ቢያ ታና ዋዋዛሳኔ።

ጳውሎስ ቆርንቶስ ዓሳ ዘሎ" ማታዲ ማሊያ

11 ታኣኒ ዩይ ጌሰቲያና ዔኤያ ማዔኔ፤ ያዲ ታ ጌሰታንዳጉዳ ማህህ ዒንህኬ፤ ታና ጋላታንዳዖ ዓቴ"ህያ ዒንህኬ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ታኣኒ ዓሲ ጌይንቴዋ ዓሲ ማዔቴያ፡- «ያኣሲ ማዶ"ም ዳኪንቴ፥ ዳኤፖ ዓሳ» ጌይንታ ዓሳይዳፓ ታ ሃታያቱዋሴ። 12 ታኣኒ ዒንህ ባኣካ" ዓኣ ዋዶ"ና ያኣሲ ማዶ"ም ጎኔ ዳኪንቴ ዓሲ ማዒያ ዔርዘ ባኣዚ" ጌቢ" ዳንዳዒህና ማዶ ባካ ዲማ ዲማ ማላታ፥ ዲቃህ ባኣዚ"ንታ ያኣሲ ዋልቁና ማዶንታ ዓኮ ባኮንታኬ። 13 ዒንህ ታ ማታሴ-ዋዖ ሃሽ"ማፓ ዓታዛ ሃንጎ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ሸኢጲጶ ማኣሮ ዓሳይዳፓ ዓይጎና ታ ዒንህ ዳኪ"ሴይ? ዩይ ታኣኮ ዳቢንቴ ማዔቴ ታኣም ዓቶም ጎ0-ዋቴ።

14 ዒንህ ኮይላ" ታ ሙካንዳኔ ጌይ፥ ጌኢገንቴ ጌኢገንቴ ዓታንቴ ሃሮ" ሃይህሲኬ፤ ታቴያ ታ ዒንህ ማታሳኒ ኮ0-ዋሴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ታ ኮዓህ ዒንህ ማዓንዳኣፓዓቴም ዒንህኮ ማኢሾቱዋኣህሮኬ። ናይም ማኢሾ ቡኩሳህ ሾዔ ዓሳ ማዓንዳኣፓዓቴም ናኣታ" ሾዔ ዓሳም ማኢሾ ቡኩሱዋሴ። 15 ታኣኒ ጋዓንቴ ዒንህ ዘሎ"ሮ ታኣኮ ዓኣ ባኮ ቢያ፥ ሃህ ገንህ ታና ዓኣህ ታ ዒንጌቴ ታኣም ቃራኬ፤ ዓካሪ ታ ዒንህ ዩይደዲ ማርጌና ናሽካዛ ዒንህ ታና ዩማይዲ ዳካ"ና ናሽካኔ ጌይህዳ?

16 ዩይ ያዲ ማዔቴያ ታ ዒንህ ማታሳዓኬ፤ ጋዓንቴ ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ጋዓህጉዳ ፑርታ ማላህና ጌሺ ታ ዒንህ ዓርቁያ ማሉዋዖ ዓታዓ! 17 ታ ዒንህ ኮይላ" ዳኬ ዓሳይዳፓ ፔቴ"ህ ዘሎ"ናታዖ ታ ዒንህ ቡሪያ? 18 ቲቶ ዒንህ ኮይላ" ዓኣዳንዳጉዳ ታ ሸኢቁኔ፤ ፔቴ" ኑ ዒሻህያ ዒንህ ኮይላ" ዒዛና ዋላ" ታ ዳኬኔ፤ ሂዳዖ ቲቶ ዒንህ ማዖና ቡሪያ? ታኣና ዒዛና ዒንህም ማዶህ ፔቴ" ማላህናቱዋዓዳ? ኑኡኮ ማዳ"ኣ ፔቴ"ቱዋዓዳ?

19 ሃሮ" ሄላ"ንዳኣና ኑ ዩይደዲ ጌሰታህ «ኑ ዳቤዖ ዳቢባኣሴ» ጌይ ጌሰታያ ዒንህም ማላ? ኑኡኒ ኪሪሰቶሴና ማዒ ኬኤዛህ ያኣሲ ቤርታኬ፤ ኑ ዒጊኖንህያጉቴ! ኑኡኒ ሃያ ዒንህም ኬኤዛህ ዒንህ ደዲሺ ማክኒኬ። 20 ታኣኒ ዒንህ ኮይላ" ሙካ ዋዶ"ና ታ ማላ ጎይዖ ዒንህ ማዒባኣያ፥ ሃህ ታኣኒያ ዒንህ ማላ ጎይዖ ማዒባኣያ ኑ ዋላ" ካኣማንዳኣ ናንዳኔ ጌዒ ታ ዒጊጫኔ፤ ጎጆንቴ ዒንህ ባኣካ" 0-ራ፥ ቁኢራዎ፥ ጎሪ"ንቴ፥ ፑርታ ማዳኒ ዘርቲህ፥ ዓሲ ፑርቲሲ ጌሰቲህ፥ ደንኮ፥ ያቶርሙምንታ ዛሎንታ ዓኣ ናንዳኔ ጌዒ ታ ዒጊጫኔ። 21 ዩሮ ታ ዒንህ ኮይላ" ላሚያ ሙካዘና ታ ያኣዛህ ጎጆንቴ ዒንህ ቤርታ ታና ቦርሲሳንዳያ ናንዳኔ ጌዒ ታ ዒጊጫኔ፤ ሃህ ማርጌ ዓሳ ሓያኮ ቤርታ ዔያታ ማዶ ጎምንታ ዒኢቱ ማዶ"ንታ ዓኒ ሃህ ማቻ ማዒባኣያና ላህህንታ ዓኒ ሃህ ማቻ ማዒባኣያና ላህኒ ኮዒ ዓማሊ"ያ ጎምንታ ዔያታ ቡኡጲባኣያ ማዔም ታና ማርጌ ያዩሳንዳያ ናንዳኔ ጌዒ ታ ማርጌ ዒጊጫኔ።

13

ጳውሎስኮ ጋፒንያ ዘር"ና ሳራህያ

11:33 ዳኪ. ማዶ" 9፥23-25። 13:1 ላሚ. ዋማ 17፥6፤ 19፥15።

1 ዓካሪ ሃና ታኦሎ ዲንህ ኮይላ" ሃይህሶ ሙኮ ማዓንዳኔ፤ ቢያ ባኣዚ"ኮ ጎኑማ ዔርታህ ለምዖ ሃንጎ ሃይህ ማርካናኬ። 2 ለሚያ ታ ዲንህ ዛጋኒ ዲንህ ኮይላ" ሙኬ ዋደ"ና ላቲ" ታ ዲንህም ኬኤዜ ባኣዚ" ዓኣኔ፤ ሃህያ ታ ሃኬ ዓኣያ ቤርታ ጎሞ ማዳዘንህንታ ሃንጎዋቶንታም ላቲ" ታ ኬኤዜ፤ ዓካሪ ታ ዲንህ ኮራ ማዒ ሙካኣና ያናኣ ታ ሚጨንቲ ጌሰታዓኬ፤ 3 ዩያይዲ ታኣና ማዒ ኬኤዛህ ኪሪሰቶሴታህ ዲንህ ዔራንዳኔ፤ ዲንህ ባኣካ" ዲ ማዳንዳህ ዋልቄናኬ፤ ለቢ"ህናቱዋሴ። 4 ዒዚ ፑርቶ ዓሶ ሱያ ሚያይዲ ሱዊንቲ ሓይቄህ ለቢ"ህና ማዔያታቱያ፣ ሃህ ዲዚ ያኦሲ ዋልቄና ሼምፖና ናንጋኔ፤ ኦኡኒያ ዲዛና ዋላ" ማዒያና ለቤ"ያ ማዔቲያ ዲንህም ማዳኒ ያኦሲ ዋልቄና ዲዛና ዋላ" ሼምፐና ዓኣያ ማዒ ኦ ናንጋኔ።

5 ዲንህ ያኦሲ ጎኔ ጉሙርቃያ ማዒያ ዔራኒ ዲንህ ማህ ዛጉዋቲ፤ ሃህ ዲንህ ጊንህ ሺሪ ያኦጩዋቲ፤ ዲንህ ዣኣሌቲ ሌሊ ማዓንዳኣፓዓቲም ሃንጎ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ዲንህዳ ዓኣህ ዲንህ ዔራዋዓዳ? 6 ኦኡኒ ጋንጎቲ ዩያና ዳቢንቲ ዣኣሊባኣያ ማዔህ ዲንህ ዔራኔ ጌይ ኦ ጉሙርቃኔ። 7 ዲንህ ፔቲ"ታያ ፑርታ ባኣዚ" ማዳዋጉዲ ያኦሲ ኦ ሺኢቃኔ፤ ኦኡኒ ሺኢቃህ ዋዚ ዓሲም ኦ ኮሺ ዓሲ ማዒ ጴዳባኣቲያ ዲንህ ቢያ ዋዴ ፒዜ ማዔ ባኣዚ" ማዳንዳጉዲ ማዓንዳኣፓዓቲም ኦ ኮሹም ዳዋኒቱዋሴ። 8 ዓይጎር ጌዔቲ ኦ ጎኑም ማዳኣፓዓቲም ጎኑምና ዋላ" ዓኣዳዋ ባኣዚ" ዓይጎዋ ኦ ማዳኒ ዳንዳዑዋሴ። 9 ኦኡኒ ለቤ"ያ ማዔም ዲንህ ደዲ ማዔቲ ኦም ቃራኬ፤ ኦኡኮ ሺኢዲያ ዲንህ ፓጩ ባኣዚ"ባኣ ዓሲ ማዓንዳጉዲኬ። 10 ሓያ ኪኢቶ" ዲንህፓ ሃኬ ዓኣያ ታ ያኣፔህ ዩያርኬ፤ ዩያይዲያና ታ ዲንህ ኮይላ" ሙኬ ዋደ"ና ጎዳ ታኣም ዲንጌ ቢታንቶና ታ ዲንህ ሜታጎዓኬ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ጎዳ ዩያ ቢታንቶ ታኣም ዲንጌህ ዲንህ ታ ደዲሺ ማዣንዳጉዲኬ፣ ሻሂ ባባይዛንዳጉዲቱዋሴ።

11 ዓካሪ ታ ዲሾንህ! ሚሾንህ! ኮሺ ናንጉዋቲ፣ ፓጩ ባኣዚ"ባኣ ዓሲ ማዓኒ ደዲዋቲ፣ ታ ዘር" ዋይዘዋቲ፣ ዋላ" ሃህ ጊኢጊ ናንጉዋቲ፣ ሴካና ሃንጋና ኮሹምና ናንጉዋቲ። ናሹምና ኮሹምናኮ ያኣዛህ ዲንህና ዋላ" ማዓንዳኔ።

12 ዋሊኮ ጌርሲንህጉዲ ማዒ ዋሊ ሄርቄ ሄርቄ ዋሊ ዔኤሉ"ዋቲ።

13 ያኦሲም ዲማዴ ዓሳ ቢያ ዲንህ «ኮሺዳ?» ጋዓኔ።

14 ጎዳ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ኮሹማ፣ ያኦሲኮ ናሹማ፣ ዓያኖ ጌኤኮኮ ፔቲማ ዲንህ ቢያህና ዋላ" ማዓንጎ።

የኦሎ ማደ"ም ዳኪንቴ ጳውሎስ ጋላቴያ ዓሰም ዳኬ ኪኢቶ" ዓይያ ካሮ"

ዩሱቤኮ ዳቂሻያ ማደያ ኬኤዛ ኮዥ ሓይሶ ቃኦላ" ቢያ ቤዘይዳ ኬኤዚንቴ ኬኤዚንቴ ሓሣ ዓይሁዴ ማደባኦ ዓሳኦ ዩያ ሃይሶ ጉሙርቁ ዔኬ ዎድ"ና «ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሲ ማዳኒ ሙሴ ዔርዘ ዎጎ ኩንሣኒ ኮይሳሞ ኮይሱዎይ?» ጋዓ ያኦጪሣ ዔቁኔ። ዓሙ"ና ጳውሎስ፡- «ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሲ ማዳኒ ሙሴ ዔርዘ ዎጎ ኩንሣኒ ኮይሱዎሴ፤ ባሼ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ዓኪ ናንጊ ዴንቃኒ ቤርታዲ ኮይሳ ባኮማ ዓዛ ጉሙርቁሣኬ፤ ሓሣ ዓሲ ያኦሲ ቤርቲዳ ዒላ"ኒ ዳንዳዓሣ ጉሙርቁሣና ሌሊኬ» ጌዒ ጌዒ ዔርዘሣ ዓርቁኔ፤ ጋዓንቴ ዳኮ" ዒሲያ ጌይንታ ዓጮ"፤ ሮማ ካኦቲ ዎይሣ ጋላቴያይዳ ዓኦ ሺኢጲያ ማኦሮ ዓሶ ባኦካ"፡- «ዓሲ ያኦሲ ቤርቲዳ ዒላ"ኒ ዩሱቤ ጉሙርቁሣ ሌሊ ማደባኦንቴ ሙሴ ዔርዘ ዎጎ ኩንሣኒ ኮይሳኔ» ጌይሣና ጳውሎስኮ ጌኤዞ ማኪ ዒያ ዓሲ ዓኦኔ።

ጳውሎስ ሓያ ኪኢቶ" ጋላቴያ ዓሰም ያኦጪሣ፡- ዩያ ሉኡዞሞ ዔርዘያና ዣኦሌ ዓሶ ፒዜ ጉሙርቁሣ ይልዛኒ ሃሣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ናንጎንድ ጎይዎ ዔርዘኬ፤ ቤርታሲ ጳውሎስ ዩሱቤ ኪሪሰቶሴ ማደ"ም ዳኪንቴያ ማዳሣ ፒና ፔጋሲ ዔርዘሣና ዓርቃኔ፤ ዩያ ማደ"ም ዒዛ ዳኪሣ ዓሲቲዎንቴ ያኦሲ ማዳሣ፤ ሃሣ ዓዛኮ ዳኪንቴያ ዓይሁዴ ማደባኦ ዓሰም ማዳሣ ፓይዲ ፓይዲ ኬኤዛኔ፤ ዩካፓ ዓሲ ዒላ"ኒ ዳንዳዓሣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁሣና ሌሊ ማዳሣ ኬኤዛኔ፤ ሃሣ ሃ" ኪኢቶ"ኮ ጋፒንያ ዓይያንሣ ዳኪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሲ ናንጋ ፒዜ ናንጊ ዩሱቤ ጉሙርቁያና ጴዳ ናሹሞፓ ሙካሣ ዔርዘኔ።

ማዳኦጪላ ዳማ ዳማ ዓርቁ ባኮ
ዓይያ ካሮ" 1፡1-10
ጳውሎስ ያኦሲ ማደ"ም ዳኪንቴያ ማዳሣ ዔርዘ ቢታንቶ 1፡11—2፡21
ያኦሲኮ ኮሹሞ ዛሎ" ኬኤዛ ኮዥ ሃይሶ 3፡1—4፡31
ዩሱቤ ጉሙርቁ ዓሶኮ ጎሜ ዓይላቶፓ ኬሰኪያና ዔያታ ናንጋንዳ ጎይያ 5፡1—6፡10
ጋፒንሣ ሓይሴ 6፡11-18

1 ዓሲ ማላሣና ዓሲ ዳኬያቲዎንቴ ዩሱቤ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ሃሣ ዓዛ ሓይባ"ፓ ዔቁኔ፤ ያኦሲ፤ ዓዳሣ ዛሎ"ና ዓዛም ማዳኒ ዳኪንቴያ ማዳ፤ ድኦሪንቴ ጳውሎስይዳ፤ 2 ሓሣ ዓዛና ዎላ" ዓኦ ዒሹንሣዳፓ ቢያ ጋላቴያይዳ ዓኦ ሺኢጲያ ማኦሮ ዓሰም ዳኪንቴ ኪኢታ፡-

3 ኑ ዓዳሣ፤ ያኦዛሣዳ፤ ሓሣ ኑ ጎዳሣ ዩሱቤ ኪሪሰቶሴይዳ፤ ማዳ ማጪንቴያና ኮሹሞና ዒንሣም ማዎንጎ።

4 ሓያ ዓጮ" ፑርቲሞይዳፓ ኑና ዳቂሻኒ ኑኡኮ ዓዳሣ ማዳ፤ ያኦዛሣ ማላሣና ኪሪሰቶሴ ኑ ጎሞሮ ጌዒ ፔና ዓኦሣ ዒንጌኔ። 5 ዩያሮ ያኦሲም ናንጊና ቦንቾ ማዎንጎ፤ ዓኦሜን።

ኪሪሰቶሴ ዛሎ" ኮዥ ሓይሳ ፔቴ" ሌሊ ማዳያ

6 ኪሪሰቶሴኮ ኮሹሞ ዒንጊያና ዒንሣ ዔኤሌ" ጎዳይዳፓ ሓያይዲ ሩኡሪና ዒንሣኮ ዳማዲያና ሜሌ" ኮዥ ሓይሶ ባንሣ ዓኦዲያ ታኦም ዔርቲባኦያኬ። 7 ሓያ ታ ጋዓሣ ዒንሣ ዳቢሳ ዓሶና ኪሪሰቶሴኮ ኮዥ ሓይሶ ዎቢሳኒ ኮዓ ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ዓኦሣሮ ማዳንዳኦፓዳቴም ኮዥ ሓይሳ ጋዓንቴ ፔቴ" ሌሊኬ። 8 ዩይ ያዲ ማዳቴያ ኑኡና ጫሪንጮ ያኦሲ ኪኢታንቻሣና ዒንሣም ኬኤዜ ኮዥ ሓይሶይዳፓ ዳማዳ ኮሺ ሓይሴ ዒንሣም ኬኤዜያ ማዳቴ ዩይ ጋዳንቁንቴያ ማዎም። 9 ሓያኮ ቤርታ ታ ዒንሣም ጌዒሣጉዲ ሃሣ ታ ዒንሣም ጋዓኔ፡- ዒንሣ ዎይዚ ዔኬሣዳፓ ዳማ ሜሌ" ኮሺ ሓይሴ ያኦኒያ ዒንሣም ኬኤዜቴ ዩይ ጋዳንቁንቴያ ማዎም።

10 ዓካሪ ሃሣ ታኦኒ ኮዓሣ ዓሲ ታና ሄርሻንዳጉዲሞ ያኦሲ ሄርሻንዳጉዲዳይ? ሃሣ ዓሲ ታ ዎዛሳኒ ኮዓያ ዒንሣም ማላ? ዓሲ ታ ዎዛሳኒ ኮዓያ ማዳቴ ኪሪሰቶሴም ታ ማዳያ ማዳዓታንቴኬ።

ጳውሎስኮ ያኦሲ ማደ"ም ዔኤሊ"ንቴያ

11 ታ ዒሹንሣ! ታ ሚሹንሣ! ታ ዒንሣም ኬኤዜ ኮዥ ሓይሳ ዓሲ ኬሴ" ማላሣዳፓ ማደባኦሣ ታ ዒንሣም ዔርዘኔ፤ 12 ዎይቴ ጌዔቴ ታኦም ዩያ ዩሱቤ ኪሪሰቶሴ ፔጋሲ ዳቁኔ፤ ዓይጎ ዓሲዳፓኦ ታ ዔኪባኦሴ፤ ሃሣ ያኦኒያ ታና ዔርዘባኦሴ።

13 ሚና ቤርታ ዓይሁድ ካኦዥና ዎማይዲ ታ ናንጌቴያ፤ ያኦሲ ጉሙርቁ ሺኢጲያ ማኦሮ ዓሰም ማጪንቴዎ ዎማይዲ ታ ዳሙሴቴያ፤ ዔያቶ ባይዘኒያ ታ ዎማዒ ማሌቴያ ዒንሣ ዎይዜኔ። 14 ዓይሁድ ዓሶ ካኦዥ ዎጎ ካፒ ታ ናንጋኦና ዓኦ ታ ዒጊኖ፤ ዓይሁድ ዓሶይዳፓ ቢያ ታ ባሼኬ፤ ዓዳንሣ ካኦዥ ዎጎይዳፓ ሜሌ" ታ ሃሣ ኮዑዎያኬ።

15 ጋዓንቴ ታ ሾይንታንዳሣኮ ቤርታ ያኦሲ ታና ደኦሪ ፔኤኮ ኮሹሞና ታ ዒዛም ማዳንዳጉዲ ዔኤሌ"ኔ። 16 ዓይሁድ ማደባኦ ዓሰም ኮዥ ሃይሶ ታ ኬኤዛንዳጉዲ ያኦሲ ፔ ናዓሣ ታኦም ፔጋሲ ዳቁኒ ማሌ ዎድ"ና ዓይጎ ዓሲናኦ ታ ዘርቲባኦሴ፤ 17 ሓሣ ታኦኮ ቤርታ ያኦሲ ማደ"ም ዳኪንቴዛንሣና ካኦማኒ ዩሩሳላሜ ዓሙ"ና ታ ዴንዲባኦሴ፤ ጋዓንቴ ቤርታዲ ታኦኒ ዓሪቤ ዓጪ ዓኦዴኔ፤ ዩካፓ ታ ጊንሣ ዴማሰቆ ማዳ ሙኬኔ።

18 ሓይሣ ሌዔኮ ጊንፓፓ ጴጌሮሴና ካኦሚ ጌሰታኒ ዩሩሳላሜ ታ ዴንዲ፤ ዒኢካ ዒዛና ዎላ" ታጶ ዳንጎ ኬሊ" ታ ዴዔኔ። 19 ጋዓንቴ ጎዳኮ ጌርሲ፤ ያይቆኦይዳፓ ዓታዛ ያኦሲ ማደ"ም ዳኪንቴዛንሣዳፓ ያናኦ ታ ዴንቁባኦሴ።

20 ሓይ ታ ዒንሣም ያኦፓሣ ሉኡዚቲዎኦሣ ያኦሲ ቤርታ ታ ዒንሣም ዔርዘኔ።

21 ዩካፓ ሶኦሪያና ኪልቁያ ጋዓ ዓጪ ታ ዴንዳኔ።
22 ዩማና ዩሁዳ ዓጮ"ይዳ ዓኦ፤ ኪሪሰቶሴ

1:13 ዳኪ. ማደ" 8፡3፤ 22፡4-5፤ 26፡9-11። 1:14 ዳኪ. ማደ" 22፡3። 1:16 ዳኪ. ማደ" 9፡3-6፤ 22፡6-10፤ 26፡13-18።
1:18 ዳኪ. ማደ" 9፡26-30።

ጉሙርቃ ሸኢጲያ ማእሮ ዓሳ ታና ዛጊ ቤቁባኣሴ። 23 ዔያታ ዋይዘህ። «ዬይ ማና ኑና ዒዲ ዳውሳ ዓህ። ዬኖ ዒ ያይዘንዳኔ ጌላ ኮዓ ካእኸሎ ዘሎ" ሃህ። ኬኤዘኔ» ጋዓ ሓይሴ ሌሊኬ። 24 ታ ዘሎ"ሮ ዋ ያኦሲ ዔያታ ጋላቲኔ።

2

ጳውሎሴ ሃንጎ ያኦሲ ማድ"ሞ ዳኪንቴዘንህና ዔርቱህ

1 ታጳ ያይዶ ሌዔኮ ጊንፃፓ ባርናባሴና ዋላ" ዬሩሳላሜ ታ ዓኣዳዎ ቲቶ ታኣና ዋላ" ዔኪ ዓኣዳኔ። 2 ታ ዒኢካ ዳንዳህ። ያኦሲ ታኣም ፔጋሲ ዳዌ ጎይዎና። ዬያኮ ቤርታ ታ ማዳ ባኮንታ ሃህ ታ ማዳህ ጉሪ ዓቱዋጉዲ ጌይህና ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሰም ታ ኬኤዘ ኮዦ ሓይሶ ዔያቶኮ ዴኔፖ ዴኔፖ ሱኡጎ ዳማሲ ታ ኬኤዘኔ። 3 ታኣና ዋላ" ዓኣ ቲቶ ዋዚ ዒ ጊሪኬ ዓሲ ማዔቴያ ዓቲንቶ ቤርቶ ዒ ቲቁንታንዳጉዲ ዋልቁና ዓይህንቲባኣሴ። 4 ጋዓንቴ ኦኡኮ ባኣኮ" ዔርቱዋዎ ዓኣሸንቲ ጌሌ ፔቴ" ፔቴ" ሉኡቃ ዒሾንህ ዒዚ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንታንዳጉዲ ኮዔኔ፤ ዬንህ ዓሳ ኑ ባኣኮ" ዔርቱዋዎ ጌሌህ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴና ኦኡኮ ጎማፓ ጌኤሸኪያ ሙሪ ዘጋኒና ኦና ዓይሌ" ማሃኒ ማሊኬ። 5 ኦኡኒ ጋዓንቴ ኮዦ ሓይሶኮ ጎኑማ ዒንህና ደዲ ናንጋንዳጉዲ ጌይህና ዳካ" ዋዴታዎ ዔያቶ ማሊያም ባሸንቲባኣሴ።

6 ዬንህ ዓሰ ዔኪ ዓኣዳያ ማላዘንህ ዘሎ" ጋዓንቴ ያኦሲ ዓሲኮ ዓኣፒ ካራ ዘጊ ዓሲ ደማሱዋኣህረ ዔያቶኮ ዴኔፑማ ታኣም ዔኤቢቱዋሴ፤ ዬንህ ዓሰ ዔኪ ዓኣዳኔ ጌይንታዘንህዳፓ ታኣኒ ኬኤዘ ኮዦ ሓይሶ ቃኣሎ" ደዳ ታና ማኣዳ"። ዓይጎዋ ዓኪ ባኣዚ" ታ ዴንቁባኣሴ። 7 ጋዓንቴ ያኦሲ ጳዒሮሴ ዓይሁዴ ዓሰም ኮዦ ሓይሶ ኬኤዘንዳያ ማህህ፤ ታናኣ ኮዦ ሓይሶ ቃኣሎ" ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሰም ኬኤዘንዳጉዲ ማህህ ዔያታ ዔሬኔ፤ 8 ዬያሮ ጳዒሮሴ ዓይሁዴ ዓሰም ያኦሲ ማድ"ሞ ዳኪንቴያ ማዒ ማዳንዳጉዲ ማህ ያኦዘህ ታናኣ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሰም ዳኪንቲ ማዳያ ማህኔ። 9 ዓሰ ዔኪ ዓኣዳያ ማላ፣ ያይቆኦቤና ጳዒሮሴና ዮሓኒሴና ያኦሲ ታኣም ሃያ ደማ ማድ" ዒንጌህ ዔራዎ ታኣና ባርናባሴና ዋላ" ዔያታ ፔቴ" ማዒያ ዔርዘ ማላታ ማዒ ማዘቆ ኩጮኦ ኑ ዋሊ ዓርቄኔ፤ ዬካፓ ኦኡኒ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሰ ባንህ ዓኣዴም፤ ዔያታ ዓይሁዴ ዓሰ ባንህ ዓኣዳኒ ኑ ዋላ" ጮኣቄኔ። 10 ዬይ ያዲ ማዔቴያ ዔያቶኮ ባኣካ" ዓኣ ማንቆ ዓሰ ኦኡኒ ማኣዳ"ንዳጉዲ ዔያታ ኦና ሸኢቄኔ፤ ታኣኒያ ዬያ ማዳኒ ማርጌ ማላያኬ።

ጳውሎሴኮ ዓንጎኪያይዳ ጳዒሮሴ ጎሪ"ዎ

11 ጳዒሮሴ ዓንጎኪያ ሙካዛ ፔጌና ዒ ዳቤህረ ፔጋ" ታ ዒዛ ጎሪኔ፤ 12 ያይቆኦቤ ዳኬ፣ ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ዓንጎኪያ ሙካንዳህኮ ቤርታ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሰና ዋላ" ዒ ሙዓኔ፤ ዔያታ ሙኬህኮ ጊንፃ ጋዓንቴ «ዓይሁዴ ዓሲቱዋዎ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄ ዓሳ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንታንዳያ ኮይሳኔ» ጋዓ ዓይሁዴ ዓሰ ዒጊጪህና ሎኦሺ፣ ዓይሁዴ

ማዒባኣ ዓሰይዳፓ ደማዴኔ። 13 ሃንጎዋታ ዓይሁዴታዎ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄ ዓሳ ጳዒሮሴ ማዳህጉዲ ማዳዘ ባርናባሴያ ዔያቶ ጎይዎ ማዳህዳ ጌሌኔ። 14 ዔያቶኮ ማዳ" ኮዦ ሓይሶ ጎኑም ጎይዎጉዲ ፒዜቱዋኣህ ታ ዘጋዎ ጳዒሮሴ ኮይላ"። «ኦኡኒ ዓይሁዴ ዓሲታዎ ዓይሁዴ ዓሰ ካኣኸ ዋጎናቱዋንቴ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሰ ካኣኸ ዋጎ ጎይዎ ናንጋንቴ። ሃዳዎ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳ ዓይሁዴ ካኣኸ ዋጎ ጎይዎ ናንጋንዳጉዲ ዓይጎሮ ኔ ዔያቶ ዋልቃዲ ዓይህይ?» ጌይ ቢያህ ቤርታ ታ ዒዛ ጎሪኔ።

ዓይሁዴታቴያ ቱዋቴያ ዓሲ ጉሙርቄህና ሌሊ ዳቃያ ማዒያ

15 ጎኔኬ፣ ኦኡኮ ዜርፃ ዓይሁዴኬ፤ ጎሞ ዓሰ፣ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሰጉዲቱዋሴ። 16 ጋዓንቴ ዓሲ' ያኦሲ ቤርታ ያላ"ህ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄህና ማዒባኣፓዓቱም ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ኩንሥህናቱዋኣህ ኑ ዔራኔ፤ ኦኡኒያ ዋጎ ኩንሥህናቱዋንቴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄህና ያኦሲ ቤርታ ያላ"ኒ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ኑ ጉሙርቄኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ዓይጎ ዓሲያ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ኩንሥህና ያላ"ዋሴ። 17 ኪሪሰቶሴና ኦኡኮ ዋላ" ዓኣ ፔቱሞና ያኦሲ ቤርታ ኑ ያላ"ኒ ኮዓዎ ኦኡኒ ኑ ቶኦኪና ጎሜ ዓሲ ማዒ ጳዒያታቶ ጎሜይዳ ኦና ዔኪ ጌልዘህ ኪሪሰቶሴኬ ጌይህዳ? ፔቴ"ታዎ ያዲቱዋሴ! 18 ጋዓንቴ ታኣኒ ሻሃ ካኣኸ ዋጎ ማህ ጊንህ ማዳህ ታና ማዔቴ ታኣኒ ታ ቶኦኪና ዋጌ ሻሃያ ማዔህ ዔርዘኔ ጌይህኬ። 19 ታኣኒ ያኦሲም ናንጋንዳኔ ጌይ ዋጎ ዘሎ"ና ሃይቢና ደማዳህጉዲ ዋጌይዳፓ ታ ደማዴኔ። 20 ታኣኒ ኪሪሰቶሴና ዋላ" ሱዲንቴያጉዲ ማዒ ፓይዳንቴህረ ሃካፓ ሴካ ኪሪሰቶሴ ታ ጊዳ" ናንጋንዳፓዓቱም ታ ታኣሮ ናንጋንቴዋሴ፤ ሃህያ ታኣኒ ዓሲ ማዒ ናንጋ ናንጋ፣ ታና ናሽኬህና ታ ጋይቴ ፔና ዓኣህ ዒንጌ፣ ያኦዘህ ናዓህ ጉሙርቄያና ጳዒ ናንጎናኬ። 21 ያኦሲኮ ኮሹሞ ዒንጊያ ታኣኒ ሸሌዒሲ ዘጉዋሴ፤ ዓሲ' ያኦሲ ቤርታ ያላ"ህ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ኩንሥህናታቴ ኪሪሰቶሴ ሓይቄህ ጉሪኬ ጌይህኬ።

3

ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄህና ዋጎና ዘላ

1 ዒንህ ሓይ፣ ማሊ ጳቂሁዋ ጋላቲያ ዓጮ" ዓሳ! ያ ጌሺ ዒኖ ዒንህኮ ባይዜይ? ኪሪሰቶሴኮ ፑርቶ ዓሰ ሱያ ሚያይዳ ሱዲንቲ ሃይቁያ ዘሎ" ዒንህ ዘዘጋጉዲ ፔጋሲ ታ ዒንህም ኬኤዘኔ። 2 ታኣኒ ሃህ ዒንህዳፓ ፔቴ" ዔራኒ ኮዓ ባኣዚ" ዓኣኔ፤ ዒንህ ዓያኖ ጌኤዦ ዔኬህ ሙሴ ዋጎ ኩንሥህናም ኮዦ ሓይሶ ቃኣሎ" ዋይዚ ጉሙርቄያናዳይ? 3 ዒንህ ዓይዎ ያኦሲ ዓያናና ዓርቃዎ ዓሲ ዋልቁና ኩንህኒ ኮዓኔ፤ ሓይሾ ዒንህ ሃኣዲ ዔኤያኬ! 4 ኮዦ ሓይሶ ዘሎ"ና ዒንህ ዔኬ ሜታህ ቢያ ጉሪ ማዒ ዓቲ"ኔ ጌይህዳ? ዬይ ጉሪ ዓቲባኣሴ! 5 ያኦሲ ፔኤኮ ዓያና ዒንህም ዒንጋህና ዒንህ ኮራ ፔ ዋልቆና ማዳንታ ዓኮ ባኮ ማዳህ ሙሴ ዋጎ ዒንህ ኩንህህረሞ ኮዦ ሓይሶ ቃኣሎ" ዋይዚ ዒንህ ጉሙርቄህረዳይ?

6 ሂንዳ ዓብራሃም ማሉዋቱ፡- «ዓብራሃም ያክሲ ጉሙርቄኔ፤ ያክሲያ ዲዛ ፔ ዓሲ ማህኔ» ጌይንቲ ፃኣፒንቲኔ። 7 ዓካሪ፤ ያክሲ ጉሙርቄኔ ያክሲያ ቢያ ዓብራሃም ናኣቶ" ማዓሂ ዔሩዋቱ። 8 ያክሲ ዓይሁዳ ማዓሂ ዓሶ ጉሙርቄሂ ዛላና ሂሊ"ሳንዳያ ማዓሂ ጌኤዡ ማፃኣፓ ቤርታዲ ዳንቁ፡- «ዳራ" ቢያ ኔ ዛሎ"ና ዓንጂንታንዳኔ» ጌይሂና ቤርታ ዓብራሃም ኮዡ ሓይሶ ቃኣሎ" ከኤዜኔ። 9 ዩያሮ ያክሲ ጉሙርቄኔ ያክሲ ጉሙርቄ፣ ዓብራሃም ጉዲ ዓንጂንቲያኔ።

10 «ዋጎ ኩንሂያና ኑ ሂሊ"ንዳኔ» ጋዓዘንሂ ቢያ ጋዳንቁንቲያኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቲ፡- «ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ማፃኣፓይዳ ፃኣፒንቲ ዓይሂያና ቢያ ደዲ ናንጉዋያ ሃሃ ማዲ ኩንሁዋ ዓሲ ጋዳንቁንቲያኔ» ጌይንቲ ፃኣፒንቲሂሮኔ።

11 «ዒሎ" ዓሲ ጉሙርቄሂና ሸምፔና ናንጋኔ» ጌይንቲ ፃኣፒንቲሂሮ ዋጎ ኩንሁሂና ዓይጎ ዓሲያ ያክሲ ቤርታይዳ ሂሊ"ዋኣሂ ዔርቲያኔ። 12 ዋጌ ጉሙርቄሂና ዓርቁንቲ ባኣዚ"ቲዋሴ፤ ጋዓንቲ «ዓሲ ዋጌና ናንጋኔ ዳንዳዓሂ ዋጎ ዓይሂያ ቢያ ኩንሂያኔ» ጌይንቲ ፃኣፒንቲኔ።

13 «ሚሂዳ ሱዳንቲ ሓይቃ ዓሲ ቢያ ጋዳንቁንቲያኔ» ጌይንቲ ፃኣፒንቲኔ፤ ከሪሶቶሴ ኑ ጋይቲ ጌይ ሱዳንቲያና ጋዳንቁንቲያ ማዓ ዋጎ ጋዳምይዳፓ ኑና ዳቁሼኔ። 14 ዩይ ያዲ ማዓሂ ያክሲ ዓብራሃም ዓንጌ ዓንጂ ዩሱስ ከሪሶቶሴ ዛሎ"ና ዓይሁዳ ማዓሂ ዓሶ ሂሊ"ንዳጉዲ፤ ሃሃ ያክሲ፡- «ታ ዓንሂሂም ዓንጋንዳኔ» ጌዔ ዓያሮ ጌኤዡዋ ጉሙርቄሂና ኑ ዔካንዳጉዲኔ።

ሙሴ ዋጎና ሃጊ ማዓንዳ ዋዘና

15 ታ ዒሸንሃ! ታ ሚሸንሃ! ዓሲም ዔርታ ማላታ ማዓንዳ ባኣዚ" ታ ዓንሂሂም ከኤዘም። ዓሲ ዋላ" ጫኣቁሞ ጫኣቁሰካፓ ያኦኒያ ዩኖ ጫኣቁሞ ሃሻ"ኒና ጊዳ" ቃሳኒያ ዳንዳዐብሴ። 16 ያክሲ ዓብራሃምና ዓዛኮ ዜርያናም ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ" ቃኣሎ" ዓንጌሂ ዩኖ ጎይያኔ፤ ጌኤዡ ማፃኣፓ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ" ቃኣላ" ሚሮጌ ዓሲም ማዓያ ማሂ፣ «ኔ ዜርያም» ጎዐብሴ፤ ጋዓንቲ ፔቲ" ዓሲም ማዓያ ማሂ፣ «ኔ ዜርያሂም» ጋዓኔ፤ ዩይያ «ኔ ዜርያሂ» ጌይንቲሂ ከሪሶቶሴኔ። 17 ዓካሪ፣ ታ ሂዚ ጋዓኔ፤ ያይዶ ጸኤታና ሓይሂታሚ" ለዔኮ ጊንፃፓ ዓንጊንቲ ዋጋ" ቤርታዲ ያክሲ" ዔሪ ደዲሼ ጫኣቁሞ ዓይሴ፣ ዓንጊንቲ ዋዘ" ቃኣሎ"ዋ ጉሪ ማሃኒ ዳንዳዐብሴ። 18 ያክሲኮ ዓንጊፃ ዋጌ ዛላና ጳዳያታቲ፣ ያክሲ ዓንጌ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ" ቃኣሎ"ና ማዓያ ዓታንዳንቲኔ፤ ጋዓንቲ ያክሲ ዓብራሃም ዓንጌ ዓንጊፃ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ" ቃኣሎ"ናኔ።

19 ሂዳያ ዋጌ ዓንጊንቲሂ ዓይጌንዳሮዳይ? ዋጌ ጊዳ" ቃሲ"ንቲሂ ዓብራሃም ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ" ቃኣሎ"ና ዓንጊንቲ ዜርያሂ ሙካንዳያ ሂሊ"ንዳኣና ፔርታ ማዶ ዓይጎ ማዓቲያ ዔርዘኒኔ፤ ዋጌ ሙከሂ ያክሲና ዓሲና ባኣካ" ማዓ፣ ዓሂም ያክሲ ከኢታንፖ ዛሎ"ና ከኤዚንቲምኔ። 20 ዩይ

ያዲ ማዓቲያ ባኣካ" ማዓ ዓሂ ፔቲ" ዜርሂም ሌሊ ዔቃያቲዋሴ፤ ያክሲ ጋዓንቲ ፔቲ"ኔ።

21 ዓካሪ፤ ሙሴ ዋጋ" ያክሲኮ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ" ቃኣሎ"ና ዋላ" ጊኢጉዋያዳ? ያዲቲዋሴ! ሸምፖ ዓንጋ ዋጌ ዓንጊንቲያ ማዓቲ ሂሊ"ም ዋጊም ዓይሂንቲሂና ጳዳያ ናንዳንቲኔ። 22 ጋዓንቲ ጌኤዡ ማፃኣፓ ዓጫ" ጉቤ ጎሚና ቲኡቲያ ማዓኔ ጋዓኔ፤ ዩይያ፡- ዩሱስ ከሪሶቶሴ ጉሙርቄያና ጳዳ ዋዘ" ቃኣላ" ጉሙርቄከንሂም ዓንጊንታንዳጉዲኔ።

23 ዩይ ከሪሶቶሴ ጉሙርቄፃ ሙካንዳሂኮ ቤርታ ዋጎ ዛሎ"ና ኑ ቲኡሲ ዓሲ ማዓ ዩይ ፔጋዳንዳያ ሂሊ"ንዳኣና ካራ ኑም ባይቄያ ማዓኔ። 24 ዩያሮ ጉሙርቄያና ኑ ሂሊ"ንዳጉዲ ከሪሶቶሴ ሙካንዳያ ሂሊ"ንዳኣና ሙሴ ዋጋ" ኑና ዔርዘ ዔርዘ ዲቻያ ማዓኔ። 25 ሓሂ ጋዓንቲ ከሪሶቶሴ ጉሙርቄሂ ሙከሂሂሮ ዋጌ ኑና ዔርዘ ዔርዘ ዲቻያ ማዓያ ዓቲ"ኔ።

26 ዩሱስ ከሪሶቶሴ ጉሙርቄያና ዓንሂ ቢያሂ ያክሲ ናይኔ። 27 ከሪሶቶሴና ዋላ" ፔቲ" ማዓኒ ዋኣያና ማሰቲ ዓሳ ቢያ ከሪሶቶሴ ዓንሂ ማኣዔኔ። 28 ቢያሂ ዩሱስ ከሪሶቶሴ ዛሎ"ና ፔቲ" ዓንሂ ማዓሂሮ ዓይሁዳና ዓይሁዳ ማዓሂ ዓሲና፣ ማዳሂና ማዳሻሂና፣ ዓቲንቁና ለኣሊናኮ ባኣካ" ዲሙሮ ባኣሴ። 29 ዓካሪ ዓንሂ ከሪሶቶሴ ማዓቶ ዓብራሃም ዜርያኔ፤ ዓንጊንቲ ዋዘ" ቃኣሎ" ጎይያና ዒዛና ዋላ" ዓንሂ ያክሲ ዓንጋ ባኮ ዔካንዳዘንሂኔ።

4

1 ሃሃ ታ ሂዚ ጋዓኔ፡- ዓዶ ዳካላኒ ቶይዶ ናዖ ማዓሂ ናይ ዓኣዖ ዋዘ ዒ ዓዶ ቆሎ"ኮ ቢያ ቢቲ ማዓቲያ ማኣራ ዓኣ ካራምይዳፓ ዒ ዲማቲዋሴ። 2 ጋዓንቲ ዓዶ ዒዛም ጌዔ ዋዶ" ሂሊ"ንዳኣና ዒዛ ዔርዘ ዔርዘ ዲቻ ዓሶ ዳም" ዒ ማዓኔ።

3 ዩያጉዲ ኑኣኒ ያክሲ ዓያና ባኮ ዛሎ"ና ናይ ዓኣ ዋዶ"ና ሓያ ዓጮ" ካኣዡ ዋጎም ዓይሌ ማዓ ኑ ዋርቃያኔ። 4 ጋዓንቲ ያክሲ ጌዔ ዋዶ" ሂሊ"ዛ ዓሲዳፓ ሸይንቲያ፤ ሓሃ ዋጎም ዓይሂንታያ ማዓ ፔኤኮ ናዓሂ ዒዚ ኑም ዳከኔ፤ 5 ዩያ ዒ ማዳሂ ዋጎም ዓይሂንታያ ማዓዘንሂ ዳቁሻኒና ኑናኣ ዒዛኮ ኮሹምና ፔ ናይ ማሃኒኔ። 6 ያክሲ ናይ ኑ ማዓሂሮ፡- «ታ ዓዶ» ጌይ ዒዛ ዔኣላ"፤ ፔኤኮ ናዓሂ ዓያና ኑም ዒ ዳከኔ። 7 ዩያሮ ሃይፓ ሴካ ያክሲኮ ኔ ናይ ማዓንዳፓዓቲም ዓይሌ"ቲዋሴ፤ ያክሲኮ ኔ ናይ ማዓያታቲ ያክሲ ፔ ናኣቶ"ም ጊኢጊሼ ባኮ ቢያ ኔኤም ዓንጋንዳኔ።

ጳውሎሴ ጋላቲያ ዓለም ማሌ ማሊያ

8 ሓያኮ ቤርታ ያክሲ ዓንሂ ዔሪባኣሂሮ ካኣሸኮንዶ ባኣዚ" ማዓሂ ባኮም ዓይሌ" ማዓ ዓንሂ ናንጌኔ። 9 ሃሂ ጋዓንቲ ዓንሂ ያክሲ ዔሪኔ፤ ለሚ ታ ከኤዚኒ ኮዔቲ ያክሲያ ዓንሂ ዔሪኔ። ሂዳያ ጊንሃ ዩያ ፓሁዋያና ለቤ"ያ ማዓ፣ ዓጮ" ካኣዡ ዋጎ ባንሂ ዋዲ" ዓንሂ ማዓይ? ሃሃ ዋዲ" ዓንሂ ለሚ ዔያቶኮ ዓይሌ" ማዓኒ ኮዔይ? 10 ዲማ ዲማ ከሎ"፣ ዓጊኖ፣ ዋዶ"ንታ ሌዖንታ

3:6 ማገሮ ማፃ 15:6፤ ሮሜ 4:3። 3:7 ሮሜ 4:16። 3:8 ማገሮ ማፃ 12:3። 3:10 ለሚ ዋማ 27:26። 3:11 ዒምባ. 2:4። 3:12 ለዊ. ዓከ 18:5። 3:13 ለሚ. ዋማ 21:23። 3:16 ማገሮ ማፃ 12:7። 3:18 ሮሜ 4:14። 3:29 ሮሜ 4:13። 4:5 ሮሜ 8:15-17።

ዲንህ ጠንቅቅ። 11 ይደር ታ ዲንህ ማዳደር። ለቢንጥ ማዳ ማዳ" ጉሪ ማዳንዳሲንታኔ ጌይ ታ ሂርጋ።

12 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ታ ዲንህጉዲ ማዳህረ ዲንህህ ታጉዲ ማዳጋቱ ጌይ ታ ሸኢቃ፤ ዲንህ ታአም ዓይጎ ፑርቲሲባኦ።

13 ቤርቲ ቤርታ ከዠ ሐይሶ ታ ዲንህም ከኤዛኒ ዳንዳዔህ ታአኮ ሃርጎ ዛሎ"ና ማዳህረ ዲንህ ዔራ። 14 ዋዚ ዲንህም ታአኮ ሃርጋ ማዳጋቱ ማዳህረ ዲንህ ታና ለሂባኦ፤ ሃህ ሻኦከንጥባኦ።

ጋዓንቴ ያኦሲኮ ከኢታንቻጉዲ ይያገ ዑህ ከሪሰቶሴ ጠንቸ ዔካያጉዲ ታና ዲንህ ጠንቸ ዔከ። 15 ሐህ ሃያኮ ቤርታ ዲንህ ታ ዛሎ"ና ዋዛዳ ዋዛ" ቢያ ዋዋይቴይ? ይኖና ዲንህም ዳንዳዔንታቴ ዲንህኮ ዓኦገታጋ ታአም ዲንጋንዳጉዲታህ ታ ታ ቶኦከና ይያኮ ማርካከ።

16 ሂዳጋ ሃህ ጎኦም ታ ዲንህም ከኤዛኒህር ዲንህኮ ሞርኬ ታ ማዳጋ?

17 ሐንጎ ዓሳ ዲንህ ዛሎ" ማሊ ማታዳንዳጋ ናንዳ፤ ማዳጋ ይያ ዔያታ ማዳህረ ኮሹሞሞቱ፤ ዔያቶኮ ማሊ፡- ዲንህ ኑ ገዳ"ገ ዲማዳንዳጉዲና ዔያቶም ዲንህ ባሼ ማላንዳጉዲከ። 18 ኮሹሞ ባኦዚ"ሞታቴ ደዲ ማሊ፡ ኮሹከ፤ ጋዓንቴ ይይ ዲንህኮ ታኦኒ ዲንህና ናንጋ ዋደ"ና ሌሊ ማጋገ። 19 ታ ናይጥቴ! ከሪሰቶሴ ዲንህዳ ፔጋዲ ጴዳንዳጋ ሄላ"ንዳኦና ገንህ ዲንህ ዛሎ" ማሊ፡ ያና ሸይቹ ቆዩ"ህ ማታሳህጉዲ ማቶይዳ ታ ዓኦ። 20 ዲማ ማዳ ጎይህና ዲንህም ከኤዛኒ ሃህ ታ ዲንህ ኮራታቴ ዓይጎ! ጋዓንቴ ዓይጎ ታ ማዳንዳጋ ዔርቶ ዲዩ ባሼህር ታ ማታዳ።

17 ሐንጎ ዓሳ ዲንህ ዛሎ" ማሊ ማታዳንዳጋ ናንዳ፤ ማዳጋ ይያ ዔያታ ማዳህረ ኮሹሞሞቱ፤ ዔያቶኮ ማሊ፡- ዲንህ ኑ ገዳ"ገ ዲማዳንዳጉዲና ዔያቶም ዲንህ ባሼ ማላንዳጉዲከ። 18 ኮሹሞ ባኦዚ"ሞታቴ ደዲ ማሊ፡ ኮሹከ፤ ጋዓንቴ ይይ ዲንህኮ ታኦኒ ዲንህና ናንጋ ዋደ"ና ሌሊ ማጋገ። 19 ታ ናይጥቴ! ከሪሰቶሴ ዲንህዳ ፔጋዲ ጴዳንዳጋ ሄላ"ንዳኦና ገንህ ዲንህ ዛሎ" ማሊ፡ ያና ሸይቹ ቆዩ"ህ ማታሳህጉዲ ማቶይዳ ታ ዓኦ። 20 ዲማ ማዳ ጎይህና ዲንህም ከኤዛኒ ሃህ ታ ዲንህ ኮራታቴ ዓይጎ! ጋዓንቴ ዓይጎ ታ ማዳንዳጋ ዔርቶ ዲዩ ባሼህር ታ ማታዳ።

17 ሐንጎ ዓሳ ዲንህ ዛሎ" ማሊ ማታዳንዳጋ ናንዳ፤ ማዳጋ ይያ ዔያታ ማዳህረ ኮሹሞሞቱ፤ ዔያቶኮ ማሊ፡- ዲንህ ኑ ገዳ"ገ ዲማዳንዳጉዲና ዔያቶም ዲንህ ባሼ ማላንዳጉዲከ። 18 ኮሹሞ ባኦዚ"ሞታቴ ደዲ ማሊ፡ ኮሹከ፤ ጋዓንቴ ይይ ዲንህኮ ታኦኒ ዲንህና ናንጋ ዋደ"ና ሌሊ ማጋገ። 19 ታ ናይጥቴ! ከሪሰቶሴ ዲንህዳ ፔጋዲ ጴዳንዳጋ ሄላ"ንዳኦና ገንህ ዲንህ ዛሎ" ማሊ፡ ያና ሸይቹ ቆዩ"ህ ማታሳህጉዲ ማቶይዳ ታ ዓኦ። 20 ዲማ ማዳ ጎይህና ዲንህም ከኤዛኒ ሃህ ታ ዲንህ ኮራታቴ ዓይጎ! ጋዓንቴ ዓይጎ ታ ማዳንዳጋ ዔርቶ ዲዩ ባሼህር ታ ማታዳ።

17 ሐንጎ ዓሳ ዲንህ ዛሎ" ማሊ ማታዳንዳጋ ናንዳ፤ ማዳጋ ይያ ዔያታ ማዳህረ ኮሹሞሞቱ፤ ዔያቶኮ ማሊ፡- ዲንህ ኑ ገዳ"ገ ዲማዳንዳጉዲና ዔያቶም ዲንህ ባሼ ማላንዳጉዲከ። 18 ኮሹሞ ባኦዚ"ሞታቴ ደዲ ማሊ፡ ኮሹከ፤ ጋዓንቴ ይይ ዲንህኮ ታኦኒ ዲንህና ናንጋ ዋደ"ና ሌሊ ማጋገ። 19 ታ ናይጥቴ! ከሪሰቶሴ ዲንህዳ ፔጋዲ ጴዳንዳጋ ሄላ"ንዳኦና ገንህ ዲንህ ዛሎ" ማሊ፡ ያና ሸይቹ ቆዩ"ህ ማታሳህጉዲ ማቶይዳ ታ ዓኦ። 20 ዲማ ማዳ ጎይህና ዲንህም ከኤዛኒ ሃህ ታ ዲንህ ኮራታቴ ዓይጎ! ጋዓንቴ ዓይጎ ታ ማዳንዳጋ ዔርቶ ዲዩ ባሼህር ታ ማታዳ።

17 ሐንጎ ዓሳ ዲንህ ዛሎ" ማሊ ማታዳንዳጋ ናንዳ፤ ማዳጋ ይያ ዔያታ ማዳህረ ኮሹሞሞቱ፤ ዔያቶኮ ማሊ፡- ዲንህ ኑ ገዳ"ገ ዲማዳንዳጉዲና ዔያቶም ዲንህ ባሼ ማላንዳጉዲከ። 18 ኮሹሞ ባኦዚ"ሞታቴ ደዲ ማሊ፡ ኮሹከ፤ ጋዓንቴ ይይ ዲንህኮ ታኦኒ ዲንህና ናንጋ ዋደ"ና ሌሊ ማጋገ። 19 ታ ናይጥቴ! ከሪሰቶሴ ዲንህዳ ፔጋዲ ጴዳንዳጋ ሄላ"ንዳኦና ገንህ ዲንህ ዛሎ" ማሊ፡ ያና ሸይቹ ቆዩ"ህ ማታሳህጉዲ ማቶይዳ ታ ዓኦ። 20 ዲማ ማዳ ጎይህና ዲንህም ከኤዛኒ ሃህ ታ ዲንህ ኮራታቴ ዓይጎ! ጋዓንቴ ዓይጎ ታ ማዳንዳጋ ዔርቶ ዲዩ ባሼህር ታ ማታዳ።

17 ሐንጎ ዓሳ ዲንህ ዛሎ" ማሊ ማታዳንዳጋ ናንዳ፤ ማዳጋ ይያ ዔያታ ማዳህረ ኮሹሞሞቱ፤ ዔያቶኮ ማሊ፡- ዲንህ ኑ ገዳ"ገ ዲማዳንዳጉዲና ዔያቶም ዲንህ ባሼ ማላንዳጉዲከ። 18 ኮሹሞ ባኦዚ"ሞታቴ ደዲ ማሊ፡ ኮሹከ፤ ጋዓንቴ ይይ ዲንህኮ ታኦኒ ዲንህና ናንጋ ዋደ"ና ሌሊ ማጋገ። 19 ታ ናይጥቴ! ከሪሰቶሴ ዲንህዳ ፔጋዲ ጴዳንዳጋ ሄላ"ንዳኦና ገንህ ዲንህ ዛሎ" ማሊ፡ ያና ሸይቹ ቆዩ"ህ ማታሳህጉዲ ማቶይዳ ታ ዓኦ። 20 ዲማ ማዳ ጎይህና ዲንህም ከኤዛኒ ሃህ ታ ዲንህ ኮራታቴ ዓይጎ! ጋዓንቴ ዓይጎ ታ ማዳንዳጋ ዔርቶ ዲዩ ባሼህር ታ ማታዳ።

17 ሐንጎ ዓሳ ዲንህ ዛሎ" ማሊ ማታዳንዳጋ ናንዳ፤ ማዳጋ ይያ ዔያታ ማዳህረ ኮሹሞሞቱ፤ ዔያቶኮ ማሊ፡- ዲንህ ኑ ገዳ"ገ ዲማዳንዳጉዲና ዔያቶም ዲንህ ባሼ ማላንዳጉዲከ። 18 ኮሹሞ ባኦዚ"ሞታቴ ደዲ ማሊ፡ ኮሹከ፤ ጋዓንቴ ይይ ዲንህኮ ታኦኒ ዲንህና ናንጋ ዋደ"ና ሌሊ ማጋገ። 19 ታ ናይጥቴ! ከሪሰቶሴ ዲንህዳ ፔጋዲ ጴዳንዳጋ ሄላ"ንዳኦና ገንህ ዲንህ ዛሎ" ማሊ፡ ያና ሸይቹ ቆዩ"ህ ማታሳህጉዲ ማቶይዳ ታ ዓኦ። 20 ዲማ ማዳ ጎይህና ዲንህም ከኤዛኒ ሃህ ታ ዲንህ ኮራታቴ ዓይጎ! ጋዓንቴ ዓይጎ ታ ማዳንዳጋ ዔርቶ ዲዩ ባሼህር ታ ማታዳ።

17 ሐንጎ ዓሳ ዲንህ ዛሎ" ማሊ ማታዳንዳጋ ናንዳ፤ ማዳጋ ይያ ዔያታ ማዳህረ ኮሹሞሞቱ፤ ዔያቶኮ ማሊ፡- ዲንህ ኑ ገዳ"ገ ዲማዳንዳጉዲና ዔያቶም ዲንህ ባሼ ማላንዳጉዲከ። 18 ኮሹሞ ባኦዚ"ሞታቴ ደዲ ማሊ፡ ኮሹከ፤ ጋዓንቴ ይይ ዲንህኮ ታኦኒ ዲንህና ናንጋ ዋደ"ና ሌሊ ማጋገ። 19 ታ ናይጥቴ! ከሪሰቶሴ ዲንህዳ ፔጋዲ ጴዳንዳጋ ሄላ"ንዳኦና ገንህ ዲንህ ዛሎ" ማሊ፡ ያና ሸይቹ ቆዩ"ህ ማታሳህጉዲ ማቶይዳ ታ ዓኦ። 20 ዲማ ማዳ ጎይህና ዲንህም ከኤዛኒ ሃህ ታ ዲንህ ኮራታቴ ዓይጎ! ጋዓንቴ ዓይጎ ታ ማዳንዳጋ ዔርቶ ዲዩ ባሼህር ታ ማታዳ።

17 ሐንጎ ዓሳ ዲንህ ዛሎ" ማሊ ማታዳንዳጋ ናንዳ፤ ማዳጋ ይያ ዔያታ ማዳህረ ኮሹሞሞቱ፤ ዔያቶኮ ማሊ፡- ዲንህ ኑ ገዳ"ገ ዲማዳንዳጉዲና ዔያቶም ዲንህ ባሼ ማላንዳጉዲከ። 18 ኮሹሞ ባኦዚ"ሞታቴ ደዲ ማሊ፡ ኮሹከ፤ ጋዓንቴ ይይ ዲንህኮ ታኦኒ ዲንህና ናንጋ ዋደ"ና ሌሊ ማጋገ። 19 ታ ናይጥቴ! ከሪሰቶሴ ዲንህዳ ፔጋዲ ጴዳንዳጋ ሄላ"ንዳኦና ገንህ ዲንህ ዛሎ" ማሊ፡ ያና ሸይቹ ቆዩ"ህ ማታሳህጉዲ ማቶይዳ ታ ዓኦ። 20 ዲማ ማዳ ጎይህና ዲንህም ከኤዛኒ ሃህ ታ ዲንህ ኮራታቴ ዓይጎ! ጋዓንቴ ዓይጎ ታ ማዳንዳጋ ዔርቶ ዲዩ ባሼህር ታ ማታዳ።

17 ሐንጎ ዓሳ ዲንህ ዛሎ" ማሊ ማታዳንዳጋ ናንዳ፤ ማዳጋ ይያ ዔያታ ማዳህረ ኮሹሞሞቱ፤ ዔያቶኮ ማሊ፡- ዲንህ ኑ ገዳ"ገ ዲማዳንዳጉዲና ዔያቶም ዲንህ ባሼ ማላንዳጉዲከ። 18 ኮሹሞ ባኦዚ"ሞታቴ ደዲ ማሊ፡ ኮሹከ፤ ጋዓንቴ ይይ ዲንህኮ ታኦኒ ዲንህና ናንጋ ዋደ"ና ሌሊ ማጋገ። 19 ታ ናይጥቴ! ከሪሰቶሴ ዲንህዳ ፔጋዲ ጴዳንዳጋ ሄላ"ንዳኦና ገንህ ዲንህ ዛሎ" ማሊ፡ ያና ሸይቹ ቆዩ"ህ ማታሳህጉዲ ማቶይዳ ታ ዓኦ። 20 ዲማ ማዳ ጎይህና ዲንህም ከኤዛኒ ሃህ ታ ዲንህ ኮራታቴ ዓይጎ! ጋዓንቴ ዓይጎ ታ ማዳንዳጋ ዔርቶ ዲዩ ባሼህር ታ ማታዳ።

17 ሐንጎ ዓሳ ዲንህ ዛሎ" ማሊ ማታዳንዳጋ ናንዳ፤ ማዳጋ ይያ ዔያታ ማዳህረ ኮሹሞሞቱ፤ ዔያቶኮ ማሊ፡- ዲንህ ኑ ገዳ"ገ ዲማዳንዳጉዲና ዔያቶም ዲንህ ባሼ ማላንዳጉዲከ። 18 ኮሹሞ ባኦዚ"ሞታቴ ደዲ ማሊ፡ ኮሹከ፤ ጋዓንቴ ይይ ዲንህኮ ታኦኒ ዲንህና ናንጋ ዋደ"ና ሌሊ ማጋገ። 19 ታ ናይጥቴ! ከሪሰቶሴ ዲንህዳ ፔጋዲ ጴዳንዳጋ ሄላ"ንዳኦና ገንህ ዲንህ ዛሎ" ማሊ፡ ያና ሸይቹ ቆዩ"ህ ማታሳህጉዲ ማቶይዳ ታ ዓኦ። 20 ዲማ ማዳ ጎይህና ዲንህም ከኤዛኒ ሃህ ታ ዲንህ ኮራታቴ ዓይጎ! ጋዓንቴ ዓይጎ ታ ማዳንዳጋ ዔርቶ ዲዩ ባሼህር ታ ማታዳ።

17 ሐንጎ ዓሳ ዲንህ ዛሎ" ማሊ ማታዳንዳጋ ናንዳ፤ ማዳጋ ይያ ዔያታ ማዳህረ ኮሹሞሞቱ፤ ዔያቶኮ ማሊ፡- ዲንህ ኑ ገዳ"ገ ዲማዳንዳጉዲና ዔያቶም ዲንህ ባሼ ማላንዳጉዲከ። 18 ኮሹሞ ባኦዚ"ሞታቴ ደዲ ማሊ፡ ኮሹከ፤ ጋዓንቴ ይይ ዲንህኮ ታኦኒ ዲንህና ናንጋ ዋደ"ና ሌሊ ማጋገ። 19 ታ ናይጥቴ! ከሪሰቶሴ ዲንህዳ ፔጋዲ ጴዳንዳጋ ሄላ"ንዳኦና ገንህ ዲንህ ዛሎ" ማሊ፡ ያና ሸይቹ ቆዩ"ህ ማታሳህጉዲ ማቶይዳ ታ ዓኦ። 20 ዲማ ማዳ ጎይህና ዲንህም ከኤዛኒ ሃህ ታ ዲንህ ኮራታቴ ዓይጎ! ጋዓንቴ ዓይጎ ታ ማዳንዳጋ ዔርቶ ዲዩ ባሼህር ታ ማታዳ።

17 ሐንጎ ዓሳ ዲንህ ዛሎ" ማሊ ማታዳንዳጋ ናንዳ፤ ማዳጋ ይያ ዔያታ ማዳህረ ኮሹሞሞቱ፤ ዔያቶኮ ማሊ፡- ዲንህ ኑ ገዳ"ገ ዲማዳንዳጉዲና ዔያቶም ዲንህ ባሼ ማላንዳጉዲከ። 18 ኮሹሞ ባኦዚ"ሞታቴ ደዲ ማሊ፡ ኮሹከ፤ ጋዓንቴ ይይ ዲንህኮ ታኦኒ ዲንህና ናንጋ ዋደ"ና ሌሊ ማጋገ። 19 ታ ናይጥቴ! ከሪሰቶሴ ዲንህዳ ፔጋዲ ጴዳንዳጋ ሄላ"ንዳኦና ገንህ ዲንህ ዛሎ" ማሊ፡ ያና ሸይቹ ቆዩ"ህ ማታሳህጉዲ ማቶይዳ ታ ዓኦ። 20 ዲማ ማዳ ጎይህና ዲንህም ከኤዛኒ ሃህ ታ ዲንህ ኮራታቴ ዓይጎ! ጋዓንቴ ዓይጎ ታ ማዳንዳጋ ዔርቶ ዲዩ ባሼህር ታ ማታዳ።

17 ሐንጎ ዓሳ ዲንህ ዛሎ" ማሊ ማታዳንዳጋ ናንዳ፤ ማዳጋ ይያ ዔያታ ማዳህረ ኮሹሞሞቱ፤ ዔያቶኮ ማሊ፡- ዲንህ ኑ ገዳ"ገ ዲማዳንዳጉዲና ዔያቶም ዲንህ ባሼ ማላንዳጉዲከ። 18 ኮሹሞ ባኦዚ"ሞታቴ ደዲ ማሊ፡ ኮሹከ፤ ጋዓንቴ ይይ ዲንህኮ ታኦኒ ዲንህና ናንጋ ዋደ"ና ሌሊ ማጋገ። 19 ታ ናይጥቴ! ከሪሰቶሴ ዲንህዳ ፔጋዲ ጴዳንዳጋ ሄላ"ንዳኦና ገንህ ዲንህ ዛሎ" ማሊ፡ ያና ሸይቹ ቆዩ"ህ ማታሳህጉዲ ማቶይዳ ታ ዓኦ። 20 ዲማ ማዳ ጎይህና ዲንህም ከኤዛኒ ሃህ ታ ዲንህ ኮራታቴ ዓይጎ! ጋዓንቴ ዓይጎ ታ ማዳንዳጋ ዔርቶ ዲዩ ባሼህር ታ ማታዳ።

28 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ዲንህህ ዩሳክፎጉዲ ዲንገንቴ ዋዘ" ቃኦሎ" ናኦቶ"ከ። 29 ጋዓንቴ ይኖ ዋደ"ና ዓሲ ማሊህና ሾይንቴህ ዓያኖ ማሊ፡ ያና ሾይንቴህ ዓዲ ዳውሴህጉዲ ሐኖ"ዋ ይያጉዲከ። 30 ጋዓንቴ ጌኦገጥ ማፃኦገ ይያ ዛሎ" ዋዚ ጋዓይ? ማፃኦገ፡- «ዓይሎ"ሎ ናዓህ ማኦር ዲንዳ ሾዔ ናዓህና ዋላ" ዓዶ ባኮ ዳካሊንዲሞኦህረ ዓይሎ"ሎ ናዓህና ዋላ" ከሲ" ዳከ» ጋዓኔ። 31 ይደር ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ኦኦኒ ማኦር ዲንዶ ናኦቶ"ከ፤ ዓይሎ"ሎ ናኦቶ"ቱ።

28 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ዲንህህ ዩሳክፎጉዲ ዲንገንቴ ዋዘ" ቃኦሎ" ናኦቶ"ከ። 29 ጋዓንቴ ይኖ ዋደ"ና ዓሲ ማሊህና ሾይንቴህ ዓያኖ ማሊ፡ ያና ሾይንቴህ ዓዲ ዳውሴህጉዲ ሐኖ"ዋ ይያጉዲከ። 30 ጋዓንቴ ጌኦገጥ ማፃኦገ ይያ ዛሎ" ዋዚ ጋዓይ? ማፃኦገ፡- «ዓይሎ"ሎ ናዓህ ማኦር ዲንዳ ሾዔ ናዓህና ዋላ" ዓዶ ባኮ ዳካሊንዲሞኦህረ ዓይሎ"ሎ ናዓህና ዋላ" ከሲ" ዳከ» ጋዓኔ። 31 ይደር ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ኦኦኒ ማኦር ዲንዶ ናኦቶ"ከ፤ ዓይሎ"ሎ ናኦቶ"ቱ።

5
1 ዓይሎሞገ ኦ ከሰከ፡ ማታ ባኦና ናንጋንዳጉዲ ከሪሰቶሴ ኦና ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዓይሎሞገ ከሴ"ኔ። ይደር ዶዲ ዔቁዋቴ፤ ላሚ ይያ ዓይሎሞይዳ ጌሊገ፡፡

ከሪሰቶሴና ጴዳ ዋጌ ዓይሎሞገ ከሰከህ

2 ሐህ ታኦኒ፡ ጳውሎሴ ዲንህም ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዓቲንቴ ቤርቲ ተቁንታንዳጎ ኦና ኮይሳኔ» ጌዒ ዲንህ ዓቲንቶ ቤርቶ ተቁንቴቴ ከሪሰቶሴ ዲንህ ማኦሞገ ማዳንዳ፤ 3 «ዓቲንቴ ቤርቲ ተቁህ ታአም ኮይሳኔ» ጌይ ተቁንታይ ቢያ «ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ቢያ ካፒ ከንህንዳጎ ኮይሳኔ» ጌይ ላሚ ታ ላቲ" ከኤዛኦከ። 4 ዲንህ ዋጎ ካፒ ዓላ"ኒ ኮዓዞንህ ቢያ ከሪሰቶሴይዳገ ዲማዳ፡ ያኦሲኮ ኮሹሞ ዲንገ፡ ዳቁንታገኦ ዲንህ ሃከ። 5 ኦኦኒ ጋዓንቴ ዓላ"ዋ ዳንቃጎ ዋዘ ገህህ ያኦሲ ዓያኖ ዛሎ"ና ጉሙርቁህናከ። 6 ዓይጎር ጌዔቴ ኦና ማኦር"ንዳህ ኦኦኒ ይሱሰ ከሪሰቶሴና ዋላ" ፔቴ" ማዳም ናሹሞ ዛላና ማዳይዳ ፔኤቃ ጉሙርቁህ ማዳንዳገዓቴም ዓቲንቴ ቤርቲ ተቁንቴቴ ሐሹ"ቴና ኦና ማኦር"ዓከ።

7 ሐይማ ሄላ"ንዳኦና ዲንህ ቃራታጋ ሃህ ዲንህ ጎኦምም ዓይህንቴዋጉዲ ያ ላኦይ? 8 ይያጉዳ ጌሺ፡ ዲንህ ኮራ ሙከህ ዲንህ ዔኤሎ"፡ ያኦዛህዳገቴዋ። 9 ይይያ፡- «ዳካ" ሙኦቃ ያኦዛ ሙኦቆ ቢያ ካዳሳኔ» ጌይንቴህጉዲከ። 10 ፔቴ"ታጋ ማላ" ፑርታ ማሊህ ዲንህኮ ባኦህ ታኦኒ ጎዳና ማዳ ጉሙርቃ። ጋዓንቴ ዲንህ ዳቢሻኒ ማላይ ዓኦቶ ይይ ዓህ ዲዛም ኮይሳ ማቶ" ዔካንዳ።

11 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ታኦኒ ሃኖ" ሄላ"ንዳኦና ከኤዛህ፡- «ዳቁንታር ዓቲንቴ ቤርቲ ተቁንቴህ ኮይሳኔ» ጌይ ጌይታቶ ሃህ ሄላ"ንዳኦና ዓይጎር ዲዳንቴ ታ ዳከንታይ? ያዲ ማዳጋታቴ ታ ከኤዛ፡ ከሪሰቶሴ ሐይባ" ዲቆ ዓሶም ማዳንዳገዳገቴከ። 12 ዓካሪ ይንህ፡ ዲንህ ዳቢሻኒ ኮዓ ዓሶንህ ዓቲንቶ ቤርቶ ተቁ፡ ዓታዛ ጉቤ ተቁቶ ቃራከ።

13 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ዲንህ ዋጌ ዓይላቶይዳገ ከሰካንዳጉዲ ዔኤሊ"ንቴ፤ ጋዓንቴ ፔቴ"ህ ባጋህም ናሹሞና ዓይህንቴ ማዳንዳገዳገዳገቴም ይይ ዲንህኮ ዓይሎሞገ ከሰከ፡ ዲንህ ሱኦከ ከንህህም ማጋገ። 14 ዓይጎር ጌዔቴ፡- «ዓሲ ዓዳ" ኦና ማህ ናሽከ»

4:22 ማዢ. ማፃ 16፡15፤ 21፡2። 4:27 ዓሲ. 54፡1። 4:29 ማዢ. ማፃ 21፡9። 4:30 ማዢ. ማፃ 21፡10። 5:9 1ቆር. 5፡6። 5:14 ለዊ. ዓከ 19፡18።

ጋዓዛ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ቢያ ዓርቁ ዓኣያኹ።
15 ጋዓንቴ ዋሊ ዒንሢ ጌኤሲና ጳዓናና ሙዓያ
ማዔቴ ዒንሢ ዋላ" ባይቁዋጉዲ ዒንሢና ባዴዔ።

ዓሲ ማለሢና ዓያና ማለሢና

16 ዓካሪ ዓያናና ናንጉዋቴ፤ ዒንሢ ዬያይዳቴ
ዒንሢ ማዳኒ ሱኡካዳ ባኮ ማዲንዲዋሴ ታ
ጋዓኔ። 17 ዓይጎሮ ጌዔቴ ዒንሢ ማዳኒ ሱኡካዳ
ማለፃ ዓያና ማለሢና ዋሊ ዒፃያኹ፤ ዓያናና ዒንሢ
ማለፃና ዋላ" ካአሙዋሴ፤ ዬያሮ ዒንሢ ማዳኒ
ናሽካ ባኮ ማዳኒ ዒንሢ ዳንደዑዋሴ። 18 ዓያና
ዒንሢ ዔኪ ዓኣዳያ ማዔቴ ዋጌም ዒንሢ ዋርቃያ
ማዒንዲዋሴ።

19 ዓሲ ማዳኒ ሱኡካዳ ማደ ዔርቴያኹ፤ ዬያታ፡-
ማቾ ሃሣ ዓኒ ማዒባኣያና ላሂሢ፤ ዒኢሳ ማደ
ማደሢ፤ ማቾ ሃሣ ዓኒ ማዒባኣያና ላሂኒ ኮዒ
ማለሢ፤ 20 ሜሌ" ካአሺ ካአሽኪሢ፤ ማርሻ
ማርሺሢ፤ ዓሲ ዒፃሢ፤ ዑራ፤ ቁኢሩሞ፤ ዳጋ፤ ፔና
ሌሊ ናሽኪሢ፤ ዳማደሢ፤ ጌኔ ማደሮ ዘርቴሢ፤
21 ጌኔ ማደ፤ ማሢንቴሢ፤ ኮይሱዋ ኮሢ ኮርጊሢና
ዬያጉዴ ማደኹ፤ ሓያኮ ቤርታ ታ ዒንሢም
ላቴሢጉዲ ሓሣ ታ ዒንሢም ላቴ" ኬኤዛኣኹ፤
ዬያጉዴ ማደ" ማዳዘንሢ ያኦሲ ካኣቴሞይዳ
ጌላዓኹ።

22 ዓያና ጌኤሺኮ ዓኣፒ ጋዓንቴ፡- ናሹሞ፡-
ዋዛ፤ ኮሹሞ፡ ገቢ" ዳንደዒሢ፤ ዓሲም ኮሽኪሢ፤
ጉሙርቁንቴሢ፤ 23 ሹሌዑሞ፤ ፔና ዔሪ
ዋይሥሢ። ዬንሢጉዴ ባኮ ዒፃ ዋጌ ባኣሴ፤
24 ዬሱሰ ኪሪሰቶሴሮ ማዔ ዓሳ ፔኤኮ ፑርቶ
ማለፃ ሱኡኮ ዬሱሴና ዋላ" ፑርቴሴ ዓሶ ሱያ
ሚያይዳ ሱፃ ዋዴኔ። 25 ዓያናና ኑ ናንጋያ ማዔቴ
ዓያና ኑና ዳዋ ጎይያ ኑ ሓንቶም። 26 ዋሊዳ
ፑርቴሞና ኑ ዔቁ ዔቁ፤ ሓሣ ቁኢሪ ቁኢሪ ጉሪ
ኑ ሄርሺንቴባኣያታቴ ቃራኹ።

6

ዓሲ ቢያም ኮሺ ማደ ማደሢ

1 ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ዓሲ ዓይጎ
ባኣዚ" ዳቤቴያ ዒንሢ፤ ዓያናና ማዔ ዓሳ ዬያጉዴ
ዓሶ ሹሌዑሞና ጊኢጊሹዋቴ፤ ጋዓንቴ ኔና ዬይ
ዳቢሹዋጉዲ ኔና ዔሬ። 2 ዋሊ ሴካና ሃንጋና
ማኣዲ" ማኣዲ" ፔቴ"ይ ባጋሢኮ ዴኤያ ባሶ"
ባሶ"ንጎ፤ ዬያይዲ ኪሪሰቶሴ ዓይሢ ዋጎ ዒንሢ
ኩንሣያ ማዓንዳኔ። * 3 ያናታቴያ ሓንጎዋቶይዳፓ
ዲማዳ ባኣዚ" ባኣያታንቴ፡- «ታኣኒ ሓንጎ ዓሶፓ
ባሽኬ» ጌይ ማላቶ ፔና ጌሻኔ። 4 ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ
ፔ ማደ" ዘጊ ዔሮንጎ፤ ዬካፓ ፔኤሲ" ሓንጎዋቶሲና
ዋላ" ሄካሲያ ሃሺ" ፔ ማደ"ና ሌሊ ሄርሺንታንዳ
ባኣዚ" ዴንቃንዳኔ። 5 ዓይጎሮ ጌዔቴ ፔቴ" ፔቴ"ሢ
ፔ ኬዶ" ኬዳንዳያ ኮይሳሢሮኹ።

6 ያኦሲ ቃኣሎ" ዔሪያይዳ ዓኣሢ ዔርዛሢና
ዋላ" ኮሺ ማዔ ባኮ ዘርቴ ዔካያ ማዖንጎ።

7 ዒንሢ ዒንሢ ጌሺፖቴ፤ ያኦሲ ዓማሊ"ንታያቱዋሴ።

ዓሲ ፔ ማደ"ማ ዔካኔ። 8 ፔ ሱኡኮ ማለፃ
ባኮ ማዳ ዓሲ ፔ ሱኡኮ ማለፃይዳፓ ሓይቢ
ዴንቃንዳኔ፤ ዓያና ዋዛሳኒ ማዳ ዓሢ ዓያናይዳፓ
ናንጊና ናንጊ ዴንቃንዳኔ። 9 ኑ ማደ" ሃሺ"ባኣቶ

ኮይሳ ዋደ"ማና ኑ ማደሢኮ ዓኣፖ ኑ ዔካንዳሢሮ
ኮሺ ማደ ማደሢ ኑ ቤልፃዲባኣቴ ቃራኹ። 10 ኑ
ማዳንዳ ዋዴ ዴንቁቴ ዓሲም ቢያ ሃሣ ባሽና
ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶም ኮሺ ማደ ኑ ማደም።

ጋፒንሢ ዘርና ሳራሥሢና

11 ሓያ ዋማይዲ ታ ኩቻ ዓንዲርሲ ታ
ዒንሢም ያኣፔቴ ሂንዳ ዘጉዋቴ፤ 12 ዒንሢ ዓቲንቶ
ቤርቶ ተቁንታንዳጉዲ ዋልቁና ዓይሣዘንሢ
ዙልካ ጴዳ ባኣዚ"ና ሄርሺንታዘንሢ፤ ዬያ
ዔያታ ማዳሢ ኪሪሰቶሴኮ ሓይቦ"ና ሜታሢ
ዛሎ" ኬኤዛያ ማዔቴ ዳሙሲንታንዳሢሮኹ።

13 ዔያታ ዒንሢ ዓቲንቶ ቤርቶ ተቁሾና ሄርሺንታኒ
ማዓንዳኣፓዓቴም ዔያታ ተቁንቴ ዓሳ ፔ ቶኦኪና
ዋጋ" ዓይሣ ጎይያ ኩንሣያቱዋሴ። 14 ታኣኒ
ዓጮ"ኮ ፑርቶ ማዳ"ፓ ዲማዲ፤ ዓጮ"ኮ ፑርቶ
ማዳ" ታጊዳፓ ዲማዲ ኪሪሰቶሴና ዋላ" ሓይቁ
ሓይቦ"ይዳፓ ዓታዛ ሜሌ" ታ ሄርሺንታ ባኣዚ"
ባኣሴ። 15 ዓቲንቴ ቤርቴ ተቁንቴቴያ ሓሽ"ቴያ
ማኣዳ" ባኣዚ" ባኣሴ፤ ማኣዳ"ሢ ዓኪ ማዢንቴ
ማዒሢኹ። 16 ሓ" ዓይሢያ ጎይያ ዓኣዳ ያኦሲ
ዴሮ"ም ቢያ ኮሹሞና ማኣሪሢና ማዖንጎ።

17 ታኣኮ ዑያይዳ ዓኣ ጳዳንቶ ዲኢዳ፤ ዬሱሰ
ኪሪሰቶሴኮ ታ "ዓይሌ" ማዔሢ ዔርዛያታሢሮ
ሓይፓ ሴካ ያኣኒያ ታና ሜታሶፓ።

18 ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ኑ ጎዳሢ ዬሱሰ
ኪሪሰቶሴኮ ኮሹሞ ዒንጊያ ዒንሢ ዓያናና ዋላ"
ማዖም፤ ዓኣጫን።

5:17 ሮሜ 7:15-23። * 6:2 ዒንሢ ኩንሣያ ማዓንዳኔ፡- ጋዓዛ ፔቴ" ፔቴ" ሚናኣ ማፃኣፓ «ኩንሠዋቴ» ጋዓኔ።

ጾኑሲ ማደ"ም ዳኪንቴ ጳውሎስ ዴፕሶኔ ዓሰም ዳኪ ኪኢቶ" ዓይያ ካሮ"

ጳውሎስ ዴፕሶኔ ዓሰም ጾኑቴ ኪኢታ" ባሽና ዴርዛህ፡- «ጾኑሲ ማሊያ ጫሪንጮና ሳያናይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ፔቴ" ማሂ፡ ፔቴ" ኪሪሰቶሴ ቢታንቶ ዴማ" ማሂህኬ» ጋሳ ማሊያኬ (1፡10)። ሃሃ ጊንህ ጮሱሰ ኪሪሰቶሴና ማሳ ዓሲኮ ዜርህ ፔቴ" ማሳንዳጉዲ ሓያ ዴኤፖ ማሊያ ማደይዳ ዴያታ ፔኤቫንዳጉዲ ጾኑሲኮ ዴር"ም ዴርዛያኬ።

ዴፕሶኔ ኪኢቶ"ኮ ዓይያይዳ፡ ጾኑጋ ዓህ ዓሲኮ ፔቴም ዛላ ዓርቄ ማሊያ ዳልጊሺህና ጾኑሲ፡ ዓዳህ ፔኤኮ ዴር" ዎዲ" ደኔሪቴያ፤ ሃሃ ፔኤኮ ናያ፡ ጮሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ዴያቶኮ ጎማ ዓቶም ጌይንቴም ዎይቲ ዴያታ ጌኤሽኬቴያ ጾኑሲኮ ዎ ዴኤፖ ሃጊ ማሳንዳ ዎዛ" ዓያና ጌኤኮ ዛሎ"ና ዎይቲ ጎናዲ ዴርቴቴያ ኬኤዛኬ። ላምዓሲ ኬኤዛ ማሊያይዳ ጾኑጋ ዓህ ሃና" ኪኢቲሎ ናባባ ዓሰኮ ፔቴም ናንጋ ዴያቶኮ ኪሪሰቶሴና ዓኣ ፔቴማ ጎኔ ማሳንዳጉዲ ዎይቲ ዴያታ ናንጋንዳያ ኮይሳቴያ ኬኤዛኬ።

ዓሳ ኪሪሰቶሴና ዓኣ ፔቴምና ዎይቲ ፔቴ"ይዳ ናንጋኒ ዳንዳዓቴያ ዴማ ዴማ ኮኣኪንህ ማሳ ሃይሴና ኬኤዛንቴኔ፤ ዴይያ፡- ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሳ ፔቴ" ዑህጉዲ ማሳዛ ኪሪሰቶሴ ቶኣካ"ህኒ፤ ሃሃ ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሳ ማኣሮ ማሳዛ፡ ኪሪሰቶሴ ማኣሮኮ ሃላህከ፤ ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሳ ማቸጉዲ ማሳዛ፡ ኪሪሰቶሴ ዓንጉዲ ማዴ፤ ጾኑጋ ዓህ፡- ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ፔጋዴ ጾኑሲኮ ኮሹም ዲንጊያ ማርጌና ሄርሺ ሄርሺ ኬኤዛ ዎድ"ና ኮሺ" ዓኣሽንቴ ማሊህ ኬኤዛኬ፤ ቢያ ባኣዚ" ዲ ዛጋህ ኪሪሰቶሴኮ ናሹምና ጾኑሲም ዲንጎ ባኣዚ" ማሳ ዲንጊንቶና ጎም ዓሰኮ ዓቶም ጌይያና ዲዛኮ ኮሹም ዲንጊያና ጌኤሹምና ካንህኬ።

ማጻኤላ ዴማ ዴማ ዓርቄ ባኮ
ዓይያ ካሮ" 1፡1-2
ኪሪሰቶሴና ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሰና 1፡3—3፡21
ኪሪሰቶሴና ጴዳ ዓኪ ናንጊ 4፡1—6፡20
ጋፕንህ ሓይሴ 6፡21-24

1 ጾኑሲ ማሊህና ጮሱሰ ኪሪሰቶሴ ማደ"ም ዳኪንቴያ ማዴ፡ ጳውሎስጋ ጮሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ጉሙርቁንታያ ማዴ፡ ዴፕሶኔይዳ ዓኣ ጾኑሲም ዴማዴዘንህ፤

2 ኑ ዓዳህ ኑኤኮ ጾኑዛህና ኑ ጎዳ ጮሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ኮሹም ዲንጊያና ዎዛ"ና ዲንህም ማያም።

ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ጴዳ ዓያና ዓንጅ
3 ጫሪንጮይዳ ዓያና ዓንጅ ዲንጊህና ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ኑና ዓንጅ፡ ኑ ጎዳ ጮሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ዓደ ማዴ፡ ጾኑዛህ ጋላቲንቶንጎ።
4 ጾኑሲም ኑ ዴማዴያ ሃሃ ቦሂሳ ባኣዚ" ባኣያ ማሳ

ዲዛ ቤርታ ኑ ጴዳንዳጉዲ፡ ዓጫ" ማኪንቴዎንቴ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ኑና ዲ ደኔሪቴ።

5 ጾኑሲኮ ናሹምና ዲዛኮ ኮሺ ማሊህ ማዴም ጮሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ዲዛኮ ኑ ናይ ማሳንዳጉዲ ቤርታዲ ዲ ማሊኬ። 6 ዴያ ዲ ማዴህ ፔኤኮ ዲ ናሽካ ናዓህ ዛሎ"ና ጉሪ ኑም ዲንጊንቴ፡ ቦንቸንቴ ዲንጊያ ጋላቲንታንዳጉዲኬ።

7 ጾኑዛህኮ ኮሹም ዲንጊያ ማርጉማጋ ዴቁያና ዲዛኮ ናዓህ ሱጉያና ኑ ጎማጋ ጌኤሽኬ፡ ጎማጋ ማኣሪንቴህያ ኑ ዴንቁኔ። 8 ጾኑሲ ፔኤኮ ኮሹም ዲንጊያ ፔ ዴራቶና ፔ ማሊያ ዳልጉምና ማርጊሺ ኑም ዲንጊኔ። 9 ሓህ ዲዚ ፔ ኮሹምና ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ቤርታዲ ዲ ማሊ ጎይያና ዲዛኮ ኮዠ ማሊያኮ ዓኣሽንቴ ባኮ ኑና ዴርዛኬ። 10 ጾኑሲ ማሊያ ማደይዳ ፔኤቃንዳህ፤ ጫሪንጮና ሳያናይዳ ዓኣ ባካ ቢያ ፔቴምና ኪሪሰቶሴ ቢታንቶ ዴማ" ማሳኣናኬ።

11 ቢያ ባኮ ፔ ማሊያና ማዳ፡ ጾኑዛህ ማሊያ ጎይያ ዲዛ ማሊያ ጋራ ኑ ማዴህሮ ሃህ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ኑ ደኔሪንቴኔ። 12 ዴይ ያዲ ማዴህ፤ ቤርታዲ ኪሪሰቶሴይዳ ሃጊ ማሳንዳ ዎዛ ኑ ጌህ ጎይያና ኑ ዛሎ"ና ጾኑሲም ቦንቸና ጋላታና ማሳንዳጉዲኬ።

13 ዲንህያ ዲንህኮ ዳቁንቶ ኮዠ ሃይሶ ማዴ፡ ጎኑም ቃኣሎ" ዎይዜ ዎድ"ና ኪሪሰቶሴ ዲንህ ጉሙርቁኔ፤ ዲዚያ ዲንህም ዲንጋኒ ሃጊ ማሳንዳ ዎዛ ማህ ጌህ፡ ዓያና ዲንህም ዲንጊያና ዲንህኮ ዲዛሮ ማዴያ ዴርቴኔ። 14 ጾኑሲ ቦንቸንቴ ጋላቲንታንዳጉዲ ዲዚ ፔኤም ማዴዘንህ ጎማ ዓይሎምይዳጋ ኬሲ" ዴካንዳያ ሄላ"ንዳኣና ዓያና ጌኤኮ ኑም ጊኢጊሻና ባኮ ዴኪሳኒ ዓይህ ማህ ዲንጎናያኬ።

ጳውሎስ ዴፕሶኔ ዓሰም ሺኢቁ ሺኢጲያ

15 ዴይና ጎዳ ጮሱሰ ኪሪሰቶሴና ዓኣ ዲንህኮ ጉሙርቁያና ጾኑሲም ዴማዴዘንህ ቢያ ዲንህ ናሽካ ናሹምና ታ ዎይዚ፡ 16 ታኣኒ ሺኢቁ ዎድ"ና ቢያ ዲንህም ማሊ ማሊ ዲንህ ዛሎ"ሮ ጾኑሲ ጋላቲያ ሃሺ"ባኣኬ። 17 ቦንቸ ኮይሳ፡ ኑ ጎዳህ ጮሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ዓደ ማዴ፡ ጾኑዛህ ኮሺ" ዲንህ ዴራንዳጉዲ ዴራቶና ዓኣሽንቴ ባኣዚ" ዴርዛያ ማዴ፡ ዓያና ዲንህም ዲንጊንታንዳጉዲ ታ ሺኢቁ። 18 ዎዚጉዴ ሃጊ ማሳንዳ ዎዛም ዲንህ ዴኤሊ"ንቴቴያ፡ ሃሃ ጌኤኮ ዓሳ ዴካንዳ ቦንቸንቴ ባካ ዎዚጉዲ ዲቤቴያ ዲንህ ዴራኒ ዓሮ" ዲንህኮ ቡሊ"ንታንዳጉዲ ጌዒ ታ ሺኢቁ። 19 ዴያጉዲ ሃሃ ኑና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዘንህም ጊኢጊንቴ ዎልቃ ዎዚጉዲ ደዲ ማዴቴያ ዲንህ ዴራንዳጉዲ ታ ሺኢቁ፤ ዴያ ኑጊዳ" ማዳ ፑኤፖ ዎልቆ፡ 20 ጾኑሲ፡ ዓዳህ፡ ኪሪሰቶሴ ሓይባ"ጋ ዴቁሶና ጫሪንጮይዳ ፔኤኮ ማዛቆ ዛላ" ዴይህያና ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ዳቁኔ።

21 ዲዚ ኪሪሰቶሴ ጫሪንጮ፡ ፔኤኮ ማዛቆ ዛላ" ዴይህህህ ዓይጎ ካኣታቶና ቢታንቶናኮ ዎልቁምና ጎዳቴምናኮዎ ዑፃሲኬ፤ ዴያጉዲ ሃያ ዓጫ" ሌሊቲዎንቴ ሃጊ ሙካንዳ ዎድ"ይዳኣ ሱንህጋ ቢያ ዑህ ዓኣዴ ቦንቸንታ ሱንህህ ዲዛም ጌህኬ። 22 ቢያ ባኣዚ" ዲዛ ቢታንቶኮ ዴማ" ማሳንዳጉዲ

ማህኔ፤ ሺኢጲያ ማኦር ዓሰና ቢያ ባኣዚ"ኮዋ
ዑፃ ማህ፡ ዶኦሪ ገህኔ። 23 ሺኢጲያ ማኦር ዓሰ
ዒዛ ዑፃ ኩሙህ ማህያ ማዓዛ፡ ቢያ ባኣ ዒዛና
ኩሙህ ማዓኔ።

2

ኪሪሰቶሴና ሓይቢፓ ናንጊ ባንህ ፒንቂህ

1 ባንህ ባንህ ኢብንቶና ጎሞ ዛሎ"ና ቤርታ
ዓያና ናንጎ ዛሎ"ና ሓይቆያኬ፤ 2 ዬያ ዎድ"ና
ሃያ ዓጮ"ኮ ፑርቶ ማዶ" ማዶ ማዶ ደብንቲና
ጎሞናይዶ ባንህ ናንጎያኬ፤ ዬያጉዲ ሃህ ሳያኮ
ዑፃ፡ ዠባር ዓኣ ፑርቶ ዓያና ዓይህህሲ፤
ሃህያ ያኦሲ ማዶ ሃህንቲዎ ዓሰ ቆላህሲ ባንህ
ኩንህ። 3 ኦኡኒያ ቢያህ ዬያ ዓሰ ባኣካ" ኦኡኮ
ዓሰ-ሞ ማሊያ፡ ዒናሲ ኩንህ ኩንህ ሃያኮ ቤርታ
ኦም ኮይሳ ጎይህ ኦ ናንጎ፤ ሃህ ዓቴ" ዬያ
ዓሰጉዲ ኦ ሸይንታፓ ዓርቃ ያኦሲ ዳጋሳ ዓሲኬ።

4 ጋዓንቲ ማኦሪያና ያርጎቹ ማዔ ያኣዛህ ኦና
ዒ ናሽኬ፡ ዳኤፖ ናሹማፓ ዔቆያና፡ 5 ዎዚ ኦ
ደብንቶና ሓይቆያ ማዔቴያ ኪሪሰቶሴና ናንጊ
ኦም ያኦሲ ባንገኔ፤ ባንህያ ዳቂህ ዒዛኮ
ኩሹሞ ባንጊያናኬ። 6 ያኦሲ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴና
ዎላ" ኦና ሃይባ"ፓ ዔቆሲ፡ ዬሱሰና ዎላ"
ጫሪንጫ ዒ ዓኣ ቤዛ ኦና ገህኔ። 7 ዬያ ዒ
ማዶህ" ሙካ ዎድ"ይዳ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና
ፔ ኩሹሞና ኦም ፔጋሲ ዳዎ ኩሹሞ ባንጊያ
ሚርጉሞ ዔርዛኒ ኮዒኬ። 8 ዓይጎር ጌዔቴ ባንህ
ዳቂህ ጉሙርቂህና ያኦሲኮ ኩሹሞ ባንጊያ
ዛሎ"ናኬ፤ ዬይ ያኦሲ ባንጊህ ማዓንዳጎቲሞ
ባንህ ማዶና ጴይያቲዎሴ። 9 ሓይ ዳቂንታ
ጴይህ ማዶናቲዎኣህረ ዓይጎ ዓሲያ ሄርሺንታኒ
ኮይሱዎሴ፤ 10 ዓይጎር ጌዔቴ ኦኡኒ ቤርታዲ
ያኦሲ ገኢጊሺ፡ ኩዠ ማዶ" ማዶንዳጉዲ ዬሱሰ
ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ማኩንቲ ያኦሲ ማኩንቲኬ።

ኪሪሰቶሴና ጴይ ፔቱሞ

11 ዬያር ባንህ ቤርታ ሸይንቶና ዓይሁዴ
ማዒባኣ ዓሳ፡ ዓይሁዴ ዓሳ ዔያቶኮ ዓትንቶ
ቤርቶ ዓሲ ቲቆያታንቲ ሄርሺንቲ ሄርሺንቲ፡-
«ባንህ ዓትንቶ ቤርቶ ቲቆንቲባኣዘንህ ሓይ!»
ባንህ ጋዓህ ማሉዎቴ። 12 ዬና ዎድ"ና ባንህ
ዒሰራዔኤሌ ዜርህ ጌይንቲዎዎ ሃህ ቤርታ
ዔያቶም ጫኣቆና ጫኣቆሞኮ ዙላ" ማዒ፡ ሃያ
ዓጮ"ይዳ ሃጊ ማዓ ዎዛ ባኣያ ማዒ ጊንህ
ያኦሲዳፓኣ ዳማዲ ኪሪሰቶሴያ ዔርዎዎ ባንህ
ናንጎ። 13 ሓህ ጋዓንቲ ቤርታ ባንህ ሃኪ
ዓኣ ዓሳ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና፤ ሓህ ዒዛኮ
ሱጉያና ያኦሲ ባንህ ባንህ ዑኬ። 14 ቤርታ ኦና
ፓቂ ዎላ" ካኣም ላኣጌ ባኮ ሺኢሺ፡ ዓይሁዴና
ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሰና ፔቴ" ማህ ቡኩሴህ
ኪሪሰቶሴኬ። 15 ኩሹሞ ባንጎኒ ላምዎ ዴ"ይዳፓ
ዒዛና ፔቴ" ማዓ፡ ፔቴ" ዓኪ ዜርህ ማህ ማኩኒ
ዎጎኮ ዓይህያና ማዶ ጎይያና ፔ ሃይሶ"ና ባይኬ።
16 ኪሪሰቶሴ ፑርቶ ዓሰ ሱያ ሚያይዳ ሓይቆ፡ ዎላ"
ካኣሙሞ ዓሰሞ ካንህ ላምዎ ዜርያ ፔቴ" ማህ
ያኦሲና ዎላ" ቡኩሴኬ። 17 ዒዚ ሙኪ ባንህ
ያኦሲፓ ሃኪ ዓኣ ዓሰና ዑኬ ዓኣ ዓይሁዴ ዓሰናም

ኩሹሞ ዛላ ኬኤዜኔ። 18 ዬያር ኦኡኒ ቢያህ ዒዛ
ዛሎ"ና ፔቴ" ዓያናና ማዒ ዓይህ ባንህ ሙካኒ
ዳንዳዓኔ።

19 ዓካሪ ባንህ፡ ያኦሲ ሞ ዲማዶዘንህና
ዎላ" ፔቴ" ዓጪ ዓሲ፤ ሃህ ያኦሲ ማኦሪ ዓሲ
ማዓንዳጎቲሞ ሃካፓ ሴካ ባንህ ሸኣቹና
ቤቲ ሙኬ ዓሲናቲዎሴ። 20 ያኦሲ ማዶ"ም
ዳኪንቲዘንህና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ዓርቆ
ቦኣኮላህዲ ባንህ ማኩንቲ፤ ማኣርኮዎ ሄሎ
ማዔ ሹጫህ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴኬ። 21 ማኣር ማኩ
ባካ ቢያ ዒዛና ካኣሚ ካኣሚ ጎዳም ዲማዶ ጌኤሺ
ማኦሪ ማዓኒ ማኩንቲ። 22 ያኦሲ ፔ ዓያናና ዎርቃ
ማኦሪ ማዓንዳጉዲ ኪሪሰቶሴ ባንህያ ማኩኔ።

3

ጳውሎሴ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሰም ማዶ ባኮ

1 ዬያር፡ ባንህ፡ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሰም
ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ማዶህረ ቴኡቲ ዓኣ፡
ታኣኒ ጳውሎሴ' ያኦሲ ሺኢቃ። 2 ባንህም ታ
ማኣዳ"ንዳ ማዶ" ኩሹሞ ባንጊያና ያኦሲ ታኣም
ባንጊህ ባንህ ዎይኬ። 3 ቤርታ ታ ባንህም
ዳካ"ና ፃኣፔህጉዲ ያኦሲ ዓኣሺንቲ ባኣዚ" ታና
ፔጋሲ ዳቂ። 4 ሃህ ታ ባንህም ፃኣፔህ ባንህ
ናባቤቶ ኪሪሰቶሴ ዛሎ" ዓኣሺንቲ ባኮ ታ ዔሬያ
ማዔህ ባንህም ጴይንዳ። 5 ዬይ ዓኣሺንቲ ባካ
ያኦሲ ዓያና ዛሎ"ና ያኦሲ ሞ ዲማዶ፡ ዒዛ ማዶ"ም
ዳኪንቲዘንህና ዒዛኮ ማሊያ ኬኤዘዘንህም ሃህ
ጴይ ጎይያ ሚናኣ ዎድ"ና ዓኣ ዓሰም ጴይባኣሴ።
6 ዬይያ፡- ኩዠ ሃይሶ ዛሎ"ና ዓይሁዴ ማዒባኣ
ዓሳ ዓይሁዴ ዓሰና ዎላ" ያኦሲ ባንጎ ባንጎ ዔካያ፡
ፔቴ" ዑህኮ ዳማ ዳማ ቤዘጉዲ ማዓያ ሃህ
ያኦሲ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ባንጌ ሃጊ ማዓንዳ
ዎዘ" ዎላ" ዔካያ ማዔህ ዔያቶም ጴይባኣሴ
ጌይህኬ።

7 ያኦሲ ፔ ዎልቆና ማዶ ጎይያ ታኣም ባንጌ
ኩሹሞ ባንጊያና ሓያ ኩዠ ሃይሶ ማዶ" ታ ማዶያ
ማዔኔ። 8 ዎዚ ታኣኒ ያኦሲ ሞ ዲማዶ ዓሰይዳፓ
ላኣፓ ማዔቴያ ዘዳባኣ ኪሪሰቶሴኮ ያርጎቹሞ
ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሰም ታ ኬኤዘንዳጉዲ
ሃይ ኩሹሞ ባንጊያ ማዶ" ታኣም ባንጊንቲ።
9 ዬያጉዲ ሃህ ቢያ ባኮ ማኩ ያኣዛህ' ሓያኮ
ቤርታኣ ዎድ"ይዳ ዓኣቹ ጌህ ዓኣ ዒዛኮ ማሊያ
ዓይጎ ማዔቴያ ቢያህም ታ ዔርዛንዳጉዲ
ሃይ ኩሹሞ ባንጊያ ማዶ" ታኣም ባንጊንቲ።
10 ዬይ ማዔህ' ሓህኣ ዎድ" ሺኢጲያ ማኦር
ዓሰ ዛሎ"ና ጫሪንጫ ዓኣ ሱኡጎና ቢታንታ ዓኣ
ማኩንቲና ያኦሲኮ ዔርቶዎ ዳማ ዳማ ጎይህና
ዔርቶንዳጉዲኬ። 11 ኦ ጎዳ፡ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ
ዛሎ"ና ያኦሲ ዬያ ማዶህ ቤርታፓ ዓርቃ ማዶኒ
ማሌ ጎይያናኬ። 12 ኪሪሰቶሴ ኦ ጉሙርቂ ጎይያና
ያኦሲ ቤርቶ ባንጊሞ ባኣያ ደዲ ኪሪሰቶሴና
ኦ ሙካኒ ዳንዳዓኔ። 13 ዬያር ሓይ ታና ባንህ
ዛሎ"ር ሄሌ" ሚታህ' ባንህኮ ቦንቾ ማዔህረ
ሃጋኣ ዎዛ ባኣያ ባንህ ማዕ-ዎጉዲ ታ ባንህ
ሺኢቃ።

ጳውሎሴኮ ዓፕሶኔ ዓለም ሺኢጲያ

14 ዓካሪ ያኑሲ፣ ዓዳሢ ስርታ ጉምዓቲ ታ ሺኢቃሢ ዬያ ዛሎ"ኩ። 15 ጫሪገጮና ሳኖናይዳ ዓኣ ፔቲ" ማኣሮ ዓሳ ሱንጾ ዴንቃንዳሢ ያኑሲዳገኩ። 16 ዲንሢገር ጋሮ ዲኖ ደዲሻ ዋልቄ፣ ዓያኖ ዛሎ"ና ያኑሲ ፔኤኮ ቦንቾ ዴኤፕማገ ዲንሢገም ዲንጋንዳጉዲ ታ ሺኢቃኔ። 17 ዬያጉዲ ሃሃ ዲንሢገር ጉሙርቂያና ኪሪሰቶሴ ዲንሢገር ዲን" ናንጋንዳጉዲ፤ ሃሃ ዲንሢገር ፃጶና ዓይያና ናሹሞና ደዲ ማዓንዳጉዲ ታ ሺኢቃኔ። 18 ሃሃ ገንሢ ኪሪሰቶሴ ናሹሞኮ ዳልጉሞ፣ ጾደሱሞ፣ ዴጉሞ፣ ለካ ዔታዲጻኣ ዋማዒታቲ ያኑሲም ደማዴዘንሢገታ ቢያ ዲንሢገር ዔራንዳጉዲና፣ 19 ዔርታያገገ ዑሣ ዓኣዴ ማዔ፣ ኪሪሰቶሴኮ ናሹሞ ዲንሢገር ዔራንዳጉዲና ያኑሲ ገጠፎ ባኣዚ" ባኣያ ማዔሢጉዲ ዲንሢገር ያዲ ማዓንዳጉዲ ያኑሲ ታ ሺኢቃኔ።

20 ዬያሮ ኑገዳ ማዳ ዋልቆ ዛሎ"ና ኑ ሺኢቃሢና ማላሢናይዳገገ ዑሣ ዓኣዴ ማዳኒ ዳንዳዓ ያኣዛሢ። 21 ሺኢዲያ ማኣሮ ዓሳና ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ዋድ" ቢያይዳ ቦንቾ ዲዛም ማዖንጎ።

4

ኪሪሰቶሴ ዓኣ ዓሳኮ ፔቲሞ

1 ዓካሪ ያኑሲ ዲንሢገር ናንጎንጎ ገዲ ዔኤሌ" ናንጎ ዲንሢገር ናንጋንዳጉዲ ጎዳ ማድ" ዛሎ"ሮ ቱኪ"ንቲ ዓኣሢ፣ ታኣኒ ዲንሢገር ሺኢቃኔ። 2 ቢያ ዋዴ ሴካና ሃንጋና ዋሊ ናሽኪሢና ሃሃ ማጫንቲሢና ኮሹሞና ዳንዳዒሢና ዓኣያ ማዓ ናንጉሞቲ። 3 ኮሹሞና ናንጎ ናንገሪ ዓያኖ ገኤኸ" ዛሎ"ና ጴዳ ፔቲሞ ናንጎ ደዲ ካቸሞቲ። 4 ዲንሢገር ፔቲ" ሃገ ማዓ ዋዛም ዔኤሌ"ንቲያ ማዔሢጉዲ ፔቲ" ዑሢና ፔቲ" ዓያናና ዲንሢገር ዓኣኔ። 5 ዬያጉዲ ሐሣ ፔቲ" ጎዳ፣ ፔቲ" ጉሙርቂሢና ፔቲ" ዋኣሢ ማሰቲሢና ዓኣኔ። 6 ሃሃ ዬያ ቢያይዳገገ ዑሣ ማዔ፣ ቢያሢና ማዳ፣ ቢያሢና ናንጋ፣ ቢያሢኮ ዓዶ ማዔ፣ ፔቲ" ያኑሲ ዓኣኔ።

7 ጋዓንቲ ኪሪሰቶሴ ዲንገኒ ማሌ ጎይያ ኑና ፔቲ" ፔቲ"ሢም ያኑሲኮ ኮሹሞና ዲንጎ ዲንገገ ዲንገንቲኔ። 8 ዬይያ፡- «ለካ ዲ ኬሰኬ ዋድ"ና ማርገ ዓሲ ደዲ ዔኪ ዲ ዓኣዴኔ፤

ማርገ ዓሲ ማኣ ማርገ ዲንገሢ ዲንገኔ» ገይንቲሢ ጉዲኩ። 9 ዓካሪ «ለካ ኬሰኬ» ገይያ ለካ ሳያ ዴሞ" ኬዴ"ያ ማዒባኣያታቲ ማሌ" ዓይጎ ዳዋይ? 10 ዬይ ለካ ዴሞ" ኬዴ"ሢ ሳያና ጫሪገጮና ዲኢካ ዓኣ ባኮ ቢያናይዳ ጴዳያ ማዓኒ ጫሪገጮኮ ቢያ ዑያ ኬሰኬሢኔ። 11 ዲዚ ፔቲ" ፔቲ"ሢ ያኑሲ ማድ"ም ዳኪንቲዘንሢገሢ፣ ያኑሲ ማሊያ ኬኤዘዘንሢገሢ፣ ኮኸ ሐይሶ ኬኤዘዘንሢገሢ፣ ያኑሲ ዓሳ ሄንቃዘንሢገሢና ዔርዘዘንሢገሢ ማዓንዳጉዲ ዲንገሢ ዲንገኔ። 12 ዬያ ዲ ማዴሢ ዲዛኮ ዑያ ማዔ፣ ሺኢዲያ ማኣሮ ዓሳ ደቻኒና ዲዛ ጉሙርቂያ ዓሳ ያኑሲ ዓሲ' ማዳ ማዳ ማዳንዳጉዲ ገኢገሻኒኩ። 13 ዬያጉዲ ሃሃ ያኑሲ ናዓሢ ጉሙርቂሢና ዔሪሢ ዛላና

ጴዳ ፔቲሞ ዴንቂ፣ ኪሪሰቶሴ ገጠፎ ባኣዚ" ባኣያ ኩሙሢ ማዔሢጉዲ ኑኤኒ ኩሙሢ ዓሲ ማዓንዳጉዲኩ። 14 ዓካሪ ሃካገ ሴካ ዓሳኮ ደብሻ ገሺያ ዔርዘያ ዠባሮና ሴካ ሃንጋ ገዲ ገዲ ናይ ኑ ማዓዓኩ። 15 ዬያይዳገገ ጎኑሞ ናሹሞ ዓያናና ገሰቲ ገሰቲ ቶኣካ"ሢ ማዔ፣ ኪሪሰቶሴ ማላኒ ቢያና ኑ ዲዲጫንዳኔ። 16 ዑያኮ ደማ ደማ ዓኣ ቤዛ ካኣማሢ ኪሪሰቶሴናኩ፤ ዑያ ቢያ ዋላ" ዓርቂንቲ ዓኣሢ ደማ ደማ ካኣማ ካራናኩ፤ ዬያሮ ፔቲ" ፔቲ" ዑያኮ ቤዛ ፔኤም ዲንገንቲ ማድ" ማዳዛ፣ ዑያ ቢያ ናሹሞና ዲጩ ዲጩ ዴኤገኔ።

ኪሪሰቶሴና ጴዳ ዓከ ናንገ

17 «ሐይገ ሴካ ገሠቀ ማላሢና ናንጋ፣ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳጉዲ ናንገገገገገ» ገዲ ጎዳ ሱንጾና ታ ዲንሢገም ላቲ" ዘራኔ፤ 18 ዔያቶኮ ዲኖ ባይቂያይዳገገ ዔቂያና ዔያታ ጸቂሡዋኣሢሮ ዲኖ" ዔያቶኮ ደሜኔ፤ ያኑሲ ዲንጋ ናንጎይዳገገ ዔያታ ሃኬኔ። 19 «ዓሲ ዋዚ ጋዓንዳይ» ጋዓ ማላሢ ዔያቶኮ ባይቂሢሮ ፔና ፑርታ ማዴም ዓኣሢ ዲንገኔ፤ ዬያሮ ቢያ ዋዴ ቦርሲሳ ባኣዚ" ማዳኒ ኮሺ" ዔያታ ኮዓኔ።

20 ዲንሢገር ጋዓንቲ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ዔሪሢ ያዲቲሞሴ፤ 21 ጎኔና ዲንሢገር ዲዛ ዛሎ" ዋይኬኔ፤ ጎኑሞ ዬሱሴና ዓኣሢያ ዲዛይዳገገ ዲንሢገር ዔሪኔ። 22 ዬያሮ ገሺ ዲንሢገር ጎሜ ባንሢ ዔኪ ዓኣዳ ማሊያና ፑርቲያ፣ ማርና ቤርታ ዲንሢገር ናንጎ ናንጎ ሃሹ"ሞቲ። 23 ዲኖ" ዲንሢገር ለኣማንቲ ዓከ ማዖንጎ። 24 ጎኔ ዪሎ"ሞና ያኑሲም ደማዴሢሢና ያኑሲ ማላኒ ማኸንቲ ዓከ ዓሲ ማዑሞቲ።

25 ዬያሮ ለኡዙሞ ገሰቲገቲ፤ ቢያሢ ኑኤኒ ፔቲ" ዑሢኮ ደማ ደማ ቤሲ ማዔሢሮ ሴካና ሃንጋና ጎኑሞ ኑ ገሰቶሞ። 26 ዲንሢገር ዳጋዴያ ማዔቲያ ጎሜ ማዓንዳ ጎይሢ ዔኪ ዓኣዲገገገ፤ ዳጎ ዲንሢገር ዲንሢገር ሃሹ"ሞንቲ ዓቢ ገሎገ፤ 27 ሃሃ ፃላሃማኣ ቤሲ ገሢገገ። 28 ዉኡቃያ ዓኣቲ ሃይገ ሴካ ዉኡቆገ፤ ዬያይዳገገ ማታዴ ዓሲያ ማኣዳ"ንዳ ማኢሽ ዴንቃኒ ፔ ኩቻ ደዲ ማማዶንጎ። 29 ፔቲ"ታያ ዲንሢገር ዳንጋገ ፑርታ ዑኡሲ ኬሰኮገ፤ ጋዓንቲ ዓሲ ደዲሻያና ገሢ ባኣዚ"ና ገሰቲሞቲ። 30 ዲንሢገር ጋፒ ዓይላ"ቶገ ሻንቂንቲ ኬሰካንዳ ኬሎ" ጎናሲ ዔርዘኒ ያኑሲ ዲንሢገርም ዲንገ፣ ገኤኸ" ዓያኖ ያዲሲገገ። 31 ዲንሢገር ፑርቲሞ ማላሢ፣ ዳጋ፣ ጎሪ"ንቲ፣ ዲላቲ"፣ ጫሺንታ ዓይገያ ፑርታ ባኣዚ" ቢያ ሃኮንጎ። 32 ዋላ" ሴካና ሃንጋና ኮሺ ዓሲ ሃሃ ዋሊም ማላ ዓሲና ማዑሞቲ፤ ያኑሲ' ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ዲንሢገርም ዓቶም ገዔሢጉዲ ዲንሢገርም ዓቶም ጋዓን ማዑሞቲ።

5

ገዲ ናንገ ናንገሢ

1 ዓካሪ ዲንሢገር ያኑሲ ዲንሢገር ናሽካያ፣ ዲዛኮ ናኣቶ" ማዔሢሮ ዲዛ ማሉሞቲ። 2 ኪሪሰቶሴ ኑና ናሽኬሢና ያኑሲ ዋዛሳ ሳውሞ ዓኣ ዲንጎ ባኣዚ"

4:2 ቆላ. 3፣12-13። 4:8 ዓይኑ. 68፣18። 4:16 ቆላ. 2፣19። 4:22 ቆላ. 3፣9። 4:24 ማኸ. ማግ 1፣26፤ ቆላ. 3፣10። 4:25 ዛካ. 8፣16። 4:26 ዓይኑ. 4፣4። 4:32 ቆላ. 3፣13። 5:2 ኬሲ. ማግ 29፣18፤ ዓይኑ. 40፣6።

ማሂ ፔ ሹምፓሂ ኑ ጋይቲ ዓላሂ ዲንጌሂጉዲ ዲንሂያ ናሹሞና ናንጉዋቲ።

3 ማቾ ሃሃ ዓሊ ማዒባኣያና ላሂሂ፥ ቦርሲሳ ማዶ፥ ዓሲሮ ዛጊ ሱኡካዲሂ ማዕቲያ ዲንሂ ባኣካ" ጳዶፓ፤ ዬይ ጌኤሺ ማዕ፥ ያኣዛሂ ዴሬም ኮይሳ ማዶቱዋሴ፤ 4 ዲንሂ ያኣሲ ጋላጉንዳኣፓዓቲም ቦርሲሳ ባኣዚ"ና ፓሃ ባኣዚ"ባኣ ጌኤሺዋ ሃይሴ ጌሰጉንዳያ ኮይሱዋሴ።

5 ማቾ ሃሃ ዓሊ ማዒባኣያና ላሃያኮ፥ ቦርሲሳ ማዶ ማዳያኮ፥ ሜሌ" ካኣሺ ካኣሽከሂጉዲ ዓሲሮ ዛጊ ሱኡካዲ ዓሲኮ ኪሪሰቶሴና ያኣሲ ካኣቱሞናይዳ ቤሲባኣያ ማዒንዳሂ ዔሩዋቲ።

6 ዬንሂሂ ባኮንሂ ዛሎ"ና ያኣሲም ዓይሂንቱዋ ዓሶ ዑፃ ዲዛኮ ጎሪ"ንቲ ሙካንዳሂሮ ያኣኒያ ዲንሂ ጉሪ ማዕ ሃይሴና ጌሸፓ። 7 ዬያሮ ዬንሂሂ፥ ዲዛም ዓይሂንቱዋ ዓሶና ዋላ" ፔቲ" ማዒፓ። 8 ቤርታ ዲንሂ ዲሚዳ ናንጋ፤ ሃሂ ጋዓንቲ ጎዳና ፖዓ ዲንሂ ዓኣሂሮ ፖዖ ዓሳ ናንጋ ጎይዖ ናንጉዋቲ። 9 ዓይጎሮ ጌዔቲ ኮሹሞ ቢያ፤ ዲሎ"ሞንታ ጎኑሞንታኮዋ ዓኣፒ ጳዳሂ ፖዒዳፓኮ። 10 ዬያሮ ጎዳ ዋዛሳያ ማዓ ባካ ዓይጎታቲያ ዲማሲ ዔሩዋቲ። 11 ዓኣፒባኣ ዲሞ ማዶ" ዲንሂያ ማዳያ ማዒፓ። ፖዓ ኬሲ" ፔጋሲ ዲውዋቲ። 12 ዲሞ ማዶ" ማዶ ዓሳ ዓኣቾ ማዶ ባኮ ዛሎ" ኬኤዛኒታዖ ቦርሳያኮ። 13 ቢያ ባኣዚ" ፖዒዳ ኬሰካዛ ዬይ ዓይጎ ማዕቲያ ጌኤሺኪ ዔርታኔ። 14 ዋይቲ ጌዔቲ ቢያ ባኣዚ" ፔጋሲ ዲዋሂ ፖዒታሂሮኮ፤ ዬያሮ፡-

«ኔኤኒ ሃይ ጊንጎሃ ጳጤ፤ ሓይባ"ፓ ዔቄ! ኪሪሰቶሴ ኔኤም ፖዓንዳኔ» ጌይንቲ።

15 ዓካሪ ዲንሂ ዋማይዲ ናንጋንዳቲያ ኮሺ" ማሉዋቲ፤ ዔራ ዓሲ ማዑዋቲ፤ ዔኤያ ዓሲ ጎይሂ ናንጊፓ። 16 ሓይ ዋዳ" ፑርታ ማዕሂሮ ዓይጎ ካራና ማዕቲያ ዲንሂ ዴንቄ ዋዶ"ማና ማዳ ባኮ ዔሪ ማዶዋቲ። 17 ዬያሮ ጎዳኮ ማሊፃ ዓይጎታቲያ ዔራና ማዑዋቲ፤ ዔኤያ ማዒፓ።

18 ዲንሂሂ ባይሲንታ ባንሂ ዔኪ ዓኣዳያታሂሮ ዳጋሂ ዑሸና ማሂንቲፓ። ዬያይዳፓ ዓያና ጌኤሺ ቢታንቶ ዴም ጌላያ ማዑዋቲ። 19 ያኣሲም ማዓ ዓይኑሞና ያኣሲ ሄርሺ ሄርሺ ዲንሂ ዋላ" ቡኬ ዋዶ"ና ዓይናዲዋቲ፤ ዬያይዲ ዲኔፓ ጎዳ ጋላቲዋቲ። 20 ኑ ጎዳሂ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ሱንዖና ቢያ ባኣዚ"ሮ ያኣሲ፥ ዳዳሂ ቢያ ዋዶ ጋላቲዋቲ።

21 ኪሪሰቶሴ ቦንቾሮ ጌዒ ዲንሂ ፔቲ" ፔቲ"ሂ ዋለም ዓይሂንታያ ማዑዋቲ።

ዓሊና ማቾና ዛላ

22 ዲንሂ፥ ላኣሎ ናኣታ! ጎዳ ዬሱሴም ዲንሂ ዓይሂንታሂጉዲ ዲንሂኮ ዓሊንሂም ዓይሂንቱዋቲ፤ 23 ዓይጎሮ ጌዔቲ ኪሪሰቶሴ ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሶኮ ዑፃ ቶኣኪ ማዕሂጉዲ ዓሊያ ማቾኮ ቶኣኪኬ፤ ዬያጉዲ ኪሪሰቶሴ ፔኤኮ ዑፃ ማዕ፥ ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሶ ዳቄሻሂኮ። 24 ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሳ ኪሪሰቶሴም ዓይሂንታሂጉዲ ማቾንሂ ቢያ ባኣዚ"ና ፔ ዓሊንሂም ዓይሂንቶንጎ።

25 ዲንሂ፥ ዓቲንቃ! ኪሪሰቶሴ ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሶ ናሽኬሂና ፔ ቶኣኮ"ዋ ዔያቶ ጋቲ ሃይቢም ዓኣሂ ዲንጌሂጉዲ ዲንሂያ ዲንሂ ላኣሎ ናሽኮዋቲ፤ 26 ኪሪሰቶሴ ዬያ ማዳሂ' ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሳ ያኣሲም ዲማዴያ ማዒንዳጉዲ ጌይኬ፤ ዲ ዔያቶ ያኣሲም ዲማሴሂያ ቃኣሎ" ዛሎ"ና ሓሂ ዋኣሂናኣ ማሰኪ ጌኤሺ"ኮ። 27 ዬያይዲ፡- ኪንሂ፥ ዓኣፒ ካራ ቱኪ"ሂ፥ ፑርታ ባኣዚ"ያ ፔቲ"ታዖ ባኣያ፥ ጌኤሺ፤ ሃሂ ሚዛጲ ሺኢጲሂ ማኣሪ ዓሲ ማሂ ፔ ቤርቶ ዲንሂ ዲ ሺኢሻኒኮ። 28 ዓሊንሂ ፔና ናሽካሂጉዴያ ፔ ማቾንሂ ናሽካኒ ኮይሳ፤ ፔ ማቾ ናሽካሂ ፔና ናሽካኔ። 29 ዋይቲ ጌዔቲ ፔና ዔፃ ዓሲ ያኣኒያ ባኣሴ፤ ጋዓንቲ ኪሪሰቶሴ ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሶ ሙኡዚ" ሙኡዚ" ካፓ ጎይዖ ዲዚ ሙኡዚ" ሙዒ ሙዒ ፔናኣ ካፓ። 30 ኦኡኒ ኪሪሰቶሴ ዑዖኮ ዲማ ዲማ ቤዛኮ፤ 31 «ዓሲ ዬያሮ ዓይና ዲንዶና ሃሺ" ማቾና ዋላ" ፔቲ" ማዓኔ፤ ላምዖንሂያ ፔቲ" ዓሲ ዑሂጉዲ ማዓኔ» ጌይንቲ። 32 ዬይ ዴኤፒ ዓኣሺንቲ ባኣዚ"ኮ፤ ሓያ ታ ጋዓሂ' ኪሪሰቶሴና ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሶና ማላታ ማሂኮ። 33 ጋዓንቲ ሓይ ባካ ዲንሂማ ማዓያኮ፤ ዬያሮ ዓሊ ፔ ማቾ ፔናጉዲ ማሂ ናሽኮንጎ፤ ማቻኣ ዓሊ ቦንቾንጎ።

6

ናኣቶ"ና ሽዔ ዓሶና ዛላ

1 ናይዮቲ! ጎዳ ዬሱሴሮ ዲንሂ ማዕ ጎይዖና ዲንሂ ሽዔ ዓሶም ዓይሂንቱዋቲ፤ ዓይጎሮ ጌዔቲ ዬይ ባካ ኮይሳያታሂሮኮ። 2 «ኔ ዓይና ኔ ዲንዶና ቦንቾ» ጋዓ ቤርታኣ ዓይሂያይዳ ዓኣ ሃጊ ማዓ ዋዛ"፥ 3 «ቢያ ባኣዚ" ኔኤም ኮሽካንዳኔ፤ ናንጎ ሌዓኣ ሳዓ ኔኤም ያዶቃንዳኔ» ጋዓያኮ።

4 ዲንሂ ሽዔ ዓሳ! ጎዳ ዬሱሴ ኪሪሰቶሴ ዓይሂ ዓይሂያ ጎይዖ ዞሪ ዲቼዋቲ፤ ናኣቶ" ዲንሂኮ ጎሪ" ዲጋሲሂና ፑርቱሞ ማሊሲሲፓ።

ማዲሻ ዓሲና ዓይሌ"ና ዛላ

5 ዓሲም ዓይሌ" ማዒ ማዳዘንሂዮቲ! ዲንሂ ማዲሻያ ማዕ ዓሶም ዲጊቼሞና ቦንቾ ዓይሂንቱዋቲ፤ ኪሪሰቶሴም ዲንሂ ማዳ ጎይዖ ፒዜ ዲናና ዓይሂንቱዋቲ። 6 ዲንሂ ዓይሂንታንዳሂያ ያኣሲ ማሊያ ዲናፓ ኩንሂ፥ ኪሪሰቶሴም ማዳ ዓሶጉዲ ማዒንዳኣፓዓቲም ዓሲ ዋዛሳኒ ጌዒ ዓሲ ቤርቱም ዴዲሂሮ ማፓ። 7 ዓሲም ማዒባኣንቲ ጎዳ ዬሱሴ ኪሪሰቶሴም ማዳያ ማዒ ናሽኪ ኮሺ ማሊሂና ማዳዋቲ። 8 ዓይጎሮ ጌዔቲ ዓይሌ"ሂ ማዕቲያ ማዲሻሂ ፔቲ" ፔቲ"ሂ ማዳ ኮዦ ማዶ"ሮ ጎዳ ዬሱሴ ኮይሌ"ፓ ዲንጊንታ ባኣዚ" ዔካንዳያ ማዕሂ ዲንሂ ዔራኔ።

9 ሃሃ ዲንሂ ዓሶ ማዲሻ ዓሳ! ዓሲ ዲማሱዋ፥ ዲንሂንታ ዔያቶንታኮ ጎዳ ጫሪንጮይዳ ዓኣሂ ዔሪ ዔያቶ ዲቃሂያ ሃሺ"ጋፓ ዲንሂም ማዳ ዓሶም ኮሺ ማዳዋቲ።

5:16 ቆላ. 4፥5። 5:20 ቆላ. 3፥16-17። 5:22 ቆላ. 3፥18፤ 1ጴ፪. 3፥1። 5:25 ቆላ. 3፥19፤ 1ጴ፪. 3፥7። 5:31 ማዢ. ማፃ 2፥24። 6:1 ቆላ. 3፥20። 6:3 ኬሲ. ማፃ 20፥12፤ ላሚ. ዋማ 5፥16። 6:4 ቆላ. 3፥22-25። 6:9 ላሚ. ዋማ 10፥17፤ ቆላ. 3፥25፤ 4፥1።

የኦሲ ዲንጋ የሎ ዓንጋሞ

10 ዓካሪ ጎዳና ዲዛኮ ደኤፖ ምልቆና ደዳዎቹ፤ 11 ፃላሃኮ ጌኖ" ማዶ" ዲንህሂ ባሻጊ ዳንዳዓንዳጉዲ የኦሲ ዲንጋ የሎ ዓንጋሞ ቢያ ዓርቁዎቹ። 12 ዓይጎር ጌዔቴ ኦኡኮ የላ ዓሲናቱዋንቴ ሃያ ደሞ ዓጮ" ምይህ፣ ቢቶ" ማዔያ፤ ሃሃ ሃያ ዓጮ"ኮ ምልቆ ማዔያ፣ ሳየ ዑፃ ዠባራ ዓኣ ፑርቶ ዓያኖናኬ። 13 ዬያር የኦሲ ዲንጋ የሎ ዓንጋሞ ጉቤ ዓርቁዎቹ! ዬያይዲ ፑርታ ኬሊ" ዲንህሂ ሄላ"ኣና ዲንህሂ ሞርካህኒ ምልቆ ቃዚ ጋፒንፆ ሄላ"ኒ የሌሰካፓ ደዲ ዲንህሂ ዔቃኒ ዳንዳዓኔ።

14 ዓካሪ ዓኢቶ ዓርቃ ቡራሾጉዲ ጎኑሞ ኬርና ቱኡቲ፣ ዓሉ"ሞሞ የሎሮ ደዳ ማኣየ ዓንጎጉዲ ማይንቲ፣ 15 ኮዠ ሃይሶ ቃኣሎ" ቶካ ዱርሲጉዲ ዓኣህ፣ ገኢጊ ዔቁዎቹ፤ 16 ሃሃ ታሚ ሎሰቶጉዲ ዔኤታ፣ ፃላሃኮ ፓልየ ማንህኒ ዳንዳዓንዳጉዲ ቢያፓ ዑሃ ማዔ ጉሙርቁያ ጊቲማ ማሂ ዓርቁዎቹ። 17 ዬያጉዲ ሃሃ ዳቁንቶ' ቶኣካ ዓጎ የሎ ዓንጎ ቆኦሎ"ጉዲ ዓጊ፣ የኦሲኮ ቃኣሎ"ሞ ዓያና ጌኤሽ ጩንታ ዓፓር ማሂ ዓርቁዎቹ። 18 ዲንህሂም ኮይሳ ባኮ ቢያ ዲንህሂ ሽኢቃኣና ዓያና ጌኤሽና ቢያ ምዴ ሽኢቁዎቹ፤ ዬያይዲ ደዲ ጴጩዎቹ፤ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶማኣ ቢያ ሞሉ"ሞየ ሽኢቁዎቹ፤ 19 ኮዠ ሃይሶኮ ዓኣሽንቲ ባኮ ዲጊጩዎየ ታኣኒ ዓሶ ዔርዛንዳጉዲ፤ ሃሃ ታ ኬኤዛ ምዶ"ና ኮይሳ ቃኣላ ታኣም ዲንጊንታንዳጉዲ ሽኢቁዎቹ። 20 ሃህያ ታ ካኖ ቢራቶና ቱኡቲ ዓኣየ ዬያ ኮዠ ሃይሶኮ ታኣኒ ከኢታ ዓሲኬ፤ ዬያር ታኣም ኮይሳህጉዲ ዲጊጩዎየ ታኣኒ ኬኤዛንዳጉዲ ሽኢቁዎቹ።

ጋፒንፆ ሳራህያ

21 ኦ ዲዛ ናሽካ፣ ኦኡኮ ዲሻህሂ፣ ጎዳ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ማዶ" ጉሙርቁንቲ ማዳያ ማዔህሂ፣ ቲከቆሴ ታ ዛሎ"፤ ሃሃ ታ ዓይጎ ማዳቲያ ዲንህሂ ሞይዛንዳጉዲ ቢያ ባኮ ዲንህሂም ዒ ኬኤዛንዳኔ። 22 ዬያር ኦኡኒ ምይቲ ዓኣቲያ ዲንህሂ ዔራንዳጉዲና ዲንህሂያ ዒ ደዲሻንዳጉዲ ጌዒ ዲዛ ታ ዲንህሂ ኮይላ" ዳኬ።

23 የኦሲ፣ ዓዳህና ጎዳ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴናይዳፓ ማዔ ኮሹሞና ናሹሞና ሃሃ ጉሙርቁህና ምላ" ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃዛንህም ቢያ ማዖንጎ።

24 ጋፑሞ ናሹሞና ኦ ጎዳ፣ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ናሽካዛንህም ቢያ የኦሲኮ ኮሹሞ ዲንጊፆ ዲንጊንቲያ ማዖንጎ።

6:14 ዒሲ. 11፣5፤ 59፣17። 6:15 ዒሲ. 52፣7። 6:17 ዒሲ. 59፣17። 6:21 ዳኪ. ማዶ" 20፣4፤ 2ፃሞ. 4፣12። 6:22 ቆላ. 4፣7-8።

ሐሣ ይሱስ ከሪሰቶሴኮ ዓያኖ ጌኤዣ ታና ማኦም ታኣኒ ቱኡዛፓ ቡሊ "ንታንዳሣ ታ ዔሪሣሪኬ። 20 ይያሮ ዓይጎ ባኣዚ"ናኣ ታ ባሽንቲንዳዋኣሣ ጉቤ ዒናፓ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ጌሣ ታ ጉሙርቃኔ፤ ይያጉዲ ሃሣ ቤርታኣሰካፓ ባሽና ሐሣ ታ ናንጌቴያ ሃይቁቴያ ታኣና ከሪሰቶሴ ቦንቸንታንዳጉዲ ማሃኒ ጫርቹሞ ታኣኮ ዓኣኔ። 21 ይያሮ ታኣኮ ናንጎ ጌይፃ፡- ከሪሰቶሴና ናንጊሣኬ፤ ታ ሃይቁቴያ ዑሣ ዓኣዴ ኮሺ ታኣም ማዓኔ። 22 ታኣኮ ከሪሰቶሴና ማዒ ናንጊፃ ዓኣፒ ማዶ ማዲሻያ ማዔቴ፤ ሃሣ ናንጊና ሃይቢናይዳፓ ዋኖ ታ ዶኦሪንዳቴያ ታኣም ዔርቱዋሴ። 23 ይንሣ ላምያ ማሊያንሣና ታ ማታዳኔ፤ ፔቴ" ዛሎ"ና ሃካ ናንጊያይዳፓ ሃይቢና ዲማዲ፤ ከሪሰቶሴና ዋላ" ታ ናንጊኒ ኮዓኔ፤ ዓይጎሮ ጌዓቴ ከሪሰቶሴና ማዒፃ ቢያፓ ባሽ ታኣም ማዒሣሪኬ። 24 ማሌ" ዛሎ"ና ዒንሣ ማኣዳ"ኒ ታኣኮ ሃካ ሳዓ ናንጊፃ ማርጌ ኮይሳያ ማዒሣ ታ ዛጋኔ። 25 ታኣኮ ይኖ ዛሎ" ማሊያ ባሽያ ማዒሣሪ ሃይቢዳፓ ታ ዓቲ" ዒንሣና ዋላ" ናንጋንዳሣ ታ ጉሙርቃኔ፤ ያዲ ማዔቴ፡- ከሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዲጨሣና ዋዛና ዒንሣ ዴንቃንዳኔ። 26 ላሚ ዒንሣ ኮይላ" ታ ሙካኣና ታ ዛሎ"ና ከሪሰቶሴና ዒንሣኮ ዓኣ ዋዛና ዒንሣ ማርጌና ዋዛዳንዳኔ።

27 ዓካሪ ቢያፓ ባሽ ማዒ ባካ ዓይጎዳይ ጌዓቴ፡- ናንጋ ዒንሣኮ ከሪሰቶሴ ኮዣ ሃይሶ ጋላቲሳያ ማዒ ኮይሳሣኬ፤ ይይ ያዲ ማዒቴ ታ ዒንሣ ሙኪ ዛጌቴያ ሃኬ ማዒቴያ ፔቴ" ማሊሣና ዶዲ ዒንሣ ዔቃንዳሣንታ ኮዣ ሃይሶ ማዶ" ዶዲ ዒንሣ ማዳንዳሣ ታ ጉሙርቃኔ። 28 ዓይጎ ባኣዚ"ናኣ ማምያ ዒንሣ ማዶ" ማካ ዓሶ ዒጊጨፖቴ፤ ይይ ዒንሣኮ ጫርቹማ ዔያቶም ባይሰንታ ማላታ ማዓዛ ዒንሣም ጋዓንቴ ዳቁንታም ያኦሲ ዒንጌ ማላታ ማዓንዳኔ። 29 ከሪሰቶሴ ዛሎ" ዒንሣ ማቶ ዔካንዳጉዳያ ማዓንዳፓዓቴም ዒዛ ጉሙርቃንዳጉዲ ሌሊ ሃይ ያኦሲኮ ኮሹሞ ዒንጊፃ ማዶ" ዒንሣም ዒንጊንቲባኣኔ። 30 ይያሮ ሃሣ ዒንሣ ታኣና ዋላ" ማታዳያ ማዒ፤ ይይ ማታሣ ሃያኮ ቤርታ ታና ሄሌ"ሣና ሃሣያ ታኣኒ ማታሣዳ ዓኣሣ ዒንሣ ዋይዛሣኬ።

2

ከሪሰቶሴ ዳዌ ሼሌዑሞ

1 ከሪሰቶሴር ዒንሣ ማዒሣሪ ዒዛና ዒንሣ ዋልቁ ዴንቁኔ፤ ሃሣ ዒዛ ናሹሞና ዒንሣ ዶዴኔ፤ ዓያኖ ጌኤዣ ዛሎ"ናኣ ፔቴሞ ዒንሣ ዴንቁኔ፤ ዋላ" ዒንሣ ኮሹሞና ሚጨንቲሣና ናንጌኔ፤ 2 ይያሮ ፔቴ" ማሊሣና ናሹሞ ዓያናና ዋላ" ጊኣጊ ናንጊሣና ታኣኮ ዋዛ" ኩሙሣ ዋዛ ማሁዋቴ። 3 ማርጌና ሼሌዔ ማዒ፤ ማሌ" ዓሶ ዒንሣዳፓ ባሽ ማሃ ዛጉዋቴ፤ ፔና ናሽኪሣና ሃሣ ይያጉዲ፡- «ታ ጊዳ"ፓ ማሌ" ያናዳይ?» ጋዓ ሄርሽንቲና ዓይጎ ባኣዚ"ያ ማዲፖቴ። 4 ሃሣ ይያጉዲ ፔቴ" ፔቴ"ሣ ፔኤም ኮይሳ ባኮ ሌሊቱዋንቲ ማሌ" ዓሰማኣ ማዓንዳ ባኣዚ" ማሎንጎ። 5 ይያይዲ ይሱስ

ከሪሰቶሴ ዒንሣ ዳዌ ሼሌዑሞ ማዶ" ዒንሣ ናንጎይዳ ዴዳንዳያ ኮይሳኔ።

- 6 ዒ ፔኤር ያኦሲታያ ያኦሲና ዋላ" ዒዛ ሄኮ ማሃ ዒዛኮ ያኦሲሞ ዓርቁ ዴዓኒ ኮይባኣኔ።
- 7 ጋዓንቴ ዒዚ ፔና ጉሪ ማሃኔ፤ ዓይሌ" ማሎሞ ዔኬኔ፤ ሃሣ ዓሰ ማዒያ ዴዴኔ፤
- 8 ዓሰ ማዒያዋ ሼሌዑሞና ፔ ቶኦኮ" ሂርኪዴኔ፤ ሃይቢ ሄላ"ንዳኣና ይይያ ፑርቶ ዓሶ ሱያ ማያይዳ ሱዲንቲ ሃይቃኒ ዓይሣንታያ ማዒ።
- 9 ይያ ዛሎ"ሮ ያኦሲ ዒዛ ቢያፓ ዑፃ ዴ"ጊዴኔ፤ ሱንሣ ቢያይዳፓ ባሽ ሱንሣ ዒዛም ጌሣኔ።
- 10 ይያሮ ይሱሴ ሱንፃ ቦንቸ ጫሪንጮና ሳያናይዳ ሃሣ ሳያኮዋ ዴማ" ዓኣሣ ቢያ ዒዛም ጉሞዓታንዳኔ።
- 11 ሃሣ ዔያታ ፔ ዳንጎና «ይሱስ ከሪሰቶሴ ጎኔ ጎዳኬ» ጌዒ ማርካዲሣና ያኦሲ፤ ዓዳሣ ቦንቸንዳኔ።

ዓጮ" ዓሰም ፖዒ ማዒሣ

12 ታ ዒጊኖንሣኖቴ! ታኣኒ ዒንሣና ዋላ" ማዒ ዋዶ" ቢያና ዒንሣ ዓይሣንታያኬ፤ ዓካሪ ባሽና ታ ዒንሣዳፓ ሃኬ ዋዶ"ናኣ ዓይሣንታያ ማዓንዳጉዲ ታ ዒንሣ ዛሪኔ። ይያሮ ዒንሣ ፔቴ" ፔቴ"ሣኮ ዓኣ ዳቁንታ ጋፒንፃ ሄላ"ንዳኣና ዶዲ ዴዓንዳጉዲ ያኦሲ ዒጊጨሣና ቦንቸሣና ዶዲ ማዶዋቴ። 13 ዓይጎሮ ጌዓቴ ዒዛ ማሊያጉዳያ ዓይሣንቲሣና ናሽኪ ዔኤዒሣና ዒንሣም ዒንጊ ዒንጊ ማዳሣ ያኦሲታሣሪኬ።

14 ዓይጎ ማዶዋ ዒንሣ ማዶ ዋዶ"ና ጉንዲ ማ ጉንዲ ማ ጎሪ"ንቲያ ዋላ" ጎሪ"ንቲ ማርሚፖቴ። 15 ያዲዴቴ ሃያ ዋርቆ ጎይፃ ዔርቱሞ ሸይንቶ ዓሶ ባኣካ" ቦሂሳ ባኣዚ" ባኣያ፤ ጌኤሽ ያኦሲ ናይ ማዒ፤ ዣኦጌጉዲ ፖዒ ዒንሣ ዴዳንዳኔ።

16 ይይ ያዲ ማዓንዳሣ ናንጊ ዒንጋያ ማዒ፤ ኮዣ ሃይሶ ሃሹ"ሞ ዒንሣ ከኤዛኒ ዳንዳዔቶኬ፤ ይያ ጎይያና ታኣኮ ጳኮ ማዒቴያ ማዶ" ጉሪ ማዒ ዓቲንዳዋኣሣሪ ከሪሰቶሴ ማዒ ሙካኣና ታና ሄርሽንቲሳንዳ ባኣዚ" ዓኣኔ ጌይሣኬ።

17 ያኦሲም ጉሙርቁሣና ዒንሣ ዒንጎ ባኮ ሽኢሻኣና ታሹምፓሣያ ቃሰ" ዋሆ ዑዣጉዲ ማዒ ዒንጊንታያታቴ ታና ዋዛሳያ ማዓንዳኔ፤ ዒንሣያ ታኣና ዋላ" ዋዛዳንዳኔ። 18 ይያይዲ ዒንሣያ ታኣና ዋላ" ዋዛዳዋቴ።

ዲሞቴዎሴና ዔፓራዲቶሴናኮ ማዶ"

19 ታኣኒ ዒንሣ ዛሎ" ዋይዚ ዋዛዳኒ ዲሞቴዎሴ ዑኬና ዒንሣ ባንሣ ዳካንዳጉዲ ጎዳ ታና ማኣዳ"ንዳሣ ታ ጉሙርቃኔ። 20 ዒንሣ ዛሎ" ማታዲ ማላ ዓሰ ዲሞቴዎሴይዳፓዓቴም ማሌ" ዓሰ ታኣኮ ባኣኔ። 21 ማሌ" ዓሳ ጋዓንቴ ቢያ ፔኤም ማዓ ባኣዚ" ሌሊ ዳኪ ሃንታኣፓዓቴም ይሱስ ከሪሰቶሴ ማዶ" ዛሎ" ዔኤቢ ዓቴ"ኔ

ናንጋንዳጉዲ ታ ዲጊኖ ዲንህ ማዕ ጎይዖና ታ ዲንህ ዘራጌ።

2 ዕዎዲያና ስንግሌና ዕዎታ ዎላ" ቡኪ ጎዳና ዓኣ ፔቱዎና ናንጋንዳጉዲ ታ ዕዎቶ ሺኢቃ።

3 ኔኔኒያ፡ ዲኢካ ዓኣ ጉሙርቁንታ ታኣኮ ማዶ" ላጋህ" ዩንህ ላኣሎንህኮ ዑኩ ማዒ ዓያኖ ናንጎ ዛሎ"ና ዕዎቶ ኔ ማኣዳ"ንዳጉዲ ጌዒ ታ ኔኔም ኩኤዛኔ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዩንህ ላኣሎንህኮ ቁሌማዎሶና፤ ሃህ ሱ"ንፃ ናንጎ ማፃኣፖይዳ ፃኣፒንቴ፡ ማሌ" ኦኡኮ ማዶ" ላጎንህንታ ዎላ" ማዒ ኮኸ ሐይሶ ኩኤዚያና ታኣና ዎላ" ዕዎታ ላቤ"ያታህሮኩ። 4 ጎዳና ዲንህ ዓኣህሮ ቢያ ዎዴ ዎዛዲ-ዎቴ፤ ላሚ ላሚ ታ ዲንህ «ዎዛዲ-ዎቴ» ጋዓ።

5 ዲንህኮ ኮሹማ ዓሲ ቢያም ዕርቴያ ማዎንጎ፤ ጎዳ ሙካኒ ዑኩኔ። 6 ዩያር ዲንህም ኮይሳ ባኣዚ" ዓኣቶ ጋላቴ ጋላቴ ያኣሲ ሺኢቃንዳኣፓዓቴም ዓይጎ ባኣዚ"ሮዎ ማሊ ሜታዲፖቴ። 7 ዓሲ ማሊህኮ ዑህ ማዕ፡ ያኣሲኮ ኮሹማ ዲንህኮ ዲኖና ማሊያና ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ካፓንዳኔ።

8 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ዓካሪ ጋፒንጾይዳ ታ ዲንህም ኩኤዛህ" ጎኔ ማዕ ባኣዚ"፡ ዲኖና ዓኣያ ማሃ ባኣዚ"፡ ጌኤሺ ማዕ ባኣዚ"፡ ዲሎ" ማዕ ባኣዚ"፡ ናሹ-ሞ ዓኣ ባኣዚ"፡ ኮሺ ሃይሴ ማዕ ባኣዚ" ቢያ፤ ሃህ ኮሺ ማዶ ማዕቴያ ጋላቴህ፤ ዩንህ ባኮንህ ማሎ-ዎቴ ጌይኩ። 9 ታኣኒ ዕርዛኣና ዎይዚ ዲንህ ዕኩ ባኮና ታ ማዳኣና ዛጌ ባኮ ቢያ ማዲ-ዎቴ፤ ዩያ ዲንህ ማዶቴ ኮሹ-ሞ ዲንጋ ያኣዛህ ዲንህና ዎላ" ማዕንዳኔ።

ጳውሎስ ዲዛም ዲንገንቴ ባኮ ዛሎ"ር ዓሶ ጋላቴህ

10 ሚርጌ ዎዴኮ ገንፃፓ ታ ሜታህ ዛሎ" ዲንህ ማሊህ ዓርቁህሮ ያኣሲ ሱ"ንጾና ሚርጌና ታ ዎዛዳኔ፤ ዩያ ታ ጋዓህ" ዲንህ ማሌ ባኮ ማዳኒ ዲንህም ገኢጉዎዎ ዓቴ"ኔ ጌይህ ማዕንዳኣፓዓቴም ታ ሜታህ ዛሎ" ማሊያ ዲንህ ሃሹ"ዎ ዓርቁኔ ጌይህቴዎሶ። 11 ሃህ ዩያ ታ ጋዓህ" ታና ሜቴ ባኣዚ" ዓኣኔ ጌይቴዎሶ፤ ዓይጎር ጌዔቴ «ታኣኮ ዓኣ ባካ ታኣም ገዳንዳኔ» ጌይህ ታ ዕራህሮኩ። 12 ዩያር ዕኤቢ ዴንቁህ ማዕቴያ ዕኤቢኮ ባይቁህ ታ ዕራጌ፤ ዓይጎ ቤሰካ ማዕቴያ ዓይጎ ዎዴና ማዎም ሚሽኪህና ናይዲንቴህና፡ ሃህ ዴንቁህና ዕኤቢ ባይዚህናኮ ዓኣ ባኣዚ" ታ ዕራጌ። 13 ዩያር ኪሪሰቶሴ ታኣም ዲንጋ ዎልቆና ቢያ ባኣዚ" ታ ዳንዳዓንዳኔ።

14 ጋዓንቴ ዲንህ ታ ሜታህ ታኣና ዎላ" ዕካያ ማዒያና ኮሺ ማዶ ዲንህ ማዶ።

15 ዩያ ሌሊቱዎንቴ ኮኸ ሃይሶ ማዶ" ታ ዓርቁ ዎዶ"ና ሜቁደኒያ ዓጫ"ፓ ታ ኬሰካኣና ዲንህ፡ ፕላይሳሎንደዳ ዓኣ ዓሶፓ ዓታዛ ሜሌ" ታና ማኣዴ" ሺኢጲህ ማኣሪ ዓሲ ባኣህ ዲንህ ዲንህህሮ ዕራያኩ፤ ዩያር ታኣኮ ዕቦ" ዴንቁያናኣ ማዎም ባይዚያናይዳ ታና ማኣዴ"ህ ዲንህ ሌሊኩ። 16 ቴሰሎንቁይዳ ታ ዓኣና ሜታዲህ ዕራ፡ ላሚ ላሚ ታና ዲንህ ማኣዴ"ኔ። 17 ዩያ ታ ጋዓህ" ዲንህ ሃያኮ ቤርታ ማዶ ባኮፓ ባሽ ሚርጌ ኮሺ ማዶ ዲንህም ቃሲ"ንታንዳጉዲኩ።

18 ታኣም ኮይሳህጉዲ ሌሊቱዎንቴ ዑህ ዓኣዴ ማዕ፡ ዲንህ ታኣም ዳኩ ባኮ ዕፓራዲቶሴይዳፓ ታ ዕኩኔ፤ ዩይ ዲንህ ዳኩ ባካ፡- ኮሺ ሳውሞ ዓኣ ያኣሲም ዲንጎ ባኣዚ"ጉዲ ማሃ ያኣሲ ዕካንዳያና ዎዛዳንዳ ዲንገህኩ። 19 ዩያር ታ ያኣዛህ ሃይማኬ ጌይንቴዎ፡ ዲዛኮ ዓኣ ባኮይዳፓ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ዲንህም ኮይሳ ባኮ ቢያ ዲቢሺ ዲንጋንዳኔ። 20 ኦ ዳዲህ፡ ያኣዛህም ናንጊና ናንጊ ሄላ"ንዳኣና ቦንቾ ማዎንጎ፤ ዓኣሚን።

ጋፒንህ ሳራሥህ

21 ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ያኣሲም ዲማዴያ ማዕ፡ ዲዛ ዓሶም ቢያ «ኮሺዳ?» ጌዔኔ፡ ጎዑ-ዎቴ፤ ታኣና ዎላ" ዓኣ ዲሾንህንታ ሚሾንህንታ «ኮሺዳ?» ዲንህ ጋዓ። 22 ዓቴ" ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሳ ቢያ፤ ሃህ ዲማና ሮሜ ካኣቲም ማዶ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሳኣ «ኮሺዳ?» ዲንህ ጋዓ።

23 ጎዳ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ኮሹ-ሞ ዲንገዎ ዲንህ ቢያህም ማዎንጎ።

4:15 2ቆር. 11፡9። 4:16 ዳኪ. ማዶ" 17፡1። 4:18 ኬሲ. ማፃ 29፡18።

የኦሲ ማደ"ም ዳኪንቴ ጳውሎሴ ቆላሲያሴ ዓሰም ዳኪ ኪኢቶ" ዓይያ ካሮ"

ጳውሎሴ ቆላሲያሴ ካታም ዓሰም የጻፈ ኪኢታ" የአፕሪትህ' ዳኮ" ዓሲያ ዓጮ" ጌይንታ ዔፕሶኔ ካታምኮ" ዓባ" ከሰካ ዛሎ"ና ዓኣ፥ ቆላሲያሴ ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሰምከ፤ ዬኖ ሺኢጲያ ማኣራሎ ዔቁሴህ ጳውሎሴቱዋንቴ ሮማ ካኣት ዓጮ" ደማ" ማዔ፥ ዓሲያ ዓጮ"ኮ ደኤፖ ካታም፥ ዔፕሶኔይይፓ ማደ ዓሲ ዓ. ዳኪህሮ ዬኖ ሺኢጲያ ማኣራሎም ዓ. ማላያ ማዔኔ፤ ዬይያ፥ ቆላሲያሴ ሺኢጲያ ማኣሮይ፡- «የኦሲ ዔራያና ዳቃያ ማዓኒ ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ጫሪንጫ ዋልቆና ዓኣ የኦሲ ማኸንቶ ካኣሽካንዳያ ኮይሳኔ» ጋዓ ሉኡዙሞና ዔርዛ ዓሳ ዓኣህ ጳውሎሴ ዋይዜህሮከ፤ ዬና ሉኡዙሞና ዔርዛ ዓሳ፡- «ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ዓቲንቶ ቤርቶ ተቂዎ ካኣኸና ሙኡዚ" ዋጌና፤ ዬያ፡- ደማ ደማ ዋጎ ካፓንዳያ ኮይሳኔ» ጋዓ፡፡

ጳውሎሴ ሃኖ" ኪኢቶ" የአፕህ' ጎኔ ዳቂንቶ ጎይያ ከኤዚህና ዔያቶኮ ዔርዛያ ሉኡዚ ማዔህ ዔርዛኒከ፤ ዓዚ ከኤዜ ባኮይዳፓ ዴኤፕ ማዔ ባካ፡- «ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ጉቤና ዓሲ ዳቂሻኒ ዳንዳዓኔ፤ ዬያታ፥ ማሌ" ካኣኸና ደማ ደማ ማደ" ዓዚይዳፓ ዓሲ ደማሳኒ ዳንዳዓኔ» ጋዓዘከ፡፡ የኦሲ ኪሪሰቶሴና ዓጮ" ማኸኔ፤ ሃሃ ዓዚና ዬያ ቢያ ፔ ባንህ ዔኪ ሙካኔ፤ ዓጮ"ኮ ሃጌ ማዓንዳ ዳቂንታ ዋዛ ዓኣያ ማዓንዳህ ኪሪሰቶሴና ዋላ" ፔቴ" ማዓህና ሌሊከ፡፡ ዬያ፡- ደማ ደማ፡ ሓይ ዴኤፖ ዔርዛያ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሰኮ ናንጎይዳ ዋይቲ ዴዳንዳያ ኮይሳኔያ ዔርዛኔ፡፡

ሓኖ" ኪኢቶ" ጳውሎሴይዳፓ ዔኪ ቆላሲያሴ ዓሰም ሄሊ"ሳኒ ዳኪንቴ ተከቆሴና ዋላ" ዓናሲሞሴ ጎዎህ ዓኣያ ማዔህ ዔሪያ ቃራከ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ጳውሎሴ ዬያ ዓናሲሞሴ ጎዎ ዓይላ"ህ ዛሎ" ፕልሞናም ማሌ" ኪኢታ የአፔያ ማዔህሮከ፡፡

ማዓኣፔላ ደማ ደማ ዓርቁ ባኮ
ዓይያ ካሮ" 1፥1-8
ኪሪሰቶሴኮ ማኸንቴፓ ዓኣ የኡሞና ዓዛኮ ማደ" ዛላ 1፥9—2፥19
ኪሪሰቶሴና ዓኪ ናንጌ ዴንቂህ 2፥20—4፥6
ጋፒንህ ሃይሴ 4፥7-18

1 የኦሲ ማሊህና ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ማደ"ም ዳኪንቴያ ማዔ፥ ጳውሎሴና ኦ ዓሻህ፥ ዒሞቱዋሴናይዳፓ፡-

2 ቆላሲያሴይዳ ናንጋያ፥ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና የኦሲም ደማደዛንህና ጉሙርቂንታያ ማዔ፥ ዓሻህንታ ማሻሻህንታም፤

ኦ ዳዳህ፥ የኦሲኮ ኮሹሞ ዓንገያ ዓንህም ማዎንጎ፡፡

ጳውሎሴኮ ጋላቶ" ሺኢጲያ

3 ኦ ዓንህ ዛሎ" ሺኢቃ ዋደ"ና ኦ ጎዳህ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ዓዳህ ማዔ፥ የኦዛህ ቢያ ዋደ ኦ ጋላታ፡፡ 4 ዓይጎር ጌዔቴ ዓንህ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃህና የኦሲም ደማደ ዓሰ ዓንህ ናሽካህ ኦ ዋይዜኔ፡፡ 5 ጎኦ ማዔ፥ ኮኸ ሃይሳ ዓንህም ሄሊ" ዋደ"ና ሃጋ ማዓንዳ ዋዘ" ዬያ ዛሎ"ና ዓንህ ዋይዜኔ፤ ዬያር ዓንህኮ ጉሙርቂያና ናሹሞናኮ ካራ" ጫሪንጫ ዓንህም ጌኢጊንቴ ዓኣ ሃጌ ማዓንዳ ዋዘ"ይዳከ፡፡ 6 ዓንህ ኮኸ ሃይሶ ዋይዜህና የኦሲኮዋ ኮሹሞ ዓንገያ ጎናሲ ዔኬሰካፓ ዓርቃያ፥ ሃይ ኮኸ ሃይሳ ዓንህ ባኣካ" ማደ ጎይያ ዓጮ" ቢያይዳ ዓኣፕ ዓኣፕ ሃሃ ደልገህዳ ዓኣኔ፡፡ 7 ዬያ፥ ኦና ማዔ * ኪሪሰቶሴም ጉሙርቂንቲ ማደያ ማዔያ ሃሃ ኦኡና ዋላ" ማደያ ማዔ፥ ናሽኪንታ ዔጳፒራ ዓንህም ከኤዜኔ፡፡ 8 ሃሃ ዓዚ ዓያና ጌኤሺ ዓንህም ዓንጌ ናሹሞ ኦም ከኤዜኔ፡፡

9 ዬያር ዬያ ኦ ዋይዜሰካፓ ዓርቃያ፥ ዓንህም ዓያናፓ ማዔ ዔራቶና ማሊ ዳቂሲህና ቢያ የኦሲ ማሊ ያጉይያ ዳባንዳጉዲ ኦኡኒ የኦሲ ሺኢጲህ ሃሺ"ባኣሴ፡፡ 10 ኦኡኒ ሺኢቃህ ጎዳም ዓንህ ኮይሳህጉዲ ናንጋንዳጉዲና ቢያ ባኣዚ"ና ዓዛ ዓንህ ዋዛሳያ ማዓንዳጉዲከ፤ ዬይያ፡- ኮሺ ማደ ዓደ፥ የኦሲ ዔሪህና ዲጪ ዲጪ፤ 11 ዴኤፕ ደደሞና ዳንዳዒህና ዓንህኮ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ፥ ዓዛኮ ቦንቸንቴ ዋልቆጉይያ ዋልቆና ቢያ ዓንህ ደዲ ሃሃ ዋዛዲ ዋዛዲ፥ 12 ሃሃ ፖዎ ካኣቱሞይዳ የኦሲም ደማደ ዓሰና ዋላ" የኦሲ ዓንጋ ባኮ ዓንህ ዔካያ ማዓንዳጉዲ ዓንህ ማሃ የኦዛህ፥ ዓዳህ ዋዛና ዓንህ ጋላታንዳጉዲከ፡፡ 13 ዓይጎር ጌዔቴ ዓዚ ደሞ ካኣቱሞ ደማ"ፓ ኦና ዳቂሺ፥ ፔኤኮ ናሽኪንታ ናዓህ ካኣቱሞ ደሞ ጌላንዳጉዲ ኦና ማሃኔ፡፡ 14 ዓዛ ዛሎ"ና ኦ ዳቂ፥ ጎሜፓ ማኣሪንቲህና ኦ ዴንቄ፡፡

ኪሪሰቶሴኮ ቢያፓ ባሽ ማዔያ

15 ኪሪሰቶሴ ዓሰም ዴደሞ የኦዛህኮ ጎኔ ማሎከ፡፡ ዓዚ ቢያ ማኸንቶኮ ቤርታ ዓኣ ቶይዳህከ፡፡ 16 ዋይቲ ጌዔቴ ጫሪንጫና ጎዎይዳ ዓኣ ባካ፥ ዓኣፕዳ ዴዳህንታ ዴደሞ ባካ፥ ጫሪንጫ ዴኤፖ ማኸንቶና ዋይዛዛንህ፥ ሱኡጎንታ ቢታንታ ዓኣዘንህና ቢያ ማኸንቲህ ዓዛናከ፡፡ የኦሲ ቢያ ባኮ ማኸህ ዓዛና ሃሃ ዓዛምከ፡፡ 17 ዓ. ቢያ ባኮኮ ቤርታፓ ዓኣያከ፤ ቢያ ባካ ዋላ" ካኣሚ ደዲ ዔቁህ ዓዛናከ፡፡ 18 ዓዚ ዓዛኮ ዑዎ ማዔ፥ ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሰኮ ቶኣካ"ህከ፤ ቢያ ባኮና ዓ. ቤርቲ ማዓንዳጉዲ ሃይቢፓ ዔቁህናኣ ቤርታሳህ ዓዛከ፡፡ 19 ዬይ ማዔህ የኦሲኮ ዓኣ ዋልቃ ናዓህዳ ከሙህና ዓኣያ ማዓንዳጉዲ የኦሲ፥ ዓዳህ ኮዔህሮከ፡፡ 20 ዓዛ ዛሎ"ና ጫሪንጫይዳ ማዔቴያ ጎይይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ የኦሲ' ፔኤና ዋላ" ጌኢጊሺ፥ ቡኩሴኔ፤ ፑርቶ ዓሰ ሱዎ ሚያይዳ ዓ. ሓይቁም ላኣሊንቴ ሱጉዎናኣ ኮሹሞ ዔኪ ሙከኔ፡፡

21 ሓያኮ ቤርታ ዓንህኮ ፑርቶ ማደ"ና የኦሲፓ ዓንህ ሃኪ፥ ዓንህኮ ማሊ ያናኣ የኦሲኮ ዓንህ ሞርከከ፡፡ 22 ሃህ ጋዓንቴ የኦሲኮ ናዓህ ዓሲ

* 1:7 «ኦና ማዔ» ጋዓዘ፡- ፔቴ" ፔቴ" ሚናኣ ማዓኣፓ «ዓንህ ማዔ» ጋዓ፡፡ 1:7 ቆላ. 4፥12፤ ፕልሞ. 23፡፡ 1:14 ዔፕ. 1፥7፡፡ 1:18 ዔፕ. 1፥22-23፡፡ 1:20 ዔፕ. 2፥16፡፡

ማዕ ከዲ" ሃይቁ ዛሎ"ና ያኦሲ ፔኤና ዋላ" ዲንሢ ቡኩሴኔ፤ ዬያ ዒ ማዳሢ' ዲንሢ ዒዛም ዲማዴያና ጌኤቪ፤ ሃሣ ዒኤቢ ቦሃሳ ባአዚ" ባአያ ማሃ ፔ ቤርቶ ሺኢቫኒኤ። 23 ዬይ ያዲ ማዓንዳሢ' ዲንሢ ጉሙርቁሢና ፃጺ ዳከ፤ ሃሣ ደዲ ዒቁ ኮዥ ሃይሶይዳፓ ጴዳ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ" ቃአሎ"ና ዓጊፀዋዎ ደዲ ናንጌቴ ሌሊኤ፤ ዬይ ኮዥ ቃአላ" ዲንሢ ዋይዛሢና ዓጫ" ዓአ ዓሰም ቢያ ከኤዚንቴሢ፤ ታኣኒ፤ ጳውሎሴያ ማዳያ ማዓሢ ዬያ ኮዥ ቃአሎ" ማዶ"ኤ።

ጳውሎሴ ሺኢጲያ ማእሮም ደዲ ማዳ ማዶ

24 ሃሢ ዲንሢ ዛሎ"ና ታ ዒካ ሜታሢ ታና ዋዋዛሳ፤ ከሪሰቶሴኮ ዑዖ ማዔ፤ ሺኢጲያ ማእሮ ዓሰ ዛሎ"ሮ ከሪሰቶሴይዳ ሄሊ" ዓቴ" ሜታሢ ታጊዳ ማዒ ኩማዳንዳጉዲ ታ ማሃ። 25 ያኦሲኮ ኮዥ ሃይሶ ፔቴ"ታዎ ታ ዓይሱዋዎ፤ ጉቤ ዲንሢም ከኤዛንዳጉዲ ያኦሲዳፓ ታአም ዲንጊንቴ ጎይያና ሺኢጲያ ማእሮ ዓሰም ታ ማዳያ ማዔ። 26 ሐይ፤ ታ ከኤዛ ኮዥ ሃይሶ ቃአላ" ሃያኮ ቤርታ ዓሰም ዓአሺንቴ ዓአያ፤ ሃሢ ጋዓንቴ ያኦሲ ፔኤም ዲማዴዘንሢም ዒርዜ ዓአሺንቴ ባአዚ"ኤ፤ 27 ያኦሲኮ ማሊያ ዬያ ዓአሺንቴ ባኮኮ ቦንቸና ያርጎቹምና ዓይሁዴ ማዒባአ ዓሰ ባአካ" ዋዘጉዲ ዴኤፒታቴ ዒዛም ዲማዴ ዓሰም ዒርዛኒኤ፤ ዬይ፤ ዓአሺንቴ ባካ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ጌሢ ኑ ካፓ ቦንቻ ዒዛና ጴዳንዳ፤ ዲንሢ ባአካ" ዓአ ከሪሰቶሴኤ። 28 ዒራቶና ዓይጎ ዓሰያ ኑ ዘሪ ዘሪ ሃሣ ዒርዚ ዒርዚ ፔቴ" ፔቴ" ዓሰ ከሪሰቶሴ ዛሎ"ና ዒናዴ ዓሰ ማሃ ያኦሲ ቤርቶ ሺኢቫኒ ከሪሰቶሴ ዛሎ" ኑ ከኤዛ። 29 ያኦሲ ፔኤኮ ዴኤፓ ዋልቆና ታኣና ማዳሢሮ ዬያ ዴኤፓ ዋልቆና ደዲ ማዳያይዳ ታ ዓአ።

2

1 ዲንሢንታ ሎዶቁያይዳ ዓአ ዓሰ ዛሎ"ንታ፤ ሃሣ ዬያጉዲ ታና ዒራቶ ዓሰማኣ ቢያ ታ ዋማይዲ ደዲ ማዳቴ ዲንሢ ዒራንዳጉዲ ታ ኮዓ። 2 ታ ደዲ ማዳሢ' ዒና" ዒያቶኮ ደዲ፤ ናሹምናኣ ፔቴ" ማዒ፤ ፒዜ ማዔ ማሊ ጳቁሥሢ ያርጎቹም ዴንቁ ያኦሲኮ ዓአሺንቴ ማሊያ ማዔ፤ ከሪሰቶሴ ዒያታ ዒራንዳጉዲኤ። 3 ሃአማቶና ዒራቶናኮ ቆሎ ዓአሺንቴ ዓአሢ ከሪሰቶሴ ኮይላ"ኤ።

4 ዬያ ታ ዲንሢም ጋዓሢ ያኦሲን ጌሺሢ ሃይሴና ዲንሢ ዳቢሹዋጉዲ ጌይኤ። 5 ዋዘ ታ ዲንሢዳፓ ሃኪ ዓአያ ማዔቴያ ዓያናና ታ ዲንሢና ዋላ"ኤ፤ ዲንሢ ኮይሳማ ጎይያ ናንጊሢና ከሪሰቶሴይዳ ዲንሢኮ ዓአ ጉሙርቁዎ ደዲም ታ ዛጋሢሮ ዋዛዳ።

ከሪሰቶሴና ጴዳ ኩሙሢ ናንጊ

6 ጎዳ ዬሱሰ ከሪሰቶሴ ዲንሢ ጉሙርቁ ዒኤ ጎይያና ዒዛና ዋላ" ፔቴ" ማዒ ናንጉዋቴ፤ 7 ዒዛይዳ ፃጺ ዳከ፤ ናንጎ ዲንሢ ዒዛና ማሃ ዓርቁ፤ ዲንሢ ዒሬ ጎይያና ከሪሰቶሴ ጉሙርቁዎና ደዲ ናንጉዋቴ፤ ሚርጌና ሃሣ ያኦሲ ጋላቴዋቴ።

8 ከሪሰቶሴ ዒርዜ ጎይያጉዲቱዋንቴ ዓሰ ከሴ" ዋጌና ሐይ ዓጫ" ዋርቃ ዋጌይዳፓ ማዔ ጉሪ ጌሺሢ ባአዚ"ና ሃሣ ሃምዓቶና ማዢንቴ

ሃይሴና ጎኔ ጎይያፓ ያኦሲን ዲንሢ ዲዒ ዒኩዋጉዲ ዲንሢና ዒራቶቴ። 9 ያኦሲኮ ያኦሲማ ጉቤና ፔጋዲ ዒርቲ ናንጋሢ ዓሰ ማዔ፤ ከሪሰቶሴይዳኤ። 10 ዲንሢያ ኩሙሢ ናንጊ ዴንቁሢ ሱኡጉምና ቢታንቴምናኮ ዑዓሢ ማዔ፤ ከሪሰቶሴናኤ።

11 ዒዛና ዋላ" ፔቴ" ማዒያና ዲንሢ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንቴያ ማዔ፤ ዬይ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንቴያ ዲንሢኮ ጎም ማዶ" ላኣማኒ ከሪሰቶሴና ማዳንቴያ ማዓንዳፓዓቴም ዓሰ ቲቃ፤ ዓቲንቴ ቤርቲ ቲቁንቴቱዋሴ። 12 ዓይጎር ጌዔቴ ዲንሢ ዳኡቴ፤ ሃሣ ዒዛና ዋላ" ሃይባ"ፓኣ ዲንሢ ዒቁ፤ ዲንሢ ሃይባ"ፓ ዒቁሢ ከሪሰቶሴ ሃይባ"ፓ ዒቁሴ፤ ያኦዛሢ ዋልቆ ዲንሢ ጉሙርቃሢሮ።

13 ዲንሢኮ ጎም ዓቲንቶ ቤርታ ቲቁንቴባአሢሮ ቤርታ ዲንሢ ሃይቁያኤ፤ ሃሢ ጋዓንቴ ያኦሲ ከሪሰቶሴና ዋላ" ናንጊና ባይቁዎ ዲንሢ ማሃ፤ ጎም ኩኡኮ ቢያ ዓቶም ጌዔ። 14 ኑ ዳቢንቴ ዓሰ ማሃ ዒያ፤ ሃሣ ኩኡኒ ጋሌ ዓሰ ማዒያ ኩኡኮ ዒርዛ ያኦፒንቴ ባኮ ዑጪ ባይዚ፤ ፑርቶ ዓሰ ሱዖ ሚፃ ጳርቁኑጊዳፓ ዒዚ ሺኢቪኤ። 15 ዒዛኮ ሞርኮ ማዔ፤ ጫሪንጫ ዓአ ሱኡጎና ቢታንታ ዓአ ማዢንቶ ቢያ ፑርቶ ዓሰ ሱዖ ሚያይዳ ባሺ ያሎ ዓንጋምዋ ጉሲሲ ባሺንቴያ ማዒያ ዓሰ ቢያ ዴንቃንዳጉዲ ዒ ማሃ።

16 ዓካሪ ሙኡዚ" ዛላ ማዔቴ ዑሺ ዛላ ቦንቻ ከሊ" ቦንቻሢ ዛላ፤ ዓጊኒ ዪኤሪ ቦንቻሢ ዛላና ዓይሁደ ዓሰኮ ሃውሾ ከሎ" ቦንቻሢ ዛላና ያኦሲን ዲንሢ ዳቤኔ ጎፓ። 17 ዬንሢ ቢያ ሃጊ ሙካንዳ ባኮኮ ሺሶ" ማዔዘንሢኤ፤ ጎኔ ዓአያ ማዒ ሺባሢ ከሪሰቶሴኤ። 18 ኮይሱዋ ሺሌዑም ዓአያ፤ ሃሣ ከሪሰቶሴ ከኢታንቻ ካኣሽኪሢ ናሽካ ዓሰ ጌሺ ዲንሢ ጉሪ ዓይሱዋጉዲ ዲንሢና ዒራቶቴ። ዬያጉዳ ዓሢ' ዒዛም ፔጋዲ ጴዳ ባኮና ሄርሺንቴ ሄርሺንቴ ጉሪ ማዔ ዓሰ ማሊሢና ያቶርቃያኤ። 19 ዬያ ዓሢኮ ዑሢ ቢያ ጨጊቹና ሻሺና ካኣሚ ካኣሚ ሙኡዚ"ያ ዴንቁ ዴንቁ ያኦሲ ዲንጎ ዲጨሢና ዲጨሳ ቶኣካ"ሢናኮ ዋላ" ካኣሚሢ ባአያኤ።

ናንጌቴያ ሃይቁቴያ ከሪሰቶሴና ማዒሢ

20 ከሪሰቶሴና ዋላ" ዲንሢ ሃይቁ ሃያ ዓጫ" ባኮይዳፓ ዲማዴያ ማዔቴ ዓካሪ ዬያይዳፓ ዲማዴባአያጉዲ ዋዲ" ዲንሢ ዬንሢጉዴ ዓይሢያም ዓይሢንታይ? 21 ዬንሢ ዓይሢያንሢ፡- «ዓርቁፖ፤ ዳንጋና ካንሢፖ፤ ካኣሚፖ» ጋዓዘንሢ። 22 ዬንሢ ቢያ ዓሰ ከሴ" ዋጌና ዓይሥሢ ዒርዚሢና ማዳንታያ ማዔሢሮ ዬንሢ ማዳንቴሢኮ ጊንፃ ማኣዳ" ባአዚ" ባአያ ማዒ ባይቃያኤ። 23 ዬንሢ ዓይሢያንሢ' ዓሰ ፔኤር ከሴ" ካኣሽካ ካኣሺንታ ኮይሱዋ ሺሌዑምና ዑሢ ፑርቲሲሢ ማዶ ማዳሺሳሢሮ ዛጎዛ ፒዜ ዒራቶና ማዳንታያ ማላ፤፤ ጋዓንቴ ዓሰ' ኮዓ ሱኡኮ ማዶ" ቃዛኒ ማኣዳ" ባአዚ" ባአያኤ።

3

ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሰ ናንጋንዳ ናንጊ

2:12 ሮሜ 6:4። 2:13 ዓፕ. 2:1-5። 2:16 ሮሜ 14:1-6። 2:19 ዓፕ. 4:16።

1 ዓካሪ ኪሪስቶስና ዋላ" ሃይባ"ፓ ዲንሢ ሜቄሢሮ ኪሪስቶስ ደዲ ዓኣ ያኣሲኮ ሚዛቆ ዛላ"፤ ቦንቸንቴ ቤዛ፤ ሎ ጫሪንጮይዳ ዓኣ ባኮ ደዲ ኮዑቀቴ። 2 ቢያ ዎዴ ሎ ጫሪንጮ ዓኣ ባኮ ማላንዳኣፓዓቴም ሃይካ ሳዓ ዓኣ ባኮ ዛሎ" ማሊፖቴ። 3 ዓይጎር ጌዔቴ ሃይቁ ደማዶያፖዲ ሃያ ዓጮ" ፑርቶ ባካፓ ዲንሢ ደማዶ፤ ዲንሢኮ ሽምፓሢያ ኪሪስቶስና ዋላ" ያኣሲ ኮይላ" ዓኣሽንቴ ዓኣኔ። 4 ዲንሢኮ ሽምፓሢ ማዔ፤ ኪሪስቶስ ሙኪ ጴዳ ዎዶ"ና ዲንሢያ ዲዛና ዋላ" ጴዳንዳኔ፤ ሃሃዲ ዲዛና ዋላ" ዲንሢ ቦንቸንጋንዳኔ።

5 ዬያሮ ዲንሢዳ ዓኣ ዲንሢኮ ሳዖ ፑርቶ ማዶ" ሱኡኮ ቢያ ዓያሮና ዎዶቀቴ፤ ዬንሢያ፡- ማቾ ሃሃዲ ዓኣ ማዲባኣያና ላሃሢ፤ ዲኢሳ ማዶ ማዶሢ፤ ማቾ ሃሃዲ ማዲባኣያና ላሃሢ ኮዲ ሱኡካዲሢ፤ ያኣሲፓ ሜሌ" ካኣሽ ካኣሽኪሢ፤ ማዔ ፔኤም ማዓ ባኣዚ"ር ጎጋይቁሢንጋኔ። 6 ዬንሢ ባኮንሢ ዛሎ"ና ያኣሲም ዓይሢንጋጋ ዲፃ ዓሶ ዑይይዳ ያኣሲኮ ጎሪ"ንጋ ዬዓንዳኔ። 7 ዲንሢያ ሃያኮ ቤርታ ዬንሢ ባኮ ማዶ ናንጋያኔ።

8 ሃሢ ጋዓንቴ ጎሪ"ንጋ፤ ዳጋ፤ ዓሲ ዲዳሢ፤ ደንኮ፤ ዬንሢ ቢያ ሃሹ"ዎቴ፤ ሃሃዲ ቦርሲሳ ጌኤሲያ ጌሰቴ። 9 ሚናኣ ዓሢ ዲዛኮ ማዶ"ና ዋላ" ዲንሢ ጉሲ ሃሹ"ሢሮ ዎሊና ሉኡዙዎ ባኣዚ" ጌሰቴ። 10 ሃሢ ዓኪ ዓሲ ዲንሢ ማዔ፤ ዬይ ዓኪ ማዔ ዑፃ ዲዛ ኮሺ" ዲንሢ ዔራንዳፖዲ ማዜ ያኣዛሢ" ቢያ ኬሊ" ፔና ማላንዳፖዲ ዲ ዓካሳሢኔ። 11 ያዲ ማዲያና ዓይሁዴ ማዲባኣሢና ዓይሁዴ ማዔሢና፤ ዓቴንቶ ስርቶ ተቁንቴሢና ተቁንቴባኣሢና፤ ጌሪኬ ሙኡጮ ዔራዎ ዓሶንጋ ቦፖዲ ማዔ ዓሶንጋ፤ ካራሚና ካራሚ ማዲባኣያናኮ ባኣካ" ደሙዎ ባኣያ ማዔ፤ ኪሪስቶስ ጋዓንቴ ቢያሢኔ፤ ቢያሢኔ።

12 ዓካሪ ዲንሢ ያኣሲም ደማዶያና ደኣሪንጋ፤ ሃሃዲ ናሽኪንጋ፤ ማዔ ጎይያና ሚጨንጋ፤ ዓሲም ኮሺ ማዶ፤ ሼሌዑዎ፤ ኮሹዎ፤ ጊቢ" ደንዳዒሢንጋ ዲንሢዳ ሚርጌና ዓኣያ ማዑቀቴ። 13 ዲንሢ ዎለም ማሊ፤ ፔቴ"ይ ባጋሢዎ ዳቤ ባኣዚ" ዓኣቶ ኪሪስቶስ ዲንሢኮ ጎሞ ዓቶም ጌዔሢ፤ ዲንሢያ ዎለም ዓቶም ጎዑቀቴ። 14 ዬያ ቢያሢኮ ዑሃ ቢያሢ ፔቴ"ይ ማሃ፤ ናሹ"ዎ ዓኣያ ማዑቀቴ። 15 ፔቴ" ዑያኮ ደማ ደማ ቤዛ ማዲ ዲንሢ ዔኤሊ"ንጋሢ ዬያ ኮሹ"ዎም ማዔሢሮ ኪሪስቶስ ኮሹ"ማ ዲንሢ ዲና" ካኣታደንጎ፤ ያኣሲ ጋላታያ ማዑቀቴ። 16 ኪሪስቶስ ቃኣላ" ዲንሢኮ ዲና" ሚርጌና ዓኣያ ማዶንጎ፤ ዲንሢዳፓ ፔቴ"ይ ባጋሢ ዔራቶ ቢያና ዔርዘንጎ፤ ዘርንጎ፤ ያኣሲም ዓይናዲሢና ያኣሲ ቦንቸሲሢና፤ ሃሃዲ ያኣሲ ጋላታ ጋላታ ዓይናዲሢ። 17 ያኣሲ፤ ዓዲሢ፤ ዬሱስ ኪሪስቶስ ሱ"ንጋ፤ ጋላታ ጋላታ ደንጋና ጌሰቶ ባኣዚ"ያ ማዶም ዲንሢ ማዶ ባኮ ቢያ ጎዳ ዬሱስ ሱ"ንጋና ማዶቀቴ።

ኪሪስቶስ ጉሙርቃ ፔቴ"ማኣሪ ዓሲ ናንጋንዳ ጎይሢ

18 ዲንሢ ላኣሎ ናኣታ"፤ ዲንሢ ጎዳ ዬሱሴር ማዔ ጎይያና ሃሃዲ ዓይሢንጋሢ ኮይሳያታሢሮ ዲንሢ ዓኣንሢም ዓይሢንጋ።

19 ዲንሢ ዓቲንቃ! ዲንሢኮ ላኣሎ ናሽኮዎቴ፤ ዔያቶም ፑርታያ ማዲፖቴ።

20 ናይዮቴ! ቢያ ባኣዚ"ና ዲንሢ ሾዔ ዓሲም ዓይሢንጋ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዬያ ጎዳ ናሽካ ባኣዚ"ታሢሮኔ።

21 ዲንሢ ናኣቶ" ሾዔ ዓሳ! ናኣታ" ዲንሢኮ ፑርቱም ማሉዎፖዲ ጎሪ" ዔያቶም ካራ ባይዚፖቴ።

22 ዲንሢ ዓሲም ዓይሌ" ማዲ ማዶ ዓሳ! ሳይይዳ ዲንሢ ዎይሢ ዓሲም ቢያ ባኣዚ"ና ዓይሢንጋ፤ ዬያ ዲንሢ ዓይሢንጋሢ" ዓሲ ዎዛሳኒና ዓሲ ቤርቱም ጴዳሢሮ ማዲባኣንጋ ጎዳ ዬሱሴር ዲጊጨሢና ጌኤሺ ዲናፓ ማዶንጎ።

23 ዲንሢ ማዶ ባኮ ቢያ ዓሲምቀንጋ፤ ጎዳ ዬሱሴር ኪሪስቶስም ማዶያ ማሢ ደዲ ዎዛና ማዶቀቴ።

24 ዲንሢ ማዶ ዛሎ"ር ጎዳ ዲንሢም ዲንጋንዳ ባኣዚ" ዓኣሢ ዲንሢ ዔራ፤ ዲንሢ ማዶሢ ጎዳ ኪሪስቶስም። 25 ፑርታ ማዶሢ" ፑርቶ ማዶ" ዛሎ" ሚቶ ዔካንዳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ያኣሲ ዓሲ ደማሲ ዛጉዎኣሢሮኔ።

4

1 ዲንሢ ዓይሌ" ዎይሢ ዓሳ! ዲንሢያ ጫሪንጮይዳ ዲንሢኮ ጎዳ ዓኣሢ ዔራያታሢሮ ዲንሢኮ ዓይሌ" ፒዜ ማዔ ጎይሢና ሄኮ ዛጌ ዎይሡዎቴ።

ዘር

2 ያኣሲ ጋላታሢና ኣሹ"ዎ ቢያ ዎዴ ደዲ ሸኢቁዎቴ፤ 3 ያኣሲ ፔኤኮ ኮዥ ሃይሶ ኑ ኬኤዛንዳ ካራ ኑም ቡላ"ንዳፖዲና ዲዛ ዛሎ" ታ ቱኡቴ፤ ኪሪስቶስኮ ዓኣሽንጋ ኮዥ ሃይሶ ኑ ኬኤዛንዳ፤ ኑምኣ ሸኢቁዎቴ። 4 ሃሃዲ ታኣኒያ ኮይሳሢ፤ ፔጋሲ ያኣሲ ቃኣሎ" ዓሲም ኬኤዛንዳ፤ ታኣም ሸኢቁዎቴ።

5 ዓይጎ ካራና ማዔቴያ ዲንሢ ዴንቁማና ዔሪ ማዶ ማዶ፤ ኪሪስቶስ ጉሙርቁዎ ዓሶ ባኣካ" ዔራቶና ናንጉዎቴ። 6 ዲንሢኮ ጌኤዛ ቢያ ዎዶና ዓሲም ዎይዚ ናሻያ ሃሃዲ ኮሺ ማዶንጎ፤ ሃሃዲ ዲንሢ፤ ዓሲም ፒዜና ማሢ ኬኤዛንዳ ባኮዎ ዔራንዳያ ኮይሳኔ።

ጋፒንሢ ሃይሴ

7 ቲኪቆሴ ታ ዛሎ" ዓኣ ባኮ ቢያ ዲንሢም ኬኤዛንዳ፤ ዲዚ ናሽኪንጋ፤ ሃሃዲ ጉሙርቁንጋ ማዶያ ማዔ፤ ታኣና ዎላ" ጎዳ ማዶ" ማዶ ታ ዲሻሢኔ። 8 ዲዛ ታ ዲንሢ ኮይላ" ዳካሢ ኑ ዛሎ" ዲንሢም ኬኤዛንዳ፤ ዲና ዲንሢኮ ደዲሻንዳ፤ 9 ዲዛና ዎላ" ዲንሢኮ ያጳሢ ማዔ፤ ጉሙርቁንጋና ናሽኪንጋ ዲሻሢ።

3:1 ዓይኔ. 110:1። 3:9 ዓፕ. 4:22። 3:10 ማዢ. ማፃ 1:26፤ ዓፕ. 4:24። 3:13 ዓፕ. 4:32። 3:17 ዓፕ. 5:19-20። 3:18 ዓፕ. 5:22፤ 1ጴጢ. 3:1። 3:19 ዓፕ. 5:25፤ 1ጴጢ. 3:7። 3:20 ዓፕ. 6:1። 3:21 ዓፕ. 6:4። 3:22 ዓፕ. 6:5-8። 3:25 ላሚ. ዎማ 10:17፤ ዓፕ. 6:9። 4:1 ዓፕ. 6:9። 4:5 ዓፕ. 5:16። 4:7 ዳኪ. ማዶ" 20:4፤ 2ፃዎ. 4:12። 4:8 ዓፕ. 6:21-22። 4:9 ፒልዎ. 10-12።

ዓናሲሞሴያ ዲንሢ ኮይላ" ሙካንዳኔ፤ ዔያታ ሃይካ ዓኣ ባኮ ቢያ ዲንሢሞ ከኤዛንዳኔ።

10 ታኣና ዎላ" ቱኡቱ ዓሪሰዲርኮሴንታ ዲንሢ ኮይላ" ሙከቱ ዲንሢ ዲዛ ሸኦቹንሢ ዔካንዳጉዲ ታ ዲንሢሞ ቤርታ ከኤዜ፤ ባርናባሴኮ ዔኤዚሜ፤ ማርቆሴያ ዲንሢ «ኮሺዳ?» ገዓኔ። 11 ዲዮሰያሴ ገይንታ ዲያሱዎ «ኮሺዳ?» ዲንሢ ጋዓኔ። ያኦሲ ካኣቱሞ ማዶ" ታኣና ዎላ" ማዶ ዓሶ ባኣካ"ፓ ዓይሁዴ ማዔ ዓሶንሢ ዩንሢ ሌሊከ፤ ዔያታ ታና ዶዲሼኔ።

12 ዩሱሰ ከሪሰቶሴሞ ማዶያ ማዔ፤ ዲንሢ ያጳሢ ዔጳፒራ «ኮሺዳ?» ዲንሢ ጋዓኔ። ያኦሲ ማሊያጉዴያ ሂርጋ ባኣያ ማዔ፤ ሃሣ ዓያና ናንጊናኣ ዲጩ፤ ዶዲ ዲንሢ ዔቃንዳጉዲ ቢያ ዎዴ ዲንሢ ዛሎ" ዲ ዶዲ ሸኢቃኔ። 13 ዲንሢ፤ ሎዶቂያይዳ ዓኣ ዓሶና ሂራፖሊዮሴይዳ ዓኣ ዓሶ ዛሎ" ሚርጌና ዲ ላቢ" ማዶሢኮ ታ ማርካከ። 14 ዴኤሾ ዔራ፤ ናሽከንታ ሉቃሴንታ ዴማሴንታ «ኮሺዳ?» ዲንሢ ጋዓኔ።

15 ሎዶቂያይዳ ዓኣ ዲሾንሢታ ሚሾንሢንታ፤ ኒሞፑንታ ሃሣ ዲዛ ማኣሮይዳ ቡከንታ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶንታሞ «ኮሺዳ?» ጋዓኔ፤ ጎሙዎቱ።

16 ሓኖ ከኣቱሎ ዲንሢ ናባቤሢኮ ጊንፃ ሎዶቂያይዳ ዓኣ ሸኢዲያ ማኣሮ ዓሶማኣ ናባቢሱዎቱ፤ ዲንሢያ ታኣኒ ሎዶቂያ ዓሶሞ ዳከ ከኣታ" ዲንሢ ሄላ"ኣና ናባቡዎቱ።

17 ዓርከፖሴሞ፡- «ጎዳይዳፓ ኔኤሞ ዲንጊንቱ ማዶ" ዶዲ፤ ጋፒንያ ሄሊ"ሲ ማዶ» ጋዓኔ፤ ገይ ከኤዙዎቱ።

18 ሃይማ ጋፒንያ ማሊያማ ታኣኒ ጳውሎሴ ታ ኩቻ ፃኣፔኔ። ታ ሓሢ ሄላ"ዎ ቱኡዙ ማኣራ ዓኣሢ ዔራዎቱ።

ያኦሲኮ ኮሹሞ ዲንጊፃ ዲንሢሞ ማዎንጎ።

4:10 ዳከ. ማዶ" 19፣29፤ 27፣2፤ ፒልሞ. 24፤ ዳከ. ማዶ" 12፣12፤ 25፤ 13፣13፤ 15፣37-39። 4:12 ቆላ. 1፣7፤ ፒልሞ. 23። 4:14 2ፃሞ. 4፣10-11፤ ፒልሞ. 24። 4:17 ፒልሞ. 2።

ያኑሲ ማዶ"ም ዳኪንቴ ጳውሎስ ቤርታሲ ቴሰሎንቄ ዓሶም ዳኪ ኪኢቶ" ዓይያ ካሮ"

ቴሰሎንቄ ጌይነታ ካታሚላ ሮሜ ዓጮ" ካአቴ ዋይህ። ማቄደኒያኮ ዴኤፖ ካታሚሎኬ። ጳውሎስ ቴሰሎንቄይዳ ሺኢጲያ ማኣሮ ዓቁሴህ። ፒልጲሲዮሴ ዓጮ" ሓሺ" ዴንዳሚኮ ገንፃፓኬ። ዩይ ያዲ ማዕቴያ ዓይሁዶ ካአዮይዳ ጌሊ ካአሽካኒ ዑኩ። ዓይሁዳ ማዕባኣ ዓሳ። ጳውሎስ ኬኤዛ ጉሙርቁያ ሓይሶ ዛሎ" ዋይዚ ዒዞ ባንህ ማዕኒ ማላህሮ ዓይሁዶ ዓሳ ቁኢሪ ጳውሎስ ዒፃህሮ ጳውሎስ ቴሰሎንቄ ሃሺ" ቤኤሪያ ዓኣዳኒ ዳንዳዔ፤ ዩካፓ ቆሮንቶሴ ዓጮ" ዒ ዓኣዳ ዓኣንቴ ዒዞና ዋላ" ማዳ። ፃሞቴዎሴ ቴሰሎንቄ ሺኢጲያ ማኣሮ ዛሎ" ባኣዚ" ፓይዲ ፓይዲ ዒዛም ፃኣፔ፤።

ጳውሎስ ቤርታሳ ኪኢቶ" ቴሰሎንቄ ዓሶም ፃኣፔህ። ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁያ ዓሶ ዶዲሻኒኬ፤ ዔያቶኮ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁህና ናሹሞዋ ዓኣያ ማዕህ ዋይዚህሮ ያኑሲ ዒ ጋላታ፤ ዒዚ ዔያቶ ባኣካ" ዓኣ ዋዶ"ና ዋማይዲ ናንጌቴያ ዔያቶም ጳቂህ ኬኤዛ፤ ዩካፓ ኪሪሰቶሴኮ ላሚ ማዕ ሙኪያ ዛሎ" ያኑጪንቴ ያኑጪያኮ ማህ ኬኤዛ፤ ዩንህ ያኑጪያንህዳፓ ፔቴ" ፔቴ"ዞንህ። «ኪሪሰቶሴ ላሚ ሙካንዳህኮ ቤርታሳ ሓይቄ። ዒዛ ጉሙርቁያ ዓሲ ኪሪሰቶሴኮ ማዕ ሙኪያ ዒንጋንዳ ናንገና ናንጎ ዴንቃኒ ዳንዳዓ? ኪሪሰቶሴ ማዕ ሙካንዳህ ዓይዳዳይ?» ጋዓዞንህ። ጳውሎስ ዩንህ ያኑጪያንህዳፓ ዔቁ። «ኪሪሰቶሴኮ ላሚ ሙኪያ ሃጊ ማዕንዳ ዋዛና ካፒ ካፒ ዩማ ሃላ"ንዳኣና ዚቴዮ ጌዒ ማዶ" ዒንህኮ ማዶፎፔ» ጌይ ዔያቶ ዘራ፤።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ
ዓይያ ካሮ" 1፡1
ቴሰሎንቄ ዓሶ ዛሎ"ሮ ጳውሎስኮ ጋላቶ" 1፡2—3፡13
ቴሰሎንቄ ዓሶም ዘርና ዘር 4፡1-12
ኪሪሰቶሴኮ ላሚ ሙኪያ ዛሎ" ኬኤዚንቴ ሓይሴ 4፡13—5፡11
ጋፒንህ ዘር 5፡12-22
ጋፒንህ ሓይሴ 5፡23-28

1 ያኑሲ። ዓዳህና ጎዳ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴናሮ ማዕ ቴሰሎንቄ ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሶም፤ ጳውሎስና ሲላሴና ፃሞቴዎሴናይዳፓ ዳኪንቴ ኪኢታ። ያኑሲኮ ኮሹሞ ዒንጊያ ዒንህም ማፃንጎ።

ቴሰሎንቄ ዓሶኮ ናንጎና ጉሙርቁያና ዛላ
2 ቢያ ዋዶ ኑ ዒንህ ዛሎ" ሺኢቃኣና ዒንህ ዛሎ"ሮ ያኑሲ ኑ ጋላታ፤። 3 ዒንህ ያኑሲ ጉሙርቁያና ዋማይዲ ማዳቴያ ሓህ ናሹሞና ዋማይዲ ላቢ" ማዳቴያ ገንህ ሃህ ጎዳ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ዒንህኮ ዓኣ ሃጊ ማዕንዳ ዋዛ"

ዋማዒ ዶዲ ማዕቴያ ኑ ጎዳህና ኑ ዓዳህና ቤርታ ቢያ ዋዶ ኑ ጳቂህ። 4 ያኑሲ ዒንህ ናሽካ። ታ ዒሹንህ! ታ ሚሹንህ! ያኑሲ ዒንህ ዶኤሪህ ኑ ዔራ፤። 5 ዋይቴ ጌዔቴ ኑኡኒ ኮዦ ሓይሶ ዒንህም ኬኤዛህ ዳንጋና ሌሊቱዋንቴ ዓያና ጌኤሺ ዛላና፤ ሓህ ዓያና ጌኤሺ ዒንጌ ዋልቁና ዩያጉዲ ሃህ ኮዦ ሓይሶኮ ጎኑሞ ዔሪ ጉሙርቁህናኬ። ዒንህና ዋላ" ኑ ዓኣ ዋዶ"ና ዒንህ ዛሎ" ጌዒ ዋይቴ ኑ ናንጌቴያ ዒንህ ዔራ፤። 6 ዋዚ ዒንህ ሚርጌ ማታ ሄሌ"ቴያ ዓያና ጌኤሺ ዒንጋ ዋዛና ቃኣሎ" ዋይዚ ዔኪ። ኑናንታ ጎዳ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴንታ ማዳ ጎይያ ዒንህና ማዳያ ማዕ፤። 7 ዩያይዳፓ ዔቁያና ማቄደኒያና ዓካይያናይዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁያዞንህም ኮሺ ኮኣኪንህ ዒንህ ማዕ፤። 8 ጎዳኮ ቃኣላ" ዒንህዳፓ ኬሰኪ ዋይዚንቴህ ማቄደኒያና ዓካይያናይዳ ሌሊቱዋንቴ ያኑሲ ጉሙርቁያ ዒንህኮ ቢያ ቤዛ ዔርቴ፤ ዩያ ዛሎ" ሚርጌ ኑ ኬኤዛንዳያ ኮይሱዋሴ። 9 ኑኡኒ ዒንህ ኮይላ" ሙኬ ዋዶ"ና ዋማይዲ ዒንህ ኑና ሹኡቲንህ ዔኬቴያ፤ ናንገና ባይቁዋያ ሓህ ጎኔ ማዕ ያኑዛህም ማዳኒ ማሌ" ካአዮይዳፓ ያኑዛህ ባንህ ዋማይዲ ዒንህ ማዕቴያ ዓሳ ፔ ቶኣኪና ማርካዳ፤። 10 ዩያጉዲ ሓህ ሓይባ"ፓ ያኑሲ ዔቁሴም ዔቁ። ሙካንዳ ያኑሲ ጎሪ"ንታፓኣ ኑና ዳቂሻንዳ። ያኑሲ ናዓህ ዩሱሴኮዋ ጫሪንጫፓ ማዕ ሙኪያ ዋማይዲ ዒንህ ካፓቴያ ዔያታ ማርካዳ፤።

2

ጳውሎስ ቴሰሎንቄይዳ ማዶ ማዶ"
1 ታ ዒሹንህ! ታ ሚሹንህ! ኑኡኮ ዒንህ ኮራ ሙኪያ ጉሪ ዓቲባኣያ ማዕህ ዒንህ ዒንህ ቶኣኪና ዔራ፤። 2 ዒንህ ዔራ ጎይያ ሓያኮ ቤርታ ፒልጲሲዮሴይዳ ኑ ዓኣ ዋዶ"ና ማቶና ጫሺና ኑና ሄሌ"፤። ጋዓንቴ ዋዚ ዴኤፒ ዒፃህ ኑና ሄሌ"ቴያ ያኑሲኮ ኮዦ ሓይሶ ኑ ኬኤዛንዳጉዲ ዒዚ ኑም ጫርሹሞ ዒንጌ፤። 3 ኑኡኒ ዒንህ ዘሪህ። ዳቢንቴና ሃህ ፑርታ ማላህና ዔቁቴዋሴ፤ ሓህ ኑ ዒንህ ጌሻኒ ማዶ ባኣዚ" ፔቴ"ታዎ ባኣሴ። 4 ባሺና ኮዦ ሓይሶ ቃኣሎ" ኑ ኬኤዛንዳጉዲ ያኑሲ ኑም ዒንጌህ ኑ «ዳንዳዓንዳ፤» ጌይ ጉሙርቁታህሮ ኑ ኬኤዛ፤ ዩያ ኑ ማዳህ። ኑኡኮ ዒኒ ዛጊ ዔራ። ያኑዛህ ዋዛሳኒ ጌይ ማዕንዳኣፓዓቴም ዓሲ ዋዛሳኒቱዋሴ። 5 ዒንህ ኑ ጌሺ ሓህ ሚኢሺ ዴንቃኒ ኬኤዚ ሃንቴባኣህ ዒንህ ዒንህ ቶኣኪና ዔራ፤። ያኑሲያ ኑኡኮ ማርካኬ። 6 ኑኡኒ ኪሪሰቶሴም ዳኪንቴ ማዳያ ማዕ ጎይያና ኑ ዒንህ ቢያ ባኣዚ" ያኑጫኒ ዳንዳዓያታዎ ዒንህዳፓ ማዕቴያ ማሌ" ያጊዳፓኣ ቦንቾ ኑ ኮይባኣሴ። 7 ጋዓንቴ ፔኤኮ ዲቻ ናኣቶ"ም ማላ ዒንዳሎጉዲ ዒንህም ኑ ሚጪንታያ ማዕ፤። 8 ሓህ ኑ ዒንህ ሚርጌና ናሽካህሮ ዴኤፖ ናሹማፓ ዔቁያና ያኑሲኮ ኮዦ ሓይሶ ቃኣሎ" ኬኤዚያ ሌሊቱዋንቴ ዒንህ ዛሎ" ሓይቃኒታዎ ኑ ጌኣጊንቴንቴኬ። 9 ታ ዒሹንህ! ታ ሚሹንህ! ኑኡኒ ዋማይዲ ማዳቴያ ሃህ ላቢ"ቴያ ዒንህ ዔራ፤። ያኑሲኮ ኮዦ ሓይሶ ዒንህም ኑ ኬኤዛ ዋዶ"ና

1:1 ዳኪ. ማዶ" 17፡1። 1:6 ዳኪ. ማዶ" 17፡5-9። 2:2 ዳኪ. ማዶ" 16፡19-24፤ 17፡1-9።

ዲንህዳገ ፔቴ" ዓሰምታዎ ኑ ከዲ ማዑዋጉዲ ዋንቴና ሮኔሪና ኑ ዋይዎር ማዲ ማዲ ኑ ለቤ"ኔ።

10 ዲንህ፡ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሰ ባኣካ" ኑ ናንጌ ዋድ"ና ዋይቲ ኑ ያኦሰም ደማዴያና ዲሎ" ማዲ ሃሃ ዲኢሳ ባኣዚ" ባኣያ ማዲ ናንጌቴ ዲንህ ዲንህ ቶኦኪና ዔራኔ፤ ሃሃ ያኦሰያ ዬያኮ ማርካኬ። 11 ዓዴ ፔኤኮ ናኣቶ"ም ማዲህ ጎይዎ ኑኡኒያ ዲንህ ፔቴ" ፔቴ"ህም ዋማይዲ ማዴቴያ ዲንህ ዔራኔ፤ 12 ቤያ ዋዴ ኑ ዲንህ ዘሪ ዘሪ ሓሃ ደዲሺ ደዲሺ ፔኤኮ ካኣቱምና ቦንቸናይዳ ዲንህ ጌላንዳጉዲ ዲንህ ዔኤሌ"፤ ያኦሰህ ዋዛሳ ጎይህ ናንጉዋቴ ጌይ ኑ ዲንህ ሸኢቄህ ዲንህ ዔራኔ።

13 ሓሃ ኑ ዲንህ ዘሎ" ቢያ ዋዴ ያኦሰ ጋላታ ባኣዚ" ዓኣኔ፤ ዬይያ፡- ዲንህ ኑ ጊዳ"ገ ዋይዜ ያኦሰ ቃኣሎ" ጉሙርቄ ዔኤ ዋድ"ና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሰይዳ ማዴ፤ ዬያ ቃኣሎ" ጉሙርቄ ዲንህ ዔኤህ፤ ዓሰ ሓይሴ ማህቲዋንጌ ያኦሰ ቃኣላ ማህኤ፤ ጎኔና ዬይ ያኦሰ ቃኣላኤ። 14 ታ ዲሾንሃ! ታ ሚሾንሃ! ዲንህ ዪሁዳ ዓጮ"ይዳ ዬሱስ ኪሪሰቶሴና ዓኣ ያኦሰ ጉሙርቃ ሸኢኢያ ማኣር ዓሰጉዲ ማዴ፤ ዋይቲ ጌዔቴ ዔያቶ ዪሁዳ ዓጮ"ይዳ ዓይሁዳ ዓሳ ማታሴህጉዲ ዲንህ ዲንህ ዲንህ ዲንህ ማታሴ። 15 ዓይሁዳ ዓሳ ጎዳ ዬሱሴና ያኦሰ ማሊያ ከኤዛ ዓሰና ዋዴያ፤ ሃሃ ኑናኣ ዲዲ ደኪ ፔ ዓጮ"ገ ከሴ"ዘንህኤ፤ ዔያታ ያኦሰ ያዪሳያ ሃሃ ዓሰያ ዲያያኤ፤ 16 ዔያታ ዓይሁዳ ማዲባኣ ዓሳ ዋይዚ ዳቃንዳ ቃኣሎ" ኑ ከኤዙዋጉዲ ላኣጋኔ፤ ዬይያዲያና ዔያታ ጎማይዳ ጎማ ቃሰ" ቃሰ" ዓኣዳኔ፤ ዬይያ ሃሃ ጋጉንዬዳ ያኦሰኮ ጎሪ"ንታ ደዲ ዔያቶ ሄሌ"ኔ።

ጳውሎሴ ቴስሎንቄ ዓሰ ለሚ ዳንዲ ዘጋኒ ኮዔህ

17 ጋዓንጌ ታ ዲሾንሃ! ታ ሚሾንሃ! ዓናናቴዋንጌ ዓሸኪና ዳካ" ዋዴ ኑ ዲንህገ ደማዴቴያ ሃሃ ኑ ዲንህ ሚርጌና ጳቂህህሮ ሙኪ ዲንህ ዘጋኒ ዲቢ ካራ ኑ ኮዔኔ። 18 ዬይያዲ ዲንህ ባንህ ኑ ሙካኒ ማሌንጌኤ፤ ባሼ ታኣኒ፤ ጳውሎሴ ዲንህ ባንህ ሙካኒ ለሚ ለሚ ኮዔንጌ ያላሄ ኑና ሙኮ ላኣጊ ቃዜኔ። 19 ማዴቴያ ኑ ጎዳህ ዬሱሴ ሙኤ ዋድ"ና ዲዛ ቤርቶይዳ ኑኡኮ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ" ማዓንዳህ፤ ሃሃ ኑኡኮ ቦንቸንታኣ ያኦናዳይ? ዲንህናቴዋዓዳ? 20 ጎኔና ኑኡኮ ቦንቸና ዋዘ"ኣ ዲንህናኤ።

3

1 ዬይያ ሓይካገ ሴካ «ዲንህ ባንህ ኑ ሙካንዳኔ» ጌዒ ጌዒ ዳዓኒ ኑ ዳንዳዒባኣህሮ ዓቴናይዳ ኑኡሮ ሌሊ ኑ ገቂንጌ ዓታንዳያ ኮይሳህ ኑም ዔርቴኔ። 2 ኑኡኮ ዲሻህ፤ ሃሃ ኪሪሰቶሴኮ ኮዙ ሓይሶ ከኤዚያና ኑኡና ዋላ" ያኦሰም ማዴያ ማዴ፤ ያሞቴዎሴ ኑ ዲንህ ኮይላ" ዳኤኔ፤ ኑ ዬይያዳህ፤ ዲንህ ዲ ደዲሻንዳጉዲና ያኦሰ ጉሙርቄያና ዲንህ ደዳንዳጉዲ ዘርም ጌይኤ። 3 ዬይያ ዲንህ ሄሌ" ሜታህና ዲንህ ያኦሰ ጉሙርቄያ ሃሽ"ዋጉዲ ማሃንዳኔ፤ ዬይ ሜታህ ኑም ዲንህና ባኣዚ" ማዴህ ዲንህ ዔራኔ። 4 ቤርታ

ዲንህና ዋላ" ኑ ዓኣ ዋድ"ና ሜታ ኑና ሄላ"ንዳህ ኑ ዲንህም ከኤዚያ፤ ዲንህ ዔራህጉዲ ዬይ ሜታ" ኑና ሄሌ"ኔ። 5 ዬይያ ሃይገ ሴካ «ዲንህ ኮይላ" ሙካንዳኔ» ጌዒ ጌዒ ዳዓኒ ታ ዳንዳዒባኣህሮ ታኣኒ ዲንህኮ ያኦሰና ዓኣ ጉሙርቄያ ዔራኒ፤ ያሞቴዎሴ ዲንህ ኮይላ" ዳኤኔ፤ ዲዛ ታ ዳኤህ፤ ዳቢሻኒ ጌሻህ ዲንህ ጌሹያ ናንዳኔ ሓሃ ማዴ"ኣ ኑኡኮ ጉሪ ዓቴ"ያ ናንዳኔ ጌይ ታ ሂርጌህርኤ።

ያሞቴዎሴ ቴስሎንቄ ዓሰ ዘሎ" ከኤዜ ሓይሴ

6 ሓሃ ጋዓንጌ ያሞቴዎሴ ዲንህ ኮራገ ሙኪ ዲንህኮ ያኦሰ ጉሙርቄያና ናሹምና ዘሎ" ዋዛሳ ሓይሴ ኑም ከኤዜኔ፤ ባሼና ዲንህ ቢያ ዋዴ ኑ ዘሎ" ሚርጌና ማላያ፤ ሃሃ ኑኡኒ ዲንህ ዘጋኒ ጳቂህህጉዲ ዲንህካ ኑና ዘጋኒ ጳቂህያታህ ዲ ኑም ከኤዜኔ። 7 ዬይያ ታ ዲሾንሃ! ታ ሚሾንሃ! ዋዚ ኑኡኒ ሃሃ ዓኣህ ዋኣዪህና ማቶናይዳ ማዴቴያ ዲንህኮ ያኦሰ ጉሙርቄያ ዋይዚ ሃሃ ኑ ደዳኔ። 8 ዲንህኮ ጎዳ ዬሱሴና ደዲ ናንጊያ ኑ ሃውሺ ናንጋንዳጉዲ ማሄኔ። 9 ዓካሪ፡ ዲንህ ዘሎ"ና ኑ ያኦሰ ቤርታ ዳንጌ ዋዘ"ሮ ዲዛ ኑ ዋዚ ጌይ ጋላቶንደይ? 10 ዋንጌና ሮኔሪና ደዲ ኑ ሸኢቃህ ዲንህ ዘጋኒና ያኦሰ ጉሙርቄያ ዘሎ"ና ዲንህም ገጩ ባኮ ኩንህኒ ኑ ዳንዳዒባኣህዲኤ።

11 ሓህያ፡ ኑኡኮ ዓዳህ ማዴ፤ ያኦሰህና ኑ ጎዳህ፤ ዬሱሴ ኪሪሰቶሴና ኑ ዲንህ ባንህ ሙካንዳጉዲ ጎይዎ ኑም ጊኢጊሾንህ። 12 ኑኡኒ ዲንህ ናሽካህጉዲ ዲንህኮ ዋሊና ዓኣ ናሹምና ሜሌ" ዓሰ ዲንህ ናሽካ ናሹም ጎዳ ዲንህም ቃሰ" ሚርጊሾንህ። 13 ኑ ጎዳህ ዬሱሴ፡ ያኦሰም ደማዴዘንህና ዋላ" ሙካኣና ኑኡኮ ዓዳህ ማዴ፤ ያኦሰህ ቤርታ ቦሂሳ ባኣዚ" ባኣያና ያኦሰም ደማዴያ ዲንህ ማዓንዳጉዲ ያኦሰ ዲንህኮ ዲሮ ደዲሾንህ።

4

ያኦሰ ዋዛሳ ናንጊ

1 ዓካሪ ታ ዲሾንሃ! ታ ሚሾንሃ! ያኦሰ ዋዛሳ፤ ዋይቲ ዲንህ ናንጋንዳቴ ኑ ዲንህ ዔርዜኔ፤ ሓህያ ዲንህ ጎኔና ናንጋህ ዬይ ጎይዎኤ፤ ጎዳ ዬሱሴ ሱንዎና ኑ ዲንህ ሸኢቃህና ዘራህ ሓያኮ ቤርታ ዲንህ ማዴህዳገ ባሼ ማዳንዳጉዲኤ። 2 ጎዳ ዬሱሴ ሱንዎና ዲንህ ናንጋንዳ ጎይዎ ኑ ዲንህ ዔርዜህ ዲንህ ዔራኔ። 3 ያኦሰኮ ማሊያ ዲንህ ዲዛም ደማዴያ ማዓንዳጉዲና ዓኒ ሃሃ ማቸ ማዲባኣያና ላሂህገ ሃካንዳጉዲኤ። 4 ዲንህ ቢያህ ዲንህኮ ዑዎ ያኦሰም ደማዴያና ቦንቸንጌያና ማሃ ካፒህ ዔራንዳያ ኮይሳኔ። 5 ያኦሰ ዔራዋ ዓሰጉዲ ዲንህ ማሊያ ሱኡኮ ኩንህያ ማዲገጉቴ። 6 ዬይ ባኮና ያኦሰ ዳቢንጌቴ፤ ስላህያ ጌሾገ፤ ሓያኮ ቤርታ ኑ ዲንህም ላቴ" ከኤዜህጉዲ ዬንህ ባኮ ማዳዘንህዳ ቢያ ጎዳ ማቶ ሄሊ"ሳንዳኔ። 7 ዓይጎር ጌዔቴ ያኦሰ ኑና ዔኤሌ"ህ፤ ዲዛም ኑ ደማዴያ ማዲ ናንጋንዳጉዲ ማዓንዳገዳገዳቴም ዲኢቴ ኑ ናንጋንዳጉዲቴዋሴ።

2:14 ዳኪ ማዴ" 17:5። 2:15 ዳኪ ማዴ" 9:23፤ 13:45፤ 14:2፤ 5፤ 19፤ 17:5፤ 13፤ 18:12። 3:1 ዳኪ ማዴ" 17:15። 3:6 ዳኪ ማዴ" 18:5።

8 ዓካሪ ሃያ ዞር" ቦሂ ሃሻ"ሢ ጌኤዮ ዓያኖ ዒንጋ፡ ያኦሲ ቦሃንዳኦጋዓቴም ዓሲ ቦሂባኦሲ።

9 ዋሊ ናሽኪሢ ዛላ ዒንሢ ዒንሢሮ ያኦሲዳጋ ዔሬያታሢሮ ዬያ ባኮ ዛሎ" ያኦኒያ ዒንሢም ያኦጋኒ ኮይሱዋሴ። 10 ዒንሢ፡ ሜቄዶኒያ ዓጮ"ይዳ ዓኦ ዒሾንሢንታ ሚሾንሢንታ ቢያ ናሽካኔ፤ ጋዓንቴ ታ ዒሾንሢ! ታ ሚሾንሢ! ሃሢ ኑ ዒንሢ ዞራ ዞራ" ባሽ ዒንሢ ናሽካንዳጉዲና፡ 11 ሃያኮ ቤርታ ኑ ዒንሢም ከኤዜሢንዲ ናንጎ ዒንሢሲ ዒንሢ ዔሪ ናንጋንዳጉዲና ዒንሢ ዛሎ" ማላንዳጉዲና ሐሣ ዒንሢ ዋይሢ ዒንሢ ኩቻ ዒንሢ ማዳንዳጉዲ ጌይኬ። 12 ዬያይዲ ያኦሲ ጉሙርቁዋ ዓሶ ባኦካ" ቦንቸንቴ ዓሲ ማዒ ሃሣ ዓሲ ሜታሱዋያ ማዒ ዒንሢ ናንጋንዳጉዲኬ።

ጎዳኮ ሙኪያ ኮሎ"ና ማዓንዳ ባኮ

13 ታ ዒሾንሢ! ታ ሚሾንሢ! ዋዛባኦ ዓሶጉዲ ሐይቄ ዓሶ ዛሎ" ዒንሢ ያዩዋጉዲ፤ ሃሣ ዔያታ ዋይታንዳጉዲ ጎኑዋ ዒንሢ ዔራንዳጉዲ ኑ ኮዓኔ። 14 ዬሱሴ ሐይቄ ሃይባ"ጋ ዔቄሢ ኑ ዔራኔ፤ ዬያሮ ኪሪሶቶሴ ጉሙርቁ ዓኦ ሐይቄዘንሢ ኪሪሶቶሴና ዋላ" ያኦሲ ዔኪ ሙካንዳኔ።

15 ጎዳ ጌዔ ጎይጾና ኑ ዒንሢም ሂዚ ጋዓኔ፡ ጎዳ ሙካንዳያ ሄላ"ንዳኦና ኑኤኒ ሃይቄባኦ ዓኦ ዓሳ ሃይቄ ዓሶ ኑ ቢራዓኬ። 16 ዴኤፒ ዓይሥሢ ዒላቴ" ዑኤሲ፡ ያኦሲ ኪኢታንቸ ሱኡጋሢ ዑኤሲና ያኦሲ ዛዬያ ዋይዚንታንቴ ጎዳ ፔኤሮ ጫሪንጫጋ ኪዳ"ንዳኔ፤ ዒማ"ና ኪሪሶቶሴ ጉሙርቁ ዓኦ ያይቄዘንሢ ቤርታዲ ዔቃንዳኔ። 17 ዬካጋ ኑኤኒ፡ ሃይቄባኦ ዓኦ ዓሳ ጎዳ ዠባሮ ዑያ ኬሰኪ ሞኦኪ ዔካኒ ሻኦሮ ባኦኮ" ሳዓጋ ኑ ዔጫታንዳኔ፤ ዬያይዲ ያኦሲና ዋላ" ናንጊና ኑ ናንጋንዳኔ። 18 ዬያሮ ሃያ ቃኦሎ"ና ዋሊ ደዲሹዋቴ።

5

ጎዳኮ ሙኮ ገኢጊንቲ ካፒሢ

1 ታ ዒሾንሢ! ታ ሚሾንሢ! ዬይ ባካ ማዓንዳ ዋድ"ና ለዶና ዛሎ" ዒንሢም ታ ያኦጋኒ ኮዑዋሴ። 2 ዓይጎሮ ጌዔቴ ጎዳ ሙካንዳ ኬላ" ዉሲ ዲሚና ሙካሢጉዲ ማዓንዳሢ ዒንሢ ዒንሢ ቶኦኪና ኮሽ" ዔራኔ። 3 ዓሳ፡ «ዔኤቢ ባኦሴ፡ ኮሽኬ» ጌይ ማላንቴ ባይሲንታ ዔርቲባኦንቴ ጎዳንዳ ሾይቸ ዓርቃሢጉዲ ዔያቶይዳ ሙካንዳኔ፤ ዋይቴያ ዔያታ ቶላ"ዓኬ። 4 ዒንሢ ጋዓንቴ ታ ዒሾንሢ! ታ ሚሾንሢ! ዲሚዳቴዋኦሢሮ ዬና ኬሌላ ዉሲጉዲ ዔርቲቁንቴ ዒንሢ ኮይላ" ሙካዓኬ። 5 ዋይቴ ጌዔቴ ዒንሢ ቢያሢ ፖሚ ማዔ ዓሲ፤ ሐሣ ሮኦሪ ማዔ ዓሲኬ። ኑኤኒ ዋንቶ ሃሣ ዲሞሮ ማዔ ዓሲቱዋሴ። 6 ዬያሮ ኑኤኒ ጴጪ፡ ኑና ኑ ዔሪ ዋይሣ ዓሲ ማዓንዳኦጋዓቴም ሐንጎዋቶጉዲ ኑ ጊንዒባኦቴ ቃራኬ። 7 ጊንዓ ዓሳ ዲሚና ጊንዓኔ፤ ማሢንታ ዓሳኦ ዲሚና ማሢንታኔ፤ 8 ኑኤኒ ጋዓንቴ ፖሚ ማዔ ዓሲታሢሮ ኑና ኑ ዔሪ ዋይሢ፡ ኮይሳ ናንጊ ኑ ናንጎም፤ ያኦሲ ጉሙርቁሢና ናሽሞና ያለዚሮ ዲዳ ማኦ ዓንጎጉዲ ኑ ማይንቴ፡ ዳቁንቶኮ ሃጊ ማዓንዳ ዋዞ"ዋ ቶኦካ ዓሳ ያሎ ቆኦኮ"ጉዲ ኑ ዓሳም፤ 9 ያኦሲ ኑና ማሊ ዔኤሌ"ሢ ሜቶ ኑም ዒንጋኒቱዋንቴ ኑ ጎዳሢ ዬሱሴ

ኪሪሶቶሴ ዛሎ"ና ዳቁንታ ኑ ዳንቃንዳጉዲኬ። 10 ኪሪሶቶሴ ኑ ጋይቴ ሐይቄሢ ሽምፔና ኑ ዓኦቴያ ሐይቄቴያ ዒዛና ዋላ" ኑ ናንጋንዳጉዲኬ። 11 ዬያሮ ሃሢ ዒንሢ ማዳ ጎይጾ ፔቴ"ይ ባጋሢ ደዲሽ ዔቄሲሢና ዋሊ ማኦዲ"ዋቴ።

ጋፒንሢ ሃይሴና ሳራሥሢ

12 ታ ዒሾንሢ! ታ ሚሾንሢ! ዒንሢ ባኦኮ"ይዳ ማዳ"ና ላቢ"ንታዘንሢ፡ ጎዳ ዬሱሴ ዛሎ"ና ዒንሢኮ ሱኡጎ ማዔዘንሢና ዞራ ዓሶ ዒንሢ ቦንቸንዳጉዲ ኑ ዒንሢ ሽኢቃኔ፤ 13 ዔያታ ማዳ ማዳ"ሮ ቦንቸ፡ ሃሣ ዔያቶ ናሽካያ ማዑዋቴ፤ ዒንሢያ ዋላ" ኮሽ ናንጉዋቴ።

14 ታ ዒሾንሢ! ታ ሚሾንሢ! ማዳ ማዳዋ፡ ቤልፃዳ ዓሶ ጎሩዋቴ፤ ዒጊጫ ዓሶ ደዲሹዋቴ፤ ላቢ"ንታ ዓሶዋ ማኦዲ"ዋቴ፤ ዓሲ ቢያና ጊቢ" ዳንዳዒ ናንጉዋቴ። 15 ዒንሢ ባኦካ"ጋ ያኦኒያ ባጋሢም ፑርታ ማዳ ዛላ ፑርታ ማሁዋጉዲ ዒንሢና ዔሩዋቴ፤ ዬያይዳጋ ፔቴ"ሢ ባጋሢም ኮሽ ማዳኒ ማሎንጎ፤ ዬያጉዲ ሜሌ" ዓሲማኦ ቢያ ኮሽ ማዳኒ ደደንጎ።

16 ቢያ ዋዴ ዋዛዲዋቴ፤ 17 ሐሹ"ዋዎ ቢያ ዋዴ ያኦሲ ሽኢቁዋቴ፤ 18 ቢያ ባኦዚ"ና ያኦሲ ጋላቱዋቴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ዒንሢ ዬሱሴ ኪሪሶቶሴና ማዒ ናንጋኦና ያኦዛሢ ዒንሢዳጋ ኮዓሢ ዬያታሢሮኬ።

19 ዓያና ጌኤሽኮ ማዳ" ዲኡኪ ባይዚፖቴ፤ 20 ያኦሲ ማሊሢ ከኤዚንታ ዋድ"ና ቦሂፖቴ፤ 21 ቢያ ባኮ ዛጊ ዔሩዋቴ፡ ኮሽ ማዔ ባኮ ዔኩዋቴ፤ 22 ዓይጎዋ ፑርታ ባኦዚ"ጋ ቢያ ሃኩዋቴ።

23 ኮዞ ያኦዛሢ፡ ዒ ፔኤሮ ዒንሢ ፔኤም ዲማሶንጎ፤ ዒንሢኮ ዓያና፡ ዒንሢኮ ሽምጋሢ፡ ዒንሢኮ ዑያ ቢያ ኑ ጎዳሢ ዬሱሴ ኪሪሶቶሴ ሙካ ኬሎ"ም ቦሂሳ ባኦዚ" ባኦያ ማሂ ዒዚ ካፖንጎ። 24 ዒንሢ ዔኤሌ"ሢ ጉሙርቁንታያ ማዔሢሮ ዬያ ቢያ ባኮ ዒ ማዳንዳኔ።

25 ታ ዒሾንሢ! ታ ሚሾንሢ! ኑማኦ ሽኢቁዋቴ።

26 ዋሊኮ ጌርሲንሢጉዲ ሄርቄ ሄርቄ ኪሪሶቶሴ ጉሙርቃ ዓሶም «ኮሽዳ?» ጌዔኔ፡ ጎዑዋቴ።

27 ሃይ ኪኢታ" ኪሪሶቶሴ ጉሙርቃ ዓሶም ቢያ ናባቢንታንዳጉዲ ጎዳ ሱንጾና ታ ዒንሢ ሽኢቃኔ።

28 ጎዳ ዬሱሴ ኪሪሶቶሴኮ ኮሹሞ ዒንጊዩ ዒንሢና ማዎንጎ።

ያኦሲ ማዶ"ም ዳኪንቴ ጳውሎስ ቴሰሎንቄ ዓሶም ለሚ ዳኬ ኪኢቶ" ዓይያ ካሮ"

ኪሪሰቶስኮ ለሚ ሙኪያ ዛሎ" የእጩንቴ የእጩንቴ ዛላ ማደንገገቴ ማደንገገቴ ዳንዳሚር ቴሰሎንቄ ሸኢጲያ ማእሮይዳ ዓኣ ሜታሚ ሚርገና ዳልጌኔ፤ ጳውሎስ ቴሰሎንቄ ዓሶም ፃኣፔ ለምዓሳ ኪኢታ"፡- «ጎዳኮ ሙኮ ኬላ" ዑኬኔ» ጋዓ ማሊያ ባሽና ዔርዛኒኬ፤ ጳውሎስ፡- «ኪሪሰቶስ ሙካንዳሚኮ ቤርታ ፈርቶ ዓሚ» ጌይንታ፡ ኪሪሰቶስ ዒዲ ማካ ዓሚ ዛሎ"ና ዓጮ"ይዳ ፑርቱምና ዓይሚንቴሚ ዒዲሚና ሚርገ ሚርገ ዓኣዳንዳኔ» ጌዒ ዔያቶኮ ዳቢንቴ ማሊያ ኮሻ"ኒ ማሌኔ።

ጳውሎስ፡ ኪኢቶ" ናባባ ዓሳ ሜቶና ዋኦና ዔያቶም ሚርጌቴያ ፔኤኮ የኦሲ ጉሙርቁያና ደዳንዳጉዲ፤ ዒዛንታ ሜሌ" ዒዛና ዋላ" ማዳ ዓሳ ማዳሚጉዲ ዔያቶኮ ናንጎር ኮይሳ ባኣዚ" ዳንቃኒ ደዲ ማዶ" ማዳንዳጉዲ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ኮሻ ማዶ ማዳሚ ሃሻ"ዋጉዲ ኮሻ" ዔያቶ ዘራኔ። **ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ**

ዓይያ ካሮ" 1፡1-2
ጳውሎስኮ ጋላቶ"ና ዓይሚያና 1፡3-12
ኪሪሰቶስኮ ሙኮ ዛላ 2፡1-17
ኪሪሰቶስ ጉሙርቁ ዓሳ ናንጋንዳ ጎይሚ ዘርና ዘር 3፡1-15
ጋፒንሚ ሃይሴ 3፡16-18

1 ኑ ዓዲሚ ማዔ፡ የእዛሚና ኑ ጎዳሚ ዩሱስ ኪሪሰቶስናሮ ማዔ ቴሰሎንቄ ሸኢጲያ ማእሮ ዓሶም፤ ጳውሎስና ሲላሴና ጂሞቴዎሴናይዳፓ ዳኪንቴ ኪኢታ፡-

2 የኦሲ፡ ዓዳሚና ጎዳ ዩሱስ ኪሪሰቶስናይዳፓ ኮሻ-ሞ ዒንጊያና ዋዛና ዒንሚም ማዎንጎ።

ኪሪሰቶስ ሙካኣና ዋጊንታንዳ ዋጌ

3 ታ ዒሸንሃ! ታ ሚሸንሃ! ዒንሚ ዛሎ" የኦሲ ኑ ቢያ ዎዴ ጋላታኔ፤ ሃሃ ጋላታኒያ ኑም ኮይሳያኬ፤ ኑኡኒ ጋላታሚ' ዒንሚኮ የኦሲ ጉሙርቁያ ባሽና ዲጩ ዲጩ ሃሃ ዒንሚኮ ናሹማኣ ቃሲ"ንቴ ቃሲ"ንቴ ዓኣሚርኬ። 4 ዒንሚዳ ሄሌ" ዳኪንቴያ ሜታሚና ቢያ ዒንሚ፡ የኦሲ ጉሙርቁያና ደዲ ዓኣሚር ሃሃ ዒንሚ ገቢ" ዳንዳዒ ዓኣሚር ኪሪሰቶስ ጉሙርቁ ዲማ ዲማ ሸኢጲያ ማእሮ ቤርታ ዒንሚና ኑ ሄርሸንታኔ።

5 ዩይ ዳዋሚ' የኦሲ ዋጊያ ፒዜ ማዒያኮ፤ ዩያይዳፓ ዔቁያና ዒንሚ ዩና ዛሎ"ና ሜታሚ ዔካ፤ የኦሲ ካኣቱሞይዳ ዒንሚ ጌላያ ማዓንዳኔ። 6 የኦሲ ፒዜ ዋጋያ ማዔሚር ዒንሚ ሜታሳ ዓሶ ዒ ሜታሳንዳኔ። 7 ሐሚ ዒንሚ፡ ሜታሚ ዔካ ዓሶም ኑኡና ዋላ" ሐውሸሚ ዒንሚም ዒ ዒንጋንዳኔ። ዩይ ማዓንዳሚ' ጎዳ ዩሱስ ኪሪሰቶስ ዎልቆና ዓኣ የኦሲ ኪኢታንጎቾና ዋላ" ጫሪንጫፓ ታሞ

ሎስታሚና ኬዳ" ዎደ"ናኬ፤ 8 ዒማ"ና የኦሲ ዔራዋዘንሚና ኑ ጎዳሚ ዩሱስኮ ኮዦ ሃይሶም ዓይሚንቴዋዘንሚም ሜቶ ዒንጋንዳኔ። 9 ዔያታ ጎዳኮ ቤርታፓ ሃሃ ዳኤፖ ቦንቾይዳፓ ኬሰኪ ናንገና ባይሰንታይዳ ሜታዳንዳኔ። 10 ዔያታ ፑርቶና ዎጊንታንዳሚ' ዒዚ ዒዛም ዲማዳዘንሚና ቦንቾንታኒ፤ ሃሃ ዒዛ ጉሙርቁዘንሚ ቢያሚና ዒዚ ዲቃቲ ሄርሸንታኒ ሙካ ኬሎ"ናኬ፤ ኑ ዒንሚም ኬኤዜ ባኮ ዒንሚ ጉሙርቁ ዔኬሚር ዒንሚ ጉሙርቁዘንሚ ባኣካ" ማዓንዳኔ።

11 ዩያ ማሊ ማሊ ቢያ ዎዴ ኑ ዒንሚ ዛሎ" ሸኢቃ ሸኢጲያ' ዒንሚ ዔኤሌ"ንቴ ዔኤሌ"ንቴያም ማዓያ የኦሲ ዒንሚ ማሃንዳጉዲና ኮሻ ማዳኒ ዒንሚኮ ዓኣ ኮዦ ማሊያና የኦሲ ጉሙርቁያ ማዶ"ና ቢያ ዒ ፔ ዎልቆና ዒንሚም ኩንሃንዳጉዲኬ። 12 ዩያጉዲ ሃሃ ኑ የእዛሚና ጎዳ ዩሱስ ኪሪሰቶስናኮ ኮሻ-ሞ ዒንጊያጉዲ ኑ ጎዳሚ፡ ዩሱስ ኪሪሰቶስኮ ሱንፃ ዒንሚዳ ቦንቾንታንዳጉዲና ዒንሚያ ዒዛና ቦንቾንታንዳጉዲ ዩያ ኑ ሸኢቃኔ።

2

ፑርቶ ዓሚ

1 ታ ዒሸንሃ! ታ ሚሸንሃ! ኑ ጎዳሚ፡ ዩሱስ ኪሪሰቶስኮ ሙኪያና ኑኡኒያ ዒዛ ባንሚ ቡካንዳሚ ዛሎ" ዒንሚ ዔራንዳጉዲ ኑ ዒንሚ ሸኢቃሚ ሃያኬ፤ 2 የኦሲ ማሊሚ ኬኤዘናያ ማሂ፡ የኦሲ ቃኣላ"ፓ ዒንሚም ኬኤዘናያ ማሂ ሃሃ ኑ ጊዳ"ፓ ፃኣፒንቴ ዳኪንቴ ኪኢታ ማሂ፡- «ጎዳኮ ሙኮ ኬላ" ሄሌ"ኔ» ጌዒ ሩኡሪና ዒንሚኮ ማሊያና ሴካ ሃንጋ ጌይፖቴ፡ ዲቃቲፖቴ፤ 3 የኦሲያ ዓይጎ ጎይሚና ዒንሚ ጌሹዋጉዲ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ቤርታዲ ጋፒንያና ዓሳ የኦሲም ዋይዘ ዒዲ ፑርቱዋንቴ ሃሃ ፑርቶ ዓሚ ፔጋዲ ጴዲ ባኣንቴ ኪሪሰቶስኮ ሙኪያ ዎደ" ማዓዓኬ። 4 ዩይ ፑርቶ ዓሚ፡- «የኦሲኬ» ጌዒ ዓሳ ካኣሸካ ባኮይዳፓ ቢያ ዑሃ ፔና ዳ"ግ ዳ"ጊዲ ዩያቶ ቢያ ዒፃንዳኔ፤ ሃሃ፡- «ታኣኒ የኦሲኬ» ጌዒ የኦሲ ካኣሸከንታ ማእሮይዳ ጫርቁ ዴዓያ ማዓንዳኔ።

5 ቤርታ ታ ዒንሚና ዎላ" ዓኣና ዩያ ባኮ ኬኤዜያታሚ ዒንሚም ጸቁዋዓዳ? 6 ዒዛም ጌሚንቴ ኬሎ"ና ዒ ፔጋዲ ዔርታንዳጉዲ ሃሚ ዒዛ ላኣጋሚ ዓይጎታቴያ ዒንሚ ዔራኔ። 7 ፑርቶ ዓሚ ዔርቱዋንቴ ዴሚና ሃሚ ማዳኔ፤ ዩይ ያዲ ማዔሚ' ሃሚ ዒዛ ላኣጋሚ ጎይፃፓ ሸኢካንዳያ ሄላ"ንዳኣናኬ። 8 ዩካፓ ጎዳ ዩሱስ ፔ ዑኡዘና ዒዛ ባይዘንዳሚና ማዒ ሙኪያ ቦንቾና ጉቤ ዒዛ ባይዘንዳ፤ ዩይ ፑርቶ ዓሚ ፔጋዲ ጴዳንዳኔ። 9 ዩይ ፑርቶ ዓሚ ሙካንዳሚ ፃላሂ ዎልቁና ማዓዛ፤ ዒዚ የኦሲ ዎልቁና ማዳንታ ዓኪ ባኣዚ" ማሊያ ሃሃ ዓኪ ማላታንታ ዲቃሚ ሄርሸሳ ባኣዚ"ንታ ማሊሲ ሉኡዙሞና ማዳንዳኔ፤

10 ዩያጉዲ ሃሃ ዳቁሻንዳ ጎኑም ናሽኪ ዔኮ ዒዲ፡ ባይቃ ዓሶ ዲማ ዲማ ፑርታ ማዶና ዒ ጌሻንዳኔ። 11 ዩያ ዛሎ"ና ሉኡዙሞ ባኣዚ" ዔያታ ጉሙርቁያ ማዓንዳጉዲ የኦሲ ዔያቶ ዳቢንቴ ማዶ

1:1 ዳኪ. ማዶ" 17፡1። 1:9 ዒሲ. 2፡10። 2:1 1ቴሲ. 4፡15-17። 2:4 ዳኣኔ. 11፡36፤ ሃዚ. 28፡2። 2:8 ዒሲ. 11፡4። 2:9 ማቲ. 24፡24።

ማደሻንዳይ። 12 ዩይ ያዲ ማዕንዳሢ ጎኑም «ኑ ጉሙርቃዓ» ጌራ ጎሜ ማደና ዋዛዳዘንሢ ሲያ ፑርታና ዋጊንታንዳጉዲኬ።

ጉሙርቃሢና ደዲ ዔቁሢ

13 ጎዳ ሱንጾና ኑ ዒንሢ ናሽካ፣ ታ ዒሾንሢ! ታ ሚሾንሢ! ኩኢ ጋዓንቲ ዒንሢ ዛሎ"ሮ ጾኦ ሲያ ዋዴ ጋላታንዳጉ ኮይሳኔ፤ ኩኢ ጾኦ ጋላታሢ' ዒንሢ ዓያኖ ጌኤዠ ዛሎ"ና ጾኦም ደማዴያ ማዕሢሮና ጎኔ ማዕሢ ጉሙርቃዳና ዒንሢ ደቃንዳጉዲ ጾኦ ሲያ ጌርታዳዘንሢ ማሢ ዒንሢ ደኦሪሢሮ። 14 ኑ ዒንሢም ኬኤዜ ኮዠ ሃይሶ ቃኦሎ" ዛሎ"ና ጾኦ ዒንሢ ዔኤሎ"ሢ ኑ ጎዳሢ ዩሱስ ኪሪሰቶሴና ዋላ" ዒንሢ ሲንቸንታንዳጉዲኬ። 15 ዩይሮ ታ ዒሾንሢ! ታ ሚሾንሢ! ደዲ ዔቁዋቲ፤ ኩኢ ዒንሢም ደንጎና ኬኤዜሢ ማዕቲያ ጻኢ፤ ዒንሢም ኑ ኬኤዜ ኪኢቶ" ዓርቁዋቲ።

16 ኑ ጎዳሢ፣ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ሃሢ ኮሹም ዒንጊያ ዛሎ"ና ናንጊና ናንጋ ደዲሢና ሃጊ ማዕንዳ ኮሺ ዋዛ ኑም ዒንጊያ ሃሢ ኩና ናሽኬ፣ ኑ ዓዳሢ፣ ጾኦዛሢ፣ 17 ኮሺ ማዕ ባኦዚ" ሲያ ዒንሢ ማደንዳጉዲና ኬኤዘንዳጉዲ ዒኖ ዒንሢኮ ደዲሾንጎ፤ ዋልቆያ ዒንሢም ዒንጎንጎ።

3

ጳውሎሴ ሺኢቃንዳጉዲ ኬኤዜ ማሊያ

1 ዓካሪ ታ ዒሾንሢ! ታ ሚሾንሢ! ዒንሢ ኮራ ማዕሢ ጎይያ ጾኦ ቃኦላ" ደልጊና ኬኤዘንታንዳጉዲና ሲንቸንታንዳጉዲ ኑም ሺኢቁዋቲ፤ 2 ዩያጉዲ ሃሢ ቃኦሎ" ዋይዛሢ ሲያ ጾኦ ጉሙርቃዳታሢሮ ዓይሢንቶ ዒፃ ዓሶና ፑርቶ ዓሶናይዳጉ ጾኦ ኩና ካጉንዳጉዲ ኑም ሺኢቁዋቲ።

3 ጎዳ ጋዓንቲ ጉሙርቃንታያኬ፤ ዒዚ ዒንሢ ደዲሻንዳይ፤ ፃላሃይዳጉኦ ዒንሢ ዒ ካጉንዳይ።

4 ኑ ዒንሢ ዓይሢ ባኮ ሃሢ ዒንሢ ማደያ፣ ሓጊያ ዒንሢ ማደንዳሢ ጎዳ ሱንጾና ኑ ዒንሢ ጉሙርቃኔ።

5 ጎዳ ዒንሢኮ ዒኖ ጾኦ ናሹምና ኪሪሰቶሴ ደንዳዒያና ባንሢ ማሆንጎ።

ማደ ማደንዳያ ኮይሳያ ማዒያ

6 ታ ዒሾንሢ! ታ ሚሾንሢ! ማደ ናሽኩዋያ፣ ሃሢ ኑ ዒንሢ ዔርዜ ጎይያ ናንጉዋ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶይዳጉ ዒንሢ ደማደንዳጉዲ ጎዳ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ሱንጾና ኑ ዒንሢ ዓይሢ።

7 ዓይጎሮ ጌዔቲ ዒንሢ ኑ ማደሢጉዲ ማደኒ ኮይሳያታሢ ዒንሢ፣ ዒንሢ ቶኦኪና ዔራኔ፤ ኩኢ ዒንሢና ዋላ" ዓኦ ዋደ"ና ማደ ማደዋያ ይይባኦሢያ ዒንሢ ዔራኔ። 8 ሃሢ ጾኦኮዋ ካሢ ጉሪ ኑ ሙዒባኦሴ፤ ጋዓንቲ ዒንሢዳጉ ጾኦኦኦ ኑ ማቶ ማዕ-ዋጉዲ ጌይ ዋንቲና ሮኦሪና ላቢ"፣ ማታዲ ኑ ማደኔ። 9 ዩያ ኑ ማደሢ' ዒንሢ ኑ ማደሢ ዘጊ ማደንዳጉዲ ማዕንዳኦታዳጉም ዒንሢዳጉ ማኦደ ኑ ዔካኒ ደንዳዒ-ዋያ ማዕምቲዋሴ። 10 ኑ ዒንሢና ዋላ" ዓኦ ዋደ"ና፡- «ማደኒ ናሽኩዋኦሢ ሙዎጉ» ጋዓ ዋጌ ኑ ዒንሢም ኬሴ"ኔ።

11 ዩያ ኑ ጋዓሢ' ዒንሢ ባኦኮ"ይዳ ፔቲ" ፔቲ" ማደ ናሽኩዋ ዓሶ ዓኦሢ ኑ ዋይዜሢሮኬ፤

ዩንሢ ዓሶ ኮይሱዋ ሴሲዳ ጌሊ ጌሊ ሜሌ" ዓሶ ዠሊሲሢዳጉ ዓታዛ ፔቲ"ታያ ማደ ማደዋያ ናንጋዘንሢ። 12 ዩኖጉዴ ዓሶ ማደ ማደ ሙኡዚ" ሙዓንዳጉዲ ጎዳ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ሱንጾና ኑ ዓይሢ፤ ሃሢ ላቲ"ያ ኑ ዒንሢም ኬኤዜ።

13 ዒንሢ ጋዓንቲ ታ ዒሾንሢ! ታ ሚሾንሢ! ኮሺ ማዕ ማደ ማደሢዳጉ ሴልፃዲ ላቢ"ፖቲ።

14 ሓያ ኪኢቶ"ይዳ ኑ ዒንሢም ኬኤዜ ዞሮ" ዋይዚ ዔኩዋ ዓሶ ዓኦቶ ዩያጉዴ ዓሶ ኮሺ" ዔራዋቲ፤ ዒ ፔ ማደ"ና ሶርሲንታንዳጉዲ ዒዛና ዋላ" ፔቲ" ማዒፖቲ። 15 ማዕቲያ ዒንሢኮ ላጌ ማሢ ዘዘራንዳኦታዳጉም ዒንሢኮ ሞርኬ ማሢ ዒዛ ዘጊፖቲ።

ጋፒንሢ ሃይሴ

16 ኮሹም ጎዳሢ፣ ዒ ሲያ ባኦዚ"ና ሃሢ ሲያ ዋዴ ኮሹም ዒንሢም ዒንጎንጎ፤ ጎዳ ዒንሢ ሲያሢና ዋላ" ማዎንጎ።

17 ሃንሢ ጋፒንጾ ሳራሢያንሢ ታኦ፤ ጳውሎሴ ታ ኩቻ ጻኦፔ፤ ታ ደኬ ኪኢቶ"ይዳ ሲያ ዓኦ ማላታ" ሃያኬ፤ ታ ጻኦፔሢ ሃዲኬ።

18 ኑ ጎዳሢ፣ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ኮሹም ዒንጊያ ዒንሢ ሲያሢና ዋላ" ማዎንጎ።

ያኦሲ ማደ"ም ደኪንቴ ጳውሎስ ጊዮቲዎሴም ቤርታሲ ዳኬ ኪኢቶ" ዓይያ ካር"

ጊዮቲዎሴ ጌይንታ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ጳጌህኮ ሸይንታ ዳኮ" ዒሲያ ጌይታዘይዳ ማዳዛ፡ ዒንደ ዜርፃ ዒዛኮ ዓይሁዳ፣ ዓደ ዜርፃ ዓይሁዳ ማዒባኣ ጌሪኬ ዓሲኬ፤ ዒዚ ጳውሎስኮ ላጌ ማዕያ፣ ሃሃ ኮዦ ሃይሶ ኬኤዚያ ማደ"ና ዴማ" ማዒ ዋላ" ማዳያኬ። ጳውሎስ ዒዛም ቤርታሲ ፃኣቴ ኪኢታ" ሃይሃ ዴኤፒ ዴኤፒ ማሊህ ዓርቄያኬ።

ቢያፓ ቤርታሳዮ፡- ዒዛኮ ኪኢታ" ሸኢጲያ ማኣርይዳ ዔቄ ሉኡዙሞ ዔርዚያ ዛሎ" ላቲ" ኬኤዘያኬ፤ ዬይ ዓኪ ማዔ ዔርዚያ" ዛሎ"ና ዓይሁዳ ዓሶ ማሊያ፤ ዛሎ"ና ሃሃ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሳ ማላ ባኮ ዓርቄያ ማዳዛ፣ ዬና ማሊያ፡- «ሓይ ጴዳ ዓጫ" ጎሜና ፑርቲያ ማዔህረ ዓሲ ዳቃኒ ዳንዳዓህ ዴማ ማዔ ዓኣሽንቴ ዔራቶና ጊንህ ፔቴ" ፔቴ" ሙኡዚ" ሃሺ"ህረና ዔኩዋዮ ጊንህ ሎውዋዮ ሃሺ"ህረናኬ» ጋዒያኬ። ሓህ ጊንህ ጳውሎስኮ ኪኢታ" ሸኢጲያ ማኣር ዋይሃንደ ጎይህና ያኦሲ ካኣሽኪህ ዋጌ፤ ሃሃ ሸኢጲያ ማኣር ዋይህ ዓሶና ዔያቶኮ ዴማ" ማዒ ዋይህያ ማደ" ማዳ ዓሳ ዋይቲ ናንጋንዳቴያ ዔርዛ ማሊህ ዓኣያኬ።

ጋፒንዮይዳ ጊዮቲዎሴ ዬሱስ ኪሪሰቶሴም ኮሺ ማዳያ ዋይቲ ማዒ ዳንዳዓቴ፤ ሃሃ ዴማ ዴማ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ዛሎ" ዒዛም ዒንጊንቴ ማደ" ዛሎ" ጳውሎስ ዒዛ ዘራ ዘር ዓኣኔ።

ማፃኣፔላ ዴማ ዴማ ዓርቄ ባኮ

ዓይያ ካር" 1፡1-2

ሸኢጲያ ማኣር ዛሎ" ዓይህንቴ ዓይሥህ

1፡3—3፡16

ጳውሎስ ጊዮቲዎሴም ዓይህ ዓይህያ 4፡1—

6፡21

1 ኑና ዳቄሻያ ማዔ፣ ያኣዛህና ኑኡኮ ሃጊ ማዒንዳ ዋዛህ ማዔ፣ ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ዓይህያና ዬሱስ ኪሪሰቶሴም ዳኪንቴ ማዳ ጳውሎስይዳ፡-

2 ያኦሲ ጉሙርቄያ ዛሎ"ና ጎኔ ታኣኮ ናዓህ ማዔ፣ ጊዮቲዎሴም፤

ኑ ዓዳህ፣ ያኣዛህ ዳፓ ሃሃ ኑ ጎዳህ፣ ዬሱስ ኪሪሰቶሴይዳ፤ ኮሹሞ ዒንጊያና ማኣሪህና ሃሃ ዋዛና ኔኤም ማዮንጎ።

ሉኡዙሞና ዔርዛ ዔርዚያ ዛሎ" ኬኤዘንቴ ባኮ

3 ታኣኒ ሜቄደኒያ ዓኣዲቤቃ ኔኤም ላቲ" ኬኤዘ ጎይያ ዔፕሶኔይዳ ዴዔ፤ ዒኣካ ዓኣ ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ሉኡዙሞ ባኮ ዔርዙዋጉዲ፣ 4 ሃሃ ዓሳ ማዒባኣ ሃይሴና ጋፒንህረኣ፣ ዓሶ ዜርፃ ፓይይይዳ ጌሉዋጉዲ ዔያቶም ኬኤዘ፤ ዬያጉዴ ባካ ማርሞ ማዣኣፓዓቴም ጉሙርቄህና ማዳንታ

ያኦሲ ማደ"ም ማኣዳ" ባኣዚ" ባኣያኬ። 5 ሃያ ዓይህያኮ ማሊያ ጋዒንቴ ጌኤሺ ዒናፓ፣ ኮሺ ማሊህዳፓ ሃሃ ጎኔ ጉሙርቄህዳፓ ጴዳ ናሹሞ ዛላኬ። 6 ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ዬንህ ባካ"ፓ ዴማዲ ፓሠቀ ማርሞ ባንህ ማዔኔ። 7 ዬያ ዔያታ ማዳህ፣ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሶ ማዒኒ ኮዒ ማዒንዳኣፓዓቴም ዔያታ ማርሞ ባኮ ዛሎ" ኮሺ" ዔራዋያኬ፤ «ጎኔ ባኣዚ"ኬ» ዔያታ ጋዒ ባኮዋ ጳቄህ ዔራዋያኬ።

8 ዓሲ ሙሴ ዋጎ ፒዜ ማሊህም ማደይዳ ፔኤሹቶ ዋጋ" ኮሺ ማዔህ ኑ ዔራኔ፤ 9 ሃሃ ዬይ ዋጋ" ኬሰኬህ ኮዦ ዓሶም ማዒባኣህ ኑ ዔራኔ፤ ዋጋ" ኬሰኬህ፣ ዓይህንቶ ዔያ ዓሶና ፑርቶ ማዳ ዓሶናም፣ «ያኦሲ ዔራዋሴ» ጋዒ ዓሶና ጎሞ ዓሶናም፣ ያኦሲም ማዒባኣ ዓሶና ዓያዮ ዛሎ" ባኮ ቦሃ ዓሶም፣ ዓደና ዒንደና ዋዳ ዓሶና ዓሲ ዋዳዘንህናም፣ 10 ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዒባኣ ዓሶና ላሃ ዓሶም፣ ዓቲንቆና ላሃ ዓቲንቆም፣ ዓሲ ሻንቾ ኮርማ ዓሶና ሉኡቃ ዓሶናም፣ ሉኡዙሞና ጫኣቃዘንህና ጎኔ ማዔ ባኮ ዔርዚያይዳፓ ዴማ ማዔ ባኣዚ" ማዳ ዓሶምኬ፤ 11 ዬና ጎኔ ማዔ ባኮ ዔርዚያ ጴዳህ ዒንጂንቴ ያኣዛህም ታ ማዳንዳጉዲ ታኣም ዒንጌ ኮዦ ሓይሶይዳፓኬ።

ጳውሎስ ያኦሲ ኮሹሞር ጋላቴ ጋላቶ"

12 ታና ፔ ማደ"ም ደኦሬ፣ ጉሙርቄንታያ ማህ ታና ፓይዴ፣ ዋልቆ ታኣም ዒንጌ፣ ኑ ጎዳህ ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ታ ጋላታኔ። 13 ዋዚ ሓያኮ ቤርታ ኪሪሰቶሴ ታ ጫሽኬያ፣ ዔዲ ዳውሴያ ሃሃ ሱንያዋ ታ ዒዛኮ ባይዚሴቴያ ዒዚ ታኣም ዬያ ጉቤ ዓቶም ጌዔ። ዓይጎር ጌዔቴ ዬያ ቢያ ታ ማዳህ፣ ዔራዋዮ ሃሃ ታ ዒዛ ጉሙርቄባኣያ ማዳህረኬ። 14 ዬሱስ ኪሪሰቶሴና ዋላ" ኑኡኮ ዓኣ ፔቱሞ ዛሎ"ና ጴዳ ጉሙርቄያና ናሹሞና ዋላ" ያኦሲኮ ኮሹሞ ዒንጊያ ባሺና ታኣም ሚርጌኔ። 15 «ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ጎሞ ዓሶ ዳቄሻኒ ሃያ ዓጮ" ሙኬኔ» ጋዒ ቃኣላ" ጎኔ ሃሃ ዓሲ ቢያ ጉሙርቄ ዔካኒ ኮይሳያኬ፤ ጎሞ ዓሶ ቢያህዳፓ ባሺ ጎሞሲ ታናኬ። 16 ጋዒንቴ ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ዒዛ ጉሙርቃዘንህና ናንጊና ናንጊ ዴንቃንዳዘንህናም ጋፑዋ ጊቢ" ዳንዳዒያ ጎሞ ዓሶ፣ ባሺ ማዔህ፣ ታና ኮኣኪንህ ማህ ዳዋኒ ጎሞ ታኣም ዓቶም ጌዔ። 17 ዬያር ናንጊና ካኣቲ ማዔ፣ ሃይቁዋኣህም፤ ሃሃ ጴዳዋ፣ ፔቴ" ያኣዛህም ቦንቾና ጋላታና ናንጊና ዒዛም ማዮንጎ፤ ዓኣሜን።

18 ታና ዓህዮ ጊዮቲዎሴ! ሃያኮ ቤርታ ኔ ዛሎ" ኬኤዘንቴ ያኣዛህ ማሊያጉዴያ ሓያ ዓይህያ ታ ኔኤም ሃዳርሲ ዒንጋኔ፤ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዘንቴ ጎይያ ዛጊ ያልቴ፤ 19 ያኦሲ ጉሙርቄህና ኮሺ ዒኔና ኔኤኮ ዓኣያ ማዮንጎ፤ ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ዒኔ ባይቄ ፔኤኮ ጉሙርቄያ ዣኣሊሲ ባይዜኔ። 20 ዔያቶ ባኣካ"ፓ ሃሜኔዎሴና ዒሰኪንዲሬና ዓኣኔ፤ ዔያታ ያኦሲ ጫሽኪያ ሃሻ"ንዳጉዲ ፃላሃም ታ ዔያቶ ዳኪ ሃሹ"ያኬ።

2

ሸኢጲያ ማኣር ያኦሲ ካኣሽኪህ ጎይህ

1:2 ዳኪ. ማደ" 16፡1። 1:13 ዳኪ. ማደ" 8፡3፤ 9፡4-5።

1 ባካሪ ቢያገ ቤርታሲ ኔ ዛላ፡ ማሌ" ዓሲ ዛላ ሐሣዓሲ ዛላ ቢያ ሸኢቃንዳጉዲና ጋላታንዳጉዲ ታ ኔና ዘራኔ። 2 ዓያናና ዓላ ዓሲ ማዒ ሃሣ ኮሺ ዓሲ ማዒ ኮሹሞና ዘቲዮ ጌይ ኑ ናንጋንዳጉዲ ባሼ ካኣቶ"ና ቢታንታ ዓላ ዓሲናም ሸኢቁዋቱ። 3 ዬይ ኑና ዳቂሻ ጾኦዛሣም ኮሺ ማዒ፤ ሃሣ ዋዛሳያኩ። 4 ዓይጎር ጌዔቴ ጾኦሲ ማሊ፣ ዓሲ ቢያ ዳቃንዳጉዲና ጎኑሞ ዔራንዳጉዲ ማዒሣርኩ። 5 ጾኦሲ ፔቴ"ኩ፤ ዓሲና ጾኦሲና ባኣካ" ማዒ ገኢገሻሣያ ፔቴ"ኩ፤ ዬይያ ዓሲ ማዒ፤ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴኩ። 6 ዓሲ ቢያ ጎሜገ ጌኤሸ" ዔካኒ ፔና ዓሲ ዛሎ" ዓኣሣ ዒንጌሣ ዒዛኩ፤ ዬይ ኮይሳ ዎደ" ሄላ"ዛ ጾኦሲ ዓሲ ዳቂሻኒ ማሌ ማሊ፣ ዔርዛ ማርካ ማዒ። 7 ታኣኒያ ጾኦሲ ጉሙርቂሣና ጎኑሞና ዛላ ኬኤዛንዳጉዲ ጾኦሲ ማደ"ሞ ዳከንቴያ፣ ሃሣ ዔርዛ ዓሲ ማዒ ዓይሁዴ ማዒ ባኣ ዓሲም ዳከንቴሣ ዬያርኩ፤ ዬይ ታ ጎኔ ኬኤዛገግግቴም ሉኡቁዋሴ።

8 ባካሪ ቢያ ቤዘይዳ ዓላ ጾኦሲም ዲማዴ ዓቲንቃ ጎሪ"ንቴና ዑራና ሃሺ" ኩጮ ሌካ ዔቂሲ ጾኦሲ ሸኢቃንዳጉዲ ታ ኮሳኔ። 9 ዬያጉዲ ላኣላ ሃሣ ቶኦኪ ማዢሣና ዎርቁ ገልሞ ገልሚሣና ሚዛጾ ገልማ ዓኣያ፣ ሃሣ ገንሣ ሚርጌ ሚኢሹ ዔካ ማኣያ ማይንቴ ገልሚሣቱዋንቴ ሹሌዑሞና ፔኤም ኮይሳ ማኣያ ማይንቴንጎ። 10 ጾኦሲ ካኣሸካኔ ጋዓ ላኣላ ማዳኒ ኮይሳ ጎይያ ኮሺ ማደ ማዳሣና ገልሚንጎንጎ። 11 ላኣላ ዘቲ ጌይሣና ዓይሣንቴሣና ዋይዚ ዔራያ ማደንጎ፤ 12 ላኣላ፡ ዓቲንቁ ዔርዛያና ዓቲንቁ ዎይሣያ ማዒንዳጉዲ ታ ኮዑዋሴ፤ ዒዛ ዘቲ ጋዒንዳያ ኮይሳኔ። 13 ዓይጎር ጌዔቴ ቤርታ ማዢንቴሣ ዓዳኣሜኩ፤ ገንፃገኩ ሒዋና ማዢንቴሣ። 14 ሃሣ ገንሣ ፃላሃና ጌሺንቴዛና ጾኦሲ ኮ ዓይሣያ ዳቢ ሐሽ"ዛ ላኣሌሎ ማዒንዳኣገግግቴም ጌሺንቴሣ ዓዳኣሜቱዋሴ። 15 ያዲ ማዒቴያ ላኣላ ጾኦሲ ጉሙርቂሣና ናሹሞና ዓኣያ ማዒ ሃሣ ጾኦሲም ፔና ዲማሲ ዲዴቴ፣ ገንሣ ሹሌዔ ማዒ ናንጌቴ ናይ ሸይሣና ዳቃንዳኔ።

3

ሸኢቃንዳጉዲ ማኣር ዎይሣ ዓሲ ዛላ

1 «ፔቴ" ዓሲ ሸኢቃንዳጉዲ ማኣር ዓሲ ዎይሣ ዓሲ ማዒ ኮዔቴ ኮሺ ማዳኒ ኮሳኔ» ጌይንታ ቃኣላ" ጎኔኩ። 2 ዬያር ሸኢቃንዳጉዲ ማኣር ዓሲ ዎይሣ ዓሲ ያዲ ማዒ ኮይሳኔ፡- ዳንኪሳ ባኣዚ" ባኣያ፣ ፔቴ" ላኣላ ዔኩያ፣ ኮይሳ ጎይሣ ናንጋያ፣ ፔና ዔሪ ዎይሣያ፣ ቤሲ ዔሪ ማዳያ፣ ዓሲ ሸኣቸንሣ ዔካያ፣ ዓሲ ዔርዛኒ ዳንዳዓያ፣ 3 ዑሸኪ ማሣንቴዋያ፣ ዓሲና ዣሉዋያ፣ ሹሌዔ ዓሲ፣ ኮሺ ዓሲ፣ ሚኢሹ ባሼ ናሽኩዋያ፣ 4 ፔ ናኣቶ" ዒዛም ዓይሣንታያና ቦንቻያ ማሣ ዲቸ፣ ፔ ማኣር ዓሲ ኮሺ ጎይሣና ዎይሣ ዓሲ ማዒንዳያ ኮይሳኔ። 5 ዓሲ ፔ ማኣር ዓሲ ዎይሣኒ ዳንዳዒባኣያ ማዒቴ ጾኦሲ ዓሲ ዎደ" ዎይሣኒ ዳንዳዒንዳይ! 6 ፃላሃ ዎቶርሞና ሄርሺንቴ ሎኦሚ፣ ፑርታና ዎገንቴ ጎይያ ማዒ ዎሎዎጉዲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ

ዲዲባኣ ዓሲ ሸኢቃንዳጉዲ ማኣር ዓሲ ዎይሣያ ማደጎ። 7 ዳንኪንታ ዓሲ ማዒ ፃላሃ ፑርይዳ ጌሎዎጉዲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዋ ዓሲ «ኮሺ ዓሲኩ» ዒዛ ጋዓያ ማደንጎ።

ሸኢቃንዳጉዲ ማኣር ዎይሣ ማዳ ዓሲ ዛላ

8 ዬያጉዲ ሸኢቃንዳጉዲ ማኣር ዎይሣ ማዒ ማዳ ዓሲ ቦንቸንታያና ጌሰታ ጌኤዘና ጉሙርቁንታያ፣ ሚርጌ ዑሸ ሱኡካዲዋያ፣ ሚኢሹ ዴንቃኒ ሌሊ ጳሽኪ ሃንቱዋያ፣ 9 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁያ ዛሎ"ኮ ዓኣሸንቴ ማሊ፣ ዎይሣ ጌኤሸ ዒናና ዔሪ ካገያ ማዒ ኮይሳኔ። 10 ዔያታ ቤርታዲ ዛገንቴ ዔርቶንጎ፤ ዬካገ ዳንኪሳ ባኣዚ" ባኣያ ማዒ ዴዴቶ ሸኢቃንዳጉዲ ማኣር ዓሲ ዎይሣ ዓሲ ማኣዲ" ማዳዘንሣ ማደንጎ። 11 ዬያጉዲ ሃሣ ላኣላ ዔያቶ ኮሺ ዓሲ ሃሣ ዓሲ ዳንኩዋያ፣ ኮይሳ ጎይሣ ናንጋያ፣ ቢያ ባኣዚ"ናኣ ጉሙርቁንታያ ማዒ ኮይሳኔ። 12 ማኣዲ" ማዳ ዓሲ ፔቴ" ላኣላ ዔኩያ ማዒ ኮይሳኔ፤ ሃሣ ፔኤኮ ናኣቶ"ና ማኣር ዓሲና ኮሺ" ዓርቁ ዎይሣያ ማዒ ኮይሳኔ። 13 ማኣዲ" ማዳዎና ኮሺ ማዳ ማዳዘንሣ፡- ዴኤፒ ቦንቸንቴሣና ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁያ ዛሎ"ዎ ጫርቁ ኬኤዛያ ማዒንዳኔ።

ጾኦሲ ፔጋሴ ዴኤፒ ዓኣሸንቴ ማሊ፣

14 ሐያ ኪኢቶ" ታ ኬኤም ፃኣገኣና ዑኩ ታ ኔና ሙኪ ዛገንዳሣ ጉሙርቁኩ። 15 ታ ኔጌያ ማዒቴያ ጾኦሲ ማኣራ ዓሲ ዎደ" ናንጋንዳቴያ ኔ ዔራንዳጉዲ ጌይ ታ ኬኤም ሃያ ፃኣገኔ፤ ዬና ማኣር ዓሲ ጎኑሞኮ ቱርቱርና ቦኣኮላሣና ማዒ፣ ናንገና ባይቁዋ ጾኦዛሣ ጉሙርቁ ዓሲኩ። 16 ኡኡኮ ካኣሸኪዎኮ ጾኦሲ ፔጋሴ ዓኣሸንቴ ማሊ፣ ጎኔና ዴኤፒኩ፤ ዬይያ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"-

«ዓሲ ማዒ ዴዴሣ ጎኑማ ዓያናና ዔርቱሣ ጾኦሲ ኪኢታንቸም ዴዴሣ ዴር" ቢያም ኬኤዚንቴሣ ዓጮ"ይዳ ዓላ ዓሲ ጉሙርቁሣ ቦንቸና ሌካ ጫሪንጮ ዔውቴሣ» ጋዓሣኩ።

4

ሉኡዙሞና ዔርዛ ዓሲ ዛላ

1 ዓያና ጌኤሺ፡- «ጋፒንያ ዎደ" ባንሣ ማዒንዳና ፔቴ" ፔቴ" ዓሲ ዳቢሻ ዓያናና ፑርታ ዓያናናይዳገ ማዒ ዔራቶ ዔኪ ጾኦሲ ካኣኦ ሃሻ"ንዳኔ» ጌይ ፔጋሲ ኬኤዛኔ። 2 ዬያጉዴ ዔርዚያ ኬሰካሣ ዔያቶ ኪና" ዎይዴ ዓንገና ሚቸንቴ ዑሣጉዲ ደጮያ ማዒ፣ ጎኔ ማሊሲ ሉኡቁ ኬኤዛ ዓሲይዳገኩ። 3 ዬያጉዴ ዓሲ ዔፒ ላኣጋኔ፤ ሐሣ ጾኦሲ ጉሙርቁ ዓሲና ጎኑሞ ዔራ ዓሲ ጾኦሲ ጋላቴ ጋላቴ ሙዑዎጉዲ ጾኦሲ ማዢ ሙዎ «ሙዒፖቴ» ጌይ ጌይ ላኣጋኔ። 4 ጋዒንቴ ጾኦሲ ማዢ ባካ ቢያ ኮሺኩ፤ ጾኦሲ ጋላቴ ሙይንቴያ ማዒቴ ሃሺ"ንታ ባኣዚ" ባኣሴ። 5 ዎይቲ ጌዔቴ ጾኦሲ ቃኣላ" ጌዔ ጎይያ ዒንሣኦ ሸኢቃንዳጉዲ ማዒንዳኔ።

2:7 2ጊዮ. 1፣11። 2:9 1ጶጊ. 3፣3። 2:13 ማዢ. ማፃ 2፣7፤ 2፣21-22። 2:14 ማዢ. ማፃ 3፣1-6። 3:7 ቲቶ 1፣6-9።

ጳውሎስ ጊዋቴዎሴም ዘሬ ዘር

6 ሐያ ባኮ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶም ኔ ከኤዚ ዔርዘቶ ጾኦሲ ጉሙርቃ ቃኦሎ"ና ኮዡ ዔርዘያና ዋይዚ ዋይዚ ዲጩያ፡ ዩሱስ ከሪሰቶሴም ኮሺ ማዲያ ማዔሢ ዩያና ኔ ማርካሳንዳኔ። 7 ጋርቹ ላኦኮ ፓሁዋ ሐይሶና ሃያ ዓጮ"ኮ ጉሪ ማዔ ሃይሶይዳፓ ሃኪ፡ ዓያና ዘላ ባኦዚ" ማዲ ማዲ ዔሬ። 8 ዑሢ ደዲሻኒ ማዲንታ ማዲ ዳካ" ዋዴር ማኦዳ"ኔ፤ ዓያና ዘላ ባኦዚ" ማዲ ማዲ ዔሬሢ ጋዓንቲ ሐሢያ ማዎም ሃጊያ ማዓንዳ ናንጎም ዋዛ ዓኦያ ማዔሢር ቢያሢም ማኦዳ"ያኬ። 9 ዩይ ዓሲ ቢያ ዔሬኒ ኮይሳ ጎኔ ሐይሶኬ። 10 ኦኦኒያ ማታዲ ማዲና ላቢ"ንታሢ ዩያርኬ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ኦኦኒ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ" ጌሣሢ ዓሶ ቢያ፤ ባሺና ሐሣ ጾኦሲ ጉሙርቃ ዓሶ ቢያ ዳቁሻያ፡ ባይቁዋ፡ ጾኦዛሢዳታሢርኬ።

11 ሃንሢ ባኮ ዓሶ ዓይሢ፤ ሃሣ ዔርዘ። 12 ኦኦኒ ዳጌ ማዔሢር ጾኦኒያ ኔና ቦሆፓ፤ ኦኦኒ ጋዓንቲ ጌሰታ ጌኤዘና፡ ናንጋ ናንጎና፡ ናሹዋና፡ ጾኦሲ ጉሙርቃና ሃሣ ኔ ናንጎ ዒኦሳ ባኦዚ"ፓ ጌኤሺ" ካፒሢና ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶም ኮሺ ማላታ ማዔ። 13 ታኦኒ ኔ ኮራ ሙካንዳያ ሄላ"ንዳና ጌኤዡ ማፃኦፓ ዴሮ"ም ናባቢሢና፡ ከኤዚሢና፡ ዔርዘሢና ደዴ። 14 ጾኦሲ ማላ፡ ከኤዚንቲ ዋደ"ና ሐሣ ሺኦኦያ ማኦር ዋይሢ ጩማ ኔ ዑ፡ ኩጮ ጌሣ ዋደ"ና ከኤዚ ማዓንቲ ዓያና ዒንጊያ ማዲይ ዩኤሺያ ዋላ"። 15 ኦኦኮ ዲጩያ ዓሳ ቢያ ዳንቃንዳጉዲ ዩንሢ ባኮንሢ ደዲ ማዴ፤ ሃሣ ዩንሢ ባኮ ዒናፓ ማዴ። 16 ኔ ዘሎ"፤ ሃሣ ኔ ዔርዘ ዔርዘያ ዘሎ" ኔና ዔሬ፤ ዩንሢ ባኮንሢ ደዲ ማዴ፤ ዩያ ኔ ማዴቴ ኔናንታ ኦኦፓ ዋይዘ ዓሶንታ ኔ ዳቁሻንዳኔ።

5

ዓሲ ማኦዳ"ሢ ዘላ

1 ጋርቹ ዓቲንቆ ዓደ ማሢ ዘጊ ዘዘራንዳኦፓ ዓቲም ጎራ"። 2 ዳጌ ዓቲንቆ ናኦቶ" ኦኦኮ ጌርሲንሢ ማሢ፡ 2 ሃሣ ጋርቹ ላኦኮ ኦኦኮ ዓንዳንሢ ማሢ ዘጌ፤ ዩያጉዲ ዳጌ ዉዴር ናኦቶ" ኦኦኮ ጌርንሢ ማሢ ጌኤሺ ዒናና ዘጌ።

3 ጎኔና ዜኤሪይንደ ማዒ፡ ማታዴ ላኦኮ ዘጊ ማኦዳ"። 4 ዜኤሪይንደ ናይ፤ ሃሣ ናኦዚ" ናይ ዓኦቶ ዩንሢ ናኦቶ"ንሢ ፔ ማኦር ዓሶ ማኦዳ"ያ ሃሣ ዔያቶ ሸዔ ዓሶና ዓሆ፡ ማዎ ማዔ ዓሶም ኮሺ ማዲ ማሃኒ ኮይሳያ ማዔሢ ዔርንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዩይ ጾኦሲ ዋዛሳያ ማዔሢርኬ። 5 ጎኔና ዜኤሪይንደ ማዒ፡ ፔኤር ናንጋዘ ፔኤኮ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ" ጾኦዛሢዳጌሢ፡ ዋንቲና ሮኦሪና ጾኦሲ ማኦዳ ኮዒ፡ ዒዛ ሺኦኦሢና ደዲ ናንጋኔ። 6 ሐያ ዓጮ" ዋዘ" ሌሊ ናሽካ፡ ዜኤሪይንደ ማዔ ላኦኮ ጋዓንቲ ዔቁ ዓኦያ ሐይቁያኬ። 7 ዔኤቢ ዳንኪሳ ባኦዚ" ባኦያ ማዒ ናንጋንዳጉዲ ዔያቶ ዘሬ። 8 ፔ ዒጊኖም ባሺና ፔኤኮ ዑኬ ማኦር ዓሶ ማኦዳ ዋኦሢ፡- ጾኦሲ ጉሙርቃ ካኦዡ ሃሺ"ያኬ፤ ፔቶ" ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶፓ ባሺ ፑርታ ዓሲኬ።

9 ሌዓ ላሃታሚ" ሌዔኮ ዴማ" ማዔ ዜኤሪይንደ ማዔ ላኦኮ ፃኦፒ ዓርቆ ቤዛ ዓርቁፓ፤ ሐሣ ሱንፃ ዓርቁንታ ዓሳ ፔቴ" ዓሲም ሎዔ ላኦሊ

ማዓንዳያ ኮይሳኔ። 10 ሐሣ ናይ ቃራሲ ዲቻያ፡ ሸኦቹ ዔካያ፡ ጾኦሲም ዲማዴ ዓሶኮ ቶኪ ማሰካያ፡ ማታዴ ዓሶ ማኦዳ"ያና ዓይጎዋ ኮሺ ማዴ ቢያ ማዲሢና ዔርቲያ ማዓኒ ኮይሳኔ።

11 ጋርቹባኦ፡ ደዲ ማዔ፡ ዜኤሪይንዳሢ ጋዓንቲ ፃኦፒ ዓርቁፓ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዔያቶ ዓሽኮ ሱኦካ ባሺም፡ ከሪሰቶሴ ዔያታ ናሽካ ናሹማ ዳኬ"ም ሎዓኒ ዔያታ ኮዓንዳያታሢርኬ። 12 ዩያይዲ፡- ቤርታ ዔያታ ከሪሰቶሴና ጫኦቁ ጫኦቁም ሃሻ"ንዳሢር ፑርታና ዋጊንታንዳኔ። 13 ሐሣ ዔያታ ማዴ ሃሺ" ዓሲ ማኦሪ ሃንቲሢ ዓርቃንዳኔ፤ ማዴ ሃሺ" ሃንታ ዓሲ ሌሊ ማዒባኦ፡- ዓሲ ዳንካያ፡ ዓሲ ባኦዚ"ዳ ጌላያ፤ ሃሣ ጌሰታኒ ኮይሱዋ ባኦዚ" ጌሰታያ ማዓንዳኔ። 14 ዩያር ጋርቹባኦ ዜኤሪይንደ ማዔ ደደ ላኦኮ- ሎዓንዳጉዲ፡ ናይ ሸዓንዳጉዲ፡ ማኦርዋ ፔኤኮ ኮይሳ ጎይሢና ዋይሢያ ማዓንዳጉዲ ታ ዘራኔ፤ ያዲዳቴ፡- ሞርካሢ ኦና ጫሽኮንደ ባኦዚ" ባይዘንዳኔ። 15 ጎኔና ሃያኮ ቤርታ ፃላሢ ጊንፃ ሃንታኒ ፔቴ" ፔቴ" ዜኤሪይንደ ማዔ ላኦኮ ጾኦሲ ጉሙርቃ ጎይፃፓ ዳቢንቲ ኬሰኬኔ። 16 ፔቴ" ከሪሰቶሴ ጉሙርቃያ ማዔ፡ ላኦኮ ማርካ ዜኤሪይንደ ማዔ ላኦኮ ዓኦቶ፡- ዔያታ ሺኦኦያ ማኦርኮ ማቶ ማዕዋጉዲ ዒዛ ዔያቶ ማኦዳ"ንጎ፤ ዩያይዲያና ሺኦኦያ ማኦራ ፔቴ"ታያ ማኦዳ" ዓሲባኦ፡ ዜኤሪይንደ ሌሊ ማኦዳ"ኒ ዳንዳዓንዳኔ።

17 ሺኦኦያ ማኦር ዓሶ ቃራሲ ዋይሢያ፤ ባሺ ኮዡ ሃይሶ ከኤዚሢና ዔርዘሢና ላባ" ጩሞም ዒንጎ ባኦዚ" ዳንጩ ማሢ ዒንጋኒ ኮይሳኔ፤

18 ዓይጎር ጌዔቴ ጌኤዡ ማፃኦፓ፡- «ሃኦኮ ሸርካ ጌሜኮ ዳንጎ ቱኪ"።» ዩያጉዲ ሃሣ፡- «ማዲሢም ማዴ" ዘሎ" ዒንጊንታንዳያ ኮይሳኔ» ጋዓኔ።

19 ላምዎ ሃሣ ሃይሢ ዓሲ ማርካዲባኦንቲ ሺኦኦያ ማኦር ጩሞ ዑ፡ «ዳቤኔ» ጎዎ ባኮ ዋይዚ።

20 ሜሌ" ዓሳ ዒጊጩ ካፒንታንዳጉዲ ጎሞ ማዴ ዓሶ፡ ዓሶ ቢያኮ ቤርታ ጎሬ።

21 ኦኦኒ ማዴ ማዴ"ና ቢያ፡ ፔቴ"ያ ባጋሢዳፓ ባሺሱዋዎ ሃሣ ያናኦ ዲማሱዋዎ ሃያ ታኦኮ ዘሮ" ቢያ ኔ ኮንሣንዳጉዲ ጾኦሲና ዩሱስ ከሪሰቶሴና ሃሣ ደኦሪንቲ ከኦኦኦንቶና ማርካ ማሢ ታ ኦኦም ከኤዛኔ። 22 ያጊዳኦ ኔ ኩጮ ጌሥሢና ደኦራኒ ራኤሪፓ፤ ሜሌ" ዓሶና ዋላ" ጎሜ ማዲሢር ፔቴ" ማዒ። ኔ ቶኦኮ" ጌኤሺ" ካፔ።

23 ኦኦኮ ጎጶ ደርዓሢና ቢያ ዋዴ ኔና ሃርጋ ሃርጎ ዘሎ" ዋይናፓ ኮሾ"ና ዑዡ ዳካ" ዑሽኬ፤ ዋኦሢ ሌሊ ዑሽኪ።

24 ፔቴ" ፔቴ" ዓሶኮ ጎማ ዔርቲያ ማዒ፡ ጋፒንፃ ዋጎ ከላ" ሄላ"ዋንቲ ቤርታዲ ዔያቶ ዓርቃኔ፤ ዘሎ" ዓሶ ጎማ ጋዓንቲ ጊንፃዲ ዓርቃኔ።

25 ዩያጉዲ ኮሺ ማዴ ፔጋኦኬ፤ ፔጋ ማዒባኦ ዓቲ"ያ ያዲ ዓኦሺንቲ ዓታ"ዓኬ።

6

ዓሶኮ ዓይሌ" ማዒ ማዴ ዓሶም ከኤዚንቲ ዘር

5:18 ላሚ. ዋማ 25:4፤ ማቲ. 10:10፤ ሉቃ. 10:7። 5:19 ላሚ. ዋማ 17:6፤ 19:15።

1 ያኦሲ ሱንጾና ኑ ዔርዛ ዔርዚያና ጫሽኪንቱዋጉዲ ዓሶም ዓይሌ" ማዒ ማዳ ዓሳ ቢያ ዔያቶ ዋይሣ ዓሳ ቦንቸንታኒ ኮይሳሢ ዔርንጎ። 2 ዔያቶ ዋይሣ ዓሳ፡ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲ ማዔ፡ ጎዳ ዩሱሴ ሱንጾና ዔያቶኮ ዒሾንሢ ማዔሢሮ ዓይሌ" ማዔ ዓሳ ፔኤኮ ዋይሣ ዓሶ ቦሆፓ፤ ዔያታ ማዳ ማዳ"ና ማኣዲ"ንታ ዓሳ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃያና ናሽኪንታ ዒሾንሢ ማዔሢሮ ቤርታአሰካፓ ባሼ ዔያቶም ማዳንጎ። ዩያሮ ኔኤኒ ዔርዛንዳያና ዘራንዳያና ኮይሳሢ ዩያኮ።

ሚኢሼ ናሹዋ

3 ጎኔ ያኦሲ ካኣዦና ዋላ" ፔቴ" ማዔ ባኮ ዔርዚያ፤ ሃሣ ጎዳ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴኮ ጎኔ ቃኣሎ" ሃሺ"፤ ዲማዳ ባኣዚ" ዔርዛ ዓሲ ዓኣቶ፡ 4 ዩይ ዓሢ ያቶርቃያኮ፤ ዔራ ባኣዚ"ያ ባኣያኮ። ጋዓንቴ ፔቴ" ጌይንቴ ባኣዚ"ዳ ማርሚሢና ዣላሢናኮ ፑርታ ሱኡኬ ዓኣያኮ፤ ዩይ ባካ ቁኣሩሞ፤ ዑራ፤ ጫሽ፤ ፑርታ ዓልቲሢንታ፤ 5 ዒና ባይቁያና ጎኔሞባኣ ዓሲ ማዣ ጋፑዋ ማርሞንታ ዔኪ ሙካኔ። ዩያጉዴ ዓሶም ያኦሲ ካኣሽኪፃ ቆሎ ዴንቁሢኮ ካራ ማዒ ጴዳኔ።

6 ጎኔና፡ «ታኣም ዓኣሢ ጊዳንዳኔ» ጋዓ ዓሲም ጋዓንቴ ያኦሲ ካኣሽኪፃ ዑሣ ዓኣዴ ያርጎቹሞኮ። 7 ዓይጎሮ ጌዔቴ ሃያ ዓጮ" ዓይጎዋ ኑ ዔኪ ዩዒባኣሴ፤ ሃሣ ሃያ ዓጮ"ፓ ዔኪ ኑ ዓኣዳንዳ፤ ዓይጎ ባኣዚ"ያ ባኣሴ። 8 ጋዓንቴ ኑ ሙዓንዳ ባኣዚ"ና ማኣዓንዳ ባኣዚ"ና ዴንቁቴ ኑም ጊዳንዳኔ። 9 ያርጎቹ ማዓኒ ኮዓዞንሢ ጋዓንቴ ዳቢሻ ፒሮይዳ ጌሊ ዓሲ ፑርቲሳያና ባይዛ፤ ፓሠዋያና ሜቶ ማዔ ሱኡኬይዳ ዓርቁንቴ ሎኣማንዳኔ። 10 ዋይቲ ጌዔቴ ሚኢሼ ኮሺ" ናሽኪሢ ፑርቱሞ ቢያኮ ካራኮ፤ ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ሚኢሼ ዴንቃኒ ሱኡካዲያና ያኦሲ ጉሙርቁያፓ ሃኪ፤ ፔ ናንጎ ሜቶይዳ ዓጌኔ።

ጳውሎሴ ጊሞቴዎሴም ዓይሢ ባኮ

11 ኔኤኒ ያኦሲ ዓሢዮ! ዩያ ቢያይዳፓ ሺኢኬ፤ ያሎ"ሞ፤ ጎኔ ዓያናና ዓኣ ዓሲ ማዒሢ፤ ያኦሲ ጉሙርቁሢ፤ ናሹሞ፤ ጊቢ" ዳንዳዒሢና ሼሌዑሞና ዓኣያ ማዔ። 12 ያኦሲ ጉሙርቁያ ዛሎ"ና ዓኣ ኮዣ ያሎ ያልቲ፤ ሚርጌ ዓሶ ቤርቶይዳ ኮሺ" ጉሙርቁንቴሢና ኔ ማርካዴ፤ ሃሣ ዩያም ኔ ዔኤሊ"ንቴ፤ ናንጊና ናንጎይዳ ደዴ። 13 ቢያ ባኣዚ"ም ሽምፖ ዒንጋ፤ ያኣዛሢንታ ሃሣ ጳንያሰጲላያሴ ቤርታ ጎኔሞ ዛሎ" ማርካዴ፤ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴንታ ማርካ ማሂ ታ ኔና ዓይሣኔ።

14 ኑ ጎዳሢ፤ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ሙካንዳያ ሄላ"ንዳኣና ሃያ ዓይሢያ ዳቢንቴ ባኣያና ዳንኪሳ ባኣዚ" ባኣያ ማዒ ካፔ። 15 ኪሪሰቶሴኮ ሙኪያ ኬላ" ዓንዲንቴያና ፔኤሮ ዋይሣያ ማዔ፤ ካኣቶ"ኮ ካኣቲ፤ ጎዳቶኮ ጎዳ ጌሢ ኬሎ"ና ማዓንዳኔ፤ 16 ዒዚ ሌሊ ሓይቁዋያኮ፤ ሃሣ ያኦሲያ ባንሢ ዑካኒ ዳንዳዑሞ፤ ፖዒዳ ዒ ናንጋያኮ፤ ዒዛ ፔቴ"ታያ ዛጌ ዓሲ ባኣሴ፤ ሃሣ ያኦሲያ ዒዛ ዛጋኒ ዳንዳዑሞ። ቦንቸና ዋልቁና ናንጊና ዒዛም ማዖንጎ፤ ዓኣሜን።

17 ሓያ ዓጮ"ኮ ያርጎጮ ዓሳ ያቶርቁዋጉዲ ሃሣ ሃጊ ማዓንዳ ዋዞ" ዔያታ ፔኤኮ ባይቃ ቆሎ"ይዳ ማሁዋጉዲ፤ ዔያታ ጌሣ ሃጊ ማዓንዳ ዋዞ" ኑና ዋዛሳኒ ቢያ ባኣዚ" ዑሣ ዓኣሢ ኑም ዒንጋ፤ ያኣዛሢ ዑፃ ማሃንዳጉዲ ዘሬ። 18 ሃሣ ኮሺ ማዳ ዔያታ ማዳንዳጉዲ፤ ዩያ ማዳ" ማዲያና ዔርቲ ዓሲ ማዓንዳጉዲ ሃሣ ዔያቶኮ ዓኣ ባኮ ዒንጋኒና ፓቁ ጊሽታኒ ናሽካያ ማዓንዳጉዲ ዘሬ። 19 ዩያ ማዲያና ጎኔ ናንጎ ዴንቃኒ ዓይፃ ደዲ ማዔ፤ ቆሎ" ሃጊ ሙካንዳ ዋደ"ኮ ፔኤም ዔያታ ቡኩሳያ ማዓንዳኔ።

20 ጊሞቴዎሴ! ያኦሲ ኔኤም ዒንጌ ባኮ ቢያ ካፔ፤ ዔራቶቱዋንቴ «ዔራቶኮ» ጌይንቴ፤ ፓሠዋ ዣላሢና ማርሚሢ ሃሺ"። 21 ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ፡ «ዩያጉዴ ዔራታ" ኑኡኮ ዓኣኔ» ጌዒ ያኦሲ ጉሙርቁያ ጎይያ ሃሺ" ኬሰኬኔ። ያኦሲኮ ኮሹሞ ዒንጊፃ ኔኤና ዋላ" ማዖንጎ።

6:13 ዮሐ. 18:37።

ያኑሲ ማደ"ም ዳኪንቴ ጳውሎስ ላምዓሲ ጊዮቴዎሴም ዳኪ ኪኢቶ" ዓይያ ካሮ"

ሐይ፡ ጳውሎስ ጊዮቴዎሴም ፃኣፔ ላምዓሲ ኪኢታ፡- ዓዛኮ ዳማ" ማዓ፡ ዎላ" ማዳያ ማዓ፡ ዳጌህ፡ ጊዮቴዎሴም ባሽ ዘር ዘራያኩ። ማርጌና ዒ ዘራህ፣ ጊቢ" ዳንዳዒህ ዘላኩ፤ ጊዮቴዎሴም ዘራንቴህ ዩሱስ ኪሪሰቶስ ዘሎ" ጉሙርቁንቴ ማርካዳንዳጉዲ፡ ኪሪሰቶስ ዘሎ" ኮዥ ሃይሶና ማርካ ጫኃቃህ ማፃኣፓ ዒርዘ ባኮ ኮሺ" ደዲ ዒ ዓርቃንዳጉዲና ዎዚ ማቶና ዒዲንቴና ማርጌቶ ዎ ያኑሲ ቃኣሎ" ዔርዘያና ኮዥ ሃይሶ ኬኤዚያ ማደ"ዎ ደዲ ማዳንዳጉዲኩ።

ጊዮቴዎሴም ባሽና ላቲ" ኬኤዚንቴ ባካ፡ ዔኤያቶና ፓሠቀ ማርሚህናይዳፓ ሃካንዳጉዲኩ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዩያጉዴ ባኣዚ" ዎይዛ ዓሶ ባይዚህዳፓ ዓታዛ ማሌ" ማኣዳ" ባኣዚ" ባኣሴ።

ዩያ ቢያና ጊዮቴዎሴ ማላንዳያ ኮይሴህ፣ ጳውሎስ ኮንጋ ዎማዲ ማዔቴያ፡ ጌይፃ፡ ዒዛኮ ያኑሲ ጉሙርቁንቴ፡ ጊቢ" ዳንዳዒያ፡ ናሹዎ፡ ደዲዎና ዒዲ ዳኪንቴያና ሃህ ዒዛ ሄሌ" ማታህህ ዒ ማላታ ማህ ናንጋንዳጉዲኩ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

ዓይያ ካሮ" 1፡1-2

ጳውሎስ ጋላቴ ጋላቶ"ና ዘሪ ዘር" 1፡3—2፡13

ጊዮቴዎሴ ማዳንዳጉዲ ዓይህንቴ ባኮና ላቲ"

ኬኤዚንቴ ባኮ 2፡14—4፡5

ጳውሎስ ዒ ዓኣ ጎይያ ኬኤዚህ 4፡6-18

ጋፒንህ ሃይሴ 4፡19-22

1 ዩሱስ ኪሪሰቶስና ጳዴ ናንጎኮ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘ" ጎይያ ያኑሲ ማላህና ዩሱስ ኪሪሰቶስ ማደ"ም ዳኪንቴያ ማዓ፡ ጳውሎስይዳፓ ዳኪንቴ ኪኢታ፡-

2 ታኣኒ ናሽካ ናዒህ፡ ጊዮቴዎሴም፤

ያኑሲ፡ ዓዳህና ኑ ጎዳህ፡ ዩሱስ ኪሪሰቶስኮ ኮሹዎ ዒንጊያና ማኣሪያና ሃህ ዎዘ"ና ኔኤም ማፃንጎ።

ጊዮቴዎሴም ዘርና ዘር

3 ቢያ ዎዴ ዎንቴና ሮኦሪና ኔ ዘሎ" ማሊ ማሊ ታ ሺኢቃኣና ቤርታኣ፡ ታ ዓዳንህጉዲ ጌኤሺ ዒናፓ ታ ካኣሽካ ያኣዛህ ታ ጋላታኤ። 4 ኔ ዩኤኪ ዓቢቴ ዓቢያ ታ ዎሊ" ባኣሴ፤ ዩያሮ ማርጌና ዒና" ታኣኮ ዎዛዳንዳጉዲ ኔና ዘጋገኑ ታ ኮዓኔ። 5 ኔኤኮ ዓኣ ጎኔ፡ ያኑሲ ጉሙርቁንቴ ታ ጳቁህኔ፤ ዩያጉዴ ጉሙርቁንቴ ቤርታ ኔ ዓሆ ሎይይይዳ ሃህ ኔ ዒንደ ዔዎንቁይዳ ዓኣያኩ፤ ሃህ ኔኤኮዎ ዩያጉዲ ዓኣህ ታ ዔሪኔ። 6 ዩያሮ ታ ኔ ዑፃ ኩጮ ጌህም ኔ ዔኩ፡ ኔ ጊዳ" ዓኣ ያኑሲኮ ዒንጊያ ማደይዳ ፔኤሺ" ኔ ዲቻንዳጉዲ ታ ኔኤም ኬኤዛኔ። 7 ዓይጎር ጌዔቴ ያኑሲ ኑም ዒንጌህ" ዎልቁንታ ናሹዎንታ ዒንጋያ፤ ሃህ ኑና ኑ

ዔሪ ዎይህንዳ ዓያና ማዓንዳኣፓዓቴም ዒጊቹዎ ዓያናቴዎሴ።

8 ዓካሪ ኑ ጎዳህ ዘሎ" ዓሶም ማርካዳኒ ሴልቁንቴ ሃህ ዒዛ ዘሎ"ሮ ቴኡቴ፡ ታ ዘሎ"ሮዎ ሴልቁንቴ ያኑሲ ኔኤም ዒንጋ ዎልቆና ኮዥ ሃይሶ ዘሎ"ሮ ታኣና ዎላ" ማታዳ። 9 ዒዚ ኑኣኒ ማደ ኮዥ ማደሮቱዎንቴ ፔ ማሊያና ፔኤኮ ኮሹዎ ዒንጊያና ዳቁሺ፡ ያኑሲም ዲማዳያ ማዒ ናንጋንዳጉዲ ኑና ዔኤሌ"ኔ፤ ዩያ ኮሹዎ ዒንጊያ ማርጌ ዎዴኮ ቤርታ ዩሱስ ኪሪሰቶስ ዘሎ"ና ኑም ዒንጌኔ። 10 ዩይ ያኑሲኮ ኮሹዎ ዒንጊያ ኑና ዳቁሺ፡ ዩሱስ ኪሪሰቶኮ ሙኪያና ሃህ ፔጋዲ ዔርቴኔ። ዒዚ ሃይሴኮ ዎልቁ ባይዚ ኮዥ ሃይሶ ዘሎ"ና ሃይሴባኣ፡ ናንጊና ናንጊ ኑም ዳዌ።

11 ታኣኒያ ዩያ ኮዥ ሃይሶ ኬኤዛያ፤ ዩያ ማደ"ም ዳኪንቴያ ሃህ ዔርዘያ ማዒ ደኦሪንቴኔ። 12 ሐያ ታ ማታህህ ዔካህ ዩያሮኬ፤ ጋዓንቴ ታኣኒ ሃያ ማቶ ዔኪያና ሴልቁዎሴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ያና ጉሙርቁንቴ ታ ዔሪኔ፤ ታ ዒዛም ሃዳርሲ ዒንጌ ባኮ ዩሶ ኬሎ" ሄላ"ንዳኣና ዒ ካፓኒ ዳንዳዒህ ታ ጉሙርቁንቴ። 13 ታ ጊዳ"ፓ ኔ ዎይዚ ዔሪ ቃኣሎ" ማላታ ማህ ዩሱስ ኪሪሰቶስና ኑኡኮ ዓኣ ፔቱዎ ዘሎ"ና ጳዴ ጉሙርቁንቴ ኮሹዎና ደዲሺ ዓርቁ። 14 ኑ ጊዳ" ዓኣ ዓያሮ ጌኤኮ ዘሎ"ና ኔና ጉሙርቁ ኔኤም ዒንጊንቴ ባኮ ካፔ።

15 ዒሲያይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ታና ሃሹ"ህ ኔ ዔሪኔ፤ ዔያቶ ባኣካ" ፔጌሎሴና ሄርሞጌኔሴና ዓኣኔ። 16 ጎዳ፡ ያኔሰፖሪ ማኣሮ ዓሶ ማኣደ"ንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዔያታ ማርጌ ዎዴ ታና ያኣጪ ደዲሹኔ፤ ሃህ ታ ቱኪ"ንቴህሮ ሙኪ ታና ያኣጪዎ ዎላቁ ሃሺ" ባኣሴ። 17 ዒዚ ሮሜ ዔጮ" ሙካፃ ማርጌና ኮይ ታና ዳንቁኔ፤ 18 ጋፒንፃ ኬሎ"ና ጎዳ ዒዛም ኮሺ ማደንጎ፤ ቤርታ ታ ዒፕሶኔይዳ ዓኣና ዒ ዎማይዲ ታኣም ማዴቴያ ኔ ኮሺ" ዔሪኔ።

2

ኪሪሰቶስ ማደ" ዘሎ" ዎልታ ዓሲ ማዒህ

1 ዓካሪ ታ ናዒህዮ! ዩሱስ ኪሪሰቶስ ዘሎ"ና ጳዴ ኮሹዎ ዒንጊያና ደዴ። 2 ማርጌ ማርካ ማዓ ዓሶ ቤርታ ታጊዳፓ ኔ ዎይዚ፡ ዔሪ ዔሪቶ" ማሌ" ዓሲ ዔርዘኒ ዳንዳዒያ፤ ሃህ ጉሙርቁንታ ዓሲም ሃዳርሲ ዒንጌ።

3 ኔኤኒ ዩሱስ ኪሪሰቶስኮ ማደ" ዘሎ" ዎልታ ጉሙርቁንታ ዓሲ ማዒ፡ ማታህህ ኑኡና ዎላ" ጊቢ" ዳንዳዒ። 4 ፖኦሊሴ ማዔ ዓሲ' ፖኦሊሶ ዓይህህ ዎዛሳያ ማዓኒ ጊኢጌያ ማዓንዳኣፓዓቴም ፖኦሊሴም ኮይሱዎ ባኣዚ"ዳ ጌሎዎሴ። 5 ዩያጉዲ ሃህ ጳሺ ጳሽካ ዓሲ ዓይህንታ ጎይያ ጳሽኪባኣያታቴ ጳዥና ባሽ ዳንቆ ባኮ ዔኩዎሴ። 6 ደዲ ጎሽካ ዓህ፣ ሃኣኮ ካዲሲ ሙዓ ዓሶይዳፓ ቤርታዳህ ማዓንዳያ ኮይሳኔ። 7 ጎዳህ ቢያ ባኣዚ"ና ጳቁሥህ ማላህ ኔኤም ዒንጋንዳህሮ ታ ኔኤም ጋዓ ባኮ ቢያ ዒና ዔኬ።

8 ሐይባ"ፓ ዔቁህ፤ ሃህ ዳውቴ ዘርፃህ ማዓ፡ ዩሱስ ኪሪሰቶስ ማሌ፤ ታኣኒ ኬኤዛ ኮዥ ሃይሳ ዩያኩ። 9 ዩያ ኮዥ ሃይሶ ኬኤዚያ ዘሎ"ና ፑርቴሴ

1:2 ዳኪ. ማደ" 16፡1። 1:5 ዳኪ. ማደ" 16፡1። 1:11 1ፃዎ. 2፡7።

ዓሲጉዲ ቱኡቲ ማቶ ታ ሃሢ ዓካኔ፤ ያኦሲኮ ቃኦላ" ጋዓንቴ ቱኡቱዋሴ። 10 ዬያሮ ዓይታ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ጴዳ ዳቂንቶና ናንጊና ናንጋ ቦንቸ ዴንቃንዳጉዲ ሃሃ ያኦሲ ዶኦሬ ዓሶሮ ጌዒ ቢያ ባኦዚ" ታ ዳንዳዓኔ።

11 «ዒዛና ዋላ" ኑ ሃይቁቶ ዒዛና ናንጊና ኑ ናንጋንዳኔ።

12 ጊቢ" ዳንዳዒሢና ዶዴያ ኑ ማዔቲ ዒዛና ዋላ" ኑ ካኦታዳንዳኔ።

ዒዛ ኑ «ዔሩዋሴ» ጌዔቲ ዒዚያ ኑና «ዔሩዋሴ» ጋዓንዳኔ።

13 ኑኡኒ ጉሙርቂንቱዋሽ ማዔቲ ዒዚ ፔና «ዔሩዋሴ» ጋዓኒ ዳንዳዐ-ዋኦሢረ ጉሙርቂንታያ ማዒ ናንጋንዳኔ»

ጋዓ ቃኦላ" ጎናዲ ዔርቲያኑ።

ያኦሲ ባኦዚ" ዶዴ ማዳ ዓሲ

14 ሓያ ባኮ ዓይቶም ኮሺ" ከኤዜ፤ ዬይያ- ጌይንቴ ባኦዚ"ዳ ዓይታ ማርሚ ሸሩዋጉዲ ያኦሲ ማርካ ማሃ ዓይቶም ላቲ" ከኤዜ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዬይ ማርሚሢ ዋይዛ ዓሶ ባባይዛገዓቲም ዓይጎዋ ማኦዲ"ዋሴ። 15 ጎኔ ያኦሲ ቃኦሎ" ፒዜ ዔርዛያ፤ ማዳ ማዳ"ናኦ ቦርሲንቱዋ ዓሲ፤ ሃሃ ዔርቲ ማዳ ዓሲ ማዒ ኔና ያኦሲ ቤርቶ ሸኢሻኒ ዶዴ።

16 ሓያ ዓጮ" ባኦዚ" ማዔያ፤ ሃሃ ጉሪ ጌሰቲ ሸሮ ጌኤዛገ ሃኬ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዬይጉዳ ሃይሳ ዓሲ ያኦሲዳገ ሃኪሳሢሮከ። 17 ዔያቶኮ ጌኤዛ ገፁዋ ከሢጉዲ ያየርሳታያኬ፤ ዔያቶ ባኦካ" ሄሜኔዎሴና ፒሊያሴና ዓኦኔ። 18 ዬንሢ ዓሳ፡- «ሓይቁ ዓሶኮ ሃይባ"ገ ዔቁፃ ቤርታ ማዒ ጋፔ።»

ጌይ ጌይ ማርሚሢና ጎኑም ጎይፃገ ዳቢንቲ ከሰከ ፔቲ" ፔቲ" ዓሶኮዋ ጉሙርቂያ ዣኦላሳኔ።

19 ያዒ ማዔቲያ፡- «ጎዳ ፔኤም ማዔዘንሢ ዔራኔ» ዬይጉዲ ሃሃ፡- «ጎዳ ማኦዲ"ም ዔኤላ" ዓሲ ቢያ ፑርታ ባኦዚ"ዳገ ሃኮንጎ» ጋዓ ማላታ ዓይሢንቲ

ዓኦ፤ ዓገፁዋ ያኦሲ ዔቁሴ ቦኦኮላሢ ዔቁ ዓኦ ጎይሃኑ።

20 ፔቲ" ዳኤፒ ማኦሪዳ ዋርቁና ቢራ ዓንጊናይዳገ ኮሺ"ንቴ ማሄ ሌሊ ዓኦያቱዋንቴ ማሢና ዓጪናይዳገ ኮሺ"ንቴ ማሄያ ዓኦኔ። ዬያቶይዳገ ዛላ" ቦንቸንታ ማዶም ማዓያ፤ ዛላ" ጊንሃ ዳካ" ማዶም ኮይሳያኑ። 21 ዓካሪ ያኦኒያ ፔ ቶኦኮ" ዬንሢ ፑርቶ ባኮንሢዳገ ጌኤሺ" ካፔቶ ቦንቸ ማዶ"ም ማዔያ፤ ያኦሲም ዲማዴያ፤ ፔ ጎዳሢማኦ ኮይሳያ ሃሃ ኮሺ ማዶም ቢያ ጊኦጌ ማሃ ማዓንዳኔ።

22 ፑርታ ማዔ፤ ዴጋቶ ሱኡኬይዳገ ሃኬ፤ ጌኤሺ ዒኔና ጎዳ ካኦሸካ ዓሶና ዋላ" ማዒ ዲሎ"ዋ፤ ያኦሲ ጉሙርቂሢ፤ ናሹዋንታ ኮሹዋንታ ዓኦያ ማዒ ናንጌ። 23 ዑራ ማኸሢ ዔሪ ዔኤያቶ" ጌኤዛና ገሡዋ ማርሚሢ ሃሸ"። 24 ጎዳ ዬሱሴም ማዳ ዓሲ፡- ቢያ ዓሲም ሸሌዔ፤ ዓሲ ዔርዛኒ ዳንዳዓያ ሃሃ ዔኤቢ ጊቢ" ዳንዳዓያ ማዓንዳኦገዓቲም ዑ-ዑራዳንዳያ ኮይሱዋሴ፤

25 ጎኑም ዔያታ ዔራንዳጉዲ ያኦሲ ዔያቶም ጎዋ ጎንጎቲ ዓቶም ጋዓንዳያ ናንዳኔ ጌዒ ዒዛ ዒፃ ፑርቶ ዓሶ ሸሌዐ-ዋና ፒዚሳያ ማዓኒ ኮይሳኔ። 26 ዬያይዴቲ ዔያቶኮ ዒና" ማዔም፤ ፃላሄ ፔ

ማሊያ ዔያታ ኩንሃንዳጉዲ ዔያቶ ዓይሢ ፒራሢዳገ ዔያታ ቶላ"ንዳኔ።

3

ጋፒንፃ ዋዶ"ና ማዓንዳ ፑርቶ ባኮ

1 ጋፒንፃ ዑካኦና ማታሳ ዋዶ ዬዓንዳሢ ዔራ፤

2 ዓሲ ፔና ናሽካያ፤ ማኢሸሮ ጎይቃያ፤ ሄርሺንታያ፤ ያቶርቃያ፤ ጫሽኪንታያ፤ ሾዔ ዓሶም ዓይሢንቱዋያ ኮሺ ማዶና ዛላም ማሃ ማሊዋያ፤ ጌኤሹዋባኦ ዓሲ፤ 3 ናሹዋባኦ ዓሲ፤ ዓሲና ዋላ" ጊኢጋኒ ኮዑዋ ዓሲ፤ ዓሲ ዶንካያ፤ ፔና ዔሪ ዋይሡዋያ፤

ዓሲ ማጪንቱዋያ፤ ኮሺ ማዔ ባኦዚ" ቢያ ዒፃያ፤ 4 ጉሙርቂንቱዋ ዓሲ፤ ዔኤቢ ዔራዋ ሩኡራያ፤

ጉሪ ሆኦሊ"ንታያ፤ ያኦሲዳገ ባሺ ፔኤም ኮሸካ ባኦዚ" ናሽካያ ማዓንዳኔ። 5 ያኦሲ ጎኔ ካኦሸካያ ማላፃ ጎኔ ካኦኸኮ ዋልቆ ጉሙርቂዋያ ማዓንዳኔ፤

ዬይጉዳ ዓሶገ ሃኑ። 6 ዬይታ ዓሳ ዓሲኮ ማኦሪ ዔርቲዋ ጎይሢና ጌሊ ጌሊ ማርጌ ጎሜ ማዳያ ሃሃ ዳማ ዳማ ፑርታ ሱኡኬና ናንጋ፤ ዓያና

ላቤ" ላኦሎ ዳቢሻ ዓሶኬ፤ 7 ዬይጉዳ ላኦሎ ቢያ ዋዶ ዔርዛኔ፤ ጋዓንቴ ጎኑም ዔያታ ዔራኒ ማሊ ዳንዳዐ-ዋያኑ። 8 ዒያኔሴና ዒያምቤሬሴ

ጎንዘንሢ ሙሴ ዓፃ ማኬሢ ጎይፃ ዬንሢ ዓሳ ማሊያ ዔያቶኮ ፑርቲያ ሃሃ ያኦሲ ጉሙርቂያ ዛሎ"ና ዳቢንቲያ ማዔሢረ ጎኑም ዔያታ ዓፃ ማካኔ። 9 ዒያኔሴና ዒያምቤሬሴናኮ ዔኤያታ

ፔጋዲ ዔርቲሢጉዲ ዬንሢ ዓሶኮዋ ዔኤያታ ዓሲ ቢያ ቤርታ ፔጋዲ ዔርታንዳሢረ ዔያቶም

ጊኢጋዓኑ።

ጳውሎሴ ጊዮቲዎሴም ላቲ" ከኤዜ ባኮ

10 ኔኤኒ ጋዓንቴ ታኦኮ ዔርዚያ፤ ታ ናንጌ ናንጎ፤ ታ ማላ ማሊያ፤ ያኦሲ ጉሙርቂያ፤ ጊቢ" ዳንዳዒያ፤ ናሹዋና ዶዴዋና ዛጊ ዔራኔ፤

11 ዬይጉዲ ሃሃ ዒፃንቴ ታ ዳውሲንቴ ዋዶ"ና ታኦና ዋላ" ማታሢያ ኔ ዔኬኔ፤ ዓንፃኪያና ዒቆኒዮና ሊሰፃራናይዳ ታና ሄሌ" ባኮና ጊቢ" ታ ዓኦሢ ዳውሲንቴያ ኔ ዔራኔ፤ ጎዳ ጋዓንቴ ዬያ

ቢያይዳገ ታና ዳቂሼኔ። 12 ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ጊንፃ ሃንታያ ማዒ ዓያና ናንጊ ናንጋኒ ኮዓዘንሢ ቢያ ዒፃንቴ ዳውሲንታኔ። 13 ፑርቶ ዓሶና ጌሻ

ዓሶና ጋዓንቴ ዓሲ ዳቢሸ ዳቢሸ፤ ሃሃ ፔ ቶኦኮ"ዋ ዳቢንቲ ፑርቲዋይዳ ፑርቲዋ ቃሲ" ቃሲ" ዴንዳኔ።

14 ኔኤኒ ጋዓንቴ ዋይዜሢና ዔራ ጎኑምና ዶዴ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ኔኤኒ ዬያ ያ ጊዳ"ገ ዔኬቲያ ዔራሢረከ። 15 ጌኤኸ ማፃኦገ ናኦቶገ ዓርቂ

ኔ ዔራኔ፤ ዬንሢ ጌኤኸ ማፃኦገንሢ፡- ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂያና ጴዳ፤ ዳቂንታ ባንሢ ሄሊ"ሳኒ ዳንዳዓ ዔራቶ ዓኦዘንሢ። 16 ጌኤኸ ማፃኦገ ቢያ ያኦሲ ዓያና ማሊሴም ፃኦፒንቴያኑ፤

ዬይያ፡- ጎኑም ዔርዛኒ፤ ዳቢንቴ ዓሶ ዘራኒ፤ ዳቢንቶዋ ጊኢጊሻኒና ፒዜ ናንጊም ኮይሳ ማሊሢ ዓሲጋኒ ማኦዲ"ያኑ። 17 ማኦዲ" ጎይፃ" ያኦሲ

ዓሲ ኮሺ ማዶም ቢያ ጊዳያ ማዒ ጴዳንዳጉዲ ማሃያናኑ።

2:12 ማቲ. 10፣33፤ ሉቃ. 12፣9፤ ገይ. ማፃ 16፣5። 3:8 ከሲ. ማፃ 7፣11። 3:11 ዳኪ. ማዶ" 13፣14-52፤ 14፣1-7፤ 14፣8-20።

4

1 ጾኑሲ ሃሣ ሸምፖና ዓኣ ዓሶና ሃይቄ ዓሶና ዑፃ ዋጋጌ፣ ካኣቲ ማዒያ ዋይሣጊ ሙኪ ጴዳንዳ ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ማርካ ማሂ ታ ኔና ሸኢቃኔ፤ 2 ጾኑሲ ቃኣሎ" ኬኤዜ፤ ጊኢጊቲያ ጊኢጊባኣቲያ ደዲ ማዳ፤ ዓሶም ኬኤዜ ኬኤዜ ሃሣ ጎሪ" ጎሪ"፣ ዘሪ ዘሪ፣ ጊቢ" ዳንዳዒሣና ዬያጉዲ ቃኣሎ" ዔርዚሣናኣ ደዴ። 3 ዓይጎር ጌዔቴ ዓሳ ጾኑሲ ቃኣሎ" ዋይዚ ዔካጊ ኮዑዋ ዋዴ ሙካንዳሣርኬ፤ ጋዓንቴ ዓሳ ዔያቶ ናሻ" ሓይሴ፣ ሃሣ ዔያታ ዋይዚ ኮዓ ሃይሶ ኬኤዛንዳ ፔኤኮ ዔርዛ ዓሲ ቡኩሳንዳ። 4 ዔያታ ጎኔ ባኣዚ" ዋይዚያ ዒዳ፣ ጉሪ ሃይሴ ዋይዚሣ ናሸካንዳ። 5 ኔኤጊ ጋዓንቴ ቢያ ባኣዚ" ዔሪ ካፒንቴ ናንጌ፤ ኔ ጊዳ" ሙካ ማቶዋ ጊቢ" ዳንዳዔ፤ ሃሣ ኮዢ ሃይሶ ኬኤዚያ ማዶ"ዋ ደዲ ማዳ፤ ጾኑሲም ኔ ማዳ ዓሲ ማዔ ጎይዖና ኔ ማዳጊ ኮይሳ ባኮ ቢያ ማዳ ኩንሣ።

6 ታኣጊ ጋዓንቴ ጾኑሲም ዒንጎ ባኣዚ" ማዒ ዒንጊንታጊ ዑኬኔ፤ ሃያ ዓጮ"ይዳፓ ደማዳ ታ ዓኣዳንዳ ዋዳ" ሄሌ"ኔ፤ 7 ጾኑሲ ጉሙርቂያ ዛሎ"ና ዓኣ ያሎ ማርጌና ታ ያልቴኔ፤ ጳዢዋ ጋፒንያ ሄላ"ንዳኣና ታ ጳሽኬኔ፤ ሃሣ ጾኑሲ ጉሙርቂያ ካኣዢዋ ታ ካፔኔ። 8 ዓካሪ ዒሎ" ማዒ ናንጌሣር ዒንጊንታ ካኣቶ"ኮ ቶኦካ" ዓሳሣጉዴ ቦንቾ ባካ ታኣም ጊኢጊንታ ታና ካፓንዳኔ፤ ዬያ ባኮ፣ ፒዜ ዋጋያ ማዔ ጎዳሣ ዬኖ ኬሎ"ና ታኣም ዒንጋንዳኔ፤ ዬይ ታኣም ሌሊቲዋንቴ ዒዛኮ ሙኪ ጴዳያ ጳቂሣ ካፓዢንሣም ቢያ ዒንጊንታንዳ።

ጳውሎሴ ፔ ዛሎ" ጊዮቲዎሴም ኬኤዜሣ

9 ኔ ታ ኮይላ" ዑኬ ሙኬቲ ቃራኬ፤ 10 ዳማሴ ሃያ ዓጮ" ናንጎ ናሸኪ፣ ታና ሃሺ"፣ ቴሰሎንቄ ዓኣዳኔ። ታ ኮይላ"ፓ ቄርቂሴ ጋላቲያ፤ ሃሣ ቲቶ ዲልማዒያ ዓኣዳኔ። 11 ታ ኮይላ" ሃሣ ዓኣሣ ሉቃሴ ሌሊኬ። ማርቆሴ ማዶ"ም ታኣም ኮይሳያታሣር ኔኤና ዋላ" ዒዛ ዔኪ ሙኬ። 12 ቲኪቆሴ፣ ዔፕሶኔ ታ ዳኬኔ። 13 ኔኤጊ ሙካዖ ዒርዓዳይዳ ካርፑሴ ጎያሣ ኮይላ" ታ ሃሺ" ዓኣዳ ታኣኮ ዳኤፖ ኮኦቶና ማሪንቴ ማፃኣፖዋ ባሽ ቢራኖ ማፃኣፖ * ዋሎ"ዋያ ዔኪ ሙኬ።

14 ዒሰኪንዲርሴ ጎያ ጊታሣ ፑርታ ማዶ ታኣም ማዳኔ፤ ጎዳ ዒ ማዳ ማዶ"ጉዴያ ዒዛም ዒንጋንዳኔ። 15 ዒዚ ኦ ኬኤዛ ኮዢ ሃይሶ ዒዳ፣ ማኬሣር ኔኤጊ ዒዛ ዔሪ ካፒንቴ።

16 ታና ዋጌና ዓርቂሴ ባኮር ቤርታሲ ጌኤዘ ማሂያ ኬኤዛጊ ታ ሸኢኬ ዋዶ"ና ቢያሣ ታ ጊዳ"ፓ ደማዳያፓዓቲም ያኣጊያ ታኣና ዋላ" ማዒ ታና ማኣዴ" ዓሲ ባኣሴ። ዬያ ጾኑሲ ዔያቶኮ ዳቢንቲ ማሂ ዓርቆፓ። 17 ጋዓንቴ ኮዢ ሓይሳ ታ ዛሎ"ና ጉቤ ኬኤዚንታንዳጉዲና ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳ ዋይዛንዳጉዲ ጎዳ ታኣና ዋላ" ማዒ ታና ደዲሸኔ፤ ሃሣ ዘቦ" ዳንጋፓኣ ታና ዳቂሸኔ። 18 ጎዳ ዓይሳዋ ማያም ፑርታ ባኣዚ"ዳፓ ቢያ ታና

ዳቂሻንዳኔ፤ ጫሪንጫ ዓኣ ዒዛኮ ካኣቲዋይዳኣ ታና ዒ ጌልዛንዳኔ፤ ዒዛም ናንጊና ቦንቾ ማያንጎ፤ ዓኣሜን።

ጋፒንሣ ጎሪሥሣ

19 ጲሪሰቂላና ዓቂላናም፤ ሃሣ ያኔሰፖሪ ማኣር ዓሶም «ኮሺዳ?» ጌዔኔ፣ ጌዔ። 20 ዔራሰያሴ ቆርንቶሴይዳ ዓቲ"ኔ፤ ዒርፒሞሴ ሓርጊንቴሣር ማሊዒዳ ታ ዒዛ ሃሸ"ኔ። 21 ባርጎ ዋዳ" ሄሎ"ዋንቴ ታ ኮይላ" ኔ ሙኬቲ ቃራኬ።

ዒውቡሎሴ፣ ጴዴሴ፣ ሊኖሴ፣ ቂላውዲያና ሃሣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂያ ዓሳ ቢያ «ኮሺዳ?» ኔና ጋዓኔ።

22 ጎዳ ኔኤና ዋላ" ማያንጎ፤ ጾኑሲኮ ኮሹዋ ዒንጊያ ኔኤም ማያንጎ።

4:10 ቆላ. 4:14፤ ፒልሞ. 24፤ 2ቆር. 8:23፤ ጋላ. 2:3፤ ቲቶ 1:4። 4:11 ቆላ. 4:14፤ ፒልሞ. 24፤ ዳኪ. ማዶ" 12:12፤ 25፤ 13:13፤ 15:37-39፤ ቆላ. 4:10። 4:12 ዳኪ. ማዶ" 20:4፤ ዓፕ. 6:21-22፤ ቆላ. 4:7-8። * 4:13 ማሪንቴ ማፃኣፖና ቢራኖ ማፃኣፖ፡- ጋዓሣ ዬኖ ዋዶ"ና ማፃኣፓ ፃኣፒንታሣ ዬኖ ባኮይዳኪ፤ ማሪንቴ ማፃኣፓ «ፓፕሪሴ» ጎያ ሚያኮ ቁኤሪፓ ኮሹ"ያ ማዓዛ ቢራና ጌይንታሣ ዒልዒዳፓ ኮሹ"ያኬ። 4:13 ዳኪ. ማዶ" 20:6። 4:14 1። 1:20፤ ዓይኦ. 62:12፤ ሮሜ 2:6። 4:19 ዳኪ. ማዶ" 18:2፤ 2። 1:16-17። 4:20 ዳኪ. ማዶ" 19:22፤ ሮሜ 16:23፤ ዳኪ. ማዶ" 20:4፤ 21:29።

**ያኦሲ ማዶ"ም ዳኪንቴ
ጳውሎስ ቲቶም ዳኬ
ኪኢቶ"
ዓይያ ካሮ"**

ቲቶ ዓይሁዴ ማዲባኦ ዓሲታዎ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ላኦሚንቴ ዓሲ ማዳዛ፣ ጳውሎስና ዋላ" ኮዮ ሃይሶ ኬኤዚያ ማዶ" ዓዛኮ ዴማ" ማዲ ማዳያኬ፣ ጳውሎስ ሓያ ኪኢቶ" ፃኦፔሚ" ዴጌ ናይታዎ ዓዛና ዋላ" ማዶ ቲቶም ማዳዛ ቲቶ ዬና ዎዶ"ና ቁርዳሴይዳ ዓኣ ሺኢጲያ ማኣሮ ማዶ" ሃንቲ ሃንቲ ዛጋያኬ። ሃና ኪኢታ" ሃይሆ ዴኤፕ ዴኤፕ ማላሂ ዓርቁያኬ።

ፔታሳዎ፡- ቁርዳሴ ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሶ ዎይሆ ዓሶኮ ማሊፃ ዎመዒ ማዳንዳያ ኮይሳቴያ ባሼ ዒኢካ ዓኣ ዓሶኮ ፑርቶ ማሊፃፓ ሳቁያና ዎይሆ ዓሳ ዎመዒ ማዳንዳያ ኮይሳቴያ ቲቶም ላቲ" ኬኤዚንቴኔ፤ ለምዓሳዎ፡- ሺኢጲያ ማኣሮይዳ ዓኣ ዴማ ዴማ ዓሶ ጌይፃ ዓቲንቆ ጋርቶ፣ ላኦፕ ጋርቶ፣ ዴጌ ዓቲንቆንታ ዓሶም ማዶ ዓሶንታ ዎመይዲ ዒ ዔርዛንዳቴያ ቲቶም ዘሮናያኬ፤ ጋፒንፆይዳ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶኮ ዓኣያ ማዳኒ ኮይሳ ማሊሂ ኬኤዛኔ፤ ዬይያ፡- ዓሲና ኮሽኪ ዓሲንቲ ናንጎንዶ ጎይሂና ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሶ ባኣካ" ዎሊ ዒፃሂንታ ማርሞንታ ዴማዲሂንታ ባኣያ ማዲ ናንጎንዳጉዲ ዓሶ ዘሮም ጌይ ቲቶ ዓይሆያኬ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

- ዓይያ ካሮ" 1፡1-4
- ሺኢጲያ ማኣሮ ዎይሆ ዓሶ ዛላ ኬኤዚንቴ ባኣዚ" 1፡5-16
- ሺኢጲያ ማኣሮይዳ ዓኣ ዴማ ዴማ ዓሶ ዛሎ" ኬኤዚንቴ ባኣዚ" 2፡1-15
- ጳውሎስ ዘሪ ዘሮ"ና ላቲ" ኬኤዜ ባኮ 3፡1-11
- ጋፒንሂሂ ሓይሴ 3፡12-15

1 ያኦሲም ማዳያ ሃሃ ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ማዶ"ም ዳኪንቴያ ማዴ፣ ያኦሲኮ ዶኦሪንቴዞንሂ ያኦሲ ጉሙርቁያ ዛሎ" ኬኤዚ ማኣዳ"ኒና ያኦሲ ካኣጉኮ ጎኑም ዔርዛኒ ዶኦሪንቴ ጳውሎስይዳ፡-

2 ዔያቶኮ ናንጊና ናንጊኮ ሃጊ ማዳንዳ ዎዛ ዓኣያ ማዳንዳኔ፤ ያኦሲ ሚርጌ ዎዴኮ ቤርታ ዒንጋኒ ጫኣቁ ናንጊና ናንጎ ዔያታ ዴንቃንዳኔ። ያኦሲ ፔቴ"ታዎ ሉኡቁዎሴ። 3 ዬና ዎዳ" ሄላ"ዛ ያኦሲ ዬያ ፔ ቃኣሎ"ና ፔጋሲ ዳቄኔ፤ ዬይ ቃኣላ" ታ ማዳንዳጉዲ ታኣም ዒንጊንቴሂሮ ኑና ዳቁሻ ያኣዛሂ ዓይሂያ ጎይፃ ታ ኬኤዛኔ።

4 ኦኡኒ ቢያሂ ጉሙርቁ፣ ያኦሲ ጉሙርቁያ ዛሎ"ና ታኣኮ ጎኔ ናዓሂ ማዴ፣ ቲቶም፤

ያኦሲ፣ ዓዳሂና ኑና ዳቁሻ ዬሱስ ኪሪሰቶሴናይዳፓ ማዴ ኮሹም ዒንጊያና ዎዛና ኔኤም ማዎንጎ።

ቲቶ ቁርዳሴይዳ ማዳንዳጉዲ ዓይሂንቴ ባኮ

5 ታ ኔና ቁርዳሴይዳ ሃሹ"ሂ ዒኢካ ፓጨ ባኮ ኩንሃንዳጉዲና ኔ ማዳንዳጉዲ ታ ኔኤም

ዓይሂ ጎይፃና ሺኢጲያ ማኣሮ ጨም ካታዎይዳ ካታዎይዳ ኔ ዶኦሪንዳጉዲ ጌዒኬ። 6 ሺኢጲያ ማኣሮ ጨማ፡- ዶንኪንቴዎያና ፔቴ" ላኣሊ ዔኬያ፣ ዓይሂንቴዎያ ማዲሂና ጊንሃ ሃሃ ማቾ ማዲባኣያና ላሂ ላሂ ፔ ሱንፆ ፑርቲሱዎያ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ናኣታ" ዒዛኮ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁያ ማዳኒ ኮይሳኔ። 7 ሺኢጲያ ማኣሮ ዎይሆ ዓሳ፡- ያኦሲ ማዶ" ማዳንዳጉዲ ጉሙርቁ ዒንጎና ዓሲ ማዲሂሮ ዶንኪንቴዎ ዓሲ ማዳኒ ኮይሳኔ፤ ጌይፃ፡- ሄርሺንቴዎያ፣ ዑኬና ዳጋዲዎያ፣ ዑሽኪ ማሂንቴዎያ፣ ዓሲና ዛሎዎያ፣ ዔርቲዎ ጎይሂና ፔና ማኣዳ"ንዳ ባኣዚ" ዔካኒ ኮሙዎያ፤ ጌይፃ፡- ሚኢሽሮ ጎይቁዎያ ማዳኒ ኮይሳኔ። 8 ዬያይዳፓ ሸኣቶ ዔካያ፣ ኮሺ ማዴ ባኣዚ" ናሽካያ፣ ፔና ዔሪ ዎይሆያ፣ ፒዜ ዓሲ፣ ዒናና ዓኣ ዓሲ ሃሃ ኮይሳ ጎይሂ ናንጋያ ማዎንጎ። 9 ዒ ዔሪ ጎይፃጉዴያና ጎሙርቁንታያ ማዴ ኪኢቶ" ኮሺ" ዓርቁያ ማዳኒ ኮይሳኔ፤ ዬያይዲያና ማሌ" ዓሶ ዘሪና ዬያ ዒፃ ማካ ዓሶዎ ጎራ"ኒ ዒ ዳንዳዳኔ።

10 ዓይጎሮ ጌዔቴ ዓይሁዴ ፃጸፓ ማዴያ፣ ዓይሂንቴዎያ፤ ሃሃ ጉሪ ጌሰቲ ጌሰቲ ሺራ ጌሻ ሚርጌ ዓሲ ዓኣሂሮኬ። 11 ዬያ ዓሶ ዚቲዳኒ ኮይሳኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ዔያታ ፒዜ ማዲባኣ ጎይሂና ሚኢሽሮ ጎይቁ ጎይቁ ዔርዛኒ ኮይሱዎ ባኣዚ" ዔርዚ ዔርዚ ፔቴ" ማኣሮ ዓሶ ካራና ፑርቲሳኔ። 12 ዔያቶኮ ዙይሰኬይ ዔያቶ ዛሎ" ኬኤዛዎ፡- «ቁርዳሴ ዓሳ ቢያ ዎዴ ሉኡቃያ፣ ፑርታ ቦያ ማዴያ፣ ሃሃ ቤልፃዳያና ሙኡዚ" ዓሲኬ» ጌዔኔ። 13 ዬያ ዓሂኮ ማርካታ ጎኔኬ፤ ዬያሮ ፒዜ ዔያታ ያኦሲ ጉሙርቁያ ማዳንዳጉዲ፣ 14 ዓይሁዴ ዓሶኮ ኬኤዚ ሺሮ ሓይሶ ዔያታ ዔኩዎጉዲና ጎኑም ዒፃ ዓሶ ዘሮ" ዔያታ ዎይዙዎጉዲ ኮሺ" ዔያቶ ጎራ። 15 ዒና ጌኤዙ ዓሶም ቢያ ባኣዚ" ጌኤሽኬ፤ ዒና ፑርቶ ዓሶና ያኦሲ ጉሙርቁዎያ ዓሶም ጋዓንቴ ጌኤሽ ማዴ ባኣዚ" ባኣሴ፤ ጉቤ ዔያቶኮ ዒናና ማሊያና ፑርቲያኬ። 16 ዔያታ፡- «ኦኡኒ ያኦሲ ዔራኔ» ጋዓኔ፤ ዔያታ ማዶ ማዶ"ና ጋዓንቴ፡- «ያኦሲ ኑ ዔራቀሴ» ጋዓ ዓሲ ማዳኔ፤ ዎይቲ ጌዔቴ ዔያታ ዒሃ ዓሲ፣ ዓይሂንቴዎ ዓሲ፤ ሃሃ ፔቴ"ታዎ ኮሺ ማዶ ማዳኒ ዳንዳዑዎያ ማዴሂሮኬ።

2

ፒዜ ማዴ ዔርዚሂ

1 ኔኤኒ ጋዓንቴ ፒዜ ማዴ ዔርዚያና ዎላ" ጌኢጋያ ማዴ ባኣዚ" ዔርዜ፤ 2 ዓቲንቆ ጋርቶ፡- ኮይሳ ጎይፃ ናንጋያ፣ ፔ ቦንቾ ካፓያ፣ ዔኤቢ ዔሪ ማዳያ፣ ያኦሲ ጉሙርቁሂና ናሹምዎ ዓኣያ ሃሃ ጊቢ" ዳንዳዒሂናኣ ዶዲ ዓሲ ማዳንዳጉዲ ዔያቶ ዘራ። 3 ዬያጉዲ ሃሃ ላኣሎ ጋርቶ፡- ኮይሳ ጎይፃ ናንጋያ፣ ቦንቾ ፔኤሲ" ካፓያ፣ ዓሲ ዶንኩዎያ ሃሃ ዑሽ ናሽካያ ማዕዎጉዲ ዔያቶ ዘራ፤ ዬያይዳፓ ዔያታ ኮሺ ማዴ ባኣዚ" ማሌ" ዓሶ ዔርዛያ ማዎንጎ፤ ዬይያ፡- 4 ሎዔ ዴጌ ላኣላ ፔኤኮ ዓኒንሂና ናኣቶ"ና ናሽካንዳጉዲ፣ 5 ዔኤቢ ዔሪ ማዳያና ዒኔ ጌኤሽ፣ ማኣሪ ማዶ ማዳያ፣ ኮሺ ማዴያ፣ ፔኤኮ ዓኒንሂም ዓይሂንታያ ማዳንዳጉዲ ዔያታ

1:4 2ቆ. 8:23፤ ጋላ. 2:3፤ 2ፃዎ. 4:10። 1:9 1ፃዎ. 3:2-7።

ዔርዘንጎ፤ ዴጌ ላኣላ ያዲዳቴ ያኣሲ ቃኣሎ" ቦሃንዳ ዓሲ ባኣሴ።

6 ዬያጉዲ ላኣሎ ዔኬ ዓቲንቆ ዳጌህ፣ ፔና ዔሪ ወይህንዳጉዲ ዔያቶ ዘሬ፤ 7 ኔኔኒ ቢያ ባኣዘ"ና ኮሺ ባኣዘ" ማዲ ማዲ ዔያቶም ኮኣኪንህ ማዔ፤ ኔ ዔያቶ ዔርዘ ወደ"ና ኮይሳ ጎይህና ናንጊህ፤ ጎኔ ሓይሴ ጌሰቲህ፤ 8 ደንኪንቱዋ ኮሺ ጌኤሲ ዔያቶም ዳዌ፤ ዬያይዲያና ኑና ዒዲ ማካ ዓሳ ኑጊዳ ጌሰቶንዳ ፑርታ ባኣዘ" ዳንቁባኣ ወደ"ና ቦርሲንታንዳ።

9 ማዲ ዓሳ ማዲሻ ዓሳም ዓይህንታንዳጉዲ፤ ቢያ ባኣዘ"ና ዔያቶ ዋዛሳንዳጉዲ ሃህ ፑርታ ዑኡሲያ ዔያቶም ማሁዋጉዲ፤ 10 ወይህ ዓሳኮ ዓኣ ባኮዋ ወኡቁዋጉዲ ዘሬ፤ ኑና ዳቂሻ ያኣዘህኮ ዔርዘ፣ ቢያ ባኣዘ"ና ቦንቲንታንዳጉዲ ቢያ ዋዴ ጉቤ ዒናገገ ጉሙርቁንታን ዔያታ ማያንጎ።

11 ያኣሲ ዓሲ ቢያ ዳቂሻ፤ ኮሹሞ ዒንጊህ ፔጋሲ ዳዌ፤ 12 ዬይ ኮሹሞ ዒንጊ፣ ጎሜ ዓሲ ማዒህና ዓሲ ማሊህ ሱኡኬ ኑ ሃሻ"ንዳጉዲና ኑና ኑ ዔሪ ወይህህና፤ ሃህ ያሉ"ሞና ጊንህ ዓያናና ዓኣ ዓሲያ ማዒ ሓያ ሳያይዳ ኑ ናንጋንዳጉዲ ኑና ዔርዘ። 13 ዬያይዲ ኑ ዓንጂንቱ ኑኡኮ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ" ካገኘ፤ ዬይ ኑኡኒ ካገ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ"፤ ዴኤገ ኑኡኮ ጎይህ፤ ኑና ዳቂሻ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ቦንቲና ሙኪ ዴዲያኮ። 14 ኪሪሰቶሴ ፑርታ ባኣዘ" ቢያይዳገ ኑና ዳቂሻና ኮሺ ማዲ ማዲ ጎኣባ ማዔያ ሃህ ዒዛም ኑ ዳማዴያ ጌኤሺ ዓሲ ማዓንዳጉዲ ኑና ጌኤሻ"ኒ ኑ ጋይቱ ፔና ዓኣህ ዒንጌ።

15 ዓካሪ ሃንህ ባኮ ዔርዘ፤ ጉቤ ማዔ ቢታንቶና ዓሳ ዘሬ፤ ሃህ ጎሬ፤ ያኣኒያ ኔና ቦሆገ።

3

ኪሪሰቶሴ ጉሙርቆ ዓሲ ማዳንዳ ማዲ

1 ዓሳ ቢያ ወይህ ዓሳና ቢታንታ ዓኣ ዓሳናም ሼሌዑሞና ዓይህንታንዳጉዲ ሃህ ኮሺ ማዲ ቢያ ማዲ ጊኣጌያ ማዓንዳጉዲ፤ 2 ያ ዑህዳኣ ፑርታ ባኣዘ" ጌሰቱዋጉዲ ዔያቶም ላቲ" ከኤዜ፤ ዬያይዳገ ዓሲና ዋላ" ፑርቱዋያ፤ ኮሺ ዓሲ ሃህ ጎኔ ዒናገገ ዓሲ ቢያም ሼሌዓያ ማያንጎ፤ 3 ኑኡኒ ሃያኮ ቤርታ ማሊህባኣያ፤ ዔኤያ፤ ዓይህንቱ ዒያያ፤ ዳቢንቱ ጌሺንታያ፤ ዳማ ዳማ ፑርቶ ኑ ማሊያ ሱኡኮ ኮንህያ፤ ጌኔ ማዲ ማዲያ ሃህ ቁኢራያ፤ ዑራዲያና ዋሊ ሴካና ሃንጋና ዒያያ ማዒ ኑ ናንጋያኮ። 4 ጋንቱ ኑና ዳቂሻ ያኣዘህኮ ኮሹሞና ናሹሞና ፔጋዴ ወደ"ና፤ 5 ኑ ማዴ ያሉ"ሞ ማዲናቱዋንቱ ፔኤኮ ማኣሪያና ኑና ዒ ዳቂሹ፤ ኑና ዒ ዳቂሹህያ ላሚ ሸይንቲህ ማዔ ማሰቲህና ዓያና ጌኤዮ ዘሎ"ና ዴዴ ላኣሚንቲናኮ። 6 ያኣሲ ኑና ዳቂሻ፤ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዘሎ"ና ፔኤኮ ዓያኖ ሚርጌና ኑም ከይሴ። 7 ዬያ ዒ ማዴህ፣ ዒዛኮ ኮሹሞ ዒንጊያና ኑ ያሊ"፤ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ማህ ኑ ካገ ናንጊና ናንጎዋ ኑ ዳንቃንዳጉዲኮ። 8 ሃይ ታ ኔኤም ከኤዜ ባካ ቢያ ጎኔ ባኣዘ"ኮ።

ያኣሲ ጉሙርቆ ዓሳ ቢያ ኮሺ ማዲ ዳዲ ማዳንዳጉዲ፤ ሓያ ታ ኔኤም ከኤዜ ባኮ ቢያ

ዳዲሺ ዔያቶም ኔ ከኤዛንዳጉዲ ታ ኮዓኔ፤ ዬይ ባካ ኮሺ ማዔያ፤ ሃህ ዓሲም ኮይሳ ባኣዘ"ኮ። 9 ጋንቱ ገሁሞ ማርሞይዳገ፤ ዓሲኮ ዜርህ ገይዲ ሺሪያይዳገ ሃህ ዓሲና ዣሊህና ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዘሎ" ዔቃ ጎሪ"ንቲዳገ ሃኮ፤ ዓይጎር ጌዔቱ ዬይ ባካ ገህ ባኣዘ" ባኣያና ጉሪ ማዔ ባኣዘ"ታህረኮ። 10 ሺኢዲያ ማኣር ዓሳ ዋሊገ ዳማሳ ዓሲ ፔቲ"ና ዘሬ፤ ዬካገ ሃህ ላሚ ላቲ ዒዛም ከኤዜ፤ ያገ ዑህ ዓኣዴቱ ጋንቱ ዒዛና ዋላ" ፔቲ" ማዒገ። 11 ዬያጉዴ ዓሲ ዣኣሌ ዓሲኮ፤ ዒ ጎሜ ማዳህረ ፔ ዑ፣ ማዔ ዔከ ዬዓያ ማዔህ ዔሪ።

ጋገንህ ዘር

12 ዓርዒማሴ፤ ሃንጎ ቲኪቆሴ ኔ ኮይላ" ታ ዳካዛ ኔኤኒ ታ ዓኣ ቤዘ፤ ኒቆጲሊዮኔ ዑከና ሙከ፤ ዓይጎር ጌዔቱ ባርጎ ታኣኒ ዒዘ ቤዘይዳ ዴዒ ዓኣህኒ ማሊህረኮ። 13 ዋጎ ኮሺ" ዔሪ ዜማሴና ዓጲሎሴ ጎያህናም ኮይሳ ባኮ ቢያ ዒንጊ ጎይያ ዔያታ ዓኣዳንዳጉዲ ማኣዴ። 14 ኑ ዓሳ ማዔ ዓሳ ማኣዳ" ባኣዘ" ባኣያ ማዒ ዓቲዋጉዲና ፔኤኮ ናንጎ ዔያታ ፔኤር ዳንዳንዳጉዲ ኮሺ ማዲ ማዲህ ዔርጎ።

15 ታኣና ዋላ" ዓኣ ዓሳ ቢያ «ኮሺዳ?» ኔና ጋዓኔ፤ ያኣሲ ጉሙርቆ ዓሳ ዘሎ"ና ኑና ናሽካ ዓሳም ቢያ «ዒንህ ኮሺዳ?» ጌዔ፤ ጌዔ። ያኣሲኮ ኮሹሞ ዒንጊያ ዒንህና ቢያ ማያንጎ።

2:14 ዓይኑ. 130:8፤ ከሲ. ማያ 19:5፤ ላሚ. ዋማ 4:20፤ 7:6፤ 14:2፤ 18፡፪. 2:9። 3:12 ዳኪ. ማዲ" 20:4፤ ዓፕ. 6:21-22፤ ቆላ. 4:7-8፤ 2፡፱. 4:12። 3:13 ዳኪ. ማዲ" 18:24፤ 1ቆር. 16:12።

ጾውሎስ ማደ"ም ዳኪንቴ ጳውሎስ ፒልሞናም ዳኪ ኪኢቶ" ዓይያ ካሮ"

ፒልሞና ጎረቤት፡ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ፡ ዓርቲ ዓሲ ማዕያ ቆላሲያስ ሺኢጲያ ማኦር ዓሲኬ ጌይነታ፤ ፒልሞናኮ ዓሲሞስ ጌይነታ ዓይሌስኬይ ዓኣኔ፤ ዩይ ዓይላ"ሢ' ዓዛ ወይህ ፒልሞና ማኦራፓ ቤቲ ዴንዳዎ ቱኡዘ ማኦራ ዓኣ ጳውሎስና ካኣሜም ጳውሎስ ዓዛ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃንዳጉዲ ማህኔ።

ጳውሎስ ፒልሞናም ጻኣፔ ኪኢታ"፡- ፒልሞና ዓዛ ባንሢ ማዓኒ ኮዓ፡ ዓዛኮ ዓይላ"ሢ' ወላ" ቡካንዳጉዲ ዘራያኬ፤ ቃሲ" ሃህ ዓሲሞስ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃያ ማዕሢር ሃካፓ ሴካ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሲ ማህ ዓካንዳጉዳጉዳጉዳጉዳ ዓይሌ" ማህ ዘጉቀጉዲ ዓዛ ዘራኔ።

ማጻኤላ ዲማ ዲማ ዓርቆ ባኮ

ዓይያ ካሮ" 1-3
ጳውሎስኮ ፒልሞና ዘሎ" ጋላቶና ሺኢጲያና 4-7
ጳውሎስ ዓሲሞስ ዘሎ" ፒልሞና ሺኢቆህ 8-22
ጋፒንሢ ሃይሴ 23-25

1 ኪሪሰቶስ ዘሎ"ሮ ቱኡቲ ዓኣ ጳውሎስና ዓሻህ ሂሞቲዎሴይዳፓ፡-

ኦኡና ወላ" ማዳያ ማዕ፡ ናሽኪንታ ዓሻህ፡ ፒልሞናም፤ 2 ኔ ማኦርይዳ ቡካ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሲም፤ ኔ ሚሽሎ ዓፒሲያም፤ ዩያጉዲ ሃህ ኦኡና ወላ" ኪሪሰቶስ ዘሎ"ሮ ፖኦሊሴ ማዕ፡ ዓርኪጶሴም፤

3 ኔ ዓዳህ፡ ያኣዛህዳፓ ሃህ ኦ ጎዳህ፡ ዩሱስ ኪሪሰቶስይዳፓ ማዕ ኮሹሞ ዒንገፃ ዒንሢም ማፖንጎ፡፡

ፒልሞናኮ ዓሲ ናሽኪያና ጉሙርቃያና

4 ታ ቢያ ወይ ኔኤም ሺኢቃኣና ታ ጎዳህ ታ ጋላታ፤ 5 ዓይጎር ጌዔቲ ያኦሲም ዲማዴ ዓሲ ኔ ናሽኪህና ጎዳ ዩሱስ ኪሪሰቶስ ኔ ጉሙርቃህ ታ ወይዘህርኬ። 6 ኦኡኒ ኪሪሰቶሴር ማዕሢር ኦኡኮ ዓኣ ኮዦ ባኮ ቢያ ኔ ዔራንዳጉዲ ኔኤኮ ጉሙርቃያ ሚሎ" ዓሲም ኔ ዳዊህና ደዳንዳጉዲ ታኣኒ ያኦሲ ሺኢቃኔ። 7 ዓሻህዮ! ኔ ዘሎ"ና ያኦሲ ዓሲኮ ዒና" ሃውሻህር ኔኤኮ ናሹማ ዴኤፒ ዎዛና ደዲሞቀ ታኣም ዒንጌኔ።

ጳውሎስኮ ዓሲሞስ ዘሎ" ፒልሞና ያኦጪያ

8 ዩያሮ ኔኤኒ ማዳንዳጉዲ ኮይሳ ባኮ ማዳንዳጉዲ ኪሪሰቶሴና ጫርቂ ታ ኔና ዓይህንዳያታያ፡ 9 ኔና ዓይህያይዳፓ ናሹሞና ታ ኔና ሺኢቃኔ፤ ታኣኒ ኪሪሰቶስ ዘሎ" ጌሰታያና ሃህ ዒዛ ዘሎ" ቱኡቲ ዓኣ፡ ታኣኒ ጳውሎስ፡ 10 ቱኡዘ ማኦራ ዓኣዎ ዓያናና ታ ሾዔ ዓሲሞስ ዘሎ"ኬ

ታ ኔና ሺኢቃህ፤ 11 ዓሲሞስ ሃያኮ ቤርታ ኔና ማኦራ"ዎያኬ፤ ሃህ ጋዓንቴ ኔናንታ ታናንታም ማኦራ"ያ ማዕ፤

12 ሃኣዛጌ፤ ዒዛ ኔ ባንሢ ማህ ታ ዳኬኔ፤ ታኣኮ ዒ ሽምፓህታንቴኬ ታ ኔኤም ዒዛ ዳኬህ።

13 ኮዦ ሃይሶ ዘሎ"ና ታ ሃካ ቱኡቲ ዓኣንቴ ኔጉዲ ማዕ ዒዚ ታኣም ማዳኒ ታኣና ዎላ" ዓኣቲ ኮሺታንቴኬ፤ 14 ጋዓንቴ ኔ ታኣም ማዳ ኮዦ ማዳ" ዎልቁናቱዋንቴ ናሹሞና ኔ ማዳያ ማዓንዳጉዲ ኔና ያኦጪያዎ ዓይጎ ባኣዚ"ያ ማዳኒ ታ ኮይባኣሴ።

15 ዓሲሞስ ሃይማ ሄላ"ንዳኣና ዳካ" ዎይ ኔጊዳፓ ዲማዴህ፤ ገንህ ኔ ዒዛ ዔኬም ጎረቤቲ ሃይፓ ሴካ ቢያ ወይ ኔኤና ናንጋንዳጉዲ ናንዳኔ። 16 ዓካሪ ሃይፓ ሴካ ዒ ኔኤና ዎላ" ናንጋንዳህ፤ ካራሚ ማዕቲዋንቴ ካራሚፓ ዑህ፡ ናሽኪንታ ጌርሲጉዲ ማዕኬ፤ ዒዛ ታ ናሽካያ ታኣኮ ጌርሲኬ፤ ማዕቲያ ዒዚ ማዳ"ና ኔና ማኦራ"ንዳህርና ኪሪሰቶሴ ሱንያና ጌርሲ ኔኤኮ ማዕሢር ኔኤኮ ባሽ ዒ ናሽኪንታ ላጌ ማዓንዳኔ።

17 ኔ ታና ኪሪሰቶስ ዘሎ"ና ላጌ ማህ ዘጋያታቲ ሃህ ኔ ታና ቦንቹ ዔካህጉዲ ዒዛኣ ዓኬ። 18 ዒ ኔኤም ዳሴ ባኣዚ"ና ባይዜ ባኣዚ" ኔኤኮ ዓኣቲ ዒዛ ጋሎ" ታ ዑፃ ማህ፤ 19 ታኣኒ፡ ጳውሎስ፡- «ዒዛኮ ጋሎ" ጪጋንዳኔ» ጌዒ ታ ኮቻ ታ ጻኣፔ። ኔኤኒያ ኔ ቶኦኪና ታኣር ማዕሢር ታ ኔኤም ኬኤዛንዳያ ኮይሱሞሴ። 20 ዓካሪ ታ ዒሻህዮ! ታ ኮዓ ባኮ ኔ ታኣም ማዳንዳጉዲ ታ ኮዓኔ፤ ሃዳራ ኪሪሰቶሴር ጌዒ ታኣኮ ዒና ሃውሽሴ።

21 ሃያ ታ ኔኤም ጻኣፔህ፤ ኔ ታኣም ወይዘንዳህ ጉሙርቃህናኬ፤ ታ ኔኤም ጋዓህዳፓ ዑህ ኔ ታኣም ማዳንዳህያ ታ ዔራኔ። 22 ያኦሲ ዒንሢኮ ሺኢጲያ ወይዘ፤ ታኣኒ ዒንሢ ኮይላ" ሙካንዳጉዲ ታና ማሃንዳኔ ጌይ ሃጌ ማዓንዳ ዎዛ ታ ጌህህር ታኣኒ ሃውሻንዳ ማኦራ ታኣም ኮዕ።

ጋፒንያ ሳራህያ

23 ዩሱስ ኪሪሰቶስ ዘሎ"ሮ ታኣና ዎላ" ቱኡቲ ዓኣ፡ ዔጸፒራ «ኮሺዳ?» ዒንሢ ጋዓኔ፤

24 ዩያጉዲ ታኣና ዎላ" ማዳ ማርቆሴ፡ ዓሪሰጻርኮሴ፡ ዴማሴንታ ሉቃሴንታ ዒንሢ «ኮሺዳ?» ጋዓኔ።

25 ጎዳ ዩሱስ ኪሪሰቶሴኮ ኮሹሞ ዒንገፃ ዒንሢ ቢያህም ማፖንጎ።

1:2 ቆላ. 4:17። 1:10 ቆላ. 4:9። 1:23 ቆላ. 1:7፤ 4:12። 1:24 ዳኪ. ማደ" 12፤12፤ 25፤ 13፤13፤ 15፤37-39፤ 19፤29፤ 27፤2፤ ቆላ. 4፤10፤ 2። 4፤10።

ዔብሬ ዓሶም ዳኪንቴ ኪኢቶ" ዓይያ ካር"

ሐይ ኪኢታ" ዔብሬ ዓሶም ጻኦፒንቴህ፣ ሚርጌ ዓሳ ዓዲ ማካያ ማዕም ፔኤኮ ጉሙርቁያ ሃሻ"ኒ ዑኩ፣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶምኬ፤ ሃሮ" ኪኢቶ" ጻኦፒ ዓህ፣ ጻኦሲ ፔኦም ጎናሲ ፔጌና ዳዌህ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴና ማዕያ ዓማኔ ዔብሬ ዓሶም ዳዌ፣ ዔያታ ጉሙርቁያና ደዳንዳጉዲ ዔያቶ ዘራኔ፤ ዬያ ዒ ዘራ ዎድ"ና ሃይሆ ጎኑም ባኣዚ" ዔርዛኒ ኮዔኔ፤ ዬንህያ፡-

1. ማታዳ ማቶ" ዘሎ"ና ጻኦሲ፣ ዓዳህም ጎኔና ዓይህንታያ ማዕ ኪሪሰቶሴ ናንጊና ናንጋ ጻኦሲ ናይኬ፤ ዒዚ ጻኦሲ ናይ ማዕያና ሚናኣ ጫኣቃህ ማጻኣ፣ ዓኣ፣ ጻኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶይዳ፣ ጻኦሲ ኪኢታንቸይዳ፣ ሃህ ሙሴይዳ፣ ሚርጌና ባሻያኬ።

2. ዬሱሴ ሚናኣ ጫኣቃህ ማጻኣ፣ ጋይዳ ዓኣ ቁኤሳ፣ ሚርጌና ባሻያ ናንጊና ናንጋ ቁኤሴ ማዕያ ጻኦሲ ፔ ቶኦኪና ኬኤኬ።

3. ዬሱሴ ዘሎ"ና ጻኦሲ ጉሙርቁ ዓሲ ጎሚይዳ፣ ሚቸሞና ሃይቢናይዳ፣ ዳቃንዳኔ፤ ዬሱሴ ቁኤሶኮ ጉቤ ዑህ ማዕህረ ዔብሬ ዓሶ ካኣዢ ዳምቦ ጎይያና ቆልሞ ሹኪ ዒንጊያ ዳቁንቶኮ ሺቢ ማዕ ዓኣያታንቴ ዒዛና ጎናዲ ዔርቴኔ፤ ጋዓያኬ።

ሃሮ" ኪኢቶ" ጻኦፒ ዓህ፣ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዘሎ" ኬኤዚንታ ሃይሶናኣ ዔያቶ ባኣካ"፣ ዔርቴ ዓሶኮ ጉሙርቁያ ኮኣኪንህ ማህ (ዓይ. 11ይዳ) ናባባ ዓሳ ፔኤኮ ጉሙርቁያና ደዳንዳጉዲ ዘራኔ፤ ዬያጉዲ ሃህ ዓይ. 12ይዳ ናባባ ዓሳ ዬሱሴ ኮሺ" ዘገ፣ ፔኤኮ ጉሙርቁያና ደዳንዳጉዲና ዎዚ ዔያቶ ማቶንታ ዎኣዪህንታ ሄሌ"ቴያ ጊቢ" ዳንዳዓንዳጉዲ ዘራኔ፤ ጋፒንጎይዳ ዘርና ላቴ"ህህ ባኣዚ"ና ኬኤዚ ጋፒሴ።

ማጻኣ፣ ዳይህ ዳይህ ዳይህ ዳይህ
ዳይህ ካራ፣ ጻኦሲ ፔኦም ኪሪሰቶሴና ፔጋሲ ዳዌህ ዘሎ" 1፣1-3
ኪሪሰቶሴኮ ጻኦሲ ኪኢታንቸይዳ፣ ባሻ ማዕያ 1፣4—2፣18
ኪሪሰቶሴኮ ሙሴና ዒያሱናይዳ፣ ባሻ ማዕያ 3፣1—4፣13
ኪሪሰቶሴኮ ቁኤሶይዳ፣ ቢያ ዑህ ማዕያ 4፣14—7፣28
ጻኦሲ ፔ ዓሶና ጫኣቁ ጫኣቁማ፣ ኪሪሰቶሴኮ ባሻ ማዕያ 8፣1—9፣28
ጻኦሲም ሺኢሺ ዒንጎ ዒንጊያይዳ፣ ኪሪሰቶሴኮ ባሻ ማዕያ 10፣1-39
ጉሙርቁያና ቤርታዳ ዓሶ ዘሎ" 11፣1—12፣29
ጻኦሲ ዎዛሲህ ዘላ 13፣1-19
ሺኢጲህ ሺኢቆናያ 13፣20-21
ጋፒንህ ሃይሴ 13፣22-25

ጻኦሲ ፔ ናዓህ ዘሎ"ና ኬኤዚህ
1 ጻኦሲ ሚና ዳይህ ዳይህ ጎይህና፣ ፔ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ዘሎ"ና፣ ኑ ዓዳንህም ሚርጌ ዎዳ ኬኤዚኔ፤ 2 ሐህ ጋዓንቴ ሃሮ" ጋፒንያ ዎድ"ና ቢያ ባኮ ዒዛም ዒ ማህ፣ ፔ ናዓህ ዘሎ"ና ኑም ኬኤዚኔ፤ ዓጫ" ቢያ ማዢንቴህ ዒዛናኬ። 3 ዒዚ ጻኦሲ ቦንቸኮ ማላታ ሃህ ዒዛኮ ዓኣ ጻኦማኣ ጻኦሲና ዎላ" ፔቴ" ማዓያኬ፤ ጊንህ ሃህ ቢታንታ ዓኣ ቃኣሎ"ና ሳዖንታ ዓኣ ባኮ ቢያ ፔቴ"ይዳ ዒ ዓርቁያኬ፤ ዓሶኮዎ ዒ ጎም ፔኤሽሰካ፣ ጫሪንጮይዳ ዴኤ፣ ጻኦዛህኮ ሚዛቆ ዘላ" ዴዔኔ።

ጻኦሲ ናዓህኮ ኪኢታንቸይዳ፣ ባሻ ማዕያ 4 ዒዛም ጌህንቴ ሱንጎ ኪኢታንቸ ሱንጎይዳ፣ ባሻ ማዕ ጎይያና ጻኦሲኮ ናዓህ ኪኢታንቸይዳ፣ ቢያ ባሻያኬ። 5 ዎይቴ ጌዔቴ ጻኦሲ ኪኢታንቸ ባኣካ"፣-

«ኔኤኒ ታኣኮ ናዓህኬ፤ ታ ኔኤኮ ሃሮ" ዓይ ማዕኔ።»

ሃህ ጊንህ፡-
«ታ ዒዛኮ ዓይ ማዕንዳኔ፤ ዒ ታኣኮ ናኣዚ" ማዕንዳኔ»

ጌዔይ ፔቴ"ታዖ ባኣሴ። 6 ጻኦሲ ፔኤኮ ቶይድ" ናዓህ ዓጮ" ዳካኣና፡-

«ጻኦሲ ኪኢታንቸ ቢያ ዒዛም ዘጎንጎ» ጌዔኔ። 7 ኪኢታንቸ ዘሎ" ጋዓንቴ፡-

«ኪኢታንቸ ዢባሬ፣ ዒዛም ማዳ ዓሶዎ ታሚ ሎሰቶ ታ ማሃንዳኔ» ጌዔኔ።

8 ፔ ናዓህ ዘሎ" ጋዓንቴ፡-
«ጻኦሲዮ! ኔኤኮ ካኣቱም ዖይታ" ናንጊና ባይቁዎ ናንጋንዳኔ፤

ኔኤኮ ካኣቱም ዒሎ"ምና ኔ ዔኪ ዓኣዳንዳኔ፤ 9 ዒሎ"ም ኔ ናሽኪ ፑርቱም ኔ ዒዔኔ፤ ዬያር ጻኦሲ፣ ኔ ጻኦዛህ ኔና ደኤሬኔ፤

ኔኤኮ ላጎይዳ፣ ባሻ ዎዛ ዲቢሺ ኔኤም ዒዚ ዒንጊኔ» ጌዔኔ።

10 ዬያጉዲ ሃህ፡-
«ጎዳህዮ! ኔኤኒ ቤርታ ሳዖ ማዢኔ፤ ጫሪንጮዎ ኔ ኩቻ ኔ ማዢያኬ።

11 ዬያታ ቢያ ባይቃንዳኔ፤ ኔኤኒ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋንዳኔ፤ ዔያታ ዓፒላጉዲ ጨንቃንዳኔ።

12 ሃህ ኔ ዔያቶ ዴኤፒ ኮኣቴጉዲ ጳንጫንዳኔ፤ ዓፒላጉዲ ዔያታ ላኣሚንታንዳኔ፤

ኔኤኒ ጋዓንቴ ቢያ ዎዳ ኔናኬ፤ ፔቴ"ታዖ ኔ ጋርቹዎያኬ» ጋዓኔ።

13 ጻኦሲ ፔኤኮ ኪኢታንቸ ባኣካ"፣-
«ኔ ሞርኮ ታ ኔና ባሻሳንዳያ ሂላ"ንዳኣና ታኣኮ ሚዛቆ ዘላ" ዴዔ» ጌዔያ ፔቴ"ታዖ ባኣሴ።

14 ዓካሪ ኪኢታንቸ ዳቃዞንህ ማኣዳ"ኒ ጻኦሲ፣ ዳኪንቴ ማዳ፣ ዓያናቱዎዳዳ?

2

ዴኤ፣ ዳቁንቶ

1:5 ዓይኑ. 2፣7፤ 2ሳም. 7፣14፤ 1ዎኦሲ. ዓሃኬ 17፣13። 1:6 ላሚ. ዎማ 32፣43። 1:7 ዓይኑ. 104፣4። 1:9 ዓይኑ. 45፣6-7። 1:12 ዓይኑ. 102፣25-27። 1:13 ዓይኑ. 110፣1።

1 ዬያሮ ኑ ዋይዜ ባኮይዳፓ ደብንቲ ከሰኩዋጉዲ ኑ ዋይዜ ባኮ ኮሺ" ጉሙርቁ ዓርቃንዳያ ኮይሳኔ። 2 ቤርታ ያኦሲ ከኢታንቸ ዛሎ"ና ከኤዚንቴ ባካ ጎኔ ማዒ ዔርቴኔ፤ ዬያ ከኤዚንቴ ባኮይዳፓ ዑሣ ዓኣጳሥና ዬያ ዓይሣንቴ ባኮ ከንሠብላሣ ኮይሳ ማቶ ዔካኔ፤ 3 ዓካሪ ኑኦኒ ሃሣ ሃያ ጳኤፖ ዳቁንቶ ቦሃ ሃሻ"ያ ማዔቴ ዋዲ" ኑ ቶሊ" ዓታንዳይ? ሐያ ዳቁንቶ ቤርታዲ ጎዳ ኑም ፔኤሮ ከኤዜኔ፤ ዋይዜ ዓሳኣ ጎኔ ማዒ ዎ ኑም ዔርዜኔ። 4 ያኦሲያ ማላታና ዲቃሣ ባኣዚ"ና ሃሣ ዲማ ዲማ ፔ ዋልቄና ማዲንታ ዓኪ ባኣዚ" ማዲሣና ዬያጉዲ ሃሣ ዒና" ናሽኬሣጉዴያ ዓያኖ ጌኤዡ ዒንጌ ዒንጊያ ዛሎ"ና ፔኤሮ ማርካዴ።

ዳቁንቶ ባንሣ ዔኪ ዓኣጳ ዓርናሣ

5 ያኦሲ: «ሃጊ ሙካንዳኔ» ጌዒ ኑኦኒ ከኤዛ ዓጮ" ከኢታንቸ ዋይሣንዳጉዲ ጌይባኣሴ፤ 6 ዬያ ዛሎ"ና ጌኤዡ ማፃኣፖይዳ ፔቴ" ቤሰካ:-

«ኔ ማሊ ጳቁሣንዳጉዲ ዓሲንሣ ዓይሳ ባኣዚ"ዳይ? ኔ ዔያቶ ዛሎ" ማላንዳጉዲ ዓሲ ዓይሳ ባኣዚ"ዳይ?

7 ከኢታንቸይዳፓ ዳካ" ኔ ዔያቶ ሂርኪሴ፤ ቦንቸንታያና ጋላቲንታያና ማዒያ ዔርዛ፤ ቦንቸ ባኮ ኔ ዔያቶ ቶኣካ" ዓጌኔ፤

8 ቢያ ባኮዋ ዔያታ ዋይሣንዳጉዲ ኔ ማሄኔ» ጌይንቴ ባኣዚ" ዓኣኔ። ቢያሣ ዔያታ ዋይሣንዳጉዲ ማሃ ዋድ"ና ዔያታ ዋይሣንዳጉዲ ማሁዋያ ሃሻ"ና ባኣዚ" ዓይጌያ ባኣሴ፤ ጋዓንቴ ሃሣ ቢያ ባኮ ዔያታ ዋይሣሣ ኑ ሃጊ ዛጊባኣሴ።

9 ሐሣ ጋዓንቴ ከኢታንቸይዳፓ ዳካ" ሂርኪድና፤ ዩሱሴ ሃይቢ ማቶ ዔኬያታሣር ቦንቸንታያና ጋላቲንታያ ማዒያ ዔርዛ፤ ቦንቸ ባኮ ቶኣካ ዓጊ ዓኣንቴ ኑ ዛጋንዳኔ፤ ያኦሲ ዒዛም ዒንጌ ዒንጊያና ዒዚ ኑ ዛሎ"ሮ ሐይቄ። 10 ቢያ ባካ ዒዛም ሃሣ ዒዛና ናንጋ ያኣዛሣ" ማርጌ ናኣቶ" ፔ ቦንቸ ባንሣ ዔኪ ሙካኒ ጌዒ ዳቁንቶኮ ዓርና ማዔ፤ ዩሱሴ ማቶና ማታሲ ጊኤጌያ ማሃኒ ኮይሳያ ማዔም ማዴ።

11 ዓሲ ያኦሲም ዲማሳሣና ዒዛ ዛሎ"ና ያኦሲም ዲማዴያ ማዔ ዓሲና ፔቴ" ዓዲ ናይኬ፤ ዬያሮ ዩሱሴ ዔያቶ «ታ ዒጊናንሣጉቴ» ጋዓኒ ሴልቁዋሴ። 12 ዬያ ዛሎ" ጌኤዡ ማፃኣፖይዳ:-

«ኔ ማዴ ባኮ ታ ዒጊናም ታ ከኤዛንዳኔ፤ ቡኪንቶ ባኣኮ"ይዳ ዓይኑምና ታ ኔና ጋላታንዳኔ» ጋዓኔ።

13 ዬያጉዲ:- «ታ ዒዛ ጉሙርቃንዳኔ» ጋዓኔ። ሃሣ ጊንሣ:- «ሐይሾ፣ ታኣና ያኦሲ ታኣም ዒንጌ ናኣቶ"ና» ጋዓኔ።

14 ዬያሮ ናኣታ" ዓሽኪና ሱጉሣና ዓኣ ዓሲ ማዔ ጎይያ፤ ዩሱሴያ ዔያቶጉዲ ዓሲ ማዔኔ፤ ዬያ ዒ ማዴሣ ሃይቄ፤ ሃይቢዳ ቢታንቶ ዓኣ ፃላሃ ባይዛኒኬ። 15 ዬያጉዲ ሃሣ ፔ ናንጎ ዋድ" ቢያይዳ ሐይቢ ዒጊጫሣና ሐይቢ ዒጊቸዋም ዓይሌ" ማዒ ናንጋ ዓሲ ዬያይዳፓ ከሳ"ኒኬ።

16 ዒዚ ሙኬሣ ከኢታንቸ ማኣዳ"ኒቲዋንቴ ዓብራሃማ ዜርያ ማኣዳ"ኒ ማሊኬ፤ 17 ዬያሮ ቢያ ባኣዚ"ና ፔ ዒጊንሣንታ ማሽንሣንታጉዲ ማዒኒ ዒዛ ኮይሳያ ማዔም ማዴኔ፤ ዬያ ዒ ማዴሣ" ዓቶም ጋዓያና ጉሙርቁንታ፤ ቁኤሶኮ ዑሣ ማዒ ያኦሲም ማዴኒና ዓሶኮ ቢያ ጎም ባይዛኒኬ። 18 ዒዛ ጌሺ ዛጎና ዋድ"ና ዒ ማቶ ዔኬያታሣር ሃሣ ጌሺያና ዛጎዘንሣ ዒ ማኣዳ"ኒ ዳንዳዒ።

3

ዩሱሴኮ ሙሴፓ ባሽ ማዒያ

1 ያኦሲኮ ዔኤሊ"ያ ዋይዚ ዔኪ ዒዛም ዲማዴያ ማዔ፤ ታ ዒሽንሣ! ታ ማሽንሣ! ኑ ጉሙርቃንዳጉዲ ከኤዛም ያኦሲፓ ዳኪንቴያ ማዔሣና ኑ ካኣሽካ ካኣዡኮዋ ቁኤሶ ቢያፓ ዑሣ ማዔ፤ ዩሱሴ ዛሎ" ማሉዋቴ። 2 ሙሴ ያኦሲ ዴሮ" ዔኪ ዓኣጳያ ማዴ ማዴ"ና ቢያ ያኦሲም ጉሙርቁንቴያ ማዔሣጉዲ ዩሱሴ ዒዛ ደኦሬ፤ ያኦሲም ጉሙርቁንቴያኬ። 3 ማኣሪ ማዡ ሃሣ ማኣርይዳፓ ባሽ ቦንቸንታሣጉዲ ዩሱሴያ ሙሴይዳፓ ባሽ ቦንቸንታኒ ኮይሳያ ማዒ ጴዴኔ፤ 4 ጎኔኬ፣ ፔቴ" ፔቴ" ማኣር ማዡ ዓሲ ዓሲ ዓኣኔ፤ ጋዓንቴ ቢያ ባኮ ማዡሣ ያኦሲኬ። 5 ሙሴ ሃጊ ከኤዚንታንዳ ባኮ ዛሎ" ማርካዲ ማርካዲ ያኦሲ ዓሲ ዔኪ ዓኣጳያ ማዴ ማዴ"ና ጉሙርቁንታ ማዴ ዓሲ ማዒ ማዴ። 6 ኪሪሰቶሴ ጋዓንቴ ማዴሣ! ያኦሲ ማኣርይዳ ጉሙርቁንታ ናይጉዲ ማዒኬ፤ ዬይ ማኣራ ኑናኬ፤ ኑ ዒዛኮ ማኣር ማዒንዳሣ:- ኑ ጉሙርቃ ባኮና ኑ ያቶርቃ፤ ሃጊ ማዒንዳ ዋዡ" ደዲሺ ዓርቁቴኬ።

ያኦሲ ዓሲም ሃውሾ ጴዳንዳሣ

7 ዓያኖ ጌኤዡ ጋዓ ጎይያ:- «ሐ" ዒንሣ ያኦሲኮ ዑኡዘ ዋይዛያ ማዔቴ፤ 8 ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ"ይዳ ዒንሣኮ ዓደንሣ «ታ ዋይታቴያ» ጌዒ ማዴ ዋድ"ና ዔያታ ዋይዘ ዒፃ ጎይያ ዒንሣኮ ዒና" ደዲሺ ዋይዘ ዒያያ ማሂፖቴ።

9 ዒንሣኮ ዓደንሣ «ዒ ዋይታቴያ» ጌዒ ማርጌ ባኣዚ" ማዴኔ፤ ሐሣ ያይዲታሚ" ለዔ ታ ማዴ ባኮዋ ዔያታ ዛጌኔ»

ጋዓኔ ያኦሲ።

10 «ዒማ"ና ታ ዔያቶይዳ ዳጋዴ፤ «ዒና" ዔያቶኮ ቢያ ዋዴ ዳብንታኔ፤ ታ ጎይያዋ ዔያታ ዔሪባኣሴ» ጌዔኔ።

11 ሃሣ:- «ታኣኒ ዔያቶም ዒንጋንዳኔ ጌዔ፤ ሃውሾ ቤዘ ፔቴ"ታያ ዔያታ ጌላዓኬ» ጌዒ ዳጋና ታ ጫኣቄኔ» ያኦሲ ጋዓኔ።

12 ታ ዒሽንሣ! ታ ማሽንሣ! ዒንሣዳፓ ያኦሲና ናንጊና ባይቁዋ ያኣዛሣዳፓ ሃኪሳያና ፑርታ፤ ሃሣ ጉሙርቁዋ ዒናና ዓኣያ ማዒ ጴዳዋጉዲ ዒንሣና ዔራዋቴ። 13 ዒንሣ ባኣካ"ፓ ያኦሲያ ጎምና ጌሽንቴም ዒና" ዋይዚ ዒፃ ደዳያ ማዕዋጉዲ፤ «ሐ"» ጌይንታሣ ዓኣ ጎይሣ ዓኣንቴ ቢያ ከሊ" ዋላ" ዘርቲ ዋሊ ደዲሹዋቴ። 14 ቤርታ ኑኡኮ ዓኣ

ጉሙርቂያ ጋፒንያ ሄላ"ንዳኦና ኑ ደዲሺ ዓርቃያ ማዕቆቴ ከሪሰቶሴና ዋላ" ማዶ ባኮ ኑ ማዶያ ማዕንዳኔ። 15 ይይያ፡-

«ሐኖ" ዲንሢ ያኦሲኮ ዑኡዘ ዋይዘያ ማዕቆቴ፡ ዲንሢኮ ዓዶንሢ ዋይዘ ዓዶ ጎይያ ዲኖ ዲንሢኮ ደዲሺ ዋይዘ ዲፃያ ማሃፖቴ» ጌይንቴሢኮ።

16 ዓካሪ ዩንሢ ዑኡዘ ዋይዘ ዓይሢንቶ ዓይዘንሢ ምናንሢዳይ? ሙሴ ገብዳፓ ዔኪ ኬሴ"፡ ዓሶ ቢያሢቱዋዓዳ? 17 ያይዲታሚ ሌዔ ጉቤ ያኦሲ ዳጋሲ ናንጌ ዓሳ ዋኦቶዳይ? ይያታ ጎሞ ማዶም ሌዛ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ"ይዳ ኬኤሪንቴ ዓቲዘንሢቱዋዓዳ? 18 ሃሣ «ታኦኮ ሃውሾ ቤዘ ጌላዓ» ጌዓ ጫኦቆናዘንሢ ዋንሢዳይ? ዩንሢ ዓይሢንቶ ዓይዘንሢቱዋዓዳ? 19 ዓካሪ ጌላኒ ዔይያታ ዳንዳዒባኦሢ ጉሙርቂዋዎ ዓቲያና ማዕሢ ሃሢ ኑ ዘጋኔ።

4

1 ዓካሪ፡ ዒዚ ኑም ዲንጋ ሃውሾይዳ ጌላንዳጉዲ ጌዒ ኑም ዲንጎና ሃጊ ማዕንዳ ዋዛ" ሃጊ ዓኦ ጎይሣ ዓኦሢሮ ዲንሢዳፓ ያኦኒያ ዩኖ ሃውሾይዳ ጌሉዋዎ ዓቲዋጉዲ ቢያሢ ሂርጊ ኑና ኑ ካፖም። 2 ዓይጎር ጌዔቴ ኮዠ ሐይሶ ዩኖ ዋዶ"ና ዔይያታ ዋይዘ ጎይያ ኑኡኒያ ዋይዘኔ፤ ጋዓንቴ ዔይያታ ዋይዘ ባኮ ጉሙርቂ ዔኪባኦሢሮ ዔይያቶ ማኦዲ"ባኦሴ። 3 ያኦሲ፡-

«ታኦኒ ዔይያቶም ዲንጋንዳ ሃውሾ ቤዘሎ ፔቴ"ታዎ ዔይያታ ጌላዓ ጌዒ ዳጋና ታ ጫኦቄ» ጌዔኔ።

ያኦሲኮ ማዶ" ሳዓ ማዠንቴሢዳፓ ዓርቃያ ማዶንቴ ኩሜያ ማዕቆቴያ ኑኡኒ ጉሙርቃ ዓሳ ጋዓንቴ ዩኖ ሃውሾ ቤዘሎ ጌላንዳኔ። 4 ዋይቲ ጌዔቴ ላንካሳ ኬሎ" ዘሎ" ፔቴ" ቤሲዳ «ያኦሲ ላንካሳ ኬሎ"ና ማዶ" ሃሾ"ኔ» ጌይንቴ ያኦፒንቴኔ። 5 ይያጉዲ ላሚ ሃሣ፡-

«ታ ዔይያቶም ዲንጋ ሃውሾይዳ ፔቴ"ታዎ ዔይያታ ጌላዓ» ጋዓኔ።

6 ዔይያታ ኮዠ ሃይሶ ቤርታ ዋይዘ ዓይሢንቴባኦሢሮ ያኦሲ ዔይያቶም ዲንጋኒ ጌዔ ሃውሾ ቤዘ ዔይያታ ጌላባኦሴ፤ ጋዓንቴ ዲኦካ ጌላንዳጉዲ ጌይንቴ ፔቴ" ፔቴ" ዓሲ ዓኦኔ። 7 ቤርታ ዳውቴ ዘሎ"ና፡

«ሐኖ" ዲንሢ ያኦሲኮ ዑኡዘ ዋይዘያ ማዕቆቴ፡ ዲኖ" ዲንሢኮ ደዲሺ ዋይዘ ዲፃያ ማሃፖቴ»

ጌይንቴሢኮ፡ ያኦሲ፡ ሚርጌ ዋዶኮ ገንፃፓ «ሐኖ"» ጌይ ሜሌ" ኬሊ" ጌሢኔ።

8 ዲያሱ ያኦሲ ዔይያቶም ዲንጋንዳኔ ጌዔ ሃውሾ ዔይያቶም ዲንጌያ ማዕይያታቴ ያኦሲ ሃሣ «ሐኖ"» ጌዒ ሜሌ" ኬሊ" ኬኤዘንዲዋያታንቴኔ።

9 ዓካሪ፡ ያኦሲ ዴሮ"ኮ ዓይሁዶ ዓሶ ሃውሾ ኬሎ" ማላ ሃውሾ ኬሊ" ሃጊ ዓኦኔ፤ 10 ይያር ያኦሲ" ማዶ" ሃሾ"ሢኮ ያኦሲ ዲንጋ ሃውሾይዳ ጌላሢያ ማዶ" ሃሻ"ንዳኔ። 11 ዓካሪ ዩንሢ ዓሶንሢ

ዓይሢንቶ ዲፃሢኮ ማዒ ኑ ዓቲዋጉዲ ያኦሲ ዲንጋ ሃውሾይዳ ጌላኒ ኑ ደዶም።

12 ያኦሲኮ ቃኦላ" ናንጊና ናንጋያ ሃሣ ማዶዋ ማዶያኬ፤ ላምዎ ዘላ" ጉቤ ዓጩ ማዕቆ፡ ጩንቻ ዓፓርይዳፓ ባሼ ዓጩያኬ፤ ሾምፓሢና ዓያኖና፡ ሻዠና ጩጊጫ ካኦም" ካሮ"ዋ ዲማሳንዳያ ሄላ"ንዳኦና ቲቃያኬ፤ ዲናይዳ ዓኦ ማሊሢና ሱኡኬና ዔሪ ዋጋያኬ። 13 ያኦሲ ቤርቶይዳፓ ዓኦሻንታ፡ ዓይጎ ማዠንቴያ ባኦሴ፤ ዲዛ ቤርታ ቢያ ባኦዚ" ፔጋዴያ ሃሣ ካሎ" ማዒ ጴዳያኬ፤ ኑኡኒያ ኑ ያኦጩንታ ባኮ ማሃ ኬኤዘኒ ኮይሳሢ ዲዛ ቤርቶይዳኬ።

ዩሱሴ ቄኤሶኮ ዑፃ ዴኤፒ ማዒያ

14 ዓካሪ ሌካ ጫሪንጮ ኬሰኬ፡ ቄኤሶኮ ዑፃ ማዕቆ፡ ዴኤፒ ኑኡኮ ዓኦሢሮ ኑኡኮ ጉሙርቂያ ደዲ ኑ ዓርቆም፤ ይይያ ያኦሲ ናዓሢ፡ ዩሱሴኬ። 15 ኑኡኮ ዓኦ ቄኤሶኮ ዑፃሢ ማዕሢ" ኑ ላቤቴ ሚጩንቴ ኑና ማኦዲ"ኒ ዳንዳዓያኬ፤ ዲዚ ቢያ ባኦዚ"ና ኑጉዲ ዳቢሻኒ ጌሾያይዳ ጌሌያኬ፤ ጋዓንቴ ዲ ዓይጎ ጎሜያ ማዶባኦሴ። 16 ዓካሪ ጎሜኮ ዓቶም ጌይሢ ኑ ዴንቃንዳጉዲና ኑም ኮይሳ ዋዶ"ና ኑና ማኦዲ" ያኦሲ ኮሹዋ ዲንጊያ ኑ ዴንቃንዳጉዲ ዲዛኮ ኮሹማ ጴዳ ካኦቲዋ ያይቶ ባንሢ ጉሙርቂሢና ኑ ሺኢኮም።

5

1 ቄኤሶኮ ቢያ ዑሢ ማዕ ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ፔ ዓሶ ባኦካ"ፓ ደኦሪንታኔ፤ ይያታ ያኦሲም ማዶንታ ባኮና ዓሲ ዘላ ዔቂ ጎሜ ዓቶም ጌይሳ ዲንጊያ ዲንጋኒ ደኦሪንታኔ። 2 ዲዚ ፔቶኦኪና ላቢ"ንታያ ማዕሢሮ ዔራዋ ዓሶና ላቢ"ንታ ዓሶናም ሚጩንቴ ማኦዲ"ኒ ዳንዳዓኔ። 3 ዲዚ ፔ ጎሞና ሜሌ" ዓሶ ጎሞና ዘሎ" ዲንጎ ባኮ ዲንጋኒ ዲዛ ኮይሴሢ ይያ ዘሎ"ናኬ። 4 ዓኦሪንቴ ያኦሲ ዔኤሊ"ባኦኒ ማዕቆቴ ያኦኒያ ይያ ቦንቾ ፔኤር ዴንቃ ዓሲ ባኦሴ፤

5 ይያጉዲ ከሪሰቶሴ ቄኤሶኮ ቢያ ዑሢ ማሃ፡ ቦንቾ ፔኤር ዔኪ ቦንቾንቴባኦሴ፤ ጋዓንቴ ዲዚ ቄኤሶኮ ቢያ ዑሢ ማሃ ቦንቾ ዔኤሢ፡-

«ኔኤኒ ታኦኮ ናዓሢኬ፤ ታኦኒ ኔኤኮ ሃኖ" ዓዶ ማዕኔ» ጌዔ ያኦዘሢዳፓኬ።

6 ይያጉዲ ሃሣ ሜሌ" ቤሰካ ያኦሲ፡ «ሜልኬፃዲቄ ቄኤሴ ማዒ ደኦሪንቴሢኮ ዲ ኔኤኒ ናንጊና ናንጋንዳ ቄኤሴኬ» ጋዓኔ።

7 ዩሱሴ ዓሲ ማዒ ሃያ ሳይይዳ ናንጌ ዋዶ"ና ሐይቢዳፓ ዲዛ ዳቂሻንዳ ያኦዘሢ፡ ዴኤፒ ዲላቲና ሃሣ ዩኤኪ ዩኤኪ ፔ ማሊያ ኬኤዘ ሺኦቄኔ፤ ዲዚ ሹሌዑምና ዓይሢንቴሢሮ ያኦሲ ዲዛኮ ዲማ"ና ሺኢጴያ ዋይዘኔ። 8 ዋዚ ዲ ያኦሲ ናይ ማዕቆቴያ ዲዛ ሄሌ" ሜታሢ ዘሎ"ና ዓይሢንቴሢ ዲ ዔሬኔ። 9 ይያና ዲ ገኢጌያ ማዒ ጴዳሰካፓ፡ ዓይሢንቴዘንሢም ቢያ ናንጊና ዳቂንታኮ ካራ ማዕኔ። 10 ሜልኬፃዲቄ ደኦሪንቴሢኮ ያኦሲ ዲዛ ቄኤሶኮ ቢያ ዑፃሢ ማሃ ደኦሪኔ።

4:3 ዓይኑ. 95:11። 4:4 ማዠ. ማፃ 2:2። 4:5 ዓይኑ. 95:11። 4:7 ዓይኑ. 95:7-8። 4:8 ላሚ. ዋማ 31:7፤ ዓፃ. 22:4። 4:10 ማዠ. ማፃ 2:2። 5:3 ሊዊ. ዓከ 9:7። 5:4 ኬሲ. ማፃ 28:1። 5:5 ዓይኑ. 2:7። 5:6 ዓይኑ. 110:4። 5:7 ማቲ. 26:36-46፤ ማር. 14:32-42፤ ሉቃ. 22:39-46።

ጉሙርቂዖና ዓሳ ደዳንዳጉዲ ላቲ" ከኤዚንቴ ባአዚ"

11 ዬያ ዛሎ" ሚርጌ ኑ ከኤዛንዳ ባአዚ" ናንጊታንቴ ዑኩ ዓንሣም ዔኤቢ ጌሉዋአሣር ዓንሣም ከኤዚ ዔርዛኒ ሜቶኮ። 12 ሄኤደ ሄሊ" ዓንሣ ናንጌ ጎይዖና ሴካ ዓሲ ዔዔርዛንዳያታዖ ያኦሲ ቃአሎ"ኮ ዓይዖ ካር" ሜሌ" ዓሲ ሃጊ ዓንሣ ዔርዛንዳያ ኮይሳኔ፤ ዬይ ዓንሣም ኮይሳሣያ ደኢቁ ማዓንዳኢገዓቲም ደዲ ሙኡዚቱዋሴ። 13 ዓይጎር ጌዔቲ ደኢቁ ሺሺንቁ ዑሾ"ሣ ሲያ ናይ ማዔሣር ያሉ"ም ዛላ ዔራቶ ባአዚ" ሃጊ ዔሪባአያኮ። 14 ደዲ ሙኡዚ" ኮይሳሣ ጋዓንቴ ኮዦና ፑርቶና ደማሲ ዛጊ ዔሪ ዓሲምኮ።

6

1 ኪሪሰቶሴ ዛሎ" ከኤዚንቴ፣ ቤርታሳ ዔርዚያ ሃሺ" ሚርጌና ዔርዛ ዔርዚያ ባንሣ ኑ ዓአደም፤ ፓሁቀ ማደ ማዔ፣ ጎሜ ቡኡዒሣ ላላና ያኦሲ ጉሙርቂሣ ዛላና ጊንሣ ኑ ሺሪሺሪ ዓዞ ዓንሣም ከኤዛንቴ። 2 ዬያጉዲ ዋአሣ ማሰቲሣ ዛላ፣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂያ ዓሶ ዑፃ ኩቺ ጌሥሣ ዛላ፣ ሓይቁ ዓሶኮ ዔቂሣ ዛላ፣ ያኦሲ፣ ናንጊና ዋጋንዳ ዋጎ ዛሎ" ለሚ ዓንሣም ኑ ከኤዚ ኮይሱዋሴ። 3 ያኦሲ ጌዔቲ ዬያ ኑ ማዳንዳኔ።

4 ጉሙርቂዖ ሃሺ"፣ ያኦሲ ጎይዖፓ ኬሰኬ ዓሶ ለሚ ያኦሲ ባንሣ ማሃኒ ዳንዳዒንቴዋያኮ፤ ዬያቶም ሃያኮ ቤርታ ፖሲ ፖዔያኮ፤ ሃሣ ዔያታ ጫሪንጫፓ ዓንጊንታ ዓንጊያዎ ዔኪ ዛጌያ፣ ዓያኖ ጌኡዦናኦ ዋላ ፔቲ" ማዔያኮ፤ 5 ሓሣ ዔያታ ያኦሲኮ ኮዦ ቃአሎ"ና ሃጊ ሙካንዳ ዓጮ"ኮ ዋልቆ ዛጊ ዔሪያኮ፤ 6 ዬያ ሲያ ዛጌሰካፓ ጉሙርቂዖ ሃሺ"፣ ኬሰኬ ዓሶ ለሚ ጊንሣ ያኦሲ ባንሣ ማሃኒ ዳንዳዒንቴዋሴ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዔያታ ያኦሲኮ ናዒሣ ለሚ ጊንሣ ሱዒ፣ ዒዛኮ ቶኦኪያ ባይዚሳሣርኮ።

7 ሚርጌ ዋዴ ዓዞይዳ ዋርቃ ዓር ዑሽካያ፤ ሃሣ ዓዞ ጎሽካሣም ኮይሳ ባአዚ" ባቃልሳያ ማዔ ሳዔሎ ያኦሲ ዓንጃኔ። 8 ዓንጊሣና ጋሙደና ባቃልሳ ሳዔላ ጋዓንቴ ፓሣ ባአዚ" ባአያ ጉሪ ማዓንዳኔ፤ ሃሣ ዓዞ ጋዳንቁንታኒያ ዑኩኔ፤ ጋፒንፃ ዓዞኮ ታሚና ሚቺንጉ ማዓንዳኔ።

9 ዓጊናጎሣኦቲ! ዋዚ ኑ ያዲ ጌዔቲያ ዓንሣኮ ዳቁንቶና ዋላ" ዓንሣም ዓንጊንቴ ኮሺ ባአዚ" ዓአሣ ኑ ዔራኔ። 10 ያኦሲ ፒዜ ዋጋያታሣር ቤርታ ማዔቲያ ሓሣ፣ ዒዛም ደማዴ ዓሶ ናሽኪ፣ ዒዛ ሱንፆር ዓንሣ ማአዴ" ማአዲያ ዒ ዋሊ"ንደዋሴ። 11 ዓንሣ ሲያሣ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ" ጌሣ ካፓ ባኮ ዴንቃንዳያ ሄላ"ንደኣና ዓንሣ ደዲ ማዳ ማዳ" ጋፒንሣ ሄሊ"ሲ ማዳንዳጉዲ ኑ ኮዓኔ፤ 12 ኑ ኮዓሣ' ጉሙርቂሣና ጊቢ" ዳንዳዒሣና ደዲ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ማሣ ዔያቶም ዓንጊንቴ ባኮ ዴንቁ ዓሶጉዲ ማፆም ጌዒ ማዓንዳኢገዓቲም ዋይዜ ባኮ ዑኩና ዔኩዋ ዓሲ ዓንሣ ማዓንዳጉዲቱዋሴ።

ያኦሲ ዓንጌ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ" ሉኡቁዎያ ማዔሣ

13 ያኦሲ ዓብራሃሚም ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ" ዓንጋ ዋደ"ና ዒ ሚሌ" ዔኤሊ" ጫኦቃንዳ ባአዚ" ባአሣር ፔና ዔኤሊ"። 14 «ጎኔና ታ ኔና ዓንጃንዳኔ፤ ኔኤኮ ዜርዖዋ ታ ሚርጊሻንዳኔ» ጌዒ ጫኦቁኔ። 15 ዓብራሃሚ ጊቢ" ዳንዳዒ ካፒ፣ ዒዛም ዓንጊንታንዳኔ ጌይንጉ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ማሣ ከኤዚንቴ ባኮ ዴንቁኔ። 16 ዓሲ ጫኦቃዖ ፔ ጊዳፓ ዑሣ ባሾ ማዔ ባአዚ" ዔኤሊ" ጫኦቃኔ፤ ዔያታ ጫኦቃ ማዔ ዔያቶ ባአካ" ዓአ ጌኤዘ ጎናሳሣር ዔያቶኮ ማርማሣ ጋፓኔ። 17 ዬኖ ጎይዖ ያኦሲ' ጌዔ ባኮ ሺርሺ ላኦሙዋያ ማዔሣ ዔርዛኒ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ" ዴንቃ ዓሰም ዬያ ዋዘ" ጫኦቁምና ጎናሴኔ። 18 ያኦሲ ፔቲ"ታዖ ሉኡቁዋያኮ፤ ዒዚ ላምዖ ዬንሣ ላኦሚንጉዋ ባኮንሣና ኑኡኮ ቤርታ ሃጊ ዓአ ዋዘ" ኑ ዴንቃኒ ዒዛ ባንሣ ዓአሺንጉ ጌሌ ዓሶ፣ ኑም ዴኤፒ ደደም ዒዛፓ ዴንቃንዳጉዲ ኑና ማሄኔ። 19 ዬይ ሃጋኦ ዋዘ" ኑኡኮ ናንጎ ዓጊጮዋያ ማሃ ጉሙርቂ ቱርቱሪኬ፤ ዬይያ፡- ጎኦባና ዓፒሎ ጊዴና ዓአዲ ጌኡዦ ማአርኮ ጋራ ዓአ ጋር ጌላኔ። 20 ዬያ ጌኡዦ ማአር ዬሱሴ ሚልኬዓዲቁጉዲ፣ ቁኤሴ ማዒ ደኡሪንጉ ኑ ዛሎ"ር ቤርታዲ ቁኤሴኮ ሲያ ዑሣ ማዒ ናንጊና ማዳኒ ዒኢካ ጌሌኔ።

7

ቁኤሳሣ ሚልኬዓዲቁ ዛላ

1 ዬይ ሚልኬዓዲቁ ጎሥሣ ሳላሚ ጌይንታ ካታሞኮ ካኣቲ፤ ሃሣ ዴኤፓ ያኦዛሣማኦ ማዳ ቁኤሴኬ፤ ዬይ ዓሣ፣ ሚና ዓብራሃሚ ካኣቶ" ያሎና ባሺ፣ ማዒ ሙካንጉ ጎይዖ ካኣሚ ዓብራሃሚ ዓንጃኔ። 2 ዓብራሃሚያ ዒማ"ና ዔኪ ሙኩ ባካፓ ታጳይዳፓ ፔቲ"ማ ኬሲ" ኬሲ" ዒዛም ዓንጊንቴ፤ ዒዛ ሱንፆኮ ቡሊ"ፃ ላምዖኬ፤ ፔቲ"ዛ፡- «ዲሎ"ም ካኣቲ» ጌይንታዛ፣ ባጋ፡- «ሳላሚ ካታሞ ካኣቲኬ»፣ ዬና ጌይዖ ኮሹም ካኣቲ ጌይሣኬ። 3 ሚልኬዓዲቁኮ ዓደና ዓንደና ሃሣ ዒ ሾይንጉ ዜርሣያ ባአያኮ፤ ዒዚ «ዬማፓ ዬማ ሄላ"ንደኣና ናንጌኔ» ጌይንጉ ዔርቱዋያ፣ ናንጎኮ ዒዛኮ ጋፒንሣ ባአያኮ፤ ዒዚ ያኦሲ ናዒሣኮ ኮኦኪንሣ ማዒ ናንጊና ቁኤሴ ማዒ ናንጋኔ።

4 ሂንዳ ዬይ ዓሣ ዋማዒ ዴኤፒታቲያ ዛጉዋቲ! ዒሰራዔኤሊ ማአር ዓሶ ያጳኮ ዓደሣ ማዔ፣ ዓብራሃሚታዖ ዒዚ ያሎና ዲዒ ዔኬ ባኮይዳፓ ታጳይዳፓ ፔቲ"ማ ዒዛም ዓንጊኔ። 5 ቁኤሴ ማዓንዳጉዲ ጌሣንጉ ሌዊ ዜርዖ ፔ ዓሶይዳፓ ታጳፓ ፔቲ"ማ ፔቲ"ማ ዔካንዳጉዲ ዔያቶም ዓይሣንጉኔ፤ ዬይ ያዲ ጌይንጉሣ ዓብራሃሚ ዜርዖፓ ዔካንዳጉዲኬ። 6 ዬይ ሚልኬዓዲቁ ሌዊ ዜርዖፓ ማዒ ባአያታቲያ ዓብራሃሚ ዓንጌ ታጳሣዳፓ ፔቲ"ማ ፔቲ"ማ ዔኬኔ፤ ሃሣ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ" ዓንጊንጉ ዓብራሃሚያ ዒ ዓንጃኔ። 7 ዓንጃ ዓንጃንታሣዳፓ ዓንጃሣ ባሾ ማዒ ዔርቱያኮ። 8 ቁኤሳ ማዳ ጎይዖና ታጳፓ ፔቲ"ማ ፔቲ"ማ ዔካዘንሣ ሓይቃ ዓሲ ማዔ፣ ሌዊ ዓሶኬ፤ ፔቲ" ዛሎ"ና ጊንሣ ታጳይዳፓ ፔቲ"ማ ፔቲ"ማ ዔካሣ ባይቁዋያ ማዒ ናንጋያታሣ ማርካዲንጉ ሚልኬዓዲቁኬ። 9 ዓካሪ፡ ታጳይዳፓ ፔቲ"ማ

5:13 1ቆር. 3፡2። 6:8 ማዢ. ማፃ 3፡17-18። 6:14 ማዢ. ማፃ 22፡16-17። 6:19 ሌዊ. ዓከ 16፡2። 7:5 ፓይ. ማፃ 18፡21።

ዓካንዳያ ኮይሳሢ ሌዊ ፔ ቶክኪና ዓብራሃማ ዘሎ"ና ማልኬፍታዊም ዒንገኔ ገይህኪ። 10 ወይቲ ገዓቲ ማልኬፍታዊ ዓብራሃማና ካእማ ወደ"ና ሌዊ ሃገ ፔ ዓዳ፡ ዓብራሃማይዳፓ ሾይንቲ ባእያታሢርኩ።

11 ዓካሪ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ"ም ወጋ" ዒንገንቲህ ሌዊ ዜርፃ ቁኤሴ ማዒ ማዳ ዳምቦናኩ፤ ዩይ ዜርፃ ቢያ ባኮ ኩንህ ማዳኒ ዳንዳዔያ ማዕያታቲ ዓኣሮኔ ቁኤሴ ማዒ ማዳ ጎይታዊንቲ ማልኬፍታዊ ዳኦሪንቲ ማሌ" ቁኤሴ ሙካኒ ኮይሰንዳዎያታንቲኩ። 12 ሃህ ጋዓንቲ ቁኤሳ ላእሚንቲ፡ ማሌ" ሙካኣና ወጋ"ኣ ላእሚንታንዳያ ኮይሳኔ። 13 ሓይ ቢያ ዒዛ ዘሎ" ኬኤዚንቲ ቁኤሳህ ማሌ ፃጳፓኩ፤ ዩና ፃጳፓ ፃጳኒያ ፃጳሲም ዒንገ ካኣሽኮ ቤዛ ሙኪ ፃጳሲም ማዳይ ባእሴ። 14 ኑ ጎዳህ ዪሁዳ ዜርፃፓ ሙኪህ ዔርቲያኩ፤ ጋዓንቲ ሙሴ ቁኤሶ ዘሎ" ኬኤዚያ ዪሁዳ ማኣር ዘሎ" ኬኤዜ ባእዚ" ፔቲ"ታያ ባእሴ።

ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ማልኬፍታዊ ቁኤሴ ማዒህ

15 ዩይ ባካ ኮሺ" ፔጋዲ ዔርታንዳህ ማልኬፍታዊዎ ማሌ" ቁኤሴ ሙካዛኩ፤

16 ዒዚ ቁኤሴ ማዒህ ዓሲ ወገና ደኦሪንቲቲዋንቲ ባይቁዋያ ማዒ፡ ናንገና ናንጋ ዋልቁና ደኦሪንቲኩ፤ 17 ወይቲ ገዓቲ፡ «ማልኬፍታዊ ቁኤሴ ማዒ ደኦሪንቲህጉዳ፡

ኔኤኒ ናንገና ናንጋንዳ ቁኤሴኩ»

ገይንቲ ዒዛ ዘሎ" ማርካዲንቲኔ። 18 ቤርታኣ ወጋ" ደዲ ማዒ ዳዓኒ ዳንዳዒባኣህር ሃህ ፓሁዋያ ማዒህር ዓቲ"ኔ፤ 19 ዓይጎር ገዓቲ ሙሴ ወጋ" ዓይጎ ባእዚ"ያ ፐዚሲ ገኢገሻኒ ዳንዳዒባኣህርኩ፤ ሃህ ጋዓንቲ ፃጳሲ ባንህ ዒዛና ኑ ዑካንዳያ ባሼ ኮሺ ማዒ፡ ሃገ ማዒንዳ ዋዛ ኑም ሙኪኔ።

20 ዩይ ቁኤሴ ማዒያ ዒዛም ፃጳሲ ጫኣቁባኣንቲ ማዒያቲዋሴ፤ ማሌ" ቁኤሳ ጋዓንቲ ሃያኮ ቤርታ ቁኤሴ ማዒህ ጫኣቆና ባእዚ" ባእንቲኩ፤ 21 ዒዚ ቁኤሴ ማዒህ ዒዛም ጫኣቆምኩ፤ ወይቲ ገዓቲ፡ «ጎዳ ኔኤኒ ናንገና ናንጋ ቁኤሴኩ» ገዒ ዒዛም ጫኣቁኔ፤

ዩያ ማሊያ ዒ ሸርሹዋሴ»

ገይንቲ ዒዛ ዘሎ" ኬኤዚንቲያኩ።

22 ዩያ ጫኣቁም ዘሎ"ና ዩሱሴ ቢያፓ ባሼ ማዒ፡ ፃጳሲ ጫኣቁምኮ ፃጳጪንታኒ ዔቁያ ማዒኔ።

23 ፔቲ" ቁኤሴ ሓይቁዋያ ማዲ ማዲ ናንጋኒ ዳንዳዒባኣህር ቤርታ ወንዴ ማዳ ቁኤሶኮ ፓይዳ" ሚርገኬ፤ 24 ዩሱሴ ጋዓንቲ ናንገና ናንጋያ ማዒህር ቁኤሴ ማዒያ ዒዛኮ ላእሚንቲዋያኩ። 25 ዩያር ዒዛ ባንህ ሙካ ዓሶ ዘሎ" ሸኢቃኒ ናንገና ባይቁዋያ ማዒ ናንጋህር ዒዛ ዘሎ"ና ፃጳሲ ባንህ ሙካዘንህ ቢያ ጎኔና ዳቁሻኒ ዒ ዳንዳዓኔ።

26 ዓካሪ፤ ኑም ኮይሳያ፡ ፃጳሲም ደማዴያ፡ ቦሃሳ ባእዚ" ባእያ ማዒያ፡ ገኤሺ ማዒያ፡ ጎም ዓሶፓ ደማዴያ፡ ጫሪንጮኮ ዑፃ ዳ"ግ ገዒ ቦንቸንቲያ፤

ያዲ ማዒ፡ ቁኤሴኮ ዑህ ማዒያኩ ኑም ኮይሳህ። 27 ዒዚ ማሌ" ቁኤሶኮ ዑፃ ማዒ ዓሶጉዲ ቤርታዲ ፔ ጎም ዘሎ"ር፡ ዩካፓ ዳሮ" ጎም ዘሎ"ር ቢያ ኬሊ"ና ፃጳሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጋኒ ዒዛ ኮይሱዋያኩ፤ ዓይጎር ገዓቲ ዒዚ ፔና ዒንጎ ባእዚ" ማህ ዒንገ ወደ"ና ዩይ ባካ ላሚ ማይ ማዳንቲዋጉዳ፡ ፔቲ"ና ማዲ ዩያ ኩንህህርኩ።

28 ሙሴ ወጋ" ቁኤሶኮ ዑፃ ማህ ደኦሪህ ላቤ"ያ ማዒ ዓሶኩ፤ ወንገ ገንፃፓ ሙኪ ፃጳሲ ጫኣቁማ ጋዓንቲ ናንገና ናንጋያ ማዒ፡ ፔዜ ፃጳሲ ናዓህ ደኦሪኔ።

8

ዩሱሴ ዓኮ ጫኣቁምኮ ዳኤፒ ቁኤሴ ማዒያ

1 ኑኤኒ ሃህ ገሰታ ባኮኮ ዳኤፒ ባካ ሃያኩ፤ ዩይያ፡ ጫሪንጮይዳ ዳኤፒ ፃጳዛህኮ ካኣቲም ፃይቶኮ ሚዛቆ ዘላ" ቦንቸንቲ ዳዒያ፡ ቁኤሴኮ ቢያ ዑህ ማዒያ ኑኤኮ ዓኣያ ማዒህ ዘሎ"ኩ።

2 ዒዚ ማዲህ ጎኔ ማዒ፡ ዓፒላፓ ማዒና ማኣርይዳኩ፤ ዩያ ዓፒላፓ ማዒና ማኣር ደቁህ ዓሲቲዋንቲ ፃጳሲኩ።

3 ፔቲ" ፔቲ" ቁኤሶኮ ዑፃ ማዒ ዓሳ ደኦሪንታህ ፃጳሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጋኒኩ፤ ዩያር ዩያ ቁኤሶኮዋ ፔቲ" ዒንጎ ባእዚ" ዋይቲቲያ ዓኣያ ማዒ ኮይሳኔ። 4 ዒዚ ሳይዳታቲ ቁኤሶኮ ዑህ ማዒንዳዎያታንቲኩ፤ ዓይጎር ገዓቲ ሙሴ ወጋ" ጎይታ ዒንጎ ባኮ ፃጳሲም ዒንጋ ሃንጎ ቁኤሳ ዓኣህርኩ። 5 ዔያታ ማዲህ ጫሪንጮ ማዲንታ ባኮኮ ኮኦኪንህ ማዒያና ዩያ ባኮኮ ሸቢ ማዒያኩ፤ ዩይያ፡ ሙሴ ዓፒላፓ ማዒንቲ ማኣር ኮሻ"ኒ ገዒ ወደ"ና ፃጳሲ፡ «ዲኮ"ይዳ ኔኤም ዳዴም፡ ኔ ዘገ ጎይታ ቢያ ባኮ ኮሺ" ዘገ ማዴ» ገዒ ዓይህ ጎይታኩ። 6 ሃህ ጋዓንቲ ዩሱሴ ፃጳሲና ዓሲናኮ ባኣካ" ማዒ፡ ጫኣቁማ ቤርታኣሰካፓ ባሼ ማዒህጉዲ ዒ ሃህ ማዲ ማዲ"ኣ ዔያቶ ማዲ"ይዳፓ ባሼኩ፤ ዩይ ዓርቁንቲ ማዲንታህ ሚርገና ኮሺ ማዒ፡ ዒንገንቲ ሃገ ማዒንዳ ዋዛ" ቃኣሎ"ናኩ።

7 ወንዳኣ ጫኣቁምይዳ ፔቲ"ታያ ፓጮ ባእዚ" ባእያ ማዒያታቲ ለምዓሳ ጫኣቁማ ሃህ ኮይሰንዳዎያታንቲኩ። 8 ዓይጎር ገዓቲ ፃጳሲ፡ ዳሮ"ይዳ ፓጮ ባእዚ" ዓኣህ ዳንቁህር፡ «ዓካሪ ታኣኒ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ"ና ዪሁዳ ዳሮ"ና ዋላ"

9 ዩይ ጫኣቁማ ዔያቶ ታ ገብፃይዳፓ ኩጮ ዔያቶኮ ዓርቁ ኬሴ" ወደ"ና ዔያቶኮ ዓደንህና ዋላ" ታ ጫኣቁ ጫኣቁምጉዲቲዋሴ፤ ዓይጎር ገዓቲ ዔያታ ታኣኒ ጫኣቁ ጫኣቁም ደዲ ካፒባኣህር

ታ ዔያቶ ቶኦዳ፡ ዙሌ" ዔያቶም ገህኔ። 10 ዓካሪ ሃካፓ ሴካ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ"ና ዋላ" ታ ጫኣቁንዳ ጫኣቁማ ያዲኩ፤ ጋዓኔ ጎዳ። ታኣኒ ታ ዋጎ ዔያቶ ዒና" ገህንዳኔ፤ ዔያቶኮ ማሊያይዳ ታ ፃኣፓንዳኔ፤ ታ ዔያቶኮ ፃጳዛህያ ማዒንዳኔ፤

- ዓይነታታ ደሬ ማዓንዳኔ።
- 11 «የኦሲ ዓሬ» ገፊ ፔ ዓጪ ዓሲም ማዖም ፔ ገርሲምታቱያ ዓርዛንዳይ ባኣሴ፤
- ዓይነር ገፊቱ ዳኮ" ዓሶ ገይንታሰካፓ ዳንዲ ዳኤፖ ሄላ"ንዳኣና ቢያሢ ታና ዓሬንዳኔ።
- 12 ዓይነታታ ዳቢንቶ ታ ዓቶም ጋዓንዳኔ፤ ጎሞዋ ዓይነታታ ሃካፓ ሴካ ታዋላ"ንዳኔ» ጎዳ ጋዓኔ።
- 13 ዓካሪ፡- «ዓኪ ጫክቁም» ገይዖና ቤርታኣ ጫክቁም ጨንቁያ ማሄኔ ገይሢኬ፤ ዬያር ማዲ ጨንቁ ባካ ቢያ ባይቃንዳ ዋዳ" ዑኬኔ።

9

ሳዓ ያኦሲ ካኣሽኮ ጎይዖና ጫሪንጫ ካኣሽኮ ጎይዖ ዛላ

1 ሚናኣ ጫክቃሢኮ ያኦሲ ካኣሽኮ ጎይሢና ዬያኮ ሳዓ ማዢንቴ ገኤሽ ማኣሪያ ዓኣኔ። 2 ዬይ ማዢንቴ ማኣሪ ላምፖ ጋርሲ ዓኣ ዓፒላና ማዢንቴ ማኣሪኬ፤ ዬኖኮ ቤርታሳ ጋርይዳ ዳጌ ሎኦክፍ ያይታንታ፡ ፖሲ ገህ ሻርናንታ ያኦሲም ዲንገንቴ ካሣንታ ገሢንታያኮ፤ ዬና ቤዛ «የኦሲም ዲማዴ ጋርሲ» ገይንታኔ። 3 ላምዓሳ፡ ጎኦሶ ዓፒሎኮ ስንገኖ ጋራ ማሌ" ጋርሲ ዓኣኔ፤ ዬና ጋሬላ «ዑሣ ዓኣዴ ያኦሲም ዲማዴ ጋርሲ» ገይንታኔ። 4 ዬኖ ጋሬሎይዳ ዑንጃ ጨቢሶ ቤዛንታ ዋርቆና ዑፃ ጳርቁንቴ ታኣሶቶንታ ዓኣኔ፤ ዬኖ ታኣሶቲሎ ጋራ «ማና» ገይንታ ሙኡዚ" ዓርቁያ ዋርቁፓ ኮሺ"ንቴ ለማቴንታ ዓኣዲ፡ ቶሺ ዓኣ ዓኣርኔ ኮኦሎ"ንታ ያኦሲኮ ጫክቁማ ያኣፒንቴ ዓኣ ሹጮ ቆኦቁ ያኣፖና ዓርሲንቴ ሹጫኣ ዓኣኔ። 5 ታኣሶቶ ዑፃ ዓኣ፡ ጎሞ ገኤሽ፤ ዓርዛ ጉኡፖ፡ ጋኣዘና ካንቃ ቦንቸንታ ኪሩቤሌ ገይንታዘንሢ ዓኣኔ፤ ጋዓንቴ ዬያ ባኮ ኑ ቢያ ፓይዲ ፓይዲ ኬኤዚ ጋፒሳኒ ዳንዳዑቀሴ።

6 ቢያ ባካ ያዲዲ ገኢገሢኮ ገንፃ ቁኤሳ ማዲ ማዲ" ማዲኒ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርኮ ቤርታሳ ጋሬሎ ቢያ ኬሊ" ገላኔ። 7 ሰንገኖ ጋራ ዓኣ ላምዓሳ ጋሬሎ ገላሢ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢ ሌሊኬ፤ ዲዚ ገላሢ፡- ለዓይዳ ፔቴ"ና ሌሊኬ፤ ዲዚ ፔ ጎሞና ዳራ" ዓርቁም ማዴ ጎሞሮ ያኦሲም ዲንጎ ሱጉሢ ዓኮቀኣዖ ዲኢካ ገሉቀሴ። 8 ዓፒሎና ማዢንቴ ቤርታሳ ማኣሪላ ዓኣ ጎይሣ ዓኣንቴ ዑሣ ዓኣዴ ያኦሲም ዲማዴ ቤዜሎ ባንሢ ዓኮ ገልዛ ጎይዖ ሃጊ ፔጋዲ ዓርቲባኣያ ማዲያ ዓያኖ ገኤዢ ዳቀኔ። 9 ዬይ ሃሣኣ ዋዳ"ኮ ኮኡኪንሢኬ፤ ዬያ ጎይዖና ያኦሲም ዲንገንታ ዲንገሪ ዓንጋ ዓሢኮ ዲኖ ገኤሽ"። ፒዚሳኒ ዳንዳዑቀሴ፤ 10 ዬይ ቢያ፡ ዓኮ ማዲ" ሙካንዳያ ሄላ"ንዳኣና ማዲንታንዳ ዓጪ ዳምቤኬ፤ ዬንሢ ባካ ሙኡዚ"ና ዑሽና ዛላ ሃሣ ዳሞ ዳሞ ዑሣ ገኤሽ"ሢ ዛላ ማዲንታ ዳምቤ ሌሊኬ።

11 ጋዓንቴ ኪሪሰቶሴ ሃሢ ማዲንታ * ኮከፍ ባኮኮ ቁኤሶ ቢያፓ ዑሣ ማዲ ሙኬኔ፤ ዓፒሎና ማዢንቴ፡ ዲዚ ገሌ ማኣሪ ዳኤፒ ሃሣ ፓጩ ባኣዚ" ባኣያኬ፤ ዬና ማኣሪ ዓሲ ማዢባኣያ ሃሣ ገንሣ ኣያ ዓጮ" ባኣዚ"ና ማዢንቴባኣያኮ። 12 ዲዚ ዑሣ ዓኣዴ ያኦሲም ዲማዴ ጋሬሎ ላሚ ማዲሱቀ ጎይሢ ፔ ሱጉዖ ዓኮ ገሌ ኩንሣያፓዓቲም ዋኣርና ዚኖ ገማቶ ሱጉዖ ዓኮ ገሌባኣሴ፤ ዬያይዲ ናንገና ዳቁንታ ኑም ዲ ጳዲሼኔ። 13 ዋኣርና ገማቶ ዚኖ ሱጉዖ ሃሣ ቢዲንሢ ማሃ ማሃ ባኣቶ ማራ"ሢ ቢዲንፖ ዳቢንቴ ዲኢቴ ዓሶ ዑይይዳ ፑጪዖ ዓይነታ ዓሽኮና ማዲ ዳቢንቴ ዲኢቴይዳፓ ገኤሽ" ያኦሲም ዲማቶ ዲማሳያ ማዓቲ፡ 14 ናንገናና ናንጋ ዓያና ዛሎ"ና ፔና ደንኪሳ ባኣዚ" ባኣ፡ ያኦሲም ዲንጎ ባኣዚ" ማሃ ፔና ዲንገ፡ ኪሪሰቶሴኮ ሱጉዖ ባይቁዋ ያኡዛሢም ኑ ማዲንዳጉዲ ኦኡኮ ዲኖ ዬያ ሃይቁያ ማዓ ማዲ"ይዳፓ ዑሣ ዓኣዴ ዋዚ ገኤሽ"ንዳይ!

15 ዓኤሊ"ንቴዘንሢ ያኦሲ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ"ና ዲንገ ናንገና ናንጎ ቤዛ ዳንቃንዳጉዲ ኪሪሰቶሴ ያኦሲና ዓሲናኮ ባኣካ" ዓኮ ጫክቁም ገኢጊሼሢ ማዓኔ፤ ዬይ ያዲ ማዓሢ" ዓሳ ቤርታኣ ጫክቁም ዋጎ ጎይዖ ናንገ ዋዳ"ና ማዴ ጎሞይዳፓ ዳቁሻኒ ዓይቶ ዛሎ" ዲዚ ሃይቁሢኮ።

16 ዓልቃሚ" ዓልቃሚንቴቴ ዓልቃሚ ዓሢ ሃይቁያ ማዓዓ ዓርታኒ ኮይሳኔ፤ 17 ዓይነር ገፊቱ ዓልቃሚ" ዓልቃሚ" ማዓሢ" ዓልቃሚ ዓሢ ሃይቁቶኬ፤ ዓልቃሚ ዓሢ ሽምፔና ዓኣቴ ዬና ዓልቃሚ" ጉሪ ማዓኔ። 18 ዬያ ጎይዖ ቤርታኣ ጫክቁማታ ሱጉሢ ባኣያ ጎኔ ጫክቁም ማዑቀያኮ። 19 ሙሴ ያኦሲ ዲንገ ዓይሢዖ ቢያ ቤርታ ዳሮ"ም ኬኤዜሰካፓ ገማቶ ዚኖና ዋኣር ሱጉዖናይዳ ዋኣሢ ሃሃ፡ ዋጎ ማዓኣፖና ዳሮ" ዑይይዳ ቢያ ሂሶጴ ዲላዢና ዘቁ ማራቶኮ ጋፓኖና ዓኮ ዓኮ ፑጪዖ። 20 ዲዚ ፑጪዖሢ፡- «የኦሲ ዲንሢ ካፓንዳጉዲ፡ ዲንሢ ዓይሢ ጫክቁም ሱጉዖ ሃያኮ» ገይኬ። 21 ዬኖ ጎይዖ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርንታ ጋራ ማዲ" ማሆ" ቢያሢዳ ሱጉዖ ዲ ፑጪዖ። 22 ጎኔ፡ ሙሴ ዋጎና ዳካ" ባኣዚ"ዳፓ ዓታዛ ቢያ ባካ ሱጉሢና ገኤሽካኔ፤ ሱጉሢ ላኣሊንቴባኣንቴ፡ ጎሜ ዓቶም ገይንቴዋያኮ።

ኪሪሰቶሴኮ ዲንጎ ባኣዚ" ማዲ ዲንገንቴፖ ጎሜ ገኤሽ"ያ ማዲያ

23 ጫሪንጫ ማዲንታ ባኮኮ ኮኡኪንሢ ማዓ ባካ ቢያ ዬያ ዋጎና ያዴይዲ ገኤሽካያ ማዓኔ፤ ጫሪንጫ ባካ ጋዓንቴ ዬያፓ ዑሣ ዓኣዴ፡ ያኦሲም ዲንጎ ባኣዚ"ና ገኤሽካኒ ኮይሳኔ። 24 ኪሪሰቶሴ ጎኔ ማዓ፡ ያኦሲም ዲማዴያ ማዓ ጋሬሎኮ ኮኡኪንሢ ማዓያ ሃሣ ዓሲ ማዢ ጋሬሎ ገሌባኣሴ፤ ጋዓንቴ ዲዚ ሃሢ ኑ ጋይቴ ያኦሲ ቤርቶይዳ ዓቃኒ ጎኔና ዑሣ ዓኣዴ ያኡዛሢም ዲማዴያ ማዓ፡ ጫሪንጫ ዓኣዴኔ። 25 ዓይሁዳ ዓሶኮ ቁኤሶ ሱኡጋሢ ፔ ሱጉሢ ማዲባኣ ሱጉሢ

9:2 ኬሲ. ማፃ 26፡1-30፤ 25፡31-40። 9:3 ኬሲ. ማፃ 26፡31-33። 9:4 ኬሲ. ማፃ 30፡1-6፤ 25፡10-16፤ 16፡33፤ ፓይ. ማፃ 17፡8-10፤ ኬሲ. ማፃ 25፡16፤ ላሚ. ዋማ 10፡3-5። 9:5 ኬሲ. ማፃ 25፡18-22። 9:6 ፓይ. ማፃ 18፡2-6። 9:7 ሊዊ. ዓኬ 16፡2-34። * 9:11 ሃሢ ማዲንታ፡- ጋዓዛ ፔቴ" ፔቴ" ማፃኣፓ «ሃጊ ሙካንዳሢኮ» ጋዓኔ። 9:13 ሊዊ. ዓኬ 16፡15-16፤ ፓይ. ማፃ 19፡9፤ 9፡17-19። 9:20 ኬሲ. ማፃ 24፡6-8። 9:21 ሊዊ. ዓኬ 8፡15። 9:22 ሊዊ. ዓኬ 17፡11።

ዓኪ ሌዓ ሌዓ ዑሣ ዓኣጳ ያኦሲም ደማጳ ቤዘ ጌላያኮ፤ ኪሪሰቶሴ ጋዓንቴ ፔና ሚርጌ ዎዴ ሺርሺ ሺርሺ ዓንጎ ባኣዚ" ማሂ ዓንጋኒ ዓኣካ ጌላባኣሴ። 26 ያዲ ማዕያታቴ ዓጫ" ማኸንቴማጋ ዓርቃያ ሜቶ ዓኪ ዓኪ ናንጋንዳያ ዒዛም ኮይሳንዳያታንቴኬ፤ ሃሂ ጋዓንቴ ዎደ"ኮ ጋፒንያይዳ ጎሜ ጌኤሻ"ኒ፤ ፔና ያኦሲም ዓንጎ ባኣዚ" ማሂ ዓንጋኒ ላሚንቴዎ ጎይሂ ፔቴ"ና ሙኪ ጳዴ፤። 27 ዓሲ ፔቴ"ና ሓይቁ፤ ዩካፓ ጋፒንሂ ዎጌም ሺኣካንዳጉዲ ጌይንቴያኬ። 28 ዩያጉዲ ኪሪሰቶሴ ሚርጌ ዓሶኮ ጎሞ ጌኤሻ"ኒ ፔቴ"ና ሓይቁ፤፤ ላሚ ዓሲኮ ጎሞ ፔ ዑፃ ማሃንቴዎንቴ ጉሙርቁ ዒዛ ካፓዘንሂ ሃይቢፓ ዓውሳኒ ላሚሃ ዒዚ ሙካንዳ፤።

10

1 ሙሴኮ ዓሶ ዎይሃ ዎጋ" ሃጊ ሙካንዳ ኮዡ ባኮኮ ኮኣኪንሂ ማዓንዳኣፓዓቴም ጎኔ ዩያ ኮዡ ባኮቴዎሴ፤ ዩያር ሌዓ ሌዓ ቢያ ዎዴ ያኦሲም ዓንጊንታ ባካ ዓንጋ ዓሶ ጌኤሺ"፤ ፒዚሳኒ ዳንዳዑዎሴ። 2 ዩይ ዎጋ" ዎንዴ ጌኤሺ"፤ ፒዚሳኒ ዳንዳዓያ ማዕቴ ዩያታ ያኦሲም ዓንጎ ባኮ ሓሺ"ያ ናንዳንቴኬ፤ ዎይቴ ጌዔቴ ካኣዡር ጌላ ዓሳ ላሚሱዎ ጎይሂ ጎማፓ ጌኤሽኬያ ማዓንዳሂር ዩያቶ ዒዳይዳ ጎሜ ዩያቶኮ ባኣያ ማዕሂ ዩያቶም ዩርታንዳ፤። 3 ዩይ ያኦሲም ዓንጎ ባካ ጋዓንቴ ሌዎይዳ ሌዎይዳ ዩያቶኮ ጎሞ ጳቂሃያኬ። 4 ዎይቴ ጌዔቴ ጌማቶ ዚኮና ዎኣርናኮ ሱጉፃ ጎሜ ጌኤሻ"ኒ ዳንዳዑዎኣሂርኬ።

5 ዩያር ኪሪሰቶሴ ዓጮ" ሙኬ ዎደ"ና፡- «ኔኤኒ ኔኤም ዓንጎ ባኣዚ" ኮይባኣሴ፤ ጋዓንቴ ኔ ታኣም ዓሲ ዑሂ ዓንጌ፤።

6 ኔኤም ሚቹ ዓንጎ ባኮና ጎሜ ጌኤሻ"ኒ ዓንጎ ባኮናኣ ኔ ዎዛዲ ባኣሴ፤

7 ዩማ"ና ታ፡- «ታ ያኣዛሂዮ! ማፃኣፖይዳ ታ ዛሎ" ፃኣፒንቴሂጉዲ ኔ ማሊያ ኮንሂሂ ሃይሾ ታ ሙኬ፤» ጌዔ፤።

8 ዎጋ" ዩይ ማዳንታንዳጉዲ ዓይሂቴያ ዒዚ ጋዓንቴ ቤርታ፡- «ያኦሲም ዓንጎ ዳማ ዳማ ባኮንታ ሚቹ ዓንጎ ባኮ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ጎሞ ዛሎ" ዓንጎ ባኮኮ ኔ ኮይባኣሴ፤ ዩያና ሃሃ ኔ ዎዛዲ ባኣሴ» ጌዔ፤። 9 ዩካፓ ሃሃ፡- «ሓይሾ፡ ኔ ማሊያ ኮንሂሂ ታ ሙኬ፤» ጌዔ፤፤ ዩያይዲ ላምዓሶ፤ ያኦሲም ዓንጎ ጎይያ ሳኣሜ፤። 10 ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ፔ ዑፃ ላሚ ዓንጊንቴዎ ጎይሂ ፔቴ"ና ያኦሲም ዓንጎ ባኣዚ" ማሂ ሺኣካሽሂር ኦኣኒ ያኦሲም ደማጳያ ማዕቴ፤ ዩኖ ያኦሲ ዒ ማዳንዳጉዲ ኮዔ ማሊያኬ።

11 ፔቴ" ፔቴ" ዓይሁደ ዓሶኮ ቁኤሳ ጎሜ ጌኤሻ"ኒ ዳንዳዑዎ ዩንሂ ዓንጊያንሂ ቢያ ኬሊ" ዓንጊ ዓንጊ ዓቱዎያ ማዳ፤። 12 ኪሪሰቶሴ ጋዓንቴ ናንጊና ዓንጊንቴያ ማዓ፤ ዓንጊያ ፔቴ"ና ዓንጊሰካፓ ያኦሲ፤ ዳዲሂኮ ሚዛቆ ዛላ" ቦንቹንቴ ዳዔ፤። 13 ዩማፓ ዓርቃያ ዳንዲ ዒዛኮ ሞርኮ ያኦሲ ዒዛ ባሺሳንዳያ ሄላ"ንዳኣና ዒኣካ ዴዒ ዒ

ካፓ፤። 14 ዓይጎር ጌዔቴ ያኦሲም ደማጳዘንሂ ፔቴ"ና ያኦሲም ዓንጎ ዓንጊያ ዛሎ"ና ናንጊና ዩያቶ ዒ ጌኤሺ"፤ ፒዚሴሂርኬ።

15 ዓያኖ ጌኤዡ ዩያ ባኮ ዛሎ" ኦም ማርካዳያ ቤርታዲ፡-

16 «ዩካፓ ታ ዩያቶና ዎላ" ጫኣቃንዳ ጫኣቁማ ያዲኬ፤

ታኣኮ ዎጎ ዒና" ታ ዩያቶኮ ጌሃንዳ፤ ማሊያይዳኣ ታ ዩያቶኮ ፃኣፓንዳ፤።»

17 ሃሃ፡- «ዩያቶኮ ጎሞንታ ፑርቶ ማደ"ንታ ሓካፓ ሴካ ታ ጳቂሃዓኬ»

ጎዳ ጋዓ፤። ጌዔ፤።

18 ዩያር ጎሜ ጌኤሽኬሂኮ ጊንፃ ጎሜ ጌኤሻ"ኒ ያኦሲም ዓንጊንታ ዓንጊሂ ዓታንዳ፤።

ያኦሲ ባንሂ ኔ ሙካንዳያ ኮይሳያ ማዒያ

19 ዓካሪ ታ ዒሾንሃ! ታ ሚሾንሃ! ዩሱሴ ሱጉፃ ዛሎ"ና ያኦሲም ዑሣ ዓኣጳ ደማጳ ጋራሎ ጌልዘንዳ ጉሙርሳ ባኣዚ" ኦ ዴንቁ፤። 20 ኦኣኒ ጌላንዳሂ' ጎኦሶ ዓፒሎይዳና ጌይፃ፤ ዒዛኮ ዑፃ ጊዳና ዒ ኦም ቡሎ"፤ ዓኪ ሃሃ ናንጊና ናንጋያ ማዕ ጎይያናኬ። 21 ያኦሲ ማኣር፤ ጫሪንጮሲዳ ቢታንቶ ዓኣ ጳኤፒ ቁኤሴ ኦኣኮ ዓኣ፤። 22 ዩያር ኦኣኮ ፑርቶ ዒና" ጌኤሽካንዳጉዲ ዒና" ፑጩንቴ፤ ዑፃዎ ኦኣኮ ጌኤሺ ዎኣሂና ማሰቴ፤ ፒዜ ዒናና ሃሃ ጎኔ ጉሙርቁሂና ያኦሲ ባንሂ ኔ ሙኮም። 23 ኦም ሃጊ ማዓንዳ ዎዘ" ቃኣሎ" ዓንጌ ያኣዛሂ' ጉሙርቁንታያ ማዕሂር ሃሂ ኔ ጉሙርቁ ማርካዳ፤ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘ" ደዲሺ ኦ ዓርቆም። 24 ናሹምና ኮሺ ማደ ማዲሂና ጳጩ ኦ ናንጋንዳጉዲ ፔቴ"ይ ባጋሂ ጳቻያ ማፃንጎ፤። 25 ቢያ ዎዴ ዎላ" ኦ ካኣሚ ካኣሚ ዎሊ ኦ ደዲሾም፤ ጋዓንቴ ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ማዳ ጎይያ ኦኣኮ ዎላ" ቡኪንታ ቡኪንቶ ኦ ሃሺ"ባኣያታቴ ቃራኬ፤ ጎዳኮ ሙኮ ኬላ" ዑኬሂ ዒንሂ ዘጋያታሂር ዩያ ባኮ ዑሣ ዓኣጳ ማዳዎቴ።

26 ጎኔ ማዕ ባኮ ኦ ዩሪሂኮ ጊንፃ ዩሪዎ ኦ ጎሜ ማዳቴ ሃካፓ ሴካ ጎሜ ዛላ ያኦሲም ዓንጊንታንዳ ባኣዚ" ዓይጌያ ኦም ባኣሴ። 27 ጋዓንቴ ኦና ካፔሂ ሃጊ ሙካንዳ፤ ዓጊቻ ያኦሲኮ ዎጊያና ዒዛ ዒፃ ዎርኮ ዒ ሚቻንዳ ዓጊቻ ዴኤፖ ታሞናኬ።

28 ሙሴ ዎጎ ዳቤ ዓሲዳ ላምፃ ሓንጎ ሃይሃ ዓሲ ማርካዳቴ ሃሺ"ሂ ባኣያ ዩያ ዓሂ ዎዎዳ፤።

29 ዩይ ያዲ ማዓያ ማዕቴ ያኦሲ ናዓሂ ቦሃሂ፤ ሃሃ ያኦሲም ደማጳ ጫኣቁም ሱጉፃ ፓሁዎ ባኣዚ" ማሂ ዘጌሂ፤ ጊንሂ ሃሃ ኮሹምና ዓንጊንቴ ዓያኖ ጫሽኬሂ ዎማዲ ፑርታ ዎጌ ሄላ"ንዳያ ዒንሂም ማላይ? 30 ዎይቴ ጌዔቴ፡- «ኮሜ ዩካሂ ታናኬ፤ ኮም ታ ማሃንዳ፤» ጌዔሂ ያና ማዕቴያ ኦ ዩራ፤ ዩያጉዲ ሃሃ፡- «ያኦሲ ፔ ዳር"ይዳ ዎጋንዳ፤» ጋዓ፤። 31 ናንጊና ናንጋ ያኣዛሂና ዎጊንቴሂ ሚርጌ ዒጊቻያኬ።

32 ፖዓ ዒንሂም ፖዒሂኮ ጊንፃ ሚርጌ ሜቶ ዒንሂ ዩኪ፤ ዳንዳዒ ዓኣሂ፤ ዩንሂ ቤርታኣ ዎደ"ንሂ ማሊ ጳቂሁዎቴ። 33 ፔቴ" ፔቴ" ዎዳና

9:28 ዓ.ሲ. 53:12። 10:5 ዓይኑ. 40:6-8። 10:11 ኬሲ. ማፃ 29:38። 10:13 ዓይኑ. 110:1። 10:16 ዓ.ር. 31:33። 10:17 ዓ.ር. 31:34። 10:22 ሊዊ. ዓኬ 8:30፤ ሂዚ. 36:25። 10:27 ዓ.ሲ. 26:11። 10:28 ላሚ. ዎማ 17:6፤ 19:15። 10:29 ኬሲ. ማፃ 24:8። 10:30 ላሚ. ዎማ 32:35-36።

ዓሲ ቤርቲዳ ዲንህህ ጫሽከንቲኔ፤ ሚርጌ ማቶፍ ዲንህህ ዛጌኔ፤ ሃሃ ዩያጉዳ ማታህህ ሄሌ" ዓሲና ዋለ" ፔቲ" ማዒ ዒያቶ ማታህህ ዲንህህ ዒከኔ።
 34 ዲንህህ ባሽ ኮሽ፣ ሃሃ ቢያ ዋዴ ናንጋ ቆሎ ጫሪንጮይዳ ዓኣህህ ዒሪህሪ ቴኦቲ ዓሲ ሚጫንቲ ዲንህህ ማኣዳ"ኔ፤ ቆላ" ዲንህህ ቡሪንቲ ዒውቲ ዋዴ"ና ዋዛና ዲንህህ ዩያ ገሲ" ዳንዳዒ።
 35 ዓከሪ ዩያ ዲንህህ ማጄህ ዛሎ" ዲንህህ ደኤፖ ባኮ ዴንቃኒ ጉሙርቂ ዲንህህ ጫርቃ ጫርሹፍ ሃሽ"ፖቲ። 36 ያኦሲኮ ማሊያ ኩንህህ፣ ያኦሲ ዲንህህ «ዲንጋንዳኔ» ጌዒ ጫኣቂ ባኮ ዴንቃኒ ደዳንዳያ ዲንህህ ኮይሳኔ። 37 ዓይጎር ጌዒ፣- «ሙካኒ ኮይሳህ ዳካ" ዋዴኮ ገንፃ ሙካንዳኔ፤ ኔገንዲፍብ፤
 38 ዲሎ" ዓሲ ጋዓንቲ ጉሙርቂህና ሸምፖ ዴንቃንዳኔ፤ ገንህህ ሎኦሽቲ ጋዓንቲ ዩይ፣ ታና ዋዛሳያቲፍብ።»
 ጌይንቲ ያኣፒንቲ። 39 ጋዓንቲ ኦኦኒ ጉሙርቂ ዳቃ ዓሲ ዛላ" ማዒ ዩኔ፤ ገንህህ ሎኦሽ ባይቃ ዓሲ ዛላ" ማዒ ዩቲ።

11

ጉሙርቂህ

1 ጉሙርቂህ ጌይህ ሃገ ማዓንዳ ዋዛ ጌህ ኦ ካፓ ባኮ ኦ ዴንቃንዳያታህ ዒሪህ፤ ሃሃ ኦ ዛገባኣ ባኮ ዓኣያ ማህ ዛገህ። 2 ቤርታኣ ዓሲ ማርካዲንቲህ" ዒያታ ጉሙርቂህሮከ።
 3 ሳንገታ ጫሪንጮይታ ገዳ" ዓኣ ባካ ቢያ ያኦሲ «ማዖንጎ» ጌዒህ ማዢንቲያ ማዒህ ኦ ዒሪህ ጉሙርቂህሮከ፤ ዩያሮ ኦም ሃህ ደዳ ባካ ቢያ ደዳ ዋ ባኣዚ" ዳፓ ማዢንቲህ ዩያና ኦ ዒሪ።
 4 ዓኣቤኤሌ፡ ቃኣዒኤሌ ያኦሲም ዲንጌ ዲንጌ ያይዳፓ ባሻያ ያኦሲም ዲንጌ ጉሙርቂህሮከ፤ ያኦሲ ዓኣቤኤሌ ዲንጌ ዲንጌ ዋዛና ዒከ ዋዴ"ና ዓኣቤኤሌ ጉሙርቂያና ዲሎ" ማዒ ማርካዲንቲኔ፤ ዓኣቤኤሌ ሓይቂያ ማዒ ዩ" ሄላ"ንዳኣና ዲዛኮ ጉሙርቂያ ዛሎ"ና ዒ ከኤዚ ከኤዚ ዓኣኔ።
 5 ሄናከ ሃይቢ ሃይቂዋጉዲ ለካ ጫሪንጮ ዒውቲህ ዒ ጉሙርቂህሮከ፤ ያኦሲ ዒዛ ዒከህሪ ዒ ደዳ ባኣከ፤ ዒ ዒውታንዳህኮ ቤርታ ያኦሲ ዒ ዋዛከያ ማዒ ማርካዲንቲኔ።
 6 ጉሙርቂህ ባኣንቲ ያኦሲ ዋዛሳኒ ዳንዳዒንቲፍብ፤ ዓይጎር ጌዒ፣ ያኦሲ ባንህ ሙካህ ያኦሲ ዓኣያ ማዒና ዒዛ ዲናፓ ኮዓዘንህም ዒ ዲንጋንዳ ባኣዚ" ዓኣህ ጉሙርቂያንዳ ኮይሳህሮከ።
 7 ሃገ ደዳ ባኣ ባኮር ያኦሲ ላቲ" ዒዛም ከኤዜ ዋዴ"ና ኖሄ ያኦሲ ዲገጫህና ማኣሮ ዓሲ ዳቂሻኒ ዋኣያ ካኣሚሎ ኮሽ"ህ ጉሙርቂህሮከ፤ ዩያ ጉሙርቂያና ዓጮ" ዓሲ ቢያ ዳቢንቲያ ማህ ዲዚ ሃሽ"ኔ፤ ጉሙርቂያና ደዳ ዲሎ" ሞዋ ዒ ዴንቁኔ።

8 ዓብራሃሚ ፔ ዓጪ ማህ ዒካንዳ ቤዛ ዓኣዲንዳጉዲ ያኦሲ ዒዛ ዒኤሌ" ዋዴ"ና ዓንኮ ዓኣዲቲያ ዒሪባኣያታ «ዒኤዒ» ጌዒ ዓይህንቲ ዓኣዲህ ጉሙርቂህሮከ። 9 ሓህ ዒዛጉዲ ሃገ ማዓንዳ ዋዛ" ዴንቃንዳ፣ ዩሳኣቂና ያይቆኦቤና ዋለ" ሃጋኣ ዋዛ ማህ ዲንጎና ዓጮ"ሎይዳ ሙከ ዓሲ ማዒ፣ ዓፒላና ማዢንቲ ማኣሮይዳ ዒ ናንጌህ ጉሙርቂህሮከ። 10 ዓይጎር ጌዒ፣ ደዳ ቦኣኮሎና ማዢንቲ፣ ያኦሲ ማዢንቲ ዓርቂ ማዢ ካታ ሞ ዒ ካፓታህሮከ።
 11 ዓብራሃሚ ዋዚ ጋርቺያ ማዒ ዩሃ ሳኣራ ዘኣኮ ማዒ ዩሃ ሃገ ማዓንዳ ዋዛ" ዲንጌህ ጉሙርቂንታያ ማህ ዒ ዛጌህ ጉሙርቂህሮከ ናይ ዓደ ማዒ። 12 ዩያሮ ዩያ ሃይቂያጉዲ ማዒ፣ ዓብራሃሚ ደፈፓ ጫሪንጮ ኮኣጋህጉዲ ሚርጌያ ሃህ ባዘ" ዓጫ ዓኣ ፓይዲንቲዋ ማኣሻሎጉዳ ዲቢ ዜርህ ዒዛይዳፓ ከሰከ።
 13 ዩያታ ቢያ ሓይቂህ ጉሙርቂ ሳይህ ዓኣዖከ፤ ያኦሲ ዒያቶም ዲንጋኒ ጫኣቂ ጫኣቂ ባኮም ዒያታ ዴንቁባኣከ፤ ጋዓንቲ ሃከና ዛገ፣ ዓዳ" ዴንቁያ ማህ ዒያታ ዋዛዴኔ፤ ሳይዳኣ ሸኣቺ ሃህ ሙከ ዓሲ ማዒ ዩሃ ዒያታ ዒሪ ማርካዲኔ። 14 ያዲ ጌዒ ማላ ዓሳ ዒያቶም ማዒ ዓጪ ዓኣያ ማዒ ዩሃ ካፓታህህ ዒርታ። 15 ዩፍ፣ ዒያታ ዋንዴ ሃሽ" ከሰከ ዓጮሎ ሄኤደ ጳቂህ ማላያታቲ ዒዛ ባንህ ማዒ ዴንዳንዳያታኦከ። 16 ሃህ ጋዓንቲ ባሽ ማዒ ዩሃ ጫሪንጮይዳ ዓኣ ዓጮ" ዒያታ ጳቂህ ማላ፤ ዩያፓ ዒያቶም ያኦሲ ዒያቶም ካታ ገኢገሽህሮ «ኦ ያኣዛህ» ጌዒ ዒያታ ዒኤሌ"ቲ ዒዛ ቦርሳያቲ።
 17 ዓብራሃሚ፡ ዋይታቲያ ዛጋኒ ያኦሲ ማዴ ዋዴ"ና ዒዚ ዩሳኣቂ ያኦሲም ዲንጎ ባኣዚ" ማህ ዲንጌህ ጉሙርቂህሮከ፤ ሃገ ማዓንዳ ዋዛ" ዴንቁ፣ ዓብራሃሚ ፔኤኮ ፔቲ" ናዓህ ጎኔ ሹካኒ ዒማ"ና ገኢጌ። 18 ዩይ ናዓህ «ኦ ዜርፃ ዩሳኣቂ ሱ"ንጎና ዒኤሌ"ንታንዳኔ» ያኦሲ ዒዛም ጌዒህ። 19 ያኦሲ ሃይቂ ዓሲ ሃይቢዳፓ ዒቆሳኒ ዳንዳዒህ ዓብራሃሚ ጉሙርቂህሮከ ዒማ"ና ዩሳኣቂ ሃይቢዳፓ ዒቆያ ማህ ዒ ዛጌ።
 20 ዩሳኣቂ ሃገ ማዓንዳ ባኮ ማላ ያይቆኦቤና ዒኤሳዎና ዓንጄህ ጉሙርቂህሮከ።
 21 ያይቆኦቤ ሓይቃኒ ዑካፖ ኮሽ፣ ናኣቶ"፣ ፔቲ" ፔቲ"ህ ዓንጄህ ሃህ ዒ ኮኣላ"ዲ ሃንታ ኮኣሎ"ና ዒቆ ያኦሲም ዛጌህ ጉሙርቂህሮከ።
 22 ኮሽ፣ ሃህ ሓይቃኒ ዑካፖ ዒሰራዒኤሌ ዓሲም ዒያታ ገብጄ ዓጮ"ይዳፓ ከሰካንዳያ ማዒ ከኤዜህ ሃህ ዒዛኮ ማጌያ ዒያታ ዋዴ"ንዳቲያ ዓይህህ ጉሙርቂህሮከ።
 23 ሙሴ ሸዒ ዓሳ፡ ዒ ሸይንቲ ዋዴ"ና ሚዛጲ ናይ ማዒ ዛጋያ፣ ካኣቲ ዓይህ ዓይህ ዲገጫዎ ሃይሃ ዓገኒ ዒዛ ዓኣቺህ ጉሙርቂህሮከ።

10:38 ዲምባ. 2:3-4። 11:3 ማዢ. ማፃ 1:1፤ ዓይኦ. 33:6-9፤ ዮሐ. 1:3። 11:4 ማዢ. ማፃ 4:3-10። 11:5 ማዢ. ማፃ 5:21-24። 11:7 ማዢ. ማፃ 6:13-22። 11:8 ማዢ. ማፃ 12:1-5። 11:9 ማዢ. ማፃ 35:27። 11:11 ማዢ. ማፃ 18:11-14፤ 21:2። 11:12 ማዢ. ማፃ 15:5፤ 22:17፤ 32:12። 11:13 ማዢ. ማፃ 23:4፤ 1ካኣቶ". ማ 29:15፤ ዓይኦ. 39:12። 11:17 ማዢ. ማፃ 22:1-14። 11:18 ማዢ. ማፃ 21:12። 11:20 ማዢ. ማፃ 27:27-29፤ 27:39-40። 11:21 ማዢ. ማፃ 47:31—48:20። 11:22 ማዢ. ማፃ 50:24-25፤ ከሲ. ማፃ 13:19። 11:23 ከሲ. ማፃ 2:2፤ 1:22። 11:24 ከሲ. ማፃ 2:10-12።

24 ሙሴ ዲሞና ዲጩህከ ገንፃ፡- «ጊብፄ ዓጮ" ካኦቲኮ ናዎ ናኣዚ"» ጌይነቲ ዔኤሌ"ንቲፃ ዒፃህ ጉሙርቁሂናኩ። 25 ዒዚ ዳካ" ዎዳር ጎሜ ማዲ ማዲ ዴንቆ ዎዘ"ይዳፓ ባሼ ያኦሲ ዴሮና ዎላ" ሜቶ ዔካኒ ኮዔኔ። 26 ሓገ ዒዛም ዒንገንታንዳ ባኮ ዒ ዔሬህሮ ጊብፄ ዓጮ" ቆሎ"ይዳፓ ባሼ ሜሲሔ ዛሎ"ሮ ቦሂንቲፃ ባሼ ቆሎ ማዔህ ዒ ዛጌኔ።

27 ዒዚ ሃሃ ካኦቲኮ ጎሪ"ንቶ ዒጊጩዎፃ ጊብፄ ዓጮ"ይዳፓ ከሰከህ ጉሙርቁሂናኩ፤ ጴዳዎ ያኦዛህ ዴንቁያ ማሂ፣ ዒ ፔ ማሊዎና ደዴኔ። 28 ቶይደ ናኣቶ" ዎዳንዳጉዲ ዒሞ"ና ዒይህንቲ ከኢታንቻህ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ቶይደ ናኣቶ" ዎዳዎጉዲ ዑህ ዓኣዲያ ዎጎና ካሮ" ዑፃ ሰጉፃ ፑጨያ ዎጎዎ ዒ ኩንህህ ጉሙርቁሂናኩ።

29 ዒሰራዔኤሌ ናኣታ" ፃኣዲ ሳዓይዳ ሃንቶጉዲ ሃንቲ ዘቁ ባዘ"ና ፒንቁህ ጉሙርቁሂናኩ፤ ጊብፄ ዓሳ ጋዓንቲ ዔይቶጉዲ ፒንቃኒ ማሌ ዎደ"ና ቢያህ ዎኣዎና ሙይንቲ።

30 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒዳርኮ ካታሞኮ ሹጮና ከልቁዲርቆና ዲሮ ዙሎ" ላንካይ ከሌ" ሺሬህከ ገንፃ ዴዲ ዒይህ ጉሙርቁሂናኩ።

31 ዘኣዛ ኮኣማ፣ ሬዓባ ጎፃዛ፣ ዒሰራዔኤሌይዳፓ ሙሮ" ሙኩ ዓሶ ሸኣቸንህ ዔከያና ያኦሲም ዒይህንቲዎ ዓሶና ዎላ" ሓይቁዎፃ ዓቲ"ህ ጉሙርቁሂናኩ።

32 ዓካሪ ዩካፓ ዑህ ታ ዎዚ ጎፃንደይ! ጌዲዮኔ፣ ባርቁ፣ ሶምሶሜ፣ ዮፕታኣሄ፣ ዳውቲ፣ ሳሙዔኤሌንታ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶንታ ዛሎ" ታ ከኤዚ ጋፒሳኒ ዳንዳዑዎሴ። 33 ዔይታ ጉሙርቁሂና ካኣቶ" ያልዚና ባሼኔ፣ ፒዜ ዎጊሂና ዓሶ ዎይህኔ፣ ያኦሲ ዔይቶም ዒንጌ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘ" ባኮዎ ዴንቁኔ፣ ዘቦኮዎ ዳንጎ ዒይህኔ፤

34 ታሚ ዎልቁያ ባሼኔ፣ ጩንቾ ዓፓርና ሓይቁያይዳፓ ቶሌ"ኔ፣ ላቢ"ፃፓ ደዴኔ፣ ያልዚና ዔርቲያ ማዔኔ፣ ዔይቶ ያላኒ ሙኩ ሞርኮኮ ፖኦሊሶ ዳውሴኔ፤ 35 ላኣላ ፔኤኮ ሓይቁ ዒጊና ሓይባፓ ዔቁም ዴንቁኔ። ሜሌ" ዓሳ ሃይቢፓ ዔቁ ባሼ ናንጊ ዴንቃንዳኔ ጌዲ ዴማ ዴማ ሜቶ ዔከኔ፤ ዩያይዳፓ ቶሌ" ሜታ ባኣያ ናንጋኒያ ኮይባኣሴ። 36 ፔቲ" ፔቲ" ዓሳ ዓሲኮ ዓማሊ" ማዒ ዠራፓና ጸርቁንቲ፤ ሃንጎዎታ ሃሃ ዓንጊ ዴፃና ቲኡቲ ቲኡሲ ማኣሪ ጌሌኔ፤ 37 ሹቸናኣ ዴይንቲ፤ ማጋዜ ጌይንታ ዓንጎና ሄኮ ጸሊ"ንቲ፤ ጩንቾ ዓፓርና ጫርገንቲ ሃይቁኔ፣ ማራይና ዎኣሪናኮ ዒልዒ ማይንቲ ሜታዲ ሃንቲ፤ ማንቆ ሃሃ ቤሲባኣ ዓሲያ ማዒ ሃንቲ፤ 38 ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ"ይዳ፣ ዳኮ"ይዳ ሃሃ ዴኔ ዔቲንታ ዛሬንታይዳ ዎርቁ ዎርቁ ሃንቲ፤ ዩያሮ ዓጮ" ዔይቶም ኮይሳ ቤሲ ማዒ ጴዲባኣሴ።

39 ዩያታ ቢያ ፔጉሙርቁዎና ማርካዲንቲያታቲያ ዔይቶም ዒንገንቲ ሃጊ ማዔ ዎዘ" ጋዓንቲ ዔይቶይዳ ዴንቁይ ባኣሴ። 40 ያኦሲ ኮም ዑህ

ዓኣጴ ኮሺ ማዔ ባኣዚ" ጊኢጊሼህሮ ዔይታ ኮኡና ዎላ" ማዓንዳኣፓዓቲም ዔይቶና ሌሊ ያኦሲ ማሊያ ኩማያቲዎሴ።

12

ያኦሲ ኮኡኮ ዓደ ማዒያ

1 ዩያጉዴ ሻኣሬ ማዔ፣ ሚርጌ ማርካ ኮኡኮ ዓኣህሮ ኮኡኒያ ከዲ ኮም ማዔ ባኮ ቢያ፤ ሃሃ ኮና ቲከ" ዓርቁ ጎሞይዳፓ ዴማዲ ኮኡኮ ቤርታ ዓኣ ጸኮጉ ጊቢ" ዳንዳዒሂና ደዲ ኮ ጸሸኮም። 2 ኮ ጸሸካንዳሂያ፡- ኮኡኮ ጉሙርቁዎኮ ካራ ማዔሂና ኩንህያ ማዔ፣ ዩሱሴ ዛገከ፤ ሃጊ ዒ ዴንቃንዳ ዎዘ"ሮ ፑርቶ ዓሶ ሱያ ሚያይዳ ዓኣ ዳውሲንቶ ሃይቦ" ዔኤሲ ማሂ ዛጉዎፃ ሃሃ ዒኣካ ዒ ሃይቁ ሃይቦ"ና ሚታሂና ጉቤ ዳንዳዒ ያኦሲኮ ካኣቲዎ ያይቶ ከሰከ። ዒዛኮ ሚዛቆ ዛላ" ቦንቸና ዴዔኔ።

3 ዓካሪ ዒንህ ቶኣዛዲዎያ ሃሃ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛባኣ ዓሲጉዲያ ማዒፖቲ፤ ጋዓንቲ ዩያ ቢያ ጎሞ ዓሳ ዒዛ ዒዲ ማዔ ባኮ ጊቢ" ዳንዳዔ፣ ዩሱሴ ዛጉዎቲ። 4 ዒንህ ጎሜ ዒዳ፣ ሃይቢ ሄላ"ንዳኣና ማሹምቦ ዓርቁባኣሴ። 5 ያኦሲ ዒንህ ፔኤኮ ናኣቶ" ማሂ፡-

«ታ ናዓሂዮ! ጎዳ ጎራ" ጎሮ" ቦሂ፤
ዒ ኔና ሜቶና ጎራ" ዎደ"ና ሃጋኣ ዎዛ ባኣያ ማዒ፤

6 ዓይጎር ጌዔቲ፡- ጎዳ ፔ ናሸካህ ጎራ"ኔ፤
ፔ ናይ ማሂ ዛጋሂያ ዒ ፀንቃኔ»

ጌዒ ዘሬ ዘሮ" ዒንህ ዎሌ"ኔ። 7 ያኦሲ ዒንህ ፔኤኮ ናይ ማሂ ዛጋሂሮ ዒዚ ሜቶና ዒንህ ጎራ" ዎደ"ና ጊቢ" ዳንዳዑዎቲ፤ ዓዴ ጎራ" ጸርቁዎ ናይ ዓኣ? 8 ናኣቶ" ማዔዘንህ ዔካ ሚታሂ ዒንህ ዔኩዎያ ማዔቲ ዓሌ" ናይ ዒንህ ማዓንዳኣፓዓቲም ሸዎና ናይቲዎሴ። 9 ዩይ ዓታዛ፡ ኮና ቢያህ ጎራ" ፀንቃ፣ ኮና ሸዔ ዓደንህ ዓኣኔ፤ ያዲ ማዔቲያ ኮ ዔይቶ ቦንቻኔ። ዓካሪ ሸምፖና ናንጋኒ ኮኡኮ ዓያኖ ዓዳሂም ባሼ ዓይህንታንዳያ ኮም ኮይሱዎዓዳ? 10 ኮ ዓደንህ፡ ዔይቶም ኮሺ ማዒ ጴዴ ጎይያ ዳካ" ዎዳም ኮና ጎራ" ፀንቃኔ፤ ያኦሲ ጋዓንቲ ዒዛና ዎላ" ኮ ጌኤሺ ማዓንዳጉዲ፣ ኮና ማኣዳ" ባኣዚ"ሮ ሜቶና ኮና ፀንቃኔ። 11 ጎራ" ፀንቆ ፀንቃ ቢያ ዒሞ"ና ያይሳያኩ፣ ዎዛሳያቲዎሴ፤ ገንፃፓ ጋዓንቲ ጊቢ" ዳንዳዒ ዔሬ ዓሶም ኮሹዎ ኩሜ፣ ያሎ"ም ናንጊ ጴዲሻኔ።

ዘሮና ላቲ"ህና

12 ዩያሮ ዒንህ ዓያኖ ዛሎ"ና ላቤ" ላቢፃፓ ደደዎቲ። 13 ዎሶ" ማዔህ ዳቁ ፒዘንዳጉዲ ማዓንዳኣፓዓቲም ፔቶ ዠኣሉዎጉዲ ዒሮ" ዒንህኮ ፒዜ ጎይህ ዔከ ዓኣዲዎቲ።

14 ዓሲ ቢያና ኮሺ ናንጋኒ ማሉዎቲ፤ ያኦሲም ዴማዲያ ማዒያ ደደዎቲ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ያኦሲም ዴማዲባኣያ ያኦሲያ ዒዛ ዛጋኒ ዳንዳዑዎኣሂሮኩ። 15 ዒንህዳፓ ያገዳኣ ያኦሲ

11:27 ከሲ. ማፃ 2፣15። 11:28 ከሲ. ማፃ 12፣21-30። 11:29 ከሲ. ማፃ 14፣21-31። 11:30 ዒያ. 6፣12-21።
11:31 ዒያ. 2፣1-21፤ 6፣22-25። 11:32 ሱኣጎ. ማ 6፣11—8፣32፤ 4፣6—5፣31፤ 13፣2—16፣31፤ 11፣1—12፣7፤ 1፣14።
1፣1—1፣ካኣቶ". ማ 2፣11። 11:33 ዳኣኔ. 6፣1-27። 11:34 ዳኣኔ. 3፣1-30። 11:35 1ካኣቶ". ማ 17፣17-24፤ 2ያኦሲ.
ዓሃኩ 4፣25-37። 11:36 1ያኦሲ. ዓሃኩ 22፣26-27፤ 2ያኦሲ. ዓሃኩ 18፣25-26፤ ዓር. 20፣2፤ 37፣15፤ 38፣6። 11:37
2ካኣቶ". ማ 24፣21። 12:6 ኮኣኪ. 3፣11-12። 12:12 ዒሲ. 35፣3። 12:13 ኮኣኪ. 4፣26።

ከሹመና ዲንጋ ዲንገያ ጋጠጢ ጴዳዎታዲ ዲንሢና ዔሩዋቱ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዓይጎ ዓሲያ ዲንሢ ባኣካ" ጫንቃ ሚሢጉዲ ማዒ ከሰከ ዲንሢ ሚታሱዋጉዲና ሚርጌሢ ፑርቲሱዋጉዲ ዲንሢና ዔሩዋቱ። 16 ዲንሢ ባኣካ" ፔቴ"ና ሙያ ሙኡዚ"ር ጌዒ ቶይዲሞ ሻንቼ፣ ዔኤሳዎጉዲ ዳቢንታያ ሃሃ ጌንሣ ያኦሲ ቦንቸሱዋያ ማዒ ዓሲ ጴዳዎታዲ ዲንሢና ዔሩዋቱ። 17 ጌንፃጋ ዔኤሳዎ ዓንጆ ዓካኒ ኮዔ ዎድ"ና ዓንጆ ዒዚ ላኣጌንቲሢ ዲንሢ ዔራኔ፤ ዎዚ ዒ ዩኤከ ዩኤከ ዩኖ ዓንጆ ደዲ ኮዔቲያ ዴንቃኒ ዒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዒ ቤርታ ደቤ ዳቢንቶ ቡኡያንዶ ካራ ዒዛም ጴዳዒባኣሢርኬ።

18 ዲንሢ ኩቻ ዓርቂንታኒ ዳንዳዒዎያ ሃሃ ጌንሣ ታማ" ዔኤታ" ሲና ደኩ" ሄሊ"ባኣሴ፤ ጌይያ፡- ቃኣያሢ ቤዘ፣ ደሞ ቤዘ፣ ዓልጋሢ ዔቆ ቤዘ፣ 19 ዛኖ ዑኡዛ ጌንሣ ሃሃ ጌይንታ ባካ ዎይዚንታ ዑኡዛ ዓኣ ቤዘ ባንሢ ዲንሢ ሄሊ"ባኣሴ፤ ዩያ ባኮ ዎይዜ ዓሳ፡- «ሓይጋ ሴካ ሚሊ" ባኣዚ" ኦም ኬኤዚንቶጋ» ጌይ ሺኣቄኔ።

20 ዓይጎር ጌዔቲ፡- «ደኩ" ቆልሞ ሄሊ"ቲታ? ሹቸና ደይንቲ ሃይቆንጎ» ጋዓ ዓይሢያ ዔያቶም ዴኤፃሢር ዔካኒ ዔያታ ዳንዳዒባኣሢርኬ።

21 ዩካ ጴዳ ባካ ሚርጌ ዒጊቻያ ማዒሢር ሙሴታ? «ታ ዒጊጩ፣ ጎጋይቄኔ» ጌዔ።።

22 ዲንሢ ጋዓንቲ ጸዮኔ ደኩ" ባንሢ ሙኬኔ፤ ዩይያ፡- ባይቁዎ ያኦዛሢ ካታሞ ማዒ፣ ጫሪንጮ ዩሩሳላሚኬ፤ ዒኣካ ዎዛና ቡከንቲ፣ ጋይዲንቲዎ ደቦ" ከኢታንቸ ባንሢ ዲንሢ ሙኬኔ። 23 ሃሃ ሱንፃ ዔያቶኮ ጫሪጮይዳ ያኣፒንቲ፣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ሺኢጲያ ማኣር ዓሶኮ ቶይደ ማዒ፣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ቡከንቶ ባንሢ ጌንሣ ሃሃ ቢያሢም ዎጋያ ማዒ፣ ያኦዛሢና ያኦሲ ዔያቶ ማያም ጌዔ ጎይያ ማዒ፣ ኮዦ ዓሶ ዓያኖና ባንሢ ዲንሢ ሙኬኔ፤ 24 ሃሃ ያኦሲና ዓሲናኮ ባኣካ" ዓኣ ዓኮ ጫኣቁዎ ጌኣጊሹ፣ ዩሱሴ ባንሢ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዓኣቤኤሌ ሱጉፃጋ ባሽ ኬኤዘ፣ ጎሚ ጌኤሻኒ ፑጩንቲ ዒዛኮ ሱጉፃ ባንሢ ዲንሢ ሙኬኔ።

25 ዩያ ኬኤዛ ባኮ ዲንሢ ዒፀዎጉዲ ዲንሢና ዔሩዋቱ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዩያታ ሳዓጋ ዔያቶም ኬኤዛ ዎድ"ና ዒዒ ዔያታ ቶሊ" ዓቲባኣያ ማዒ፣ ጫሪንጫጋ ኦም ኬኤዛሢዳጋ ኦ ሃኬቲ ዎይቲ ኦ ቶሊ"ንዳይ! 26 ዒማ"ና ዒዛኮ ዑኡዛ ሳዎ ዓጊሢ፤ ሃሢ ጋዓንቲ፡- «ሳዎ ሌሊቱዎንቲ ፔቴ"ና ሳሚ ጫሪንጫንታ ዎላ" ታ ዓጊሢንዳኔ» ጌዒ ጫኣቄኔ። 27 ዩይ «ፔቴ"ና ሳሚ» ጌይንቲ ባካ ዔርዛሢ ዓጊፀዎ ባካ ደዲ ናንጋንዳጉዲ ሃሃ ዓጊፃያ ማዒ፣ ማከንቲ ባካ ባይቃንዳያ ማዒሢኬ።

28 ዓካሪ ኦኡኒ ዓጊፀዎ ቤዘ፣ ያኦሲ ዎይሢሢዳ ጌላንዳሢር ዒዛኮ ጋላቶም፤ ሓሣዒ ዎዛዳ ጎይሢ ዒዛ ቦንቸሢና ዒጊጩሢና ዒዛ ኦ ካኣሸኮም።

29 ዓይጎር ጌዔቲ ኦ ያኦዛሢ ሚቸ ባይዛ ታሚ ማዒሢርኬ።።

13

ያኦሲ ዎዛሳ ጎይሢ

1 ቢያ ዎዴ ዎሊኮ ጌርሲ ሃሃ ጌርጉዲ ናሽከንቲዎቲ፤ 2 ሹኣቸ፣ ሹኣቸንሢ ዔከሢ ዎሊ"ጉቴ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዩያጉዲ ሹኣቸ ሹኣቸንሢ ዓሳ ዔሩዋያ ያኦሲ ከኢታንቸ ሹኣቸንሢ ዔኬኔ። 3 ቱኡዘ ማኣራ ቱኡቲ ዓሶና ዎላ" ዲንሢያ ቱኡቲ ዓሲ ማዒ ዔያቶም ማሉዎቲ፤ ሃሃ ዔያቶና ዎላ" ሚታዲያ ማዒ ሚታሢዳ ዓኣ ዓሶም ማሉዎቲ።

4 ላኣሊ ዔከ ዎላ" ናንጎ ናንጎ ቢያሢ ቦንቻያ ማያንጎ፤ ዓኒና ማቸና ዎሊ ጉሙርቁዎያ ማዒ፣ ዎሊ ዔከ ናንጎ ናንጎ ዒኢሳጋ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ያኦሲ፡ ዘኦሰካ ኮኣማ ፑርቶ ሱኡኮና ዓኣ ዓሶንታ ዓኒ ሃሃ ማቸ ማዒባኣ ዓሶና ላሃ ዓሶዎ ፑርታና ዎጋንዳሢርኬ።

5 ሚኢሹ ፔቶ" ናሽከሢ ሃሹ"ዎቲ፤ ዲንሢኮ ዓኣ ባኮና ዎዛዲ ናንጉዎቲ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ያኦሲ፡- «ማሊ ታ ኔና ኬኤራዓኬ፤ ሃሻ"ዓኬ» ጌዔ።።

6 ዩያር ጉሙርቁ፡- «ጎዳ ታና ማኣዳ"ሢኬ፣ ታ ዒጊጫዓ፤ ዓሲ ታና ዓይጎ ዎኣታንዳይ?» ኦ ጋዓኔ።

7 ቤርታ ዲንሢም ያኦሲ ቃኣሎ" ኬኤዘ፣ ዓርና ማዒ ዓሶ ዎሊ"ጉቴ፤ ዔያቶኮ ናንጎና ዔያታ ማዴ ማዴ"ኮ ዓኣጉ ጳቂሢ ሃሃ ዔያታ ጉሙርቁ ጎይያ ጉሙርቁዎቲ። 8 ዩሱሰ ከሪሰቶሴ ዚጊኖዎ ሃኖዎ ሃጋ ናንጊና ዓኣ ጎይያማኬ፤ ላኣሚንቲዎሴ። 9 ደማ ደማ ዔርቲባኣ ዔርዘ ዔርዘሢና ዲዒንቲ ዔሙተጉቴ፤ ዒና" ኦኡኮ ሙኡዚ" ደምቤ ካፒሢናቱዎንቲ ያኦሲ ኮሹሞና ዲንጌ ዲንጊያና ደዴቲ ቃራኬ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዩያ ሙያ ዳምቦ ካፔ ዓሶ ዩይ ዓይጎዎ ማኣዲ"ባኣሢርኬ።

10 ኦኡኮ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤሲ ዓኣኔ፤ ጋዓንቲ ዓፒሎና ማከንቲ ማኣርኮ ጋይይዳ ማዳ ቄኤሳ፡ ዩኖ ያኦሲም ዲንጎ ቤዘይዳ ዓኣ ሙያ ዔከ ሙዓንዳጉዲ ዓይሢንቲባኣሴ። 11 ዓይሁዶ ዓሶ ቄኤሶኮ ዑፃሢ ጎሚ ጌኤሻ"፣ ቆልሞ ሱጉፃ ዔከ ያኦሲም ዑሣ ዓኣዴ ደማዴ ቤዜሎ ጌላኔ፤ ቆልሞኮ ዓሽካ ጋዓንቲ ጉርዶ ዙላ" ኬሲ" ሚቸንታኔ። 12 ዩያጉዲ ዩሱሴ ዴሮ"ኮ ፔ ሱጉያና ጎሞ ጌኤሻ"ኒ ካታሞኮ ዙላ" ሓይቦ" ሚታሢ ዔኬኔ። 13 ዩያር ኦኡኒ ጉርዳጋ ዙሎ" ኬሰከ፣ ዒዛ ባንሢ ዴንደም፤ ዒዛና ዎላ" ቦሃንቲ፣ ቦሃንቲያ ኦዎ ዔካያ ማያም። 14 ዓይጎር ጌዔቲ ኦ ሃጊ ሙካ ካታሞ ካጋኣጋዓቲም ሓይካ ሳዓ ባይቁዎ ደዲ ናንጋ ካታማ ኦኡኮ ባኣሴ። 15 ዓካሪ ዩሱሰ ከሪሰቶሴ ዛሎ"ና ጋላታ ያኦሲም ዲንጎ ባኣዚ" ማሃ ቢያ ዎዴ ኦ ዒዛም ዲንጎም፤ ዩይያ ዒዛ ሱንፃ ዛሎ" ኦ ዳንጎና ኦ ማርካዳ ጋላቶኬ። 16 ሃሃ ኮሺ ባኣዚ" ማዲሢና ዲንሢኮ ዓኣ ባኮ ሚሊ" ዓሶም ጊሽከ ዲንጊሢ ዎሊ"ጉቴ፤

12:15 ላሚ. ዎማ 29፣19። 12:16 ማከ. ማፃ 25፣29-34። 12:17 ማከ. ማፃ 27፣30-40። 12:19 ከሲ. ማፃ 19፣16-22፤ 20፣18-21፤ ላሚ. ዎማ 4፣11-12፤ 5፣22-27። 12:20 ከሲ. ማፃ 19፣12-13። 12:21 ላሚ. ዎማ 9፣19። 12:24 ማከ. ማፃ 4፣10። 12:25 ከሲ. ማፃ 20፣22። 12:26 ሓጌ 2፣6። 12:29 ላሚ. ዎማ 4፣24። 13:2 ማከ. ማፃ 18፣1-8፤ 19፣1-3። 13:5 ላሚ. ዎማ 31፣6፤ 8፤ ዒያ. 1፣5። 13:6 ዓይኮ. 118፣6። 13:11 ላሚ. ዓከ 16፣27።

ዓይጎር ጌዔቲ ያኢሲ ዋዛሳ ዒንጊፃ ዬያጉዳ ዒንጊፃ ማዕርሢርኬ።

17 ዒንሢኮ ዓርኖ ማዕ ዓለም ዓይሢንቲ፣ ዔያቶም ዋርቃያ ማዕ-ዋቲ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዔያታ ማዳ ማዳ" ዛሎ" ማርጌና ዔያታ ያኢጨንታንዳያ ማዕሢር ዒንሢ ሸምፖ ዛሎ" ቢያ ዋዳ ዔያታ ደዲ ማዳ፤ ዒንሢ ዔያቶም ዓይሢንታያ ማዕቲ ዔያታ ፔኤኮ ማዳ" ዋዛና ማዳንዳ። ያዲ ማዒባኣያታቲ ማዳ" ዔያቶኮ ያዩሢና ማዓንዳ፤ ዬይ ዒንሢም ጊኢጋዓኬ።

18 ኑም ሸኢቁዋቲ፤ ቢያ ጎይሢና ኮሺ ናንጊ ናንጋኒ ኮዓ፣ ጌኤሺ ማላሢ ኑኡኮ ዓኣሢ ኑ ዔራ፤።

19 ባሽ ደዲ ዒንሢ ሸኢቃንዳጉዲ ታ ጋዓሢ ዑኬና ዒንሢ ኮይላ" ታ ማዒ ሙካንዳጉዲኬ።

ጋፒንሢ ሸኢዲሢ

20 ናንጊና ናንጎ ጨኣቁም ሱጉያና ማራቶኮ ዴኤፒ ሄንቃያ ማዕ ኑ ጎዳሢ ዬሱሴ ሓይባ"ፓ ዔቁሴ ኮሹምኮ ያኣዛሢ፤ 21 ዒዛ ማላያ ኮንሣያ ዒንሢ ማዓንዳጉዲ ኮሺ ባኣዚ" ማዳያ ዒንሢ ማሆንጎ፤ ሃሢ ዒዛ ዋዛሳ ባኣዚ" ዬሱሴ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ዒ ኑ ጊዳ" ማዳንጎ፤ ዬሱሴ ኪሪሰቶሴም ናንጊና ቦንቾ ማዓንጎ፤ ዓኣማን።

ጋፒንሢ ሓይሴ

22 ታ ዒሸንሦ! ታ ሚሸንሦ! ሃይ ታ ዒንሢም ፃኣፔ ኪእታ" ዳካ" ማዕሢር ሓያ ታኣኮ ዞሮ" ሃይሶ ጊቢ" ዳንዳዒ ዒንሢ ዔካንዳጉዲ ታ ዒንሢ ሸኢቃ። 23 ኑ ዒሸሢ፤ ፃምቲዎሴ ቱኡዞ ማኣራፓ ቡሊ"ንቲሢ ዒንሢ ዔራንዳጉዲ ታ ኮዓ፤ ሃሢ ዑኬና ዒ ሃይካ ሙኬቶ ዒዛና ዋላ" ሙኪ ታ ዒንሢ ዛጋንዳ።

24 ዒንሢኮ ዓርኖና ያኢሲም ደማዳ ዓሶናም ቢያ «ኮሺዳ?» ጋዓ፤ ጎዑዋቲ። ዒፃሊያ ዓጮ"ይዳፓ ሙኪ፤ ታኣና ዋላ" ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ «ኮሺዳ?» ዒንሢ ጋዓ።

25 ያኢሲኮ ኮሹም ዒንጊፃ ዒንሢ ቢያሢና ዋላ" ማዓንጎ።

ያይቆኑቤ ኪኢቶ" ዓይያ ካሮ"

ሐይ ያይቆኑቤ ኪኢታ" ዓሲ ናንጋንዳ ጎይሢ ደቀ ማለሢ ዓርቆያ ማዓዛ፣ ኪኢታ" ፃኣፒንቴሢያ ዩኖ ዋድ"ና ዓጮ" ቢያይዳ ላኦሊንቴ ዓኣ ያኦሲ ደሮ"ምኬ፤ ከኢቱሎ ፃኣፒሢ" ዓራቶ ኑ ማደይዳ ፔኤሻንዳ ጎይሢና ዩሱሴ ጉሙርቃ ዓሲ ናንጋንዳ ናንጋ ፔጋዲ ዓርቲያ ማዓንዳጉዲ ፔኤሻ" ዓርዛ ጎይሢ ኬኤዛኔ፤ ዩይያኦ፡- ማንቃቶና ያርጎቹምና ዛላ፣ ዳቢንታቱያ ዛጋኒ ገሸሢ ዛላ፣ ዓሲኮ ኮሹሞ ዛላ፣ ቁኢሩሞ ዛላ፣ ጉሙርቁሢና ኮሺ ማደና ዛላ፣ ዓንዲርሲኮ ኮሹሞንታ ፑርቱሞንታ ዛላ፣ ዓራቶ ዛላ፣ ዋለና ፑርቲሢ ዛላ፣ ያቶርሙሞና ሼሌዑሞና ዛላ፣ ኮይሱሞ ጎይሢና ማሌ" ዓሲዳ ዋጊሢ ዛላ፣ ዓኣ ባኣዚ"ና ሄርሺንቴና ሆኦሊ"ንቴሢና ዛላ፣ ዳንዳዒሢና ሺኢጲሢና ዛላ፣ ዩሱሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዓራሬ ኮይሳ ባኣዚ" ጋይዲ ጋይዲ ፃኣፒኤ።

ሐና" ኪኢታ" ባሼ ፔጋሲ ኬኤዛሢ ዩሱሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዩሱሴ ጉሙርቁያ ናንጎ ማደና ዳቀንዳጉዲኤ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቆ ባኮ

- ዓይያ ካሮ" 1፡1
- ዩሱሴ ጉሙርቁሢና ዓራቶና ዛላ 1፡2-8
- ማንቃቶና ያርጎቹምና ዛላ 1፡9-11
- ዳቢንታቱ ዛጋኒ ገሸሢና ማዕቶና ዛላ 1፡2-18
- ዋይዚሢና ማደይዳ ፔኤሻሢና ዛላ 1፡19-27
- ዓሲ ዲማሲሢ ኮይሱሞ ማዕሢ ዛላ 2፡1-13
- ዩሱሴ ጉሙርቁሢና ማደና ዛላ 2፡14-26
- ዩሱሴ ጉሙርቃ ዓሲና ዓዛኮ ዓንዲርዘ ዛላ 3፡1-18
- ዩሱሴ ጉሙርቃ ዓሲና ሃያ ዓጮ" ዓሶ ዛላ 4፡1—5፡6
- ዲማ ዲማ ዘር 5፡7-20

1 ዓጮ" ቢያ ላኦሊንቴ ዳንዳ ያኦሲ ዓሶ ማዕ ታጶ ላምያ ዜርያም፡- ያኦሲና ጎዳ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴናም ማደያ ማዕ ያይቆኑቤይዳጋ ዳኪንቴ ኪኢታ፤

ዓንሢ ዋዚ ኮሺዳ?

ገቢ" ዳንዳዒሢና ጉሙርቁሢና ሃሃ ዓራቶና ዛላ

2 ታ ዒሾንሃ! ታ ሚሾንሃ! ዲማ ዲማ ማታ ዒንሢ ሄሌ" ዋድ"ና ኮሺ ባኣዚ" ማሃ ዛጉዋቱ።
3 ዓይጎር ጌዔቶ ዒንሢኮ ጉሙርቁፃ ማዕቶና ዛገንታ ዋድ"ና ገቢ" ዳንዳዒሢ ዒንሢ ዳንቃንዳ።
4 ዒንሢኮ ገቢ" ዳንዳዒ ደዲፃ፡ ፔቲ" ባኣዚ"ታያ ዒንሢም ጋጠባኣንቴ ጎኔ ዓሲ ዒንሢ ማዓንዳጉዲ ማሆንጎ።
5 ዒንሢ ባኣካ" ዓራቶ ጋጠፎ ዓሲ ዓኣቶ ያኦሲ ሸኢቆንጎ፤ ያኦሲያ ዒዛም ዒንጋንዳ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዒዚ ፔቲ" ባኣዚ"ታዎ ላኣጉዋዎ ቢያሢም ኮሹሞና ዒዒንጋንዳ።
6 ጋዓንቴ ዓሲ ፔቲ"ታያ ዓልቱዋዎ ጉሙርቁሢና ሸኢቆንጎ፤ «ማዓንዳ?» ጌዒ ዓልታ ዓሲ ዠባሬና ሄዒንታያና

ዓገፃ ባዘ" ዋኣያ ጉዳያኤ። 7 ዩያጉዴ ዓሲ ጎዳይዳጋ ፔቲ" ባኣዚ"ታያ ዳንቃንዳ ዒዛም ማሎጋ። 8 ዓይጎር ጌዔቶ ዒዛኮ ላምያ ማለሢ ዓኣሢና ሃሃ ዒዚ ዓቆ ጎይያይዳ ሴካ ሃንጋ ጋዓሢኤ።

ማንቆ ዓሲና ያርጎቹ ዓሲናኮ ዓኣ ዋዛ

9 ዩሱሴ ጉሙርቁ ጎናሲ ዔኬ ማንቆ ማዕ፣ ሄርኬ ዓሢ ያኦሲ ዒዛ ዳግዲንዳሢ ሞዛደንጎ።
10 ሃሃ ያኦሲ ጉሙርቃ ያርጎጮ ማዕ ፑኤጉ ዓሢ ዒዛኮ ናንጎ ያኦሲ ሄርኬዳቶ ዋዎዛደንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዓሲኮ ቆሎ ሳይይዳ ዓኣ ቡኒጉዲ ዲኢና።
11 ዓባ" ያይዲ ኬሰካያ ማኣቶ" ማልዛኔ፤ ቡና"ኣ ዲኢና፤ ሃሃ ሚዛጶማኣ ባባይቃ። ዩያጉዲ ያርጎቹ ዓሲ ፔኤኮ ቆሎ" ዛሎ"ይዳ ሌሊ ጳሽኪ ጉሪ ዓታኔ።

ዓሲዳ ሄላ ማቶ

12 ፔ ገዳ" ሙኬ ማቶ ገቢ" ዳንዳዒ ደዳ ዓሲ ዓንጃንቴያኤ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ያኦሲ ጮኣቁሞ ጌሌ ጎይያና ዒዛ ናሽካ ዓሶም ዒንጋንዳ ኮዢ ናንጎ ዒ ዳንቃንዳ።
13 ዓሲ ማቶይዳ ጌላ ዋድ"ና፡- «ያኦሲ ታና ዳቢሻኒ ማቶ ዒንጌኔ» ጎይጋ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ፑርታ ማቶ ያኦሲ ዓሲም ዓሲ ዳቢሻኒ ዒንጉዋሴ፤ ሃሃ ዒዚ ያና ዳቢሻኒ ፑርታ ማቶ ዒንጉዋሴ፤ 14 ጋዓንቴ ፔቲ" ፔቲ"ሢ ማቶ ዓኪ ዳቢንታሢ ፔኤኮ ፑርቶ ሱኡኮ ገንያ ዓኣዲ ገሸንቴሢና።
15 ዩካጋ ፑርቶ ሱኡካ ጎዳዲ ጎሜ ሾዓኔ፤ ጎሜያ ዲጩ ዑጌሰካጋ ሃይቢ ሾዓኔ።

16 ታኣኒ ዒንሢ ናሽካ፣ ታኣኮ ዒሾንሃ! ሚሾንሃ! ገሸንቴጋ፤ 17 ኮሺ ማዕ ዒንገሢንታ ጉቤ ማዕ ዓንጃሞ ቢያ ያኦሲዳጋኤ፤ ዩይያ ሙካሢ ሸቢጉዲ ቤዛጋ ሸኢኪ ላኣሚንቴዋያ፣ ሃሃ ጉያኮ ቢያ ዓደ ማዕ ያኣዛሢዳጋኤ።
18 ያኦሲ ፔኤኮ ማዢንቶ ቢያሢኮ ኦኡኒ ቤርቲ ማዓንዳጉዲ ፔ ማለሢዳጋ ጎኑሞ ቃኣሎ"ና ኦና ሾዓኔ።

ዋይዜ ባኮ ማደይዳ ፔኤሻ"ሢ

19 ታኣኒ ዒንሢ ናሽካ፣ ታኣኮ ዒሾንሃ! ሚሾንሃ! ሃይማ ዋሊ"ጋ፤ ዓሲ ቢያ ዓኤቢ ዋይዚኒ ሩኡራያ፣ ኬኤዛኒና ዳጋዲ ጎሪ"ንታኒ ታሣያ ማዕንጎ።
20 ዓይጎር ጌዔቶ ዓሲኮ ዳጋዲ ጎሪ"ንቴ ያኦሲኮ ዓሎ"ማ ዓሲ ሸምጋይዳ ኩሙሢ ማዓንዳጉዲ ማሁዋሴ።
21 ዩያር ዒኢሳ ባኣዚ"ንታ ዲቦ" ፑርቱሞ ቢያ ዒንሢዳጋ ሸኢሻ ዒንሢኮ ዒናይዳ ዜርቁንቴ ዒንሢ ዳቁሻኒ ዳንዳዒ ያኦሲ ቃኣሎ" ሼሌዑሞና ዓኩዋቱ።

22 ቃኣሎ" ማደይዳ ፔኤሻ"ያ ማዕ-ዋቴ፤ ጋዓንቴ ዒንሢ ዒንሢ ቶኣኮ" ዒንሢሮ ገሺ ገሺ ዋይዛ ዓሲ ሌሊ ማዒጋ።
23 ቃኣሎ" ዋይዛያ ማደይዳ ፔኤሻ"ዎ ዓሲ፣ ፔኤኮ ዓኣጉ ካሮ" ለማሌኤሽና ዛጋ ዓሲ ጉዳያኤ፤
24 ዓይጎር ጌዔቶ ዩይ ዓሢ ፔኤኮ ዓኣጉ ካሮ" ለማሌኤሽና ዛገሰካጋ ዓኣዳኔ፤ ጋዓንቴ ዳካ" ጌዔሰካጋ ዋኣዳታቴያ ዒ ፔና ዔሩዋሴ።
25 ጋዓንቴ ጎሜ ዓይላቶይዳጋ ጉቤና ዒዛ ኬሳ" ዋጎ ዛገ ዩያና ደዳያ፣ ዩያ ዋይዛያ

1:1 ማቲ. 13፡55፤ ማር. 6፡3፤ ዳኪ. ማዶ" 15፡13፤ ጋላ. 1፡19። 1:11 ዓሲ. 40፡6-7።

ዋለ"ዋያ፡ ሃሃ ማደይዳ ፔኤሻ" ዓሢ ዬይ ፔ ማደ"ና ዓንጃንቴያ ማዓንዳ።

26 ዒንዲርዘ ፔኤሲ" ቃዙዋዎ «ታ ያኦሲ ካእሽካኔ» ጋዓ ዓሲ ፔና ጌሻኔ፤ ዒዛኮ ካእዣኣ ጉሪኬ። 27 ያኦሲ፡ ዓዳሢ ሴርቶይዳ ፑርታ ባእዚ" ባእያ ጌኤሽ ማዔ ጉሙርቁዎ ካእዣ፡ «ዜኤርናእቶ"ንታ ሃሃ ዬያጉዲ ዜኤርሮይገዶ ማዔ ለእሎንታኮ ባእ ሜቶ" ማእዲ"ሢና ፔ ቶኦኮ"ዎ ሳይይዳ ዒኢሳ ባኮይዳፓ ካፒሢኬ።»

2

ዓሲ ዲማሲ ዛጋንዳያ ኮይሱዋያ ማዒያ

1 ታ ዒሾንሃ! ታ ሚሾንሃ! ቦንቸንቴ ኑ ጎዳሢ ዬሱሲ ከሪሰቶሴ ዒንሢ ጉሙርቁያ ማዔሢር ፔቲ"ሢ ሳጋሢዳፓ ባሻያ ማሃ ዛገ ዲሙዋ ሳዛ" ጌሢፖቴ። 2 ጎንጎቴ ለምዎ ዓሲ ዒንሢ ቡከንቴ ቤዘ ሙኩኔ ኑ ጎንጎቴ፤ ፔቲ" ዓሢ ከኤሎ"ይዳ ዋርቁ ዠኢር ዓእሢ ሃሃ ሚዛጲ ማእያ ማይንቴ ያርጎቹ ዓሲ፡ ሳጋሢ ቱርጫዲ ኪንቁ ማእያ ማይንቴያ ማንቆ ዓሲ ማዔቶ፡ 3 ዒንሢ፡ ሚዛጲ ዓፒሎ ማይንቴ ዓሢ ቦንቸ፡- «ሃና" ኮኸ ቤዜሎይዳ ዴዔ» ጌዒጋፓ ማንቆ ዓሢ ጋዓንቴ፡- «ኔኤኒ ያኦሲ ዔቁ ጋዓንዳኔ፤ ሃንጎ ዒንሢ ዒዛ ሃይካ ሙኪ ቶኮ ዴማ" ዴዔ» ጋዓንዳኔ። 4 ዬያይዲያና ዒንሢ ባእኮ"ይዳ ዒንሢ ፔቲ"ሢ ሃርኪዲ ሳጋሢ ባሽ ማሃ ዲሙዋ ሳዛ" ጌሢያ፡ ሃሃ ፑርቱሞና ዓሲዳ ዋጋያ ማዒባእዓዳ?

5 ታኦኒ ዒንሢ ርሽካ፡ ታኦኒ ዒሾንሃ! ሚሾንሃ! ዋይዙዋቴ፤ ያኦሲ ዒዛ ጉሙርቁ ጎናሲ ዔኪያና ዔያታ ያርጎቹ ማዓንዳጉዲና ዒዛ ርሽካ ዓሶም ሃገ ማዓንዳ ዋዛ ማሃ ዒንጌ ካእቱሞ ዔያታ ዳካላንዳጉዲ ሃያ ሳይይዳ ዓእ ማንቆ ዓሶ ዒዚ ደኔሪባእዓዳ? 6 ዒንሢ ጋዓንቴ ማንቆ ዓሶ ቦሃኔ፤ ዒንሢ ሜታሳ ዓሶና ሃሃ ዋጎ ቤዘ ዒንሢ ዔኪ ዔኪ ዓእዳ ዓሳ ያርጎጮ ዓሶቱዋዓዳ? 7 ዒንሢ ዛሎ"ና ዔኤሊ"ንታ ቦንቸንቴ ሱንጎ ዒንሢኮ ጫሽካሢ ዔያቶቱዋዓዳ?

8 ጌኤዢ ማፃኣፖይዳ፡- «ዓሲ ዓዳ" ኔና ማሃ ርሽኬ» ጌይንቴ ያእፒንቴ ያኦሲኮ ቦንቸንቴ ዋጎ ዒንሢ ኩንሃያ ማዔቶ ኮሺ ዒንሢ ማዳኔ።

9 ዓሶ ባእካ" ዒንሢ ዲማሲሢ ጌሢቶ ጋዓንቴ ጎሜ ዒንሢ ማዳኔ፤ ዋጎኮ ዒንሢ ዑሣ ዓእዲያና ዋጋ" ፔ ቶኦኪና ዒንሢሞ ዳቢንቶ ዳዋንዳ።

10 ዓሲ' ያኦሲ ዓይሢያ ቢያሢዳፓ ፔቲ" ዳባያ፡ ሃንጎ ዓቲ"ሢ ቢያ ኩንሢያታቶዋ ቢያሢ ዒዚ ዳቤያ ማዓንዳ። 11 «ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዒባእ ዓሲና ለሂፖ» ጌዔ ጎዳሢ ዬያጉዲ ሃሃ «ዓሲ ዋዲፖ» ጌዔኔ፤ ኔኤኒ ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዒባእ ዓሲና ለሂባእያ ማዔቶዋ ዓሲ ኔ ዋዴቲ ዋጎ ኔ ዳቤኔ። 12 ዒንሢ ጌሰታኣና ሃሃ ማዳኣና ዋጋ" ጎሜ ዓይላቶይዳፓ ጉቤ ከሴ" ዓሲጉዲ ማዑዋቴ። 13 ዓይጎር ጌዔቶ ያኦሲኮ ዋጋ" ዓቶም ጎውዋ ዓሲም ፔኤር ዓቶም ጎውዋቤ፤ ያዲ ማዔቶዋ ዓቶም ጌይሢ ዋጌ ባባሻ።

ጉሙርቁሢና ማደና ዘላ

14 ታ ዒሾንሃ! ታ ሚሾንሃ! ዓሲ፡- «ዬሱሴ ታ ጉሙርቁኔ» ጋዓ፡ ጉሙርቁዎ ኮሺ ማደና ፔጋሲባእቶ ዒዛ ዓይጎ ማእዳ"ንዳይ? ጉሙርቁዎ ዒዛኮ ዒዛ ዳቁሻኒ ዳንዳዓ? 15 ኮኦከንሢና፡ ማእዳ ባእዚ"ና ሙዓ ባእዚ"ና ባእ ጌርሲንሢ ሃሃ ጌርንሢ ማዓ ዓሲ ዒንሢኮ ዓእንቴ። 16 ዒንሢ ዔያቶ ርንጎም ኮይሳ ባኮ ዒንጉዋዎ ጉሪ፡- «ኮሺ ዓእዲዋቴ! ዒንሢሞ ያይደንጎ! ሙዒ ሚሽኩዋቴ!» ጌዔያታቶ ዔያቶ ዓይጎ ማእዳ"ንዳይ? 17 ዬያር ኮሺ ማደይዳፓ ዲማዴ ዬሱሴ ጉሙርቁሢ ፔ ቶኦኪና ሃይቁያኬ።

18 ጋዓንቴ፡- «ኔኤኒ ታ ዬሱሴ ጉሙርቁኔ ጌዒ ያቶርቃያታቶ፡ ታ ኮሺ ማደ ማዳያኬ ጋዓ ዓሲ ዓእቶ፡ ታኦኒ ዒዛም ኔኤኮ ዬሱሴ ጉሙርቁዎ ኔ ማደ"ይዳፓ ዲማሲ ታና ቤኤዜ፤ ታኦኒያ ታ ማደ"ና ዬሱሴ ጉሙርቁዎ ታኦሲ" ኔና ቤኤዛንዳኔ» ጋዓንዳኔ። 19 ኔኤኒ፡- «ፔቲ" ያኦሲ ዓእኔ ጌዒ ጉሙርቁኔ» ዬይ ኮሺኬ፤ ጋዓንቴ ጉሙርቁዎ ፑርቶ ዓያናኣ ጉሙርቁኔ፤ ሃሃ ዒጊጫያ ጎንጋይቃ።

20 ኔኤኒ ሃይ ዔኤያሢ! ማደይዳፓ ዲማዴ ጉሙርቁሢ ዓእፒ ባእያ * ማዔሢ ኔ ዛጋ?

21 ኑ ዓዳሢ ዓብራሃሜ ፔ ርኣዚ" ዪሳኣቁ ዒንጎ ባኮ ሺኢሺ ካእሽኮ ቤዘይዳ ያኦሲም ዒንጎ ባእዚ" ማዓንዳጉዲ ሺኢሺ ዋደ"ና፡ ማደና ያሊ"ባእዓዳ? 22 ዬይ ጉሙርቁዎ ማደና ዋላ" ማዔሢና ጉሙርቁዎኣ ማደና ጎናዴሢ ኔ ዛጋ?

23 ጌኤዢ ማፃኣፖይዳ፡- «ዓብራሃሜ ያኦሲ ጉሙርቁኔ፤ ያኦሲያ ዒዛ ፔ ዓሲ ማሃኔ» ጌይንቴ ቃኣላ" ኩሜኔ፤ ዬያይዲያና ዓብራሃሜ ያኦሲኮ ላጌ" ጌይንቴ። 24 ዓካሪ ዓሲ ያላ"ሢ ጉሙርቁሢና ሌሊቱዋንቴ ማደና ዋላ" ማዔሢ ኔ ዛጋ።

25 ዓኒ ባእያ ዘኣዛ ኮኦማ፡ ሬዓባ ጌይንታ ለኣሌላ ዒሰራዔኤሌኮ ኪኢቶ" ዓሶ ፔ ማእራ ዔኪ ሽኦቸንሢያና ሃሃ ጌንሢ ሜሌ" ጎይሢና ፑኒንቴ ዔያታ ቶሊ" ዴንዳንዳጉዲ ማሃያና ፔ ማደ"ና ያሊ"ባእዓዳ?

26 ሽምፖይዳፓ ዲማዴ ዓሽኪ ሃይቁያታሢጉዲ ማደይዳፓ ዲማዴ ጉሙርቁሢ ያዴ ሃይቁያኬ።

3

ዒንዲርሲ ፑርታ ባእዚ"ፓ ካፒሢ ዘላ

1 ታ ዒሾንሃ! ታ ሚሾንሃ! ኑኤኒ ዔርዘ ዓሶ ማዔ ዓሳ ዑሣ ዓእዴ ሜቶ ዔካንዳያ ማዔሢ ዒንሢ ዔራኔ፤ ዬያር ዒንሢዳፓ ሚርጌሢ ዔርዘ ዓሶ ማዎፓ። 2 ዓይጎር ጌዔቶ ኑኤኒ ቢያሢ ሚርጌና ዳቢንታ፤ ፔ ጌሰታ ጌኤዘና ዳቢንቱዋ ዓሢ ዬይ ፔና ካፓኒ ዳንዳዓ ጎኔ ዓሲኬ። 3 ፓራሢ ኑም ዓይሢንታንዳጉዲ ዳንጎይዳ ኑኤኒ ቢፃላ ጌልዛኔ፤ ዬያይዲ ኑ ኮዔ ቤሲ ፓራሢ ዔኪ ዓእዳኔ። 4 ሃሃ ዋኦያ ካእሚላ ዋዚ ዴኤፒ ማዔያ ሃሃ ዴኤፒ ዠባሪና ሂዒንቴ ዓእዲያ ማዔቶዋ፡ ዋኦያ ካእሚሎ ዒሻ ዓሢ ዓልዔቱዋ ባእዚ"ና ዒዚ ኮዔ ቤሲ ዔኪ ዓእዳኔ። 5 ዬያጉዲ ዒንዲርሲ ዑያይዳፓ ዳካ"ታዎ ሚርጌ ዴኤፒ ባእዚ"ና ያቶርቃኔ፤ ፑኤፒ

2:8 ለዊ. ዓከ 19፡18። 2:11 ከሲ. ማፃ 20፡13-14፤ ለሚ. ዋማ 5፡17-18። * 2:20 ዓእፒ ባእያ፡- ጋዓዛ ፔቲ" ፔቲ" ቡሊ"ዎ ማፃኣፓ «ሃይቁያ» ጋዓኔ። 2:21 ማዢ. ማፃ 22፡1-14። 2:23 ማዢ. ማፃ 15፡6፤ 2ያኦሲ. ዓሃከ 20፡7፤ ዒሲ. 41፡8። 2:25 ዓያ. 2፡1-21።

ካይዚ ሚቸንታህ ዳካ" ታሚናኩ። 6 ዬሮ ጎይዖ ቢያደርሱያ ታሚኩ፤ ቢያደርሱ ኑ ዑዖ ባኣኩ"ይዳ ጴዳ ፑርታ ዓጪኩ፤ ኩኩ ዑዖ ዓኣ ዓሽኩ ቢያ ቢያ ታሚዳ ሚቸንታ፤ ፔኤሮ ባይቁዎ ጋኣናኣሜ ታሞይዳ ሚቸንታ፤ 7 ሳይይዳ ዓኣ ካፖንታ ቦዖ ዳኩ"ንታ ዳኤፖንታ ሃሃ ባዞ"ይዳ ዓኣ ማዢንታ ቢያ ዓሰና ዓርቂ ቆለንታ፤ ዳንዳዓ፤ ዓሰያ ዓይቶ ቆላ። 8 ጋንታ ቢያደርሱ ዓርቂ ቆላ፤ ዳንዳዓ ዓሰ ፔቲ"ታዖ ባኣሴ፤ ዓዚ ገዳ" ዓሰ ዎዳ ባኣዚ" ኩሚያ፤ ሃሃ ሃውሺህያ ባኣ ፑርታ ባኣዚ"ኩ። 9 ዓዚ ቢያደርሱኦና ኑ ጎዳህና ኑ ዓዳህያ ኑ ባንጅ፤ ሃሃ ቢያደርሱ ማሎና ማዢንታ ዓሰዎ ኑ ጋዳንታ። 10 ፔቲ" ዳንጋይዳፓ ዓንጅና ጋዳማና ኬሰካ፤ ታ ቢያሽጎሃ! ታ ሚሽጎሃ! ዬይ ያዲ ማሰኒ ኮይሱብ። 11 ፔቲ" ዋኣህ ዓልቃ ቤሰካፓ ኮሽ ዋኣህና ፑርታ ዋኣህና ዓልቃ፤ ዳንዳዓ? 12 ታ ቢያሽጎሃ! ታ ሚሽጎሃ! ቤሌሴ ሚዓ ዛይቶ ሪሚቶ ዓኣፖ ዓኣፓ፤ ዳንዳዓ? ገንህ ሃሃ ዎይኔ ቤሌሴ ዓኣፖ ዓኣፓ፤ ዳንዳዓ? ዬያጉዲ ፑርታ ዋኣህ ዓልቃ ቤሰካፓ ኮሽ ዋኣህ ጴዳ፤ ዳንዳዓ-ብ።

ጫሪንቲ ዓራቶና ሳዓ ዓራቶና

13 ቢያህ ባኣኩ"ይዳ ዓራ ማዓያና ጳቂህያ ማዓ ዓሰ ያናዳይ? ፔኤኮ ማዳ" ዓራቶና ማዓ ኮሽ ናንገና ፔጋሲ ዳዎንጎ። 14 ጋንታ ፑርታ ቁኢሩሞና ፔና ናሽኪህና ቢያህኮ ቢያ ገዳ" ዓኣቶ ያቶቁፖቲ፤ ጎኔ ባኣዚ"ያ «ዓራብ።» ገይፖቲ። 15 ዓይጎር ገዓቶ ዬሮጉዳ ዓራታ" ጴዳህ ዓጮ"ይዳ፤ ዓሰዳፓ ሃሃ ፃላሃይዳፓ ማዓንዳኣፓዓቲ ምዶኦሰዳፓቲብ። 16 ቁኢሩሞና ፔና ናሽኪህና ዓኣ ቤሰዳ፤ ዣሎና ፑርታ ማዳና ቢያ ዓኣያ ማዓ። 17 ጋንታ ያኣሰዳፓ ጴዳ ዓራታ" ቤርታሳዖ ገኤሽኩ፤ ሃሊ"ሳዖ ኮሹሞ ናሽካ፤ ገቢ" ዳንዳዓ፤ ዓይህንታ፤ ዓቶ ጋንታ፤ ቃራ ዓኣፒ ዓኣፓ፤ ዓሰ ዳማሰህና ዓራዳ ፔና ማሊሰህና ባኣያኩ። 18 ኮሽ ናሽካ ሳሳ፤ ኮሹሞ ዜርቃዖ ዓላ"ሞ ዓኣፒ ዳንታ።

4

ያኣሰም ቆለንቲህ

1 ቢያህ ባኣኩ"ይዳ ዓኣ ያሎና ዑሮ"ና ዓንካፓ ሙኩያዳይ? ቢያህ ቢያይዳ ያልታ ቢያህ ሱኩኮይዳፓ ዓቁያቲሞዳ? 2 ቢያህ ኮዓ ባኮ ዳንቁዓ ባሻዛ ቢያህ ዎላ" ያልታ፤ ሚርገና ሱኩካዲ ዳንቁ ባሻዛ ቢያህ ዎላ" ዣላ፤ ሃሃ ዎላ" ማርማኔ። ቢያህ ሸኢጲህ ሸኢቁዎ ማዓህሮ ቢያህ ኮዓ ባኮ ዳንቁብ። 3 ቢያህ ሸኢቁቶ ሸኢጲዎ ማህያ ቢያህ ዳንቁዎኣህ! ቢያህ ሸኢቁ ባኮ ቢያህ ዎዛሰህዳ ፔኤሻኒ ፑርታ ማሊህና ሸኢቃህሮኩ። 4 ቢያህ ሃይ ጉሙርቁዓ ባኣ ሳሳ! ዓጮ" ናሽካህ ያኣሰኮ ሞርኩታህ ቢያህ ዓራዎዳ? ዬያሮ ዓጮ" ናሽካህ ቢያ ያኣሰኮ ሞርኩ ማዓ። 5 ሃሃ ገንህ ገኤኩ ማፃኣፖይዳ፡- «ያኣሰ ቢያህኮ ቢያ ጋርይዳ ገህ ዓያና" ቢያሞ ሌሊ ኑ ማዓንዳጉዲ ሚርገና ኮዓ።» ገይንቲህ ጉሪዳ? 6 ገኤኩ ማፃኣፖይዳ፡-

«ያኣሰ ያቶርቃ ዓሰ ቢያ፤ ሸሌዔ ኮሽ ማዓ ዓሰም ጋንታ ኮሹሞ ቢያገይ ቢያገይ» ጋንታ፤ ያኣሰ ቢያገ ኮሹሞ ቢያገይ ቢያገ ባሽኩ።

7 ዬያሮ ያኣሰም ቢያህንቲ ሞርቁዎቲ፤ ፃላሃ ጋንታ ቢያ ማኩሞቲ፤ ቢያህዳፓኣ ቢያህ ሃካንዳ። 8 ያኣሰ ባንህ ዑኩሞቲ፤ ያኣሰም ቢያህ ባንህ ዑካንዳ፤ ቢያህ ጎሞ ዓሳ! ቢያህኮ ኩሎ ማሰኪ ገኤሹሞቲ፤ ቢያህ ሴካ ሃንጋ ጋዓ ዓሳ! ቢያ ቢያህኮ ፒዚሱሞቲ። 9 ሃሃ ቢያፓ ጎኔና ማሊ ሚታዲሞቲ፤ ያዩሞቲ፤ ሚኢጫ ቢያህኮ ዬኤፒ ባንህ፤ ዎዛ" ቢያህኮ ያዩህ ባንህ ለኣሚንቶንጎ። 10 ጎዳህ ቤርቶይዳ ቢያህ ቶኣኮ" ሂርኪዲሞቲ፤ ቢያህ ቢያህ ዳገዳንዳ።

ዓሰዳ ኮይሱሞ ጎይህና ዎገህ ዛላ

11 ታ ቢያሽጎሃ! ታ ሚሽጎሃ! ሴካና ሃንጋና ዎሊ ዳንኪፖቲ፤ ዓሰ ዳንካ ዓሰ ሃሃ ዓሰዳ ኮይሱሞ ጎይህና ዎገ ዓሰ ዎጎ ዳንካ፤ ዎጎይዳ ዎገ፤ ዎጎይዳ ኔኤኒ ዎጋያ ማዓቶ፤ ዎገ ኔ ዎጋያ ማዓንዳኣፓዓቲ ሞዎ ገኔ ኩኩንህያቲብ። 12 ዎጎ ቢያገህና ዎጋህ ፔቲ" ያኣዛህ ሌሊኩ፤ ዳቁሻኒያ ባይዛኒያ ዳንዳዓህ ዓዛ ሌሊኩ፤ ሂዳዖ ዓሰዳ ኮይሱሞ ጎይህና ዎጋህ ኔ ያናዳይ?

ዓኣ ባኣዚ"ና ሂርሽንቲ ዛላ

13 ቢያህ፡- «ሃሮ"ታቲያ ዚሮ ማሌ" ዓጪ ኑ ዓኣዲ ቢያካ ፔቲ" ሌዔ ዳዓንዳ፤ ኮርሚያ ዑሃ ዓኣዳ ሚኢሽ ዳንቃንዳ።» ጋዓ ዓሳ ቢያህ ኮሽ" ዎይዙሞቲ። 14 ዓይጎር ገዓቶ ዚሮ ማዓንዳ ባኮ ቢያህ ዓራዎሴ፤ ቢያህኮ ሸምፓህ ፔቲ"ና ጴዳዖ ባይቃ ሱኩሌጉዳያኩ። 15 ባሽ ቢያህ ጋንዳያ ኮይሳህ፡- «ያኣሰ ገዓቶ፤ ሃሃ ሸምፓህ ኩኩ ዓኣያ ማዓቶ ሃያንታ ዬያንታ ኑ ማዳንዳ።» ገይህኩ። 16 ቢያህ ጋንታ ዬያ ጎዖንዳህ ሃሽ" ቢያህኮ ዓኣ ባኮና ሂርሽንታ፤ ዬያጉዳ ሂርሽንታ ቢያ ፑርታኩ።

17 ዓካሪ ኮሽ ባኣዚ" ማዳህ ዓራዳታዖ ማዳሞ ዓህኮ፤ ማዳሞ ሃሽ"ዓ ጎሜ ማዓ።

5

ዎርጎሎ ዓሰም ላቲ" ኬኤዘና ባኣዚ"

1 ሃሃ ቢያህ ዎርጎሎ ዓሳ ሃኒ ዬዒ ዎይዙሞቲ፤ ፑርታ ሜታ ቢያህዳ ሃላ"ንዳህሮ ቢያህ ላቲ ላቲ ዬኤኩሞቲ። 2 ቢያህኮ ቆላ" ቢያ ዎሲ ፑርቲ፤ ዓፒሎሞ ቢያህኮ ቁንቁና ሙዓ። 3 ቢያህኮ ዓኣ ሞርቆና ቢሮ"ና ሳልፔ፤ ዬይ ሳልፒዓ ቢያህም ማርካ ማዓንዳ። ሃሃ ቢያህኮ ዓሽኮ ዓዳ" ታሚጉዲ ሙዓንዳ፤ ጋፒንዖ ኬሎ"ሞ ዬያ ዲቦ" ቆሎ" ቢያህ ቡኩሴ። 4 ያዲ ማዓዛ፡ ሃሃ ጎዢይዳ ቢያህም ማኣሎ" ቡሪ ፔኤቁ ዓሰም ኮይሳ ባኮ ቢያህ ጪገባኣህሮ ሃይሽ ቢያህ ዓያታ ቆይ ቢያህ ቢያህ ዓያቶ ቢያ ባኮ ዎይህ ጎዳህ ዎይዜ። 5 ሳይይዳ ኮሽ፤ ሃሃ ሚርገና ዎዛሳ ናንገ ቢያህ ናንገያና ዑዖ ቢያህሰ ቢያህ ዓዳ" ሹኪንታ፤ ገኤኔ ቡሞጉዲ ማሊ"ሴ። 6 ገኤኩህ ቢያህ ሉኤዙሞና ዳቤያ ማህ፤ ዎዲያ ቢያህ ቢያ ዎዳ፤ ጋንታ ቢያህ ቢያህ ቢያ ማኩሞቲ።

3:9 ማዢ. ማፃ 1:26። 4:14 ኮኣኪ. 27:1። 5:3 ማቲ. 6:19። 5:4 ላሚ. ሞፃ 24:14-15።

ሜቶይዳ ጊቢ" ዳንዳዊሂ

7 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ዓካሪ ጎዳሂኮ ሙኮ ጊቢ" ካቸዋቱ፤ ጎሽካ ዓሲ ሌዖ ዲሮና ሲሎ" ዲሮና ዳንቃንዳያ ሄላ"ንዳእና ጊቢ" ቃራ ዓኣፒ ሰዓፓ ዳንቃኒ ካፓኔ፤ 8 ዲንሂያ ዩያጉዲ ጊቡ"ዋቱ፤ ጎዳኮ ሙኮ ዋዳ" ዑኩሂሮ ዋዛና ደዲዋቱ።

9 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ዲንሂ ጊደይዳ ዋጊንቱዋጉዲ ሴካና ሃንጋና ዋላ" ማርሚፖቱ፤ ሃይሾ ዋጋሂ ሙካንዳ ዋዳ" ሄሌ"ኔ። 10 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ጎዳሂ ሱንዖና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ማቶ ጊቢ" ዔኪያና ኮኦኪንሂ ዲንሂም ማዔያታሂ ዔሩዋቱ። 11 ሃሂ ጊቢ" ደይ ዓሶ «ዓንጃንቱያኬ» ኑ ጋዓኔ፤ ዲዮቤ ጎዖሂ ዋዳ" ጊቤያታቱያ ዲንሂ ዋይዜኔ። ጊንሂ ጋፒንያይዳ ያኦሲ ዲዛም ማዳ ኮፐ ባኮዋ ዲንሂ ዛጌኔ፤ ዩያይዲያና ጎዳ ማኣራያ፣ ሃሂ ሚርጌ ሚጨንታያ ማዔሂ ዲንሂ ዔሬኔ።

12 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ቢያ ባኣዚ"ኮ ቤርታ ጫሪንቸና ማዖም ሰዓና ሃሂ ሚሌ" ዓይጎ ባኣዚ"ናታዖ ጫኣቁፖቱ፤ ጌኤዛ ዲንሂኮ ጎኔና «ሂዮ» ማዔቶ ሂዮ ማዖንጎ፤ ሃሂ «ዔይዔ» ማዔቶ ጎኔና ዔይዔ ማዖንጎ፤ ያዲ ማዒባኣቶ ጋዓንቱ ዲንሂዳ ዋጊንታንዳኔ።

13 ዲንሂ ባኣኮ"ይዳ ማታ ሄሌ" ዓሲ ዓኣቶ ሺኢቆንጎ፤ ሃሂ ዋዛዳ ዓሲ ዓኣቶ ያኦሲ ጋላቲ ጋላቲ ዓይናዶንጎ። 14 ዩያጉዲ ዲንሂ ባኣኮ"ይዳ ሃርጊንቱ ዓሲ ዓኣቶ ሺኢዲያ ማኣሮ ጨዋ ፔ ባንሂ ዔኤሎ"ንጎ፤ ዔያታ ሙካዖ ሃርጊንቱ ዓሂ ጎዳ ሱንዖና ዛይቶ ቲፐ ቲሽኪ ዲዛም ሺኢቆንጎ።

15 ዩያጉዳ ጉሙርቁሂዳ ደዲ ዔቁ ሺኢቆ ሺኢዲሂ ሃርጌ ዓሂ ዳቁሻኔ፤ ጎዳሂያ ዲዛ ሃርጎይዳፓ ፖሲጎንዳኔ፤ ሃሂ ዩይ ዓሂ ማዳ ጎሚ ዓኣቶዋ ዓቶም ጌይንታኔ። 16 ዩያር ዲንሂ ሃርጎፓ ፖሲ ዲንሂኮ ጎሞ ሴካና ሃንጋና ዋሊም ቡኡዲንቱዋቱ፤ ሃሂ ፔቱ"ሂ ባጋሂም ሺኢቆንጎ፤ ጌኤሺ ዓሲ ሺኢዲሂኮ ሚርጌ ባኣዚ" ማዳ፣ ዳኤፒ ዋልቁ ዓኣኔ። 17 ዔኤሊያሴ ጎዖሂ ኑጉዴያ ዓሲታዖ፣ ዲርዚ ሰይዳ ዋርቁዋጉዲ ሺኢቁ ዋድ"ና ሃይህ ሌዔና ላሆ" ዓጊኒና ፔቱ"ታዖ ዲርዚ ዋርቁባኣሴ። 18 ሃሂ ጊንሂ ዲዚ ሺኢቁ ዋድ"ና ጫሪንጫፓ ዲርዚ ዋርቁኔ፤ ሰዓ ጊንሂ ሃኣኮ ካሂኔ።

19 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ዲንሂዳፓ ፔቱ" ዓሲ ጎኡም ጎይፃፓ ኬሰኬያ ማዔም ባጋሂ ዩያ ዓሂ ጎኡም ጎይፃ ባንሂ ማሂቶ፣ 20 ጎሞ ዓሂ ዳቢንቱ ጎይፃፓ ማሂቶ፣ ጎሞ ዓሂኮ ሺምፖ ሃይቢዳፓ ዳቁሻያ ማዒያና ሃሂ ዩያ ዓሂም ሚርጌ ጎሚኮ ዓቶም ጌዒሂ ዳንቁሳያ ማዔሂ ዔርጎን።

5:11 ዲዮ. 1፡21-22፤ 2፡10፤ ዓይኑ. 103፡8። 5:12 ማቴ. 5፡34-37። 5:14 ማር. 6፡13። 5:17 1ካኣቶ". ማ 17፡1፤ 18፡1። 5:18 1ዖኦሲ. ዓሃኬ 18፡42-45። 5:20 ኮኦኪ. 10፡12፤ 1ጲ፪. 4፡8።

ጾኑሲ ማደ"ም ዳኪንቴ ጳጳሮሴኮ ቤርታሳ ኪሊቶ" ዓይያ ካሮ"

ጾኑሲ ማደ"ም ዳኪንቴ ጳጳሮሴኮ ቤርታሳ ኪሊታ" ጻኦፕግቴህ' ኪሊቶ"ይዳ «ጾኑሲም ደኦሪንቴዳሬ» ጌይንታ፥ ዳኮ" ዒሲያ ጎፖ ዓጮ"ኮ ኬደ" ዛላ" ዳንዲ ዓኣ ዩሱሴ ጉሙርቃ ዓሶምኬ፤ ኪኢቴሎኮ ጳኤፖ ማሊያ ሓኖ" ኪሊቶ" ናባባ ዓሶ ዔያቶኮ ዩሱሴ ጉሙርቃ ዛሎ"ና ዒዲንቴ ዳኪንቴያና ማቶ"ናይዳፓ ደዲሻኒኬ። ጻኦፕህ ዩያይዳህ' ዩሱሴኮ ሓይቦ" ዛሎ"፤ ሓይባ"ፓ ዔቁያ ዛሎ"ንታ ጊንህ ማዒ ሙካንዳ ዎዘ" ኬኤዛ ኮዦ ሓይሶዎ ጳቂህኒኬ። ዩሱሴ ኪሪሰቶሴኮ ናንጎ ኮኦኪንህና ኬኤዚህና ማታህ ዔያታ ዳንዲዳ ዔካንዲያ ኮይሳህ ዔያቶም ኬኤዛ፤ ዩያይዳ ሓህ ማታ" ዔያቶኮ ዩሱሴ ጉሙርቃ ደዲም ጎናሲ ዛጋያ ማዒንታ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ሙካ ዎደ"ና ዔያቶም ኮይሳ ዒንጎ ባኮ ዔያታ ዔካንዲህያ ዔያቶም ላታ"ኤ።

ሓኖ" ኪሊቶ" ጻኦፕህ' ማታ ዔያቶ ሄሌ" ዎደ"ና ደዳንዳጉዲ፥ ሓህ ኪሊቶ" ናባባ ዓሳ ኪሪሰቶሴ ጊንያ ሓንታ ዓሲ ናንጋኒ ኮይሳ ማ ጎይያ ናንጋንዳጉዲ ጳቂህ ኬኤዛ።

ሓኖ" ማጻኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቄ ባኮ
ዓይያ ካሮ" 1፥1-2
ጾኑሲኮ ጳቂሻ ዛሎ" ጳቂሥህ 1፥3-12
ጌኤሹሞና ናንጊህ ዛላ ዘሮና ዘሮ 1፥13—2፥10
ማታ ሄላ" ዎደ"ና ዩሱሴ ጉሙርቃ ዓሳ ማዳንዳ ባኣዚ" 2፥11—4፥19
ዩሱሴ ጉሙርቃ ዓሳ ናንጋንዳ ጎይህ 5፥1-11
ጋፒንህ ማሊህ 5፥12-14

1 ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ፔ ማደ"ም ዳኮ ጳጳሮሴይዳፓ፡-

ጳንፖሴይዳ፥ ጋላቴያይዳ፥ ቁጳደቂያይዳ፥ ዒሲያይዳ፥ ቢታኒያ ዓጮ"ይዳ ዳኪንቴያና ላኣሊንቴ ዳንዲ ናንጋ ዓሶም፤ 2 ጾኑሲ ዓዳህና ቤርታዲ ዔርቲ ደኦሪንቴዛንህም፥ ሃህ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴም ዓይህንታኒና ዒዛኮ ሱጉያና ፑጨንቴ ማሰቲ ጌኤሻካኒ ዓያኖ ጌኤዦና ዲማዳዘንህም፥ ጾኑሲኮ ኮሹሞ ዒንጊያንታ ኮሹሞንታ ዒንህም ዲቦንጎ።

ናንጊና ናንጋ ዎዛ

3 ዩሱሴ ኪሪሰቶሴኮ ሓይባ"ፓ ዔቁያ ዛሎ"ና ናንጊ ማዒ ዎዘ" ኦም ዒንጊህ፥ ዳኤፖ ማኣሪያና ዓኪ ሾይንቴ፥ ፔ ናይ ኦና ማህህ ሃህ ኦ ጎዳህ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴኮ ዓደ ማዒ ጾኣዛህ * ጋላቴንቶንጎ፤ 4 ዒዚ ጫሪንጫይዳ ዓኣ ባይቁዎና ፑርቱዎያ፥ ሓህ ጨንቁዎ ማዒ ዒንጊንታ ዓጮ" ኦ ዳካላንዳጉዲ ኦም ገኣጊሼ። 5 ዒንህያ ጋፒንያ ኬሎ"ና ፔጋዳንዳ ዳቂንቶም ጉሙርቃህ ዛላና ጾኑሲኮ ዎልቆና ካፒንቴ ዓኣኤ።

* 1:3 ዓኮ ጫኣቁማ ቤርታዲ ጻኦፕግቴ ጌሪኬ ሙኤጮና፡- «ዩሱሴ ኪሪሰቶሴኮ ጾኣዛህና ዓዳህ ጋላቴንቶንጎ» ጋዓኤ። 1:16 ለዌ. ባኤ 11፥44-45፤ 19፥2።

6 ኮይሳ ባኣዚ" ማዒ ጳዴም ዲማ ዲማ ዓይሳ ማቶናታፖ ዒንህ ዓኣያታቶዎ ዩኖ ባኮና ዒንህ ዎዎዛዲዎቴ። 7 ሃይ ማታ" ዒንህ ሄሌ"ህ ዒንህኮ ጉሙርቃኮ ጎኦም ዛጋኒኬ፤ ሳይይዳ ባይቃ ዎርቄ ጎፖ ባካታፖ ታሚዳ ዓጊ ጎኦም ዛጊንታኤ፤ ዒንህኮ ጋዓንቴ ዎርቆይዳፓ ባሼ ማዒ ቦንቹንቴ ጉሙርቃ ዩያጉዲ ዛጊንታኒ ኮይሳኤ፤ ዩያይዳ ዒንህኮ ዛጊንቴ ጉሙርቃ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ሙካኣና ጋላታንታ ቦንቹንታ ሃህ ዳጊ ጌዒህያ ዒንህም ማዒንዳ፤ 8 ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ዛጊባኣያ ማዒያታቶዎ ዒንህ ዒዛ ናሽካኤ፤ ሃህ ያዲ ዒንህ ዛጊባኣያ ማዒያ ዒዛ ጉሙርቃ፥ ዳንጋና ኬኤዛኒ ዳንዳዒንቱዎን ቦንቹንቴ ዎዛና ዒንህ ዎዛዳ፤ 9 ዓይሳሮ ጌዔቶ ጉሙርቃ ዒንህሲኮ ማሊያ ማዒ ዒንህ ሹምፓህ ዳቂንቶ ዒንህ ዔኪ ዔኪ ዓኣህሮኬ።

10 ዩኖ ዳቂንቶ ባኮ ጾኑሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ኮሺ" ኮዒ ዛጊኤ፤ ዩያሮ ዔያታ ጾኑሲ ዒንህም ዒንጋንዳ ኮሹሞ ዒንጊያ ቤርታዲ ኬኤዛ። 11 ዔያቶ ጊዳ" ዓኣ ኪሪሰቶሴኮ ዓያና" ማሲሎይዳ ሄላ"ንዳ ማቶ"ና ማቶ"ኮ ጊንያይዳ ዒዚ ዳንቃንዳ ቦንቹ ቤርታዲ ዔያቶም ዳቂኤ፤ ዔያታኣ ዩይ ቢያ ዎማ ዎደ"ና፥ ሃህ ዎይቲ ማዒንዳቴያ ማሊ ኮሺ" ዛጊኤ፤ 12 ዩያታ ጾኑሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ማዴህ ዒንህም ማዒንዳፓዓቴም ፔኤም ማዒባኣህ ዔያቶም ፔጋዲ ዔርቲኤ፤ ዔያታ ዒንህም ማዴህ' ጫሪንጫፓ ዳኪንቴ ዓያኖ ጌኤዦ ዛሎ"ና ሃህ ኮዦ ሃይሶ ዒንህም ኬኤዛ ዓሳ ኬኤዛ ባኮ ፔጋሲህናኬ፤ ዩያ ባኮ ጾኑሲ ኪኢታንታፓ ዛጋኒ ኮሺ" ሱኡካዳ፤።

ጌኤሹሞና ናንጊህ

13 ዩያሮ ዒኖ ዒንህኮ ማዴም ጊኣጊሺ፥ ኮይሳ ናንጊ ዳምቤና ናንጊ፥ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ሙካኣና ዒንህ ዳንቃንዳ ኮሹሞ ዒንጊያ ዛሎ"ና ጉቤ ማዒ ሃጊ ማዒንዳ ዎዛ ዒንህኮ ዓኣያ ማፖንጎ፤ 14 ጾኑሲም ዓይህንታ ናይ ዒንህ ማዒህሮ ዔራቶ ዓቲህና ቤርታ ዒንህኮ ዓኣ ፑርቶ ማደ" ሱኡኮ ኮንህፖቴ፤ 15 ጋዓንቴ ዒንህ ዔኤሌ" ጾኣዛህ ጌኤሺ ማዒህጉዲ ዒንህያ ዒንህ ናንጎና ቢያ ጌኤሺ ማዒህ፤ 16 ዓይሳሮ ጌዔቶ ጌኤዦ ማጻኣፖይዳ፡- «ታኣኒ ጌኤሺ ማዒህሮ ዒንህያ ጌኤሺ ማዒህ፤» ጌይንቴ ጻኦፕግቴ።

17 ጾኣማኣ ዲማሱዎፖ ፔቴ" ፔቴ"ህዳ ማደ" ማደ" ጎይያ ዎጋ ጾኣዛህ «ኦ ዓዳህ» ጌዒ ዔኤሌ"ያ ዒንህ ማዒህ፥ ሃያ ሳይይዳ ሸኣቹሞና ዓኣያ ዒዛ ዒጊጨህና ናንጉዎቴ። 18 ዒንህኮ ዓደንህዳፓ ዒንህ ዳካሌ ማኣዳ"ዎ ናንጎይዳፓ ዒንህ ጊንህ ሻንቁንቴህ ባይቃ ባኣዚ"፥ ማኢሹና ዎርቁና ማዒባኣህ ዒንህ ዔራኤ፤ 19 ጋዓንቴ ዒንህ ሻንቁንቴህ' ፑርታ ባኣዚ"ና ፓጨፍ ባኣዚ"ባኣ ማራይ ማዒ ኪሪሰቶሴኮ ቢያፓ ባሻ ሱጉያናኬ። 20 ዒዚ ደኦሪንቴህ ሳዓ ማዢንታንዳህኮ ቤርታዲ ማዒ ሃህ ጋዓንቴ ጋፒንያ ዎደ"ይዳ ዒንህ ዛሎ"ሮ ጌዒ ዒ ፔጋዲ ጳዴ፤ 21 ሃህ ዩሱሴ ሃይቦ"ይዳፓ ዔቁሲ ዒዛም ቦንቹ ዒንጌ

* 1:3 ዓኮ ጫኣቁማ ቤርታዲ ጻኦፕግቴ ጌሪኬ ሙኤጮና፡- «ዩሱሴ ኪሪሰቶሴኮ ጾኣዛህና ዓዳህ ጋላቴንቶንጎ» ጋዓኤ። 1:16 ለዌ. ባኤ 11፥44-45፤ 19፥2።

ጎይያ ዋጊነታንዳኔ፤ ዓያኖና ጋዓንቴ ዔያታ ያኦሲ ናንጋ ጎይያ ሹምፔና ናንጋንዳኔ።

ያኦሲ፣ ላንጊንቴ ላንጊያ ቃራ ጎይሢና ዓርቁ ቆላሢ

7 ማይ ዓካሪ ቢያ ባኣዚ"ኮ ጋፒንሢ ዑኩኔ፤ ዩያሮ ላንሢ ዶዲ ሸኢቃንዳጉዲ ፒዜ ማላሢ ላንሢኮ ዓኣያ ማዖንጎ፤ ሃሣ ላንሢ ቶኦኮ" ዔሪ ናንጋያ ማዑቀቴ። 8 ናሹሞ ሚርጌ ዳቢንቴ ዓቶም ጌይሳያ ማዔሢሮ ቢያ ባኣዚ"ፓ ዑሣ ዓኣዴ ሴካና ሃንጋና ዋሊ ኮሺ" ናሽኩቀቴ። 9 ሴካና ሃንጋና ጉንዲማ ባኣያ ሸኦቹንሢ ዋሊ ዔኩቀቴ። 10 ፔቴ" ፔቴ" ላንሢ ባኣካ" ዓኣ ዓሳ ያኦሲ ዶማ ዶማ ማሃ ላንጌ ላንጊያ ጉሙርቁንቴሢና ዓርቁ ቆላ፣ ላንጊንቴ ላንጊንቶ ጎይያ ባጋሢም ማዶንጎ። 11 ያኦሲ ቃኣሎ" ዔርዘሢ፣ ያኦሲ ዒዛና ማዒ ኬኤዛያ ማሃ ኬኤዛንጎ፤ ማዶሢያ ያኦሲ ላንጋ ዋልቆና ጉሙርቁንቴ ማዶንጎ፤ ያዲ ማዔቴ ዩሱስ ኪሪስቶስ ዛሎ"ና ማዒ ቢያ ባኣዚ"ና ያኦሲ ጋላቴንታንዳኔ፤ ቦንቾና ዋልቁና ናንጊና ዒዛም ማዖንጎ፤ ዓኣሜን።

ሜቶ ዋዴና ዶዲሢ

12 ታ ላንጊናሢያጉቴ! ዓዳ" ታሚጉዲ ሜታሲ ላንሢ ዳቢሳኒ ጋዓ ሜቶይዳ ላንሢ ጌሌ ዋዶ"ና ዓከ ባኣዚ" ላንሢሢ ሄሌ"ጉዲ ዲቃቴ ሄርሺፖቴ፤ 13 ባሼ ኪሪስቶስ ሙካ ዋዶ"ና ላንሢም ዴኤፒ ዋዛ ማዓንዳጉዲ ዒዛኮ ሜቶ" ዒዛና ዋላ" ላንሢ ዔካ ጎይያማና ሃሢ ዋዛዲቀቴ። 14 ኪሪስቶስ ሱንያ ዛሎ"ሮ ላንሢ ጨሽኪንቴቴ ቦንቹንቴያ ማዔ ያኦሲ ዓያና" ላንሢዳ ማዓንዳሢሮ ላንሢ ዋዋዛዲቀቴ። 15 ላንሢዳፓ ያናታቴያ ሜቶ ዔካኣና ዓሲ ዋዴ፣ ወኦቁ፣ ፑርታ ማዶ ማዶ፣ ዓሲ ሃይሴኮ ባኣካ ጌሊ ሜቶ ዔካያ ማዖ። 16 ጋዓንቴ ዩሱስ ጉሙርቁ ጎናሲ ዔኪያና ሌሊ ሜቶይዳ ጌላይ ዓኣቶ ኪሪስቶስ ሱንያ ዛሎ"ሮ ጌዒ ያኦሲ ጋጋላቶንጎ፤ ቦርሲንቶፓ።

17 ዋጌ ዋጊነታንዳ ዋዳ" ዑኩኔ፤ ጋዓንቴ ዋጊያ ዓርቁንታሢ ያኦሲ ዓሰይዳፓኬ፤ ሂዳዖ ዋጊያ ኑ ጌዳ"ፓ ዓርቃያ ማዔቶ ያኦሲኮ ኮኩ ሃይሶ ጉሙርቁ ዓሰኮ ጋፒንጎ ዓይጎ ማዓንዳይ? 18 ጌኤኩ ማፃኣፓ ኬኤዛያ፡-

«ዲሎ" ዓሲ ዳቃኒ ዳንዳዓሢ ሚርጌ ሜቶና ማዔቶ ያኦሲ ካኣሽኩቀ ዓሳ ዋዎይታንዳይ?» ጋዓኔ።

19 ዩያሮ ያኦሲ ማላሢ ማዔም ሜቶ ዔካ ዓሳ ቢያ ዔያታ ፔኤኮ ሹምፓሢ ጉሙርቁንታያ ማዔ፣ ማጎፍሢም ላንጊ ኮሺ ባኣዚ" ማዶሢዳፓ ጊንሢም ጎይፓ፤

5

ያኦሲ ዓሰ ዋይሃዘንሢም ዓይሢንቴ ዳምቤ

1 ዓካሪ፡ ታኣኒ ዔያቶና ዋላ" ሸኢዲያ ማኣሮኮ ጨም ማዔሢ፣ ኪሪስቶስ ሜቶ"ኮቀ ማርካ ማዔሢ፤ ሃሣ ሃጊ ቤርታ ጴዳንዳ ዋዘ" ዔያቶና ዋላ" ዴንቃንዳሢ፣ ላንሢ ባኣካ" ዓኣ ሸኢዲያ ማኣሮ ጨም ታ ዘራኔ። 2 ላንሢም ሃዶራና

ላንጊንቴ ያኦሲ ማራቶ ሄንቁዋቴ፤ ላንሢ ሄንቃ ዋዶ"ና ያኦሲያ ዋልቃዴምቱዋንቴ ያኦሲ ናሽካ ጎይያ ናሹሞና ሄንቃያ ማዖንጎ፤ ሃሣ ሚኢሸ ናሹሞናቱዋንቴ ላንሢኮ ማዶኒ ዓኣ ዒናፓ ማዔ ማላሢና ማዖንጎ። 3 ዩያጉዲ ሃሣ ላንሢኮ ዴማ" ዓኣ ዓሰ ሜታሲ ዋይሥሢናቱዋንቴ ማራቶም ኮሺ ኮኣኪንሢ ማዓ ባኣዚ" ዳዊሢና ማዖንጎ። 4 ያዴ ላንሢ ማዶቶ ማራቶ ሄንቃ ዓሰኮ ሱኡጋሢ ሙኬ ዋዶ"ና ፑርቱ ባይቁዎ፣ ቶኣካ" ዓሳ ቦንቾ ባኮ ላንሢ ዔካንዳኔ።

5 ዩያጉዲ ላንሢ፣ ዴጌዘቴ! ጋርቾ ዓሰም ዓይሢንቴዋቴ፤ ቢያሢ ሸሌዑሞ ዓዳ" ማኣዖጉዲ ማይንቴ ፔቴ"ይ ባጋሢም ዓይሢንቴ ማዶንጎ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ጌኤኩ ማፃኣፓይዳ፡-

«ያኦሲ ያቶርቃ ዓሰ ዒካኔ፤ ኮኩ ዓሰም ጋዓንቴ ዒዚ ፔ ኮሹሞና ዒንጋ ላንጊያ ላንጊኔ»

ጋዓሢሮኬ።

6 ዓካሪ፡ ያኦሲ ፔ ማላ ጌሢ ዋዶ"ና ላንሢ ዴጊዳንዳጉዲ ያኦሲኮ ዴኤፓ ዋልቆ ዴማ" ላንሢ ቶኦኮ" ሄርኪሱቀቴ። 7 ዒዚ ላንሢ ዛሎ" ማላያታሢሮ ላንሢ ሜታሳ ማላያ ጉቤ ዒዛ ዑፃ ጌሡቀቴ።

8 ላንሢ ቶኦኮ" ዔሪ ናንጉቀቴ፣ ሃሣ ጴጩዋቴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ላንሢኮ ሞርካሢ፣ ያላሄ ዓዳ" ዔኤዳንዳ ባኣዚ" ኮዒ ጉዳ ዘቢ"ጉዲ ላንሢ ዓጮ ሸሪ ሸሪ ላንሢ ካታ"ኔ። 9 ዓጮ" ቢያይዳ ዓኣ ዩሱስ ጉሙርቁ ጎናሲ ዔኬ፣ ላንሢኮ ጌርሲንሢንታ ጌርንሢንታ ማዔ ዓሳ ዩያጉዴ ሜቶ" ዓካያ ማዔሢ ዔሪጋፓ ያኦሲ ጉሙርቁያና ዶዲ ሞርካሢ ማኩቀቴ። 10 ኪሪስቶስ ዛሎ"ና ፔኤኮ ናንጊና ናንጎ ቦንቾ ባንሢ ላንሢ ዔኤሌ"፣ ዒዛይዳፓ ማዔ ኮሹሞ ላንጊያኮ ቢያ ያኦዛሢ ዳካ" ዋዴ ላንሢ ሜታዴሰካፓ ዒ ፔኤሮ ላንሢ ዶዲሺ ዔቁሳንዳኔ። 11 ናንጊና ቦንቾና ዋልቁና ዒዛም ማዖንጎ! ዓኣሜን።

ጋፒንሢ ሳራሥሢ

12 «ታኣኮ ጉሙርቁንታ ጌርሲኬ» ጌዒ ታ ማላ ሲልዋናሴ ጎይሢ ዑይይዳ ሃኖ" ኪኢቶ" ዳካ"ና ታ ላንሢም ፃኣፔኔ፤ ታ ፃኣፔሢያ ላንሢ ዘራኒና ዩይ ባካ ያኦሲ ፔ ኮሹሞና ላንጌ ጎኔ ላንጊሢ ማዔሢ ማርካዳኒ ጌዒኬ፤ ዩያሮ ሃያ፣ ያኦሲኮ ኮሹሞ ላንጊያና ዶዲ ዔቁዋቴ።

13 ባብሎኔይዳ ዓኣ ላንሢኮ ጌሮ ማዒ ላንሢጉዲ ዶኦሪንቴ ሸኢዲያ ማኣሬላ ላንሢ «ኮሺዳ» ጋዓኔ፤ ሃሣ ታኣኮ ናዓሢ ማርቆሴያ ላንሢ «ኮሺዳ» ጋዓኔ። 14 ዩሱስ ጉሙርቁ ጎናሲ ዔኬ ዓሲ ጎይሢ ናሹሞና ሴካና ሃንጋና ዋሊ ኮሺ ዔኤሊ"ሢ ዔኤሊ"ቀቴ።

ኪሪስቶስሮ ማዔ ዓሰ ላንሢ ቢያሢም ኮሺ ማዖንጎ።

4:8 ኮኣኪ. 10:12። 4:18 ኮኣኪ. 11:31። 5:2 ዮሐ. 21:15-17። 5:5 ኮኣኪ. 3:34። 5:6 ማቴ. 23:12፤ ሉቃ. 14:11፤ 18:14። 5:12 ዳኪ. ማዶ" 15:22። 5:13 ዳኪ. ማዶ" 12:12፤ 13:13፤ 15:37-39፤ ቆላ. 4:10፤ ፒልሞ. 24።

የኦሲ ማዶ"ም ዳኪንቴ ጳጳሮስኮ ላምዓሳ ኪሊቶ" ዓይያ ካሮ"

የኦሲ ማዶ"ም ዳኪንቴ፣ ጳጳሮስኮ ሐና" ላምዓሳ ኪሊታ" ጻገገንቴህ፣ ዳማ ዳማ ቤዘይዳ ሚናኦ ዋዶ"ና ዓኣ ዩሱሴ ጉሙርቁ ጎናሲ ዔኬዘንህምኬ። ኪሊቱሎኮ ዳኔፖ ማሊፃ ሉኡዙሞና ዔርዘያ ማዔዘንህን ዔርዘያ ዛሎ"ና ሙኬ ፑርቶ ማዶ" ማኪ ዓይያኬ። ዩያ ማታህን ዳኔሻ ማዓንዳኔ ጌይንቴ ማሊንታህ፣ ዩሱሴ ፔ ዓኣፖና ዛጌዘንህን ዓርዘያ ዋዶ"ና ፔ ዋዶና ዋይዜ ዓሳ ዔርዘያ ባኮይዳፓ የኦሲና ጎዳ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴና ዛሎ" ኮይሳ ዔራቶ ዳንቁህኬ። ሐኖ" ኪሊቶ" ጻገገ ዓህ ሳሽ ዔርዘያ ማሊህ፡- «ኪሪሰቶሴ ላሚ ሙኩዋሴ» ጋዓ ሉኡዙሞ ሃይሶ ዛሎ"ኬ፤ ዩያ ዛሎ" ዓርዘያ ኪሪሰቶሴ ማዓ ሙኪያ ኔጋህ፡ ዓሲ ቢያ ጎሚይዳፓ ማዓንዳጉዲ የኦሲ ኮላህሮ፤ ሐህ ዓይሳ ዓሲያ ባይቃንዳጉዲ ዒ ኮውዋኣህሮኬ ጋዓ።

ማጻጻፍ ዳማ ዳማ ዓርቁ ባኮ

ዓይያ ካሮ" 1፡1-2
ዩሱሴ ጉሙርቁ ዓሳ ናንጋንዳ ጎይህ 1፡3-21
ሉኡዙሞና ዔርዘያ ዓሶ ዛሎ" 2፡1-22
ኪሪሰቶሴኮ ማዓ ሙኪያ ዛሎ" 3፡1-18

1 ዩሱሴ ኪሪሰቶሴም ማዳያ ማዔህና ዒዛ ማዶ"ም ዳኪንቴ ሲሞኦኔ ጌይንታ ጳጳሮስይዳፓ፡- ኑ የኦዛህና ኑኡኮ ዳኔሻህ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴፓ ጳዳ ዓሎ"ም ዛሎ"ና ኑ ዳንቁ ጉሙርቁፓ-ዶያ ማዔ ቦንቸንቴ ጉሙርቁፓ ዳንቁዘንህም፤

2 የኦሲ፤ ሃህ ኑ ጎዳህ ዔሪህና ሃህ ዒዛይዳፓ ማዔ የኦሲኮ ኮሹሞ ዒንጊያና ኮሹሞና ዒንህም ዲቦንጎ።

የኦሲኮ ዔኤሊ"ያና ዶኦሪያና

3 ፔ ቦንቸና ሃህ ፔ ኮሹሞና ኑና ዔኤሊ"ህ፡ ዒዛ ኑ ዔሪህሮ ናንጊንታ ጎኔ ዓያና ዓሲ ማዓህንታም ኮይሳ ባኮ ቢያ ፔኤኮ የኦሱሞ ዋልቆና ኑም ዒንጊኔ። 4 ዩንህ ኑም ዒንጊንቴ ባኮንህ ዛሎ"ና ጎይዳ ዓኣ ፑርቶ ሱኡኮይዳፓ ዔቁያና ማሊያ ላቢ"ሳ ባኮይዳፓ ዒንህ ቶሊ"፤ የኦሲ ናንጋ ጎይያጉዲ ዒንህና ናንጋያ ማዓንዳጉዲ ቦንቸንቴያና ሃህ ሚርጌና ዳኔፔ ማዔ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ" ኑም ዒዚ ዒንጊኔ።

5 ዩያ ዛሎ"ሮ ጌዒጋፓ ሃይፓ ሊካ ፓይዲንታ ባካ ዒንህም ቃሲ"ንታንዳጉዲ ኮውዋቴ፤ የኦሲ ጉሙርቁህ ያከሙ፤ ኮሹሞይዳ ዔራቶ፤ 6 ዔራቶይዳ ፔና ቆሊህ፤ ፔና ቆሊህዳ ጊቢ" ዳንዳዒህ፤ ጊቢ" ዳንዳዒህዳ ዓያናና ዓኣ ዓሲ ማዓህ፤ 7 ዓያናና ዓኣ ዓሲ ማዓህዳ ዋለም ዓዳ" ጌርሲና ጌርናጉዲ ማሊህ፤ ጌርሲና ጌርናጉዲ ዋለም ማሊህዳ ናሹሞ ቃሱዋቴ። 8 ዩንህ ባኮንህ ዒንህዳ ሚርጌና ዓኣቶ ኑ ጎዳህ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ዒንህ ዔሪ ዔራታ" ፓህ ባኣዚ" ባኣያና ዓኣፔ ዓኣቶያ ዒንህ ማሃዓኬ። 9 ዩንህ ባኮንህ ባኣ ዓሲ ጋዓንቴ ሃኬ ዓኣ ባኮ ዛጋኒ ዳንዳውዋያ

ዓኣፔ ባይቁ ዓሲኬ፤ ሃያኮ ቤርታ ዲቦ" ጎሞይዳፓ ማኣሪንቴ ጌኤሽኬህያ ዒ ዋሌኔ።

10 ዩያሮ ታ ዒሹንህ! ታ ሚሹንህ! ዒንህን ዔኤሊ"ንታያና ዶኦሪንቴ ዔራኒ ሚርጌና ዶዲዋቴ፤ ያዲ ዒንህ ማዔቶ ፔቴ"ታያ ዳቢንታዓኬ። 11 ዩያይዳያና ኑና ዳቁሻ፤ ጎዳ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴኮ ናንጊና ናንጋያ ማዔ ካኣቱሞይዳ ጌላኒ ጉቤ ቢታንቶ ዒንህም ዒንጊንታንዳኔ።

12 ዋዚ ሃንህ ባኮንህ ዒንህ ዔራያና ዓርቁ ጎኑምና ዶዲ ናንጋያ ማዔቶዋ ዩያቶ ዒንህም ኬኤዚ ጳቂሥህ ታ ዋላ"ዓኬ። 13 ታኣኒ ሽምፖና ዓኣፖ ዒንህ ቢያ ኬሊ" ጳቸንዳያ ታና ኮይሳኔ ጌዒ ታ ማላኔ። 14 ኑ ጎዳህ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ታኣም ዳቁ ጎይያና ሐኖ" ዓጮ"ይዳፓ ዑከና ሃይቁ ታ ዳማዳንዳህ ታ ዔራኔ። 15 ሃህ ታ ዒንህም ዶዲሽ ኬኤዛህ ሃይቁ ታ ዒንህዳፓ ዳማዳህን ጊንፃፓ ማዔቱያ ዩንህ ባኮንህ ዋሎ"ዋፖ ቢያ ኬሊ" ዒንህ ጳቂህንዳጉዲኬ።

ኪሪሰቶሴኮ ቦንቸ ዓኣፔና ዳንቁ ማርኮንህ

16 ኑ ጎዳ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴኮ ዋልቆና ዒዛኮ ሙኪያ ዛሎ" ኑ ዒንህም ኬኤዛ ዋዶ"ና ኑ ኑ ቶኦኪና ዒዛኮ ዒጊቻ ቦንቸ ዓኣፔና ዛጊ ማዓንዳኣፓዓቱም ዓሲ ዔራቶና ኬኤዘንቴ ሐይሴ ዓርቁቱዋሴ። 17 «ታና ዋዛሳ፤ ታኣኒ ናሽካ ናዓህ ታኣኮ ሃያኬ» ጋዓ ዑኡዛ ዳኔፖ ቦንቸይዳፓ ዒዛም ሙኬ ዋዶ"ና የኦሲ ዓዳህዳፓ ዒዚ ጋላታና ቦንቸና ዔኬኔ። 18 ዒዛና ዋላ" ጌኤኮ ዲኮ"ይዳ ኑ ዓኣፖ ዩኖ ጫሪንጫፓ ሙኬ ዑኡዛ ኑ ኑ ቶኦኪና ዋይዜኔ።

19 ዩኖ ሃህ ሚርጌና ጎናሳ የኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶኮ ቃኣላ" ኑ ኮራ ዓኣኔ፤ ዩኖ ቃኣሎ"፡- ሳዓ ካሪ ካሪያ ዠኣጋህያ ዒንህን ዒና" ፖዓንዳኣና ዲሚዳ ፖዓ ፖዒጉዲ ሂርጊ ዒንህ ዓርቁ ካፔቶ ቃራኬ። 20 ቢያ ባኣዚ"ኮ ቤርታ ዒንህ ጳቂህ ዔራኒ ኮይሳ ባኣዚ" ጌኤኮ ማጻጻፖይዳ ዓኣ የኦሲ ማሊያ ዓይጎ ማዔቶዋ ፔቴ" ዓሲታፖ ፔ ማሊህና ቡላ"ኒ ዳንዳውዋያ ማዔህኬ። 21 ዓይጎሮ ጌዔቶ ጌኤኮ ማጻጻፖይዳ ዓኣ የኦሲ ማሊያ ቢያ ፔቴ"ታፖ ዓሲ ማሊህና ኬኤዘንቴያቱዋሴ፤ ጋዓንቴ ዓያና ጌኤሽ ዓሶም ኬኤዜም ዓሳ የኦሲዳፓ ዔኪ ኬኤዜያኬ።

2

ሉኡዙሞና ዔርዘያ ዓሶ

1 ቤርታኣ ዋዶ"ና ዳሮ" ባኣኮ"ይዳ ሉኡዙሞና የኦሲ ማሊህ ኬኤዛኔ ጋዓ ዓሲ ዓኣህጉዲ ዒንህ ባኣኮ"ይዳኣ ሃህ ሉኡዙሞ ባኮ ዔርዘያ ዓሲ ጳዳንዳኔ፤ ዔያታ ባይሲንታ ባንህ ዔኪ ዓኣዳ ሉኡዙሞ ባኣዚ" ዔራቶ ዳማና ዔኪ ጌልዘንዳኔ። ዩያይዳያና ዔያቶ ሻንቁ ጌኤሼ ጎዳህታፖ ዔያታ ዔራዋሴ ጌዔም ባይሲንታ ዑከና ዔያቶ ሄላ"ንዳኔ፤ 2 ዩያ ዛሎ"ና ሚርጌ ዓሳ ዔያቶኮ ቦርሲሳ ማዶ" ማዳንዳኔ፤ ዔያቶኮ ዩያ ማዶ"ይዳፓ ዔቁያና ጎኑም ጎይያ ጫሽኪንታንዳኔ።

3 ዩያታ ሉኡዙሞና ዔርዘያ ዓሳ ሚኢሽ ዛጊ ጎጋይቁህዳፓ ዔቁያና ፔኤኮ ኬሴ" ሃይሴ ኬኤዚ

1:18 ማቲ. 17፡1-5፤ ማር. 9፡2-7፤ ሉቃ. 9፡28-35።

ከኤዚ ዋልቆ ዲንሢሲ ጌሺ ሙዓንዳይ። ያደሲ ዋዴኮ ቤርታፓ ዓርቂ ቸርታ ዋጌ ዔያቶም ገእጊንቲ ዓኣኔ፤ ባይሲንታ ሃሃ ዔያቶ ጳጳጪ ካፒ ዓኣኔ።

4 ያኦሲ ጎሜ ማዳ ኪኢታንቸታዎ ዴኤፖ ዲሞይዳ ካኒ ቢራታና ቱኪ" ዋጎ ከሎ" ካፓንዳጉዲ ከኤሬያፓዓቱም ዔያቶም ሚጠገንቲባኣሴ። 5 ዩያጉዲ ያኦሲ ሃያኮ ቤርታ ጎሞ ዓሳ ናጎጋ ዓጮ"ይዳ ባይሲንቶ ዋኣዎ ዔኪ ሙካዎ ጌኤሹሞ ዛሎ" ከኤዛ ሮሄ ለንካይ ዓሲና ዋላ" ዓይሴያፓዓቱም ቤርታዳ ዓጮ"ም ዒዚ ሚጠገንቲባኣሴ። 6 ሃሃ ገንሣ ጎሜ ማዳ ዓሲም ቢያ ዋገንቲሢኮ ኮኣኪንሢ ማዓንዳጉዲ ሶዶኦሚና ጋሞኦራና ካታማ" ዲቢንሢ ማዓንዳያ ሄላ"ንዳኣና ታሚና ሚቸንቲ ባይቃንዳጉዲ ዋጌ። 7 ዓይሢንቲዎ ዓዳ ዓሳኮ ቦርሲሳ ማዳ" ዛጊ ዒኖና ማሊ ማሊ ሚታዲ ናጎጋ ጌኤዣሢ፤ ሎኦጳ ጋዓንቲ ዒዚ ዓይሴ። 8 ዓይጎር ጌዔቶ ዩይ ጌኤዣ ዓሢ ዔያቶ ባኣካ" ናጎጋኣና ቢያ ከሌ" ዒ ዛጋ ባኮና ዋይዛ ቸርቶ ማዳ" ዛሎ"ና ጌኤሹ ማዔ ሸምፓሢ ዒዛኮ ሚታዳ። 9 ዓካሪ ዩይ ቢያ ያዲ ማዔቶ ያኦሲ ጎኑሞና ካኣሽኪ ናጎጋ ዓሳ ደቢሳ ባኣዚ"ዳፓ ዓይሴ፤ ሃሃ ጎሞ ዓሳ ሚታሲ ዋጎ ከሎ" ሄላ"ንዳኣና ጌሢ ዋይቲ ካፓንዳጉዳ ያኦሲ ዔራ። 10 ባሽ ዩኖ ዒኢሳያ ማዔ ዓሳ ማሊያ ሱኡኮ ከንሣዘንሢና ያኦሲኮ ዔራቶ ቦሃዘንሢና ዋጌም ዒዚ ካፒ ጌሢ።

ዩያታ ሉኡዙሞ ባኮ ዔርዛ ዓሳ ጫርቃያና ያቶርቃያና ማዔሢር፤ ጫሪንጫ ዋልቁና ዓኣ ማዣንቶ ጫሽካኣና ዔያታ ዒጊጩዋሴ። 11 ያኦሲኮ ኪኢታንቸ ዔያቶይዳፓ ዋልቁና ቢታንቶና ባሻያ ማዔቶዋ ጎዳ ቤርቶይዳ ጫሪንጫ ቢታንታ ዓኣዘንሢ ጫሽኩዋሴ። 12 ዩያታ ሉኡዙሞ ባኮ ዔርዛ ዓሳ ጋዓንቲ ፔኤር ማሊ ዒና ዔኪ ዔራዋ ጫሽ ጫሽካኔ፤ ዔያታ ፒርና ዓርቂንቲ ባይቃኒ ሸይንቲያ፤ ሃሃ ፔ ሸና" ዓይሢ ጎይዎ ከንሣያ ዒናባኣ ካዮ ቦፖጉዳያከ፤ ዩያር ዔያታ ካዮ ቦዓ ባይቃሢጉዲ ባይቃንዳ። 13 ዔያቶኮ ቸርቱም ዛሎ"ም ዒንጎ ዋጎ ዔያታ ዔካንዳ፤ ዔያቶኮ ዋዛ" ቢያ ከሌ" ዓሲ ማሊሢም ኮይሳ ባኮ ከንሥሢከ፤ ጌሻያ ማዔ ዓሲም ኮይሳ ባኮና ቢያ ከሌ" ዋዛዳያታዎ ዒንሢ ናሹሞና ሙዓ ሙዎ ቤዘ ዓኣዲያና ዒንሢ ቦርሲሳያከ። 14 ጎሜ ማዳሢዳፓ ገንሢም ጎሙዋያና ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዒባኣ ዓሲና ላሂሢ ሌሊ ዛጋ ዓኣፒ ዔያቶኮ ዓኣኔ፤ ደዲ ዔቁባኣ ዓሳዋ ዔያታ ዳቢሻኔ፤ ሃሃ ሚኢሽ ዛጊ ጎይቁሢ ዔራ ዒኔ ዔያቶኮ ዓኣኔ፤ ዩያር ዔያታ ጋዳንቂንቲ ዓሲከ። 15 ዔያታ ፒዜ ማዔ ጎይዎ ሃሽ" ቸርቶ ማዳ"ር ዒዛም ዒንጎ ቦንቾ ማዔ ሚኢሽ ናሽከ፤ ቢዎሬ ናኣዚ"፤ ባኣላኣሜ ጎይዎም ዓኣዲ ዳቢንታ። 16 ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ባኣላኣሜ ጋዓንቲ ዒዚ ማዳ ጎሞ ዛሎ" ቆዲ"ንቲ፤ ሃሃ ጌሰቲ ዔራዋ ሃሪሰከና ዓሲ ዑኡሲና ዒዛም ከኤዚ ዒዛኮ ዣኣሹሞ ማዳ" ላኣኔ።

17 ያኣታ ዓሳ ዓልቃያታዎ ሚጠጭ ዋርዘጉዳያከ፤

ሃሃ ዣባሬ ሃዒ ዔኪ ዓኣዳ ሻኣሬጉዳያከ፤ ዩያር ዔያቶ ሻኔ ዲሚ ካፒ ዓኣኔ። 18 ዓይጎር ጌዔቶ ዣኣሊ ናጎጋ ዓሳ ባኣካ"ፓ ከሰኪ ሙከዎ ናጎጊባኣ ዓሳም ጉሪ ማዔ ዴኤፒ ሃይሴ ከኤዚ ከኤዚ ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዒባኣ ዓሲና ላሂ ዓሲ ማሊሢ ሱኡከ ከንሣ ጎይሢና ዔያቶ ጌሻኔ። 19 ገንሢ፡- «ጎሜ ዓይላ"ቶይዳፓ ዒንሢ ከሰካንዳ፤» ጌዒ ጌዒ ዓሳም ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ዒንጋ፤። ዔያታ ጋዓንቲ ፔ ቶኣኪና ጎሜኮ ዓይላ"ከ።። ዓይጎር ጌዔቶ ዓሲ ባሽንታዎ ባሽሢም ዓይላ" ማዒ ቆሊንታ። 20 ኑ ጎዳሢ፤ ኑና ዳቂሽ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ዔሪ ሳይይዳ ዒኢሳ ባኮይዳፓ ቶላ"ዎ ገንሢ ዩኖ ዒኢሳ ባኮና ዓርቂንቲ ዔያታ ባሽንቲ፤ ቤርታኣሰካፓ ዑሣ ገንፃኣሲ ዔያቶም ባሽ ቸርታንዳ፤ 21 ዓይጎር ጌዔቶ ጌኤዣ ጎይዎ ዔሪ ዔያቶም ዒንገንቲ ዳማዳ ዓይሢያ ሃሽ" ገንሢም ማዓሰካፓ ቤርታ ዔያታ ጌኤዣ ጎይዎ ዔራዋ ዓቲቶ ቃራታዎከ። 22 «ካኒ ጮኣሽከ ጮኣዣ ገንሢ ሙዓኔ» ዩያጉዲ ሃሃ «ጉዲንሢ ዑዎ ማሰቲሰካፓ ገንሢ ደቃሌይዳ ኮላዳ፤» ጌይንቲ ከኤዚንቲ ኮኣኪንሢ ዔያቶይዳ ጎኔ ማዒ ከሜኔ።

3

ጎዳ ዩሱሴኮ ላሚ ሙኪዎ ዛሎ"

1 ታ ዒሽንሢ! ታ ሚሸንሢ! ሃይ ታ ዒንሢም ፃኣፓ ላምዓሲ ኪኢታከ፤ ላምዎ ኪኢቶ" ታ ዒንሢም ፃኣፒሢ ሃንሢ ባኮንሢ ዒንሢ ጳቂሳንዳጉዲና ፒዜ ማሊሢ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ዒንሢ ጳታኒ ጌዒከ። 2 ሃያኮ ቤርታ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ጌኤዣ ዓሳ ከኤዜ ቃኣሎ"፤ ዩያጉዲ ዳኪንቲ ዓሳ ዛሎ"ና ዒንሢ ዴንቂ ኑ ጎዳሢ፤ ሃሃ ኑና ዳቂሽሢኮ ዓይሢያዎ ዒንሢ ጳቂሢዳጉዲ ታ ኮዓ፤ 3 ሃሃ ቢያ ባኣዚ"ኮ ቤርታ ዩያ ባኮ ጳቂሱዋቲ፤ ዩይ ዓይጎዳይ ጌዔቶ ጋፒንዎ ከሎ"ና ቦሃ ዓሲና ፔኤኮ ቸርቶ ሱኡኮ ሌሊ ከንሣ ጌሻ ዓሲ ሙካንዳ፤ 4 ዔያታ ሙካዎ፡- « ጎዳ ዩሱሴ ሙካንዳ፤ ጌይንታ ዋዛ" ዒንገንቲባኣዳ? ሂዳዎ ሃሢ ዋካ ዓኣይ? ኑኡኮ ቤርታ ዓዳንሢ ሃይቆሰካፓ ዓርቃዎ ቢያ ባካ ማዣንቶኮ ዓይዎይዳፓ ሃኖ" ሄላ"ንዳኣና ዓኣማ ጉዳያከ» ጋዓንዳ። 5 ዩያታ ዓሳ ሚርጌ ዋዴኮ ቤርታ ሳዎንታ ጫሪንጫንታ ያኦሲ ቃኣሎ"ና ማዣንቲሢ ዓዚ «ኑ ዔራዋሴ» ጋዓንዳ፤ ሳዓ ማዣንቲሢ ዋኣሢ ባኣካፓ፤ ሃሃ ዋኣሢና ማዣንቲሢ «ዔራዋሴ» ጋዓንዳ። 6 ቤርታዳ ሳዓ ዩያይዲያና ዋኣሢና ዔኤዲንቲ ባይቄ። 7 ሃሢ ዓኣ ጫሪንጫንታ ሳዎንታ ዓይሢንቶ ዒዳ ዓሳኣ ባይቃንዳ ጋፒንዎ ዋጎ ከሎ" ሄላ"ንዳኣና ዩያ ያኦሲ ዋልቆና ታሚም ካፒንቲ ዓኣኔ።

8 ዒጊኖንሢዮቲ! ዒንሢ ጋዓንቲ ጎዳሢ ኮራ ፔቲ" ከሊ" ሸያ ለዔ፤ ሸያ ለዔ ፔቲ" ከሊ"ጉዳያ ማዔሢ ዩማ ፔቲ" ባኣዚ" ዋሊ"ፖቲ። 9 ፔቲ" ፔቲ" ዓሳም ናጎጋ ማሊሢጉዲ ጎዳ ዩሱሴ ዒዚ ከኤዜ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ" ቃኣሎ" ከንሢኒ ናገንዲዋሴ፤ ጋዓንቲ ዓሲ ቢያ ጎሜፓ

2:5 ማዣ. ማፃ 6፡1—7፡24። 2:6 ማዣ. ማፃ 19፡24። 2:7 ማዣ. ማፃ 19፡1-16። 2:16 ፓይ. ማፃ 22፡4-35። 2:22 ኮኣኪ. 26፡11። 3:3 ዪሁ. 18። 3:5 ማዣ. ማፃ 1፡6-9። 3:6 ማዣ. ማፃ 7፡11። 3:8 ዓይኑ. 90፡4።

ማዕንዳጉዲና ሃሣ ፔቴ"ታዎ ዓሲ ባይቁዋጉዲ
ዒንሣ ዛሎ"ሮ ጌዒ ዒዚ ጊቢ" ካፓኔ።

10 ጎዳሣኪ ከላ" ጋዓንቴ ወሲጉዲ ዔሩዋንቴ
ሙካንዳኔ፤ ዩና ከሎ"ና ጫሪንጫ ዴኤፒ ዑኡሲና
ዓኣዳንዳኔ፤ ጫሪንጫ ማዢንታኣ ቢያ ታሚና
ሚቸንጉ ባይቃንዳኔ፤ ሳዖና ሳዖይዳ ዓኣ ባካ ቢያ
ሚቸንታንዳኔ፤ 11 ዓካሪ ቢያ ባኣዚ" ዩያይዲ
ባይቃያ ማዔቴ ሂዳዎ ጌኤሹዋና ሃሣ ዓያናና ዓኣ
ዓሲ ማዒ ናንጊሣ ዋይቲ ዒንሣም ኮይሱዋዎ
ዓታንዳይ? 12 ዩያሮ ያኡሲኮ ከላ" ሙካንዳሣ
ጳቂሣ ካፓያና ዒዚ ዑኩ ሙካንዳሣ ዔሪ ማዳያ
ማዑዋቴ፤ ዩና ከሎ"ና ጫሪንጫ ታሚና ሚቸንጉ
ባይቃንዳኔ፤ ጫሪንጫ ዓኣ ማዢንታ ታዋኮ
ያይዳፓ ዔቁያና ዓልቃንዳኔ፤ 13 ጋዓንቴ ጻሎ"ዋኮ
ማኣሪ ማዔ ዓኮ ጫሪንጫና ዓኮ ሳዖና ዒዚ
ከኤዜ ሃጊ ማዕንዳ ዋዞ" ቃኣሎ" ጎይዎ ኑ ካፓኔ።

14 ዩያሮ ዒጊኖንሣዮቴ! ዩይ ቢያ ማዕንዳ
ከሎ" ካፒሣዳ ዒንሣ ዓኣቶ ቦርሲሳ ባኣዚ"
ባኣያ ሃሣ ዒንሣ ቦሃሳ ባኣዚ" ባኣያ ማዒ ዒንሣ
ዓኣንቴ ጎዳ ዒንሣ ኮሺና ሙኪ ዴንቃንዳጉዲ
ደዲ ማዳዋቴ፤ 15 ኑ ጎዳሣ ጊቢ" ዴዔሣ ዒንሣ
ዳቃንዳጉዲ ጌይ ማዔሣ ዋሊ"ፖቴ፤ ናሽከንታ ኑ
ዒሻሣ ጳውሎሴያ ፔኤም ዒንጊንቴ ዔራቶ ጎይዎና
ዒንሣም ፃኣፔሣ ዩያኬ። 16 ዒዚ ዩኖ ዛሎ"
ፔ ኪኣቶ"ይዳ ቢያ ሃማ ጎይዎ ፃኣፔኔ፤ ዒዛኮ
ኪኣቶ"ይዳ ፔቴ" ፔቴ" ዔራኒ ማታሳ ባኣዚ"
ዓኣኔ። ዔራቶፓጩ ዓሶና ሴካ ሃንጋ ጌዒ ሺራ ዓሳ
ጌኤዡ ማፃኣፖ ማሊያ ዋቢሳሣጉዲ ዩንሣ ባኮዋ
ዋቢሳንዳኔ፤ ያዒ ዔያታ ማዲያና ባይቃንዳኔ፤

17 ዒንሣ ጋዓንቴ ዒጊኖንሣዮቴ! ዩያ ቤርታዲ
ዔራሣሮ ዓይሣንቶ ዒያ ዓሶ ማሊያይዳ ጌሊ
ዒንሣ ደዲ ዔቁ ቤዛፓ ሎኦሙዋጉዲ ኮሺ"
ዔሩዋቴ፤ 18 ቢያፓ ባሺ ኑ ጎዳሣና ኑና ዳቂሻ
ዩሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ኮሹዋና ዒንጊንታ ዒንጊያና
ጊንሣ ዒዛ ዔራሣና ዲጩዋቴ፤ ዒዛም ሃሣያ
ሃጊና ናንጊና ቦንቾ ማዖንጎ! ዓኣሜን።

ፑርታ ሱኡኬ፣ ዓገፍ ስሸካ ባኣዚ"ና ዓሲ ሄርሸንቲሳ ባኣዚ" ሃያ ዓጫ"ፓ ማዓንዳኣፓዓቴም ያኦሲ፣ ዓዳሚዳፓቱዋሴ። 17 ሓያ ዓጫ"ና ሃካ ዓኣ ፑርቶ ሱኡካ ባይቃንዳኔ፤ ያኦሲ ማሊያ ኩንሣ ናንጋሣ ጋዓንቴ ናንገና ናንጋንዳኔ።

ኪሪሰቶሴ ዓዲ ማካ ዓሶ ዔሪ ካፒንቲሣ ዛላ

18 ታ ናይዮቴ! ሃይ ጋፒንሣ ዋዴኬ፤ «ኪሪሰቶሴ ዓዲ ማካይ ሙካንዳኔ» ጌይንቲሣ ዒንሣ ዋይዜኔ፤ ሃሣያ ሃይሾ ኪሪሰቶሴ ዓዲ ማካይ ሚርጌ ኬሰኬኔ። ያዲ ማዒያና ሃይ ጋፒንያ ዋደ" ማዔሣ ኦ ዔሪ። 19 ዔያታ ኬሰኬሣ ኦ ባኣካ"ፓኬ፤ ማዔቴያ ቤርታ ዔያታ ጎኔ ኦኡና ዋላ" ዓኣያቱዋሴ፤ ዋንዴ ዔያታ ጎኔ ኦኡና ዋላ" ዓኣያ ማዒ ዓኣቲ ኦኡና ዋላ" ደዲ ናንጌያ ናንዳንቴኬ፤ ቢያሣ ጎኔ ኦኡና ዋላ" ማዒባኣያ ማዔሣ ዔያቶኮ ዔርታንዳጉዲ ኦ ባኣካ"ፓ ዔያታ ደማዲ ኬሰኬኔ።

20 ዒንሣዳ ጋዓንቴ ኪሪሰቶሴ' ዓያኖ ጌኤኸ ኬይሴሣር ዒንሣ ቢያሣ ጎኔ ባኮ ዔሪ። 21 ታኣኒ ዒንሣም ያኣፓሣ ጎኔ ባኮ ዒንሣ ዔሩዋኣሣርቱዋሴ፤ ዒንሣ ጎኔ ባኮ ዔዔሪ፤ ጎኔይዳ ሉኡዙዋ ባኣዚ" ባኣሣያ ዒንሣ ዔሪ።

22 ዓካሪ ዩሱሴ፡- «ሜሲሔ» ማዔሣ «ታ ዔሩዋሴ» ጋዓሣዳፓ ዓታዛ ሉኡዚ ጎሮሣ ያናዳይ? ያኦሲ ዓዳሣና ናዓሣና «ታ ዔሩዋሴ» ጋዓሣ ቢያ ኪሪሰቶሴ ዓዲ ማካሣኬ። 23 ናዓሣ «ታ ዔሩዋሴ» ጋዓሣ ዓዳሣያ ዔሩዋያኬ፤ ናዓሣ ጉሙርቃሣ ዓዳዋ ጉሙርቃኔ።

24 ዒንሣከ ጋዓንቴ ቤርታ ዒንሣ ዋይዜ ቃኣላ" ዒና" ዓኣያ ማዖንጎ፤ ያዲ ማዔቴ ዒንሣከ ናዓሣና ዓዳና ዋላ" ፔቱዋ ዓኣያ ማዓንዳኔ። 25 ዩይ፤ ኪሪሰቶሴ ኦም ዒንጌ ሃጌ ማዓንዳ ዋዛ" ናንገና ናንጎኬ።

26 ዒንሣ ጌሺ ደቢሳ ዓሶ ዛሎ"ና ሓያ ታ ዒንሣም ያኣፔኔ፤ 27 ጋዓንቴ ኪሪሰቶሴይዳፓ ዒንሣ ዔኬ ዓያና" ዒንሣዳ ናንጋሣር ሜሌ" ያኦኒያ ዒንሣ ዔርዛንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ዒዚ ቢያ ባኣዚ" ዒንሣ ዔርዛንዳኔ፤ ዒዚ ዒንሣ ዔርዛንዳሣ ጎኔ ባኣዚ" ማዓንዳኣፓዓቴም ሉኡዙዋቱዋኣሣር ዒዚ ዒንሣ ዔርዛ ጎይያማ ኪሪሰቶሴና ናንጉዋቴ።

ያኦሲ ናይ

28 ዓካሪ ታ ናይዮቴ! ዒዚ ሙኪ ጴዳ ዋደ"ና ኦኡኒ ዒጊጨዋዎ ጨርቂ ዒዛ ኦ ዛጋንዳጉዲና ዒ ሙካኣና ኦ ቦርሲንቲዋጉዲ ዒዛና ናንጉዋቴ፤ 29 ዒዚ ዲሎ" ማዔሣ ዒንሣ ዔሪቴ ዲሎ" ማዳሣ ቢያ ያኦሲ ናይ ማዓሣ ዔሩዋቴ።

3

1 «ያኦሲ ናይ» ኦ ጌይንታንዳጉዲ ዓዳሣ ዋዚጉዳ ናሹዋና ኦና ናሽኬቴ ሂንዳ ዛጉዋቴ! ጎኔ ኦ ያኦሲ ናኣቶ"ኬ። ዓጫ" ዒዛ ዔሪባኣሣር ኦናኣ ዔሩዋሴ። 2 ታ ዒጊኖንሣዮቴ! ሃሣ ኦኡኒ ያኦሲ ናይኬ፤ ሃጌ ኦ ዋይታንዳቴያ ዔርቲባኣሴ። ጋዓንቴ ኪሪሰቶሴ ሙኪ ጴዳ ዋደ"ና ጎኔና ኦ ዒዛ ዛጋንዳሣር ዒዛ ኦ ማላንዳሣ ኦ ዔሪ። 3 ዩይ ያዲ ማዓንዳያሣ፡ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና

ሃጌ ማዓንዳ ዋዛ ጌሃሣ ቢያ ኪሪሰቶሴ ጌኤሺ ማዔሣጉዲ ፔና ጌኤሻ"ኔ።

4 ጎሜ ማዳሣ ቢያ ያኦሲኮ ዋጎ ዑሣ ዓኣዳኔ፤ ዋይቲ ጌዔቴ ጎሜ ጌይሣ ያኦሲ ዋጎኮ ዑሣ ዓኣዳሣታሣርኬ። 5 ኪሪሰቶሴ ዓሲኮ ጎሞ ጌኤሻ"ኒ ሙኪ ጴዳሣና ዒዛኮ ጎሜ ባኣያታሣ ዒንሣ ዔሪ። 6 ዩያሮ ኪሪሰቶሴና ናንጋ ዓሲ ቢያ ጎሜ ማዲ ማዲ ናንጉዋሴ፤ ጎሜ ማዲ ማዲ ናንጋ ዓሲ ጋዓንቴ ኪሪሰቶሴ ዛጊባኣያኬ፤ ሃሣ ዔሪባኣያኬ።

7 ታ ናይዮቴ! ያኦኒያ ዒንሣ ጌሺ ደቢሱዋጉዲ፤ ኪሪሰቶሴ ዲሎ" ማዔሣጉዲ ዲሎ" ማዳ ማዳሣ ቢያ ዲሎ"ኬ። 8 ያላሃ ቤርታኣፓ ዓርቃዎ ጎሜ ማዳያታሣር ጎሜ ማዳሣ ቢያ ያላሃ ናይኬ። ያኦሲ ናዓሣ ሙኪ ጴዳሣ ያላሃኮ ማዳ" ባይዛኒኬ።

9 ያኦሲ ናይ ማዔያ ጎሜ ማዲ ማዲ ናንጉዋሴ፤ ሃሣ ማዲ ማዲ ናንጋኒያ ዳንዳዑዋሴ። ዋይቲ ጌዔቴ ያኦሲ ማሊያ ዒዛይዳ ናንጋሣርና ያኦሲ ናይ ዒ ማዔሣርኬ። 10 ያኦሲ ናኣቶ"ና ያላሃ ናኣቶ"ና ደማዲ ዔርታሣ ዩያናኬ፤ ዲሎ" ማዳ ማዳዋያ፡ ሃሣ ፔኤኮ ዒሻሣንታ ሚሾንታ ናሽኩዋኣሣ ቢያ ያኦሲ ናይቱዋሴ።

ዋሊ ናሽኪሣ ዛላ

11 ቤርታኣፓ ዒንሣ ዋይዜ ኪኢታ"፡- «ዋሊ ኦ ናሽኮም» ጋዓያኬ። 12 ያላሃ ዓሲ ማዒ ፔ ጌርሲ ዋዴ፡ ቃኣዔኤሌጉዲ ማዓንዳያ ኦም ኮይሱዋሴ፤ ዒዚ ፔኤኮ ጌርሲ ዓይጎር ዋዴይ ጌዔቴ ዒዛኮ ማዳ" ፑርታ ማዔሣርና ጌርሲ ማዳ" ፔኬ ማዔሣርኬ።

13 ታ ዒሾንሣ! ታ ሚሾንሣ! ዓጫ" ዒንሣ ዒጸቶ ዲቃቲ ሄርሸፓቴ። 14 ኦኡኒ ኦ ዒሾንሣና ኦ ሚሾንሣና ናሽካሣር ሃይቢፓ ናንጊ ባንሣ ኦ ፒንቁሣ ኦ ዔሪ፤ ናሹዋባኣ ዓሲ ሓይቂያ ማዒ ናንጋኔ። 15 ፔ ዒሻሣና ፔ ሚሾና ዒጻሣ ቢያ ዓሲ ሸምፖ ዋዳያኬ፤ ዓሲ ሸምፖ ዋዳ ዓሲኮ ናንገና ናንጊ ባኣሣ ዒንሣ ዔሪ። 16 ናሹዋ ዓይጎ ማዔቴያ ኦ ዔሪሣ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ፔ ሸምፓሣ ኦም ዓኣሣ ዒንጌሣርኬ፤ ኦኡኒ ሃሣ ኦ ሸምፓሣ ኦ ዒሾንሣንታ ሚሾንሣንታ ዛሎ" ዓኣሣ ዒንጋንዳያ ኮይሳኔ። 17 ዓሲ ሃያ ዓጫ"ይዳ ፔኤኮ ቆሎ ዓኣንቴ ሜታዳ ዓሲ ዛጋዎ ሚጨንቲባኣቴ «ያኦሲ ናሽካኔ» ዋይቲ ጋዓኒ ዳንዳዓይ? 18 ታ ናይዮቴ! ኦኡኮ ናሹማ ጎኔ፡ ሃሣ ማዳና ጴዳያ ማዖንጎ፤ ዳንጋና ኬኤዚሣና ሌሊ ማዖፓ። 19 ዩያና ኦ ጎኦም ዓሲ ማዒያንታ ያኦሲ ቤርቶ ዓለቱዋዎ ጉሙርቂ ኦ ሸኣካኒ ዳንዳዓሣ ኦ ዔሪ። 20 ኦኡኮ ዒና" ፑርቶ ማዳ" ኦ ማዳሣ፡- «ዳባኔ» ጌዔቴያ ያኦሲ ኦኡኮ ዒና"ፓ ዑፃ ማዔሣ፤ ሃሣ ቢያ ባኣዚ" ዔሪያ ማዔሣ ኦ ዔሪ። 21 ታ ዒጊኖንሣዮቴ! ዒና" ኦኡኮ ደቢንቶ ኦም ኬኤዙዋያ ማዔቴ ያኦሲ ቤርቶይዳ ዓለቱዋያ ኦ ማዓንዳኔ። 22 ያኦሲኮ ዓይሣሣ ኦ ኩንሣያና ዒዛ ዋዛሳ ባኣዚ" ኦ ማዳያ ማዔሣር ኦ ዒዛ ሸኢቃ ባኮ ቢያ ዒዛይዳፓ ኦ ዔካንዳኔ። 23 ዒዛኮ ዓይሣዓ ዒዛኮ ናዓሣ፡ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ኦ ጉሙርቃንዳጉዲና ሃሣ ኪሪሰቶሴያ ኦና ዓይሣ ጎይያ ዋሊ ኦ ናሽካንዳጉዲኬ። 24 ያኦሲ ዓይሣዎ

3:1 የሐ. 1፣12። 3:5 የሐ. 1፣29። 3:11 የሐ. 13፣34። 3:12 ማዚ. ማፃ 4፣8። 3:14 የሐ. 5፣24። 3:23 የሐ. 13፣34፤ 15፣12፤ 17።

ኩንሣሣ ሲያ ያኑሲና ናንጋኔ፤ ያኑሲያ ዲዛይዳ ናንጋኔ። ያኑሲ ኩሊዳ ናንጋሣ ኩ ዔራሣ' ዲዚ ኩም ዲንጌ ዓያኖናኩ።

4

ዓያና ዲማሲ ዔራሣ ዛላ

1 ዲጊኖንሣዮቴ! ዓጮ"ይዳ ማርጌ፣ ሉኡዙሞና ያኑሲ ማላሣ ኬኤዛያ ማላ ዓሲ ኬሰከሣረ ዓያኖ ሲያ ጎኔ ዓያናኬ ጌይፖቴ፤ ዩያይዳፓ ዲቦ" ዓያና" ያኑሲፓጋቴያ ቱዋቴያ ዲማሲ ዔራሲ ዛጉዋቴ። 2 ያኑሲ ዓያኖ ዲማሲ ዲንሣ ዔራሲ ዳንዳዓሣ ያዲኬ፤ ዩይያ፡- ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ዓሲ ማዒ ጴዳሣ ማርካዳ ዓያና ያኑሲ ዓያናኬ፤ 3 ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ዓሲ ማዒ ጴዳሣ ማርካዳዋ ዓያና ያኑሲ ዓያናቱዋሴ፤ ዩይ ዓያና" «ሙካንዳኔ» ጌይጎቴም ዲንሣ ዋይዜ፣ ኪሪሰቶሴ ዲፃሣ ዓያናኬ፤ ዩይ ሃሣያ ዓጮ"ይዳ ዓኣኔ።

4 ታ ናይዮቴ! ዲንሣ ያኑሲሮኬ፤ ዲንሣዳ ዓኣ ዓያና" ዓጮ"ይዳ ዓኣ ዓያኖይዳፓ ባሽኬ፤ ዩያሮ ሉኡቂ ያኑሲ ማላያ ኬኤዛያ ማላ ዓሲ ዲንሣ ባሽኔ። 5 ዔያታ ሃያ ዓጮ"ሮ ማዔሣሮ ዔያታ ኬኤዛሣ ሃያ ዓጮ" ባኣዚ"ኬ፤ ሃይ ዓጮ"ኣ ዔያቶሲ ዋዋይዛኔ። 6 ኩኤኒ ጋዓንቴ ያኑሲሮኬ፤ ያኑሲ ዔራሣ ሲያ ኩኤሲ" ዋይዛንዳኔ፤ ያኑሲሮ ማዒባኣሣ ኩ ጋዓሣ ዋይዛዓኬ። ጎኩም ዓያኖና ሉኡዙሞ ዓያኖና ዲማሲ ኩ ዔራንዳሣ ዩያናኬ።

ያኑሲ ዓሲ ናሽካያ ማዔሣ

7 ታ ዲጊኖንሣዮቴ! ናሹሞ ያኑሲዳፓ ማዔሣሮ ዋሊ ኩ ናሽኩም፤ ዩያይዳቴ ኩ ያኑሲ ናይኬ፤ ያኑሲያ ኩ ዔራኔ። 8 ያኑሲ፡ ዓሲ ናሽካያታሣሮ ናሹሞ ባኣሣ ያኑሲ ዔራዋያኬ። 9 ፔኤኮ ናዓሣ ዛሎ"ና ናንጊ ኩ ዳንቃንዳጉዲ ያኑሲ ፔቴ" ናዮ ዓጮ" ዳኬኔ፤ ዩያና ያኑሲኮ ናሹማ ዋዚጉዳያታቴያ ኩም ፔጋዲ ዔርቴ። 10 ኩኤኒ ያኑሲ ናሽከሣሮቱዋንቴ ዲዚ ኩና ናሽከ፡ ጎማ ኩኤኮ ዓቶም ጌይንታንዳጉዲ ፔኤኮ ናዮ ዳኬኔ፤ ናሹሞ ጌይፃ ያዲኬ።

11 ታ ዲጊኖንሣዮቴ! ያኑሲ ኩና ዩያይዳ ናሽኬያ ማዔቴ ኩ ዋሊ ናሽካንዳያ ኮይሳኔ። 12 ያኑሲ ዛጌ ዓሲ ፔቴ"ታዮ ባኣሳ። ኩኤኒ ዋሊ ናሽኬቴ ያኑሲ ኩኤና ዋላ" ናንጋንዳኔ፤ ዲዛ ናሹማኣ ጎኔና ኩ ዲና" ዓኣያ ማዓንዳኔ።

13 ያኑሲ ፔኤኮ ዓያኖ ኩማኣ ዲንጌሣሮ ኩኤኒ ዲዛና ናንጋሣንታ ዲዚያ ኩኤና ናንጋሣ ኩ ዔራኔ።

14 ያኑሲ፡ ዓዳሣ ዓጮ" ዳቂሻሣ ማሃ ፔ ናዓሣ ዳከሣ ኩ ዛጌኔ፤ ሃሣ ኩ ማርካዳኔ። 15 ዩሱሴ ያኑሲ ናይ ማዔሣ፡ ማርካዳ ዓሲዳ ሲያ ያኑሲ ናንጋኔ፤ ዲዚያ ያኑሲና ናንጋኔ። 16 ዩያሮ ያኑሲ ኩና ናሽካ ናሹሞ ኩ ዔራኔ፤ ሃሣ ኩ ጉሙርቃኔ። ያኑሲ ዓሲ ናሽካያኬ፤ ናሹሞ ዓኣ ዓሲ ያኑሲና ናንጋኔ፤ ያኑሲያ ዲዛና ናንጋኔ። 17 ኩኤኒ ጎኔና ዋሊ ናሽኬቴ፡ ሃሣ ኪሪሰቶሴ ናንጌ ጎይፃ ሃያ ዓጮ"ይዳ ኩ ናንጌቴጋፓዮዋጎ ኬሎ"ና ኩ ሂርጉዋዮ ዲዛ ቤርቶ ሺኢካንዳኔ። 18 ናሹሞ ዓኣያታቴ ሂርጋ ባኣሳ፤ ጎኔ ናሹሞ ዲዛ ኬሎ"ና ሂርጎ ባይዛንዳኔ፤ ሂርጋ «ፑርታና ዋጊሳንዳኔ» ጌይ ማላሣዳፓ ሙካሣረ ሂርጋ ዓሶኮ ናሹማ ኩሙሣ ናሹሞቱዋሴ።

19 ያኑሲ ቤርታዲ ኩና ናሽከሣረ ኩ ዲዛ ናሽካኔ። 20 «ያኑሲ ታ ናሽካኔ» ጌይ ጌይ ፔ ዲሻሣና ፔ ሚሼሎና ዲፃሣ ሉኡዚ ዓሲኬ፤ ዲ ዳንቃ ፔ ዲሻሣና ፔ ሚሼሎና ናሽኪባኣያ ማዔቴ ዲ ዳንቁዋ ያኑዛሣ ናሽካኒ ዳንዳዐቀሴ። 21 ዩያሮ ኪሪሰቶሴ ኩም ዓይሣ ዓይሣ፡- «ያኑሲ ናሽካሣ ፔ ዲሻሣንታ ፔ ሚሼሎንታ ናሽኩንጎ» ጋዓያኬ።

5

ዓጮ" ባሻሣ ዛላ

1 ዩሱሴ ሜሲሔ ማዔሣ ጉሙርቃሣ ሲያ ያኑሲ ናይኬ፤ ዓዳሣ ናሽካሣ ሲያ ናዓሣና ናሽካኔ። 2 ያኑሲ ናኣቶ" ኩ ናሽካያ ማዔሣ ኩ ዔራንዳሣ ያኑሲ ናሽከ፡ ዲዛኮ ዓይሣያዋ ኩ ኩንሣ ዋዲ"ናኬ። 3 ያኑሲ ናሽከሣ ጌይሣ ዲዛኮ ዓይሣያ ኩንሣሣኬ፤ ዲዛኮ ዓይሣያ ማታሳያቱዋሴ። 4 ዋይቴ ጌዔቴ ያኑሲ ናይ ማዔሣ ሲያ ዓጮ" ባሻያታሣሮኬ፤ ዓጮ" ኩ ባሻንዳሣያ ያኑሲ ጉሙርቁያናኬ። 5 ዓጮ" ባሻንዳሣ" ዩሱሴ ያኑሲ ናይ ማዔሣ ጉሙርቃሣ ሌሊኬ።

ኪሪሰቶሴ ዛሎ" ማርካዳንቴ ማርካቶ

6 ዲዛኮ ማሰቴያ ዔርዛ ዋኣያንታ ሃይቦ ዔርዛ ሱጉያንታ ኬሰከሣ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴይዳፓኬ፤ ዲዛኮ ኬሰከሣ ዋኣሣ ሌሊቱዋንቴ ዋኣሣና ሱጉሣናኬ፤ ዩይ ጎኔ ማዔሣ፡ ዓያኖ ጌኤዛ ማርካዳኔ፤ ዋይቴ ጌዔቴ ዓያኖ ጌኤዛ ጎኔ ኬኤዛያታሣሮኬ። 7 ዩያሮ ዲዛኮ ሃይሣ ማርካ ዓኣኔ፤ 8 ዩያታ፡ ዓያና ጌኤሺንታ ዋኣሣንታ ሱጉሣንታኬ፤ ዩንሣ ሃይሣንሣ ማርካዳ ማርካታ ፔቴ" ማዓያኬ። 9 ዓሲ ማርካዳ ማርካቶ ኩ ዔካኔ፤ ጋዓንቴ ያኑሲ ማርካታ ሲያይዳፓ ባሽኬ። ያኑሲ ፔኤኮ ናዓሣ ዛሎ" ማርካዳ ማርካታ" ያዲኬ። 10 ያኑሲ ናዓሣ ጉሙርቃሣኮ ዩይ ማርካታ" ዲና" ዓኣኔ። ያኑሲ ጉሙርቁዋኣሣ ጋዓንቴ ያኑሲ ፔኤኮ ናዮ ዛሎ" ማርካዳ ማርካቶ ጉሙርቁባኣሣሮ ያኑሲ ሉኡቂያ ማሃኔ። 11 ዩይ ማርካታ" ያኑሲ ናንጊና ናንጊ ኩም ዲንጌሣና ዩያ ናንጎ ዲዛኮ ናዓሣ ዲንጋያታሣ ማርካዳያኬ። 12 ያኑሲ ናዓሣ ዓኣሣኮ ናንጊ ዓኣኔ፤ ያኑሲ ናዓሣ ባኣሣኮ ጋዓንቴ ናንጊ ባኣሳ።

ናንጊና ናንጊ

13 ዲንሣ፡ ያኑዛሣ ናዓሣ ሱንፃና ጉሙርቃዛንሣኮ ሲያ ናንጊና ናንጊ ዓኣያ ማዔሣ ዲንሣ ዔራንዳጉዲ ሃያ ሲያ ታ ዲንሣም ፃኣፓኔ። 14 ዓይጎ ባኣዚ"ያ ማዮም ዲዛ ማላያጉዲ ኩ ሺኢቄቴ ኩም ዲ ዋይዛንዳሣ ኩ ጉሙርቃኔ፤ ያኑሲ ቤርታ ኩኤኮ ዓኣ ጫርሹማ ዩያኬ። 15 ኩ ሺኢቃ ባኮ ሲያ ዲ ዋይዛሣ ኩ ዔራቴ ዲዛይዳፓ ኩ ሺኢቃ ባኮ ሲያ ዔኬሣ ኩ ዔራኔ።

16 ያኑኒያ፡ ፔኤኮ ዲሻሣያ ማዮም ሚሼሎ ዋዲዋ ጎማ ማዳንቴ ዳንቄቴ ዲዛም ሺኢቆንጎ፤ ዩያ ዓሣና ዓሴሎና ጎማ ዋዲዋ ማዔቴ ያኑሲ ዲዛም ናንጊ ዲንጋንዳኔ። ጋዓንቴ ዋዲ ጎማ ዓኣኔ፤ ዩያጉዳ ጎሞም ሺኢቆንጎ ታ ጎዐቀሴ። 17 ፑርታ ማዲ ሲያ ጎሜኬ፤ ማዔቴያ ዋዲዋ ጎማ ዓኣኔ።

4:12 የሐ. 1፣18። 5:3 የሐ. 14፣15። 5:11 የሐ. 3፣36።

18 ያኑሲ ናይ ማዕሚ ቢያ ጎሜ ማዲ ማዲ ናንጉዋኣሚ ኑዔራኔ፤ ወይቲ ጌዔቲ ያኑሲ ኮናዒሚ፤ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ዒዛ ካፓሚሮኬ፤ ፃላሄያ ዒዛ ካእሙዋሴ።

19 ኑኡኒ ያኑሲ ዓሲ ማዕሚ፤ ሃሃ ዓጫ" ጉቤ ፃላሄ ዓሲ ማዕሚ ኑዔራኔ።

20 ያኑሲ ናዒሚ ሙከሚና ጎኔ ማዕሚ፤ ዒዛ ኑዔራንዳጉዲ ማሊ ጳቂሃ ዒና ኑም ዒንጌሚያ ኑዔራኔ፤ ኑኡኒ ዩያ ጎኔ ማዕሚ፤ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴና ናንጋኔ፤ ዒዚ ጎኔ ያኑሲ ሃሃ ናንገና ናንገ ዒንጋያኬ።

21 ታ ናይዮቲ! ሜሌ" ያኑዛ ካእሸኪሚዳፓ ዒንሚና ካፑዋቲ።

ያኦሲ ማዶ"ም ዳኪንቴ የሐኪሴኮ ለምዓሳ ኪሊቶ" ዓይያ ካሮ"

ባሽ ሚርጌና ኑ ዋዛዳንዳጉዲ ታኦኒ ሙኪ፥ ዋሊ
ኑ ዛጊ ጌሰታኒ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ጌሃኔ።

13 ቦንቸንቴ፥ ኔ ጌሬሎ ናኦታ" «ኮሺዳ?» ኔና
ጋዓኔ።

የሐኪሴኮ ለምዓሳ ኪሊቶ" የአፔሢ' ያኦሲ ማዶ"ም ዳኪንቴ ጋርቻሢ፥ የሐኪሴ ማዓዛ የአፒንቴሢያ ቦንቸንታ ዒንዴሎና ናኦቶ"ናም ጋዓያኬ። ዬና ጌይፃ፡- ጎዶንቴ ፔቴ" ሺኢጲሢ ማኦሪና ዓሶናም ማውዋዎ ዓታዓኬ። ሐና' ዳካ"ና የአፒንቴ ኪሊቴላ፡- ዋሊ ዔያታ ናሽካንዳጉዲ ኬኤዛያና ሃሣ ሉኡዙሞና ዔርዛ ዓሶና ዔያቶኮ ዔርዚያናይዳፓ ዔሪ ካፒንታንዳጉዲ ላቲ ኬኤዛያኬ።

ማዓኔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

ዓይያ ካሮ" 1-3

ጎኔ ናሹሞ ዛላ 4-6

ሉኡዙሞና ዔርዛ ዓሶ ዛሎ" ላቲ" ኬኤዛንቴ ሃይሴ 7-11

ጋፒንሢ ሃይሴ 12-13

1 ታና፥ ጋርቻሢዳፓ ዳኪንቴ ኪሊታ፡- ቦንቸንታ ዒንዴሎና ናኦቶ"ናም፤ ታ ዒንሢ ጎኔና ናሽካኔ፤ ዬይያ ታና ሌሊቱዋንቴ ጎኔሢ ዔራ ዓሳ ቢያ ዒንሢ ናሽካኔ፤ 2 ዬይ ጎኔሢ፡- ኑኡና ዋላ" ዓኦያ፤ ሃሣ ሃጊ ሴካ ናንጊና ናንጋንዳያኬ።

3 ዬያሮ ያኦሲ፥ ዒዳሢና ናዓሢ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴናኮ ኮሹሞ ዒንጊፃ፥ ማኦሪፃ፥ ኮሹማ ጎኑሞና ናሹሞና ማዒ ኑኡና ዋላ" ማዶንጎ።

ጎኔና ናሹሞና ዛላ

4 ኔኤኮ ናኦቶ"ይዳፓ ፔቴ" ፔቴ"ዘንሢ ያኦሲ፥ ዓዳሢ ኑና ዓይሢ ጎይያ ጉሙርቁሢና ዶዲ ዓኦንቴ ታ ዔያቶ ዳንቁሢሮ ሚርጌና ታና ዋዛሳኔ።

5 ቦንቸንታ ዒንዴሎ! ሃሢ ታ ኔኤም የአፓ ዓይሢፃ፡- «ዋሊ ኑ ናሽኮም» ጋዓ ቤርታኦፓ ዓኦ ዓይሢፃ ማዓንዳኦታቴም ዓከቱዋሴ። 6 ጎኔ ናሹሞ ጌይሢ፡- ያኦሲ ዓይሥሢ ኩንሥሢኬ፤ ዬይ ዓይሢፃ ቤርታ ዒንሢ ዋይዜሢጉዲ «ናሹሞና ናንጉዋቴ» ጋዓያኬ።

7 ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዓሲ ማዒ ጴዳሢ ጉሙርቁዋ፥ ሚርጌ ዳቢሻ ዓሲ ዓጮ"ይዳ ኬሰኬ። ዬያጉዴ ዓሲ ቢያ ሉኡቃያና ኪሪሰቶሴ ዒፃ ሞርኬኬ። 8 ዒንሢኮ ጋዓንቴ ላቢ" ማዶና ባካ ጉሪ ዓቱዋጉዲ ዒንሢ ዔሩዋቴ፤ ዒንጎ ባኮ ኩሙሢና ዔካኒ ዶዳዋቴ።

9 ኪሪሰቶሴ ዔርዜ ባኮና ዶዲ ናንጉዋኦሢና ዬያይዳፓ ሃኪ ዓኦዳሢና ዋላ" ያኦሲ ባኦሴ፤ ኪሪሰቶሴ ዔርዜ ባኮና ዶዲ ናንጋሢና ጋዓንቴ ያኦሲ፥ ዓዳሢና ናዶና ዋላ" ዓኦኔ። 10 ሐያ ዔርዚያ ዓርቁዋዎ ያኦኒያ ዒንሢ ኮይላ" ሙኬቶ ሸኑቸንሢ ዒዛ ዔኪፖቴ፤ ሃሣ ሳራሢታዎ ሳራሢፖቴ። 11 ዓይጎሮ ጌዔቴ ዒዛ ሳራሢ ዓሲ ዒዛኮ ፑርቶ ማዶ" ዋላ" ማዳያ ማዓንዳሢሮኬ።

ጋፒንሢ ሐይሴ

12 ታ ዒንሢም የአፓኒ ኮዓ ባኦዚ" ሚርጌ ዓኦኔ፤ ጋዓንቴ ቢያሢ የአፒ ሌሊ ኬኤዛኒ ታ ኮዑዋሴ፤

1:5 የሐ. 13፥34፤ 15፥12፤ 17።

ሚጠይቅህና ዲጊጩ ማከራዎቼ፤ ያዲ ማዕቆቶ
ዕያቶኮ ጎሞና ዲኢቲ ዑያ ሄሌ" ዓፒላ"ታያ
ዓቲዎንቲ ፒኢሉዎቲ።

ያክሲ ጋላቲህ

24 ዓንህ ሎኦሙዎጉዲ ማሃኒና ቦርሲሳ
ባኦዚ" ባኦያ ማሃኒ ዎዛና ዒዛኮ ቦንቾ ቤርቶ
ዓንህ ሸኢሻኒ ዳንዳዓህም፤ 25 ዒዚ ሌሊ
ኑና ዳቂሻህ ማዕ ያኦዛህም፤ ኑ ጎዳህ ዩሱስ
ኪሪሰቶስ ዛሎ"ና ሚናፓ ዓርቃያ፤ ሃህያ፤ ናንገና
ቦንቾና ዴኤፑሞና፤ ዎልቄና ቢታንቶና ቢያ ዒዛም
ማዎንጎ! ዓኦሜን።

የሐኪሴም ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ባኮ ዓይያ ካሮ"

የሐኪሴም ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ባኮ ጻፈውትህ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃዘንህ፡ ዩሱስ ከሪሰቶሴ ፔኤኮ ጎዳ ማሃ ሃሣ ያኦሲም ዲማዴያ ማዒ ናንጋሢር ዓይንቲ ዳኪንቲ፡ ዔያታ ሜታዳ ዎደ"ናኬ፤ ጻኦፔ ዓሢኮ ጳጳሪ ማሊያ" ናባባ ዓሶኮ ሃገ ማዓንዳ ዎዘ" ጎኔ ዎዘ ማዓንዳጉዲ ደዲሻኒና ዔያቶ ሄሌ" ዓይንቲ ዳኪንቲያ ሜታሢዳ ዔያታ ያኦሲ ጉሙርቃዘን ደዳንዳጉዲኬ።

ማጻኤፔሎኮ ባሾሢ፡ ሚርጌ ሃሣ ዎሊ ሄሊ" ሄሊ" ዓኣ ባካ የሐኪሴም ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ባኮ ኬኤዛያ ማዓዛ ዩንሢ፡ የሐኪሴም ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ባኮንሢ ዩና ዎደ"ና ዓኣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ማኦዲ"ኒ ዳንዳዓያ፡ ሜሌ" ዓሶም ጋዓንቲ ዓኣሽንቲ ባኣዘ" ማዒ ማሊሲ ጌሰቶናኮ። ዓይኑምኮ ለሚ ለሚ ጌይንታ ማሊያጉዲ ሐኖ" ማጻኤፔሎኮ ጌሊያ ካራ" ካራ" ጉቤ ዲማ ዲማ ያኦሲ የሐኪሴም ፔጋሲ ዳዌ ባኮ ዲማ ዲማ ጎይሢና ለሚ ለሚ ኬኤዘንቲ፤ ማጻኤፔሎኮ ቡሊ" ያይዳ ዲማ ዲማ ማሊሢ ዓኣያታቲያ ጳጳሪ ማሊያ ጋዓንቲ ዔርቲያኮ፤ ዩይያ «ጎዳ ማዔ፡ ከሪሰቶሴ ዛሎ"ና ያኦሲ ለሚሱዎ ጎይሢ ፔቲ"ና ጻላሃንታ ቃሲ" ሜሌ" ሞርኮዎ ቢያ ባሻንዳ፤ ዒ ባሾ ዎደ"ና ዒዛዎ ጉሙርቃዘንታ ማዔ፡ ዒጊኖንሢም ዓኪ ጫሪንቲና ዓኪ ሳዓናኮ ዓንጅ ዔያቶም ዒንጋንዳ።» ጋዓያኬ።

ማጻኤፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

ዓይያ ካሮ" 1፡1-8

ለንካዎ ሺኢጲያ ማኦርም ዳኪንቲ ከኢቶ" 1፡9—3፡22

ለንካዎ ዔርዛ ማላቶና ማሪንቲ ማጻኤፔ 4፡1—8፡1

ለንካዎ ዛያሢ ዛሎ" 8፡2—11፡19

ጳጳሪ ሸኦዛሢና ለምዎ ቦዮንሢና ዛሎ" 12፡1—13፡18

ያኦሲ የሐኪሴም ፔጋሲ ዳዌ ዲማ ዲማ ባኮ 14፡1—15፡8

ለንካዎ ያኦሲኮ ጎራ"ንቶ ዑዠ 16፡1-21

ባብሎኒኮ ባይሲንቶ፤ ሃሣ ቦዮንታ ሉኡዙምና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛያ ማላ ዓሶንታ

ጻላሃንታኮ ባሻንቲያ 17፡1—20፡10

ጋፒንያ ዎጎ 20፡11-15

ዓኮ ጫሪንጮንታ ዓኮ ሳዮንታ ዓኮ ዩራሳላሚ ካታሜሎንታ ዛሎ" 21፡1—22፡5

ጋፒንሢ ማሊሢ 22፡6-21

1 ሐይ የሐኪሴም ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ባኮ፡ ዑኬ ማዓንዳ ባኮ ያኦሲ ፔኤም ማዳዘንሢም ዳዎንዳጉዲ ዩሱስ ከሪሰቶሴም ዳዌያኮ፤ ዩሱስ ከሪሰቶሴያ ፔ ከኢታንቻሢ ዳኪ ዒዛዎ ማዳ

የሐኪሴም ሃያ ባኮ ፔጋሲ ዳዌ። 2 የሐኪሴም ያኦሲ ቃኦሎ"ና ዩሱስ ከሪሰቶሴ ማርካዳ ባኮ ዛሎ" ቢያ፤ ሐሣ ዒ ዛጌ ባኮዎ ቢያ ፔኤር ማርካዳ ኬኤዘኔ። 3 ዩይ ቢያ ማዓንዳሢ ዑኬ ዎደይዳታሢር ሃኖ" ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ማጻኤፔ ናባባ ዓሢ ዓንጅ ዎዘ ዳንቃንዳ፤ ዩይጉዲ ኬኤዘንቲ ያኦሲ ማሊያ ዎደዛዘንሢና ጻኦፔንቲሢ ኩንሣሢ ቢያ ዓንጅ ዎዘ ዳንቃንዳ።

ዒሲያ ዓጫ" ዓኣ ለንካዎ ሺኢጲያ ማኦርንሢም ዳኪንቲ ሳራሥሢ

4-5 ዒሲያይዳ ዓኣ፡ ለንካዎ ሺኢጲያ ማኦር ዓሶም የሐኪሴይዳፓ ዳኪንቲ ሳራሥሢ፡-

ሐሢ ዓኣሢ፡ ሚናፓ ናንጋሢና ሃገ ሙካንዳ ያኦሲዳፓ፡ ያኦሲ ካኦቲም ያይቶ ቤርታ ዓኣ ለንካዎ ዓያናንሢዳፓ፤ ሃሣ ጉሙርቃዘንታ ማዔሢዳፓ፡ ሐይቢፓ ዔቁያና ኮይሪ ማዔሢዳፓ፡ ዓጫ" ካኦቶ" ዎይሣያ ማዔ፡ ዩሱስ ከሪሰቶሴይዳፓ ኩሹምና ዎዛና ዒንሢም ማዮንጎ።

ኑና ናሽኬሢም፡ ፔ ሱጉያና ሻንቂ ጎማፓ ኑና ጌኤሽሢም፡ 6 ዒዛኮ ዓዳሢ ማዔ፡ ያኦዛሢም ኑኤኒ ቁኤሴ ማዒ ማዳንዳጉዲ ካኦቲም ኑም ዒንጌ፡ ዩሱስ ከሪሰቶሴም ቦንቾና ዎልቁና ናንጊና ማዮንጎ፤ ዓኣሜን።

7 ዒዚ ሻኦሪና ሙካንዳ፤

ዒዛ ጫርጌ ዓሳኣ ዓቲዎዎ ዓሲ ቢያ ዒዛ ዛጋንዳ፤

ሳዮይዳ ዓኣ ዳራ" ቢያ ዒዛ ዛሎ"ና ዩኤካንዳ፤

ሃዮ! ዩይ ባካ ቢያ ጎኔ ማዓንዳ፤ ዓኣሜን።

8 «ሐሢ ዓኣሢንታ ሚናፓ ናንጋሢ ሃሣ ሐጊያ ሙካንዳሢ፡ ቢያ ባኣዚ" ዳንዳዓ ጎዳ ማዔ ያኦሲ ዔኤቢ ቢያ ዓርቃሢና ጋፒሳሢና ታናኬ» ጋዓ።

ከሪሰቶሴኮ ፔጋዲ ጴዲያ

9 ታኣኒ ዒንሢኮ ዒሻሢ ማዔሢ፡ ዒንሢና ዎላ" ከሪሰቶሴኮ ሜታሢና ዓኣ ካኦቲምና ሃሣ ጊቢ" ዳንዳዒያና ዳንቃያ ማዔ፡ የሐኪሴ ያኦሲ ቃኦሎ"ና ዩሱስ ዛሎ"ናር ማርካዳሢር ፒዳም ጌይንታ ዎኣያ ሳዛ" ዓኣ ዓጩሎይዳ ቲኡቲ

ዓኣያ፡- 10 ጎዳ ኬሎ"ና* ዓያና ጌኤሽኮ ዎልቆ ጋር ጌሊ ታ ዓኣንቲ ዛዬ ዑኡሲጉዳ ዳኤፒ ዑኡሲ ታኣኮ ጊንሢና፡- 11 «ኔ ዛጋ ባኮ ማጻኤፔይዳ ጻኦፔ ለንካዎ ሺኢጲያ ማኦርም ጌይያ፡- ዔፕሶኔም፡ ሴሜርኔሴም፡ ጴርጋምኔም፡ ቲያዲርኔም፡ ሴርዴሴም፡ ፒላዳልፒያና ሎዶቂያናም ዳኬ»

ጋዓንቲ ታ ዎይዘኔ።

12 ዩያ ታኣም ዎ ኬኤዛቲያ ዔራኒ ጊንሢም ታ ሸሬኔ፤ ዩማና ለንካይ ዎርቂፓ ኮሾ"ና ፖዒ ጌሣ ሻርና ታ ዳንቁ፤ 13 ዩንሢ ሻርና ባኣካ" ዓሲ ናዓሢ ማላ ዓሲ ታ ዳንቁ፤ ዒዚያ ቶኮ ሄላ" ዎደሲ ማኣያ ማይንቲያ፡ ዳደ"ይዳ ዎርቂይዳፓ ኮሺ"ንቲ ቃልሾ ቱኪ" ዓኣኔ። 14 ዒዛኮ ቶኦኮ"ንታ ቶኦኮ" ጋፓኖንታ ቦኦሬ ማራይ ጋፓኔጉዳያ ሃሣ ሻቲጉዲ ቦኦሬኬ፤ ዓኣፓኣ ዔኤታ ታሚጉዲኬ፤ 15 ቶካ ጊንሢ

1:4-5 ኬሲ. ማጻ 3፡14፤ የሐ. ያፔዳ 4፡5። 1:4-5 ዒሲ. 55፡4፤ ዓይኑ. 89፡27። 1:6 ኬሲ. ማጻ 19፡6፤ የሐ. ያፔዳ 5፡10። 1:7 ዳኣኔ. 7፡13፤ ማቲ. 24፡30፤ ማር. 13፡26፤ ሉቃ. 21፡27፤ 1፡1፤ 4፡17፤ ዛካ. 12፡10፤ የሐ. 19፡34። 1:8 የሐ. ያፔዳ 22፡13፤ ኬሲ. ማጻ 3፡14። * 1:10 ጎዳ ኬሎ"ና፡- ጌይያ ጎዳ ሐይባ"ፓ ዔቁ ኬሎ"ኬ፤ ሃሣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳኣ ካኣኮ ካኣሽካ ኬሎ"ኬ። 1:13 ዳኣኔ. 7፡13፤ 10፡5። 1:14 ዳኣኔ. 7፡9፤ 10፡6። 1:15 ሂዚ. 1፡24፤ 43፡2።

ታሚዳ ዓገ፣ ገልገፍ ዘቁሶና ዓንገ ማላያክ፤ ዑኡዛ ሃሃ ዳኤ፣ ሶኦጎታ ቀኣሢ ጉኡማያ፣ ዲኤ።
 16 ሚዛቆ ኩጮይዳ ዒዚ ለንካይ ዠኦጎ ዓርቁ ዓኣኔ፤ ዳንጋፓ ዒዛኮ ቢያ ዛላ" ዓጮ ማዔ፣ ጨንቻ ዓፓር ኬሰካኔ፤ ሃሃ ዒዛኮ ዓኣፖ ካራ" ሚርገና ፖዓ ዓቢጉዲ ፖዓያክ። 17 ዬያ ታ ዛጋያ ደለጎቲ፣ ቶኮ ዳማ" ዒዛኮ ሎኦማዛ ዒዚ ጋዓንቴ ሚዛቆ ኩጮ ታ ዑፃ ገሃያ፡- «ዒገጫፖ፤ ዔኤቢ ቢያ ዓርቃሢና ጋፒሳሢና ታናክ፤ 18 ሸምፔና ታ ናንጋያክ፤ ሓያኮ ቤርታ ታ ሓይቄኔ፤ ጋዓንቴ ሓይሾ ታኣኒ ናንገና ሓይቄዋ ናንጋያ ማዔኔ፤ ሓይቢና ሓይቄ ዓሳ ዳዓ ቤዘናይዳ ቢታንቶ ታኣኮ ዓኣኔ» ታኣም ገዔኔ። 19 ሓሣ ዒ ኬኤዛያ፡- «ዓካሪ ኔ ዛገሢና ሃሃ ዓኣ ባኮና ሃገ ማዳንታንዳ ባኮና ያኣፔ፤ 20 ታኣኮ ሚዛቆ ኩጮ ኔ ዛገ፣ ለንካዋ ዠኦጎንሢና ፖያ ገሃ ለንካዋ ዋርቆ ሻርኖንሢኮ ዓኣሸንቴ ማሊፃ ያዲክ፤ ለንካዋ ዠኦጎንሢ፡- ለንካዋ ሸኢጲያ ማኣርኮ ኪኢታንቻክ፤ ለንካዋ ፖያ ገሃ ሻርኖንሢ፡- ለንካዋ ሸኢጲያ ማኣርኮ» ገዔኔ።

2

ዔፕሶኔ ሸኢጲያ ማኣርኮ ኬኤዛንቴ ባኣዚ"

1 ሓሣ ኬኤዛያ፡- «ዔፕሶኔ ሸኢጲያ ማኣር ኪኢታንቻሢም ሂዚ ገዒ ያኣፔ፤
 «ሓይ፡ ለንካዋ ዠኦጎሢ ፔኤኮ ሚዛቆ ኩጮ ዓርቁሢና ለንካዋ ዋርቆ ሻርኖ ባኣኮ"ይዳ ሃንታ ዓሢ ኬኤዜያክ፤ 2 ኔኤኮ ማዶ"፣ ደዲ ኔ ማዶ ማዶ" ሃሃ ገቢ" ዳንዳዒዋ ታ ኔኤሲ" ዔራኔ፤ ፑርቶ ዓሶ ዛገ ኔ ዘቲ ገይባኣሢ፤ ሃሃ ያኦሲ ማዶ"ም ዳኪንቴባኣያታ፡ ኦ ዳኪንቴያክ» ፔና ጋዓዛንሢ ዛገ ዲማሲ ሎኡዚ ዔያታ ማዔሢ ኔ ዔራሢና ታ ዔራኔ። 3 ዬያጉዲ ገቢ" ዳንዳዒ፣ ኔኤኮ ደዲያና ታ ሱንገሮ ቤልፃዳዎ ደዲ ሚታሢ ኔ ዔከሢ ታ ዔራኔ። 4 ጋዓንቴ ፔቴ" ታ ኔኤኮ ቦሃ ባኣዚ" ዓኣኔ፤ ዬና ዓይጎዳይ ገዔቴ ኔኤኮ ቤርታኣ ናሹም ኔ ሃሸ"ኔ፤ 5 ዓካሪ ኔ ሓኣዒ ሎኦማንዳሢኮ ቤርታ ዋካ ኔ ዓኣቴያ ማሊ ጳቂሢ፣ ጎዋዋ ኔኤኮ ቡኡፃ፤ ቤርታ ማዳሢጉዲ ማዶ፤ ዬያ ቢያ ኔ ማዳባኣቴ ታ ኔ ኮይላ" ሙካንዳኔ፤ ጎዋዋ ኔ ቡኡፃባኣቴ ፖያ ገሃ ሻርኖ ቤዛፓ ታ ኔኤኮ ሸኢጲያንዳኔ። 6 ጋዓንቴ ታ ኔና ሄርሻ ፔቴ" ባኣዚ" ዓኣኔ፤ ዬና፡- ታኣኒ ዒፃ፣ ኒቆላ ዓሶኮ ማዶ" ኔኤኒያ ዒፃሢ።
 7 «ሸኢጲያ ማኣር ዓሶም ዓያና" ጋዓ ባኮ ዋይዛ ዋይዚ ዓኣሢ ዋይዛንጎ! ያሎና ባሸሢ፡ ያኦሲ ኮሸ"፣ ኮኩ ቤዛ ዓኣ ሸምፖ ዒንጋ ሚፃሢ ዓኣፖ ታ ሙኡዛንዳኔ።»

ሴሜርኔሴ ሸኢጲያ ማኣርኮ ኬኤዛንቴ ባኣዚ"

8 ሃሃ ዒዚ ኬኤዛያ፡- «ሴሜርኔሴ ሸኢጲያ ማኣር ኪኢታንቻሢም ሂዚ ገዒ ያኣፔ፤
 «ሓይ፡ ዓይፃሢና ጋፒንፃሢና ማዔያ ሃሃ ሃይቄዎ ሸምፖና ዓኣያ ማዔሢ ኬኤዜያክ፤

9 ኔኤኮ ሚታሢና ማንቃቶና ታ ዔራኔ፤ ያዲ ማዔቴያ ኔ ያርጎቹክ፤ ዓይሁዳ ዓሲቱዋ፡ ኦ ዓይሁዳክ» ፔና ጋዓ ዓሶንታ ያላሄ ዓሲ ማዔ ዓሶንታ ሱንገያ ኔኤኮ ፑርቲሳሢ ታ ዔራኔ፤ 10 ኔና ሄላ"ንዳ ሚታሢ ዒገጫፖ፤ ሓኣዛጉዋቴ፡ ያላሄ ዒንሢ ዋይታቴያ ዛጋኒ ዒንሢዳፓ ፔቴ" ፔቴ" ዓሶ ቱኡሲ ማኣሪ ገልዚ ቱኪ"ሴም፣ ታጶ ኬሊ" ዒንሢ ሚታዳንዳኔ፤ ጋዓንቴ ሓይቢ ሄላ"ንዳኣና ጉሙርቁንታያ ማዔ፤ ቦንቹ ዒንጎ ባኣዚ" ማሂ ዒንገንታ ናንጎ ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ።

11 «ሸኢጲያ ማኣርኮ ዓያና" ጋዓ ባኮ ዋይዛ ዋይዚ ዓኣሢ ዋይዛንጎ! ያሎና ባሸሢ፡ ለምዓሳ ሓይባ" ዋኦታንዳ ባኣዚ" ባኣኤ» ገዔኔ።

ጴርጋሞኔ ሸኢጲያ ማኣርኮ ኬኤዛንቴ ባኣዚ"

12 ሓሣ ዒ ኬኤዛያ፡- «ጴርጋሞኔ ሸኢጲያ ማኣር ኪኢታንቻሢም ሂዚ ገዒ ያኣፔ፤

«ሓይ፡ ለምዓ ዛላ" ዋርቁንቴ ጨንቻ ዓፓር ዓርቁሢ ኬኤዜያክ፤ 13 ኔኤኒ ያላሄኮ ካኣቱም ያይታ" ዓኣ ቤዛ ዓኣሢ ታ ዔራኔ፤ ያዲ ማዔቴያ ታ ሱንገያ ደዲ ኔ ዓርቄኔ፤ ካኣኩዋ ኔ ሃሸ"ባኣሴ፤ ሃሃ ታኣኮ ጉሙርቁንታ ማርካ ማዔ ዓንቲጶሴ ዬያ ያላሄ ካኣታዶ፣ ዒንሢ ካታማ ዋዲንቴ ዋዶ"ናታ፡ ኔ ታና ጉሙርቁያ ሃሸ"ባኣሴ። 14 ያዲ ማዔቴያ ታ ኔኤኮ ቦሃ ፔቴ" ፔቴ" ባኣዚ" ዓኣኔ፤ ዬና ዓይጎዳይ ገዔቴ ባኣላኣሜ ጎሮሢኮ ዔርዚያ ዓርቁ ፔቴ" ፔቴ" ዓሲ ዒንሢ ባኣካ" ዓኣኔ፤ ዬይ ባኣላኣሜ ዒሰራዔኤሌ ዳራ" ሜሌ" ካኣሸም ሹኪንቴ ዓሸኮ ሙዓንዳጉዲና ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዒባኣያና ላሂ፣ ዳቢንታንዳጉዲ ማሆም ገዒ ባኣላኣቄ ጎሮሢ ዒ ዳሪ ዘር"ክ። 15 ዬያጉዲ ሃሃ ኒቆላ ዓሶኮ ዔርዚያ ዓርቁ ዓሲያ ዒንሢ ባኣካ" ዓኣኔ፤ 16 ዬያር ጎም ኔኤኮ ቡኡፃ! ሃንጎ ዑከና ታ ኔ ኮይላ" ሙከ፣ ታ ዳንጋፓ ኬሰካ ጨንቻ ዓፓርና ታ ዔያቶ ጫርጋንዳኔ።

17 «ሸኢጲያ ማኣርኮ ዓያና" ጋዓ ባኮ ዋይዛ ዋይዚ ዓኣሢ ዋይዛንጎ! ያሎና ባሸሢ፡ ያኣቹ ገሃና፣ ማና" ገይንታ ሙዎ ታ ዒንጋንዳኔ፤ ሃሃ ገንሣ ዓኪ ሱንሢ ገዳ" ያኣፒንቴ፣ ቦኦ ሹቹ ታ ዒዛም ዒንጋንዳኔ፤ ዬና ዔከ ዓሢዳፓ ዓታዛ ሜሌ" ያኦሲያ ዬና ሱንፃሎ ዔራንዳያ ባኣሴ» ገዔኔ።

ቲያዲርኔ ሸኢጲያ ማኣርኮ ኬኤዛንቴ ባኣዚ"

18 ሓሣ ዒ ኬኤዛያ፡- «ቲያዲርኔ ሸኢጲያ ማኣር ኪኢታንቻሢም ሂዚ ገዒ ያኣፔ፤

«ሓይ፡ ዔኤታ" ታሚ ማላ ዓኣፒ ዓኣያ፤ ሃሃ ታሚዳ ዓገ፣ ገልገፍ ዘቁሶና ዓንገ ማላ ቶኪ ዓኣ፣ ያኦሲ ናዓሢ ኬኤዜያክ፤ 19 ታ ኔኤኮ ማዶ"፣ ናሹም፣ ጉሙርቁያ ሃሃ ኔኤኒ ዔኤዒ ማዶ ማዶ"ንታ ገቢ" ዳንዳዒ ደዲያንታ ዔራኔ፤ ቤርታኣሰካፓ ሃሃ ኔ ባሸ ማዳሢያ ታ ዔራኔ። 20 ጋዓንቴ ፔቴ" ታ ኔኤኮ ቦሃ ባኣዚ" ዓኣኔ፤ ዬና፡- ያኦሲ ማሊሢ ታ ኬኤዛያክ» ጋዓ ላኣሌሎ፣ ዔልዛቤሎኮ ማዶ" ኔ ዛገ ዘቲ ገዔኔ፤ ዒዛ

1:17 ዒ.ሲ. 44፣6፤ 48፣12፤ የሐ. ያፔዳ 2፣8፤ 22፣13። 2:7 ማኪ. ማፃ 2፣9፤ ሂዚ. 28፣13፤ 31፣8። 2:8 ዒ.ሲ. 44፣6፤ 48፣12፤ የሐ. ያፔዳ 1፣17፤ 22፣13። 2:11 የሐ. ያፔዳ 20፣14፤ 21፣8። 2:14 ፓይ. ማፃ 22፣5፤ 7፤ 31፣16፤ ላሚ. ዋማ 23፣4፤ ፓይ. ማፃ 25፣1-3። 2:17 ኬሲ. ማፃ 16፣14-15፤ 16፣33-34፤ የሐ. 6፣48-50፤ ዒ.ሲ. 62፣2፤ 65፣15።

ጋዓንቴ ታኦም ማዳ ዓሳ ማቸ ሃሃ ዓኒ ማዒባኦና ለሃንዳጉደና ማሌ" ካኦሽም ሹከንቴ ዓሽኮ ሙዓንዳጉደ ዔርዚህና ዓሶ ደቢሽኔ። 21 ዓዛ ጎሞ ፔኤኮ ቡኤግንዳጉደ ቤሲ ታ ዒዛም ጌህን፤ ዒዛ ጋዓንቴ ጎሞ ፔኤሲ" ቡኤግኒ ኮይባኦ። 22 ዩያር ሃርጊሽ ታ ዒዛ ላይሃንዳ፤ ዒዛና ዋላ" ማዳ ፑርቶ ማዳ" ቡኤግ ሃሽ"ባኦቴ ዒዛና ዋላ" ለሃ ዓሶ ቢያህዳ ዳኤፕ ማቸ ታ ዔኪ ዩዓንዳ፤ 23 ዒዛና ዋላ" ዩያ ማዳ ዓሶ ታ ዋዳንዳ፤ ሺኢጲያ ማኦር ዓሳ ቢያ ዓሲኮ ዒኔ ማላህ ጋፒሲ ዛጊ ታኦኒ ዔራያ ማዒህ ዔራንዳ፤ ዒንህ ፔቴ" ፔቴ"ህሃም ዒንህን ማዳ" ጎይያ ታ ዒንጋንዳ።

24 «ዒንህ: ቲያግርኔይዳ ዓኦያታዎ ሓያ ፑርቶ ዔርዚያ ዔኪ ባኦዘንህም ቢያ ዩያጉደ ፔቴ" ፔቴ"ዘንህ ላሃህኮ ሃይ ዓኦሽንቴ ማላህኒ» ጋዓ ማላያይዳ ጌለባኦዘንህም፣ ማሌ" ዳኤህ ዓይሥህ ታ ዒንህም ዓይሃዓከ፤ 25 ጋዓንቴ ታኦኒ ሙካዳንያ ሄላ"ንዳኦና ዒንህን ዓኦ ጉሙርቁያ ደዲሽ ዓርቁዋቴ ታ ጋዓ። 26 ያሎና ባሽህና ታኦኮ ማዳ" ጋፒንህ ሄላ"ሲ ደዲ ማዳህም ማሌ" ዳር" ዑፃ ቢታንቶ ታ ዒንጋንዳ።

27 «ዒዛ ዔያቶ ሄርቁ ዋይሃንዳ፤ ዓጠና ማኮና ማህጉደ ዋዳ ዒ ጋኦጫንዳ፤ ዩይ ቢታንታ ታኦኒ ታ ዓደይዳጋ ዔከ ጎይያጉዳያከ።

28 «ዒ ባሻያ ማዒያ ዔርዚ ካሪያ ዡኦጎ ታ ዒዛም ዒንጋንዳ።

29 «ሺኢጲያ ማኦርም ዓያና" ጋዓ ባኮ ዋይዛ ዋይዚ ዓኦህ ዋይዘንጎ!» ጌዔ።

3

ሴርዴሴ ሺኢጲያ ማኦርም ኬኤዘንቴ ባኦዚ" 1 ሐህ ዒ ኬኤዘያ:- «ሴርዴሴ ሺኢጲያ ማኦር ኪኢታንታህም ሂዚ ጌዒ ያኦ፤

«ሐይ: ያኦሲኮ ለንካዎ ዓያናህና ለንካዎ ዡኦጎንህ ኩጫ ዓርቁህ ኬኤዘያከ፤ ማዳ" ታ ኔኤኮ ዔራኔ፤ ሱንያና ኔኤኒ ዋሊ"ከ፤ ጋዓንቴ ኔ ሐይቆያከ። 2 ዩያር ጴጬ! ኔኤኮ ማዳ" ታ ያኦዘህ ቤርታ ፒዜ ማዒም ታ ዳንቁባኦህሮ ሐይቀኒ ዑኪ ዓኦ፣ ዓቴ" ባኮ ኔኤኮ ደዲሽ። 3 ዓካሪ: ቤርታ ኔ ዋዚጉዳ ዔራቶ ዔከያታቶዎ ሃሃ ዋይዜያታቶዎ ማላ ጸቂህ ካ፤ ጎሞዎ ኔኤኮ ቡኤግ፤ ጋዓንቴ ኔ ጴጠባኦ ማዒቴ ዉሲጉደ፣ ኔ ዔራዋንቴ ታ ሙካንዳኦከ፤ ዎማ ዎዳ ታ ሙካንዳቴያ ኔ ዔራዓከ። 4 ጋዓንቴ ፔኤኮ ማኦሃ ከንቁሲባኦ፣ ዳካ" ዳካ" ዓሲ ኔኤና ዋላ" ሴርዴሴይዳ ዓኦኔ፤ ታኦና ዋላ" ዔያታ ዓኦዳንዳያ ኮይሳያታህሮ ቦኦሬ ማኦያ ማይንቴ ታኦና ዋላ" ዓኦዳንዳ። 5 ያሎና ባሽህ" ዔያቶጉደ ቦኦሬ ዓፒላ ማይንታንዳ፤ ሱንያ ዒዛኮ ታኦኒ ታ ዓደና ኪኢታንታኦናም ዔርዘንዳ፤ ናንጊና ናንጋ ዓሶኮ ሱንያ ያኦፒንጎ፣ ዓኦ፣ ናንጎ ማዓኦፖይዳጋ ሱንያ ታ ዒዛኮ ባይዛዓከ።

6 «ሺኢጲያ ማኦርም ዓያና" ጋዓ ባኮ ዋይዛ ዋይዚ ዓኦህ ዋይዘንጎ!» ጌዔ።

ፒላዳልፒያ ሺኢጲያ ማኦርም ኬኤዘንቴ ባኦዚ" 7 ሐህ ኬኤዘያ:- «ፒላዳልፒያ ማኦር ኪኢታንታህም ሂዚ ጌዒ ያኦ፤

«ሐይ: ያኦሲም ደማዳያ ሃሃ ጎኔ ማዒ: ካኦቴ ዳውቴ ቁልፖ ኩጫ ዓርቁህ ኬኤዘያከ፤ ዒዚ ቡሌ"ህ ያኦኒያ ዎዳዋሴ፤ ዒዚ ዎዳህ ያኦኒያ ቡሌ"ዋሴ። 8 ማዳ" ታ ኔኤኮ ዔራኔ፤ ሐይሽ: ያኦኒያ ዎዳኒ ዳንዳዑዎ ቡሌ"ንቴ ካራ ታ ኔ ቤርታ ጌህን፤ ዎልቃ ኔኤኮ ዳካ" ማዒህ ታ ዔራኔ፤ ማዒቴያ ታ ቃኦሎ" ኔ ካፔ፤ ታ ሱንያዎ ኔ «ዔራዋሴ» ጌይ ሃሽ"ባኦ። 9 ዓካሪ: ዓይሁዳ ማዒባኦ ላኒ ዓይሁዳከ» ጋዓ ዓሶና ያላሃ ዓሲ ማዒዘንህና ሃሃ ሉኦቃዘንህ ሙኪ ኔ ቶኮ ዳማ" ሉኦሚ ኔኤም ዚጋንዳጉደ ታ ማሃንዳ፤ ታ ኔና ናሽካያታህ ዔያቶ ታ ዔርዘንዳ። 10 «ጊቢ" ዳንዳዓያ ማዒ» ታ ኔኤም ጌዔህ ኔ ካፔህሮ ሳይይዳ ናንጋ ዓሳ ዎይታቴያ ዛጋኒ ጌዒ ዓጮ" ቢያይዳ ሙካንዳ ሜታህዳጋ ታ ኔና ካፒንዳ። 11 ታኦኒ ዑከና ሙካንዳ፤ ቦንቹ ኔኤም ዒንጎ ባኮ ያኦኒያ ኔኤሲ" ዔኩዋጉደ ኔኤኮ ዓኦ ባኮ ደዲሽ ዓርቁ። 12 ያሎና ባሽህ: ታ ያኦዘህን ጌኤኮ ማኦርይዳ ቱርቱር ታ ማሃንዳ፤ ዩካጋ ዒ ዓጊያዓከ፤ ታ ያኦዘህን ሱንያታ ታ ያኦዘህን ካታዎ ሱንያታ ዒዛይዳ ታ ያኦፒንዳ፤ ዩና ካታሜላ ጫሪንጮ፣ ታ ያኦዘህ ኮራጋ ኬዳ"ንዳ ዓኮ ዩራሳላሜከ፤ ታኦኮዎ ዓኮ ሱንያ ዒዛ ዑፃ ታ ያኦፒንዳ።

13 «ሺኢጲያ ማኦርም ዓያና" ጋዓ ባኮ ዋይዛ ዋይዚ ዓኦህ ዋይዘንጎ!» ጌዔ።

ሎደቂያ ሺኢጲያ ማኦርም ኬኤዘንቴ ባኦዚ" 14 ሐህ ዒ ኬኤዘያ:- «ሎደቂያ ሺኢጲያ ማኦር ኪኢታንታህም ሂዚ ጌዒ ያኦ፤

«ሐይ: ጎኔ ማዒያ፣ ጉሙርቁንታያ፣ ጎኔ ማርካ ማዒያ፤ ሃሃ ያኦሲ ማከንታ ቢያ ዒዛ ዛሎ"ና ማዒህ ኬኤዘያከ፤ 15 ኔኤኮ ማዳ" ታ ዔራኔ፤ ሽሜታቴ ሽሜ፣ ያይዲታቴያ ኔ ያይዲቱዋሴ፤ ኔኤኒ ሽሜ ሃንጎ ያይዲታቴ ኮሺታዎ ዓቴ"ኔ፤ 16 ያዲ ኔ ማዑዎ፣ ጉሪ ቦልዕ ቦልዕ ጋዓያታህሮ ዳንጋጋ ታ ኔና ጩታኒከ፤ 17 «ታኦኒ ያርጎቹከ፤ ማርጌ ቆሎ ታኦኮ ዓኦኔ፤ ታኦም ፓጩ፣ ዓይጎ ባኦዚ"ያ ባኦሴ» ኔ ጋዓ፤ ጋዓንቴ ኔ ሜታዳያ፣ ማንቃቶና ዓሲኮ ዎልቃ ጌላያ፣ ዔኤቢባኦ ማንቆ፣ ዓኦፒ ባይቆያ፤ ሃሃ ካሎ"ታህያ ኔ ኔና ዔራዋሴ፤ 18 ኔኤኒ ያርጎጫኒ፣ ታዋይዳ ዓጊንጎ ጎኦማ ዔርቴ ዎርቆንታ ኔኤኮ ቦርሳ ካሎ"ም ዓኦቻኒ ቦኦሬ ዓፒላንታ ታ ጌዳ"ጋ ኔ ሻንቃንዳጉደ፣ ዛጋኒያ ዓኦፖ ቲሽኮ ዳኤሽ ኔ ሻንቁ ቲሽካንዳጉደ ታ ኔና ዘራ። 19 ታኦኒ ናሽካዘንህ ቢያ፣ ማቶ ዒንጊ ጎራ"ኔ፤ ዩያር ደዳ፤ ጎሞዎ ኔኤኮ ቡኤግ። 20 ሐይሽ: ታኦኒ ካራ" ዔቁ «ማኦር ዓሲዮ» ጌይ ዔኤሊ"ንታ፤ ያኦኒያ ታኦኮ ዑኤዘ ዋይዚ ካሮ" ታኦም ቡሌ"ቴ ዒዛ ባንህ ታ ጌሊ ዒዛና ዋላ" ሙኤዚ" ሙዓንዳ፤ ዒዚያ ታኦና ዋላ" ሙዓንዳ፤ 21 ታኦኒ ያሎ ባሽ ታ ዓደና ዋላ" ታ ዓደኮ ካኦቴዎ ያይታ" ደዒህጉደ፣ ያሎ ባሽህያ ታኦና ዋላ" ታ ካኦቴዎ ያይቶይዳ ታ ደይሃንዳ።

2:20 1ካኦቶ. ማ 16፣31፤ 2ካኦቶ. ማ 9፣22፤ 30። 3:3 ማቴ. 24፣43-44፤ ሉቃ. 12፣39-40፤ ዮሐ. ያፔዳ 16፣15። 3:5 ኬሲ. ማ 9 32፣32-33፤ ዓይኑ. 69፣28፤ ዮሐ. ያፔዳ 20፣12፤ ማቴ. 10፣32፤ ሉቃ. 12፣8። 3:7 ዒሲ. 22፣22፤ ዓዲ. 12፣14። 3:8 ዒሲ. 49፣23፤ 60፣14፤ 43፣4። 3:12 ዮሐ. ያፔዳ 21፣2፤ ዒሲ. 62፣2፤ 65፣15። 3:14 ሱኤጎ. ማ 8፣22። 3:19 ኮኦኪ. 3፣12፤ ዔብ. 12፣6።

22 «ሺኢጲያ ማኦሮም ዓያና" ጋዓ ባኮ ዋይዛ ዋይዚ ዓኣህሂ ዋይዘንጎ!» ጌዔኔ።

4

ጫሪንጮይዳ ያሕሲኮ ካኣቱዋ ያይቶና ዒኢካ ሺኢቁንታ ሺኢጲያ

1 ዩካፓ ጫሪንጮይዳ ቡሊ"ንቲ ዓኣ ካራ ታ ዴንቁኔ፤ ዩማና ዛዬ ዑኡሲጉዲ ኬኤዛ ቤርታኣ ዑኡዛህ፡- «ሐኒ፡ ሃንጋ ኬሰኬ፤ ሐይፓ ሴካ፡ ቤርታ ማዓንዳ ባኣዚ" ታ ኔና ዳዋንዳኔ» ታኣም ጋዓዛ፡ 2 ቤዘማና ታኣኒ ዓያና ጌኤሺ ማለህዳ ጌሌኔ፤ ዓካሪ ዒማ"ና ጫሪንጮይዳ ካኣታ" ዴዓ ያይታ ጌህንቲ ዓኣንቲ ታ ዴንቁኔ፤ 3 ዩሞ ያይቶይዳ ዴዒ ዓኣህሂኮ ዓውካራ ሚርጌ ሚዘጳ ዒያሰጲዴና ሴርዲኖኔ ጌይንታ ሹጮ ዑያ ማላያኬ፤ ካኣቱዋ ያይቶኮ ኮይላ" ሜሪጌዴ ጌይንታ ሹጮ ዑያ ማላ ሚዘጲ ዠኡሎ ዓኣኔ። 4 ዩያጉዲ ሃህ ካኣቱዋ ያይቶ ኮይላ" ሜሊ" ላማታሚ" ያይዶ ካኣቱዋ ያይታ ዓኣኔ፤ ዩንህሂ ያይቶንህሂዳ ቦኦሪ ማኣያ ማይንቲያ ሃህ ቶኦኮ"ይዳኣ ዋርቁፓ ኮሾ"ና ቦንቾም ዓጎ ባኮ ዓጌ ላማታሚ" ያይዶ ጋርቹ ዴዒ ዓኣኔ። 5 ካኣቱዋ ያይታህሂዳፓ ዜኤሊንህሂና ዑኡሲና ሃህ ጉጉንህሂያ ኬሰኬኔ፤ ሃህ ዩያ ያይታህሂኮ ቤርታ ፖዒ ፖዓ ላንካይ ያምፔ ዓኣኔ፤ ዩያታ ላንካዋ ያሕሲ ዓያኖንህሂኬ። 6 ሐህ ዩያ ያይታ"ህሂ ቤርታ ለማሌኤሹጉዲ፡ ጌኤሽኪ ጴዳ ባዚ" ዓኣኔ።

ካኣቱዋ ያይቶ ኮይሎይዳ ያይዶ ዛላ" ሚርጌ ዓኣፒ ዓኣ ያይዶ ዲማ ዲማ ማዠንቲ ዓኣኔ። 7 ቤርታኣ ባካህዚ ዘቢ" ማላያ፡ ላምዓሳህሂ ጌማይ ማላያ፡ ሃይሃሳህሂ ገንሃ ዓሲ ዓኣፒ ካራ ማላ ዓውካሪ ዓኣያኬ፤ ያይዳሳ፡ ጋፒንፃህሂ ባራና ኮኣኬ ማላያኬ። 8 ዩንህሂ ያይዶ ባኮንህሂኮ ላሆ" ላሆ" ጋኣሲ ዓኣኔ፤ ዩያቶኮ ዙሎ"ና ጋርናይዳ ዲቢ ዓኣፒ ዓኣያኬ፤ ዩያታ ዋንቶና ርኦርና፡-

«ያኦሲም ዲማዳህሂዮ! ዲማዳህሂዮ! ዲማዳህሂዮ! ቢያ ባኣዚ" ዳንዳዓ፡ ጎዳ ማዔ ያኦዛህሂዮ! ሐህሂ ዓኣህሂና ሚናፓኣ ናንጋህሂዮ

ሐጊያ ሙካንዳህሂዮ!»
ጋዓኔ፤ ዩያ ዔያታ ሃሹ"ዋዎ ጋዓኔ።

9 ዩንህሂ ባኮንህሂ ካኣቱዋ ያይቶይዳ ዴዒህሂም፡ ናንገና ናንጋህሂም፤ ቦንቾ፡ ሄርሺህሂ፡ ጋላታኣ ሺኢሻ ዋዶ"ና ቢያ፡ 10 ላማታሚ ያይዶ ጋርቾንህሂ ናንጎና ናንጋህሂም፡ ካኣቱዋ ያይቶይዳ ዴዒህሂም ጉምዓቲ ዚጋኔ፤ ዩያቶኮ ቶኦካ" ዓጎ፡ ቦንቾ ባኮ ካኣቱዋ ያይቶ ቤርታ ጌህ፡-

11 «ኦ ጎዳ ማዔ ኦ ያኦዛህሂዮ! ቢያ ባኣዚ" ኔ ማገፍሂር ቢያ ባካ ማዠንቲህሂና ማዔህሂ፡ ኔ ማሊያና ማዔህሂር ቦንቾና ሄርሺህሂና ዋልቁያ ኔኤም ኮይሳያኬ» ዔያታ ጋዓኔ።

5

ማሪንቲ ማፃኣፖና ማራዓህና ዛላ

1 ካኣቱዋ ያይቶይዳ ዴዒህሂኮ ሚዘቆ ኩጫ፡ ጋርና ዙሎ"ናይዳ ቢያ ፃኣፒንቲያ ሃህ ላንካይ ዔርዛ ማላታ ዑፃ ያኣኒያ ቡሎ"ዋጉዲ ዓይህና ማሪንቲ ማፃኣፔ ታ ዛጌኔ፤ 2 ፔቲ" ዴኤፒ፡ ኪኢታንቾሰኬይ ዴግጌ ጌዔ ዑኡሲና፡- «ዩንህሂ ዔርዛ ማላቶንህሂ ቡላ"ኒና ማፃኣፖዋ ቡላ"ኒ ዳንዳዓህሂ ያናዳይ?» ጋዓንቲ ታ ዛጌኔ። 3 ጋዓንቲ ጫሪንጮይዳ ሳይይዳ ሃህ ሳይኮዋ ዴማ" ማፃኣፖ ቡላ" ጋርይዳ ዓኣ ባኮ ዛጋኒ ዳንዳዓ ዓሲ ያኣኒያ ባኣያ ማዔኔ፤ 4 ማፃኣፓህሂ ቡላ" ጋር ዛጋኒ ዳንዳዓ ዓሲ ጴዳባኣያ ማዔህሂ ታ ዴንቁ ዋዶ"ና ሜርጌና ዩኤኬኔ፤ 5 ዩማና ጋርቾንህሂዳፓ ፔቲ"ይ፡- «ዩኤኪፖ፤ ሐኣዛጌ፡ ዪሁዳ ማኣራፓ ማዔ፡ ዘባ"ህሂ፡ ዳውቲ ፃጳህሂ ያሎና ባሺያ ማዔህሂር ዒዚ ማፃኣፓህሂና ላንካዋ «ቡሎ"ፓ» ጌይንቲ ማላቶንህሂ ቡላ"ኒ ዳንዳዓያኬ» ታኣም ጌዔኔ።

6 ዩካፓ ካኣቱዋ ያይቶና ያይዶ ባኮንህሂናኮ ሐህ ጨምንህሂኮዋ ባኣካ" ዋዶናያ ማላ ማራይ ዔቁ ዓኣንቲ ታ ዛጌኔ፤ ዩያ ማራዓህኮ ላንካይ ጉራኒና ላንካይ ዓኣፒና ዓኣኔ፤ ዩያታ ዓጮ" ቢያ ዳኪንቲ ላንካዋ ያኦሲ ዓያኖንህሂኬ። 7 ማራዓህሂ ሙኪ ካኣቱዋ ያይቶይዳ ዴዒህሂኮ ሚዘቆ ኩጫ ዓኣ፡ ማፃኣፓህሂ ዔኬኔ፤ 8 ዒዚ ማፃኣፖ ዔካማና ያይዶ ባኮንህሂንታ ላማታሚ ያይዶ ጨምንህሂንታ ማራዓህኮ ቤርታ ጉምዓቲ፡ ባሊቶና ሄርኪ ጌዒ ዚጌኔ፤ ዩያታ ፔቲ" ፔቲ"ህሂ ኩጫይዳ ጎኦላ" ዔኪ ሃህ ያኦሲም ዲማዴ ዓሶኮ ሺኢጲያ ማዔ ዑንጅ ዓርቁያ ዋርቁና ኮሾ"ና ዔቲ ማዔ ዳካ" ሳኣኔ ዔኪ ዓኣኔ። 9 ዔያታ ቤርታ ጌይንቲ ቤቁባኣ ያኦሲ ቦንቾም ማዓ ዓይኦም፡-

«ማፃኣፓህሂ ዔካኒና
«ቡሎ"ፖ» ጌይንቲ ማላቶንህሂያ ቡላ"ኒ ኔ ዳንዳዓያ ማዔኔ፤

ዋይቲ ጌዔቲ ኔኤኒ ዋደንቲኔ፤
ኔኤኮ ሱጉያና ዲማ ዲማ ቶኦካ"ፓ ዲማ ሙኡቹ ጌሰታ ዓሶፓ፡ ዜርፃፓ ሐህ ዓሲ ቢያ ባኣካ"ፓ ዲማሲ ዓሶ ያኦሲም ኔ ገንሃ ማሂ ሻንቁኔ፤

10 ኦ ያኦዛህሂማኣ ቁኤሴ ማዒ ዔያታ ማዳንዳጉዲ ኔ ማሄኔ፤ ሳይይዳኣ ዔያታ ካኣታዳንዳኔ» ጌዒ ጌዒ ዓይናዴኔ።

11 ዩካፓ ሃህ ታ ዛጋይ ካኣቱዋ ያይቶና ያይዶ ባኮንህሂና ጨምንህሂናኮ ኮይላ" ሚርጌ ኪኢታንቾኮ ዑኡሲ ታ ዋይዜኔ፤ ዩያቶኮ ሚርጉማ ሚርጌ ሺያፓ ዑህ ሃህ ፓይዲንታኒያ ዳንዳዒንቲዋያኬ፤ 12 ዩያታ ዴኤፒ ዑኡሲና፡- «ዋደንቲ ማራዓህም ዋልቁ፡ ቆሎ ዔርቶ፡ ዲዲም፡ ቦንቾንታ ሄርሺህሂንታ ጋላታንታ ኮይሳያኬ» ጌይ ዓይናዴኔ።

4:3 ሂዚ. 1፡26-28፤ 10፡1። 4:5 ኬሲ. ማፃ 19፡16፤ ዮሐ. ያፒዳ 8፡5፤ 11፡19፤ 16፡18፤ ሂዚ. 1፡13፤ ዮሐ. ያፒዳ 1፡4፤ ዛካ. 4፡2። 4:7 ሂዚ. 1፡22፤ 1፡5-10፤ 10፡14። 4:8 ሂዚ. 1፡18፤ 10፡12፤ ዒሲ. 6፡2-3። 5:1 ሂዚ. 2፡9-10፤ ዒሲ. 29፡11። 5:5 ማገሲ. ማፃ 49፡9፤ ዒሲ. 11፡1፤ 10። 5:6 ዒሲ. 53፡7፤ ዛካ. 4፡10። 5:8 ዓይኦ. 141፡2። 5:9 ዓይኦ. 33፡3፤ 98፡1፤ ዒሲ. 42፡10። 5:10 ኬሲ. ማፃ 19፡6፤ ዮሐ. ያፒዳ 1፡6። 5:11 ዳኣኔ. 7፡10።

13 ዩካፓ ጩራገጩና ሳዖናይዳ፣ ሳዖኮዋ ደማ" ሐሣ ደኤፖ ባዘ"ናይዳ፣ ዩያ ባኮ ቢያይዳ ዓኣ ማዢንታ ቢያ፡-

«ካኣቱሞ ያይቶይዳ ደዔሣና ማራዓሣናም ጋላታ፣ ቦንቶ፣ ሄርሺሣንታ ዋልቄንታ ናንገና ማዖንጎ» ጌይ ዓይናዳንቲ ታ ዋይዜ።

14 ያይዶ ባኮንሣያ «ዓኣሜን» ጌዔ፤ ጋርቸንሣ ገንሣ ባሊቶ ሳዖ ባንሣ ሄርኪዲ ጉሞዓቲ ዚጌ።

6

«ቡሎ"ፖ» ጌይ ዓይሣና ዔርዛ ማላቶንሣኮ ቡሎ"ንቲዖ

1 ዩካፓ ማራዓሣ ላንካዎ «ቡሎ"ፖ» ጌይ ዓይሣና ዔርዛ ማላቶንሣዳፓ ቤርታሳዘ ቡሎ"ንቲ ታ ዛጌ፤ ሲማ"ና ያይዶ ባኮንሣዳፓ ፔቲ"ሣ ጉጉንሣጉዳ ዑኡሲና «ሐኒ ዩዔ!» ጋዓንቲ ታ ዋይዜ። 2 ሲማ"ና ቦኦሬ ፓር ታ ዳንቄ፤ ዩያ ፓራሣ ዓኣዛ ዓርቄ ዓሲ ቶጊ ዓኣ፤ ሲዛም ቦንቸር ቶኣካ" ዓጎ ባካ ዒንገንቲ፤ ሲዚያ ያሎና ባሻያ ማዔ ባሺ ባሺ ዓኣዳኒ ኬሰኬ።

3 ማራዓሣ ላምዓሳ ዔርዛ ማላቶ ቡሎ" ዎዶ"ና ላምዓሳ ባካሣ «ሐኒ ዩዔ!» ጋዓንቲ ታ ዋይዜ።

4 ሐሣ ማሌ" ሱጉሣጉዲ ዘቄ ፓራ ኬሰኬ፤ ዩያ ቶጊሣም ሳዖይዳ ኮሺ ናንገ ባይዛንዳጉዲና ዓሲ ዎሊ ዎዳንዳጉዲ ማሃንዳ ቢታንቶ ዒንገንቲ፤ ዳኤፒ ጩንቻ ዓፓርዎ ሲዛም ዒንገንቲ።

5 ማራዓሣ ሃይሣሳ ዔርዛ ማላቶ ቡሎ" ዎዶ"ና ሃይሣሳ ባካሣ «ሐኒ ዩዔ!» ጋዓንቲ ታ ዋይዜ፤ ሲማ"ና ታ ሃሣ ካርሣ ፓር ዳንቄ፤ ዩያ ፓራሣ ቶጊሣ ኩጫ ዳኤሠሞ ዔርዛ ባኣዚ" ዔኪ ዓኣ።

6 ዩካፓ ያይዶ ባኮንሣ ባኣካ"ፓ ዑኡሲጉዳ ባኣዚ" ታኣም ዎይዚንቲያ ማሌ፤ ዩና ዑኡዘ «ዛላ ኪሎ ማዓ ዛርጌ ፔቲ" ኬሊ" ማዶና ማዶ" ዛላ ዒንገንታያ፣ ፔቲ" ኪሎና ዛላና ማዓ ዔልዓ ዩና ጎይዖ ፔቲ" ኬሊ" ማዶ ማዶም ዒንገንታያ ማዖም፤ ዛይቶና ዎይናፓ ኮሻ"ና ዑዠና ጋዓንቲ ፑርቲሲ፣ ባይዚፖ» ጋዓንቲ ታ ዋይዜ።

7 ማራዓሣ ያይዳሳ ዔርዛ ማላቶ ቡሎ" ዎዶ"ና ያይዳሳ ባካሣ «ሐኒ ዩዔ!» ጋዓንቲ ታ ዋይዜ፤ 8 ዩማና ጋላፒፓር ታ ዳንቄ፤ ዩያ ቶጊ ዓኣ፣ ዓሣኮ ሱንፃ ሐይቢ ጌይንታያኬ፤ ሲዛኮ ገንፆ ዓርቄ ሐይቄ ዓሳ ኬዳ" ቤዛ ሙኪ ሙኪ ዓኣ፤ ዔያቶም ሳዖኮ ዛሎ"ኮ ዛሎ" ያልዚና፣ ናይዚና፣ ፑርታ ድርዖና ሃሣ ካይዚ ቦዖና ዎዲሺ ባይዛንዳጉዲ ቢታንቶ ዒንገንቲ።

9 ደንጋሳ ዔርዛ ማላቶ ዒ ቡሎ" ዎዶ"ና ያኦሲ ቃኣሎ"ና ዔያታ ማርካዳ ማርካቶ ዛሎ"ናፍ ጌይ ዎዶና ዓሶኮ ሸምፓሣ ያኦሲም ዒንገ ካኣሽኮ ቤዘኮ ደማ" ዓኣንቲ ታ ዳንቄ፤ 10 ዔያታ ዳጊ ጌዔ ዑኡሲና፡- «ዲማዳያ ሃሣ ጎኔ ማዔያ፣ ቢያሣኮ ዑፃ ማዔ ጎዳሣኮ! ሳዖይዳ ዓኣ ዓሶይዳ ኔ ዎጉዎኣሣና ኑ ሱጉዖ ዛሎ"ዎ ኮሞ ኔ ዔኩዎኣሣ ዎማ ሄላ"ንዳኣናዳይ!» ጌዒ ጌዒ

ዒላታ። 11 ዩካፓ ፔቲ" ፔቲ"ዘንሣም ቦኦሬ ማኣዓ ዒንገንቲ፤ ሃጊ ዔያቶጉዲ ዎዶንዶ፣ ያኦሲም ማዳያ ማዔ፣ ዔያቶኮ ላጎ ሃሣ ዒሸንሣ ማዔዘንሣኮ ፓይዳ" ኩማንዳያ ሄላ"ንዳኣና ዳካ" ዔያታ ጊቢ" ዳንዳዒ ዳዓንዳጉዲ ዔያቶም ኬኤዚንቲ።

12 ዩካፓ ማራዓሣ ላሃ"ሳ ዔርዛ ማላቶ ቡሎ"ንቲ ታ ዛጌ፤ ዩማና ሳዓ ማርጌና ዓጊ፤ ዓሳ" ካርሣ ዓፒላጉዲ ካርታዛ ባጊና ጉቤና ሱጉሣጉዲ ዘቄ፤ 13 ዳኤፒ ዢባሬ ቤሌሴ ማዖ ዓጊሣ ዎዶ"ና ካፃባኣ ዓኣፓ ማፃፓ ዲኢናሣጉዲ ጩራገጩ ዠኦጋሣ ዲኢኔ። 14 ጩራገጩ፣ ማራገቲ ማፃኦጉዲ ማዔ፣ ማርቲ ዳንዳ፤ ሃሣ ዲኮ"ንታ ዎኣፃ ሳዘ" ዓኣ ዓጫ" ዓኣ ቤዛፓ ሺኢኪ ባይቄ። 15 ዓጫ"ኮ ዲማ ዲማ ካኣታ"፣ ዎይሣ ዓሳ፣ ፖኦሊሶ ዓይሣ ዓሳ፣ ዖርጎጫ ዓሳ፣ ደዶ ዓሳ፣ ደማ" ማዔ ማዳ ዓሶንታ ማዳሻ ዓሶንታ ቢያ ደና ባኣካ" ዓኣ ዔቶና ዲኮ"ና ሃሣ ላሎ ቆኦፖናይዳ ዓኣሸንቲ፤ 16 ዩካፓ ዲኮ"ና ላሎናም፡- «ኑ ዑይዳ ደዑዎቲ! ካኣቱሞ ያይቶይዳ ደዔሣና ማራዓሣናኮ ጎሪ"ንታፓ ኑና ዓኣቸዎቲ! 17 ዓይጎር ጌዔ፣ ዳኤፖ ዔያቶኮ ጎሪ"ንቶ ኬላ" ሙኬሣፍ ያኦኒ ዩያኮ ቤርታ ዔቃኒ ዳንዳዓንዳይ?» ጌዔ።

7

144000 ዒሰራዔኤሌ ዓሶ

1 ዩካፓ ያይዶ ኪኢታንቻ ዓጫ"ኮ ያይዶ ዛሎ"ና ዔቄ ዓኣንቲ ታ ዳንቄ፤ ዔያታ ሳዖይዳ ማዖም ባዘ"ይዳ ሃሣ ማዖይዳ ዓይጎ ዢባሬያ ዢባርሹዎጉዲ ዓጫ"ኮ ያይዶ ዛላ"ፓ ሙካ ፍገር ቢያ ላኣጊ ዓርቄ። 2 ሐሣ ገንሣ ናንገና ከጎጎ ያኦዛሣኮ ዔርዛ ማላቶ ኩጫ ዔኬ፣ ማሌ" ያኦሲ ኪኢታንቻ ዓሳ" ኬሰካ ዛላ"ፓ ሙካንቲ ታ ዳንቄ፤ ሲዚያ ሳዖና ባዘ"ና ባይዛንዳጉዲ ቢታንታ ዒንገንቲ ያይዶ ኪኢታንቻንሣም ዳኤፒ ዑኡሲና፡- 3 «ኑ ያኦዛሣም ማዳ ዓሶኮ ባሊቶይዳ ዲማሲ ዔርዛ ማላቶ ኑ ዓይሣንዳያ ሄላ"ንዳኣና ሳዖ ማዔ፤ ባዘ"፤ ሃሣ ማዖ ዔኤቢ ዎኦቲፖ፣» ጌዔ። 4 ዔርዛ ማላቶ ዓይሣንቲ ዓሶኮ ፓይዶ" ታ ዋይዜ፤ ዩያታ ዒሰራዔኤሌ ፃጰ ቢያይዳፓ ማዔያ ጸኤታና ያይዲታሚ" ያይዶ ሺያ ዓሲኬ። 5-8 ዩሁዳ ፃጰ፣ ሮኦቤኤሌ ፃጰ፣ ጋኣዳ ፃጰ፣ ዓሴኤሬ ፃጰ፣ ኒፕታኦኤሌ ፃጰ፣ ሚናኦሴ ፃጰ፣ ሲሞኦኔ ፃጰ፣ ለዊ ፃጰ፣ ዩሳኮኦሬ ፃጰ፣ ዛብሎኦኔ ፃጰ፣ ዮሴፔና ቢኢኒያ ሚና ፃጰ፣ ዩያ ፔቲ" ፔቲ"ሣ ፃጰ፣ ታጰ ላምዖ ሺያ፣ ሺያ ዓሲም ማላታ ዓይሣንቲ።

ቦኦሬ ማኣፃ ማይንቲ ማርጌ ዳሬ

9 ዩካፓ ያኦኒያ ፓይዳኒ ዳንዳዑዎ፣ ማርጌ ዓሲ ታ ዳንቄ፤ ዩያታ ዲማ ዲማ ዳሬይዳ፣ ቶኦኪዳ፣ ዜርሣዳ፣ ሙኦቸ፣ ጌሰታ ዓሲዳ፣ ቡኬ ዓሲኬ፤ ዔያታ ቦኦሬ ማኣፃ ማይንቲ፣ ማኤፃ ዒላሺያ ፔ ኩጫ ዓርቄ ካኣቱሞ ያይቶና ማራዓሣና ቤርታ ዔቃዖ፣ 10 ዳኤፒ ዑኡሲና፡-

6:2 ዛካ. 1:8፤ 6:3፤ 6። 6:4 ዛካ. 1:8፤ 6:2። 6:5 ዛካ. 6:2፤ 6። 6:8 ሂዚ. 14:21። 6:12 ዮሐ. ዖፒዳ 11:13፤ 16:18፤ ዒሲ. 13:10፤ 3:15፤ ማቴ. 24:29፤ ማር. 13:24-25፤ ሉቃ. 21:25። 6:13 ዒሲ. 34:4። 6:14 ዮሐ. ዖፒዳ 16:20። 6:15 ዒሲ. 2:19-21። 6:16 ሆሴ. 10:8፤ ሉቃ. 23:30። 6:17 ዒዪ. 2:11፤ ሚሊ. 3:2። 7:1 ዔር. 49:36፤ ዳኣኔ. 7:2፤ ዛካ. 6:5። 7:3 ሂዚ. 9:4፤ 6።

«ዳቂንታ ኑም ጳጳሚ ካክቱም ያይቶይዳ ዴዴ፡ ኑ ያክዛሢና ማራዳሢናይዳገኑ» ጌዲ ጌዲ ዒላታኔ።

11 ከኢታንቻ ቢያ ሃሃ ካክቱም ያይቶና ጋርቻንሢና ሃሃ ያይዶ ባኮንሢኮ ዓጫ ዓቂ፡ ካክቱም ያይቶ ቤርታ ባሊቶና ሂርኪ ጌዲ ያኦሲም ዚጋዶ፡ 12 ሂዚ ጌዴ፡-

«ዓኣሜን፤ ሃርቪሢና ቦንቻና ዓራቶና፡ ጋላታና ዴኤፒሲሢና ዋልቄና ደደዋና፡ ኑ ያክዛሢና ናገገና ማዶንጎ፤ ዓኣሜን።»

13 ዴማና ጋርቻንሢናገገ ፔቴ" ታ ባንሢ ሸራዶ፡- «ሐንሢ ቦኦሪ ማኣዳሢ ማይንቴዘንሢ ምናንሢዳይ? ዓንካገ ዔያታ ሙኩይ?» ጌዲ ታና ያኦጫ።

14 ታኣኒያ ማሃዶ፡- «ጎዳሢዮ! ኔ ዓራሬ» ጋዓዛ፡ ዒዚ «ሐንሢ ዴኤፒ ማታሢ ጌዴና ኬሰኪ ሙኩዘንሢካ፤ ዓያታ ፔኤኮ ማኣዳሢ ማራዳሢ ሱጉዶና ማሰኪ ቦኦሪ፤ 15 ዴያር ያኦሲ ካክቱም ያይቶ ቤርታ ዋንቴና ሮኦሪና ጌኤዮ ማኣሮይዳ ዒዛም ማዳኔ፤ ካክቱም ያይቶይዳ ዴዴሢ ዔያቶ ባኣካ" ማዒ ዔያቶኮ ሸባ"ሢ ማዳንዳ። 16 ሐካገ ሴካ ዔያታ ናይዲንታባኔ፤ ዴኤቢያ ዴኤቢንታባኔ፤ ዓቢ ዔያቶ ሚቻባኔ፤ ሩኤጲያ ዔያቶ ሄላ"ዓኔ፤ 17 ዓይጎር ጌዴቴ ካክቱም ያይቶ ባኣካ" ዓኣ ማራዳሢ ዔያቶኮ ሄንቃሢ ማዳንዳ፤ ናገጎ ዓልቃ ዋኣ፡ ባንሢያ ዔያቶ ዒ ዔኪ ዓኣዳንዳ፤ ያኦሲ ዔያቶኮ ዓቢያ ዓኣገገ ቢያ ዑጫንዳ።» ታኣም ጌዴ።

8

ቡሊንቶገ ጌይ ዓይሃና ለንካሳዘኮ ቡሊንቶገ

1 ማራዳሢ ቡሊንቶገ ጌይ ዓይሃና ለንካሳ፡ ባኩሎ ቡሎ" ዋደ"ና ጫሪንጫ ዋይዘንታ ባኣዘ" ባኣያ ማዒ፡ ዳካ" ዚቲዮ ጌዴ፤ 2 ዴካገ ያኦሲ ቤርታ ዔቃ፡ ለንካዎ ከኢታንቻ ታ ዴንቄ፤ ዔያቶም ዓማ"ና ለንካይ ዛዬ ዒንገንገቴ።

3 ዑንጃ ጩቢሶያ ዋርቄና ኮሺ"ንቴ ሱሢ ኩንዔ ኩጫ ዔኬ፡ ከኢታንቻ ሙካዎ ያኦሲም ዒንጎ ባካ ዒንገንታ ቤዘ ኮይላ" ዔቃዛ ካክቱም ያይቶ ቤርታ ዓኣ፡ ዋርቄና ኮሺ"ንቴ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ፡ ያኦሲም ዴማዴ ዓሶኮ ሸኢጲያና ዋላ" ያኦሲ ቤርቶ ሸኢጲያናጉዲ ሚርጌ ዑንጃ ዒዛም ዒንገንገቴ። 4 ዑንጃኮ ጩባ" ያኦሲም ዴማዴ ዓሶኮ ሸኢጲያና ዋላ" ከኢታንቻሢ ኩጫገ ያኦሲ ቤርቶ ኬሰኪ። 5 ዴካገ ከኢታንቻሢ ጩቢሶ፡ ሱያ ኩንዶ ዔኪ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛገ ታሚ ካኣሺ ሱያ ኩንዶይዳ ኩንሢሰካገ ሳዎ ባንሢ ኬኤራዛ ጉጉንሢና ዴኤፒ ዑኤሲና ሐሣ ዜኤሊንሢያ ዜኤሊንሢያም ሳዓ ዓገጃ።

ከኢታንቻ ዛያሢ ዋርቄሢ

7:14 ዳኣኔ. 12፣1፤ ማቴ. 24፣21፤ ማር. 13፣19። 7:16 ዒሲ. 49፣10። 7:17 ዓይኑ. 23፣1፤ ሂዚ. 34፣23፤ ዓይኑ. 23፣2፤ ዒሲ. 49፣10፤ 25፣8። 8:3 ዓዋ. 9፣1፤ ኬሲ. ማፃ 30፣1፤ 3። 8:5 ለዊ. ዓከ 16፣12፤ ሂዚ. 10፣2፤ ኬሲ. ማፃ 19፣16፤ ዮሐ. ያፔዳ 11፣19፤ 16፣18። 8:7 ኬሲ. ማፃ 9፣23-25፤ ሂዚ. 38፣22። 8:10 ዒሲ. 14፣12። 8:11 ዒር. 9፣15። 8:12 ዒሲ. 13፣10፤ ሂዚ. 32፣7፤ ዓይ. 2፣10፤ 3፣15። * 9:1 ዴኤፒ፡ ዒጊቻ ዔቶ፡ ጌይፃ ሳዎኮ ዴማ" ዓላሆ ዓያና" ጋፒንዎ ዋጎ ኬሎ" ሄላ"ንዳኣና ዴዒ ዓኣ ቤዘኬ። 9:2 ማኸ. ማፃ 19፣28። 9:3 ኬሲ. ማፃ 10፣12-15። 9:4 ሂዚ. 9፣4። 9:6 ዓይ. 3፣21፤ ዒር. 8፣3። 9:7 ዓይ. 2፣4።

6 ዴካገ ለንካይ ዛዬ ኩጫ ዔኬ፡ ለንካይ ከኢታንቻሰኬንሢ ዛያሢ ዋርቄሢ ገኢገንገቴ።

7 ቤርታሳ ከኢታንቻሢ ዛያሢ ዋርቄዛ፡ ሱጉሢ ሲኢሪንቴ ሻቸና ታሚና ሳዓ ኬዴ"ኔ፤ ዴማና ዛላኮ ዛላ ገንሢ ማዓ ሳዓ ሚጩኔ፤ ሚያንታ ዓኣዔ ማኣቶንታኮ ዛላኮ ዛላ ማዓይ ቢያ ሚጩኔ።

8 ሃሃ ላምዓሳ ከኢታንቻሢ ዛያሢ ዋርቄዛ ታሚ ዔኤታ፡ ዴኤፒ ዴካ ማላ ባኣዘ" ባዘ"ይዳ ኬዳ"ዛ ዛላኮ ዛላ ገንሢ ማዓይ ቢያ ባዘ"ኮ ሱጉሢ ማዓይ፤ 9 ባዘ"ይዳ ናገገ፡ ሸምገ ዓኣ ባኮኮ ዛላኮ ዛላ ማዓይ ቢያ ሐይቄ፤ ሃሃ ዋኣ፡ ካኣሚሎኮ ዋ ዛላኮ ዛላ ገንሢ ማዓይ ቢያ ፑርቲ ጋፔ።

10 ሃይሃሳ ከኢታንቻሢ ዛያሢ ዋርቄዛ ያምፔጉዲ ዔኤታ ዴኤፒ ዮኦጌ ጫሪንጫገ ዋር ዋኣ፡ ያልቃ ዋኣ፡ ያኮ ዛላኮ ዛላ ማዓ ገንገይዳ ኬዴ"ኔ። 11 ዴያ ዮኦጋሢኮ ሱንፃ «ዋላንጋ» ጌይንታያኔ፤ ዴያር ዋኣ፡ ያኮ ዛላኮ ዛላ ገንሢ ማዓይ ቢያ ጫንቸ ማዓይ፤ ዋኣ፡ ያኮ ጫንቄይዳገ ዔቂና ሚርጌ ዓሲ ሐይቄ።

12 ያይዳሳ ከኢታንቻሢ ዛያሢ ዋርቄዛ ዓቢ"ንታ ዓገሎንታ ዮኦጋሢኮ ዛላኮ ዛላ ገንሢ ማዓይ ቢያ ዴይንቴ፤ ሮኦርንታ ዒባሎንታኮ ዛላኮ ዛላ ማዓ ገንገይዳ ፖዒ ፖዑ ዋጉዲ ላኣገንገቴ።

13 ዴካገ ሃሃ ፔቴ" ኮኦኬ ጫሪንጫ ባራናንቴ ታ ዴንቄ፤ ዴይ ዴኤፒ ዑኤሲና፡- «ዓቴ" ሐይሃ ከኢታንቻንሢ ዛያሢ ዋርቄዛ ዋይዘንታንዳ ዑኤዘ ዛሎ"ና ሳይይዳ ናገገ ዓሶም ባዴዔ! ባዴዔ! ባዴዔ!» ጋዓንቴ ታ ዋይዘኔ።

9

1 ደንጋሳ ከኢታንቻሢ ዛያሢ ዋርቄዛ፡ ዒማ"ና ጫሪንጫገ ሳዓ ኬዴ" ፔቴ" ዮኦጌ ታ ዴንቄ፤ ዴያ ዮኦጋሢም ዴኤፒ፡ ዒጊቻ ዔቶ * ቡሎ" ቁልፔ ዒንገንገቴ። 2 ዒዚ ዔቶ ቡሎ" ዋደ"ና ዓንሢ ታሚገ ኬሰካ፡ ጩቢጉዴ ጩቢ ዔታገ ኬሰኬ፤ ዴይ ዔታገ ኬሰካ ጩባ" ዓቢ"ንታ ጫሪንጫንታ ቢያ ዴሚሼኔ፤ 3 ዴያ ጩቦ" ባኣካ"ገ ዓቢሢ ሳይይዳ ኬዴ"ኔ፤ ዴያቶም ሳይይዳ ዓኣ ኮርናሢም ዒንገንገቴ ዋልቆጉዴ ዋልቄ ዒንገንገቴ፤ 4 ሳይይዳ ዓኣ ማኣቶ"ንታ ዋርቄ ዓኣ ዒላሸንታ ሃሃ ዴማ ዴማ ሚያ ዔያታ ካኣሙዋጉዲ ዔያቶም ኬኤዘንገቴ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ሚታሳንዳጉዲ ጌይንገቴሢ ባሊቶይዳ ያኦሲር ማዒ ዔርዛ ማላታባኣ ዓሶኬ። 5 ዴያቶም ደንጎ ዓገኒ ሌሊ ሚታሳንዳጉዲ ማዓንዳኣገዓቴም ዋዳንዳጉዲ ዋልቄ ዒንገሪኦሴ፤ ዔያታ ሚታሳንዳ ጎይፃ ኮርና ዓሲ ዴዓ፡ ሚታሳሢ ጎይፃ ሚታሳንዳጉዲ። 6 ዴንሢ ኬሎ"ንሢዳ ዴና ሳሳ ሐይቃኒ ኮዓንዳ፤ ጋዓንቴ ዔያቶም ማዓይ፤ ሐይቢ ዔያታ ሱኡካዳንዳ፤ ጋዓንቴ ሐይቢ ዔያቶ ኮይላ"ገ ዴንዲ ባይቃንዳ።

7 ዓቢዩ ያልዘም ገሊጌ ፓሮ ማላኔ፤ ዔያቶኮ ቶኦኮ"ይዳ ዓጎያ፤ ዋርቁና ኮሺ"ንቴ ቦንቾሮ ዓጎ ባካ ዓጎኔ፤ ዓጎጎ ካራ" ዔያቶኮ ዓሲሮ ማላያኬ፤ 8 ዔያቶኮ ቶኦኮ" ጋፓና ለአሊሮ ማላኔ፤ ዓጩ ዔያቶኮ ዘቢ" ዓቺ ማላያኬ፤ 9 ዓጎጎና ኮሺ"ንታ ያሎ ማጎሳሳ ማላ፤ ማጎሳ ዔያቶኮ ዓጎኔ፤ ዔያቶ ጋኦዘኮ ዑኡዘ ያልዘሮ ዓጎዳ ማርጌ ፓሮና ሳርጌላ ያይታናኮ ካኦጎ ማላያኬ። 10 ኮርኖጉዲ ዑንኪና ዳዓ፤ ቤልሣ ዔያቶኮ ዓጎኔ፤ ዓሶ ዔያታ ደንጎ ዓጎጎ ማታሳጎዳ ዋልቃ ዔያቶኮ ዑንኮይዳ ዓጎኔ፤ 11 ዔያቶ ዋይሣ ካኦጎ ዔያቶኮ ዓጎኔ፤ ዒዚ ዳኤጎ፤ ዓጎቻ ዔያቶኮ ኪኢታንቻሣኬ፤ ሱንጎ ዓዚኮ ዔያቶኮ ዓሶ ሙኡጮና «ዓብደኔ»፤ ጌሪኬ ዓሶ ሙኡጮና «ዓጲሎኔ» ጌይንታኔ፤ ዬና ጌይፃ «ባይዛ» ጌይሣኬ።

12 ቤርታሳ ማቶ" ዋዳ" ጋጉኔ፤ ዓካሪ ሃሣ ማሌ" ለምፃ ማቶ ዋዳ ሙካንዳኔ።

13 ላሃ"ሳ ኪኢታንቻሣኬ ዛያሣ ዋርቃዛ፤ ያሕሲ ቤርታ ዓጎ ዋርቆና ኮሺ"ንቴ ያሕሲም ዒንጎ ቤዘኮ ያይደ ዛላ" ዓጎ፤ ጉራኖ ማላ ባካፓ ዑኡሲ ኬሰካንቴ ታ ዋይዜኔ፤ 14 ዬና ዑኡዘ ዛያሣ ዔኪ ዓጎ፤ ላሃ"ሳ ኪኢታንቻሣኬ፡- «ዳጎጎ ዔፕራዒሴ ዋርቆዳ ቱኡቴ፤ ያይደ ኪኢታንቻሣኬ ቡሎ"!» ጌዔኔ። 15 ዬና ኬሎ"ና፤ ዬና ዋዳ"ና፤ ዬና ዓጎሮና፤ ዬና ሌዎናም ገሊጎንቴ ያይደ ኪኢታንቻሣኬ ዓሶይዳፓ ዛላኮ ዛላ ማዓ ዓሲ ዋዳንዳጉዲ ቱኡዛፓ ቡሊ"ንቴኔ። 16 ፓራሣና ያላ ዓሶኮ ማርጌጉ ጲቢ ሺያና ፓይዳንታያ ኮሺ" ዲቢታሣ ፓይደ" ታ ዔያቶኮ ዋይዜኔ። 17 ፓራሣና ፓራሣ ቶጊ ዓጎ ዓሶና ያሕሲ ታና ዳዌም ታኦጎ ዛጋንቴ ያዲኬ፡- ዳዳ ዔያቶኮ ያሎሮ ዔያታ ማኦ ዔካ ታሚጉዲ ዘቁ ሃሣ ጮልዔ ጊንሣ ጨኢጮ ቡኒጉዲ ጋላፒኬ፤ ፓሮንሣኮ ቶኦካ" ዘቢ" ቶኦኪ ማላያ፤ ዔያቶኮ ዳንጋፓ ታሚና ጨቢና ዓንጋሣ ያኢሊ"ጉዳ ያኢሊ"ያ ኬሰካኔ፤ 18 ዔያቶኮ ዳንጋፓ ኬሰኪ «ባይዘም» ጎያና ባኮና ጌይፃ፡- ታሞና ጨቦና ሃሣ ያኢሎ"ና ዓሶኮ ዛላኮ ዛላ ጊንሣ ማዓያ ቢያ ዋዳኔ። 19 ፓሮንሣኮ ዋልቃ ዔያቶኮ ዳንጎና ዑንኮናይዳኬ፤ ዑንካ ዔያቶኮ ሾኦሺ ማላኔ፤ ሃሣ ሾኦሺ ቶኦኪጉዳ ቶኦኪ ዔያቶኮ ዓጎኔ፤ ዓሶ ዔያታ ማታሲ ዋዳሣ ዬያናኬ።

20 ዬንሣ «ባይዘም» ጌይንቴ ባኮንሣ ዋዳዋንቴ ዓቴ" ዓሳ ፔኤኮ ማዳ ፑርቶ ማደ" ቡኡዲ ሃሺ"ባኦሴ፤ ዬይያ፡- ፃላሃንታ ዋርቁይዳፓ፤ ቢራ ዓንጊዳፓ፤ ሞኦኖ ዓንጋፓ፤ ሹቺፓ ሃሣ ማሣፓ ኮሺ"ንቴያ፤ ዛጋኒያ ዋይዛኒያ፤ ሃሣ ዓጎጎ ሃንታኒያ ዳንዳዑዋ ካኦሽኮ ባኮንታ ዔያታ ካኦሽኪያ ሐሺ"ባኦሴ ጌይሣኬ። 21 ዬያጉዲ ሃሣ ሹምፖ ዋዳሣ፤ ማርሻ ማርሻሣ፤ ማቾ ሃሣ ዓኒ ማዒባኦያና ላሂሣ፤ ዉሱሞ፤ ዬያ ባኮ ዔያታ ቡኡዲ ሐሺ"ባኦሴ ጌይሣኬ።

10

ኪኢታንቻሣኬ ዳኮ" ማሪንቴ ማፃኦፕሎና

9:8 ዓ.ደ. 1፡16። 9:9 ዓ.ደ. 2፡5። 9:13 ኬሲ. ማፃ 30፡1-3። 9:20 ዓ.ደ. 115፡4-7፤ 135፡15-17፤ ዳኦኔ. 5፡23። 10:7 ኬሲ. ማፃ 20፡11፤ ላሚ. ዋማ 32፡40፤ ዳኦኔ. 12፡7፤ ጎሞ. 3፡7። 10:10 ዓ.ደ. 2፡8-33። 11:1 ሂዚ. 40፡3፤ ዛካ. 2፡1-2። 11:2 ለቃ. 21፡24። 11:4 ዛካ. 4፡3፤ 4፡11-14።

1 ዬካፓ ሃሣ ሻኦሬ ማይንቴያ፤ ማሌ" ዳኤፒ ኪኢታንቻሣኬ ጨሪንጫፓ ኬዳ"ንቴ ታ ዳንቁኔ፤ ዒዛኮ ቶኦኮ" ዓጩ ሺሬ፤ ዠኡሎ ዓጎኔ፤ ዬያኮ ዓጎጎ ካራ" ዓቢጉዳያ፤ ቶካ ዒዛኮ ሃሣ ቱርቱሪዲ ዔቁታሚ ማላያኬ፤ 2 ዒዚ ኩጮይዳ ዳካ" ቡሊ"ንቴ ዓጎ፤ ማሪንቴ ማፃኦፕ ዔኪ ዓጎኔ፤ ዓሚ"ና ዒ ማዛቆ ቶኮና ባዘ"ይዳ፤ ሻውሎ ቶኮና ሳያይዳ ሄርቁ ዔቁ ዓጎኔ፤ 3 ሐሣ ዒ ዘቢ" ዑኡሲ ማላ፤ ዳኤፒ ዑኡሲና ዒላቴኔ፤ ዒዚ ዒላታዛ ላንካዋ ጉጉንጎንሣ ፔ ዑኡዘና ዑኡዘና ጌሰቴኔ። 4 ዬያታ ፔ ዑኡዘና ጌሰቴ ዋዳ"ና ታኦጎ ፃኦፓኒ ማሌኔ፤ ጋዓንቴ፡- «ላንካዋ ጉጉንጎንሣ ጌሰቴ ባኮ ዓጎቺ ዓርቁ፤ ፃኦፒፖ» ጋዓ ዑኡሲ ጨሪንጫፓ ታ ዋይዜኔ።

5 ዬካፓ ባዘ"ና ሳያናይዳ ሄርቁ ዔቁ ዓጎንቴ ታ ዛጌ ኪኢታንቻሣኬ ፔኤኮ ማዛቆ ኩጮ ለካ ጨሪንጫ ባንሣ ዔቁሳያ፤ 6 ዒዚ ናንጊና ናንጋሣ፤ ጨሪንጫና ሳያና ባዘ"ና ዬያቶይዳ ዓጎ ባኮ ቢያ ማጎፔ ያኦዛሣ ሱንጎያና ጨኦቁኔ፤ ዒ ጨኦቁሣ፡- «ዓካሪ ማይ ኔጋዓኬ! 7 ጋዓንቴ ላንካሳ ኪኢታንቻሣኬ ዛያሣ ዋርቃ ኬሎ"ንሣና ያሕሲም ማዳ፤ ዒዛ ማሊያ ኬኤዛዘንሣም ፔጋሲ ዔርዜ ጎይያና ዒዛኮ ዓጎሺንቴ ማሊያ ኩማንዳኔ» ጌይዜ።

8 ዬካፓ ጨሪንጫፓ ታ ዋይዜ ዑኡዘ፡- «ባዘ"ና ሳያናይዳ ሄርቁ ዔቁ ዓጎ ኪኢታንቻሣኬ ፔ ኩጮ ዓኬ፤ ቡሊ"ንቴ ዓጎ፤ ማሪንቴ ማፃኦፕሎ ዳንዲ ዔኬ» ጌይ ላሚ ሃሣ ታኦፓ ኬኤዜኔ።

9 ዬማና ታኦጎ ኪኢታንቻሣኬ ባንሣ ዓጎዳ፡- «ዳኮ"፤ ማሪንቴ ማፃኦፕሎ ታኦፓ ዓንጌ» ጋዓዛ፤ ዒዚያ፡- «ዔኪጋፓ፤ ዒዘ ሙዔ፤ ጎጾም ዒዛ ኔኤኮ ጨንቃንዳኔ፤ ዳንጋ ኔኤኮ ጋዓንቴ ዔኤሲጉዲ ዓጎኦንዳኔ» ታኦፓ ጌዔኔ።

10 ታኦጎ ዳኮ"፤ ማሪንቴ ማፃኦፕሎ ኪኢታንቻሣኬ ኩጫፓ ዔኪ ሙዓዛ ዳንጋ ታኦፓ ዔኤሲጉዲ ዓጎኦኔ፤ ጊንፃፓ ታኦኮ ጎጾ ዒዛ ጨንቁኔ። 11 ዬካፓ ሃሣ፡- «ሚርጌ ዓሶዜርያ ዛሎ"፤ ዳሚ ዳሚ ዳሚ"ና ዳሚ ሙኡጮ ጌሰታ ዓሶና ካኦቶ"ና ዛሎ" ላሚ ሃሣ ያሕሲ ማሊሣ ኬኤዛንዳያ ኔና ኮይሳኔ» ታኦፓ ጌይንቴኔ።

11

ለምፃ ማርካ

1 ዬካፓ ያደሱሞና ዳልጉሞና ሃሣ ዔጾና ዋርቆያ ዋኦሺ ማላ ሚሣ ታኦፓ ዒንጊንታያ፡- «ዓኦዳ፤ ያኦሲኮ ጌኤዠ ማኦሮና ያኦሲም ዒንጊያ ዒንጎ ቤዘና ዋርቁ፤ ሃሣ ዒኦካ ካኦሽካ ዓሶዋ ፓይዳ፤ 2 ጌኤዠ ማኦሮኮ ዙላ" ዓጎ ጾኦኮ" ጋዓንቴ ዋርቁ፤ ሃሺ"፤ ዬይ፡- ማሌ" ዳሮ"ም ዒንጊንቴ ቤሲኬ፤ ዔያታ ያኦሲም ዳሚያ ካታሚሎ ያይዲታሚ" ለምፃ ዓጎጎ ጉቤ ባሺ ዋይሣንዳኔ፤ 3 ለምፃ ታኦኮ ማርኮንሣ ሲዬፓቴሌ ማይንቴ ፔቴ" ሺያና ለምፃ ያኤታና ላሂ"ታሚ" ኬሊ" ታ ማሊሣ ኬኤዛንዳጉዲ ዋልቁ ታ ዔያቶም ዒንጋንዳኔ» ጌይንቴኔ።

9:8 ዓ.ደ. 1፡16። 9:9 ዓ.ደ. 2፡5። 9:13 ኬሲ. ማፃ 30፡1-3። 9:20 ዓ.ደ. 115፡4-7፤ 135፡15-17፤ ዳኦኔ. 5፡23። 10:7 ኬሲ. ማፃ 20፡11፤ ላሚ. ዋማ 32፡40፤ ዳኦኔ. 12፡7፤ ጎሞ. 3፡7። 10:10 ዓ.ደ. 2፡8-33። 11:1 ሂዚ. 40፡3፤ ዛካ. 2፡1-2። 11:2 ለቃ. 21፡24። 11:4 ዛካ. 4፡3፤ 4፡11-14።

4 ዩንሢ ማርኮንሢ ሳይይ ጎዳ ቤርታ
 ዔቃ፡ ለምዖ ሪሚቶ ሚያንሢና ለምዖ ፖዖ ገሣ
 ቫርኖንሢናኬ፤ 5 ያሕሢ ዔቃቶ ማሕሳንሢ ማሌቶ
 ታሚ ዔቃቶ ዳገጋፓ ኬሰኪ ዩቃቶ ሚቻንዳኔ፤
 ዔቃቶ ማሕሳንሢ ኮሳሢ ቢያ ሐይቃንዳ ጎይፃ
 ዩይይዲኬ። 6 ዔቃታ ታ ማሊያ ኬኤዛ ዎድ"ንሢዳ
 ዒርዚ ዋርቁዋጉዲ ጫሪንጮ ዲርቃኒ ዔቃቶኮ
 ቢታንቶ ዓኣኔ፤ ዩያጉዲ ዋኣፃ ሱጉሢ ማሂ ለኣሚኒ
 ኮዔ ዎድ"ና ቢያ ዓይጎ ባኣዚ"ናኣ ማዖም ሳዖ
 ባይዛንዳ ባኣዚ"ና ጳርቃኒ ቢታንቶ ዔቃቶኮ ዓኣኔ።

7 ዔቃታ ፔኤኮ ማርካቶ ጋፒሴሢኮ ጊንፃ ዴኤፖ፡
 ዒጊቻ ዔቃታ ኬሰካንዳ ቦሳሢ ዔቃቶና ያልቲ
 ባሻንዳኔ፤ ዎዲያ ዔቃቶ ዎዲንዳኔ። 8 ሌዛ ዔቃቶኮ
 ኮኦኪንሢና ሶዶኦሚ፡ ሃሣ ጊብፃ ጌይንታ ዴኤፖ
 ካታሚሎኮ ዓሳ ቡካ ጳኦካ" ኬኤሪንታንዳኔ፤ ዩና
 ካታሚላ ዔቃቶኮ ጎዳሢ ሱዲንቴ ካታሚሎኬ።
 9 ዲማ ዲማ ዜርፃፓ፡ ቶኦካ"ፓ ሐሣ ዲማ ዲማ
 ሙኦቹ ጌሰታ ዓሶና ዴ"ናይዳፓ ማዔ ዓሳ ሐይሣ
 ኬሊ"ና ዛላና ማዓንዳኣና ሌዛ ዔቃቶኮ ዒኣካ
 ዓኣንቴ ዛገንዳኔ፤ ሌዛ ዔቃቶኮ ዲኡኪንቴዋጉዲ
 ለኣገንታያ ማዓንዳኔ፤ 10 ዩንሢ፡ ለምዖ፡ ያሕሲ
 ማሊያ ኬኤዛዛንሢ ሳይይ ናንገ ዓሶ ሚታሴሢሪ
 ሳይይ ናንገ ዓሳ ዔቃታ ሐይቁሢሪ ዎዛዲንዳኔ፤
 ዩያ ዎዛ"ፓ ዔቁያና ዔቃቶኮ ሐይቦ" ኬሎ" ቦንቾ
 ኬሊ" ማሂ፡ ዎሊም ዒንጎ ባኣዚ"ያ ዒንጋንዳኔ፤
 11 ሐይሣ ኬሊ"ና ዛላና ማዔሢኮ ጊንፃ ጋዓንቴ
 ሽምፖ ዒንጋ፡ ያሕሲኮ ዐኡዛ ያሕሲዳፓ ሙኪ ሌዛ
 ዔቃቶኮ ጌሊም፡ ዔቃታ ዔቁሢሪ ዔቃቶ ዛጌ ዓሳ
 ሚርጌና ዒጊጮኦ። 12 ዩካፓ ለምዖ ያሕሲ ማሊያ
 ኬኤዛዛንሢ፡ «ሐንጋ ኬሰኩዋቴ!» ጋዓ ዴኤፖ
 ዐኡሲ ጫሪንጮፓ ዎይዜኔ፤ ዩማና ዔቃቶኮ ሞርካ
 ዔቃቶ ዛገ ጎይሣ ዓኣንቴ ቫኣሬና ሌካ ጫሪንጮ
 ዔቃታ ዓኣዴኔ። 13 ዒማ"ና ሳዓ ሚርጌ ዓጊፃኔ፤
 ካታሚሎኮዎ ታጳይዳፓ ፔቴ"ማ ማዓ፡ ቤዛ ቢያ
 ደዒ ጋፔኔ፤ ዩይይዲ ዓጊፃዖና ለንካይ ሺያ ዓሲ
 ሐይቁኔ፤ ሐይባ"ፓ ዓቴዛንሢ ሚርጌና ዒጊጮ፡
 ጫሪንጮ ያኣዛሢ ጋላቲ፡ ቦንቾኔ።

14 ለምዓሳ ሚታሢ ዎዳ" ጋፔኔ፤ ሐይሾ ዓካሪ
 ሃይሣሳ ሚታሢ ዎዳ" ዐኩና ዩዓንዳኔ።

ኪኢታንቻሢ ዋርቁ ለንካሳ ዛያሢ

15 ለንካሳ ኪኢታንቻሢ ዛያሢ ዋርቃዛ፡
 ጫሪንጮይዳ፡-
 «ዓጮ" ካኣቱማ
 ኑ ጎዳሢ ማዔ ያኣዛሢና ዒዛኮ ሚሲሔናም
 ማዔኔ፤
 ዒዚያ ናንጊና ካኣታዲንዳኔ» ጋዓ ዴኤፖ፡
 ዴኤፖ ዐኡሲ ዎይዚንቴኔ።
 16 ያሕሲ ቤርታ፡ ካኣቱዎ ያይቶይዳ ዴዒ ዓኣ፡
 ለማታዎ ያይዶ ጋርቻንሢ ባሊቶና ሳዖ ባንሢ ሂርኪ
 ጌዒ ጉምዓቲ ያሕሲም ዚኔኔ፤
 17 ዔቃታ ዚጋ ዎድ"ና፡-
 «ሐሢ ዓኣያ ሚናፓ ናንጋያ

ቢያ ባኣዚ" ዳንዳዓ ጎዳ ማዔ ያኣዛሢዮ!
 ዴኤፖ ዎልቆ፡ ኔኤር ኔ ማሂሢሪ
 ሐሣ ኔ ካኣታዴሢሪዎ ኔና ኑ ጋላታኔ።
 18 ሚሌ" ዴራ" ሚርጌና ዳጋዴኔ፤
 ሃሣ ኔ ዳጋ"ኣ ሙኬኔ፤
 ሐይቁ ዓሶይዳ ኔ ዎጋ ዎዳ"ኣ ሄሌ"ኔ።
 ኔኤም ማዳ፡ ኔ ማሊያ ኬኤዛዛንሢ
 ኔኤም ዲማዴዛንሢና ሱንፃዎ ኔኤኮ
 ቦንቻዛንሢዎ
 ዳኮ"ና ዴኤፖ ማዔዛንሢናም
 ዔቃታ ማዴሢ ዛሎ" ማሂ ኔ ዒንጋንዳ ዎዳ"
 ሐሣ ዓጮ" ባይዜዛንሢና ባይዛንዳ ዎዳ"
 ሄሌ"ኔ» ጌዔኔ።
 19 ዩካፓ ጫሪንጮ ዓኣ፡ ያሕሲኮ ጌኤዮ ማኣራ
 ቡሊ"ንታዛ ጋርይዳ ዒዛኮ ጫኣቁም ሳኣዲና ዓኣያ
 ማዒ ጴዴኔ፤ ዩማና ዜኤሊንሢ ዜኤሊንሢ፡
 ዴኤፖ ዐኡሲ ዎይዚንቴኔ፡ ጉጉንሢና ጉጉንሢ፡
 ሳዓኣ ዓጊፃኔ፡ ዴኤፖ ቫቹያ ኬዴ"ኔ።

12

ላኣሌሎና ዴኤፖ ሾኦዛሢ

1 ዩካፓ ዴኤፖ ሃሣ ዲቃሢ ሄርሺሳ ማላታ
 ጫሪንጮይዳ ጴዴኔ፤ ዒኣካ ዓቢ ማኣዖጉዲ
 ማይንቴ፡ ዓጊኖ ቶኪና ሄርቁ ዔቁ፡ ሃሣ ታጳ
 ለምዖ ዦኦጌ ቦንቾር ዓጎ ባኮጉዲ ፔኤኮ ቶኦካ"
 ዓጊንቴ ዓኣ ፔቴ" ላኣሊሰኪና ዴዴኔ። 2 ዒዛ ጎዴና
 ዓኣያታዖ ሾይቹ ዓርቁም ሚታዲ ዒላቴኔ፤
 3 ዩያጉዲ ሃሣ ሚሌ" ማላታ ማዔ ባኣዚ"
 ጫሪንጮ ጴዴኔ፤ ዩይያ፡- ለንካይ ቶኦኪና ታጳ
 ጉራኒና ዓኣ፡ ዴኤፖ ዘቁ ፑኤፖ ሾኦጌ ጴዴኔ፤ ዒዚ
 ቶኦካ" ቶኦካ" ለንካይ ቦንቾር ዓጎ ባኮ ዓጊ ዓኣኔ፤
 4 ዒዚ ፔኤኮ ዐንኮና ዛላኮ ዛላ ጊንሢ ማዓ
 ዦኦኣጎ ቢያ ጫሪንጮፓ ጎቹ ዔኪ ሳዓ ኬኤሬኔ፤
 ዩካፓ ላኣሌላ ሾዓዛ፡ ናዖ ሙዓኒ ላኣሌሎኮ
 ቤርታ ዔቁኔ፤ 5 ላኣሌላ ዓጮ" ዴር" ቢያ ባሺ፡
 ዎይሣንዳ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ናዓሢ ጋዓንቴ ለካ
 ያሕሲኮ ካኣቱዎ ያይቶ ባንሢ ዔውቴኔ፤ 6 ዒማ"ና
 ላኣሌላ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ" ዓኣሺንቴ ዓኣዴኔ፤
 ዒኣካ ፔቴ" ሺያና ለምዖ ጴኤታና ላሂ"ታሚ" ኬሊ"
 ኮይሳ ባኣዚ" ቢያ ዒንጊ ካፒንታንዳ ቤሲ ያሕሲ
 ዒዛም ጊኣጊሼኔ።
 7 ዩካፓ ጫሪንጮይዳ ያልዚ ዔቁኔ፤ ዒኣካ
 ሚካዔኤሌ ጌይንታ ኪኢታንቻሢና ዒዛም
 ዓይሢንቴ ማዳ ኪኢታንቻ ዴኤፖ ሾኦዛሢና
 ዒዛኮ ኪኢታንቻና ዎላ" ያልቲሢ ዓርቁኔ፤
 8 ጋዓንቴ ዴኤፖ ሾኦዛሢና ዒዛኮ ኪኢታንቻና
 ባሺንቴኔ፤ ዩማፓ ጫሪንጮ ዔቃቶኮ ቤሲ ባይቁኔ።
 9 ዴኤፖ ሾኦዛሢ ለካ ሳዓ ኬኤሪንቴኔ፤ ዩይ፡-
 ዓሶ ቢያ ዳቢሻሢ፡ ዲያቢሎሴ ሃሣ ጊንሢ ፃላሂ
 ጌይንታ ሚናኣ ሾኦዛሢኬ፤ ዒዛና ዎላ" ዒዛኮ
 ኪኢታንቻኣ ኬኤሪንቴኔ።
 10 ዩካፓ ፔቴ" ዴኤፖ ዐኡሲ ጫሪንጮይዳ፡-

11:6 1ካኣቶ". ማ 17፡1፤ ኬሲ. ማ9 7፡17-19፤ 1ሳሙ. 4፡8። 11:7 ዳኣኔ. 7፡7፤ ዮሐ. ያፔዳ 13፡5-7፤ 17፡8። 11:8
 ዒሲ. 1፡9-10። 11:11 ሄዚ. 37፡10። 11:12 2ካኣቶ". ማ 2፡11። 11:13 ዮሐ. ያፔዳ 6፡12፤ 16፡18። 11:15
 ኬሲ. ማ9 15፡18፤ ዳኣኔ. 2፡44፤ 7፡14። 11:18 ዓይኑ. 2፡5፤ 110፡5፤ 115፡13። 11:19 ዮሐ. ያፔዳ 8፡5፤ 16፡18፤ 21።
 12:3 ዳኣኔ. 7፡7። 12:4 ዳኣኔ. 8፡10። 12:5 ዒሲ. 66፡7፤ ዓይኑ. 2፡9። 12:7 ዳኣኔ. 10፡13፤ 12፡1፤ ጴሁ. 9።
 12:9 ማገፒ. ማ9 3፡1፤ ሉቃ. 10፡18።

«ዓካሪ፡ ዳቂሽሢና ዋልቁና
 ሃሃ ካኦቲቸዋዎ ኑ ያኦዛሢም ማዕኔ፤
 ቢታንቶዋ ማሲሎም ማዕኔ!
 ዋይቲ ጌዔቲ ኑ ዲሾንሢና ኑ ሚሾንሢና
 ኑ ያኦዛሢ ቤርታ ዋንቴና ሮኦሪና
 «ዔያታ ዳቤያኩ» ጌዔ ፑሸካሢ ኬኤሪንቴ።»

11 ዔያታ ማራዓሢኮ ሱጉያና
 ሃሃ ዔያታ ማርካጳ ማርካቶና
 ያሌ ዔያታ ዲዛ ባሽኔ፤
 ፔ ሸምጋሢ ሃሃ ዔያታ ሚጪንቴዋዎ
 ፔና ሃይቢም ዓኦሢ ዲንጌ፤

12 ዬያሮ ጫሪንጫና ዲኢካ ናንጋዘንሢና
 ዋዛዲቸ፤
 ሳጋንታ ባዘንጋ ዲንሢም ጋዓንቴ ባዴዔ፤
 ዓይጎሮ ጌዔቲ ዲያቢሎኦሲ ዲ ማዳንዳ ዋዳ"
 ዳካ" ሌሊ ዓቲ"ሢ ዔሪ
 ዳኤፒ ዳጋና ዲንሢ ባንሢ ኬዔ"።» ጋዓንቴ
 ታ ዋይዘኔ።

13 ዳኤፒ ሾኦዛሢ ሳጋይዳ ኬኤሪንቴሢ ዛጋዎ
 ዓቲንቆ ናዓሢ ሾዔ ለኦሌሎ ዳውሴ፤ 14 ዬማና
 ለኦሌላ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዲዘም ገኢጊሾና
 ቤዘ ባራኒ ዓኦዳንዳጉዲ ዳኤፒ፡ ኮኦኬ ጋኦሲ
 ማላ ለምዎ ጋኦሲ ዲዘም ዲንጊንቴ፤ ዬይያ፡-
 ዲኢካ ሾኦዛሢ ዳጋ ሃኪ ሐይሃ ለዔና ዛላና
 ኮይጎ ባኦዘ" ዲዘም ዲንጊንቴም ሚታ ባኦያ
 ናንጋንዳጉዲ። 15 ለኦሌሎ ዲዲ ሙዓንዳጉዲ
 ሾኦዛሢ ዋርዚ ዋኦሢጉዳ፡ ዲቢ ዋኦሢ ዳንጋጋ
 ኬሲ" ለኦሌሎ ጊንዖ ጫኦሽኬ። 16 ሳዓ
 ጋዓንቴ ለኦሌሎ ማኦዳ"ኒ ሾኦኪንቴ፡ ዳኤፒ
 ሾኦዛሢ ፔ ዳንጋጋ ኬሲ" ለኦሌ ዋኦያ ዑሽኬ።
 17 ዲማ"ና ሾኦዛሢ ለኦሌሎይዳ ዳጋዲ ያኦሲ
 ዓይሢያ ካጋዘንሢና ዬሱሴም ጉሙርቁንታያ
 ማዒ ማርካዳ፡ ዲዘ ዜርፃጋ ዓቲዘንሢና ያልታኒ
 ዓኦዳ። 18 ዳኤፒ ሾኦዛሢ ባዘ" ዓጫ ዓኦ፡
 ማኦሻላ" ዔቁ።»

13

ባዘ"ና ሳጋናጋ ኬሰኬ ለምዎ ቦጋንሢ

1 ዬካጋ ፔቲ" ቦጋ ባዘ"ጋ ኬሰካንቴ ታ ዛጌ፤
 ዬያኮ ታጾ ጉራኒና ለንካይ ቶኦኪና ዓኦያ ማዓዛ፡
 ዲዘኮ ጉራሮይዳ ታጾ ቦንሻሮ ዓጎ ባካ ዓጊንቴ
 ዓኦ፤ ሃሃ ዲዘኮ ቶኦኮ"ንሢ ዳ ጫሺ ሱንሢ
 ያኦፒንቴ ዓኦ። 2 ዬይ ታ ዛጌ ቦዓሢ ማኦኪ
 ማላያኬ፤ ቶካ ዲዘኮ ጋዓንቴ ጉዲሪ ማላ «ዲቤ»
 ጌይንታ ቦጋ ቶኪ ማላያ፡ ዳንጋ ሃሃ ዲዘኮ ዘቢ"
 ዳንጋ ማላያኬ። ዳኤፒ ሾኦዛሢ ፔኤኮ ዋልቆና
 ፔኤኮ ካኦቲቸዋ ያይቶ ሃሃ ዳኤፒ ቢታንቶዋ ዬያ
 ቦዓሢም ዲንጌ። 3 ዲዘ ቶኦኮ" ፔቲ"ማይዳ
 ዋዳንዳያ ማላ ኪሢ ዓኦያ ታ ዛጌ። ጋዓንቴ ዬይ
 ኪፃ ጋዳም፡ ዓጫ" ዓጎ ቢያ ዲቃቲ ሄርሺ ሄርሺ
 ዲዘ ጊንዖ ዓኦዳ። 4 ቦዓሢም ዲዘ ቢታንቶ
 ዲንጌሢሮ ዓጎ ቢያ ዳኤፒ ሾኦዛሢም ዛጌ፤
 ዔያታ ዚጋሢ፡- «ቦዓሢጉዲ ማዓንዳይ ያናዳይ?
 ዲዘና ዋላ" ያልታንዳሢ ያናዳይ?» ጌዔ ጌዒኬ።

5 ያቶርቁ ጌሰታንዳያና ጫሺ ጫሽካንዳ ዳንጋ
 ቦዓሢም ዲንጊንቴ፤ ሃሃ ያይዲታሚ" ለምዎ
 ዓጊኒያ ዲዘ ቢታንቶና ማዳንዳጉዲ ዲዘም
 ዓይሢንቴ። 6 ዲዘ ያኦሲንታ ያኦሲ ሱንዖንታ
 ያኦሲ ናንጋ ቤዘንታ ሃሃ ጫሪንጫ ናንጋዘንሢና
 ጫሽኪሢ ዓርቁ። 7 ያኦሲም ዲማዴ ዓሶ
 ዲ ያላንዳጉዲና ያሊያ ባሻንዳ ቢታንቶ ዲዘም
 ዲንጊንቴ። ዲማ ዲማ ዜርፃ፡ ቶኦኮ"፡ ዲማ
 ሙኤቸ ጌሰታ ዓሶ፡ ዲማ ዲማ ዴሮ" ዑፃ
 ቢታንቶ ዲዘም ዲንጊንቴ። 8 ሳዓ ማዘንቴማጋ
 ዓርቃዎ ዋዳና ማራዓሢኮ ናንጎ ማፃኦጋ ሱንዖ
 ያኦፒንቴባኦያ፡ ሳጋይዳ ናንጋ ዓጎ ቢያ ቦዓሢም
 ዚጊ ካኦሽካንዳ።

9 «ዋይዛ ዋይዚ ዓኦይ ዓኦቶ ዋይዘንጎ!
 10 ያኦኒያ ዲዲንታኒ ዓኦይ ዓኦቲ ዲዲንታንዳ፤
 ጩንቻ ዓጋሮና ሐይቃንዳይ ዓኦቶዎ
 ጩንቻና ሐይቃንዳይ»

ዓካሪ፡ ያኦሲም ዲማዴ ዓሶኮ ጊቢ" ዳንዳዒያና
 ጉሙርቁያና ዔርታንዳሢ ዬና ዋዳ"ናኬ።

11 ዬካጋ ሃሃ ሚሌ" ቦጋ ሳጋጋ ኬሰካንቴ ታ
 ዛጌ፤ ዬያኮ ማራይ ጉራኒ ማላ፡ ለምዎ ጉራኒ
 ዓኦ፤ ዲ ጌሰታ ሳይፃ ዳኤፒ ሾኦዛሢ ሳይያኬ።
 12 ቤርታኦ ቦዓሢ ሱንዖና ጉቤ ቢታንቶ ዓኦያ
 ማዒ ዲ ማዳ፤ ሳጋና ዲኢካ ናንጋ ዓጎ ቢያ
 ዋዳኒ ዑኬ ኪፃ ጋዳ፡ ቤርታኦ ቦዓሢም ዚጊ
 ካኦሽካንዳጉዲ ዓሶ ማሢ። 13 ዬይ ለምዓጎ
 ቦዓሢ ዓሶ ቤርታ ጫሪንጫጋ ታሚ ኬይሳንዳያ
 ሄላ"ንዳኦና ዲዘኮ ዓኦ ቢታንቶና ዳኤፒ ዳኤፒ
 ማላታ ዳዋ። 14 ቤርታኦ ቦዓሢ ሱንዖና ዲ
 ማዳንዳጉዲ ቢታንቶ ዲዘም ዲንጊንቴያሢሮ
 ዲ ዳዋ ማላቶ ዛሎ"ና ሳዓ ናንጋ ዓሶ ቢያ
 ዳቢሻ፤ ሃሃ ጩንቻ ዓጋሮና ኪፃሶናንቴ ዳቁ፡
 ቦዓሢኮ ማላታ ማዘንዳጉዲ ዓሶ ዓይሢ።
 15 ዬያ ቦዓሢም ቤርታኦ ቦዓሢኮ ማላቶም
 ሸምጋ ዲንጋ ዑኤሲ ዲንጋንዳጉዲ ቢታንቶ
 ዲንጊንቴ፤ ዬይ ቢታንታ ዲንጊንቴሢ ማላታ
 ጌሰታንዳጉዲና ዬያ ማላቶም ዚጊ ካኦሽኮ-
 ዋሳ ሐይቃንዳጉዲ ማሆም ጌይኬ። 16 ዬያጉዲ
 ሃሃ ዳኮ" ማዕቲያ ዳኤፒ፡ ያርጎጫ ዓሶ ማዕቲያ
 ማንቆ ዓጎ፡ ማዲሻሢ ማዕቲያ ማዳ ዓጎ ቢያ
 ፔኤኮ ሚዛቆ ኩጫይዳታቲያ ባሊቶይዳ ማላቶ
 ጌሃንዳንጉዲ ዓሶይዳ ዋልቃዳ፤ 17 ዬይ ያዲ
 ማዕሢ ቦዓሢ ሱንዖ ማዕ፡ ማላታ ሃሃ ጊንሢ
 ጋይዳ"ባኦ ዓይጎ ዓሲያ ዔኤቢ ሻንቻኒና ሻንቻኒያ
 ዳንዳዑዋጉዲ።

18 ዬይ ዔራቶ ኮይሳያኬ፤ ዲኔና ጪንጫ
 ማዕሢ ቦዓሢኮ ጋይዳ" ጋይዳ ዔርጎጎ፤ ዓይጎሮ
 ጌዔቲ ጋይዳ" ዓሲ ጋይዳ ማዕሢሮኬ፤ ዬና
 ጋይዳ" ላሆ" ጸኤታና ላሢ"ታሚ" ላሆ"ኬ።

14

ማራዓሢንታ ጸኤታና ያይዲታሚ" ያይዳ ሺዮ
 ዓሶ

1 ዬካጋ ሐሣ ማራዓሢ ጸዮኔ ዳኮ"ይዳ ዔቁ
 ዓኦንቴ ታ ዛጌ፤ ዲዘና ዋላ" ዲዘ ሱንዖና

12:10 ዓ.ዮ. 1፡9-11፤ ዛካ. 3፡1። 12:14 ዳኦኔ. 7፡25፤ 12፡7። 13:1 ዳኦኔ. 7፡3፤ ዮሐ. ያፔጳ 17፡3፤ 17፡7-12።
 13:2 ዳኦኔ. 7፡4-6። 13:6 ዳኦኔ. 7፡8፤ 11፡36። 13:7 ዳኦኔ. 7፡21። 13:8 ዓይኑ. 69፡28። 13:10 ዓ.ር.
 15፡2፤ 43፡11። 14:1 ሂዚ. 9፡4፤ ዮሐ. ያፔጳ 7፡3።

ዲዛኮ ዓደ ሱጾና ባሊታ ፃኦፕንቲ ዓኣ፡ ጭታና ያይዲታሚ" ያይደ ሺያ ዓሲ ዓኣኔ። 2 ዩኖና ጫሪንጮይዳፓ ጳኤፕ ሶኦሪንታ ዋኣሢ ዑኡሲ ሃሃ ጳኤፕ ፕፕንሢ ማላ ዑኡሲ ታ ዋይዜኔ፤ ዩይ ታ ዋይዜ ዑኡዛ ጎኦሎ" ዓይናዲ ዋርቃ ዓሳ ጎኦሎ" ዋርቃዛ ዋይዚንታ ዑኡዛፕዳያኮ። 3 ካኦቱዋ ያይቶና ያይደ ባኮንሢና ሃሃ ጋርቻንሢ ቤርታ ዩና ዲቦ" ዓሳ ቤርታ ጌይንቲ ቤቁባኣያ፡ ያኦሲ ቦንቻዋ ማዓ ዓይኑዋ ዓይናዳኔ፤ ዩያ ዓይኑዋ ዓጮ" ቢያይዳፓ ሻንቁ፡ ዲማሲ ዔኮና ጭታና ያይዲታሚ" ያይደ ሺዮ ዓሶፓ ዓታዛ ሜሌ" ያኦሲያ ዔሪ ጋዒ፤ ዲንዲዒባኣሴ። 4 ዩያታ ኩሙሢ ማዔሢሮ ላኣሊና ዒኦቲባኣያኮ፤ ዔያታ ማራዓሢ ዓኣዲ ቤዛ ቢያ ዒዛ ገንፆ ዓኣዲያኮ፤ ሃሃ ዔያታ ያኦሲና ማራዓሢናኮ ቶይደ ማዓሲ ዓሶ ባኣካ"ፓ ሻንቁ፡ ዲማሲ ዔኮና ዓሶኮ። 5 ዔያታ ሉኡዙዋ ሉኡቁ ዔራዋያኮ፤ ሃሃ ዔያቶ ቦሂሳ ባኣዚ"ያ ባኣያኮ።

ሃይሃ ያኦሲ ኪኢታንቻንሢ

6 ዩካፓ ሳይይዳ ናንጋ ዴ"ና ዜርጾና ዲማ ሙኡጮ ጌሰታ ዓሶና ዲማ ዲማ ቶኦኮ"ናም ቢያ ናንገና ባይቁዋ ኮዥ ሓይሶ ኬኤዛ፤ ኮሺ ሃይሴ ዔኪ ዓኣ፡ ሜሌ" ኪኢታንቻ ጫሪንጮ ባራናንቲ ታ ዛጌኔ፤ 7 ዩይ ጳኤፕ ዑኡሲና፡ «ያኦሲ ዒጊጮዋቲ፤ ሃሃ ቦንቻዋቲ፤ ዓይጎሮ ጌዔቲ ዒዛኮ ዋጎ ዋጎ ዋዳ" ሄሌ"ኔ፤ ጫሪንጮና ሳይና ባዞ"ና ዓልቃ ዋኣያና ማዥ ያኦዛሢዋ ዚፕዋቲ!» ጌዔኔ።

8 ሜሌ" ላምዓሳ ኪኢታንቻሢ፡- «ፑርታ፡ ዒኢሳ ማዶ ማዲሻ፡ ማሃ ዳጋፆ ዴሮ" ቢያ ዑሼ፡ ጳኤፖ ባብሎኔ ካታሜላ ደዔኔ! ደዔኔ!» ጌዒ ጌዒ ቤርታኣ ኪኢታንቻሢ ገንፆ ዓኣዳኔ።

9 ሓይሃሳ ኪኢታንቻሰኔይ ሃሃ ጳኤፕ ዑኡሲና፡- «ቦዓሢና ዒዛኮ ማላቶናም ዚጊ ካኣሽካሢ ሃሃ ማላቶዋ ባሊታታቲያ ኩጮ ዑፃ ዓይሢሢ ቢያ፡ 10 ዓይጎ ባኣዚ"ናኣ ሲኢሪንቲባኣ፡ ያኦሲኮ ጎሪ"ንቶ ዑዥ ዓንጎይዳ ኩንሃና ጎሪ"ንቶ ዳጋፆ ዑዥ ዑሸካንዳኔ፤ ዩያፕዲ ሃሃ ያኦሲዋ ዲማዴ ኪኢታንቻና ማራዓሢና ቤርታ ታሚና ታሚ ጭሊ"ናይዳ ዓገንቲ ሜታዳንዳኔ፤ 11 ዔያቶ ሜታሳ ታምይዳፓ ኬሰካ ጩባ" ናንገና ባይቁዋፆ ጩቤ ዴዓፆ ማዓንዳኔ፤ ቦዓሢና ዒዛኮ ማላቶናም ዚጊ፡ ዒዛኮ ሱንፆ ማላቶዋ ዔኪ ዓኣዘንሢ ቢያ ሮኦሪና ዋንቲና ሓውሾ ባኣያ ማዓንዳኔ» ጌዒ ጌዒ ሓንጎዋቶ ገንፆ ሃሃ ዓኣዳኔ።

12 ያኦሲ ዓይሢያ ካፓዞንሢና ዩሱሴዋ ጉሙርቁንታያ ማዒ፡ ደዳዘንሢ ገቢ" ዳንዳዒፆ ዔርታንዳሢ ዒኢካኮ።

13 ዒማ"ና ሃሃ ጫሪንጮይዳፓ፡- « ሓይካፓ ሴካ ጎዳ ዩሱሴር ማዒ ሓይቃዞንሢ ባሊቲና ዓኣያኮ» ጌዒ ፃኣፕ» ጋዓ ዑኡሲ ታ ዋይዜኔ። ዓያኖ ጌኤዥ፡- «ሂዮ፡ ዔያቶኮ ማዳ" ዔያቶና ዋላ" ዓኣዳንዳሢሮ ላቢ"ፃፓ ዔያታ ሃውሻንዳኔ» ጋዓኔ።

14 ዩካፓ ቦኦሬ ሻኦሬ ታ ዛጌኔ፤ ዒማ"ና ሻኦሬ ዑጾይዳ ዓሲ ናዓሢ ማላ ዓሲ ዴዒ ዓኣኔ፤ ዒዚ ቶኦኮ"ይዳ ዋርቁና ኮሺ"ንቲ፡ ቦንቻሮ ዓጎ ባኮ ዓጊ ዓኣኔ፤ ኩጮይዳኣ ሃሃ ዓጩ ባኣቹ ዓርቁ ዓኣኔ። 15 ሜሌ" ኪኢታንቻ ሃሃ ጌኤዥ ማኦራፓ ኬሰካፆ ሻኦሬ ዑፃ ዴዒሢዋ ጳኤፕ ዑኡሲና፡- «ሳዓ፡ ጮኦሮንደያፕዲ ካፃኔ፤ ጮኦሮንደ ዋዳ"ኣ ሄሌ"ሢሮ ጮኦሮ ባኣጮና ጮኦሬ» ጋዓዛ፡ 16 ሻኦሬ ዑፃ ዴዒ ዓኣሢ ባኣጮ ሳፆ ባንሢ ዳካዛ ሳዓ ጮኦሪንቲ። *

17 ዩያፕዲ ሜሌ" ኪኢታንቻ ሃሃ ጫሪንጮ ዓኣ፡ ጌኤዥ ማኦራፓ ኬሰኮኔ፤ ዒዚያ ዓጩ ባኣቹ ዔኪ ዓኣኔ።

18 ሜሌ" ገንሢ ታሚ ዑፃ ቢታንቶ ዓኣ፡ ኪኢታንቻ ያኦሲዋ ዒንጊ ካኣሽኮ ቤዛፓ ኬሰካፆ፡ ዓጩ ባኣጮ ዔኪ ዓኣ ኪኢታንቻሢዋ፡- «ሳይይዳ ዓኣ ዋይኖ ዓኣፖኮ ካፃፆ ሶያ ዔርዛሢሮ ሳይይዳፓ ዋይኖ ቲቁ ቲቁ ዔኮ» ጌዒ ጳኤፕ ዑኡሲና ዒላቲ። 19 ኪኢታንቻሢ ዒማ"ና ባኣጮ ሳፆ ባንሢ ዳኪ ዋይኖኮ ሶዮ ቲቁ ቲቁ ዔኮከሰካፓ ያኦሲ ዳጎና ዋይኖ ሄርቁ ጩኡጳ ቤዛ ዓጌኔ። 20 ዩይ ዋይኖ ካታዋኮ ዙላ"፡ ዋይኖ ሄርቁ ጩኡጳ ቤዛ፡ ጩኡጳንቲ፤ ዩካፓ ኬሰኮ ሱፐፃ ሓይሃ ዋዳ ማዓንዳፆ ሳዓፓ ዴ"ጊ ጌዔኔ፤ ሃሃ ሱፐፃ ጎዒ ዴንዳ ያደሱማ ሃይሃ ጭታ ሺያ ታኣካ" ሄላ"ያ ማዔኔ።

15

ጋፒንፆ ማዔ ባይዛ ባኮ ዔኪ ዓኣ ኪኢታንቻንሢ

1 ዩካፓ ሜሌ" ጳኤፕ ሃሃ ዲቃሢ ሄርሺሳ ማላታ ጫሪንጮ ታ ዛጌኔ፤ ዩይያ፡- ያኦሲ ዳጋ" ዔያቶና ኩማያ ማዔ፡ ላንካይ ባይዛ ባኣዚ" ዔኪ ዓኣ፡ ላንካይ ኪኢታንቻ ታ ዛጌኔ።

2 ዒማ"ና ሃሃ ታሚ ሲኢሪንቲያ ለማሌኤሽ ባዚ" ማላያ ታ ዴንቁኔ፤ ዒኢካ ባዞ" ዓጩ ቦዓሢና ቦዓሢኮ ማላቶና ሃሃ ዒዛ ሱንፆ ፓይደ" ያሊ ባሽ ዓሳ ዔቁ ዓኣንቲ ታ ዴንቁኔ፤ ዔያታ ያኦሲዳፓ ዒንጊንቲ ጎኦላ" ዔኪ ዓኣኔ፤ 3 ዔያታ ያኦሲዋ ማዳ፡ ሙሴ ዓይኑዋና ማራዓሢናኮ ዓይኑዋ፡- «ቢያ ባኣዚ" ዳንዳዓ ጎዳ ማዔ ያኦዛሢዋ!

ማዳ" ኔኤኮ ጳኤፕ ሃሃ ዲቃሢ ሄርሺሳያኮ፤ ማርጌ ዴሮ"ኮ ካኣታ"ሢዮ!

ኔኤኮ ጎይፆ ፒዜ ሃሃ ጎኔኮ። 4 ጎዳሢዮ! ኔና ዒጊጩዋፆ ሓሣ ሱንፆዋ ኔኤኮ ቦንቻዋይ ያናዳይ? ኔኤኔ ሌሊ ዲማዴያኮ።

ኔኤኮ ፒዜ ማዳ" ፔጋዲ ዔርቲሢሮ ዲቦ" ዴራ" ቢያ ሙኪ ኔ ቤርታ ኔኤዋ ዚጋንዳኔ»

ጌዒ ጌዒ ዓይናዳኔ። 5 ዩካፓ ሃሃ ዓፒላና ማዥንቲ፡ ያኦሲዋ ዲማዴ፡ ጌኤሽ ማኦሪ ጫሪንጮ ቡሊ"ንቲ ዓኣንቲ ታ ዛጌኔ፤

6 ዒማ"ና ላንካዋ ባይዛ ባኮንሢ ዔኪ ዓኣ፡

14:8 ዒሲ. 21፡9፤ ዔር. 51፡8፤ ዮሐ. ያፕዳ 18፡2። 14:10 ዒሲ. 51፡17፤ ማዥ. ማፃ 19፡24፤ ሂዚ. 38፡22። 14:11 ዒሲ. 34፡10። 14:14 ዳኣኔ. 7፡13። 14:15 ዒዩ. 3፡13። * 14:16 ሳዓ ጮኦሪንቲ፡- ጌይንቲሢ ጋፒንፆ ዋጎ ኬሎ"ና ኪኢታንቻ ሳይይዳ ዓኣ ዓሶ ዔኪ ያኦሲ ቤርቶ ሺኦሻንዳሢ ዛላ ኬኤዛናያኮ። 14:20 ዒሲ. 63፡3፤ ዔር. ቃ 1፡15፤ ዮሐ. ያፕዳ 19፡15። 15:3 ኬሲ. ማፃ 15፡1። 15:4 ዔር. 10፡7፤ ዓይኑ. 86፡9። 15:5 ኬሲ. ማፃ 38፡21።

ለንካይ ከኢታንቻ ጌኤዮ ማኣራጋ ከሰከኔ፤ ይያታ
 ዓኣፒዳ ዲካ ቦኦሪ ማኣዮ ማይንቲ ዓኣኔ፤ ሃሃ
 ዳደ"ይዳኣ ዋርቆና ኮሺ"ንቲ ቃልሾ ቱኡቲ ዓኣኔ።
 7 ይኖና ያይዶ ባኮንሃዳጋ ፔቲ"ሢ ናንጊና ናንጋ
 ያኣዛሢኮ ዳጋ" ኩሚ ዓኣ፤ ዋርቆና ኮሺ"ንቲ
 ለንካይ ዑሺ ዓንገ ለንካዎ ከኢታንቻንሢም
 ዒንገኔ፤ 8 ሃሃ ጌኤዮ ማኣራ ያኣሲኮ ቦንቾና
 ዋልቆናይዳጋ ከሰካ ጩቦ"ና ኩሜኔ፤ ለንካዎ
 ከኢታንቻንሢኮ ለንካዎ ባይዛ ባኮንሃ ማዲንቲ
 ኩማንዳያ ሄላ"ንዳኣና ያኣኒያ ጌኤዮ ማኣራ ጌላኒ
 ዳንዳዒባኣሴ።

16

ያኣሲኮ ዳጋ" ኩሚ ለንካዎ ዑዮ ዓንጎ

1 ይካጋ ለንካዎ ከኢታንቻንሢም ዳኤፒ
 ዑኡሲና፡- «ዓኣዲዋቲ፤ ያኣሲኮ ዳጋ" ኩሚ፤ ዑዮ
 ዓንጎይዳ ዓኣ ዑዮ ሳይይዳ ላኣላዞቲ» ጌኤዮ
 ማኣራጋ ጋንጎቲ ታ ዋይዜኔ።

2 ዒማ"ና ቤርታሳ ከኢታንቻሢ ዳንዳዮ፤ ዑዮ
 ዓንጎይዳ ዓኣ ዑዮ ሳይይዳ ላኣላዞ ቦዓሢኮ
 ማላቶ ዔኪ ዓኣ ዓሶና ይያ ማላቶም ዚገ ካኣሽካ
 ዓሶናይዳ ፑርታ ማታሳ ከሢ ኬዳ"ኔ።

3 ለምዓሳ ከኢታንቻሢ ዑዮ ዓንጎይዳ ዓኣ
 ዑዮ ባዞ" ዋኣይይዳ ላኣላዞ፤ ዋኣይ ሐይቆ ዓሲ
 ሱጉሢጉዲ ካርቲ ሱጉሢ ማዓኔ፤ ባዞ"ይዳ ዓኣ፤
 ሽምፔና ናንጋ ባካ ቢያ ሐይቆ።

4 ሐይሃሳ ከኢታንቻሢ ዑዮ ዓንጎይዳ ዓኣ
 ዑዮ ዋር ዋኣይንታ ዓልቃ ዋኣይንታይዳ ላኣላዞ፤
 ይይያ ሱጉሢ ማዓኔ፤ 5 ይካጋ ዋኣይ ዑፃ ቢታንታ
 ዓኣ፤ ከኢታንቻሢ፡-

«ሐሢያ ዓኣያ ሚናጋ ናንጋ ዳማዳ ጎዳሢዮ!
 ሐይይዲ ኔ ዋጌሢሮ
 ኔኤኒ ደሎ"ከ፤

6 ዓሳ ኔኤም ዳማዳዞንሢንታ ኔ ማሊዮ
 ከኤዛዞንሢያ
 ዋዲ ሱጉያ ላኣላሢሢሮ
 ኔኤኒ ዔያቶ ሱጉሢ ዑሺ"ኔ፤
 ይይ ዔያቶም ኮይሳያከ»
 ጋንጎቲ ታ ዋይዜኔ።

7 ይያጉዲ ሃሃ ያኣሲም ዒንገ ካኣሽኮ
 ቤዘይዳጋ፡-
 «ሂዮ፤ ቢያ ባኣዚ" ዳንዳዳ ጎዳ ማዓ ያኣዛሢዮ!
 ኔኤኮ ዋጊያ ጎኔ፤ ሃሃ ፒዜከ» ጋዓ ዑኡሲ ታ
 ዋይዜኔ።

8 ያይዳሳ ከኢታንቻሢ ዑዮ ዓንጎይዳ ዓኣ
 ዑዮ ባዞ" ላኣላዞ፤ ዓሶ"ም ዓሶ ዓዳ" ታሚጉዲ
 ሚቻንዳ ዋልቆ ዒንገንቲኔ፤ 9 ይያሮ ዓሳ ዳኤፒ
 ሩኡጲና ሚቻንቲኔ፤ ይንሢ ባይዛ ባኮንሃ ዑፃ
 ቢታንቶ ዓኣ፤ ያኣዛሢኮ ሱንያ ዔያታ ጩሽከኔ፤
 ጎም ፔኤኮ ቡኡዲ፤ ዒዛ ቦንቻዎም ዔያታ ዒፃ።

10 ዳንጋሳ ከኢታንቻሢ ዑዮ ዓንጎይዳ ዓኣ
 ዑዮ ቦዓሢኮ ካኣቲም ያይቶይዳ ላኣላዞ፤
 ቦዓሢኮ ካኣቲማ ዳሚ ማዓኔ፤ ዓሳ ኮሺ" ማታዲ

ማታሢዳጋ ዔቆያና ዒንዲርዘ ፔኤኮ ዳዓኔ፤
 11 ሐሃ ዔያቶኮ ማታዲያና ከፃዲያናይዳጋ
 ዔቆያና ጩሪንጩ ያኣዛሢ ዔያታ ጩሽከኔ፤ ዔያታ
 ማዳ፤ ዳቢንቶ ቡኡዲባኣሴ።

12 ለሃ"ሳ ከኢታንቻሢ ዑዮ ዓንጎይዳ ዓኣ ዑዮ
 ዳኤፒ ዋር፤ ዔፕራዲሴይዳ ላኣላዞ ዓሳ" ከሰካ
 ዛላ"ጋ ሙካ ካኣቶ"ም ጎይሢ ማዓንዳጉዲ ዋር
 ዋኣይ ሚጩኔ። 13 ዳኤፒ ሾኦዞሢ ዳንጎና ቦዓሢ
 ዳንጎና ሃሃ ሉኡዞምና ያኣሲ ማሊያ ከኤዛያ
 ማሊሳሢ ዳንጋጋ ጋንቆ ማላ፤ ሐይሃ ፑርታ ዓያና
 ከሰካንቲ ታ ዛጌኔ። 14 ዔያታ ዳማ ዓኪ ባኣዚ"
 ማዳ ያላሄ ዓያናከ፤ ይንሢ ሐይሃ ዓያኖንሢ ቢያ
 ባኮ ዳንዳዳ ያኣዛሢኮ ዳኤፒ ከሎ"ና ከሰካንዳ
 ያሎም ዓሶ ቡኡሳኒ ዓጮ" ካኣቶ" ቢያሢ ባንሢ
 ዓኣዳ።

15 «ታኣኒ ዉሲጉዲ ዔሩዋንቲ ይዓንዳኔ፤ ካሎ"
 ማዑዋጉዲና ካሎ"ምዋ ዓሲ ዛጉዋጉዲ ጴጪ
 ፔኤኮ ማኣዓሢ ካጋሢ ዓንጆ ዋዛ ዳንቃንዳኔ»

16 ይንሢ ዓያኖንሢ ዓጮ" ካኣቶ" ቢያ ዔብሪ
 ዓሶ ሙኡቾና ዓርማጌዳኔ ጌይንታ ቤዘይዳ
 ቡኡሲ ያሎም ገኢጊሼኔ።

17 ለንካሳ ከኢታንቻሢ ዑዮ ዓንጎይዳ ዓኣ
 ዑዮ ዘርባይዳ ላኣላዞ፤ ጌኤዮ ማኣራ ዓኣ
 ካኣቲም ቤዛጋ፡- «ዓካሪ ቢያ ባካ ማዲንቲ
 ኩሜኔ!» ጋዓ ዳኤፒ ዑኡሲ ዋይዚንቲኔ።

18 ዒማ"ና ዜኤሊንሢ ዜኤሊንሢ፤ ዳኤፒ
 ዑኡሲያ ዋይዚንቲኔ፤ ጉጉንሢ ጉጉንሢ፤ ሃሃ
 ሳዓኣ ሚርጌና ዓገፃ፤ ይያጉዳ ሳዓ ዓገፃሢ ዓሲ
 ማዞገንቲማጋ ዓርቃዮ ዓገፃ ቤቁባኣሴ። 19 ዳኤፒ
 ካታሚላ ሃይሃ ቤሲ ዱጲ ዱጲ ጋቅንቲኔ፤ ሚሌ"
 ዓጮ" ዓሶ ካታማኣ ቢያ ደዔኔ፤ ያኣሲ ዳኤፒ፤
 ባብሎኔ ካታሚሎ ጳቂሢ ዒዛኮ ዳኤፒ ዳጎ ዑዮ
 ኩንሃና ዑዮ ዑሽካንዳጉዲ ዒዞም ዒንገኔ።

20 ዋኣይ ሳዞ" ዓኣ ዓጮ" ዓኣዲ ባይቆኔ፤ ሃሃ
 ዳካ"ኣ ቢያ ዓኣ ቤዛጋ ባይቆኔ። 21 ዳኤሠማ
 ፔቲ" ዳኤፒ ዋንሢ ሹቺጉዳ ሻቺ ጩሪንጩጋ
 ዓሶይዳ ከዳ"ኔ፤ ይይ ባይዞም ዳከንቲ ባካ
 ሚርጌ ካራ ባይዚ ማታሴያ ማዓሢሮ ዓሳ ያኣሲ
 ጩሽከኔ።

17

ዘኣሰካ ኮኣማ ላኣሊ

1 ለንካዎ ዑዮ ዓንጎ ዔኪ ዓኣ፤ ለንካዎ
 ከኢታንቻንሢጋ ፔቲ"ይ ታ ባንሢ ሙካዮ ታኣም፡-
 «ሐኒ ሙከ፤ ሚርጌ ዋኣይ ዑፃ ዳዒ ዓኣ፤ ዘኣዛ
 ኮኣማ ላኣላሎም ዒንገንታንዳ ማታሢ ታ ኔና
 ዳዋንዳኔ፤ 2 ዓጮ" ካኣታ" ዒዞና ዋላ" ዘኣዛ
 ኮኣማ፤ ሃሃ ዓጮ"ይዳ ናንጋ ዓሳ ዒዞኮ ይያ
 ፑርቶ ሱኡኮ ማዳ" ዑዮና ማሢንቲኔ» ጌዓኔ።

3 ይካጋ ከኢታንቻሢ ዓያና ጌኤሺ ማሊያይዳ
 ታና ጌልዚ፤ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ" ዔኪ ዓኣዳ፤
 ዒኣካ ጩሺ ዑይይዳ ቢያ ያኣፒንቲ ዓኣ፤ ለንካይ
 ቶኣኪና ታጲ ጉራኒና ዓኣ፤ ዘቆ ቦዓሰከያኮ ዑፃ
 ዳዒ ዓኣ ፔቲ" ላኣሊ ታ ዳንቆኔ። 4 ላኣላሊ

15:8 ከሲ. ማፃ 40፣34፤ 1ካኣቶ. ማ 8፣10-11፤ 2ያኣሲ. ዓሃከ 5፣13-14፤ ዒሲ. 6፣4። 16:2 ከሲ. ማፃ 9፣10። 16:15
 ማቲ. 24፣43-44፤ ሉቃ. 12፣30-40፤ ዮሐ. ያፔዳ 3፣3። 16:16 2ያኣሲ. ዓሃከ 23፣29፤ ዛካ. 12፣11። 16:18 ዮሐ. ያፔዳ
 8፣5፤ 11፣13፤ 19። 16:19 ዒሲ. 51፣17። 16:20 ዮሐ. ያፔዳ 6፣14። 16:21 ከሲ. ማፃ 9፣23፤ ዮሐ. ያፔዳ 11፣19።
 17:1 ዔር. 51፣13። 17:2 ዒሲ. 23፣17፤ ዔር. 51፣7። 17:3 ዮሐ. ያፔዳ 13፣1።

ጮልዔ ዲንኪ ማእዎና ዘቄ ማእዎና ማይንቲ ዓኣኔ፤ ጊንሣ ዋርቄና ዲማ ዲማ ሚዛጶ ሹጮና ፓልሚንቲ ዓኣኔ፤ ኩጮይዳ ሃሣ ዒዛ ሻኣካ ባኣዚ"ና ዒዛኮ ፑርቶ ሱኡኮ ማዶ"ና ኩሜያ፡ ዋርቄና ኮሺ"ንቴ ዑሺ ዓንጊ ዔኪ ዓኣኔ። 5 ዒዛኮ ባሊቶይዳ፡- «ዘኣዛ ኮኦማ ዓሰና ዓጮ"ይዳ ፑርቶ፡ ዒኣኔ ማዶ"ናኮ ዒንዶ ማዔ ዴኤፖ ካታሚሎ ባብሎ» ጌይንታያ ዓኣሺንታያ፡ ዔርቱዋ ሱንሣ ፃኣፒንቲ ዓኣኔ። 6 ዬና ላኣሌላ ያኦሲም ዲማዴ ዓሰኮ ሱጉያና ዬሱሲ ኪሪሰቶሴ ዘሎ" ማርካዳ ዓሰኮ ሱጉያና ማሢንቲ ዓኣንቴ ታ ዛጌኔ፤ ታ ዒዛ ዴንቃያ ሚርጌና ዲቃቲ ሄርሼኔ። 7 ኪኢታንቻሣ ጋዓንቴ ታኣም፡- «ዓይጎር ኔ ዲቃቲ ሄርሻይ? ላኣሌሎና ዒዛ ዴዒ ዓኣ፡ ላንካዋ ቶኦኮ"ና ታጶ ጉራኖና ዓኣ ቦዓሢናኮ ዓኣሺንታያ ማዔ ዔርቱዋ ባኮ ታ ኔኤም ጋፒሲ ኬኤዛንዳኔ፤ 8 ኔኤኒ ዛጌ ቦዓሢ ቤርታ ዓኣያኬ፤ ሃሣ ጋዓንቴ ባኣሰ፤ ሃጊ ዴኤፖ፡ ዒጊቻ ዔቶይዳፓ ኬሰኪ ባይቆር ዓኣዳንዳኔ፤ ዒማ"ና ሰዓ ማኸንቴማፓ ዓርቃያ ሱንፃናንጎ ማፃኣፖይዳ ፃኣፒንቲባኣያ፡ ሰዓይዳ ናንጋ ዓሳ፡- ቦዓሢ ቤርታ ዓኣያ፤ ሃሣ ጋዓንቴ ባኣያ ጊንፃፓ ሙካንዳያታሣ ዛጋያ ዲቃቲ ሄርሻንዳኔ። 9 «ዔሪ ማላ ዒኔና ዓኣያ ማዓኒ ኮይሳሣ ዒማ"ናኬ፤ ላኣሌላ ዴዒ ዓኣ ቶኦኮ"ንሣ ላንካይ ዲካኬ፤ 10 ዔያታ ላንካይ ካኣቶ"ኬ፤ ዔያቶይዳፓ ደንጋሣ ሎኦሜኔ፤ ፔቴ"ሣ ሃሣ ዓኣኔ፤ ባጋሣ ጋዓንቴ ሃጊ ሙኪባኣሰ፤ ዒ ሙካፃ ካኣታዲ ዴዓኒ ኮይሳሣ ዳካ" ዎዴ ሌሊኬ። 11 ቤርታ ዓኣያ፡ ሃሣባኣ ቦዓሢ ሳላ"ሳ ካኣታ"ሣኬ፤ ዒዚ ላንካዋ ካኣቶ"ንሣፓ ፔቴ"ሣኬ፤ ዒዚያ ባይቆር ዓኣዳኔ። 12 «ኔኤኒ ዛጌ ታጶ ጉራና ሓጊ ካኣታዲባኣ፡ ታጶ ካኣቶ"ኬ፤ ጋዓንቴ ኮሺ" ዳካ" ዎዴ ቦዓሢና ዎላ" ካኣታዳንዳ ቢታንቶ ዔያታ ዴንቃንዳኔ። 13 ዬንሣ ካኣቶ"ንሣከ ማሊፃ ፔቴ"ኬ፤ ዔያታ ፔኤኮ ዎልቆና ቢታንቶና ቦዓሢም ዒንጋንዳኔ፤ 14 ዬያታ ማራዓሢና ዎላ" ዎልታንዳኔ፤ ጋዓንቴ ማራዓሢ ጎዳቶኮ ጎዳ ሃሣ ካኣቶ"ኮዎ ካኣቲ ማዔሣር ለሎና ዔያቶ ባሻንዳኔ፤ ዒዛና ዎላ" ዓኣ፡ ዔኤሊ"ንቴዘንሣንታ ደኦሪንቴዘንሣንታ ሃሣ ጉሙርቁንታዘንሣንታ ዎሎና ባሻያ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ። 15 ሓሣ ኪኢታንቻሣ ታኣም፡- «ዘኣዛ ኮኦማ ላኣሌላ ዴዒ ዓኣንቴ ኔ ዛጌ ዎኣፃ' ዲማ ዲማ ዜርሣ፡ ቶኦኪ፡ ዴሬ ሃሣ ዲማ ሙኡቹ ጌሰታ ዲቢ ዓሲኬ፤ 16 ቦዓሢና ኔ ዛጌ ታጶ ጉራኖንሣና ዬኖ ዘኣዛ ኮኦማ ላኣሌሎ ዒፃ፡ ጉሪ ካሎ" ዒዛ ዓይሳንዳኔ፤ ዒዛኮ ዓሸኮዎ ሙዒ፡ ታሚና ዒዛ ዔያታ ሚቻንዳኔ። 17 ያኦሲ ፔኤኮ ማሊፃ ዔያታ ኩንሣንዳጉዲ ዬያ ዔያቶ ዒኖይዳ ጌሣኔ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ያኦሲ ቃኣላ" ማዲንቲ ኩማንዳያ ሄላ"ንዳኣና ዔያታ ፔቴ" ማሊሣና ዎላ" ጊኣጊ፡ ዔያቶኮ ካኣቱዎ ቢታንቶ ቦዓሢም ዒንጋንዳጉዲኬ። 18 «ዬና ኔ ዛጌ ላኣሌላ ዓጮ" ካኣቶ" ዑፃ ካኣታዳንዳ፡ ዴኤፖ ካታሚሎኬ» ጌዔኔ።

18

ባብሎኔ ካታሞኮ ሎኦሚፃ
 1 ዬካፓ ሃሣ ዴኤፒ ቢታንቶ ዓኣ፡ ሚሎ" ኪኢታንቻሰኬይ ጫሪንጫፓ ኬዳ"ንዳቲ ታ ዛጌኔ፤ ዒዛኮ ቦንቾ ፖፃ ሼኤሪፃፓ ዔቄያና ሳዓ ፖዔኔ፤ 2 ዒዚ ዴኤፒ ዑኡሲና፡- «ዴኤፖ፡ ባብሎኔ ካታሚላ ሎኦሚኔ! ሎኦሚኔ! ፃላሃኮዎ ናንጊ ቤሲ ማዔኔ! ሃሣ ፑርቶ ዓያኖኮዎ ዎይሣ ቤሲ ማዔኔ፤ ፑርታ ሃሣ ሻኣካያ ማዔ፡ ካፖኮ ቢያ ዎይሣ ቤሲ ማዔኔ። 3 ዴራ" ቢያ ዒዛኮ ፑርቶ ሱኡኮ ማዶ" ዑኡኮ ዑሸኬኔ፤ ዓጮ" ካኣታ" ዒዛና ዎላ" ዘኣዛ ኮኦሜኔ፤ ሃሣ ዓጮ"ይዳ ኮርሞ ኮርማ ዓሳኣ ዑሣ ዓኣዴ ዒዛ ሳኣ ናንጊም ጊኢጋያታሣር ዎርጎጮኔ» ጌዒ ዒላቲኔ። 4 ሓሣ ሚሎ" ዑኡሲ ጫሪንጫፓ፡- «ታ ዴሬዮቴ! ዒዛ ማዳ ጎሞ ዒንሣ ማዲዎጉዲ ዒዛም ዓጎና ባይሲንቶና ዒንሣያ ባይቁዎጉዲ፤ ዒዛይዳፓ ኬሰከዎቴ። 5 ዓይጎር ጌዔቲ ጎማ ዒዛኮ ኩሊንቲ ጫሪንጮ ሄሌ"ሣር ያኦሲ ዒዛኮ ፑርቱዎ ጶቂሣሣርኬ። 6 ዒዛ ዒንገማጉዲ ማሃ ዒንጉዎቴ፤ ዒዛ ማዴ ማዶ"ኮዎ ጳንጮ ዒዛም ማህዋቴ፤ ዒዛ ሲኢሪ ዒንጌ ዑኡኮ፡ ጳንጮ ማሃ ሲኢሪ ዒዛም ዒንጉዎቴ። 7 ዒዛ ፔና ቦንቾሲ ሳኣ ናንጊም ጊኢጋያ ማሃማጉዲ ዒዛ ሜታሲ ዎዴሱዎቴ፤ ዒዛ ፔኤኮ ዒኖና፡- «ታኣኒ ካኣቲ ማዒ ዴዔኔ፤ ዓኒ ታኣኮ ሓይቄያቴዎሴ፤ ፔቴ"ታፃ ዎዴያ ታ ዎዴዎሴ» ጌዒ ጌዒ ሄርሻንታኔ። 8 ዬያር ዒዛም ዓጎና ባይሲንታ ፔቴ" ኬሊ" ዒዛ ሄላ"ንዳኔ፤ ሓይቢና ዎዴሣና ናይዚና ዒዛ ሄላ"ንዳኔ፤ ዒዛይዳ ዎጋ ጎዳ ማዔ ያኦዛሣ ዴኤፒ ማዔሣር ታሚና ዒዛ ሚቻንታንዳኔ» ጋዓንቴ ታ ዎይዜኔ። 9 ዒዛና ዎላ" ዘኣዛ ኮኦሚ፡ ጊኢጋ ናንጊ ናንጌ፡ ሳፃ ካኣታ" ዒዛ ሚቻንታ ዎዶ"ና ኬሰካ ጮኮ" ዛጊ ዒዛር ዒላቲ ዒላቲ ዬኤካንዳኔ። 10 ዔያታ ዒዛይዳ ሄሌ" ሚታሣ ዛጎ ዒጊጮ፤ ሃኬ ዔቁ፡- «ኔኤኒ ሓና" ዴኤፖ ካታሚሎ! ኔኤኒ ሓና" ፑኡፒ ማዔ፡ ባብሎኔ! ፑርቶ ዎጋ" ኔ ጊዳ" ዑኬና ሙኬሣር ባዴዔ ኔና! ባዴዔ ኔና!» ጋዓንዳኔ።

17:4 ዔር. 51፡7። 17:8 ዳኣኔ. 7፡7፤ የሐ. ዎፔሳ 11፡7፤ ዓይኑ. 69፡28። 17:12 ዳኣኔ. 7፡24። 18:2 ዒሲ. 13፡21፤ 21፡9፤ ዔር. 50፡39፤ 51፡8፤ የሐ. ዎፔሳ 14፡8። 18:3 ዒሲ. 23፡17፤ ዔር. 51፡7። 18:4 ዒሲ. 48፡20፤ ዔር. 50፡8፤ 51፡6፤ 45። 18:5 ማኸ. ማፃ 18፡20-21፤ ዔር. 51፡9። 18:6 ዓይኑ. 137፡8፤ ዔር. 50፡29። 18:10 ሄዚ. 26፡16-17።

11 ዕድያቸው ዋናዎ ካኣሚላ ጩኣኔ ባኮ ሃካፓ ሴካ ሻንቃ ዓሲ ባኣሚሮ፣ ሳዖይዳ ኮርሞ ኮርማ ዓሳ ዒዛዛ ሎ" ዩኤኪ ያያንዳኔ፤ 12 ዕድያታ ዋናዎ ካኣሚሎይዳ ጩኣኔ ባካ፡- ዋርቄ፣ ቢራ ዓንጊ፣ ቦንቸንታ ሹቸ፣ ሚዛጸ ሹቸ፣ ቦኦሬ ሻኣዣ ዓፒላ፣ ጩልዔ ዲንኪ ማኣዓ፣ ሱኡፔ ዓፒላ፣ ዘቄ ዓፒላ፣ ቃራ ሳውቃ ዲማ ዲማ ሚሢ፣ ዳርሲ ዓቸንታ ሚርጌ ሚኢሼ ዔካ ሚሢንታ ሞኦና ዓንጊንታ ሚሎ" ዓንጎንታ ቦኦሬ ሚዛጸ ሹጩንታይዳፓ ኮሺ"ንቲ ባካ ቢያ፣ 13 ሳውቃ ሚሢ ቁኡሪ፣ ዲማ ዲማ ሳውቃ ዴኤሻ፣ ካርቤ፣ ቲሺ፣ ዑንጃ፣ ዋይኖ ዑዛ፣ ሪሚቶ ዛይታ፣ ሺኢቸ ዲኢሊ፣ ዘርጌ፣ ባይ፣ ማራይ፣ ፓራ፣ ሳርጌላ ያይታ፣ ዩያጉዲ ሃሣ ዓይሎ" ማዔ ዓሳንታ ያሎና ዲዒ ዔኮና ዓሳንታኩ።

14 ዩንሢ ኮርሞ ኮርማዘንሢ፡- «ኔኤኒ ናሽካ ኮኩ ባካ ቢያ ኔ ጊዳፓፓ ቤቲ፣ ዴንዴኔ፤ ኔኤኮ ያርጎቹሞና ፓልሞና ቢያ ባይቄኔ፤ ማይ ዩይ ባካ ኔኤም ገንሣ ጴዳባኤ» ዒዘሞ ጋዓኔ። 15 ዩያ ባኮ ዒዘይዳፓ ሻንቄ ኮርሚ ያርጎጩ ኮርማ ዓሳ ዒዘይዳ ሄሌ" ሚቶ" ዒጊጩሢሢ ሃኬ ዒዘኮ ዔቃንዳኔ፤ ሃሣ ዕድያታ ዒዘ ዛሎ" ዩኤኪ ዩኤኪ ያያንዳኔ፤ 16 ዑኡዘዋ ዕድያታ ዴጊዲ፡-

«ሻኣዣ ዓፒሎንታ ዲንኮ ዘቄ ዓፒሎንታ ማይንታዘ ዋርቆና ሚዛጸ ሹጩና ፓልሚንቲዘ ዴኤፖ፣ ካታሚሎ ባብሎኔም ባዴዔ! ባዴዔ!

17 ዩይ ቆላ" ቢያ ኔጉዋዖ ኔኤኮ ባይቀባይ!» ጋዓንዳኔ።

ዋናዎ ካኣሚሎኮ ሱኡጋ ቢያ፣ ዋናዎ ካኣሚሎ ቶጊ ዓኣዳ ዓሳ ቢያ፣ ዋናዎ ካኣሚሎይዳ ማዳ ዓሳንታ ባዘ" ዑፃ ሃንቲ ሃንቲ ኮርማ ዓሳ ቢያ ዒዘኮ ሃኬ ዕድያንዳኔ፤ 18 ዒዘ ሚቸንታኣና ኬሰካ ጩኮ" ዘጋዖ፡- «ሃ" ዴኤፖ ካታሚሎጉዴያ ሚሎ" ካታማ ዋካዳይ?» ጌይ ጌይ ዕድያታ ዒላቲኔ።

19 ሃሣ ዕድያታ ፔኤኮ ቶኦካ" ሲላሊ ዋሂ፣ ያዩ ዩኤኪ ዩኤኪ፡-

«ባዘ"ይዳ ዋናዎ ካኣሚላ ዓኣ ዓሳ ቢያ ዒዘ ቆሎ"ና ያርጎጩ ዓሳ

ዴኤፖ ካታሚላ ዑኡከና፣ ኔጉዋዖ ባይቄሢር ባዴዔ! ባዴዔ!

20 ጩሪንቸዮ! ዒዘ ባይቄሢር ዋዛዳ፤ ዒንሢ ያኦሲም ዲማዴዘንሢሢና ያኦሲ ማዴ"ም ዳኪንቲዘንሢሢሢሢ ሐሣ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛዘንሢሢሢ ዋዛዳዋቲ፤

ዓይጎር ጌዔቲ፡- ያኦሲ ዒንሢዳ ዒዘ ሄሊ"ሴ ሚቶ"ር ጌዒ ዒዘ ፑርታና ዋጌኔ» ጌይ ጌይ ዒላቲኔ።

21 ዩካፓ ሃሣ ፔቲ" ዴኤፒ ኪኢታንቻሰኬይ ፑኡፒ ዋንሢ ሹቸጉዴ ሹቸ ዔኪ ባዘ"ይዳ ኬኤራዖ፡- «ዴኤፖ ካታሚላ፣ ባብሎኔ ሐኣዲዲ ዋልቄና ኬኤሪንታንዳኔ፤ ሐካፓ ሴካ ዒዘ ጴዳባኤ፤

22 ጎኡሎ" ዋርቃ ዓሳንታ ዓይኑሞ ዓይናዳ ዓሳ ዑኡዘ

ሹሉንጎንታ ዘያሢንታ ዋርቃ ዓሳ ዑኡዘ ላሚ ኔ ጊዳ" ማይ ዋይዘንታዓኬ፤

ዲማ ዲማ ባኣዘ" ሃኣማቶና ማዳ ዓይጎ ዓሲያ ሃይፓ ሴካ ኔ ጊዳ" ጴዳባኤ፤

ዋንሢ ዋዲንታያኣ ማይ ኔ ጊዳ" ዋይዘንታዓኬ።

23 ፖዓ፣ ፖዒያ ኔ ጊዳ" ሐይፓ ሴካ ፖዓዓኬ፤

ዔፒ ሃይሴያ ሃይፓ ሴካ ኔ ጊዳ" ዋይዘንታዓኬ።

ኔ ዓጩ"ኮ ኮርሞ ኮርማ ዓሳ ዓጩ" ቢያይዳ ዔርቲ ዴኤፖ ዓሳኬ፤

ኔኤኮ ማርሻና ዓሳ ቢያ ኔ ዳቢሼኔ።

24 ዒዘይዳ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛዘንሢሢሢሢ ያኦሲም ዲማዴዘንሢሢሢሢ ሳዖይዳ ዋዲንቲ ዓሳኮዋ ቢያ ሱጉፃ ጴዳኔ» ጌዔኔ።

19

1 ዩካፓ ሚርጌ ዓሲ ዑኡሲ ማላ፣ ዴኤፒ ዑኡሲ ጩሪንጩይዳ፡-

«ያኦሲም ጋላታ! ዳቄሺሢና ቦንቸና ሃሣ ዋልቄያ ኑ ያኦዛሢር ማዔኔ፤

2 ዒዘ ዋጋ ዋጊያ ጎኔ፤ ሃሣ ፒዜኬ። ዘኣዘ ኮኣሚያና ሳዖ ዒኢሴ

ዘኣዘ ኮኣማ ዴኤፔሎ ፑርታና ዒ ዋጌኔ፤ ዒዘ ፑርታና ዋጊያና

ዒዘም ማዳ ዓሳኮ ሱጉፃ ማሄኔ፤ 3 ላሚ ሃሣ

ያኦሲም ጋላታ! ዒዘይዳፓ ጩካ" ናንጊና ጩኪ ጩኪ ኬሰካኔ»

ጋዓ ዑኡሲ ታ ዋይዘኔ።

4 ዒማ"ና ላማታሚ" ያይዶ ጋርቻንሢሢና ያይዶ ባኮንሢ ካኣቲሞ ያይታ" ዴዒ ዓኣ፣ ያኦዛሢም

ባሊቶና ሳዖ ባንሢ ሂርኪ ጌይ፡- «ዓኣሚን፤ ያኦሲም ጋላታ!» ጌዒ ጌዒ ዘጌኔ።

ማራዒሢኮ ዔፖ ሙዖ 5 ዩካፓ፡-

«ዒዘ ዒጊጩ፣ ዒዘም ማዳ ዳኮ"ንታ ዴኤፖንታ ቢያ

ኑ ያኦዛሢ ጋላቲዋቲ!» ጋዓ ዑኡሲ ካኣቲሞ ያይታ" ዓኣ ቤዛፓ

ዋይዘንቲኔ። 6 ሃሣ ገንሣ ሚርጌ ዓሲ ዑኡሲ፣ ዴኤፒ ዋታ" ዋርዚ ዋኣሢና ዴኤፒ ጉጉንሢ ዑኡሲ ማላ

ዑኡሲ፡- «ቢያ ባኣዘ" ዳንዳዓ ጎዳ ማዔ ያኦዛሢ ካኣታዳሢር ጋላቲዋቲ!

7 ማራዒሢኮ ዔፓ ሄሌ"ሢሢሢ ዒዘኮ ዑኡቲላ ጊኢጊንቲሢሢር

ዋዛ ኑም ማዖንጎ፣ ኑ ዋዛዶም፤

18:11 ሂዚ. 27፣31-36። 18:13 ሂዚ. 27፣12፤ 13፤ 22። 18:15 ሂዚ. 27፣31፤ 36። 18:17 ዓሲ. 23፣14፤ ሂዚ. 27፣26-30። 18:18 ሂዚ. 27፣32። 18:19 ሂዚ. 27፣30-34። 18:20 ላሚ. ዋማ 32፣43፤ ዔር. 51፣48። 18:21 ዔር. 51፣63-64፤ ሂዚ. 26፣21። 18:22 ሂዚ. 26፣13፤ ዓሲ. 24፣8። 18:23 ዔር. 7፣34፤ 25፣10። 18:24 ዔር. 51፣49። 19:2 ላሚ. ዋማ 32፣43፤ 2ካኣቶ". ማ 9፣7። 19:3 ዓሲ. 34፣10። 19:5 ዓይኑ. 115፣13። 19:6 ሂዚ. 1፣24፤ ዓይኑ. 93፣1፤ 97፣1፤ 99፣1።

ቦንቸያ ዲዛኑ ቦንቸም።
8 ዓኣፒዳ ደካያ፣ ጌኤሺ ማዕ
ሻኣዡ ዓፒላ ማይንታገዳጉዲ ዲዛም
ዒንገንቴ፤

ዬይ ቦኦሬ ሻኣዡ ዓፒላ ያኦሲም ደማዳ ዓሶኮ
ዲሎ"ም ማዳ"ኬ» ጋዓንቴ ታ ዋይዜ።

9 ኪኢታንቻህ ሃሃ፡- « ለማራዓህን ዔጋ
ሙዖም ዔኤሌ"ንቴ ዓሳ ባለቲና ዓኣያኬ» ጌይ
ያኣፔ» ታኣም ጌዔ፤ ሄሊ"ሳዖ ሃሃ፡- «ሐይ ያኦሲኮ
ጎኔ ቃኣላኬ» ጌዔ።

10 ታኣኒ ዬያ ኪኢታንቻህም ዚጋኒ ዲዛ ቶኮ
ዳማ" ባለቶና ሂርኪ ጋዓዛ፣ ዲዚ ጋዓንቴ፡-
«ሃሺ"፤ ሐያይዲ፤ ታኣኒያ ኔናንታ ዬሱሴ ዛሎ"
ማርካዳ ዲሾንሂንታ ዋላ" ማማዲያኬ፤ ያኦሲም
ዚጌ።

«ዬሱሴ ፔጋሲ ዳዌ ጎኑማ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ
ዓሶ ዳንጎና ኬኤዛ ዓያኖኬ» ጌዔ።

ቦኦሬ ፓራሂ ቶጊ ዓኣ ዓሂ

11 ዬካፓ ጫሪንጫ ቡሊ"ንቴም፡ ዲኢካ ቦኦሬ
ፓሮ ታ ዳንቄ፤ ፓራሂ ቶጊህ፡- «ጉሙርቁንታያ
ሃሃ ጎኔ ዓሲ» ጌይንታያኬ፤ ዲዚ ዲሎ"ምና ዋጋያ
ሃሃ ያልታያኬ። 12 ዓኣፓ ዲዛኮ ዔኤታ ታሚ
ማላኔ፤ ሃሃ ዲዛኮ ቶኣኮ"ይዳ ቦንቸሮ ዓጎ ባካ
ሚርጌ ዓገንቴ ዓኣኔ፤ ዲዛይዲፓ ዓታዛ ማሌ"
ያኣኒያ ዔርዋያ፣ ያኣፒንቴ ሱ"ንሂ ዲዛይዳ ዓኣኔ፤

13 ዲዚ ሱጉሂ ሄሊ" ፑርቲሴ ማኣዖ ማይንቴ
ዓኣኔ፤ ዲዛኮ ሱንፃ «ያኦሲ ቃኣላ» ጌይንታያኬ።

14 ዓማ"ና ቦኦሬ ፓሮ ቶጌ፡ ቦኦሬ ጌኤሺ ዓፒላ
ማይንቴ፣ ጫሪንጫ ዓኣ ያሎ ዓሳ ዲዛ ገንፃ
ዓኣዳኔ፤ 15 ማሌ" ዳሮ" ያሊ ባሻንዳ ዓጩ፣
ጨንቻ ዓፓሮ ዲዛኮ ዳንጋፓ ኬሰኬ፤ ዲዚ
ሚጠንቸዋዖ ሄርቁ ዔያቶ ዋይሃንዳ፤ ሃሃ ዲዚ
ቢያ ባኣዚ" ዳንዳዓ ያኣዛሂኮ ዴኤፓ ዳጎና
ዋይሮ ሄርቁ ጨኡጾ ቤዛ ዋይሮ ሄርቃንዳ፤

16 ዲዛኮ ማኣዓሂና ጉባዘ"ናይዳ፡- «ካኣቶ"ኮ
ካኣቴ፡ ጎዳቶኮ ጎዳ» ጋዓ ሱንሂ ያኣፒንቴ ዓኣኔ።

17 ዬካፓ ሃሃ ፔቴ" ያኦሲኮ ኪኢታንቻ ዓሶ" ዑፃ
ዔቁ ዓኣንቴ ታ ዛጌ፤ ዲዚ ጫሪንጫይዳ ባራና
ካፖም ዴኤፒ ዑኡሲና፡- «ያኦሲ ገኢጊሼ፡ ዴኤፓ
ሙዖ ሙዓኒ ቡኪንቴዋቴ፤ 18 ዲንሂ ቡኪንታሂ
ካኣቶ" ዓሽኮ፡ ፖኦሊሶ ዓይሃ ዓሶ ዓሽኮ፡ ያሎ
ያላ ደደ ዓሶ ዓሽኮ፡ ፓራሂ ቶጊ ያላ ዓሶና ፓራሂና
ዓሽኮ፡ ዋይሃ ዓሶና ዳማ" ማዒ ዋርቃ ዓሶናኮ
ዓሽኮ፡ ዳኮ" ዓሶና ዴኤፓ ዓሶና ዓሽኮ፤ ዬያጉዲ
ዓሲ ቢያኮ ዓሽኮ ሙዓኒኬ» ጌይ ዲላቴ።

19 ሐሃ ቦዓሂንታ ሳዖ ካኣቶ"ንታ ፔኤኮ ያላ
ዓሶና ዋላ" ቦኦሬ ፓራሂ ቶጊህና ዲዛኮ ያላ ዓሶና
ያልታኒ ቡኪንቴ ዓኣንቴ ታ ዛጌ፤ 20 ጋዓንቴ ቦዓሂ
ዓዲንቴ፤ ሃሃ ዲዛኮ ዋላ" ዲዛ ቤርታ ደማ
ደማ ዓኪ ባኣዚ" ማዳ፡ ለኡዙዋና ያኦሲ ማሊያ
ኬኤዛሂያ ዓዲንቴ፤ ዲዚ ቦዓሂ ማላቶ ዔኪ
ዓኣዘንሂና ዬያም ዚጋዘንሂ ደማ ደማ ዓኪ
ባኣዚ" ማዲ ዳዋሂና ዳቢሻ፤ ዓማ"ና ዬንሂ
ላምዖንሂ ሽምፔና ዓኣ ጎይሃ ዓኣንቴ ዔኤታ ታሞ
ባዘ"ይዳ ዓገንቴ። 21 ዓቲዘንሂ ሃሃ ቦኦሬ

ፓራሂ ቶጌ ዓሂኮ ዳንጋፓ ኬሰካ፣ ጨንቻ ዓፓራ
ዋዴ፤ ዲማ"ና ካፓ ቢያ ዓሽኮ ዔያቶኮ ሙይ
ሚሽኬ።

20

ሺዮ ሌዖ ካኣታዳንደ ካኣቱም

1 ዬካፓ ሃሃ ዴኤፓ፡ ዲጊቻ ዔቶ ካሮ"
ቡሎ" ቁልፔና ዴኤፒ ካኒ ቢራታና ዔኪ ዓኣ፡
ኪኢታንቸሰኬይ ጫሪንጫፓ ኬዳ"ንቴ ታ ዛጌ፤

2 ዲዘ፡ ዴኤፓ ሾኦዣሂ ዓርቁ ሺያ ለዔ ቱኬ"ኔ፤
ዬይ ዴኤፓ ሾኦዣሂ ዲያብሎሴ፡ ሃሃ ገንሃ
ፃላሄ ጌይንቴ ቤርታኣ ሾኦዣሂኬ፤ 3 ዬይ

ሺዮ ሌዓ ጋፓንዳያ ሄላ"ንዳኣና ማይ ዳሮ"
ዳቢሹዋጉዲ ያኦሲኮ ኪኢታንቻሂ ዲዛ ዴኤፓ
ዲጊቻ ዔታ" ዓገ፡ ካሮ" ያኦሲኮ ሌሎ"ዋጉዲ ዔርዘ
ማላቶና ዓይሂ፤ ጋዓንቴ ዬካፓ ዳካ" ዋይም ዲ
ቡሊ"ንታንዳያ ኮይሳ።

4 ዬካፓ ካኣታ" ዳዓ ሚርጌ ያይታ ታ ዳንቄ፤
ዬና ያይቶይዳ ዋጌ ዋጋኒ ቢታንቶ ዲንገንቴ
ዓሲ ዳዒ ዳዒ ዓኣንቴ ታ ዛጌ፤ ሃሃ ዬሱሴ
ዛሎ"ና ያኦሲ ቃኣሎ" ኬኤዜሂ ዛሎ"ናሮ ጨንቻ
ዓፓሮና ዋዶና ዓሶኮ ሽምፓሂ ታ ዳንቄ፤ ዔያታ
ቦዓሂና ዲዛኮ ማላቶናም ዚገባኣያ ሃሃ ዬያ
ማላቶ ባሊታ ማዔቲያ ኩጫ ጌሂባኣ ዓሶኬ፤
ዔያታ ሐይባ"ፓ ዔቁ ኪሪሰቶሴና ዋላ" ሺያ

ሌዔ ካኣታዳንዳ። 5 ዓቲ" ሐይቁ ዓሳ ጋዓንቴ
ዬይ ሺዮ ሌዓ ጋፓንዳያ ሄላ"ንዳኣና ሃይባ"ፓ
ዔቁባኣሴ። ዬና ቤርታሳ ሃይባ"ፓ ዔቁዮኬ።
6 ቤርታሳ ሐይባ"ፓ ዔቁዖ ዔቁዘንሂኮ ዓንጅ
ዋዛ ዓኣያ፡ ሃሃ ያኦሲማኣ ዔያታ ደማዳያኬ፤
ላምዓሳ ሐይባ" ዔያቶ ዋኦታንዳ ባኣዚ"ያ ባኣሴ፤
ዔያታ ያኦሲና ኪሪሰቶሴናኮ ማዳ ቁኤሶ ማዒ፡
ኪሪሰቶሴና ዋላ" ሺያ ሌዔ ካኣታዳንዳ።

ፃላሄኮ ያሎና ባሽንቴዖ

7 ዬና ሺዮ ሌዓ ጋፔሂኮ ገንፃ ፃላሄ ቱኡዛፓ
ቡሊ"ንታንዳ፤ 8 ዬካፓ ዲ ዓጮ" ቢያይዳ ዓኣ፡
ጎኦጌና ማኣጎኦጌ ጌይንታ ዳሮ" ዳቢሹ ያልዚርዋ
ዔያቶ ዔኪ ኬሰካንዳ፤ ዬያ ዳሮ"ኮ ፓይዳ" ባዘ"
ዓጫ ዓኣ ማኣሻሎጉዲኬ። 9 ዔያታ ዓጮ"
ቢያ ኬሰኪ ዳንዳዖ ያኦሲም ደማዳ ዓሳ ናንጋ
ጉርድና ዲዚ ናሽካ ካታሜሎዋ ማንጌ፤ ጋዓንቴ
ጫሪንጫፓ ታሚ ኬዲ" ዔያቶ ሙዔ። 10 ዔያቶ

ዳቢሹ ፃላሄና ቦዓሂና ሃሃ ለኡዙዋና ያኦሲ
ማሊያ ኬኤዛያ ማላሂ ዓኣ ቤዘ፡ ያኢሎ" ኬሰኪ
ዔኤታ ታሞ ባዘ"ይዳ ዔያታ ዓገንቴ፤ ዲኢካ
ዔያታ ዋንቶንታ ሮኦርንታ ናንጊና ጋፔዋ ሜቶ ናንጊ
ናንጋንዳ።

ጋፒንፃ ዋጎ

11 ዬካፓ ቦኦሬ፡ ዴኤፒ፣ ካኣቱም ያይታና ዬያ
ያይቶይዳ ዳዒ ዓኣ ዓሲ ታ ዳንቄ፤ ዲማ"ና
ሳዖና ጫሪንጫና ዲዛ ቤርታፓ ዓኣሽንቴ፤ ቤሲያ
ዔያቶኮ ዴዲባኣሴ፤ 12 ዴኤፓንታ ዳኮ"ንታ ማዔ፡
ሐይቁ ዓሳ ካኣቱም ያይቶ ቤርታ ዔቁ ዓኣንቴ ታ
ዛጌ፤ ዲማ"ና ማፃኣፔ ቡሊ"ንቴ፤ ማሌ" ናንጊ

19:9 ማቲ. 22:2-3። 19:11 ሂዚ. 1:1፤ ዓይኑ. 96:13፤ ዒሲ. 11:4። 19:12 ዳኣኔ. 10:6። 19:15 ዓይኑ. 2:9፤
ዒሲ. 63:3፤ ዒዮ. 3:13፤ ዮሐ. ያፔዳ 14:20። 19:20 ዮሐ. ያፔዳ 13:1-18። 20:2 ማዢ. ማፃ 3:1። 20:4 ዳኣኔ.
7:9። 20:8 ሂዚ. 7:2፤ 38:2፤ 9፤ 15።

ማዕዳ ፔቴ"ታዎ ዒዛ ካታሜሎ ገላዓኬ፤ ሃሃ ፔና ዒኢሳ ማዳ ማዳያና ሉኡቃ ዓሲ ፔቴ"ታዎ ዒኢካ ገላዓኬ፤ ዒኢካ ገላንዳዞንሢ ሱ"ንፃ ማራዓሢኮ ናንጎ ማፃኦገይዳ ፃኦፕገቴዞንሢ ሌሊኬ።

22

1 ዩካፓ ከኢታንቻሢ ያሕሲና ማራዓሢኮ ካኦቱሞ ያይቶይዳፓ ኬሰካ፣ ጌኤሺ ለማሌኤሽጉዲ ጌኤሽካ ናንገ ዋኦሢ ዋርዚ ታና ዳዌ፤ 2 ዩይ ዋራሢ ካታሜሎኮ ሳዛ" ዓኦ ዴኤፖ ጎይዎ ገዴና ዓኦዳያኬ፤ ዋርኮ ሻውሎና ሚዛቆናይዳ ዓገና ዓገና ዓኦፕ ዓኦፓያ፣ ሌዎይዳ ታጾ ላምዒ ማይንቲ ዓኦፓ ናንገ ሚሢ ዓኦ፤ ዩያ ሚፃሢኮ ዒላዣ ዴሮ"ኮ ዴኤሻኬ፤ 3 ሓይካፓ ሴካ ማይ ጋደማ ባኦያ ማዓንዳ፤ ያሕሲና ማራዓሢኮ ካኦቱሞ ያይታ ካታሜሎይዳ ማዓንዳ፤ ዒዛም ማዳዞንሢ ዒዛ ካኦሽካንዳ፤ 4 ዒዛኮ ዓውካሮዋ ዔያታ ዛጋንዳ፤ ዒዛኮ ሱ"ንፃኦ ዔያቶኮ ባሊታ ፃኦፕገቴያ ማዓንዳ፤ 5 ዩካፓ ሴካ ዴሚያ ዴማዓ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያኦዛሢ ዔያቶም ፖዓንዳሢ ፖዒ ፖዓ ባኦዚ"ታቴያ ዓሲያ ዔያቶም ኮይሱዋያኬ፤ ናንገና ዔያታ ካኦታዳ ጎይሢ ናንጋንዳ።

ዩሱሴኮ ማዒ ሙኪያ ዛላ

6 ዩካፓ ሃሃ ከኢታንቻሢ፡- «ሃንሢ ገይንቲ ባኮንሢ ጉሙርቁንታያ ሃሃ ጎኔኬ፤ ፔ ዓያኖ ዒዛ ማሊያ ኬኤዛ ዓሰም ዒንጋ ጎዳ ማዕ ያኦዛሢ ዳካ" ዋዴኮ ገንፃፓ ማዓንዳ ባኮ ዒዛም ማዳዞንሢ ፔጋሲ ዳዋኒ ፔኤኮ ከኢታንቻሢ ዳኬ።» ታኦም ገዔ።

7 ዩሱሴኮ ታኦም ኬኤዛዎ፡- «ታ ዑኩና ዩዓንዳ፤ ሓኖ" ማፃኦገይዳ ኬኤዚንቲ ያሕሲ ማሊያ ካፒ፣ ማዳ ኩንሣሢ ዓንጀ ዋዛ ዴንቃንዳ።» ገዔ።

8 ሓያ ባኮ ዋይዜሢና ዛገሢ ታና የሐኪሴኬ፤ ዩንሢ ታ ዋይዛዎ ሓሣ ዛጋዎ ዩንሢ ባኮንሢ ታኦም ዳዌ ከኢታንቻሢም ዚጋኒ ዒዛኮ ቶኮ ዴማ" ሎኦሜ። 9 ከኢታንቻሢ ጋዓንቲ፡- «ሓሽ"! ሓይይዳፖ! ታኦኒ ኔናንታ ኔኤኮ ገርሲንሢንታ ማዕ፣ ያሕሲ ማሊያ ኬኤዛዞንሢ ዋላ"፤ ሃሃ ሓያ ማፃኦፓ ገይንቲ ባኮ ካፓዞንሢ ዋላ"

ማማዳያኬ፤ ያሕሲም ዘገ ካኦሽኬ» ታኦም ገዔ። 10 ሓሣ ዒዚ ኬኤዛዎ፡- «ቢያ ባካ ማዳንቲ ኩማንዳ ዋዳ" ዑኩና ማዕሢሮ ሓያ ማፃኦገይዳ ያሕሲ ማሊያ ኬኤዚንቲ ባኮ ዓሲም ዔርቲዋጉዲ ዓኦፖ፤ 11 ዓካሪ፡ ፑርቶ ማዳሢ ፑርቶ ማማዳንጎ፤ ፔና ዒኢሳ ባኦዚ" ማዳሢ ማማዳንጎ፤ ዒላ"ሢያ ዒዒሎ"ንጎ፤ ያሕሲም ዴማዳሢ ፔና ዴዴማሶንጎ» ገዔ።

12 ዩሱሴኮ ዒማ"ና ታኦም፡- «ታኦኒ ዑኩ ዩዓንዳ፤ ፔቴ" ፔቴ"ሢም ፔ ማዳ"ጉዴያ ታ ዒንጋንዳ ባካ ታ ኮይላ" ዓኦ፤ 13 ቤርታሳሢና ጋፒንፃሢና፣ ዔኤቢ ቢያ ዓርቃሢና ጋፒሳሢና ታናኬ።»

14 ናንጎ ሚያ ዓኦፖ ሙዓኒና ካታሜሎ ገሎ ካሮ"ና ገላኒ ዳንዳዓያ ማዓኒ ማኦሢ ፔኤኮ ማሰኬዞንሢ ባለቲና ዓኦያኬ። 15 ጌኔ ማዳ ማዳይ፣ ማርሻ ማርሻይ፣ ዓኒ ሃሣ ማቾ ማዓባኦና ላሃይ፣ ዓሲ ዋዳይ፣ ማሌ" ያኦዛ ካኦሽካይ፣ ሉኡዙሞ ናሽካያና ሉኡቃ ዓሲ ቢያ ካታሜሎኮ ዙላ" ማዓንዳ።

16 «ታኦኒ፣ ዩሱሴኮ ሓያ ማርካቶ ማርካዳንዳጉዲ ታኦኮ ከኢታንቻሢ ሺኢጶ ማኦር ዓሰም ታ ዳኬ፤ ታኦኒ ዳውቴ ዜርሢ ሃሃ ፃኦኬ፤ ዩያጉዲ ታኦኒ ፖፖ ዓካሪሢ ጉኦጌኬ» ገዔ።

17 ዓያኖ ጌኤዦና ዑኡቴሎና «ሙኬ» ጋዓ፤ ሓያ ዋይዛሢ «ሙኬ» ጎዎንጎ፤ ዴኤቢንቲሢ ሙኮንጎ፤ ዑሽካኒ ኮዓሢ ቢያ ናንጎ ዋኦያ ዔኤቢ ጨጉዋዎ ጉሪ ዑሽኮንጎ።

18 ሃያ ማፃኦገይዳ ፃኦፕገቴ ያሕሲ ማሊያ ዋይዛዞንሢም ቢያ ታ ላታ፤ ያኦኒያ ሃያ ቃኦሎ"ይዳ ፔቴ" ባኦዚ" ቃሴ"ቴ ያሕሲ ሓያ ማፃኦገይዳ ፃኦፕገቴ ባይሲንቶ ዒዛይዳ ቃሴ" ቃሴ" ሄሊ"ሳንዳ። 19 ያኦኒያ ሓያ ያሕሲ ማሊያ ኬኤዛ ቃኦሎ"ይዳፓ ፔቴ" ባኦዚ" ፓጨሴቴ ሃያ ማፃኦገይዳ ኬኤዚንቲ ናንጎ ሚያ ዓኦፖና ያሕሲም ዴማዳ ካታሜሎናይዳፓ ዒዛ ሄላ"ንዳ ባኮ ያሕሲ ፓጨሳንዳ።

20 ሓንሢ ባኮ ማርካዳሢ፡- «ሂዮ፤ ታ ዑኩ ዩዓንዳ፤» ጋዓ።

ዓኦሚን፤ ጎዳ ዩሱሴኮ ሙኬ! 21 ጎዳ ዩሱሴኮ ኮሹሞ ዒንገፃ ዒንሢ ቢያሢና ዋላ" ማዎንጎ፤ ዓኦሚን።

21:27 ዒሲ. 52፣1፤ ሂዚ. 44፣9። 22:1 ሂዚ. 47፣1፤ ዛካ. 14፣8። 22:2 ማዢ. ማፃ 2፣9፤ ሂዚ. 47፣12። 22:3 ዛካ. 14፣11። 22:5 ዒሲ. 60፣19፤ ዳኦኔ. 7፣18። 22:11 ዳኦኔ. 12፣10። 22:12 ዒሲ. 40፣10፤ 62፣11፤ ዓይኔ. 28፣4፤ ዔር. 17፣10። 22:13 የሓ. ያፔዳ 1፣8፤ 17፤ 2፣8፤ ዒሲ. 44፣6፤ 48፣12። 22:14 ማዢ. ማፃ 2፣9፤ 3፣22። 22:16 ዒሲ. 11፣1፤ 10። 22:17 ዒሲ. 55፣1። 22:19 ላሚ. ዋማ 4፣2፤ 12፣32።